LIBANIUS

OPERA

FOERSTER

3

ORATIONES

26-50

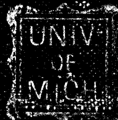

LIBANII OPERA

RECENSUIT

RICHARDUS FOERSTER.

VOL. III.

ORATIONES XXVI—L.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.
MCMVI.

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERI.

BIBLIOTHECA
SCRIPTORUM GRAECORUM ET ROMANORUM
TEUBNERIANA

LIBANII OPERA

RECENSUIT

RICHARDUS FOERSTER

VOL. III

ORATIONES XXVI—L

MCMVI
LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI

RICHARDO SCHOENE

S.

PRAEFATIO CRITICA.

Quod volumine secundo prodeunte facere iam non potui ut quae censores voluminis primi aliter institui scribive voluerunt in disceptationem vocarem, id in posterius tempus differre fugiens praefationi huius voluminis reservavi.

Profecto tempus mihi non defuit deliberandi qua ratione opus quale unus hodie non ita facile suscipiat, optime exsequerer. Nihilominus consilia illorum virorum doctorum etiamsi a meis institutis distarent, sequi non dubitarem, dummodo praestarent vel spem effectus haberent.

Fritzius[1]) prolegomena copiosa desideravit quibus universa operum Libanianorum memoria exponeretur. At plus duo volumina scribenda fuissent quibus codices quingenti describerentur et in familias digererentur et cum testimoniis scriptorum conferrentur, priusquam unam lineam operum ipsorum exhiberem. Optime me brevitati et perspicuitati consulturum esse asseverare possum, si illa expositio post contextum operum ipsorum locum suum invenerit. Necessitudinem vero quam inter codices adhibitos intercedere in singularum orationum praefationibus dixi, utrum exstet necne, iam nunc unusquisque cuius interest e plena scriptura librorum exhibita examinare potest.

Descriptio codicum quae Fritzii plausum tulit ita ut eam aliis exemplari esse posse diceret, iusto latior visa est Croenerto[2]) ita ut remedium a me quaeri voluerit

---

1) Blätter für das Gymnasialschulwesen XL p. 256 sq.
2) Gött. Gel. Anz. 1904 N. 9 p. 730 sq.

quo quae gravia sint pari quidem diligentia at brevius dicantur. Tale quidem remedium me ignorare profiteor, quippe qui nihil nisi necessaria protulisse mihi videar. Nam iure, opinor, reposcent qui fatorum operum Libanii gnari fieri volunt ut cognoscant non solum quibus codicibus singula opera contineantur, sed etiam quae eorum singulis codicibus comprehensa sint.

Etiam scholiorum numerum, cum inutile sit omnia reddere quae Byzantini magistelli marginibus exemplarium suorum adscribenda crediderint, minui posse idem vir doctus contendit. At minime omnia protuli, sed elegi quae vel ad intellectum locorum utilia vel ad indolem scholiastarum describendam idonea viderentur. Quod vero scholia gravia quale illud quod in editione Reiskiana t. I p. 81 legitur *τῷ εὐαγρίῳ ὁ καταχωσθεὶς ἐν τῷ σεισμῷ*, a me (t. I p. 140) omissa esse dicit, examinasset vellem potius quam vituperasset. Scholium istud omnino non in codicibus legitur, sed Morellum habet auctorem. Neque Croenerto cum „*dieses Scholion*“, inquit, „*erklärt dem Leser sogleich den Zusammenhang*“, in intellectu loci invideo. Egregie sese decipi passus est errore a Reiskio commisso, qui *εὐαγρίῳ* pro *εὐσεβίῳ* (Mor. p. 40) dedit. Quin Eusebius intellegendus sit dubitari non potest. Nam modo eum Libanius nominavit. Quis vero alter fuisset amicus (*κακὰ δὲ προστεθέντα κακοῖς, ταῦτα ἐκείνοις, φίλῳ τε φίλος καὶ πόλει φίλῃ μήτηρ τε καὶ ὁ ταύτης ἀδελφός*), explicandum erat. Itaque scholion Palatini *τὸν Ἀρισταίνετον* exhibui et locum Ammiani XVII 7,6 adscripsi.

Ceterum, ut fere, ita etiam apud Libanium numerus scholiorum in prima oratione maximus est, in sequentibus paulatim decrescit, quin etiam in iis quae tertio et quarto volumine continentur est cur de inopia illorum queraris.

Transeo ad locos explicandi causa a me adscriptos, quorum numerum Rudolfus Asmus[1]) laudavit, augeri

1) Wochenschrift für klassische Philologie 1904 N. 23 col. 630.

Croenertus vult. In universum quidem nihil quod ad intellectum necessarium videretur a me omissum esse crediderim, sed eadem ratione qua scholiorum numerus paulatim decrevit, plures a me loci adscripti sunt, id quod potissimum in hoc tertium volumen cadit quo quae comprehensae sunt orationes locos ad intellegendum difficillimos praebent. Hoc velim adminiculo qui editionem usurpabunt diligenter utantur, immo vero diligentius quam adhuc factum est. Nam persuasum mihi est non solum genus istud lectorum festinantium quod Croenertus statuit, ego reformido, quamquam tam rarum fore arbitror ut nullus timori locus sit, sed etiam censores quosdam editionis ab intellectu nonnullorum locorum haud afuturos fuisse, si notis illis animum satis attendissent.

Numerum exemplorum similiumque augeri potuisse scio et ex animi sententia gratias ago Rudolfo Asmo quod in censuris locupletissimis duorum voluminum[1]) e penu profundo doctrinae suae multos locos aptissimos cum aliorum scriptorum tum eius in quo habitat, Iulianum dico, in medium protulit. At secus haec res evenit Guilelmo Schmidio. Nam quos hic desideravit locos[2]), hi aut non ita multum ad intellectum locorum Libanianorum conferunt, velut Thuc. II 38, 2 ad Lib. or. XI p. 531, 13 sq., aut toto caelo ab his distant. Alius est, si rem ad amussim exigis, sensus loci Thucydidei II 44, 3, alius Libaniani or. XI p. 486, 9 sq.; Pindari vero carminis Olympici primi versum primum allegans se locum simplicissimum Libanii or. XI p. 524, 9 sq. perperam intellexisse aperuit.

Tertium genus adnotationis, quod una voce paraphrasticum dixerim, quippe quo loci ellipsibus, traiectionibus, coactis relationibus difficiles graece solvantur, Croenertus addi vult, ego adhibendum esse nego. Nam primum hoc genus ab instituto Bibliothecae Teubnerianae omnino alie-

---

1) Wochenschrift für klassische Philologie 1904 N. 23 et 1905 N. 33/34.

2) Literarisches Zentralblatt 1904 N. 7 col. 232.

num est. Deinde difficultas locorum minime tribus illis generibus, ellipsibus, traiectionibus, coactis relationibus, comprehensum est — immo vero traiectiones rarissime difficultatem movent — sed multas alias causas habet, inter quas obscuritatis cuiusdam et adumbrandi vel tangendi potius quam describendi et tractandi studium haud levissima est. Experientia vero me docuit locos quos nunquam credideram vel ab Herwerdeno[1]), qui ceteros censores lectione scriptorum superat, male intellectos esse. Omnia plana atque clara sunt in loco I p. 177,10 *πλεῖστα ἀνθρώπους εὖ ποιήσας τόνδε οἶδα τὸν χρόνον τῶν μὲν ἐν χρείᾳ φαρμάκων ὄντων ἐπ' ἐμὲ καταφευγόντων, ἐμοῦ δὲ αὐτοῖς διὰ τῶν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ἰωμένου τὰς πληγάς.* Tamen is „*Quae quaeso*, inquit, *haec constructio est pro ἐμοῦ δὲ αὐτοῖς ἰωμένου διὰ τῶν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τὰς πληγάς et quis non iure expectet αὐτοῖς ἰωμένου τὰς πληγὰς sine praepositione? Una omissa literula tantarum turbarum causa est: scripserat Libanius: ἐμοῦ δὲ αὐτοῖς ⟨ἰ⟩δίᾳ τῶν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ἰωμένου τὰς πληγάς.*" Verba *διὰ τῶν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς* non ad *τὰς πληγάς*, sed ad *ἰωμένου* pertinent (= *cum ego iis per magistratus sanarem vulnera*). Exemplum habes apud nostrum t. III 65,12 sq. At quomodo Libanius potuit privatim sanare plagas magistratuum? Quid? nonne Herwerdenus ingenue professus est se non intellegere verba orationis I p. 152,17 sq. (*τὸ μὲν οὖν ἐπὶ νοῦν τε αὐτὸν* (sc. *τὸν νόμον*) *τῷ πρεσβυτέρῳ τοῖν βασιλέοιν ἐλθεῖν*) *ἕνα τε τῶν κρατούντων τοῖς ἐκείνου γεγονέναι γράμμασι*, quamquam nihil habent difficultatis, quippe quae significent *legem litteris illius* (*imperatoris*) *factam esse unam e valentibus* insuperque a me locis Codicis Theodosiani IV 6,1 et Novellarum 89,12 illustrata sunt; se non intellegere verba simplicissima t. II 322,15 *ἀλλ' οὐδὲ νὺξ ἐπεγένετο τῷ βραχεῖ τούτῳ καὶ κούφῳ* (= *sed ne nox quidem supervenit huic brevi atque levi* sc. *δεσμωτηρίῳ*); t. I 187,18; 314,3; t. II 487,5 alia? Quis, quaeso, mihi in

1) Mus. Rhen. LIX p. 329 sq.; LX 106 sq.

aurem susurrabit, ubi tali paraphrasi opus sit, ubi non, cum aliis tum Croenerto qui verba simplicissima p. 180,14 *λέγεται δὲ καὶ ἐρωτώμενος ὑπὸ τοῦ χρηστοῦ βασιλέως, ὅτῳ δὴ μάλιστα τῶν τῇδε ἥσθείη, τοὐμὸν εἰπεῖν ποιῆσαί τε ἐρῶντά μου τὸν ἄνδρα μᾶλλον ἐρᾶν φάναι τε καὶ τῆς δεῦρο ἐπιθυμεῖν ὁδοῦ ἐμοῦ χάριν* adeo perperam intellexit ut quod de Theodosio dictum est *τῆς δεῦρο ἐπιθυμεῖν ὁδοῦ ἐμοῦ χάριν*[1]), ad Richomerem referret et *ἐπανόδου* pro *ὁδοῦ* scribendum coniceret; qui verba etiam simpliciora p. 410,11 *παρ' ἄλλοις δέ γε ἀθλητῶν ἀγέλαι δευτέρας ἡμέρας εἰς τὸν ἀγῶνα δεόμεναι* coniectura *δυόμεναι* corrupit, utpote quae genetivum *δευτέρας ἡμέρας* relatione grammatica privet nec per se intellegi possit.

Fritzius qui recte sensit, si plus in hoc genere efficere voluissem, fines id Bibliothecae Teubnerianae superaturum fuisse, melius fuisse edixit praeter minorem etiam maiorem instituere editionem. At quis, quaeso, Sosius hodie talem duplicem editionem operum Libanianorum suscipiet?[2]) Mediam illam viam quae una mihi visa est eligenda iniisse ne nunc quidem me paenitet.

De rebus orthographicis quoniam spero mihi datum iri stare promisso omnia quae ad illas pertinent copiosa disputatione tractandi, nunc volo esse brevissimus. In universum codices optimos duces sequendos esse statui. Itaque cum Croenertus non *σώζω* et *ζῶον*, sed *σῴζω* et *ζῷον* scribendum fuisse dicit, formas quae iota adscripto carent, fere semper, formas quae illud habent, vix bis terque in optimis codicibus *CAV* exstare et hos ipsos codices etiam formis quales sunt *ἄνω*, *πόρρω*, perperam iota adscriptum

1) Cf. ad t. III 441,15.

2) Fallitur Fritzius cum Reiskiam praeter minorem etiam maiorem editionem incohasse contendit p. 256. 'Maior' quam dicit nulla alia re nisi forma foliorum a 'minore' distat. Neque rectius se habet quod Croenertus p. 730 etiam epistularum editionem a Reiskio praeparatam, sed ab uxore non foras missam dicit. Reiskius epistulas legit et emendavit, editionem non praeparavit.

nonnunquam praebere meminerit. De veritate autem formae *προάστειον* dubitandi nulla omnino erat causa. Nam hanc omnes codices ubique exhibent.

Etiam longius progressus est Herwerdenus[1]), at nunquam mihi persuadebit formas quales sunt *Διόσκουροι*[2]) et *Πυυκί*, *ψεκάδας* et *φατρίαν* et *σήμερον*, *ἐξώσθη*, *τετελευτήκει* et *δέδεικτο*, *ἀναλωμένων*, *ἄστεος*, *ταῖν*[3]) e textu esse expellendas. Nam esset non librorum scripturam, sed manum Libanii corrigere. Hunc non omnino *ἀττικίζειν* hic illic ne Herwerdenum quidem fugit, quales autem fuerint formae in exemplaribus scriptorum veterum a Libanio usurpatis quaerere prorsus omisit.

Iam ad crisin ipsam factitandam me converto. Quam in universum omnes probaverunt, ita tamen ut et Asmus et Herwerdenus plures quas in apparatu critico proposui coniecturas in textum me recipere vel potuisse vel debuisse iudicarent. Nolo refragari iudicibus aequis atque peritis. At neque probavi neque probabo quod Herwerdenus[4]) „*aut nullam*, inquit, *omnino aut probabiles omnes coniecturas recipi sana iubere videtur methodus*". Ego in textum recipiendas esse non duxi nisi quae certae mihi viderentur; probabiles apparatui reliqui. At cautior quam audacior esse malui. Nam iterum experientia me docuit et hae paginae exempla dabunt ne eas quidem coniecturas quas pro certis habuerim omnes esse probabiles, nedum certas.

Ab altera parte Henricus Schenkelius[5]) numerum coniecturarum a me in apparatu prolatarum iusto maiorem esse contendit. At quid dicet, si ab Asmo et Herwerdeno audiverit inter illas tot esse dignas quae in textum reciperentur? Neque ei obsequar. Nam exemplis edoctus

---

1) Mus. Rhen. LX 106 sq.

2) Nuper etiam in epigrammate Messeniaco a Kolbio (Berichte der Berliner Akademie 1905 p. 53) edito comparuit.

3) Iniuria is p. 107 me *πολέων* pro *πόλεων* scripsisse contendit.

4) Mus. Rhen. LX 123.

5) Berliner Philologische Wochenschrift 1904 N. 46.

scio illas meas coniecturas haud raro emendationem aliorum excitasse.

Idem vir doctus de recensione iudicium tulit. Cuius fundamenta probat, ita tamen ut codici Vindobonensi (*V*) plus pretii tribuat quam ego. Etsi vero huic rei magnam vim esse negavit, tamen silentio eam praeterire nolui. Assentiri ei non queo. Nam ut iudicetur utrum codicis *V* an codicum *CAP* testium primariorum familiae prioris maius sit pretium, non, ut ille dicit, emendationes locorum quas ego in textum recepi numerandae, sed omnes lectiones utriusque familiae examinandae sunt. Et multo maior est numerus lectionum iustarum quae e codicibus familiae prioris iam ab anterioribus editoribus in textum receptae sunt. Altera vero familia ne ab interpolationibus quidem prorsus libera est. Quarum numero habendam esse iudico lectionem *ἀφαιρουμένη* p. 155, 21 quae Schenkelio ita imposuit, ut eam lectioni prioris familiae *ἀφῄρει* praeferret. At qui nexum verborum *ἀεὶ φειδομένη μὲν οἳ οὐκ ἂν ἐξέλαμψαν, τοὺς δὲ ἤδη τε ἐν δόξῃ καὶ αὖ τοὺς ἐσομένους ἀφῄρει* consideraverit, dubitare non poterit quin participium tantum studio aequandi debeatur. Libanium in tali enuntiationum genere *ἀνακολούθως* verbum finitum adhibere plurimi docent loci, e quibus tres simillimos attulisse satis erit p. 108, 3 *σιγῶντα ἐτρεψάμην ὄντα μὲν οὐδὲ πρότερον ταχύν, ὀργῇ δὲ βραδύτερος ἐγεγόνει*; p. 243, 2 *τούτου μάρτυρες — εἰσί μοι τῶν ἡλικιωτῶν οἳ ζῶντες ἔτι, νῦν μὲν σαθροί, τότε δὲ ἠνθοῦμεν*; t. III 434, 10 *οὐκ ἀπορῶν, οἶμαι, ζεύγους, ἀλλ' ἐδεδίει τὴν γῆν.*

Atque haec quidem in universum.

Iam ad singulos locos examinandos, ut pateat quid lucri e notis censorum capi possit, accingor. Ordinem sequor editionis.

Vol. I.

Initium capio a loco vitae Libanianae ab Eunapio scriptae p. 7, 23 *τῶν δὲ μετὰ ταῦτα βασιλέων καὶ τῶν ἀξιω-*

μάτων τὸ μέγιστον αὐτῷ προσθέντων, τὸν γὰρ τῆς αὐλῆς ἔπαρχον μέχρι προσηγορίας ἔχειν ἐκέλευον, οὐκ ἀπεδέξατο φήσας τὸν σοφιστὴν εἶναι μείζονα. καὶ τοῦτό ἐστιν οὐκ ὀλίγος ἔπαινος, ὅτι δόξης ἐλάττων ἀνὴρ μόνης ἥττητο τῆς περὶ τοὺς λόγους, τὴν δὲ ἄλλην δημώδη καὶ βάναυσον ὑπελάμβανεν. Probat Herwerdenus quod scripsi *ἀπεδέξατο* pro *ἐπεδείξατο* et amplexus quod conieci *τὸ* pro *τὸν* scribendum conicit *ἐπάρχου*, quod ego probaverim. At *οὐκ* ante *ἐλάττων* inserens vel hoc cum *κρείττων* mutans sensum invertit; nam *φήσας τὸν σοφιστὴν εἶναι μείζονα* Libanius erat *δόξης ἐλάττων*, at *μόνης ἥττητο τῆς περὶ τοὺς λόγους* sc. *δόξης*.

Or. I.

p. 80, 10 *ἐν δὴ μεγίστῃ μεγίστους εἶναι συνέβη γένος τοὐμὸν παιδείᾳ τε καὶ πλούτῳ καὶ χορηγίαις καὶ ἀγῶσι καὶ λόγοις ὅσοι φοραῖς ἀρχόντων ἀπαντῶσιν.* Pro *φοραῖς* scribendum coniecit *θρόνοις* Asmus. Et sane in *θρόνοις ἀρχῶν* dicendis multus est Libanius (cf. t. III 290, 2; 433, 22 sq.; 467, 7), at in hunc locum non quadrant. Nihil mutandum. *λόγοι ὅσοι φοραῖς ἀρχόντων ἀπαντῶσιν* sunt orationes quae libidines magistratuum impugnant (cf. t. III 448, 5). Similiter dixit Libanius t. III 461, 22 *στρατηγόν, δοῦλον ὀργῆς καὶ μεστὸν φορᾶς*.

Cum hoc coniungo p. 83, 7 *ἀντεξετάζων δή τις τὰ νῦν [τὰ] παρόντα ἐκείνοις, βουλῆς λέγω φροντίσιν ἢ δίκαις ἢ καὶ νὴ Δία γε θρόνοις ἀρχῶν, οὐ χαλεπῶς ἂν καὶ οὕτω γ' ἀνεύροι, ποτέρωσε τοῦτο τιθεὶς ὀρθῶς ἂν εἴη τεθεικώς,* ubi *θρόνοις* a me cum Cobeto repositum Fritzius p. 259 improbat vel *φόροις* vel *φοραῖς* proponens. At verba ab oratione secunda § 33 sq. (p. 249, 11 sq.) lucem accipere asserens a sensu eorum aberravit. *φοραῖς* plane intolerabile est. Ac ne de *φόροις* quidem *ἀρχῶν* apte cogitari docet locus t. III 407, 15 sq. *οἱ κομιούμενοι τὸν φόρον — ἠπείλησαν τοὺς ἄρχοντας.* Cum *βουλῆς* vero *φροντίσιν* et *δίκαις* nihil aptius quam *θρόνοι ἀρχῶν* con-

iungitur[1]) et quoniam summum est, *νὴ Δία γε* praemittitur.

Neque probare possum quod Herwerdenus „*receptam*, inquit, *oportuit certam M. Schmidtii correctionem ὀρθῶς ἂν εἴη⟨ν⟩ τεθεικώς*“. Nam quod antecedit *ἀντεξετάζων δή τις τὰ νῦν παρόντα ἐκείνοις — οὐ χαλεπῶς ἂν καὶ οὕτω γ' ἀνεύροι* flagitat eandem tertiam personam *εἴη*, quae etiam in antecedenti numero plurali *ποῦ δὴ τὴν ὀρφανίαν θήσομεν;* simul comprehensa est.

p. 81,10 *ῥητορικῷ μόλις διαφυγόντι τὸν ὅμοιον θάνατον ἡ τελευτὴ συνέβη νόσῳ δύο προμάχοις τὴν βουλὴν παραδόντι.* Non mihi probantur quae Herwerdenus scripsit: „*Quia Libanius Atticorum exemplo dualis est amantissimus, non spernenda videtur codicis Laurentiani LVII 20 lectio δυοῖν προμάχοιν*“. Nam *δυοῖν προμάχοιν* cum non in Laurentiano, sed in solo Vindobonensi exstet itaque non codicum alterius familiae commune sit, minorem habet auctoritatem, et *δύο προμάχοις* quod et in codicibus prioris familiae et in Laurentiano legitur, respondet melius usui Libanii qui in dativo *δύο* vel *δυοῖν* cum plurali solet[2]) construere (cf. I 275,11 *δύο τοῖς μεγίστοις σημείοις;* II 401,12 *δύο βέλεσιν;* III 368,8 *δύο μησὶ καὶ πλείοσιν;* III 89,9 *δύο γνώμαις* (*γνώμαιν* perperam Reiskius); II 11,22 *ἐπετείοις στρατηγοῖς δυοῖν;* 182,7 *δυοῖν ῥήμασιν ἔστιξε;* 439,7 *ἐν δυοῖν ῥήμασι;* III 134,19 *δυοῖν εἴδεσι λημμάτων.*

p. 84,3 *ἀλλ' ὁπότε μὲν ἀφωσιούμην.* Probo quod Herwerdenus proposuit *ἀφοσιοίμην.*

p. 84,16 *καὶ οὕτω δή τι αὐτῷ προσεκείμην ἀκριβῶς, ὥστ' οὐδ' ἀπαλλαττομένου τῶν νέων ἀπηλλαττόμην, ἀλλὰ καὶ δι' ἀγορᾶς, ἐν χεροῖν τε ἡ βίβλος. καὶ ἔδει τι τὸν ἄνδρα καὶ πρὸς ἀνάγκην λέγειν.* Post *ἀγορᾶς* verbum quale *ᾔειν* excidisse conieci, *εἱπόμην* Herwerdenus. Nunc neutrum probaverim sed cum Fritzio commate, ut in *VB*

---

1) Cf. t. III 434,3 *διαπηδήσαντα τοσοῦτον ἀπὸ τῆς βουλῆς ἐπὶ τὸν θρόνον.*

2) Dualis exemplum habes t. I 134,7 *δυοῖν ἐβιάζετο κακοῖν.*

deest, post *ἀγορᾶς* deleto *ἦν* ad *ἡ βίβλος* cogitatione suppleverim et puncto post *βίβλος* deleto enuntiatum *καὶ ἔδει* ab *ὥστε* suspensum fecerim.

p. 85, 1 *συνέπραττεν ὁ δαίμων οὐδενὶ νοσήματι τὸν δρόμον ὑποσκελίζων, ἐπεὶ καὶ ὃ προσέπεσε τῇ κεφαλῇ — ἦν δὲ τοιόνδε.* Iniuria Herwerdenus: „*Nihil est* inquit *in sequentibus unde mente suppleas sententiam omissam post verba ἐπεὶ καί, itaque improbabilis est aposiopesis*". Nam aperte, ut lineolis indicavi, Libanius filum sententiae digressione incisum verbis (*ἀλλ' ὅπερ ἔφην, πλὴν τοῦδε τηνικαῦτα τἄλλα ἦν ἄνοσος, καὶ*) *οὐδὲ τοῦτο εἶργε μὴ ἀπολαύειν τῶν παιδικῶν* excipit. Quod vero ipse pro *ἐπεὶ καὶ ὃ* etsi dubitanter proponit *εἴ γε μὴ ᾧ* reiciendum est. Nam in enuntiato quale est *ὃ προσέπεσε τῇ κεφαλῇ* assimilatio nominativi pronominis relativi a Libanio nunquam admissa est.

Ibidem l. 3 *ἐν τοῖς Ἀχαρνεῦσι τοῖς Ἀριστοφάνους ἦν καθημένῳ τῷ γραμματιστῇ παρεστηκώς* iniuria Herwerdenus *σὺν* a Gasda pro *ἐν* propositum defendit. Ut id nullo pacto tolerari potest, ita *ἐν* sensum praebet aptissimum: *eram in Acharnensibus Aristophanis* i. e. legebam fabulam. Qui usus praepositionis *ἐν* apud Libanium frequens est.

Ibidem l. 6 particula condicionalis *ἄν* necessaria visa est Herwerdeno in verbis *ὥστ' ἤδη τινὰ νύκτα ἐκείνην τὴν ἡμέραν προσειπεῖν* sive *τιν' ἂν* sive *ἡμέραν ἂν* scribenti. At *ἤδη* nos de re condicionali cogitare vetat.

p. 87, 11 in apparatu critico „*ἀθηναίων libri coni*" pro *coni* legendum est: *edd.* Vitium e linea antecedenti irrepsit.

p. 90, 19 *τὸ δὲ χειμῶνι μὲν οὐδὲν χαλεπωτέρῳ θέρους χρήσασθαι πρὸς τὰ πελάγη, γενέσθαι δὲ οὐχ ὥσπερ ἔσπευδον, ἀλλ' ὡς ἐβεβίαστο, ταυτὶ δὲ δῶρα Τύχης.* A sensu totius loci abhorret quod Fritzius coniecit *γενέσθαι δὲ οὐχ ὥπερ ἔσπευδον, ἀλλ' ᾧ ἐβεβίαστο* ⟨*διδασκάλῳ*⟩. Nam hoc si verum esset, non de duobus, quos paulo post Libanius dicit *τὰ δ' αὖ περὶ τὼ σοφιστά*, sed de quattuor sophistis ageretur. Et quod antecedit p. 89, 12 *οὗ δὲ ἦλθον μετασχήσων* dualem iuxta *ἔσπευδον* excludit. Quod recte sensit Asmus cum proposuit *γενέσθαι δὲ οὐχ οὗπερ ἔσπευδον,*

ἀλλ' ὧν ⟨ἡ βία μ'⟩ ἐβιάσατο sententiam quidem aptam, sed ratione violentiore quam quae probari possit efficiens. Ego nunc, si quid mutandum, scribendum duco *γενέσθαι δὲ* (sc. *μαθητὴν*, ut p. 92,5) *οὐχ οὗπερ ἔσπευδον, ἀλλ' ὃς ἐβεβίαστο.*

p. 92,5 *φέρουσα δὲ ἑτέρου ποιεῖ, παρ' ὅτῳπερ ἔμελλον μόνους εἴσεσθαι τοὺς ὑπὲρ τῶν λόγων μόχθους.* Sensui aeque atque usui Libaniano melius *εἴσεσθαι* traditum convenit quam quod receptum oportuit, si Herwerdenum audimus, *οἴσεσθαι.*

p. 92,12 *ἦν οὖν ἀτελὴς ἐξόδων τε καὶ στρατειῶν καὶ ἀγώνων ἐφ' οἷς ἔρχεται Ἄρης καὶ παρατάξεων.* Pro *οἷς* scribendum conieci *οὓς* quod receptum oportuit eodem Herwerdeno iudice, recte, ut nunc mihi videtur.

p. 93,7 *τοσοῦτόν ⟨τε⟩ ἀποσχόντος κώμου τε καὶ κοινωνίας τῶν ἐν νυξὶν ἐπὶ τὰς τῶν πενεστέρων πορευομένων οἰκίας.* Recte Schenkelius *πενεστέρων* a coniecturis defendit.

p. 95,8 *ἡμᾶς δὲ ἡ τοῦ τι δεῖν πείσεσθαι τῶν ἀηδεστέρων ἐλπίς.* Delendum conieci *δεῖν*, id quod Asmus et Herwerdenus probaverunt.

p. 96,1 *δεῖν οὖν ἔτι ἐπιζητοῦντα μανθάνειν.* Quod Asmus *ἔτι τηροῦντα* scribendum proponit, a sensu abhorret. *ἐπιζητοῦντα* sanum est.

p. 96,22 *ἐν πολίταις γὰρ αὖ δεξιοῖς καὶ περὶ σοφίαν διατρίβουσι μέλλων δείξειν τὰ Ἀθήνηθεν ἀγωνίσματα.* Neque hoc loco neque p. 113,21 *τὸν γὰρ αὖ νόμον οὐκ ἐᾶν κεναῖς αἰτίαις ὑβρίζειν* neque p. 146,7 *ὅτι αὖ τοῦτό ἐστιν εἰκάσαι* particula *αὖ* attrectanda est, quippe quae significatione quodammodo adversativa plane ex usu Libaniano adhibita sit, id quod contra Herwerdenum eius loco *δὴ* proponentem dico.

p. 97,8 *καὶ ἅμα ἐνενόουν, ὡς εἴ του φαινοίμην ἐν συνουσίαις ἐπιδεής, ἐκ τῆς αὖθις ἐπὶ ταῦτα πορείας ἀπολογήσομαι.* Iniuria participium quod est in libris *ἀπολογησόμενος* cum indicativo mutavi. Recte Schenkelius loci Aristidis or. XXIII t. I p. 452,15 *εὐθὺς εἶχον ἐν νῷ*

ὡς διατελέσων ἄσιτος τὴν ἡμέραν mentionem fecit multosque alios collegit Passowius in lexico s. v. *ὡς* p. 2631, quibus addo Plat. Leg. XII p. 964 A *διανοοῦ δὲ ὡς ἐρῶν*. Neque de hac re aliter sensit Herwerdenus, sed *ἀποληψόμενος* scribens atque „*quod deest*“ supplens sensui huius loci et significationi verbi *ἀπολαμβάνειν* vim intulit. Verbo *ἀπολογεῖσθαι* cum praepositione *ἐκ* coniuncto Libanius creberrime usus est, ut e x c u s a n d i significationem habeat. Cf. t. II 438,4.

p. 100, 18 *ὁ μὲν δὴ σεμνὸς σεμνῶς εἱστήκει*. „*Procul dubio imitando Libanius expressit tragici nescio cuius locum hodie deperditum*“ adnotat Herwerdenus. Mihi dictio magis locum comoediae sapere videtur, qualis est Ephippi III 336,1 M (II 261,19 K) *σεμνὸς σεμνῶς χλανίδ' ἕλκων*.

p. 103, 9 *τῶν* ante *χρόνων* in textu omissum esse a Schenkelio monitus vidi.

p. 105, 15 *εὑρίσκει πόνον χωρὶς τοὺς συλληψομένους πρὸς τοῖς σοφισταῖς τοὺς ἀμφὶ τοὺς ποιητάς*. Prorsus intolerabile est *καὶ* quod Croenertus ante *τοὺς* inserendum duxit.

p. 105, 20 *τῶν* ante *Περινθίων* iam a Reiskio uncis inclusum esse adnotare debui.

p. 108, 10 *μὴ ζέων ἔτι προσπεσών τῳ διασπάσαι*. Schenkelius *διαρπάσαι* quod est in libris recte locis Platonis Leg. VII 807 B; X 906 D tutatus est.

p. 109, 3 *τῶν δ' εἴ τις ἤρετο ὁντινοῦν, ὅτῳ μεγίστῳ καλλωπίζοιτο ἡ πόλις, τὰς ἐμὰς ἦν ἐν αὐτῇ διατριβὰς ἀκοῦσαι*. Post *τῶν δ'* inserendum esse *ἐκεῖ* probabilis est coniectura Herwerdeni.

p. 110, 10 *τὴν μὲν γνώμην ἐπαινέσας, κελεύσας δὲ ζητεῖν νυμφίον, ὡς ἔμοιγε οὔσης ἀντὶ γυναικὸς τῆς τέχνης*. Multum argutiarum perderet locus, si cum Croenerto *νυμφίον* deleremus et *ἄλλον* ante *ζητεῖν* insereremus. Neque dixit Libanius *ἐπὶ τὴν θυγατέρα καλοῦντα*, sed *ἐπὶ δεῖπνόν τε ἅμα καὶ αὐτὴν τὴν θυγατέρα*, neque *ὡς ἔμοιγε οὔσης τῆς τέχνης* sed *ὡς ἔμοιγε οὔσης ἀντὶ γυναικὸς τῆς τέχνης*.

p. 113, 16 *ὥσπερ ἂν εἴ τις ἀθλητὴς κτεῖναι ἔχων τὸν ἀντίπαλον τούτῳ μὲν ἠρνεῖτο συμπλέκεσθαι καὶ διέσωζε.* Melius nunc duco scribere *ᾐδεῖτο* quod Schenkelius proposuit quam quod cum correctore codicis Chisiani et librario codicis Parisini e reliquorum librorum scriptura *ᾑρεῖτο* effeci *ἠρνεῖτο*.

p. 116, 10 *ἐν μυροπωλείῳ.* Cum Herwerdeno praeferenda videtur lectio codicum *AP* *μυροπωλίῳ*, quae etiam t. IV 11, 9 exstat.

p. 117, 12 *ὁ δὲ οἷς ἔδωκεν ἂν ἐρυθριῶν.* Pro tribus ultimis vocabulis conieci *ἔδρασεν ἀνερυθριῶν*. Schenkelius *ἔδωκεν ἂν* tuetur — quam simul profert coniecturam tacere melius est — at *ἂν* locum non habet, nam iudex revera *ἔδωκεν* largitus erat (cf. l. 7 *καὶ τὸν δείσαντα εἰπεῖν ἀπολωλέναι τὸν καιρὸν τῇ χάριτι*). Itaque *οἷς ἔδωκεν ἀνερυθριῶν* scribendum duco.

p. 117, 6 *δέχεσθαι τοῖς ὅροις τὴν βλοσυρὰν ἀρχήν.* Conieci *ἐπὶ τοῖς ὅροις*, at secutus esse videtur Libanius exemplum locorum Thucydidis IV 103, 3 *δεξάμενοι αὐτὸν τῇ πόλει*; VI 50, 1 *πόλει οὐ δέξασθαι*; VI 44, 2 *οὐ δεχομένων αὐτοὺς ἀγορᾷ οὐδὲ ἄστει, ὕδατι δὲ καὶ ὅρμῳ.*

p. 118, 15 *τοῦ δὲ ἐγγὺς ἐγὼ τὴν φωνὴν ἀνακινῶν τε καὶ ἀποπειρώμενος.* Quod conieci *ἀσκῶν*, eo careri posse et *ἀνακινῶν* recte se habere nunc mihi persuasum est, sed *μνήμην* quod Schmidius pro *φωνὴν* proposuit, perversum documentoque est locum ab illo non intellectum esse. Nam quid, quaeso, commune habet sensus huius loci cum eo quem contulit Aristid. or. XXXV t. I 674, 19 D *ἀνακινεῖν τὴν τούτων μνήμην ἃ συγκρύψειν συνεθέμεθα?*

p. 119, 8 *καὶ τοὺς σμικροτάτους τῶν ἀγρῶν ἀβάτους ᾤοντό μοι ταῖς διαβολαῖς ἐργάζεσθαι.* Conieci *ἐργάσεσθαι.* „*Vellem recepisset Foerster correctionem suam ἐργάσεσθαι, de qua nemo sanus dubitabit*“ Herwerdenus, fortasse recte, at Libanium haud raro infinitivo praesentis uti, ubi futurum exspectes, tenendum est.

p. 121, 14 *ἐν Λιβύσσῃ.* De sepulcro quod dicitur Hannibalis conferenda sunt non solum quae Tzetzes Chil.

I 798 sq. et ad hunc ipsum locum (Crameri Anecd. III 353; Tzetz. epp. ed. Pressel p. 102) tradidit, sed etiam quae nuperrime Theodorus Wiegand (Mitt. des Archaeol. Inst. in Athen XXVII 321 sq.) testis oculatus enarravit.

p. 123, 5 *μετὰ γὰρ τὴν τῶν τυράννων κατάλυσιν, ὧν τὸν μὲν λόγῳ, τὸν δὲ χειρὶ Κωνστάντιος ἔπαυσε.* Sine dubio non, quae fuit opinio Wyttenbachii (Iul. or. I p. 133 ed. Schaefer) cuius Asmus mentionem fecit, Iuliano in prooemio orationis in Constantium p. 1 *τὰς τυραννίδας ὅπως ἀνῄρηκας, τῆς μὲν λόγῳ καὶ πειθοῖ τοὺς δορυφόρους ἀποστήσας, τῆς δὲ τοῖς ὅπλοις κρατήσας* obversatus est locus Libanii sed contrarium, ut haud raro, statuendum est.

p. 127, 9 iniuria Schenkelius de nota critica ad *ἕως* scripta (*ὡς PBV et inser AC*^{f} *om Ferr*) ut parum clara queritur. Nam quamvis ea dubitationem tollit *ἕως* esse in *L*, *ὡς* in *PBV* et *insertum* prima manu in *A* et manu recentiore *f* in *C*.

p. 128, 9 *νόσος γὰρ δὴ κατειλήφει τὴν ἐπίδειξιν.* Deesse *μετὰ* ante *τὴν ἐπίδειξιν* mihi visum est neque huius coniecturae me paenitet. Nam quod Schenkelius *κατειλήφει* hoc loco idem significare posse credidit quod *ἐπειλήφει* *excepit*, irritum est. Ne *ἐπειλήφει* quidem cum accusativo structum *excepit* significat, sed *interrupit*. *νόσος* vero *καταλαμβάνει τινὰ* hoc loco nihil aliud significare potest nisi quod ceteris omnibus: *morbus corripit aliquem.* Obiectum *με* ex enuntiato antecedenti *ἅ με ἡ νόσος εἰργάσατο* cogitatione repetendum est.

p. 129, 1 si notam criticam ad verba *ἐμοὶ* — 2 *ζῆν* ita dedissem ut Schenkelius vult: „*habet V, e Par 3016 add Mor*“ totam rationem meam dereliquissem, secundum quam non adnotantur nisi quae a textu recepto discrepant.

p. 130, 9 *ἔρχομαι μέν, οὐχ ὁμοίᾳ δὲ καὶ πρότερον τῇ ψυχῇ, ἀλλὰ τότε μὲν ἱλαρᾷ τε καὶ εὐθυμουμένῃ, ὕστερον δὲ ἄχους τε πλέᾳ καὶ διατεθυμμένῃ.* Ultimam vocem e coniectura Reiskii et Cobeti reposui adnotans: *etsi veritatem lectionis praestare nolo.* Verbum *διατύφειν* nusquam apud Libanium exstat. Nunc praetulerim quod Asmus

coniecit *διατεθρυμμένῃ*, ut adverbio *διατεθρυμμένως* similiter Plato Leg. XI 922 B usus est.

p. 131, 20 *ἐν τοῖς ἐσχάτοις τῆς πόλεως περὶ τὰς ὑπωρείας ἔκειτο συγκεκαλυμμένος*. Non audiendus est Herwerdenus, cum *ἐγκεκαλυμμένος* scribendum coniecit. Nam *συγκεκαλυμμένος* idem significat atque *ἐγκεκαλυμμένος* cum apud alios scriptores, e quibus Plutarchum nomino (Dem. 7, 1), tum apud Libanium t. II 33,18 *καὶ συνεκαλύπτετο*, ubi Herwerdenus iterum *ἐνεκαλύπτετο* scribere voluit[1]). Hoc loco vel leges in hiatu vitando a Libanio observatae scripturae *ἐγκεκαλυμμένος* obsistunt.

p. 136, 9 verba in apparatu critico: „*καὶ τοῦ scripsi cum Re Anim et Sinteni*“ delenda et pro „*num καὶ τοῦ?*“ scribendum est: „*καὶ τοῦ Re Anim et Sintenis fortasse recte*“. Vitium inter duas ultimas quas dicunt correcturas irrepsit, ut recte Schenkelius suspicatus est.

p. 138, 3 *ῥήματα τὰ πολλὰ μὲν εἰς χώραν τὴν ἀλλήλων μεταθείς*. Verba *τὴν ἀλλήλων* tueri studuit Schenkelius neque coniectura *τιν' ἄλλην* opus esse videtur.

p. 144, 10 *ἐγὼ δὲ ἑτέρων εἶναι τοὖργον εἰπὼν κατὰ θατέραν φωνὴν οὐκ ἤργουν*. Croenertus cum *θατέραν* quod e coniectura scripsi improbans lectionem traditam cum Reiskio tenendam esse dicit, quam accurate rem perpenderit demonstrat. Nam quid Reiskius? „*locum* inquit *hunc totum non intelligo, et tantum per nebulam video sententiam: cum dixissem me latine haud callere adeoque necesse esse ut alteri mandetur latina oratio panegyrica, in altera lingua, Graeca puta, non eram segnis etc.*“ Nemo hunc sensum in lectione tradita *καθ' ἑκατέραν φωνὴν* inesse posse contendet. Quaero igitur quid haec verba significare Croenertus opinetur. Ego vero sententiam illam aptissimam quam Reiskius sagaciter enucleavit ratione facillima nactus sum e *καθ' ἑκατέραν* quae est lectio archetypi, cum *V* solus *καθ' ἑτέραν* praebeat, eliciens *κατὰ θατέραν* tutansque collatis t. II 42, 3 *θατέρᾳ φωνῇ* et

1) Mus. Rhen. LX 111.

245, 20 *πολλὴ μὲν Ἑλλὰς φωνή, οὐκ ὀλίγη δὲ ἀτέρα.* Forma nominativorum Libaniana est *ἅτερος κτλ.*; a *θα* incipiunt casus obliqui, sed exempla accusativi *θατέραν* (cf. Thom. M. s. v. *ἅτερος* p. 27 R) praesto non sunt, itaque fortasse praestat scribere *κατὰ τὴν ἑτέραν*, ut t. III 201,5 *πολὺ τὸ παρ' ἑκατέρας εἰς τὴν ἑτέραν ἐρχόμενον* et 439, 6 *πλέουσιν οὔτε εἰς τὴν ἑτέραν, ἵν' ἀφ' ἑκατέρας φωνῆς ἔχοιεν.*

Ibidem p. 144, 14 *τύχης, οἶμαι, τινὸς τοὺς αὖθις βοηθησομένους τε καὶ χαριουμένους ἑτέρωσε πεμψάσης.* Lectionem codicum *BVL* *βοησομένους* recipiendam esse Schenkelius et Croenertus consentiunt, at cum hic vertit *eos qui iterum celebraturi erant,* iterum a sensu loci aeque atque a significatione verbi prorsus aberravit. Ut Schenkelius vidit, verba significant eos *qui 'iterum' clamaturi erant.*

p. 144, 15 *οἷς ἐλυσιτέλει μὴ τἀμὰ διαβάλλειν. ὁ δὲ αὐτὸν μὲν ἔνδον οὐδενὸς ἐπαινοῦντος ἐπῄνει.* Croenertus *οἷς* in *ὡς* mutari et *συνεπαινοῦντος* scribi voluit, at neutrum probari potest. Dativus necessarius est et *συνεπαινοῦντος* vim dictionis debilitat.

p. 145, 12 *ὡς μὲν ἂν εἴποι τις τουτωνὶ τῶν ἀγγάρων.* Neque quod ego pro ultima voce conieci *ἀγροίκων* neque quod Asmus *μιαρῶν* recipiendum est. *ἀγγάρων* sanum esse docet Suidas s. v. *ἄγγαροι· τίθεται τὸ ὄνομα καὶ ἐπὶ τῶν φορτηγῶν καὶ ὅλως ἀναισθήτων καὶ ἀνδραποδωδῶν.*

Ib. l. 14 *ἄρα ἐν τοῖς προσήκουσι μένων.* Quod Schenkelius pro *ἄρα* proposuit *ἄρδην* ab hoc loco alienum est, quippe quod cum notione verbi *μένειν* discrepet. Ego iam non *ἄρα* tentandum, sed cum Wyttenbachio per *nimirum* vertendum censeo similiter atque p. 469,1 *οὐ γὰρ εἰς τρυφὴν ἄρα τὴν ἡμετέραν ᾤκισεν*; t. III 441,22 *ἂν ἄρα τινὲς βουληθῶσι*; t. III 463,15 *ἐπιτιμῶσιν, ὅτι ἄρα τὸ σφῶν αὐτῶν οὐκ ἐποίησαν.*

p. 148, 8 *ἔπειτα ἐνενόησα τὸν τοῦ Πλάτωνος νόμον καὶ ὡς αὐτὸν οὐ λυτέον τὴν τοιαύτην δὴ λύσιν.* Tenendum esse *καὶ* concedo, sed exempla Philostratea ad quae Schenkelius provocat alius generis sunt. Hoc enim loco *αὐτὸν*

non ad *τὸν νόμον* redit sed personam ipsam designat (= *non ipsi homini solvendam esse*).

p. 149,5 *ὅ τι δὲ ἦν τὸ δεινόν, ἀπαιτοῦντι τουτὶ* [*δὲ*] *οὐ προσέθηκε.* Prorsus intolerabile *δὲ* cancellavi, ut ex antecedenti repetitum. *δὴ* quod eius loco Herwerdenus proponit non habet quo defendatur.

p. 151,1 *ὥστε ἑσπέρας ᾔδομεν ἐπ' αὐτῷ τὴν Τύχην ἐν κέρδει τὸ μὴ πεπτωκέναι ποιούμενοι.* „*Perdura* inquit Herwerdenus *prolepsis ἐπ' αὐτῷ = ἐπὶ τῷ μὴ πεπτωκέναι. Expectabam ἁπάσης aut ἑκάστοτε.*" Duriusculam esse locutionem concedo, at quae ferri possit. *ἐπ' αὐτῷ* dicens in animo habuit *τῷ μὴ πεπτωκέναι*, at quod statim succurrebat participium *ἐν κέρδει ποιούμενοι* eum permovit, ut infinitivum *τὸ πεπτωκέναι* ab hoc suspensum faceret. Tales anacoluthiae aeque atque structurae *κατὰ σύνεσιν* apud Libanium frequentissimae sunt. Si vero quid mutandum esset, ad ductus litterarum proxime accederet *ἑκάστης*.

p. 153,1 *ἥ με πολλῆς τε καὶ βαρείας ἠλευθέρωσεν ἀνίας, ὡς τῆς αὐτῆς ἡμέρας τελευτὴν μὲν ἐμοί, πτωχείαν δὲ ἐκείνῳ τὴν ἐσχάτην οἰσούσης.* Herwerdenus adnotans: „*minus ambigue fortasse scripsit noster: ὡς τῆς αὐτῆς ἡμέρας* ⟨*ταύτης* vel *αὐτῆς* scil. *τῆς ἀνίας*⟩ *τελευτὴν μὲν ἐμοί κτλ.*" locum non intellexit. *ἡ αὐτὴ ἡμέρα* est dies mortis Libanii, et *τελευτή* non est aegritudinis, sed vitae. Verba *ὡς* — *οἰσούσης* explicatui vocis *ἀνίας* sunt.

p. 153,20 *ἦν δέ τι καὶ πρὸ τοῦ θανάτου τοῖς πολλοῖς θανάτου παρά γε σώφροσιν ἀνθρώποις δεινότερον τὸ πολλὰ κακὰ ἐπιδόντας εἶτα οὕτως ἀπελθεῖν· ὧν ἕν τι καὶ τὸ τῶν αἰδοίων τοῦ μοιχοῦ λαβόμενον τῇ χειρὶ ξυρῷ τὰ πάντα ἀμῆσαι.* Coniecturam Reiskii *τὸν μοιχὸν* non commemoravi ut quae nullo pacto probari possit. Nam sensum quem ille vult: *inimicorum meorum aliquis in stupro a nescio quo marito deprehensus ab hoc cogitur altera manu sicam, altera scrotum suum apprehendere et sic sibi totum patrimonium suum ita sua ipsius manu amputare, ut ne vestigium quidem eius superesset*" nemo in his verbis reperire poterit. Recte Herwerdenus intellexit unum e Libanii

inimicis moechum deprehensum a marito mulieris membro privatum esse, at *τὸν τῆς μοιχῆς ἄνδρα* vel simile quid post *ὧν ἕν τι καὶ τὸ* excidisse coniciens non omne tulisse punctum videtur. Simplicius *τὸν ἄνδρα* post *τὰ πάντα* inseres vel e *τὰ πάντα* efficies.

p. 154, 3 *δηχθεὶς δὲ αὐτὸς τὴν ψυχὴν οἶδα καὶ ἐπὶ μεγάλῳ τοῦτο παθών.* Herwerdenus recte *τοῦτο*, pro quo *ταὐτὸ* Reiskius, *τοσοῦτο* ego conieci, tuetur, sed perperam ad sequentia refert. *τοῦτο παθὼν* spectat potius ad antecedens *δηχθεὶς τὴν ψυχήν*: et hoc *πάθος* (sc. *δηχθῆναι τὴν ψυχήν*) erat *ἐπὶ μεγάλῳ*. Unde simul patet male Herwerdenum *ὡς* pro *καὶ* proposuisse.

p. 158, 3 *ὁ δὲ ὡς ἐνίκησε ταύτην τὴν νίκην, ἐγάννυτο ὁ κακοδαίμων, οὐ μὴν ἐμέ γε ἴσχυσε.* Iniuria *ἑλεῖν* vel *ἀνελεῖν* ante *ἴσχυσε* excidisse coniecit Herwerdenus. *νικᾶν* ex antecedenti *ἐνίκησε* mente repetendum prorsus convenit usui Libaniano. Neque in sequentibus *ῥάπτων* et *ἕλοι* ullum est obstaculum.

p. 158, 14 *ἥτις ἡ ἀρχὴ τῷ τοῦτον ἀχθῆναι γένοιτο.* Placet quod Herwerdenus proposuit *εἰσαχθῆναι*.

p. 160, 12 *λόγου δὲ ἐν σοφῶν συνουσίαις οὐκ ἀποροῦντα.* Cf. ep. 33 et quod Herwerdenus adnotat fragmentum Aiacis Locri Sophoclei 13 N^2.

p. 162, 6 *τοὺς δὲ οὐκ ἐρῶντας οὐδὲ ἐπίστασθαι.* Non opus esse coniectura *ἐφίεσθαι* recte vidit Herwerdenus.

p. 168, 2 *εἰς ἀγρόν, ἐν ᾧ καῦμά τε οὐ φορητὸν ὕδωρ τε πονηρὸν συλλέξαν νόσον.* Quod ego conieci *συνέλεξαν* in textum recipiendum esse Herwerdenus et Schenkelius consentiunt iure, ut nunc mihi videtur.

p. 170, 18 *καὶ τοῦτο μὲν ἀντὶ τῶν εἰς τὸν ἐμὸν μὲν ἀνεψιὸν ἕνεκεν.* Reiskius aut *ἀντὶ* aut *ἕνεκεν* delere voluit, *ἕνεκεν* ego assentiente Herwerdeno, qui Libanium forma *ἕνεκεν* abstinere, minus recte forma *εἵνεκα*, perraro *ἕνεκα* uti adnotavit. Nam etiam *ἕνεκα* crebro apud Libanium occurrit, atque ita ut plerumque nomini anteponatur; *εἵνεκα* quod est frequentissimum constanter postponitur. Ut tamen *ἕνεκεν* non e textu removerem, inde factum est

quod aliquid dubitationis remansit, num Libanius *ἀντὶ — ἕνεκεν* dicere ausus sit motus similitudine locutionis *ἀπὸ βοῆς ἕνεκεν* (vel *ἕνεκα*) quae occurrit apud Xenophontem Hell. II 4, 31 et in Thucydidis libro VIII 92, 9. Neque facile est ad explicandum, quis necesse habuerit *ἀντὶ* per *ἕνεκεν* interpretari ita ut hoc in textum ipsum irrepere potuerit. Denique forma *ἕνεκεν* hiatus vitandi causa usurpari potuit ut etiam apud alios scriptores qui *ἕνεκα* praeferunt.

p. 171, 13 *οἳ δώσειν ἃ* quod in textu reposui etiam a Monnerio p. 296 not. 1 inventum esse sero vidi.

p. 172, 19 *οὗ δὴ πάλιν ἀδελφὸς ἀναφαίνεται.* Iniuria Croenertus *ἀδελφὸς* ut glossema delendum censet, immo vero ut claritati consulatur, a scriptore positum est, sed ne illud quidem quod addit: „*An solchen Eindringlingen ist die Libaniusüberlieferung nicht arm*“ probari potest.

p. 177, 3 *διαφυγόντος* quod conieci pro *διαφεύγοντος* reponi vult Herwerdenus, at huius verbi praesens haud raro perfecti significationem habere notum est et exemplis Libanii velut p. 514, 6 *τὸ ὑπερήφανον διαφεύγουσαι* fulcitur.

p. 179, 1 *ὁρῶν τὸ ζεῦγος ὁ ἵππος ἔδεισε μικρὸν δὴ γενέσθαι σφίσι τῶν προσώπων τὸ μέσον.* Herwerdenus *διὰ τὸ* ante *μικρὸν* inserendum coniecit. At nihil deest. Verba *μικρὸν δὴ γενέσθαι — τὸ μέσον* pendent ab *ἔδεισε* quod constructum est ut apud Euripidem Ion. 1564 *θανεῖν σε δείσας μητρὸς ἐκ βουλευμάτων.*

p. 186, 15 *προσελθὼν δὴ ταῖς μεγάλαις θύραις αἳ ⟨οὐκ⟩ ἐκέκλειντο καὶ δι' ὧν ἦν τἄνδον ἰδεῖν.* Etiamnunc *οὐκ* auctore Reiskio insertum praefero lectioni *ἀνεκέκλιντο* a Schenkelio ex *ἐκέκλειντο* elicitae. Nam quod quodvis additamentum deest, magis illi quam huic favet.

p. 186, 20 *ἢ οὐκ ἂν πληγῆς εἰς θάνατον ἐδεήθην δευτέρας, τοσοῦτος ἦν ὁ λίθος.* Pro *ἢ* conieci *ᾗ*, quod cuivis dubitationi exemtum visum est Asmo. At *ἢ* defendi poterit ita ut *aut* significare dicatur i. e. *alias* sc. *εἰ ἤνεγκεν ἐπ' ἐμὲ τὸν ὀφθαλμὸν θεῶν του κεκωλυκότος.* Huius usus exempla apud Libanium non desunt.

p. 187, 18 *ἀλλ', οἶμαι, τι προσεδόκησε, τοῖς οὐ μετ' αὐτοῦ δεδεμένοις τοῦ μὴ δεδέσθαι φθονῶν.* „*Haec* inquit Herwerdenus *non intellego. Num aliquid excidit?*" At nihil excidit et omnia clara sunt. Nam quid verba *τι προσεδόκησε* significent, patet e sequentibus *τοῖς οὐ μετ' αὐτοῦ δεδεμένοις τοῦ μὴ δεδέσθαι φθονῶν.* Etiam alios atque inter hos Libanium custodiae traditum iri speravit.

p. 188, 7 *ἐμοὶ δὲ γίγνεταί τις ἑτέρωθεν ταραχὴ τῆς ἐν τῷ διδασκαλείῳ νεότητος οὐ πάσης ἐν τῇ τάξει μενούσης, ἀλλ' ἐν σωφρονοῦντι τῷ πλείονι μοίρας τινὸς θρασυνομένης, τῷ λυπεῖν φιλοτιμουμένης ἐνδεικνυμένης, ὡς εἰ ἐθελήσουσι, καὶ πλέον τι δράσουσιν.* Croenertus coniecit *ἐνδεικνυμένης* ⟨*θ'*⟩, nam „*die beiden Partizipien verlangen, da sie doch einander gleichgestellt sind, eine Verbindung*". At plane neglexit me adnotasse ante *ἐνδεικνυμένης* excidisse videri *καὶ* (quod Herwerdenus p. 338 ita probavit ut in textum reciperet).

p. 188, 14 *τῆς γνώμης δὲ οὐκ ἀρκούσης εἰς πίστιν προσεγένετό τι τὸ τὴν ἀνάγκην ἔχον, ὥστε μηδὲ βουλομένοις ἀπεῖναι ἐξεῖναι.* Melius est, si sensum (cf. l. 8 *τῆς ἐν τῷ διδασκαλείῳ νεότητος οὐ πάσης ἐν τῇ τάξει μενούσης* et l. 14 *ἦσαν ἐν τοῖς προτέροις*) respicimus, quod legitur in libris *ἀπεῖναι* quam quod Croenertus proposuit *ἀπιέναι.*

p. 189, 2 *φανεῖσα δὲ ἡμέρα τὸ κακὸν ἐκόμιζεν.* Consuetudinis Libanianae magis proprium iudico *ἐκόμιζεν* libris traditum quam *ἀνεκόμιζεν* quod Herwerdenus proponit.

p. 190, 11 *ταῖς δὲ δὴ ἄλλαις πόλεσι καὶ ἐδόκουν τεθνάναι καὶ τὰς πολλὰς δὴ ἡρώτων πρεσβείας, εἰ τοῦτο ὧδε ἔχοι.* Miror quod Herwerdenus coniecturam Gasdae *ταῖς πολλαῖς δὴ ἡρώτων πρεσβείαις* amplectitur. Est enim aperte falsa. Nam ab urbibus illis legationes esse missas quae comperirent utrum Libanius mortem obiisset necne, incredibile est. Et articulus *ταῖς* maximae esset offensioni. Facilius esset *τὰς* mutare in *διὰ* (= *ope legationum*), at ne hoc quidem necesse est.

p. 195, 8 *ἦν δὲ ἡ ἀπάτη.* Quod post ultimam vocem

num inserendum sit *αὕτη* quaesivi, necessarium non esse recte Herwerdenus et Schenkelius dixerunt.

p. 198, 9 *φυλακαὶ καὶ ὕπνος νικώμενος.* Nominativum *ὕπνος* in dativum *ὕπνῳ* mutare haud opus esse videtur. *ὕπνος νικώμενος* fere idem est atque *ἀγρυπνία.* Similiter dixit Libanius t. III 18, 6 *σοὶ μὲν οὖν ἕστηκε τὸ ὄμμα καὶ τὸ νικᾶν τὸν ὕπνον ἐστὶν ἐν συνηθείᾳ.*

p. 199, 3 *λέγων ταῦτα συνῆν τε τὸ πλέον τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς οὐκ ὀλίγον ἀνήλισκε.* Pro *συνῆν* quod ego e librorum scriptura *σύν* effeci, Schenkelius *συνών* scribere maluit. At ut *συνών*, si sensum respicimus, nullo modo cum *λέγων ταῦτα* coniungi potest, ita *συνῆν τε τὸ πλέον τῆς ἡμέρας* a sequenti *καὶ τῆς νυκτὸς οὐκ ὀλίγον ἀνήλισκε* flagitatur.

p. 199, 13 *τότ' οὖν θυμῷ καλυφθεὶς καὶ τώ τε ὀφθαλμὼ κινήσας τήν τε ῥῖνα χειρὶ πιέσας.* Neque *καλυφθεὶς* ut e poesi sumptum defendi posse neque, si hoc minus probetur, cum *ἐκκαλυφθεὶς* mutandum esse Schenkelio concedo — nam neutrum sensui convenit —, sed *καταληφθεὶς* quod conieci et placuit Herwerdeno, recipiendum duco.

p. 200, 1 *ἧκε δ' ἡ ⟨δίκη⟩ παρὰ τῶν θεῶν πάλιν.* Croenertus adnotat: „*Foerster hat das richtige* **δίκη** *glücklich gefunden; es ist aber eine gelindere Besserung, wenn man statt ἧκε δ' ἡ παρὰ usw. ἡ δίκη δὲ π. schreibt* (*ἧκε δ' ἡ δίκη* F.)", parum diligenter. Nam qui haec legerit, *παρὰ* a me deletum colligat necesse est, id quod secus se habet. Cuivis vero liberum relinquo iudicium, utrum facilius sit nihil nisi *δίκη* post *ἡ δ'* excidisse statuere an *ἧκε δ' ἡ* mutare in *ἡ δίκη δὲ.*

p. 202, 13 *κατηγόρουν δὲ τῆς ὁδοῦ καὶ προδεδομένης ὕθλῳ φιλίας.* Vocem *ὕπνῳ*, cuius loco *ὕθλῳ* Libanio gratissimam reposui, si significatione translata (= *desidia*) aeque atque verbum *καθεύδειν* p. 82, 3 *πρὸς καθεύδοντα παῖδα* accipiatur, servari posse Herwerdeno concedo.

p. 203, 1 *καὶ ταῦτα δὲ τύχης ἔργα, ἐπειδὴ τῆς ἀπήνης ἐξέπεσεν, περὶ τὸν πόδα ζημία.* Articulum *ἡ* ante *περὶ* auctore Reiskio inserendum esse Herwerdeno concedo, at

cum *ἐξέπεσον* e *VL* recipi vult, non audiendus est. Ex epistula 943 quam adscripsi discere poterat non Libanium, sed filium eius Cimonem e curru cecidisse.

Or. II.

p. 240,16 *ἀλλ', οἶμαι, τοιοῦτόν ἐστιν.* Supervacanea et propter hiatum improbanda est coniectura Croenerti *τοιοῦτό τί ἐστιν.*

p. 243,7 *ἠνώχλησα οὖν ἐγὼ τῇ μνήμῃ τῆς σωφροσύνης; εἶπον ἄξιος εἶναι διὰ τοῦτο τιμῶν;* Prius interrogationis signum Croenertus delendum et *εἶπον* in *εἰπὼν* mutandum dixit iniuria. Nam aliud est *ἐνοχλεῖν τῇ μνήμῃ τῆς σωφροσύνης*, aliud idque maius *εἰπεῖν ἄξιον εἶναι διὰ τοῦτο τιμῶν.*

Idem dicendum de loco qui sequitur p. 243, 11 *ἢ ὡς ἀγόμενος Ἀθήνησιν ὑπὸ τῆς ἀρχῆς ἐπὶ τὸν θρόνον ἔφυγον; τούτων οὐκ οὔσης ἀνάγκης ἐμνημόνευσα λαμπρύνων ἄλλως ἐμαυτόν;* ubi Croenertus signum interrogationis post *ἔφυγον* cum commate mutandum censuit. Nam obsistit pluralis *τούτων* ad omnia ille quae dicta sunt referendus.

p. 249, 15 *ἀλλ' εἰσὶ τῶν πόλεων ἐν αἷς ὁ αὐτὸς εἰσπράττει, λούει καὶ πάλιν λούει. τί τοῦτό ἐστι τὸ αἴνιγμα; λούει τε τῇ χορηγίᾳ τῶν ξύλων καὶ τὸν ἀμφορίσκον λαβὼν βαλανεὺς ὁ λειτουργῶν γίγνεται. εἶθ' ὁ μὲν θερμόν, ὁ δὲ ψυχρὸν ὕδωρ ἐζήτησε, τῷ δέ, οὐκ ἔνι γὰρ μερισθῆναι, τὴν θατέρου φέρειν ὀργὴν ἀνάγκη.* Herwerdenus *οὐ* inter *πάλιν* et *λούει* inserens pervertit sensum loci, cuius sales in diversa verbi *λούειν* significatione positi egregie illustrantur loco altero Libanii quem adscripsi t. III 466, 17 *πρῴην τις ἤγγειλέ μοι τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον ἐν μικρᾷ τινι πόλει τά τ' ἔνδον καὶ τὰ τῶν τειχῶν ἔξω διοικεῖν καὶ πολλὰς ἔχειν τὰς τάξεις καὶ προσηγορίας, εἰσπράττοντα, τοῖς ἑαυτοῦ χρήμασι λοῦσθαι τοῖς ἐκεῖ παρέχοντα, τὸν δ' αὐτὸν ἀμφορέα λαβόντα βαλανέα γενέσθαι.* Num dicere potuit Libanius *λούει τε τῇ χορηγίᾳ τῶν ξύλων καὶ βαλανεὺς γίγνεται*, si *πάλιν οὐ λούει* praecedebat? Neque vocem *ὕδωρ*, quam-

quam deesse potuit, cum Herwerdeno delebimus. Quod in codicibus *BM* deest, nihil valet.

p. 250, 4 *καὶ μὴν αἷς μὲν τῶν βουλῶν ἡ γῆ πονηρά, τῷ μεγέθει τῶν φορτίων ἀπολώλασιν οὐδενὸς τῆς τοιαύτης ἐρῶντος γῆς οὐδὲ ὠνουμένου.* Nihil est cur *φορτίων* tentemus, quin etiam hoc ei quod Herwerdenus proposuit *φόρων* multo praestat. Nam *οἱ φόροι* non solum *τῆς πονηρᾶς*, sed etiam *τῆς βελτίονος γῆς* sunt, *τὰ φορτία* vero in illa maiora sunt quam in hac.

Neque est cur ibidem p. 250, 9 *οἱ δ' οὐκ οἶδ' ὁπόθεν εἰσπεσόντες* cum eodem lectionem Cobeti *εἰσπαίσαντες* amplectamur. Haec ab usu Libaniano aliena, illa vero quae librorum est, huic aeque atque sensui optime convenit.

p. 253, 13 *εἰδότες, ὅτι δόρυ ἑλοῦσιν εὐθὺς ὑπάρξει γαμεῖν καὶ τὰ τῆς γυναικὸς ἐσθίειν.* Pro *λέγουσιν* quod est in libris scripsi *ἑλοῦσιν*, at hiatus exsistit qui vitari debet. Placet igitur nunc *λαβοῦσιν* cum Fritzio scribere, ut p. 310, 10. Quod idem vir doctus *λαχοῦσιν* proposuit, sensui usuique Libaniano minus convenit.

p. 258, 15 *οἱ δὲ περὶ τὰς τραπέζας ὑμῖν ᾄδοντες νέοι καὶ ὑφ' ὧν τοῖς ᾄσμασι πίνετε.* Quod Cobetus pro *περὶ* coniecit *παρὰ* certa visa est correctio Herwerdeno. Mihi non item. Nam idem praepositionis *περὶ* usus (= *prope*) crebro apud Libanium occurrit, velut t. III 258, 20 *ὁ δ' ἐκάθητο περὶ τὴν κλίνην*; 342, 7 *οἷόν τι τοῖς παίζουσι παισὶ γίγνεται περὶ τὰς γωνίας.*

p. 261, 1 *ἓν μὲν τοῦτο τοσοῦτον ἔπειθε λέγειν, ἕτερον δὲ οὐκ ἔλαττον.* Quod Reiskius post *τοσοῦτον* inserendum coniecit *ὂν* receptum oportuit iudice Herwerdeno. Admitti potest, necessarium non est.

Or. III.

p. 269, 20 *ἱκανὸν μὲν καὶ τοῦτο πρὸς ὀργὴν ἄνθρωπον ἀγαγεῖν καὶ ποιῆσαι σιωπᾶν, νέος χρήματα παρὰ τοῦ πατρὸς λαμβάνων, ὡς τῷ σοφιστῇ κομιῶν, ὧν τὰ μὲν εἰς πότους ἔτρεψε, τὰ δὲ εἰς κύβους.* Melius videtur *ὧν* cum Cobeto delere, id quod etiam Herwerdeno videtur.

p. 271,8 *ἀλλ' οἱ μὲν ἐν ταῖς ᾠδαῖς μένουσιν ἃς ἴσασιν ἅπαντες.* Nihil est cur ἃς tentemus quod sensui magis convenit quam οἵας quod Herwerdenus proposuit.

p. 271,10 *τῆς δὲ ἐν τούτοις βραδυτῆτος παρὰ τῶν ὁρώντων κατηγορουμένης εἴποτε καὶ γνοῖεν εἰσελθεῖν, κατὰ τὰς νύμφας βαδίζουσιν ἤ, τό γε ἀληθέστερον, κατὰ τοὺς ἐπὶ τῶν κάλων ἰόντας, πρίν τε εἴσω θυρῶν εἶναι καὶ εἰσελθόντες, ὥστ' εἶναι τοῖς καθημένοις ἀγανακτεῖν οὕτω βλακεύοντας ἀναμένουσι νέους.* Omnia plana sunt. Nihilominus Herwerdenus „*aperte* inquit *participio* εἰσελθόντες *locus non est, nec corrigi potest* εἰσελθεῖν, *quia verba* (τε) καὶ εἰσελθεῖν *post* εἴσω θυρῶν εἶναι *turpiter abundarent. Quare aut e glossemate ista nata esse existimandum, aut, quod probabilius iudico, scribendum:* πρίν τε εἴσω θυρῶν εἶναι καὶ εἰσελθεῖν εἰς * *, *sive* τὸ θέατρον *sive* τὰ βάθρα *excidit*". At illi adulescentuli ubi εἰσελθεῖν constituerunt, *κατὰ τὰς νύμφας ἢ τοὺς ἐπὶ τῶν κάλων ἰόντας βαδίζουσιν* et priusquam intra fores sint et postquam ingressi sunt.

p. 273,19 *ἀλλ' οὐ ταὐτά φασιν οἱ οὔπω τε γέροντες οὗτοι καὶ γέροντες, οἱ μὲν ἔτ' ὄντες ἐν τῷ συνδικεῖν, οἱ δὲ δι' ἐκείνων τῶν ἄθλων ἐπὶ τοὺς τῶν ἀρχῶν ἥκοντες, οὓς οὐδὲ μικρὸν ἐᾷ καθῆσθαι τῶν λεγομένων ἕκαστον. ὧν ἔστιν ἀκούειν βοώντων ὑπ' ἐμαυτοῦ με νενικῆσθαι.* Apte sane a me θρόνους post ἐπὶ τοὺς inserendum propositum esse Herwerdenus dicit, at „*Credere nequeo,* pergit, *quod adnotat editor, Reiskium pro ultimo verbo, quod sanissimum est, absque ullo sensu coniecisse* κεκινῆσθαι, *nec dubito quin ea coniectura, quamquam falsa, pertineat ad verbum* καθῆσθαι, *quod tamen recte se habet usurpatum, ut saepius, desidendi sensu. Scilicet Reiske ad eam coniecturam compulsus fuisse videtur verbis sequentibus* οὓς περιφανῶς καὶ αὐτοὺς ὑβρίζετε διὰ τῆς ἡμετέρας ἐν τῇ κινήσει τῇ ἐκείνων ἡσυχίας". Sese errasse confitebitur, ubi verba ipsa Reiskii Anim. V 392,7 cognoverit, quae sunt: „*non improbabo lectionem vulgatam* νενικῆσθαι. *potest utique stare. malim tamen* κεκινῆσθαι, *se commotos ab oratione mea esse. v. p. 572,7* (i. e. διὰ τῆς ὑμετέρας ἐν τῇ κινήσει τῇ

'κείνων ἡσυχίας)". Error vero Reiskii inde ortus est, quod *με* in editione Morelliana deest, quod adnotare non omisi.

p. 275, 8 *ὑπὲρ δὲ τῶν ἐμῶν τοσοῦτ' ἀπέχετε τοῦ τινα πόνον ὑπενεγκεῖν, ὅσον οὐδ' ἂν εὔξασθαι.* Lectio *τοσαῦτ' — ὅσ'* quam Schenkelius a librorum memoria commendationem habere perperam dixit — nam *τοσοῦτ'* est in omnibus libris excepto *I* et is habet *τοσοῦτον* — ab usu Libaniano prorsus abhorret.

p. 275, 14 *διὰ ταῦτ' ἄρα προσήκει με ἐρεῖν;* Pro ultimo verbo Herwerdenus scribere voluit *λέγειν*, quod ego quoque aliquando animo meo volvi, sed abieci monitus locis t. III 85, 14 *δεῖ τοίνυν οὐ μᾶλλον εἰσιέναι συγχωρεῖν διὰ τὸν χρόνον ἢ κωλύσειν διὰ τοὺς ἠδικημένους;* Dionysii Hal. Dem. 46 p. 231, 25 U *τὰ λοιπὰ ὧν ἐν ἀρχῇ προὐθέμην ἐρεῖν* aliisque quos Schmidius Attic. I 96; II 51; IV 606. 619 collegit.

p. 277, 4 *εἰ μέν τι γένοιτο βέλτιον, μέγιστον δὲ ἡ τύχη, τοῖς πράγμασιν ἕψομαι· εἰ δ' ἅπερ νυνί, μένει, τοῖς αὐτοῖς δήπου χρήσομαι.* Non refragabor Herwerdeno scribenti *μενεῖ*, quamquam in temporibus aeque atque modis variandis Libanium sibi placere haud neglegendum est.

Quae causa fuit cur in

Or. IV.

p. 298, 4 *ἦν δῆλον, ὡς οὔτε δεδιὼς καθευδήσοι, μὴ καθεύδων δὲ ἀπολεῖται* optativum *καθευδήσοι* in textu relinquerem, non cum indicativo quem Reiskius et Herwerdenus poscunt mutarem.

Or. V.

p. 306, 12 locis quos adscripsi addendus est Schol. ad Aristid p. 14, 4 sq. ed. Frommel.

p. 309, 12 *τῆς θεοῦ τοίνυν χάρις τὰ νῦν γιγνόμενα, τὸ μένειν ἐν ταῖς ὕλαις, ἃ οὐκ ἦν ἐνεγκεῖν ἐπιόντα.* Cum Herwerdeno *ἂν* ante *ἦν* inserere licet, necesse non est.

p. 309, 18 lege *ἔστι.*

p. 310, 12 *τῶν δὲ ἐκείνου τόξων ἀπέλαυσεν εἰς νίκην καὶ ὁ μετ' ἐκεῖνον ἐπὶ Ἴλιον ἥκων στρατός. εἰ δὲ μὴ ἦλθεν*

ἐκ Λήμνοι Φιλοκτήτης μετὰ τῶν τόξων Ἡρακλέους, μικρὰ ἂν ἦν τὰ τῶν ὁπλιτῶν. Iniuria Herwerdenus *εἰ γὰρ μὴ* pro *εἰ δὲ μὴ* exspectari dicit. Particula adversativa unice iusta est.

p. 314,3 *θυόντων γὰρ αὐτῇ τῶν ἀνθρώπων ἀνθρώπους οἰομένων δεῖν μεγίστοις ἀντὶ μεγίστων τιμᾶν μετέστησε τὸν νόμον, ἐπεὶ καὶ παρ' οἷς αἵματι τιμᾶται ἐπὶ τοιούτῳ, ζῶντι τιμᾶται αἵματι.* „*Prorsus,* inquit Herwerdenus, *me latet quem sensum editor his verbis eliciat inserta de suo virgula post τοιούτῳ. Procul dubio corrupta sunt, nec prorsus mihi satisfacit Gasdae coniectura τιμᾶται ἔτι τῷ τῶν ζώντων τιμᾶται αἵματι. Vide num sufficiat ἐπεὶ καὶ παρ' οἷς αἵματι τιμᾶται ⟨οὐκ⟩έτι τοιούτῳ [ζῶντι] τιμᾶται αἵματι, ut ζῶντι glossatoris esse credamus? Verte:* quandoquidem etiam ubi Diana sanguine honoratur non amplius huiusmodi (*i. e. humano*) honoratur sanguine (*sed bestiarum*)." Neque verba corrupta sunt neque de sensu eorum dubitatio esse potuit respicienti locum quem commentarii instar adscripsi e Vita p. 93,15 *ἐφ' ἑορτὴν Λακωνικήν, τὰς μάστιγας, ἐπειγόμενος* cum scholio. Apud Lacedaemonios *ἐπὶ τοιούτῳ* (sc. *νόμῳ*) honoratur Diana sanguine, sed est sanguis vivus. Non agitur de mactatione, sed de flagellatione. *ζῶντι* est vox primaria, quae nullo pacto deleri debebat. *τοιούτῳ αἵματι* nemo poterat pro sanguine humano accipere. Locus l. 16 ad quem Herwerdenus provocat alius est generis.

p. 315, 6 *θυσίας αὐτὴν ἀποστερήσας τινὸς ἔστενεν ἐπὶ τοῖς δένδρεσι τοῖς ἑαυτοῦ κειμένοις ἡττωμένων τῶν ῥιζῶν συὸς ἑνὸς ἐμβολῆς.* Admitti potest quod reponi voluit Herwerdenus *ἡττημένων*, at necessarium non est, cum *ἡττῶμαι* proxime ad *ἥττημαι* accedere notum sit.

p. 316, 5 *οὗ δὴ καὶ φιλανθρωπίαν κατέμιξεν ἡ θεὸς μετενεγκοῦσα τὸ ξίφος ἀπὸ τῆς κόρης ἐπ' ἔλαφον, καὶ ἡ μὲν ἠφάνιστο, ἡ κόρη, ἡ δὲ ἦν ἐν χερσίν, ἡ ἔλαφος.* „*Utrum otiosa epexegemata ἡ κόρη et ἡ ἔλαφος ipsi scriptori an magistellis debeantur ambigo.*" Herwerdenus. At ambigere non debuit. Est hoc dicendi genus frequentissimum apud Libanium.

p. 317, 6 *εἰ μὴ ἥδε τὸν ἀδελφὸν παραλαβοῦσα τοξεύουσα φεύγοντας ἔδειξε Φλέγρας ἤδη ταύτας ἔχοντας.* Lectio *Φλέγρας* patrocinium accipit etiam a loco Aristidis or. t. I 15, 20 D (t. II 306, 10 K) *ἐπειδὴ οἱ Γίγαντες παρετάξαντο ἐν τῇ Φλέγρᾳ.*

Or. VI.

p. 357, 17 *μακαρίζοντος δὲ αὐτόν ποτε ἀνδρὸς ἑτέρου τὰ αὐτὰ νοσοῦντος τῆς τύχης, δι' ἣν αὐτῷ πλοῦτος εἷς μέγας ἐκ πολλῶν ἀθροισθείη, μήπω γ', ἔφη, μὴ μακάριόν με καλεῖν.* Iniuria *εἷς* a Sinteni aeque atque *μέγας* in suspicionem vocatum Herwerdenus delendum censuit. Fulcrum firmissimum ab *ἐκ πολλῶν* quod sequitur accipit. Cf. Aesch. Ag. 1455 *Ἑλένα μία τὰς πολλάς, τὰς πάνυ πολλὰς ψυχὰς ὀλέσασ' ὑπὸ Τροίᾳ.*

Or. VII.

p. 376, 1 *οἱ δὲ αὖ ἀνδρειότεροι καὶ καθελόντες οἰκίας ᾤκησαν τῶν ἐκεῖθεν λίθων πεποιημένας.* Quod Herwerdenus a Reiskio inventum commendat *ᾠκοδόμησαν* cum eo quod sequitur *πεποιημένας* conciliari non potest. *ᾤκησαν* vero etiam gravius est quam illud vel *ᾤκισαν* quod et ipsum Reiskio in mentem venit.

Or. XI.

p. 441, 13 *πρῶτον μὲν γὰρ εἰ ὅτῳ τοῦτο ὑπάρχει, καὶ τὸ καλῷ γε εὐθὺς εἶναι προσυπάρχει, μιᾶς πόλεως γίγνεται, ὅτι ταῖς ἄλλαις οὐκ ἔστιν εἶναι μέσαις.* Iniuria Schenkelius *καὶ* quod in *ὅτι* mutavi, tutari voluit. Nam minime enuntiatio *ταῖς ἄλλαις οὐκ ἔστιν εἶναι μέσαις* negative tantum idem exprimit quod *τὸ καλὴν εὐθὺς εἶναι μιᾶς πόλεως γίγνεται*, sed causa eius est. Coniunctio igitur causalis necessaria est. Possit tamen quispiam etiam de *ἐπεὶ* cogitare.

p. 443, 14 *Δημήτηρ δὲ οὕτω δή τι τὴν ἡμετέραν ἠγάπησε μᾶλλον ἢ Σικελίαν.* Satis mirari non queo quod Schmidius verba *μᾶλλον ἢ Σικελίαν* pro glossemate habere

potuit. Verba, si quae alia, genuina sunt neque cogitari poterit quis ea inserenda crediderit. Sed ne *τι* quidem retineri poterit, si *μᾶλλον* delebitur.

Neque felicior fuit Schmidius loco qui succedit

p. 443, 19 *ὄρη δὲ ἡμῖν τὰ μὲν ἐν τῇ χώρᾳ, τὰ δ' αὖ περὶ τὴν χώραν, τὰ μὲν τὴν πεδιάδα τέμνοντα, τὰ δ' εὐρέα τὴν εἴσοδον, τὰ δὲ πρὸς τοῖς τέρμασι περικλείοντα*, in quo verbis *τὰ μὲν τὴν — περικλείοντα* hanc formam dedit: *τὰ μὲν τὴν πεδιάδα ⟨δια⟩τέμνοντα, τὰ δὲ βόρεια τὴν εἴσοδον, τὰ δὲ πρὸς τοῖς ⟨νοτίοις⟩ τέρμασι ⟨τὴν ἔξοδον⟩ περικλείοντα.* Tot tantasque mutationes vix in corruptissimo scriptore admitterem. At Libanii scripta imprimisque Antiochicus minime talem in modum labem contraxerunt. Sed etiam si sensum respicimus, nihil nisi vulnera Libanio inflixit. Quo enim pacto is *τὰ βόρεια ὄρη τὴν εἴσοδον, τὰ δὲ πρὸς τοῖς νοτίοις τέρμασι τὴν ἔξοδον περικλείοντα* dicere potuit? Herwerdenus verba *τὰ δ' εὐρέα τὴν εἴσοδον* quae ego ex $A^2 P^2 UI$ in quo puncta superposita sunt inserui, delenda censuit. At nullum codicem ea a prima manu habere asserens fallitur. Sunt enim in *U*. Atque ut ipse se originem eorum expedire nequire aperte professus est, ita iterum quaero: quis unquam eiusmodi verba inserenda credidit? Et rei conveniunt. Nam *εὐρέα ὄρη τὴν εἴσοδον* inde a mari circumcludunt diversa ab iis quae *πρὸς τοῖς τέρμασι* (terrae i. e. imperii) sunt. Fortasse tamen *τὰ* inter *τὰ δὲ* et *πρὸς τοῖς τέρμασιν* inserendum.

p. 445, 8 *ποίμνιά τε καὶ αἰπόλια τῶν βοσκημάτων εἰς τὴν ἀνθρώπου τροφὴν τελεῖ.* Omnia sana sunt. *βοσκήματα* est notio generalis (= *greges*), *ποίμνιά τε καὶ αἰπόλια* specialis (*oves et caprae*). Cf. Her. I 126, 1 *τά τε αἰπόλια καὶ τὰς ποίμνας καὶ τὰ βουκόλια.* Quid Croenertus? Quod vix credas, *διὰ* ante *τῶν βοσκημάτων* inserit vertens *„durch die Weidenahrung"*. Quis talia omnino intellegit?

p. 453, 1 *οὗτος τοίνυν ὁ Τριπτόλεμος ὁ κατὰ ζήτησιν τῆς Ἀργείας κόρης ἱδρύσας ὃν ἦγε λαὸν πόλιν τε ἐποίησεν ὑπὸ τῷ ὄρει καὶ Διὸς ἱερὸν ἐν τῇ πόλει Νεμείου προσειπών, Ἰώνην δὲ τῇ πόλει τοὔνομα ἀπὸ τῆς Ἰνάχου θυγατρός.*

Difficile est intellectu, quomodo Herwerdenus coniecturam Morelli *Νομίου* pro *Νεμείου* recipiendam esse dicere potuerit. Ut Triptolemus urbem ab Argiva virgine Ione *Ἰώνην* appellavit, ita Iovem templumque eius *Νέμειον*. Confer, si testimonio opus est, Certamen Homeri et Hesiodi p. 214sq. et 220 (Hesiod. ed. Rzach) *ἀλλὰ Διὸς πεφύλαξο Νεμείου κάλλιμον ἄλσος* et quae sequuntur. Idem cadit in sequentem enuntiationem *ἤδη δὲ τὴν γῆν ἐργαζόμενοί τε καὶ καρπούμενοι μετονομάζουσι τὸν Νέμειον Ἐπικάρπιον*, in qua *Νόμιον* scribere Herwerdenus non dubitavit.

p. 457,6 *ὃν γὰρ μέγιστον ἄγουσι θεὸν Πέρσαι τὸν Ἥλιον καὶ τὰς σατραπείας ὑπ' αὐτῷ Περσίδι φωνῇ, οὗτος, ἐπειδὴ τὸν Καμβύσην ὕπνος ἔλαβεν, ἐπὶ τῷ πρώτῳ στὰς ὑπὲρ κεφαλῆς ἐν ὀνείρασιν αὐτῷ διελέγετο κτλ.* Locum corruptum esse indicavi. Rationem vero qua Schenkelius ei succurrendum arbitratus est, probare non possum. Nam quid, quaeso, *ὁ Σατράπης Κορύβαντος ἐπίκλησις* et Elide Neptuni locum tenens (Paus. VI 25,5) cum Mithra, Sole Persarum? Neque probare debebat coniecturam Reiskii *ἐπ'* pro *ὑπ'* scribentis. Nam neque ad *τὰς σατραπείας ὑπ' αὐτῷ Περσίδι φωνῇ* verbum *ὀνομάζουσι* ex *ἄγουσι* supplere neque hoc cum *ἐπὶ* cum dativo construere licet. Sensus loci Thucydidis IV 98 alius est. Nondum me coniecturae *τὰς στρατείας ὑπ' αὐτῷ* ⟨*ποιοῦνται, Μίθρης δὲ καλεῖται*⟩ *Περσίδι φωνῇ*, quam Herwerdeno placuisse video et Cumontio probari scio, paenitet.

Neque aliter statuo de

p. 458, 5 *διὰ τῆς εἰς τὸ θεῖον ὕβρεως πληροῦντες τῆς εὐνοίας τὴν χάριν.* Non solum facillima sed etiam necessaria mutatio verborum *τοῖς ἄνοις* (i. e. *ἀνθρώποις*) in *τῆς εὐνοίας* mihi visa est. Schenkelius verba *πληροῦντες τοῖς ἀνθρώποις τὴν χάριν* vertit „*den Menschen zu Gefallen redend*". At hoc *πληροῦν τὴν χάριν* significare non potest. Et quomodo *δυσσεβέσι κόσμοις κοσμοῦντες ἃς ἐπαινοῦσι πόλεις* vel *θεομαχίαις* gratiam hominum ineant vel quid hoc omnino sibi velit, me non intellegere profiteor. Contra gravissima est oppositio inter *τὴν εἰς τὸ θεῖον ὕβριν* et

πληροῦν τῆς εὐνοίας τὴν χάριν. Et *τὴν χάριν* genetivum requirit. Denique deorum *τὴν εὔνοιαν* etiam infra p. 468, 19 commemorat.

p. 461, 5 *τοιγαροῦν ἤσκησέ τε εὐθὺς τὸν τόπον κρήνῃ τε καὶ τοῖς ἄλλοις οἷς ⟨ἐνῆν⟩ ἐν τοσούτῳ δρόμῳ τῷ διὰ τῶν πραγμάτων ὃν ἐκεῖνος ὀξύτατον ἔθει.* Propter sensum nulla ratione admitti potest *ὅσα* quod Schenkelius e librorum scriptura *ὃς* vel *ὡς* elicuisse sibi visus est, ut quod idem esset atque *ὡς* = *utpote*. Nam significatio „*utpote*“ in hunc locum omnino non quadrat. *ὅσα* admitti non poterit, nisi simul *ἐνῆν* vel simile verbum excidisse statuitur. At etiamnunc *οἷς* quod in textu posui praefero.

p. 464, 19 *ὁ δὲ εἰς μέσην καταποτώμενος τὴν φλόγα ἀνελόμενος τὰ μηρία γέμοντα πυρὸς ἀπέφερε.* Non video causam cur forma prorsus singularis neque ulli librario familiaris quam optimi libri praebent *καταποτώμενος* cum vulgari quam Cobetus Herwerdenusque commendant *καταπτόμενος* mutetur.

p. 466, 15 *Σελεύκου μὲν οὖν ἡ πόλις ἐπώνυμος, τοὔνομα δὲ ἀπὸ τοῦ πατρὸς Ἀντιόχου, καὶ ὑπὸ μὲν τούτου δεδημιούργηται, τῷ δὲ ἔσωσε τὴν μνήμην.* Auctoritatem gravissimam accipit lectio *ἀπὸ τοῦ παιδὸς* a loco Iuliani quem Asmus contulit Mis. p. 447, 8 ed. Hertl. *λέγεταί τοί ποτε τὸν ἐπώνυμον τῆσδε τῆς πόλεως βασιλέα, μᾶλλον δὲ οὗπερ ἐπώνυμος ἥδε ἡ πόλις συνῳκίσθη· πεποίηται μὲν γὰρ ὑπὸ Σελεύκου, τοὔνομα δὲ ἔχει ἀπὸ τοῦ Σελεύκου παιδός.* Nam Iulianum loci Libanii memorem fuisse, cum haec scriberet, nemo, credo, infitiabitur. Nec difficilius mihi videtur statuere Libanium in hac re a Pausania discessisse quam Iulianum exemplar orationis Libanianae usurpasse in quod vitium *παιδὸς* pro *πατρὸς* irrepserit. Accedit quod fulcrum lectionis *πατρός* quod olim validissimum visum est[1]), fragile, immo vero nullum esse cognovi. Verba enim sequentia *ὃν γὰρ τῶν ἑαυτοῦ τιμιώτατον ἦγε, τούτῳ τῶν ἔργων*

1) Album Gratulatorium in honorem Henrici van Herwerden p. 48.

τῶν ἑαυτοῦ τὸ ἐντιμότατον ἔνειμε quibus ego patrem monstrari credideram, nunc magis pro filio loqui videntur comparanti locum t. III 256, 20 τί γὰρ πατρὶ παιδὸς τιμιώτερον; Etiam quae paulo infra p. 471,8 sq. de Antiochi filio dicit Libanius, suadere videntur ut lectionem παιδὸς reponamus.

p. 470, 17 τὸ δὲ μεῖζον ἢ ⟨κατὰ⟩ πολλὰ στόματα καὶ σοφιστῶν χορὸν ὡς οἷόν τε μέγιστον. Quod Reiskio auctore inserui κατὰ Croenertus probat; quod vero ipse σοφιστῶν χορῶν οἷον τὸ μέγιστον scribendum coniecit refutare paene me piget. Nam loco clarissimo simplicissimoque (= *superat vires chori sophistarum vel maximi qui cogi potest*) sensum intolerabilem inculcavit. Quo enim modo potuit Libanius detrectare τὴν ἀφήγησιν τῶν ἀρετῶν, si haec erat choris sophistarum „*schier der größte Vorwurf*“?

p. 471, 11 τούτῳ δὲ καὶ αὐτῷ τὰ μὲν ὅπλα ἡσύχαζεν οὐκ οὔσης ἀνάγκης. Supervacanea est coniectura Herwerdeni κινεῖν ante οὐκ inserentis. Nil nisi αὐτῶν i. e. ὅπλων ad ἀνάγκης mente supplendum est.

p. 472, 17 τῶν δὲ ἐφέντων φιλοπόνως νύκτα καὶ ἡμέραν ἔξεον, οἱ δ' ἱερεῖς ἀνεπαύοντο. Non audiendus est Herwerdenus, cum νυκτὸς ante ἀνεπαύοντο inserendum esse dicit. Nam utrum interdiu an nocte sacerdotes quieverint, nihil refert.

p. 479, 12 ἥ γε τῶν ἀγαθῶν φορὰ δι' ἴσου παρῆν. Inutilis est coniectura Cobeti Herwerdeno probata ἐξ ἴσου. Nam δι' ἴσου dicenti Libanio Plato Rep. X 617 B praeivit.

p. 480, 1 αἱ μὲν γάρ, ὥσπερ στρατιῶται γεγηρακότες, τὰ παλαιὰ σφῶν αὐτῶν ᾄδουσαι τοῖς παροῦσι στένουσιν. Non necesse est cum Herwerdeno πόλεις post ᾄδουσαι inserere; nam facile ea vox ex antecedenti τὴν πόλιν ἡμῖν ἐν λόγῳ repetitur.

p. 481, 9 νῦν μὲν τὸ πλῆθος διατρέφοντες ἐν ταῖς χρείαις. Croenertus etiam hoc loco sanissimum optimumque χρείαις cum voce ἑστίαις mutavit quam praeter ipsum vereor ut quispiam intellegat.

p. 484,17 *καὶ πάνυ τοῦτο δρῶσιν ἐπὶ τοῖς κοινοῖς ἀγαθοῖς. τρία γὰρ αὐτὴν διελοῦσα τέλη τὴν μὲν ἡγεμονίαν καθ' ἕκαστον τοῖς ἀρίστοις ἀνατέθεικε.* Croenertus *εἰς* ante *τρία* inseri iubet, at quo iure dixerit *„Denn mit Beispielen wie διεῖλον ἐγὼ δύο μερίδας Dem. 48, 12 et διαιρεῖν δύο μοίρας Her. I 94 läßt sich die Überlieferung doch nicht halten"*, me non intellegere confiteor. Ratio grammatica accusativi prorsus eadem est. An quid Croenertus de loco Platonis Critiae p. 113 B *κατενείμαντο γῆν πᾶσαν ἔνθα μὲν μείζους λήξεις, ἔνθα δὲ καὶ ἐλάττους* dicet? Et apud Libanium hic usus est creberrimus.

p. 489,4 *Περσῶν ἐπιόντων οὐκ ἠξίωσαν φεύγοντες σωθῆναι, ἀλλ' ἔμειναν ἐχόμενοι τῆς πατρίδος ἀκριβέστερον ἢ Λακεδαιμόνιοι τῶν ἀσπίδων.* Repellenda est coniectura Croenerti *ἀρραγέστερον.* Nam *τεῖχος* sane Libanius p. 507,8 dixit *ἀρραγές*, sed nemo unquam dixit *ἔχονται τῆς πατρίδος ἀρραγέστερον.* At *ἀκριβέστερον* optime usui Libaniano convenit. Paucos adscribam locos: p. 84,16 *οὕτω δή τι αὐτῷ προσεκείμην ἀκριβῶς*; t. II 111, 4 *φυλάττων ἀκριβέστερον ἀνδρὸς Σπαρτιάτου τάξιν*; 317,1 *οὕτω δὲ ἀκριβέστερον τῶν σμικροτάτων δικαστῶν ᾤετο δεῖν τοῖς κειμένοις ἐπὶ τῶν κρίσεων ἐμμένειν.*

p. 490,1 *προσπεσόντες δὲ ἐν ταῖς [φόρων] πορείαις τοῖς ἀγροῖς.* Vocem *φόρων*, si sensum respicimus, ab hoc loco plane alienam, quae in parte librorum deest, in parte deleta est, cancellavi ut vitium ob vocem succedentem facile a librario commissum nec correctum. Croenertus vero: *„Da diese Züge schnell und stürmisch ausgeführt werden, so entspricht es dem Sinne, wenn man ἐν ταῖς φορῶς πορείαις schreibt."* Est cur oculis diffidas, at nihil in eius verbis mutavi.

p. 500, 13 *ὅποι γὰρ ἂν ἐλθὼν βουλὴν εὕρῃς λόγοις ὡπλισμένην καὶ ῥήτορας ἀσφαλῶς ἀγορεύοντας, ἢ πάντας τῶν ἐνθένδε μουσείων ἀθλητὰς ἢ τούς γε πλείους ἢ πάντως γε οὐκ ἐλάττους εὑρήσεις.* Bis in sensum atque dicendi rationem Libanianam peccavit Schmidius, cum *ὅπῃ γὰρ οὖν ἐλθὼν βουλὴν εὕροις* scribendum proposuit. Nam

tmesis quam in vocabulis *ὅπη γὰρ οὖν* statuit, apud Libanium inaudita est et ut indefinitum pronomen (*ὁπηοῦν*) sensu excluditur, ita relativum flagitatur. Nihil mutandum.

p. 503, 1 *σὺν εὐφροσύνῃ τὸν ὑπόλοιπον ζῶσι χρόνον ἔχοντες ἐν ταῖς συνουσίας ὅ τι κάλλιστον ἑαυτῶν διηγοῦνται, μᾶλλον δὲ πάντα λέγειν ἔχοντες ἃ λαμπρύνειν πέφυκεν ἄνθρωπον.* Quod Herwerdeno certo certius videtur scribendum *δὴ ἡγοῦνται*, id falsum esse mihi certum est. Nam et *ἐν ταῖς συνουσίαις* et *μᾶλλον δὲ λέγειν ἔχοντες* excludit *ἡγοῦνται*, flagitat *διηγοῦνται*. Cf. t. III 448, 19 *περὶ τοῦ τῶν ὑμετέρων ἐν συνουσίαις διατρίψετε; τίνος μνημονεύοντες ἀμείνους εἶναι δόξετε; κτλ.*

p. 506, 9 *κατὰ μέσην μάλιστα τὴν δεξιὰν ἁψῖδες πανταχόθεν τετραμμέναι μίαν ὀροφὴν ἔχουσαι λίθου παρέχουσιν ἀρχὴν ἑτέραις στοαῖς πρὸς ἄρκτον ἄχρι τοῦ ποταμοῦ προϊούσαις τὸ περὶ αὐτὰς Νυμφῶν ἱερὸν οὐρανόμηκες.* Schmidius structuram sensumque loci parum perspexit. *παρέχουσιν* habet duplicem accusativum, obiecti *τὸ περὶ αὐτὰς Νυμφῶν ἱερόν*, praedicati *ἀρχὴν ἑτέραις στοαῖς*. Nihil igitur mutandum. Si vero cum illo *τὸ περὶ αὐτὰς* mutaremus in *ὑπερέχει δ' αὐτὰς*, enuntiatio exsisteret quae tenorem orationis interrumperet. Nam quam incohavit de *στοαῖς* expositionem, finit verbis quae sequuntur *στενωποὶ δὲ καὶ ἀπὸ τούτων ᾗπερ ἀπὸ τῶν προτέρων ὥρμηνται.*

p. 506, 17 *Καὶ τὸ μὲν* [*ἀπὸ*] *τῆς ἀρχαίας* ⟨*πόλεως*⟩ *σχῆμα τοιοῦτον.* Num necesse sit *πόλεως* mecum inserere dubitat Herwerdenus. Scio vocem *πόλιν* haud raro tantum cogitatione suppleri (cf. p. XXXXV), at hoc loco quoniam Libanius his verbis diserte descriptionem urbis veteris concludit neque in sequentibus *τὴν δὲ νέαν πόλιν ἡ νῆσος, ἣν ἡ τοῦ ποταμοῦ σχίσις ἐποίησεν, ὑπεδέξατο* eam ponere omisit, necessaria videtur. Accedit quod vox *ἀπὸ*, quam delendam esse Herwerdenus assentitur, quomodo irrepserit facilius explicari posse non videtur quam e compendio vocis *πόλεως* $\left(= \overset{\lambda,}{\pi o}\right)$ male lecto falsoque loco posito.

p. 507,2 *καὶ τοῖν ῥείθροιν τὸ μὲν ἀμφοῖν ταῖν πόλεων μέσον ὁρᾶται, τὸ δ' ἐπὶ θάτερα τῆς νέας κατιὸν μετὰ τὴν ποίησιν τῆς νήσου τὸν πόρον συμβάλλει καὶ καθίστησι τὸν ποταμὸν ἴσον τῷ πρὶν διαστῆναι.* Croenertus: „*Nachdem sich die beiden Flußarme wieder vereinigt haben, hat διαστῆναι, das den Begriff des Trennens enthält, keinen Platz. Man könnte nun καταστῆναι verbessern, näher aber liegt διαρρυῆναι, wozu τὴν χώραν hinzuzudenken ist.*“ Iterum sententiam simplicissimam (= *reddit fluvium parem ei qui erat prius quam divideretur,* i. e. *unum*) parum intellexit.

p. 507, 14 *τούτων δὲ αἱ μὲν τρεῖς συζυγίαι μέχρι τοῦ τείχους προελθοῦσαι τῷ περιβόλῳ συνάπτονται, ἡ δὲ τετάρτη βραχυτέρα μέν, καλλίων δὲ ὅσον βραχυτέρα, οἷον τοῖς βασιλείοις ἐγγύθεν ἐφορμοῦσιν ἀπαντᾷ γιγνομένη [τοῖς βασιλείοις] αὐτοῖς ἀντὶ προπυλαίων.* Vix credibile est verba *ὅσον βραχυτέρα* quibus singularis vis inest delenda visa esse Croenerto. De re palaeographica — censet enim ea e dittographia vocum finitimarum orta esse — nihil addo.

p. 508,16 *τοῦτό μοι δοκεῖ κἂν μόνον ἐν πόλει φαύλως ἐχούσῃ κείμενον, οἵας πολλὰς ἐπὶ Θρᾴκης ὁρῶμεν, ἔνθα οὐ πολλαὶ καλύβαι ποιοῦσι τὰς πόλεις, εἰ τούτων μιᾷ τοῦτο ἐνέκειτο, πάντως ἂν παρεῖχεν ἐν ἐξετασμῷ πόλεων τῇ κεκτημένῃ μεγαλαυχεῖσθαι.* Pro *παρεῖχεν* Schmidius *παρέχειν* scribendum dixit, at *ἀνακολούθως* locutus est Libanius, ut enuntiatio *εἰ τούτων μιᾷ τοῦτο ἐνέκειτο* ostendit, qua structura participialis *μόνον ἐν πόλει φαύλως ἐχούσῃ κείμενον* denuo excipitur.

p. 509,4 *ἐκεῖναι δὲ αὐτὴν οὐκ ἐῶσιν εἶναι δύο, παραζευγνῦσαι τὴν δευτέραν τῇ πρεσβυτέρᾳ, καθάπερ πῶλον μητρί.* Herwerdenus *δευτέραν* in *νεωτέραν* mutari voluit, at necesse non est, immo vero quia dixit *εἶναι δύο* Libanius commotus esse videtur, ut vocem eiusdem stirpis numeralem adhiberet.

p. 509,13 *ὥσπερ γὰρ ἐν ταῖς γεωργίαις τὸ μὲν ὀλίγον γήδιον ῥᾳδίως, οἷον ἐν ζωγράφων πίναξιν, ἤσκηται, αἱ δὲ τῶν εὐδαιμόνων ἄρουραι τοῦτο οὐχ ὑπομένουσιν, ἀλλὰ κεχυ-*

μέναι δαψιλῶς τὸ μὲν αὐτῶν εἰσέχει, τὸ δὲ ἐξέχει, οὕτω δὴ καὶ ἐπὶ τῶν πόλεων τὸ μὲν ἐστερημένον μεγέθους εἴκει μιᾷ μορφῇ, τὸ δὲ μεγέθους τυγχάνον κατὰ τὸ συμβὰν ἐκφέρεται. Neutra coniectura qua Schmidius verba tradita tentavit probari potest. Nam *ῥᾳδίως* tenendum, non cum *ὁμαλῶς* mutandum esse docet sententia opposita *αἱ δὲ τῶν εὐδαιμόνων ἄρουραι τοῦτο οὐχ ὑπομένουσιν* et ut *κατὰ τὸ συμβὰν ἐκφέρεται* unice sensui satisfacit, ita *κατὰ τὸ σύμπαν* ut exaggeratum ne tolerari quidem potest.

p. 512,3 *τὸ δὲ τῶν συνουσιῶν κατ' οὐδεμίαν* (sc. *ὥραν*) *ἀλλοιοῦται, ἀλλ' ὁ μὲν ὄμβρος ἐνοχλεῖ ταῖς ὀροφαῖς, ἡμεῖς δὲ ἐν αὐταῖς* ⟨*ταῖς στοαῖς*⟩ *μετὰ ῥᾳστώνης βαδίζοντες οὗ καιρὸς συγκαθίζομεν.* Voces *ταῖς στοαῖς* quas inserui Schmidio superfluae visae sunt. At quoniam *ἐν αὐταῖς* neque ad *συνουσίας* neque ad *ὧραι* neque ad *ὀροφαί* referri potest, porticuum vero, de quibus solis cogitari potest, in antecedentibus nulla mentio facta est, additamentum etiam nunc mihi necessarium videtur.

p. 513,1 *ὁ μὲν ἀρκῶν τούς τε ἐκ Βορέου ἐμπλῆσαι θέοντας.* Praeter Iliadis *υ* (non *φ*) versus 223 sq. cf. locum Libanii t. II 455,14.

p. 514,4 *οἰκίαι δὲ αἱ μὲν ἀνιστάμεναι τῆς παρούσης φαιδρότητος, αἱ δὲ τῶν ἔμπροσθεν χρόνων ἐν τῷ μετρίῳ τρόπῳ τό τε ὑπερήφανον διαφεύγουσαι καὶ τὸ ἀνελεύθερον.* Minime opus est cum Croenerto *νῦν* ante *ἀνιστάμεναι* inserere. Nam tempus satis et participio praesentis *ἀνιστάμεναι* et vocibus *τῆς παρούσης φαιδρότητος* indicatur.

p. 515,7 *ὥσπερ ἐν δημοκρατίᾳ τῶν νόμων ἴσον μέτεστιν, οὕτω παρ' ἡμῖν ἰσομοιρία τις τῶν ζεφύρου καλῶν.* Voce *ἴσῳ* quam Croenertus post *ἴσον* inserendam putat sententia corrumperetur. Si quid addendum esset, *πᾶσιν*, de quo iam Reiskius cogitavit, inter *νόμων* et *ἴσον* insererem. At necesse non videtur.

p. 516,11 *καὶ δὴ σκοπῶμεν, ὡς τετραπλασία τῆς νῦν οὔσης ἦν ἂν ἡ πόλις, εἰ μὴ τρισὶν ἤδη πρότερον καιρίοις ἐβέβλητο.* Num necessaria sit coniectura a me in textu reposita *καιρίοις* dubitat Herwerdenus. Me quoque dubi-

tare et *καιροῖς* servari posse putare fateor, sed *ἐβέβλητο* verbum quovis additamento privum etiamnunc dubitationem movet.

p. 520, 17 *θεοὶ δὲ εἴπερ ὄντως οὐρανὸν ἀφέντες εἰς γῆν ἔρχονται, τῇδέ μοι δοκοῦσι συνεῖναί τε καὶ συνεδρεύειν, ὡς οὐκ ἂν ἐν καλλίονι διατρίψαντες.* Croenertus *συνιέναι* scribi iussit, at praestat quod est in libris *συνεῖναι* ratione habita verborum *ὡς οὐκ ἂν ἐν καλλίονι διατρίψαντες*. Neque agnoscenda est tautologia in verbis *συνεῖναι* et *συνεδρεύειν*, quorum illud generale, hoc speciale est.

p. 521, 2 *τοιαῦτα δὲ ὄντα ἃ διεξῆλθον οὐ τοσαῦτά ἐστιν, ὥστε τὴν ὑπερβολὴν τοῦ κάλλους ἐν τῇ βραχύτητι τῶν μετειληφότων τοῦ κάλλους ἀπολλύναι τὸ θαῦμα, οἷον οὐ πέντε μὲν οἰκίαι, κῆποι δὲ ἑπτά, κυπάριττοι δὲ τριακόσιαι, λουτρὰ δὲ τρία, ἀλλὰ καλὰ μέν, ὡς οὐδὲν ἄλλοθι, πλείω δὲ ἢ καλλίω τὰ πάντα.* Quamquam *οὐ* non cum Herwerdeno absurdum dixerim, sed excusari posse crediderim, tamen *οὗ* quod ille proposuit multo praestare duco.

p. 524, 18 *οὕτως ἱκανῶς τοὔδαφος ὑπὸ τῶν ὑδάτων λάμπεται.* Ultimum verbum quod ego pro *λαμβάνεται* posui ipse iam non probo, sed non magis *διαφαίνεται* quod a Gasda dubitanter propositum Schmidius recipi vult. Nam *τοὔδαφος* non *ὑπὸ τῶν ὑδάτων διαφαίνεται.* Mea magis magisque inclinat sententia ut sedem corruptelae minus in *λαμβάνεται* quam in *ἱκανῶς* quaeram et veram lectionem *οὕτω διαφανῶς τοὔδαφος ὑπὸ τῶν ὑδάτων λαμβάνεται* vel *καταλαμβάνεται* iam a Reiskio inventam esse putem.

p. 527, 6 *παρ' ἡμῖν δὲ καὶ ταῦτα πωλητήρια, ὥστε ἑκάστου μικροῦ τῶν οἰκημάτων ἀντιπρόσωπον ἐργαστήριον.* Aegre intellego Herwerdenum *μικροῦ* „*quod hoc loco ineptum procul dubio pedem intulerit e sequentibus (l. 10), ubi sit necessarium*“ cancellare potuisse. Vix ex illo huc pedem inferre potuit, nam significatio est plane diversa, et hoc loco *μικροῦ* est aptissimum. Significat enim *paene* ut p. 166, 6 *πᾶς δὴ μικροῦ λόγον ἐποίει.*

p. 533, 7 *ταῖς δέ γε δημιουργίαις πρὸς ἴσον ἔρχεται.* Locus est planus atque clarus: *ταῖς δημιουργίας ἔρχεται*

(*ἡ νὺξ*) *πρὸς ἴσον* (*τῇ ἡμέρᾳ*). Schmidius vero scribendo *ταῖς δέ γε δημιουργίαις εὐφροσύνη συνέρχεται* nexum sententiarum corrupit. Nam sequitur: *καὶ οἱ μὲν εὐτόνως ἐργάζονται χερσίν, οἱ δὲ ἁπαλὸν γελῶσι καὶ πρὸς ᾠδὴν ἀνίενται.*

Vol. II. Or. XII.

p. 15, 6 *εἰκότως ἄρα παῖδες Ῥωμαίων καὶ πρὸ γήρως λιπαροῦ τίθενται τὴν τιμήν.* Parum probabile quod Herwerdenus[1]) haec scribentem Libanium meminisse coniecit verborum in Cratini Archilochorum fragmento II 15 M (I 11,1 K) *λιπαρὸν γῆρας εὐωχούμενος.* Multo verisimilius eum dictionem *γῆρας λιπαρὸν* debere uni e locis Odysseae quos ego adscripsi.

p. 17, 4 *τίσιν οὖν οὕτω συμφέρει καὶ τὴν ἐσθῆτα ταύτην ἐνδῦναι καὶ τὸ σκῆπτρον ἐνεγκεῖν καὶ τὸ φάρμακον μνήμης ἀπαύστου πρὸς τὸ μέλλον ἀφεῖναι.* Locum ab Herwerdeno *πιεῖν τε καὶ* post *ἀπαύστου* inserente sanatum esse nego. Nam *πιεῖν* et *πρὸς τὸ μέλλον ἀφεῖναι* non bene coeunt. Fortasse verba significant: *remedium quo memoria indelebilis comparatur ad aevum futurum prodere,* ut Aristides t. I p. 16,17 et p. 17,1 D (t. II 307,2 et 4 K) *ὑγιείας φάρμακον* dixit.

p. 18, 4 *ὅσα μὲν οὖν παιδαγωγῶν τε ἐγκειμένων καὶ διδασκάλων φοβούντων ἐδέξατο τῇ ψυχῇ τὰ πρῶτα τῶν ἱερῶν καὶ τὴν ῥίζαν ἔχοντα, εἰπεῖν παραλείψω.* Probabilem mihi videri Reiskii coniecturam *ἔχων εἰπεῖν* dixi et etiamnunc ea placet prae iis quas Herwerdenus protulit *ἔχων ταῦτ'* vel *τάδ'*. Nam utrumque additamentum melius abest. Cf. Dem. p. 314, 29 *πολλὰ τοίνυν ἕτερ' εἰπεῖν ἔχων περὶ αὐτοῦ παραλείψω.*

p. 20, 1 *δόξαν περὶ τοῦ θείου παράσημον οὐκ ἐνῆν περιφέρειν, ἀλλ' εὐθὺς τὴν κηλῖδα διέρρυψε καὶ τοὺς ὄντας ἀντὶ τοῦ δοκοῦντος ἐπέγνω.* Ad *διέρρυψε* praeter locos a Rudolpho Asmo[2]) indicatos conferatur Aeliani fragmentum

1) Mus. Rhen. LX 124.
2) Wochenschr. für klass. Philol. 1905 N. 33/34 col. 911.

apud Suidam s. v. Ἀρχίλοχος servatum *οἱονεὶ κηλῖδα ἀπορρύψαι*. Sed *θεοὺς* quod ante *τοὺς ὄντας* inserendum esse opinatus est Herwerdenus, melius abest.

p. 24, 18 *λαβὼν οἶμαι δύναμιν μικράν τε καὶ πολιορκεῖσθαι μαθοῦσαν*. Pro *οἶμαι* aperte corrupto conieci *οἴχεται* vel *ᾔει*, sed iam accipio *ὁρμᾷ* quod Herwerdenus dubitanter nec tam certo quam *ὥρμα* proposuit. Nam praesens quin imperfecto praeferendum sit cum litterarum ductus tum temporum rationem respicientibus dubitari non potest.

p. 26, 11 *διαβὰς Ῥῆνον ποταμόν, ὕδωρ ἔλεγχον ἐκ τῶν γεννωμένων ἀδικίαν μητέρων*. Nolui coacervare locos quos multos collegi de Rheno castitatis iudice, sed satis habui apposuisse testimonium *διηγήματος* t. IV 1110 R. Asmus duos locos Iuliani or. II p. 104, 23 et ep. 16 p. 495, 21 ed. Hertl. attulit, at neuter ad coniecturas *ἁμαρτίαν* vel *ἀκολασίαν* vel *ἀκαθαρσίαν* probandas sufficit. Si quid mutandum esset, ego nunc *αἰτίαν* scriberem, sed *ἀδικίαν* tolerari non posse nondum mihi persuasum est.

p. 28, 1 *τὸ δὲ τὴν πρὶν οὖσαν περιιδεῖν ἐρριμμένην*. Optima etsi non prorsus certa est emendatio Asmi *ἐρηριμμένην*.

Or. XIII.

p. 66, 13 *κινῶν ἐπὶ τοῦτο τὰς τῶν ὁρώντων γλώττας*. Propter sensum non admittenda est lectio quam Asmus proposuit *συρρεόντων*. Si quid mutandum, *ἐρώντων* scriberem, at *ὁρώντων* praesertim cum *δοκῶν δὲ βασιλείᾳ πανταχόθεν πρέπειν* antecedat, defendi posse arbitror.

p. 70, 2 *ὅτι δὴ γέμων ἐκ τῆς Ἰωνίας λόγων*. Mihi quoque nunc, ut Herwerdeno, necesse videtur *τῶν* ante *ἐκ* cum Gasda inserere.

p. 73, 10 *καί σε διεδέξατο τράπεζα τῶν πολλῶν οὐ διαφέρουσα*. Herwerdenus *ἐξεδέξατο* requirit, at similiter *διαδέχεσθαι* apud Libanium legitur t. II p. 305, 9 *διεδέχοντο τὴν παραπομπὴν ἄρχοντες ῥήτορες*.

p. 80, 6 *ὅτε πῦρ μὲν ἐπὶ βωμῶν αἴρεται, καπνῷ δὲ ἀὴρ ἱερῷ καθαίρεται*. Facilis quidem coniectura Cobeti Her-

werdeno probata *αἴθεται*, at minime necessaria, immo vero lectio tradita *αἴρεται* propter lusum verborum praeferenda videtur. Alia est significatio verbi *αἴθειν* p. 274, 14 *τὴν τούτων αἴθων τε καὶ τέμνων.*

Or. XIV.

p. 93, 13 *ταῖς ἐκ μολίβδου σφαίραις, ἃς ἡγήσατο Παῦλος εἰς θάνατον ἀρκέσειν.* Praeferenda est cum Herwerdeno forma *μολύβδου* quam codices *CA* praebent, ut t. III 57, 19 et t. III 78, 7 R. Idem recte confert locos Prudentii Peristeph. X 177 *plumboque cervix verberata extuberet* et Codicis Theodos. IX (non III) 35, 2 cum nota Gothofredi.

p. 94, 11 *δεῖται σοῦ, καὶ ἡμεῖς δὲ συνδεόμεθα, πέμψαι παρὰ τοὺς οἰκείους χαίροντα καί γε δυνάμενον διάγειν τῶν προγόνων ἀξίως.* Iniuria Herwerdenus *καί γε*, quod significat *saltemque*, cum *καὶ ἔτι* aut *ὥς γε* mutandum censet.

p. 97, 13 *τούς γε δεξιωτέρους καὶ παρὰ τὴν ἀξίαν ἀτυχοῦντας οὐ περιοπτέον.* Ne *δεξιωτέρους* in *ἀξιωτέρους* mutaret Herwerdeno vel sequens *παρὰ τὴν ἀξίαν* dissuadere debebat. At etiam sensui usuique Libaniano *δεξιωτέρους* (cf. p. 268, 1) magis convenit.

p. 100, 15 *ὃς ἐπειδὰν ἴδῃ τὸν γνώριμον, ἐγκαλύπτεται τῶν δεινῶν οὔπω λελυκὼς οὐδέν.* Herwerdenus miratur neminem hucusque *ἐγκαλύψεται* necessarium esse vidisse. At praesens multo vividius est quam futurum conveniensque verbo sequenti *ἀμβλύνει.*

p. 109, 23 *ὁρῶ γὰρ οὐκ ὀλίγων τῶν νῦν ἐπ' ἐκείνων τεταγμένων τόνδε σωφρονέστερον καὶ οὐδένα τῶν θεῶν ὑβρισμένον ἀπεληλακότα τῆς ἐπιμελείας οὐδένα.* Ut cum Reiskio probante Herwerdeno *ἐκείνῳ* scribamus, etiam locus t. III 178, 18 *ἐφ' ᾧπερ ἐτάχθην* suadere videtur, sed ut cum Herwerdeno *ὡς* ante *ὑβρισμένον* inseramus, causa idonea non est. Nam recte Reiskius *ὑβρισμένον* explicavit: „*tametsi antea fuisset iniuria gravi et contumeliosa laesus*“.

p. 111, 4 *φυλάττων ἀκριβέστερον ἀνδρὸς Σπαρτιάτου τάξιν.* Articulum *τὴν* quem Reiskius inserendum credidit, ne sententia existeret aliena: *viri Spartani stationem dili-*

gentissime custodiens, propter causam parum idoneam — nam quivis *ἀνδρὸς Σπαρτιάτου* cum *ἀκριβέστερον* coniunget, sive *τὴν* exstat sive non — e textu removi neque necessarium esse concedo Herwerdeno ratione habita loci p. 261, 14 *φυλάττειν δὴ μάλιστα μεμελετήκασι τάξιν*.

p. 112, 9 *ἐν μέσῃ Πελοποννήσῳ διηγείσθω τὰς σὰς ἀρετάς, ἔχει γλῶτταν ἀρκοῦσαν τοῖς ἔργοις, λεγέτω πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ἐν οἷς ζῇς καθ' ἡμέραν, ἃ τεθέαται*. Nihil inserendum, nihil mutandum duco. Nam *σοῖς* quod Herwerdenus et Polakius[1]) post *ἔργοις* inseruerunt, postquam *τὰς σὰς ἀρετὰς* antecessit, per se intellegitur, *λόγοις* vero quod Herwerdenus, si illud non probetur, pro *ἔργοις* reponi vult, nullo modo post *ἔχει γλῶτταν ἀρκοῦσαν* praesertim cum articulo coniunctum admitti potest; denique *ἐν οἷς ζῇς καθ' ἡμέραν* multo melius est quam *ἐν οἷς* ⟨*ἔργοις*⟩ *ζῇς καθ' ἡμέραν* quod Herwerdenus coniecit. Recte vero is verba *ἐν οἷς ζῇς* obiecti instar (= *in quibus rebus vivis quotidie*) a *λεγέτω* pendere, non, ut Reiskius et Polakius statuerunt, sensu relativo ad *τοὺς Ἕλληνας* pertinere intellexit.

Or. XV.

p. 128, 11 *αἴτιον δεῖ διὰ τοῦτο γενέσθαι τὴν πόλιν;* Coniecturae meae *ἄτιμον* fulcrum praebere locum orationis XXI p. 458, 4 *λῦσαι δὲ τῇ πόλει τὴν ἀτιμίαν* Asmus observavit, quod vero ipse proponit *ὑπαίτιον* nisus loco orationis XVI p. 179, 20 *μετὰ τῶν ἀσεβούντων τε καὶ τἄλλα ὑπαιτίων* — at hoc loco vocabulum coniectura continetur — amplecti noluerim, ut quod cum *γενέσθαι* minus bene coeat.

p. 128, 14 *καὶ ποῦ τὸ θεοὺς ἀνθρώπων εἶναι κρείττονας, εἰ τὸ μηδὲν ἁμαρτάνειν καὶ παρὰ τούτοις ἀξιώσομεν εἶναι;* Versum epigrammatis celeberrimi in Demosthenis de corona oratione servati p. 322,16 *μηδὲν ἁμαρτεῖν ἐστὶ θεῶν* respici Herwerdenus adnotavit.

---

1) Mnem. XXXIII 1 sq.

p. 135, 3 *μᾶλλον δὲ ἀκολούθησον σαυτοῦ φιλανθρωπίαις, τούτου γὰρ οὐδὲν ⟨ἂν⟩ εἶχον μεῖζον εἰπεῖν.* Herwerdenus *τῇ σαυτοῦ φιλανθρωπίᾳ* coniecit. At pluralis *φιλανθρωπίαι* Libanio acceptissimus fuit. Adscribo locum unum t. III 421, 6 *προσκυνοῦντας τὴν Τύχην ἐν ταῖς παρ' ἐμοῦ φιλανθρωπίαις.* Recte vero Herwerdenus *ἂν* inserere non opus fuisse observavit. Similis est locus t. III 317, 14.

p. 138, 16 *τῶν μὲν ἀνδρῶν ἐμπεπληκότων οὐ μόνον τὸ θέατρον, ἀλλὰ καὶ τὰς τοῦ ὄρους λαγόνας, γυναικῶν δὲ κατὰ τὸν αὐτῶν νόμον οἴκοθεν ἑκάστης συνεκπεμπούσης εὐφημίαν.* Herwerdenus recte *τῶν* ante *γυναικῶν* inseruit.

p. 140, 1 *ἴσως τις ἀπήγγειλέ σοι μετὰ τῶν ἄλλων νεὼς ἔτι πολλούς τε καὶ μεγάλους παρ' ἡμῖν ἑστηκότας, ὃ τῆς τῶν ἐνοικούντων εὐσεβείας ἐποιοῦ σημεῖον, ὡς τῶν μὲν βουλομένων καθαιρεῖν ὄντων, σεσωσμένων δὲ τῶν οὐ κειμένων ταῖς τῶν ἀχθομένων τῇ καθαιρέσει μάχαις.* Reliqui verba, ut in libris sunt, nisi quod cum correctore codicis *M* vocabula *τῶν δὲ* transposui, qua re sententia exsistit quae tolerari queat. Vocabulum *ὄντων* offensionem non habet (*ἦσαν μὲν οἱ βουλόμενοι καθαιρεῖν*) neque est cur cum Herwerdeno in *πεφευγότων* aut *ἀπεωσμένων* vel cum Polakio in *ἐνδόντων* mutetur. *νεῶν* autem post *τῶν οὐ κειμένων* non cum Herwerdeno inserendum, sed ex antecedentibus mente repetendum est.

p. 142, 19 *κἂν ἔλθῃ τις ὡς ἡμᾶς ξένος, διαδραμεῖται τὸ ἄστυ, καθάπερ οἱ τὰς νοσούσας.* Vox *πόλεις* quam auctore Gasda post *νοσούσας* inserendam Herwerdenus putat, ut saepe apud Libanium[1]), cogitanda quidem, non vero inserenda videtur.

p. 145, 8 *ὥσπερ γὰρ οἱ τῶν ἱερῶν ὑπὸ τῶν θεῶν διὰ τῶν χρησμῶν ἐκβαλλόμενοι σιγῶσιν, ὡς ἂν ὑπὸ τῶν ἅπαντα εἰδότων ἐξεληλεγμένοι, οὕτως ὧν ἂν ὡς κακῶν μνησθῇς, οὐκ ἔχουσιν ὡς συκοφαντοῦνται λέγειν.* Concedo Herwerdeno *σὺ* ante *μνησθῇς* inseri posse, necessarium esse, quoniam antecessit *οὐ δέχεται μέμψιν ἡ σὴ φύσις*, nego.

---

1) Cf. p. XXXVII.

p. 146, 6 *οὐχ οἱ μὲν νόμοι γράμματα ἄλλως, ἀρχαὶ δ' ἐπωλοῦντο.* Herwerdenus *ἁρχαὶ* scribi iubet, at haec forma a Libanio, qui crasin nisi in certis quibusdam formis non admittit, aliena est. Articulus deesse potest, ut p. 363, 5 *συζῶντες πρότερον τοῖς ἀρχὰς ἔχουσιν.*

Or. XVI.

p. 167, 6 *ὁ γὰρ ἄνθρωπος μίαν ταύτην ἡδονὴν ἥδεται τὴν ἀπὸ τοῦ μηδὲν ἑαυτῷ συνειδέναι πονηρόν.* Vox *ἄνθρωπος* quippe quae minime semper contemptus vel commiserationis significationem habeat, quae fuit Herwerdeni opinio, neque cum *ἀνὴρ* mutanda neque ut interpretis emblema expellenda est.

p. 171, 16 *'Αλλ' εἰ δοκεῖ, τὴν ἀγορὰν ἐῶμεν καὶ πάντων ἀέρων τὰ ἐγκλήματα.* Herwerdenus: „*An πάντων ⟨τῶν⟩ ἀέρων? Quamquam expectabam potius πάντα ⟨τὰ⟩ τῶν ἀέρων ἐγκλήματα.*“ At Libanii usus minime articulum requirit; cf. p. 44, 1 *πάντα συμβόλαια*; 44, 19 *πᾶσί τε χρηστοῖς καὶ βελτίστοις οἰκέταις*; 77, 11 et 236, 3 *πάντες ἄνθρωποι*; 237, 7 *πάντων ὀμμάτων*; 552, 5 *ἐπὶ πάντα σώματα* etc. *πάντα* vero sensui multo minus quam *πάντων* convenit.

p. 173, 6 *Ξένοι, φησίν, ἦσαν οἱ θέοντες· οὐκοῦν οἱ μὲν οἷς ἔλεγον ἠδίκουν, ἡμεῖς δὲ οἷς ἐπετρέπομεν.* Apte Asmus ad *ἔθεον* quod mihi sensus pro *ἔλεγον* requirere videtur commendandum verba orationis XX p. 434, 15 *τοιαῦτα θέοντες* attulit.

p. 179, 12 *ἀλλ' ὅπως, ἡνίκα ἂν ἐγγὺς ᾖ τὰ δεινὰ καὶ βασιλεὺς μετὰ Πέρσας ὡς πολεμίαν μεταχειρίζηται τὴν πόλιν, μή μοι περιστάντες ὀδύρησθε φάσκοντες καιρὸν ἥκειν τῶν λόγων.* Scribendum esse quod Cobetus proposuit *ὀδυρεῖσθε* censeo similiter atque t. III 242, 16 *ὅπως μὴ πρὸς ὃν ταῦτα εἶπεν ὄψεται.*

p. 181, 7 *ἐκεῖνος ᾤετο μάλιστα ταύτην ἑαυτῷ συγχορεύσειν καὶ τὰς ἄλλας ἀποκρύψειν εὐνοίᾳ καὶ τῆς πατρίδος αὐτῆς οἰκειοτέραν ἔσεσθαι καὶ* (hanc vocem vitio typographi excidisse me fugit) *κάλλος αὐτῇ καὶ προσθήκας ἑτέρας ἑτοιμάζων ἐπορεύετο.* Herwerdenus vel *ὡς ἐκεῖνος* vel *ἐκεῖ-*

νος γὰρ scribi voluit. Quorum prius propter vocem antecedentem *ἐλπίδος* magis mihi arridet. Cf. p. 211, 12.

Or. XVII.

p. 207, 1 *διὰ πάσης γῆς, ὡς ἔφην, ἡ πληγὴ τύπτουσά τε καὶ κατατέμνουσα τὰς ψυχάς, ὡς οὐκέτ' ὂν βιωτὸν ἀνδρὶ βελτίστῳ τε καὶ ὅτῳ τοῦ εὖ ζῆν ἐπιθυμία.* Vox *βελτίστῳ* cum singulari vi usurpata est neque cum Asmo in suspicionem vocanda.

p. 211, 12 *ὡς πολύ γε ἦν κουφότερον ἐν τοῖς χείροσι μένειν ἀπείρους ὄντας ἁρμονίας βασιλικῆς ἢ μεταρρυέντας ἐπὶ τὰ ἀμείνω τοῦ βίου πάλιν ἐπὶ τὰ πρόσθεν ἀπενεχθῆναι.* Pro *μεταρρυέντας* scribendum conieci *μεταρρυέντος*, quod Asmus loco Iuliani or. VII p. 287, 22 *τούτῳ κίνδυνος ἐπὶ πολλὰ ῥυῆναι τὴν ζωήν, ῥυεῖσαν δὲ διεσπάσθαι κτλ.* commendat. Idem in eadem oratione

p. 212, 5 *πλὴν ὅσον καὶ οἵδε σκιρτήσαντές τε ἐν γήρᾳ καὶ χορεύσαντες ἔμελλον ἀπέρχεσθαι* verbum *πορεύεσθαι* cuius loco ego *ἀπέρχεσθαι* scripsi, collato loco Iuliani ep. 17 p. 498, 1 *εἰ δὲ καὶ παθεῖν τι συμβαίη, μετὰ καλοῦ τοῦ συνειδότος οὐ μικρὰ παραμυθία πορευθῆναι* tutatus est.

Or. XVIII.

p. 237, 3 *ἐπεὶ — δάκρυα μὲν ὁπόσα εἰκός, ἀπὸ πάντων ὀμμάτων ἐρρύη, κωλῦσαι δὲ οὐκ ἔνι τὴν τελευτήν, ὃ λοιπὸν μέν ἐστιν, ἐκείνῳ δὲ μάλιστα κεχαρισμένον, ποιῶμεν, ἐν ἄλλοις ἀκροαταῖς περὶ τῶν ἐκείνου τι λέγοντες, ἐπειδήπερ αὐτὸς ἐκωλύθη τὸν ἔπαινον ὧν ἔπραξεν ἀκοῦσαι.* Vox *λοιπὸν* optime se habet, cuius loco si vellemus cum Asmo *λυπηρὸν* scribere, dativus personae respondens sequenti *ἐκείνῳ δέ* desideraretur.

p. 244, 16 *καὶ τί τε ἡ ψυχὴ καὶ πόθεν ἥκει καὶ ποῖ πορεύεται καὶ τίσι βαπτίζεται καὶ τίσιν αἴρεται καὶ τίσι καθέλκεται καὶ τίσι μετεωρίζεται, καὶ τί μὲν αὐτῇ δεσμός, τί δὲ ἐλευθερία, καὶ πῶς ἂν γένοιτο τὸ μὲν φυγεῖν, τοῦ δὲ τυχεῖν.* Responsio manifesta binorum vocabulorum vetat verbum *αἴρεται* attrectari. Est enim oppositum verbo

βαπτίζεται (= *submergitur*). Improbandae igitur sunt lectiones *ἄρδεται* ab Herwerdeno, *αἴθεται* a Polakio propositae. Verbum *βαπτίζειν* quam significationem habeat, hi tibi ostendunt loci: t. I 175, 17 *ᾧ ἂν εὐθὺς ἐβαπτίζετο τὸ ἄστυ, καθάπερ ναῦς ἐκλιπόντων τῶν ναυτῶν*; 449, 3 *ὅταν ἐλαυνόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων τὸ κλυδώνιον ἐν ὀφθαλμοῖς μὲν τῶν ἄρτι τερπομένων βαπτίζῃ τὰ πλοῖα*; t. II 299, 6 *τὸ δὲ ὑπολελειμμένον ὀλίγον ὂν ἐβαπτίζετο*; 362, 3 *ἡ γὰρ ἐπὶ τῷδε λύπη βαπτίζουσα τὴν ψυχήν*; 479, 9 *ἀνέσχεν ἡμᾶς τότε βαπτιζομένους*; t. III 338, 23 *νῦν δέ, ὡς ὁρᾶτε, βαπτιζομένου τοῦ πράγματος καὶ πάντων ἐπ' αὐτὸ κεκινημένων τῶν πνευμάτων*. Bene autem verbum *αἴρεται* excipitur, etsi imago diversa est, verbo *καθέλκεται*, cui oppositum est *μετεωρίζεται*.

p. 248, 13 *καταστάντα εἰς αἵρεσιν χωρίου μήτε κήπων μήτε οἰκιῶν μήτε αὐλῶν μήτε τῶν ἐπ' αἰγιαλοῖς ἀγρῶν μήτε τῆς ἀπὸ τῶν ἄλλων ὄντων οὐκ ὀλίγων ἐπιθυμῆσαι τρυφῆς*. Etiam si Libanius non *οἰκίας* et *αὐλάς* saepe coniunxisset, sensu excluderetur *ὑλῶν*, quod Kingius teste Asmo pro *αὐλῶν* proposuit.

p. 249, 10 *τῆς μὲν οὖν πρᾳότητος ἅπαντες ἀπέλαυον, τοῦ πιστεύεσθαι δὲ οἱ βέλτιστοι, κἂν τούτοις αὐτοῖς πρῶτος ἦν ὁ παρ' ἡμῶν, ὁ μόνος ἐν ἀνθρώποις ἄμεμπτος, ὁ τὸν μῶμον ἀρετῇ νενικηκώς*. Parum recte Asmus verba *ὁ παρ' ἡμῶν* quae sunt integra in *ὁ καθηγεμὼν* mutanda censuit de Maximo cogitans. Nam non Athenis, sed in Ionia Iulianus Maximum cognovit, ut cum Eunapio p. 51 ed. Boiss. diserte testatur Libanius or. XIII p. 67, 3 *ὡς δὲ ἧκες εἰς Ἰωνίαν καὶ εἶδες ἄνδρα καὶ δοκοῦντα καὶ ὄντα σοφὸν καὶ περὶ τῶν τὸ πᾶν δὴ τοῦτο τεκτηναμένων τε καὶ διατηρούντων ἤκουσας*. Iudicium vero quod de moribus viri fert melius Celso quem una cum Iuliano Athenis fuisse Ammianus XXII 9, 13 tradidit (cf. t. III 456, 21 sq. R), quam Maximo convenire videtur (t. II 99, 10).

p. 254, 1 *στέφανόν τινα κλάδων, πολλοὺς δὲ ἐκ καλωδίων τεταμένων εἰς κίονας ἐκ τοίχων ἐξαρτῶσιν οἱ δῆμοι μετεώρους, τούτων εἷς τῶν στεφάνων, ᾧ καλλωπίζομεν τὰς

πόλεις, ἐκλυθεὶς τοῦ δεσμοῦ καταβαίνων ἦν ἐν τῇ τοῦ βασιλέως κεφαλῇ καὶ ἥρμοσε. Singularis *ᾧ* iam librariis et correctori codicis Palatini offensioni fuit et in pluralem *οἷς* mutatus est, quem etiam Reiskius maluit, Herwerdenus flagitavit, at servandus est, quoniam talis constructio *κατὰ σύνεσιν* Libanio fuit gratissima, ut exempla demonstrant p. 268, 12 *Σόλωνι μὲν Κροῖσος τοὺς θησαυροὺς τῶν χρημάτων ἐδείκνυεν, ὡς ἂν οὐδὲν τοῦδε κεκτημένος τιμιώτερον*; t. III 204, 1 *ὅστις ἐθέλει ποιῆσαι ῥήτορας, παρεχέτω τοῖς τοῦτο δυνησομένοις ἑαυτὸν παράδειγμα.*

p. 253, 7 *ἓν μὲν ἡ σοφία καὶ τὸ τὰ βουλεύματα εἰδέναι χειρῶν ὄντα δυνατώτερα.* Ut Asmus adnotavit, Libanius aeque atque t. III 309, 10 R locum Euripidis fr. 220, 3 N² *σοφὸν γὰρ ἓν βούλευμα τὰς πολλὰς χέρας νικᾷ* respexit.

p. 256, 4 *καὶ ἦν τις μισθὸς ἐπὶ τῇ κεφαλῇ καὶ ἡ πολλὴ σπουδὴ κεφαλὴν τεμεῖν.* Si quid mutandum, *ἡ* delendum, non cum Asmo in *ἦν* mutandum esset. At *ἡ πολλὴ σπουδὴ* (sc. *ἦν*) est „*es war der größte Eifer*".

p. 263, 10 *δείσαντα περὶ τῇ ψυχῇ καὶ μνησθέντα σωτηρίας ὥσπερ ἐμίσησεν.* Iniuria Asmus vocem *ὥσπερ* in suspicionem vocavit vel post eam lacunam statuit. Significat, ut crebro, *quodammodo*, *paene.*

p. 264, 13 *καὶ τοῖς Ἀθηναίοις μεῖζον εἰς δόξαν, οἶμαι, τὸ μεθ' Ἡρακλέους καὶ Πανὸς πρᾶξαι τὰ λεγόμενα Μαραθῶνι ἢ εἰ τῶν θεῶν χωρὶς ταῦτα ἐδεδύνηντο.* Post *τὰ λεγόμενα Μαραθῶνι* infinitivus *πεπρᾶχθαι* non cum Asmo inserendum, sed ex antecedenti *πρᾶξαι* mente repetendum est. Eiusmodi vel etiam graviores ellipses Libanius in deliciis habuit.

p. 264, 18 *τοῖς μὲν τὰ σημεῖα φέρουσιν, ὅπως εἰδεῖεν τηρεῖν τὴν τάξιν, δίκην ἐπέθηκε ζῶσι τὸ μὴ καὶ ἀποκτεῖναι τῇ νίκῃ δούς.* Sensum quidem Reiskius perspexit esse hunc, ut in vivis eos superesse sineret, mortis supplicio haud multaret, at num ad eum exprimendum sola vox *ζῶσι* sufficiat, etiam nunc dubito. Certe locus p. 262, 4 sq. quem Polakius attulit ad hanc rem probandam nihil facit.

Accedit quod per Zosimum III 3, 11, quem adscripsi, scimus qualis illa poena fuerit. Itaque saltem infinitivum post ζῶσι excidisse crediderim. Neutiquam vero Herwerdeno vocem ζῶσι ut interpretamentum delendam censenti adstipulor.

p. 267, 5 *ἐκείνους μὲν οὖν λαβὼν ὁ βασιλεὺς δῶρά τε ὠνόμαζε καὶ τοῖς αὑτοῦ λόγοις ἀνέμιξε.* Placet *ὠνόμαζε* traditum sensuique conveniens prae eo quod Herwerdenus coniecit *ἐνόμιζε.*

p. 268, 1 *τιμαῖς μὲν αὐξῆσαι τὴν προθυμίαν τῶν ἀγαθῶν, ἃς αὐτοῖς προὐξένησε παρὰ τοῦ τὰ τοιαῦτα νέμοντος.* Quin verbis *ὁ τὰ τοιαῦτα νέμων* imperator Constantius significetur, dubitare non debebat Herwerdenus.

p. 269, 9 *ὀψὲ δέ ποτε οἱ δυστυχεῖς ἱκέτευον δέον πρὸ τοῦ πυρός.* Miram dicit breviloquentiam Herwerdenus praesertim in oratore satis prolixo, at perperam vertit: *quia hoc necessarium erat ante ignem*; *δέον* est: *quamquam necesse erat. πῦρ* vero non est cur cum Polakio sensu metaphorico dictum esse statuamus. Nam antecedit *προῄει τὰ μὲν δῃῶν.*

p. 269, 12 *ὡς δ' αὖθις ἧκον αὐτοὺς ἄγοντες ἱκέτας τοὺς βασιλεῖς καὶ τὸ σκῆπτρον ἔχοντες εἰς γῆν ἔκυπτον, ἀναμνήσας τῆς πολλῆς ὕβρεως — ὠνεῖσθαι τὴν εἰρήνην ἐκέλευε.* „*Non intellego*", inquit Herwerdenus, „*cur addatur τὸ σκῆπτρον ἔχοντες, ubi agitur de supplicantibus submisso vultu. Melius intellegerem τὸ σκῆπτρον* ⟨*οὐκ*⟩ *ἔχοντες, sed fortasse aliud quid excidit aut depravatum est ἔχοντες, pro quo ῥίπτοντες aut aliquid simile expectatur. Quaerat alius.*" At praeclara est illa inter *τὸ σκῆπτρον ἔχοντες* et *εἰς γῆν ἔκυπτον* oppositio. Neque vero *οὗτοι* post *καὶ* cum Reiskio neque *οἳ* ante *καὶ* cum Polakio inserere necesse duco. Talis subiectorum mutatio apud Libanium haud infrequens est.

p. 271, 8 *καὶ τοῖς οὔπω σπονδῶν τετυχηκόσι τὸ προσδοκώμενον δέος ἡσυχάζειν παρῄνει.* Quod Herwerdenus *τὸ τῶν προσδοκωμένων δέος* coniecit, intolerabilem efficit tautologiam. Ego *δεινὸν* pro *δέος* dubitantur proposui, sed

iam nihil mutandum puto collato loco simillimo t. III 339, 10 *ἐπὶ ταῖς μελλούσαις ἐλπίσιν*.

p. 273, 7 *κατέβαινε μὲν ἐπ' αὐτὸν ὠκεανόν*. Videtur *τὸν* inter *αὐτὸν* et *ὠκεανόν* cum Asmo inserendum.

p. 273, 13 *τῶν ἐναντίων ὁ στρατὸς ἀντιπροσήεσαν, ὡς δὴ σχήσοντες ζευγνύναι πειρωμένων*. Ad *πειρωμένων* cogitandum est *αὐτῶν* referendum illud ad *τῶν ἐναντίων*, qua ellipsi nihil apud Libanium frequentius. Si quid mutandum, e codice *V* *πειρωμένους* recipiendum esset. Singularis vero *πειρώμενον* quem Herwerdenus requirit, non habet quo referatur.

p. 281, 6 *πρεσβειῶν γὰρ οὐκ ὀλίγων ἀμφοτέρωθεν γενομένων, ὧν αἱ μὲν ἐκεῖθεν ἠξίουν ἐπὶ τοῦ σχήματος μένοντα μηδὲν ἔργῳ πλέον ἢ πρόσθεν ἔχειν, αἱ δ' ἐνθένδε πάντως δεῖν ἀφίστασθαι τῆς τιμῆς καὶ διὰ πάντων εἶναι τὸν πρότερον*. Sensum ultimorum verborum qui est: *et debere eum* (Iulianum) *in omnibus esse priorem i. e. qui prius fuerit, Caesar, non imperator*. Herwerdenus cum parum assecutus sit, ad coniecturam pervenit quae nullo pacto probari possit. Nam si cum eo *πρῶτον* ante aut post *εἶναι* aut post *πρότερον* inserimus, *πρῶτον* ad gradum, *πρότερον* ad tempus referamus necesse est, id quod vix quisquam probaverit.

p. 288, 7 *ἔφυγεν ἃ κατεμέμφετο*. Scribendum cum Herwerdeno *ἔφευγεν*.

p. 294, 2 *τούτους δὴ τοὺς Κερβέρους καὶ πολυκεφάλους εἰς ἰδιώτας ἐξέβαλε*. Post *πολυκεφάλους* cum Reiskio Herwerdenus *ὕδρους* inserendum ducit, fortasse tamen forma feminina, quam Asmus collato loco Iuliani ep. 23 *διαπέφευγας τὴν τρικέφαλον ὕδραν* commendat, melius Cerberis conveniet.

p. 294, 10 *ἐωνοῦντο μὲν πευθῆνες καταστῆναι καὶ τὸ σχῆμα ἦν φυλάκων, ὅπως μηδὲν ἀγνοοῖ βασιλεὺς τῶν ἐπ' αὐτὸν συντιθεμένων, τὸ δὲ ἔργον καπήλων*. Particula *μὲν* post *ἐωνοῦντο* aptissima est neque ab Herwerdeno inter *τὸ* et *σχῆμα* vel post *σχῆμα* transponi debebat.

p. 295, 17 *ὅλως δὲ τῶν ἀφορμῶν ἡ μὲν ἐν ἀφανεῖ τε*

καὶ συχνή, ἡ δ' ἐν φανερῷ τε καὶ δήλῃ. Vocem *συχνή* corruptam esse patet, cuius loco ego dubitanter *νυχία*, Herwerdenus *κρυπτή*, Polakius *στεγνή* proposuit. Prius propter rem palaeographicam, alterum propter significationem non satisfacit. Fortasse praeferendum erit *σκοτεινή* (cf. p. 388, 4).

p. 304, 20 *τῆς αὐτῆς δὲ διανοίας καὶ τὸ τὰς πόλεις ὑπὸ τοῖς λέγειν ἐπισταμένοις ποιεῖν καὶ παῦσαι τοὺς βαρβάρους τῶν ἐθνῶν κυβερνήτας, οἳ γράφοντες μὲν σὺν τάχει, νοῦν δὲ οὐκ ἔχοντες ἀνέτρεπον τὰ σκάφη.* Iniuria vox *γράφοντες* Asmo suspecta et Kingio in *στρέφοντες* mutanda visa est. Haud semel Libanius de isto genere magistratuum quod nihil nisi *ταχυγραφεῖν* didicerat queritur. Cf. t. III 138, 10; 319, 14.

p. 313, 2 *τῷ σώματι δεχόμενος τὸν ὄμβρον.* Coniectura Kingii *πώματι* nihil perversius cogitari potest.

p. 317, 1 *οὕτω δὲ ἀκριβέστερον τῶν σμικροτάτων δικαστῶν ᾤετο δεῖν τοῖς κειμένοις ἐπὶ τῶν κρίσεων ἐμμένειν.* Vocem *σμικροτάτων* corruptam esse patet, at neque *σμικρολογωτάτων* quod Gasda proposuit neque *ἀκριβολογωτάτων* quod Herwerdenus neque *ὁσιωτάτων* quod Polakius, placet. Recte tamen hic laudavit quod mihi ut facillimum, aptissimum usuique Libaniano conveniens probatur *ἀκροτάτων* Gasdae.

p. 318, 8 *ἐδέξατο δὴ τὸ δικαστήριον ἐκεῖνο καὶ πόλεις ὑπὲρ πρωτείων ἀμφισβητούσας.* Quod Herwerdenus inter *καὶ* et *πόλεις* inserendum censuit *δύο* hoc loco necessarium non est.

p. 319, 6 *Ἄρτι μὲν οὖν τῆς ἐν τοῖς ἱεροῖς ἐμεμνήμην κοινότητος.* Iniuria Herwerdenus Polakiusque nullam in antecedentibus mentionem Iuliani in re sacra *κοινότητος* factam esse contenderunt. Obliti sunt locorum p. 287, 4 *ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν τῆς πόλεως τῆς θεραπείας ἤρχετο — πείθειν μὲν ἐπιχειρῶν, βιάζεσθαι δὲ οὐκ ἀξιῶν*; p. 290, 12 *ἐν μέσοις τοῖς βασιλείοις ἱερὸν μὲν οἰκοδομεῖται τῷ τὴν ἡμέραν ἄγοντι θεῷ καὶ μυστηρίων μετέσχε τε καὶ μετέδωκε μυηθείς τε ἐν μέρει καὶ μυήσας κτλ.* et p. 312, 19 *ὁ αὐτὸς*

ἱερεύς. Vox igitur *ἱεροῖς* non tentanda est. Quam eius loco Herwerdenus proposuit *δικαστηρίοις*, ut Polakius vidit, verbis succedentibus *νῦν δὲ ἔχω τι μεῖζον εἰπεῖν, ὅτι καὶ δικάζων πλείστῳ τούτῳ — ἐχρῆτο* refutatur. Quod vero hic invenit *σμικροῖς*, non magis placet. Nam Libanius se certamen illud urbium Laodiceae et Apameae iudiciumque Iuliani parvi non fecisse satis indicavit.

p. 320, 3 *καὶ τὴν ἁλουργῆ χλαμύδα φέρων ἣν οὐκ ἦν βασιλεύοντα μὴ φορεῖν, ὡς οὐδὲν τῶν ἄλλων διαφέρουσαν ἔφερεν*. Nulla iusta causa est cur cum Herwerdeno *φορῶν* pro *φέρων* et *ἐφόρει* pro *ἔφερεν* scribamus.

p. 323, 18 *μέθῃ δὲ εὖ ποιοῦσα προλαβοῦσα τὸν καιρὸν πάντα ἐξήλεγξε καὶ τὸ τέως λανθάνον ᾔδετο*. Parum verbi *ᾄδειν* usum perspectum habuit Herwerdenus, cum sensu proprio *cantabatur* vel *decantabatur* accipiendum esse putavit. Saepissime nihil aliud nisi *celebrare* significat. Exemplis a Polakio qui Herwerdeno oblocutus est collectis addo duo huic simillima t. I 137, 16 *καὶ νῦν τοῦτο ᾄδεται παρὰ πάντων*; 467, 7 *ταυτὶ μὲν ᾄδεται* (cf. t. III 440, 15 *τῶν ἐν Φοινίκῃ τινὰ βουλὴν ᾄδουσιν κτλ.*). Quod vero eius loco Herwerdenus ponere vult *ᾔδει — ἐδήλωσεν* iusto longius ab *ᾔδετο* distare dicit — eo minus admitti potest, quod Iulianum qui debet ut subiectum ex antecedentibus sumere non licet.

p. 333, 1 *ἐκίνουν ταμιεῖα*. Rectissime Herwerdenus *ἐκένουν*.

p. 334, 6 *τοῖς μὲν δι' ὄχθης ὑψηλῆς τε καὶ στενῆς ἐλαύνουσι τὸ μὴ βραχῆναι ὑπῆρχε, σφαλερὸν δὲ ἡ στενότης, οἳ δ' ἐκεῖνο φεύγοντες ἐν τοῖς ὕδασιν ὠχοῦντο, καὶ δεσπότῃ τε δοῦλος χεῖρα ὤρεγε καὶ δοῦλον ὁ δεσπότης ἀνέσπα*. Optime se habet lectio librorum *V U* *ὠχοῦντο*, quae etiam a reliquis libris *ἐχοῦντο* praebentibus fulcrum accipit: *natabant in aquis*, id quod minime ita facile erat arma victumque ferentibus praesertim minus exercitatis, ut Libanius paulo ante dixit *ἀγὼν οὖν ἔσχατος αὐτόν τε σῶσαι καὶ ὅπλα καὶ τροφὴν καὶ ὑποζύγια. καὶ τοῖς μὲν ἐπισταμένοις νεῖν βοηθὸς ἦν ἡ τέχνη, τοῖς δ' ἀπειροτέροις μείζων ὁ πόνος*.

Certe melius est quam *εἰλοῦντο* quod Reiskius coniecit vel *εἰλοῦντο* quod Herwerdenus; *ὠθοῦντο* vero quod Polakius proposuit — debebat esse *ἐωθοῦντο* — admitti non potest, utpote quod additamento explicativo careat.

Articulum *ὁ* ante *δεσπότης* delendi cum Herwerdeno Polakioque causam satis idoneam agnoscere haud queo. Saepissime Libanius eum semel adhibuit. Etiam rhythmus ei favet.

p. 342, 14 *εἴτε γὰρ παρίοιεν οἱ στρατιῶται τοῖς πλοίοις, οὐκ ἦν προσελθεῖν ταῖς πόλεσιν, εἴτ' ἐπ' ἐκείνας ἴοιεν, ἀπώλλυντ' ἂν αὐτοῖς αἱ νῆες, εἴτ' ἀναπλέοιεν διὰ τοῦ Τίγρητος, μόχθος τε μέγας καὶ μέσαι ταῖν πόλεοιν ἐγίγνοντ' ἄν.* Responsio suadere videtur, ut *ἂν* etiam inter *οὐκ* et *ἦν* cum Herwerdeno inseratur, at necesse non est.

p. 344, 2 *κατεῖχον τὴν ὄχθην ἀσπίσι τε λαμπούσαις καὶ ἵπποις χρεμετίζουσι καὶ τόξοις ἠσκημένοις καὶ μεγέθεσιν ἐλεφάντων.* Mirum in modum Herwerdenus *ἠσκημένοις* cum *ἵπποις* construxit et *τόξοις* ab *ἠσκημένοις* suspensum fecit. Nam *τόξα ἠσκημένα* sunt *arcus artificiose facti* (cf. t. I 509, 14 *τὸ γήδιον — ἤσκηται*) et manifesta est locutio bipartita: *ἀσπίσι τε λαμπούσαις καὶ ἵπποις χρεμετίζουσιν* et *τόξοις ἠσκημένοις καὶ μεγέθεσιν ἐλεφάντων.*

p. 344, 20 *ἐν ᾧ δὲ τοῖς δρόμοις τῶν ἵππων ὁ στρατὸς ἐψυχαγωγεῖτο, κεναὶ τῶν φορτίων ἐκ παραγγέλσεως ἦσαν αἱ νῆες, τῷ λόγῳ μέν, ὅπως ὀφθείη τὸ σιτηρέσιον, εἴ πῃ παρανάλωται, τὸ δὲ ἔργον ἦν, οὐ προειδότας ἐξαίφνης ἐμβιβάσαι τοὺς στρατιώτας ἐβούλετο.* Quod pro *παρανάλωται* Herwerdenus *παρανήλωτο* dubitanter proposuit, necessarium non est; quod *ἐβούλετο* cum librario codicis *I* delevit, improbandum.

p. 347, 14 *τάχα εὑρήσει λαμπρὰ μὲν κἀκεῖνα, πολὺ δὲ μείζω ταῦτα, καὶ τὰ μὲν οὐδενὸς ἀπαντῶντος πεπραγμένα, τὰ δὲ ὄντων τῶν μαχομένων τετολμημένα.* Probabile, sed non necessarium est quod ante *ὄντων* Herwerdenus inseri vult *πολλῶν.*

p. 352, 1 *εὐθὺς ἐκκλίναντες ἔφευγον.* Herwerdeno prae-

ferendam esse lectionem codicis *V* *ἐγκλίναντες* · assentior collato p. 261, 5 *ὡς δὲ ἐνέκλιναν*.

p. 357, 1 *Ἃ δ' ὑπὲρ τοῦ Περικλέους ὁ Θουκυδίδης φησίν, ὅτι τῇ τελευτῇ λαμπρότερον ἔδειξεν, ὅσον ἦν αὐτὸς τοῖς πράγμασι, ταῦτ' ἂν ἔχοι τις εἰπεῖν καὶ περὶ τοῦδε.* Herwerdenus coniecit: *ἔδειξεν ὅσος ἦν αὐτός, ⟨ἢ⟩ τοῖς πράγμασι*, Polakius: *ἔδειξεν, ὅσος ἦν, ⟨ἢ⟩ αὐτοῖς τοῖς πράγμασι*, mirum in modum uterque sensum loci similitudinemque Thucydidiam corrumpens. Quid enim Thucydides (II 65, 3) ait de Pericle? *ἐπειδὴ ἀπέθανεν, ἐπὶ πλέον ἔτι ἐγνώσθη ἡ πρόνοια αὐτοῦ ἡ ἐς τὸν πόλεμον.* Quibuscum discrepant quae illi coniecerunt, concordant quae libris tradita sunt. Neutrum autem *ὅσον* usui Libaniano maxime convenire loci demonstrant t. III 159, 2 *ὁ αὐτὸς ἑκάτερον, νῦν μὲν τοῦτο, νῦν δ' ἐκεῖνο*; 176, 11 *οὐκ ἴσον ἥδε κἀκείνη*; 416, 7 *οὐκ ἴσον εἷς καὶ δύο οὐδὲ μέγας καὶ βραχὺς οὐδὲ ὡραῖος καὶ ἄμορφος.*

p. 357, 8 *πρῶτον μὲν γὰρ οὐκ ἤνεγκαν οὓς πρότερον ἤλαυνον, ἔπειτα ⟨δὲ⟩ δελεασθέντες εἰρήνης ὀνόματι.* Quod inserui *δὲ* post *ἔπειτα* non necessarium esse Herwerdeno concedo.

p. 358, 4 *ὥστ' ἔγωγε πολλάκις ἐθαύμασα τοῦ Μήδου, ὡς παρὸν πλείω λαβεῖν οὐκ ἠθέλησε.* Non est cur *ὡς* cum Cobeto atque Herwerdeno in *πῶς* vel *ὅπως* mutemus. Cf. p. 10, 16; ep. 21.

p. 359, 3 *Διὰ τί οὖν, ὦ θεοὶ καὶ δαίμονες, μὴ ταῦτα ἐκυρώσατε; διὰ τί μὴ τὸ μὲν ὑμᾶς ἐπιστάμενον γένος εὔδαιμον, τὸν δὲ τούτοις εὐδαμονίας αἴτιον κατεστήσατε;* Verba sunt integra. *τὸν δὲ* id est Iulianum — de quo statim *οὐ βωμοὺς ἀνέστησεν*; etc. — est accusativus obiecti, *εὐδαιμονίας αἴτιον* praedicati ad verbum *κατεστήσατε.* Quod parum perspexerunt Herwerdenus et Polakius, quorum ille pro *κατεστήσατε* scribendum coniciens *κατελεήσατε* — volebat scribere *κατηλεήσατε* — sententiam mirum quantum debilitavit, ille *ἀΐδιον* post *αἴτιον* inserens rem ratione prorsus incredibili exaggeravit.

p. 360, 7 *τοῖς ἱεροῖς ὑποχωρήσειν τοὺς τάφους.* Verba

recte a scholiasta explicata sunt, minus recte ab Herwerdeno tantum de sanctorum sepulcris et Christianorum sacellis in quibus mortui sepeliebantur cogitante. Circa sepulcra versari Christianorum erat, si Libanium (cf. t. III 437, 15 R *εἰσῆγον δὲ τοὺς θεοῖς ἐχθρούς, τοὺς περὶ τοὺς τάφους*) et Iulianum (Mis. p. 443,9 *τοῖς περὶ τοὺς τάφους καλινδουμένοις γραϊδίοις*; p. 466,5 *τὰ μὲν τῶν θεῶν ἀνέστησαν αὐτίκα τεμένη, τοὺς τάφους δὲ τῶν ἀθέων ἀνέτρεψαν*) audimus.

p. 361, 13 *παραπλήσιον γὰρ δή τι πεπόνθαμεν, οἷον εἴ τις ἀνδρὸς διψῶντος καὶ προσάγοντος τοῖς χείλεσι φιάλην ψυχροῦ τε καὶ διαφανοῦς ὕδατος γευσαμένου τὸ πρῶτον ἁρπάσας οἴχοιτο.* Non est cur *τὸ* mutetur. *γευσαμένου τὸ πρῶτον* est idem atque *γευσαμένου τὴν πρώτην γεῦσιν.* Si vero cum Herwerdeno eius loco *τε* ponimus, *γευσαμένου* male cum participio praesentis *προσάγοντος* coniungitur.

p. 363, 4 *ῥητορικῆς δε διδάσκαλοι συζῶντες πρότερον τοῖς ἀρχὰς ἔχουσιν ἀπελαύνονται τῶν θυρῶν, ὥσπερ ἀνδροφόνοι, πλήθη δὲ νέων τὰ περὶ αὐτοὺς πρότερον ταῦτα ὁρῶντες φυγόντες ὡς ἀσθενεῖς τοὺς λόγους ἄλλην ἰσχὺν ζητοῦσι.* Herwerdenus *ταῦτα* non, ut debet, cum *ὁρῶντες*, sed cum *τὰ περὶ αὐτοὺς πρότερον* coniungendum arbitratus eius loco *δυνατὰ* aut *ἰσχύοντα* aut *σθένοντα* proposuit, pro quibus Polakius etiam pressius ad litteras *γαῦρα* scribi posse dixit, at recte verba ut tradita sunt relinquere maluit.

p. 367, 10 *οὗτός ἐστιν ὁ τῆς Ῥωμαίων γῆς ἔξω τε ὢν ὁμοῦ καὶ κρατῶν καὶ τὸ μὲν σῶμα ἔχων ἐν τῇ πολεμίᾳ, τὴν δ' οἰκείαν ὑπὸ τῇ βασιλείᾳ καὶ ταὐτὸν δυνηθεὶς πρός γε τὸ πάντα ἡσυχάζειν ἀπών τε ὁμοίως καὶ παρών.* Obscuriora sibi esse verba *τὴν δ' οἰκείαν ὑπὸ τῇ βασιλείᾳ* Herwerdenus professus *τὴν δ'* ⟨*ὡς τὴν*⟩ *οἰκείαν* proposuit, at nihil est obscurum, nihil mutandum. *ἡ οἰκεία* opposita est *τῇ πολεμίᾳ* et Iulianus *ἔχει τὴν οἰκείαν ὑπὸ τῇ βασιλείᾳ*, quamquam *τὸ σῶμα ἔχει ἐν τῇ πολεμίᾳ* i. e. quamquam extra imperii fines versatur. Verbis *ὡς τὴν* insertis atque ad *τὴν πολεμίαν* relatis sensus corrumpitur.

Or. XIX.

p. 386, 4 *κριθήσεσθαι γὰρ ἡγοῦμαι τῇ γνώμῃ μᾶλλον ἢ τοῖς οὐχ ὑπάρξασι τοῦ δοῦναι κυρίοις.* Herwerdenus adnotat: „*Non tantum δοῦναι corruptum est, sed etiam quaedam exciderunt ante verba τοῖς οὐχ ὑπάρξασι. Intellegerem: κριθήσεσθαι γὰρ ἡγοῦμαι τῇ γνώμῃ μᾶλλον ἢ ⟨τῷ χρήσασθαι λόγοις⟩ τοῖς οὐχ ὑπάρξασι τοῦ δύνασθαι* (*Boissonade, malim διανύσαι*) *κυρίοις.*" At nihil corruptum videtur, nihil excidisse. *τὰ οὐχ ὑπάρξαντα τοῦ δοῦναι κύρια* (= *ea quibus potestas dandi non erat*) est dictio artificiose quaesita ad adumbrandam illam facultatem oratoris cui aliquid dare i. e. efficere non licuit.

p. 386, 9 *ἐγὼ δὲ τὸ μὲν μηδὲν ἐκ τῶν λεγομένων ἔσεσθαί μοι δυσχερὲς ἀπὸ τῆς σῆς φύσεως εἶχον καὶ τρόπου.* Neque *μαντεύεσθαι* vel *τεκμαίρεσθαι* post *τρόπου*, quae fuit Reiskii sententia, excidit neque *εἶχον* cum Herwerdeno in *ἔγνων* mutandum est. Verba tradita plus significant quam additamento Reiskiano aucta; quomodo vero articulus *τὸ* stare possit, si Herwerdeni accipiatur mutatio per se parum probabilis, me ignorare confiteor.

p. 388, 20 *καὶ τουτὶ τὸ κακὸν ἔλθοι μὲν ἄν ποτε καὶ ἐπὶ σμικρὰν πόλιν, αἷς δέ ἐστι μεγέθη, πολὺ τοῦτο ἐν ταύταις.* Herwerdenus *τούτου* ⟨*μεῖζον*⟩ et Polakius ⟨*πλέον*⟩ *τοῦτο* pro *τοῦτο* coniecerunt. Neutrum placet. Nam in priore *τούτου* non habet quo referatur, in altero *πλέον* inutile. *πολὺ* est nominativus praedicati: *in his hoc multum est,* ut t. III 474,1.

p. 395, 16 *Ἢ οὖν ἕτερόν σε δεῖ γενέσθαι σήμερον καὶ ἄνω ποταμῶν πορευθῆναι τὸ πρᾶγμα.* Iniuria Herwerdenus verbum traditum *πορευθῆναι* in suspicionem vocavit et cum *ῥυῆναι* mutandum censuit immemor ille quidem formae proverbii quam attuli *ἄνω ποταμῶν χωροῦσι πηγαί.*

p. 398, 1 *καὶ προελθόντες οὗ Φλαβιανὸν εὑρήσειν ἔμελλον, οὐχ εὑρόντες εἶτα ἀνέστρεφον.* Herwerdenus *οὐχ* ante *εὑρήσειν* inserendum, Polakius *ἔμελλον* cum *ἐνόμιζον* mutandum censuit, neuter ratione habita usus verbi *μέλλειν*

quod apud Libanium frequenter, velut t. III 433, 11 *οἳ οὐκ ἔμελλον δήπου χαλεπῶς ὑμῖν ἕξειν*, non solum rem futuram ipsam exprimit, sed etiam mentem agentis respicit. *προελθόντες* melius se habet quam *προσελθόντες* quod Herwerdenus dubitanter protulit.

p. 399, 13 *ἦν ἔνδον, ὃ τὸ καθ' ἕκαστον κατηνάγκαζε βλέπειν, αὐτὸν δὲ οὐκ εἴα ῥῆξαι φωνήν.* Iniuria, credo, Herwerdenus *τὸ καθ' ἕκαστον* a *βλέπειν* pendere posse negavit. Neque haec fuit sententia Reiskii atque Cobeti t. III 418, 14 *ἐν βλέπουσι, χρήματα* pro *ἐμβλέπουσι* conicientium. Quod vero ipse proposuit *τὸν καθ' ἕκαστον*, prorsus intolerabile est.

p. 407, 1 *Ἔδεσσα γὰρ ἡ πόλις.* Apposite Asmus ad hanc scripturam (*Ἔδεσσα* pro *Ἔμεσα*) firmandam eiusdem corruptelae in duobus locis Iuliani or. IV p. 195, 12; 200, 2 conspicuae mentionem fecit. Cf. p. LX ad p. 434, 1.

p. 408, 16 *τοιαύτην δὲ καὶ οὕτω πολλὴν περίκειται γῆν, ὥστε πάντα μὲν φέρειν, αὐτῇ δὲ ἀποχρῆν.* Herwerdenus coniciens *αὐτῇ δὲ ⟨μηδὲ⟩ ἀποχρῆν* a sententia auctoris aberravit aeque atque Polakius qui *αὑτῇ* scribens vertit: *civitatis nostrae ager tam uber est, ut omnia ferat sibique sufficiat* i. e. *ut urbi nostrae minime frumento aliisque rebus importatis opus sit.* Sententia potius est: *terra ei* sc. urbi *sufficit* i. e. *quamquam omnia fert, tamen haec soli urbi sufficiunt, non exportantur.* Cf. p. 410, 12.

p. 410, 12 *αἱ δὲ πρὶν τὰ ἀπὸ τῶν ἀγρῶν δεῦρο ἄγουσαι καθ' ἑκάστην πύλην ὁδοὶ τἀκ τῆς πόλεως πολλαχῇ μερίζουσιν.* Perperam Herwerdenus *τακτὸς* pro *τἀκ* coniecit. Nam quomodo possunt portae ea quae extra urbem sunt multifariam dividere? *τἀκ τῆς πόλεως* sunt res quae fuerant in urbe et nunc evehuntur.

p. 411, 13 *πολλοῖς ἀπόλωλε χρήματα, βασιλεῦ, πολλοῖς θεράπαιναι ἐν οὐ φορητοῖς καμάτοις.* Herwerdenus „*Miror* inquit *neminem vidisse Libanium pro θεράπαιναι scripsisse θεραπεῖαι. Risum movet vulgata.*“ Nihil mirandum, nihil ridendum. *θεράπαιναι* optime se habet. Cf. t. III 408, 8 *χρυσίου δ' οὐκ ὄντος οὐδ' ἀργυρίου πωλοῦσι μὲν θεραπαίνας*

θρηνοῦντες, πωλοῦσι δὲ ἀκολούθους, τροφέων υἱούς, ἀντιλαμβανομένους τῶν τοῦ πωλοῦντος γονάτων et t. III 474,3 sq. Contra merum *θεραπεῖαι* quid sibi velit, me non intellegere confiteor. Herwerdenus de curatione aegrorum cogitasse videtur, nam contulit locum or. XXI p. 459,22 *οὐκ ἔχοντες ἰατρὸν ἀντιθεῖναι τοῖς ἐκ τῆς ταλαιπωρίας.* At quid sunt *θεραπεῖαι ἐν οὐ φορητοῖς καμάτοις?*

Or. XX.

p. 423, 5 *τούτῳ δὲ ὄντι τοσούτῳ τὰ διὰ τῶν ἔργων ἐπέθηκαν δραμόντες ἐπὶ σέ τε καὶ τὴν γυναῖκα τὴν σὴν καὶ τέκνα ⟨καὶ⟩ χερσί τε καὶ κάλοις ταῦτα δείξαντες χαμαί.* Inserui, id quod nescio an Herwerdenus et Polakius improbent, *καί*, ut habeat *δείξαντες* quo cum *δραμόντες* copuletur. Nam *τε* ad *χερσί* pertinet. At quod *δείξαντες* mutandum censent, in *ῥίψαντες* Herwerdenus, in *σείσαντες* Polakius, me quidem non habent assentientem, quippe qui sciam quam crebro verbum *δεικνύναι* Libanius ad actionem quamcunque aliquid manifestantem indicandam adhibuerit. Cf. t. III 454,12 *δείξας ἃ κἂν αἰσχυνθείη τις εἰπεῖν*; 449,5 *δείξατε πάλιν τὴν βουλὴν ἀνθοῦσαν*; t. II 428,14.

p. 428,17 *ᾤου δὴ βελτίους ἀμφοτέρους εἶναι μὴ προσθέντας τὰ σκυθρωπότερα.* Herwerdeno et Asmo *ἂν* ante *ἀμφοτέρους* inserentibus adstipulor.

p. 429,11 *ὁ δὲ τὸν ἐγγυτέρω διακρουόμενος θάνατον ἤγετο στένων πινόντων ἐκ τῶν ἀγρῶν ἄχρι μέθης τῶν περὶ τὸν λιμένα κεκακωμένων.* Herwerdenus coniecit *ἤγετο στένων ἐκ τῶν ἀγρῶν ⟨ὑπὸ⟩ πινόντων* (vel *πιόντων*) *ἄχρι μέθης κτλ.* At quid medicina minime leni assecutus est? *ἤγετο ἐκ τῶν ἀγρῶν* plane intolerabile est. E quibusnam enim agris Eugenius educitur? Et quam dura structura verborum *ὑπὸ πινόντων ἄχρι μέθης τῶν περὶ τὸν λιμένα κεκακωμένων!* Nihil mutandum. *ἤγετο στένων* nullo additamento eget nisi genetivis absolutis *τῶν περὶ τὸν λιμένα κεκακωμένων πινόντων ἐκ τῶν ἀγρῶν* (= *dum qui in effodiendo portu Seleuciensi excruciati erant, ex agris i. e. e villis agricolarum usque ad crapulam vinum bibunt*). *ἀγροί*

similiter crebro a Libanio adhibitum est, velut t. III 409,12 *τὸ δὲ ζητεῖν προστάτην οὐ μόνον ἐκείνων ἐστὶ τῶν ἀγρῶν οἳ πολλῶν εἰσι κτλ.*

p. 434,1 *Ἔδεσσαν* quod reposui pro *Ἔμεσαν* iam a Gothofredo Cod. Theod. XVI 10,8 tom. VI p. 270 coniectatum esse sero vidi. Cf. p. LVIII ad p. 407,1.

p. 436,22 *ὅτι ἀνὴρ ἐξ ὀρνίθων.* Quod Herwerdenus hoc loco et p. 455,10 *ἀνὴρ — ἐλέγχεται* coniecit *ἁνὴρ*, necessarium non est.

p. 438,4 *ἐν οἷς ἔνεστιν ὁρᾶν λάμπουσαν τῷ βασιλεῖ τὴν φύσιν, ὅταν ἀπολογῆται μὲν ἐκ τῆς τῶν ἠδικηκότων κακίας, φάσκῃ δὲ αὑτοῦ τὴν ὀργὴν ἀλλοτρίαν τε εἶναι καὶ διὰ τοῦτο ταχέως μεταπηδᾶν ἐπὶ τὰ πρᾳότερα καὶ τούτου πλείω λόγον ἔχειν ἢ τοῦ τιμωρίαν λαμβάνειν.* Herwerdenus adnotat: *„Si verba sana, intellege quae addita malim ὅταν ἀπολογῆται μὲν ὑπὲρ ὅλης τῆς πόλεως ἐκ τῆς κτλ.“* At verba *ὑπὲρ ὅλης τῆς πόλεως* nulla ratione intellegi posse patet; sed etiamsi inseruntur, sensui minime satisfaciunt. Nam quando Theodosius *ὑπὲρ ὅλης τῆς πόλεως ἀπελογήσατο ἐκ τῆς τῶν ἠδικηκότων κακίας*? quando omnino *ἐκ τῆς τῶν ἠδικηκότων κακίας*? Ego negationem *οὐκ*, quae post *ὅταν* etiam alibi velut t. III 13,4; 328,5 occurrit, ante *ἐκ* excidisse puto.

Or. XXI.

p. 459,4 *ἀλλ' ὅμως ἐνίκα τὰ νικώμενα.* Verba *τὰ νικώμενα* in *τὰ προειρημένα* mutanda vel ut emblema delenda censuit Herwerdenus. At quis in tali loco Libanii feret *τὰ προειρημένα*? Quis tale emblema exsistere potuisse evincet? Nec magis probanda lectio quam Polakius proposuit *τὰ ἐνιζόμενα, καθάπερ δι' ἀέρος, οὐδ' ἐφαπτόμενα τῆς γῆς, πορευόμενα.* Nam quomodo potest *τὰ ἐνιζόμενα* currum significare, quomodo *δι' ἀέρος* et *πορευόμενα* insertis verbis *οὐδ' ἐφαπτόμενα τῆς γῆς* dirimi? Nullo pacto licere dictionem argutam *ἐνίκα τὰ νικώμενα* Libanio demere vel destruere mihi certo certius est, quamquam eam ab illo inventam, non acceptam contendere nolo. Currus signi-

ficatur aeque atque in antecedentibus *πάντα κρείττω τοῦ τι παθεῖν ἤρχετο πληττόμενα μὲν τοῖς πεφυκόσι λυμαίνεσθαι, κρατούμενα δὲ ὑπ' οὐδενός.*

p. 459,21 *ἔφευγον ἀποροῦντες στέγης, ἀποροῦντες τροφῆς, οὐκ ἔχοντες ἰατρὸν ἀντιθεῖναι τοῖς ἐκ τῆς ταλαιπωρίας.* Quod Herwerdenus p. 119 post *ταλαιπωρίας* addere voluit *παθήμασιν* supervacaneum est. *τὰ ἐκ τῆς ταλαιπωρίας* et similia Libanius in deliciis habet.

p. 460, 9 *σεσώσμεθα γὰρ τῇ βασιλέως ψήφῳ, ἔρχεται δέ τι σωτηρίας καὶ ἐπὶ τὴν σὴν γνώμην.* Articulus *τῆς* quem Herwerdenus ante *σωτηρίας* inseri voluit, necessarius non est.

p. 461, 11 *τίς γὰρ μᾶλλον ἂν εἰκότως ἐκαρπώσατο τὰ γράμματα τοῦ μόνου τῶν [τοὺς] ἵππους ἐλαυνόντων μιμησαμένου τὰ Καισαρίου πτερά;* Articulum *τοὺς* quem cancellavi Herwerdenus servari posse dixit, at in optimis libris deest et in uno tantum codice recentiore passimque correcto exstat.

p. 461, 18 *σὲ δὲ μακαρίζω μὲν τῆς τοῦ βασιλέως εὐνοίας, μακαρίζω δὲ τῆς φρονήσεως, μακαρίζω δὲ τοῦ [τε] τοιαῦτα μὲν εἰργάσθαι, τοιαῦτα δὲ σεαυτῷ συνειδέναι.* Neque *τὰ* quod loco particulae *τε* ponere voluit Reiskius neque *γε* quod Herwerdenus, probandum duco. Prius refutatur sequenti *τοιαῦτα δέ*, alterum omnibus antecedentibus genetivis particula privis neque aptum praebet sensum. Itaque nondum me paenitet *τε* cancellasse. Contra

p. 462,7 *καλὸν μὲν οὖν καὶ ἀνδρὶ συνειπόντα κινδύνου σαφοῦς ἐξαρπάσαι καὶ τὸ νηὶ ναῦν ἐπαμύνασαν ἀποκρούσασθαι λῃστάς* Herwerdenum *τὸ* delentem non laudaverim. Libanius addidit, quia novum subiectum (*ναῦς*) inducitur.

p. 462,12 *ὅτῳ δὲ εἰπεῖν ἕνι καὶ σεσωκέναι πόλιν, ἀλλ' οὔ τι γε τοσαύτην.* Quod Herwerdenus pro *ὅτῳ* proposuit *ἑτέρῳ*, non solum supervacaneum videtur, sed etiam minus placet, ut quod sententiam debilitet.

p. 465,6 *μηδέτερον τῶν ἀναλωμάτων φύγῃς, ὅπως ἡμῖν μὲν ὡς περὶ πολίτου διαλέγεσθαι πρός τε ἀλλήλους καὶ πρὸς*

τοὺς ἄλλους ἐξείη, σοὶ δ' ὁπότε εἴης ἐνθάδε, διαιτᾶσθαί τε ἐν οἰκείοις κτλ. Herwerdenus *σοῦ* post *πολίτου* inserendum duxit, at ex antecedentibus per se intellegitur.

Or. XXII.

p. 479,6 *εὖ ποιῶν τοίνυν διατελῶν πολλοὺς μὲν ἄνδρας, οὐκ ὀλίγας δὲ πόλεις καὶ τῶν ἐν τοῖς ὅπλοις τοὺς ἠτυχηκότας ποιῶν ἀμείνους ταῖς τιμωρίαις μᾶλλον ἢ διαφθείρων ἀνέσχεν ἡμᾶς τότε βαπτιζομένους. ⟨τοὺς⟩ μήπω μεθεστηκότας κατέσχε καὶ τούς, εἴπερ οὐκ αὐτὸς ἠλπίζετο, πάντως ἂν αὐτοὺς πλάνοις δόντας ἔπεισεν ὑπομεῖναι τὴν παρουσίαν.* Sufficit quod inserui *τοὺς*, nam enuntiatio *τοὺς μήπω μεθεστηκότας κατέσχε* aliquid novi ingerit, non causam enuntiationis antecedentis continet, id quod statueretur necesse esset, si coniecturam Reiskii *τοὺς γὰρ μήπω* cum Herwerdeno amplecti vellemus. Fortasse tamen melius comma quam punctum post *βαπτιζομένους* ponetur.

p. 479,12 *ὅτι δὲ ταῦθ' οὕτως εἶχεν, ᾤοντο μὲν οἱ τῆς ἀληθείας ἡμαρτηκότες δι' ἐρήμης μὲν τῆς ὁδοῦ τὸν ἄνδρα τῶν πυλῶν ἅψεσθαι.* Reiskio *τοδὶ τεκμήριον* aut *ὧδε σκοπεῖτε* post *εἶχεν* excidisse conicienti me assentiri nulla vocula indicavi neque Herwerdenus suspicari debuit.

p. 481,2 *εἶναι δὲ οὐκ ἴσον ὦτα καὶ ὄμματα.* Herodoti verba I 8,2 *ὦτα τυγχάνει ἀνθρώποισι ἐόντα ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν* respici Herwerdenus adnotavit, sed etiam Heracliti dictum (fr. B 17 ed. Diels) omnium in ore erat.

p. 483,16 *ὁ δὲ ἐδόκει τισὶν οὐχ αὐτοῦ ποιεῖν εἰς ὁμολογίαν ἕκαστον τοῦ τῆς ἀδικίας σπέρματος κατακλείων.* Herwerdenus *οὐχ αὐτοῦ τι* coniecit, at id a sermone Libaniano alienum est. Si quid mutandum, *οὐ τὸ αὐτοῦ* scribendum est.

p. 487,5 *ἔδει δὴ παρὰ τοῦ ταῦτα ἐψηφισμένου τὸ καὶ τῷ βουλευτηρίῳ χρῆσθαι, τοῖχος δὲ εἷς ἀμφοῖν, εὑρέσθαι ἢ ἀπολωλέναι.* Non se expedire haec verba dicit Herwerdenus, sed sunt simplicissima (= *necesse erat ab eo qui haec decreverat nancisci etiam usum senaculi, cui paries erat communis cum carcere, aut perire*). Nec altior sensus in ioco de Ellebicho p. 491,9 narrato quaerendus est.

p. 491, 17 *ἀντὶ γὰρ ὧν εὖ ἔπαθον τῶν πολλῶν τῶν πρότερον ἔχειν ἐν ἑκάστῃ φυλῇ καὶ ταύταις τὸν ἄνδρα ἐβούλοντο, ὅπως ἐν μὲν ταῖς παρουσίαις αὐτοῦ τε ἀπολαύοιεν καὶ τοῦ δευτέρου, ἀπόντος δὲ μὴ τοιούτου παντὸς στέροιντο.* Iniuria Herwerdenus et articulum *τῶν* ante *πρότερον* et verba *καὶ ταύταις* delenda censet. Nam si ille abest, *πρότερον* falsum post *τῶν πολλῶν* habet locum, et si *καὶ ταύταις* deletur, notio gravissima abest. Neque quomodo verba *καὶ ταυτησὶ* — ita enim pro *ταύταις* in libris est — ex antecedentibus *καὶ ταύταις* repetita dici possint, video. Si quid mutandum, *κἂν ταύταις* scribendum esse dixi, at quoniam *ἐν ἑκάστῃ φυλῇ* antecedit, in textu ponere nolui.

Or. XXIV.

p. 517, 3 *ὁ δὲ προσπεσὼν ἦν καὶ τρώσας Ταϊηνός τις ἐντολὴν πληρῶν τῷ σφῶν αὐτῶν ἄρχοντι.* Quod Herwerdenus p. 117 nisus verbis Epitaphii § 275 p. 356, 13 sq. Olearii et Cobeti coniecturam *Χριστιανός τις* amplecti potuit, doleo. Abhorret enim a sermone Libaniano. Neque *Ταϊηνός* attrectari debet, in quo sane non, ut Herwerdenus putasse videtur, personae, sed gentis nomen inest.

p. 525, 6 *ὁ αὐτόχειρ ᾕρητο πάνυ δὴ πιστεύων ἀνωτέρω πάσης ἰδέας ἐλέγχων ἠδικηκέναι.* Perperam Herwerdenus *ἀπωτέρω* coniecit. Nam opinabatur homicida quod ipse peccasset, id quamvis speciem argumentorum superare, id est se criminis nunquam convinci posse.

p. 527, 1 *ἠξίουν ἄν σε χωρεῖν ἐπὶ τοὺς ἐκείνων σφαγέας δείσαντα τὴν τοῦ πράγματος μελέτην μὴ καὶ πρὸς τὸ μέγιστον ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων βαδίσῃ.* Quod Asmus post *βαδίσῃ* excidere potuisse dixit *σχημάτων*, si sensum respicimus, melius aberit et Libanium neutra qualia *πρὸς τὸ μέγιστον* et *ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων* amasse supra (p. LXI) dixi.

Or. XXV.

p. 546, 21 *ὃς πάντα οἰκέτην στιγματίαν παρελήλυθεν ἀθυμίᾳ.* Non est cur *οἰκέτην* cum Asmo deleatur. *οἰκέτην στιγματίαν* etiam apud Athenaeum XIII p. 612 c legis.

p. 550, 7 *καίτοι δούλοις γε ἡμετέροις τὰ ἀδύνατα τῶν ἔργων ἤδη τινὰ παραίτησιν ἤνεγκεν, ἔστι δὲ οἷς ⟨καὶ τὰ⟩ ἀδύνατα μὲν οὔ, μάλα δὲ ἐργώδη.* Inserui *καὶ τὰ*, et articulum *τὰ* necessarium esse concedit Herwerdenus, *καὶ* negat. Sed verba *τὰ ἀδύνατα μὲν οὔ, μάλα δὲ ἐργώδη* gradationem continent, itaque *καὶ* necessarium videtur.

p. 552, 4 *καὶ τεκμαίρομαι τοῖς νοσήμασιν ἐπὶ πάντα ἐρχομένοις σώματα.* Articulum *τὰ* ante *σώματα* inserendum esse arbitratur Herwerdenus, frustra, ut exempla supra p. XXXXVI ad p. 171,16 congesta demonstrant.

p. 557, 7 *κυκλουμένων δὴ τὸν ἱερέα τῶν οἰομένων κεκινῆσθαι τὰ περὶ τὸ θεῖον νόμιμα χαλεπώτεραι κυμάτων αἱ τοῦ ὄχλου προσβολαί.* Errat Herwerdenus *αἱ προσβολαὶ* cohaerere cum — vel ut ait pendere a — genetivis *τῶν οἰομένων κεκινῆσθαι τὰ περὶ τὸ θεῖον νόμιμα* statuens. Structura genetivi absoluti agnoscenda est in *κυκλουμένων τὸν ἱερέα τῶν οἰομένων κτλ.* Nihil igitur est, cur *τοῦ ὄχλου* ut quod sit glossatoris, cum eo deleatur.

p. 557, 12 *ἀλλ' ἐγὼ μὲν αὐτὸν ἐβουλόμην ⟨ἂν⟩ εἶναι ἐλεύθερον.* Quod inserui *ἂν*, abesse posse, ut abest t. III 407, 11, Herwerdeno concedo.

p. 559,6 *σοφιστὴς γὰρ ἀνὴρ Σίσυφος ἀτεχνῶς ὁ Ὁμήρῳ περὶ τὸν λίθον μοχθῶν.* Herwerdenus *παρ'* ante *Ὁμήρῳ* inserendum duxit, at idem est usus dativi apud Platonem Rep. III 389 E *οἷα καὶ Ὁμήρῳ Διομήδης λέγει.* (Cf. Burnet, The Classical Review XIX 296.)

p. 564,1 *οἷς δὴ ξυμβέβηκεν οὐκ ἄρχειν ⟨μᾶλλον⟩ ἄλλων ἢ τοῦτο πάσχειν.* Inserui *μᾶλλον*, quod facillime ante *ἄλλων* excidere poterat, at abesse posse concedendum est comparanti t. III 464,13 et quos ad hunc adnotavi locos.

Haec quidem erant quae de conaminibus criticis censorum dicenda haberem.

Notae coniecturaeque quas G. Schmidius nuperrime in Literar. Zentralblatt 1905 n. 42 col. 1396 sq. protulit sero mihi occurrerunt quam ut nunc respicerem. Alia occasione eas in disceptationem vocabo.

Iam ad tertium volumen me converto. De quo pauca sunt quae praefanda videantur. Continet orationes quae res sacrorum, oppidorum, agrorum, magistratuum, curiarum, scholarum tractant. Sunt illae quidem parvi ambitus, sed argumentis gravissimae et ad aevum Theodosianum cognoscendum summi pretii. Qui eas perlegerit, facere non poterit quin a Wilamovitzio in omnibus Libanii operibus omnia pulvere charteo obruta, omnia fucata esse censente dissentiat.

Sunt sane paulo difficiliores reliquis neque multis aetate vetusta arriserunt. Parvus igitur numerus scholiorum, parvus codicum quibus continentur et pars eorum tantum prioris familiae est. Qua re quoniam factum est ut etiam corruptelae frequentiores sint, emendationi amplior locus datus est. Cui num probe operam dederim, penes criticos iudicium esto. Item plures commentarii instar locos adscripsi.

Addenda et corrigenda paginae sequenti tradidi. Quartum volumen cuius prima folia typis mandata sunt, orationes ad finem perducet.

Scribebam Vratislaviae Kalendis Novembribus anni MCMV.

Richardus Foerster.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

Pag. 12,10 praeferenda est lectio codicum *CA βούλοντ' οὖν*.

p. 24,15 de Letoio cf. p. 146,10; 448,15.

p. 53,14 ad coniecturam *προσκατέδυε* firmandam faciunt verba p. 172,3 *προσκατεπόντισε δὲ αὐτὴν ὁ κακὸς ἄνθρωπος*.

p. 53,21 satisfacere videtur quod scripsi *ἡ γὰρ δὴ Βαρβαλισσὸς καὶ ὁ σῖτος καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα τὸν ἀποδέκτην εἰς τιμωρίαν ἦγε* respicienti p. 167,18 *κελεύσας αὐτὸν περὶ τὸν Εὐφράτην ἐπ' ὠνῇ σίτου διατρίβειν* et p. 178,16 *ἡνίκα ἐπ' Εὐφράτην οὗτος ᾔει, πρᾶττε, ἀπεκρίνατο, τὸ σόν, ἐμοὶ δὲ ἐφ' ᾧπερ ἐτάχθην μελήσει, τοὺς πυροὺς λέγων*.

p. 104,1 locis a me allatis addas Schol. ad Soph. Phil. 194; Hypoth. metr. ad Soph. Phil. 3; Diod. S. IV 38; Philostr. Iun. im. 17 et conferas Marxium Neue Jahrbb. f. klass. Altertumswiss. XIII 680.

p. 116,2 locis ad *τὸ τοῦ Διονύσου* allatis addas p. 371,23 *τὴν πρὸ τοῦ Διονυσίου στοάν*.

p. 127,18 *ζητεῖν οἰήσομαι δεῖν* num recte cancellaverim, dubito.

p. 132,17 cf. t. III 95,12 sq. R.

p. 133,18 servandum est *ἀποστρέφει τὴν γλῶτταν*, ut in quo praeiverit Demosthenes de fals. leg. p. 406,4.

p. 138,10 ad verba *ἐπὶ τὸ γράφειν εἰς τάχος* conferas p. 319,4; t. II 305,1 et supra p. LII.

p. 140,5 ad verba *τῶν ἐνόντων εἰπεῖν* cf. p. 371,18 *τὸν ἐνόντα ποιήσασθαι περὶ τῆς σφαγῆς ἐξετασμόν*.

ad p. 143,8 in nota ante *p. 572 Mign.* excidit *t. L.*

ad p. 180,21 cf. p. 363,11 sq.

p. 216,9 *δέξασθαι*. Quod Reiskius coniecit *δράξασθαι* probavit Cobetus Misc. 155.

p. 227,7 ad *συντυγχάνειν* tutandum facit etiam locus p. 411,13 iniuria a Cobeto Coll. 293 tentatus.

p. 250,12 pro *Staurus Teliacus* legendum: *Socrates Kugeas*.

ad p. 276,20 in nota legas: *Proverb.*

p. 309,9 in nota critica post *coniciat coll.* inserendum *p. 453,5 et*

p. 311,1 scribendum *ὦ Γῆ καὶ Ἥλιε*, ut p. 465,15.

p. 339,10 *ἐπὶ ταῖς μελλούσαις ἐλπίσιν*. Superflua coniectura *μεγάλαις* respicienti t. II 271,9 *τὸ προσδοκώμενον δέος*. Cf. p. L.

Sequuntur quattuor orationes quae cum Icario comite Orientis anni 384 rem habent vel, ut quarta, hunc saltem attingunt. Quarum prima est

XXVI (XXV R)

oratio πρὸς Ἰκάριον qua Libanius Icarium brevi postquam magistratum ingressus est, fortiter hortatur ut vestigia Procli decessoris relinquat neve iniurias singulorum toti urbi Antiochiae opprobrio vertat sed severitate in noxios, clementia vero indulgentiaque erga ceteros imprimisque apparitores utatur.[1])

Oratio inter eas est quae fere 'corporis' finibus circumscriptae manserunt. Parvus igitur numerus est codicum quibus ad nostram aetatem pervenit. Sunt autem hi 10:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XI/XII fol. 239. Correctus est manu recenti (*s*) e codice simillimo Monacensis gr. 101 (Mo). Vide t. I p. 10 sq. et t. II p. 445. Contuli.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 128. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 186. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Patmius 471 (= Pa) saec. XIV fol. 281. Vide t. I p. 41 sq. et 69. Contulit mihi Nicolao Costi amice intercedente gratiose Staurus Teliacus.

5. Vaticanus gr. 939 saec. XV fol. 93. Vide t. I p. 44 sq. et 69.

6. Laurentianus gr. LVII 27 anno 1392 scriptus fol. 452v. Vide t. I p. 59 sq. et 69.

7. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 206. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

8. Monacensis gr. 101 (= Mo) saec. XVI fol. 161v. Vide t. I p. 220 sq. Contuli.

9. Mutinensis gr. CLXXXI saec. XV fol. 173. Vide t. II p. 48 sq.

---

1) Cf. Sievers p. 163 sq.

10. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 145. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

E quibus adhibendos esse duxi codices *CAPIPaMoV* qui in duas discedunt familias quarum prior codicibus *CAPIPa Mo*, altera codice *V* continetur. De ratione quae inter hos singulos intercedit ad stemma t. II p. 448 propositum te delego illud unum addens *Pa* in universum ad idem fere exemplar atque *Mo* sed maiore cum fide redire et nonnusquam in lectionibus sive textus ipsius sive manu secunda in margine positis cum *V* consentire.

Grammaticis florilegiorumque auctoribus oratio parum accepta fuit. Duos tantum ex ea excerptos in Roseto[1]) Macarii Chrysocephali qui codice simili atque *I*[2]) usus est, locos invenis.

Oratio primum edita est a Fed. Morello Lib. opp. t. II p. 455—459 et 513—514 „*ex codd. mnss. Rom. et Bavarico*", ut in Indice praemisso legitur, sed parum integre. Desunt enim verba inde a *τὸ θέατρον* p. 11, 11 usque ad ὅ *'κεῖνος* 16, 17 finisque inde a verbis sequentibus *πρὸς τὸν δεύτερον* usque ad exitum non cum prioribus cohaeret sed appendicis loco postea additus est. Cuius rei culpa non tam in codicibus qui Morello usui fuerunt — nam in codice *Bavarico* i. e. Monacensi gr. 101 oratio plena correctiorque exstat neque aliter de codice *Romano* i. e. apographo Allatiano sive Palatini sive Vaticani 939[3]) iudicandum erit — quam in editoris ipsius neglegentia quaerenda est.

Reiskius postquam gravissima vulnera huic orationi a Morello illata Animadversionum volumine quinto p. 285 —291 divinando sanavit, primus[4]) eam integram emendatamque ex Augustano Monacensique codicibus praebuit editione quam uxor curavit t. II p. 91—109.

Pauca correxit Cobetus.

1) Cf. t. I p. 351. 2) Cf. p. 16, 4. 3) Cf. t. I p. 58.
4) Ante eum integrae orationis apographum e codice Augustano factum Gothofredus quidem nactus est, sed non publici iuris fecit. Cf. quae in editione orationis pro templis (1634) p. 56 dixit et t. I p. 19.

XXVI (XXV R)

ΠΡΟΣ ΙΚΑΡΙΟΝ.

R II 91 1. Ὡς μὲν ἐπὶ τοῖς περὶ σὲ τετολμημένοις, ὦ φίλτατε, διετέθην καὶ οἷα μὲν εἶπον, οἷα δὲ ἔπραξα πρὸς τοὺς οὐ σωφρονοῦντας, τούς τε ἄλλους ἅπαντας εἰδέναι νομίζω σέ τε οὐδενὸς ἧττον. εἰ οὖν τινα πρὸς σὲ ποιοίμην καὶ παραίνεσιν, οὐκ ἂν εἰκότως ὑπολαμβάνοις ἑτέροις με μᾶλλον χαριζόμενον ἢ τῶν σῶν πρόνοιαν ποιούμενον ἐπὶ τοῦτο ἀφῖχθαι, οὐδ' ἂν χαλεπῶς
R II 92 φέροις, εἴ τι τῶν νῦν οὐκ ὀρθῶς | σοι δοκούντων ἐπανορθοίην. οὐ γὰρ οὓς οὐκ ἂν εἰκότως φιλοίης, φαίην ἄν σε προσήκειν φιλεῖν, ἀλλὰ μὴ μισεῖν οὓς οὐκ ἄξιον.

C = codex Chisianus
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
I = Marcianus append. XCI 2
Pa = Patmius
Mo = Monacensis gr. 101
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII

---

1 cf. t. I p. 182, 5 sq.

---

1 τοῦ αὐτοῦ πρὸς *V* | ἰκάριον *I* λόγος ὀκτωκαιδέκατος post ἰκάριον *V* rubr 2 πεπραγμένοις *I* 5 δ' inter εἰ et οὖν inser *P*² 6 ὑπολαμβάνεις *I* 7 ἑτέροις *P* sed ι in ras m² | με om *Pa V* μὲν Mor | προνοούμενον Mor 9 ὀρθῶν ⟨ἔν⟩? | δοκούντων ἔχειν coni Re 11 σοι *V* | οὓς οὐκ in marg inser *A*

2. *Οἶμαι δὴ δεῖν πρῶτον μὲν ὡς νῦν ἔχεις ἡμῖν πρὸς τὴν πόλιν, διελθεῖν, ἔπειθ' ὡς ἔχοις ἂν εἰκότως, εἰπεῖν.*

Οἴει τὴν πόλιν ἅπασαν τήνδε τὴν Ἀντιόχου Πρόκλου τε ἐρᾶν καὶ πρὸς ἐκεῖνον βλέπειν καὶ τὰ 'κείνου ποθεῖν καὶ τοῖς σοῖς ἄχθεσθαι καὶ δυσχεραίνειν ταυτηνὶ τὴν μεταβολὴν καὶ πάντα μὲν λόγον, ἅπαν δὲ ἔργον δύο ταῦτα βούλεσθαι, τὰ 'κείνου μὲν αἴρειν, τὰ σὰ δὲ καταβάλλειν. 3. *ταῦτα τοίνυν ὅταν περὶ ἁπάσης δοξάζῃς τῆς πόλεως, τοῦ προσήκοντος ἁμαρτάνεις. ἔχει γὰρ οὐχ οὕτω τἀληθές, ἀλλ' ἔστι ταῦτα ὀλίγων τῶν ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐκείνου πεπλουτηκότων, τῶν τὰς ἀδίκους καὶ μεγάλας εἰληφότων χάριτας. ἔλαβον μὲν γὰρ πολλοὶ καὶ μεστὴ τούτων ἡ γῆ, τοῖς δὲ τὰ ἐλάττω λαβοῦσι φθόνος ἔνεστι πρὸς τοὺς τὰ μείζω καὶ οὐκ ἀμείβονται τηλικούτοις.* 4. | *οἱ δὲ* R II 93
πάντα ποιοῦντες καὶ οἷς ἔστι καὶ πρὸ τῶν θεῶν ὁ Πρόκλος, ὀκτώ τινές εἰσιν· οὕς, εἰ βούλει, ποιήσωμεν εἴκοσι καὶ τούς γε ἢ φόβῳ τούτοις ἑπομένους ἢ χρήμασιν, εἰ δοκεῖ, τοσούτους εἶναι πάλιν τιθῶμεν. καὶ πόσον ἂν εἴη τοῦτο πρὸς τοσαύτας μυριάδας τὰς μὲν ἀνδρῶν, τὰς δὲ γυναικῶν; ὧν ἐν ἑκατέραις ἀμύθητόν τι φίλτρον τῆς σῆς κεφαλῆς ἐνίδρυται καὶ μέγα μὲν

---

4 cf. t. I p. 177, 14 sq. 180, 19 sq.

---

2 *περὶ Pa* sed *πρὸς* suprascr m^2 4 *πλόκλου V* ut constanter in hac oratione, id quod semel adnotasse satis habeo 5 *τ' P* | *τἀκείνου Mo* Mor | *'κείνου P* sed ' eras 6 *ἔχθεσθαι Mo* Mor 7 *ἅπαν*] *ἅπαντα Mo* 8 *τὰ 'κείνου P* sed *ει* in ras m^5 *τἀκείνου Mo* Mor | *ἔρειν Mo* et γρ Mor *ἐρείδειν* Mor 13 *τῶν* om Mor 14 *γὰρ* om *Mo* Mor 16 *τηλικούτου Mo* Mor 18 *ποιήσομεν Mo* 19 *ἑπομένους* scripsi e *V* auctore Re *ἐκπεμπομένους* reliqui libri edd

ἀγαθὸν εἶναι δοκεῖ τὸ μηκέτ' ἐκεῖνον ἄρχειν, μέγα δὲ τὸ σὴν τὴν ἀρχὴν γεγενῆσθαι. 5. ὅταν οὖν τι τῶν ἀγροικοτέρων γένηται, μὴ τῆς πόλεως, ὦ φίλτατε, τοῦτο εἶναι δοκείτω, τῶν δὲ ἐν τῇ πόλει τὰ χείριστα νοσούντων ἐκείνων τῶν ὀλίγων. κἂν ταῖς ἀγρυπνίαις μὴ λέγε πρὸς αὐτόν, ὅτι ταῦτα ἡ πόλις, ἀλλ' ὅτι ταῦτά ἐστι τῶν ἐν τῇ πόλει κακίστων. ὧν ἐστι δήπου καὶ τἂν τοῖς βαλανείοις οἵ τε ἐν ταῖς κολυμβήθραις λίθοι καὶ αἱ πολλῶν θανάτων ἄξιαι λοιδορίαι καὶ νὴ Δία γε εὐφημίαι, ἄδικοι μὲν αὗται πονηρῷ γιγνόμεναι, ἄδικοι δὲ ἐκεῖναι κατὰ δικαίου τολμώμεναι τὴν αἰτίαν
R II 94 ἐπὶ τὸν ἄρχοντα ἄγουσαι τοῦ | τὴν θερμότητα εἶναι μαλακωτέραν. 6. τουτὶ δὲ ἦν μὲν ἀεὶ ταυτασὶ τὰς ἡμέρας κἂν ταῖς τῶν λίαν εὐπόρων δαπάναις τοῦ λειτουργεῖν αὐτοῦ [τὸ τοιοῦτο ποιοῦντος καὶ ἦν ἐν ἔθει καὶ οὐδεὶς ἠγανάκτει καὶ ταῦτα πολλάκις χεῖρον ἢ νῦν τοῦ πράγματος ἔχοντος, ὥστε χορούς τε ἔνδον ἑστάναι καὶ ἔνια τῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ᾄδεσθαι. ἀλλ' ὅμως ἐν τούτῳ τῶν βαλανείων καθεστηκότων οὐδεὶς ἄρχων ἤκουε κακῶς, ἀλλ' ἔφερον τὰ κεκρατηκότα. |
R II 95 οὐ γὰρ ἦν ὁ τὰ στόματα αὐτῶν ἐφ' ὕβρει μισθούμενος. νῦν δὲ εἰδότες μὲν τὴν τοῦ λειτουργοῦντος

12 cf. p. 50, 2. t. II 285, 9 R. Cod. Theod. XII 1, 131

1 *τὸ P* sed *το* in ras m[2] 2 *τὴν σὴν V* 4 *δ'* Re 5 *νοούντων* Sintenis 6 *σαυτὸν P* sed *σ* ex ʽ corr m[4] *αὐτὸν Mo* 8 *τἂν P* sed *αν* in ras m[2] *τῶν PaMo* Mor *τὰ V* 9 *καὶ* (2) *C* sed *αὶ* in ras ex *αν* corr *s*, *P* sed *αι* in ras m[5], *κἂν A*, *κἂν I* 10 *πονηρῷ* scripsi auctore Sinteni *πονηρῶς* libri Re qui *ἐκ πονηρῶν εἰς πονηρὸν* coni Anim *πονηρῶν* Mor qui *κατὰ πονηρῶν* coni | *γινόμεναι Mo* *γενόμεναι I* *γινόμενον* Mor qui *γινόμεναι* coni 13 *δὴ* Mor | *ἀεὶ κατὰ ταυτασὶ* edd 15 *λειτουργεῖν* scripsi coll. l. 22; p. 13, 19; p. 50, 2 *λήγειν* libri Re *λέγειν* Mor | *τοιοῦτο* om *Pa* | *ποιοῦντος* om Mor 16 *χείρονος* Mor 18 *ἕνα* Mor | *τῆς* om Re 20 *ἤκουσε* Mor

πενίαν, εἰδότες δὲ ὡς οὐ καινὸν τὸ πεπραγμένον, ἐχαρίζοντο τοῖς αὐτῶν παιδικοῖς τὴν παροινίαν νωθείᾳ σῇ τὰ μὴ σὰ περιάπτοντες, ἀναισχυντότατα ἀνθρώπων συκοφαντοῦντες, καὶ ᾖεσάν τε πρὸς ταῦτα λαβόντες ἀπῄεσάν τε ληψόμενοι. 7. τὴν δὲ ἀσέλγειαν τουτωνὶ τῶν μισθωτῶν καὶ τήν γε τῶν τούτους μισθωσαμένων, οὐ γὰρ ἠγνοεῖτό γε ταῦτα, ἅπαντες μὲν ἐμίσουν οἱ λούμενοι, δίκην δὲ παρ' ὧν ἐξῆν ἐλάμβανον ἕλκοντες, ὠθοῦντες, πλήττοντες, καὶ τοῦτο ἐποίει τῶν τὰ αὐτὰ φρονούντων φυγήν. πῶς οὖν εἰκότως ἂν ἄχθοιο πρὸς πόλιν ἧς τὸ μὲν κακῶς φρονοῦν ὀλίγον, τὸ δὲ εὖ πολύ; 8. οὐ τοίνυν οὐδὲ τὸν θόρυβον τόν τε πρότερον τόν τε δεύτερον τῆς πόλεως εἶναι χρὴ νομίσαι. οὐ γὰρ οἷς γυναῖκες καὶ παῖδες | καὶ οἰκίαι καὶ τέχναι R II 96
καὶ ἡ διὰ τούτων τροφή, οὐχ οὗτοι πληροῦσι τὸ θέατρον, ἀλλὰ τῶν μὲν στρατιωτῶν οἱ τὰς τάξεις τὰς αὐτῶν λελοιπότες, τῶν δὲ δούλων οἱ δουλεύειν οὐκ ἀξιοῦντες, τὸ δὲ λοιπόν, ὄχλος ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ βίου τὰς ἐλπίδας ἔχων. εἰ δέ τι καὶ ἐπιεικὲς ἐν μέσῳ τούτων, ὑπὸ τῶν ἐκείνοις δοκούντων ὠθεῖται πρὸς τὰ αὐτὰ καὶ ἐπαινεῖν τε τὸν ἄρχοντα ἐθέλον διεκωλύθη καὶ φεύγειν βουλόμενον κατηναγκάσθη μένειν. τὸ δὲ ἀναγκάζον τοῦτο λέγειν τε ἃ μὴ δεῖ καὶ μὴ λέγειν ἃ

---

10 ἤτοι ἔφευγον οἱ ταυτὰ φρονοῦντες. ἀντὶ φευγόντων φυγὴν εἰπὼν πρᾶγμα V^2

---

2 αὐτῶν *IPaMo* Mor | νωθείαν *Mo* sed ν eras 4 τε scripsi γε libri edd 6 ante τούτους ras 4—5 litt *A* 8 λοιδορούμενοι *C* sed λοιδορ e λ corr *s*, *Pa* sed γρ λούμενοι in marg m^2, *Mo* Mor 10 πρὸς τὴν πόλιν *PaMo* edd 11 δ' Re 13 χρὴ — 14 οἰκιαι om Mor 14 οἰκίαι reposui e libris οἰκέται Re 21 τε inserui e libris om edd | ἐθέλον *V* sed ω supra ο m^2 ἐθέλων *Pa* Mor 23 τε om *Pa* | μὴ (2) om *V*

δεῖ παρὰ τῶν ὀλίγων ἐκείνων ὧν ἔφην ἐπιτάττεται. οὕτως ἀκριβεῖ λόγῳ κομιδῇ μικρὸν τὸ τὴν ἐναντίαν σοι τεταγμένον.

9. *Ἕνεκα μὲν οὖν τοῦ μηδὲν τῶν τοιούτων εἶναί σοι βλάβην ἐᾶν ἐχρῆν, νῦν δ' ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ ταῖς πόλεσι τὴν σωφροσύνην λυσιτελεῖν προσήκει τι καὶ ἐπανορθῶσαι, κἂν δέῃ τινὸς ἐνταῦθα δίκης. οὐ γὰρ* R II 97 *ἀπολεῖταί σοι τὸ δοκεῖν εἶναι | πρᾴῳ διὰ τὴν τιμωρίαν· οὐδὲ γὰρ τῷ Διῒ τὸ δοκεῖν εἶναι μειλιχίῳ διὰ τὰς τιμωρίας. ποιεῖ γὰρ ἀμφότερα. καὶ σὺ τοίνυν τὸ μὲν ἱκανῶς ἐπιδέδειξαι, τὸ δὲ ἐκείνῳ πρόσθες, ὅπως ἀμφοτέρωθεν παιδεύῃς τὸ ὑπήκοον, τῷ μὲν πείθων, τῷ δὲ ἀναγκάζων. οὐδὲ γὰρ φιλανθρωπίαν ἔτι τοῦτο καλοῦσιν οἱ κακοήθεις. ἀλλ' ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν εἴποιμι, τοῖς δ' οὐδὲν ἄρρητον.* 10. *μαθέτωσαν τοίνυν οἱ κάκιστοι πάντων ἀνθρώπων, ὡς οὐχ ἡδέως μὲν κολάζεις, ταῖς δὲ ἀνάγκαις εἴκεις. παίδευε δὲ αὐτοὺς μήτε θανάτοις μήτε πληγαῖς, ἀλλ' ἀρκείτω δεσμός, κἂν τὸ ἄμεμπτον ὑπὲρ τοῦ πεπλημμεληκότος ἱκετεύῃ, τυγχανέτω τῆς φιλανθρώπου ταύτης χάριτος, ὅπως ὅσον ἑτέρων καὶ ταύτῃ διαφέρεις, μανθάνωσι.* 11. *τοὺς μὲν οὖν πολλοὺς τούτους ἐκ τῶν θεάτρων ἔστιν ἑλεῖν σοι, τοὺς δ' εἰ μὴ τῶν ἀρχόντων ἄρχοιεν*

---

9 Thuc. I 126, 4. Ar. Nub. 408. Paus. I 37, 4. II 9, 6. 20, 1

---

1 *ἐκείνων* om Re | *ἐπιτάττεται „mallem abesse“* Re 5 *ἐὰν Mo* Mor 6 *τί IV* 8 *σοι* om Mor | *πρᾴῳ* libri Re 9 *τὸ I* sed *ὸ* in ras ut videtur ex *ω* corr m³ 10 *σὺ I* sed *υ* ex *οι* corr m³ 12 *παιδεύῃ* Mor 12 et 13 *τὸ V* 15 *τοῖς δ'* — 16 *πάντων* om Mor 16 *ἄνθρωπον* Mor sed *γρ φιλάνθρωπον* in marg 17 *παίδευε* scripsi *ποίει* libri edd *αὐτοὺς*] *„deest aut σώφρονας aut ἐπιεικεῖς aut tale quid“* Re 18 *ἀρκείτω P* sed *κει* in ras m² 19 *καὶ Mo* Mor | *πεπλημεληκότος PI* 21 *διαφέρειν* Mor sed *γρ διαφέρεις* in marg 23 *δὲ* Re

ἀγανακτοῦντας διὰ τῶν τὰ παρ' ἐκείνων ἐν παραβύστῳ πραττόμενα οὐκ ἀγνοούντων, ἃ εἴ τις εἰς φῶς ἄγοι, τῶν δώδεκα θεῶν δέοιντ' ἂν εἰς σωτηρίαν. οἱ γὰρ δὴ νῦν ἀδικούμενοι μέν, ὅπως δὲ τοῦτο πάσχουσιν οὐκ εἰδότες γνόντες ἥξουσιν ἐπὶ τὴν δίκην, παῖδες καὶ γυναῖκες καὶ ὅσον ἐν γήρᾳ τροφῆς ἀποστερεῖται. 12. | *ἔστι δὲ αὐτῶν οὐ τοῦτο ἀδίκημα μόνον, ἀλλ'* R II 98 *οὐδ' ἀριθμῆσαι ῥᾴδιον τὰ καθ' ἑκάστην ἡμέραν, τὰ μὲν εἴσω τειχῶν, τὰ δὲ ἔξω, ὥστε τοῖς οὐκέτι δυναμένοις ἀντέχειν ἀναγκαῖον γίγνεται τὸ ὑποκύπτειν, οἱ δ' ὅ τι ἂν ἐθέλωσι τῶν ἐκείνων λαβεῖν, ἔλαβον. ταῦτα τοίνυν ἅπαντα τὰ βεβιασμένα τοῦ βοηθοῦντος εἰ λάβοιτο, δείξει τὴν γνώμην ἀποσεισάμενα τὴν ἀνάγκην, καὶ κατηγόρους ὄψει πολλοὺς καὶ τοὺς νῦν θρασεῖς περιδεεῖς.*

13. *Οἶσθα μὲν οὖν τῶν ἐν ζώνῃ γεγενημένων τοὺς κακούς, χρῆν μέντοι σε καὶ τοὺς ἀγαθοὺς εἰδέναι καὶ μὴ μόνον ἐκείνους μισεῖν, ἀλλὰ καὶ τούσδε φιλεῖν. οὐκ ἔνι δὲ αὐτοὺς ἀγνοουμένους φιλεῖσθαι. προσήκει τοίνυν σε καὶ πυνθάνεσθαι καὶ βούλεσθαι μανθάνειν καὶ βελτίονί τε βλέμματι τούτους ὁρᾶν καὶ λαλεῖν τούτοις ἥδιον καὶ δικαίων τιμῶν ἀξιοῦν καὶ μὴ διὰ τὴν ἐνίων πονηρίαν πρὸς ὅλον διαβεβλῆσθαι τὸ ἔθνος.*

---

1 Dem. or. XXIV p. 715, 21 16 cf. p. 42, 17. t. I p 257, 9

---

2 ἃ — 3 *σωτηρίαν* ad versus comoediae Atticae revocavit Kockius Fr. com. Att. III p. 478, 369 in hanc formam: *ἅ γ' εἴ τις εἰς τὸ φῶς ἄγοι, σάφ' ἴσθι, τῶν* | *δώδεκα θεῶν δέοιντ' ἂν εἰς σωτηρίαν* | 2 *γ'* post ἃ Re in *A* legi perperam asserens 3 *ἄγει* *IMo* Mor 6 *ἐν γήρᾳ*] *ἐγήρα Mo* Mor 7 *δ'* Re 9 *τειχῶν* *P* sed *ει* et ˜ in ras m² | *δ'* Re | *οὐκ ἔτι A* 10 *γίνεται I* | *οἳ* *AP* *οἷ IMo* sed in hoc *ι* inser m², *V* 11 *τῶν*] *παρ'* coni Mor 16 *μὲν οὖν* om *I* 17 *σε* om *V* 20 *σε* om *Mo* edd 23 *τῶν Mo* Mor

14. *Ταὐτὸ δὲ λέγω καὶ περὶ τῶν πολιτευομένων, ὅτι τοὺς μὲν οἶσθα καὶ ἀποστρέφῃ, τοὺς δὲ οὔτε οἶσθα οὔτε τιμᾷς. εἰ δὲ τοῖς μὲν τὰ Πρόκλου θαυμάζουσιν ἔσται τὰ παρ' ἐκείνου, τοῖς δὲ τὰ σὰ τὸ μηδὲ ἐγνῶσθαι παρὰ σοῦ, πρῶτον μὲν ἐπίχαρτοι τοῖς τἀναντία φρονοῦσιν ἔσονται, ἔπειτα ἀμβλύτεροι τὰ σὰ σεμνύνειν. δεῖ δὲ αὐτοὺς ταῖς τιμαῖς ἐγείρεσθαι καὶ τῆς ὑπὲρ σοῦ νίκης ἐπιθυμεῖν.*

15. *Τὸ δὲ φεύγειν σε πολλάκις τὰς βαρείας τραπέζας ἐπαινῶν ἀντὶ τοῦ πολλάκις ἀεί σε βουλοίμην* R II 99 *ἂν τοῦτο ποιεῖν. καὶ γὰρ | εἰ λυπήσεις οὐχ ὑπακούων, ἀλλ' ἕξεις ἐν προϊόντι τῷ χρόνῳ τὸν μεμψάμενον ἐπαινέτην, ὅταν τὸ μὲν ἄριστον ᾖ παρελθόν, ἄνευ δὲ ὀργῆς ἐξετάζηται τὸ πρᾶγμα. καλόν σου καὶ τὸ μηδένα καλεῖν ἑστιασόμενον. χρόνον τε γὰρ οὐκ ἂν παραναλίσκοις πλείω τε οὐκ ἂν ἢ βούλοιο πίνοις χώρα τε οὐκ ἂν εἴη πονηραῖς αἰτήσεσιν.* 16. *ἀλλ' ὅπως μοι φυλάξεις διὰ τέλους τὸν νόμον καὶ μὴ δέξαιτό σοι τῆς ἀρχῆς ὁ χρόνος τοιούτους δαιτυμόνας. ἀλλὰ μηδ' ἀναπετάσειας δείλης πολλοῖς ποσὶ τὰς θύρας ἐχθροῖς τῆς Δίκης· ὡς οὐδὲν οὕτω τῇ θεῷ ταύτῃ πολέμιον. ἐκ γὰρ ὧν οὐκ ἐῶσιν ἰσχύειν τοὺς νόμους, ἐκ τούτων κερδαίνουσιν. οὕτω δὲ μέγα τοῦτο ἄρχουσι*

---

16 cf. t. II p. 80, 17

---

1 *Ταὐτὸ* reposui e libris *ταῦτα* edd 4 *μὴ δὲ* libri 5 *σοῦ* scripsi *σοὶ* libri edd 7 *ἀγείρεσθαι I* 9 *δὲ* inser *P*[3] om reliqui libri edd | *τὰ I* 14 *δ'* Re | *καλόν σοι* Mor sed *γρ σου καλὸν σοῦ,* Re 15 *γὰρ* in marg *Mo*[2] 16 *πίνοις P* sed *οι* in ras m[2] *πίνῃς CAIMo* Re *πείνῃς Pa* Mor 18 *φυλάξεις* scripsi cum Cobeto Coll. 124 *φυλάξηι CA* *φυλάξῃ PI PaMo* *φυλάξῃς V* Re *φυλάξῃ* Mor | *διατέλους CAPMoV* | *δέξαιτό Pa* sed *γρ δέξηταί* in marg m[2] *δέξηταί V* 20 *μὴ δ' PIMoV* | *ἀναπετάσεις Pa* *ἀναπετάσῃς V* 21 *θύρας· ἐχθροὶ* Mor

κακόν, ὥστε κἂν μηδὲν ἐντεῦθεν βλάπτηται τὸ δίκαιον, ἀλλὰ δοκεῖ γε. σωφρονοῦντος δ' ἂν εἴη καὶ τοῦτο δεδιέναι. τὰς μὲν εἰσόδους ταύτας μηδέποτε ἴδοιμεν μηδ' αὖ τὰς ἐπὶ τοὺς δυνατοὺς τῶν ἀσθενεστέρων καταφυγάς, αἳ τοὺς μὲν ἐγύμνωσαν, τοῖς δὲ χρήματα ἤνεγκαν.

17. *Καὶ τὰ πρὸς* | τοὺς τοῖς ὀρχουμένοις ὑπηρετοῦντας, (R II 100) οἳ τοὺς ἄρχοντας αὐτοῖς ὑπηρετεῖν ἠξίουν, οὕτως ὥσπερ νῦν ἐχέτω, μᾶλλον δέ, ὥσπερ εἶχε πρὸ τοῦ τὴν πολλὴν ὕβριν δεξαμένου θεάτρου. ἐποίει δὲ ταῦτα ἡ ἐπὶ τὸ θέατρον ὁδός σου τῆς αὐτῆς ἡμέρας δευτέρα, πρᾶγμα οὐκ εἰωθός σοι. καὶ ἧκες μὲν εὖ ποιῶν ἄσιτος καὶ ἄποτος, ὡς μηδέτερον ἐν τῷ προσώπῳ δείξαις τοῖς κεκληκόσι, τοὺς δὲ τὸ τούτων γέμειν συρίττειν ἀνέπειθεν. 18. ταῖς μὲν οὖν τοιαύταις κλήσεσιν ἐρρῶσθαι λέγειν, ἐν δὲ ταῖς παρουσίαις, ἃς οὐκ ἔνεστι διαφυγεῖν, τῶν μὲν δεικνυμένων μηδὲν φαίνου θαυμάζων μηδὲ ἱστὰς πρὸς αὐτὰ τοὺς ὀφθαλμούς, τὸν ὅμιλον δὲ μήτε ἐκφόβει μάτην μήτε θεράπευε, ἀλλ' ἴσον ἀπεχέτω τρυφῆς τε καὶ ἀθυμίας. εἰ δὲ ἀσελγαίνοι τι, ἀπειλαῖς σωφρονιζέσθω. ὃ καὶ πρὸς τὸν Ἀλεξανδρέων δῆμον ἐκεῖνον τὸν ἕτοιμον εἰς ὀργὴν ἤδη τις

---

10 cf. or. X t. I p. 399 sq. 16 Dem. p. 62, 21 et 526, 29 22 cf. Amm. XXII 11, 3 sq. cum nota Valesii

---

16 λέγειν] ἤτοι λέγε· ἐρρῶσθαι· ἐφθάρθαι V^2

---

1 ἐντεῦθεν scripsi e *V* ἐνταῦθα reliqui libri edd 2 δὲ Re 3 μὲν] „*addi velim* οὖν" Re 4 μὴ δ' *PIV* 8 αὐτοῖς *P* sed ʼ in ʽ corr m^5 αυτοῖς *A* αὑτοῖς Re 10 ὕβριν om Re 11 ἐπεὶ Mor quae sequuntur usque ad p. 16, 18 τὸν δεύτερον om Mor 12 δευτέρα e δεύτερα corr P^3 13 μηδ' ἕτερον *APMo* 16 ἃς] ἂν *Mo* 17 τῶν μὲν *I* sed ˜ et ˋ m^3 20 ἶσον *Mo* | τοῦ τρυφῆς *I* | ἀσελγαίνει τί *V* 22 τίς *I*

ποιήσας ἴσχυσε. τῇδε δὲ παρὰ πολλῶν ἀρχόντων διεφθάρη κολακευόμενος ὠνουμένων τὰς καταγελάστους R II 101 ταύτας εὐφημίας. | 19. τῶν στρατιωτῶν τινας, παρ' ὧν ἔστιν ἀκοῦσαί τι περὶ πραγμάτων δεομένων φροντίδος, ὑφορῶ καὶ νόμιζε κακῶς τῇ γνώμῃ καὶ οὐκ ἀδόλως διακονεῖν χάριν τινὰ ταύτην τῷ πεπαυμένῳ φέροντας. σοὶ μὲν γὰρ οὐκ ἔχουσιν ἐγκαλεῖν οὐδ' εἰπεῖν, ἀνθ' ὅτου μισοῦσιν, ἐκείνῳ δὲ ἴσασιν ὀφείλοντες ἀμοιβὰς ὧν παρὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ κακῶς πασχόντων ἐκέρδαινον. βούλονται οὖν εἶναι περὶ ταύτας δίκαιοι καὶ τὸν ἄνθρωπον ἀντευποιεῖν ἐκ τῆς περὶ τὰ παρόντα βλάβης. δεῖ δή σε πάνυ δοκιμάζειν τῶν λεγομένων ἕκαστον καὶ ὥσπερ ἐν πολέμῳ λίαν ἐγρηγορέναι.

20. Παρρησιάσομαι δὴ καὶ περὶ τῶν ἀπὸ τῶν ἐν μέσῳ τῶν κιόνων σκηνῶν, τί γὰρ ἂν ἄλλο τις εἴποι ταῦτα; συλλεγομένων χρημάτων. τουτὶ γὰρ ἥκιστα χρῆν γεγονέναι τὸ ἔργον, ἐφ' ᾧ κακῶς μετὰ δακρύων ἀκούομεν ὑπὸ τῶν οὐκ ἐπὶ τούτοις αὐτὰς τὴν ἀρχὴν πεποιηκότων, ἀλλ' ὅπως ἐντεῦθεν εἴη τι τοῖς † ἀνηλωκόσι. τούτου τοίνυν αὐτοῖς ἀπολλυμένου τί οἴει μισθώσασθαι σοφιστήν, ὅστις αὐτοῖς τὸν τούτων

15 cf. t. II p. 490, 15

17 ἐφ' ᾧ] ἤτοι δι' ὃ ἢ ἀντὶ τοῦ· ὑπὲρ οὗ V^2

1 τῇδε *Pa* sed γρ ὁ τῇδε in marg m^2 2 κολακευόμενος *Pa* sed γρ κολακευομένων in marg m^2 6 πεπραγμένω *I* 8 ἀνθότου *V* | δ' Re 10 βούλονται scripsi e *VI* sed in hoc ται in ras m^3 βούλοντ' *CA* edd βούλοιντ' *P* sed ιν et ' in ras m^3, *Pa* sed γρ βούλονται in marg m^2, *Mo* 11 ἐκ om *Mo* | τὰ *P* sed α et ` e ˜ corr in ras m^2 15 τίς *I* | ἢ post εἴποι inser V^2 et in marg m. rec. 17 χρὴ *I* 19 τί *V* | ἀνηλωκόσιν *Mo* 20 ἀπολυομένου *V* | τίν ; coni Re num τίνος⟨ἂν⟩? 21 αὐτοῖς *P* sed οις in ras m^2

αἴτιον ἐπαινέσεται; 21. τί δ' αὐτὰς διασώσει τὰς καλύβας, ὅταν ὁ μὲν χρόνος, ὃ δὴ πέφυκε ποιεῖν, φθείρῃ, | βοηθῇ δὲ μηδείς, ἢ καὶ διασπάσας ἔχῃ ἕκαστος R II 102
τάς τε σανίδας καὶ τὰ ἄλλα, τὸ δὲ ἐνοικῆσον οὐκ ᾖ; πόθεν οὖν ἔσται τοῦτο τὸ ἀργύριον; ἐῶ γάρ, ὡς οὐκ ἔσται τοῖς πένησιν οἴκησις τούτων μὲν ἀνῃρημένων, τοῦ δὲ τῶν οἰκημάτων μισθοῦ μείζονος ἢ κατ' ἐκείνους ὄντος.

22. Πρόκλου γὰρ εἶναι τοῦτο ἔργον φήσει τις. οὐ μὰ τὸν Δία καὶ τὴν Ἀθηνᾶν, ἀλλὰ τῶν εἰσπραττόντων ἡμῶν. τὸ μὲν γὰρ ἐκείνου γράμματα ἦν καὶ λόγος, τὸ δὲ νῦν καταβάλλουσι τἀργύριον. θαυμάζω δέ, εἴ τις οἴεται καλὸν αὐτὸ δείξειν τῷ Πρόκλῳ. τῷ γὰρ ἄν τις σὲ μᾶλλον ἀποτρέψειεν ἢ τῷ ὀνόματι τούτῳ; τί γὰρ γένοιτ' ἂν αἴσχιον ἢ τὸ τῶν Πρόκλου κακῶν Ἰκάριον κληρονομεῖν καὶ τὸν μὲν ἡγεῖσθαι, τὸν δὲ ἕπεσθαι; 23. τὸ δὲ ἔτι δεινότερον, ὅτι κἀκείνου χείρους γινόμεθα. πῶς; Πρόκλος τῶν λειτουργούντων τοῖς πένησι πόρον τινὰ τοῦτον ἀνεῦρεν, οὐ καλὸν μὲν οὐδὲ ἄξιον τῆς πόλεως, οὐ γὰρ ἴσον ἡμεῖς τε καὶ Βηρυτός, προσῆν δ' οὖν τι σχήματος τῷ πράγματι. νῦν δὲ ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦτο τέτραπται,

---

11 πράττομαι μισθὸν ἤτοι ἀπαιτῶ χωρὶς προθέσεως, εἰσπράττω δὲ καὶ αὐτὸ λαμβανόμενον ἀντὶ τοῦ ἀπαιτῶ ἀεὶ σὺν τῇ προθέσει V^2 cf. schol. ad t. II 78,2; 526,10; t. I 137,4
21 σχήματος] ἤτοι εὐπρέπειά τις καὶ δικαίωμα τῷ γινομένῳ V^2

---

2 ποιεῖν om I | διαφθείρῃ I 3 βοηθῇ I sed η ex εῖ corr m^2 6 ἀνῃρημένων P sed ρη in ras m^2 9 τοῦτο ἔργον] τὸ ἔργον τοῦτο I 11 ἡμῶν Pa sed γρ ὑμῶν in marg m^2 ὑμῶν V 13 δ' Re | αὐτῷ I αὐτὸν Mo 14 τῷ (2)] τὸ Mo 18 κἀκείνου Pa sed γρ τοῖς ἐκείνου in marg m^2 τοῖς ἐκείνου V | γιγνόμεθα Re 21 ἴσον P sed ʺ in ras m^2 22 δ' Re

ὅπως ἃ κλάων ὁ χειροτέχνης τίθησιν, ἐκ τούτων εἴη τρυφᾶν ὀρχησταῖς τε καὶ μίμοις, ὑφ' ὧν χείρους μὲν ἐλεύθεροι, χείρους δὲ οἰκέται καὶ νέοι καὶ γέροντες. 24. πάνυ γε ἄξιον τῆς τούτων ἕνεκα ἡδονῆς ἱεροσυλεῖν καὶ μετὰ τοῦτον τὸν πόρον ζητεῖν ἕτερον καὶ πάλιν ἄλλον, ἵν' ἃ μὲν λαμβάνουσι, μικρὰ λέγωσιν R II 103 εἶναι, δεῖν δὲ | τὸν ἄρχοντα σκοπεῖν, ὅπως ἕξουσι πλείω. δεῖν γὰρ αὐτοὺς κατέχειν δόσεσι καὶ δεδιέναι δρασμόν. εἶτ' οὐκ εὐχόμεθα τοῦτο γενέσθαι τἀγαθὸν καὶ τὴν νῦν οὐ καθαρὰν καθαρὰν γενέσθαι πόλιν; τούτων γὰρ τῶν ὀλέθρων οὐ μεῖζον κακὸν οὐδὲ ἀνδροφόνος.

25. Τὰς τέρψεις οὖν ἀφαιρῇ τὴν πόλιν; ἐγὼ μὲν ἡδέως ἂν τὰς πονηράς, εἴπερ οἷός τ' ἦν, νῦν δὲ κἂν πάνυ βούλωμαι, μένουσιν, εἰ καὶ μηδεὶς τοῦτο διδοίη τἀργύριον, μετενεγκόντες μὲν ἐφ' ἑαυτοὺς πολλῶν οὐσίας, οὐκ ὀλίγων δὲ μέλλοντες ἡγούμενοι τοὺς πλουτοῦντας οὐχ αὑτοῖς μᾶλλον ἢ 'κείνοις ἔχειν ἃ κέκτηνται.

26. Μηδεὶς οὖν δεδιττέσθω τὸν καλὸν κἀγαθὸν Ἰκάριον ὡς κακῶς πράξοντος τοῦ θεάτρου μὴ τούτων προεθέντων τῶν χρημάτων. οὐ γὰρ τὸν παρελθόντα χρόνον οἱ μὲν ἐδραπέτευον, ἡμῖν δὲ πραγμάτων ἐπ' R II 104 αὐτοὺς ἐδέησεν, ἀλλ' | ἔμενον ὀρφανίας τρυγῶντες οἵ τε ὀρχούμενοι οἵ τε μιμούμενοι αἵ τε μιμούμεναι.

---

23 Luc. dial. mer. 1, 2

---

1 κλᾴων Re   8 δεῖν reposui e *V*   δεῖ reliqui libri Re | καὶ] ἢ?   10 καθαρὰν (2) reposui e libris cum Cobeto Coll. 125   om Re   post καθαρὰν ras 5—6 litt *I*   11 τούτων — 13 πόλιν om *I*   15 βούλομαι *I* sed ο in ω corr m[3], *Mo*   15 δοίη *PaV*   16 εἰς *I*   18 κείνοις *P* sed ' antepos m[2], *IMo*   19 κἀγαθὸν om *I*   20 πράξαντος *IMo*   21 προεθέντων scripsi auctore Cobeto Coll. 125   προτεθέντων *Mo*   προστεθέντων reliqui libri Re

27. *Τούτων μὲν οὖν μὴ σφόδρα φαίνου προνοούμενος μηδὲ νομίζων ἀγαθὸν πόλει τηλικοῦτον κακόν, τοῦ δὲ μὴ προστεθῆναι τῷ παρέδρῳ πάρεδρον μελέτω σοι. καὶ γὰρ ᾐσθόμην τινῶν τοῦτο μηχανωμένων οὐ πόνων ἐπιθυμούντων, ἀλλ' ὅπως ἐν δυνάμει τοῦ χρηματίζεσθαι γένοιντο. ἀλλ' οἱ μὲν ἐθελόντων, σὺ δὲ τὸ πλείω ταλαιπωρεῖν τοῦ τοιαῦτα κινδυνεύειν αἱρετώτερον ἡγοῦ. τό τε γὰρ ἀσφαλὲς ἔνι, καὶ κάλλος ἀρχῆς οὐ μικρὸν ἄρχων εἰς μέσας νύκτας διὰ τῶν γραμμάτων ἐρχόμενος κἂν τοῖς ἀπειποῦσι διακόνοις κρείττων ὢν ἢ ἀπειπεῖν. ὅσοι δὲ πολλοῖς μὲν ὀφθαλμοῖς, πολλαῖς δὲ χερσὶ ταῦτα ἀφέντες εὕροντο δι' αὐτῶν τὸ περιπατεῖν τε καὶ πρὸς τὸ εἰσρέον λαλεῖν, ἄμεινον δὲ εἰπεῖν φλυαρεῖν, | ἐξήλεγξαν ἑαυτοὺς ἐλάττους* R II 105 *ὄντας τοῦ πράγματος καὶ σαφῶς τὴν τάξιν ἔλιπον μονονουχὶ βοῶντες, ὡς ὧν οὐκ ἐφικνούμεθα, ταῦτα ἐξητήσαμεν.*

28. *Βούλομαι δή τι καὶ περὶ τοῦ φόβου διελθεῖν, ὃν ἔχεις περὶ τῶν ἀδίκων λημμάτων. ὅσον γὰρ αὐτὸς τούτων ἀπέχεις, τοσοῦτον ἀξιοῖς καὶ τοὺς σοὺς φίλους, εὖ ποιῶν. οἱ δὲ τοῦτο μὲν ποιοῦσιν, ὑποπτεύονται δὲ οὐ ποιεῖν, ἀλλ' ἢν μνησθῇ τις συμφορᾶς ὡς δικαίας λελύσθαι, ῥῆμα πᾶν ἐν ὑποψίᾳ καὶ μισθὸς ἤδη δέδοται ἢ ὡμολόγηται. εἶθ' οἱ μέν, ἵνα μὴ τοῦτο νομισθῶσι, σιγῶσι, μεθίσταται δὲ τῶν κακῶς ἐχόντων*

---

1 *φαίνη Mo* 2 *μὴ δὲ PIMoV* 3 *προστεθῆναι I* sed *στ* in ras m^3 10 *ἀρχόμενος I* | *ἀπαιτοῦσι Mo* sed *α* (2) in *ε* corr 11 *πολλοῖς I* 12 *ταῦτα ἀφέντες* reposui e libris *πάντα ἐφέντες* Re | *δι' αὐτῶν* om *I* 13 *δ'* Re 14 *ἑαυτοὺς* reposui e libris *δ' αὐτοὺς* Re 19 *ὅσον P* sed *ο* (2) in ras m^5 22 *μὴ* (*οὐ* superscr.) *V* | *εἰ V*

οὐδέν. 29. φήσεις οὐδεπώποτε πρὸς ἐμὲ τοῦτο παθεῖν. οἶδα. ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄλλον καὶ ἄλλον ἄξιον εἶναι τοιοῦτον· πρὸς ἅπαντας μὲν γὰρ τοὺς ὁμιλοῦντας οὔ. πολλοῖς γὰρ τὰ δικαστήρια μέταλλα. δεῖ δὲ οὐδὲ ἁπάντων κατεγνωκέναι κακίαν. ἔσται δέ σοι πίστις ἀζήμιος, εἰ τοῖς μὲν προσέχοις, τοὺς δὲ φυλάττοιο.
R II 106 δῆλοι δὲ οἱ τρόποι | ταῖς δόξαις.

30. Καὶ περὶ τῶν χθὲς πληγῶν ἐκεῖνο λέγω. πληγῶν μὲν ἦν ὁ καιρός, οὐ μὴν τοσούτων γε, ὡς τοῖς μὲν ἔδοξας τὸ Κόκκου πεποιηκέναι, τοῖς δὲ καὶ παρελθεῖν. εἰ δ' ᾧ κρείττους ἐσμὲν ἐκείνου, τοῦτο προησόμεθα, τί τοῖς ἐκεῖνον ὑμνοῦσιν ἀντιθήσομεν; εἶθ' ὁ μὲν οὐκ ὀρθῶς ἐφ' οἷς ἐπέστη διῳκηκὼς ἐπαίετο, πονηρὸς ἴσως στρατιώτης, ὁ δ' οὐ παντὶ σθένει μαστιγοῦν δοκῶν πληγαῖς εἰς τοῦτ' ἠναγκάζετο ταὐτὰ ποιῶν καὶ πάσχων, τύπτων ὁμοῦ καὶ τυπτόμενος. πῶς οὖν οὐ καὶ τέταρτος ἦν ποιῶν τοῦτο πρὸς τὸν τρίτον ὃ 'κεῖνος πρὸς τὸν δεύτερον; ἦν γὰρ δὴ καὶ τῷ τρίτῳ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἐπενεγκεῖν καὶ τῷ τετάρτῳ γε, καὶ οὐκ ἂν ἦν οὗ στῆναι τοῦτο ἔδει. 31. πάντα τὰ τοιαῦτά σοι φυλακτέον, Ἰκάριε, πόρρω τοῦ τῆς ὑμετέρας

10 Procli. cf. or. XXVII p. 29, 13 et 16; 36, 20; 37, 5; 40, 26; 42, 1; or. XXIX p. 68, 8. t. I 177, 15. Drom. Psaltr. fr. com. Att. III 541, 4 M. II 419, 1 K. 21 cf. t. I 182, 6

1 *οὐδὲ πώποτε CAPIV* | *παθεῖν; V* et e *παθεῖν.* corr *I*[3] 2 *καὶ* (1) om *V* | *καὶ ἄλλον* om *Mo* 4 *οὐ πολλοῖς I* et Macar qui fol. 89 praemissis *Τοῦ πρὸς ἰκάριον λόγ.* $\bar{\eta}$ haec verba usque ad *μέταλλα* citat | *γὰρ* om Macar 6 *προσέχεις IMo* | *φυλάττοις Pa* sed *γρ φυλάττοιο* in marg m², *Mo* 10 *τὸ C* sed *τ* in ras *f* 11 *προησόμεθα P* sed *η* in ras m² 14 *ἴσως ὁ στρατιώτης Mo* | *ὃ PI* ὃ *Mo* 15 *ταῦτὰ P* sed ˜ eras *ταῦτα I* 18 *ἐκεῖνος V* sed *νος* punctis del *κεῖνος PMo* | *πρὸς τὸν δεύτερον* vocibus rursus inc. Mor p. 513, 5 19 *ἐνεγκεῖν Mo* Mor 21 *σοι* om *I* | *ἡμετέρας Mo* Mor

οἰκίας ἤθους ὄντα. πολὺ δέ, οἶμαι, βέλτιον ἐν ἐλάττονι δοῦναι τὸν ἡμαρτηκότα | τὴν δίκην ἢ σὲ R II 107 δόξαι τῶν προσηκόντων ὑμῖν ὅρων ἐξενηνέχθαι. ὁρᾷς, ὡς ἐκεῖνο καλὸν καὶ ὑμέτερον ἀκριβῶς ἀκολουθεῖν ταῖς πληγαῖς τὴν ἄφεσιν, ἀλλὰ μὴ δεσμόν, ὃ τοῖς ἄλλοις, ὥσπερ ὑπὸ νόμου προστεταγμένον, ἐπράττετο; 32. ἐν δὲ τούτῳ πρῶτον μὲν ἦν κακὸν ὁ τόπος· ποῦ γὰρ ἴσον οἰκία καὶ δεσμωτήριον πολλοὺς ἐν ὀλίγῳ φυλάττον; δεύτερον δὲ τὸ μὴ τῶν οἰκείων εἰς θεραπείαν ἀπολαύειν· τρίτον τὸ τὴν λύσιν ὠνεῖσθαι χρημάτων διὰ τῶν ὡς τὸν ἄρχοντα εἰσιόντων ἄνευ τῶν τῷ τῆς θύρας κυρίῳ καθ' ἑκάστην διδομένων ἡμέραν· τέταρτον οἱ παρὰ τὸ δεδέσθαι γιγνόμενοι θάνατοι. τουτὶ γὰρ δὴ τοῖς τε ἰδιώταις ἦν σαφὲς καὶ παρὰ τῶν ἰατρῶν ἦν ἀκούειν, ὅτι, εἰ μή τις αὐτοὺς ἐπὶ ταῖς πληγαῖς ἔδησεν, οὐκ ἂν ἐτεθνήκεσαν. τούτοιν δὴ τοῖν δυοῖν τοῦ μὲν ἀφεκτέον σοι, πικρότερον γάρ, τὸ δὲ τηρητέον, καλὸν γάρ.

33. Δεῖται ⟨δέ⟩ σου δι' ἐμοῦ πᾶν ὅσον ἐν ὑπηρέταις, τηρῆσαι τὸ μέχρι μέσων νυκτῶν ἡσυχίᾳ. | προστιθέναι γάρ σε τῇ ἡμέρᾳ τοῦτό γε τοσοῦτον R II 108 ὄν. ὑφ' ὅτου κακῶς διακεῖσθαι λέγουσιν ἄλλος ἄλλο τι τοῦ σώματος καὶ μόλις ὀρθοῦσθαι καὶ μόλις ἑστά-

3 ἡμῖν *PaMoV* 6 ὑπὸ scripsi auctore Cobeto Coll. 125 ἀπὸ libri edd | ; posui ex *IMoV* . reliqui libri edd 8 ἴσον *P* sed ´ in ˜ corr ὅσον *Mo* Mor 9 θεραπείας Mor 10 τὸ] τὸν *Mo* Mor | ὠκεῖσθαι *Mo* Mor qui ὠνεῖσθαι ἢ ἀκεῖσθαι coni 11 τῶν (2) om *I* 12 διδομένων καθ' ἑκάστην *V* | καθεκάστην *Mo* 13 γινόμενοι *V* 14 δὴ inserui e *V* om reliqui libri edd 16 post τούτοιν 1—2 litt ras *P* 19 δέ inserui „*desidero nexum*“ Sintenis 20 τηρῆσαι scripsi e *V* τιμῆσαι reliqui libri edd 22 ὑφ' ὅτου *PaV* sed in utroque ὑφ' οὗ μᾶλλον in marg m²

ναι καὶ ὅλως ἀπειρηκέναι, μηδὲ γὰρ τὰ αὐτὰ σοὶ δύνασθαι. ταῦτ' οὖν οἱ μὲν αἰτοῦσιν, ἐγὼ δὲ παρασχεῖν σέ φημι δεῖν καὶ μὴ θαυμάζειν, εἴ τις ἐφ' οἷς σε ζηλοῖ, ταῦτα οὐκ ἔχει μιμεῖσθαι. οὐδὲ γὰρ τὰ Ἡρακλέους, καίτοι τίς οὐκ ἂν ἡδέως; νῦν δ' οὐδ' αὐτὸς ὁ Θησεύς. 34. σοὶ μὲν οὖν ἕστηκε τὸ ὄμμα καὶ τὸ νικᾶν τὸν ὕπνον ἐστὶν ἐν συνηθείᾳ, τοῖς δ' οὐδὲ σφόδρα βουλομένοις τοῦτ' ἔνι δυνηθῆναι. τρέπεται γὰρ αὐτοὺς μετὰ πολλὴν μάχην καὶ πόνον, καὶ τὴν Νύκτα ἱκετεύουσι κινῆσαι πρὸς ᾠδὴν ἀλεκτρυόνας. ἤδη δέ τις καὶ γνώμην εἶπεν ἀλεκτρυόνα κατακλείσαντας ἔν τινι τῶν ἐγγὺς οἰκημάτων εἰς ἀνάγκην αὐτὸν ᾠδῆς ἀκαίρου καθιστάναι σοὶ μὲν ἀπάτην φερούσης, τοῖς
R II 109 δὲ ἀπελθεῖν | διδούσης. ὡς νῦν γε στερήσει τε λουτρῶν κάμνουσι καὶ μέσον σφίσιν οὐδὲν δείπνου τε καὶ τοῦ παρὰ σὲ δρόμου. καὶ δεινόν, εἰ διὰ τὴν σὴν περὶ ταῦτα ἀρετὴν ἀπολεῖταί τις. βέλτιον γὰρ σὲ βιασθῆναι πρὸς ὕπνον ἢ ἐκείνους πρὸς ἀγρυπνίαν. 35. ἐκεῖνοι μὲν οὖν οὕτως ἂν μόνως περισωθεῖεν, οἱ δὲ ἐν τιμαῖς τε καὶ κέρδεσιν ὄντες μεγάλοις ἐπὶ τοῦ πρὸ σοῦ τήνδε τὴν ἀρχὴν ἐσχηκότος πονηροί τε δοκούντων, εἴπερ ἦσαν πονηρῷ φίλοι, καὶ μὴ μετὰ τῶν

---

4 sq. cf. Plut. apud Stob. flor. 53, 14. Proverb. ἄλλος οὗτος Ἡρακλῆς. Eustath. ad Il. ε 638. Plut. Thes. 29, 3

---

1 μὴ δὲ *PIMoV* 4 ταῦτ' *V* 5 δὲ Mor 7 ἐστὶν ἐν] ἐστὶν *C* sed ν in σοι corr *s* ἐστί σοι *Mo* Mor qui συνήθεια vel ἐν συνηθείᾳ coni 9 αὐτοὺς *Pa* sed γρ ἐκείνους in marg m² ἐκείνους *V* 10 ἀλεκτρυόνα Mor, sed γρ ἀλεκτρυόνας in marg 18 'κείνους *V* 20 δ' Re | μεγάλαις (οι supra) *V* 21 πρὸ σοῦ] προσώπου *I* | δοκούντων *V* sed δοκείτωσαν in marg m² 22 πονηρῶν *Mo* Mor

τότε ὑβριζομένων διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τὰ τότε πραττόμενα ἐπαινεῖν ἐν τῷ τιμᾶσθαι πάλιν ἔστων. ἀγχόνης γὰρ δὴ τὸ πρᾶγμα ἄξιον, εἰ ἐν ᾧ καιρῷ χρῆν αὐτοὺς γενέσθαι ταπεινούς, μενοῦσιν ἐπὶ τοῦ κακῶς αὐτοῖς πεπορισμένου φρονήματος.

36. Νῦν μὲν ἐν τούτοις, ὦ Ἰκάριε, δείκνυμέν σοι τὸν φίλον, ἴσως δέ τις ἔσται λόγος καὶ μετὰ τοῦτον τὸν λόγον δεικνύναι τὸν φίλον καὶ αὐτὸς βουλόμενος·

---

2 Arist. Ach. 125 7 or. XXVII p. 20 sq.

---

2 ἀγχόνης — 5 φρονήματος in hunc modum citat Macar fol. 89 *Εἰ ἐν ᾧ καιρῷ χρῆν τινὰς γενέσθαι ταπεινούς, μένουσιν ἐπὶ τοῦ κακῶς αὐτοῖς πεπορισμένου φρονήματος, ἀγχόνης ἐστὶ τὸ πρᾶγμα ἄξιον* 3 γὰρ in ras P^2 | εἰ om *I* 4 μενοῦσιν scripsi e *PaV* μένουσιν reliqui libri Macar edd 8 σαυτοῦ βουλομένου coni Mor πρὸς ἰκάριον subscr AI^3

XXVII (XXVI R).

Oratio κατὰ Ἰκαρίου prior anno 385 conscripta[1]) qua importunitatis et neglegentiae eum incusat, iisdem fere atque quae praecessit πρὸς Ἰκάριον oratio codicibus ad nostram aetatem pervenit. Sunt autem hi 13:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XI/XII fol. 243. Correctus est manu recenti e codice simillimo Monacensis gr. 101 (Mo). Vide t. I p. 10 sq. et t. II p. 445. Contuli.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 131. Post 131 unum folium quo verba αὐτὸν ἔφην p. 24, 10 usque ad πε]ποίηκας p. 28, 6 continebantur periit. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 189. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Patmius 471 (= Patm) saec. XIV fol. 285ᵛ. Vide p. 3 et t. I p. 41 sq. et 69. Lectiones quae manu secunda in margine positae sunt mihi exscripsit Io. Sakkelion.

5. Laurentianus gr. LVII 27 anno 1392 scriptus fol. 457ᵛ. Vide t. I p. 59 sq. et 69.

6. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 204. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

7. Monacensis gr. 101 (= Mo) saec. XVI fol. 166ᵛ. Vide t. I p. 220 sq. Contuli.

8. Mutinensis gr. CLXXXI saec. XV fol. 178. Vide t. II p. 48 sq.

---

1) Verbis τὴν λαμπροτάτην νουμηνίαν p. 28, 21 kalendas Ianuarias anni 385 indicari Sieversius p. 166 not. 93 observavit. In universum de tempore orationis iam Reiskius p. 110 not. 1 recte iudicavit. Libanius ipse in epilogo orationis antecedentis p. 19, 6 sq. hanc tecte indicavit, initio huius p. 23, 1 illam.

9. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 257. Vide t. I p. 24 sq. Contuli.

10. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 153^v. Vide t. I p. 211 sq. et 392.

11. Vaticanus gr. 81 (= Va) saec. XV fol. 215^v. Vide t. I p. 209 sq. Contuli.

12. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 150^v. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

13. Parisinus gr. 3027 chartaceus formae quartae 135
saeculi XVI/XVII miscellaneus codex eiusdem farinae atque Parisinus gr. 583[1]), olim Baluzianus teste inscriptione fol. 2 *(Baluz. 660. Reg. 3034*[2]*)* continet inde a folio 2 usque ad 7^v partem orationis[2]) inde a verbis *ἐπαγγελίαις θρασὺς* (p. 31, 20) usque ad finem. Partem gratiose H. Labaste mihi contulit, sed codex quovis pretio critico privus est. Nam mendosissime, ut videtur e *Mo* quocum in omnibus vitiis congruit, transscriptus est. Itaque ab apparatu critico eum exclusi.

Qui ad eos quibus oratio *πρὸς Ἰκάριον* continetur accedunt tres codices Barberinus, Vaticanus 81, Neapolitanus e communi manaverunt exemplari prioris familiae. Cuius praeter hos testes sunt iidem qui in illa oratione *CAPIMo*, alterius unus codex *V*.

Neque ex hac oratione loci excerpti sunt nisi a Macario Chrysocephalo.[3])

Oratio primum edita est a Morello t. II p. 460—473, ut ipse ait „*ex codd. mnss. Rom. et Bavarico*", sed cum ex aliis tum e lacuna p. 33, 17—18 apparet apographum *Bavarici* i. e. Monacensis 101 textus fundamentum fuisse, ex apographo Allatiano *Romani* de quo conferas t. I p. 58, pauca in marginem recepta esse. *Romanum* a codicibus qui hodie Romae asservantur, sive Palatino sive Vaticano

1) Cf. t. II p. 417.

2) Parum recte Carolus de Ian Scriptt. Mus. gr. p. LXVII hoc codice *Libanii orationem in Calippum* contineri dixit.

3) Cf. p. 3 et t. I p. 351.

gr. 81 sive Barberino diversum fuisse non est cur statuamus. Nam Allatius et Morellus in lectionibus reddendis errare, ille autem vel inter exarandum nonnulla corrigere potuit.

Permulta huius editionis vitia Reiskius Anim. V 292—304 divinando sanavit, plura ope codicum Augustani et Monacensis in editione quam uxor curavit t. II p. 110—134. Nonnulla correxit Cobetus.

ΚΑΤΑ ΙΚΑΡΙΟΥ Α.

1. Ἐπαίνων ἠξιωκὼς ἃ τῆς βελτίονος ἦν μοί- R II 110
ρας τῶν Ἰκαρίῳ πεπραγμένων, οἶμαι προσήκειν μηδὲ τὰ χείρω σιγῆσαι. τὸ γὰρ δίκαιον οὕτως ἂν κατ' ἄμφω σώζοιτο τῶν μὲν εὐλογίας, τῶν δὲ κατηγορίας τετυχηκότων, καὶ ἅμα δειχθείην ἂν ἐκ τούτων ἥκιστα κολακεύων, εἴπερ καὶ ἐν οἷς ἡμάρτηκεν εἰρήσεται. ὃ τῶν ἄλλων ὅσοι συγγεγράφασιν οὐκ οἶδα ἔγωγέ τινα πεποιηκότα, ἀλλ' ὃν ὡς χρηστὸν ἐπῄνεσαν, μένουσιν ἐπαινοῦντες, κἂν τοὐναντίον ποιεῖν παραινῇ τὰ πράγματα, καθάπερ τῶν ἐκείνοις ἔξω τοῦ προσήκοντος γεγενημένων αὐτοὶ δώσοντες λόγον.

C = codex Chisianus
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
I = Marcianus append. XCI 2
Mo = Monacensis gr. 101
B = Barberinus II 41
Va = Vaticanus gr. 81
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII

---

1 τοῦ αὐτοῦ ante κατὰ *V* | ᾱος add *P*² πρῶτος *BVa* om *CAMoV* | λόγος ἐννακαιδέκατος post ἰκαρίου *V* rubr, in marg κθ' *C*, λόγος κζ' *I*³, μγ *B* rubr 3 μὴ δὲ *IBMoV* 5 φαίνοιτο *Patm* sed γρ σώζοιτο in marg m² 6 δειχθείη *Mo* Mor sed in hoc in marg γρ δειχθείην 8 ἄλλων ex ὅλων corr *Mo*² 10 κἀν *I* sed in κἂν corr m³, *B* | τοὐναντίον *Mo* του ναντίον *I* cum ras 2 litt post υ, supra quod ' pos m³ | παραινεῖ *I* sed ει in η corr m³, *Mo*

2. Ὡς μὲν οὖν ἢ ἔλαβεν ἢ ἐμέλλησε κατὰ τῶν νόμων Ἰκάριος, οὐδ' οἱ πάνυ μισοῦντες αὐτὸν εἴποιεν ἄν, οὐδ' ὡς κάλλει γυναικῶν ἐδούλευσεν οὐδ' ὡς εἰς ὕπνον μακρὸν τὰς νύκτας ἀνάλωσε, νόσημα δὲ ἕτερον
R II 111 αὐτοῦ κατειλήφει τὴν ψυχήν, | ὑποψία πρὸς τὰ πολλὰ τῶν καλῶς λεγομένων καὶ τὸ μήτ' αὐτὸν εὑρίσκειν τὸ δέον τῶν τε συμβουλῶν ἀποκρούεσθαι τὰς ἀρίστας διὰ τὸ νομίζειν τὸν σύμβουλον τῶν αὑτῷ τι συμφερόντων διοικούμενον ἃ λέγοι λέγειν. 3. καὶ ταῦτα αὐτὸς πρὸς αὐτὸν ἔφην πολλάκις ἐπιτιμῶν, ὁ δ' ἐμειδίασέ τε καὶ οὐκ ἠρνήσατο ὡς ἄν τι χρηστὸν ποιῶν. διὰ τοῦτο ὕδατι πολλῷ γεφύρας τινὸς πλεῖστα ἀγούσης εἰς τὴν πόλιν διακοπείσης καὶ τῶν περὶ τὴν τροφὴν ἡμῶν χεῖρον ἐχόντων ἔφασκον μὲν ἐγὼ τῆς Λητοΐου ψυχῆς δεῖσθαι τοῦτο τὸ πάθος πολλὰ δὴ τοιαῦτα κατὰ τάχος ἐπηνωρθωκότος, ὁ δ' ὕβρισέ μοι σιωπῇ τὴν συμβουλὴν οἰηθεὶς εἶναί μοι τὴν σπουδὴν οὐ τὴν πόλιν εὖ παθεῖν, ἀλλὰ τὸν ἄνθρωπον. εἰσῄει Θάλλος ὁ ἰατρὸς ὡς αὐτὸν τοῖς ἀπὸ τῆς τέχνης τὰ ἀπὸ τῆς γνώμης προστιθείς. ἔκλεισεν αὐτῷ τὰς θύρας ἐλέγξας

---

4 cf. p. 18, 6 18 ep. 191

---

1 τὸν νόμον *V* sed τῶν νόμων suprascr m², *Mo* Mor qui τοῦ νόμου coni 3 ἐδούλευεν *PMo* edd | εἰς inser *P*² ἐς *B* om *I* 4 ἀνήλωσεν *Mo* sed η in α corr et ν del 5 κατειληφὸς *V* 7 „*malim* συμβούλων *et* τοὺς ἀρίστους *propter sequentia*" Re 8 σύμβολον *Mo* | αὐτῶ *IVa* 10 voce πρὸς des fol. 131 *A* quae sequuntur usque ad πε]ποίηκας p. 28, 6 uno folio amisso perierunt | ὃ *IBV* ὁ *Mo* 11 δὲ Re | ὡσἄν *B* 12 διατοῦτο *BV* 14 τρυφὴν Mor | „*malim* ἡμῖν" Re 15 δεῖσθαι ψυχῆς *Mo* edd | τοῦτο om *I* 16 κατατάχος *BV* | ὃ *IBV* ὁ *Mo* Mor | μου post ἐπηνωρθωκότος excidisse coni Mor | δὲ Re | μοι *P* sed οι in ras m² 18 θάλλης *V* 19 εἰς *B* | αὐτῷ Mor, γρ αὐτὸς in marg

μὲν ἐπ' οὐδενί, πείσας δὲ αὐτὸν προδίδοσθαι. 4. περὶ τῶν ἱπποκόμων οἷς περὶ τοὺς ἁμιλλητηρίους ἵππους ὁ πόνος, διελέχθην ἀληθῆ λέγων, ὡς ὠμὰς κλοπὰς τὰς παρ' ἑτέρων τὰς | νῦν κωλύοιεν πρότερον ταῖς R II 112 φιλανθρώποις ταῖς ἑαυτῶν. ὧν γὰρ ὑφέλοιντο, τούτοις ἀπεδίδοσαν μικρόν τι παρ' ἑκόντων λαβόντες ὅσον αὐτοῖς εἰς ἄριστον ἀρκέσαι, κλέπτης δὲ ἕτερος οὐκ ἦν φόβῳ τῷ παρὰ τούτων. ἀλλὰ νῦν, ἔφην, οἱ μὲν πέπαυνται, καὶ τὸν πεπαυκότα εἶπον καὶ ὅπως καὶ δι' ὅτι, μεστὰ δὲ πάντα κακούργων οὐδὲν ἐπισταμένων μέτριον ἐπιτιθεμένων ἡλικίᾳ τῇ μάλιστα παρακρουσθῆναι ῥᾴστῃ. τὰ δὲ παιδία τὸ δέος τὸ τῶν οἰκιῶν ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἄγει, ὁ δὲ ἀποπνίξας ἐπὶ τὴν θάλασσαν. 5. τοσοῦτον τοίνυν ἀγαθὸν ἀνανεούμενος τῇ πόλει ψυχρῶν ἤκουον ῥημάτων, ὅτι ἀλλ' αἰσχρὸν κλέπτας ποιεῖν. ὁ δὲ τὸ μὲν ῥῆμα ἐφοβεῖτο, τὸ κέρδος δὲ οὐκ ἐλογίζετο, ἀλλ' ἐτήρησε | βλάβην R II 113 τοσαύτην δεδιὼς συλλαβάς. καὶ πόσῳ βέλτιον ἦν ἀλγῆσαι μᾶλλον τοῖς θανάτοις τοῖς διὰ τὰς κλοπὰς ἢ δεῖσαι τὰς ἐγγὺς παιδιᾶς κλοπὰς ἐφ' αἷς τις ἤδη καὶ ἐγέλασεν; εἴ σοι θεῶν τις ἔλεγε πιεζομένῳ χαλεπωτάτῃ νόσῳ, ὅτι ταύτην ἑτέρᾳ αὐτὸς ἐκβαλεῖ κουφοτάτῃ

---

1 *μὲν* om *I* | *αὐτὸν P* sed ' e ' corr m², *B* Mor *ἑαυτὸν Va* Re *αὐτὸν* reliqui libri | *προδεδόσθαι* Re | *περὶ C* sed. *παρὰ* suprascr *f*, *περὶ* (suprascr. *αρὰ*) *Mo* *παρὰ I* sed ambo *α* in ras m³, *BV* 2 *τῶν I* sed *ῶν* ex *ὸν* corr m³ | *ἀμιλλητηρίους Mo* 3 *διειλέχθην CMo* Mor | *ὡ C* sed *σ* add *s* 6 *ἐπεδίδοσαν V* | *τι, ὡς παρ'* edd (*γρ τὶ παρ'* in marg Mor) *ὡς* delevi 10 *δι' ὅτι* scripsi e *V* *διότι* reliqui libri edd | *μεστὰ*] *τὰ* Mor quod corr Re 13 *τὸ δέος* om *Mo* edd inserui e reliquis libris | *τὸ δέος τὸ*] *ὁ μὲν κλέπτης συλήσας ἀπὸ* coni Re 16 *αἰσχροὶ I* 22 *ἔλεγεν Mo*

τε καὶ δεινὸν οὐδὲν ἐχούσῃ, τῶν ἀτοπωτάτων καὶ τότ' ἂν ἡγοῦ δέξασθαι τὴν ἐλάττω; οὕτως ἐστὶν Ἰκάριος φρόνιμος καὶ δύναται τὰ μὲν νοῶν αὐτός, τὰ δὲ ἑτέρῳ πειθόμενος εὐδαίμονα ποιεῖν τὸν ἀρχόμενον.

6. *Ἕτερον τοίνυν ἀκούσατε. τοῦ λιμοῦ τὴν πόλιν ἡμῖν πτωχῶν ἐμπεπληκότος, ὧν οἱ μὲν ἐκ τῶν ἀγρῶν ἀνέστησαν οὐκ οὔσης αὐτοῖς οὐδὲ πόας ἔν γε χειμῶνι, οἱ δὲ πόλεις τὰς αὑτῶν καταλελοίπεσαν, καὶ βοηθείας αὐτοῖς τινος ἐκ τοῦ δικαστηρίου παρὰ τῆς Εὐμολπίου φιλανθρωπίας εὑρημένης παρακαλούμενος ὑπ' ἐμοῦ πρὸς τὰ αὐτὰ δεινὸν εἶναι λέγοντος, εἰ τῆς ἐλάττονος ἀρχῆς ἡ μείζων ἐν τοιούτῳ καιρῷ φανεῖται χείρων, τοιαῦτα ἀκούων τὴν θαυμαστὴν ἐκείνην ἀπόκρισιν ἐποιήσατο ὁ γενναῖος ποιητής· μισεῖσθαι γὰρ ὑπὸ τῶν θεῶν ἅπαντας ἔφη τοὺς τοιούτους.* 7. *οὐκοῦν φιλεῖσθαι φήσεις ὑπὸ τῶν θεῶν τοὺς πλουτοῦντας ἅπαντας; ἐν δέ γε τούτοις εἰσὶν οἵ τε καταποντισταὶ καὶ οἱ κατὰ γῆν ἐκείνοις ἐοικότες οἳ ὧν ἂν ἀποσφάξωσι τὰ χρήματα ἔχουσι. καὶ ὅλως τοὺς ἀδικωτέρους εὑρήσομεν εὐπορωτέρους. οὐδὲν οὖν ἕτερον λέγεις ἢ ὅτι*
R II 114 *φιλοῦσι τοὺς πονηροτέρους | οἱ θεοὶ καὶ πένης ἅπας ἢ καὶ κατ' ἄλλο τι δυστυχῶν ἐχθρὸς ἐκείνοις.*

---

9 cf. p. 31, 15. or. XLI t. II 364 sq. 369, 13 R. Sievers p. 167
14 cf. t. I 182, 9 sq. et infra or. XXVIII p. 48, 2

---

1 *ἐχούσης Mo* sed *ς* eras 7 *αὐτῆς Mo* Mor | *λειμῶνι I* sed *λ* ras e *χ* corr, Mor 8 *πόλεως* Mor | *αὐτῶν IMo* Mor 13 *ἐκείνων* Mor 14 *τῶν* om *Va* Re 15 *ἀπάντων VaMo* edd 18 *ὂν V* sed *ω* supra *ο* scr m² | *ἂν* inserui e libris om edd 19 *τοὺς* — 20 *εὐπορωτέρους* citat Macar fol. 89 | *εὑρήσωμεν B* *εὑρήσεις ἀεί* post *εὐπορωτέρους* Macar 20 *οὐδὲν* — 21 *πονηροτέρους* om Mor 21 *ὢ* Mor sed *γρ οἱ* in marg

σκόπει τοίνυν, ποῦ τὸν πατέρα τίϑης, ὅταν τοιαῦτα φιλοσοφῇς, καὶ πρὸ τοῦ πατρὸς πολλοὺς ὀνομαστοὺς ἀπ' ἄλλων τε ἀρετῶν καὶ φιλοσοφίας, εἰ μὴ καὶ Σωκράτη τὸν ἀποϑανόντα κωνείῳ μεμισῆσϑαι παρὰ τῶν ϑεῶν λέγοις. 8. *καὶ μὴν ὅτι μὲν αἱ πόλεις εἰς τὸν ἀριϑμὸν ἐξημίωνται τῶν σωμάτων διὰ τὸν λιμόν τε καὶ λοιμόν, παντί που δῆλον, εἰ δ' ἀπόλλυνται μίσει ϑεῶν, ἐπιχαίροις ἂν αὐτοῖς εἰκότως. χαίρειν οὖν ὁμολογεῖς ἐν τῇ ζημίᾳ τῶν πόλεων;*

9. *Οὐκ οἶδα δέ, ὅ τι ποιῶν ἄνϑρωπος χρηστὸς ἂν παρὰ σοὶ νομισϑείη, εἰ τὰς μὲν διαβολὰς ἡγήσῃ πιστάς, τοὺς δὲ ἐπαίνους ὑποπτεύσεις. πρὸς τί δὴ βλέπων τοῦτο λέγω; παῖδα τοῦτον Εὐπλόϊος καλεῖ καὶ πατέρα οὗτος ἐκεῖνον. ἧκεν Εὐπλοΐου ποτὲ γράμματα βουλόμενα τιμῶν Χαρίδημον πάνυ τυγχάνειν καὶ ἐν οἷς ἔξεστιν, εἶναί τι πλέον αὐτῷ. ταῦτα οὗτος λαβὼν τὰ γράμματα καὶ τῶν πρότερον γενομένων ἀφεῖλεν, ὥστε μᾶλλον ἢ πρόσϑεν αὐτὸν ἠγνόει νομίζων ἠδικῆσϑαι τοῖς γράμμασιν. ᾤετο γὰρ παρὰ τοῦδε ἥκειν ἐκεῖνα καὶ οὐ τοῦ πέμψαντος εἶναι μᾶλλον ἢ | τοῦ* R II 115 *πέμψαι πείσαντος.* 10. *ἐγὼ τοίνυν οὐκ ἐπέστελλον*

---

1 Theodorum cf. t. I 182, 6 11 Xen. Mem. I 6,13. II 3,15

---

3 *παρ'* (*ἐξ* supra) *V* | *καὶ* (2) inserui e libris om edd | *σωκράτην Mo* edd 4 *τῶν* om Re 5 *λέγεις* (*οι* supra) *I* *λέγεις V* | *ἐς I* 6 *ἀσωμάτων Mo* Mor | *λοιμόν τε καὶ λιμὸν Mo* edd 7 *παντὶ δή που VaMo* edd | *δὲ* Re | *τῷ μίσει* edd 8 *αὐτὸς V* num *αὐταῖς*? 9 signum interrogationis posui e libris, punctum edd 10 *ὅτι IMo* | *ἂν* inserui e *V* om reliqui libri edd 11 *ἡγήσει I* 15 *Χαρίδημον πάνυ*] „*fuit cum τὸν interponendum suspicarer*“ Re 17 *τὸν P* | *γενομένων* scripsi ut coni Mor *γινομένων V* *γιγνομένων* reliqui libri sed ´ supra *ο* eras *P*

μέν, παρὼν δὲ ἔλεγον εἰσκαλεῖν Ἀντίοχον εἰς τὴν αὐλήν, ἄνδρα ἃ φρονοίη λέγοντα κολακεύσαντα οὐδένα, λέγειν ἐπιστάμενον, ὁ δὲ ἐμοῦ καὶ ταῦτα καὶ πολλὰ ἕτερα λέγοντος καὶ οὐδὲν ψευδομένου καθάπερ εὐθὺς ἀποθανούμενος, εἰ παρακύψειε μόνον, πᾶν ἔφη πρότερον ὑπομενεῖν ἢ τοῦτο. καίτοι εἰ μὲν ὃ πεποίηκας ἐπ' Ἀντιόχου, καλόν, κοινὸν ἔδει τοῦτ' εἶναι· εἰ δὲ τοὐναντίον, πῶς οὐκ εἰσελθὼν ἐκάθητο πολὺ βελτίων ὢν τὸν τρόπον τῶν ἐν στρατηγίαις γεγενημένων καὶ χείρων ἡμῶν οὐδὲν τῶν ἐν τῷ διδάσκειν τοὺς νέους; 11. *ἀλλ' οἶμαι τὰ μὲν παρ' ἐμοῦ καὶ τοῦ ἰατροῦ δεινῶς ὕποπτα, τὰ δὲ τῶν διακόνων ἀνύποπτα, κἂν ὁ στρατιώτης εἴπῃ τι, τὸ ἔργον προστίθης. διὰ τοῦτ' ἀρτοπόποι καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐν πληγαῖς. ὁ γὰρ οὐ θεραπεύσας πολλοῖς χρήμασι Φερένικον περὶ τὸν σταθμὸν ἀδικεῖ, καὶ τὸ συμβὰν ἐφ' ἑνὸς ἄρτου, πολλὰ δ' ἂν τοῦτο ποιήσειεν, ἐφ' ἅπαντας τέταται, καὶ νικᾶν δεῖ τοῦ Φερενίκου τὸ ῥῆμα. οἱ δὲ ἐμὲ τὸν πεπεικότα αὐτοὺς κατελθεῖν ἀπὸ τῶν ὀρῶν ἐν αἰτίαις ἔχουσιν.*

R II 116 12. *Εἰμὶ | δὲ καὶ παρὰ τοῖς πολιτευομένοις ἐν μέμψεσιν ἑνὸς ἐπὶ τῆς λαμπροτάτης νουμηνίας φιλη-*

---

13 cf. or. XXIX p. 63 sq. 19 cf. p. 65, 19 sq. t. I 182, 24 sq.

---

1 *αὐ$\overset{\lambda}{\tau}$ὴν* *V* 3 *ἐμοῦ τε καὶ B* 6 voce *πε]ποίηκας* rursus incipit *A* (fol. 132) 7 *ἀντίοχον V* (et *γρ* in marg m² *Patm*) et ex *ἀντιόχου* corr *I*³ 8 *πᾶς Mo* et Mor qui *πῶς* coni 10 *τοὺς* om libri Mor inser Re 13 *διατοῦτ' IBV* | *ἀρτοπόποι P* sed *αρ* in ras m² *ἀρτοκόποι V ἀρτο$\overset{\pi}{\kappa}$όποι* *Va ἀρτοποιοί* Mor cf. schol. ad p. 65, 19; 35, 12; 67, 15; 71, 2; t. I 296, 13; Phryn. p. 222 Lob. lex. Seg. Bekk. Anecd. p. 447, 25 16 *πολλάκις* Mor sed *γρ πολλὰ δ'* in marg 17 *τέταται* Re *τέτακται* libri Mor 19 *ὁρῶν Va* 20 *εἰ μὴ Mo* Mor

θέντος τοῦ νόμου πᾶσι τοῦτο διδόντος. σὺ δὲ ἀγανακτεῖς μὲν ὡς μισούμενος, ἐξ ὧν δ' ἂν τοῦτο γίγνοιτο, ποιεῖς. τὸ γὰρ ἕνα ἀνθ' ἁπάντων τοῦτ' ἐδύνατο. ὁ μὲν γὰρ οὐκ εἶχε χάριν τοῦ εἰωθότος τυχών, οἱ δὲ ἠγανάκτουν ⟨τῶν⟩ ὀφειλομένων στερόμενοι. 13. καὶ τί δεῖ περὶ τὰ ἐλάττω διατρίβειν ἔχοντα πληγὰς εἰπεῖν πολιτευομένου πόνου ἰατροῖς παρασχούσας, ὥστ' αὐτοὺς μηδ' ὅτι βιώσοιτο τὰ πρῶτα δύνασθαι λέγειν; ἀνὴρ γάρ τις διὰ τὰ τῶν ἁρμάτων ⟨ὧν⟩ ἐν πενίᾳ καὶ λελειτουργηκὼς πρότερον καὶ λειτουργῶν ἐπαίετο | τὸ R II 117 μετάφρενον κωλυόντων μὲν παλαιῶν νόμων, κωλύοντος δὲ τοῦ νῦν τεθέντος, δίκην οὐχ ὧν αὐτὸς ἠδίκει διδούς, ἀλλ' ὧν τινες λούμενοι Κόκκου τοὔνομα ἐν εὐφημίαις εἶχον. πῶς οὖν οὐκ ἄδικον τῆς μὲν ὀργῆς ἐκείνους αἰτίους εἶναι, τῶν δ' ἀπὸ ταύτης Ἑρμείαν ἀπολαῦσαι; καίτοι τοῦτό γε οὐδὲ Κόκκῳ τῷ πλεῖστα τετολμηκότι τετολμημένον ἴσμεν, ἀλλ' εἰ καὶ τὰ ἄλλα ἐμαίνετο, τοῦτό γε ἐσωφρόνει καὶ πληγαῖς τὴν βουλὴν οὐχ ὕβριζε.

14. Βούλει σοι καὶ τὴν καλὴν φυλακὴν εἴπω, τοὺς ἐν ταῖς πύλαις στρατιώτας, οἷς τὸ μὲν πρόσχημα κω-

---

7 Hermiae cf. l. 15 et p. 49, 22 et p. 57, 13   11 sq. Cod. Theod. XII 1, 39 et 80 et 85 cum notis Gothofredi. cf. p. 49, 3 sq.   13 cf. ad p. 16, 10

---

1 *τοῦτο πᾶσι V*   2 *γίνοιτο V*   3 *ἓν* Mor | *τοῦτο* edd   4 *τοῦ* ante *τοῦ* inser Re | *τυχών* scripsi e *B* cum Cobeto Coll. 125 *τυχεῖν* reliqui libri edd   5 *τῶν* inserui   6 *τί I* sed ´ suprapos m[3]   8 *μὴ δ' IBMoV* | *ταπρῶτα IV*   9 *διὰ τὰ* scripsi *τὰ διὰ* libri edd *ἄριστος διὰ τὰ ἅρματα* aut *παρὰ τὰ τῶν ἁρμάτων* coni Re | *ὧν* inserui auctore Re   12 „*malim ἠδικήκει*" Re   13 *λουόμενοι* Mor   19 *ὕβριζε* scripsi e *V* (et *γρ* in marg m[2] *Patm*) *ὕβρισε* reliqui libri edd   20 *τοῖς* et *στρατιώταις* Mor

λύειν πλὴν δυοῖν ἄρτοιν ἐξαγαγεῖν τὸν γεωργόν, τὸ δ᾽ ἔργον πωλεῖν τὴν ἐξαγωγὴν τοῖς γεωργοῖς; παρ᾽ ὧν μὲν γὰρ οὐκ ἐλάμβανον, οὐδ᾽ ὅσον ἐξῆν ἐξαγαγεῖν ἐπέτρεπον, τοῖς δὲ διδοῦσιν ἐξῆν ὁπόσον ἐθέλοιεν. ἀμελήσαντες γὰρ ὧν ἔδει πράττειν, ᾧ τὰ αὑτῶν αὐξήσουσιν ἐποίουν. σὺ δ᾽ εἴτ᾽ εἰδὼς ταῦτα οὐκ ἠγανάκτεις εἴτ᾽ ἠγνόεις, ἠδίκεις· τὸ μὲν γὰρ ἀμελείας, τὸ δὲ προδοσίας.

15. Τίς δ᾽ ἂν αὐτῷ λόγος εἴη καὶ περὶ τῶν κακῶν ἃ κοινὰ τῶν τε ἐν τῇ πόλει τῶν τε ἐν τοῖς ἀγροῖς ἐστι; λέγω τὰ περὶ τὸν χοῦν ὃν ἐκφέρειν ἀλλοτρίοις ἔδωκεν ὄνοις δέον οἰκείοις ἀναγκάζειν. ὡς μὲν οὖν βαρὺ τὸ πρᾶγμα, δηλοῖ τὰ δάκρυα τῶν ἐπὶ τοῦτο ἑλ-
R II 118 κομένων, | ὡς δ᾽ οὐ δίκαιον, αὐτὸς τῷ κωλύσαι μαρτυρεῖ. ἄρτι γὰρ ἥκων ἡμῖν καὶ πολὺ τοῦτο εὑρὼν ἔπαυσεν εὐθὺς τὰ τοιαῦτα φορτία τὰ μέγιστα τούτῳ τὴν ἀγορὰν ὠφελῶν. 16. ὁ δὲ δεινόν τε τὸ πρᾶγμα ἡγούμενος καὶ τῇ πόλει βλαβερὸν καὶ φάσκων ὑπὲρ τῶν τὰ τοιαῦτα κεχαρισμένων αἰσχύνεσθαι καὶ μηδ᾽ ἄρχοντας καλεῖσθαι δεῖν εἰπὼν αὐτὸς ἦν ὁ ταῦτα χαριζόμενος. καὶ εἰ μὲν θέρους, ἴσος ἂν ἦν ἐκείνοις, εἰ δὲ καὶ χειμῶνος, ἀδικώτερος πηλοῦ τοῦ χοῦ τοῦ μὲν

---

11 cf. t. II p. 551, 8 sq. 552, 4 sq. R 13 cf. t. II 566, 5 sq. R 14 cf. t. II 559, 2 sq. R

---

5 αὑτῶν *I* 6 ἀγανακτεῖς *V* 7 εἶτ᾽ *P* 10 τ᾽ Re 12 ἔδωκεν, ὄνους Mor | οἰκείοις reposui e libris οἰκείους edd | οὖν om Mor 13 τοῦτο scripsi e *BV* auctore Re τούτῳ reliqui libri edd 14 αὐτῷ coni Mor | num κωλῦσαι ut *Mo*? cf. ad t. I 272, 5 16 ποιοῦντα *V* | τούτων *CMo* Mor 19 μὴ δ᾽ *IBMoV* 21 ἴσως *BVa* 22 πολλοῦ *V*

εὐθὺς ὄντος, τοῦ δὲ καὶ φερομένου γιγνομένου τῶν ὄμβρων τοῦτο ποιούντων. ὅταν οὖν ὁ αὐτὸς τὸ αὐτὸ εἴργῃ τε μὴ ποιεῖν καὶ διδῷ ποιεῖν, οὐκ αὐτὸς αὑτοῦ κατέγνωκε πονηρὰ κεχαρίσθαι;

17. *Βλέψον δέ, εἰ βούλει, καὶ πρὸς ἑτέραν μεταβολήν, καθ' ἣν ὁ τά τε ἄριστα καὶ τὸ πίνειν φεύγων οὗτος, ἐν ᾧ καὶ τοὺς δυνατωτάτους λυπεῖν ἔδει, πανταχοῖ καλούμενος ἧκεν οὐκ ἐξετάζων, τίς αὐτόν ἐστιν ὁ καλῶν, ἀλλὰ πᾶς ἄξιος ἦν, ὅστις ἔχοι μνησθῆναι τάξεως. ὥσθ' οἱ τοῦτ' ἐγκαλοῦντες | ἑτέροις οὐκέθ'* R II 119 *ὁμοίως εἶχον.*

18. *Καλὴ μὲν οὖν οὐδὲ αὕτη γε ἡ χάρις, πολλῷ δὲ ἣν ἐρῶ φαυλοτέρα. ποῦ γὰρ νῦν ὁ φαλακρὸς τέτακται; ἐν τοῖς ὑπὸ σέ. ποῦ δ' αὐτὸν ὁ νόμος ἔταττεν; ἐν τοῖς ὑπὸ τὸν Εὐμόλπιον, δίκαια ποιῶν ὁ νόμος ἐπανάγων τὸν ἀποδράντα. πῶς οὖν τοῦτο ἐγένετο; τῷ νόμῳ μὲν πειθόμενος ἀποδεδώκεις ⟨ἂν⟩ αὐτόν, δεομένων δὲ αὐτὸν ἐν ᾧπερ ἦν ἐᾶν ὧν οἶσθα δίδως τὴν χάριν ὁ ὑπὲρ τῶν νόμων ἥκων καὶ οὐκ ἂν ἀνασχόμενος τοιούτων λόγων. γενόμενος δὲ ἐκεῖνος ταῖς ἐπαγγελίαις*

---

6 cf. p. 10, 9 sq. 13 *Φερένικον* (p. 28, 15 et 18; 58, 3) significari coniecit Re 15 cf. p. 26, 9

---

19 *ἥκων*] *ὡς ἔλεγες πρότερον* V^r

---

1 *γινομένου V* 3 *μὴ* inser A^2 om *IV* | *μὴ* post *καὶ V* sed del m^2 | *αὐτοῦ IMo* 5 *δ'* Re 6 *ὅδε* Mor | *πεινῆν φεύγει* Mor 7 *ὧν Mo* sed *ν* eras | *πανταχοῦ B πανταχῇ IV* 8 *ἧκεν I* sed *εν* add m^3 | *οὐκ* om *B* inser Va^2 9 *ἔχει V* 10 *οὐκ ἔθ' API* 12 inter *μὲν* et *οὖν* ras 3—4 litt *A* | *οὐδ'* Re | *γε* om *I* 13 *ἣν I* sed ῾῾ in ras m^3 14 [*ὁ νόμος*] *ἔταττεν* Mor sed *γρ ἔλαθεν* in marg 17 *ἂν* inserui auctore Re | *δεομένων* — 18 *οἶσθα Patm* sed *ἐν ἄλλῳ οὕτως· δεομένων α . . ὧν οἶσθα ἐᾶν αὐτὸν ἐν ᾧπερ ἦν* in marg m^2 20 *δ'* Re

θρασὺς ἵστησί τέ σε βοήσας καὶ κατηγορεῖ τῶν ἐγνωσμένων καὶ δοκεῖ δίκαια λέγειν καὶ αἱρεῖ σε παρὰ σοὶ κριτῇ καὶ τῶν φόβων ἀπηλλαγμένος οὓς ἐφοβεῖτο, φοβῶν ἑτέρους διὰ τῆς πόλεως ἔρχεται, οἱ δὲ ταῦτα αὐτῷ καταπράξαντες φαιδροὶ φαιδρὸν ὁρῶσιν.

19. Οἶμαι τοίνυν τοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους ἀφ' ὁμοίων λόγων καὶ τὰ περὶ τἀργύριον τὸ μικρὸν δεδυνῆσθαι, ὃ ἐθηράθη μὲν ὑπὸ τοῦ βελτίστου Κλεινίου
R II 120 κείμενον περὶ τὸν | λιμένα πλοῦν ἀναμένον τὸν ἐπὶ Καρχηδόνος, ἐποίει δὲ ἀσθενεστέραν ἡμῖν τὴν πόλιν, ἐποίησε δ' ἂν ἰσχυροτέραν ἀποδοθέν τε καὶ ἀναβάν. ἀεὶ μὲν οὖν τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν τοῦτο ἕξειν ἐνομίζομεν, τἀργύριον δὲ ἡ πόλις οὐδὲ νῦν κεκόμισται. 20. τὰ δὲ ἐντεῦθεν κέρδη τοῦ φάσκοντος μὲν Σελευκείᾳ βοηθεῖν, ἃ δ' οἶδεν ὀνήσοντα Καρχηδονίους ποιοῦντος τί οἴει ταῦτα Ἀντιοχέας ἀγνοεῖν ἢ μὴ χαλεπαίνειν εἰδότας ἢ δεῖσθαι μάντεων εἰς τὸ μαθεῖν τοὺς ταύτην εἰληφότας τὴν χάριν, ἢ σοὶ μὲν ψόγον ἐνήνοχεν, οὐ γὰρ ἄλλο γε οὐδέν, δεῖ γὰρ τἀληθῆ λέγειν, ἐκείνοις δὲ καὶ λῆμμα πρὸς ὃ πάντα κεχηνότες τὸν χρόνον οὐ δεδοίκασι; 21. σὺ δ' ἄμεινον ἐβουλεύου τὰς πρώτας τῶν ἡμερῶν, ὅτ' ἀπήλαυνες μὲν τὸν τοῦ παρέδρου πατέρα, ἐβουλεύου δὲ ὅπως αὐτὸν ἐκβάλῃς τὸν πάρεδρον ὡς πλειόνων ἢ προσῆκε γραμμάτων εἰσιόντων τε καὶ ἐξιόντων τῶν μὲν παρ' ἐκεί-

1 *κατηγορεῖ* et 2 *δοκεῖ* Re *κατηγόρει* et *ἐδόκει* libri Mor 2 *καὶ ἐδόκει δίκαια λέγειν* bis *C* sed alterum del *s* | *λέγει B* 4 *ἄρχεται Mo* Mor sed in hoc *γρ ἔρχεται* in marg 5 *αὐτὰ V γρ αὐτοὶ* in marg m² Patm 10 *δ'* Re 12 *οὖν* om *Mo* Mor 13 „*malim ἄξειν*" Re 15 *ὀνήσαντα I* 16 *τί; οἴει* Mor *τί οἴει;* Re 18 *ἢ Mo* Mor qui *ἢ* coni 19 *ψόγον μὲν B* 22 *ἐβουλεύου* ex *ἐβούλευον* corr *P²* | *μὲν* om *I* 24 *ἐκβαλεῖς*?

νου, τῶν δὲ παρὰ τούτου, καὶ ἦν σοι κλέος ἔκ τε ὧν ἐποίεις ἔκ τε ὧν διενοοῦ. ἔπειτα ὀστράκου, φασί, μεταπεσόντος ἀμφότεροι φίλτατοι. καὶ ἀνέῳκτο μὲν ἅπασιν ἡ θύρα γράμμασιν, ἀνέῳκτο δὲ τῷ πατρί. ἐδόκεις δὲ τοῖς ἀνθρώποις εὑρηκέναι μὲν ὃ χρῆν ποιεῖν, οὐ τολμῆσαι δὲ διά δή τινα φόβον. 22. τοιγαροῦν ἐνέπλησας μὲν ἀνθρώπων τὸν στενωπὸν τοῦ πατρὸς τὸν ἔρημον, ὃν δὲ τὸ κηπίον ἔτρεφε λαχάνοις μόνοις, τούτῳ πανταχόθεν τὸ τρυφᾶν. τῶν δώρων δὲ τὰ μὲν ἀμοιβὴν ἔχει, τὰ δὲ παράκλησιν. οἱ γείτονες δὲ ὁρῶντες θαυμάζουσιν. | ὁ δὲ πωλεῖ τὰς εἰς Φοινίκην R II 121 ἐπιστολάς, κἄν τις τῆς σῆς ἀρχῆς δέηται, θεραπεύσας ἐκεῖνον θαρρεῖ περὶ τοῦ τέλους. 23. οὗτος καὶ τὸ καινὸν δὴ τοῦτ' ἔδειξε. Κάλλιππον δοκοῦντα ἄρχοντι νοῦν τε ἔχειν καὶ νήφειν καὶ δύνασθαί τι τῶν τῆς πόλεως ἐπανορθοῦν τὸν ὑπὸ τῆς ὑπωρείας πίνοντα ἕωθεν πολλῶν ὁρώντων, ἔπειτα ὀρχούμενον, ἔπειτα πίνοντα, πάλιν δὲ ὀρχούμενον, τὸν εἰ πόρνας διαλλάξειε μαχομένας μέγα ποιούμενον, οὗτός ἐστιν ὁ πείσας, οὗτος ὁ ἐξαπατήσας. 24. σὺ δὲ ἀκούσας, ὡς

---

2 cf. or. pro Olymp. ed. Siebenk. p. 81, 25. Plat. Phaedr. p. 241 B. Dio. Chrys. or. IV p. 176 R. 16 cf. t. I 523, 1

---

2 *ἐπὶ τῶν ἐξαίφνης πρὸς οὐδένα λόγον μεταβαλλομένων V²* cf. Diogen. III 54 cum nota Leutschii 7 *τὸν στενωπὸν] ἔνθα ᾤκει V²*

---

2 *φασὶ A* sed *α* in ras m² 5 *ἐχρῆν VaMo* edd *χρὴ I* 8 *μόνοις A* sed *ι* in ras m² 12 *κἄν τις*] „*interponendum videtur τι*“ Re 14 *δεινὸν B* | *δὴ* om *B* | *κάλιππον IB κάλλιπον Va* Mor | *δοκοῦντα ἄρχοντι*] „*videtur inserendum τῷ πρότερον*“ Re 17 *ἕωθεν* — 18 *πίνοντα* om *Mo* Mor 18 *διαλλάξει καὶ V* 19 *οὗτος ἔστιν V* 20 *δ'* Re

ἀγαθὸς ἐκεῖνος, εὐθὺς ἐπίστευσας ὑπερβὰς βάσανον δεινὴν ἀνδρὸς ἐπιδεῖξαι φύσιν. τίνα ταύτην; τὴν περὶ τὰ αὑτοῦ πρόνοιαν. καὶ οὐκ ἠρώτησας παρ' ὧν ἂν τἀληθὲς ἔμαθες· ὁ δὲ ἄνθρωπος οὗτος, εἰ καὶ μὴ προσέθηκε τοῖς πατρῴοις χρήμασιν, αὐτά γε ἐκεῖνα διέσωσεν; ἤκουσας ἂν πάντα πεπραμένα, πάντα ἀνηλωμένα, πάντα δι' αἰδοίων τε καὶ γαστρὸς οἰχόμενα. μὴ γὰρ δὴ τῶν ὡς κατελειτούργησε τὴν οὐσίαν λεγόντων ἀνέχου. οὗτος γάρ ἐστιν ὁ καὶ τῇ τοῦ βασιλέως φιλανθρωπίᾳ κακῶς χρησάμενος ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας κομισάμενός τε καὶ ἀποδόμενος τοὺς ἀγροὺς καὶ μικροῦ τὴν τιμὴν ἅπασαν αὐτοῦ καταφαγών. R II 122 *ἦ καὶ τότε ἐλειτούργει τῇ πόλει; καὶ τὴν | Λαΐδα ἀντὶ τοῦ Διὸς λογιεῖσθε;* 25. *τὸν οὖν αὐτὸν γυμνώσαντα ὧν παρειλήφει καὶ πολλὰ μὲν δεδανεισμένον, μικρὰ δὲ ἀποδεδωκότα, τῶν δ' ἀγοραίων πολλοῖς αἴτιον θανάτου γενόμενον τὰς τιμὰς ὧν ἤσθιε δώσειν μὲν αὐτοῖς ὑπισχνούμενον, δόντα δὲ οὐδέποτε, ὃ δὴ καὶ τελευτῆς ἐπιθυμῆσαι τοὺς ἀνθρώπους κατηνάγκασε, τοῦτον οὖν κύριον ποιεῖς τοσούτων ἐθνῶν καὶ οὐ δέδοικας μὴ τοῦτο πύθηται βασιλεύς, ὅτι ἐπὶ Καλ-*

---

8 Dem. pro Phorm. p. 956, 20

---

1 *βάσανον* — 2 *φύσιν* ad versum comoediae Atticae *δεινή 'στι βάσανος ἀνδρὸς ἐπιδεῖξαι φύσιν* revocavit Kockius Fr. Com. Att. III p. 501 n. 501 „*aliud poetam significasse, vinum vel aurum vel casus adversos*" opinatus 3 *αὑτοῦ* scripsi ex *APBVaMo* in quo ʽ ex ʼ corr *αὐτοῦ* reliqui libri edd 4 *δ'* Re 5 *πατρώοις IBMo* | *αὐτὰ δέ γε V* 6 *πεπραγμένα BVa* sed in hoc *γ* eras, Mor qui *πεπραμένα* coni 7 *τε* om Mor 8 post *μὴ* ras 2—3 litt *I* 12 *αὐτοῦ* del Cobetus Coll. 125 | *καταφαγών* scripsi auctore Cobeto *φαγών* libri edd 14 *αὑτὸν Mo* Mor 16 *τὸν I* 17 *δώσει Mo* 20 *τοσοῦτον B* 21 *βασιλεῖ* Mor | *ὅτι* Re *ὅτ'* libri Mor | *καλίππῳ I* *καλλίπῳ Va*

λίππῳ τὰ τῶν ὠνίων γεγένηται σοῦ ταῦτα ψηφισαμένου; 26. *σὺ μὲν οὖν ἀνεπείσθης ἀγαθὸν εἶναι τὸν κακόν, ἃ δ' εἶπον ξένοι τινὲς πρῴην ἥκοντες, δεῖ σε μαθεῖν. λεγομένων γὰρ παρ' ἐμοῦ περὶ σοῦ λόγων βελτιόνων, ὅπερ εἰώθειν ποιεῖν, ἀλλ' ἡμεῖς, ἔφασαν, ἐσμὲν δὲ ἀστυγείτονες, σὲ μὲν αἰδούμεθα, τοὺς ἐπαίνους δέ σοι τούτους ἐξαλείφει Κάλλιππος. οὐ γὰρ ἂν κακὸς ὢν ἤρεσκεν ἀγαθῷ, εἴπερ ἦν ἀγαθὸς Ἰκάριος. ὡς δὲ ἐκεῖνος κακός, ἔδειξαν αἵ τε καθ' ἡμέραν πληγαὶ καὶ τὸ πλῆθος τούτων καὶ τὸ μέγεθος καὶ τὸ διὰ πάντων.* 27. *καίτοι μέρος | γε παρὰ σοῦ τὸ τῶν ἀρτοπόπων παρειλήφει,* R II 123 *ὁ δ' αὐτῷ τὰ ἄλλα ἐδεδώκει καὶ πάντων ἧπτο καὶ πάντας ἀπώλλυ πλήττων ἄνευ νοῦ καὶ ὧν οὐδεπώποτε εὔθύναι γεγόνασι, ταῦτα ἄγων εἰς λόγον καὶ τὰ μὴ δυνατὰ κελεύων ἐν γράμμασι τοὺς καπήλους ἐλάττονος ἕκαστον ἢ ἦσάν γε ἐωνημένοι πωλεῖν, ὃ μανίαν ἄμεινον ἢ μωρίαν προσειπεῖν. καίτοι εἴ τις αὐτὸν ἔροιτο· τοῦ χάριν τὸν ἄλλον χρόνον οἴκοι κρυπτόμενος νῦν ἀξιοῖς ἀστράπτειν, ὁπότ' εἰ καὶ πρότερον τοῦτ' ἔδρας, ἦν σοι καιρὸς πεπαῦσθαι; τί ἂν ἀποκρίναιτο ἢ ὅτι τότε μὲν τὸν πιστεύσοντα οὐκ εἶχε, νῦν δὲ εὗρε.*

---

2 *τὸ IB* 3 *πρώην IBMoV* 5 *ὥσπερ* Mor 7 *ἐξαλείφει P* sed *φει* in marg add m² | *κάλιππος IVaV* 9 *κα-* ὸ *κῶς Mo* 10 *καθημέραν BV* 11 *καὶ* (2) om Mor | *διαὶ C* 12 *ἀρτοπόπων V* sed *π* (1) e *τ* corr m² *ἀρτοκόπων* Mor (in marg: *γρ ἀρτοκόπος παραλελείφθη, αὐτῷ*) 13 *ὃ AMo ὅ IBV* | *δὲ* Re | *αὐτῶ P* sed *ῶ* in ras m² *αὐτῶ BVaMoV* Mor *αὐτὸ I* | *ἧττον Mo* Mor 14 *οὐδὲ πώποτε Mo οὐδέποτε B* 17 *ἦσάν γε* scripsi auctore Re *ἦσαν γε P* sed *γ* in ras m², *BVa ἦσαν τὲ IV ἦσαν τε* reliqui libri edd sed „*τε aut delendum aut cum γε mutandum*“ Re 19 *ἄλλον γε χρόνον B* 21 *νῦν I* num *ἦν ἄν*?

28. *τίνι οὖν οἴει καταρᾶσθαι τοὺς ἀδικουμένους; ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν εἴποιμι, δῆλον δέ ἐστιν ἅπασι. καὶ γὰρ οὐδὲ εἷς ἐστιν ὁ Κάλλιππος οὗτος, ἀλλὰ καὶ τῶν οἰκετῶν ἕκαστος, πολλοὶ δὲ οὗτοι. καὶ οὗτοι τοίνυν Κάλλιπποι οἱ τοὺς παριόντας καλοῦντές τε ἐπὶ τὰ πωλούμενα καὶ κελεύοντες ἁρπάζειν, ἐξεῖναι γάρ, ὁ δὲ πωλῶν ἕστηκεν ἐκπεπληγμένος τὼ χεῖρε συμπλέξας σιγῇ θρηνῶν, ὡς μὴ πάθοι τι δεινότερον.* 29. *καὶ τὰ πλείω τῆς τραγῳδίας ταύτης, τοῦ τήν τε θυγατέρα ἔχοντος αὐτοῦ καὶ συνόντος καὶ συνημμένου πάντα ἐστὶ κακουργήματα ἐνδεικνυμένου τοῖς ἀδικουμένοις,* R II 124 *ὅτι καὶ αὐτῷ | τι δοτέον. οἱ δὲ διδόασιν ἀμφοτέροις. ἢ πόθεν οἴει τὸν ἄπορον Κάλλιππον ἑστιάτορα εἶναι λαμπρὸν πειρώμενον οὐδὲν ὄντα ἀποφῆναι τὸν Ῥωμαῖον ἐκεῖνον ἀπ' αὐτῶν τῶν φασιανῶν ἀρξάμενον;*

30. *Πάντα ταῦτα, Ἰκάριε, κλοπαὶ ἢ εἰ βούλει γε, μισθὸς παρὰ μὲν οὔπω πληγέντων τούτου, παρὰ δὲ τῶν τοῦτο παθόντων τοῦ μὴ χαλεπώτερα. σὲ δὲ τούτων οὐδὲν εἰς ὀργὴν ἄγει διὰ τοὺς ἐπᾴδοντας, οἳ μεγάλοι μὲν ἦσαν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς Κόκκου, μεγάλοι δὲ νῦν οὐ ταῦτα ἡμῶν ἐλπισάντων, ἀλλὰ μικροὺς μὲν*

7 Thuc. IV 4, 2 15 Festum cf. t. I 157, 4 sq. Io. Chrys. hom. in Matth. LXX (al. LXXI) 4

17 *τούτου*] *τουτέστι τοῦ μὴ πληγῆναι* $C^f P^2$ *Mo*

1 *τίνας* Mor sed *γρ τίνι* in marg 3 *κάλλιπος IB* | *τῶν οἰκετῶν*] „*videtur σῶν interponendum*" Re 4 *καὶ οὗτοι* in marg *Mo*[2] 5 *κάλλιποι I* | *οἳ* Re | *περιόντας Mo* Mor *περιιόντας* coni Re Anim 8 *πάθη V* | *τί IV* 9 *πλοῖα Va* | *τε* om *V* delendum videtur 12 *τί I* 13 *κάλιππον I* 14 *τὸ* Re 17 *τουτέστι τοῦ μὴ πληγῆναι·* post *μισθὸς* Mor del Re | *ὑπὸ τούτου* Mor 21 *μὲν* om *V*

τοὺς τότε μεγάλους, ἐν τιμαῖς δὲ ἔσεσθαι τοὺς τότε ὑβριζομένους. σὺ δὲ ἑκατέροις τὰ πρόσθεν ἐφύλαξας, τοῖς μὲν τὸ δύνασθαι, τοῖς δὲ ἃ τότε εἶχον, καὶ τοὺς μὲν λογισμοῖς ἐφίστης λημμάτων παρέχων ἀφορμάς, οἱ δὲ οὐ δυνηθέντες ἐπαινέσαι Κόκκον, κἂν τὰ ἄριστα λέγωσιν, ἐκβαλλόμενον αὐτοῖς ὁρῶσιν ὑπὸ τοῦ σοῦ προσώπου τὸν λόγον. 31. *καὶ ταῦτα ἆθλον | Εὐ-* R II 125
ρυβάτῳ τῷ πολιτευομένῳ τῶν πόνων οὓς περὶ τὰ γράμματα τἀν τοῖς τοίχοις ἤνεγκε τὰ μὲν ἀναιρῶν, τὰ δὲ ἀντεγγράφων οὐ πάνυ βουλομένων τῶν ταῦτα κελευομένων οὐδ' οὐκ ὄντων ἐν τούτοις τινῶν φόβων τῷ καταναγκάζοντι. τὸ δὲ ἔτι μεῖζον, οὓς ὀφείλειν ᾤου σοι δίκην ὧν ἑτέρῳ χαριζόμενοι τοῖς σοῖς ἐπεβούλευον, τούτους ἐποίησας κυρίους εὐθυνῶν πλουτίσαι δυναμένων. πῶς ταῦτα οὐκ ἀποπληξίας, ὅταν ὁ μὲν κολασθῆναι δίκαιος εὖ πάσχῃ, κακῶς δὲ ᾧ χάρις ὠφείλετο; 32. *ποῦ δὲ ἐκεῖνο καλὸν παρὰ μὲν Ἁρμοδίου τοῦ συνδίκου τῆς πόλεως ὑπὲρ τῆς πόλεως γίγνεσθαι λόγους, ἀκούειν δὲ αὐτὸν μηδέν, ἀλλὰ δοκεῖν ἐκεῖνον*

---

7 cf. ad t. I 170, 8. t. II 466, 1 R. pro Olymp. p. 81, 9 ed. Sieb. ep. 49 10 [Dem.] c. Aristog. I § 73 p. 792, 3 18 cf. p. 69, 6

---

19 *αὐτὸν*] *ἤτοι σέ V*[2]

---

2 *τὰ* scripsi e *V* *τὸ* reliqui libri edd 3 *δ'* Re | *τότ' CMo* edd 5 *κἀν B* 6 *αὐτοῖς* Re *αὐτοῖς* libri Mor 9 *ἤνεγκεν CAIB* 10 *δ'* Re | *ἀντεγράφων C* sed *γ* alterum suprascr *s* 12 *ὀφείλειν Mo* sed *ο* ex *ε* corr et *ν* add m[2] 15 *πῶς* — 17 *ὠφείλετο* citat Macar fol. 89 15 *ἄρχοντος* post *ἀποπληξίας* Macar | *ὅτ' ἂν Mo* 19 *δ'* Re | „*malim δέ ⟨σε⟩ αὐτῶν*" Re

φλυαρεῖν; τὸ δὲ μηδὲ τὸν καλοῦντά σε δῆμον ἐπὶ τὰς θεωρίας ἀκούειν ὡς ἥξεις, καὶ ταῦτα ἥξοντα, οὐ καλόν. παρὰ τίνος ἔμαθες, ὅτι σιγὴ συμφέρον ἀρχῇ, κἂν φωνὴν ἀπαιτῇ τὰ πράγματα; ἐγὼ μὲν γὰρ τὸ πέρα τοῦ |
R II 126 *μετρίου φεύγειν οἶμαι δεῖν ἐφ᾽ ἑκατέρου. σὺ δὲ στήσας τοὺς ὀφθαλμοὺς δόξαν μὲν παρίστης λόγου, λέγεις δὲ οὐδ᾽ ὁτιοῦν. ὁ δ᾽ εἰρηκώς τι πρὸς σὲ μάτην εἰπὼν ὅπερ εἶπεν, ἀπῆλθεν.*

33. *Ἀλλὰ τοὺς λόγους ταῖς τιμαῖς ὠφέληκας. αἱ τιμαὶ δὲ τὸ πᾶσι τὰ ὦτα τοῖς βουλομένοις παρασχεῖν. καὶ τίς αὕτη τιμὴ τὸ τῶν ἴσων τοὺς οὐκ ἴσους τυγχάνειν; ὁ γὰρ τῶν αὐτῶν τούς τε χείρους τούς τε βελτίους ἠξιωκὼς ταῖς οὐ δικαίαις τιμαῖς τὰς δικαίας ἔβλαψεν. οὐ γὰρ ἔτ᾽ ἐστὶ τηλικοῦτον τὸ προσηκόντως δοθέν, ἡλίκον ἂν ἦν, εἰ ἐν τοῖς ἀξίοις ἵστατο.* 34. *ποιήσομεν γὰρ τῷδε τῷ λόγῳ κοινὸν μὲν ἐν Πίσῃ τὸν στέφανον τῶν τε νενικηκότων καὶ τῶν ἡττημένων, κοινὰ δὲ ἐπὶ τροπαίοις τὰ γέρα τῶν τε ἠριστευκότων*
R II 127 *τῶν τε οὐδὲν τοὺς πολεμίους λελυπηκότων. | ποία τοίνυν ἡδονὴ τοῖς εἰκότως τὰς ἀμοιβὰς λαβοῦσι μετὰ τῶν οὐκ εἰκότως τοῖς αὐτοῖς κεκοσμημένων; πάνυ γε οὗτοι τοῦ ταλαιπωρεῖν ἐπιθυμήσουσιν ἐπὶ τοιούτῳ καρπῷ. οὐκοῦν χείρων μὲν ἐντεῦθεν ὁ ἀθλητής, χεί-*

---

1 *μὴ δὲ IBMoV* 2 *ἥξει σοι V* | „*malim ἥξοντος*“ Re 3 *σιγῆ I* sed ˜ in ˋ corr m³, *V* | *συμφέρου V* | *ἀραχνῶν V* 7 *λέγειν V* | *δ᾽* Re | *οὐδ᾽ ὅτι οὖν A* *οὐδοτιοῦν* edd | *τί Mo* 8 *εἶπεν* om *I* 9 *ὠφέληκας* in marg *Mo*² 10 *ὄντα B* | *παρασχεῖν; PIBMoV* 11 *τὸ* — 14 *ἔβλαψεν* citat Macar l. l. 11 *τοῖς οὐκ ἴσοις I* 12 *ἄνισον πάντῃ καὶ ἄδικον* post *τυγχάνειν* Macar | *ὁ γὰρ*] *καὶ ὁ* Macar 13 *ταῖς* om Mor | *τοὺς δικαίους* Mor 15 *ποιήσομεν γὰρ A* sed *γρ ποιήσωμεν δὲ* in marg 16 *πίσση Mo* 22 *ταλαιπωρεῖν* scripsi *ταῦτα ποιεῖν* libri edd

ρων δὲ ὁ στρατιώτης φεύγοντες τὴν οὐδὲν πλέον αὐτοῖς φέρουσαν ταλαιπωρίαν.

35. *Πῶς οὖν αὐτὸς ἡμῖν τῇ περὶ τὰς ἀκροάσεις ταύτας ἀκολασίᾳ τὸ χρῆμα τῶν λόγων ηὔξηκεν; ἐγὼ μὲν γὰρ αὐτοὺς εἰς ταπεινὸν ἡγοῦμαι κατενηνέχθαι παντὸς τοῦ βουλομένου τοῖς αὑτοῦ λήροις ἡμέραν εὑρισκομένου, σὺ δὲ φιληκοΐαν τοῦτο καλεῖς καὶ σπουδὴν περὶ λόγους καί μοι φαίνῃ μετὰ τὴν τοῦ Ἀπόλλωνος κιθάραν ἐλθὼν ἐπὶ τὰς τουτωνὶ τῶν ἐν τοῖς καπηλείοις προσαιτούντων ἀξιῶσαι ἂν καλεῖσθαι φιλόμουσος.* 36. *εἶτ' οὐχ ὁρᾷς, ὡς εἰ τοῦτο καλόν σοι, καλὸν καὶ σκυτοτόμου σε καὶ χαλκέως ἐπὶ δεῖπνον καλοῦντος ὑπακούειν καὶ ἐλθόντα κατακείμενον δειπνεῖν καὶ εἶναι τὸν αὐτὸν ἐφ' ἁπάσης τραπέζης; ἢ τὸ μὲν φευξόμεθα | διὰ τὴν τῶν καλούντων τύχην,* R II 128 *τὴν δὲ τούτων ἀηδίαν ἀγαπήσομεν; οὐκ οἶσθα τὸν ἐφ' ἑκάστῳ τῶν εἰρηκότων γενόμενον γέλωτα, εἰ οἱ μὲν ὄντες τοιοῦτοι πρὸς ἐπιδείξεις ἧκον, σὺ δ' ὑπετίθεις σαυτὸν τοῖς τοιαῦτα φέρουσιν, ὧν ἀπελθών, ὡς ἀκούω, καὶ αὐτὸς κατεγέλας; καίτοι πολλῷ βέλτιον ἀπωθεῖν ἐνοχλοῦντας ἢ τοῖς εἰρημένοις ὑβρισμένον εἶτα τῶν λόγων κατηγορεῖν.*

37. *Ἔτι τοίνυν τῶν μὲν ἤκουσας, τῶν δὲ οὐκ ἠξίωσας ὄντων οὐδὲν ἐκείνων φαυλοτέρων, ὥστε σοι καὶ τὸ τῆς ἀνωμαλίας ὄνειδος προσγενέσθαι. πῶς οὖν*

---

1 *δὲ οὐδὲν ὁ B* ὁ om Mor | *στρατηγὸς Mo* sed *στρατιώτης* in marg | *φεύγοντες* scripsi e *V* *φευγόντων* reliqui libri edd, quod Cobetus Coll. 125 perperam pro imperativo habet 6 *αὐτοῦ IV* 8 *καὶ μὴ φαίνειν Mo* Mor 9 *ἐπὶ τουτονὶ Mo* Mor 11 *εἶτα* edd 12 *σε P* sed *ε* in ras m², *BVa* Re *σὲ V* *σοι* reliqui libri Mor 16 *οἶσθα P* sed *σθα* in ras m² 17 *εἰρημένων V* 18 *ἐπίδειξιν* Re | *δὲ* Re | *ἐπετίθεις Va* 19 *ταῦτα BVa* 23 *δ'* Re 24 *ἐκείνων οὐδὲν Mo* Mor

τοῦτο συνέβη; σὺ μὲν αὖθις ἂν ἐκαθέζου, τὸ δὲ μὴ τούτους εἰπεῖν τοῖς εἰποῦσιν ἔδοσαν ὧν ἀκολουθεῖς τοῖς νεύμασιν. ἐφ' ᾧ δ' ἂν καὶ συγκαλύψαιτό τις, εἴπερ εὔνους εἴη σοι, πᾶν γὰρ τὸ δειχθὲν εὐθὺς ἦν ἐν αἰτήσει, καὶ ὅσον ἐγελάσθη, καὶ πολλοὶ πόδες ἐπὶ τὸν ἄρτι πεπαυμένον οὐκ ἐῶντες ἀναπνεῖν, εἰσπράτ- R II 129 *τοντες, | ἄγχοντες, ὡς οὐδ' ἀριστᾶν ἀνεξομένου σου πρὶν λαβεῖν. οὕτως οὓς εὗρες ἐν δόξῃ τῆς οὔσης αὐτοῖς ἐν οἷς ἐποίεις ἀπεστέρεις. θαυμαστός γε ἡμῖν ἥκεις τοῖς λόγοις ἐπίκουρος, ὃς καὶ τοὺς σιγᾶν τὸν ἄλλον εἰδότας χρόνον ἐξέμηνας καὶ ζητεῖν ἔχειν ἃ τέως οὐκ ἠξίουν, ἐποίησας.*

38. *Ἔπειτα φῂς πάντ' εἶναί σοι μικρὰ πρὸς ἐμὲ καὶ τὸν σαυτοῦ πατέρα ἐν ἐμοὶ νομίζειν ὁρᾶν. τοῦτον δὲ οὗτος τὸν πατέρα διὰ νόσου μέγεθος τμηθέντα φλέβα καὶ τυχεῖν οὐ δυνάμενον ὕπνου πολλῆς χρῄζοντα παραμυθίας δι' οὐδενὸς ἐπεσκέψατο τῶν φίλων, ἀλλ' οὐδὲ τῶν διακόνων. οὐδ' αὖ προπεμπόμενος εἶπέ* R II 130 *τι τοιοῦτον πρός τινα τῶν ἐμῶν ἐπιτηδείων, | ὃ τοῦ πολλάκις ἐκεῖνα εἰπόντος ἦν. ἀλλ' ἀπελθὼν εἰς Φοινίκην ἔπεμψας ἐπιστολὴν ψόγον τῆς ἡμετέρας, ἣ τὰ μὲν τῶν τοὺς ἁμαρτάνοντας πειρωμένων κατέχειν ἐποίησε, δῆσαι δὲ οὐκ ἐδυνήθη.*

39. *Καὶ μὴν καὶ ἐν ἐκείνῳ γε σαυτῷ μάχῃ· μισεῖς μὲν γὰρ τὴν ἡμετέραν ὡς οὐ μισοῦσαν Κόκκον, αὐτὸς*

16 cf. t. III p. 144, 10 R

2 *τούτοις I* 5 *ὅσον Mo* et *γρ* in marg Mor 7 *ἀνέχοντες* Mor 10 *σιγᾶν* inserui e *B* om reliqui libri edd *ἠρεμεῖν* vel *σωφρονεῖν vel tale quid* coni Re 11 *σιγῶντας* Cobet Coll. 126 14 *ἐν* — 15 *πατέρα* om Mor 16 *χρῄζοντα IB* *χρήσοντα Mo* *χρήσαντα* Mor 19 *τί IBMo* | *τοιοῦτο I* sed *ο* (3) in ras m[3] 21 *ψόγον*] „*hic videtur ἔχουσαν deesse*" Re

δὲ ἐκεῖνον μόνον οὐ προσεκύνησας. οὕτως ἐν τῇ θεραπείᾳ παρῆλθες τὰ νενομισμένα διδάσκων Βηρυτὸν μηδενὸς ὧν ἔπαθε μεμνῆσθαι. καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις θαυμαστόν τι τοῦτ' ἐφάνη, ἐμοὶ δὲ ἐλπὶς ἐβεβαιοῦτο πάλαι σου τὰ 'κείνου καὶ τιμῶντος καὶ φυλάττοντος καὶ πεπηγέναι βουλομένου, ὥστ' οὐκ οἶδ' ὅ τι ἂν αὐτῷ πλέον παρὰ τοῦ γεγεννηκότος ὑπῆρχεν, εἰ ὁ τὴν ἀρχὴν ἐκδεξάμενος ἐκεῖνος ἦν. 40. *τοιγαροῦν ἄφωνοι πάντες οἱ τὰς | κατηγορίας ἐν ταῖς χερσὶν ἔχοντες* R II 131 *οὕτω δὴ πολλοί τινες ὄντες, ὡς μικρὸν ἂν ἀποφῆναι τοῦ δικαστηρίου τὸ μέτρον. ἀλλ' ἐνέφραξε τὰ στόματα τούτοις ὁ τοῦ προσλήψεσθαί τι κακόν, εἰ μὴ σιγῷεν, φόβος. καὶ τὰ πολλὰ ἐκεῖνα τραύματα διὰ τὸν χρηστὸν Ἰκάριον ἔμεινεν ἀθάνατα.* 41. *φήσει παρὰ τῶν ἐν τῷ βασιλείῳ δυνατῶν ταῦτα ἀκηκοέναι. τουτὶ δὲ λέγων, δι' οὓς ἠδίκηκε, λέγει, βέλτιον δὲ ἦν ἔχειν αὐτὸν λέγειν, ὡς οὐδὲν ἠδίκηκε. μέλειν μὲν οὖν ἐκείνοις ἐκείνου φαίην ἄν, ἔδει δὲ τὸν ἀκούοντα λέγειν ἁπλοῦν τινα λόγον, ὅτι τὰ μὴ* δίκαια παύσων, ἀλλ' οὐκ ἰσχυρὰ ποιήσων πέμπομαι. *τὸν δ' ἀκούω* διὰ πάσης ἀδικίας ἀφῖχθαι καί μοι κάλλιον ἰδιωτεύειν ἢ οὕτως ἄρχειν. *τί δ' ἂν καὶ δεινὸν ἔπαθες ἥκων μὲν ἐπὶ τὴν ἀρχήν, λύων δὲ ὅσα ἐξῆν τῶν*

---

7 *Τατιανοῦ* cf. t. II p. 467, 5 R. ep. 760. Sievers p. 159

---

1 *δ'* Re | *μονονοὺ* Re 3 *ἔπαθον B* 4 *δ'* Re 5 „*malim ὡς πάλαι*" Re | *τακείνου I τἀκείνου Mo* | *καὶ* (1) om *V* 6 *οἶδα* Re | *ὅτι BMo* 7 *γεγενηκότος A*, sed alterum *ν* suprascr m², *BVa* | *ὁ P* sed o in ras m² 12 *προλήψεσθαι* Mor 14 *τῶν* om *V* 15 *ταῦτ' VaMo* edd 16 *δ'* Re | *αὑτὸν* Re 17 *ἠδίκηκεν AP* | *μέλλειν CAPMo* Mor 20 *τὸν I* sed *ν* ex *ι* corr m³ *τόν B* 22 *ἔπαθε;* Mor 23 *δ'* Re | *τῶν P* sed *ῶν* in ras m²

Κόκκου; βραχὺν ἂν τῆς ἀρχῆς τὸν χρόνον τοῦτο R II 132 *ἐποίησε. καλῶς. ἀλλ' ἐπαινουμένόν | γε. ἔστι δὲ ἄμεινον μιᾶς ἡμέρας ἀρχὴ τὸ δίκαιον ἔχουσα ἢ τὸ πάντα τὸν βίον ἄνευ τούτου κατειληφέναι τὸν θρόνον.*

42. *ἀλλ' ὁ τῇ λύπῃ περὶ τῶν εἰς Γερμανὸν ἀπολογούμενος ἡμῖν Φοίνικα πολιτευόμενον ἑκόντα ἐν τῷ λειτουργεῖν μεμενηκότα μικροῦ νεκρὸν ταῖς πληγαῖς ἔδειξε. τί ἐγκαλῶν; τὸ μὴ μετ' ἄλλων ἥκειν. εἰ δὲ μόνος τοῦτ' ἐδύνατο ποιεῖν, τῆς δὲ τῶν ἄλλων τὸ πρᾶγμα πενίας μεῖζον ἦν; εἰ δὲ ἔφευγον τὴν οὐκέτι πόλιν Ἔμεσαν; εἰ δὲ ἐκρύπτοντο μένοντες; σὺ δὲ πόλιν μὲν τοιαύτην καὶ τοσαύτην ἀπολωλυῖαν οὐ δακρύεις οὐδ' εἰ καὶ μὴ πάντα, μέρος γε ἕν τι τῶν ποτε* R II 133 *ὄντων ἀγαθῶν ἀποδίδως, τὸν | δὲ ἕνα τύπτεις παρὰ τοὺς νόμους καὶ προλέγεις ἅπασι· μὴ λειτουργεῖτε, μὴ πολιτεύεσθε, μὴ βουλεύετε, χωρεῖτε ἐπὶ ζώνας ἢ μείζονας ἢ ἐλάττονας.*

43. *Οἵοις δὲ καὶ τὴν Ἀντιόχου πόλιν ἐτίμησας ῥήμασιν. ὁ μὲν κομίζων τὴν φιλάνθρωπον πρόσρησιν ὁ πευθὴν Οὐράνιος ἦν, ἤκουε δὲ λέγοντος μάλα ἐντεταμένως, τὰ ῥήματα δὲ ἦν, ὅτι μισοῖ πάντας ἐφεξῆς.*

---

11 ep. 766 17 cf. p. 9, 16 18 p. 5, 4

---

2 *ἐποίησε. καλῶς.* scripsi *ἐποίησε; καλῶς* libri Re *ἐποίησε καλῶς* Mor 2 *ἔστι* — 4 *θρόνον* citat Macar l. l. 3 *ἄμεινόν ἐστι* Macar 5 *τῶν* *C* sed *ῶ* ex *ὸ* corr *s* 7 *νεκρὸν ἐν ταῖς* *Va* 10 *πενίας τὸ πρᾶγμα* *I* 10 et 11 *δ'* Re 10 *οὐκ ἔτι* *Mo* 11 *δὲ* (2) om *V* 12 *τοσαύτην καὶ τοιαύτην* *Mo* edd | *δακρύεις;* edd 13 *μέρος γε* om *I* | *γε ἕν*] *ἕν γε* Cobet Coll. 126 *ἕν*] *ἦν* *C* sed *ἕν* in marg *s*, *APIVa* *ἓν ἦν* *Mo* *οὗ* *V* om *B* *ἓν ἦν* Mor 14 *ἀποδιδῶς* *V* 16 *δουλεύετε* *V* 17 *ἢ* om Mor | *μείζους* Mor 19 *νομίζων* Mor sed *γρ κομίζων* in marg 20 *ἤκουσε* Re 21 *δ'* Re | *μισεῖ* *V* *μισοίη* Mor sed *γρ μισοῖ* in marg *μισοίης* Re fortasse recte cf. p. 43, 9 | *πάντας* Mor sed *γρ πάντες* in marg

ὦ τῆς ἀνοίας. βοᾷς ἃ κρύπτειν ἔδει καὶ τῶν κατὰ σοῦ τὰ δυνάμενα λαθεῖν ἐξαγορεύεις καὶ διδάσκεις πόλιν οὕτω μεγάλην μισεῖν σε. τὸ γὰρ αὐτὸ δήπου ποιήσει καὶ ἡ πόλις. καὶ μὴν ἄρχοντος μὲν τὸ τοὺς ἀρχομένους εὖ ποιεῖν, οὓς δὲ μισεῖ τις, οὐκ εὖ ποιεῖν, ἀλλὰ κακῶς ἀνάγκη. κακῶς ἄρα ποιεῖς τῶν ἀρχομένων τινάς, τὸ δὲ καὶ τίνας ὄντας ἀφείσθω τανῦν.

44. *Λέγε* τοίνυν καὶ πρὸς τοὺς ἀπαντῶντας ταὐτό, ὅτι μισοίης τε ἕκαστον καὶ ἡδέως ἂν ἐπύθου τεθνεῶτας ἅπαντας. ἔχοις δ' ἄν, εἰ βούλοιο, καὶ προστιθέναι τοῖς ἀνθρώποις καὶ γῆν καὶ οἰκοδομήματα καὶ ὑποζύγια καὶ πηγάς, οὕτω γάρ σοι τὸ μῖσος ἔσται λαμπρότερον, | καὶ πρός γε τοὺς οἰκείους, ὅταν R II 134
οἴκαδε ἐπανέλθῃς, μετὰ τῶν ἄλλων τῶν περὶ τῆς ἀρχῆς λόγων ἔστω καὶ τοῦτο καὶ εἰ βούλει γε, πρῶτον.

---

1 βοᾶις *A* | τῶν Mor sed γρ τὰ in marg 7 τὰ νῦν *CA* Mor sed in hoc γρ τανῦν in marg 8 ἀπατῶντας *V* 12 πηγάς Mor sed γρ πυγάς in marg 13 ὅταν δ' Mor 14 ἐπανέλθ^{η}οις *V* 15 ἔσται *I* | Κατὰ ἰκαρίου ᾱ subscr *I*

XXVIII (XXVII R).

Oratio *κατὰ Ἰκαρίου* altera paulo post priorem anno 385 conscripta qua de iniuriis ab illo decurionibus imprimisque Lamacho illatis apud Theodosium[1]) vehementer conqueritur, etiam minus quam prior lecta paucioribusque codicibus tradita est. Qui sunt hi decem:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XI/XII fol. 247^{v}. Vide t. I p. 10 sq. Contuli.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 135^{v}. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 193^{v}. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Patmius 471 (= Patm) saec. XIV fol. 312. Vide t. I p. 41 sq. et 69 et supra p. 3. Lectiones quae manu secunda in margine positae sunt mihi exscripsit Io. Sakkelion.

5. Cheltenhamensis 10618 saec. XVII/XVIII fol. 62 a Leonardo Adami addita versione latina e *P* transscriptus. Vide t. I p. 282 sq.

---

1) De eo, quamvis non appellatus sit, dubitatio esse nequit. Arcadius de quo nuper S. A. Naber (Mnem. XVI 118) cogitavit, temporum rationibus exclusus est. Nam quomodo Libanius ab hoc qui puer erat octo annorum (Socr. h. e. VI 23) petere potuit, ut decurionibus opitularetur legesque firmaret, quomodo Icarii de rebus ab eo gestis carmina indicare (p. 48, 2)? Sed ne ea quidem quam Naber inter *Ἀρκάδιον* et *Ἰκάριον* detexisse sibi visus est *μέχρι δύο συλλαβῶν καὶ γράμματος ἑνὸς τῶν ὀνομάτων κοινωνία* (p. 48, 4) revera exstat. Nam unius tantum syllabae (*κα*) *κοινωνία* est. Omnia vero concinunt, si cum Sieversio p. 163 Icarium pro signo (cf. Sievers p. 236. Mommsen Herm. XXXVII 446 sq. Rostowzew Stud. Vind. XXIV 412 sq.) habemus et verum nomen ut patris Theodorum fuisse conicimus, cui cum Theodosio illa *μέχρι δύο συλλαβῶν* (*Θεο*) *καὶ γράμματος ἑνὸς* (*δ*) communio est.

6. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 217. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

7. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 260ᵛ. Vide t. I p. 24 sq. Allatius in margine eius lectiones varias Palatini et Vaticani 81 adnotavit. Contuli.

8. Neapolitanus II E 17 (= N) saec. XIV fol. 158. Vide t. I p. 211 sq. et 392. Contuli.

9. Vaticanus gr. 81 (= Va) saec. XV fol. 221. Vide t. I p. 209 sq. Contuli.

10. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 157. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

Qui qua ratione sint inter se coniuncti, hoc tibi ostendit stemma:

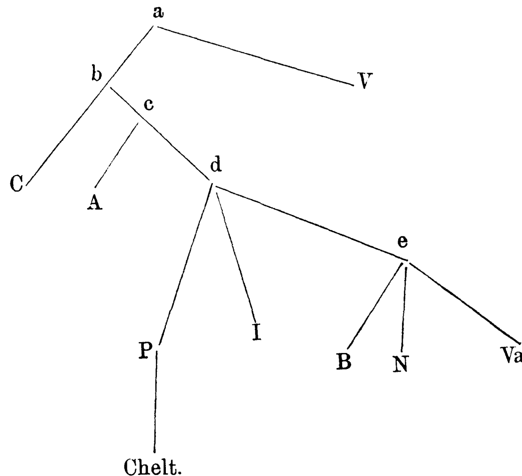

Duos locos excerpsit Macarius Chrysocephalus.[1])

Primus nostratium orationem commemoravit Iacobus Gothofredus (ad Cod. Theodos. XII 1, 85 et 6, 18), quem apographo codicis Augustani ab Ehingero[2]) facto usum

1) Cf. t. I p. 351. 2) Cf. t. I p. 19.

esse conicere licet. Ex eodem vel Vindobonensi codice Ioannes Theophilus Cober anno fere 1760 descripsit et Reiskio adiutore edere constituit, sed differre non desiit[1]. Ex Augustano codice anno 1770 descripsit emendavitque Reiskius, edidit Reiskia t. II p. 134—143.

1) Cf. notam Reiskii ad Lib. t. II p. 134 eiusdemque epistulas a me editas (Dissert. Reg. soc. scient. Saxon. class. philol. t. XVI) p. 608. 616. 626. 683. 690. 697. 711. 713. 745. 865, denique quae Mus. Rhen. L. 80 dixi.

ΚΑΤΑ ΙΚΑΡΙΟΥ Β.

1. Πάλαι μὲν ἴσως ἔδει καὶ ἐμὲ κατηγορεῖν R II 134 καὶ σὲ καθήμενον ἀκούειν, ὦ βασιλεῦ, περὶ ὧν Ἰκάριος οὑτοσὶ τὰς βουλὰς λελύμανται διδάσκων οἷς ποιεῖ πάντας ἀνθρώπους, ὅτι φευκτέον αὐτάς· ἐπεὶ δὲ ἐλπίδι τοῦ γενήσεσθαι βελτίω τὸν ἄνθρωπον οὐδὲν εἰπὼν πρότερον μένοντα αὐτὸν ἐν τοῖς αὐτοῖς καθορῶ ἤ, τό γε ἀληθέστερον, χαλεπώτερον γιγνόμενον, | οὐδὲ R II 135 εἰ σφόδρα μὴ βουλοίμην κατηγορεῖν, δυναίμην ἄν. αἰτιῷτο δ' ἂν εἰκότως ἀνθ' ἡμῶν ἑαυτόν, ᾧ σωφρονεῖν ἐξὸν οὐκ ἐβουλήθη. 2. δέομαι δέ, ὦ βασιλεῦ, μηδεμίαν

C = codex Chisianus
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
I = Marcianus append. XCI 2
B = Barberinus II 41
N = Neapolitanus II E 17
Va = Vaticanus gr. 81
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII

---

1 τοῦ αὐτοῦ ante κατὰ *V* κθ ante κατὰ *A*, post ἰκαρίου *C*, post δεύτερος *Va* | πρὸς τὸν κρατοῦντα post ἰκαρίου *Patm* et inser C^s | *B*] δεύτερος *BVa* om *CANV* λόγος κη′ in marg I^3, λόγος λ′ *N*, λόγος εἰκοστός *V* rubr, μδ′ *B* rubr 3 ἰκάριος *B* 8 γινόμενον *V* 10 δ' ἂν scripsi e *VVa* sed in hoc ἂν inser m^2 δ' *N* δὲ reliqui libri 11 ἐξὸν *N* sed ὸ in ras paulo maiore m^2 ἐξ ὧν *P* | δ' Re | μὴ δὲ μίαν *A*

γενέσθαι βλάβην τοῖς οὖσιν ἡμῖν δικαίοις μήτε τὰ ἔπη τὰ παρὰ τοῦδε ποιηθέντα περὶ τῶν σοὶ πεπραγμένων μήτε τὰ λεγομένων γενόμενα δάκρυα μήτε τὴν μέχρι δύο συλλαβῶν καὶ γράμματος ἑνὸς τῶν ὀνομάτων κοινωνίαν, ἀλλὰ χωρὶς μὲν ἐκεῖνα κεῖσθαι, χωρὶς δὲ τὴν περὶ τῶν πραγμάτων ἐξέτασιν, ἄλλως θ' ὅτε καὶ τὴν ἀμοιβὴν ἐκείνων ἔχει τῶν ἐπῶν. εἰ γὰρ δικαίως δι' ἐκεῖνα τετίμηται, καὶ ὧν ἀδικεῖ δικαίως ἂν δοίη δίκην. ὅταν γὰρ ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος τὰ μὲν βελτίων, τὰ δὲ φαίνηται χείρων, ἀμφοτέρων εἰκότως ἂν παρὰ τῶν ἄλλων τυγχάνοι, δι' ἐκεῖνα μὲν ἐπαίνων, διὰ δὲ τὰ φαυλότερα τιμωρίας.

3. Περὶ μὲν οὖν τῆς ἄλλης κακίας καὶ ὡς ἡσυχάζουσαν πόλιν εὐθὺς ἐλθὼν εἰς στάσιν ἐνέβαλεν ἀπορίᾳ τροφῆς, ἢ τὴν περὶ τὰς δίκας βραδυτῆτα ἢ τὴν ἐν τοῖς θεάτροις ἀηδίαν ἢ τὴν περὶ τὸ σῶμα τῆς πόλεως ὀλιγωρίαν ἢ καὶ ὡς μισεῖ μὲν τοὺς συνδίκους, μισεῖ δὲ τοὺς πόλεων ἄρξαντας, ὑποπτεύει δὲ πάντα μὲν λόγον, πᾶσαν δὲ παραίνεσιν καὶ τὰς παρ' αὐτῶν γε τῶν εἶναι δοκούντων φίλων, ταυτὶ μὲν καὶ πολλὰ πρὸς τούτοις ἕτερα μετὰ ταῦτα ἀκούσῃ ἢ ἡμῶν λεγόντων ἢ καὶ ἑτέρων κατηγορούντων· νῦν δ' οἷος ἡμῖν περὶ τοὺς βουλευτὰς γεγένηται, δεῖ σε μαθεῖν.

R II 136 4. Πρό γε μὴν ὧν πεπόνθασιν, | ἃ μὴ πάσχειν αὐτοὺς ἐβουλήθης ἄξιόν ἐστιν εἰπεῖν. σὺ τοίνυν εὖ καὶ καλῶς εἰδώς, ὁπόσον ἐστὶ βουλὴ πόλει καὶ ὡς οὐχ

2 cf. ad p. 26, 14 4 cf. p. 44 not. 1 et t. I 182, 6

3 τὴν] τῶν *I* 4 δυοῖν *V* 9 ὅταν — 12 τιμωρίας praemissis verbis Τοῦ πρὸς βασιλέα κατ' αὐτοῦ αὖθις: λόγ. ῑ citat Macar fol. 89 9 γὰρ om Macar 10 γένηται *I* 26 πόσον *BNVa*

ἧττον ἢ νηῒ τρόπις, καὶ οἵων παρὰ τῆς μεγίστης βουλῆς, λέγω τῆς Ῥωμαίων, ἠξίωται καὶ ὡς ταῦτα ἐκινήθη τῷ χρόνῳ καὶ ὡς τούτῳ διεφθάρησαν, νόμον ἔθηκας, ὦ βασιλεῦ, μὴ ἐξεῖναι τύπτεσθαι παρὰ τῶν ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τοὺς ἐν ταύτῃ τῇ τάξει καὶ προσηγορίᾳ. 5. καὶ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι τοῦτ' ἔγραψας μέν, οὐκ ἐβεβαίωσας δὲ τοῖς ἔργοις, ἀλλὰ τοῦτο μὲν τὸν τῆς Ἀσίας ἄρχοντα Φλαβιανὸν τοιοῦτόν τι πλημμελήσαντα κάκιστόν τε ἡγήσω καὶ τῆς ἀρχῆς ἔπαυσας, ὁ δὲ βουλευομένου σου περὶ τῆς τιμωρίας ἐμβὰς εἰς πλοῖον ἀποδρὰς ᾤχετο, τοῦτο δὲ τὸν τῆς Αἰγύπτου τἄλλα σεσυκοφαντημένον καὶ πάσας πλὴν μιᾶς ταύτης διαλύσαντα τὰς αἰτίας ἔδησάς τε ἡμέρας οὐκ ὀλίγας καὶ φροντίσαι περὶ τῆς σωτηρίας ἐποίησας μείζω μοῖραν τούτῳ νείμας ἢ τοῖς ἄλλοις ἅπασι. ληρεῖν γάρ σοι τῇ τῶν ἄλλων ἐδόκει μνήμῃ διὰ τὴν κατὰ τοῦτο ἁμαρτίαν. 6. καὶ σὺ μὲν οὕτω πρέποντα βασιλεῖ καὶ γράφων καὶ ποιῶν, [ὁ] Ἰκάριος δὲ πῶς; εἰ τιμὴν ἐτύγχανε καταθεὶς τῶν βουλευτῶν, οὐκ ἂν οὕτως αὐτοὺς ᾐκίσατο. τῶν γ' οὖν οἰκετῶν ὁρῶμεν αὐτὸν φειδόμενον καὶ τῇ γε πρὸς αὐτοὺς ἡμερότητι μάλιστα φιλοτιμούμενον, ἀλλ' οὐ πρὸς τὸν ἄθλιον Ἑρμείαν

---

6 cf. ad p. 29, 11 sq. Cod. Theod. XII 1, 85 8 Cod. Theod. XII 6, 18 11 Optatum cf. t. II 395, 19 sq. R. Gothofr. Cod. Theod. t. VI p. 310 sq. 22 cf. ad p. 29, 7

---

19 ἤτοι δοὺς οἴκοθεν ἐπρίατο *V*[2]

---

8 πλημελήσαντα *P* sed μ alterum suprascr m[2], *IBN* 9 βουλευομένου *N* sed ουλευ in ras m[3], fortasse ex αλλ corr 10 σοῦ Re 13 τῆς *I* 18 ὁ eras *CP* cancellavi usus Libaniani ratione habita 19 αὐτὸς *I* 20 γοῦν *IBV* 22 ἀλλ' οὐ *V* sed 'οὐ ex ἀ corr m[2] | ἄθλιον *P* sed ὐ supra α m[2]

τοιοῦτος ἡμῖν ὁ γεννάδας, ἀλλ' ἄνθρωπον εὐγενῆ πένητα δὶς λειτουργοῦντα τὰ περὶ τὰς καμίνους τὰς μεγάλας, ἀδικοῦντα μὲν οὐδέν, δοκοῦντα δὲ αὐτῷ παίων ἀπώλεσεν. ᾧ γὰρ ἅτερος τοῖν ὤμοιν ἀπόλωλε, πῶς οὗτος οὐκ ἀπόλωλεν; 7. *ἐλθὼν δὲ εἰς Φοινίκην τὸν ἐν μείζονι λειτουργίᾳ, ἧς γὰρ ἔφην μείζων ἡ διὰ τῶν θηρίων, ἀποδύσας ἣν παρ' αὐτῆς εἶχεν ἐσθῆτα τῆς λειτουργίας εἰς ἰατρῶν χεῖρας ἔπεμψεν. οἶδε καὶ* R II 137 *Βόστρα | τοιαύτας πληγάς, οἶδε καὶ Ἀρέθουσα, οὗ τιμᾶν φάσκων ἄνθρωπον φιλοσοφοῦντα βουλευτὴν ἀπώλεσεν, ἐπειδὴ πένης ὢν ὁ βουλευτὴς οὗτος πλουτοῦντα τὸν φιλόσοφον εἰσφορὰς εἰσέπραττε.*

8. *Τὰ δ' ἐν Βεροίᾳ τίς οὐκ ἐδάκρυσε δυοῖν πολιτευομένοιν οἳ τὰ πρῶτα ἦσαν, πολλῶν περὶ τὰ αὐτῶν μετάφρενα χειρῶν ἀνηλωκότων ἀκμήν; οὓς οὐδεὶς ἔσθ' ὅστις οὐ τῶν πρὸ τοῦδε ἀρξάντων εἰσελθόντας ᾐδέσθη. τὰ δὲ δὴ νῦν ταῦτα πηγάς, ὦ βασιλεῦ, δακρύων ἐκίνησε τοῖς τε περὶ τὰς θύρας τοῖς τε ὅπου δὴ τῆς πόλεως ἀνδράσι, γυναιξί, παισίν, ἐλευθέροις, δούλοις, αὐτοῖς τοῖς παίουσι· τοσοῦτον ἦν τὸ κακὸν καὶ ἐπὶ τοσοῦτον τῆς ἡμέρας προβάν, ὥσθ' οἱ τὸν νέον ἀπὸ τοῦ στήθους ἀνέχοντες τῷ μετώπῳ τὰς χεῖρας προσάγοντες ἐσκόπουν, εἰ μὴ τέθνηκεν.* 9. *ὑπὲρ τοῦ δὴ ταῦτα καὶ τί τὸ ἀδίκημα; ὁ συνήγορος, φησίν, οὐκ εἶπεν, ἥτις ἦν ἡ γυνὴ*

---

2 cf. p. 6, 12 sq. 7 cf. p. 57, 4 sq. 9 cf. p. 57, 13 sq.

---

2 *τὰ A* sed *ς* post *α* eras 8 *ἔπεμψε I* 8 et 9 *οἶδεν A* 12 *εἰσέπραττε* reposui e libris *ἐπράττετο* Re 13 *δὲ* Re | *βερροία IBV* 14 *οἳ*] *καὶ V* *ταπρῶτα V* | *αὐτῶν* Re *αὐτῶν* libri 22 *κατέχοντες I* 25 *φησί I*

ὑπὲρ ἧς ὁ Κυριακὸς εἰσεληλύθει. καίτοι τί τοῦτο πρὸς τὸν Λάμαχον, ὃς εἰρήκει μὲν Ἡσυχίῳ ταῦτα, εἰρήκει δὲ Ἡρακλείῳ, οἱ δὲ Ἀραβίῳ μέρος. τι παραδόντες τῆς δίκης κληθέντες ἐξαίφνης αὐτὸν ὑπερβαίνοντες τὸν οὐδὸν ἀφῃρέθησαν ὑπὸ τάχους τὴν περὶ τῆς γυναικὸς μνήμην, ὥστ' εἴ τινα καὶ τιμωρίαν ἔδει γενέσθαι, παρὰ τούτων, οὐ παρ' ἐκείνου γενέσθαι χρῆν. ὁ δὲ τὸ μὲν οὐκ ἐτόλμησε, τὸ δὲ ἐποίησεν. οὐ γὰρ ἦν τοῦτο δεινόν, ἀλλ' ἦν ἕτερον τὸ παροξῦνον, ὃ προϊόντος εἴσῃ τοῦ λόγου. 10. *ὅτι δὲ οὐ δεινὸν τοῦτο, παντί που | δῆλον. νόμος γὰρ οὐδεὶς παρεβαί-* R II 138
νετο οὐδ' εἰ ἑκοῦσιν ἐσεσίγητο τὸ γύναιον, οὐδὲν ἡμαρτάνετο, οὐδ' εἰς τὸν ἀπεσταλμένον ὑπ' αὐτῆς τὰ 'κείνης διέβαινεν, ἀλλ' ἕτερον μὲν ὁ Κυριακός, ἕτερον δὲ ἡ Ἀντιπάτρα· ὥστ' εἰ καὶ λίαν ἐκείνῃ μετῆν τινος σχήματος, ἰδιώτης ἦν οὗτος, ὃ δὴ καὶ ἐλέγετο, καὶ οὐκ ἰδιώτης μόνον, ἀλλ' ἤδη καὶ δοῦλος καὶ προσέτι γε λῃστὴς πλεῖστα δὴ ξίφεσι περὶ ταῦτα χρησάμενος. τί οὖν αὐτὸν εἰς τὰ τῆς Ἀντιπάτρας εἰσάγεις; ἰδιώτης εἴρητο, τοῦτο γὰρ ἦν. ὁ δὲ καὶ δοῦλος ἦν. τοῦτο οὐκ εἴρητο. ὥστ' ἐν μὲν τοῖς οὐκ εἰρημένοις ἐκέρδαινεν, ἐν τοῖς εἰρημένοις δὲ οὐκ ἠδικεῖτο. 11. *τίς δὲ καὶ ἡ πολλὴ σπουδὴ περὶ τὴν μνήμην τῆς γυναικός; οὐ γὰρ πρὸς τὴν ἐκείνης προσηγορίαν, εἰς δὲ τὸ*

3 cf. p. 52, 14

1 *καίτοι* scripsi *καὶ* libri sed *τοι* add C^{f}, Re 3 *ἀρραβίῳ* *I* | *τί* *N* 5 inter *ὑπὸ* et *τάχους* ras 2—3 litt *B* 8 *δὲ οὐκ ἐποίησεν* *BNVa* 9 *τοῦτο δεινόν*] „*videtur τὸ interponendum*“ Re | *παροξῦνον?* cf. ad t. II 149, 17 13 *τὰ κείνης* *I* *τακείνης* *B* 20 *εἴρητο;* libri Re 24 *εἰς δὲ* scripsi e *PBNVa* *ἀλλὰ πρὸς* *CA* sed in hoc *γρ εἰς δὲ* in marg, *IV* Re

πρᾶγμα βλέπων ἔμελλες δήπου ψηφιεῖσθαι, ὥστ' οὐδὲν ἦν ἐμποδὼν τοῖς δικαίοις τὸ μὴ τὴν Ἀντιπάτραν εἰρῆσθαι,. πλὴν εἰ τοῦτο λέγεις, ὡς οὐ τὰ αὐτὰ ἂν ἔγνως λεγομένης καὶ σιωπωμένης. τοιγαροῦν μισθὸν ταῦτα εἶναί φασι νυκτερινῶν χαρίτων. ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὸς ὁ λόγος, λέγεται δ' οὖν. 12. *παίων τοίνυν ἐπὶ τούτοις τὸν νέον καὶ οὐδὲ ἐν οἷς ἠρώτα τι τὰς πληγὰς ἱστάς, ὃ κἂν τοῖς ἐπὶ βασιλέα βουλεύμασιν ἴσμεν φυλαττόμενον, ἐκάλει τὸν Κυριακὸν ὡς αὐτὸν μάλα ἠπίως καὶ πρᾴως. καὶ θαυμαστόν, ὅπως αὐτὸν οὐχὶ καὶ παρεκαθίσατο μεταδοὺς τοῦ θρόνου, ἵν' ᾖ καὶ τούτοις εὐφραίνεσθαι τῇ τε γυναικὶ καὶ τῷ ταύτης ἀδελφῷ.* 13. *καὶ οὐκ ἀπόχρη ταῦτα, ἀλλ' ἐπὶ πληγαῖς πεντήκοντα καὶ διακοσίαις ἑτέρας ἐπῆγεν Ἡρακλείου τοῦ ῥήτορος βοῶντος τὴν εὐγένειαν, λέγοντος τὴν παιδείαν, τὴν ἀπειρίαν, τὸ νῦν αὐτὸν ἧφθαι πραγμάτων, τὸ τοῦ σώματος ἀσθενὲς τοῦτο μὲν τῇ φύσει, τοῦτο δὲ τῇ νόσῳ, τὴν τοῦ πατρὸς ἀρετὴν καὶ τὸ ἥδιστον εἰς ἀκοὴν ὄνομα, τὸν Ναυσικλέα, ὥστε μηδ' εἰς ταῦτα ἀναχώρησιν εἶναι. οὐ γὰρ ᾔδειν, οὐ γὰρ ἠπιστάμην, ὅστις ἦν. οὐ γὰρ ἦν ὁ διδάσκων.* 14. *καίτοι τί ταῦτα εἶπον; εἰ γὰρ καὶ μηδὲν πλὴν τοῦ βουλεύειν ὑπῆρχεν*
R II 139 *αὐτῷ, τοιαῦτά γε πάσχειν | οὐκ ἔδει. νῦν δὲ μετὰ*

---

5 *νυκτερινῶν χαρίτων*] *ἤτοι διὰ τὸ συγγίνεσθαι νυκτὸς τῇ Ἀντιπάτρᾳ ἔκρυψεν αὐτὴν τὸ μὴ εἰπεῖν πρὸς δικαστήν* V^2

---

1 *βλέπων* om *I* 2 *ἐμποδῶν* *CAP* 3 *λέγοις* *V* 6 *ὁ* inserui e *B* cum Sinteni om reliqui libri Re 7 *οὐδὲν* *I* | *τί* *APIBV* 9 *αὑτὸν* libri Re 10 *ἠπίως* scripsi e *V* *οἰκείως* reliqui libri Re | *πράως* *IBV* 13 *ἀπόχρη* reposui e libris *ἀπέχρη* Re 19 *μὴ δ'* *IB* 20 post *ἠπιστάμην* ras 3 litt *I* 21 *καίτοι*] *καί* *Va* 22 *βουλεύειν* *Va* sed *ου* in ras 4 litt m^2 *δουλεύειν* Re

τοσούτων τοῦτο τηλικοῦτον ὂν οὐκ ὠφελεῖ, ἀλλ' ἕτεραι πληγαὶ τῶν ἑκατὸν οὐκ ὀλίγῳ τινὶ πλείους. καὶ ταῦτα ἑώρα Κυριακὸς ὁ λῃστής, ὁ δοῦλος ὁ παρὰ τούτῳ τιμώμενος καὶ τῆς τοῦ παίοντος δεξιᾶς τὸ ὑπὲρ κεφαλῆς κρεμάμενον ἀγγεῖον ὑάλινον ἐν ᾧ μεθ' ὕδατος ἔλαιον, συντριψάσης καὶ ῥεόντων ἐκεῖθεν ὧν ἔφην ἐπὶ τὸ μετάφρενον οὐκ ἔφριξεν οὐδ' ἠλέησεν οὐδὲ ἔπαθέ τι τῇ ψυχῇ, ἀλλὰ μεθ' ὁμοίας τῆς ὁρμῆς προήει κόπτων.
15. καὶ τὸ ἔτι δεινότερον, οὐδὲ γὰρ εὐθὺς ἀπέδωκε ταῖς τῶν οἰκείων χερσὶ τὸν οὕτω διακείμενον, ἀλλ' ἐπεισαγαγὼν ἑτέραν τινὰ αἰτίαν ὑστέραν τῆς τιμωρίας οὐκ ἔχοντα ἑστάναι τὸν δυστυχῆ προσαποστερῶν τῆς θεραπείας τά τ' ἄλλα αὐτῷ καὶ τὸν ἀπειρηκότα αὐχένα μείζονι κακῷ τούτῳ προσκατέλυε. καὶ ὁ μὲν ἅπαντα ἔπραττεν ἐπὶ θανάτῳ καὶ τοῦτ' ἦν ἡ σπουδὴ τὸν νέον ἀποθανεῖν, τῇ δὲ τῶν ἐπὶ τοῦ παίειν φιλανθρωπίᾳ σέσωσται βελτιόνων τε τούτου φανέντων καὶ τοὺς αὐτῶν προεμένων δακτύλους ἐπὶ τῇ 'κείνου σωτηρίᾳ.
16. καὶ μὴν ὁ κολάζων πρότερον, εἶτα κρίνων πῶς οὐ τὰ μέγιστα συγχεῖ; ὁ δ' εἰδὼς οὐ δίκαια δεδρακὼς ἐζήτει περιερχόμενος φάρμακον· οὐ μὴν εὗρεν. ἡ γὰρ δὴ βαρβαλισσὸς καὶ ὁ σῖτος καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα †

---

1 τοῦτο om *B* 3 ὁ λῃστής, ὁ δοῦλος scripsi e *CA* qui ὁ δοῦλος (β) ὁ λῃιστής (α) praebent, *IBNVaV* ὁ δοῦλος, ὁ λῃστὴς *P* Re 5 ὑέλινον *V* 8 ὁρμῆς scripsi e *V* ὀργῆς reliqui libri Re 13 αὑτοῦ *V* 14 τούτῳ om *I* | προσκατέδυε? 17 τούτου *P* sed ου (2) in ras m² | ἑαυτῶν *NVa* Re 18 'κείνου *P* sed ' eras κείνου *CAI* sed in hoc ' ante κ inser m³, *NVa* 19 ὁ κολάζων — 20 συγχεῖ; citat Macar fol. 89 20 ταμέγιστα *V* | συγχεῖ *P* sed ει in ras m², *Patm* sed γρ ἀδικεῖ in marg m² | ὃ *VI* eti n ras *P*² ὃ *A* 22 βαρβαλισσὸς *CV* βαρβάλισσος reliqui libri sed ' eras *A*, Re locus corruptus Βαρβαλισσὸς (Ptolem. V 15, 17. Steph. B. s. v.) aegre satisfacit

τὸν ἀποδέκτην εἰς τιμωρίαν ἦγε, καίτοι κἀκείνῳ τις λόγος ἦν, ἀλλ' οὐ τὸν Λάμαχον, ᾧ τὸ ἔργον ἦν δοῦναι χρυσίον καὶ ἐδεδώκει.

17. *Τί ποτ' οὖν αὐτὸν ἐποίει τῆς τοῦ Λαμάχου τελευτῆς ἐπιθυμεῖν; λέγεται μὲν καὶ τὸ τῆς Ἀντιπάτρας, ὑπῆρξε δέ μοί τι καὶ ἄλλο μαθεῖν, ὅ μοι πιστότερον εἶναι ⟨τοῦ⟩ τῆς Ἀντιπάτρας δοκεῖ. τί δαὶ* R II 140 *τοῦτο ἔστιν; εἰλκύσθη τοῖς | σκεύεσι τοῖς ἀργυροῖς τοῖς πολλοῖς τοῖς κατὰ τῶν πόλεων. ὧν αὐτὸν ἔγωγε ἠξίουν εἶναι κρείττονα βουλόμενόν γε εἶναι δοκεῖν τῶν ἄλλων βελτίονα, ὁ δ' ὑπηνέχθη τε καὶ διέδειξεν, ὡς ταὐτὰ τοῖς πολλοῖς νοσοῖ.* 18. *δέον γὰρ αὐτὸν ἐν ἀρχῇ καλὸν εἶναι νομίσαι τὴν δόξαν, ὁ δ' εἴχετο τῇ τέχνῃ τῇ περὶ τὸν ἄργυρον· καὶ καλέσας τὸν τούτων δημιουργὸν καὶ μετὰ τούτου τὸν ζωγράφον τὸν μὲν ἐκέλευεν ἃ αὐτὸς ὑφηγοῖτο γράφειν, τὸν δὲ ἕπεσθαι τῷ ζωγράφῳ. ὡς δ' οὗτος μὲν ἀπῆρεν ἐπί τι τῆς ἀρχῆς μέρος, τῷ δ' ἐξείργαστό τε τὸ προστεταγμένον καὶ ἐξέκειτο, θαυμάζει τε Λάμαχος αὐτὸ καὶ προσελθὼν ἐβούλετο κτᾶσθαι. τοῦ δὲ ὅτου τε εἴη λέγοντος καὶ δεομένου πεπαῦσθαι φιλονεικότερος γίγνε-*

---

14 *εἴχετο] ἤτοι ἐκρατεῖτο καὶ διὰ τοῦτο δοτικῇ συνῆπται ἀπεναντίας τοῦ* ε ἴ χ ε τ ο *ἀντὶ τοῦ* ἥ π τ ε τ ο *δοτικῇ* (corr *γενικῇ*) *συντατομένου V*²

---

1 *καί τι V* | *τίς I* 6 *τι* inserui e libris (*τί V*) om Re 7 *τοῦ* inserui auctore Re („*malim τοῦ τῆς vel τοῦ περὶ τῆς*") | *δαὶ A* sed *δὲ* in marg m. rec. *δὲ IBN* sed in hoc *ε* in ras, *Va δέ V* 8 *τοῦτο* reposui e libris *τοῦτ'* Re 9 *ὤ̃ C* 10 *γ' NVa* Re 11 *ὃ A* *ὅ̃ IBV* 12 *νοσεῖ V* 13 *ὅ̃ IBV* 14 *εἵλκετο* Cobet Coll. 126 | *τὸ ἀργύριον I* 16 *τὸν* (2)] *τῷ I* 18 *τε* in ras *P*² om *BNVa* 19 *αὐτὸ N* sed *ὁ* ex *ῶ* corr m³ 21 *γίνεται BV*

ται τοῦ συμφέροντος αὐτῷ καὶ νικᾷ μισθῷ μείζονι καὶ εἶχε λαβὼν κακῶς μὲν καὶ πείσας καὶ λαβών, τὴν Καδμείαν νίκην νενικηκώς. εἶχε δ' οὖν καὶ ἔχαιρε πλημμελῶν. 19. ἐπανήκων δὲ οὑτοσὶ καὶ γνοὺς τὴν ἀπάτην ἕτερον εὑρὼν ἀνθ' ἑτέρου πολλαῖς ἀπειλαῖς ἐξευρὼν τὸν ἐωνημένον τὸ μὲν ἐᾷ παρ' αὑτῷ μένειν, ὡς δ' εἰς τὴν γυναῖκα ἐπιβεβουλευμένος, ὅπως ἂν ἀποκτείνειεν ἐζήτει. καὶ ἀπέκτεινεν, οὕτω γὰρ ἄξιον λέγειν. καὶ τοιαύτην ὁ μεγαλοφρονῶν Ἰκάριος ἐποιήσατο τοῦ πρὸς τὸν βουλευτὴν πολέμου τὴν ὑπόθεσιν μειρακίου τινὸς ἔργον ὑπομείνας ἀντεραστὴν πρὸς ἐρωμένην πειρωμένου παρελθεῖν. 20. ὃν ἐχρῆν ἅπαντα τὸν ἐν τῇ πόλει καὶ τοῖς καταπτύστοις ἀργυροκοπείοις κοπτόμενον ἄργυρον ὕθλον εἶναι νομίσαι πρὸς τὴν ἀπὸ τοῦ καταπεφρονηκέναι τῶν τοιούτων καὶ δόξαν καὶ ἐλπίδα. νῦν δ' ἡμῖν καὶ αὐτὸς πλεῖστα συγγεγένηται τοῖς τῶν τοιούτων ἐπιστήμοσι καὶ τὰ μὲν εἶπε, τὰ δὲ ἤκουσεν ἐγγὺς ἑστηκότων αἰτῶν, παρακαλῶν, χάριν ὑπισχνούμενος ἕξειν, ὑπισχνουμένων ποιήσειν ἡδόμενος. καίτοι καὶ εἰ δικαίως ταῦτα ἐκτῶ, τήν γ' ὑποψίαν ἐχρῆν φυγεῖν. καὶ γὰρ εἰ ψευδὴς αὕτη, τό γε μηδὲ τὴν τοιαύτην εἶναι βέλτιον μηδὲ ἔχειν ἐρωτᾶν μηδένα μήτε τῇδε | μήτε ἐν Γαλάταις· πόθεν δὲ R II 141
ταῦτα; ἀλλ' ὅτι μεθ' ὧν ἀπῆρε σκευῶν, ταῦτα ἐπανῆκεν ἔχων.

---

1 *αὐτῷ V* *αὑτῷ* reliqui libri sed ʿ in ras P^2, Re 3 *καδμίαν V* 4 *πλημελῶν P* sed *μ* alterum suprascr m², *IBN* | *δ'* Re 6 *τὸ* scripsi *τὸν* libri Re | *αὐτῷ* Re 7 *δὲ* Re 9 *μεγαλόφρων B* 13 *ἀργυροκοπείοις* scripsi auctore Re coll. t. II 547, 8 et t. II 209, 10 R *ἀργυροκόποις* libri Re 14 *κοπτόμενον* scripsi coll. t. II 554, 19 *τυπτόμενον* libri Re 17 *εἶπεν A* 18 *δ'* Re 22 *μὴ δὲ* (1) *IBV* | (2) *APIB* *μηδ' V* Re 23 *Γαλάταις* suspectum *Γαδάροις*?

21. *Εἰ δ' οὖν καὶ τῆς ἀνοίας ταύτης καὶ προπετείας ἔδει δίκην τὸν Λάμαχον ὑποσχεῖν καὶ τῶν γε περὶ τὴν Ἀντιπάτραν καὶ τὸν Κυριακόν, ἦν δεσμωτήριον· ἄλλος δ' ἂν εἶπε καὶ πληγάς, ἀλλ' οὐ τοσαύτας. μὴ γὰρ αὐτός ποτε τοῦτο συγχωρήσαιμι. χρὴ δὲ οὐδὲ σέ, βασιλεῦ· τοῦτο γάρ, τοῦτο ἔστιν ὃ τὰ βουλευτήρια κεκένωκε μάλιστα. ἴσως μὲν γάρ τι καὶ ἄλλο, τουτὶ δὲ διαφερόντως, αἱ πληγαί, καὶ τὸ τῷ σώματι τοιαῦτα πάσχειν, οἷα μηδὲ τὰ κακουργότατα τῶν ἀνδραπόδων. διὰ τοῦτο πάντες ὡς εἰπεῖν πλὴν βουλευτῶν γαμοῦσι καὶ τῶν βουλευόντων αὐτῶν ἐκδιδόντων, ὡς ἂν ἀκριβέστερον ἑτέρων τὰς ἐν τῷ βουλεύειν ἐπισταμένων ὕβρεις. ἢ γὰρ ἔλαβον πληγὰς ἢ προσδοκῶσιν ἐκ τῶν παραδειγμάτων. 22. καὶ νῦν δυοῖν ἀδελφοῖν ὁ μὴ βουλεύων τῷ βουλεύοντι παρακαθήμενος πεπληγμένον ἐκεῖνον κρείττων αὐτὸς ὢν ἢ τοῦτο παθεῖν παραμυθεῖται. τί οὖν οἴει οὐ ταχέως κἀκεῖνον ἐπὶ τὰ τοῦδε βαδιεῖσθαι οὐδὲ ἐγγράψειν αὐτὸν εἰς τοὺς ταῦτα οὐ πεισομένους; τῶν συλληψομένων δὲ εἰς τοῦτο οὐκ ἀπορήσει. καὶ πολλαχοῦ δὴ τῆς πόλεως, ὦ βασιλεῦ, μετὰ τὰς πληγὰς ἐκείνας τοιαυτὶ παρὰ τῶν βουλευόντων τῶν ὀλίγων λέγεται· χαιρέτω μὲν οἰκία, χαιρόντων δὲ ἀγροί, πωλείσθω μὲν ταῦτα, πω-* R II 142 *λείσθω δὲ ἐκεῖνα, | τῇ δὲ τιμῇ τῇ τούτων ὠνείσθω τις ἐλευθερίαν.*

23. *Τοιαῦτα ἡμῖν Ἰκάριος ἐπολιτεύσατο καὶ τοι-*

3 *Κυριακὸν ἦν* Re 4 *ἄλλ'* Re 8 *τῷ σώματι* scripsi e *CAPIBNVa* *τὸ σῶμα* *V* *τὰ σώματα* Re | *τοιαῦτα* reposui e libris *ταῦτα* Re 9 *μὴ δὲ* *IBV* 10 *διατοῦτο* *IBV* | *ὡσειπεῖν* *B* 16 *ἐκείνων* *I* | *ὢν* om *V* 17 *οὖν*; Re 18 *ἐγγράφειν* *Va* 23 *πάντα* *B* 24 *τῇ* (2) om *B* 25 *τίς* *IBV*

οὕτοις ἠμείψατό σου τὴν περὶ αὑτὸν σπουδὴν τῶν πόλεων τὸν θεμέλιον ὑποσπάσας. ἴσμεν γάρ, ὡς ἐπὶ τῶν βουλευτηρίων αἱ πόλεις ἑστήκασι, κἂν ταῦτα ὑφέλῃς, οὐδὲν ἔτι τὸ μένον. καὶ διὰ τοῦτο ἐσθῆτα ὁ λειτουργῶν ἥνπερ ὁ Ῥωμαῖος φορεῖ δόντων Ῥωμαίων, ὅπως μηδὲν ὑβριστικὸν περὶ τὸ σῶμα τὸ τοιοῦτο γίγνηται. ἀλλ' ὁ θαυμάσιος οὗτος καταγελᾷ μὲν τῶν λαβόντων, καταγελᾷ δὲ τῶν δεδωκότων, οὐκ ἐᾷ δὲ τὴν ἐσθῆτα δύνασθαι τοσοῦτον ὁπόσον ἔχει παρὰ τοῦ νόμου. συμβουλεύει δὲ οὐ ῥήμασιν, ἀλλ' ἔργῳ καὶ πληγαῖς φεύγειν μὲν τὰς βουλάς, καταφεύγειν δὲ ἑτέρωσε.

24. *Μὴ οὖν μοι τὸν Ἑρμείαν μηδὲ τὸν Κρατῖνον μηδὲ Εὐστόχιον μηδὲ Μελήσιππον μηδὲ Λάμαχον μηδὲ τὸν δεῖνα ἢ τὸν δεῖνα, μὴ τούτους οἴου μόνον ἠδικῆσθαι ταῖς πληγαῖς, ἀλλὰ πολλὰς πόλεις διὰ τῶν βουλῶν, ὑπὲρ ὧν σὺ μὲν νόμους τίθῃς, οἱ δ' οὐκ ἀξιοῦσι προσέχειν. ἀλλ' ἤν τι καὶ μικρὸν τῶν ἰδίων ἐγκαλέσωσι, πολὺς ὁ μόλυβδος, ὁποῖον δή τι καὶ τὸ νῦν, ὡς ὅσα γε περὶ τὸ κοινὸν εἶχεν αἰτίαν, οὐδὲν οὐδαμοῦ τοσοῦτον.* 25. *διὰ τοῦτο ἐτεθνήκει μὲν γυνή τις τῷ*

---

14 De Eustochio cf. ep. 198. 244. 699. 1149. 1306. 1544. 1553

---

1 *αὑτὸν* scripsi e *BNV* *αὐτὸν* reliqui libri Re 3 *κἄν* *B* 4 *ὑφέλῃς* reposui e libris *ὑφέλοις* Re | *οὐδὲν ἔτι* *P* sed *εν* et *ε* in ras m[2] | *διατοῦτο* *IBV* 10 *συμβουλεύῃ* *C* sed *η* in *ει* corr m[2] 13 et 14 *μὴ δὲ* *IBV* 14 *μελίσιππον* *IV* 17 *τίθεις* (*ῆ* supra) *C* *τίθεῖς* (*η* supra) *A* *τιθεῖς* *P* sed *ει* in ras ex *η* ut videtur corr m[1] et *τίθῃς* suprascr m[2] *τιθῇς* *IBN* | *οἳ* *AVa* *οἵ* *BV* | *ἀξιοῦσι* *P* sed *ι* (2) in ras m[2] 19 *μόλιβδος* *BNVaV* Re cf. p. 58, 9 et t. II 93, 13 20 *γε* om *V* 21 *διατοῦτο* *AIBV* | *μὲν* om *I* qui verba inde a *διατοῦτο* usque ad *βλέμματος* (58, 2) in ras praebet

λόγῳ καὶ πάλιν εὐθὺς ἕξῃ, οἱ δὲ τοιαῦτα ἐξαπατῶντες οὐδ' ἀπὸ βλέμματος ἔδεισαν. ἀλλὰ κἂν κυβιστήσῃ πρὸ τοῦ ζεύγους ὁ Φερένικος, εὐταξία [καὶ] τοῦτο καὶ σωφροσύνη καὶ οὐδεὶς ἠδίκηται. ἀλλ' οὐκ ἐὰν Λαμ-
R II 143 *πάδιόν τις καὶ | Φιλόδημον καί τινας ἑτέρους τῶν ἐν Ἀράδῳ πολιτευομένων λοιδορήσῃ, λοιδορία τοῦτ' ἔστιν, ἀλλ' ἔλεγχος.* 26. *καὶ ἃ κατὰ ἀπόντων ἐβλασφήμησε Μενέστρατος, ἀνεγινώσκετο καὶ ἐπιστεύετο καὶ ἐκαλεῖτο πάλιν ὁ μόλυβδος, οὐ μὴν ἔπληξε. καίτοι εἰ μὲν ἐπ' ἐλέγχῳ παρῆν, πῶς οὐκ ἔπληξεν; εἰ δὲ οὐδεὶς ἐξελήλεγκτο, τί παρῆν; ἢ ἵνα ἐλέγξειεν; καὶ μὴν οὐδὲν ἤλεγξεν. ἢ τοῦτο μὲν ἂν ἐποίησεν, ἡ χάρις δὲ ἐδόθη τῷ παρακαθημένῳ; οὐκοῦν καὶ αὐτὸς ἡμῖν τῶν τὰ τοιαῦτα χαριζομένων γέγονας.*

27. *Βοήθησον, ὦ βασιλεῦ, ταῖς βουλαῖς, βοήθησον, εἴ τινες ἄρα εἰσί, καὶ νόμους τοὺς ὑπὲρ αὐτῶν γεγραμμένους μὴ μάτην ἔα κεῖσθαι, βεβαίου δὲ αὐτοὺς ταῖς τῶν παραβαινόντων κολάσεσι. κἂν οὕτω ποιῇς, ἴσως τις αὐτὸν εἰς βουλὴν καταλέξει. τὸν ἄνδρα δὲ ἐγὼ τοῦτον, εἰ μὴ δύναμαι τοιαῦτα ἀδικοῦντα φιλεῖν, ἴσως οὐκ ἀδικῶ.*

---

3 cf. p. 28, 15 et 18 et ad p. 31, 13

---

9 *ἤτοι οἱ τὸν μόλιβδον φέροντες τὴν καταδίκην. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν τοὺς τοῦτο φέροντας ἀνθρώπους εἶπε τὸν μόλιβδον* V^2

---

1 *πάλιν P* sed *α* in ras m² 2 *κἂν B* | *κυβιστήσης I* 3 *πρὸς BNVa* sed in hoc *πρὸ* in marg et *πρὸς* in *περὶ* corr m² | *καὶ* cancellavi 4 *οὐ καὶ ἂν I* | *λαμπάδιόν P* sed *α* (2) in ras m² 5 *ἑτέρω Va* 9 *μόλιβδος V* 11 *ἐξελήλεκτο BNVa* 12 *ἐλέγξειεν* reposui e libris (*ἐλέγξειε BV*) *ἐξελέγξειεν* Re 17 *δ'* Re 19 *τίς AIBV* | *αὐτὸν P* sed ʿ in ras m² *αὑτὸν AI* 21 *ἴσως* delendum? | *κατὰ ἰκαρίου* subscr *A*

XXIX (XXXVII R).

His quidem quae cum Icario rem habent tribus orationibus succedere iussi relicto aeque atque in oratione XXIII *κατὰ τῶν πεφευγότων* codicum optimorum ordine quartam quae illum saltem attingit[1]) *ὑπὲρ ἑαυτοῦ διὰ τὴν πρὸς Ἀντίοχον συνηγορίαν* qua Libanius de iniuriis Antiocho pistori a Candido quem Icarius curae annonae praefecerat[2]) illatis queritur simulque se ipsum ob patrocinium illius uxori praestitum defendit.

Non est cur de sententia Bongiovannii (p. 56) orationem sub Iuliano conscriptam esse opinati pluribus agam. Nam se ipsa refutat. Verum assecutus est Reiskius, cum ad vocem *ὁ ἄρχων* p. 64, 8 *Icarius*, inquit, *qui Consularis Syriae fuit A. 384. ergo post illum annum scripta est haec Oratio aut illo ipso*, nisi quod hunc ipsum annum natalem fuisse orationis probabilius mihi videtur. Nam ratio qua p. 75, 4 sq. de Icarii moribus iudicat magis ad orationem ad Icarium (XXVI) quam ad utramque posteriorem contra Icarium (XXVII et XXVIII) conscriptam quadrat.[3])

Oratio autem non ut quas modo dixi, 'corporis' finibus circumscripta mansit, sed cum multa ad Libanii indolem imprimisque iustitiam e deorum reverentia aptam cognos-

---

1) Ita etiam facile explicatur error in Thomae Magistri ecloga vocum Atticarum quae s. v. *ἀρτοπόπος* p. 4, 8 sq. locis ex hac oratione libatis verba *Λιβάνιος ἐν τῷ κατὰ Ἰκαρίου* praemisit.

2) Cf. Vit. § 228 t. I p. 183, 8 sq.

3) Quod recte Sieversius p. 166 observavit, quamquam p. 203 orationem post annum 384 scriptam esse dixit.

cendam conferret, etiam in eclogas maiores easdem quidem atque oratio secunda *πρὸς τοὺς βαρὺν αὐτὸν καλέσαντας* recepta est. Itaque oratio iisdem fere codicibus atque haec continetur. Sunt autem hi 20:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIV fol. 279ᵛ. Vide t. I p. 10 sq. Contuli.

2. Monacensis gr. 483, olim Augustanus (= A) saec. X fol. 171ᵛ. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 256ᵛ. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Laurentianus LVII 27 scriptus anno 1392 fol. 528. Vide t. I p. 59 sq. et 69.

5. Patmius 471 saec. XIV fol. 230. Vide p. 3 et t. I p. 41 sq. et 69. Lectiones manu secunda in margine positas mihi exscripsit Io. Sakkelion.

6. Vaticanus gr. 81 (= Va) saec. XV fol. 263. Vide t. I p. 209 sq. et 236. Contuli.

7. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 192. Vide t. I p. 211 sq.

8. Vaticanus Urbinas gr. 125 saec. XIV fol. 124. Vide t. I p. 214 sq. et 236.

9. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 197. Vide t. I p. 24 sq. et 236. Contuli.

10. Marcianus gr. 437 (= M) saec. XV fol. 161. Vide t. I p. 213 sq. et 236. Contuli.

11. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 211ᵛ. Vide t. I p. 35 sq. et 236. Contuli.

12. Vaticanus Urbinas gr. 126 (= U) anno 1316 exaratus fol. 346. Vide t. I p. 216 sq. et 236. Contuli.

13. Marcianus Appendicis XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 291. Vide t. I p. 217 sq. et 236. Contuli.

14. Monacensis gr. 101 (= Mo) saec. XVI fol. 190ᵛ. Vide t. I p. 221 sq. et 236. Contuli.

15. Vaticanus Ottobonianus gr. 69 saec. XVI/XVII fol. 103. Vide t. I p. 222 sq. et 236.

16. Mutinensis gr. CLXXXI saec. XV fol. 1. Vide t. II p. 48 sq.

17. Laurentianus LVII 20 saec. XV fol. 158. Vide t. I p. 39 sq. et 236.

18. Laurentianus XXXII 13 saec. XIV fol. 106. Vide t. I p. 227 sq. et 236.

19. Laurentianus LVII 44 saec. XIII (= La) fol. 153. Vide t. I p. 224 sq. et 236. Oratio quovis titulo caret, quin etiam cum fine antecedentis *πρὸς Πολυκλέα* nullo spatio intermisso cohaeret. Contuli.

20. Parisinus gr. 3016 saec. XV (= Pa) fol. 165. Vide t. I p. 53 sq. et 236. Contuli.

Hic quoque duae distinguuntur codicum familiae. Ratio quae inter singulos intercedat, disces e stemmate t. I p. 237 proposito iisque quae huic ibidem p. 236 praefatus sum.

Codices *La* et *Pa* ad idem redire exemplar palam fit consensu peccatorum, e quibus haec enumerasse satis erit. Omittunt ambo voculas *τοῦ* p. 63, 11; *τῆς* 68, 3;

inserunt *γε* post *ἔτι* p. 73, 7; *καὶ* ante *νῦν* p. 73, 15;

praebent *τοιαύτην* pro *τοσαύτην* p. 68, 7; *οὐδὲ* pro *οὐδ' εἰ* 70, 20; *ἐδέδεκτο* pro *ἐδέδοκτο* ibidem; *τὸ πεπραγμένον* pro *τῷ πεπραγμένῳ* p. 72, 21; *ὃς* pro *ὅσος* 74, 3; *τό* pro *τῷ* 79, 6 et 7; *εἰ καὶ* pro *καὶ εἰ* p. 79, 13.

Ab hoc exemplari non ita multum distat codex *Mo*. Nam is quoque praebet *καὶ* ante *νῦν* p. 73, 15; *τοιαύτην* p. 68, 7; *ὃς* p. 74, 3; *εἰ καὶ* pro *καὶ εἰ* p. 79, 13.

Quoniam vero exemplari illo ad lectiones archetypi secundae familiae recuperandas facile carere possumus et uterque codex (*La Pa*) summa cum neglegentia exaratus lacunis corruptelisque scatet neque ullo loco nobis succurrit, utrumque ab apparatu critico exclusi fundamentumque recensionis in solis codicibus *CAPVaBM* et *VUIMo* posui.

Numerus locorum a Macario Chrysocephalo, Thoma Magistro, Maximo Planude excerptorum satis magnus est, sed quod primus orationem inscripsit[1]) *κατὰ τῶν πλε-*

1) Quare non solum Villoisono Anecd. II 15, sed etiam Reiskiae (t. I praef. p. XXIX) imposuit, ut pro inedita orationem haberent.

ονεκτούντων, secundus *κατὰ Ἰκαρίου*[1]), ambo argumentum orationis parum se assecutos esse produnt, tertius nisi ipse mutavit, codice interpolato usus esse dicendus est, cum p. 65, 8 *ἀλλὰ λιμὸν* pro *τραύματα δὲ* praebeat.

Oratio primum Venetiis anno 1754 a Bongiovannio edita est p. 53—69 atque ita quidem ut *M* codicem ducem sequeretur, raro, ut in aliis,[2]) etiam *I* inspiceret. Vitiis scatet, quorum emendatio multis locis Reiskii acumini cessit in Animadversionum volumine quinto p. 512—516, etiam pluribus locis codicibus *A* et *Mo* adhibitis in editione ab uxore curata t. II p. 327—341.

---

1) Cf. p. 59 not. 1.
2) Cf. t. I p. 286.

ΥΠΕΡ ΕΑΥΤΟΥ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣ ΑΝΤΙΟΧΟΝ ΣΥΝΗΓΟΡΙΑΝ.

1. *Οἱ μὲν βέλτιστοι τῶν ἐν τῇ πόλει καὶ* R II 327 *φθόνου πλεῖστον ἀπέχοντες κἀν ταῖς εἰς αὐτὴν εὐεργεσίαις τοῖς τ' εὖ πεπονθόσι καὶ τοῖς πεποιηκόσι συγχαίροντες ἐπαινοῦσι τὴν γεγενημένην ὑπ' ἐμοῦ τῷ σιτοποιῷ βοήθειαν καὶ τό τε δίκαιον ἔχειν αὐτὴν καὶ τὸ κοινῇ συμφέρον ὁμολογοῦσιν, οἱ δ' αὐτῶν ἡγούμενοι ζημίαν, εἴ τι δόξαιμι πεποιηκέναι χρηστόν, πονηρόν τε εἶναι τὸ πεπραγμένον φασὶ καὶ πονηροῦ τρόπου σημεῖον. ἐγὼ δὲ ἕνεκα μὲν τοῦ τῶν τοιούτων | ἀνθρώπων καταφρονεῖν οὐδένα ἂν ἐποιη-* R II 328

C = Codex Chisianus
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
Va = Vaticanus gr. 81
B = Barberinus II 41
M = Marcianus gr. 437
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII
U = Urbinas gr. 126
I = Marcianus append. XCI 2
Mo = Monacensis gr. 101
Bong = editio Bongiovanniana

1 *Ὑπὲρ* — 2 *συνηγορίαν*] *κατὰ τῶν πλεονεκτούντων λόγ. ιζ̄* Macar fol. 90 *λθ'* ante *Ὑπὲρ A*, post *συνηγορίαν C*, *λή* post *συνηγορίαν Va*, *λόγος τριακοστός V* rubr | *αὐτοῦ V* 6 *ὑπ'* in ras *P*[3] | *τῷ* om Bong 8 *δὲ* Re | *αὐτῶν P* sed ' in ' corr m[2], *VaMUIMo*

σάμην λόγον, κελευόντων δὲ τῶν φίλων καὶ νῦν τι λέγειν οὐκ ἐνῆν μοι σιωπᾶν.

2. Ἐρῶ δὲ ἃ πάντες ἐπίστασθε καὶ περὶ ὧν οὐκ ἄν τις εἰπεῖν τολμήσειεν ὅτι ψεύδομαι. τοῦ δήμου γὰρ θορύβοις οὐκ ἐννόμοις τὰ θεάματα μὲν τῆς σκηνῆς ἐξελάσαντος, φόβον δὲ παρέχοντος ὑπὲρ μειζόνων λέγοντος περὶ τὸν ἄρτον ἀδικεῖσθαι τὴν πόλιν ὁ μὲν ἄρχων ἀντὶ τοῦ ταῦτα ἀπειλαῖς ἐπισχεῖν πάνθ' ἃ βούλοιντο ποιήσειν εἰπὼν ἀνέστη, τῆς ὑστεραίας δὲ τὸ παρὰ τῶν πολλῶν θράσος εἰς τοῦτο προήγαγε τὰ πράγματα, ὥσθ' ὁ μὲν ἐνομοθέτει τὰ τοῖς πολλοῖς μὲν ἥδιστα, τὸ δυνατὸν δὲ οὐκ ἔχοντα, δρόμος δὲ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἐπὶ τοὺς φαινομένους τῶν ἄρτων οὐκ ὀλίγος. οἱ πολλοὶ δὲ προσῄεσαν ⟨μὲν⟩ τοῖς ἐκπεπρακόσιν ἐπ' ὠνῇ διδόντες ἀργύριον, ἀκούοντες δὲ οὐκ εἶναι καὶ ἅμα καθορῶντες ἀπῄεσαν ποιοῦντες καὶ λέγοντες ἃ εἰκὸς τοὺς ἀπολεῖσθαι νομίζοντας. 3. ἡμέρα δευτέρα καὶ πληγαὶ περὶ τοὺς ἄρτους καὶ τοῦ πρίασθαι δυνηθέντος τὸ μὴ δυνηθὲν πλέον. τρίτη καὶ τὸ κακὸν
R II 329 χαλεπώτερον, | ὥσθ' ἡμῖν λελουμένοις ἀπιοῦσι τοὺς πεινῶντας παρακολουθοῦντας λέγειν, ὡς οὐ χαίροντες δειπνήσομεν· εἶναι γὰρ πῦρ. ἡ τετάρτη λόγον

---

7 Icarius

---

5 ἐν νόμοις *M* εὐνόμοις *Mo* | τῆς om *I* 7 λέγοντες *Patm* sed γρ λέγοντος in marg m² | μὲν οὖν *CMo* 11 ἐνουθέτει *V* 12 δ' (1) edd 13 ἄρτων scripsi ὄντων libri edd 14 ὀλίγος scripsi auctore Re ὀλίγους libri edd | μὲν scripsi ἢ *CA* sed in hoc inser m¹, *PVaV* in quo schol. m² τὸ ἢ ζητεῖ καὶ ἕτερον κῶλον διὰ τοῦ ἡ ἐκφερόμενον, *U* ἤ *I* οἳ *BM* Bong om *Mo* Re 15 ἐπ' ὠνῆσι *Mo* | δόντες *Mo* 17 ἡμέρᾳ δευτέρᾳ Bong 19 τρίτῃ Bong 21 παρακολουθεῖν καὶ *V* | οὐ om *I*

εἶχεν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς οὐκ ὀλίγον τεθνάναι μὲν γέροντας, τεθνάναι δὲ παιδία. καὶ γραῦν δὲ ἑώρων παιδίον φέρουσαν αὐτὸ τοῦτο βοῶσαν, ὡς εἰ μή τις ἄρτου μεταδοίη, τεθνήξεται, καὶ ἅμα προὔτεινε τὴν τιμήν. 4. ὁ δὲ ἄρτος ἦν περιμάχητος, καὶ ἀλλήλους ἐώθουν καί που καὶ ἔπληττον καὶ ἦν πολλοῦ τότε τὸ ἰσχύειν ἄξιον. ὁ δὲ ἀσθενέστερος ἄρτον μὲν οὐκ ἔφερεν οἴκαδε, τραύματα δὲ καὶ κατερρωγυῖαν ἐσθῆτα. τοῦτο τῶν πολιτευομένων ἐκένωσε τὴν πόλιν καὶ ἦσαν ἐν ἀγροῖς τὸ μὴ συγκατακαυθῆναι ταῖς αὐτῶν οἰκίαις ἐν κέρδει ποιούμενοι· ταῦτα γὰρ ἠλπίζετο.

5. Ἐν τούτῳ τῷ κλύδωνι κινεῖ μέ τις θεῶν, οὐ γὰρ ἐμόν γε τὸ ἔργον, εἰπεῖν τι πρὸς τὸν ἄρχοντα περὶ τοῦ κατειληφότος πάθους, καὶ κομισθεὶς οἰκετῶν χερσίν, ὁ γὰρ ἵππος ἔτυχεν ἀπών, τὰ μὲν ἐπιτιμήσας, τὰ δὲ παραινέσας, τὰ δὲ φοβήσας, ἔστι δὲ ὅπου καὶ δεηθεὶς μόλις ἀπέστησα τῆς πολλῆς φιλονεικίας ἣν εἶχεν ὑπὲρ τῶν ἀδυνάτων. 6. οὐ μὴν ἐξήρκει γε τοῦτο πρὸς τὴν ἐπανόρθωσιν, ἀλλ' ἔδει καὶ τοὺς ἀρτοποιοὺς

16 cf. t. I 182, 12 17 cf. t. I 182, 20

19 λέγεται καὶ ἀρτοποιὸς (corr ἀρτοπόπος) ἀπὸ τοῦ πέττειν καὶ ἀρτοκόπος ἀπὸ τοῦ κόπτειν, ἀρχαιότερον δὲ τὸ διὰ τοῦ π *B* cf. not. ad. p. 28, 13. schol. ad t. II 209, 15 R. Phryn. p. 222 cum nota Lobeckii, p. 22 ed. Bekker Anecd. et lex. Seg. ib. p. 447, 25.

1 εἶχε περὶ *I* 3 αὐτὸ — 4 τεθνήξεται citat Plan fol. 104 3 βοῶν Plan 3 εἰ — 4 τεθνήξεται citat praemisso Λιβάνιος Thom. Mag. s. v. τεθνήξεται p. 364, 2 R 4 τεθνήξει *A* sed in marg γρ τεθνήσει, *P* sed ξ in ras m[3], *Va* sed τεθνήξεται in marg, *UMo* Thom Plan τεθνήσει *C* (et *Patm* sed γρ τεθνήξεται in marg m[2]) 5 ἄρτι (ος superscr.) *V* | καὶ — ἐώθουν et 7 ἄρτον — 8 ἐσθῆτα citat Plan l. l. 8 τραύματα δὲ] ἀλλὰ λιμὸν Plan 10 αὐτῶν *VaBMUIMo* Bong ἑαυτῶν Re 12 τίς *BMI* 13 τί *Mo* om *V* | τὸν om *I* 15 ἐτύγχανεν *C* et γρ in marg *Mo*

κατάγειν ἀπό τε τῶν ὀρῶν καὶ τῶν ἄντρων ἐν οἷς αὑτοὺς κατακρύψαντες εἶχον. τοῦτο δὲ οὐκ ἦν εὔπορον ἀπιστουμένων μὲν ὑποσχέσεων, ἀπιστουμένων δὲ ὅρκων. ὡς δὲ ἐμαυτὸν ἔδωκα τῷ πράγματι καὶ δι' ὧν ἐξῆν αὐτοῖς διελέχθην, ἀξιόπιστον ἔχειν ἐγγυητὴν ἡγησάμενοι καὶ ἅμα μεμνῆσθαι παλαιᾶς εἰπόντες χάριτος, ἡνίκα αὐτοὺς ἐξήρπασα πληγῶν
R II 330 καὶ βασανιστῶν μακρῶν μὲν πρὸς τὸν | ἔμφρονα Φιλάγριον λόγων οὐ δεηθείς, τοῦ δὲ κινῆσαι τὴν κεφαλὴν ὡς ἐπὶ σκληροῖς ἀρκέσαντος, ἀντὶ τοίνυν ἐκείνων ἔφασαν οὐδὲν ὅ τι οὐ ποιήσομεν, οὐδ' εἰ τὰ σώματα τῶν τέκνων προσθεῖναι δέοι τοῖς φρυγάνοις. 7. τοιαῦτα εἰπόντες προσέθεσαν τὸ ἔργον καὶ πρὸς τοσοῦτον ἧκε προθυμίας ἕκαστος, ὥστ' ἀποχρῆσαι νύκτα μίαν πρὸς τηλικαύτην μεταβολήν. καὶ οὔπω μὲν ἡμέρα, πάντα δὲ ἄρτων ἔμπλεα, ὥσθ' οἱ μὲν ἐξέκειντο, οἱ δ' ἄνθρωποι παρῄεσαν τὰς περὶ τὴν ὠνὴν σπουδὰς τοῦ 'κείνων πλήθους ἀνελόντος δόντος θαρρεῖν ἅπασιν, ὡς ὁπόταν τις ἔλθῃ, λαβεῖν ἐξείη. 8. οἵαν δὲ ἡδονὴν ἥδονται

3 cf. t. I 182, 22 6 cf. t. I 175, 12—177, 3 18 cf. t. I 183, 4

1 τε om *B* | τῶν (2) om *I* 2 αὑτοὺς *IMMo* 3 μὲν] δὲ Bong 4 δὲ (2)] δ' edd 5 διειλέχθην *CAPVa* sed in hoc διελέχθην in marg, *U* 7 αὐτοῖς *Mo* 9 τὸ *I* 11 ὅτι *BM* 13 δέοι τοῖς] δέοιτο *I* 14 ἧκεν *A* 15 ἀποχρῆναι Bong | τηλικαύτην *Patm* sed γρ τὴν τοιαύτην in marg m² τὴν τοιαύτην *V* 17 ἔμπλεα ἄρτων Re | ἐξέκειντο scripsi coll. p. 54, 19 et loco Damascii apud Suidam s. v. χυτρόπους (ὥσπερ ἐν ἀγορᾷ πρὸς ὠνὴν ἐκκειμένους) ἐλέλυντο libri edd 18 τοῦ 'κείνων *P* sed ' eras 19 ὁπότ' ἂν *AMI* 20 τίς *B* | ἔλθῃ scripsi e *C* sed η ex ο corr, *P* sed η in ras m⁵, *VI* ἔλθοι reliqui libri edd num ὁπόσ' ἄν τις ἐθέλῃ? | οἴονται *M* Bong

ναυαγίαν ἐγγὺς οὖσαν ἄνθρωποι διαφυγόντες τῇ τῶν Τυνδαριδῶν ἐπικουρίᾳ, ἢ οἵαν λυθείσης πολιορκίας οἱ τέως καθειργμένοι, τοιαύτην ἡμεῖς ἐπὶ τὴν προτέραν μορφὴν τῆς ἀγορᾶς ἡκούσης, ὥστε περιβάλλοντες ἀλλήλους ἐφιλοῦμεν τῶν ἀπὸ τοῦ πεινῆν κινδύνων ἐκβεβλημένων.

9. *Ἐπαινουμένων δὲ τῶν τε ἄλλων θεῶν καὶ τῆς Τύχης καὶ τῶν ἐκείνοις ὑπηρετηκότων ἀνθρώπων ἐφίστησι τῇ πράσει τῇ τῶν ἄρτων Κάνδιδον τὸν ἡμιμανῆ τοὺς ὑπ' ἐκείνου παρασκευασθέντας ἐπαγγεῖλαι τοῦτο νομίσας εἶναι τὴν πόλιν. οἱ δὲ ἦσαν | οἵ* R II 331 *τε οἰκέται τοῦ Κανδίδου καί τινες ἄλλοι τῶν τὰ 'κείνου φαγόντων. ὁ οὖν Κάνδιδος εὑρὼν ἀφορμὴν κλέπτῃ λυσιτελοῦσαν φύλαξ μὲν ὢν ἐπιστεύθη κακὸς ἦν, ἐχθροὺς δὲ ἐχθροῖς προὔπινεν ἀρτοποιοὺς πωλῶν τοῖς ἐχθροῖς τούς τι λελυπηκότας, οἷα τὰ τῶν ἐν τῇ αὐτῇ τέχνῃ.* 10. *ἄνθρωπον οὖν συλλαβὼν ἐπιεικῆ γέροντα*

---

9 cf. t. I 183, 9

---

10 *ἐπαγγεῖλαι· ἤτοι ζητῆσαι, αἰτῆσαι V*

---

1 inter *ναυαγίαν* et *ἐγγὺς* ras 4 litt *P* 3 *τὴν αὐτὴν Mo* 6 post *ἐκβεβλημένων* colon *PBMV*, comma *I* 8 *ἐκείνης I* 9 *ἐφίστησι P* sed *στησι* in ras m⁴ 10 *ἐπαγγεῖλαι· CAVa* *ἐπαγγεῖλαι*[ῆ], *BM* Bong 11 *τὴν πολὶν*[ει] *M* *τῇ πόλει I* 12 *τὰ κείνου AP* sed in hoc ` in ras m³ *τἀκείνου BMI* 13 *λῃστῇ* Re 15 *ἐχθροὺς — ἀρτοποιοὺς* praemisso *Λιβάνιος ἐν τῷ κατὰ Ἰκαρίου* citat Thom. M. s. v. *ἀρτοπόπος* p. 4, 8 | *προύπινεν A* sed *γρ προύτεινεν* in marg *προὔτεινεν CP* sed in hoc ' m³, (*Patm*) *VaUMo*, *γρ V²* in marg, Thom *πρου* cum lacuna 4 litt *B* | *ἀρτοποιούς AB* sed ambo *γρ ἀρτοπόπους* in marg, *V* (et *Patm*) sed *γρ ἀρτοπόπους* in marg m² *ἀρτοπόπουσ*[ποιούσ] *P* sed *ποιούσ* eras et *γρ ἀρτοποιούς* in marg m³ *ἀρτοπόπους*[οιοὺς] *Va* *ἀρτοπόπους BU* Thom *ἀρτοποιοῖς* post *ἀρτοποιοὺς* inser coni Re

γυναικί τε συνοικοῦντα καὶ παιδία τρέφοντα καὶ πυροὺς καθ' ἡμέραν οὐκ ὀλίγους εἰς ἄρτον ἄγοντα καὶ τῆς πανταχόθεν παρὰ τοῖς ὁμοτέχνοις αἰδοῦς ἠξιωμένον ἐσυκοφάντει λέγων ἀδικίᾳ χρήσασθαι περὶ τὸν ἄρτον. καὶ λόγοις παροξυντικοῖς εἰς ὀργὴν τὸν ἄρχοντα ἐμβαλὼν γυμνώσας τὸν ἄθλιον ἐν τοῖς τῶν ἐχθρῶν ὀφθαλμοῖς ξαίνει. καὶ τὸ πρᾶγμα τοσαύτην εἶχεν ὑπερβολήν, ὥστ' οὐδὲν ὁ Κόκκος εἶναι ἐδόκει.

11. *Κανδίδῳ δὲ μικρὸν τοῦτ' ἐφαίνετο καὶ προσέθηκε τὸ καὶ περιάγεσθαι τὸν ταλαίπωρον διὰ τῆς πόλεως ὅλης τό τε ἀπὸ τῶν πληγῶν ἐπιτείνων κακὸν τῇ τῶν φαρμάκων ἀναβολῇ καὶ δευτέραν ἐπάγων δίκην τὴν ἀπὸ τῆς αἰσχύνης. ὡς δ' ἥλιος μὲν ἦν περὶ δύσιν, ὁ δ' ὑπὸ τῶν ἀγόντων τοῖς ἑαυτοῦ γείτοσιν ἔμελλεν ὀφθήσεσθαι, προσπεσοῦσα πρὸς τὰ γόνατα αὐτοῖς ἡ γυνὴ δεῖται τοῦτο γοῦν αὐτῷ χαρίσασθαι τὸ καλύψαι τὰ νῶτα. οἱ δὲ οὐ χαρίζονται μέν, ἀποδίδονται δέ. καὶ παρῆν ἰατρὸς καὶ φόβος περὶ τῇ ψυχῇ.* 12. *πολλοῦ*
R II 332 *δὲ ὄντος τούτου τοῦ λόγου πέμπω τινὰ | τὸν εἰσόμενον, εἰ ταῦτά τε οὕτως ἔχοι καὶ εἰ μισθὸς τοῦ τυχεῖν τῆς κλίνης τὸν ἄνθρωπον δέδοται. ὡς δ' ἧκεν ὁ πεμφθεὶς ἀγγέλλων ἀμφότερα, τὸ μὲν ὡς ἀηδέστατά τε ἐλουσάμην δειπνῆσαί τε οὐκ ἐδυνήθην ἔν τε ὀνεί-*

---

8 cf. ad p. 16, 10 10 cf. t. I 183, 13

---

2 *καθημέραν VaVMo* 4 *χρήσεσθαι Mo* 7 *ξένει MMo* Bong | *τοσιαύτην* (σσ supra) *Mo* 9 *τοῦτο Mo* Bong | *φαίνεται Mo* *ἀνεφαίνετο* Bong 13 *ὃ δ' A* *ὅδ' BMV* *ὁδ'* Re 16 *γ' οὖν A* | *αὐτὸ VI* 20 *γε V* 21 *δὲ* Re 22 *ἀγγέλων A* sed alterum λ inser m², *I* 23 *ἠδυνήθην Mo*

ρασι ⟨διετέλεσα⟩ θεώμενος τὰς πληγάς, ταυτὶ μὲν ἐάσω· τὰ δ' ἅμα ἡμέρᾳ δάκρυα τῆς ἐκείνου γυναικὸς τίς οὐκ ἂν ἠλέησεν ἐρριμμένης τε χαμαὶ καὶ κοπτομένης αἰτούσης συμμαχίαν εἰς τὸ πρὸς τὸν ἄρχοντα ταῦτα εἰπεῖν; ἐγὼ δὲ τούτου μὲν αὐτὴν ἀπῆγον ἀδικῶν ἴσως οὐκ ἐῶν δίκην ὅσην ἄξιον λαβεῖν, ἐπὶ δὲ τὸν σύνδικον μεθίστην τῆς πόλεως· οὐ γὰρ δὴ καὶ ταύτης αὐτὴν ἔδει τῆς παραμυθίας στερεῖσθαι. ἐν τοίνυν τῇ περὶ τούτων ἐξετάσει παρεῖναί τε ὁμολογῶ καὶ τῇ γυναικὶ οὐ πολλὰ μέν, ὅμως δὲ ῥήματά τινα συνεισενεγκεῖν.

13. *Τοῖς μὲν οὖν βελτίστοις, ὅπερ ἀρχόμενος ἔφην, ἔδοξά τι πεποιηκέναι καλόν, τοῖς δ' εἴ τις εὐδοκιμήσειεν ἐπί τῳ ῥηγνυμένοις κακόν τε καὶ καινὸν καὶ οὐκ ἐμόν. εἰ δὲ δίκαιον μὲν τὸ πεπραγμένον, καινὸν δὲ τοῦτο καὶ οὐκ ἐμόν, οὐδὲν ἕτερον λέγουσιν ἢ ὅτι μετὰ τοῦ τῶν δικαίων ἀμελεῖν εἰς γῆρας ἥκω. καίτοι τίς οὐκ οἶδεν, ὡς ἀεὶ διὰ τῆς πόλεως ἐρχόμενος οὐδένα τῶν κλαιόντων παρέρχομαι, ἀλλ' ἔστην, ἤλγησα, ἐζήτησα τὸν ἠδικηκότα, ἑλὼν μὲν ἐπέθηκα δίκην, μὴ δυνηθεὶς δὲ ἠχθέσθην; πολλοὶ | δὲ καὶ μείζονος* R II 333
ἄξιοι δίκης ὑπὸ τοῖς συνδίκοις ἐμοῦ πέμψαντος ἐγέ-

7 Harmodium cf. p. 37, 17   11 cf. p. 63, 3 sq.

1 *διετέλεσα* inserui „*aut post ὀνείρασι aut post πληγὰς deest verbum aliquod e. c. ἐθορυβήθην aut ἐταράχθην aut ἐπτοιήθην aut ἀνεπήδων vel tale quid*“ Re 2 *δὲ* Re 3 *ἐρριμένης BMMo* 4 *εἰ U* 5 *ταῦτ' M* edd 6 *ἄξιον* in marg Mo^2 7 *ταύτῃ Mo* 8 *αὐτὴν* om *Mo* Bong 9 *τοῦτον Mo* 10 *οὐ P* sed *ο'* in ras m^2 12 *εὐδοκιμήσει I* sed post *ε* (2) ras 1—2 litt 13 *καινὸν* scripsi *κ^{αι}ένὸν V* *οὐ κενὸν Mo* *κενὸν* reliqui libri edd 14 *εἰ* — 15 *ἐμόν* om *I* 14 *καινὸν* scripsi *κ^{αι}ένὸν V* *κενὸν* reliqui libri edd 15 *τοῦτο*] „*malim ἐν ταυτῷ*“ Re 17 *ἀρχόμενος Mo* 19 *ἑλὼν*] „*fort. καὶ praeponendum*“ Re 20 *δὲ* (2) om *Mo* 21 *πέμψοντος Mo*

νοντο. οὐ γὰρ ἐν τῷ κωλύειν τι παθεῖν πανταχοῦ τὸ δίκαιον, ἀλλὰ τὸ τῆς τιμωρίας ἀρκοῦν τοῖς δικαίοις ἐστί. 14. τῶν μὲν οὖν εἰς ἐμὲ τετολμημένων οἶδα μὴ λαβεῖν δίκην, ἑτέρου δέ τι παθόντος οὐ φέρω. εἰ δὲ καλὸν τὸ μηδένα πώποτε διῶξαι, οὐδὲ ἐνταῦθα κατηγόρουν, ἀλλὰ τὴν τῆς γυναικὸς ἐρημίαν ἠλέουν, ἣν ἡ μὲν φιλανδρία κατήγορον ἐποίει, τὸ δ' ἀπορεῖν συμμάχων ἔπειθέ με βοηθεῖν. πότε γὰρ ἂν ἐτόλμησεν ἐκείνη ῥῆξαι φωνὴν ἢ φανῆναι τὸ πρῶτον ἐν μέσῳ μὴ τοῖς παρ' ἡμῶν ἀφαιρεθεῖσα τὸν φόβον; ὑπὸ γὰρ δὴ τῶν τῷ Κανδίδῳ συνεστηκότων οὐκ ἄν ποτε αὐτοὺς λαθοῦσα ῥᾳδίως ἀπώλλυτ' ἄν, ἃ καλῶς εἰδυῖα στένουσα ἂν οἴκοι καθῆτο. 15. τὸ θαρρῆσαι τοίνυν αὐτῇ παρ' ἡμῶν γεγένηται τῇ ἠδικημένῃ κατὰ τῶν ἠδικηκότων. ἀλλ' ὅμως ἤδη τίς με συγκαθήμενος τοῖς αὐτοῦ φίλοις ἐκάλεσε κακοπράγμονα. πῶς, ὦ φίλτατε; εἰ γὰρ ὁ τοῖς κακόν τι πεποιηκόσι χαλεπαίνων τοῦτο ἂν εἰκότως καλοῖτο, τί τοῖς δεδρακόσι καλεῖσθαι προσήκειν φήσομεν;

16. Ὡς τοίνυν οὐδ' εἰ σφόδρα ἐδέδοκτό μοι μηδενὸς τοιούτου μηδέποτε μηδένα τρόπον ἐφάψασθαι πράγματος, τούτου γε οὐκ ἐνῆν εἰσάπαξ ἀποστῆναι, ἀλλ' εἰκὸς ἂν ἐποίουν τι καὶ γραφὴν αὐτὸς ἀπενεγκών, ἐκεῖθεν ἂν γνοίη τις.

23 Dem. p. 243, 11. p. 817, 12. p. 1332, 2

1 τι in ras P^3 τί *Mo* 2 τιμωρίας *P* sed τι praepos m[5] 3 ἐστίν *A* 6 τὴν inser B^2 | τῆς e τὴν corr B^2 9 τοπρῶτον *BVI* | εἰς μέσον *I* 11 δὴ om *Va* 12 ἀπώλλυτ' in ras P^2 13 κάθητο libri edd 14 ὑμῶν *B* 15 ἀδικούντων *I* 16 αὑτοῦ *MoV* 17 τοῦτ' *M* edd τοῦτον *Mo* 20 ἐδέδεκτο *Patm* sed γρ ἐδέδοκτο in marg m[2] | μηδὲν *I* 22 γε om *I* | εἰς ἅπαξ *AB*

Ὅτε γὰρ ὁ καιρὸς ἐκεῖνος ὁ δεινὸς καὶ τὸ πολὺ δέος ἐπὶ τὰς τῶν ὀρῶν κορυφὰς τοὺς ἀρτοπόπους ἀνήγαγε καὶ σωτήριον ἓν ἐφαίνετό μοι κατελθεῖν τε ἐκείνους καὶ τὸ πῦρ τὸ πρότερον κάειν, πειθὼ δὲ οὐδαμόθεν ἦν οὐδὲ διὰ πάντων ὅρκων ἅπαντας τοὺς θεοὺς [τῶν λεγόντων] ἐχόντων, τότε τοῦτ' ἐδυνήθην ἐγὼ μόνος τῶν | R II 334 ἐμῶν μόνων ῥημάτων δοξάντων ἀνυπόπτων. 17. καὶ οὐκ ἂν μὲν φαίην, ὡς κατειλήμμην συνθήκαις ἦ μὴν εἰ κακὸν ἐπίοι, βοηθήσειν, ὥσπερ ὑπὸ τοῦ μάντεως Ἀχιλλεύς, αὐτὸ δὲ τοῦτο τὸ μηδενὸς αὐτοὺς δεδεῆσθαι τοιούτου μᾶλλον αἰδεῖσθαι δεῖν ἡγούμην ἢ τὰς μετ' ἰσχυροτάτων πίστεων ὁμολογίας. αὐτὸς μὲν οὖν ὁ τὰς πληγὰς εἰληφὼς οὔτ' εἶπεν οὔτε ἐρεῖν ἔμελλεν, ὅτι ταῦτα μέντοι δι' ἐκεῖνον ὃς οἷς ἔπεισεν ἡσθεὶς τῶν πεπεισμένων ὀλιγωρεῖ. καὶ Κάνδιδος μὲν ἡμᾶς ἀπόλλυσιν, ὁ δ' εἰδὼς οὐκ ἐπιστρέφεται. 18. ἐκεῖνος μὲν οὖν ἀπείχετό μου καὶ στένων, ἐγὼ δὲ ᾐσχυνόμην ἂν προδότης καὶ ὢν καὶ

---

1 cf. t. I 182, 14 sq. 9 cf. t. II 282, 12 sq. 10 Il. α 86 sq.

---

2 *ἐπὶ* — 3 *ἀνήγαγεν* praemissis verbis *καὶ πάλιν ἐν τῷ αὐτῷ* Thom. M. s. v. *ἀρτοπόπος* p. 4, 9 (cf. ad p. 67, 15 2 *ὀρῶν* *V* Re cf. p. 28, 19; 66, 1; t. II 290, 8; *ὀρέων* reliqui libri Thom Bong | *ἀρτοποιοὺς* *Mo* sed *ἀρτοπόπους* in marg *ἀρτοπώλους* *I* et γρ in marg *M* *ἀρτοπόπους* reliqui libri Thom 3 *ἀνήγαγεν* *I* | *σωτηρία* *C* | *τε* om *Mo* 4 *κάειν* *V* Re | *δὲ οὐδαμόθεν* *P* sed *δὲ οὐδαμ* in ras m² 6 *τῶν λεγόντων* cancellavi cum Re, qui *ἐχόντων τῶν λεγόντων ἐλθόντων* coni Anim 7 *ἐγὼ*] *αὐτὸς* *I* 9 *κατειλημμένην* *M* sed *ημμένην* in ras m¹ et *κατειλήμμην* in marg m², *Mo* | *ἦ* ex *ἢ* corr *P*³ et *B* *ἢ* *AVaMo* *εἰ* *V* | *μή* *V* 10 *ὑπὲρ* *Patm* sed γρ *ὑπὸ* in marg m² 14 *οὔτε* scripsi ex *APBVMo* *οὔτ'* reliqui libri edd 15 *ἡσθεὶς* *Mo* sed *καθείς* in marg *καθεὶς* *Patm* sed γρ *ἡσθεὶς* in marg m² 17 *ὃ* *P* sed ʹ m³, *BMVI* *ὃ* *A* | *δὲ* Re

δοκῶν ἀνθρώπων, δι' ὧν οἰχομένην ἤδη τὴν πόλιν ἀνέσωσα. τίνα γὰρ ἔδει πρὸ ἐμοῦ τοῖς γενομένοις πληγῆναι; τίνα ἀλγῆσαι; τίνα ἀγανακτῆσαι; ποῖον πατέρα; τίνα μητέρα; ποίους ἀδελφούς; ποίαν συγγένειαν; τὴν ἐμὴν λύπην ὁ καιρὸς ἀπῄτει, τὴν ἐμὴν φωνήν, τὴν ἐμὴν ἀγανάκτησιν· ὥστ' εἰ καὶ παρὰ τῆς γυναικὸς ὁ ἀνὴρ ἠμέλητο, τῆς γε παρ' ἐμοῦ προνοίας δίκαιος ἦν τυγχάνειν, ἄλλως θ' ὅτ' εἰ μὴ τοῦτο ἐποίουν, καὶ ἐμαυτὸν ἂν ἠδίκουν ἐν οἷς ἐκεῖνον. πῶς γὰρ ἂν ἦλθον εἰς ἱερόν; πῶς δ' ἂν ηὐξάμην; τίσι δ' ὀφθαλμοῖς ἔβλεψα πρὸς τὰ ἀγάλματα τοσοῦτον ἐμαυτῷ συνειδὼς κακόν; πῶς δ' ἂν οὐκ ἐν ἑνὶ τούτῳ πᾶς ὁ παρεληλυθὼς ἐβλάπτετό μοι βίος; κακὸς οὖν ἦν ἐν οἷς ἐφοβούμην μὴ κακὸς ἐλεγχθείην καὶ ἐνειχόμην τούτοις ἃ μάλιστα ἔφευγον. καὶ τίνα τοῦτο ἔχει φύσιν;

19. Ἤρκει μὲν οὖν εἰς τὸ παρακαλέσαι με πρὸς τὸ τῷ τὰ δεινὰ πεπονθότι βοηθεῖν καὶ ὁ τοῦ δικαίου λογισμός, νῦν δ' ἦν ἕτερόν τι πρὸς τούτῳ μεγάλην
R II 335 ἔχον τὴν ἀνάγκην. τί τοῦτο; φόβος τῶν | ἴσων κακῶν. εἰ γὰρ μὴ ἐγὼ τότε χαλεπῶς ἔσχον τῷ πεπραγμένῳ καὶ ταῦτα ἐφ' οἷς οὗτοί με κακῶς λέγουσιν ἐπεποιήκειν καὶ τοῦτο ἔγνωσαν ἅπαντες, Κάνδιδός τε διὰ πάντων ⟨ἂν⟩ ᾔει ὥσπερ χειμάρρους τῶν ἀρτοπόπων

---

2 ἀνέσωσα *P* sed σ (1) inser m[3] ἀνέωσα *Va U* 5 ἀπήτει; Re 8 ὅτι *I* | τοῦτ' Re 10 δὲ (2) *V* 12 ἐν scripsi auctore Re ἂν libri edd 13 num βίος ⟨καὶ⟩ κακὸς ἂν ἦν — 15 ἔφευγον; ? | ἦν om Bong 14 ἐφαινόμην *Patm* sed γρ ἐφοβούμην in marg m[2] | ἀνειχόμην *Mo* ἠνειχόμην *V* νειχόμην cum lacuna 1 litt ante ν *B* 16 με om Bong 17 τὰ om *BM* | πεπονθότα *Mo* | βοηθεῖν om *I* 18 τοῦτο *I* 19 ἔχοντι *B* 22 τοῦτ' *Va* 23 διὰ — ἀρτοπόπων praemissis verbis καὶ ἐν τῷ αὐτῷ πάλιν (cf. ad p. 67, 15) citat Thom. M. s. v. ἀρτοπόπος p. 4, 11 R | ἂν inserui | ἀρτοποιῶν *Mo* sed ἀρτοπόπων in marg ἀρτοπώλων *I* ἀρτοκόπων Re Anim

νῦν μὲν μιμούμενος ἃ ἐδεδράκει, νῦν δὲ καὶ ὑπερβαλλόμενος, ἐκείνους τ' ἂν αὖθις εἶχε τὰ ὄρη τήν τε πόλιν ὁ λιμός. 20. *ἴσως δ' ἂν οὐδὲ διὰ πάντων ἧκεν ὁ Κάνδιδος παίων· ἀπὸ γὰρ τοῦ πρώτου περιοφθέντος αὐτὸν ἂν ἕκαστος ἔσωζε φθάσαντος τοῦ δρασμοῦ τὴν αἰκίαν, καὶ ἦν πάλιν ἂν οἷάπερ καὶ πρότερον ἢ καὶ ἔτι δεινότερα τοῦ καλέσοντος ἐκείνους ἐπὶ τὴν αὐτῶν ἐργασίαν οὐκ ὄντος. οὐδὲ γὰρ αὐτὸς ἔτι πιστὸς ἂν ἦν ἀπὸ τῶν αὐτῶν λόγων τῶν προτέρων ἐξεληλεγμένων.*

21. *Ἆρ' ἄξιά μοι τὰ πεπραγμένα μέμψεως, ἀλλ' οὐ μᾶλλον εὐφημιῶν καὶ βελτιόνων ἢ νῦν ῥημάτων; εἰ γάρ τις ἀκριβῶς ἐξετάσειεν, ὀκνῶ μὲν εἰπεῖν, ἀναγκάζομαι δέ, δὶς σέσωκα τήνδε τὴν πόλιν ἀποδούς τε τοὺς σιτοποιοὺς αὐτῇ καὶ κατασχών, νῦν μὲν πείσας κατελθεῖν, νῦν δὲ κωλύσας φυγεῖν.*

22. *Ὑπηρέτουν γάρ, φησίν, ἄρχοντος φωνῇ. ἡ δὲ ἦν πλημμελοῦντά τι περὶ τοὺς ἄρτους ἐκεῖνον νουθετῆσαι. ἐγὼ δὲ εἶχον μὲν ⟨ἄν⟩ τι καὶ περὶ τούτου λέγειν, καὶ ὡς μείζων ἦν ἡ παρὰ τοῦ Κανδίδου κατηγορία τοῦ ἔργου καὶ ὡς ὁ σταθμός, ὥσπερ ἐν ἐνίοις ἐλάττων τοῦ δέοντος, οὕτως ἐν ἄλλοις πλείων,*

3 *δ' ἂν οὐδὲ P* sed *δ αν ο* in ras m² | *δ' ἂν*] *δὲ B* | *διαπάντων Mo* 5 *αὐτὸν Mo* | *ἔσωζεν ἕκαστος BM* | *φθάσαντος P* sed *σ* in ras m² 6 *πάλαι A* sed *γρ πάλιν* in marg, *BI* Bong | *ἂν* om *V* 7 *καλέσαντος I* Bong | *αὐτῶν* scripsi e *V* *αὐτὴν* reliqui libri edd *αὐτῶν* coni Re 9 *ἐξεληλεγμένων* scripsi e *BV* coll. p. 58, 11 et t. II 145, 10 *ἐξειλεγμένων C* (et *Patm* sed *γρ ἐξεληλεγμένων* in marg m²) *ἐξηλεγμένων APVaM* sed in hoc *ἐξεληλεγμένων* in marg m², *UMo* edd 11 *ἆρα μοι ἄξια I* | *μου Mo* 14 *τήνδε* om *PVaB* 15 *καὶ νῦν Mo* 16 *φυγεῖν P* sed *φ* in ras m⁴ 17 *φωνήν V* 18 *πλημελοῦντα PIMo* 19 *ἄν* inserui | *μέντοι M* Bong | *τοῦ I* 20 *μείζων ἦν ἡ παρὰ P* sed praeter *μεί* in ras 5–6 litt m³ 22 *ἂν Mo*

ἀλλ' ὅμως ἐπ' ἐκεῖνο εἶμι ταῦτα ἀφείς, εἰ μὲν ἔχει τις R II 336 εἰπεῖν | πληγῶν ἀριθμὸν εἰρημένον παρὰ τοῦ τὴν ἀρχὴν ἔχοντος καὶ τοσοῦτον ὅσος γέγονε καὶ οὕτως ὠμὸν ὡς πολλοὶ τεθέανται. μάλιστα μὲν καὶ οὕτως ἠδίκει Κάνδιδος οὐ γενόμενος τοῦ κεκελευκότος πρᾳότερος, ὃ καὶ τοὺς οἰκέτας ὁρῶμεν ποιοῦντας πρὸς ἀλλήλους, ὅταν ἐπὶ πληγαῖς ἄλλος ἄλλῳ παραδοθῇ, καὶ τοῦτο καὶ τοὺς παραδόντας αὐτοὺς ἐπαινοῦντας ὁρῶμεν ἤδη τοῦ θυμοῦ λελωφηκότος. 23. ταῦτα οὐκ ἐρῶ πρὸς Κάνδιδον, ἀλλ' ἔστω τὸ πικρὸν τοῦτο δίκαιον, εἰ διαρρήδην ἤκουσεν, ὅτι δεῖ ταῦτα Ἀντίοχον ἅπαντα παθεῖν ἃ πέπονθεν. ἀλλ' οὐκ ἂν δύναιτο. οὐκοῦν κύριος ἦν σαφῶς τοῦ γε ἐλάττονος καὶ οὐκ ἔμελλε δώσειν νῦν δίκην τοῦ μὴ ὅσην νῦν δίκην λαβεῖν οὐδ' ἐρήσεσθαι τοὺς ὑπηρέτας ὁ ἄρχων· πόσαι δὲ αἱ πληγαί; οὐδ' ὡς οὐ πολλαί, γνοὺς ἢ λόγῳ ἢ ἔργῳ λυπήσειν τὸν Κάνδιδον. καίτοι τί τὸ κωλύον ἦν, εἰ πολλὰς οὕτω γενέσθαι τὰς πληγὰς ἐβούλετο, τὸν ἀριθμὸν εἰπεῖν καὶ τὸ τοὺς τύπτοντας εἶναι δεῖν τῶν ῥωμαλεωτέρων, οἷον Κάνδιδος αὐτῷ τὸν υἱὸν ἐπέστησε τὸν αὐτοῦ; 24. θαυμάζω δὲ ὅπως οὐδ' αὐτοῦ τοῦ ῥήματος ᾐσχύνθη τὴν φιλανθρωπίαν· οὐ γὰρ ἀγριαίνοντος ἦν οὐδὲ ζέοντος, ἀλλ' οἷον δεδοικότος μή τι σφο-

---

1 ἀλλ' — ἀφείς citat Plan fol. 104 | ἐκεῖνο *A* sed ο ex α corr | ἀφείς· *PBMVI* Bong | ἔχοι *M* Bong | τίς *BIMo*
2 εἰρημένον om *V* 3 τοσοῦτον (ς suprascr.) *Mo* | ὃς *Mo* sed ὅσος in marg 5 γενόμενος scripsi e *CP* sed in hoc ε (1) ex ι corr, *I* γινόμενος reliqui libri edd | πραότερος *BMIMo* 7 ὅτ' ἂν *A* 9 ἤδη — λελωφηκότος citat Plan l. l. | ταῦτα] „*malim* ἀλλὰ *praeponi*" Re 13 τε *U* 14 δώσει *I* 17 κωλῦον? cf. ad t. I 166, 13 18 post οὕτω ras 4 litt *M* 20 num αὐτοῖς? | συνέστησε coni Re 21 αὐτοῦ *V* 23 δεδιότος *V*

δρὸν γένηται, καὶ ᾧ πολλάκις πατέρες ὑπὲρ παίδων πρὸς παιδαγωγὸν ἐχρήσαντο. τὸ δὲ αἷμα ἐκεῖνο τὸ πολὺ καὶ τὸ διατμηθὲν δέρμα καὶ αἱ φανεῖσαι σάρκες, ταῦτα | ἦν σὰ καὶ τῆς σῆς κακίας. R II 337

25. *Δηλοῖ δὲ αὐτὸς ὁ ἄρχων οἷς εἰς ἕτερον ἔπραξεν ἔξω ταῦτ' εἶναι τῆς γνώμης τῆς ἑαυτοῦ. τῆς αὐτῆς γὰρ αἰτίας ἐπ' ἄλλον ἠκούσης λαβὼν τὸ σῶμα τοῦ κεκακουργηκέναι δοκοῦντος τοὺς ἡμερωτέρους τῶν τὰ γράμματα διδασκόντων μιμησάμενος ἀφῆκε δείξας οἷς περὶ ἕτερον ἐποίησεν, ἅπερ ἂν ἐποίησεν, εἰ καὶ τὸν πρότερον ἦν τις εἰσηχὼς αὐτῷ.*

26. *Ὃ δὲ μεῖζον εἰς ἔλεγχον τῆς Κανδίδου σκήψεως, εἰς τί γάρ, εἰπέ μοι, βλέπων, εἰς ποῖον λόγον, εἰς ποῖον ῥῆμα, εἰς ποίαν συλλαβήν, εἰς ποῖον νεῦμα τὰ πολλῷ βαρύτερα τῶν πληγῶν ἐκεῖνα προσέθηκας; ἐν οἷς ἦν ἰατρῶν τε ἐστερῆσθαι τὸν ἄνθρωπον καὶ θέαμα εἶναι τοῖς ἐν τῇ πόλει πᾶσιν ἐλεεινὸν ὥσπερ τι τῶν βοσκημάτων ἐλαυνόμενον. εἰ δ' ἐν τῷ τῆς νουθεσίας ὀνόματι πάντα ταῦτα εἶναι φής, καὶ ἀποτυμπανίσας τὸν ἄνθρωπον εἰς ταὐτό μοι δοκεῖς ἂν καταφυγεῖν. ἀλλ' οὔτε τότε οὐδεὶς ἠνέσχετ' ἂν οὔτε νῦν. οὐ γὰρ ὁ ἄρχων οὐδ' ἅπερ ἐκεῖνος ἔφησεν, ἀπώλλυ τὸν Ἀντίοχον, ἀλλὰ τό τε χρήματα ἐπ' Ἀντιόχῳ παρὰ τῶν ἐχθρῶν τῶν Ἀντιόχου δεδόσθαι τό τε τὴν Ἀντιόχου γυναῖκα μὴ δυνηθῆναι πρὸ τῶν πληγῶν δοῦναι τούτῳ χρυσίον ὁπόσον ἐβούλετο, ἐπεὶ καὶ μετὰ τὰς πληγὰς οὐ τοσοῦτον μέν, ἐδόθη δ' οὖν.*

---

8 *τοὺς* — 9 *μιμησάμενος* om Bong 9 *ἀφῆκεν A* 10 *τὸ I* 11 *τίς Mo* | *ἠσηχὼς U* 12 *καὶ τῆς M* Bong 17 *τῇ* om *C* 22 *οὐδὲ* Re 23 *ἀπόλλυ VaM* Bong 24 *τῶν* (2)] *τοῦ BMV* Bong 26 *τούτῳ τὸ χρυσίον* Bong

27. Ὑπὲρ Ἀντιόχου οὖν, ἐρεῖ τις, ἔδει λυπεῖν Κάνδιδον, ὑπὲρ τοῦ σιτοποιοῦ τῶν γνωριμωτάτων ἕνα; ἐγὼ δὲ τὸ μέσον μὲν τῆς ἀμφοῖν τύχης οὐκ ἠγνόουν οὐδ' ὡς ὁ μὲν οἰκίαν κέκτηται μεγάλην, ὁ δὲ μισθὸν τῶν οἰκημάτων ἐν οἷς οἰκεῖ τίθησιν οὐδ' ὡς ὁ μὲν γῆν ἔχει πολλήν τε καὶ ἀγαθήν, ὁ δὲ μύλην R II 338 οὐδ' | ὡς ὁ μὲν τῇ γαστρὶ χαρίζεται, ὁ δὲ οὐ δύναται οὐδ' ὡς τῷ μὲν ἀργεῖν ἔξεστι, τῷ δ' ἀνάγκη πονεῖν. οἶδα ταῦτα καὶ πολλὰ πρὸς τούτοις ἕτερα. 28. ἐποιούμην δὲ τότε οὐ πρὸ τοῦ Κανδίδου τὸν Ἀντίοχον, ἀλλὰ πρὸ τοῦ ἀδίκου τὸ δίκαιον· τοῦτο μὲν γὰρ ὑπῆρχεν Ἀντιόχῳ, τοῦ Κανδίδου δὲ ἦν ἐκεῖνο. οὐδεὶς δὲ οὐδὲ τῶν ἀδικωτάτων ἀνθρώπων τολμήσειεν ἂν εἰπεῖν, ὡς οὐκ αἰδέσιμον ἡ τοῦ δικαίου τάξις. διὰ τοῦτο κἀκ τῶν ἀπράτων δικαστηρίων ἀπιόντας ὁρῶμεν νενικηκότας οὐκ ἀεὶ τοὺς εὐπόρους, ἀλλά ποτε μὲν τούτους, ποτὲ δὲ τοὺς πενεστέρους τῶν δικαίων ποιούντων ἑκάτερον. 29. σὺ δὲ οἷος ἂν ἦσθα καὶ πρὸς ἐκείνους λέγων· οὐ καλῶς, ὦ ἄνθρωποι, πεποιήκατε τοῦ μὲν ἡττωμένου παρ' ὑμῖν τὴν δύναμιν ἀτιμάσαντες, τοῦ δὲ κεκρατηκότος τὴν ἀσθένειαν τιμήσαντες ἐξὸν πεποιηκέναι τοὐναντίον; εἰ δ' οὐκ ἂν πρὸς δικαστὴν τοῦτο ἐποίεις, διὰ τί πρὸς ἐμέ; πανταχοῦ γὰρ ἔγωγε νομίζω προσή-

---

2 γνωριμωτέρων *I* 3 ἀμφοῖν τῆς *B* 6 καὶ inser *A*² 8 ὁ inter ὡς et τῷ inser *Mo* τῶ *I* sed ῶ ex ὸ corr m² | ἔξεστιν *Mo* ἐστι Bong | τῶν *Mo* | δὲ edd 9 ποιεῖν *C* 15 διατοῦτο *PBMIMo* | ἀπράκτων *VI* sed in hoc κ eras 18 οἶσθα *B* 19 λέγειν Re οἷος ἂν ἦσθα λέγειν idem significare statuens atque ἐδύνασο ἂν λέγειν | ἄνδρες *Mo* 20 ἡμῖν *VaV* sed in hoc η in υ corr, *U* 24 διατί *MVI* | προσήκειν om Bong

κειν μέγα δύνασθαι τὸ δίκαιον. εἰ δὲ τοῦτ' ἦν, οὐχ ὥσπερ νῦν, ἐλείπετ' ἂν τῶν θείων πραγμάτων τὰ ἀνθρώπεια. νῦν δὲ τοῦτ' ἔστι τὸ μάλιστα πικρὸν ποιοῦν τὸν ἡμέτερον βίον, ὅτι πολλὰ μὲν τὰ τῶν νόμων γράμματα, τὰ μὲν παλαιά, τὰ δὲ νέα, καταπατεῖται δὲ ὑπὸ τῶν ἀδικούντων ἡδέως τῆς πλεονεξίας μᾶλλον ἐφ' ἑαυτὴν ἑλκούσης ἢ τούτων ἀνειργόντων. 30. ἐγὼ δὲ οὔτ' ἄλλοτε πώποτε προηκάμην τοῖς ἀδικοῦσι τοὺς ἀδικουμένους διὰ τὸ τοὺς μὲν εἶναι τῶν λαμπροτέρων, τοὺς δὲ τῶν καταδεεστέρων οὔτε νῦν τοῦτ' ἔμελλον πείσεσθαι. μὴ γὰρ ὅτι Κάνδιδον, ἀλλ' οὐδ' ἂν τὸν ἐμαυτοῦ πατέρα ταὐτὰ Κανδίδῳ πεποιηκότα πρότερον ἂν ἤγαγον τοῦ | τοιαῦτα παθόντος R II 339
σιτοποιοῦ, ἀλλ' οὐδ' ἂν ἄλλου τινὸς τῶν ἐν ἐλάττονι τέχνῃ οὐδ' ἄν, μὰ τοὺς θεούς, τυροπώλου οὐδέ γε ὀξοπώλου οὐδὲ ἰσχαδοπώλου οὐδέ γε νευρορράφου. μὴ οὖν μοι λεγέτω τις ἅρματα ἢ ἀθλητὰς ἢ ἄρκτους ἢ κυνηγέτας· τούτοις γὰρ ἅπασιν ἀντιτεταγμένον τὸ δίκαιον μᾶλλον αὐτῷ πείθει προσέχειν ἢ 'κείνοις. 31. πείθει δὲ καὶ τὰ ἀπὸ τῆς ἔχθρας τῆς ἐσομένης φέρειν. ὅτι μὲν γὰρ δυσμενὴς ἐπὶ τούτοις ἐκεῖνος καὶ πάντα ἐπιβουλεύσει τρόπον καὶ συνεργῶν οὐκ ἀπορήσει, καὶ σφόδρα ἐπίσταμαι. οὐ μὴν φόβῳ γε τοῦ τοιούτου πολέμου προδότης ἂν εἱλόμην τῶν δικαίων καὶ γενέσθαι καὶ νομισθῆναι. οὐδὲ γὰρ

---

3 τἀνθρώπεια Re 7 μᾶλλον] om Bong 8 ἄλλοτέ ποτε *B* 12 αὖ *B* 13 πότερον *Mo* | ἦγον *BM* Bong | τοιαῦτα *P* sed οι in ras m² 15 γε ὀξοπώλου οὐδὲ om *V* 16 οὐδ' edd 19 αυτῶ *U* αὐτὸ *M* αὐτῷ reliqui libri | προσέχειν πείθει *BM* 20 'κείνοις *P* sed ' eras ἐκείνοις *V* κείνοις *I* | τὰ om *I* | ἔχθρας *P* sed θρ in ras m² 25 καὶ (1) om *V*

τοῖς τὰς τάξεις λιποῦσι συγγνώμην ἔχομεν καὶ ταῦτα εἰδότες, ὅτι δέει τοῦτο ἁμαρτάνουσιν. αὐτὸ γὰρ δὴ τοῦτο καὶ τὸ ἔγκλημά ἐστιν, ὅτι φόβῳ διαφθείρουσι τὸ προσῆκον. διὰ τοῦτο ἀποθνήσκουσιν αἰσχρῶς οὐ βουληθέντες καλῶς. 32. ἦν οὖν κἀμοὶ καλὸν ταύτην φυλάξαι τὴν τάξιν. καὶ γὰρ εἰ μηδεὶς ἔμελλέ με μήτε γράφεσθαι μήτε κρίνειν, ἀλλ' οἵ τε θεοὶ ταῦτ' ἂν ᾐτιῶντο καὶ αὐτὸς ἂν ἐμαυτὸν κατήσθιον εἰδὼς ἅ μοι ἐπεπλημμέλητο. καὶ μὴν καὶ ἐλπίδες μοι παρ' αὐτοῦ τοῦ τὰ δίκαια ποιεῖν ὑπῆρχον. τοὺς γὰρ ἅπερ αὐτὸς ἐπῄνουν ἐπαινοῦντας θεοὺς ἡγούμην καὶ κρείττω με ποιήσειν τῶν πολεμησόντων. λόχον τοίνυν ὁποῖόν τινα βούλεταί τε καὶ δύναται συστησάμενος λάθρα τε διορυττέτω καὶ φανερῶς μαχέσθω. τῆς γὰρ δὴ τῶν θεῶν μεθ' ἡμῶν οὔσης ῥοπῆς γέλως ἔσται καὶ αὐτὸς καὶ οὓς συλλέγει.

33. *Διὰ τί, φησί, τὴν ὀφειλομένην ἐπὶ τοῖς* R II 340 *ἐλέγχοις διεκώλυσας δίκην;* ὅτι πρῶτον | μὲν αὐτὸν τὸν ἔλεγχον οὐ μικρὰν δίκην ἡγησάμην. ἔπειθ' οἱ πεπονθότες αὐτοὶ κακῶς ἐδέοντό μου μηδὲν ζητῆσαι πλέον μηδ' ἐκπολεμῶσαι σύνταγμα στρατιωτῶν τοσοῦτον ἐργαστηρίῳ. ὥσθ' οἷς λογισμοῖς εἰς τὸν ἔλεγχον συνέπραττον, τοῖς αὐτοῖς τούτοις εἰς τὸ μὴ γενέσθαι τινὰ τιμωρίαν ἐχρώμην. ἐκεῖνό τε γὰρ ἦν τοὺς ἠδικημένους ἐλεοῦντος καὶ τοῦτο τοῖς αὐτοῖς χαριζομένου, ἄλλως θ' ὅτε καὶ ἐξῆν αὐτοῖς τὰ αὐτῶν κομίσασθαι.

---

1 τὰς inser *B*[2] om *PVaVUI* | λείπουσι *AV* Bong λειποῦσι *I* sed ει in ι corr, *M* sed in λείπουσι corr m[2] | τοῦτο] ταῦτα Bong 4 διατοῦτο *APBVIMo* 5 οὖν om *M* Bong 9 ἐπεπλημέλητο *PVaUIMo* 12 λόχον *P* sed χ in ras m[4] 15 τε ἔσται *Mo* 17 διατί *PBMVIMo* 21 μὴ δ' *PBMI Mo* μὴ δὲ *V* 24 τινὰ om *V* 26 ὅτι *B* | αὐτῶν *VIMo*

ὁ γὰρ ἀρνούμενος μὴ λαβεῖν παρὰ τοῦ τραπεζίτου καὶ λαβὼν οὐκ εἰλήφει. φέρειν γὰρ αὐτὰ πάλιν ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἔδει. 34. *οὕτως ἐν οἷς καὶ ἔπραττον καὶ οὐκ ἔπραττον οὐκ ἐμαχόμην ἐμαυτῷ. τοὺς μέντοι μεμφομένους μοι δυναίμην ἂν δεῖξαι μαχομένους ἑαυτοῖς, οἳ τῷ τε εἰς κρίσιν καταστῆσαί με τὸ πρᾶγμα κακῶς λέγουσι καὶ τῷ πάνυ σπουδάσαι περὶ τὸ μὴ δοῦναι τὸν στρατιώτην δίκην. εἰ μὲν γὰρ τἀπὸ τῆς ὀργῆς αἰτιῶνται, τὰ τῆς ἐπιεικείας ἐπαινούντων· εἰ δὲ τὰ τῆς ἐπιεικείας ἐν αἰτίᾳ ποιοῦνται, τί μὴ τὸ συνοργισθῆναι τῇ γυναικὶ τῷ καλῷ προσνέμουσι;*

35. *Καὶ μὴν κἀκεῖνό γε τοῖς εἰρημένοις προσθείην ἄν, ὅτι καὶ εἰ σφόδρα τῆς τιμωρίας ἐπεθύμουν, | νικᾶν ἔδει τὸ δοκοῦν Αὐγάρῳ τῷ τοῦ στρατιώτου* R II 341 *μὲν ἀδελφῷ, φίλῳ δὲ ἡμετέρῳ καὶ συνήθει παῖδά τε ἐν ταῖς ἡμετέραις ἔχοντι διατριβαῖς οὐ τῶν πολλῶν, ἀλλ' ὧν ἄν τις καὶ μακαρίσαι τοὺς γονεῖς τῆς τῶν υἱέων κατὰ τὴν φύσιν τύχης. τούτοιν τοίνυν ὁ μὲν εἰπέ τι περὶ τἀδελφοῦ, ὁ δ' ἔλεγε μὲν οὐδέν, τῇ σιγῇ δὲ ταὐτὸν ἔπραττεν.*

36. *Οὕτω πολλὰ καὶ μεγάλα τὸν στρατιώτην διέσωζε. βουλοίμην δ' ἂν καὶ ὅλως ταῦθ' ἅπαντας εἰδέναι περὶ ἐμοῦ, ὅτι τοῖς ἀδικοῦσι καὶ καταφρονοῦσι τῶν νόμων μέχρι μὲν τοῦ κατενεγκεῖν πολεμῶ, κειμένους δὲ ἰδὼν σπένδομαι.*

---

1 *ὁ*] *οὐ M* Bong | *π* (*εὰ* supra) *V* 4 *μὲν τι I* 6 *με* om Bong 7 ⟨*πρᾶξαι*⟩ *κακῶς?* | *τοῦ BMV* Bong 8 *τὰ ἀπὸ B* 10 *ἐπιεικίας* Re 13 *εἰ καὶ Mo* 18 *τὴν* om *BM* | *τοῦτον V* 19 *εἶπεν A* | *τι* om *V* *τί BMo* | *τοῦ ἀδελφοῦ BMI* | *ὁ P* sed ʹ m[3], *BMVI* ὃ *CA* | *δὲ* Re 23 *τοῖς ἀδικοῦσι* — 25 *σπένδομαι* citat praemissis verbis *τοῦ κατὰ τῶν πλεονεκτούντων* Macar fol. 90 25 *σπένδομαι P* sed *ν* in ras m[4]

ὑπὲρ ἑαυτοῦ διὰ τὴν πρὸς ἀντίοχον συνηγορίαν subscr *P*

XXX (XXVIII R).

Oratio *πρὸς Θεοδόσιον τὸν βασιλέα ὑπὲρ τῶν ἱερῶν* non anno demum fere 390, quae fuit Gothofredi[1]) sententia Reiskio[2]) et Sieversio p. 192 probata, sed iam anno 384[3])

---

1) Libanii Antiocheni pro templis or. (Coloniae Allobr. 1634) p. 39. Postea sane (Cod. Theodos. t. VI p. 269 et 272) annum natalem orationis 388 vel 387 dixit. Mira confidentia Sinner (Nov. SS. patrum Graecorum delect. p. 228) orationem hoc ipso anno 390 scriptam esse pronuntiavit.

2) Ad Arcadium post annum demum 395 orationem scriptam esse Reiskius credere potuit (Anim. V 491), quamdiu de forma genuina verborum p. 113, 16 *τὸν πατέρα πραΰτατον βασιλεύων* in tenebris versatus est.

3) Libanius non de pluribus, sed de una lege qua sacrificia vetita sint, verba facit (p. 91, 6 et 17; 92, 5; 95, 9 et 13 et 19 et 21; 96, 18 et 20). Qua legem a Theodosio XIII Kal. Ian. anni 381 (Cod. Theod. XVI 10, 7) latam significari credamus necesse est. Templum amplitudine circuitus et pretio artis operum celeberrimum urbis Edessae populo patere, dummodo sacrificiis abstineatur, Theodosius lege prid. Kal. Decembr. anni 382 data (Cod. Theod. XVI 10, 8) iussit. Quod recens dirutum Libanius hac oratione p. 112, 12 luget. Cuius rei culpam non Theodosio dat, sed opus esse dicit *τοῦ ἠπατηκότος ἀνθρώπου μιαροῦ καὶ θεοῖς ἐχθροῦ καὶ δειλοῦ καὶ φιλοχρημάτου, δουλεύοντος τῇ γυναικί* (p. 112, 20) monachorumque qui nihil non penes hanc feminam valuerunt. Hunc Cynegium qui munere praefecti praetorio ab anno 384 usque ad initium anni 388 functus est, Gothofredus, mulierem Achantiam fuisse Sieversius p. 266 statuit. At num talem in modum loqui potuit Libanius de viro qui a Theodosio ipso iussus erat *πᾶσι τὴν εἰς τὰ θεῖα θρησκείαν ἀπαγορεῦσαι καὶ κλεῖθρα τοῖς τεμένεσιν ἐπιθεῖναι* (Zos. IV 38. cf. Hydatii Lemici chron. ad 388 p. 15 ed. Mommsen)? Verbum *ἠπατηκότος* prorsus sanum neque ullo modo cum *ὑπατευκότος* quod Gothofredus proposuit, commutandum est. Quid quod nonne

conscripta qua Libanius a Theodosio petit, ut templa deorum a monachorum impetu defendat, propter argumentum Christianis invisum etsi non omnino 'corporis' finibus circumscripta mansit, tamen in paucissimas, quae eaedem fere atque oratio V (*Ἄρτεμις*) fuerunt, eclogas recepta est. Numerus igitur codicum quibus ad nostram aetatem pervenit exiguus est. Sunt autem hi:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XI/XII fol. 250^{v}. Vide t. I p. 10 sq. Contuli.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 138^{v}. Inter folium 140^{v} quod desinit voce *ἔχει* p. 97, 10

---

aliis locis prorsus aliter de Cynegii moribus iudicavit Libanius non solum in Vita t. 1 p. 293, 17, sed etiam in oratione *κατὰ τῶν εἰσιόντων* ad Theodosium eodem fere tempore scripta quo nostra, si fides esset habenda Gothofredo, t. III p. 104, 7 R *συναγορεύει δέ μοι καὶ τετελευτηκὼς ὁ τοῖς παρὰ σοῦ στεφανούμενος ἐπαίνοις Κυνήγιος ἀχθεσθεὶς ὑπὲρ τῆς τοῦ δικαίου τάξεως διατετμημένης καὶ κατατετρωμένης?* Nomen illius viri nos nescire confiteamur. At aliud e quo iudicium de tempore orationis pendet, si quid video, novimus. Tantum abesse dicit Libanius ut Theodosius eos qui veteri religioni fidem servaverunt odio persequatur, ut honoribus magistratibusque tollat. Quin etiam, pergit, *νῦν πρὸς ἄλλοις τισὶ παρέζευξας σεαυτῷ συμφέρειν τῇ βασιλείᾳ νομίσας ἄνδρα ὀμνύντα θεοὺς πρός τε τοὺς ἄλλους καὶ σέ.* Quae verba de Richomere Kalendis Ianuariis anni 384 consule proclamato et veterum deorum intrepido cultore (t. I 180, 1 sq. ep. 926) intellegenda esse censeo, similiter atque *ὁμόζυξ* de Sallustio ab imperatore Iuliano in consulatus consortium ascito dictum est t. II 43, 10; 215, 11. Atque cum Richomeres paulo ante quam munus iniisset, epistulis et suo et imperatoris nomine scriptis Libanium Constantinopolin invitasset (t. I 180, 7), is hac occasione et Richomeris mentione prospere se uti credere potuit, ut aliquid *ὑπὲρ τῶν ἱερῶν* apud imperatorem efficeret. Postea vidi iam Tillemontium (Histoire des empereurs t. V 2 p. 950 sq. Bruxellis 1710) non solum argumentis a Gothofredo prolatis vim inesse negasse, sed etiam p. 515 de Richomere cogitasse atque orationem sub initium anni 384 scribi potuisse coniecisse (p. 950). Quocum mihi convenire gaudeo, nisi quod verba p. 94, 20 *τὰ τείχη ταῦτα τὰ καινὰ καὶ οἱ θερινοὶ πόνοι* ad mediam potius vel alteram partem huius anni nos vocare contendo. Cuius rationes qua de causa Sieversio parum probabiles visae sint, equidem haud perspicio.

et folium 141 quod incipit vocibus δέ σοι p. 101, 20 unum folium excidit quo verba interiecta continebantur. Cf. t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 97. Correctus est duabus manibus, secunda et tertia, ex Urbinate gr. 126 et Marciano append. XCI, 2. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Vaticanus gr. 939 saec. XV fol. 96. Vide t. I p. 44 sq. et 69.

5. Vaticanus gr. 81 saec. XV fol. 166. Vide t. I p. 209 sq. et 236.

6. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 113. Vide t. I p. 211 sq. et 236.

7. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 161ᵛ. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

8. Urbinas gr. 126 (= U) anno 1316 scriptus fol. 257. Vide t. I p. 216 sq. Contuli.

9. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 361. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

10. Urbinas gr. 125 saec. XIII fol. 114. Vide t. I p. 214 sq.

11. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 203ᵛ. Vide t. I p. 24 sq. Contuli.

12. Marcianus gr. 437 (= M) saec. XV fol. 109ᵛ. Vide t. I p. 213 sq. Contuli.

13. Laurentianus LIX 30 saec. XIV fol. 222. Vide t. I p. 417 sq.

14. Parisinus gr. 583 (= Par) saec. XVII miscellaneus continet foliis 132 et 133 verba inde ab ὀυν (sic) καὶ p. 110, 14 usque ad ἀλλ' ὥς τὰ σὰ p. 114, 11, quae Carolo Graux amice intercedente a Sturmio Luxemburgensi collata habeo. E Vaticano 81 eum descriptum esse conicio, sed vitiis e parte tantum manu secunda et tertia in margine correctis scatere et quovis pretio critico privum esse spondeo. Itaque ab apparatu critico eum exclusi. Ceterum vide t. II p. 417 sq. et quae ad orationem sequentem p. 122 sq. praefabimur demonstraturi apographum Allatianum Morello

missum eo contineri. Quod apud Morellum mancum et *ἀκέφαλον* factum esse et haec ipsa res eum ab edendo deterruisse videtur. Cf. t. II p. 234 et 537.

15. Vaticanus gr. 2269 chartaceus formae folii 136
miscellaneus continet manu saeculi XVIII nitidissime exaratam foliis 1—8 orationem graecam inscriptam *πρὸς τὸν βασιλέα ὑπὲρ τῶν ἱερῶν*, foliis 9—19 latine versam praemisso 'Argumento', foliis 20—33 'Notas in Orationem Libanii, Pro Templis Gentilium non exscindendis', foliis 34 et 35 'Constitutiones quasdam Constantii, Constantis, Theodosii M. de Sacrificiis et Templis ad intellectum Orationis Libanianae'. Quae omnia manu calligraphi vel potius calligraphorum — nam in foliis 17—19 alia manus conspicitur atque in reliquis — exarata ex editione Iac. Gothofredi Genevensi anni 1634 p. 1—63 ad verbum sumpta passimque a Giacomello[1]), cuius Adversaria hoc codice continentur, correcta et suppleta sunt. Is ut Graeca in 'Notis' omissa manu sua supplevit, ita foliis 36[2]) et sequentibus usque ad 41 suas ipsius observationes commisit.

16. Vaticanus lat. 9539 chartaceus formae quartae 137
continet inter '*Miscellanea graeca et latina*' manu Angeli

1) Fuit ille Michael Angelus Giacomelli, canonicus S. Petri „grecantissimo, *μέγα καύχημα καὶ καλλώπισμα* dello studio greco" (Iusti, Winckelmann II 1, 88), qui operam suam in Libanii orationibus e codicibus Vaticanis et Barberinis in lucem protrahendis cum Winckelmanno consociare volebat. Scribit enim hic die 29. mensis Ianuarii 1757 ad comitem de Buenau (Winckelm. opp. t. X ed. Ioseph. Eiselein 1825 p. 175): „*Wir haben beide Lust, des Libanii noch nicht herausgegebene Griechische Reden aus zween Manuskripten der Vatikanischen und Barberinischen Bibliothek ans Licht zu stellen. Der Praelat will sich nur einen kleinen Theil davon nehmen und mir das übrige lassen.*" Cf. epistulam ad Frankium ib. p. 191: „*Bei Lesung der Alten aber merke ich zugleich an, was die Sprache angehet, um mich im Stand zu setzen, viele noch ungedruckte Reden des Libanius aus der Vaticana und Barberina mit meiner Uebersetzung ans Licht zu stellen.*" Cf. etiam epistulas ad Waltherum ib. p. 173; ad Berendsem p. 183; Iusti l. l. II 2, 342.

2) In margine folii 36 manu recentiore scriptum est: *Osservaz. sopra Libanio di mano di M. Giacomelli.*

Mai descripta e codice Ambrosiano I 49 fol. 439[v 1]) epistulam Iuliani ad Libanium *Ἀνέγνων χθές* et responsum *Λιβάνιος Ἰουλιανῷ· εἰ ταῦτα γλώσσης*[2]) et dialexin Choricii *Ἡ διάλεξις πεποίηται μὲν, πρὸς τὸ δεῖν ἀποδοῦναι κτλ.* (= Choric. p. 203—204 ed. Boiss.) et e codice Palatino gr. 282 fol. 98 verba nostrae orationis *ὅτι δὲ καὶ θύειν ἄξιον* (p. 97, 7) usque ad *πλημμελεῖν. Εἰ δέ σοι φήσουσι τινὰς* (p. 101, 20) quae desunt in editionibus Gothofredi et Reiskii[3]).

Rationem quae inter hos codices intercedit ostendit tibi stemma t. I p. 303 et t. II p. 8 propositum.

Codices vero quos adhibendos esse duxi *CAPVUIBM* in duas distinguuntur familias, quarum prior codicibus *CAP*, altera *VIBM* continetur, *U* ex utraque mixtam recensionem praebet.

Unum locum Thomas Magister, plures Maximus Planudes[4]), permultos Macarius Chrysocephalus[5]) excerpsit codice usus alterius familiae sed liberrime, ut verba monstrant p. 111, 10 *μικρὰ ἠδίκησεν* pro *τὰ μέγιστα ὤνησε* posita.

Oratio primum a Iacobo Gothofredo (= Got) Coloniae Allobrogum[6]) anno 1634 ex apographo codicis Augus-

---

1) Cf. t. I p. 367.

2) Cf. quae dixi in annalibus Fleckeisenianis anni 1876 p. 497 sq.

3) „*P. 98 aversa v. 4. a fine incipit supplementum quod desideratur etiam in Reiskiana adnotante tamen editore tom. 2 p. 176 n. 8 desiderari unum saltem in codice Augustano folium.*"

4) Cf. t. I p. 73 sq.

5) Cf. supra p. 3 et 62 et t. I p. 351.

6) Titulus editionis hodie rarissimae (cf. Hesperus 1822 p. 882) est: *Libanii Antiocheni pro templis gentilium non exscindendis, ad Theodosium M. Imp. Oratio: ante MCCC ferme annos conscripta: Nunc primum edita a Iacobo Gothofredo IC. notisque illustrata. MDCXXXIV.* Repetita est ita ut notae textui non succedant, sed subiectae sint, eodem anno in Iacobi Gothofredi *opusculis historicis iuridicis politicis novis quinque* (Genevae 1634) p. 1—72 et in *operibus iuridicis minoribus* Lug-

tani non ita diligenter ab Elia Ehingero facto forma quidem mendosa sed cum commentario doctissimo edita est. Multa eius vitia divinando sanavit Reiskius (= Re) Animadversionum volumine quinto p. 483—492, plura ope codicis Augustani in editione quam notis Gothofredi ornatam uxor curavit t. II p. 144—204. Lacunam qua utraque editio ob folium unum in codice Augustano amissum laborabat primus Angelus Maius e codice Palatino gr. 282 adhibitis simul codicibus Urbinatibus gr. 125 et 126 et Vaticanis 81 et 939 explevit[1]) in Frontonis editione altera Romae anno 1823 foras missa p. 421—423. Cuius supplementi immemor anno 1828 Io. Casparus Orelli nihil nisi textum Reiskianum cum paucis iisque infelicibus coniecturis repetivit in libello inscripto: *Ioannes Chrysostomus in Eutropium. Libanius de templis. Themistius de religionibus.*[2]) *quibus editis Gymnasii Turicensium Carolini novum cursum indicit, Turici 1828* p. 15—27.

Integram quidem orationem ita ut lacunam ex apographo codicis Barberini a Iacobo Leopardi comite Recanatensi anno 1822 facto et ex editione Angeli Mai suppleret, sed in reliquis textum Reiskianum repeteret, primus Ludovicus de Sinner in Novo SS. Patrum Graecorum saeculi quarti delectu Parisiis 1842 p. 227—248 edidit.[3]) Huius non minus quam editionis Mai immemor Mauricius Schmidt supplementum illud, ut e codice Vindobonensi ab Augusto Gasda descriptum erat, in Philo-

duni Batavorum anno 1733 editis p. 458—498. Equidem editionem principem adhibui.

1) Lectiones varias non attulit, sed tantum textum *e Palatino uno, Urbinatibus II et totidem Vaticanis* se praebere testatur.

2) Haec est oratio illa Pseudothemistiana quam perperam *in latinum conversam ab Andrea Dudithio* dicit Orellius p. 28, ab hoc vel ab alio sub huius nomine factam esse ipse ostendi nov. ann. class. antiqu. anni 1900 II p. 74 sq. et contra Stephanum Hegedüs teneo, qui orationem ut foetum Themistii in linguam Hungaricam conversam Budae anno 1901 edidit (*Themistios és Dudith András*).

3) Cf. t. II p. 383 not. 3.

logi tomo XXII p. 175—177 cum viris doctis communicavit.

Denique Monnerius editione typis quidem mandata sed non foras missa[1]) p. 334—389 textum Reiskii Sinnerique paucis locis correctum et eleganti versione gallica ornatum repetivit. Huius aeque atque Orellii Sinnerique, nisi a Reiskio recesserunt vel coniecturas protulerunt, nullam mentionem feci.

Nonnulla correxit Cobetus.

---

1) Cf. t. I p. 15.

XXX (XXVIII R).

ΠΡΟΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΝ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ.

1. *Ἐπὶ πολλῶν πρότερον συμβουλῶν, ὦ βα-* R II 155
*σιλεῦ, δόξας σοι τοῦ προσήκοντος τετυχηκέναι καὶ τῶν
τἀναντία καὶ βουλομένων καὶ λεγόντων τῷ βελτίω
παραινεῖν κεκρατηκὼς* | *ἥκω ταὐτὸ καὶ νῦν ποιή-* R II 156
*σων ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἐλπίδος. σὺ δὲ μάλιστα μὲν καὶ
νῦν πεισθείης· εἰ δὲ μή, μήτοι νομίσῃς τοῖς σοῖς ἐχ-
θρὸν εἶναι πράγμασι τὸν εἰρηκότα λογιζόμενος μὲν
ἄνευ τῶν ἄλλων τὸ μέγεθος τῆς τιμῆς ἧς με τετίμη-*

C = codex Chisianus
A = Monacensis (olim Augustanus) 483
P = Palatinus gr. 282
U = Urbinas gr. 126
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII
I = Marcianus append. XCI 2
B = Barberinus II 41
M = Marcianus gr. 437

8 cf. t. II 237, 5 sq. R 10 cf. t. II 439, 9. 511, 14 R. t. I 241, 13. Eunap. vit. t. I 7, 23 sq.

1 *Πρὸς — βασιλέα* scripsi om *CA* edd *πρὸς βασιλέα P* Macar fol. 89ᵛ (vide ad p. 88, 11 sq.) *πρὸς τὸν βασιλέα B πρὸς τὸν βασιλέα θεοδόσιον M πρὸς αὐτὸν U εἰς τὸν βασιλέα θεοδόσιον I* sed post *ἱερῶν τοῦ αὐτοῦ λόγος V* $\bar{\lambda}$ ante *ὑπὲρ A*, *λβ* in marg *B* rubr *εἰκοστὸς πρῶτος* post *ἱερῶν V* rubr, *μιαρῶν ἱερῶν αὐτοῦ* Macar 5 *καὶ* (1) om *I* 6 *ταὐτὸ καὶ νῦν*] *καὶ νῦν ταυτὸ I ταυτὸν B* 7 *μὲν*] *νῦν* Got 9 *πράγμασιν* Got 10 *τὸ μέγεθος P* sed *ο μ* in ras m²

κας, ἐνθυμούμενος δέ, ὡς οὐκ εἰκὸς μὴ σφόδρα τὸν εὖ παθόντα φιλεῖν τὸν εὖ πεποιηκότα. τοῦτ᾽ αὐτὸ γάρ ἐστι καὶ δι᾽ ὃ συμβουλεύειν οἶμαι δεῖν περὶ ὧν ἂν ἡγῶμαι χρηστόν τι λέξειν. ἄλλως μὲν γὰρ οὐκ ἂν τῷ βασιλεῖ δυναίμην ἀποδοῦναι χάριτας, λόγοις δ᾽ ἂν ἴσως μόνοις καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν λόγων.

2. *Δόξω μὲν οὖν οὐκ ὀλίγοις κίνδυνον πολὺν ἔχουσιν ἐπιχειρεῖν ὑπὲρ ἱερῶν σοὶ καὶ τοῦ μὴ δεῖν κακῶς αὐτὰ πάσχειν ἧπερ νῦν, μέλλων διαλέγεσθαι, δοκοῦσι δέ* R II 157 *μοι πλεῖστον ἁμαρτάνειν τῆς σῆς φύσεως | οἵ τοῦτο τὸ δέος ἔχοντες. ὀργίλου μὲν γὰρ οἶμαι καὶ χαλεποῦ τὸ εἴ τι λέγοιτο τῶν οὐκ ἀρεσκόντων αὐτῷ, χωρεῖν εὐθέως ἐπὶ τὴν τῶν εἰρημένων δίκην, ἠπίου δὲ καὶ φιλανθρώπου καὶ πρᾴου, ταῦτα δὴ τὰ σά, τὸ μὴ δέχεσθαι μόνον τὴν οὐκ ἐπαινουμένην ὑφ᾽ ἑαυτοῦ συμβουλήν. οὖ γὰρ τοῦ πεισθῆναί τε καὶ μὴ κύριος ὁ τῶν λόγων ἀκροώμενος, οὔτε φεύγειν τὴν ἀκρόασιν ἄξιον οὐκ οὔσης βλάβης ἐντεῦθεν οὐδεμιᾶς οὔτ᾽ εἰ μὴ κατὰ νοῦν εἴη τὰ λεγόμενα, χαλεπαίνειν τε καὶ τιμωρίαν ζητεῖν, εἴ τις ἃ βέλτιστα ἔχειν ὑπελάμβανε, ταῦτα ἐθάρρησεν εἰπεῖν.* 3. *δέομαι οὖν εἰς ἐμέ τε τείνειν τὸν λέγοντα τὴν ὄψιν, ὦ βασιλεῦ,*

14 cf. t. II 393, 2. 428, 9 sq.

3 *διὸ* *I* sed in *δι᾽ ὃ* corr m², *BM* 4 *λέγειν* Got 5 *δὲ* Got 8 *δεῖν* *B* sed *εἶν* in ras m² 9 *ἥπερ* Got 11 *τὸ* om *PU* 11 *ὀργίλου* — 16 *συμβουλήν* citat praemissis verbis *τοῦ πρὸς βασιλέα ὑπὲρ τῶν μιαρῶν ἱερῶν αὐτοῦ* Macar fol. 89ᵛ 11 *γὰρ* om Macar 12 *τὸ* om *I* 13 *ἠπίου* *AP* 14 *πράου* *PIBM* Got | *ταῦτα* — *σά* om Macar | *τὸ* om Got 15 *ὑφ᾽* Re *ἐφ᾽* libri excepto *U* qui om, Macar Got 16 *τοῦ* *I* sed *ῦ* in ras m³ et ᾽ supra *ο* eras 18 *οὐδὲ μιᾶς* *A* 19 *οὐδ᾽* Got 20 *τὰ* Got 21 *ὑπελάμβανεν* *AP* | *ταῦτ᾽* *V* 22 *σε* Sintenis | *τεῖναι* *V* | *τὴν ὄψιν ὦ βασιλεῦ τὸν λέγοντα* *V*

καὶ μὴ τοῖς διὰ πολλῶν ἐκκρούειν καὶ σὲ κἀμὲ βουλησομένοις διδόναι τοὺς ὀφθαλμούς. ὡς πολλάκις γε νευμάτων δύναμις πλέον τῆς ἀπὸ τῶν ἀληθῶν ἰσχύος ἠνέγκατο. φημὶ δὲ δεῖν κἀκείνους ἐάσαντάς με καθ' ἡσυχίαν τε καὶ χωρὶς ἐπηρείας διεξελθεῖν τὸν λόγον ὕστερον αὖ πειρᾶσθαι καὶ αὐτοὺς λόγῳ κρατῆσαι τῶν ἡμῖν εἰρημένων.

4. *Οἱ πρῶτοι φανέντες ἐπὶ γῆς, ὦ βασιλεῦ, τὰ μετέωρα καταλαβόντες | σπηλαίοις τε καὶ καλύβαις* R II 158 *αὑτοὺς διασώζοντες θεῶν εὐθὺς ἔννοιαν λαβόντες καὶ γνόντες ὁπόσον ἡ 'κείνων εὔνοια τοῖς ἀνθρώποις, ἱερά τε οἷα εἰκὸς τοὺς πρώτους φύντας, καὶ ἀγάλματα σφίσιν αὐτοῖς ἐποίησαν. τῶν πραγμάτων δὲ εἰς πόλεις προελθόντων ἤδη τῆς περὶ ταῦτα τέχνης εἰς τοῦτο ἀποχρώσης πολλαὶ μὲν ἐν ὑπωρείαις, πολλαὶ δὲ ἐν πεδίοις ἐφάνησαν, ἐν ἑκάστῃ δὲ μετὰ τὸ τεῖχος ἀρχὴ τοῦ λοιποῦ σώματος | ἱερὰ καὶ νεῴ. παρὰ γὰρ* R II 159 *δὴ τῶν τοιούτων κυβερνητῶν ἡγοῦντο μεγίστην αὑτοῖς καὶ τὴν ἀσφάλειαν ἔσεσθαι.* 5. *κἂν ἐπέλθῃς τὴν γῆν ἅπασαν ἣν οἱ Ῥωμαῖοι νέμονται, πανταχοῦ τοῦτο εὑρήσεις, ἐπεὶ κἀν τῇ μετὰ τὴν μεγίστην πρώτῃ νεῴ τινες ἔτ' εἰσίν, εἰ καὶ τῶν τιμῶν ἐστέρηνται, ὀλίγοι μὲν ἐκ πάνυ πολλῶν, οὐ μὴν ἐξῆλθέ γε ἅπαν ἐξ αὐ-*

---

1 Dem. de fals. leg. p. 348, 14 10 Dem. ep. ad Phil. p. 157, 17 21 Constantinopoli cf. t. II 240, 15

---

1 *καί σε* Re | *βουλομένοις* Re 6 *λόγων* *M* 8 *Οἱ* — 9 *μετέωρα* om Got post *εἰρημένων καταλαβόντες*, lacuna indicata 10 *αὐτοὺς* Got | *ἔννοιαν* *I* sed *ἔν* in ras m^3 *εὔνοιαν* Got 11 *ἡ ἐκείνων* *I* sed *ἡ'* ex *ἐ* corr m^8 *ἡ κείνων* Got *ἡ ἐκείνων* Re 13 ⟨*παρὰ*⟩ *σφίσιν*? 14 *προσελθόντων* Got 17 *νεώ* *IBMV* Got 18 *αὑτοῖς* Re *αυτοῖς* *U* *αὐτοῖς* reliqui libri Got 21 *νεώι* *CA* *νεώ* *UIBMV*

*τῆς τοῦτο. καὶ μετὰ τῆς τῶν θεῶν τουτωνὶ συμμαχίας
ἐπιόντες Ῥωμαῖοι τοῖς ἐναντίοις μαχόμενοί τε ἐνίκων
καὶ νενικηκότες βελτίω τοῖς ἡττημένοις τοῦ πρὸ τῆς*
R II 160 *ἥττης | τὸν ἐπ' αὐτῇ χρόνον ἐποίουν φόβους τε
ἀφελόντες καὶ πολιτείας τῆς αὐτῶν μεταδόντες.*

6. *Παίδων τοίνυν ἡμῶν ὄντων καθαιρεῖ μὲν τὸν
περιυβρίσαντα τὴν Ῥώμην ὁ Γαλατῶν ἐπ' αὐτὸν ἀγα-
γὼν στρατόπεδον, οἷ θεοῖς ἐπῆλθον πρότερον εὐξά-*
R II 161 *μενοι, κρατήσας δὲ καὶ ἀνδρὸς | ἐπ' ἐκείνῳ ταῖς
πόλεσιν ἀνθεῖν παρεσχηκότος ἡγησάμενος αὐτῷ λυσι-
τελεῖν ἕτερόν τινα νομίζειν θεὸν εἰς μὲν τὴν τῆς πό-*
R II 162 *λεως περὶ ἣν ἐσπούδασε ποίησιν | τοῖς ἱεροῖς
ἐχρήσατο χρήμασι, τῆς κατὰ νόμους δὲ θεραπείας ἐκί-
νησεν οὐδὲ ἕν, ἀλλ' ἦν μὲν ἐν τοῖς ἱεροῖς πενία,
παρῆν δὲ ὁρᾶν ἅπαντα τἄλλα πληρούμενα.* 7. *κατα-
βάσης δὲ τῆς ἀρχῆς ἐπὶ τὸν ἐξ ἐκείνου, μᾶλλον δὲ τοῦ*
R II 163 *σχήματος, | ὡς τό γε κρατεῖν ἑτέρων ἦν, οἷς ἡ ἐξ
ἀρχῆς παιδαγωγία καὶ τὸ μέχρι παντὸς ἴσον δύνασθαι
παρέσχεν, οὗτος οὖν ἐν τῷ κελεύεσθαι παρ' αὐτῶν
βασιλεύων ἄλλα τε οὐ καλὰ πείθεται καὶ μηκέτ' εἶναι*

---

6 Maxentium. cf. Zos. II 16 9 Licinii. cf. Zos. II 28. Iul. Conv. p. 328 D sq. 12 cf. or. LXV t. III 436, 17 sq. R 20 Cod. Theod. XVI 10, 2. 4. 5. 6

---

16 *Κωνστάντιον λέγει τὸν τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου υἱόν P*[3]

---

1 *τούτων M* 2 *οἱ ῥωμαῖοι B* 4 *μετ' αὐτὴν V* 5 *αὐτῶν I* Got 7 *γνώμην* Got | *αὐτοῦ V* 9 *ἐκείνω I* sed *είνω* ex *εῖνο* corr m[3] *ἐκεῖνῳ B* sed ᾿ et ῀ et ῳ add m[2] 10 *αὐτῷ P* sed ῾ in ras m[3] *αὐτῶ IV* Got *αυτῶ U* 13 *χρή-μασιν A* 14 *οὐδὲν ἓν* Got 15 *ὁρᾶν* om *B* | *τᾶλλα A* 16 *ἐξεκείνου B* 17 *ἡ* inser *I*[3] | *ἐξαρχῆς BV* 18 *ἴσον*] *εἶναι B* 19 *οὖν* inser *I*[3]

θυσίας. ταύτας ὁ 'κείνου μὲν ἀνεψιός, ἀρετὴν δὲ ἅπασαν κτησάμενος ἐπανάγει καὶ τεθνεῶτος ἐν Πέρσαις, ὅ τι δεδρακὼς ἢ μέλλων, ἀφίημι νῦν, μένει μέν τινα τὸ θύειν ἱερεῖα χρόνον, νεωτέρων δέ τινων συμβάντων ἐκωλύθη παρὰ τοῖν ἀδελφοῖν, ἀλλ' οὐ τὸ λιβανωτόν. ἀλλὰ τοῦτό γε καὶ ὁ σὸς ἐβεβαίωσε νόμος, ὥστε μὴ μᾶλλον ἀλγεῖν ἡμᾶς | οἷς ἀφηρέθημεν ἢ R II 164 χάριν εἰδέναι τῶν συγκεχωρημένων. 8. σὺ μὲν οὖν οὔθ' ἱερὰ κεκλεῖσθαι ⟨ἐκέλευσας⟩ οὔτε μηδένα προσιέναι οὔτε πῦρ οὔτε λιβανωτὸν οὔτε τὰς ἀπὸ τῶν ἄλλων θυμιαμάτων τιμὰς ἐξήλασας τῶν νεῶν οὐδὲ τῶν βωμῶν, οἱ δὲ μελανειμονοῦντες οὗτοι καὶ πλείω μὲν τῶν ἐλεφάντων ἐσθίοντες, πόνον δὲ παρέχοντες τῷ πλήθει τῶν ἐκπωμάτων | τοῖς δι' ᾀσμάτων αὐτοῖς παρα- R II 165 πέμπουσι τὸ ποτόν, συγκρύπτοντες δὲ ταῦτα ὠχρότητι τῇ διὰ τέχνης αὐτοῖς πεπορισμένῃ μένοντος, ὦ βασιλεῦ, καὶ κρατοῦντος τοῦ νόμου θέουσιν ἐφ' ἱερὰ ξύλα φέροντες καὶ | λίθους καὶ σίδηρον, οἱ δὲ καὶ ἄνευ R II 166 τούτων χεῖρας καὶ πόδας. ἔπειτα Μυσῶν λεία καθαι-

3 cf. t. II 371, 1 5 cf. t. II 391, 5; 433, 1; 518, 16 6 Dion. Cass. LVI 31, 3 | Cod. Theod. XVI 10, 7. cf. p. 80 not. 3 19 cf. t. I 476, 6. t. II 22, 12

1 Ἰουλιανὸν λέγει P^3 3 ὤφειλεν, ὅ τι δεδρακότος P^3 9 κεκλεῖσθαι] τὸ σχῆμα ἀτελές. λείπει τὸ ἐκέλευσας C^f 12 σημείωσαι περὶ μοναχῶν τι φλυαρεῖ ὁ κρονόληρος CA περὶ τῶν μοναχῶν ὁ λόγος P^3

1 'κείνου *I* sed ' inser m[3] ἐκείνου *B* κείνου edd 3 ὅ τι ⟨δὲ⟩ δεδρακὼς ἢ μέλλων ⟨ἀπέθανεν⟩, ἀφίημι coni Re | μένειν μὲν τίνα *I* 4 τινων inser I^3 om *M* 9 ἐκέλευσας inserui auctore Re cf. schol. 12 μελανειμοῦντες *I* 17 τοῦ om *U*

ρουμένων ὀροφῶν, κατασκαπτομένων τοίχων, κατασπωμένων ἀγαλμάτων, ἀνασπωμένον βωμῶν, τοὺς ἱερεῖς δὲ ἢ σιγᾶν ἢ τεθνάναι δεῖ· τῶν πρώτων δὲ κειμένων δρόμος ἐπὶ τὰ δεύτερα καὶ τρίτα, καὶ τρόπαια τροπαίοις ἐναντία τῷ νόμῳ συνείρεται. 9. τολμᾶται μὲν οὖν κἀν ταῖς πόλεσι, τὸ πολὺ δὲ ἐν τοῖς ἀγροῖς. καὶ πολλοὶ μὲν οἱ καθ' R II 167 ἕκαστον πολέμιοι, | ἐπὶ δὲ μυρίοις κακοῖς τὸ διεσπαρμένον τοῦτ' ἀθροίζεται καὶ λόγον ἀλλήλους ἀπαιτοῦσι τῶν εἰργασμένων καὶ αἰσχύνη τὸ μὴ μέγιστα ἠδικηκέναι. χωροῦσι τοίνυν διὰ τῶν ἀγρῶν ὥσπερ χείμαρροι κατασύροντες διὰ τῶν ἱερῶν τοὺς ἀγρούς. ὅτου γὰρ ἂν ἱερὸν ἐκκόψωσιν ἀγροῦ, οὗτος τετύφλωταί τε καὶ κεῖται καὶ τέθνηκε. ψυχὴ γάρ, ὦ βασιλεῦ, τοῖς ἀγροῖς τὰ ἱερὰ προοίμια τῆς ἐν τοῖς ἀγροῖς κτίσεως γεγενημένα καὶ διὰ πολλῶν γενεῶν εἰς τοὺς νῦν ὄντας ἀφιγμένα. 10. καὶ τοῖς γεωργοῦσιν ἐν αὐτοῖς αἱ ἐλπίδες ὅσαι περί τε ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ τέκνων καὶ βοῶν καὶ τῆς σπειρομένης γῆς καὶ τῆς πεφυτευμένης. ὁ δὲ τοῦτο πεπονθὼς ἀγρὸς ἀπολώλεκε καὶ τῶν γεωργῶν μετὰ τῶν ἐλπίδων τὸ πρόθυμον· μάτην γὰρ ἡγοῦνται πονήσειν τῶν εἰς δέον τοὺς πόνους ἀγόντων ἐστερημένοι θεῶν. τῆς γῆς δὲ οὐκέθ' R II 168 ὁμοίων | πόνων ἀπολαυούσης οὐδ' ἂν ἴσος ὁ τόκος

---

1 κατασκαπτομένων *I* sed σκαπτο in ras 3—4 litt m^3 5 ταῦτα post οὖν inser coni Re 9 τὰ ante μέγιστα inser coni Re 11 χείμαρροι in χειμάρροι corr V^2 (cf. schol. Ven. A ad Il. δ 452) 12 οὗτος scripsi cum Re Anim et Cobeto Coll. 126 τούτῳ *PU* edd τοῦτο reliqui libri, sed τούτω suprascr V^2, in τούτω corr I^3 13 ψυχή. post τέθνηκε inser Re, quod improbaverunt Cobet et Monnier | κτίσεως *C* sed ι in η corr *f* κτήσεως *IBMV* 17 τε *I* sed ε in ras m^3 19 ὅδε Got 22 τῆς γῆς — 93,1 ἀπαντῴη citat Plan fol. 104 22 δ' Plan 23 ἶσος *P* sed ˜ in ´ corr m^3, Plan ἴσως Got

τῷ πρὶν ἀπαντῷη. τούτου δὲ ὄντος τοιούτου πενέστερος μὲν ὁ γεωργός, ἐν βλάβῃ δὲ ὁ φόρος. καὶ γὰρ ἂν σφόδρα ἐθέλῃ τις, τό γε μὴ δύνασθαι κωλύει.

11. *Οὕτως ἐπὶ τὰ μέγιστα τῶν πραγμάτων βαδίζει τὰ διὰ τὴν τούτων ἀσέλγειαν κατὰ τῶν ἀγρῶν τολμώμενα, οἳ φασὶ μὲν τοῖς ἱεροῖς πολεμεῖν, ἔστι δὲ οὗτος ὁ πόλεμος πόρος τῶν μὲν τοῖς ναοῖς ἐγκειμένων, τῶν δὲ τὰ ὄντα τοῖς ταλαιπώροις ἁρπαζόντων τά τε κείμενα αὐτοῖς ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἃ τρέφουσιν. ὥστ' ἀπέρχονται φέροντες οἱ ἐπελθόντες τὰ τῶν ἐκπεπολιορκημένων. τοῖς δὲ οὐκ ἀρκεῖ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ γῆν σφετερίζονται τὴν τοῦ δεῖνος ἱερὰν εἶναι λέγοντες, | καὶ πολλοὶ τῶν πατρῴων ἐστέρηνται δι' ὀνόματος* R II 169 *οὐκ ἀληθοῦς. οἱ δ' ἐκ τῶν ἑτέρων τρυφῶσι κακῶν οἱ τῷ πεινῆν, ὥς φασι, τὸν αὐτῶν θεραπεύοντες θεόν. ἦν δ' οἱ πεπορθημένοι παρὰ τὸν ἐν ἄστει ποιμένα, καλοῦσι γὰρ οὕτως ἄνδρα οὐ πάνυ χρηστόν, ἦν οὖν ἐλθόντες ὀδύρωνται λέγοντες ἃ ἠδίκηνται, ὁ ποιμὴν οὗτος τοὺς μὲν ἐπῄνεσε, τοὺς δὲ ἀπήλασεν ὡς ἐν τῷ μὴ μείζω πεπονθέναι κεκερδακότας.* 12. *καίτοι τῆς μὲν σῆς ἀρχῆς, ὦ βασιλεῦ, καὶ οὗτοι, τοσούτῳ δὲ χρησιμώτεροι τῶν ἀδικούντων αὐτούς, ὅσῳ τῶν ἀργούντων οἱ ἐργαζόμενοι. οἱ μὲν γὰρ ταῖς μελίτταις, οἱ δὲ*

---

7 cf. t. I 248, 22 sq. 11 Zos. V 23

---

2 *ἐν βλάβῃ*] *ἐβλάβη V* | *φόβος B* sed *ρ* in marg m. rec. 6 *ἐστὶ* Re 7 *λαοῖς* Got 11 *δ'* Re 13 *πολὺ U* | *πατρῴων PIB* 14 *οἷ A* *οἵ P* sed ´ in ras m², *IBMV* | *δὲ* Re 15 *τὸν αὐτῶν* om Got *τὸν I* sed *ὸν* in ras ex *ῶν* ut videtur corr m³ *αὐτῶν I* sed ῾ ex ᾿ corr m³ *αὐτῶν V* 16 *ἦν*] *οἱ B* | *δὲ* Re 17 *ἦν οὖν* om *V* 18 *συνελθόντες V* 20 *κεκερδακότας A* sed post *α* (1) ras 1 litt *κεκερδακότες B* 21 *σῆς I* sed *σ* e *τ* corr m³

R II 170 τοῖς κηφῆσιν ἐοίκασι. κἂν | ἀκούσωσιν ἀγρὸν ἔχειν τι τῶν ἁρπασθῆναι δυναμένων, εὐθὺς οὗτος ἐν θυσίαις τέ ἐστι καὶ δεινὰ ποιεῖ καὶ δεῖ στρατείας ἐπ' αὐτὸν καὶ πάρεισιν οἱ σωφρονισταί, τοῦτο γὰρ ὄνομα τίθενται ταῖς λῃστείαις, εἰ μὴ καὶ μικρὸν εἶπον. οἱ μέν γε πειρῶνται λανθάνειν καὶ ἃ τολμῶσιν ἀρνοῦνται, R II 171 | κἂν καλέσῃς λῃστήν, ὕβρισας, οἱ δὲ φιλοτιμοῦνται καὶ σεμνύνονται καὶ τοὺς ἀγνοοῦντας διδάσκουσι καὶ γερῶν ἀξίους εἶναί φασιν αὑτούς. 13. καίτοι τοῦτο τί ἕτερόν ἐστιν ἢ ἐν εἰρήνῃ πολεμεῖσθαι τοὺς γεωργούς; οὐδὲν γὰρ αὐτοῖς ἐλάττους ποιεῖ τὰς συμφορὰς τὸ παρὰ τῶν οἰκείων πάσχειν κακῶς, εἰ μὴ καὶ δεινότερον τὸ οὓς εἰκότως ἂν ἐν ταραχαῖς εἶχον συμμάχους, ὑπὸ τούτων ἐν ἡσυχίας καιρῷ πάσχειν οἷα διῆλθον.

14. Καίτοι τί μαθών, ὦ βασιλεῦ, τὰς δυνάμεις συνέχεις καὶ ὅπλα κατασκευάζῃ καὶ στρατηγοῖς κοινολογῇ καὶ τοὺς μὲν ἐκπέμπεις οἷ συμφέρει, τοῖς δὲ ἐπιστέλλεις ὑπὲρ τῶν ἐπειγόντων, τοῖς δὲ ἀντεπιστέλλεις ὑπὲρ ὧν ἐρωτῶσι; τὰ δὲ τείχη ταῦτα τὰ καινὰ R II 172 καὶ οἱ θερινοὶ πόνοι τί βούλεται ταυτὶ | πάντα καὶ ποῖ βλέπει; καὶ τί προξενεῖ ταῖς τε πόλεσι καὶ τοῖς ἀγροῖς τὸ ζῆν τε ἐν ἀδείᾳ καὶ καθεύδειν ἀκρι-

---

1 ἀκούσωσιν *I* sed ν add m^3 | ἀγρὸν *I* sed ὸ in ras m^3 2 τί *BV* 3 στρατιᾶς *IBM* 5 τοῖς λῃσταῖς? | καὶ inserui e *V* om reliqui libri edd 7 οἳ Got 9 γεωργῶν Got, γρ γεωργιῶν in notis p. 49 | αὐτοὺς *IMV* Got 11 ante τοὺς ras 3 litt *M* | αὐτοὺς *I* sed ὑ in ῖ corr m^3 13 καὶ inser I^3 | τὸ] τοὺς *M* 16 τί — 17 κατασκευάζῃ praemisso Λιβάνιος citat Thom. M. s. v. κατασκευάζω p. 215, 1 R 17 κοινολογῇ *I* sed η ex εῖ corr m^3 18 πέμπεις *B* | οἷς Got 18 τοῖς — 19 ἐπειγόντων om Got 19 ἐπιστέλλεις *I* sed στέλλεις in marg^3 | ὑπὲρ τῶν ἐπειγόντων in marg I^3 22 τε om *IBMV* 23 τε om *M*

*βῶς καὶ μὴ θορυβεῖσθαι ταῖς ἀπὸ τῶν πολέμων ἐλπί-
σιν, ἀλλ' εὖ εἰδέναι πάντας, ὅτι κἂν ἐπίῃ τις, λαβών
τι κακὸν μᾶλλον ἢ λυπήσας ἄπεισιν; ὅταν οὖν σοῦ
τοὺς ἔξωθεν πολεμίους ἀνείργοντος τῶν ὑπό σοι τινες
ἐπί τινας τῶν ὑπό σοι φέρωνται τῶν κοινῶν ἀγαθῶν
οὐκ ἐῶντες μετέχειν, πῶς οὐ τὴν σὴν πρόνοιαν καὶ
φροντίδας καὶ πόνους ἀδικοῦσιν, ὦ βασιλεῦ; πῶς δὲ
οὐκ ἐν οἷς πράττουσι καὶ τῇ σῇ γνώμῃ πολεμοῦσι;*

15. *Παραβαίνοντας γάρ φησι τὸν οὐκ ἐῶντα
θύειν νόμον καὶ θύοντας ἐτιμωρούμεθα. ψεύ-
δονται, ταῦτα ὅταν λέγωσιν, ὦ βασιλεῦ. οὐδεὶς γὰρ
οὕτω θρασὺς τούτων δὴ τῶν τῆς ἀγορᾶς ἀπείρων, ὡς
ἀξιοῦν εἶναι κυριώτερος νόμου, νόμον δὲ ὅταν εἴπω,
τὸν τεθεικότα λέγω. πιστεύεις οὖν, ὡς οἱ μηδὲ τὴν
τοῦ πράκτορος | χλαμύδα φέροντες οὗτοι βασι-* R II 173
*λείας ἂν κατεφρόνουν; ταυτὶ δὲ τὰ παρὰ τούτων ἐλέ-
γετο μὲν καὶ παρὰ Φλαβιανῷ πολλάκις, ἠλέγχθη δὲ
οὐδεπώποτε. οὐδὲ | γὰρ νῦν.* 16. *ἰδοὺ γὰρ δὴ* R II 174
*προκαλοῦμαι τοὺς κηδεμόνας τοῦδε τοῦ νόμου· τίς
εἶδέ τινας τούτων τῶν ἀναστάτων ὑφ' ὑμῶν γενομένων
τεθυκότας ἐπὶ τῶν βωμῶν, ὡς ὁ νόμος οὐκ ἐᾷ; τίς
νέος, τίς πρεσβύτης, τίς ἀνήρ, τίς γυνή, τίς τῶν τὸν*

---

17 cf. t. II 398, 1

---

2 *πάντας* om *B* | *τίς V* 3 *σοῦ P* sed ˜ add m[3] 4 *πολεμίους* scripsi *πολέμους* libri edd | *τῶν* Got sed *πῶς* in marg 8 *πράττουσιν A* Got | *σοὶ* ante *καὶ* inser Cobet Coll. 126 14 *τὸν τεθεικότα* Got, sed *τὸν εἰς τεθνκότα* in marg | *μὴ δὲ PIBMV* 15 *χλαμύδας* Got sed *γρ χλαμύδα* in marg et not. p. 50 16 *τὰ* cancellavit Cobet l. l. 17 *φλαυιανῷ* Got 18 *οὐδὲ πώποτε APIBM* Got 19 *προσκαλοῦμαι V* 20 *εἶδε* scripsi cum *M* *οἶδε* reliqui libri edd | *ἀναστάντων C* sed *ν* (2) eras | *ὑφ' P* sed ʽ ex ʼ corr et *υ* in ras m[5], *I* sed *ὑ* ex *ἐ* corr m[3] *ἐφ' CAMV*

αὐτὸν οἰκούντων ἀγρὸν οὐ συμφερόμενος τοῖς θύσασι τὰ περὶ τοὺς θεούς, τίς τῶν ἐν τοῖς πλησίον; πολλὰ δ' ἂν καὶ δυσμένεια καὶ φθόνος ἐμποιήσειε γείτοσιν, ἀφ' ὧν ἔλθοι τις ἂν ἡδέως ἐπ' ἔλεγχον, ἀλλ' ὅμως οὔτε τούτων οὔτε ἐκείνων οὐδεὶς ἧκεν, ἀλλ' οὐδὲ ἥξει δεδιὼς ἐπιορκίαν, ἵνα μὴ πληγὰς λέγω. τίς οὖν ἡ πίστις τῆς αἰτίας ἢ τὸ λέγειν τούτους, ὡς ἅπερ οὐκ ἐξῆν ἔθυσαν; ἀλλ' οὐκ ἀρκέσει τοῦτο τῷ βασιλεῖ.

17. *Οὐκ ἔθυσαν οὖν; ἐρήσεταί τις. πάνυ γε,* R II 175 *ἀλλ' ἐπὶ θοίνῃ καὶ ἀρίστῳ καὶ εὐωχίᾳ τῶν | βοῶν ἀλλαχοῦ σφαττομένων, βωμοῦ δὲ οὐδενὸς τὸ αἷμα δεχομένου οὐδὲ μέρους οὐδενὸς καομένου οὐδὲ οὐλῶν ἡγουμένων οὐδὲ σπονδῆς ἀκολουθούσης. εἰ δέ τινες συνελθόντες εἴς τι φαιδρὸν χωρίον μόσχον ἢ πρόβατον ἢ ἄμφω θύσαντες τὰ μὲν ἑψήσαντες, τὰ δὲ ὀπτήσαντες κατακλιθέντες ἐπὶ τῆς γῆς ἔφαγον, οὐκ οἶδ' εἴ τινας οὗτοι παρέβαινον τῶν νόμων.* 18. *οὐδὲ γὰρ κεκώλυκας ταῦτα, ὦ βασιλεῦ, νόμῳ, ἀλλ' ἓν εἰπὼν δεῖν μὴ ποιεῖν τἄλλα πάντα ἀφῆκας. ὥστ' εἰ καὶ μετὰ πάντων θυμιαμάτων συνέπινον, οὐ παρέβαινον νόμον οὐδέ γε εἰ πάντες ἐν ταῖς φιλοτησίαις ᾖδόν τε καὶ ἐκάλουν θεούς, εἰ μὴ καὶ τὴν οἴκοι δίαιταν γιγνομένην*

---

6 *ἀντίθεσις ἀντεγκληματική* $A^2 V^2$ 9 *ἡ λύσις μεταληπτικὴ ἀπὸ τοῦ τρόπου* $A^2 V^2$ 18 *ἓν*] *οἷον τὸ θύειν* V^2

---

4 *ἔλθοι* *I* sed *οι* ex *η* corr m[3] | *ἂν* inserui e *V* om reliqui libri edd 5 *οὔτ'* (2) Re | *οὐδ'* Re 6 *ἐπιορκίαν* *C* sed *ν* add *s* 7 *ὡς* om Got 12 *καομένου* *V* Re *καιομένου* Got
14 *φαιδρὸν* — 15 *τὰ μὲν* praemisso *κείμενον* in marg *I*[3] 16 *κατακλιθέντες* in marg *I*[3] 17 *τινες* *V* | *τὸν νόμον* *IV*
19 num *θύειν*? | *ἐφῆκας* Cobet Misc. 142 at cf. t. II 129, 23; 355, 20 20 *θυμιαμάτων* *B* sed *ω* supra *α* (1) scr m[2]
21 *πάντες* *P* sed *ες* in ras m[2] 22 *οἰκοδίαιταν* Got

ἑκάστῳ συκοφαντήσεις. 19. ἦν ἔθος πολλοὺς ἀγρότας εἰς | τοὺς γνωριμωτέρους συνιόντας ἐν ταῖς ἑορταῖς R II 176 θύσαντας εἶτα εὐωχεῖσθαι. τοῦθ' ἡνίκα ἐξῆν ποιεῖν, ἐποίουν. μετὰ ταῦτα πλὴν τοῦ θύειν ἡ περὶ τἄλλα ἔμεινεν ἐξουσία. καλούσης τοίνυν τῆς εἰωθυίας ἡμέρας ὑπήκουον καὶ οἷς ἀκίνδυνον ἐτίμων αὐτήν τε καὶ τὸ ἕδος. ὅτι δὲ καὶ θύειν ἄξιον, οὐδεὶς οὔτ' εἶπεν οὔτ' ἤκουσεν οὔτ' ἔπεισεν οὔτ' ἐπείσθη. οὐδ' ἂν εἴποι τις τῶν ἐκείνοις ἐχθρῶν, ὡς ἢ αὐτόπτης θυσίας γέγονεν ἢ ὡς ἔχει τὸν μεμηνυκότα. εἰ δ' ἦν ταῦτα ἢ τὸ ἕτερόν γε, τίς ἂν ἤνεγκε τούτους ἕλκοντας καὶ βοῶντας καὶ κατηγοροῦντας οὐκ ἐν τῷ Φλαβιανοῦ δικαστηρίῳ, ἀλλ' ἐν τοῖς ὡς ἀληθῶς δικαστηρίοις; οὕτω γὰρ μᾶλλον ᾤοντο ἂν ἀναιρήσειν τὸ θύειν ἀνελόντες τῶν τεθυκότων τινάς. 20. ἀλλ' οὐκ αὐτῶν ταῦτα εἶναι φήσουσι παραδιδόναι τοῖς ἀποκτενοῦσιν ἄνθρωπον, οὐδ' ἢν τὰ δεινότατα εἰργασμένος ᾖ. ἐγὼ δὲ ὅσους μὲν ἐν στάσεσιν ἀπεκτόνασιν οὐδὲ τὴν τῆς προσηγο-

---

12 cf. p. 95, 17

---

1 ἦν Re ἣν libri Got | ἀγρότας scripsi cum *BM* ἀγροὺς reliqui libri sed ἀγρότας in marg C^r, edd 4 μεταταῦτα *IBMV* 7 ἕδος *AP* Got ἔθος coni Orelli at cf. t. I 160, 18; t. II 290, 2 | ἄξιον Got sed ἠξίουν in marg 8 οὔτε (3) Got 9 ἐκείνης *B* 10 ἔχει voce desinit fol. 140 in *A*; excidit folium unum quo continebantur verba τὸν μεμηνυκότα usque ad 101, 20 πλημμελεῖν. εἰ (cf. p. 81), quae omissa in Got Re (qui lacunam indicavit) in lucem protraxerunt e codice *P* simul inspectis *U* et Urb. 125 Vat. 81. 939 Angelus Mai in appendice editionis alterius Frontonis Romae 1823 p. 422—424, ex apographo Barberini a I. Leopardi facto Ludovicus de Sinner, ex apographo codicis *V* a Gasda facto Maur. Schmidt Philol. XXII p. 175—177 11 ἤνεγκε] ἀνεῖχε Monnier | καὶ βοῶντας bis *M* sed alterum del m^3 12 φλαβιανῶ *I* 17 ὅσους *I* sed υς in ras m^3

ρίας αἰσχυνόμενοι κοινωνίαν, παρίημι μή τις εἰς τὸ ἀπερίσκεπτον τὰ τοιαῦτα ἀνενέγκῃ· ἀλλ' ἐν οἷς ἐξηλάσατε τοὺς ταῖς αὐτῶν ἐπιμελείαις πενίᾳ βοηθοῦντας ἔν τε γραυσὶ καὶ πρεσβύταις οὔσῃ καὶ παιδίοις ὀρφανοῖς καὶ τούτων τοῖς πλείοσι τὰ πολλὰ πεπηρωμένοις τοῦ σώματος, ταῦτα οὐ φόνος; ταῦτα οὐ θάνατος; ταῦτα οὐκ ἔστιν ἀποκτεῖναι καὶ πικροτάτῳ γε θανάτῳ, διὰ τοῦ λιμοῦ; τοῦ τρέφεσθαι γὰρ αὐτοῖς ἀπολωλότος τοῦτ' ἐλείπετο δήπου. εἶτ' ἐκείνους μὲν ἀπολλύντες οὐδὲν αἰτιαθέντας ἀπώλλυτε, τούτους δ' ἂν παραβεβηκότας νόμον ⟨οὔ⟩; οὕτω τὸ ⟨τὰ⟩ δικαστήρια φυγεῖν τὸν τοῦ μὴ τεθνκέναι τοὺς ἀνθρώπους ἔλεγχον ἔχει. οὕτως οὓς ἔκτειναν οὐ κρίναντες τὸ μηδ' ἀφορμῆς εἰς τὸ κρίνειν εὐπορεῖν ὡμολογήκασιν.

21. Εἰ δέ μοι γράμματα λέγουσιν ἀπὸ βίβλων αἷς φασιν ἐμμένειν, ἐγὼ τὰ πράγματα ἀντιθήσω τὰ παρὰ φαῦλον ἐκείνοις πεποιημένα. εἰ δὲ μὴ τοῦτο τοιοῦτον ἦν, οὐδ' ἂν ἐτρύφων. νῦν δ' ἴσμεν αὐτοὺς καὶ ὅπως χρῶνται μὲν ταῖς ἡμέραις, χρῶνται δὲ ταῖς νυξίν. οὔκουν ἦν εἰκὸς τοὺς οὐκ ὀκνοῦντας ἐκεῖνα τοῦτο

---

2 *ἀν ἐνέγκη I* sed *ἀν* praepos m^3 *ἐνέγκη BM* 3 *αὑτῶν P* sed ʽ in ras m^2 *αὐτῶν IMV* | *ἐπιμελείαις I* sed ς add m^3 4 *οὔσῃ I* sed ῃ in ras m^3, *V* sed *τῇ πενία* suprascr m^2 | *ὀρφανοῖς I* sed ῖ in ras m^3 7 *πικροτάτῳ* scripsi *πικροτέρῳ* libri edd | *γε* om *BM* 8 *τοῦ* om *V* 9 *εἶτ'* — 14 *ὡμολογήκασιν* citat Plan fol. 104 9 *ἐκείνους μὲν I* sed *ους μὲν* in ras m^3 10 *αἰτιαθέντες CI* sed ε (2) in α corr C^2I^3, *B* | *ἀπόλλυτε M* Plan 11 *οὔ* inserui cum Monnerio om libri Plan | *τὸ* om Plan | *τὰ* inserui cum Plan om libri edd 13 *ἔκτειναν* scripsi coll. 101, 3 *ἔκριναν* libri Plan edd | *οὐ*] *οἱ I* | *μὴ δ'* libri Plan | *ἀφορμὴν* Mai Monnier 14 *εὐπορεῖν I* sed *εὐ* in ras m^3 | *ὡμολογήκασι I* 15 *εἰ M* sed ε et ʼ in ras m^2 | *βίβλων* e *βιβλίων* corr I^3 16 *παραφαῦλον CU* 17 *φαύλων* Mai Sinner | *ἐκείνοις* scripsi *ἐκεῖνα* libri sed *ἐκείνοις* in marg M^2 19 *τοῖς* (2) *B* | *νυξὶ I* 20 *οὐκοῦν I* sed in *οὔκουν* corr m^3, *B* Monnier | *ταῦτα* Mai

φυλάξασθαι; ἀλλ' ἐξήρηται τοσαῦτα τοσούτων ἀγρῶν ἱερὰ ὕβρει καὶ παροινίᾳ καὶ κέρδει καὶ τῷ μὴ βούλεσθαι κατέχειν αὐτούς. 22. τεκμήριον δέ, ἦν ἄγαλμα ἐν Βεροίᾳ τῇ πόλει χαλκοῦν, Ἀσκληπιὸς ἐν εἴδει τοῦ Κλεινίου παιδὸς τοῦ καλοῦ καὶ ἡ τέχνη τὴν φύσιν ἐμιμεῖτο, τοσοῦτον δὲ ἦν τὸ τῆς ὥρας, ὥστε καὶ οἷς ὑπῆρχεν αὐτὸν καθ' ἡμέραν ὁρᾶν, εἶναι τῆς θέας ὅμως ἐπιθυμίαν. τούτῳ θύεσθαι θυσίας οὐδεὶς οὕτως ἀναιδής, ὡς εἰπεῖν ἂν τολμῆσαι. τοῦτο τοίνυν, ὦ βασιλεῦ, τὸ τοιοῦτον πολλῷ μέν, ὡς εἰκός, πόνῳ, λαμπρᾷ δὲ ἠκριβωμένον ψυχῇ κατακέκοπται καὶ οἴχεται, καὶ τὰς Φειδίου χεῖρας πολλαὶ διενείμαντο. διὰ ποῖον αἷμα; διὰ ποίαν μάχαιραν; διὰ ποίαν ἔξω τῶν νόμων θεραπείαν; 23. ὥσπερ οὖν ἐνταῦθα καίτοι θυσίαν οὐδεμίαν εἰπεῖν ἔχοντες ὅμως πολλὰ μέρη τὸν Ἀλκιβιάδην, μᾶλλον δὲ τὸν Ἀσκληπιὸν ἔτεμνον ἀποκοσμοῦντες τὴν πόλιν τοῖς περὶ τὸ ἄγαλμα, οὕτω χρὴ νομίζειν αὐτοῖς καὶ τὰ περὶ τοὺς ἀγροὺς ἐσχηκέναι. τέθυκε μὲν ἱερεῖον οὐδείς, ἐν οἷς δὲ καμόντες αὐτοὺς ἀνέπαυον ἱεροῖς, ταῦτα ἀνήρηται μείζω τε ὁμοίως καὶ ἐλάττω. καὶ νεναυαγηκόσιν οἱ ταῦτα παθόντες ἐοίκασιν ἀνθρώποις ἐκπεσοῦσι τῶν νεῶν ἐφ' ὧν ἔπλεον.

---

16 [Aristid.] Rhod. t. I 812, 14 D. t. II 82, 32 K

---

5 ἤτοι τοῦ Ἀλκιβιάδου P[3] I cf. Helbig Ann. d. I. t. 38 (1866) p. 228 sq. Mon. d. I. VIII 25. Arndt Stren. Helbig. 10 sq.

---

2 παροινίᾳ scripsi ex IMV παρανοίᾳ reliqui libri edd 3 αὐτοὺς V 4 βερροίᾳ IMV cf. p. 50, 13 6 τὸ inser I[3] 7 αὐτοῦ B Monnier | καθημέραν V 8 ἂν οὕτως I 9 τολμῆσαι M 10 λαμπρᾶ P sed ˜ e ` corr m[2] 11 ἠκριβωμένω I | τὰ Φειδίου χεῖρες Monnier 12 πολλοὶ? 17 οὕτως CPIM Mai 19 καμόντες scripsi κάμνοντες libri edd | αὐτοὺς V

24. Πότεροι τοίνυν τῶν δίκην ὀφειλόντων εἰσίν, οἱ τετηρηκότες τοὺς νόμους ἢ οἱ τὴν αὑτῶν βούλησιν ἀντ' ἐκείνων πεποιημένοι; εἰ γὰρ δεινὸν μέν, ὦ βασιλεῦ, τὸ τοῖς ὑπὸ σοῦ γραφεῖσιν ἀπειθεῖν, φαίνονται δὲ πεισθέντες μὲν οἱ μὴ τεθυκότες, ἐναντία δὲ πεποιηκότες οἱ διαφθείραντες ἃ μένειν τοῖς ἔχουσιν ἐδέδοκτό σοι, οἱ δίκην εἰληφότες ἐν αὐτῷ τῷ λαβεῖν ὀφείλουσιν· ἣν γὰρ οὐ προσῆκεν ἔλαβον ζῆν μὲν ἐάσαντες οἷς ἐνεκάλουν, ἃ δ' οὐκ ἦν αἰτιάσασθαι τῶν γε ἀψύχων ὄντα κατεσκαφότες.

25. Καὶ μὴν εἰ καὶ σφόδρα τοῦτο ἦν ἀδίκημα, τὸ μὲν ἀξίους δεῖξαι δίκης ἐκείνους τούτων ἦν, τὸ δὲ ἐπιθεῖναι τὴν δίκην τοῦ δικαστοῦ. δικαστοῦ δὲ οὐκ ἦν ἀπορῆσαι τῶν ἐθνῶν ὑπ' αὐτοῖς ὄντων ἁπάντων. οὕτω καὶ τοὺς φονέας οἱ τῶν ἀπεσφαγμένων οἰκεῖοι τιμωροῦνται λόγοις μὲν τοῖς παρ' ἑαυτῶν, ψήφῳ δὲ τῇ τῶν δικαζόντων. οὐδεὶς δὲ ἁρπάσας ἐπὶ τὸν ἀνδροφόνον ξίφος προστίθησιν αὐτὸ τῷ 'κείνου ⟨τραχήλῳ⟩ χρησάμενος ἀντὶ τοῦ δικαστηρίου τῇ χειρί, οὐδὲ γὰρ ἐπὶ τυμβωρύχον οὐδὲ προδότην οὐδὲ τῶν τὰ ἄλλα ἀδικούντων οὐδένα οὔτε πρότερον οὔθ' ὕστερον, ἀλλ' ἀντὶ τῶν ξιφῶν εἰσαγγελίαι καὶ γραφαὶ καὶ δίκαι. 26. καὶ τὸ δι' ὧν ὁ νόμος βούλεται γενέσθαι τὴν τιμωρίαν

---

19 οὐδὲ γὰρ τυμβωρύχον οἱ οἰκεῖοι τῶν παθόντων δηλονότι τιμωροῦνται V^2

---

2 αὐτῶν *IV* 3 εἰ] καὶ *M* | μέν om *V* 5 τεθεικότες Mai 11 τοῦτ' *V* 13 ἐπιθι ναι *U* 16 μὲν inser I^3 18 αὐτὸ τῷ *V* sed αὐτὸ τὸ ξίφος τῷ 'κείνου τραχήλω in marg m^2 αὐτῷ τό *M* αὐτῷ τὸ Monnier | τραχήλῳ inserui coll. Eur. Iph. T. 1460 19 ἐπὶ *U* et inser P^3 om reliqui libri 20 τυμβορύχον *M* | οὐδὲ τὸν προδότην *I* | τἄλλα *BM* 22 εἰσαγγελίαι *I* sed ʹ et ι in ras m^3

ἀρκοῦν οἶμαι τῷ δικάζοντι. ἀλλ' οὗτοι μόνοι τῶν ἁπάντων περὶ ὧν κατηγόρουν ἐδίκαζον καὶ δικάσαντες αὐτοὶ τὰ τῶν δημίων ἐποίουν. τί δὴ ζητοῦντες; εἰργομένους ἐντεῦθεν τοὺς τὰ τῶν θεῶν τιμῶντας ἐπὶ τἀκείνων ἐνεχθῆναι. τουτὶ δ' ἐστὶ πάντων εὐηθέστατον. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν, ὡς αὐτοῖς οἷς ἔπαθον μᾶλλον ἢ πρὶν ἐν οἷς ἦσαν ταῦτα τεθαυμάκασιν; ὥσπερ οἱ τῶν σωμάτων ἐρῶντες ἐκ τοῦ κωλύεσθαι μὴ τοῦτο ποιεῖν μᾶλλον τοῦτο ποιοῦσι καὶ γίγνονται τῶν αὐτῶν ἐρασταὶ σφοδρότεροι. 27. εἰ δὲ ταῖς κατασκαφαῖς ἐγίγνοντο τῆς γνώμης αἱ περὶ ταῦτα μεταβολαί, πάλαι ἂν σῇ ψήφῳ τὰ ἱερὰ κατέσκαπτο· πάλαι γὰρ ἂν ἡδέως ταύτην εἶδες τὴν μεταβολήν. ἀλλ' ᾔδεις οὐ δυνησόμενος. διὰ τοῦτ' ἀπέσχου τῶν ἱερῶν τούτων. τούτους δ', εἰ καί τι τοιοῦτον προσεδόκων, μετὰ σοῦ προσῆκεν ἐλθεῖν ἐπ' αὐτὸ καὶ μεταδοῦναι τῷ κρατοῦντι τῆς φιλοτιμίας. ἦν δέ, οἶμαι, μηδὲν ἁμαρτάνοντας κατορθοῦν ἅπερ ἤθελον κάλλιον ἢ μετὰ τοῦ πλημμελεῖν.

28. Εἰ δέ σοι φήσουσί τινας ἑτέρους ὑπὸ τούτων γεγενῆσθαι τῶν ἔργων καὶ μετ' αὐτῶν εἶναι τῇ περὶ τοῦ θείου δόξῃ, μή σε λανθανέτωσαν δοκοῦντας, οὐ γεγενημένους λέγοντες. ἀφεστᾶσι μὲν γὰρ οὐδὲν μᾶλ-

17 ἡ ἀντίθεσις ἀντιστατική V^2 23 γεγενημένους] ἤτοι χριστιανούς suprascr *M*

2 δικάζοντες *V* 3 δὲ Sinner 4 τὰ 'κείνων *MV* τὰ κείνων *I* Monnier 5 ἐνεχθῆναι *I* sed ἐ in ras m^3 | δέ ἐστι *M* γάρ ἐστι *B* 10 ἐγίνοντο *V* 14 διατοῦτ' *PIM* | ἀπέχου *CUI* sed in hoc in ἀπέσχου corr m^3 | τούτοις *U* 15 τοιοῦτο *PMV* edd | μετασοῦ *P* 16 μετὰ δοῦναι *C* 17 τῆς om *C* 18 ἤπερ *B* | πλημμελεῖν *CPUIM* 20 δέ σοι verbis rursus incipit *A* (fol. 141) Got Re 23 ἧττον *P* sed ἡττ in ras m^2 et μᾶλλον in marg m^3, *BU*

R II 177 λον | αὐτῶν, φασὶ δέ. τοῦτο δέ ἐστιν οὐκ ἐκείνους ἕτερα τιμᾶν ἀνθ' ἑτέρων, ἀλλὰ τούτους πεφενακίσθαι. ἔρχονται μὲν γὰρ ἐπὶ τὰ φαινόμενα ⟨καὶ⟩ τὸν τούτων ὄχλον καὶ διὰ τῶν ἄλλων ὧν οὗτοι πορεύονται, καταστάντες δὲ εἰς σχῆμα τὸ τῶν εὐχομένων ἢ οὐδένα καλοῦσιν ἢ τοὺς θεούς, οὐ καλῶς μὲν ἐκ τοῦ τοιούτου χωρίου, καλοῦσι δ' οὖν. ὥσπερ οὖν ἐν ταῖς τραγῳδίαις ὁ τὸν τύραννον εἰσιὼν οὐκ ἔστι τύραννος, ἀλλ' ὅπερ ἦν πρὸ τοῦ προσωπείου, οὕτω καὶ ἐκείνων ἕκαστος τηρεῖ μὲν αὑτὸν ἀκίνητον, δοκεῖ δὲ τούτοις κεκινῆσθαι. 29. καίτοι τί τὸ πρᾶγμα αὐτοῖς γεγένηται
R II 178 | βέλτιον, ὅταν λόγος μὲν ᾖ τὰ 'κείνων, τὸ δὲ ἔργον ἀπῇ; δεῖ γὰρ δὴ τά γε τοιαῦτα πείθειν, οὐ προσαναγκάζειν. εἰ δ' ὁ μὴ τοῦτο δυνάμενος ἐκείνῳ
R II 179 χρήσεται, εἴργασται | μὲν οὐδέν, οἴεται δέ [τουτὶ ἀσθενές]. λόγος δὲ μηδ' ἐν τοῖς τούτων αὐτῶν τοῦτο ἐνεῖναι νόμοις, ἀλλ' εὐδοκιμεῖν μὲν τὸ πείθειν, κακῶς δὲ ἀκούειν τὴν ἀνάγκην. τί οὖν μαίνεσθε κατὰ τῶν

8 Dem. de fals. leg. p. 418, 14. cf. Lib. t. III 376, 7 R. Choric. Spart. § 30 (Arch. Jahrb. IX 180, 1) 11 sq. cf. t. II 287, 19 sq.

14 τοῦτο] τὸ πείθειν et ἐκείνῳ] τῷ ἀναγκάζειν suprascr V^2

1 αὐτῶν *AP* sed in hoc ' in ʽ corr m², *IBMV* Got 3 ἐπὶ *V* sed om corrector (m²) qui verba inde ab ἔρχονται — 4 ἄλλων in marg praebet, om *U* et del P^2 | ἐπὶ τὸν *UB* et corrector (m²) in marg *V*, inser P^2 | καὶ inserui αὐξάνοντες vel simile aliquid excidisse coni Re 8 ἔτι Got 9 τοῦ om Got 10 αὑτὸν *I* 12 τἀκείνων *B* | κείνων *I* | δ' *M* 14 ἐκεῖνον Got 15 τουτὶ ἀσθενὲς inter δὲ et λόγος libri Got quod Re Anim in τουτὶ δὴ τὸ ἀσθενὲς (*id quod leve et infirmum est*) mutavit, ut emblema lectoris recte cancellavit in editione, verbo antecedenti οἴεται in ὃ ἴεται mutato male servavit Monnerius 16 μὴ δ' *PIBMV* μὴ Got | αὐτῶν Got | τοῦτο inser *A* om *CM* 17 μὲν om *I* 18 δ' Re

ἱερῶν, εἰ τὸ πείθειν μὲν οὐκ ἔστι, βιάζεσθαι δὲ ⟨δεῖ⟩; σαφῶς γὰρ οὕτως καὶ τοὺς ὑμετέρους ἂν αὐτῶν παραβαίνοιτε νόμους.

30. Ἀλλὰ τὸ μηδ' εἶναί φασιν ἱερὰ χρήσιμον εἶναι τῇ γῇ καὶ τοῖς ἐπ' αὐτῆς ἀνθρώποις. ἐνταῦθα τοίνυν δεῖ μέν μοι πολλῆς, ὦ βασιλεῦ, τῆς παρρησίας, δέδοικα δὲ μή τινα λυπήσω τῶν ἐμαυτοῦ κρειττόνων. χωρείτω δ' οὖν ὅμως ὁ λόγος ἓν τοῦτο ἀπαιτούμενος, τὴν ἀλήθειαν.

31. Εἰπάτω γάρ μοί | τις τῶν τὰς μὲν πυρά- R II 180
γρας καὶ σφύρας καὶ ἄκμονας ἀφέντων, περὶ δὲ οὐρανοῦ καὶ τῶν τὸν οὐρανὸν ἐχόντων ἀξιούντων διαλέγεσθαι, ποτέροις ἀκολουθοῦντες οἱ τὰ μέγιστα ἀπὸ μικρῶν καὶ φαύλων τῶν πρώτων ἀφορμῶν Ῥωμαῖοι δυνηθέντες ἐδυνήθησαν, τῷ ⟨θεῷ⟩ τούτων ἢ οἷς ἱερὰ καὶ βωμοὶ ⟨καὶ⟩ παρ' ὧν ὅ τι χρὴ ποιεῖν ἢ μὴ ποιεῖν, ἤκουον διὰ τῶν μάντεων; Ἀγαμέμνονα δὲ τὸ πανταχοῦ τεθυκέναι πλέοντα ἐπ' Ἴλιον αἰσχρῶς ἐπανήγαγεν ἢ νενικηκότα τῆς Ἀθηνᾶς αὐτῷ τὸ τέλος εὐ-

11 Od. γ 434 17 Aesch. Ag. 211 sq. Od. γ 144 19 Od. α 327. Il. η 26 et 30

4 τοῦτό ἐστι τὸ συμφέρον κεφάλαιον $A^{t}V$

1 ἔστιν Got | βιάζεσθαι scripsi e *PBU*, ut etiam Monnerius coni, perperam tamen explicans: „*si quidem illud non suadere, sed vim usurpare est*" βιάζεσθε reliqui libri, sed ε (2) in ras *M*, edd | δεῖ inserui auctore Re 2 γὰρ *B* sed γ et ρ in ras m² | οὕτως *U* sed ς eras οὕτω *B* | αὐτῶν Got | παραβαίνετε Got 4 μὴ δ' *PIBMV* Got 6 πολλῆς om Got 8 δ' οὖν] δὲ *B* 10 μοι τίς *IBMV* Got 12 τὸν om *IB*

15 θεῷ inserui om libri sed θεῷ δὴ (λ supra δὴ) supra τῷ scr *V*², edd cf. p. 116, 13 16 καὶ om *B* | ⟨καὶ⟩ inserui | ὅτι *IM* | χρῇ Got

ρούσης; Ἡρακλέα δὲ τὸν πρὸ τούτου τὴν αὐτὴν καθελόντα πόλιν οὐ θυσίαις ἴσμεν τῶν θεῶν προσλαβόντα τὴν ῥοπήν; 32. ἔτι τοίνυν λαμπρὸς μὲν ὁ Μαραθὼν οὐ διὰ τοὺς μυρίους μᾶλλον Ἀθηναίων ἢ διὰ τὸν Ἡρακλέα καὶ Πᾶνα, θεία δὲ ἡ Σαλαμὶς οὐ διὰ τὰς ⟨τριακοσίας⟩ τῶν Ἑλλήνων μᾶλλον ναῦς ἢ τοὺς ἐξ Ἐλευσῖνος συμμάχους, οἳ μετ' ᾠδῆς τῆς αὐτῶν ἐπὶ τὴν ναυμαχίαν ἧκον. μυρίους ⟨δ'⟩ ἄν τις ἔχοι λέγειν πολέμους τῇ τῶν θεῶν εὐνοίᾳ κυβερνηθέντας καί, νὴ Δία γε, καὶ εἰρήνης καὶ ἡσυχίας χρόνους.

33. Τὸ δὲ μέγιστον, οἱ μάλιστα τοῦτο τὸ μέρος ἀτιμάσαι δοκοῦντες καὶ ἄκοντες τετιμήκασι. τίνες οὗτοι; οἱ τὴν Ῥώμην τοῦ θύειν οὐ τολμήσαντες ἀφελέ-
R II 181 σθαι. καίτοι | εἰ μὲν μάταιον ἅπαν τοῦτο τὸ περὶ τὰς θυσίας, τί μὴ τὸ μάταιον ἐκωλύθη; εἰ δὲ καὶ βλαβερόν, πῶς οὐ ταύτῃ γε μᾶλλον; εἰ δ' ἐν ταῖς ἐκεῖ θυσίαις κεῖται τὸ βέβαιον τῆς ἀρχῆς, ἁπανταχοῦ δεῖ νομίζειν λυσιτελεῖν τὸ θύειν καὶ διδόναι τοὺς μὲν

---

1 Paus. V 14, 2. VIII 15, 5 4 cf. ad t. II 264, 13 5 cf. ad t. II 135, 12 7 Polem. decl. I § 35. II § 41 | Her. VIII 65. Plut. Them. 15 13 cf. Cod. Theod. XVI 10, 10 cum nota Gothofredi t. VI p. 272

---

6 *Δήμητραν καὶ Περσεφόνην* P^{2}IV^{2}

---

5 *καὶ τὸν πᾶνα M* | *τριακοσίας* (i. e. *τ'*) inserendum conieci Mus. Rhen. XXXII 92 coll. t. II 26, 7. Aesch. Pers. 337. Her. VIII 48 et 82 7 *αὑτῶν IV* Got 8 *δ'* inserui | *λέγειν* om *B* 12 *δοκοῦντες C* sed *τες* add *s* 13 *οἱ C* sed *ι* ex *υ* corr *s* | *τοῦ*] *τὸ V* 16 *καὶ* om *V* | „*mallem γε καὶ μᾶλλον*" Re 18 *τελεῖν* Got | *καὶ μὴ διδόναι P* sed *μὴ* inser m^{2} et *καὶ διδόναι* in marg scr m^{3}, *BU* | *καὶ διδόναι τοῖς μὲν ἐν ῥώμῃ δαίμοσι, καὶ τοῖς ἐν τοῖς ἀγροῖς· οὕτω συντακτέον* in marg *V*^{2}

ἐν Ῥώμῃ δαίμονας τὰ μείζω, τοὺς δ' ἐν τοῖς ἀγροῖς ἢ καὶ τοῖς ἄλλοις ἄστεσιν ἐλάττω, δέξαιτο δ' ἄν τις εὖ φρονῶν καὶ τὰ τηλικαῦτα. 34. *καὶ γὰρ ἐν τοῖς στρατεύμασιν οὐκ ἴσον μὲν τὸ παρ' ἑκάστου, φέρει δέ τι τῇ μάχῃ τὸ παρ' ἑκάστου. οἷον δή τι κἀν ταῖς εἰρεσίαις· οὐκ ἴσοι μὲν ἅπαντες οἱ βραχίονες, συντελεῖ δέ τι καὶ ὁ τοῦ πρώτου λειπόμενος. ὁ μέν τις τῷ σκήπτρῳ τῷ τῆς Ῥώμης συναγωνίζεται, ὁ δέ⟨τις⟩ ταύτῃ σώζει πόλιν ὑπήκοον, ὁ δέ τις ἀγρὸν ἀνέχει παρέχων εὖ πράττειν. ἔστω τοίνυν ἱερὰ πανταχοῦ ἢ ὁμολογούντων οὗτοι δυσμενῶς ὑμᾶς πρὸς τὴν Ῥώμην ἔχειν δόντας αὐτῇ ποιεῖν ἀφ' ὧν ζημιώσεται.*

35. *Οὐ τοίνυν τῇ Ῥώμῃ μόνον ἐφυλάχθη τὸ θύειν, ἀλλὰ καὶ τῇ τοῦ Σαράπιδος | τῇ πολλῇ τε καὶ* R II 182 *μεγάλῃ καὶ πλῆθος κεκτημένῃ νεῶν, δι' ὧν κοινὴν ἁπάντων ἀνθρώπων ποιεῖ τὴν τῆς Αἰγύπτου φοράν. αὐτὴ δὲ ἔργον τοῦ Νείλου, τὸν Νεῖλον δὲ ἑστιάματά*

---

14 cf. Eunap. vit. soph. p. 73 sq. Expos. tot. mund. § 35 sq.

---

3 *τὰ τηλικαῦτα*] *τὰ ἐλάττω V*[2] 7 *τις*] *ἀπὸ τῶν θεῶν V*[2] 12 *ποιεῖν*] *τὰς θυσίας V*[2]

---

1 *δαίμονασ U* sed *να* eras 2 „*post ἐλάττω addi velim μὲν*" Re 3 *καὶ γὰρ* — 7 *λειπόμενος* citat Plan fol. 104 4 *ἴσον P* sed ´ in ras m², *I* sed ´ ex ˜ corr m³ *ἶσον* Plan 5 *καὶ* ante *τῇ A* sed punctis suprapos del, edd delevi | *καὶ τὸ* Plan | *εἰρεσίαις A* sed *ι* (1) inser m² *εἰρεσίαις* Plan *ἐρεσίαις* Got 6 *ἴσοι P* sed ´ in ras m² *ἶσοι* Plan 7 *τε* Got quod in *γε* corr Re Anim 8 *τις* inserui | *ταύτῃ*] *ταύτῃ πόλει V* 10 *ὁμολογούντων V* sed *ὁμολογείτωσαν* in marg 12 *ζημιώσεται* Re *ζημιώσετε* libri Got Monnier 15 *ναῶν V* 16 *ἀνθρώπων* om *V* 17 *ἑστιάματά ἐστιν* scripsi coll p. 106, 5. Heliod. Aeth. IX 10. Aristid. t. II 303, 6 K. Cosm. Hieros. ad Greg. Naz. carm. 64 ed. Mai Spicil. Rom. II 179, 5 sq. (Eudoc. Viol. p. 305 Vill. 698 Fl.). Sen. nat. quaest. IV 2, 7. Dittenb. Orient. Graec. inscr. sel. 168, 5

ἐστιν ἀναβαίνειν ἐπὶ τὰς ἀρούρας πείθοντα, ὧν οὐ ποιουμένων ὅτε τε χρὴ καὶ παρ' ὧν, οὐδ' ἂν αὐτὸς ἐθελήσειεν. ἅ μοι δοκοῦσιν εἰδότες οἱ καὶ ταῦτα ἂν ἡδέως ἀνελόντες οὐκ ἀνελεῖν, ἀλλ' ἀφεῖναι τὸν ποταμὸν εὐωχεῖσθαι τοῖς παλαιοῖς νομίμοις ἐπὶ μισθῷ τῷ εἰωθότι. 36. τί οὖν; ἐπεὶ μὴ ποταμός ἐστι καθ' ἕκαστον ἀγρὸν τὰ τοῦ Νείλου τῇ γῇ παρέχων, οὐδ' εἶναι τἀν τούτοις ἱερὰ δεῖ, ἀλλ' ὅ τι δόξειε τοῖς γενναίοις τουτοισὶ πάσχειν; οὓς ἡδέως ἐκεῖνο ἂν ἐροίμην, εἰ τολμήσουσι παρελθόντες γνώμην εἰπεῖν πεπαῦσθαι |
R II 183 μὲν τὰ γιγνόμενα τῷ Νείλῳ, μὴ μετέχειν δὲ αὐτοῦ τὴν γῆν μηδὲ σπείρεσθαι μηδὲ ἀμᾶσθαι μηδὲ διδόναι πυροὺς μηδ' ὅσα δίδωσι μηδ' ἀνάγεσθαι γῆν ἐπὶ πᾶσαν ἃ νῦν. εἰ δ' οὐκ ἂν ἐπὶ τούτοις διάραιεν τὸ στόμα, οἷς οὐ λέγουσι διελέγχουσιν ἃ λέγουσιν. οἱ γὰρ οὐκ ἂν εἰπόντες δεῖν τῶν τιμῶν ἀποστερεῖσθαι τὸν Νεῖλον ὁμολογοῦσι τοῖς ἀνθρώποις συμφέρειν τὰς τῶν ἱερῶν τιμάς.

---

14 Dem. p. 375, 14. 405, 26; 536, 18

---

8 *τοῖς μελεινειμονοῦσι* (corr *μελανειμονοῦσι*) V^2 cf. p. 91, 12

---

et 10 sq. (cf. Wilcken Arch. Pap. III 323) *ἑστιᾶ* libri (*ἑστιᾶι A*) sed in *ἐστιν ἃ οἴδαμεν* corr C^s et *ἔστιν ἃ* (?) *μεν* (ante *μεν* nonnullae litterae perierunt) in marg P^3, edd *ἱερά ἐστι τὰ* Cobet Mnem. II 406 (Coll. crit. 127) 1 *πείθουσα* Re et comma post *ἑστιᾷ* ponens Sintenis 5 *νόμοις I* 8 *ἱερὰ χρήματα* (*ρήματ* in ras) in marg *I* | *δείξειε I* 9 *ἂν ἐκεῖνο B* 11 *γινόμενα V* 12 et 13 *μὴ δὲ PIBM* 12 *ἀμᾶσθαι CAPU* Got Re cf. ad t. I 153, 24; II 259, 6 16 *δεῖν* scripsi cum Got e *P* sed *ν* add m^2, *M* sed *ν* add m^3 et *γρ ὡς δεῖ* in marg m^4, *BV* *δεῖ* reliqui libri edd 18 *ἱερῶν I* sed *ἱε* in ras m^3

37. Ὅταν τοίνυν καὶ τοῦ σεσυληκότος μνημονεύωσι, τὸ μὲν ὡς οὐκ ἐπὶ τὰς θυσίας προῆλθε, παρείσθω, ἀλλὰ τίς | οὕτω μεγάλην τῶν περὶ τὰ ἱερὰ χρή- R II 184 ματα δέδωκε δίκην τὰ μὲν αὐτὸς αὑτὸν μετιών, τὰ δ' ἤδη καὶ τεθνεὼς πάσχων ἐπ' ἀλλήλους τε ἰόντων τῶν ἐκ τοῦ γένους καὶ λελειμμένου μηδενός; καίτοι πολὺ βέλτιον ἦν αὐτῷ τῶν ἀπ' ἐκείνου τινὰς ἄρχειν ἢ τὴν ἐπώνυμον αὐτῷ τοῖς οἰκοδομήμασιν αὔξεσθαι πόλιν, δι' ἣν καὶ αὐτὴν πλὴν τῶν ἐκεῖ κακῶς τρυφώντων ἅπαντας ἀνθρώπους ἔχει καταρωμένους | τῇ σφῶν R II 185 αὐτῶν ἀπορίᾳ τὴν εὐπορίαν ἐκείνῃ παρέχοντας.

38. Καὶ ὅταν τοίνυν μετ' ἐκεῖνον τὸν ἐκείνου λέγωσι καὶ ὡς καθεῖλε νεὼς οὐκ ἐλάττω περὶ τοῦτο πονησάντων τῶν καθαιρούντων ἢ τῶν οἰκοδομησάντων, — οὕτως οὐκ ἦν ῥᾴδιον ἀλλήλων διαζεῦξαι τοὺς λίθους δεσμοῖς ἰσχυροτάτοις εἰσενηνεγμένους, — ὅταν οὖν ταῦτα λέγωσιν, ἐγὼ μεῖζόν τι προστίθημι, ὅτι

---

4 Zos. II 29 9 cf. t. I 202, 12

---

1 τοῦ σεσυληκότος] τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον αἰνίττεται V^2 1 sq. σημείωσαι ἃ φησὶ περὶ τῶν μοναχῶν Κωνσταντίνου ὁ ἄνομος καὶ παμβέβηλος καὶ ὄντως ἄνομος κεκεντρισμένος (?) καὶ πάσας αἰωνίους τὰς δίκας ὀφείλων ὧν περὶ τὸ ἀληθὲς σέβας ἐξύβρισε A^f ὦ τλήμων Λιβάνιε, πόθεν ὁ διάβολος ἐνοίκησεν ἐπὶ σοὶ καὶ διὰ σοῦ βλασφημεῖ τὰ παράνομα; ὦ φύσις ἀθλιωτάτη, οἷα ληρεῖς κατὰ τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀνάπλασιν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. ἐλεῶ σε, ταλαίπορε διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς φιλοσοφίας A^p 12 ἐκείνου] υἱὸν suprascr V^2

---

1 μνημονεύωσιν *I* 3 χρήματα om *I* „*addendum videtur aut* ἠσεβηκότων *aut potius* ἠσεβημένων“ Re 5 τ' Re 10 καταρωμένους *C* sed inter α et ρ ras 1 litt 11 αὐτῶν om Got 12 τῶν *I* 16 εἰς ἓν συνηγμένους (συνηνεγμένους Anim) coni Re εἰσεληλαμένους coni Orelli num συνεζευγμένους? 17 ἐγὼ om Got | μεῖζον τί *IB*

ἐκεῖνός γε καὶ δῶρα ναοὺς τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐδίδου R II 186 *καθάπερ ἵππον ἢ ἀνδράποδον | ἢ κύνα ἢ φιάλην χρυσῆν, κακὰ δὲ ἀμφοῖν τὰ δῶρα τοῖς τε δοῦσι τοῖς τε λαβοῦσιν. ὁ μὲν γὰρ ἐν τῷ τρέμειν καὶ δεδιέναι Πέρσας ἅπαντα τὸν βίον ἐβίω φοβούμενος ἔαρ ἕκαστον ἔξοδον ἔχον, ὥσπερ τὰ παιδία τὰς Μορμόνας, τῶν δὲ οἱ μὲν ἄπαιδες καὶ πρὸ διαθηκῶν ἀπῆλθον οἱ δυστυχεῖς, τοῖς δ' ἦν ἄμεινον μὴ παιδοποιήσασθαι.* 39. *τοιαύταις μὲν ἀδοξίαις, τοσούτῳ δὲ πολέμῳ τῷ πρὸς ἀλλήλους συζῶσιν οἱ ἀπὸ τούτων ἐν μέσῳ τῶν ἀπὸ* R II 187 *τῶν | ἱερῶν κιόνων στρεφόμενοι, δι' οὕς, οἶμαι, ταῦτα. τοιαύτας τοῖς τέκνοις εἰς εὐδαιμονίαν ἀφορμὰς οἱ πλουτεῖν εἰδότες ἐκεῖνοι παρέδωκαν. καὶ νῦν οὓς ἄγει μὲν εἰς Κιλικίαν νοσήματα τῆς τοῦ Ἀσκληπιοῦ χρῄζοντα χειρός, αἱ δὲ περὶ τὸν τόπον ὕβρεις ἀπρά-* R II 188 *κτους ἀποπέμπουσι, πῶς ἔνεστι | μὴ κακῶς τὸν τούτων αἴτιον λέγοντας ἀναστρέφειν;*

40. *Βασιλεῖ δὲ τοιαῦτα ἔστω τὰ βεβιωμένα, ὥστε τοῖς ἐπαίνοις ζῆν καὶ τετελευτηκότα, οἷον γενόμενον*

---

1 cf. t. II 210, 5 4 cf. t. I 375, 12 sq. 5 cf. t. II 275, 17; 326, 14 sq. 6 cf. t. II 265, 13 R. Xen. Hell. IV 4, 17 10 cf. t. II 290, 3. t. I 376, 2 14 Philostr. vit. Apollon. I 7 et 8 et 9 p. 6, 18 et 8, 1 sq. et 9, 11 sq. K; vit. soph. II 4 p. 74, 32 sq. Sozom. h. e. II 5 p. 51

---

1 *ὑφ' αὐτῶν I* | *αὐτὸν A* 3 *δ'* Re | *διδοῦσι V* 4 *λαμβάνουσιν* (*οῦ* supra) *V* 5 *φοβούμενος ἔαρ* scripsi auctore Re collato t. II 326, 14 *στράτευμα ἄγων καθ' ἕκαστον ἔτος ἀρχομένου θέρους ἅμα ἦρι κτλ.* *φοβούμενος. ἄρ' CAP* sed in hoc *φο]βούμενος. ἕκαστον* in marg m[3], *IBU* edd (*ἄρ'* Got Monnier) *φοβούμενος παρ' M* *φοβούμενος* cum lacuna 4—5 litt *V* 6 *ἐξόδων* Monnier | *ἔχον* scripsi auctore Re *ἔχων* libri edd (*ἦχον* Monnier) 8 *τοσαύταις?* 11 *ἱερῶν ἐκείνων κιόνων B* 15 *χρήζοντα PIBM* Got (qui *χρήζονται* in marg habet) 18 *Βασιλεῖ* — 19 *τετελευτηκότα* citat Macar l. l. fol. 89[v] 18 *δὲ* om Macar

ἴσμεν ⟨περὶ⟩ τὸν τὴν μὲν ἀρχὴν ἐκδεξάμενον τὴν ἐκείνου, τὴν Περσῶν δὲ καθελόντα ἄν, εἰ μὴ προδοσία τὸ πέρας ἐκώλυσε. μέγας δέ ἐστιν ὅμως καὶ τεθνεώς. δόλῳ μὲν γὰρ ἀπέθανεν, ὥσπερ Ἀχιλλεύς, ἐκ δὲ τῶν πρὸ τοῦ θανάτου πεπραγμένων, ὡς ἐκεῖνος, ᾄδεται. 41. *καὶ ταῦτα τούτῳ παρὰ τῶν θεῶν οἷς ἀπέδωκεν ἱερὰ καὶ τιμὰς καὶ τεμένη καὶ βωμοὺς καὶ αἷμα. παρ' ὧν ἀκούσας, ὡς τὸ τῶν Περσῶν αὔχημα ταπεινώσας εἶτα ἀποθανεῖται, τῆς ψυχῆς ἐπρίατο τὸ κλέος πολλὰς μὲν πόλεις ἑλών, πολλὴν δὲ γῆν δῃώσας, παιδεύσας δὲ τοὺς διώκοντας φεύγειν, μέλλων δέ, ὡς ἅπαντες ἴσασι, δέξεσθαι πρεσβείαν κομίζουσαν τῶν πολεμίων δουλείαν. τοιγαροῦν ἠσπάζετό τε τὸ | τραῦμα καὶ* R II 189 *βλέπων ἠγάλλετο καὶ μὴ δακρύων αὐτὸς τοῖς τοῦτο δρῶσιν ἐπετίμα, εἰ μὴ νομίζοιεν αὐτῷ παντὸς ἀμείνω γήρως εἶναι τὴν πληγήν. καὶ αἱ πρεσβεῖαι τοίνυν αἱ πολλαὶ αἱ μετ' ἐκεῖνον ἐκείνου πᾶσαι καὶ τὸ λόγοις*

---

2 cf. t. II 523, 11 sq. 4 Philostr. Her. XIX 11 p. 204, 23 sq. K. cf. Herm. XVII 200 sq. 5 Socr. hist. eccl. III 21 p. 198 A | Od. ω 93 sq. 7 Eunap. fr. 26 (Mueller Fr. hist. IV 25) 9 Xen. Cyr. III 1, 36 10 cf. t. II 325, 11 sq. 12 cf. t. II 353, 9 sq. 15 cf. t. II 355, 11

---

3 *τἆλλα τῆς ἀληθείας, ὡς εἰώθεις, καταψευδόμενος, Λιβάνιε, ἐνταῦθα τἀληθὲς εἴρηκας, ὅτι μέγας Ἰουλιανὸς ἐπὶ κακίᾳ καὶ μετὰ θάνατον περιᾴδεται χριστιανῶν διώκτης πεφηνώς, Περσὶς δὲ μᾶλλον ἔδειξεν, ὡς οὐ δόλῳ, ἀλλὰ θεόθεν καιρίᾳ πληγῇ βληθεὶς ἀπέρρηξε τὴν βέβηλον ψυχὴν στήλην ὕβρεως ἀδιαλείπτου κεκομισμένος V*[2]

---

1 ⟨*περὶ*⟩ inserui | *μὲν τὴν VB* 2 *πέρας*] *πέρσας C* 3 *δ'* edd 6 *τούτων CP* sed in utroque *ν* eras, *A* sed *γρ τῶν* in marg, *I* | *τῶν* om *PIBUV* Got 8 *τὸ* om *I* 11 *μέλλων* e *μεγάλων* corr I^3 12 *δέξασθαι IM* | *πολεμίων I* sed *ω* in ras m^3 13 *πρᾶγμα I* 17 *αἱ* om Re | *λόγους* Got

ἀνθ' ὅπλων χρῆσθαι τοὺς Ἀχαιμενίδας ἐκείνου τοῦ δέους αὐτῶν ἐγκατατεθειμένου ταῖς ψυχαῖς. τοιοῦτος ἡμῖν ὁ τὰ ἱερὰ τοῖς θεοῖς ἀνιστάς, κρείττω μὲν ἔργα λήθης ἐργασάμενος, κρείττων δὲ λήθης γεγενημένος.

42. Ἐγὼ δὲ ἠξίουν τὸν πρὸ τοῦδε τὰ μὲν τῶν ἐναντίων καθαιρεῖν καὶ κατασκάπτειν καὶ κατακάειν, ἐπειδήπερ ἐγνώκει τῶν θεῶν καταφρονεῖν, εἰ καὶ ἱερῶν γε καὶ ὁ τῶν ὄντων τοῖς πολεμίοις φειδόμενος ἀμείνων, οἰκείων μέντοι ναῶν πόνῳ καὶ χρόνῳ καὶ πολυχειρίᾳ καὶ πολλοῖς ταλάντοις κατεσκευασμένων καὶ προκινδυνεύειν ἄξιον. | εἰ γὰρ πανταχόθεν μὲν σωστέον (R II 190) τὰς πόλεις, λάμπουσι δὲ τούτοις μᾶλλον ἢ τοῖς ἄλλοις αἱ πόλεις καὶ οὗτοι τῶν ἐν αὐταῖς μετά γε τὰ κάλλη τῶν βασιλείων κεφάλαιον, πῶς οὐ καὶ τούτοις μεταδοτέον προνοίας καὶ ὅπως ἐν τῷ σώματι τῶν πόλεων εἶεν σπουδαστέον; πάντως δέ εἰσιν οἰκοδομήματα κἂν εἰ μὴ νεῴ γε. δεῖ δέ, οἶμαι, τῷ φόρῳ τῶν δεξομένων. δεχέσθω τοίνυν ἑστώς, ἀλλὰ μὴ καταφερέσθω. μηδὲ τὸ χεῖρα μὲν ἀποκόπτειν ἀνθρώπου δεινὸν ἡγώμεθα, πόλεων δὲ ὀφθαλμοὺς ἐξορύττειν μέτριον μηδ' ἐν μὲν

1 cf. t. II 219, 18 2 cf. t. II 531, 10 17 cf. t. I 249, 1

1 τοῦ δέους *B* sed υ in δέους eras τὸ δέος Re Anim („τοῦ δέος *aut* τὸ δέος *leg.*") et Cobet Misc. 164 τοῦ δέος coni Re in edit 5 πρὸ e πρὸς corr I^3 6 κατακαίειν *AP* sed in utroque ι (1) eras, *IU* edd 7 εἰ καὶ scripsi cum Monnerio ἐπεὶ libri edd 8 γε e τε corr I^3 | ὁτῶν Got qui βωμῶν καὶ βοτῶν vel ὁ τῶν coni 11 ἄξιον „*mallem abesse*" Re et delendum censet Cobet Misc. 163 ἠξίουν coni Got 17 νεῴ scripsi ex *A* coll. p. 89, 17 et 21; 111, 3 νεώ reliqui libri edd | δ' Re 18 ἑστῶτ' Monnier 20 μὴ δ' *APIBMV* Got μηδὲ Re | μὲν om *I*

τοῖς σεισμοῖς τὸ πίπτον ὀδυρώμεθα, σεισμῶν δὲ οὐκ
ὄντων οὐδὲ βλαπτόντων αὐτοὶ τὸ ᾽κείνων ποιῶμεν.
43. | οὐκοῦν τῶν μὲν βασιλέων οἱ νεῴ κτήματα, R II 191
καθάπερ καὶ τὰ ἄλλα, τὸ δὲ τὰ αὑτῶν καταποντίζειν
ὅρα εἰ σωφρονούντων. ἀλλ᾽ ὁ μὲν βαλάντιον ῥίπτων
εἰς τὴν θάλατταν οὐχ ὑγιαίνει οὐδ᾽ εἴ τις κυβερνήτης
τέμνοι κάλων οὗ δεῖ τῷ πλοίῳ, καὶ ναύτην δὲ εἰ κε-
λεύσειε τῇ θαλάττῃ τὴν κώπην ἀφεῖναι, δεινὰ ἂν
δοκοῖ ποιεῖν· πόλιν δὲ εἴ τις ἄρχων ποιοῖ μέρει τη-
λικούτῳ χείρονα, τὰ μέγιστα ὤνησε; τί γὰρ δεῖ δια-
φθείρειν, οὗ τὴν χρείαν ἔνι μεταποιῆσαι; πῶς δὲ οὐκ
αἰσχρὸν στρατόπεδον πολεμεῖν λίθοις | οἰκείοις R II 192
καὶ στρατηγὸν ἐφεστηκότα παρακαλεῖν κατὰ τῶν πάλαι
πολλῇ σπουδῇ πρὸς ὕψος ἀναβάντων, ὧν τὸ πέρας
ἑορτὴν τοῖς τότε βασιλεῦσιν ἔθηκε;

44. Καὶ μηδεὶς οἰέσθω σὴν ταῦτ᾽ εἶναι κατηγορίαν,
ὦ βασιλεῦ. κεῖται μὲν γὰρ πρὸς τοῖς ὁρίοις Περσῶν
νεὼς ᾧ παραπλήσιον | οὐδέν, ὡς ἔστιν ἁπάντων R II 193

---

17 Edessa. cf. t. II 433, 20 sq. Cod. Theod. XVI 10, 8 cum nota Gothofredi

---

7 κάλως τὸ σχοινίον· ὁ κάλως· τοῦ κάλου· τὸν κάλων. κάλον δὲ τὸ ξύλον, οὐδέτερον *V*[2] cf. t. II 474, 8 et scholl. ad t. II 423, 8

---

1 *πῖπτον*? cf. Et. M. s. v. (Drac. de metr. p. 52, 14 Herm.) | *ὀδυρόμεθα I* 2 *κείνων I* edd 3 *νεὼι A* *νεὼ* reliqui libri 5 *ὁ* — 10 *ὤνησε* citat Macar l. l. 5 *βαλάντιον* cf. t. I 296, 3; 358, 20; II 173, 2 6 *θάλασσαν* Macar 7 *τέμνει IBMV* Macar | *κελεύσειε Par* Re *κελεύεις* reliqui libri sed *ς* eras *C*, Macar Got 9 *δοκοῖ P* sed *ι* in ras m[3] *δοκεῖ U* sed *ῖ* eras *δοκῆς* Got | *πάλιν* Macar | *ποιεῖ IBMV* Macar | *μέρει τηλικούτῳ* om Macar 10 *τὰ μέγιστα ὤνησε*] *μικρὰ ἠδίκησεν* Macar om Got | *ταμέγιστα V* 11 *δ᾽* Re 12 *πολεμεῖν λίθοις*] *πολεμεῖσθαι τοῖς B* 13 *παραγγέλλειν* ?

τῶν τεθεαμένων ἀκούειν. οὕτω μέγιστος μεγίστοις ἐγεγόνει τοῖς λίθοις, τοσοῦτον ἐπέχων τῆς γῆς ὁπόσον καὶ ἡ πόλις. ἤρκει γοῦν ἐν τοῖς ἐκ τῶν πολέμων φόβοις τοῖς οἰκοῦσι τὴν πόλιν μηδὲν εἶναι πλέον τοῖς ἑλοῦσι τὴν πόλιν οὐκ ἔχουσι κἀκεῖνον προσεξελεῖν τῆς ἰσχύος τοῦ περιβόλου πᾶν ἐλεγχούσης μηχάνημα. ἦν δὲ δὴ καὶ ἐπὶ τὸ τέγος ἀναβᾶσι πλεῖστον ὅσον τῆς πολεμίας ὁρᾶν, οὐ μικρὸν πολεμουμένοις πλεονέκτημα ἀνθρώποις. ἤκουσα δὲ καὶ ἐριζόντων τινῶν, ἐν ὁποτέρῳ τὸ θαῦμα μεῖζον (R II 194) | ἱερῷ, τῷ μηκέτ' ὄντι τούτῳ ἢ ὃ μήποτε πάθοι ταὐτόν, ἐν ᾧπερ ὁ Σάραπις. 45. ἀλλὰ τοῦτο μὲν τὸ τοιοῦτο καὶ τοσοῦτον ἱερόν, ἵν' ὑπερβῶ τὰ τῆς ὀροφῆς ἀπόρρητα καὶ ὅσα ἀγάλματα σιδήρου πεποιημένα κέκρυπτο τῷ σκότῳ διαφεύγοντα τὸν ἥλιον, οἴχεται καὶ ἀπόλωλε, θρῆνος μὲν τοῖς ἰδοῦσιν, ἡδονὴ δὲ τοῖς οὐχ ἑωρακόσιν, οὐ γὰρ ἴσον ἐν τοῖς τοιούτοις ὀφθαλμοί τε καὶ ὦτα, μᾶλλον δὲ τοῖς οὐκ ἰδοῦσιν ἄμφω, καὶ λύπη καὶ ἡδονή, τὸ μὲν ἐκ τοῦ πτώματος, τὸ δ' ὅτιπερ οὐ τεθέανται. 46. ἀλλ' ὅμως εἴ τις ἀκριβῶς σκοπήσειεν, οὐ σὸν τοῦτο, τοῦ δὲ ἠπατηκότος ἀνθρώπου μιαροῦ καὶ θεοῖς ἐχθροῦ καὶ δειλοῦ καὶ φιλοχρημάτου (R II 195) | καὶ τῇ τικτόμενον αὐτὸν

---

19 Thuc. IV 14, 2 20 De Cynegio praefecto praetorio, postea etiam de Proclo comite Orientis cogitavit Gothofredus ad Cod. Theod. XVI 10, 8 t. VI p. 269. cf. p. 80 not. 3

---

1 *μεγίστοις* om Got 2 *ἐπέχον* Got 3 *γ' οὖν A* | *τῶν* om *I* 4 *ὥστε* ante *μηδὲν* inser coni Monnier 5 *προσ ξελεῖν* cum ras 1 litt ante ξ *U* 6 *ἦν C* sed *ν* add m² 13 *ὑπέρβω* Re 14 num *χρυσοῦ? Σεβήρου, χρυσοῦ* coni Re Anim | *κέκρυπται V* 16 *ἑ ρακόσιν* cum ras 1 litt post ε *U* | *ἶσον P* | *μὲν* Got 19 *δὲ* Re 20 „*ὑπατευκότος legendum quis putet*" Got cf. p. 80 not. 3

δεξαμένη γῇ δυσμενεστάτου, ἀλογίας μὲν ἀπολελαυκότος τύχης, κακῶς δὲ χρωμένου τῇ τύχῃ δουλεύοντος τῇ γυναικί, πάντα ἐκείνῃ χαριζομένου, πάντα ἐκείνην ἡγουμένου. τῇ δ' ἀνάγκῃ πάνθ' ὑπηρετεῖν τοῖς ταῦτα ἐπιτάττουσιν, ὧν τῆς ἀρετῆς ἀπόδειξις τὸ ζῆν ἐν ἱματίοις πενθούντων καὶ μείζων γε ταύτης τὸ ἐν ἐκείνοις ὧν οἱ καὶ τῶν σάκκων ὑφάνται. 47. | τοιοῦτον R II 196 ἐργαστήριον ἠπάτησέ σε, ἐφενάκισεν, ὑπηγάγετο, παρεκρούσατο, πολλοὺς δὲ καὶ θεοὺς παρὰ τῶν ⟨παίδων τῶν⟩ θεῶν μαθόντες ἴσμεν ἀπατηθέντας. ὡς γὰρ δὴ καὶ θυόντων ἱερεῖα καὶ οὕτως ἐγγύς, ὡς ἐπὶ τὰς ἐκείνων ῥῖνας τὸν καπνὸν εἰστρέχειν, καὶ ὡς ἀπειλούντων | καὶ μείζω μικροῖς ἐπαγόντων καὶ κομπούντων R II 197 καὶ πεπιστευκότων μηδὲν ἂν αὐτῶν ποτε φανῆναι δυνατώτερον, τοιούτοις πλάσμασι καὶ τέχναις καὶ ῥήμασι μεμηχανημένοις δεινοῖς ἐμβαλεῖν ὀργὴν τὸν πραότατον | βασιλέων ἐξήγαγόν πως αὐτοῦ, ἐπεὶ τά R II 198

---

3 de Achantia cogitavit Sievers p. 266 cf. p. 80 not. 3 8 Dem. p. 995, 8. 1010, 24 9 Il. ο 31sq.

---

1 ἀλόγως coni Orelli 3 πάντα — 4 ἡγουμένου om *I* 3 ἐκείνῃ Re ἐκείνης ἡττημένου coni Orelli | ἡγούμενον *M* | δὲ Re | ἀνάγκηι *A* sed ι del m[1] ἀνάγκῃ Got | ὑπηρετῶν Got, ὑπηρετοῦντος in marg 6 μείζων Re μεῖζον libri Got | ἐκείνοις ὧν οἱ] ἐρήμοις εἶναι Io. Fred. Gronovius in epistula ad Io. Meursium (1638) (Meursii opp. XI 624) 7 οἱ καὶ] καὶ οἱ *M* | ὑφάντας Gronovius 8 ἠπάτησέ σε scripsi auctoribus Re et Cobeto Coll. 127 ἠπάτησεν libri sed om *I* 9 παρεκρούσατό σε Gronovius | παίδων τῶν inserui coll. Plat. Rep. p. 366 B 10 θεῶν] ποιητῶν Cobetus l. l. coll. t. II 568, 18 11 ἱερῶν Got | εἰς? 12 ἀπειλούντων *M* sed ειλ in ras m[2] et εἶχεν ἀπλούντων, οἶμαι δὲ ἢ ἀπολούντων ἢ ἀπειλούντων θέλει in marg m[3], et Re ἀπλούντων reliqui libri Got 14 αὐτῶν Re | ποτε inser *A* om *C* (et Par) Got 16 πραότατον *PIMV* πατέρα πραΰτατον Got 17 βασιλεύων Got sed γρ βασιλέων in marg | αὐτοῦ *IM*

γε ὄντως αὐτοῦ φιλανθρωπία, ἔλεος, οἶκτος, ἡμερότης, ἐπιείκεια, τὸ σώζειν μᾶλλον ἢ ἀπολλύναι. ἀλλ' ὄντων R II 199 τῶν τὰ δικαιότερα | λεγόντων, ὅτι, εἴπερ τι τοιοῦτον εἴη, δίκην μὲν δεῖ τοῦ τολμήματος λαβεῖν, τούτῳ δὲ αὐτῷ προνοηθῆναι τοῦ μέλλοντος ὁ τὴν Καδμείαν νικῆσαι νίκην οἰόμενος δεῖν πανταχόθεν ἐνίκησεν.

48. Ἔδει δὲ αὐτὸν ⟨μὴ⟩ μετὰ τὰς οἰκείας ἡδονὰς τὰ σαυτοῦ θεραπεύειν μηδ' ⟨ὁρᾶν⟩ ὅπως μέγας εἶναι δόξῃ τοῖς τὴν μὲν γεωργίαν ἀποδρᾶσιν, ὁμιλεῖν δὲ ἐν τοῖς ὄρεσι λέγουσι τῷ τῶν ὅλων ποιητῇ, ἀλλ' ὡς τὰ σὰ [καὶ] καλὰ καὶ ἐπαίνων ἄξια παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις δοκοῖ. νῦν δὲ μέχρι μὲν τοῦ λαβεῖν καὶ κενῶσαί σοι τοὺς θησαυροὺς πολλοὶ φίλοι καὶ ἐπιτήδειοι καὶ πρὸ τῶν ψυχῶν αὐτοῖς ἡ σὴ βασιλεία, καιροῦ δὲ ἥκοντος καὶ βουλῆς παρούσης εὔνοιαν ἀπαιτούσης ταυτὶ μὲν ἠμέR II 200 ληται, | τὰ δὲ ἴδιά σφισιν ἐσπούδασται. 49. κἂν προσελθών τις αὐτοῖς τί ταῦτα; ἔρηται, τὸ μὲν αὐτῶν ἔξω τῆς αἰτίας ποιοῦσι, καὶ ὅτι πεποιήκασιν ἀποκρίνονται ἅ γε τῷ βασιλεῖ ἔδοξε καὶ ἐκεῖνον τὴν ἀπολογίαν ὀφείλειν καὶ τοιαῦτα λέγουσιν. οἱ δ' ὀφείλοντες

5 cf. p. 55, 3 11 Plat. Tim. p. 28 C

1 ὄντος *IB* (et Par, sed in hoc ἴσως ὄντως in marg m[2]) 5 τοῦτο *I* 6 νίκην νικῆσαι *I* 8 μὴ inserui cum Monnerio 9 τὰ scripsi τὰς libri edd (τοῖς Got) | ἑαυτοῦ *V* αυτοῦ cum ras 1 litt ante α *U* αὐτοῦ Got | μὴ δ' libri | ὁρᾶν inserui „*aut hic interponendum* ἐπιμελεῖσθαι *aut paulo post addendum* σκοπεῖν" Re | εἶναι μέγας *I* | δόξει? 10 τὴν om *V* 11 καὶ cancellavi 12 δοκῇ? 16 ἔννοιαν *B* Got 17 σφισιν scripsi τισὶν libri edd 18 „*malim* αὐτοὺς" Re | αὐτῶν *M* 19 ἀποκρίνονται Re ἀποκρύπτονται libri Got Monnier 20 γε scripsi δὲ *VU* et inser *P*[2]*M* om reliqui libri edd 21 δὲ edd

ἦσαν οὗτοι οἱ οὐδέποτε λόγον ἕξοντες οὐδένα ὑπὲρ τῶν πεπραγμένων· τίς γὰρ ἂν ὑπὲρ τοιούτων κακῶν γίνοιτο λόγος; οἱ δὲ πρὸς μὲν τοὺς ἄλλους ἀρνοῦνται μὴ σφῶν εἶναι τοῦτο τὸ ἔργον, ἐντυγχάνοντες δὲ σοὶ καταμόνας δι' οὐδενὸς ἄλλου τὸν σὸν οἶκον οὕτως εὖ πεποιηκέναι φασίν. ὧν τὸν σὸν ἀπαλλάξειαν οἶκον οἱ γῇ τε καὶ θαλάττῃ τὴν σὴν ἐπιστήσαντες κεφαλήν· ὡς οὐκ ἔσθ' ὅ τι μεῖζον ἂν παρ' αὐτῶν λάβοις. οἱ γὰρ ἐν φίλων ὀνόματι καὶ κηδεμόνων ἀφ' ὧν ἂν βλάψαιεν λέγοντες τῷ πιστεύεσθαι πρὸς τὴν βλάβην ἀφορμῇ χρώμενοι ῥᾳδίως ἐξημίωσαν.

50. Ἀλλ' ἐπὶ τούσδε μέτειμι τῆς ἀδικίας αὐτῶν τὴν ἀπόδειξιν ἐκ τῶν νῦν εἰρημένων ποιησόμενος.

| Φέρε γάρ, διὰ τί φατε κατασκαφῆναι τὸ μέγα R II 201 τοῦθ' ἱερόν; οὐ διὰ τὸ δόξαι τῷ βασιλεῖ; καλῶς. οὐκοῦν οἱ καθαιροῦντες οὐκ ἠδίκουν τῷ τὰ δοκοῦντα τῷ βασιλεῖ ποιεῖν. ὅστις οὖν τὰ μὴ δοκοῦντα τῷ βασιλεῖ πεποίηκεν, ἀδικεῖ; οὐκοῦν ὑμεῖς οὗτοί γέ ἐστε οἷς οὐδὲν ἔνι τοιοῦτον εἰπεῖν ὑπὲρ ὧν δεδράκατε.

---

5 ὅρα καὶ τὸ καταμόνας. ὃ ἐγὼ οὔποτ' ἂν ἐπεπείσμην τοῦτον ἀξιῶσαι ἑρμηνείας τῆς αὐτοῦ *V* cf. t. II 486, 8

---

1 *οὐδένα ἕξοντες V* 2 „*post πεπραγμένων videtur ἀποδιδόναι vel tale quid deesse*“ Re 4 *εἶναι τοῦτο* scripsi e *V* *τοῦτο εἶναι* reliqui libri edd 5 *δέ σοι* libri edd | *κατὰ μόνας* *PBU* Re 6 *ὄντως V* | *πεπονθέναι* coni Re 14 *διατί* *APIMV* 15 *οὐ — καλῶς*] „*aut delendum οὐ et interrogationis signum detrahendum aut servato huic interrogationi subjicienda responsio conveniens. interrogat Libanius οὐ διὰ τὸ δόξαι τῷ βασιλεῖ; respondent adversarii διὰ τὸ δόξαι τῷ βασιλεῖ. huic responsioni subjicit tum Libanius suum καλῶς.*“ Re | *βασιλεῖ καλῶς; AV βασιλεῖ καλόν; I* sed ; ex · corr m[3], *BM* 17 *οὖν*] *δὲ U* et in ras *P*[2] 18 *ἀδικεῖ· V*

51. *εἰπέ μοι, διὰ τί τὸ τῆς Τύχης τοῦτο σῶν ἐστιν ἱερὸν καὶ τὸ τοῦ Διὸς καὶ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τὸ τοῦ Διονύσου; ἆρ' ὅτι βούλοισθ' ἂν αὐτὰ μένειν; οὔ, ἀλλ' ὅτι μηδεὶς τὴν ἐπ' αὐτὰ δέδωκεν ὑμῖν ἐξουσίαν. εἰλήφατε δὲ τὴν κατ' ἐκείνων ἃ διεφθάρκατε; ⟨οὔ.⟩ πῶς οὖν* R II 202 *οὐκ ὀφείλετε δίκην; ἢ πῶς ἃ δεδράκατε | καλεῖτε δίκην τῶν πεπονθότων οὐδὲν ἐν οὐδενὶ πεποιηκότων ὃ δέχοιτ' ἂν αἰτίαν;*

52. *Ἦν σοι, βασιλεῦ, κηρύξαι· μηδεὶς τῶν ὑπ' ἐμοὶ νομιζέτω θεοὺς μηδὲ τιμάτω μηδὲ αἰτείτω τι παρ' αὐτῶν μήθ' ἑαυτῷ μήτε παισὶν ἀγαθὸν πλὴν εἰ σιγῇ τε καὶ λανθάνων, ἅπας δὲ ἔστω τοῦ παρ' ἐμοὶ τιμίου καὶ βαδιζέτω μεθέξων τῶν ἐκείνῳ δρωμένων καὶ τάς τε εὐχὰς ἧπερ ἐκείνῳ ποιείσθω καὶ τὴν αὑτοῦ κεφαλὴν ὑπαγέτω τῇ τοῦ τὸν λεὼν ἁρμοττομένου χειρί. τὸν δ' ἀπειθοῦντα πᾶσα ἀνάγκη τεθνάναι.* 53. *ταῦτ' ἦν μέν σοι κηρύξαι ῥᾴδιον, οὐ μὴν ἠξίωσάς*

---

1 sq. Iul. Misop. p. 346 B. C 2 cf. t. I 141, 19. t. II 152, 10 sq. ep. 767 3 cf. Malal. X p. 234 ed. Bonn. 16 Pind. Nem. VIII 20

---

1 *διατί APIBMV* | *τὸ τῆς Τύχης* om *I* 2 *καὶ — Διὸς* om *M* | *τὸ* (3) om *I* 4 *δέδωκ* cum ras 2 litt *U* | *ὑμῖν* om *U* 5 *οὔ.* inserui auctore Re 6 *ὠφείλετε CAP* Got 7 *ἐν* om *M* 9 *κηρῦξαι P* sed ˜ in ras m³, Sinner Monnier, fortasse recte at cf. l. 18 et t. II 28, 19; 258, 2 | *δὲ* post *μηδεὶς CA*, sed in hoc del, Got Re, delendum censuit Cobetus Coll. 127 *δὴ* Orelli Sinner Monnier 10 (bis) *μὴ δὲ APIMV* 11 *τί APIBMV* Got | *τοῖς* post *μήτε* inser Re delevi 12 *ἢ V* et supra *εἰ A²* 13 *τιμίου* ⟨*θεοῦ*⟩? cf. p. 103, 15 14 *τε* om *I* 15 *ἐκείνῳ* scripsi *ἐκεῖνος P* in quo *ς* ex *ι* corr, *BUV* *ἐκεῖνοι* reliqui libri edd 15 *αὐτοῦ IBM* Got 17 *τόνδ' V* | *δὲ* Re 18 *κηρῦξαι P* sed ˜ in ras m³, Sinner Monnier cf. ad l. 9

γε οὐδ' ἐπέθηκας ζυγὸν ἐνταῦθα ταῖς τῶν ἀνθρώπων ψυχαῖς, ἀλλ' οἴει μὲν τοῦτ' ἐκείνου βέλτιον εἶναι, οὐ μὴν ἀσέβημά γε ἐκεῖνο οὐδ' ἐφ' ᾧ τις ἂν δικαίως [καὶ] κολασθείη. ἀλλ' οὐδὲ τῶν τιμῶν τούς γε τοιούτους ἀπέκλεισας, | ἀλλὰ καὶ ἀρχὰς ἔδωκας καὶ συσσί- R II 203
τους ἐποιήσω καὶ τοῦτό γε πολλάκις καὶ προὔπιες καὶ νῦν πρὸς ἄλλοις τισὶ παρέζευξας σεαυτῷ συμφέρειν τῇ βασιλείᾳ νομίσας ἄνδρα ὀμνύντα θεοὺς πρός τε τοὺς ἄλλους καὶ σὲ καὶ οὐκ ἀγανακτεῖς οὐδ' ἀδικεῖσθαι τοῖς τοιούτοις ὑπολαμβάνεις ὅρκοις οὐδ' εἶναι πάντως κακὸν τὸν ἐν τοῖς θεοῖς ἔχοντα τὰς βελτίους ἐλπίδας.

54. Σοῦ τοίνυν οὐκ ἐλαύνοντος ἡμᾶς, ὥσπερ οὐδ' ὁ τοὺς Πέρσας ἐκεῖνος μεθ' ὅπλων ἐληλακὼς τοὺς ἐναντίως ταύτῃ τῶν ὑπηκόων πρὸς ἑαυτὸν ἔχοντας, πῶς ἐλαύνουσιν οὗτοι; κατὰ τί δὲ δίκαιον ποιοῦνται τὰς ἐφόδους; πῶς δ' ἀλλοτρίων ἅπτονται μετ' ὀργῆς ἀγρῶν; πῶς δὲ τὰ μὲν καταφέρουσι, τὰ δὲ ἀράμενοι φέρουσιν ὕβρει τῇ τοῦ τὰ τοιαῦτα ποιεῖν προστιθέντες ὕβριν τὴν ἐκ τοῦ καλλύνεσθαι τοῖς πεπραγμένοις;

55. Ἡμεῖς, ὦ βασιλεῦ, σοῦ μὲν ταῦτα καὶ ἐπαινοῦντος καὶ ἐπιτρέποντος οἴσομεν οὐκ ἄνευ μὲν λύπης,

---

7 cf. t. II 43, 10; 215, 11 8 Richomerem consulem anni 384? cf. p. 81. De Tatiano cogitaverunt Gothofredus p. 39 et Sievers p. 192 9 Od. ξ 331 19 Plat. Apol. p. 20 C

---

1 οὐδὲ *BM* | ἐπέθηκας scripsi ἐπέστησας libri edd 3 τε *I* sed τ in γ corr m[3], *BM* Got | καὶ om *V* cancellavi 5 ἔδωκας scripsi δέδωκας libri edd 9 πρὸς ante σέ inser Re delevi | οὐδ' scripsi οὔτ' libri edd 10 ὑπολαμβάνοις *U* 15 κατὰ τί δὲ] καὶ κατὰ (sed κα inser m[3]) τί *I* 17 καταφθείρουσι Cobet Coll. 127 at cf. t. II 27, 2 | δ' edd 18 ὕβρει *I* sed in ὕβριν ὕβρει corr m[3] | τῇ et τὰ om *B* | ταῦτα *B* | προστιθέντος *B* 19 ὕβριν om *I* 20 καὶ om *V*

R II 204 δείξομεν δ' ὡς | ἄρχεσθαι μεμαθήκαμεν. εἰ δ' οὐχὶ καὶ σοῦ διδόντος οἴδε ἥξουσιν ἢ ἐπὶ τὸ διαπεφευγὸς αὐτοὺς ἢ διὰ τάχους ἀναστάν, ἴσθι τοὺς τῶν ἀγρῶν δεσπότας καὶ αὐτοῖς καὶ τῷ νόμῳ βοηθήσοντας.

1 δὲ Re 2 σὺ *I* | οἶδε *A* οἱ δὲ *I* 3 διατάχους *AMV* | ἀνιστᾶν *I* 4 αὑτοῖς *B* | ὑπὲρ τῶν ἱερῶν subscr *A*, πρὸς βασιλέα cum ras 8 litt ὑπὲρ τῶν ἱερῶν *P*, πρὸς τὸν βασιλέα ὑπὲρ τῶν ἱερῶν *U*, ὑπὲρ τῶν ἱερῶν πρὸς τὸν βασιλέα θεοδόσιον *I*

XXXI (XXIX R).

Oratio *πρὸς τοὺς Ἀντιοχέας ὑπὲρ τῶν ῥητόρων* anno fere 355 habita[1]) qua Libanius a senatu Antiochenorum petit ut malam condicionem *τῶν καλουμένων ῥητόρων* (p. 127, 19) i. e. magistrorum rhetoricae ipsi subdocentium[2]) agris assignandis levet, in numero earum est quae 'corporis' fere finibus circumscriptae manserunt. Pauci igitur

---

1) Multo posteriori tempori — cui, non dicit — argumentis non allatis eam tribuit Sieversius p. 199 not. 68 (cf. p. 204). Sed ad illum annum haec fere ducunt. Quod rhetores *ἔξω καὶ λόγου καὶ ἀριθμοῦ κεῖσθαι* et rhetoricam *εἰς ἔσχατον ἀτιμίας ἐκπεσεῖν* dicit p. 138, 4 sq., id optime cum iudicio convenit quod de aevo Constantii tulit in epitaphio Iuliani quem *τοὺς λόγους ἐκ τῆς ἐσχάτης ἀτιμίας εἰς τὸ τιμᾶσθαι προαγαγεῖν* dicit t. II p. 306, 6. Tempus autem quod et a morte Zenobii decessoris sui et ab initiis muneris *τοῦ τῆς πόλεως σοφιστοῦ* (Io. Chrys. or. de S. Babyl. contra Iul. et gent. c. 18 ed. Migne patrol. gr. t. L p. 560) Libanio mandati prope afuit clare hi loci indicant: p. 135, 4 *οὐδέ γε* (*δίκαιον*) *τοὺς ζῶντας τῆς τοῦ τετελευτηκότος* (*Ζηνοβίου*) *ἀρετῆς ὑπέχειν δίκην*; p. 142, 6 *οὗτος τῶν παραινέσεων ὁ τρόπος διπλῇ νυνὶ κοσμεῖ τὴν πόλιν, ὅταν ὅ τε λέγειν δυνάμενος πολίτης ὑμέτερος ᾖ* (i. e. iam non Zenobius, rhetor Elusa oriundus [ep. 100], sed Libanius Antiochenus) *τοῖς τε εἰργασμένοις λόγοις ὑμεῖς ἥδεσθαι δοκῆτε*; p. 145, 18 *εἰ διεξελθὼν ἐγὼ πάντα ὧν ὄντων μοι παρ' ἑτέροις δεῦρ' ἧκον καὶ ταῦτα ὁρῶν οὐκ ἀκίνδυνον τὴν ὁδόν, ἀντὶ τοίνυν τούτων, ἔφην, δότε μοι τῶν τῆς πόλεως κτημάτων.* Zenobium autem hieme anni 354/55 mortuum esse certo ex epistula 407 anno 355 ad Aristaenetum data colligitur. Cf. Reiskii dissertationem De Zenobio sophista Antiocheno, Lipsiae 1759 p. IX sq. et notam ad t. II p. 219, 83 atque Sieversium p. 224, 4.

2) Cf. p. 125, 5 sq. 127, 19.

codices sunt quibus ad nostram aetatem pervenit. Sunt autem hi 12:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XI/XII fol. 257^{v}. Correctus est pluribus manibus, quarum ea quam *s* littera significavi, codice simili atque Monacensis gr. 101 (*Mo*) usa est. Vide p. 3. t. I p. 10 sq. et t. II p. 445. Contuli.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 144. Correctus est manu secunda primae aetate fere aequali. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 122. Correctus est pluribus manibus quarum una (m^2) interpolavit, altera (m^3) eodem codice interpolato atque *B* et *Mo* usa est. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Vaticanus gr. 84 fol. 198 anno 1425 e Palatino manu secunda correcto descriptus sed simul correctus est. Vide t. I p. 415 sq. Partem mihi Pius Franchi dei Cavalieri contulit.

5. Patmius 471 (= Patm) saec. XIV fol. 235. Vide t. I p. 41 sq. et 69. Inspexit lectionesque manu secunda in margine positas mihi exscripsit Ioannes Sakkelion.

6. Laurentianus LVII 27 anno 1392 scriptus fol. 533. Vide t. I p. 59 sq. et 69. Inspexi.

7. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 153^{v}. Vide t. I p. 217 sq. Correctus est m^3 e codice Palatino manu secunda correcto. Cf. p. 148. Contuli.

8. Monacensis gr. 101 (= Mo) saec. XVI fol. 182^{v}. Vide t. I p. 220 sq. Contuli.

9. Mutinensis gr. CLXXXI saec. XV fol. 193. Vide t. II p. 48 sq. et 536.

10. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 226^{v}. Vide t. I p. 24 sq. Contuli.

11. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 170^{v}. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

12. Parisinus gr. 583 (= Par) saec. XVII fol. 136. Folium 136^{v} desinit verbis *μετ:νέγκαι τὴν μέμψιν* (125,19), 138 quod ante 137 locum habere debebat, incipit verbis *ἐπὶ ῥᾳστώνην* (131, 6). Media inter haec tribus foliis amis-

sis perierunt. Descriptus est neglegenter e codice Vaticano 84. Vide t. II p. 417 et infra p. 122. Carolus Graux et Sturmius Luxemburgensis meum in usum contulerunt.

Ratio quae inter hos codices intercedit eadem est atque in orationibus *πρὸς Ἰκάριον* et *κατὰ Ἰκαρίου* priore (XXVI et XXVII cf. p. 3 et 21). Secunda familia continetur codice *V*, prior reliquis. Ex his vero complures ab apparatu critico exulare iussi. Nam Laurentianus e *C* manu *s* correcto fluxit, Vaticanus 84 e *P*, Parisinus e Vaticano 84, Patmius atque Mutinensis ex eodem exemplari atque *B* et *Mo*. In exemplari vero e quo hi quinque ultimi codices fluxerunt, manus interpolatrix similis illius secundae quae codicem Palatinum correxit (cf. ad p. 127, 18) grassata est. cf. ad p. 128, 2.

Eodem etiam exemplari manus *s* in codice *C* corrigendo usa est. Exemplar ipsum in nullo codicum quos modo attuli agnoscendum esse documento est vitium horum commune *δειλαίνοντες* (unde ortum est *δ' ἐλαύνοντες* in *Patm Mo*) pro *δειμαίνοντες* p. 128, 3.

Grammaticis florilegiorumque auctoribus oratio parum accepta fuit. Tres tantum loci excerpti sunt a Macario Chrysocephalo.[1])

Oratio primum[2]) edita est a Fed. Morello Parisiis anno 1616. Editio hodie rarissima[3]) inscripta: *Λιβανίου σοφιστοῦ ὑπὲρ τῶν ῥητόρων λόγος πρὸς Ἀντιοχεῖς. Libanii sophistae pro rhetoribus et professoribus oratio ad Antiochenos. graeca nunc primum prodeunt e Bibliothecis Vaticana et Bavarica. Fed. Morellus Professorum et interpr. Reg. Decanus recensuit, luce et Latinitate donavit Notisque illustravit, Lutetiae CIƆIƆCXVI* et Cardinali Iacobo Davy

---

1) Cf. t. I p. 351.

2) Fabricium Bibl. graec. VII 389 perperam dixisse hanc orationem iam in editione principe Ferrariensi (cf. t. I p. 75) reperiri Reiskium (p. 204 not. 1) non fugit.

3) Mihi uti licuit exemplari quod aliquando apud Calvarios prostabat.

du Perron, Senonum Archiepiscopo, summo Franciae Eleemosynario dedicata, primum — praetermitto nonnulla carmina Ausoniana — versionem latinam (p. 1—29), deinde textum graecum (p. 1—27) et *εἰκασμῶν καὶ σφαλμάτων τυπογραφικῶν ἔλεγχον* (p. 27), *λέξεων εὐμνημονεύτων ἔλεγχον* (p. 28), denique duas epistulas perperam Iuliano inscriptas *Λιβάνιος Ἰουλιανῷ· Πείθομαι μὴ πολλὰ* (= ep. 143) et *τῷ αὐτῷ· Πολλοὺς μὲν παρὰ πολλῶν* (= ep. 70) continet (p. 29—31).

Ac codicem quidem *bibliothecae Bavaricae* Monacensem gr. 101 fuisse constat. At hic illic tantum adhibitus est. Textus fundamentum fuit codex quem priore loco posuit *bibliothecae Vaticanae* [1]) i. e. Vaticanus gr. 84. Nam codex Palatinus 282 anno demum 1623 bibliothecam Vaticanam intravit.

Apographi ab Allatio [2]) facti quo Morellus usus est, pars saltem adhuc exstat. Est codex Parisinus gr. 583. [3]) Vitiis sane scatet, ut Morellus plurimis locis ab eo recedere coactus sit modo lectiones codicis *Mo* recipiens modo suo Marte corrigens, sed magnus est numerus lectionum prorsus singularium in quibus concinunt. Paucas protulisse satis erit. Parisinus et Morellus soli habent verba quae a reliquis codicibus excepto Vaticano gr. 84 qui fons fuit Parisini absunt *ἂν ἦν* p. 145, 22; vel quae in *Mo* desunt *δὴ* p. 145, 9; *χρὴ* 146, 8; soli praebent *Ἀντιοχεῖς* pro *Ἀντιοχέας* in titulo orationis; *τῆς πόλεως* pro *τοῦ δέοντος* p. 134, 20 quod praemisso *γρ.* e *Mo* in margine posuit Morellus; *ζητείη* non *ζητοίη* p 138, 13; *ποιούμενον* pro *ποιούμενος* p. 139, 16; *ἢ* pro *ἡ* p. 141, 13; *φήμης* pro *Μούσης* p. 143, 8; *ἐφορῶντος* pro *ἀφορῶντος* p. 144, 11; *ἂν* pro *εἰς* p. 146, 13 quod praemisso *γρ* e *Mo* in margine posuit Morellus. Quin

1) Sub finem p. 27 ad verba *σὺ δ' ἐν μουσείοις ἔτι τρεφόμενος* adnotavit: *Cod. Vat. hic minus integer est.*

2) Cf. t. I p. 58.

3) Eadem res est in oratione *περὶ τῶν συνθηκῶν* (t. II p. 420 sq. R) a Morello iam anno 1614 edita et in oratione *ὑπὲρ τῶν ἱερῶν* (cf. supra p. 82 sq.).

etiam manum secundam correctricem quae hic illic in Parisino conspicitur Morelli ipsius fuisse conicere licet. Nam ad τῇ p. 132, 13 scriptum est ἴσως γῇ manu secunda in margine Parisini et editionis Morellianae multaque manu prima in Parisino omissa vel perperam scripta manu secunda suppleta vel correcta sunt ut in *Mo* leguntur, ut τὸ μὲν πρᾶγμα p. 138,15; θεοῦ p. 144,15; χρηστὸν in χρυσὸν et ἱερῶν in ἐξ ὧν corr m^2 p. 140, 13 et 146, 19.

Itaque plena discrepantia lectionum huius codicis, praesertim cum partem tantum orationis servaverit, apparatum criticum onerare nolui, sed quibus id referre visum est locis eas enotasse satis habui.

Pauculis notis aeque atque duabus epistulis Libanii et carminibus Ausonianis omissis Morellus hanc editionem in Libanii operum tomo secundo p. 85—99 repetivit.

Permulta eius vitia divinando sanavit Reiskius Animadversionum volumine quinto p. 94—98, plura ope codicum Augustani et Monacensis in editione quae ab uxore eius prelis commissa est t. II p. 204—223.

Hanc nonnullis locis correctis et eleganti versione gallica addita repetivit Monnerius[1]) editione typis quidem mandata sed nunquam foras missa p. 2—43. Cuius nisi a Reiskiana recedit, mentionem non feci.

Pauca vitia correxit Sintenis, plura Cobetus.

1) Cf. t. I p. 15 not. 1.

XXXI (XXIX R)

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΤΙΟΧΕΑΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΡΗΤΟΡΩΝ.

R II 204 1. Ὅτι μὲν οὐκ εἰμι τῶν τῇ πόλει πολλάκις ἠνωχληκότων, ὦ ἄνδρες Ἀντιοχεῖς, οὐδὲ γέγονεν ὑμῖν εἰς τήνδε τὴν ἡμέραν οὔτε μικρὸν οὔτε μεῖζον ἐκ τῶν ἐμῶν λόγων περὶ τοὺς διδασκάλους ἀνάλωμα, πάντες ἂν ὁμολογήσαιτε· τοῦτο δὲ ἠξίουν ποιεῖν οὐχ ὡς οὐ τευξόμενος, εἰ καὶ μεγάλα ἐπήγγελλον, ἀλλ' ὅσῳ προθυμότερον ᾔδειν ψηφιουμένους, τοσούτῳ μᾶλλον ἐμαυτῷ προσήκειν ἡγούμην εὐλαβεστέρῳ φαίνεσθαι. νῦν δὲ οὐκέτ' ἐνὸν σιωπᾶν οὐδ' εἰ σφόδρα βουλοίμην, |

C = codex Chisianus
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
I = Marcianus append. XCI 2
Mo = Monacensis gr. 101
B = Barberinus II 41
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII
(*Par* = Parisinus gr. 583)

---

1 *τοῦ αὐτοῦ* ante *πρὸς V*, *λᾱ CA* | *τοὺς* inserui e *BV* om reliqui libri edd *Ἀντιοχεῖς* Mor cf. p. 32,16. t. II 160,1   2 *λόγος εἰκοστὸς δεύτερος* post *ῥητόρων V* rubr, *λόγος ιε I*   *λζ B* rubr   4 *οὐ δὲ IB*   7 *ὁμολογήσατε* Mor sed „*lego ὁμολογήσαιτε vel ὡμολογήσατε*" in ed. 1616 p. 27   8 *μάλα I* | *πρότερον B*   11 *οὐκ ἔτ' Mo*

ἥκω λέξων ἃ ἐμοὶ μὲν οὐκ ἦν δίκαιον μὴ λέγειν, R II 205 *ὑμῖν δὲ πεισθῆναι καλόν. συμβήσεται γὰρ τοῖς διδόναι δοκοῦσιν οὐδὲν ζημιουμένοις δόξαν ὡς ἐπὶ μεγίστῃ φιλοτιμίᾳ λαβεῖν.*

2. *Εἰ μὲν οὖν ἦν μοι τοσοῦτος ὄγκος χρημάτων, ὡς αὐτῷ τε ἀρκεῖν καὶ τὰ τούτων διοικεῖν, πρὸς ἐμαυτὸν ἂν διελέχθην ἃ νῦν εἰς ὑμᾶς κομίζω, καὶ λύσας τοῖς ἑταίροις τὴν ἀπορίαν ἀμφοτέρων ἂν ἕνεκα ἡδόμην, τοῦ τε κάλλιστον ἔργον εἰργάσθαι καὶ τοῦ μὴ φέρειν εἰς μέσον ἀνθρώπων ἔνδειαν ἧς τὴν αἰτίαν, κἂν σφόδρα φυλάττωμαι, χαλεπὸν τῇ πόλει διαφυγεῖν.* 3. *ἐπεὶ δὲ τῶν ὄντων μοι τὸ μέτρον ἴσον ἀφίστησί με τοῦ τε δεῖσθαι λαμβάνειν τοῦ τε δοῦναι δύνασθαι, λοιπόν ἐστιν, ὦ ἄνδρες πολῖται, παρ' ὑμῶν γενέσθαι τὴν ἴασιν. οὕτω γὰρ ἂν καὶ τῶν κατηγορούντων, εἴ τινες ἄρα εἰσί, τὰς ἐπιτιμήσεις ἀνέλοιτε. δι' ὧν γὰρ βοηθήσετε νῦν, ὅτι καὶ πάλαι τοῦτ' ἂν ἐποιήσατε μαθόντες, ἐπιδείξετε, καὶ τάχα ἄν τις ἀπὸ τῶν ἀγνοησάντων ἐπὶ τοὺς οὐ διδάξαντας μετενέγκαι τὴν μέμψιν.*

4 *Ἴσως μὲν οὖν κινήσω δάκρυα τούτοις ὑπὲρ ὧν ἐσπούδακα, ἀνάγκη γὰρ αὐτούς, ἡνίκα ἂν ἐν οἷς εἰσι*

---

5 *σημείωσαι δεύτερον προοίμιον ἔτι παρακύπτον εἰς τὸν ὅλον λόγον V* 20 *σημείωσαι τρίτον προοίμιον V*

---

5 *μοι* in ras 2 litt *P*[2] 6 *αὐτῷ* scripsi ex *AIB* *ἐμαυτῷ V* *αὐτῷ* reliqui libri edd 8 *ἑταίροις A* sed *αι* in ras m[2] | *ἀπορίαν* Mor („*Cod. Vatic.*" ed. 1616 p. 27) sed *γρ ἀπόρησιν* in marg 12 *ἴσον I* 15 *οἵ B* 17 *νῦν* om Mor sed *γρ* in marg | *δείξετε* inter *νῦν* et *ὅτι Mo* (et Laur. LVII 27 fol. 534) et inser *C*[s] et *γρ* in marg Mor 17 *πάλαι* — 18 *ἀπὸ* om *C* sed in marg inser *s*, *Mo* (et Laur.) et *γρ* in marg Mor 18 *ἀγνοησάντων*] *οὐ πεπραγμένων, δεῖ C*[s] in ras 8 litt (*ἐπὶ τοὺς*) et *Mo* (et Laur) et *γρ* in marg Mor 19 *ἐπὶ τοὺς* eras *C* sed in marg inser *s* | *μέμψιν A* sed *μέμψι* in ras m[2] 21 *ἐν* inser *I*[3] | *εἰς Mo*

λέγω καὶ διεξίω τὰ τῆς ἐνδείας λυπηρά, τῶν ἄλλων εἰς αὐτοὺς ὁρώντων ἀθυμεῖν, ἀλλὰ τούτοις τε ὑπομεῖναι βέλτιον τοὺς περὶ τῆς πενίας λόγους, ὅπως
R II 206 *τῶν ἐξ αὐτῆς ἀπαλλαγεῖεν κακῶν, ὑμᾶς | τε δεῖ, κἂν ἀηδές ᾖ τι τῶν λεγομένων, φέρειν ἐπὶ τῷ τὸν λοιπὸν χρόνον ἐν εὐφημίᾳ διάγειν.* 5. *εἰ μὲν γὰρ ἢ 'κείνοις ὀνειδίσαι βουλόμενος ἢ ὑμῶν κατηγορῆσαι τὴν ὑπόθεσιν εἱλόμην, πονηρὸς ἂν ἦν· ἐπεὶ δέ, ὅπως οἱ μὲν παύσαιντο σπανίζοντες χρημάτων, ὑμεῖς δὲ ἀμελοῦντες ὧν ἥκιστα χρῆν, ἀμφοτέρων εὐεργέτης εἰκότως ἂν δοκοίην οἷς τε συμβουλεύω καὶ ὑπὲρ ὧν παρελήλυθα. οὕτω δ' ἂν μάλιστα προσέχοιτε τοῖς λεγομένοις τὸν νοῦν, εἰ μή, ὥσπερ ταῖς τύχαις, οὕτω καὶ ταῖς γνώμαις ἀξιώσετε διῃρῆσθαι.*

6. *Τί δαί ἐστιν ὅ φημι; μήθ' ὅτῳ παῖδες οὐκ ἐγένοντο τὴν ἀρχὴν μήθ' ὅτῳ πολλοὶ καὶ ἀγαθοὶ γεγονότες τεθνᾶσι μήθ' ὅστις θυγατέρων μόνων πατὴρ μήθ' ὅτῳ παῖδες οὔπω χρῄζοντες ῥητόρων μήθ' ὅτῳ τοῦ δεῖσθαι πεπαυμένοι, μηδεὶς ὑμῶν ἐκ τῶν εἰρημένων αἰτιῶν ἀπολελύσθαι νομιζέτω τῆς περὶ τῶν προκειμένων φροντίδος, ὡς οὐ μετασχήσων τῆς βλάβης, εἰ μὴ νικήσει τὸ βέλτιον. νυνὶ γὰρ ὑπὲρ πόλεως*

1 *ἀνάγκησ B* 2 *τούτους I* 3 *ὅπως*] *ὑπὲρ* Mor 5 *τῶν λοιπῶν* (*ὸν* supra) *Mo* 7 *'κείνοις I* sed *'* inser m[3] *κείνοις* Re | *ἡμῶν* Mor 9 *παύσαιτο Mo* *παύσονται B* 11 *συμβουλεύω*] „*malim συμβουλεύσων*" Re | *ὑπὲρ* scripsi cum Cobeto Coll. 127 coll. p. 144, 18 *περὶ* libri edd 14 „*num ἀξιώσαιτε?*" Re 15 *δέ IBMoV* Mor cf. p. 54, 7. t. I 289, 4 et 5; II 567, 1 | *οὐκ* inser *A*[2] 16 *τηναρχὴν B* | post *πολλοὶ* ras 2 litt (*τε?*) *A* 17 *τεθνᾶσι P* sed *ν* et *σ* in ras m[2] | *μόνων* scripsi e *CAIB* om *Mo* *μόνον* reliqui libri edd 18 *οὔπω*] *οὕτω Mo* (et cod. „*Rom.*" Mor) | *χρήζοντες* libri Mor Re 19 *δεῖσθαι I* sed *ει* ex *ο* corr m[3] 20 *ἀπολελῦσθαι* Mor Re 22 *τὸ* scripsi auctore Re Anim *τί IBV* *τι* reliqui libri edd | *νυνὶ*] *καὶ B*

ἥκετε βουλευσόμενοι, ἧς ὁμοίως κεκοινωνήκατε πάντες, εἰ καὶ ταῖς κατὰ τοὺς παῖδας διεστήκατε τύχαις.

7. *Ἓν δὴ προσήκει τοῦτο σκοπεῖν, πότερον Ἀντιοχείᾳ τῇ καλῇ καὶ μεγάλῃ λυσιτελέστερον τηρεῖν ἐν τοῖς παροῦσι κακοῖς τοὺς διδασκάλους τῶν λόγων ἢ μεταστῆσαι τὸ πρᾶγμα. πάντων μὲν γὰρ ὑμῖν ἃ ποιεῖ πόλιν εὐδαίμονα καὶ λαμπρὰν ἐπιμελητέον, μάλιστα δὲ τοῦ τὴν ἡμετέραν εἰς τὴν παροῦσαν τάξιν προαγαγόντος. τοῦτο δέ | ἐστιν, εἰ μὴ ληρῶ, ῥητορεία* R II 207 *καὶ τὸ τὰς τῶν ἀρχόντων ἀλόγους ὁρμὰς ὑπὸ τῆς τοῦ λόγου δυνάμεως κρατεῖσθαι. ὥσπερ οὖν οἷς ἐστιν ἀπὸ τῶν ὅπλων καὶ τοῦ νικᾶν ἐν μάχαις ἡ δύναμις, εἰ τὴν τῶν ὅπλων ἐργασίαν καταλυομένην περιορῷεν, ἀδικοῖντ' ἂν εἰς τὸ κτῆμα καὶ σφᾶς αὐτοὺς ἀπολλύοιεν, οὕτως οἱ τῷ λέγειν εἰδέναι πλεῖστον ἐπιδεδωκότες, ἂν μὴ τὸ χρῆμα συνέχωσι τῶν λόγων, ἐνέχοιντ' ἂν αἰτίᾳ.*

8. *Περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων ἃ διάκειται τῶν ἐν τοῖς διδασκαλείοις κακῶς, ἐν ὑστέρῳ [ζητεῖν οἴησομαι δεῖν], τοῖς δὲ καλουμένοις ῥήτορσιν, εἰσὶ δὲ οὗτοί μοι τέτταρες ἡγούμενοι τοῖς νέοις ἐπὶ τὴν γνῶσιν τῶν ἀρχαίων, ἤδη τινὰ ζητεῖν ἄξιον ἐπικουρίαν. ὧν ὅτι καὶ λόγον καὶ πρόνοιαν ἑκτέον, ἐν βραχέσι δηλώσω.*

---

4 cf. t. II 364, 17 16 cf. t. I 502, 9 22 Dem. c. Androt. p. 594, 8

---

3 *δὲ Mo* 6 *μὲν* inser I^3 10 *τὸ* om *B* 14 *ἀδικοῖντ'* scripsi *ἀδικοῖεν τ'* libri sed *ε* eras *I*, edd 15 *εἰ Mo* 17 *μὲν*] *γὰρ* Mor | *διάκειται* scripsi auctore Cobeto Coll. 127 coll. p. 141, 4 et t. I 249, 12 18 *ζητεῖν* — 19 *δεῖν* inser P^2 in marg et I^3 om reliqui libri cancellavit Re, e textu removit Monnier, interpolata sunt ex or. pro salt. t. III 351, 2 R (= p. 11, 15 ed. Rostoch. (1878)) quae in *P* legitur, in *I* non item 19 *μοι* in marg Mo^2

9. Τούτους γὰρ εἴ τις ἔροιτο· εἰπέ μοι, ὑμεῖς δὲ Ἀντιοχεῖς καὶ γονεῖς ἐντεῦθεν; ἢ ⟨διὰ⟩ δυναστείαν ἐχθρῶν ἢ προσδοκωμένας δίκας ἐνταῦθα ὑπ᾽ ἀνάγκης καὶ φόβου κεκόμισθε; οὐδὲν R II 208 | τούτων ἂν εἴποιεν. ἀλλὰ τί δὴ τὸ πεῖσαν πρὸ τῶν πατρίδων ἑλέσθαι τὴν ἀλλοτρίαν; ὅτι τὰς ἐν τοῖς ἄλλοις ἐπιτηδεύμασι ταραχάς, εἴποιεν ἄν, φυλαττόμενοι καὶ τῆς ἐν τῷ παιδεύειν ἡσυχίας ἐπιθυμοῦντες οἴκοι μὲν ἕκαστος διατρίβοντες ἐν μικροῖς ἐνομίζομεν βιώσεσθαι πράγμασι καὶ οὐ πολὺ διοίσειν τῶν ἐν ἀργίᾳ καθημένων, εἰς δέ γε ταυτηνὶ λαμπραῖς ἐκαλούμεθα καὶ μεγάλαις ἐλπίσι πολλῶν ἐγγυωμένων παραδειγμάτων, ὅσους δεξάμενοι πένητας πλὴν τῶν ἐπὶ τῆς ψυχῆς οὐδ᾽ ὁτιοῦν ἔχοντας ταχέως ἀπεφήνατε τοὺς μὲν γῆς πολλῆς τε καὶ ἀγαθῆς δεσπότας, τοὺς δὲ ἀργύρου καὶ χρυσοῦ καὶ

14 cf. ep. **214**

2 *καὶ* scripsi cum Monnerio e *C* sed eras et *οὔκουν* scr *s*, *AP* sed in hoc *οὔκουν* infra textum praemisso *οὕτω παρ᾽ ἄλλῳ* m^3, *IV* *οὔκουν B(Patm)Mo* Mor *οὐ. οὐκοῦν* Re | *ἔχοντες πῶς σύνεστε τοῖς* inter *γονεῖς* et *ἐντεῦθεν B(Patm)Mo* et in marg inser *C*^{s}, in marg infra textum *P*^{3}, Mor Re delevi cum Monnerio | signum interrogationis inser Re | *ἢ* scripsi cum Monnerio e *C* sed eras et *ἄρα* scr *s*, *AP* sed in hoc *ἄρα* in marg infra textum m^3, *IV* *ἆρα B(Patm)Mo* Mor Re | ⟨*διὰ*⟩ inserui quod omissum ansam praebuit interpolationi 3 *ἐχθρῶν P* sed *ἐχθροῖς* in marg infra textum m^3 | *δειλαίνοντες* (*δ᾽ ἐλαύνοντες Patm* qui *γρ φεύγοντες* in margine m^2 habet, *Mo* *δειμαίνοντες* edd) *ἤ τι δεινὸν ἕτερον* inter *δίκας* et *ἐνταῦθα B(Patm)Mo* et inser *C*^{s} et in marg infra textum *P*^{3}, Mor Re *δειμαίνοντες* Monnier delevi | *ἐνταυθοῖ* Re 4 *οὐδὲ APIV* Monnier 5 *τοῦτ᾽ APIV* et *Patm*, qui *τούτων* in marg m^2 habet, Monnier 11 *ἐν* om *Mo* Mor 12 *ταύτην* Mor | *εἰς καλούμεθα V* 13 *ἐλπίσιν A* 15 *οὐδοτιοῦν B* edd

τῶν ἄλλων ἃ μέρη πλούτου νενόμισται. ταῦτα, φήσουσι, προσδοκῶντες ἠπειγόμεθα δεῦρο, ὡς εἰς καλὸν μὲν χωρίον καταθησόμενοι τοὺς λόγους, τῆς δὲ τοῖς ἔμπροσθεν ὑπαρξάσης εὐδαιμονίας μεταληψόμενοι καὶ αὐτοί. 10. ἆρ' οὖν καλόν, ὦ ἄνδρες Ἀντιοχεῖς, ἐλεγχθῆναι τῇ πείρᾳ τὴν δόξαν καὶ βελτίους ὑμᾶς ὑποληφθῆναι παρὰ τούτοις ἢ φανῆναι καὶ σὺν χαρᾷ μὲν αὐτοὺς τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐλθεῖν, ἀθυμοῦντας δὲ οὐ διαλιπεῖν καὶ πρὸς μὲν τοὺς οἰκείους οὓς ἀπελίμπανον, τοῦτον σχεῖν εὐπρεπῆ λόγον, ὡς ἔρχοιντο ζητοῦντες πόρον ἀφ' οὗ κἀκείνοις ἂν αὐτοῖς ἐπαρκοῖεν, νῦν δὲ τοσοῦτον ἀπέχειν τοῦ πέμπειν ἐκείνοις, ὥσθ' ἥδιστ' ἂν ἐκεῖθεν, εἴ τις ἐδίδου, λαβεῖν; 11. μὴ γάρ μοι πρὸς τοὔνομα, εἰ διδάσκαλοι, μηδ' ὅτι ῥήτορες μηδ' ὅτι καθίζουσιν ἐπὶ θρόνων μηδ' ἀπὸ τοῦ λοιποῦ σχήματος ἐξαπατᾶσθε, ἀλλὰ παρὰ τοῦ πάντα τὰ τούτων ἀκριβῶς εἰδότος ἀκούσατε τὴν ἀλήθειαν. τούτων γὰρ τοῖς μὲν οὐκ ἔστιν οἰκίδιον, ἀλλ' οἰκοῦσιν ἐν ἀλλοτρίοις, ὥσπερ οἱ νευρορράφοι, ὅστις δὲ ἐπρίατο, τὸ δάνεισμα | οὔπω διέλυσεν, ὥστ' ἐν μείζονι R II 209 τῶν οὐκ ἐωνημένων ὁ κεκτημένος ἀθυμίᾳ. οἰκέται δὲ τῷ μὲν τρεῖς, τῷ δὲ δύο, τῷ δὲ οὐδὲ τοσοῦτοι, παροινοῦντες καὶ ὑβρίζοντες εἰς τοὺς δεσπότας διὰ τὸ μὴ μετὰ πολλῶν δουλεύειν, ὡς οἱ μὲν οὐκ ἐδουλώσαντο πολλάκις, οἱ δὲ ἀναξίως αὐτῶν. εἶθ' ὁ μέν,

1 μέρη ἃ *Mo* 2 ἐπειγόμεθα *B* 7 παρὰ τούτοις in marg I^3 8 τοεξαρχῆς *BV* et ex το εξαρχῆς corr I^3 10 τοῦτον om *Patm* sed γρ αὐτὸν in marg m^2 | σχεῖν scripsi ἔχειν libri edd 12 αὐτοῖς *B* num ⟨καὶ⟩ αὐτοῖς? 14 et 15 (bis) μὴ δ' *IB* 16 ἐξαπατᾶσθαι Mor | παρὰ τοῦ om Mor 19 δ' edd 22 τὸ (2) *Mo* | δύο, τῷ δὲ om *Mo* 23 εἰς om *B* 24 ὡς] καὶ *B* 25 αὐτῶν *BV* Mor

ὅτι πατὴρ ἑνός ἐστι τέκνου, μακαρίζεται, τῷ δὲ ἡ πολυπαιδία δυστύχημα κέκριται, τὸν δὲ φυλάττεσθαι δεῖ μὴ πρὸς τὸ αὐτὸ πεσεῖν, ὁ δὲ νοῦν ἔχειν δοκεῖ δεδοικὼς γάμον. 12. καὶ πρότερον μὲν οἱ τὰ αὐτὰ τούτοις διδάσκοντες πρὸς τὰ ἀργυροκοπεῖα προσῄεσαν ἐκδώσοντες σκεύη καὶ τὰ πολλὰ διελέγοντο τοῖς ἐκεῖνα δημιουργοῦσιν ἢ μεμφόμενοι τὸ ποιηθὲν ἢ παραδεικνύντες τι κάλλιον ἢ τάχος ἐπαινοῦντες ἢ μέλλοντας ἐπισπέρχοντες, τούτοις δὲ οἱ πολλοὶ τῶν λόγων, καί μοι μηδεὶς ἀπιστείτω, πρὸς ἀρτοπόπους οὐ σῖτον αὐτοῖς ὀφείλοντας οὐδὲ ἀργύριον ἀπαιτουμένους, ἀλλ' οἷς αὐτοὶ σῖτον ὀφείλοντες ἀεὶ μὲν ἀποδώσειν λέγουσιν, ἀεὶ δὲ προσλαβεῖν δέονται καὶ δυοῖν τοῖν ἐναντίοιν πολιορκοῦνται τοὺς αὐτοὺς ἠναγκασμένοι καὶ φεύγειν καὶ διώκειν. ὡς μὲν γὰρ ὀφείλοντες φεύγουσιν, ὡς δὲ χρῄζοντες διώκουσι καὶ διότι μὲν οὐκ ἀπέδοσαν αἰσχύνονται, τῆς γαστρὸς δὲ ἐπειγούσης ἀν-
R II 210 τιβλέπουσιν. ἔπειθ' ὅταν τὸ μὲν χρέος ἐπὶ | μέγα προβῇ, τὸ δὲ τὴν ἀπόδοσιν ποιῆσον μηδαμόθεν φαί-

---

5 Dem. cor. p. 268, 9; c. Mid. 521, 29 6 cf. p. 55, 16 sq. 9 Luc. Char. § 17

---

10 ἀρτοπόπος κάλλιον λέγειν ἢ ἀρτοποιὸς καὶ σιτοποιός *B*[2] cf. schol. ad p. 65, 19

---

4 δεδιὼς *V* | μὲν in marg inser *A*[2] 6 ταπολλὰ *V* et e τα πολλὰ corr *I*[3] 7 πωληθὲν Mor sed γρ ποιηθὲν in marg 8 τί *IBMo* τὸ *V* (ι supra) 10 ἀρτοπόπους *V* sed π (1) e κ corr, *P* sed π in ras m[2], *I* sed π in ras m[3] ἀρτοκόπους Mor cf. 131, 3 et ad p. 65, 19 11 ἄργυρον *V* 13 ἐναντιωτάτοιν Re 16 χρήζοντες *IBMo*

νηται, γυναικὸς ἑλικτῆρας ἢ ἀμφιδέας ἐκ τοῦ σώματος περιελόντες καταρώμενοι τῇ τέχνῃ τῶν λόγων θέντες εἰς τὼ χεῖρε τοῖς ἀρτοπόποις ἀπῆλθον σκοποῦντες οὐχ ὅ τι ταῖς γυναιξὶν ἀντικαταστήσουσιν, ἀλλ' ἐφ' ὃ δεῖ μετὰ τοῦτο τῶν ἔνδον ἐλθεῖν. 13. τοιγαροῦν λήγοντες τῆς συνουσίας οὐχ, ὥσπερ εἰκός, ἐκ πόνων ἐπὶ ῥᾳστώνην εὐθὺς ἀποπηδῶσιν, ἀλλ' ἐλινύουσι καὶ προσδιατρίβουσιν, ὡς ἂν ἀκριβεστέραν οἴκοι τῶν κακῶν αἴσθησιν ἕξοντες. εἶτα συγκαθήμενοι πρὸς ἀλλήλους τὰ αὑτῶν ὀδύρονται, ὁ δὲ ὡς δεινοτάτων τῶν αὐτοῦ μνησθεὶς ἀκούει χαλεπωτέρων.

14. Μέσος δὲ τῶν τοιούτων ἐγὼ καταδυόμενος διχόθεν, τοῦτο μὲν ὡς πολίτης ὑμέτερος, τοῦτο δὲ ὡς κορυφαῖος τοῦ χοροῦ, καὶ δικαίως ἂν ἀμφοτέρων ἕνεκα χεῖρα ὀρέξας τὸν μὲν οὖν ἄλλον χρόνον ἐν τῷ τοῖς γιγνομένοις ἀλγεῖν ἱστάμην, ἔπειτα ⟨δὲ⟩ τοῦτο μὲν ἀσθε-

---

4 Her. IX 93, 2. Thuc. II 13, 5 6 Plat. Lach. p. 212 C 14 Io. Chrys. or. de S. Babyla contra Iul. et gent. c. 18 (Migne t. L p. 560)

---

1 ἑλικτῆρας οἶμαι λέγειν τὰ καλούμενα βραχίονα, ἀμφιδέραια δὲ τὰ καλούμενα σχολαρίκια V^2 at cf. Harpocr. s. v. ἑλικτῆρες et lex. Seg. Bekkeri Anecd. p. 248, 23 12 καταδυόμενος] ἤτοι αἰσχυνόμενος, κάτω κύπτων V^2

---

1 ἀμφιδέας scripsi coll. t. IV 835, 2 (ex emendatione Iacobsii) et Aristoph. fr. Thesm. 6 t. II 1079, 11 M et Harpocr. s. v. ἀμφιδέραια libri sed γρ ἀμφιδέας in marg *A*, έραια in ras P^2, ραια in ασ corr I^3, edd 3 ἀρτοπόποις *PI* sed π (1) in ras P^2I^3 ἀρτοκόποις Mor 7 ῥᾳστώνης Mor | ἀναπηδῶσιν *I* sed ἀπο suprascr m^3 | ἐλινύουσι *C* sed λ alterum suprascr *s*, *P* sed λ in ras m^2 ἐλλινύουσι *Mo* Mor ἐλιννύουσι *V* 10 αὐτῶν *I* | αὐτοῦ *I* 11 χαλεπώτερα Cobet Coll. 128 13 ἡμέτερος *B* 16 γινομένοις *V* | δὲ inserui

νοῦς καὶ φαύλης ἔδοξεν εἶναί μοι διανοίας, δεῖν δὲ τούτοις R II 211 ἅπαξ κακοῦ ἐπικουρίαν ἐξευρεῖν | τῇ βουλῇ μὲν ἄλυπον, τοῖς δὲ ῥήτορσιν ἀποχρῶσαν. 15. πολλαὶ μὲν οὖν ἠγορεύοντο γνῶμαι, καλλίστην δὲ ἁπασῶν καὶ δυνατὰ ζητοῦσαν ἡγησάμην ἣν νῦν ἀποφανοῦμαι δεηθεὶς ὑμῶν ἄνευ θορύβου τῶν λογισμῶν ἀκοῦσαι. νυνὶ γὰρ ὑμᾶς οὐκ ἀργύριον ἀξιώσαιμ' ἂν εἰσενεγκεῖν οὐδὲ πυροὺς οὐδὲ οἶνον ἐκ τῶν ὑμετέρων αὐτῶν κτημάτων, οὐ γὰρ ἀγνοῶ τὰς γιγνομένας ὑμῖν καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ δαπάνας. ἀλλὰ τί δὴ ποιοῦντες σώσετε τοὺς ἀνθρώπους τῇ πόλει;

16. Γεωργεῖτε τοὺς ἀγροὺς τῆς πόλεως σχεδὸν ⟨ἅπαντας⟩ οἱ βουλεύοντες ὑμεῖς, ὃ τῇ μὲν παρασκευάζει φοιτᾶν ἐντελῆ τὴν πρόσοδον, ἄνευ δὲ κέρδους οὐδὲ τοὺς πονοῦντας ἀφίησι. τούτων δὴ τῶν ἀγρῶν τοὺς μὲν εἶναι συμβαίνει μεγάλους, τοὺς δὲ κομιδῇ μικρούς, καὶ τοὺς μὲν εἰς τοὺς βουλεύοντας μεμερίσθαι κατὰ τὸν ὀρθῶς καὶ δικαίως ἔχοντα νόμον, τοὺς δ' εἰς ἑτέρους τινὰς ἔξω τοῦ λειτουργεῖν ἑστῶτας, οἷς

---

4 ἠγορεύοντο] ἐλέγοντο ὡς ἐν συναθροίσει· διατοῦτο καὶ τὸ ἠγορεύοντο V^2

---

1 τούτοις *P* sed e τοῖς μὲν corr m², (et *Par*) τούτοις μὲν *I* sed ύτοις in ras m³, *B* τοὺς μὲν *C* sed ὺ in ῖ corr *s*, *A* sed ῖ in ὺ corr τοῖς μὲν *MoV* in quo m² scholion adscripsit ἐνδεῖ τὸ ἕτερον κῶλον πρὸς τὸ πρῶτον 2 ἅπαξ scripsi ἅπαν *C* sed τος add *s*, *AP* sed in hoc ν in σαν corr m² ἅπασαν *I* sed σαν in ras m³, *B* edd πρὸς ἅπαν *V* ἅπαντος *Mo* 5 ζητοῦσαν reposui e libris ζηλοῦσαν edd sed γρ ζητοῦσαν in marg Mor 6 θορύβου *I* sed ου in ras m³ 8 ὑμετέρων *I* sed υ in ras m³ | αὐτῶ *B* om *V* 9 γινομένας *BV* 10 num δαπάνας, ἀλλ' ὅ τι — 11 πόλει.? | δεῖ *I* 13 ἅπαντας inserui auctore Re („*hic deesse videtur aut* πάντας *aut* μόνοι“) | ἴσως γῇ in marg *Par*² et Mor 14 εὐτελῆ *V* 15 τοὺς *P* sed ου in ras m² 18 τούς *IBMo* 19 δὲ edd

ἑκόντες συγκεχωρήκατε κύριοι τοὺς ἔχοντας ὄντες ἀφελέσθαι. 17. τοὺς μὲν οὖν μείζους ὑμετέρους εἶναι δεῖ τῶν ἀναλισκόντων καὶ χορηγούντων καὶ πολλαῖς δαπάναις, ταῖς μὲν ἐγκυκλίοις, ταῖς δὲ καιναῖς ὑπακουόντων. ἐκ δὲ τῶν ἐλαττόνων δότε τοῖς ῥήτορσιν ἀναπνεῦσαι καὶ ποιήσατε τὰς ψυχὰς αὐτοῖς ὑψηλὰς τῶν οὐ λειτουργούντων ἀξιωτέρους τούσδε νομίσαντες, οὓς εἴ τις φαίη λειτουργεῖν, ἴσως οὐκ ἂν ἁμάρτοι, ἢ μέρους τῶν ὄντων ὑμῖν, εἰ τοῦθ' ἥδιον, | R II 212 ἀποστάντες, πάντως δὲ μετάδοτε τῶν ἀγρῶν. παρ' ὧν εἰ καὶ λεπτὴν ἕξουσι τὴν ἐπικουρίαν, ἀλλὰ τοῦ γε μηδενὸς τὸ μικρὸν ἄμεινον. 18. ἂν ταύτης, ὦ ἄνδρες πολῖται, τύχωσι τῆς βοηθείας, οἱ μὲν εἰς τροφήν, οἱ νέοι δὲ εἰς λόγους ἔσονται κεκερδακότες. ὥσπερ γὰρ ἥτις ὄμβρων ἀπολαύει χώρα γενναίους καὶ πολλοὺς ἀποδίδωσι τοὺς καρπούς, οἱ δὲ αὐχμοὶ ταῖς γοναῖς ἐναντιοῦσθαι πεφύκασιν, οὕτω τοῖς παιδεύουσιν ἡ μὲν ὑπὲρ τῶν ἀναγκαίων φροντὶς ἀποφράττει τὴν γλῶτταν, ἡ δὲ τῶν ἐπιτηδείων ἀφθονία προκαλεῖται πηγάς. οὐκοῦν ὧν δώσετε μείζω λήψεσθε καὶ διὰ σίτου βραχέος ἀνθεῖν παρασκευάσετε τὸν λειμῶνα τῶν λόγων;

19. Τί δαί; φήσει τις, οὐχὶ τὰς συντάξεις οὖ-

---

3 δεῖ *I* sed ει ex η corr m³ | καὶ χορηγούντων om Re 4 δαπάναις *C* sed αι in ras 2 litt m² | καὶ ante καιναῖς inser Re del Monnier 5 ante ἐκ lacuna 2 et ras 3 litt *I* 11 τοῦ — 12 ἄμεινον praemissis verbis Τοῦ πρὸς ἀντιοχεῖς ὑπὲρ ῥητόρων: λόγ. ιβ citat Macar fol. 89ᵛ 11 γε om Macar 12 καὶ τὸ Macar 14 κεκερδακότες *A* sed post α 1 litt (γ?) eras 15 εἴ τις *IV* (*Par* sed ἡ suprascr m²) | ἀπολαύει reposui e libris (ἀπολαύοι *V*) ἀπολαύῃ *Par* edd 16 δ' Re 17 καὶ ante τοῖς inser Re delevi 18 ἀποφράττει scripsi coll. I 259, 6 ἀποστρέφει libri edd 19 προσκαλεῖται *V* | ψυχὰς *Mo* sed in marg πηγὰς 21 signum interrogationis posui, punctum libri edd 22 δέ *BV* Mor

τοι καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν φέρουσι; πρῶτον μέν, οὐ καθ' ἕκαστον, ἀλλὰ νῦν μὲν ἔλαβον, νῦν δὲ οὐδεὶς ἔδωκε, νῦν δὲ μέρος, νῦν δὲ βραδέως. καὶ σιωπῶ τὰς πραγματείας αἷς ὑπὲρ τούτου χρώμεθα πρὸς τοὺς ἄρχοντας, πρὸς τοὺς ὑπηρέτας, πρὸς ⟨τοὺς⟩ ἀποδέκτας, πρὸς τὸν ἀεὶ σοβοῦντα, ὧν ἀνάγκη προκυλινδεῖσθαι ῥήμασι καὶ σχήμασιν ἀλλοτρίοις ἐλευθέρων κολακεύοντα τοὺς αὑτοῦ χείρονας. ἃ τοῖς σεμνοτέροις, οἷον εἶναι προσήκει τὸν διδάσκαλον, παντός, οἶμαι, λιμοῦ βαρύτερα. 20. ἀλλ' ἐῶ τοῦτο. ἀλλὰ τό γε μέτρον τῶν συντάξεων ἃς ἀποχρῆν ἔνιοι φήσουσιν, ἐγὼ μὲν αἰσχυνοίμην ἂν εἰπεῖν, οὕτως εἰσὶ μεγάλαι καὶ τοῦ
R II 213 τῆς πόλεως ὀνόματος ἄξιαι, σὺ δὲ εἰπὲ | παρελθὼν ἐκεῖνό μοι πρότερον ἀποκρινάμενος· ἦν Ζηνοβίῳ σύνταξις ἢ οὔ; καὶ μάλα. τί δαί; ἀγρὸν οὐκ ἐκαρποῦτο τῆς πόλεως κάλλιστόν τε καὶ πολυοινότατον ἐν δεξιᾷ χωροῦντι πρὸς Δάφνην παρ' αὐτὸν τὸν ποταμόν; καὶ οὐδεὶς ἀνεβόησεν· ὦ Ἡράκλεις, ἄνθρωπος οὗτος δυοῖν εἴδεσι λημμάτων ἐκκαρποῦται τὴν πόλιν, ἀλλ' ὡς πάντ' ἐλάττω τοῦ δέοντος δώσοντες, εἰ καὶ πολλάκις τοσαῦτα δοῖεν, οὕτως ἐφρόνουν.

---

6 Dem. de fals. leg. p. 450, 2 14 cf. ad t I 130, 15; 134, 11; 289, 16 16 Thuc. I 138, 6 19 Dem. c. Timocr. p. 700, 18 21 Plat. Rep. I p. 330 B

---

2 *δ'* Re 5 *τοὺς* inserui auctore Sinteni 6 *σοβοῦντα* scripsi auctore Monnerio coll. I 374, 3 *φοβοῦντα* libri edd 7 *ῥήμασιν Mo* | *καὶ σχήμασιν* om *Mo* 8 *αὐτοῦ IV* *αὐτοὺς Mo* 9 *λιμοῦ I* sed *οῦ* in ras 5 litt m[3] 10 *μέτρων CMo* 11 *ἀποχρὴν CAMo* *ἀποχρῶν B* 12 *μικραὶ* et 13 *ἀνάξιαι* coni Re 14 *ἀποκρινόμενος V* 15 *δὲ B* *δέ* Mor 18 *ἡράκλεις C* sed *ει* ex *η* corr *s* 20 *τῆς πόλεως Par* Mor sed in hoc *γρ τοῦ δέοντος* in marg

21. *Δεξιώτερος γὰρ τούτων ἐκεῖνος.* *ἃ βούλομαι λέγεις. ἀλλ' οὐ διὰ τοῦτο τούτους ἀμελεῖσθαι δίκαιον, εἴ τι πλέον ἦν παρ' ἐκείνῳ κατὰ τοὺς λόγους, οὐδέ γε τοὺς ζῶντας τῆς τοῦ τετελευτηκότος ἀρετῆς ὑπέχειν δίκην. εἰ μὲν γὰρ οὐ λυσιτελεῖν τούσδε τοῖς νέοις ὑπείληφέ τις, ἀπιέναι κελευέτω καὶ ζητείτω βελτίους· εἰ δ' ἀγαθοὺς εἶναι παιδεύειν ὁμολογεῖ, μὴ χρήσθω μὲν ὡς ἐπισταμένοις, ὡς δὲ ἀχρήστους ἀτιμαζέτω. εἰ δὲ μή, δόξουσιν οἱ τοῦτο πεπονθότες τῶν ἀγρῶν περὶ ὧν λέγω πλείω ποιεῖσθαι λόγον ἢ τῶν υἱέων. εἰ γὰρ τῶν μὲν ὡς φαύλοις οὐ μεταδώσουσιν ἡγούμενοι τὸ πρᾶγμα δεινόν, τοὺς δὲ τούτοις παιδεύειν παραδώσουσιν ὡς οὐκ ἐν μεγάλῳ κινδυνεύσοντες, πῶς οὐχ ὡμολογήκασι δευτέρους ἄγειν τοὺς παῖδας τῶν χρημάτων νῦν δοκιμάζειν ἀξιοῦντες τοὺς ῥήτορας ἐν τῇ περὶ τοῦ δοῦναι βουλῇ παρέντες βασανίζειν ἐν τῇ σκέψει τῇ περὶ τῶν υἱέων;*

22. *Ὅλως δὲ ἐν τῷ περὶ τῆς τροφῆς λόγῳ τοῦτο δεῖ σκοπεῖν, πότερον σύμμετρον τὸ δοθὲν ἢ τῆς χρείας ἔλαττον, κἂν μὲν ἀποχρῶν φαίνηται, μὴ προσέχειν | τῷ πείθοντι περὶ τοῦ πλείονος, ἂν δὲ συχνῷ τῳ* R II 214 *λειπόμενον, δέχεσθαι τὴν περὶ τῆς προσθήκης παραίνεσιν, ἐπεὶ κἀκεῖνος ὑπὲρ τοῦ τρέφεσθαι πρεπόντως ἐλευθέρῳ τὸ χωρίον προσελάμβανεν. οὐ ⟨γάρ⟩, μὰ Δία, τῆς*

---

9 Thuc. VI 11, 4   13 Thuc. II 35, 1

---

2 *διατοῦτο BMoV*   8 *δ'* Re   13 *κινδυνεύοντες V* (et *Par* sed *γρ κινδυνεύσοντες* in marg)   18 *τῆς* inser *I*[3]   21 *πλέονος CAI* sed in hoc *ε* in *ει* corr m[3] | *τῷ* Mor qui *τὸ* coni   24 *τῶν χωρίων I* | *γάρ* inserui

παιδεύσεως ἆθλον τοῦτο ἦν. ⟨ἢ⟩ μικρῶς ἐτιμᾶτε τὴν σοφίαν ἀξίαν γε οὖσαν, ὡς ἐγώ φημι, στεφάνου καὶ ἀναρρήσεως καὶ χαλκῆς εἰκόνος καὶ χρημάτων ὁπόσα ἐν γῇ. 23. *ἀλλ' εἰ πάντως δεῖ τούτοις ἐλάττω τὰ παρ' ὑμῶν εἶναι καὶ τῶν παρανόμων ἕν τι τοῖς αὐτοῖς ἐκείνῳ τρέφεσθαι, καὶ οὕτως ἐν ἐλάττοσιν ἔσονται. τήν γέ τοι σύνταξιν ἑνὸς ἀνδρὸς ἐκείνου τέτταρες ὄντες νενέμηνται, ὥστε κἂν τοὺς ἀγροὺς ὑπάρξῃ λαβεῖν, τῶν γε περὶ τὴν σύνταξιν ἐν ταὐτῷ μενόντων οὔπω τὰ τούτων εἰς ἴσον τοῖς ἐκείνου καθίσταται.*

24. *Ὡς μὲν οὖν οὐδὲν καινὸν εἰσηγοῦμαι μεμνημένος ἀγρῶν, ὁ πρὸ τούτων εἰληφὼς καὶ γεωργήσας μάρτυς ἐστίν, οἶμαι δ' εἰ καὶ μήπω πρότερον δεδομένην ἐξεύρισκον τοῖς παιδεύουσι βοήθειαν, οὐκ ἂν παρὰ τοῦτο δικαίως μὴ πείσας ἀπελθεῖν. οὐ γὰρ τὴν καινότητα τῶν εἰσηγήσεων, ἀλλὰ τὴν αἰσχύνην φυλάττεσθαι προσήκει τοὺς βουλευομένους ὀρθῶς. ἄτοπον γὰρ τῶν μὲν κρατούντων τὰ δοκοῦντα χείρω λύεσθαι καὶ τὴν φύσιν τοῦ πράγματος ἰσχυροτέραν εἶναι τοῦ χρόνου, κατὰ δὲ τῶν οὔπω νενικηκότων ἰσχύειν τὸ μὴ τῶν εἰωθότων εἶναι τὰ λεγόμενα.*

25. *Καίτοι τινὲς ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων καθήμενοι περὶ τῆς τῶν διδασκάλων εὐπορίας διαλέγονται τῶν τε νέων κατάλογον ποιούμενοι καὶ σταθμὸν ἐπὶ δα-*

---

2 Dem. de cor. p. 244, 21 22 Dem. c. Neaer. p. 1367, 26

---

1 *ἆθλον. εἰ τοῦτο ἦν*, Monnier qui adnotavit: „*potuit quoque servari Reisk. lectio addito ἢ μικ.*" | *ἢ* inserui auctore Monnerio *οὕτω γὰρ ἂν μικρῶς* coni Re 5 *ἕν τι*] num *ἐστὶ*? 7 *γὲ P* sed *γὰρ* suprascr m[5] *γάρ τοι BPar* Mor 8 *κἂν B* 10 *ἴσον I* 15 *δικαίως* scripsi *δίκαιος* libri edd, post quod *εἶναι* inser Re, delevit Monnerius 17 *βουλευομένους I* sed *ευο* in ras m[3] 18 *μὲν γὰρ* Mor

κτύλων | ἕλκοντες ἀργυρίου μέγαν. καὶ νῦν οἶ- R II 215
μαί μοι τοῦτον ἀπαντήσεσθαι τὸν λόγον· ποῦ δὲ τὰ παρὰ τῶν μαθητῶν; ἔστι δὴ πρὸς τοῦτο χαλεπὸν ἀντειπεῖν οὐ τῷ δικαίας ἀποκρίσεως ἀπορεῖν, ἔχω γάρ, ἀλλὰ τῷ τὴν ἀληθεστάτην ἥκιστα φανεῖσθαι πιστήν. οἱ γὰρ ἐκ τοῦ παιδεύειν πεπλουτηκότες ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις δόξαν πεποιήκασιν ὡς τῆς τέχνης μάλιστα παρεχούσης ἐνεργάσασθαι χρήματα. τὸ μὲν οὖν δίκαιον ἦν ἀεὶ τὸ πρᾶγμα οὕτως ἔχειν, ἔχει δὲ οὐχ οὕτως. ἀλλὰ μετέπεσε, καὶ ὅθεν, ἴστε μὲν ὅσοι τοῖς ἡμετέροις παρηκολουθήκατε, τῶν δὲ ἀγνοούντων ἕνεκα φράσω.

26. *Τῶν τεχνῶν* ὁπόσαι *μὲν τιμῶνται παρὰ τῶν βασιλευόντων, καὶ τοὺς μεμαθηκότας* εἰς *δύναμιν ἄγουσιν* ὁμοῦ *καὶ τοῖς διδάσκουσιν εὐδαιμονίαν αὗται φέρουσι καὶ* ὁ *μισθὸς ὡς ὑπὲρ μεγάλων μέγας· ὅταν δὲ ὑπὸ τοῦ δυναστεύοντος ἐπιτήδευμα καταφρονηθῇ, κἂν χρηστὸν ᾖ τῇ φύσει, τὴν δόξαν ἀπολώλεκε, τῆς δόξης δὲ περιαιρεθείσης καὶ* ὁ *μισθὸς συναναιρεῖται, μᾶλλον δὲ κἂν μὴ σύμπας ἀπόληται, μικρὸς ἀντὶ μεγάλου γίγνεται.* 27. *πότερ' οὖν ὑμῖν δοκεῖ μέγα δύνασθαι ῥητορικὴ καὶ πλεῖστον ἐν βασιλείοις ἰσχύειν καὶ τὰς ἀρχὰς ἁπάσας οἱ λέγειν ἐπιστάμενοι λαμβά-*

---

2 *ποῦ δέ; παρὰ* Mor qui *δὲ τὰ παρὰ* coni | *τὰ* om *Mo* 3 *δὲ* *MoPar* Mor 4 *δίκαιας* *C* sed *αιας* in *αις* corr *s* 5 *ἀλλὰ καὶ τῷ* *B* | *πιστήν* Re *πίστιν* libri Mor 8 *ἐργάσασθαι* Cobet Coll. 128 fortasse recte coll. t. I 103, 12 et 375, 12 9 *ἦν· εἰ ἀεὶ* Mor | *ἔχειν* om *Mo* Mor 10 *μετέπεσεν* *A* 11 *παρηκολουθήσατε* Mor 13 *Τῶν τεχνῶν — 21 γίγνεται* citat Macar fol. 89v 14 *βασιλέων* Macar 20 *ἀπόλλυται* *Patm* sed *γρ ἀπόληται* in marg m², Macar | *μικρὸς* *P* sed *ος* ex *ον* corr m³ *μικρὸς* (superscr. ν) *AI* 21 *γίνεται* *BV* Macar 23 *ἁπάσας* in marg inser *A*

νειν κἂν ταῖς περὶ τῶν ὅλων βουλαῖς εἰς ἀπόρρητα καλεῖσθαι καὶ μετέχειν τάξεως ἢ τοὐναντίον ἀπερρίφθαι καὶ ἀπεληλάσθαι καὶ περιυβρίσθαι καὶ τὸ τῶν R II 216 *Μεγαρέων πεπονθέναι ῥητορική τε | καὶ ῥήτορες ἔξω καὶ λόγου καὶ ἀριθμοῦ κείμενοι; ἀλλ' οὐδεὶς οὕτως οὔτε ἄπειρος τῶν καιρῶν οὔτε φιλονεικίᾳ χαίρων, ὅστις ἂν εἰπεῖν τολμήσαι τὸ μὴ εἰς ἔσχατον ἀτιμίας ἐκπεσεῖν τὴν τέχνην.* 28. *ὅπου γὰρ οἱ πολλοὺς περὶ τὴν κτῆσιν τῶν λόγων ὑπομείναντες πόνους οἱ μὲν ὅλως ἐπὶ τὸ γράφειν εἰς τάχος τοὺς αὑτῶν υἱεῖς ἔτρεψαν ἀμελήσαντες τοῦ τῆς διανοίας κάλλους, οἱ δ' ἀμφοῖν ὁμοίως ἐφρόντισαν, τοῦ μὲν ὡς ὄντος καλοῦ, τοῦ δὲ ὡς εὐδοκιμοῦντος, τίς ἔτ' ἂν ἀπόδειξιν μείζω ζητοίη τῆς κατὰ τῶν λόγων ὕβρεως; ἔστιν οὖν, εἰπέ μοι, τὸ μὲν πρᾶγμα τῶν ἀνωφελῶν νομίζεσθαι, τοὺς δὲ τοῦ πράγματος διδασκάλους πολλοὺς ἔχειν τοὺς θαυμασομένους; καὶ τίς εἶδεν ἱερῶν κατασκαπτομένων ἱερέας ἐντίμους; τίς ναυπηγὸν ἐν μεσογείᾳ πλουτοῦντα;*

---

4 Anth. Pal. XIV 73, 8. Phot. et Suid. s. v. *ὑμεῖς, ὦ Μεγαρεῖς*. Theocr. XIV 48 c. schol. Callim. ep. 26, 6. cf. ep. 372 et ad t. II 98, 2. Perperam de versu comoediae Atticae *Μεγαρεῖς γὰρ ἔξω τοῦ λόγου καὶ τἀριθμοῦ* cogitavit Kockius Fr. com. Att. III p. 501 n. 502

---

1 *κἂν I* sed ` eras | *εἰς* inser $P^2 I^3$ om *MoV* *πρὸς τὰ* coni Re | *τἀπόρρητα?* 2 *ἀπερρῖφθαι?* cf. t. II 307, 9 3 *περιυβρίζεσθαι I* sed *ζε* eras 4 *ῥητορική τε καὶ ῥήτορες* cancellavit Cobetus Coll. 128 5 *καὶ* (1) om *V* 8 *ἐμπεσεῖν V* *ἐλθεῖν Patm* sed *γρ ἐκπεσεῖν* in marg m² 10 *ὅλους Mo* | *αὐτῶν I* Mor 11 *οἳ C* sed ` del *s*, *A* *οἵ BV* 12 *ὡς οὐκ ὄντος B* *ᾤοντο* Mor 13 *τίς Patm* sed *γρ τίν'* in marg m² | *ἂν ἀπόδειξιν* scripsi *ἀπόδειξιν ἂν V* *ἀπόδειξιν* reliqui libri edd 14 *γρ τις* post *ζητοίη Patm* in marg m² 16 *θαυμαζομένους* Mor 17 *εἶδεν* scripsi auctore Sinteni *ἔχει* libri edd 18 *τῶν ἐν μεσογείᾳ* (*μεσογείῳ* Mor *μεσογαίᾳ* Monnier cf. Lob. ad Phryn. p. 298) *πλουτούντων PIBPar* et *γρ* in marg *AV²*, Mor Monnier

29. *Μιᾷ μὲν αἰτίᾳ ταύτῃ τὸν μισθόν, ὦ ἄνδρες πολῖται, συνέβη τοῖς ἀνθρώποις τούτοις ἀπολωλέναι, ἑτέρα δὲ αὐτὸν οὐκ ἀφῆκεν ὥσπερ πρότερον χωρεῖν πολλῷ βιαιοτέρα. τῶν γὰρ οἴκων τῶν ἀπὸ παλαιοῦ λαμπρῶν ὧν ἦν καὶ τὸ παιδεύεσθαι καὶ τὸ διδόναι, πτωχεύειν ὁ καιρὸς οὐκ ὀλίγους ἀναγκάσας λαβεῖν μὲν τῶν λόγων οὐκ ἐκώλυσεν, εἰς δὲ μισθοῦ δόσιν ἀδυνάτους ἐποίησε. πάντως δὲ οὐδεὶς ἀγνοεῖ τοὺς μὲν ἐξ ἐνδόξων γενομένους τὰ αὑτῶν πεπρακότας, τοὺς δὲ ἐξ ἀνωνύμων τὰ 'κείνων ἐωνημένους.* 30. *τῆς οὖν περὶ ἕκαστον οἶκον ἀτυχίας κεκοινώνηκεν ὁ διδάσκαλος. ὥσπερ γάρ, εἴπερ ἐπλούτουν, ἀπέλαυεν ἄν, οὕτως ἀπορούντων ἀνάγκη προῖκα συνεῖναι.* | R II 217 *εἰ μὲν οὖν τὴν χρηστότητα τῶν παιδευτῶν ἐν τῷ πλήθει τῶν παιδευομένων ἀξιοῖ τις ὁρᾶν, μεγάλην ὡς ἀληθῶς εὑρήσει· σημεῖον δὲ ποιούμενος τὸν τούτων ἀριθμὸν τῆς ἐκείνων περιουσίας οὐκ ὀρθῶς κρίνει.* 31. *καὶ τί δεῖ περὶ τούτων εἰκάζειν ἐξὸν ἐπ' αὐτὴν ἐλθόντα τὴν ἐξέτασιν καθαρόν, ὡς ἔχει, τὸ πρᾶγμα μαθεῖν; εἰσελθὼν γὰρ ὁ νομίζων τὰ παρὰ τῶν νέων μεγάλα καθίσας αὑτὸν παρὰ τὸν θρόνον καλῶν ἕκαστον πυνθανέσθω, τίς ὁ παρ' αὐτοῦ μισθός. οἶμαι γὰρ πλὴν ὀλίγων κομιδῇ τοὺς ἄλλους, εἰ γνοῖεν ἐφ' ᾧ καλοῦνται, φεύγοντας ὅποιπερ ἂν ἐξῇ καταδύεσθαι*

---

1 *οὖν* inter *μὲν* et *αἰτίᾳ* edd delevi | *τὸ Mo* 2 *τοῖς ἀνθρώποις* om *Patm* | *τούτους Patm* sed *γρ τούτοις* in marg m² 7 *ἐκώλυσε I* sed *ν* add m³ 10 *δ'* Re | *τἀκείνων B* | *ἐκείνων* Monnier 11 *οὖν* om Mor | *οἶκον* in marg *A* 15 num *φωρᾶν*? 17 *κρινεῖ* Cobet Coll. 128, at variationis temporum studiosus Libanius 19 *καθαρὸν* (α suprascr.) *A* 22 *αὐτῶν V* 24 *ὧν Mo* | *ὅπηπερ V*

μήτε ψεύσασθαι τολμῶντας τῷ τε μὴ τελεῖν αἰσχυνομένους. εἰσὶ δέ τινες οἳ τοσοῦτον τελοῦσιν, ὥστε τῶν οὐδ' ὁτιοῦν διδόντων μᾶλλον βούλοιντ' ἂν λανθάνειν. 32. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἄξιον διὰ πάσης ἀκριβείας ἐλθεῖν. τῶν γὰρ ἐνόντων εἰπεῖν ἄμεινον ἀφελεῖν ἢ λυπῆσαι τοὺς ἡδέως μὲν ἂν δόντας, τύχῃ δὲ κεκωλυμένους. τοσοῦτον δ' ἂν ἰσχυρισαίμην, ὡς ὀλίγων τῶν ἐκεῖθεν ὄντων παρὰ τῆς πόλεως ἀξιῶ τι φανῆναι καὶ μὴ πιστοτέρους τοὺς πόρρωθεν μαντευομένους ἐμοῦ τοῦ συζῶντος περὶ τοῦ ποῖα τὰ τῶν ῥητόρων ἐστὶ νομισθῆναι. 33. καὶ μὴν κἀκεῖνό γ' ἂν ἡδέως ἐροίμην· ἔστιν ὅστις πώποτ' ἤλπισε τοὺς εἰς τάχος τούτους διδάσκοντας γράφειν ὄψεσθαι χρυσὸν ἀπὸ τῆς αὐτῶν τέχνης ἢ βέλτιον πράξειν τῶν σκυτοτόμων καὶ τεκτόνων; οὐδείς. ἀλλ' ὅμως εὐ-
R II 218 πορούσι καὶ τρυφῶσι καὶ μεθύουσι καὶ | γεγόνασι σεμνοί. τί οὖν θαυμαστόν, εἰ ὥσπερ τὰ 'κείνων ἦρται παρὰ τὴν ἀξίαν, οὕτω τὰ τούτων ἐταπεινώθη;

34. Καὶ διὰ τί, φήσει τις, ὑπὲρ μὲν τούτων ἀλγεῖς καὶ λέγεις, τοῖς δ' ἄλλοις παιδευταῖς οὐ συναγορεύεις; ὅτι τὰ τούτων ἀκριβέστερον ἐπίστα-

---

5 Isocr. Phil. § 110 p. 104 d

---

1 *ψεύδεσθαι Mo* | *τολμῶντας I* sed *ας* ex *ες* corr m^3 2 *τελοῦσιν I* sed *ν* add m^3 *τελῶσιν Patm* sed *γρ τελοῦσιν* in marg m^2 3 *οὐδ' ὅτι οὖν A* *οὐδοτιοῦν* edd 5 *τῶν γὰρ ἐνόντων A* sed *γρ τὸ γὰρ ἐνὸν* in marg, *P* sed in ras 7 litt m^3 7 *ἰσχυρισαίμην* scripsi, ut coni Monnerius *ἰσχυρίσαιμι* libri sed in *ἰσχυρισαίμην* corr *V*, edd 8 *τί I* 12 *πώποτ'* scripsi e *V* *πώποτε* reliqui libri edd | *ἤλπισεν A* 14 *αὑτῶν IBV* Mor 15 *τῶν τεκτόνων B* 17 *τἀκείνων* edd | *ἦρται I* 18 *τὰ 'κείνων A* sed *γρ τούτων* in marg, *Mo* *τἀκείνων Patm*, sed *γρ τὰ τούτων* in marg m^2 19 *διατί AIBMoV*

μαι τῶν συνόντων, τῶν συντεταγμένων, τῶν συμπονούντων, τῶν συνᾳδόντων, τῶν τὸν αὐτὸν πληρούντων χορόν, τὰ δὲ τῶν ἄλλων ἴσως μὲν οὐδ' αὐτὰ καλῶς διάκειται, οὐ μὴν ἐδεήθησάν γε προσελθόντες γενέσθαι περὶ αὐτῶν ἐν ὑμῖν λόγον. μεμνῆσθαι δὲ πενίας ἐν πλείοσιν αὐτῶν τῶν οὕτω πραττόντων οὐ βουλομένων ἴσως ἂν εἶχεν αἰτίαν. 35. εἶτα μέντοι καὶ τὸ μὴ παραδείγμασιν ὑπὲρ ἐκείνων ἐνεῖναι χρῆσθαι παρεῖχεν ὄκνον τῷ λέγοντι. τοῖς μέν γε ῥήτορσιν ἡ Ζηνοβίου συναγωνίζεται γῆ, πρὸ δὲ τῶν ἄλλων ἑτέρους ἐκ γεωργίας τοιαύτης ὠφελημένους οὐκ ἦν ἰδεῖν. ἐφοβήθην οὖν μὴ τοῖς ἀντιλέγειν μοι προῃρημένοις ἡ κατ' ἐκείνων λαβὴ καὶ τὸ ὑπὲρ τούτων καταβλάψῃ δίκαιον. ἂν οὖν εὕρω μεγαλοψύχους ὑμᾶς ἐπὶ τοῦ πρώτου λόγου, θαρρήσω καὶ περὶ τοῦ δευτέρου, καὶ τῶν ὅλως δεομένων θεραπείας περὶ τοὺς λόγους, πολλὰ γὰρ νοσεῖ, τεύξεται φροντίδος καὶ συμβουλῆς ἕκαστον. ἡ γὰρ τῶν ἀκουόντων προθυμία πολλὰς ποιήσει τὰς εἰσηγήσεις.

36. Καὶ τί, φησιν, ἔδει λόγου καὶ συλλόγου καὶ τοῦ τρίβειν ἡμέραν ἐξὸν οὑτωσὶ προσελθόντα τῶν πολιτευομένων ἑκάστῳ καὶ διαλεχθέντα βραχέσι ῥήμασι ποιῆσαι ταὐτό; τοιαῦτα ἐρεῖ τις ἄνθρωπος ὃς ἐφ' ἅπαντας μὲν ἀφίησι σκώμματα καὶ τέρπειν οἴεται τοὺς συνόντας, ἔστι δὲ πλέον ἀηδής, ἢ χαρίεις εἶναι νομίζει. 37. πρῶτον μὲν

1 *συμπινόντων V* *συναδόντων B* 2 *συμπονούντων B* | *τῶν αὐτῶν I* 5 *αὐτῶν AIBMo* Mor *ἀυτων V* sed spir supra *υ* eras et ' add m² 6 *οὐ* inser C^s 10 *παρὰ* coni Sintenis 11 *ὠφελημένων Par* et *γρ* in marg Mor 13 *ἡ* reposui e libris *ἢ Par* edd 24 *μὲν* om *I* 26 ⟨ὃς⟩ *εἶναι*?

οὖν μὴ λανθανέτω ταῖς Μούσαις ἐχθρὸς ὢν ἐκεῖνος
R II 219 οὐχ οὕτω συμβουλεύειν ἀξιῶν. ὁ γὰρ ἀλγῶν | ὥσπερ τραύμασι τοῖς συγκειμένοις λόγοις καὶ τὰς τῶν ἀκροάσεων ἡμέρας ἀπόλλυσθαι τῇ πόλει νομίζων πόρρω δήπου Μουσικῶν ὀργίων. ἔπειτ' οὐκ οἶδεν, ὡς οὗτος τῶν παραινέσεων ὁ τρόπος διπλῇ νυνὶ κοσμεῖ τὴν πόλιν, ὅταν ὅ τε λέγειν δυνάμενος πολίτης ὑμέτερος ᾖ τοῖς τε εἰργασμένοις λόγοις ὑμεῖς ἥδεσθαι δοκῆτε. 38. χωρὶς δὲ τούτων καὶ τὰ σφόδρα δίκαια τῶν πραγμάτων οὐκ ἂν ὁμοίως ἰσχύσαι ῥαθύμως τε ῥηθέντα καὶ μετὰ σπουδῆς δηλωθέντα, ἀλλ' ὁ μὲν ὡς ἔτυχε μνησθεὶς οὐδὲν εἰς τὸ πεῖσαι τοῦ σιγήσαντος διήνεγκεν, ὁ δὲ ἐσκεμμένως καὶ τῆς ὑποθέσεως ἀξίως εἰπὼν ἅπαντα εἰσήνεγκεν. 39. ἔτι τοίνυν αὐτὸ τὸ πλῆθος τῶν ἀθροισθησομένων καὶ τὸ παντοδαπὸν ὅμιλον ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν ἥξειν ἤλπιζον ὑμᾶς συμπαρακαλέσειν οὐχ ἧττον αὐτοῦ τοῦ λέγοντος. ὡς αἱ μὲν ἀμάρτυροι φιλοτιμίαι λυποῦσι τοὺς δώσοντας, καὶ ἃ προεῖτ' ἄν τις πολλῶν συνειδότων, οὐκ ἔχων τοὺς εἰσομένους κρεῖττον ἡγήσατο μὴ δοῦναι· ἃ δ' ἂν ἐν πολλῷ τις θεάτρῳ παρὰ τῶν συμβούλων ἀκούῃ, λογιζόμενος ὡς ἀπειθήσας μὲν μυρίους ἕξει τοὺς κατηγόρους, εἴξας δὲ καὶ πεισθεὶς τοσούτους τοὺς ἐπαινέτας, τὸ μὲν φοβού-

---

4 ἀπόλλυσθαι *P* sed accent. supra υ eras et ολλ in ras m^3 ἀπολλύσθαι *AI* 5 ἔπειτα edd 6 διπλῆι *A* διπλῇ reliqui libri edd cf. t. II 179, 6 7 ἡμέτερος *I* 8 δοκεῖτε *IB Par* Mor 11 ὁ μὲν] ὅμως *B* 13 ὁ δὲ — 14 εἰσήνεγκεν in marg add *C*^{r} 15 ἀθροισθησομένων *I* sed σθη inser m^3 17 αἱ — 143, 2 βελτίων citat Macar fol. 90 18 προεῖτ' scripsi πρόειτ' *BVPar* πρόοιτ' *CPI* sed ο (2) in ε corr *P*^{2}*I*^{3}, Mo Macar edd πρόοῖτ' *A* cf. t. I 107, 9 | τις in marg add *Par*^{2} τι Macar 23 τὸ] τὸν Macar

μενος, τοῦ δὲ ἐπιθυμῶν ψηφίζεται δι' ὧν εἶναι δόξει βελτίων. 40. *πόσους οἴεσθε νῦν τοὺς μὲν ἐκ Φοινίκης, τοὺς δὲ ἐκ Παλαιστίνης, Αἰγυπτίους, Κυπρίους, Ἀραβίους, Κίλικας, Καππαδόκας, ὅθεν ἂν εἴπῃς,* | *ἀκούειν καὶ τηρεῖν, τί μὲν ἐγὼ λέγω, πῶς δὲ* R II 220 *ὑμεῖς ἕξετε; δότε δὴ τούτοις τὴν ἀμείνω περὶ ὑμῶν οἴκαδε φήμην φέρειν, ὅτι ἡ πόλις ἡ Ἀντιόχου τῆς λαχούσης αὐτὴν Μούσης ἄξια καὶ φρονεῖ καὶ ψηφίζεται καὶ πᾶν ὑπὲρ λόγων ἀνάλωμα κοῦφον ἡγεῖται καὶ οὔτε ψιλῆς οὔτε πεφυτευμένης χώρας οὔτ' ἄλλου τῶν πάντων οὐδενὸς φείδεται, δι' ὅτου φυλάξειν οἴεται παρ' αὐτῇ τὸ χρῆμα τῆς παιδείας.* 41. *ἀλλ' ὁ λαμπρὸς ἱπποτρόφος, Ἦλιε, καὶ ὁ τοὺς ἀθλητὰς ἐξ ἅπαντος ἀγείρων μυχοῦ καὶ ὁ θηρίων πλῆθος ὠνούμενος καὶ τοὺς πρὸς ταῦτα μαχουμένους ἰχνεύων, ὧν ἕκαστον διασείειν πέφυκε τῶν λειτουργούντων τὰς οὐσίας, νῦν φιλάργυρος, νῦν γλίσχρος, νῦν φιλοχρήματος, ἐν ᾧ τὸ μὲν κινδυνευόμενον λόγοι, τὸ δὲ σῶσαι τούτους δυνάμενον πλέθρα γῆς; μηδαμῶς. ἀλλὰ κἀκεῖνα ὥσπερ νῦν πραττέσθω καὶ ταῦτα ἐκείνοις προσέστω.* 42. *μὴ*

---

7 cf. p. 5,4   8 cf. t. I 133,8; t. II 152,10; 444,19. Io. Chrys. de S. Babyla c. Iul. c. 21 p. 572 Mign.   13 cf. t. II 150,13. 181,16

---

1 *τοῦ*] *το I* *τὸ VPar* Mor | *ψηφίζηται τὰ βελτίω Patm* sed *γρ ...ιων εἶναι δόξει βελτίω* in marg m[2]   2 *πόσους οἴεσθε I* sed *όσους* et *ε* (2) in ras m[3]   4 *εἴποις B*   6 *ἕξετε I* sed *ε* (3) in ras m[3] | *τούτους I*   7 *ἀντιόχου I* sed *ου* in ras m[3] | *τῆς λαχούσης* in ras *I*[3]   8 *φήμης Par* Mor   11 *φυλάξειν P* sed *ειν* in ras m[2] | *οἴεται παρ'* in ras 4—5 litt *P*[2]   12 *αὐτῇ IBMoV* Mor   14 *ἐγείρων Mo* et *γρ* in marg Mor | *ἐωνούμενος CAP* sed in hoc *ἐ* eras et *'* supra *ω* scr m[3], *IMo*
15 *μαχουμένους* scripsi cum Cobeto Coll. 129 et Mommerio *μαχομένους* libri edd | *ἕκαστος V*   18 *μὲν* om *B*   19 ; reposui e libris cum Mor, · Re

γὰρ ἴδοιμι παιδευτὰς ἐνθένδε πρὸς ἑτέραν ἀνισταμένους πόλιν οὐ σεισμὸν φεύγοντας οὐδ' ἄλλο τι τῶν δαιμονίων κακῶν, ἀλλ' ἀπορίαν τροφῆς καὶ τὸ τὴν πρόνοιαν ἣν εἴχετε περὶ τοὺς λόγους ἐκλελύσθαι. οὗτοι φορητὸν οὐδὲ συγγνώμην ἔχον Καισαρέων Ἀντιοχέας ἧττον εἶναι φιλολόγους δόξαι. ἐκεῖνοι σοφιστὴν ὑμέτερον ἐπαγγελιῶν μεγέθει τὴν ἐλάττω πόλιν τῆς μείζονος ἔπεισαν ἀνθελέσθαι, καὶ νῦν ἔχει τὰς ὑποσχέσεις. 43. ἡμεῖς δὲ οὐδὲ μιμησόμεθα ταῦτα ὧν διδασκάλους εἶναι προσῆκε; μή, πρὸς τοῦ Μουσηγέτου
R II 221 τοῦ | πάντα ἐφορῶντος ἐγγύθεν, ὃν χρὴ νομίζειν οὐ διώκοντα νύμφην ἁμαρτόντα τοῦ σώματος ἀγαπῆσαι τὸν χῶρον, παίδων γὰρ ταῦτα μυθολογήματα, ἀλλ' εἰκὸς τοὺς ἀρχαίους οἰκήτορας μουσικὴν ἀσπαζομένους τῶν ἄλλων ὑπὸ τοῦ θεοῦ προκεκρίσθαι. 44. ζηλῶμεν δὴ τοὺς προγόνους, ὦ ἄνδρες, καὶ μιμώμεθα καὶ κατέχωμεν τὸν Ἀπόλλω τῇ περὶ λόγους σπουδῇ καὶ τούτους ὑπὲρ ὧν παρελήλυθα θεράποντας ἐκείνου καὶ φίλους οὐκ ἀτιμοτέρους τῶν κύκνων ἡγώμεθα, οἳ χώραν μὲν ἔχουσιν ἣν ἴστε καὶ προσηγορίᾳ τῇ νῦν

---

6 Acacium? cf. ep. 666. 277. Sievers p. 276 qui de Priscione cogitat (p. 199) coll. epp. 957. 958. 973   11 cf. t. I 467, 1 sq; 519, 9 sq.   20 cf. t. III 446, 18 sq. R

---

4 οὗτοι — 5 ἔχον] *ἰαμβικὸς τρίμετρος οὗτος ὁ στίχος* C^2*Mo*

---

1 *εἰς* Cobet Coll. 129   2 *οὐδὲ* edd   4 *ἔχετε Par* Mor   5 *οὔτε* Re | *συγγνώμην I* sed *ν* (2) in ras m[3] | *ἀντιοχέας P* sed *ε* in ras m[2]   9 *τούτους?*   11 *ἀφορῶντος Mo*   13 *παίδων — μυθολογήματα* ad versum comoediae Atticae *παίδων γάρ ἐστι ταῦτα μυθολογήματα* revocavit Kockius Fr. Com. Att. III p. 501 n. 503   19 *οἳ*] *ἣν B*

κρατούσῃ στέργουσιν, ἦσαν δ' ἄν, εἴπερ ἐβούλοντο, τοῦ παντὸς ἡγεμόνες, ὡς ἥ γε δύναμις πάρεστιν.

45. Ἄνευ δὲ τῆς τέχνης τί τῶν ἄλλων οὐκ ἂν δικαίαν αὐτοῖς παρασκευάσειεν εὔνοιαν; οὐχ ὁ μὲν πλέον ἢ τριάκοντα ἔτη συνεχῶς ταλαιπωρούμενος ἀψοφητὶ τὰ λδιπὰ διεβίω μήτε ἐγκαλῶν μήτε ἐγκαλούμενος; ὁ δὲ τοῖς γνωριμωτάτοις συνοικήσας οὐδὲν οὔτε μικρὸν οὔτε μεῖζον ἐξελάλησε τῶν ἔνδον οὔτε ἠδίκησε πρεσβυτέραν φιλίαν θεραπεύων δευτέραν. ὁ δὲ δὴ τρίτος ἀνδρεῖος μέν, οὐδαμοῦ δὲ ἄδικος, τηρῶν τὴν τάξιν ἀκριβῶς καὶ τῶν πεπιστευκότων προκινδυνεύων. περὶ δὲ δὴ τοῦ νεωτάτου τί μεῖζον εἴποι τις ἂν ἢ ὅτι πρὶν ἐκ παίδων ἐξελθεῖν, παίδων ἄρχων οὐδὲ συκοφάντῃ παρέσχεν αἰτίαν;

46. Οὕτως οὖν καὶ δεινῶν εἰπεῖν καὶ χρηστῶν τὸν τρόπον οὐκ ἐπιμελήσεσθε οὐδ' ἃ λαβεῖν αὐτῷ μοι βουλομένῳ τῶν πάντων οὐδεὶς ἂν ἀντεῖπε, ταῦτα τούτοις | ἐμοῦ βουλομένου δώσετε; φέρε γάρ, εἰ R II 222 διεξελθὼν ἐγὼ πάντα ὧν ὄντων μοι παρ' ἑτέροις δεῦρ' ἧκον καὶ ταῦτα ὁρῶν οὐκ ἀκίνδυνον τὴν ὁδόν, ἀντὶ τοίνυν τούτων, ἔφην, δότε μοι τῶν τῆς πόλεως κτημάτων, ἢ νόμιμόν ἐστιν, οὕτω τις ἀγνώμων καὶ θρασὺς καὶ βδελυρός, ὅστις ἀναστὰς καὶ δείξας αὐτὸν ἐκώλυεν ἄν; οὐκ οἴομαι. ἐμὲ τοίνυν οἴεσθε

20 ep. 407

1 εἴπερ in marg inser *Par*[2] 8 ἐξελήλασεν *Patm* sed γρ ἐξελάλησεν in marg m[2] | οὔτ' Re 9 δὴ inser *A* om *CMo* 12 δὴ om *B* | ἄν; Mor | ἢ *V* et Re om reliqui libri Mor 13 ἐκ in marg *I*[3] 16 οὐδὲ edd 17 ἀντεῖπεν *CAPMo* edd 19 δεῦρο *Par* edd 22 τίς *AIB* Mor | ἂν ἦν inter ἀγνώμων et καὶ *Par* Mor cancellavit Re 24 οἶμαι *Par* sed οἴομαι in marg m[2] οἶμαι Mor

τήμερον τὸν ληψόμενον εἶναι κἂν δῶτε τούτοις, ἐμοὶ λέγετε δεδωκέναι. αὐτὸς πρὸς ἅπαντας ὁμολογήσω τετιμῆσθαι. τοῦτο τὸ ψήφισμα σεμνοτέρους ὑμᾶς ποιήσει καὶ παρὰ πᾶσιν ὀνομαστούς, κἂν λυπῆταί τις τοῖς νῦν λόγοις, ἡσθήσεται τοῖς ἔργοις ὕστερον.

47. *Εὔβουλε, σὲ πρῶτον ὁ καιρὸς καλεῖ. Ἀργυρίου καὶ παῖ καὶ πάτερ, μίμησαι τὸν πρεσβύτερον. τόν γε μὴν ἐμὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ χρὴ νομίζειν εἶναι τὴν γνώμην. κινείτω μὲν Ἱλάριον ἡ φιλοσοφία τοῦ γένους, κινείτω δὲ Λητόϊον ἡ τῆς προσηγορίας αἰτία. σὺ δὲ ἐν μουσείοις ἔτι τρεφόμενος κἂν ἄκλητος ἀμύνοις, Ἀρσένιε. καὶ τῷ θήσοντι δὲ τὰ Ὀλύμπια δεῖ μέλειν, ὅπως εἰς τότε τοὺς ἐροῦντας εὕρῃ. καὶ τί δεῖ* R II 223 *καθ' | ἕκαστον ὀνομάζειν; ὁπόσοι γὰρ πληροῦτε τὴν βουλήν, πάντες ἔχετε τοῦ βοηθεῖν λόγοις ἀνάγκην αὐτὸ τὸ κεκτῆσθαι λόγους.*

48. *Ὡς οὖν εἰδότος ἐμοῦ καὶ τοὺς ἃ δεῖ ψηφιζομένους ἐπαινεῖν καὶ περὶ τῶν ἐναντιουμένων ἃ προσήκει γράφειν, ἐξ ὧν τήν τε πόλιν ὀνήσετε καὶ τοῖς λογίοις χαριεῖσθε θεοῖς, ἕλεσθε.*

---

6 cf. t. I 139, 9; t. II 171, 1 | cf. t. I 403, 23 sq. II 176, 3; t. III 110, 8 R 9 Zos. IV 15. 41 10 *καλοῦ* (cf. ep. 146 *Λητόϊον λέγω τὸν καλὸν καὶ τὸν ἄξιον ἀκοῦσαι ταὐτὸ Κυνήγιον*, 464. 466) vel *θαυμασίου* (cf. ep. 935)? 12 ep. 35. 1127. 1143 | ep. 763

---

1 *σήμερον* Mor 5 *ἡσθήσεται* *I* sed *ται* add m³ 8 *μὴν*] *χρῆν* Monnier | *αὐτοῦ* *APIMoV* Mor | *χρὴ* om *CAP* sed in hoc inser m², *I* sed inser m³, *MoV* Monnier 11 *σὺ δὲ κτλ.*] „*Cod. Vat. hic minus integer est*“ Mor in ed. 1616 p. 27 | *δ'* Re 12 *δὲ*] „*malim γε*“ Monnier | *δεῖν* *Mo* 13 *εἰς* *V* sed *ς* eras *ἂν* *Par* Mor sed in hoc in marg *γρ εἰς* om *B* | *εὕροι* *BV* *εὑρήσει*? 18 *προσῆκε* *I* 19 *τε* om *B* 20 *χαριεῖσθαι* *I*
τέλος τοῦ ὑπὲρ τῶν ῥητόρων λόγου subscr *A* *Πρὸς ἀντιοχέας ὑπὲρ τῶν ῥητόρων* *I*³

XXXII (XXX R)

Oratio *πρὸς Νικοκλέα περὶ Θρασυδαίου* vel potius scriptio anno 387 paulo post veniam motus Antiochenis a Theodosio impetratam[1]) ad Nicoclem data qua Libanius iniuria sese a Thrasydaeo incusari monstrat quod auctor fuerit, ut ille invitus unus e legatis fieret qui ad imperatorem mitterentur, 'corporis' finibus circumscripta mansit, quo factum est ut paucis codicibus ad nostram aetatem perveniret. Qui sunt hi sex:

1. Codex Chisianus R VI 43 (= C) saec. XI/XII fol. 263ᵛ. Folium 264 verbis *μενέδημον γάρ* (p. 154, 16) desinit. Reliqua pars orationis usque ad finem duobus foliis amissis periit. Vide t. I p. 10 sq. Contuli.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 149. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

1) Verba p. 150, 6 sq. *παρῄνει πέμπειν ὁ στρατηγὸς ὡς τὸν βασιλέα πρεσβείαν καὶ τῇ πατρίδι βοηθεῖν ὡς οὔπω κινδύνων καθαρῶς ἀπηλλαγμένῃ, προσγεγενῆσθαι γὰρ τοῖς ἐν τῇ στάσει κακοῖς τὸ τὴν ἐλπισθεῖσαν πάλαι πρεσβείαν μὴ τετελέσθαι* non ita multum temporis inter motum triginta quattuor dierum (t. II 269, 1 R cf. Arn. Hug, *Antiochia* p. 26 n. 53 et p. 28 not. 107) vere anni 387 exortum et scriptionem interiectum, verba p. 161, 1 sq. *ἐχθρὸν μὲν οἷς τοῦτο οὐκ ἤρεσκεν ἔφασκον εἶναί με τῷ βασιλεῖ, φίλον δὲ τῷ τυράννῳ κτλ.* Maximum tyrannum nondum victum ostendunt, qui die 28 mensis Iulii anni 388 interfectus est. Quae cum ita sint, orationem ipso anno 387 scriptam quam, ut Sieversius p. 204 putavit, hoc posteriorem esse statuere malo.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 126^{v}. Correctus est pluribus manibus quarum secunda codice *I* usa est. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Cheltenhamensis 10618 fol. 11 a Leonardo Adami e Palatino correcto descriptus et versione latina ornatus est. Vide t. I p. 282 sq. Inspexi.

5. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 160. Correctus est manu tertia quae Palatino manu secunda correcto usa est. Vide p. 120 et t. I p. 217 sq. Contuli.

6. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 178. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

Qui iidem sunt atque in oratione X *περὶ τοῦ πλέθρου* t. I p. 399 sq., nisi quod haec in Vindobonensi deest. Prior familia codicibus *CAPI*, altera codice *V* continetur.

Apud grammaticos florilegiorumque auctores nullum locum excerptum inveni.

Oratio primum a Bongiovannio (= Bong) Venetiis anno 1754 p. 176—191 e codice *I* edita est[1]. Cuius vitia multa divinando sanavit Reiskius Animadversionum volumine quinto p. 563—569, plura ope codicis Augustani in editione quam uxor prelis commisit t. II p. 223—239. In hanc etiam plurima pars notarum Animadversionum transiit.

Nonnulla correxit Cobetus.

1) Cf. t. I p. 214.

XXXII (XXX R)
ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ ΠΕΡΙ ΘΡΑΣΥΔΑΙΟΥ.

1. *Καλῶς ἐποίησας, ὦ Νικόκλεις, ἀπιστήσας* R II 223 *ταῖς κατ' ἐμοῦ παρ' ἐνίων αἰτίαις. ἦν γὰρ οὐδ' ὁτιοῦν ἐν αὐταῖς ἀληθείας, ᾧ καὶ τεθαρρηκὼς δι' ὅρκου πίστιν ἐποιούμην. καὶ τοῖς πράγμασι δὲ αὐτοῖς καὶ τῇ περὶ αὐτῶν διηγήσει πειράσομαί σοι τοῦτο ποιῆσαι καταφανές, ἵν' αὐτός τε σαυτὸν ἐπαινῇς οὐκ ἐξηπατημένος εἴ τέ τις τοῦτο πέπονθε, ῥᾷον αὐτὸν μεταπείθειν δύναιο.*

2. *Ἧκον ἑσπέρας εἰς τὸ βαλανεῖον ὃ τῇ πόλει δέδωκε Τραϊανὸς βασιλεύς, καὶ ἐπειδή μοι τὰ πρὸς τὴν*

C = Codex Chisianus
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
I = Marcianus append. XCI 2
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII

---

10 Euagr. h. e. II 12. Io. Malal. XI p. 276, 1 et 19 sq.

---

1 *Πρὸς Νικοκλέα I* rubr sed *έα* in ras m[3] om reliqui libri Re | *τοῦ αὐτοῦ* ante *περὶ V* | *περὶ θρασυδαίου C* sed m[2], *P* sed *ερὶ* et *ίου* in ras m[2], *I* rubr *πρὸς θρασύδαιον A* ($\widetilde{λβ}$ ante *πρὸς*) *V* Re | *λόγος εἰκοστὸς τρίτος* post *θρασύδαιον V* rubr, *λόγος ις'* in marg *I*[3] 3 *αἰτίαις C* sed *ι* (3) inser m[2] | *οὐδ' ὅτιοῦν A* *οὐδοτιοῦν* Re 9 *δύναιτο* coni Re Anim

θεὸν εἶχεν ἱκανῶς, ἐκαθήμην καὶ πλησίον μου Μενέ-
R II 224 δημος, ἔπειτα τρεῖς ἕτεροι τῶν πολιτευομένων | ἐλ-
θόντες καθῆντο καὶ αὐτοὶ καὶ διηγοῦντο διήγησιν
μακρὰν πραγμάτων ἐν συμποσίῳ γεγενημένων τοῦ
στρατηγοῦ μὲν ὄντος ἑστιάτορος, δαιτυμόνων δὲ αὐτῶν.
τὸ δὲ δὴ κεφάλαιον, παρῄνει πέμπειν ὁ στρατηγὸς ὡς
τὸν βασιλέα πρεσβείαν καὶ τῇ πατρίδι βοηθεῖν ὡς
οὔπω κινδύνων καθαρῶς ἀπηλλαγμένῃ, προσγεγενῆσθαι
γὰρ τοῖς ἐν τῇ στάσει κακοῖς τὸ τὴν ἐλπισθεῖσαν πά-
λαι πρεσβείαν μὴ τετελέσθαι. 3. πεπεῖσθαι δὲ εἰπόν-
τες τῇ συμβουλῇ μετὰ τοῦ δακρύειν, λέγειν δὲ καὶ
τὸν σύμβουλον μετὰ δακρύων ὡς ὄντος τοῦ φοβοῦντος
μεγάλου, ταῦτ᾽ οὖν ὑπειπόντες προσέθεσαν, ὡς αὐτοὶ
μὲν εἶεν πρέσβεις ὁμολογίᾳ τῇ σφῶν αὐτῶν, δέοιντο
δὲ τετάρτου, δεδόχθαι γὰρ δὴ πέμπειν τοσούτους, καί,
ἔτυχε γὰρ πλησίον καθήμενος Εὐσέβιος ὁ σοφιστής,
ᾔτουν παρ᾽ ἐμοῦ τὸν ἄνθρωπον, ἐγὼ δὲ τοῦτον αὐτῶν
ἐπ᾽ ἐκεῖνον μετέφερον τὸν λόγον, ὡς βέλτιον ⟨ὂν⟩ οὐκ
ἐμὲ κελεύειν, ἀλλὰ πείθειν ἐκεῖνον. ἤκουσε ταῦτα.
ὑπήκουσεν, οὐ γὰρ ἦν καλὸν ἀπειθεῖν. 4. προσλα-
R II 225 βόντες | δὴ τὸν τέταρτον δέονταί μου τῆς ἐπι-
ούσης παρεῖναί τε αὐτοῖς ὡς τὸν στρατηγὸν εἰσιοῦσι
καὶ συμπράττειν ὅ τι δυναίμην ἐγγύθεν. πείθομαι

5 Ellebichi. cf. t. II 490, 16 sq. 16 cf. t. I 194, 3

1 μενέδημος *I* sed ενέ ex ε corr m^3 3 καθῆντο scripsi e *V* ἐκάθηντο *CPI* sed ἐ antepos P^2I^3, edd κάθηντο *A* 6 ὡς in ras I^3 9 γὰρ inser I^3 10 δὲ scripsi τε libri edd 11 λέγειν *P* sed λ in ras m^2 13 εἰπόντες *I* sed ὑπ antepos m^3, Bong 16 καθήμενος *P* sed ς in ras m^5 18 μετέφερον *I* sed ε (2) in ras m^3 | ὂν inserui auctore Re Anim 19 ἐκείνους? 20 ὑπήκουσεν *I* sed ν add m^3 23 ὅτι *I*

ῥαδίως ὑπ' εὐηθείας. εἰ δὲ νοῦς ἐνῆν μοι, διωσάμην ἂν τὸν λόγον ἀναμιμνήσκων αὐτούς, οἵων ἀνθ' οἵων ἔτυχον καὶ ὡς τιμῶν ἠτιμαζόμην καὶ ὡς διώκων αὐτοὺς ἠνώχλουν καὶ ὡς οὐκέτι τοῦτο δρῶντος ἥσθησαν. ἀλλ' οὐδὲν ἐκείνων τῶν πολλῶν ἐξετάσας ἥξειν τε ἔφην καὶ ἦλθον. 5. *εἰσελθόντων δὲ ἡμῶν καί τινων ῥημάτων γιγνομένων εἰς πρόφασίν τε ἑκάστου καταφεύγοντος ἐμὲ τοῦ πράγματος καταστήσας κύριον ὁ στρατηγὸς ἐπ' ἀποδεδειγμένοις τοῖς πορευσομένοις εἰσελθεῖν αὖθις ἔδωκεν. ἐξήλθομεν. ἐν ματαίοις λόγοις οὐκ ὀλίγον τῆς ἡμέρας διετρίβη μένειν αὐτῷ προσήκειν ἑκάστου λέγοντος, ἕτερον δὲ βαδίζειν. κἀν τούτοις ἐμοὶ μὲν οὐδεὶς προσεῖχεν οὐδ' ἠρώτα οὐδὲν οὐδὲ ἀπῄτει ψῆφον, ἐφ' ἑτέρους δὲ τὴν κρίσιν ἦγον, ὥστ' ἐμὲ μηδὲν διαφέρειν τῶν ἔξωθεν περιεστηκότων.* 6. *ἀπειπὼν οὖν καθήμενος καὶ καταγελώμενος πολλάκις ὁρμήσας ἐπὶ τοὺς νέους καὶ τὰ 'μαυτοῦ κωλυθεὶς ὑπό του τῶν φίλων ὡς ἀδικήσων τὸν στρατηγόν, εἰ οὕτως ἀπέλθοιμι, χωρῶ τε παρ' αὐτὸν καὶ εἰπὼν οὐδὲν δεδυνῆσθαι τῆς ἐκείνου ῥώμης ἔφην δεῖσθαι τὸ πρᾶγμα.*
| *καὶ οὐκ ἐψευδόμην· ὑποδείξας γὰρ ὀργῆς τι* R II 226
πάντας εἶχε δεχομένους τὴν ὁδόν, ἐρομένων δέ, ὅστις τοῖς ἐκείνων ἀντ' ἐκείνων ἀρκέσει, τῷ μὲν τὸν κηδεστὴν εἶπε, τῷ δὲ τὸν ἀδελφόν, Θρασυδαίῳ δὲ αὐτόν.

---

3 Plat. Theaet. p. 168 A. Xen. Mem. II 8, 6. IV 4, 24. cf. p. 160, 4

---

1 „*malim διεωσάμην*" Re 2 *ἂν τὸν*] *αὐτὸν* Bong qui *αὐτῶν* coni 7 *γινομένων V* 11 *αὐτῷ P* sed ' in ʽ corr m[5], *IV* 12 *καὶ V* 13 *προσεῖχε I* sed *ν* add m[3] 14 *ὥστ' ἐμὲ* scripsi *ὥστε με* libri edd 17 *τἀμαυτοῦ* edd 21 *τι P* sed *ι* in ras m[3] 24 *εἶπεν A* | *αὐτὸν V*

καὶ ὃς προσεκύνησεν, οὐχ ὡς ἄν τις ἐξομνύμενος, ἀλλ' ὡς ἄν τις ἔχων τοιοῦτον ὑπὲρ τοιούτων ἐγγυητήν. εἰπόντος δέ τινος Μενέδημον καὶ ὡς τὰ μέγιστα ἂν ὀνῆσαι καὶ φρονήσει καὶ γλώττῃ καὶ δάκρυσιν, οὗ τούτων καιρός, ὁ στρατηγὸς οὐκ ἐδέξατο, πρὸς τί μὲν βλέπων, οὐκ οἶδα, καὶ γὰρ οὐδ' ἐφθέγξατο, οὐ μήν, ὅπερ ἔφην, ἐδέξατο. 7. *τούτων τοίνυν ἐγνωσμένων καὶ πεπηγότων ἀπιόντων ἡμῶν ἐμὸν ἔργον Θρασύδαιος ἔφησεν εἶναι τὸ μεῖναι Μενέδημον, καὶ παίζειν αὐτὸν ἡγούμενος πόσου τοίνυν ἀπεδόμην τὴν μονήν; ἠρόμην. ὁ δὲ τοῦτο μὲν ἔφη μικρὸν ὕστερον δείξειν, ἔχειν δὲ τὸ πρᾶγμα οὐκ ἄλλως, ἀλλ' ἐμὸν εἶναι τὸ ἔργον. καὶ οὐκ ἀπέχρη ταῦτα, ἀλλὰ δείλης προσπεσὼν μου ταῖς θύραις καὶ περὶ αὐτὰς εὑρὼν παῖδα τὸν ἐμὸν καθήμενον, οὗ τἀμὰ γνώμῃ βασιλέως γέγονε κελεύσαντος ὑποχωρῆσαι τὸν περὶ ταῦτα νόμον, τοῦτον οὖν ὁ Θρασύδαιος εὑρὼν εἵλκυσεν εἰς λειτουργίαν* R II 227 *βοῶν καὶ μόνον οὐ παίων λέγων αὐτὸν | κεκτῆσθαι γῆν ἀνδρὸς βεβουλευκότος.* 8. *καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἐψεύδετο, θαυμάσαι δὲ ἄξιον, ὅπως ἐν τοῖς ἄλλοις τοῦτ' οὐχ ἑώρα τὸ δίκαιον τοσούτων κτημάτων ἐπ' ἄλλους μετερρυηκότων καὶ μάλιστα δὴ τὸν ἑαυτοῦ κηδεστὴν Θεμίσωνα. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν τὸν Κίμωνα λει-*

---

13 cf. t. I 193, 17 sq. 14 Cimonem. cf. t. I 152, 16 sq. 18 cf. ep. 958. 1046. t. III 225, 13 R

---

4 *ὀνῆσαι* Re *νοῆσαι* libri Bong 9 *παίξειν V* 11 *ἔφην I* 13 *προσπεσών P* sed *ροσ* in ras m[5], *I* sed *σ* (1) inser m[3] *προπεσών CA* 15 *τὰ 'μὰ A* | *γέγονεν A* 17 *θρασυδαῖος* Re 18 *μονονοὺ CAPI* edd | *αὐτὸν P* sed *ον* in ras m[5] | *κεκτῆσθαι P* sed *κεκ* in ras m[5], *I* sed *κε* in ras m[3] *ἐκτῆσθαι CA* 23 *θεμίσωνα I* sed *θε* in ras m[3]

τουργῆσαι πολλάκις καὶ ἐβουλήθην καὶ εὐξάμην, καιρὸν δὲ ἀναμένειν ᾤμην δεῖν. οὗτος δὲ ἦν ἀναβιῶναι τὴν βουλὴν καὶ γενέσθαι τὴν προτέραν ἐκείνην. ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἦν λειτουργεῖν, τὸ δὲ νῦν ἀπολωλέναι. οὕτω κακῶς τὸ πρᾶγμα ἔχει ἄλλαις τε οὐκ ὀλίγαις αἰτίαις καὶ τῷ τῶν λειπομένων τοὺς ἰσχυροτέρους πορθεῖν τὰ τῶν ἀσθενεστέρων. 9. *Θρασύδαιος δὲ τοιαῦτα παροινήσας οὐκ ἐνταῦθα ἔστη, ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἧκεν ἀσελγείας, ὥστ' ἄρας τὴν φωνὴν λόγους μὲν ἔλεγέ μοι συγκεῖσθαι κατὰ πάντων ἀνθρώπων οὐδὲ τὸ κατὰ πάντων μανίαν ἡγούμενος· τίς γὰρ ἂν εἷς ἄνθρωπος περὶ πάντων ⟨ἔλεγε⟩ καὶ ταῦτα τοῦ χρόνου τὸ πλέον τοῖς βουλομένοις μανθάνειν νέμων; ὁ δὲ καὶ αὐτὸν ἔλεγεν εἶναι τούτων ἕνα καθ' ὧν σύγκεινταί μοι λόγοι.* 10. *καίτοι τῶν φίλων τῶν ἐμῶν ἅπαντα τὸν χρόνον ἠξίου νομίζεσθαι καὶ εἴ τῳ γε ἧττον ἑτέρου δοκοίη, δεινὰ πάσχειν ἔφασκε καὶ ἀδικεῖσθαι. καὶ τί δεῖ τὰ πολλὰ λέγειν; τοῖς γὰρ εἰσιοῦσιν ὡς αὐτὸν ὁπότε ἀσθενοίη, ἦν ὁρᾶν εἰκόνα ἐμὴν ὑπὲρ τῆς κλίνης αὐτοῦ καὶ ἐφιλοτιμεῖτο τῇ τιμῇ καὶ οὐ τοῦτ' ἔφασκεν εἶναι θαυμαστόν, εἰ αὐτὸς ἔχοι, ἀλλὰ τὸ μὴ καὶ πάντα τὸν | ἐμῶν περὶ αὐτὸν ἀπολελαυκότα πόνων.* R II 228 *ἔστιν οὖν ὅπως ἐκεῖνα πεπεισμένος ταῦτα ἂν ἔδρα; οὐκοῦν ἐξελέγχεται συκοφαντῶν οἰόμενος παροξυνεῖν ἐπ' ἐμὲ τῶν ἀκουόντων ἕκαστον καὶ κοινόν τινά μοι*

---

5 *ἔχει* Re *ἔχειν* libri edd 7 *τὰ τοιαῦτα* edd 9 *ἀσελγείας* scripsi coll. p. 156, 14 *ἀσεβείας* libri edd 11 *μανίαν* *I* sed *ν* del m3 12 *ἔλεγε* inserui 13 *αὐτὸν* *V* 14 *σύγκεινταί* scripsi *κεῖνται* libri edd 16 *ἠξίουν* Bong | *ἥττων* *AIV* Bong 18 *αὐτὸν* Re 20 *αὐτοῦ* scripsi *αὐτῷ* libri edd | *οὐ μόνον οὐ* post *καὶ* (2) in marg inser *C*s 22 *αὐτὸν* *AIV* 24 *παροξυνεῖν* scripsi cum Cobeto Coll. 129 *παροξύνειν* libri edd

τοῦτον περιστήσειν πόλεμον; 11. εἶθ' ἵνα μή τις αὐτὸν ἔρηται· καὶ σοὶ πόθεν ταῦτα ὑπῆρξε μαθεῖν; ἐμέ φησιν ἐμαυτοῦ πρὸς αὐτὸν κατειπεῖν. ἐκ ποίας ἀνάγκης; τίνος βασάνου βιαζομένης; ποίων πληγῶν; ποίου σιδήρου; τίνος πυρός; ἤ, εἰ μὴ τοῦτο, ποίας μέθης; τί δαί μοι καὶ τὸ κέρδος εἰδέναι ταῦτα τοῦτον μέλλοντά γε θρασύτερον οἷς ἤκουσεν ἔσεσθαι; ᾔδειν δὲ αὐτοῦ τὴν φύσιν τὴν εἰς ὀργὴν μὲν ἑτοίμην, κινηθεῖσαν δὲ οὐκέτ' οὖσαν καθεκτὴν οὐδὲ δυναμένην αἰδεσθῆναι τῶν πάντων οὐδέν. ἐμαυτὸν οὖν τηνάλλως κατεκρήμνιζον; οὕτω δέ ἐστι σοφός, ὥστ' οὐχ ὁρᾷ καθ' ἑκάτερον αὐτὸν αἱρῶν, εἴτε ἤκουσεν εἴτε καὶ οὐκ ἤκουσεν. ἢ γὰρ ἐσυκοφάντει τὰ οὐκ ὄντα ἀποφαινόμενος ἢ τὴν ἐν τῇ φιλίᾳ πίστιν ἠδίκει, εἴπερ ὡς οὐκ ἐξερῶν ἀκούσας ἐξεῖπεν ἀκηκοώς.

12. *Μενέδημον γάρ, φησιν, ἐξήρπασας τῆς πρεσβείας, ἐμὲ δὲ οὔ καίτοι τῆς αὐτῆς οὔσης ἀμφοτέροις καταφυγῆς τῆς περὶ τὰ ἄρθρα νόσου. καὶ τίς ἡ παρ' ἐμοῦ τῷ Μενεδήμῳ βοήθεια; οὔτε γὰρ ἐν τῇ βουλῇ τοιοῦτον εἶπον οὐδέν, ὅτι ὦ ἄνδρες, οὐκ ἔστι Μενεδήμῳ κινεῖσθαι. πῶς ἂν οὖν πρεσβεύσειε; τῷ τε στρατηγῷ σιγῶν παρεκαθήμην διέχων τοσοῦτον, | ὡς μηδὲ δύνασθαι συκοφαντηθῆναι τὸν ὦμον, οὔτε ἔξω τούτων οὐδὲν ἐπράχθη τι παρ' ἐμοῦ πρὸς τοῦτο φέρον. καὶ δὴ καὶ τὸν Ἥλιον ὄμνυμι καὶ πάντας θεοὺς μήτ' ἀκηκοέναι τι παρὰ*

R II 229

---

2 *ταῦθ'* *V* 6 *δέ* *IV* | *καὶ* om Re 9 *οὐκέτ' οὖσαν* *I* sed apostroph. et spir. supra *υ* (2) m[3] 10 *τηνάλως* *I* Bong 12 *ἐρῶν* *I* Bong | *καὶ* om *C* 16 *μενέδημον γὰρ* vocibus des. fol. 264 in *C* reliqua duobus foliis amissis perierunt 17 *τῆς αὐτῆς* om Bong 23 *μηδὲ* scripsi *μὴ* libri edd 25 et 26 *τι* cancellavit Cobetus Coll. 129 | *φέρον* *I* sed *ο* ex *ω* corr

Μενεδήμου περὶ τῆς ἐνταῦθα βοηθείας μήτε συμβεβλῆσθαι μηδὲν μήτ' εἰδέναι μοι χάριν ὑπὲρ τοιούτου μηδενὸς Μενέδημον.

13. *Ἐμὲ γάρ, φησιν, ἠρώτας, εἰ δύναιτο ἂν οὐκοῦν μόνον, ἄλλον δὲ οὐδένα, οὐδ' ἂν εἴποι παρελθὼν οὐδεὶς ἕτερος ἠρωτῆσθαί τι τοιοῦτον; καίτοι καὶ εἰ πάντες τῶν αὐτῶν ἦσαν ἀκούσαντες ῥημάτων, οὐδ' οὕτω τοῦτ' ἂν ἔπραττε Μενεδήμῳ τὴν μονήν. ἦν γὰρ τοῖς ἠρωτημένοις, εἴπερ ἤθελον, ἀποκρίνασθαι καὶ πάνυ τὸν ἄνθρωπον δύνασθαι. νῦν δ' οἱ μὲν οὐκ ἤκουσαν, σὺ δὲ πρὸς τῷ τοίχῳ μόνος καὶ μικρᾷ γε τῇ φωνῇ. τίς οὖν ἐντεῦθεν ἀπαλλαγὴ τῷ | Με-* R II 230 *νεδήμῳ;* 14. *εἰ δ' οὖν καὶ περὶ σοῦ τοιαῦτα ἠρώτων ἕτερον, ὄντος καὶ ἐν σοὶ ταὐτοῦ νοσήματος οὐδὲν ⟨ἂν⟩ ἄλογον ἔπραττον. οὐ γὰρ ἐν ἐξετάσει τό γε σὸν ἦν, ἀλλ' ἀνωμολόγητο, καί σε πρεσβευτὴν ἐπεποιήκει τὸ συμπόσιον καὶ τοὺς ἐπαινοῦντας εἶχες τῶν μὲν τὸν φιλόπολιν, τῶν δὲ τὸν ἄοκνον καλούντων, ἑτέρων τὸν πρὸς τὴν αὑτοῦ δίκαιον, ἄλλων τὸν φιλόπονον, καὶ οἷα δὲ ἐρεῖς καὶ ὅσα καὶ ὡς θέλξεις τὸν βασιλέα.* 15. *καὶ σὺ ταῦτα ἀκούων ἐρῶν ἐφαίνου τῆς ὁδοῦ δῆλον ὅτι θαρρεῖν ὑπὲρ τοῦ σώματος ἔχων καὶ πιστεύων αὐτῷ τὴν διακονίαν οἴσειν, ὥστε σου τὰ περὶ τῆς νόσου μετὰ ταῦτα ῥήματα σχήματος εἶναι δοκεῖν, οὐκ ἀληθείας καὶ θρυπτομένου μᾶλλον ἢ βουλομένου μένειν, ἐπεὶ τοῦ χάριν οὐ προσελθών μοι καὶ λαβόμενος τῆς δεξιᾶς ἔλεγες πρὸς οὖς, ὅτι ὦ φίλτατε, τῶν μὲν ἐπὶ τῆς ἑστιά-*

---

2 *τὴν χάριν* Bong 6 *ἠρωτῆσθαι τί I* 9 *ἀποκρίνεσθαι V* 10 *δὲ* Re 14 *ἂν* inserui 15 *τὸν* Re 19 *αὐτοῦ IV* Bong 20 *ταῦτ' V* 21 *δηλονότι* Re 22 *αὐτῷ* Re *αὐτῷ* libri Bong 26 *ἔλεγε I* Bong qui *ἔλεγες* coni

σεως εἰρημένων μοι καὶ ὡμολογημένων πολλὴν ἄνοιαν κατέγνωκα· ἃ γὰρ οὐκ ἂν οἷός τε ἦν ὑπομεῖναι, ταῦτα ἐπηγγελλόμην μείζω τῆς δυνάμεως φθεγγόμενος. δέομαι δή σου πάντα τρόπον εἰς τὸ λυθῆναί μοι τὰ τῆς προπετείας ἀμῦναι. τοιαῦτα ἔδει λέγειν, τοιαῦτα αἰτεῖν, ἐπὶ τοιαῦτα βοηθὸν καλεῖν. 16. καίτοι χαλεπὴ μὲν ἡ συμμαχία καὶ τὴν τῶν ἄλλων ἔχθραν ἡμῖν ἐπιφέρουσα. ἢ σὺ μὲν διὰ Μενέδημον ἐπ' αἰτίᾳ ψευδεῖ τοιαῦτα ἔδρας,
R II 231 οἱ δ' οὐκ | ἂν διὰ σὲ σαφοῦς ἀπολαύοντα ῥοπῆς; ὁ δὲ ταύτην ἀφεὶς τὴν οὐ δικαίαν μὲν οὐδ' αὐτήν, ἐπιεικεστέραν δὲ ὁδὸν οὐδὲν ὑπ' ἐμοῦ παθὼν οὔτε μεῖζον οὔτε ἔλαττον ἐπῆλθεν, ἐπεστράτευσεν, ἐνέβαλεν, οὐδὲν ἀσελγείας ἀπέλιπε τὰ μὲν εἰπών, τὰ δ' οὔπω βούλεσθαι φήσας ὄντα πολλῷ τῶν εἰρημένων δεινότερα. 17. εἶτ' ὦ ταραχῆς ἔμπλεως, περὶ τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον ἄμφω, πόλεμός τε καὶ φίλτρον, καὶ μῖσος καὶ κηδεμονία; ἐν οἷς μὲν γὰρ ἔλεγες, τὸ τοῦ δυσμενοῦς ἐποίεις, ἐν οἷς δὲ οὐκ ἔλεγες, τὸ τοῦ φειδομένου. καίτοι χρῆν ἢ πάντα σιγᾶν ἢ μηδὲν καὶ ἢ τὸν αἰδούμενον ὅλως ἢ τὸν οὐκ αἰδούμενον δεικνύειν. νῦν δ' οἷς εἴρηκας τὸ μηδὲν εἶναί σοι πλέον εἰπεῖν ὡμολόγησας. 18. τί δ' ἂν καὶ μεῖζον εἶχες εἰπεῖν τῶν ἀνα-

23 cf. p. 153, 9 sq.

1 πολλὴν Re πολλῶν libri sed ˜ eras et ω in η corr *V*, Bong 2 τ' *V* 3 ταῦτ' *V* | ἐπηγγελόμην *I* Bong 4 δή scripsi e *V* δέ reliqui libri edd 6 ἀμύναι *A* 7 χαλεπὸν Bong 10 οἳ *A* οἵ *V* 13 ἐπέβαλεν? 16 αὐτὸν inser I^3 17 num φίλτρον, μῖσός⟨τε⟩ καὶ? 18 μὲν e με corr I^3 19 κηδομένου? 20 χρὴν *A* 21 δὲ Re

ριθμήτων λόγων; τί καινὸν οὕτως ἀδίκημα; τίς ἐπὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλατταν τὴν ἑαυτοῦ γλῶτταν ἀφῆκε; τίς σοφιστής; τίς ῥήτωρ; | τίς ποιητής; ὁ δὴ μό- R II 232
νος τοσαῦτα κακῶς εἰπὼν καὶ μηδενὸς ἀπεσχημένος καὶ τοιαύτας ἡδονὰς ἡσθεὶς ἐκ τίνος ἂν ἑτέρου νομισθείη κακίων; οὕτως οὐδὲν ἐν οἷς οὐκ ἐρεῖν ἔφη παρῄει, ἀλλ' ᾤετο μὲν ταράξειν λέγων ἔχειν, εἶχε δὲ οὐδέν.

19. Τῶν τοίνυν ἀκουόντων περὶ τῶν γεγενημένων ἀπιστούντων, εἰ πρὸς τοσοῦτον ἥκοι θράσους, πάλιν ἐποιεῖτο τὴν αὐτὴν ἐπίδειξιν καὶ πάλιν αὐτὸς ἦν ταὐτὰ μὲν κατηγορῶν, ταὐτὰ δὲ ἀπειλῶν, ταὐτὰ δὲ φθεγγόμενος ἐν ξένοις, ἐν πολίταις, ἐν τοῖς ἐμοῖς φιλτάτοις. εἶθ' ὡς ἀπεῖπεν ὑβρίζων, παριόντα προσεῖπε κυνὸς ἁπάσης παρελθὼν ἀναίδειαν. ἐγὼ δὲ ὢν ὅσπερ εἰμί, πάντως δὲ οὐκ ἀγνοεῖς, ὦ Νικόκλεις, τὸν τρόπον οὐδ' ὡς μεμελέτηκα τὰ τοιαῦτα φέρειν, τί οὖν ἔμελλον δράσειν ἢ ὅπερ πεποίηκα; ἀντιπροσεῖπον. 20. ὡς οὖν ἐξαληλιμμένων ἁπάντων ἐκείνων τοῖς ὀλίγοις τούτοις ῥήμασι | τοῖς προσρήσεως ἕλκων ἐρυθριῶντα τὸν R II 233
αὐτοῦ κηδεστὴν εἰσελθὼν οὗ σύνειμι τοῖς νέοις ἐκάθητο οὐ κύπτων εἰς γῆν, οὐ κνώμενος τὴν κεφαλήν, ἃ τῶν αὐτῶν κατεγνωκότων ἐστί. καίτοι ἔγωγε ἡγούμην ἠδικηκέναι μὲν ὁμολογήσειν αὐτόν, ἐγκώμια δὲ

---

21 cf. p. 152, 23

---

5 ἔκ τινος *I* 7 num παρίει praeferendum? 9 ἀκουόντων *I* sed ου ex ο corr et ντ in ras m³ 11 ὁ αὐτὸς *I* Bong cf. t. I 118, 5 13 ἐμοὶ Re fortasse recte, quamquam improbavit Cobetus Coll. 129 14 παριόντα ⟨με⟩? 16 πάντα Bong | δ' Re 21 αὐτοῦ *IV* Bong 24 αὐτόν scripsi e *V* αὐτὸν reliqui libri edd

συγγνώμης ἐρεῖν γονάτων τε τούτων ἐχόμενον ἀξιώσειν τυχεῖν ὧνπερ ἄν, εἰ ἐμεμήνει. ὁ δ' ὥσπερ ἐπὶ τιμωρίαν εἰσελθὼν καὶ δικαίως ἂν ἱκετευθεὶς παρ' ἐμοῦ θυμόν τε ἐδείκνυ καὶ μικρόν τι μικρᾷ τῇ φωνῇ φθεγξάμενος ᾤχετο. 21. εἶτα πρὸς τοὺς ἐντυγχάνοντας Μενέδημον δὲ ἐμοῦ προτετιμῆσθαι καὶ τοιαῦτα ἐσχετλίαζε λέγων, ὡς ἐπαινοίη Μενέδημος τοὺς αὑτοῦ διδασκάλους. καλῶς γε ἐκεῖνος καὶ τὰ δίκαια ποιῶν, ἐπεὶ καὶ γονέας τοὺς αὑτοῦ θεραπεύων χρηστὸς ἂν ἦν καὶ περὶ τὴν φύσιν εὐσεβής. οὐ δὴ μισήσειν ἔμελλον ἐγὼ δι' ἀρετὴν ἄνθρωπον, ἣν ἔδει
R II 234 καὶ σὲ μιμεῖσθαι. 22. νῦν | δ' ὁ μὲν καὶ τεθνεῶτας ἐκείνους θεραπεύει καὶ ὅ τι αὐτοῖς οἴεται καλὸν εἰρῆσθαι, τοῦτο εἰς μέσον ἀεὶ καὶ φέρει καὶ ᾄδει, σὺ δὲ τὸν σαυτοῦ ζῶντα κακοῖς ἥδιστα μὲν ἂν καὶ πατάξας, ἐγκαλῶν δὲ τῷ ταῦτα οὐκ ἐῶντι νόμῳ. ἐγὼ δὲ πάντα μὲν δίκαιον παντὸς ἀδίκου μᾶλλον ἐπαινέσαιμ' ἄν, οὐ μὴν τοὺς ἑτέροις γε ὡμιληκότας τῶν ἐμοὶ κατ' αὐτό γε τοῦτο μᾶλλον ἀγαπῶν φανείην ἄν, οὐδὲ γὰρ ἄλλος οὐδεὶς σωφρονῶν, οὐδὲ τὸν μὲν ἤθελον οἴκοι μένειν, σὲ δὲ ἰέναι κατ' αὐτὸ τοῦτο τὸ τὸν μὲν εἶναι τοῦ δεῖνος μαθητήν, σὲ δὲ ἐμόν. ἀλλ' ὅπως ἔσχε ταῦτα διηγησάμην.

23. Εἰ δὲ Μενέδημος πρότερον μὲν οὐκ ἦν φίλος, νῦν δέ, τί θαυμαστόν; πολὺ γὰρ δὴ τοῦτο ἐν τοῖς

---

2 ὅ *IV* Bong ὃ *A* | δὲ Re 4 num πικρόν? 5 φθεγγόμενος Bong 6 δι' ἐμοῦ coni Bong 8 αὑτοῦ *IV* Bong 9 αὑτοῦ *I* Bong 10 ἦν bis *I* sed prius inser m[3] 11 διὰ *AP* sed in hoc ὰ eras et ' pos m[2] | ὃν Re 12 δὲ Re 15 πατάξας *V* Re πατάξαις *AP* sed in hoc in marg οἶμαι οὕτως· παρατάξας, *I* Bong 16 δὲ in δὴ corr *P* δὴ *V* 22 ἔσται *I* Bong

τῶν ἀνθρώπων πράγμασιν, ἥν τε Ἕλληνα εἴπῃς ἥν τε βάρβαρον, ὁ αὐτὸς ἑκάτερον, νῦν μὲν τοῦτο, νῦν δ' ἐκεῖνο, τῆς αὐτῆς πολλάκις ἡμέρας καὶ τοῦτο κἀκεῖνο. | ἴσμεν δὲ τὰς παρὰ τῶν Ἑλλήνων ὡς τὸν Πέρ- R II 235 σην πρεσβείας καὶ τὰς Ἀθηναίων πρὸς Φίλιππον συνθήκας ἐν αἷς ἦν καὶ συμμαχία. καὶ πρό γε τούτων ὁρῶμεν παρ' Ὁμήρῳ τόν τε τῶν Τρώων ἄριστον καὶ τὸν τῶν Ἑλλήνων, ὄφρ' Ἀχιλεὺς μήνιε, συμπεσόντε μὲν ἐπὶ φόνῳ, διαλυθέντε δὲ μετὰ δώρων ἃ τὴν φιλίαν ἐμήνυε. 24. καὶ τί δεῖ τὰ παλαιὰ λέγειν; νυνὶ γὰρ εὐχαὶ μὲν ὑπὲρ Ῥωμαίων ἐν Πέρσαις, εὐχαὶ δὲ ἐν τῇ γῇ τῇ Ῥωμαίων ὑπὲρ τῆς ἐκείνων ἀρχῆς. καίτοι τίς οὐκ οἶδε τάς τε ἐκείνων εἰς τὴν ἡμετέραν ἐμβολὰς τὰς πολλάς, ὧν καθ' ἑκάστην ἡρπάζοντο πόλεις, τήν τε ἀντὶ τούτων στρατείαν ἣ τὰ 'κείνων οὕτως ἤλεγξεν, ὥστ' εἰ μὴ δαίμων τις φθονερὸς ἀντέπεσε, μέρος ἂν ἦσαν τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς. 25. καὶ Μενέδημος τοίνυν φιλίας ἐπιθυμήσας οὐκ ἦν ἀπελαύνεσθαι δίκαιος οὐδ' εἴ τι πρότερον ἡμαρτηκὼς ἦν. πολλοὺς γὰρ εἶχεν ἐξαριθμεῖν σπονδῶν τετυχηκότας. οὐ γὰρ οἶδ' ὅστις ἐμοῦ πλείοσιν ἀφῆκεν αἰτίας. μὴ δὴ τὸν πρὸ τῆς φιλίας λεγέτω μοι τις χρόνον, ἀλλ' εἴ τι δυσμενείᾳ πρέπον ἐν αὐτῇ γεγένηται. τοῦτο δὲ δει-

4 Her. VIII 75. 110. Xen. Hell. VII 1, 33 sq. 5 cf. Argum. ad Dem. et Aesch. or. de fals. leg. 7 Il. η 299 sq. 8 Il. β 769 13 cf. t. II 347, 11 14 Dem. p. 103, 15 16 cf. t. II 215, 16; 360, 17

2 δὲ Re 8 ἀχιλλεὺς V Bong | ἐμήνιε I Bong 10 ἐμήνυε V sed υ ex ι corr m² | νῦν V 12 τῇ (2)] τῶν V | 'κείνων A 14 διηρπάζοντο Cobet Coll. 129 at cf. Dem. l. l. et Thuc. I 5, 1 15 στρατείαν Re στρατιὰν libri Bong | τἀκείνων edd 16 τίς I 22 τίς V 23 δυσμένεια I

κνύειν οὐκ ἔχων μὴ φθόνει τῷ κτησαμένῳ φίλον μηδὲ τὸν ταῖς ἐμαῖς συνουσίαις ἡδόμενον ὡς ἂν ἀμείνω γιγνόμενον ἔλαττον ἔχειν ἀξίου τῶν τοῦτο ποιουμένων ζημίαν μηδὲ τὸν διώκοντά με τῶν φευγόντων μηδὲ R II 236 τὸν | τιμῶντα τῶν ὑβριζόντων μηδ' οἴου τὸ πεφοιτηκέναι σε παρ' ἐμὲ κατ' ἐμοῦ τοῦ μηδὲν ἀδικοῦντος μᾶλλον ἢ κατὰ σοῦ τοῦ τὰ τοιαῦτα πεποιηκότος εἶναι.

26. Ἆρ' οὖν εἰς λόγους εὐθὺς ἐλθὼν ἡμῖν οὗτος ὁ Θρασύδαιος ἐγένετο μετριώτερος; πολλῷ μὲν οὖν χαλεπώτερος, ὅσῳ τότε μὲν ὕβριζεν, ἐν δὲ τούτοις ἐπεβούλευε, μᾶλλον δὲ ἄμφω μὲν πρότερον, ὕστερον δὲ μειζόνως τὸ δεύτερον. εὐπορῶν γὰρ οὐκ ὀλίγων τῶν παρὰ τῷ στρατηγῷ δυναμένων ὑπὲρ ὧν ἐβούλετο διαλεχθῆναι ἀφεὶς ἅπαντας ἐκείνους ἐμὲ τὸν ταῦτα αὐτῷ πράττοντα ἐβούλετο γενέσθαι οὐχ ὡς ἥττονος ἐν ἐκείνῳ τῆς βοηθείας ἐσομένης, ἀλλ' ἦν ἡ σπουδὴ τὴν ὀργὴν τῶν τοῦτο δυσχερανούντων καὶ τοὺς ἀπ' αὐτῆς λόγους ἐπ' ἐμέ τε ἐλθεῖν καὶ τὴν ἐμὴν κεφαλήν.

27. Καὶ ὅτι τοῦτ' ἔστιν ἀληθές, γνοίη τις ἂν ἐκεῖR II 237 θεν. | αἰτήσας γὰρ δὴ τὸ ἔργον πρίν τι γενέσθαι πρὸς τοὺς παρ' αὐτὸν εἰσιόντας ὡς ἐπὶ πένθει πιστεύειν τε ἔλεγεν ἀπολυθήσεσθαι τῆς ὁδοῦ καὶ δι' ἐμοῦ τοῦτο ἔσεσθαι. καίτοι σιγᾶσθαι ταῦτα ἐλυσιτέλει. ἀλλ' οὐκ ἂν ἔπασχον σιγωμένων ἃ ῥηθέντων ἔπαθον.

1 φθόνει Re φθονείτω libri Bong 3 ἔχειν in ras P^3 4 τῶν] τοῖν e τὸν corr A^2 5 μὴ δ' *AIV* 6 ἐμοῦ *P* sed οῦ in ras m^4 7 τοῦ inser P^2 11 ὅσῳ] ὅτι? | ὕβριζεν *I* sed ν add m^3 13 ἀπορῶν *V* 14 „*ante* ὑπὲρ *videtur aliquid desiderari e. c.* συμπραξάντων ἂν" Re 17 num ἐκείνοις scribendum? 20 τίς *AI* 21 λαλήσας vel ᾄσας? cf. Apost. prov. I 32 | δὴ om *V* 25 ἔπαθον scripsi e *V* ἔπασχον reliqui libri edd

ἔπαθον δὲ τί; ἐχθρὸν μὲν οἷς τοῦτο οὐκ ἤρεσκεν ἔφασκον εἶναί με τῷ βασιλεῖ, φίλον δὲ τῷ τυράννῳ, καὶ τῶν ἀπὸ τῆς πρεσβείας τούτῳ με φθονοῦντα τὴν ἐσομένην ἐντεῦθεν ἐκείνῳ βλάβην κωλύειν, δραμόντων δὲ ὡς αὐτὸν τῶν ταῦτα ἀκουσάντων καὶ οὐκ | ἐώντων περὶ τοιούτων αὐτῷ πρὸς ἐμὲ λόγον οὐδένα R II 238*, εἶναί γε εὐλογώτερον διὰ τοῦ τὴν μὲν γυναῖκα θρηνοῦντος, περὶ δὲ τῇ θυγατρὶ δεδιότος εὑρίσκεσθαι τὴν λύσιν, λῆρον ἔφη πάντα εἶναι πλὴν ἑνὸς τούτου, τῶν παρ' ἐμοῦ πρὸς τὸν στρατηγὸν περὶ τοῦ πράγματος λόγων.* 28. *οὐ γὰρ ἔχων πεισθῆναι τὸ μὴ δι' ἐμοῦ τὸν Μενέδημον ἀφεῖσθαι τὸν παρὰ τῶν ὀργιουμένων πόλεμον ἐπὶ τῷ συμπράττειν αὐτῷ με δίκην ἕξειν ἱκανὴν ἐνόμιζεν. οὐδὲ γὰρ ἐνταυθοῖ στήσεσθαι τὸν περὶ τούτων λόγον, ἀλλ' ἥξειν φερόμενον οὗ βασιλεὺς ἵδρυται, τὸν δ' ἥξειν ἐπὶ τιμωρίαν εὐθέως. ἔστι γάρ, ὦ Νικόκλεις, πόρρω τοῦ τὸν τρόπον εἰδέναι τοῦ βασιλέως καὶ ταῦτα μετὰ τοσοῦτον πλῆθος ἀποδείξεων. εἴχετ' οὖν ἐμοῦ κακοήθως οὐχ ὡς οὐχ εὑρήσων ἕτερον τὸν διαλεξόμενον, ἀλλ' ὅπως ἀδικεῖν δόξαιμι τὸν τῶν ὅλων κύριον, | καὶ ἅμα τοῦ κοινωνοὺς* R II 239 *ἔχειν τῆς ἀδοξίας ἣν ἐκ τῶν κατ' ἐμοῦ ῥηθέντων ἠνέγκατο.*

29. *Ταῦτα, ὦ Νικόκλεις, διῆλθον ἐμαυτόν τε ἐπι-*

---

2 Maximo cf. ep. 765. t. II p. 390, 14

---

3 *τὸν I* Bong   4 *ἐντεῦθεν* scripsi *ἐν* libri sed *γρ ἐντεῦθεν* in marg *A*, edd   6 *τῶν* ante *περὶ I* Bong | *εἶναι* post *οὐδένα* inser coni Re   7 *γε* scripsi *τε* libri edd „*post εὐλογώτερον videtur φασκόντων vel tale quid deesse*" Re   16 *δὲ* Re   17 *ἔστιν A*   19 *εἴχετο I*   21 *τοῦ* scripsi ut coni Re coll. t. II 286, 2; 551, 23; ep. 19 *τοὺς* libri edd

δεικνὺς οὐ κακὸν εἰς Θρασύδαιον γενόμενον καὶ σὲ δικαίως οὐδὲν ἔχειν ἀληθὲς ἡγησάμενον τὰς αἰτίας.

---

1 *οὐ κακὸν* *I* sed *ου κ* in ras m[3] 2 *αἰτίας* *P* sed *τίας* in ras m[5]

πρὸς θρασύδαιον subscr *A* *πρὸς νικοκλέα περὶ θρασυδαίου* *P* sed *πρὸς νικοκλέα* in ras m[5], *περὶ* et *΄ου* in ras m[2], *I*[3]

XXXIII (XXXI R).

Oratio vel potius scriptio *πρὸς Θεοδόσιον τὸν βασιλέα κατὰ Τισαμενοῦ* anno 386[1]) ad Theodosium missa qua de Tisameno Consulari Syriae[2]) vehementissime queritur[3]) atque ut amoveatur impense rogat, inter eas est quae 'corporis' finibus circumscriptae manserunt. Parvus igitur numerus est codicum quibus ad nostram aetatem pervenit. Sunt autem hi octo:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIV fol. 265. Vide t. I p. 10 sq. Contuli.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 152ᵛ. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 196. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 220ᵛ. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

5. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 262ᵛ. Vide t. I p. 24 sq. Contuli.

6. Neapolitanus II E 17 (= N) saec. XIV fol. 161. Vide t. I p. 211 sq.

---

1) Nam p. 173, 11 constitutionem anni 384 de expensis ludorum et officiorum (Cod. Theod. XV 9, 1) *προπέρυσιν* i. e. duobus annis ante ab imperatore factam dicit. Tempus motu in urbe Antiochia mense Februario vel Martio anni 387 exorto (cf. t. II 372) prius indicant verba p. 177, 8 sq. Cf. Reiskium Anim. V 272 et Sieversium p. 170 not. 117.

2) Cf. Vit. § 251 t. I 191, 7 sq.

3) Dinias, ut Sieversius l. l. observavit, erat Comes Orientis, Cynegius praefectus praetorii, id quod propter Monnerium (p. 296 not. 1) qui p. 168, 16 *Κυνηγίου* pro *Δεινίου* posuit, moneo.

7. Vaticanus gr. 81 (= Va) saec. XV fol. 224^{v}. Vide t. I p. 209 sq. Contuli.

8. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 183. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

Prior codicum familia codicibus *CAPIBNVa*, altera codice *V* continetur. *BNVa* hic quoque e communi manaverunt exemplari. Vide p. 21. Ratio quae inter codices intercedit illustratur stemmate p. 45 proposito. Codex *C* ut aetatis posterioris, ita paulo neglegentius exaratus est imprimisque nonnullas voculas omisit.

Duo tantum loci a Macario Chrysocephalo[1]) excerpti sunt.

Primum oratio a Morello t. II p. 442—454 edita est mendose parumque integre. Nam finis inde ab *ἰδεῖν, εἰ δὲ* p. 184, 3 deest. Apographum codicis Vaticani gr. 81, quod ei pro fonte fuisse[2]) vitiorum docet consensus, stilo ut videtur paulo properantiore factum nonnullis locis parum recte legit, plurimis emendare omisit. Finem eius, ut haud semel, apud Morellum ipsum periisse est cur statuas.[3])

Multa huius editionis vitia Reiskius Animadversionum volumine quinto p. 272—285 divinando sanavit, plura ope codicis Augustani in editione quam uxor prelis commisit t. II p. 239—265. In hanc etiam plurima pars notarum Animadversionum transiit.

Hanc nonnullis locis emendatam et versione gallica eleganti, quamvis paulo liberiore, ornatam repetivit Monnerius editione typis quidem mandata sed nunquam foras missa[4]) p. 290—333. Cuius nisi a Reiskio discessit, mentionem nullam feci.

Pauca correxerunt Sintenis et Cobetus.

---

1) Vide t. I p. 351.
2) Cf. p. 82.
3) Cf. t. II p. 537 et Philol. LIX p. 400 sq.
4) Cf. t. I p. 15.

XXXIII (XXXI R).

ΠΡΟΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΝ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΚΑΤΑ ΤΙΣΑΜΕΝΟΥ.

1. *Ἔδει μὲν οὕτως ἅπαντας ἀγαθοὺς εἶναι* R II 239
τοὺς ἐπὶ τὰς τῶν ἐθνῶν ἀρχὰς ἐκπεμπομένους, ὦ βασιλεῦ, ὥστ' ἐμοὶ νῦν ἐξεῖναι λέγειν τι περὶ Τισαμενοῦ βέλτιον, καὶ γὰρ οὐδὲ κακῶς λέγειν ἥδιόν ἐστί μοι μᾶλλον ἢ τοὐναντίον· ἐπεὶ δέ εἰσί τινες οἳ τοῦ χείρονος παρέχουσιν ἀφορμάς, ὧν εἷς οὗτος Τισαμενός, ἀναγκαῖον ἡγησάμην ποιῆσαί σοι φανερόν, ὅτι παραδέδονται πολλαὶ πόλεις ἀνθρώπῳ πλεῖστον ἀπέχοντι | *τοῦ δύνασθαι δι' ἀρχῆς εὖ ποιεῖν πόλεις. ἐρῶ δὲ* R II 240

C = codex Chisianus
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
I = Marcianus append. XCI 2
B = Barberinus II 41
Va = Vaticanus gr. 81
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII

---

5 cf. t. I 191, 7 sq.

---

1 *Πρὸς Θεοδόσιον τὸν βασιλέα* inserui om libri edd | *τοῦ αὐτοῦ* ante *κατὰ V*, *λγ̄ C* qui in marg habet *μδ'*, *A* | *λόγος εἰκοστὸς τέταρτος* post *τισαμενοῦ V* rubr, *λόγος κθ'* in marg I^3, *με'* in marg *B* rubr, *ἄρχοντος* Mor 5 *τί V* 6 *οὐδὲν*? 8 *οὗτοσὶ* Cobet Coll. 119 at cf. p. 172, 4; 185, 15 9 *παραδίδονται* Mor

πρὸς σὲ περὶ τούτων, οὐχ ὅπως λάβοις τῶν πεπραγμένων δίκην, ἀλλ' ὅπως μὴ πλείω κακὰ δράσειεν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς μένων. 2. ὁ μὲν οὖν, ἵν' οὗτος ἄρξειεν ἡμῶν, πολλὰ μὲν εἰπών, πολλὰ δὲ ποιήσας χαλεπός τε ἐπὶ τοῖς λεγομένοις ἔσται καὶ ζητήσει τὸν λελυπηκότα ποιῆσαι κακῶς οὔσης αὐτῷ δυνάμεως ὁπόσης ἐθέλει· ἐμοὶ δὲ ἴσως μὲν ὑπάρξει σωτηρία τε καὶ τὸ διαφυγεῖν παρὰ τῆς σῆς εὐνοίας τε καὶ βοηθείας, ὦ βασιλεῦ. εἰ δ' οὖν ἡττηθείη τὸ δίκαιον τῆς ἑνός τινος ἰσχύος, ἀρκέσει γε εἰς παραμυθίαν ἐμοὶ τὸ μὴ φόβῳ σεσιγῆσθαι τὰ ῥηθέντα ἂν πρὸς σὲ δικαίως.

3. Οὑτοσὶ τοίνυν Τισαμενὸς γένει μέν ἐστι λαμπρός, καὶ ὅ γε τῆς μητρὸς αὐτῷ πατὴρ ἐν πολλαῖς γεγένηται διατριβαῖς, αὐτὸς δὲ ἀνάγκῃ μέν, ὅσον ἅψασθαι, μετέσχε λόγων, ἀποκλίνας δὲ ταχέως εἰς ὀρχηστὰς καὶ μακαρίσας αὐτούς τε καὶ ὅσοι περὶ αὐτούς, ἥδιστα μὲν ἂν ἡγεμὼν ἐγένετο τοῦ χοροῦ, τούτου δὲ πολλοῖς εἰργόμενος αἰτιάμασι δι' ᾀσμάτων ἃ ποιῶν παρεῖχεν αὐτοῖς, ἣν ἐπὶ τῆς σκηνῆς χάριν τε διδοὺς αὐτοῖς καὶ παρ' αὐτῶν λαμβάνων. τοῖς μὲν γὰρ ᾀσμάτων ἔδει, τῷ δὲ τοῦ ταῦτα εἰς ὄρχησιν ἄγεσθαι. 4. ἔπειτα ἦν ἐξαίφνης ἡγεμὼν ἔθνους, ἐν ᾧ τῶν ὑπτίων εἶναι δοξάντων οὐδενὸς διενεγκὼν ἀπῆλθεν οὐδὲν ἔχων διηγήσασθαι περὶ αὐτοῦ καλόν. καὶ πά-

---

17 Amm. XIV 6, 19 23 cf. t. II 174, 13

---

3 οὕτως coni Mor quod probavit Re Anim 10 ἐμοὶ om *C* 12 ἐστι λαμπρός] ἐπίλαμπρος Mor 13 αὐτοῦ? 15 μετεσχηκότων Mor sed γρ μετέσχε λόγων in marg 17 ἐγίγνετο *Va* 18 αἰτιάμασι in marg inser *A* αἰτιάμασιν *I* 21 τοῦ om *Va* Mor 24 αὐτοῦ *BV*

λιν οὐ πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον παρεδρεύει στρατηγῷ οὐ διὰ τὴν περὶ τὸ πρᾶγμα ἐμπειρίαν, οὐδὲ γὰρ ἐν συνδίκων τάξει πώποτε ἐγεγόνει, ἀλλ' οὐδὲν οἴεται δεῖν τοιαύτης ἐμπειρίας ἐνταῦθα, καθῆσθαι γὰρ οὐκ ἐπ' ἐξετάσει δικῶν, ἀλλ' ἐπὶ πληγαῖς τὸν στρατηγόν, ὥστ' ἔργον εἶναι τῷ τοιούτῳ παρέδρῳ κοινωνίαν | τρυφῆς R II 241 *καὶ μάλιστα δὴ ποτοῦ.* 5. *καὶ σπέρμα γε πρὸς ἀρχὴν τοῦτο πολλάκις, ὃ δὴ καὶ νῦν γεγένηται τῆς τοῦ ῥήματος εὐφημίας τοῦτο πεποιηκυίας. προσήκειν γὰρ δὴ τῷ παρηδρευκότι τὸ καὶ ἐπιστῆναι πόλεσιν. ἐνταῦθα ἦν ἀκούειν λεγόντων τῶν τὸν ἄνθρωπον εἰδότων, ὡς ἀπολεῖται τὰ πράγματα τῇ Τισαμενοῦ μωρίᾳ καὶ ἀτεχνίᾳ. καὶ ταχέως ἠκολούθησεν ἡ πίστις, ἥκων αὐτὸς καὶ δεικνύμενος. ὁ μὲν γὰρ θρόνος καὶ οἱ κήρυκες καὶ οἱ ῥαβδοῦχοι καὶ ὁ τῶν ὑπηρετῶν ἀριθμὸς τῆς ἀρχῆς, τὰς ἡμέρας δὲ ἦν ἰδεῖν ἀναλουμένας μάτην οὔθ' ὁρῶντος τούτου τὸ δέον οὔτ' ἄλλοις ὁρῶσιν ἑπομένου.* 6. *καὶ ὁ δὴ κελεύσας αὐτὸν περὶ τὸν Εὐφράτην ἐπ' ὠνῇ σίτου διατρίβειν μισοῦντος μὲν ἐδόκει, φιλοῦντος δὲ ἔργον ἐποίει παρ' ἀνθρώποις ἧττον δεξιοῖς ἀναγκάζων αὐτοῦ τὴν ἄνοιαν διάγειν, οὗ τῆς ἀνοίας ἔμελλεν ἕξειν ἥττονα τὸν ἔλεγχον. καίτοι μέγα φρονεῖν ἀξιοῖ τὸ καῦμα τὸ παρ' ἐκείνοις τραγῳδῶν. ἐγὼ*

---

18 Dinias cf. p. 168, 16   23 Dem. de fals. leg. p. 400, 17

---

3 *πώποτ' V* | *οἴεται* scripsi *οἶμαι* libri edd *οἰόμενος* coni Re   4 *δεῖν* Mor sed *γρ δεῖ* in marg *δεῖ* libri Re   5 *ἐπεξετάσει I* | *ὥστε V*   8 *νυνὶ* Re   9 *προσήκειν* reposui e libris *προσήκει* edd   10 *καὶ τὸ?*   11 *τὸν τῶν C*   16 *ἀρχῆς* Mor sed *ταύτης* in marg | *ἀναλωμένας I*   20 *παρὰ PIBVa* Mor   21 *ὧν V* *οὐ* Mor   22 *ἔμελλεν P* sed *λ* alterum in ras m[4] *ἔμελλον* Mor   23 *τραγωδῶν P* sed *ων* in ras m[4]

δὲ τῶν μὲν ἐπὶ τούτοις αὐτὸν ἐπαίνων οὐκ ἀποστερῶ, πάνυ γὰρ δὴ γενναίως ἐνεγκεῖν τήν τε φλόγα λέγεται καί τινας ἑτέρας ταλαιπωρίας, οἶδα δ' ὅτι καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτὸν καὶ οἱ τούτων οἰκέται καὶ ὀνηλάται τὸν αὐτὸν ἤνεγκαν ἥλιον, ὥστ' εἰ τούτῳ σεμνύνεσθαι δώσομεν, κἀκείνοις | R II 242 καὶ πολλῷ γε πλέον ἐκείνοις, ὅσῳ τῆς θεραπείας ἧς οὗτος ἀπήλαυεν, οὐκ ἦν ἐκείνοις. ὅ γε μὴν ἔπραττε, τί ποτ' ἦν τοῦτο; ὃ καὶ τῶν ὑπηρετῶν ὁστισοῦν ῥᾳδίως ἄν, ὥσπερ αὖ καὶ τὸν ἔμπροσθεν χρόνον, ἐν ᾧ τῇδε τοῖς ἄρχουσι καθημένοις τὰ τοιαῦτα ὀξέως ἐπράττετο. 7. ὁ δ' ὠδύρετο μὲν ὡς ἐν ἀγρίοις καθήμενος χωρίοις καὶ τέρψεων τῶν αὐτῷ κεχαρισμένων ἀμοίροις καὶ παρὰ τῶν ἐν τοῖς βασιλείοις δυναμένων ᾔτει τούτων τὴν ἀπαλλαγήν, τιμᾶσθαι δὲ ὡς ἐπ' ἔργοις ἑκουσίοις ἀξιοῖ. καίτοι εἴ τι καὶ χρηστὸν ἐν τούτοις ἐστί, Δεινίου τοῦτο ἔστι τοῦ κατακεκλεικότος αὐτὸν ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις. ἐφ' οὓς ἧκον μὲν οἱ ῥήτορες, ὡς μᾶλλον αὐτοῖς αὐτόθι χρησόμενοι σχολὴν ἄγοντος τοῦ τὴν ἀρχὴν ἔχοντος,

---

2 *τε* om *BVa* Mor 3 *δὲ* Re 5 *ὥστε Va* edd | „*malim δώσομεν, δώσομεν*" Re 6 *πλέον* scripsi e *BV* *πλεῖον* reliqui libri edd 7 *ἀπ λαυεν* cum ras 1 litt *V* supra quam ´ pos m² *ἀπέλαυεν* Re *ἀπολαύειν* Cobet Coll. 129 8 *ὅ γε P* sed ras 1 litt post *o* | *οὖν* Mor 9 *ὅστις οὖν AP* sed in hoc ´ et ᾿ eras, Mor *ὅς τι οὖν I* | *ἂν* Mor sed *γρ ὤν ἢ ἦν* in marg 11 *ὃ δ' PIBVa* | *δὲ* Re 12 *αὐτῷ* Re 14 *τιμωμένων I* *δυνάμεων* Mor sed *γρ δυναμένων* in marg 15 *ὡς* om *I* post *ὡς* lacuna 4 litt *P* | *ἐπ'* reposui e *CA* sed in hoc *γρ ἐπὶ τοῖς* in marg, *P* sed in ras m³, *V* *ἐπὶ τοῖς* reliqui libri edd | *ἔργοις* om *I* | *τοῖς* ante *ἑκουσίοις* inser Re delevi | *χρηστὸν P* sed *ηστ* ex *υς* corr m² 16 *δεινὸν* Mor *τοῦ δεῖνος* coni Re Anim *Κυνηγίου* Monnier cf. p. 163 not. 3 | *κατακεκληκότος* Mor 17 *αὐτὸν P* sed ʿ add m² *αὐτὸν VaV* 18 *αὐτοῖς CV* Mor

ὁρῶντες | δὲ αὐτὸν τῷ σίτῳ μόνον προσκείμενον R II 243 *τἄλλα ἐῶντα χαίρειν, οὕτω μεγαλήτωρ ἦν κατὰ τοὺς ποιητὰς εἰπεῖν, ἀναβάντες ἐπὶ τοὺς ἵππους δεῦρ' ἥκοντες συνῆσαν ἀλλήλοις οὐ πείσαντες, εἶτ' ἀπελθόντες, ἀλλὰ σιγῇ τοῦτο δράσαντες εὖ εἰδότες, ὡς ἐδίδοσαν χάριν. τοσοῦτ' ἀπεῖχον τοῦ τι δεινὸν ἐντεῦθεν γενήσεσθαι νομίζειν.* 8. *ὁ δ' ἦν αὐτὸς δεῦρ' ἀφιγμένος· φυγὴ μὲν ἀπὸ τῶν δικῶν, | ἐν εὐχῇ δὲ αἱ κλήσεις* R II 244 *ἃς καλεῖ μὲν ἱππόδρομος, καλεῖ δὲ θέατρα, ἃς ὁ μὲν ἐπιστάμενος δικάζειν ζημίαν τε ἡγεῖται καὶ δυσχεραίνει, οἱ δὲ τούτῳ προσόμοιοι δέχονται μεθ' ἡδονῆς μᾶλλον ἢ τῶν παίδων οἱ τὰ γράμματα μανθάνοντες. τηρεῖ δὲ οὐδὲ ἐν τούτοις ὁ Τισαμενὸς τὸ προσῆκον, ἀλλ' ἐν τῷ μάλιστα βούλεσθαι ταῦτα εἰδέναι δοκεῖν ἀηδίαν ὅτι πλείστην ἐπεισάγει τοῖς γιγνομένοις νῦν μὲν τῶν δοθέντων ἂν δικαίως ἀποστερῶν, νῦν δὲ πλήθει πληγῶν τῶν κατὰ γυμνοῦ τοῦ σώματος. οἱ δ' ἐπαινούμενοι τῶν ἀρχόντων παρόντες ἀποῦσιν ἐῴκεσαν τὴν μὲν βασιλείαν τῇ παρουσίᾳ τιμῶντες, αὑτοὺς δὲ τῷ μὴ τὰ τοιαῦτα ἐξετάζειν ἀκριβῶς.*

9. *Ἀλλ' ἐκεῖσε ἐπάνειμι, ὅτι μεγίστη ταῖς δίκαις*

---

1 *μόνον* reposui ex *APIBVa* *μόνῳ* reliqui libri edd 2 *τἆλλα A* | *δὲ ἑῶντα V* 3 *ἀναβάντες — ἥκοντες* om *Va* Mor 4 *συνῆσαν* bis *I* *συνῄδεσαν* coni Re at cf. t. II 295, 12 R | *εἶτ' ⟨ἔλαθον⟩ ἀπελθόντες* Re Anim 6 *τοσαῦτ' C* | *τί APBV* 7 *ὃ A* *ὅ P* sed in *ὡς* corr m⁴, *IV* *ὡς BVa* Mor | *δεῦρο Va* edd 8 *φυγῆι A* *φυγὴ CPIBVa* *φυγῇ* Mor quod corr Re 9 *ἃ* (2) coni Mor 11 *τοῦτο Va* | *προσόμοιοι* Mor sed *γρ προόμοιοι* in marg 12 *γράμματα* Mor sed *γρ τραύματα* in marg 13 *ὁ* secundum constantem in hac oratione usum delendum videtur 15 *γινομένοις CV* 16 *δικαίως ἂν δοθέντων V* | *ἀποστερρῶν C* 17 *κατὰ* — 18 *τῶν* om Mor | post *σώματος* participium quale *ἀποκναίων* excidisse coni Re | *δὲ* Re 19 *ἀτιμάζοντες* coni Mor | *αὐτοὺς I*

ἄνθρωπος οὑτοσὶ βλάβη. ἢ γὰρ ἐπ' ἄλλα ἅττα καταφεύγει ταύτας ἀφεὶς ἢ δικάσαι καταναγκασθεὶς ἐν τῷ φλυαρεῖν ἀνάλωσε τὸν χρόνον αὐτοῦ μὲν οὐ τολμῶν ἅψασθαι τοῦ πράγματος, κύκλῳ δὲ περιερχόμενος καὶ οὔτε οὗ τὸ δίκαιόν ἐστιν ἰδεῖν ἔχων οὔτε σιωπᾶν αἱρούμενος, ἀλλὰ ῥέων ἀχρήστῳ ῥεύματι οἵῳ τά τε ὦτα R II 245 ἀνιᾶσαι | καὶ κόψαι τοῖς συνδίκοις τοὺς πόδας. ἀντὶ δὲ τοῦ τέλος ζητεῖν καὶ γνώσει στῆσαι τὴν δίκην ἀποπέμπει πάλιν εἰσόδου δεησομένους ταὐτὸ καὶ αὐτῆς πεισομένης οὐ τευξομένης τέλους. 10. τίνας οὖν οἴει γίγνεσθαι τοὺς δικαζομένους ἐν τοιούτοις κακοῖς; τίνα ψυχὴν ἔχειν; τί μὲν πρὸς αὐτοὺς λέγειν, τί δὲ πρός τε τὴν γῆν καὶ τὸν ἥλιον; οἱ δ' ἐπειδὰν παύσωνται θρηνοῦντες, οἱ μὲν ἐπὶ πολλοῖς ἀπῆλθον οἷς δεδαπάνηνται ψυχὴν ἄρχοντος ἀναμενοῦντες, οἱ δ' ἀντὶ πλειόνων ἐλάττω λαβόντες ἠγάπησαν. τοῖς δ' ἐκ τοῦ συνδικεῖν τὸν βίον ποιουμένοις τὸ τηνάλλως καθῆσθαι περίεστιν, οἱ κήρυκες δέ τινας ἐπ' οὐδενὶ καλοῦντες καλοῦσιν ὅμως ὑπὲρ τοῦ δοκεῖν εἶναί τι τὸ πραττόμενον, ἐπεὶ τό γε ἀληθὲς ὕπνος πολύς. τὰς δὲ μέχρι τῆς ἑσπέρας καθέδρας οὐκ ἔργων ἐπιθυμία ποιεῖ, συμ-

7 cf. ad t. I 246, 22 12 Dem. p. 842, 15. 1225, 18

1 ἄνθρωπος Cobet Coll. 119 | ἄλλα ἅττα scripsi e *B* ἄλλαττα *V* ἄλλα ἅττα reliqui libri edd 3 αὐτοῦ *P* sed *υ* (2) in ras m² | οὐ τολμῶν] ἀτολμῶν *Va* ἀποτολμῶν Mor 5 οὔτε Mor sed γρ ὂν τὸ in marg | οὗ om Mor | ἐστιν ἰδεῖν] ἐπιδεικνύειν Mor 6 ὄντα *B* 7 ἀνιάσαι libri sed ' in ˜ corr *P*³, Re 11 γίνεσθαι Mor γενέσθαι Re 12 αὐτοὺς *CAP* sed in hoc ' in ' corr m³, *I* Mor 13 οἳ *PBV* | δὲ edd | ἐπειδ' ἂν *A* | παύσονται Mor 14 πολλοῖς *P* sed οις in ras m² 15 ψυχὴν ἄρχοντος ἀναμενοῦντες sana non videntur „*num* ψῆφον ἄρχοντος δευτέρον *vel* ὑστέρου“ Re | ἀναμένοντες *B* | οἳ *IBV* et ex οἱ corr *P*³ | δὲ Re 16 ἐλάττω *P* sed ἐλα in ras m² | δὲ edd 17 τηνάλως *CI* 19 δ' ὅμως Mor | πραγματευόμενον Mor

βουλαὶ δὲ ἰατρικῆς καὶ τὰ τῇ γαστρὶ συμφέροντα, ὥστ' εἶναι γέλωτα τοῖς ὁρῶσι τὰς πρὸ τοῦ ζεύγους λαμπάδας.

11. Ἔτι τοίνυν, ὦ βασιλεῦ, παραλαβὼν τὸν δῆμον ἑαυτὸν ἐγνωκότα εἰς τὸ μὴ γιγνώσκειν ἑαυτὸν προήγαγε διδάξας αὐτόν, ὡς μέγα τι τῷ ἄρχοντι τὸ λεχθῆναί τι παρ' ἐκείνων εἰς αὐτὸν εὔφημον. δῆμος δὲ πεισθείς, ὡς ἄρχει τοῦ ἄρχοντος καὶ ὑφ' ᾧ τέτακται τῷ νόμῳ, τοῦτον | ἐξ ὕβρεως ὑφ' αὑτῷ πεποίηται, R II 246 πολλὰ κινῶν τῶν καθεστηκότων ἄρχεται.

12. Ὡς δὲ τοῦτο τοιοῦτόν ἐστι, μάθοις ἄν, ὦ βασιλεῦ, ῥᾳδίως. ἐν τῷ θεάτρῳ ποτὲ συμβὰν οἶμαί τι τὸν δῆμον ἄφωνον ἐκάθισε. τοῦθ' οὗτος ἡγήσατο συμφορὰν ἄλλοις τε πολλοῖς τοῦτο δηλῶν καὶ τῇ χρόᾳ. ἔδει δὲ αὐτόν, ὡς ἔοικεν, ὁμολογῆσαι καὶ τῇ φωνῇ τὸ πάθος, καί, προὔπεμπον γὰρ αὐτόν τινες οὐ πλείους ἀνθρώπων εἴκοσιν, ἐφ' ὅσοις ἄν τις ᾐσχύνθη, λεγόντων οὖν τινα τῶν εἰωθότων, ἃ τῶν ἀρχόντων οἱ βελτίους ἔπαυον, καταβαίνων ὁ θαυμάσιος ἀπὸ τοῦ ζεύγους Τισαμενός, τίς ὑμῖν, ἔφη, τὰς γλώττας ἀπέδωκεν; ὡς οὐκ ἦσάν γε ὑμῖν ἐν τῷ θεάτρῳ. τοιούτοις αὐτὸν ῥήμασιν ἐποίησε ταπεινὸν μηνύσας, ὡς τὸ μὲν ζημίαν, τὸ δὲ ἡγοῖτο κέρδος.

---

1 *ὥστε Va* edd 4 *γινώσκειν CIV* 6 *αὐτὸν* scripsi e *V* *ἑαυτὸν* reliqui libri edd 6 *δῆμος* — 9 *ἄρχεται* praemissis verbis *Τοῦ πρὸς βασιλέα κατὰ Τισαμενοῦ. λόγ. ῑδ* citat Macar fol. 90 | *δὲ* om Macar 7 *ἄρχει* scripsi e *V* cum Sinteni *ἄρχοι* reliqui libri Macar edd 8 *νόμῳ*] *ἄρχοντι* Macar | *ἐφ'* Macar | *ἑαυτῷ* Re 9 *καὶ* ante *πολλὰ* inser Monnerius | *ἄρχεται* scripsi cum Sinteni et Cobeto Coll 130. Misc 141 *ἔρχεται* libri Macar edd „*aut κινήσων leg. est aut in ἔρχεται est vitium*“ Re 13 *χροιᾷ V* *χώρᾳ* Mor quod correxit Koenius Greg. Cor. p. 221 ed. Schaefer 14 *ὁμολογῆσαι* in marg inser *A* 18 *ἀπὸ* om Mor 20 *ἡμῖν Va* Mor 21 *αὐτοῦ V* | *καὶ μηνύσας I* 22 *ἡγεῖτο* (superscr. *αι*) *V*

13. *Ἀλλὰ τὰ πρὸς τὴν βουλὴν αὐτῷ καλά τε καὶ τὸν ἄρχοντα δεικνύοντα; ἀλλ' ἔπραττε μὲν οὐδὲ πρότερον εὖ, προσκατεπόντισε δὲ αὐτὴν ὁ κακὸς ἄνθρωπος οὗτος ἃ παρῶπτο τοῖς ὑπάρχοις δι' ἀσθένειαν τῆς βουλῆς, αὐτὸς ἀναζητῶν, διερευνώμενος, οὐκ ἐῶν κεῖσθαι, μέχρι δραχμῆς καὶ ὀβολοῦ καὶ τῶν οὕτω μικρῶν ἀκριβολογούμενος, ἄλλοις μὲν ἐγκαλῶν, ἑτέρους δὲ εἰσπράττων. ἑτέρους δὲ ὅταν εἴπω, τοὺς βουλεύ-* R II 247 *οντας λέγω τοὺς ἐκ πολλῶν | ὀλίγους τεθνεώτων μὲν τῶν ὀφειλόντων, προσαιτούντων δὲ τῶν ἐκείνων υἱέων οὐ διὰ κακίαν τῶν πατέρων, ἀλλὰ διὰ τοὺς τὰ τοιαῦτα ἀξιοῦντας ἐσθίειν, τοὺς δεινοὺς ὑπηρέτας, οἳ καὶ λαμβάνουσι καὶ σιγῶνται τῷ παρ' ἑαυτῶν φόβῳ.* 14. *ὁ τοίνυν καὶ στατῆρα καὶ στατῆρος ἥμισυ καὶ τρίτον εἰς μέσον ἕλκων οὗτος ἦν, ἃ τῷ πλήθει τῶν ἐτῶν ἐκάθευδε, καὶ ταῦτα ἔπραττεν, ὅπως εἰς τὴν ποίησιν αὐτῷ τῶν οἰκημάτων εἴη χρήματα, ὧν οὐδεὶς οὐδὲν οὐδεπώποτε εἶδεν ἀχρηστότερον. ὁ δὲ λίθοις μὲν ἠξίου μείζω τὴν πόλιν ποιεῖν, τὰ δ' εἰς τὴν βουλὴν ἐλάττω πάντων μὲν γελώντων, πάντων δὲ ἐλεγχόντων τῆς περὶ τοῦτο σπουδῆς τὴν ἀχρηστίαν τῷ μηδὲ διὰ τῶν θηρίων τὸν λειτουργήσοντα εἶναι.* 15. *ὁ*

---

3 cf. t. II 576, 17 sq. R

---

3 *δ'* Re   6 *τὸν* *I*   15 *ἦν, ἃ*] *ἡνίκα* Mor | *καὶ* ante *ἃ* inser Re quod expunxi   18 *οὐδὲ πώποτε* *APIV*   20 *μὲν γελώντων, πάντων* om *V*   *μὲν ἐλάττω, πάντων δὲ* reliqui libri Mor cancellavit Re postquam *ἐγκαλούντων* vel *ἐναντιουμένων* pro *ἐλάττω* scribendum coni Anim   *γελώντων* scripsi cum Monnerio et Sinteni   21 *τὸ* *IV*   22 *μὴ δὲ* *APIBV* | *λειτουργήσαντα* *V* | *ὃ* *A*   *ὅ* *IBV* et ex *ὁ* corr *P*[2]

δ' ἐπειδή τις μῖμος τὰ μὲν θάλαμον, τὸν δ' ἐπωνόμασε νυμφίον καὶ τὰ μὲν ἔφη πέρας | ἔχειν, τὸν R II 248 *δ' οὐ φαίνεσθαι, ἀνάπτεται μὲν τουτὶ τὸ κάθαρμα, τὸ δὲ τῶν ἀνοήτων παθῶν πάντως ἔφη δεῖν φανῆναι τὸν καινὸν τοῦτον νυμφίον, τῶν κωλυόντων δὲ οὐδὲν ὁρᾶν ἠξίου, ἀλλὰ τῇ τῶν ἐν τῷ βουλεύειν ἀδυναμίᾳ μεμιγμένας ὕβρεσιν ἀπειλὰς ἀντεξῆγεν οὖσαν μὲν αὐτοῖς δύναμιν οὐκ ἔχων ἐπιδεῖξαι, τὴν λειτουργίαν δὲ τοὺς ἀθλίους ὑπομεῖναι κελεύων, σὸν ἐν τῷ τοῦτο τολμᾶν, ὦ βασιλεῦ, περιυβρίζων νόμον. σὺ γὰρ ἡμῖν τοῦτον προπέρυσιν ἔθηκας τὴν μὲν ἀνάγκην τῆς τοιαύτης | δαπάνης ἀναιρῶν, γνώμης δὲ τὸ πρᾶγμα* R II 249 *ποιῶν. λέγει γοῦν ὁ νόμος· βούλει καὶ τοῦτο ποιεῖν; οὐδεὶς ὁ κωλύσων. ἀλλ' οὐκ ἐθέλεις; οὐδεὶς ὁ καταναγκάσων. ἀλλ' οὗτος ἀναγινωσκομένου τοῦ νόμου προσῆγε τὰς ἀνάγκας, ὥσπερ ἐν τῷ γραμματείῳ τυραννίδα παρὰ σοῦ λαβών, ἀλλ' οὐκ ἀρχὴν ἔννομον.* 16. *καίτοι καὶ εἰ Μίδαι πάντες ἦσαν τὰ εἰς χρήματα καὶ πολὺς ὁ χρυσὸς παρ' ἑκάστῳ, θηρία δὲ οὐκ ἐβούλοντο τρέφειν οὐδὲ τοὺς ταῦτα ὑπομενοῦντας ἀνθρώπους, κατ' ἐξουσίαν ἔφευγον ἂν τὸ*

---

11 cf. Cod. Theod. XV 9, 1; Symm. ep. X 28

---

1 *δὲ* edd | *τι I* | *μίμος BV* | *τόν PBV* | *ἐπωνόμασε* scripsi e *V* *ὠνόμασε* reliqui libri sed *ω* in ras *P*², edd 2 *ἔχει V* | *τόν PB* 3 *τύπτεται* Monnier | *τὸ δὲ* Mor sed *γρ τόδε* in marg 4 *παθῶν CAPIVa* Mor 6 *τῆς* et *ἀδυναμίας* Mor 9 *ἄθλους* Mor | *τοῦτο P* sed *οῦ* in ras m² 11 *τῆς P* sed *η* ex *οι* corr m³ 13 *γ' οὖν AP* *οὖν* Mor 14 *οὐ θέλεις, V* 17 *γραμματίῳ V* 18 *μίδαι A* sed *γρ μὴ δὲ* in marg, *P* sed *ίδαι* in ras 3 litt *μὴ δὲ BVa* *μηδὲ* Mor | *τὰ εἰς A* sed *γρ ἐνδεεῖς τὰ εἰς* in marg, *P* sed in ras 12 litt m², *ἐνδεεῖς τὰ εἰς BVa* Mor 20 *δ'* Re

ἀνάλωμα. νῦν δὲ πάντες θεραπεύουσι δανειστὰς καὶ λυπηροὶ λήγοντες αὐτοῖς εἰσιν οἱ μῆνες. εἰσὶ δὲ οἷς οὐδ' ἂν πρόοιντό τινες ὡς οὐ κομιούμενοι. 17. *τῶν δὴ τοιούτων λεγόντων τὴν ἀπορίαν, ὀμνύντων, ἃ ὀφείλοιεν ἀριθμούντων, δεομένων, ἱκετευόντων μὴ σφᾶς ἐμβάλλειν εἰς αἰσχύνην τὴν ἐκ τοῦ τῆς ἀπορίας ἐλέγ-*
R II 250 *χου μηδέ γε εἰς κινδύνους | τοὺς ἀπὸ τῶν θεωμένων οὐδὲν Τισαμενὸς ἐγίνετο βελτίων, ἀλλὰ τῶν αὐτῶν εἴχετο ῥημάτων οὐκ ἐῶν μεμνῆσθαι τοῦ νόμου. καίτοι τούτου τίνα οὐκ ἂν δικαίως δοίη δίκην; ἢ εἰ μὲν εἰκόνος σῆς ἀντειλημμένους ἀπέσπα, δεινὸν ἂν ἦν, καταπεφευγότας δὲ ἐπὶ τὸν σὸν νόμον ἀφέλκων οὐκ ἴσον τι ποιεῖν εἰκότως ἂν δοκοίη; ἀντὶ γὰρ τοῦ χαλκοῦ τὰ γράμματα ἦν αὐτοῖς.* 18. *ὁ δὲ μάτην ἐδείκνυ τὸν νόμον κείμενον, εἶθ' ὥσπερ παραβαίνοντας νόμον, ἀλλ' οὐ νόμῳ χρωμένους πᾶσι κακοῖς περιέβαλλεν ὑβρίζων, παροινῶν, ἀσελγαίνων, φοβῶν, ταράττων; ἔχθρᾳ τὴν βουλὴν δεχόμενος, ἀνευρίσκων ὅθεν ἀπολοῦνται, τούς τι τοιοῦτο μηνύοντας αὐτῷ νομίζων*

---

2 *ἤτοι λυποῦνται οἱ δανεισάμενοι ἐνισταμένων τῶν μηνῶν καθ' οὓς δεῖ ἀποδοῦναι τὰ δεδανεισμένα* V^2

---

2 *λέγοντες B* 3 *οὐδὰν IB* | *πρόοιντο P* sed *ο* (2) in *ε* corr m² *πρόειντο V* 4 *τοιούτων*] *τούτων* Mor 6 *ἐμβάλλειν P* sed *ἐμβα* in ras m² 7 *μὴ δέ PBV* 8 *ἐγίγνετο Va* *ἐγένετο* Re 9 *ἀργῶν* Mor 10 *τούτου*] *δεόμενος* coni Mor | *ἵνα* Mor | *δικαίως* om *B* 11 *ἀπέσειε* Mor, *γρ ἀπέσωε* in marg 12 *σοῦ V* 13 *ἶσον IB* | *τί B* 15 *εἶθ'* scripsi *εἰ δ' C* *ὃ δ' A* sed *γρ εἴ δ'* in marg, *Va* *ὅδ'* reliqui libri sed *῞* in ras P^4 *οὐδὲ* Mor *καὶ* Re 16 *ἀλλ' οὐ*] „*imo vero ἀλλὰ*“ Re Anim | *περιέβαλεν V* edd sed *γρ περιέβαλλον* in marg Mor 17 *παρανοῶν* Mor 19 *ἀπολοῦνται*] *βουλευταί* inserendum coni Mor | *αὐτῷ* reposui e libris *αὐτῷ* edd

εὐεργέτας. ἐν δὲ ταῖς ἀπροσδοκήτοις βλάβαις μεῖζον τὸ διὰ τοῦ τάχους ἐπῆν κακόν. μάλιστα μὲν γὰρ | πρὶν ἐξελθεῖν ἠξίου καταβάλλειν, ἡ φιλανθρωπία R II 251 δὲ μίαν εἶχεν ἡμέραν, μεθ' ἣν οὐδεμία συγγνώμη.

19. Καὶ τοῦτο τὸ δίκαιον ἔν τε τοῖς ἄλλοις κἀν τῷ φόρῳ. μὴν μὲν γὰρ οὑτοσὶ τῷ ἔτει τέταρτος, τὸ τρίτον τοῦ ἐνιαυτοῦ μέρος, ἠδικῆσθαι δὲ τὸν βασιλέα φησὶν οὐ τοῦ παντὸς εἰσενηνεγμένου. πῶς, ὦ καταγέλαστε; καὶ γὰρ ἐν ἀγροῖς κείμενον ἔκειτ' ἂν ὁμοίως τῷ βασιλεῖ καὶ οὐκ ἂν ἦν ἔλαττον. οὐδὲ γὰρ ἐνταῦθα κείμενον πλέον, τῷ φέροντι δὲ οὐκ ἴσον ἢ τήμερον ἅπαν ἢ μεμερισμένον εἰς μῆνας εἰσενεγκεῖν. οὐ δὴ κέρδος ἐκείνῳ, ζημίαν δὲ ἡμῖν προξενῶν τὸ ταχὺ τοῦτο ζητεῖ. 20. καὶ διὰ τοῦτο στρατιῶται στρατιώτας μαστιγοῦσι γυμνούς, οὗ πολλοὶ τοῦτο μέλλουσιν δρᾶν, οἱ αὐτοῦ στρατιῶται τοὺς θατέρου, οἱ δὲ ἐπὶ τοὺς βουλευτὰς | χωροῦσι καὶ δρῶσιν ὃ πεπόνθασιν, R II 252 ἀρχόμενοι μὲν ἀπὸ τῶν οἰκετῶν, προϊόντες δὲ ἐπὶ τὰ νῶτα τῶν δεσποτῶν, καὶ ῥάβδοι ῥάβδων διάδοχοι, πρόγονοι δὲ καὶ χορηγίαι [καὶ] δόξα καὶ τὰ ἄλλα δὴ τὰ τῶν πολιτευομένων μικρά τε καὶ ἀσθενῆ καὶ οὐδενὸς ἄξια. ταύτην δὴ τὴν ἀτιμίαν τί ποιεῖ; τὸ μὴ πλουτεῖν ἡμῖν τοὺς πολιτευομένους μηδ' ἔχειν τὰ τηλικαῦτα λειτουργεῖν. εἰ δὲ μὴ μόνοι ταῦτα πεπόν-

---

1 δὲ om *I* 2 τοῦ om *Va* Mor 4 δὲ om *I* 5 κἀν reposui ex *APIBV* καὶ reliqui libri edd 11 ἴσον *P* sed ˜ ex ʹ corr m³, *IB* 12 ἐξενεγκεῖν *B* | οὐδὲ Mor 13 οὐ ante προξενῶν *CAPIBVa* Mor delevi ὁ Re („*leg. aut* οὗτος *aut* οὐ μικρὰν“ Anim) 14 διατοῦτο *APIBV* 17 δρῶσιν Mor sed γρ ἐρῶσι in marg 20 τἄλλα Re 21 τὰ om Mor | μηδενὸς *I* 23 μὴ δ' *APIB* | τὴλικαῦτα *P* sed αυ in ras m² 24 οἱ Re Anim

θασιν, ἀλλὰ διὰ τούτους γε καὶ εἴ τις ἄλλος, ὅπως τὸ τούτων συσκιάζηται καὶ μὴ λίαν ἔκδηλον ᾖ.

21. Ἆρ᾽ οὖν ἐν ταῖς ἐπὶ τῶν δικαστηρίων ὕβρεσι τὴν παροινίαν ἔστησεν; ἐξεῦρε μὲν οὖν ἃ μηδεὶς ἂν ἕτερος ἐνεθυμήθη, τὸν ἐν Βεροίᾳ ταύτῃ δεῦρο καλέσας μετά τε τῶν ὑπ᾽ αὐτοῦ τρεφομένων θηρίων καὶ τῶν ἐπ᾽ αὐτὰ μεμισθωμένων ἀνδρῶν. καὶ ἧκεν ἄγων ἄρκτους τε καὶ παρδάλεις καὶ τοὺς τούτων ποτὲ μὲν R II 253 ἡττημένους, | ποτὲ δὲ κεκρατηκότας καὶ ἦν μέγας τῇ βραχυτέρᾳ τὴν μείζω νικῶν πόλιν· καὶ γὰρ εἰ τίμιον ἐν τῇ Βεροίᾳ τὸ χρῆμα τῶν λόγων, ἀλλ᾽ οὐκ ἴσον ἥδε κἀκείνη. ἐβούλετ᾽ οὖν ἐκείνην ἐνταῦθα κατὰ τῆσδε κωμάζειν καὶ τὴν βουλὴν τῆς βουλῆς εἶναι βελτίω δοκεῖν καὶ τῇ μὲν εἶναι μέγα φρονεῖν, τὴν δὲ τεταπεινῶσθαι καὶ γεγονέναι μικρὰν καὶ ἐξεληλέγχθαι καὶ μηδὲ ἐλεύθερον ἔχειν βλέπειν. 22. ὅστις οὖν τὴν μὲν πρώτην καθαιρεῖ, τὴν δὲ οὐδὲ δευτέραν ἐπαίρει καὶ παρέχει προπηλακίζειν τὴν ἑαυτῆς βελτίω, τὸν σὸν οὐδὲν οὗτος οἶκον ἀδικεῖ; τὰ μέγιστα μὲν οὖν, εἴ τις ἀκριβῶς λογίζοιτο. ἐπέμφθη γὰρ οὐ συνταράξων, ᾧ

---

11 cf. p. 127, 16. t. I 502, 9

---

1 τε Mor | ἄλλος πένεται coni Re Anim 3 ἐν] ἐπὶ B ἐπὶ om B 4 πονηρίαν Re | ἂν om V | ἂν ἕτερος] ἕτερος ἂν C 5 βερροία IV cf. l. 11; p. 50, 13; 99, 4; 177, 6 | λειτουργοῦντα post βεροίᾳ excidisse coni Monnerius 6 τε Re γε libri Mor 7 μισθωσαμένων B 9 ἡττωμένους (η suprascr.) APBVa ἡττωμένους I Mor 10 πόλει I 11 βερροία IV | γρ ἀλόγων Gothofredus Cod. Theod. XV 5,1 | ἴσον P sed ″ in ras m[3] ἶσον B 12 ἤδη κἀκείνῃ Mor | ἐβούλετο I 13 κομίζειν Va Mor | εἶναι om I 14 τη P sed ˜ suprascr m[4], I | την P sed ` suprascr m[4], I 15 ἐξεληλέχθαι B Mor 16 μὴ δὲ PB *μηδὲν V 17 οὐ P sed δὲ add m[3], BVa Mor 18 τὸ I 19 ταμέγιστα I

βασιλεῦ, τὸν περὶ τὰς πόλεις κόσμον οὐδὲ ταῖς μὲν τὸ ὂν σφισιν ἀξίωμα λυμανούμενος, τὰς δὲ ἐλάττους ἐπάξων ταῖς μείζοσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν ὡς εἶχε διατηρήσων, ἑκάστης δὲ ᾗ προσῆκεν ἐπιμελησόμενος καὶ ποιήσων εὐδαιμονεστέραν προνοίᾳ. 23. *ὁ δ' ἐν τῷ δεῦρο τὸν ἐκ Βεροίας ἐφ' οἷσπερ ἤγαγεν ἄγειν ἐβόα πρὸς ἅπαντας, ὅτι τήνδε τὴν πόλιν ὑπ' ἐκείνῃ κεῖσθαι δεῖ καὶ τοῦ τῆς μητροπόλεως ὀνόματος ἀποστατέον αὐτῇ καὶ τῇ βουλῇ τὴν βουλὴν ὑπεικτέον καὶ ἄνδρα ἀνδρὶ καὶ γνωστέον τοὺς ἀμείνονας. γνοίης | δ' ἄν, ὅτι* R II 254 *ταῦθ' ὕβρις ἦν, ἔκ τε ἡδονῆς καὶ λύπης, ὧν ἡ μὲν ἦν τῶν πρὸς ἡμᾶς εὐνοϊκῶς ἐχόντων, ἡ δὲ ἡδονὴ τῶν οὐχ οὕτως. ὑβρίζεσθαι δὲ οὐκ ἂν βούλοιο τὰς πόλεις. ἀλλ' οὗτος ὑβρίζειν βούλοιτ' ἄν. πῶς ἂν οὖν ὁ τοιοῦτος εἰκότως ἄρχοι;*

24. *Ἀλλὰ σὺ μὲν ὁ τῶν ὅλων κύριος καὶ παρ' ὅτου καὶ παθεῖν τι τοιοῦτον οὐ λίαν ἀφόρητον, τιμᾷς ἡμῖν τὴν πόλιν ἐν τοῖς εἰς τοὺς πρέσβεις καὶ πραττομένοις καὶ λεγομένοις, καὶ γίγνεται καθ' ἑκάστην πρεσβείαν ἡ πόλις ἡμῖν λαμπροτέρα, Τισαμενὸς δὲ κάθηται σκοπῶν καὶ ζητῶν, ἐξ ὅτου γένοιτ' ἂν ἀδοξοτέρα. εἶτα πονηροὺς μὲν ποιμένας ἀπελαύνουσι τῶν ποιμνίων οἱ τούτων κύριοι καὶ παύσαντες ἐκείνους ἑτέροις παρ-*

---

12 Dem. p. 197, 4; 1228, 14; 1490, 19

---

2 *ἐν B* 5 *ὃ A ὅ PIBV* | *δὲ* Re 6 *βερροίας V* | *ἄγειν V* sed *ει* in *ω* corr m² 8 *ὀνόματος B* sed *ος* in ras m² 9 *γρ ὑπακτέον* in marg Mor 10 *δ' ἄν*] *δὲ Va* Mor 12 *τῶν* (1) om Mor sed inserendum coni 13 *δ'* Re 17 *ἡμᾶς* Mor 18 *γρ τήνδε* in marg Mor 19 *λεγομένοις καὶ πραττομένοις V* | *γίνεται Va* edd | *πρεσβείαν* om *Va* Mor 20 *δὲ* om *I* 21 *ἀδοξότερος* Mor sed *ἀδοξοτέρα* coni

ἔδωκαν τοῖς λυσιτελεστέροις, σὺ δ' ἐκείνους ἐπὶ πόλεως τοιαύτης οὐ μιμήσῃ; ἦ τοιαῦτα μὲν τἀρχαῖα, τοιαῦτα δὲ τὰ μετ' ἐκεῖνα, τοιαῦτα δὲ τὰ νῦν, ἦ πλὴν δυοῖν πόλεφν ἔνι τι πρὸς ἁπάσας εἰπεῖν περὶ αὐτῆς. 25. *νόμιζε δὲ καὶ τὰς ἄλλας ἀπὸ τῶν αὐτῶν διασώσειν,* R II 255 *αἷς χείρω τὰ πράγματα διὰ | τὴν τοῦδε κακίαν· ἐπεὶ καὶ αὐτὴν ταύτην ἧ κεχαρίσθαι φησίν, ἐν αὐτοῖς τούτοις κατέβλαψε μετενεγκὼν εἰς τὴν ἡμετέραν δαπάνην ἐκείνοις ὀφειλομένην, ὥστ' ἢ πένητα αὐτῇ ποιήσει τὸν πολιτευόμενον τῇ κατ' ἄμφω δαπάνῃ ἢ τῇ παρ' ἡμῖν ἐκείνην ὧν εἶχεν ἂν ἀποστερήσει.*

26. *Ἠδικῆσθαι γάρ φησιν οὐ κληθεὶς ἐπὶ τὴν τοιαύτην θέαν ὑπὸ τοῦ τὴν θέαν παρέχοντος. εἰ δὲ οὐ κληθεὶς ἠδίκηται, παρ' αὐτοῦ ζητείτω τὴν δίκην τοῦ δόντος τῷ λειτουργοῦντι τὴν τούτου ἐξουσίαν, ὅτ' αὐτοῦ μνησθέντος κλήσεως, ἡνίκα ἐπ' Εὐφράτην οὗτος ᾔει, πρᾶττε, ἀπεκρίνατο, τὸ σόν, ἐμοὶ δὲ ἐφ' ᾧπερ ἐτάχθην μελήσει, τοὺς πυροὺς λέγων. εἰ μὲν οὖν ἐψεύδου ταῦτα λέγων, οὐ λαμβάνειν δίκην, ἀλλὰ διδόναι δίκαιος εἶ, διὰ τί γὰρ δὴ καὶ ἐξηπάτας; εἰ*

---

1 *δὲ* Re 3 *ἢ* Mor 4 *πόλεφν* *P* sed ´ et *φ* in ras m[3] *πόλεων* *CI* *πολέοιν* *A* sed in *πόλεωιν* corr m[1], *B* sed ´ supra *ο* eras, *VaV* *πόλεοιν* edd formam a grammaticis traditam retinui hic ut t. I 507, 3; II 256, 11; 342, 18; 343, 5, quae quidem *portenti instar* visa est Henrico van Herwerden (Mus. Rhen. LIX 344; LX 107), sed apud Libanium non magis est quam *ταῖν* | *τί* *I* | *αὑτῆς* *P* sed ῾ in ras m[4] *αὐτῆς* Mor qui *τῆς σῆς* coni

5 *διασώζειν* (σ supra ζ) *V* 6 *ἐν αἷς* *V* 9 *ὥστε* *Va* edd | *αὐτὴ* *V* 11 *εἶχεν* Mor, *γρ εἶχον* in marg 12 *ὁ* *V* 13 *παρασχόντος* Mor 14 *οὐ κληθεὶς*] *ἐγκληθεὶς* *B* | *παρ' αὐτοῦ* om Mor 15 *τούτων* Mor 16 *ἡνίκ'* Re 17 *ᾔει* *P* sed in ras m[2] *εἴη* *B* | *πρᾶττε* *P* sed ˜ ex ´ corr m[3] *πράττε* edd 18 *μελήσει τοῦ πυρὸς* *Va* Mor, unde *μελήσει τοῦ πυροῦ* effecit P. Wesseling ad Diod. S. I 46 t. I p. 83 18 *εἰ* — 19 *λέγων* om *B* 20 *διατί* *PIBV* | *δὴ* om *V*

δ' ἀληθεύοντος ἦν ἐκεῖνα, τὸ μὴ καὶ δεύτερον | κληθῆναι παρὰ σοῦ γεγένηται. εἰ δὲ δὴ καὶ τὸ R II 256 δίκαιον ἦν ἐν ταῖς αἰτίαις, ἐπὶ τὸν ἡμαρτηκότα χωρεῖν ἔδει τὴν ὀργήν, οὐ, μὰ Δία, τὴν βουλὴν ὅλην. οὐδὲ γὰρ ἐλειτουργοῦμεν, εἴποιεν ἄν, ἅπαντες οὐδ' ἣν ἔδει ποιεῖσθαι κλῆσιν ἐξελίπομεν. 27. πιστὸν δὲ αὐτὸν ἀρνούμενον ταύτην ἐποίει τὴν κοινωνίαν καὶ τὸ παρὰ τῆς μείζονος ἀρχῆς προειρῆσθαι τῷδε μένειν τε αὐτοῦ καὶ μὴ κινεῖσθαι, πρὶν ἂν αὐτὸς ἀπ' Αἰγύπτου τε καὶ τῶν Νείλου ῥευμάτων ἐπανέλθῃ. καὶ τοῦτο οὕτως ἐστὶν ἰσχυρόν, ὥστε καὶ λυθὲν σοῖς, ὦ βασιλεῦ, γράμμασι δόντος τοῖς Τισαμενῷ βοηθοῦσι τὴν χάριν ὅμως ἐτετήρητο. ὁ δὲ τοῦ μὴ καλέσαντος ὀρθῶς οὐ κεκληκότος μισεῖ μὲν ἐκεῖνον, μισεῖ δὲ τοὺς ἄλλους, λῆξαι δὲ οὐδὲ ἐν μακρῷ δεδύνηται τῷ χρόνῳ.

28. Ἀλλὰ τούτους μέν, εἰ καὶ μὴ δικαίως, ὅμως ἐγκαλῶν τι ζημιοῖ, τοὺς δὲ δικαζομένους, ἐρῶ γὰρ ὅ με διέφυγε πρότερον, τί λαβὼν αὐτὸν ἠδικηκότας ἀπόλλυσι καὶ ταῦτα διὰ γάμων; τὰς γὰρ αὐτοῦ θυγατέρας ἐκδιδοὺς πολὺ πρὸ τῆς τῶν γάμων ἡμέρας εἰσκαλέσας τῶν ῥητόρων τὸν χορὸν | σιγᾶτε, ἔφη, τῆς R II 257 σιγῆς ἀρξάμενοι τήμερον, μέχρις ἂν αἱ κόραι τῶν νυμφίων γένωνται, τὸ πρᾶγμα ἑορτὴν ὀνο-

8 cf. p. 168, 16

1 δὲ *PBVa* edd 3 τοῦ ἡμαρτηκότος coni Mor 4 οὔ *PBV* | ἐπὶ τὴν edd at cf. t. II 473, 3 5 οὐδὲ Re 6 αὖ τὸν Re quod improbavit Monnerius 8 τόδε *Va* προειρῆσθαι· τὸ δὲ Mor 13 τοῦ libri Mor γ' οὐ Re 17 τί *B* 18 ἠδικηκότα Mor 19 αὐτοῦ *IV* 22 μέχρι *APIVaV* Mor sed in hoc γρ μέχρις in marg

μάσας. τὸ δὲ ἦν ἀποφράς, βλάβη μὲν τοῖς οὐ λέγουσι, βλάβη δὲ τοῖς τῆς ἐκείνων δεομένοις φωνῆς. 29. καίτοι θυγατέρας ἄρχων οὐ πρῶτος τῇδε ἐξέδωκεν, ἀλλ' ἐπὶ πολλοῖς ἑτέροις, οἵ δέ τινες καὶ αὐτοὶ γυναῖκας ἠγάγοντο. ἀλλ' ὅμως οὐδετέρους οἱ γάμοι τῶν δικῶν ἀπήγαγον, ἀλλὰ τὰ μὲν εἰς τοὺς γάμους φέροντα διὰ τῶν φίλων αὐτοῖς ἐπράττετο, τὸν ἄρχοντα δὲ ἦν ὁρᾶν ἐν τοῖς ἑαυτοῦ. ὁδὶ δὲ παρειστήκει μὲν τοῖς ὃ τὴν νύμφην δέξεται ῥάπτουσιν, ἐν δὲ τοῖς πρὸς τοὺς μαγείρους λόγοις διέτριβεν. οἷς δ' ἦσαν αἱ δίκαι, πολλοὶ δὲ ἐν αὐτοῖς πένητες, ἐχθροί τε ἦσαν τοῖς γάμοις καὶ κατηρῶντο τοῖς ἐστεφανωμένοις.

30. Εἶτ' ἀπὸ ταυτησὶ τῆς ἀργίας τῆς πολλῆς |
R II 258 πολὺς ἦν ἐν πληγαῖς. τοῦτο γὰρ ἡ τοῦδε ἀρχὴ συκοφάντην ἡδέως ἰδεῖν, ἀπ' αἰτίας ἐπὶ τὴν δίκην δραμεῖν, τοῖς διὰ πληγῶν κακοῖς προσθεῖναι δεσμόν. ὁ δεσμὸς οὗτος ἑτέραν, ὦ βασιλεῦ, δίκην ἔχει τὴν ἐν χρήμασι· δεῖ γὰρ ὑπερβαίνοντα τὸν οὐδὸν τὸν κύριον τῆς θύρας θεραπεῦσαι χρυσίῳ, χρυσίου δὲ οὐκ ὄντος τὸν μὲν δεῖ καθῆσθαι γυμνόν, εἶναι δὲ τὴν ἐσθῆτα τοῦ φύλακος, μητέρα δὲ γραῦν, εἴπερ εἴη τῷ δεδεμένῳ, πλανωμένην ἀγείρειν ὅσον ἂν προσαιτοῦσα δύνηται. 31. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι μετὰ τὰς πληγὰς τοῖς οἰκείοις ἀφεῖσαν τὸν τοῦτο πεπονθότα καὶ ἰατροῖς δὴ καὶ ἰατρῶν φαρμάκοις, ὁ δὲ πέμπει τοὺς ἀθλίους ἀπολουμένους τοῖς ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ κακοῖς. καὶ εἰ μὲν

24 cf. p. 68, 11. 75, 16

3 τῇδε] ὁδὶ? Sintenis coll. l. 8 4 γυναῖκεσ I sed εσ del 8 παρεστήκει Mor 9 num ⟨δωμάτιον⟩ ῥάπτουσιν? 10 οἷς Re οἳ CAIVa οἵ BV οἱ P sed in οἵ corr m², Mor 14 τοῦ δὲ Re quod improbavit Monnerius 20 τον I | δεῖ καθῆσθαι B sed εῖ κα in ras m² 22 ἄγειν C

ἢ αὐτὸν ἀναμιμνήσκων ἔλυεν ἢ τοῖς ὑπηρέταις ἦν ἀναμιμνήσκειν ἐξουσία, μετριώτερον ἂν ἦλθε, νῦν δ' ἀνάγκη πρὸς πολλῶν γόνατα προσπεσεῖν οὐ πάντων τὰ τοιαῦτα αἰδουμένων, τῶν δ' αὖ ἐπιεικεστέρων οἱ μὲν ἀσχολίαν, οἱ δ' ἄλλο τι φήσαντες δώσειν μὲν εἶπον τὴν χάριν, εὐθὺς δὲ οὐ δύνασθαι. τῷ δὲ μακρότερον τὸ | κακόν. R II 259

32. Εἶτ' ἂν μὴ φιλάνθρωπος ἀκούσῃ, δεινὰ πεπονθέναι φησὶ καὶ τῇ φύσει τῇ αὐτοῦ προσήκοντος ὀνόματος στέρεσθαι οὐκ αἰσχυνόμενος πληγὰς ἑτέρας τὰς κατὰ τῶν οὐ δυναμένων εἰσπρᾶξαι τοὺς οὐ δυναμένους ἐκτίσαι. καίτοι τί μιαρώτερον τοῦ μὴ δύνασθαι μὲν λέγειν, ὡς οὐχ οὕτω τοῦτ' ἐχρῆν, τῆς δὲ τῶν εἰσπραττομένων ἀπορίας ἀπαιτεῖν δίκας τοὺς τεταγμένους εἰσπράττειν; ὅμοιον γὰρ τοῦτό γε τῷ παρὰ τῶν ἰατρῶν ἀπαιτεῖν ζῶντας τοὺς τεθνηκότας. οὔτε γὰρ ἐκεῖνο τῶν ἐχόντων ἐστὶ φύσιν τοῦτό τε τῶν ἀδυνάτων. κἂν δείρῃ τις τὸν ὀφείλοντα, τὸ δέρμα μὲν ἀφέλοιτ' ἄν, χρήματα δὲ τὸν οὐκ ἔχοντα ἔχειν οὐκ ἔσθ' ὅπως ἂν ποιήσειεν. ὁ δὲ τοὺς μὲν πράκτορας, | εἰ μὴ δύναιντ' ἂν εἰσπρᾶξαι, δίκαιον εἶναί φησιν R II 260

---

2 τοῦτο οὐχ ἕπεται τῷ λόγῳ οὕτως κείμενον V^2

---

1 *αὑτὸν P* sed ʽ e ʼ corr m[4] *αὐτὸν B* Mor | *ἀναμιμνήσκων* Mor 2 *ἐξουσία* — 3 *ἀνάγκη* om Mor | *ἣν* Re quod improbavit Monnerius num *ἀπῆλθε*? | *δὲ* Re 5 *οἱ AI οἵ P* sed ʼ add m[3], *BV* | *δὲ* Re 6 *τῷ* e *τω* corr P^4 9 *αὑτοῦ P* sed ʽ in ras m[4] *αὐτοῦ IBVaV* Mor *ἑαυτοῦ* Re 10 *τὰς* — 11 *εἰσπρᾶξαι* om Mor 11 *εἰσπράξαι BV* 12 *ἐκτῖσαι P* sed ˜ in ras m[3], fortasse recte cf. ad t. II 465, 3 13 *ὡς* om Mor | *οὐχ* „*deletum mallem*" Re 14 *εὐπορίας* Mor 15 *τὸ IB* 16 *τοῦ I* 17 *γε* Mor om *I* 19 *ἀφαιροῖτ'* Mor | *οὐκέθ'* Mor 21 *ἂν* delendum videtur | *φασὶν* Mor

οἴκοθεν θεῖναι, οὕτως ἐστὶν ἡμῖν Αἰακός, ὁ δ' οὐδὲ τοῦτο δυνάμενος τύπτεται.

33. *Τοῦτον οὖν ἐάσεις ἄρχειν, δι' ὃν πολλοὶ μὲν ὀδυρμοί, πολλοὶ δὲ θρῆνοι, πολλὰ δὲ δάκρυα, πολλὰ δὲ κατὰ τῶν θεῶν ῥήματα; ναί, τὰ γὰρ ⟨τῶν⟩ ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις καὶ πρὸς ταύταις ταῖς τέχναις ἄμεινον ἔσχεν. ἀλλ' ἄρτι βαρεῖαν αὐτοὺς ὑπομείναντας φορὰν ὁ τῶν πενήτων οὑτοσὶ κηδεμὼν γράφειν ἠνάγκαζε τὰ περὶ τὰς θύρας οὐσῶν ἐν αὐτοῖς γραφῶν ἃς ἀφ' ὁμοίας ἀδικίας τῶν πρίν τινες ἀρχόντων ἔδειξαν τὴν μὲν πενίαν ἐπιτείναντες τοῖς ἀθλίοις, ποιοῦντες δὲ οὐ καλλίω τὴν πόλιν, τῶν γὰρ ἐν τοῖς* R II 261 *γραφεῦσι [τῶν] φαυλοτάτων | ἔργα ταῦτα. ὡς δ' ὄντων τούτων ἐκ τῶν ἔμπροσθεν χρόνων ἐπιβάλλειν ἐκέλευεν ἕτερα τοῖς οὐ διεφθαρμένοις.* 34. *τί δὴ τὸ τούτων αἴτιον; τοῖς γραφεῦσιν εἴς τινας στοὰς χρησάμενος δοῦναι τῆς γραφῆς τὸν μισθόν, ᾗ δίκαιον ἦν, οὐκ ἐθέλων διέλυσεν αὐτὸν ἐκ τῶν οὐκ ἀναγκαίων γραφῶν. καὶ οἱ μὲν ἔγραφον, οἱ δὲ ἐδάκρυον ἐκ τοῦ πεινῆν μέλλοντες τὰ δίκαια πρὸς ἐκείνους ποιήσειν.*

---

1 cf. t. II 319, 21 R 10 cf. p. 37, 8 sq.

---

1 *ἔστιν V* | *δὲ* Re 3 *ἄρξειν* Mor | *ὃν* Mor sed *γρ οὗ* in marg 5 *τῶν* inserui auctore Re coll. 183, 9 9 *ἠναγκάζετο V* | *τὰ* om *V* 10 *ἀφ' P* sed *αφ* in ras m² *ἐφ'* Mor | *τινες* Re *τινος* libri sed *ε* supra *ο* pos *V²*, Mor 11 *ἔδεξαν* Mor qui *ἐδέξαντο* vel *ἔλεξαν* coni | *ἄθλοις I* 13 *γραφεῦσιν* Mor sed *γρ γραφεῖσι* in marg | *τῶν* libri Monnier cancellavi *τῶν τούτων* Mor *τῷ φαυλοτάτῳ* Re qui *τῷ πάντων φαυλοτάτῳ* coni | *ταῦτα. ὡς δ' ὄντων* scripsi *ταύτας* (e *ταῦτα* corr *A*, *ταῦτα V* Mor Monnier et coni Re) *δόντων* libri Mor Re *ταῦτα. οὗτος δ' ὄντων* Monnier 14 *τούτων ἐκ τῶν ἔμπροσθεν χρόνων*] *τῶν ἀρχόντων τῶν ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ, πολλὰ διεφθάρη. ὁ δὲ* coni Re 17 *ῄ I* 18 *αὐτὸν* om Mor

ὁρᾷς, ὦ βασιλεῦ, τοῦ ἄρχοντος τὸν πόνον; ἐπέταξεν ἐν ὀλίγαις συλλαβαῖς. οὐκ ἦν ἀντειπεῖν τοῖς ἐπιταττομένοις. ἀφῄρουν τῆς ἑαυτῶν τροφῆς. 35. ὁ δ' ἀφορμὴν ὀδυρμῶν παρασχὼν τῇ πόλει πῶς ἂν εἴη καλλίω τήνδε πεποιηκὼς | R II 262 τὴν πόλιν; ἐγὼ μὲν γὰρ τὸ τοὺς ἀπόρους εὐπορωτέρους ποιεῖν ὥραν ἡγοῦμαι πόλεως, ὁδὶ δ' αὖ τῶν ἐναντίων αἴτιος ἡμῖν οἷς τε εἶπον τούτοις τοῖς περιττοῖς καὶ οἷς ἐρῶ. τοὺς γὰρ αὐτοὺς δὴ τούτους τοὺς ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις κελεύει τριπλάσιον ἐν τῇ νυκτὶ παρέχειν τὸ πῦρ. πόθεν οὖν ἔλαιον τοσοῦτον πρίωμαι τὸ διὰ τὸ πολὺ πῦρ τοῦτο πλείονος ἢ πρόσθεν πωλούμενον; πόσον μοι τὸ παρὰ τῶν χειρῶν ἀργύριον; πόσα δι' αὐτοῦ μοι γένηται; τί πρὸς τοῦτ' ἐρεῖ Τισαμενός; 36. ἐν τοίνυν τῷ καιρῷ τῆς ἀναπαύλης, τοιοῦτον γὰρ ἀρχομένη νύξ, ἐκταράττει τοὺς ταλαιπώρους ταῖς κατὰ τῶν θυρῶν πληγαῖς ἃς πλήττουσιν οἱ τῶν φυλῶν ἐπιμεληταὶ τῷ περὶ ταύτας φόβῳ μὴ διαφθαρεῖεν ποιοῦντες τὴν ἀνάγκην τοῦ πυρός. | R II 263 οὗ γιγνομένου οἶδα βοήσασαν γυναῖκα χήραν ἄνωθεν, ὅτι πῶς ἂν ἅψαι δυναίμην; πόθεν ἂν ἔλαιόν μοι

18 cf. t. II 499, 12; 525, 10

1 ἄρχοντος⟨τὸν τρόπον.⟩ τὸν πόνον ἐπέταξεν coni Re at cf. p. 37, 8 | πόνον· Monnerius fortasse recte 3 γραφῆς Mor sed γρ τροφῆς in marg 4 ὀδυρμῶν om *I* ὀδυ cum lacuna 4—5 litt *C* | τῇ inserui e *V* om reliqui libri edd 7 ὁδὶ scripsi σὺ libri edd ὁ Re Anim 10 παρέχειν *P* sed ει, ex ο corr ut videtur, in ras m[2] 11 τοσοῦτον; πόθεν οὖν πρίωνται; (τὸ) διὰ Mor 12 πλείονος Re πλέονος libri Mor 13 μοι om *C* | μοι λοιπὸν τὸ Mor 14 δ' Mor 15 τὴν *C* 19 πυρὸς οὐ γιγνομένου; Mor 21 ἂν (2) om Mor

γένοιτο τὸν πολὺν ἤδη χρόνον ἐλαίου μὴ γεγευμένη; 37. ἀλλὰ τούτῳ τοῦτ' εἶναι νεανικὸν δοκεῖ τὸ κελεῦσαι καὶ τὸ πεπραγμένον ἰδεῖν, εἰ δὲ δίκαιον ἢ μή, εἰ συμφέρον ἢ τοὐναντίον, οὐδεὶς λόγος. κἂν εἰσελθών τις ὡς αὐτὸν τῶν εἶναι δοκούντων φίλων εἴπῃ τἀληθῆ περὶ τοῦ πράγματος καὶ παραινέσῃ πεπαῦσθαι, ληρεῖν ἔδοξε. καίτοι τίς ἡ περὶ τοῦτο σπουδὴ ⟨τὸ⟩ πῦρ εἶναι τοσοῦτον ἐν καθευδούσῃ τῇ πόλει; οὐ γὰρ ἂν τοῖς καθεύδουσιν εἴη ἄν τι παρ' αὐτοῦ τοῖς τε φύλαξιν ἀπόχρη τὸ ἀρχαῖον· κακούργους γε οὐκ ἔστιν εἰπεῖν ἥττους μὲν γεγονέναι νῦν, εἶναι δὲ πρὸ τοῦ πλείους. ἀλλ' ἔστιν ἅπαν τοῦτο μέθης καὶ ἀσελγείας καὶ τοῦ μηδὲν φροντίζειν τῶν ἐν πενίᾳ ζώντων.

38. Εἶτά με ἐρήσεταί τις, εἰ δεδωροδόκηκεν ὁ ἄνθρωπος. εἰ δὲ τοῦτο μὲν οὔ, διέθηκε δὲ οὕτω τοὺς ἀρχομένους, ὡς ἤκουσάς μου διδάσκοντος, ἀγαθός ἐστι κακὸς ὤν, ἐπεὶ μὴ χρημάτων ⟨εἵνεκά⟩ ἐστι κακός; ἐγὼ δὲ αὐτὸν μὲν οὔ φημι λαβεῖν, λαβεῖν δὲ ἑτέρους διὰ τοῦτον τῶν μὲν ἀδικεῖν προαιρουμένων ἐπί τε τοὺς κηδεστὰς καταφευγόντων καὶ τὸν τούτου ἀδελφὸν καὶ τὴν τούτων μητέρα καὶ τὸν οὐδεπώποτε ταύτην |

2 cf. t. II 396, 1

1 *τὸν* scripsi e *V* cum Mor quod delendum censuit Re Anim *τῆι A* sed in marg manu recentissima (Ehingeri?) *τὸν τῇ* reliqui libri Re | *χρόνου* Mor | *γευσαμένη* Mor 3 voce *πεπραγμένον* desinit Mor lacuna indicata, unde etiam vox *lacuna* manu illa recentissima in marg *A* scripta fluxit 4 *εἰ* scripsi *ἢ* libri edd 6 *τἀληθὲς I* 7 *τις* Re | *τοῦτο* reposui e libris (*τούτου I*) *ταῦτα* Re | *σπουδὴ P* sed ˋ in ras m[3] | *τὸ* inserui 9 *ἄν* om *V* | *δὲ*? 10 *γε* scripsi *τε* libri sed *δὲ* suprascr *P*[3], Re 11 *δ' ἢ* coni Monnerius 17 *εἵνεκά* inserui coll. t. I 295, 22 18 *μὲν* om *I* 19 *τοῦτον.* libri Re . delevi 21 *τούτου CB* | *οὐδέποτε B*

λυπήσαντα τὸν βέλτιστον ἰατρόν, ὧν ἕκαστος R II 264
ὅτου μνησθείη, τοῦτ' εὐθὺς ἔδει πεπρᾶχθαι, ἦν δὲ οὐχ οἷόν τε ὁμοῦ καὶ τοὺς νόμους κρατεῖν καὶ τούτους κερδαίνειν. οἱ δὲ ἐκέρδαινον καθ' ἑκάστην ἡμέραν. οὐκ ἄρα τοῖς νόμοις ὑπῆρχε κρατεῖν. ὁ δὲ τὸ δύνασθαι τοὺς νόμους ἀφαιρούμενος σώζειν ἂν αὐτοὺς οὗτος δοκοῖ; τί γάρ; εἰ τὸ χρυσίον εἰς μὲν τὰς τοῦδε χεῖρας οὐκ ἔρχοιτο, εἰς δὲ τὰς ἑτέρων τούτου πέμποντος, ἧττον τὸ δίκαιον ἐκ δωροδοκίας ἀπόλωλεν; 39. διὰ τοῦτο ὅταν τις μέγα ἐργάσηται κακὸν καὶ φόβοι παρὰ τῶν νόμων ὦσι, γελᾷ· δρόμον γὰρ αὐτῷ μὲν ἔσεσθαι παρὰ τὸν κηδεστὴν μετὰ χρημάτων, ἐκείνῳ δὲ παρὰ τὸν πατέρα τῆς γυναικός, ἐκ δὲ τῶν καλῶν τούτων εἰσόδων καὶ λόγων οἰχήσεσθαι τὸ δίκαιον καταπατηθέν. οὗτος μὲν οὖν οὐκ ἔσχε πόρον τοιοῦτον, ἑτέροις δὲ παρέσχε, καὶ τὰ αὑτοῦ μὲν ἐντεῦθεν οὐκ ηὔξησεν, οἶκον δὲ ἀνθρώπου πονηροῦ. 40. πολλοὶ δὴ τῶν πανδοκέων τοῖς λησταῖς συμπράττουσι μὲν εἰς τὴν ἀπὸ τῶν φόνων πρόσοδον, λαμβάνουσι δὲ οὐδέν, ἀλλ' ἀρκοῦν αὐτοῖς κέρδος τὸ τοῖς κακούργοις κεχαρίσθαι. καὶ κάθηται Τισαμενὸς ψήφους περὶ τοιούτων φέρων. οἶδα δέ τινας τούτων μὲν οὐδέτερον πεποιηκότας οὔτ' αὐτοὺς λαβόντας οὔθ' ἑτέρους πεποιηκότας

---

2 πεπράχθαι *P* sed ´ in ˜ corr m³, *I* 7 δοκῇ *C* 8 τῶν ante ἑτέρων *A* sed del m¹, Re qui τῶν ἑταίρων scribendum coniecit delevi coll. l. 16 σφῶν *C* | πέμποντος; Monnier 9 ἀπόλωλεν *I* sed ν del m¹ ἀπόλωλε *V* 10 διατοῦτο *APIBV* | τίς *I* 11 αὑτῷ *C* Re αὐτῶι *A* αὐτῷ reliqui libri 15 οὗτος *P* sed ο in ras m³ 16 αὑτοῦ *P* sed ῾ in ras m³, *V* Re αὐτοῦ reliqui libri 17 δὴ scripsi auctore Monnerio δὲ libri edd 18 ληστᾶις *IB* 21 περὶ scripsi ὑπὲρ libri Re | τῶν τοιούτων *I* 22 οὐδὲν *B*

λαβεῖν, τῇ δὲ ἄλλῃ κακίᾳ λυμηναμένους τὰς πόλεις καὶ μισουμένους ὅμως ἐκ τῶν ἄλλων συμφορῶν καὶ οὐ δόξαντας εἶναι χρηστοὺς διὰ τὸ πεπρακέναι μηδέν.
B II 265 41. *ὥστ' εἰ καὶ πᾶν τοῦτο | ἦν ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ μέρος, ἔκ γε τῶν ἄλλων κατεκλύζετ' ἄν, ὃς τοῖς δεσμώταις διετέλεσε προστιθείς, ἐξάγων δὲ οὐδένα οὔτ' ἀπολογησόμενον οὔτ' ἀποθανούμενον, ὡς πολλῷ τοῖς δεσμώταις κουφότερον ἀφεῖναι τὴν ψυχὴν ἢ τὰ σφῶν αὐτῶν ὁρᾶν ὀστᾶ διὰ τοῦ δέρματος. ὁ δ' ἐμπλήσας τὸ οἴκημα σωμάτων ἀπὸ πάσης αἰτίας αὐτῷ κτείνει τῷ πλήθει τοὺς δεθέντας.* 42. *ὧν οὐ ταύτην οἱ πλείους ὤφειλον δίκην, ἀλλ' οὐδ' οἱ θάνατον ὀφείλοντες τὴν δίκην τὸν οὕτω. τέμνει γὰρ ὁ νόμος τὴν κεφαλήν, οὐκ ἀποπνίγει τῇ στενοχωρίᾳ. καὶ τὴν ἐνταῦθα ὀξύτητα κέρδος εἶναι συμβαίνει τῷ τεμνομένῳ, ὁ δ' ἐν μὲν τῷ δῆσαι ταχύς, ἐν δὲ τῷ κρῖναι βραδύς, μᾶλλον δὲ φεύγει τὰς κρίσεις μᾶλλον ἢ τὰ παιδία τὰς Μορμόνας καὶ τὸν ἄρχοντα τοῦτ' εἶναι νομίζει τὸ διὰ λήρων ἐπ' ἄριστον προελθεῖν.*

43. *Ἀπάλλαξον δὴ τὰς σαυτοῦ πόλεις τοιούτων κακῶν καὶ πέμψον ἄνδρα νοῦν τε ἔχοντα καὶ πόνων ἐπιθυμητὴν καὶ πλείω πράξοντα ἢ λαλήσοντα καὶ*

---

17 cf. p. 108, 6

---

1 *τη* Monnier | *δ'* Re 2 *ἔκ των* Monnier 3 *οὐ* om *Va* 6 *προστιθείς*] „*videtur intercidisse μὲν*" Monnier 7 *ὡς* scripsi *ὃ* libri Re | *πολλῷ* — 9 *δέρματος* citat Macar fol. 90 9 *ὁ P* sed accent. eras *ὃ A* *ὅ V* | *δὲ* Re 11 *δεδεμένους V* sed *γρ δεθέντας* in marg m² 12 *ὤφειλον A* sed *ε* supra *ει* scr m² | *τῇ δίκῃ* coni Re at cf. t. I 488, 9 15 *ὁ δ'* scripsi e *P* (sed in *ὅ δ'* corr m³) cum Monnerio *ὃ δ' A* *ὅδ' V* *ὁδ'* reliqui libri Re 16 *κρίναι I*

πείσοντα μᾶλλον ἢ ἀναγκάσοντα καὶ βοηθήσοντα πένησιν, οὐκ ἐπιτρίψοντα, καὶ διαγνωσόμενον, τί μὲν δυνατόν, τί δὲ οὔ, καὶ καιρὸν μὲν πληγῶν, καιρὸν δὲ εἰσόμενον ἀπειλῆς, ὅλως οὐδὲν ἐοικότα τῷ λοιμῷ τούτῳ.

1 πείσοντα — ἀναγκάσοντα praemisso κείμενον in marg V²
4 τέλος τοῦ κατὰ τισαμενοῦ· subscr A κατὰ τισαμενοῦ P

XXXIV (XXXII R).

Oratio *πρὸς τὰς τοῦ παιδαγωγοῦ βλασφημίας* non ita multo post veniam motus Antiochenis a Theodosio impetratam[1]) conscripta qua Libanius convicia ipsi a paedagogo quodam facta diluit, cum 'corporis' fere finibus circumscripta manserit, paucis codicibus ad nostram aetatem pervenit. Qui sunt hi novem:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIV fol. 269. Vide t. I p. 10 sq. Contuli.
2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 157v. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.
3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 130. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.
4. Patmius 471 (= Pa) saec. XIV fol. 270. Vide t. I p. 41 sq. Contulit gratiose Staurus Teliacus.
5. Laurentianus gr. LVII 27 anno 1392 scriptus fol. 469. Vide t. I p. 59 sq. et 69.
6. Monacensis gr. 101 (= Mo) saec. XVI fol. 173. Vide t. I p. 220 sq. Contuli.
7. Mutinensis gr. CLXXXI saec. XV fol. 184. Vide t. II p. 48 sq.
8. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 164v. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.
9. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 190v. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

Si Bastio quidem fides habenda esset, oratio etiam codicibus Parisinis contineri dicenda esset. Nam Koenii lectionem *θεατῶν* p. 200, 18 codicibus Parisinis confirmari dixit in notis ad Gregor. Cor. p. 139 ed. Lips. 1811. At

1) Cf. p. 194, 3 et 197, 20 sq.

erravit, sive quia lectionem quam e codice Vindobonensi in margine exemplaris sui enotaverat, postea *codicibus Parisinis*, quos multos usurpavit, tribuit sive quia Palatinum vel Mutinensem *Parisinos* dixit, ut qui a Napoleone Bonaparte Parisios abducti essent, quamquam hoc demonstrare uon queo.

Ex his novem codicibus duo, Laurentianum et Mutinensem dico, nullo detrimento ab apparatu critico abesse possunt. Prior enim ex eodem quo Chisianus, alter ex eodem quo Monacensis fonte fluxit. Septem vero qui restant codices *CAPIPaMo V* in duas distinguuntur familias quarum altera codice *V*, prior reliquis continetur. Singularis necessitudo inter codices *CPaMo* intercedit. De pretio codicis *C* cf. p. 164.

Universum cognationis vinculum quo codices inter se coniuncti sunt, hoc tibi stemma ante oculos ponit:

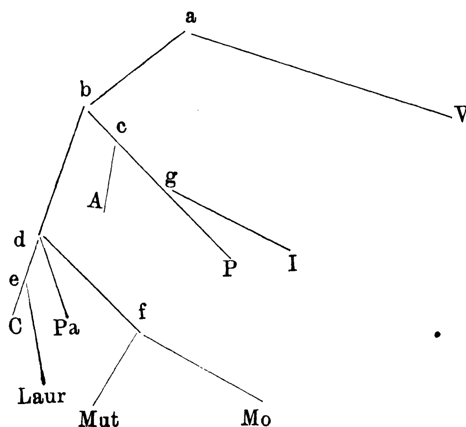

Unum locum ex oratione inscripta πρὸς τοὺς μαθητὰς ἕνεκα τῶν ὑβρισάντων laudavit Macarius Chrysocephalus[1]).

1) Cf. t. I p. 351.

Oratio primum a Fed. Morello t. II p. 637 sq. mendose admodum, quin etiam ne uno quidem tenore edita est. Nam prius (p. 641) in media oratione verbis *προσδοκᾶτε τοῦ πολλοῦ χρόνου* quasi finis essent, substitit verba *τὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἆθλα* affingens, postea demum ubi in folia prius amissa vel relicta incidit, quae his continebantur corollarii loco addidit (p. 675—680). Fons ei fuit, ut ipse ait, *codex Bavaricus*, revera apographum codicis Monacensis parum diligenter factum.

Vitia huius editionis multa divinando sanavit Reiskius Animadversionum volumine quinto p. 435—442, plura ope codicum Augustani et Monacensis in editione quam uxor prelis commisit t. II p. 266—283. In quam etiam pleraeque notae Animadversionum transierunt.

Nonnulla correxerunt Cobetus atque Sintenis.

XXXIV (XXXII R).

ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΥ ΒΛΑΣΦΗΜΙΑΣ.

1. *Οὐ τοὺς ὑβρικότας με μᾶλλον ἄξιον νομίσαι κακοὺς ἢ τοὺς ῥᾳδίως ὑμᾶς τὴν ὕβριν ταύτην, ὦ παῖδες, ἐνηνοχότας. οἱ μὲν γὰρ τὴν τοῦ δεδρακέναι, τὴν δὲ τοῦ μὴ τοῖς πραχθεῖσιν ἀλγῆσαι μέμψιν ὑμεῖς ἔχοιτ' ἄν. καὶ γίγνεσθε τῶν ἐπαινούντων αὐτοὺς ἐν τῷ μὴ λαβεῖν τιμωρίαν. εἴτε γὰρ οὐκ εἰδέναι ταῦτα φήσετε, τοῦτ' αὐτὸ δεινόν, εἰ τὰ τοιαῦτα οὐκ ἴστε, εἴτ' εἰδόσιν οὐ δεινὰ δοκεῖ, πῶς ἂν διαφύγοιτε τὸ δοκεῖν εἶναι φαῦλοι;* 2. *εἰ μὲν οὖν κατερρᾳθυμηκότος ἐμοῦ τοιαῦτα ὁ θρασὺς οὑτοσὶ παιδαγωγὸς εἰρηκὼς ἐτύγχα-* R II 266

C = codex Chisianus
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
I = Marcianus append. XCI 2
Pa = Patmius
Mo = Monacensis gr. 101
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII

---

1 λ̄δ̄ ante *πρὸς A* | *πρὸς τοὺς μαθητὰς ἕνεκα τῶν ὑβρισάντων λόγος ιε̄* Macar fol. 90 2 λ̄δ̄ post *βλασφημίας· C, λόγος εἰκοστὸς πέμπτος V* rubr, *λόγος λβ' Pa, λόγος ιζ'* in marg *I*[3] 4 *ῥαδίους* Mor sed *ῥᾳδίως* coni 7 *γίνεσθε CV* 9 *ἴστα Mo ἴσα* Mor 10 *διαφύγητε CIMo* Mor

νεν, αἰσχυνθεὶς ἂν τῷ τὰ ὄντα ἀκηκοέναι καὶ παρ' ἐμαυτοῦ τοῖς εἰρημένοις δεδόσθαι τὴν ἀφορμὴν νομίσας ἐσίγων ἂν οὐκ ἔχων κατηγορεῖν τοῦ κατηγοροῦν-
R II 267 τος | δίκαια· νῦν δ' οὐκ οἶδα ἕτερόν τινα ἀνθρώπων οὕτως ἀναιδῶς σεσυκοφαντημένον. καὶ τοῦτο ἕτοιμος δεικνύειν οὐκ ἀγνοούμενος μὲν ὑπὸ τῶν τὴν ἐμὴν εἰδότων πρὸς τὸ πονεῖν ἡδονήν, δεδιὼς δὲ μή τις τῶν οὐκ ἐξεπισταμένων, ὅστις ἐγὼ πρὸς τοὺς ἐπὶ τῷ παιδεύεσθαι συνόντας ἡμῖν, ἐξαπατηθῇ. ὅθεν τοίνυν τὰ περὶ τὴν ἐμὴν ὕβριν γενέσθαι συνέβη, καλῶς ἂν ἔχοι μοι διελθεῖν.

3. Ἐποιήσατό τις τῶν νέων ἐπίδειξιν ἀγῶνα ἐπὶ προάγωνι γεγονὼς μὲν ἔτη πεντεκαίδεκα, πλεῖστα δὲ νέων ἐν ὀρφανίᾳ πεπονηκώς, ἡδονῶν δὲ οὐ καλῶν, εἴπερ τις, κεκρατηκώς, ἔχων δέ, εἰ βούλοιτο, προγόνων ἀρετὰς λέγειν ἔν τε τάξει στρατιώτου φανείσας ἔν τε ἡγεμονίαις. μέγιστος δὲ τῷ νέῳ κόσμος ἡ σωφροσύνη καὶ τὰς τῶν πονηρῶν γλώττας διαφυγοῦσα. τούτῳ δ' ἄν τις ἕτερος προσέθηκε τὴν περὶ τὰς ἀμοιβὰς προθυμίαν καὶ δικαιοσύνην καὶ ὡς πᾶν ὃ τελέσειε μικρὸν αὐτῷ κέκριται.

---

21 τελέσειε] ἤτοι κατέβαλε μισθὸν τῷ διδασκάλῳ. τοῦτο παρὰ Πλάτωνι συχνόν *V*²

---

1 τῷ scripsi e *V* coll. t. II 422, 4 $\overset{ὸ}{τῶι}$ *A* $\overset{ῷ}{τὸ}$ *I* τὸ reliqui libri edd 3 „*malim* ἀντικατηγορεῖν" Re 5 σεσυκοφαντημένω *Mo* 7 πονεῖν *V* sed ν (1) ex ι corr m² | δὲ om Mor 10 τὰ *I* sed ᾶ suprascr m³ | συνέβη γενέσθαι *CPaMo* Mor 11 ἔχοιμι Mor 13 προάγωνι *A* sed ˜ supra ω eras 14 πεποιηκώς *Mo* Mor 15 κεκρατηκὼς *I* sed κεκρα in ras m³ 17 μέγιστος — 18 διαφυγοῦσα citat Macar fol. 90 17 δὲ om Macar 18 γλώσσας Macar 20 ὃ om Mor | κεκράτηται *Mo* sed κέκριται in marg

4. τά τε οὖν ἄλλα τιμᾶν αὐτὸν παρῄνει τῷ μηδὲν προστεθῆναι τοῖς δεδειγμένοις λόγοις καὶ νόμος ἦν ἀρχαῖος τοῦτο οὕτως ἔχειν | R II 268 ἐθέλων, ᾧ τῶν πάντων οὐδείς, οὐ νέων, οὐ παιδαγωγῶν ἐτόλμησε μέμψασθαι. ἐκεῖνος μὲν οὖν εὐδοκιμῶν ἀπῆλθεν· ἔδει δὴ γενέσθαι τὰ παρ' ἡμῶν. τοῦτο δὲ ἦν τὸ μηδὲν ἕτερον τοῖς ὑπὸ τοῦ νέου ῥηθεῖσιν ἐπεισενεγκεῖν. ἐκαθήμην οὖν ἀνδράσι διαλεγόμενος φίλοις καί πως ἐξηνέχθημεν κατὰ μικρὸν εἰς τὸν ὑπ' ἐμοῦ κρατηθέντα ποτὲ τοῦ Φιλαγρίου θυμόν, ἡνίκα τοὺς σιτοποιοὺς ἐν τοῖς ἁπάντων ὀφθαλμοῖς ᾐκίζετο. 5. τῶν τοίνυν ἐπιτηδείων μοι κεχωρηκότων ἐπὶ λουτρὸν παιδαγωγόν τινα κακόν, νέου τοιούτου παιδαγωγόν, δραμὼν ὁ παῖς ἔφασκε περὶ τὴν θύραν κεῖσθαι ⟨καὶ⟩ βοᾶν ὡς τρισὶ μησὶ τοῦ παιδὸς ἐζημιωμένου. ταυτὶ δὲ ἔλεγε κινῆσαι τὸν νόμον βουλόμενος καὶ τὸν ἐπιδεδειγμένον ἀποστερηθῆναι πάλαι νενικηκότος δικαίου, φθονῶν, ἐμοὶ δοκεῖν, τῷ τὸν λόγον εἰρηκότι τῆς δόξης. καίτοι πολὺ βέλτιον ἦν τὰ 'κείνου μιμούμενον τῶν αὐτῶν ἐκείνῳ τυχεῖν ἢ τοῦτο μὴ δυνάμενον τῷ κτησαμένῳ ζητεῖν ἐπηρεάζειν.

6. Ἀλλὰ γὰρ ὡς ἐσυκοφάντει, δεῖ με ποιῆσαι φανερόν. τρεῖς φησι μῆνας ἀνηλῶσθαι μάτην. | R II 269 πῶς,

---

1 cf. p. 204, 5 sq. 10 cf. p. 66, 6 sq. t. I 175, 12 sq.

---

1 *αὐτὸν APIMo* 2 *δεδεγμένοις CPaMo* Mor 5 *ἀπῆλθεν I* sed *ν* add m[3] 6 *τὸ* inserui e *V* om reliqui libri edd 7 *ἕτερον ἢ* Mor 9 *καταμικρὸν PIV* | *ἐμοῦ I* sed *εμου* ex *ε* ut videtur corr m[3] 10 *τοῦ* om *I* 14 *ἔφασκεν I* | *ἐπὶ I* sed *περὶ* suprascr m[3] | *καὶ* inserui cum Sinteni | *ὡς*] *ἐν Pa* 15 *μησὶ* om Mor | *ταῦτα* Mor | *δ'* Re 19 *τὰ 'κείνου* scripsi ex *AV* *τἀκείνου* reliqui libri edd 20 *ταὐτὸ Pa*

ὦ κυνὸς ὄμματ᾽ ἔχων; αἱ μὲν γὰρ τῶν κακῶν ἐκείνων ἡμέραι τέτταρες ἐγένοντο καὶ τριάκοντα, λελυμένων δὲ τῶν δεινῶν τῇ βασιλέως ἐπιστολῇ πᾶσά τε ἦν ἄδεια καὶ φοιτᾶν ἐξῆν. καὶ ἦσθα δὴ καὶ αὐτὸς τῶν τῷ καιρῷ χρωμένων, μᾶλλον δὲ εἰ μὲν οὐκ ἐχρῶ, ἀλλὰ τὸν λελυμένον δεδιὼς φόβον ἔκεισο ἐν ἀγρῷ τρυφῶν, σὸν τοῦτο, οὐκ ἐμὸν ἀδίκημα. καὶ γὰρ τῶν οὐ πλεόντων ἐν ἐξουσίᾳ τοῦ πλεῖν, ἀλλ᾽ οὐ τῆς δεχομένης θαλάττης, εἴ τις αὑτὸν ἀποστερήσειε πλοῦ. εἰ δ᾽ ἧκές τε ἐπὶ τοῖς ἡμετέροις γράμμασι καὶ τὰ τῶν μανθανόντων ἐποίεις, ποῦ τριῶν μηνῶν ἀπόλωλέ σοι τὸ κέρδος; 7. καὶ μὴν οὐδ᾽ αὐτόν γε τὸν τῆς φυγῆς χρόνον δι᾽ ἐμὲ καὶ τὴν ἐμὴν ἀπολώλεκας ῥαθυμίαν, ἀλλ᾽ ἔστιν αὕτη ἡ ζημία τῆς ὑμετέρας κακίας. ἢ δεῖξον παρελθών, ὅτι ταράξαι δυναμένους ἐγὼ διῆλθον λόγους φάλαγγας ἐπισείοντας καὶ χρημάτων ἁρπαγὴν καὶ φόνον καὶ σίδηρον καὶ ὅτι νοῦν ἐχόντων ἐστὶν ἀνθρώπων σφᾶς αὐτοὺς διασώζειν φυγῇ. εἰ δὲ ἐμὸς μὲν οὐδὲ εἷς τοιοῦτος λόγος, ὑμεῖς δὲ ὑμῖν αὐτοῖς ταῦτα συμβεβουλεύκατε, πῶς οὐχ ὑμῖν αὐτοῖς ἐγκαλοῖτ᾽ ἂν δικαίως; ἢ κἂν εἰ κακούργων ἐπιθεμένων ὑμῖν ἢ ἔτι πορευομένοις ἢ καὶ τὸν ἀγρὸν ἤδη κατειληφόσιν, οἷα πολλὰ πέπρακται τῶν ἄνευ λογισμοῦ πε-

---

1 Il. α 225 cf. t. I 278, 7 3 cf. p. 147 not. 1 et 188 not. 1

---

21 ἢ — 22 ὑμῖν] εἶτα προϊὼν μετέλαβε τὸν λόγον ἐπ᾽ ἄλλο σχῆμα λέγων· εἰ οὖν ὑπὸ τῶν πολλοὺς ἀπεκτονότων ἔκεισθον πληγέντε. καὶ πολλὰ τούτου τὰ τοιαῦτα θαυμαστὰ πάντα V²

---

1 ὁ *Mo* Mor qui ὦ coni 6 ἔργῳ Mor 10 δὲ Re 17 καὶ φόνον om Mor

φευγότων τοῖς αὑτῶν κακοῖς τὰ τῶν λῃστῶν ἀμείνω πεποιηκότων, εἰ οὖν ὑπὸ τῶν πολλοὺς ἀπεκτονότων ἔκεισθον πληγέντε, καὶ τὰς ἀμφοῖν ψυχὰς ἐμὲ ἔδει τὸν εἰσπραττόμενον εἶναι καὶ τὸν πατέρα τοῦ παιδὸς ἥκειν ἐπὶ τήνδε τὴν εἴσπραξιν. 8. *ὥσπερ οὖν ἐκεῖνος εἰ τοῦτ' ἐποίει, μαίνεσθαι τοῖς σωφρονοῦσιν ἔδοξεν ἄν, οὕτως ὑμεῖς πρὸς ἐμὲ περὶ μηνῶν λέγοντες. καὶ γὰρ οὐδ' ἐκεῖνό | γ' ἂν εἴποι τις, ὡς ἀπελθεῖν* R II 270 *μὲν οὐ παρῄνεσα, ἀπελθόντας δὲ ἐπῄνεσα. ἀλλὰ ποίᾳ μὲν οὐκ ἐχρησάμην ὀργῇ; ποίας δὲ οὐκ ἀφῆκα φωνάς; τίνας δὲ οὐκ ἐφθεγξάμην λόγους θανατώντων εἶναι λέγων καὶ παραπαιόντων τὴν μετανάστασιν καὶ τὰ μὲν οὐ δεινὰ δεδοικότων, τὰ δὲ δεινὰ θαρρούντων; ἃ καὶ τούτους, ὥσπερ ἑτέρους πολλούς, εἰκὸς ἦν ἀκηκοέναι, ἀλλ' ὅμως αὐτοὺς ἡγοῦντο βεβουλεῦσθαι βέλτιον.* 9. *καὶ τοῦ γε μήποτ' ἂν εἰπεῖν με χρῆναι*

---

3 Il. ο 117

---

4 *εἰσπραττόμενον*] *ἤτοι ἀπαιτούμενον· τὸ γὰρ εἰσπραττόμενον ἀντὶ τοῦ ἀπαιτοῦντα ἅπαξ ἐδείχθη ἀδόκιμον· ἀντὶ δὲ τούτου πραττόμενον μισθὸν ἢ ἀπαιτοῦντα* V^2 cf. schol. ad p. 13, 11. t. II 78, 2; 526, 10

---

1 *αὐτῶν V* | *λῃστῶν IMo* 3 *ἔκεισθον* pro *ἐκείσθην* Libanium barbare scripsisse perperam dixit Cobetus Mnem. III 248 (Coll. 130) 4 signum interrogationis post *εἶναι* et *εἴσπραξιν* posuit Re 9 et 10 *δ'* Re 10 *φωνάς Pa* Re *τιμάς* reliqui libri Mor qui *ποίους — τόνους* coni cf. t. II p. 319, 10 R 11 *δ'* Re 12 *μετάστασιν* Re quod correxit Cobetus Mnem. N. S. III 142 13 *οὐ δεινὰ δεδοικότων* scripsi ut coni Re Anim *οὐ δεινὰ δεδιότων V* *δεδοικότων οὐ δεινὰ Pa* *δεδοικότων δεινὰ* reliqui libri sed ordinem litteris *β* et *α* suprascriptis invertit I^3, Mor *δεδοικότων οὐ δεινὰ* Re *ἀδεᾶ δεδοικότων* Cobet Coll. 130 | *δὲ οὐ δεινὰ CAPIMo* Mor *οὐ* del Re 14 *πολλοὺς* inser I^3 16 *μήτ' ἂν A* sed *γρ μήποτ' ἂν* in marg *μὴ πο τἂν I* sed *πο* in ras m^3

φεύγειν μάρτυρες οἷς αὐτοὶ πεποιήκασι γεγένηνται. μέλλοντες γὰρ ἐπ' ἀγρὸν ἥξειν καὶ τοῦτο ἐγνωκότες πολλῇ τέχνῃ λαθόντες ᾤχοντο ἀπιόντες δράσαντες πρὶν εἰπεῖν ὃ δράσουσι, φοβούμενοι μὴ λόγων ἀκούσωσι κατεχόντων ἐχόντων ἐν ἑαυτοῖς εἰς τὸ πεῖσαι δύναμιν.

10. Τοῦ μὴ συνεῖναι τοίνυν αὐτοῖς αἴτιοι καταστάντες τὸν ὅτι τῶν παρ' ἡμῶν αὐτοὺς ἀπεστέρησαν ἀχθόμενον τολμῶσιν αἰτιᾶσθαι τῶν αὐτοῖς δεδογμένων, ὥσπερ ἂν εἴ τις ἑκὼν ἐλθὼν εἰς χωρίον ἄνυδρον εἶτ' ἐπὶ κρήνην ἐλθὼν ἧς αὐτὸν ἡμέρας τινὰς ἐξέβαλεν, ἐγκαλοῖ τοῖς κρουνοῖς λέγων ὅσας οὐκ ἔπιεν ἡμέρας. οἱ δ' ἂν εἴποιεν πρὸς αὐτόν· ἀλλὰ δι' ἡμῶν γε τὸ ὕδωρ ἐφέρετο καὶ βουλόμενον πιεῖν οὐκ ἂν ἀπηλαύνομεν. 11. πρὸς Διός, εἰ δ' ἀφεὶς τις τὴν τῆς ἀκτῖνος μετέχουσαν γῆν ἥκων εἰς τὸ Κιμμερίων |
R II 271 σκότος μῆνάς τινας ἐκεῖ διατρίψας ἐλθὼν ἐπὶ τὰ πρόσθεν ὧν ἑκὼν ἠτύχησεν, ᾐτιᾶτο τὸν δεῖνα πόρρω τῆς αἰτίας ἄνθρωπον, οὐκ ἂν ἦν συκοφάντης; σὺ σαυτῷ τοῦ φωτὸς ἐφθόνησας· σαυτῷ τοίνυν λάγχανε τὴν δίκην.

16 cf. t. II 149, 20

20 ἤτοι σαυτῷ ἐγκάλει V^2

3 ἀπιόντες *P* sed ντ in ras m[4] 5 ἐχόντων *P* sed τω in ras m[4] 7 αὐτοῖς *CPMoV* Mor | μεταστάντες Mor 8 τῶν *CPaMo* om Mor | παρημῶν *V* 9 αὐτοῖς *V* 11 αὐτὸς *Mo* Mor | τινὰς *I* sed ς add m[3] 12 ἐγκαλῇ *CMo* ἐγκαλῶν Mor | num Κρουνοῖς? χρόνοις Mor qui ἐγχωρίοις coni 12 ἡμέρας — 13 τὸ in marg *Mo*[2] 13 οἳ *AP* sed in hoc in οἵ corr m[4], *Mo* οἵ *V* Mor | ὑμῶν *CPaMo* Mor | γε inser *I*[3] 15 εἰ δὴ? 16 κιμμερίων *P* sed ων in ras ut videtur ex οσ corr m[3] et ʹ supra ε eras, *I* sed κιμμέριον suprascr m[3] 18 ὡς *Mo* Mor 19 συκοφάντης· *Pa*

12. Ὡς τοίνυν ἐπιθυμίᾳ μὲν ἀργίας ἧκον ἐκεῖσε, προσποιοῦνται δὲ τῶν ἡδέως ἐργαζομένων εἶναι, δῆλον μὲν κἀκ τοῦ τῶν εἰς μνήμην παλαιῶν λόγων φερόντων ἠμεληκέναι, δῆλον δὲ κἀκ τοῦ πίονά τε καὶ μετὰ πλειόνων σαρκῶν ἐπανήκειν τὸν νέον. πίστις δὲ τοῦδε μείζων τὸ μετὰ πάνυ πολλοὺς πεποιῆσθαι τὴν ἐπάνοδον. ὁ δὲ τὸ μὲν ὀξέως, τὸ δὲ βραδέως πεποιηκὼς οὐ καὶ σιωπῶν ὁμολογεῖ τῷ μὲν ἥδεσθαι, τὸ δὲ δυσχεραίνειν; 13. ὑμῖν δὲ εἴ τις ἦν λόγων λόγος, ἐβλέπετ' ἂν εἰς ἐμὲ τὸν μεμενηκότα. καὶ ταῦτα καὶ παρ' ὑμῶν ἐγίγνετ' ἂν νομιζόντων μᾶλλον ὑμῶν ἐμὲ τὸ δέον ἑωρακέναι καὶ εἰ διὰ μηδὲν ἕτερον, κατά γε τὸ πλῆθος τῶν ἐτῶν, ἴσμεν δέ, ὁπόσον τούτῳ δίδωσιν ὁ τῶν ποιητῶν κορυφαῖος. νῦν δ' ἐμοῦ μὲν καταγνόντες ἐπιθυμεῖν θανάτου, εὐβούλους δὲ ὑμᾶς αὐτοὺς ἡγησάμενοι ταῖς ἐν ἀγρῷ τέρψεσι τὰ Μουσῶν | ἐβλάψατε. ἐπειδὴ τοίνυν ποθ' ὑμῖν ἐπανελθεῖν R II 272 ἔδοξε, τί δύναισθ' ἂν ἡμῶν ἐνταῦθα κατηγορεῖν, ὡς ὑμεῖς μὲν ἐπεθυμεῖτε τῶν παρ' ἡμῶν, ἡμεῖς δὲ οὐ μετεδίδομεν; 14. ἀλλὰ τοῦτό γε καὶ πρὸ τῆς τῶν πραγμάτων ἐπὶ τὰ κρείττω μεταβολῆς εἰσφέροντες οὐκ ἐλή-

---

14 Il. α 259. β 370 sq. cf. ep. 666 20 cf. p. 188 not. 1

---

1 ἐπιθυμίαν *Mo* Mor 2 ἡδέως ⟨ἂν⟩ Cobet Mnem. III 147 (Coll. 130) 4 πλειονά *V* 5 μετὰ om Mor 6 τούτου *CPaMo* Mor τοῦδ' ἔτι coni Re 8 τω *PI* sed ˜ add P^3I^3 9 το *PI* sed ˋ add P^3I^3 τῷ *V* | signum interrogationis reposui e *PIV*, colon reliqui libri edd | ἡμῖν Mor qui ὑμῖν coni | τι Mor 10 ἔβλεπε τ' *Mo* | ταὐτὰ Re 11 ἐγίγνετ' reposui e libris ἐγίνετ' Mor ἐγένετ' Re 14 δὲ edd 17 ἐβλέψατε *PaMo* Mor | ποθ' Re πόθ' libri Mor 18 τίς Mor | δύνασθ' *Mo* δύναιτ' Mor | κατηγορεῖν ἐνταῦθα *C* 19 ἐπιθυμεῖτε *PaMo* Mor

ξαμεν, ἀλλ' ἀπὸ τοσούτων ὁμιλητῶν εἰς δώδεκα, ἔπειτα εἰς ἑπτὰ καταβάντες οὐκ ἐγενόμεθα χείρονες, ἀλλ' ἐχωροῦμεν εἰς τὸ διδασκαλεῖον διὰ τοὺς οὕτως ὀλίγους οὐδὲ τοῦτο βραδύτερον ἢ πρότερον ποιοῦντες, ἀλλ' οἷοίπερ ἦμεν ἐν πλείοσι, τοιοῦτοι κἀν τοσούτοις οὐδὲν τοῦ περὶ ταῦτα μεταθέντες νόμου. καὶ ἐγένετο δὴ καὶ προσηγορία τις τοῖς μεμενηκόσιν ἀπ' αὐτοῦ τοῦ μεμενηκέναι χαρίεσσα. τούτων ἐξῆν εἶναι καὶ ὑμῖν, εἴπερ ἠθέλετε. νῦν δὲ τοσαύτας μεθυσθέντες ἡμέρας ἥκετε σφοδροὶ λόγων ἐπιθυμηταὶ καὶ προσδοκᾶτε τοῦ R II 273 πολλοῦ χρόνου τὰς ὑμετέρας | κατ' ἐμοῦ περιέσεσθαι βλασφημίας.

15. Ναί, φησίν, ἐν γὰρ ἁμίλλαις ταῖς πρὸς Ὅμηρον καὶ Δημοσθένη συχνὰς διετρίψαμεν ἡμέρας. τούτου δὲ τὴν αἰτίαν ἐν τοῖς πράγμασιν εὕροι τις ἄν, οὐκ ἐμοί. τὰ μὲν γὰρ ὑμῖν εἰς τέλος ἀφῖκται καὶ σιωπῶ τὸ τάχος, τὰ τελεώτερα δὲ γράφειν εὐθὺς οὐκ ἐνῆν, ἀλλ' ἔδει πρότερον ἐλθεῖν διὰ βιβλίου τινὸς καὶ ἐλθεῖν γε οὐχ ἕνα, ἀλλὰ σὺν ἑτέροις ἐννέα νέοις ἢ πλείοσιν ἢ οὐ πολύ γε ἐλάττοσιν. οἱ δὲ οὐκ ἐφαίνοντο. 16. καινὸν δὲ γενέσθαι νόμον δι' ἕνα τινὰ μαινόμενον τῶν ἀτοπωτάτων ἦν καὶ διέβαλλεν ἂν τὸν παρελθόντα χρόνον. διὰ τοῦθ' ἕτερος ἀντ'

---

13 cf. ep. 407. 187

---

4 ἢ πρότερον om *Mo* Mor | ποιοῦντες in marg add *Mo*[2] 5 οἷοίπερ *V* Re οἵπερ reliqui libri sed οι post ι suprascr *A*[2], Mor 7 τίς *V* 11 post χρόνου cancellis inclusa τὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἆθλα add Mor p. 641 finem indicans orationis, quae sequuntur p. 675 sq. praebens | ἡμετέρας Mor 16 τίς *APMo* | ἐν ante ἐμοί edd delevi | τα *P* sed ` add m[3] 17 σιωπῶν *Pa* 20 οὐ πολύ γε inser *I*[3] 22 διέβαλεν *V* 23 τῶν *Mo* et γρ Mor | διατοῦθ' *PIMoV* | ἑτέρου *Pa*

ἐμοῦ διδοὺς ἅπερ ἀνέγνω τοῦτ' ἐποίει τοῖς ἐμοὶ δοκοῦσι πειθόμενος. καὶ οὕτως ἦν ἐνταῦθα ἐκεῖνος ἀγαθός, ὥσθ' ὑμᾶς μέμψασθαι μὲν μηδαμοῦ, θαυμάσαι δὲ πολλάκις καὶ ταῦτα κακῶς λέγειν εἰδότας. ἐκεῖνα μὲν οὖν παρ' ἐκείνου, τὰ δὲ ἐν ταῖς ἁμίλλαις αὐτὸς ἐπηνώρθουν τε καὶ καθίστην καὶ δύ' ἦν ὑμῖν ἀνθ' ἑνός. οὔκουν ἦν | ταῦτα μηδὲν ποιεῖν, ἀλλ' R II 274 *εἶναι διπλοῦν τὸ κέρδος.*

17. *Εἰ δέ μοι τὴν τῶν ἄρθρων λέγεις νόσον, τῆς Τύχης, οὐκ ἐμοῦ κατηγορεῖς· οὐ γὰρ δὴ ἐκεῖνό γε ἐρεῖς, ὡς εὐχόμην νοσεῖν καὶ εἶναι ἐν βοαῖς νύκτα καὶ ἡμέραν ὑπὸ τῶν ἀλγημάτων καὶ μᾶλλον ἰατροῖς ἢ βιβλίοις συνεῖναι. οὐδ' ἦν μοι τὸ διδάσκειν τῶν παρ' ἐκείνων βαρύτερον τῶν λυπηρῶν τε καὶ ἀναγκαίων, ἃ τῆς ὀδύνης ἣν ἐπειρᾶτο παύειν ἦν ὀδυνηρότερα. ἐμοὶ μὲν οὖν πολλὰ διηρεύνηται τοῖς ἄρθροις βοηθοῦντι, τὰ δ' ἠλέγχετο πλὴν ἐλπίδος ἔχοντα οὐδέν.* 18. *ἀφεὶς οὖν συνάχθεσθαί μοι ῥαθυμίαν ἐγκαλεῖς; καὶ ὁ μὲν δαίμων ἀνεύθυνος, ἐμὰ δὲ τὰ οὐκ ἐμά; ὥσπερ | ἂν* R II 275 *εἴ τις καὶ τὸν τεθνεῶτα μέμφοιτο, ὅτι τῷ μηκέτι ζῆν καὶ τοῦ δύνασθαί τι ποιεῖν πέπαυται. ἀλλ' εἶπεν ἄν τις ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τὰς Μοίρας καὶ τὰ 'κείνων καὶ ὡς ἔδει μὲν κατὰ ταῦτα τεθνάναι, παρὰ δὲ τῶν*

---

1 „*forte leg. ἂν ἔγνω*“ Re Anim   3 *μὲν μέμψασθαι* Re | *οὐδαμοῦ Pa*   6 *ὑμῖν* Re *ἡμῖν* libri Mor   7 *οὐκοῦν* Mor | *μηδὲν* Mor sed *γρ μηδενὸς* *μὴ δὲ V*   9 *λέγεις* scripsi ex *IV* *λέγοις* reliqui libri edd   11 *ἐρεῖς A* sed *γρ φηὶς* in marg *φὴς P* | *εὐχόμην* (*ἤν* supra) *V*   14 *ἀλγεινῶν?*   15 *ἦν* inser *I*[3]   16 *τοῖς ἄρθροις* om Mor   17 *τά P* sed ´ in ras m[3], *IV*   18 *συνέχεσθαι Mo* Mor   19 *τὰ* om Mor   20 *ὅτι I* sed *τι* add m[3] | *τὸ Mo* Mor   21 *δύνασθαι τί AP*   22 *τακείνων PI*

οἰχομένων ἔργον οὐδὲν ἂν εἴη. σὺ δ' εἰ μὲν αἰχμάλωτος ὢν ἐδέθην ὑπὸ λῃστῶν ἑλόντων, οὐκ ἂν ᾐτιῶ με μὴ τὰ τοῦ διδασκάλου ποιοῦντα πρὸς τοὺς νέους, δεσμῷ δὲ ἐχόμενον πολὺ πικροτέρῳ, προσθείην δ' ἂν καὶ ἰσχυροτέρῳ, τῶν νέων ἠξίους ἐπιμελεῖσθαι, καὶ τὸν αὐτὸν κινεῖσθαι μὲν μὴ ἔχειν, χορεύειν δὲ δύνασθαι; καὶ πῶς ἔνι ταῦτα γενέσθαι; 19. ἀλλὰ στρατιώτης μὲν ἐπιθυμῶν συμπλοκῆς καὶ μάχης νόσῳ πεδηθεὶς ἐξαίφνης λυπούμενον ὁρᾷ τὸν στρατηγόν, ἀλλ' οὐκ αἰτιώμενον, οὐδ' ἔστιν οὐδεὶς οὕτως ἀνθρώπων ἄτοπος, ὃς ἂν ἀστρατείας διώξαι τὸν τοιοῦτον· ἐγὼ δὲ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀνάγκης ἐκλιπών τι τῶν εἰωθότων ἔχω τὸν γραφόμενον; καὶ τίς νοσήσας κακὸς ἔδοξεν, ὅτι νενόσηκεν; οὐδείς, πλὴν εἰ τὸ νόσημα αὐτὸς ἐφύτευσεν αὑτῷ. πολλαχόθεν δ' ἂν τοῦτ' ἀνθρώπῳ συμβαίη. κἂν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσι πολλάκις ἑωράκαμεν ἠσθενηκότας ἀθλητὰς οὐδ' ἀποδῦναι δυνηθέντας, οἷς παρὰ πάντων τῶν θεατῶν ἔλεος, οὐ μέμψις, ἀλλ' οὐδ' ἐπανελθοῦσιν οἴκαδε παρὰ τῶν οἰκείων, ἀλλ' ἠτυχη-

1 δὲ Re 2 ἂν Re | ἐδέθη Mor | λῃστῶν *IMo* | ἑλόντων om *Pa* | ᾐτιῶ Mor, γρ αἰτῶ in marg 3 με *I* sed ε in ras m³ 4 ἀγχόμενον *Pa* 5 ἐπιλελῆσθαι *CMo* Mor 7 εἴη Mor 11 ὃ *Mo* et γρ in marg Mor ὡς Mor | ἂν inserui e *V* om reliqui libri edd | ἀστρατίας *V* 12 ὑπὸ Cobet Coll. 130 | ἐκλιπὼν τί *PMo* 13 τῶν γραφομένων *I* sed in τὸν γραφόμενον corr m³ | κακῶς *I* | ἔδειξεν *I* 15 αὐτῷ *Mo* Mor 16 ἑώρακα μὲν Mor 17 ἀποδύναι *IMo* 18 παρὰ πάντων τῶν θεατῶν *P* sed τῶν inser m³, Re παρὰ πάντων *A* sed γρ παρὰ πάντων θεατῶν in marg, *CMo* sed γρ παρὰ πάντων τῶν θεατῶν παρὰ πάντων θεατῶν *PaIV* περὶ πάντων τῶν θεῶν τῶν Mor, quod correxit Koenius ad Greg. Cor. p. 139 ed. Lips. 1811: „θεατῶν *scribere malim pro* θεῶν τῶν, *quod in* θεωρούντων *mutabat sensu egregie perspecto Piersonus Veris. II 10* [LB. 1752] *p. 258*" ad quem locum Bastius l. l. adnotavit: „θεατῶν *Codices Parisini confirmant*" de quo cf. p. 188 sq. | οὐδὲ *C*

κέναι μὲν αὐτοὺς φαίη τις ἄν, | ἀδικῆσαι δὲ οὐδὲ R II 276 μικρόν. 20. οὐ μὴν οὐδ' ἐλάνθανον τὴν τῶνδε πόλιν βεβλημένος τῇ τοιαύτῃ νόσῳ, δι' ἣν ἀνάγκη μοι κεῖσθαι καθ' ἕκαστον ἔτος ἡμέρας τινὰς ἄφωνον· ἐγγύς τε γὰρ τῆς ἡμετέρας ἐκείνη καὶ πολὺ τὸ παρ' ἑκατέρας εἰς τὴν ἑτέραν ἐρχόμενον. διὰ τί οὖν μὴ παρ' ἑτέρους ἤλθετε σοφιστὰς οὐ νοσοῦντας; εἰ δ' ὡς οἴσοντες καὶ τοῦτο ἥκετε, τί μὴ φέρετε, ἐπειδήπερ ἥκετε, πολλῶν μὲν πρὸ ὑμῶν τοῦτο ἐνηνοχότων, πολλῶν δὲ νῦν, μᾶλλον δὲ πλὴν ὑμῶν ἁπάντων; ἢ σὺ μόνος συνουσιῶν ἐραστής, ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις τοσούτοις οὖσιν ἑτέρων ἐπιθυμία; 21. ἀλλ' οὐκ ἐρεῖς μὲν τοῦτο τῇ γλώττῃ, τοῖς δ' ἔργοις ὁμολογεῖς. θαυμάζω δέ, τί ἂν ἐποίεις ἐφ' ὅσας οὐκ ὀλιγάκις | ἡμέρας ἐκταθέντος μοι R II 277 τοῦ κακοῦ, ὁπότ' ἐν ἀπαλλαγῇ ταχείᾳ· ἀντὶ γὰρ ἡμερῶν ὀκτωκαίδεκα τὸ τρίτον μέρος τῆς κλίνης δεδέημαι βοηθείᾳ τῶν θεῶν. τί ἂν οὖν ἐποίεις ἐν τῷ προτέρῳ μέτρῳ τοιαῦτα ποιῶν ἐν οὕτω βραχυτέρῳ;

22. Αἰτιᾶται δὲ καὶ τὸ φυλάττεσθαι τὰς τιμὰς παρ' ἡμῶν τοῖς ἀπιοῦσι, τοῖς μὲν οὖσιν ἡμῖν φίλοις, τοῖς δὲ ἐνδόξοις, τοῖς δὲ καὶ ἀμφότερα, τοῖς δὲ οὐδέτερα μέν, ἔχουσι δὲ ἄλλως τι δίκαιον διὰ συγγενῶν. καὶ οὐκ αἰσχύνεται πόλεμον αἱρόμενος πρὸς τοὺς

---

1 οὐδὲ] οὐ *Mo* Mor 2 οὐδὲ *CPaMo* edd 4 καθέκαστον *Mo* | τινὸς *Mo* Mor 5 τε om *Pa* | γὰρ] γὰρ καὶ *Pa* καὶ *Mo* Mor | τὸ om *CPaMo* Mor 6 διατί *PI* sed in hoc ´ in ras m[3], *MoV* 7 δὲ Re | οἴσοντες *Mo* sed ες in ras m[2] 8 καὶ — ἐπειδήπερ ἥκετε in marg *Mo*[2] | φέρεται Mor qui φέρετε coni 13 δὲ Re 15 ὁπότε *I* ὁ τότ' ἐν ἀπαλλαγῇ ταχείᾳ τοσαῦτα βοῶν coni Re Anim | ταχείᾳ e ταχεῖα corr *P*[5] 17 τε τῶν *V* 20 et 21 τοῖς e τοις corr *P*[3] 21 ἀμφοτέροις Mor 23 αἱρούμενος *Mo* sed υ eras αἱρούμενος *V*

οὐκέτι λυπεῖν ⟨οὐδένα⟩ δυναμένους, ἀλλ' ἑτέρας λή-
R II 278 ξεως γεγενημένους. ἐγὼ δὲ | πολλοῦ μὲν ἂν ἐτι-
μησάμην αὐτὸς τοῦτον τεθεικέναι τὸν νόμον, ἑτέρων δὲ φθασάντων καλὸν ἡ φυλακὴ καὶ τὸ τοῖς τετιμηκόσιν ἀκολουθεῖν καὶ μὴ χείρους εἶναι τῶν ἡγεμόνων, οὓς οἶδα ταῖς τοιαύταις τιμαῖς εἰς τελευτὰς χρωμένους καὶ οὐ κάμνοντας οὐδ' εἰ νεκροὶ νεκροὺς κατελάμβανον. 23. καὶ οὐδεὶς οὕτως ἄφρων οὐδὲ ἄθλιος ὃς ἂν ἐπιτιμήσαι τῇ τιμῇ, ἀλλ' οἱ μὲν τῶν διδασκάλων καὶ συνεξέφερον ἀνέχοντες ταῖς χερσὶ τοὺς ὑπὸ τῆς συμφορᾶς καθελκομένους, οἷς δ' οὐκ ἦν καὶ τοῦτο δρᾶν, τῷ γε τοὺς λόγους συνεργάζεσθαι τοῖς νέοις ἐτίμων τὰς ἐκφορὰς τοῦτο μέγιστον ἡγούμενοι τὸ τοὺς μαθητὰς ἃ δεῖ ποιεῖν πρὸς τοὺς οἰχομένους διδάσκειν. 24. ἀλλ' οὗτος ἐπιλαμβάνεται μὲν τοσούτου χρόνου, κατηγορεῖ δὲ τοῦ μὴ παραβαίνοντος νόμον οὕτως ἀρχαῖον, κελεύει δὲ μηδὲν ἀτιμότερον ἄγειν νεκροῦ. καίτοι τίνος ἀξιώσαις ἂν τὸν σαυτοῦ πατέρα τυχεῖν, εἰ σοῦ φοιτῶντος ἔτι τεθναίη; εἰ μὲν γὰρ τῶν τιμὴν ἐχόντων, |
R II 279 τί τούτων τοὺς ἄλλους ἀποστερεῖς; εἰ δὲ τῶν
ἑτέρων, τί παθὼν τὴν προσήκουσαν εἴης ἂν δεδωκὼς

1 *οὐκ ἔτι A* post *οὐκέτι* comma inser Re | *οὐδένα* scripsi auctore Re Anim *οὐ ACI* sed in hoc eras, *PaMo* om *PV* cancellavit Mor *οὐδὲν* Cobet Coll. 131 | *λήξεως I* sed *η* ex *ε* corr m[3] 2 *ἐτιμησάμην ἂν* erasis litteris suprascriptis *β* et *α P* 4 *τετιμηκόσιν* scripsi coll. 203, 5 *νενικηκόσιν* libri edd *τεθνηκόσιν*? Sintenis 6 *τελευτὰς P* sed *ελ* in ras m[4] 7 *οὐδὲ οἱ I* 8 *οὐδ'* Re | *ὃς ἂν ἐπιτιμήσαι* scripsi *ὅστις ἐπιτιμήσαι V* *ὡς ἐπιτιμῆσαι* reliqui libri edd 10 *ἀνέχοντες I* sed *ες* in ras m[2] 11 *δ'*] *οὐδ' CMo* om Mor sed *γρ οὐδ'* in marg | *γε* scripsi auctore Sinteni *μὴ* libri edd sed abesse maluit Re 12 *συμφορὰς I* sed *ἐκ* suprascr m[3] 13 *ἡγούμενοι I* sed *ἡγ* in ras m[2] 18 *εἰ σοῦ* reposui e libris *εἴ σου* edd 20 *τούτων*] „*legendum aut τούτον aut ταύτης aut denique τί τούτῳ καταλείπων τοὺς ἄλλους ἀποστερεῖς*" Re

δίκην; 25. *οὐ τοίνυν, ὦ παῖδες, οὐδ' ἐκεῖνο τολμήσειεν ἂν εἰπεῖν, ὡς οὐ πολλοὺς δεινοὺς λέγειν τουτὶ τὸ χωρίον ἔδειξεν. ὧν οἱ μὲν ἐν δίκαις ἐξέλαμψαν, οἱ δὲ ἐν τῷ δικάζειν, οἱ δὲ ἐν τῷ ταῖς πατρίσι βοηθεῖν. ὧν ἕκαστος μετὰ τιμῆς τοῦ νόμου τοῦδε ταύτην ἔλαβε τὴν δύναμιν. εἰ δ' ἔστι κἂν τῷ φυλάττειν τὸν νόμον εὐδοκιμεῖν κἂν μηδενὶ βλάπτεσθαι περὶ τοὺς λόγους καὶ συνιέναι ταῦτα ἀμφότερα δύναται, τίς δικαία πρόφασις τῇ κατὰ τῶν ἀποθνησκόντων ὕβρει;*

26. *Ἐφ' ᾧ δ' ἄν τις μάλιστα ἀποπνιγείη, ὅτι καὶ τὰς ἡμέρας αἳ τὰς τῶν σοφιστῶν ἐπιδείξεις ἔχουσι, μετὰ τῶν τηνάλλως | ἀναλισκομένων ἀριθμοῦσι.* R II 280
πῶς, ὦ μιαρὸν θηρίον, πῶς λόγοι λόγοις βλάβη; καὶ πῶς ὁ λέγων ἃ χρὴ μιμεῖσθαι, περὶ λόγους ζημιοῖ; ἐγὼ γὰρ τὴν μὲν τῶν διδασκάλων σιωπὴν κατὰ τῶν μανθανόντων εἶναί φημι, τὸ ῥεῦμα δὲ τῶν παρ' ἐκείνων λόγων ἐπὶ τὸ ταὐτὰ δύνασθαι ποιεῖν προάγειν. ἑωράκαμεν δέ που καὶ παιδοτρίβας, ὡς ἐν ταῖς παλαίστραις καὶ διὰ τῶν ἑαυτῶν σωμάτων παιδεύουσι παλαίειν, καὶ πρὸς τούτοις τοξότας ἐπὶ διδαχῇ τῶν μαθητῶν ἀφιέντας βέλη καὶ τόν γε Ἀπόλλω πολλοὺς τοξότας οὕτως ἀπειργασμένον ⟨ἴσμεν⟩. 27. *οὐκοῦν*

---

10 Dem. de fals. leg. p. 403, 16   21 cf. t. IV p. 855 β' 5

---

1 *οὐδ' ἐκεῖνο* in *οὐδὲ 'κεῖνο* corr I^2 3 *ἔδοξεν* Mor qui *ἔδειξεν* coni   4 *δ'* (bis) Re   6 *τοὺς νόμους* *Pa*   7 *κἂν* scripsi *καὶ* libri edd | *μηδὲν* Re   11 *ἀποδείξεις* *I*   12 *τηνάλως* *CI*   13 *λόγοις λόγοι* *CIPaMo* Mor   15 *γὰρ* om *V* | *μὲν τὴν* *V*   16 *μανθανόντων — παρ'* om Mor   17 *ταῦτα* *Mo* sed in *ταυτὰ* corr, Mor | *προάγω* Mor sed *γρ προάγειν* in marg   18 *δέ* *P* sed *ε* in ras m^5 22 *οὕτως* *P* sed *ουτ* in ras m^2 | *ἴσμεν* inserui auctore Re | *οὐκ* *V* sed post *κ* lacuna 4—5 litt

καὶ ὅστις ἐθέλει ποιῆσαι ῥήτορας, παρεχέτω τοῖς τοῦτο δυνησομένοις ἑαυτὸν παράδειγμα καὶ τὸν μὲν οὐ βουλόμενον λέγειν ὁ νέος ἀποδιδρασκέτω, τὸν δὲ καὶ ποιοῦντα καὶ δεικνύοντα λόγους διωκέτω καὶ πειράσθω πρὸς ἴσον τόκον ἑαυτὸν καθιστάναι. καὶ δὴ κἂν τῶν ἔτι φοιτώντων ἐγγένηταί τισιν ἐπιδείξεως ἔρως, τυγχανέτωσαν θεάτρου. καὶ δοκείτω τοῦτο μὴ μόνον ἐκείνοις δόξαν φέρειν, ἀλλὰ καὶ πᾶσιν οἷς ταὐτὸ | R II 281 *ποτόν.* 28. *μηδὲ ἐκείνου λήξαντος χωρείτω τις ἐπὶ τὸν διδάσκαλον ὡς ἐπὶ μηδενὶ πεπραγμένῳ· πέπρακται γάρ τι τῶν συμφερόντων τῶν μὲν ὅσοι βελτίους, εἰς κρίσιν ἐπιδόντων, τῶν δὲ ὅσοι μὴ χείρους, εἰς πόνον, τῶν δὲ ἔν τῳ λειπομένων ἴσων γενέσθαι βουλομένων. οἱ δὲ λυθέντος τοῦ συλλόγου περιιστάμενοί τε τοὺς διδασκάλους καὶ καθίζοντες ἄκοντας ἐπὶ τοὺς θρόνους καὶ μηδὲ ἀναπνεῖν ἐῶντες ὑβρισταί τέ εἰσι καὶ μικρὸν ποιοῦσι τὸν εἰρηκότα βοῶντες [οἷς ποιοῦσι τὸν], ὡς ἠνώχληκεν.*

R II 282 29. | *Ἐγὼ μὲν οὖν οὔτε καθεῖλον οὔτε καθαι-*

---

4 *διωκέτω] ζητείτω V*

---

1 *ἐθέλοι I* | *ῥητορεύειν* coni Re | *οὕτω V* 2 *τῶν* et *βουλομένων I* 4 *δεικνύοντα V* sed *ο* eras 5 *ἴσον PI* sed ῎ in ras $P^3 I^3$ *ἴσω Mo* et *γρ* in marg Mor „*malim ἴσων* (*sc. λόγων*)“ Re | *τῆκον Mo* *τύπον* Mor sed *γρ τύκον* in marg | *κἂν* e *καὶ* corr I^3 *κάν V* 8 *οἷς I* sed *οι* in ras et ῾ e ᾽ corr m^3 9 *μὴ δὲ PIMoV* | *τίς V* sed ´ eras 12 *ἐπιδιδόντων V* 13 *δὲ P* sed *δε* in ras m^2 14 *προιστάμενοι Pa* *περιστάμενοι* Mor 16 *μὴ δὲ PIMoV* 17 *οἷς ποιοῦσι τὸν* cancellavi *ποιοῦσι τὸν* male repetitum, *οἷς* ad structuram resarciendam postea insertum esse arbitratus *οἷς I* sed *ο*῾ in ras m^3 | *ποιοῦσι* om *Pa* *ποιοῦσιν* Mor | *τὸν* eras *P* om Mor 18 *ἠνώχληκεν I* sed *η* ex *ι* corr et *ν* (2) add m^3

ρήσω τἀμαυτοῦ οὐδὲ δείσω κακοδαίμονος συκοφαντίαν παιδαγωγοῦ, τούσδε δὲ τοὺς δειλούς, εἰ καὶ μήπω, ἀλλ' ἴδοιμί ποτε γενομένους ἀνδρείους καὶ γιγνώσκοντας αὐτούς. καὶ ὑμᾶς δέ, ὦ παῖδες, ἴδοιμι μισοῦντας τοὺς ὀφείλοντας ἡμῖν δίκην. ὃ εἰ καὶ νῦν ἐν ταῖς ὑμετέραις ἦν ψυχαῖς, ἐξέρριπτ' ἂν καὶ οὗτος ἐπὶ ταῖς βλασφημίαις. ἐφ' ᾧ προσκυνεῖ μὲν ὁ τοῦ νέου πατὴρ τὴν Τύχην, ὡς ἐπὶ τείχει τε καὶ φρουρᾷ τοῦ τῆς Δανάης ἰσχυροτέρᾳ θαλάμου, ὁ δ' ἐστὶν ἥμερος πρὸς τοὺς ἡδέως αὐτῷ συνδιατρίβοντας κἂν καλέσῃ τις τὸν νέον ἐπ' ἄριστον, ἔπεμψε, κἂν ἐπὶ δεῖπνον, ἐφῆκε καὶ αὐτῷ τῷ μὴ συνδειπνεῖν εὐφραίνων τὸν ἑστιάτορα.

30. | καὶ τοιαῦτα ποιῶν καὶ τοιαῦτα ἐπιτρέπων R II 283
καὶ τοιαῦτα χαριζόμενος ὅμως ἀξιοῖ φοβερὸς εἶναι τοῖς διδασκάλοις καὶ βλέπων ἄγριον ἐφέστηκεν οὐδὲν ἱκανὸν νομίζων, πᾶν ἔλαττον τοῦ προσήκοντος, ἐξ ὧν ἀηδῶς ἄν τινα διαθείη σκοπῶν, εἰσιὼν μὲν λυπῶν, ἐξιὼν δὲ χαίρειν παρέχων, φαυλίζων μὲν ᾧ χρῆται διδασκάλῳ, θαυμάζων δὲ ἕτερον, τῇ τοῦ τὸν νέον μεταστήσειν ἀπειλῇ δουλείαν ἐπιφέρων τῷ τοῦτο φοβουμένῳ. 31. οὐ μὴν ὅ γε πατὴρ τοῦ νέου καὶ ὁμώνυμος τοιοῦτον ἠνάγκασε λόγον γενέσθαι, οὔτε γὰρ αὐτὸς ἦν κακὸς οὔτ' ἦν αὐτῷ τοιοῦτος παιδαγωγός, ἀλλ' ἐπιεικής, μέτριος, σώφρων, ὃν μὲν ἦγε φυλάττων καὶ ὧν ἐχρῆν ἀπείργων, τὴν τάξιν δὲ οὐ ταράττων οὐδ' ἃ μὴ

1 τ' ἐμαυτοῦ *Mo* et γρ in marg Mor τι ἐμαυτοῦ Mor qui τὰ ἐμαυτοῦ coni 2 τοὺς δὲ *I* | δὲ τοὺς om *I* 3 ἴδοι *Mo* Mor γρ ἴδω in marg Mor | μήποτε *Mo* Mor | γινώσκοντας *V* 6 ἡμετέραις *Mo* Mor 8 Δανάης Re δαπάνης libri sed π eras *V*, Mor 9 ὅδ' *APIMoV* εἰ δ' Mor 10 τίς *V* 12 αὐτὸ τὸ *I* | εὐφραῖνον *I* 14 ὁ μὲν Mor 15 ἄγριον *I* sed γ in ras m[3] | οὐδενὶ *CPaMo* Mor 24 ὃν *I*

δέδωκεν ὁ νόμος, αὑτῷ διδούς, ἀλλ' εἰδώς, τί μέν ἐστιν ὁ διδάσκαλος, τί δὲ ὁ παιδαγωγός.

---

1 αὑτῷ *P* sed ʽ in ras m[3] αὐτῷ *I* Mor 2 τέλος τοῦ εἰς τὸν παιδαγωγὸν λόγου subscr *A*, πρὸς τὰς τοῦ παιδαγωγοῦ βλασφημίας *PI*[3]

XXXV (XXXIII R).

Oratio *πρὸς τοὺς οὐ λέγοντας* eodem fere, ut videtur,[1]) tempore quo XLVIII *πρὸς τὴν βουλήν* (t. II 526 sq. R) conscripta qua Libanius discipulos qui olim ipsius fuerunt, postea vero in senatu iudiciisque obstinatum silentium obtinuerunt, cohortatur ne diutius conticescant, inter eas est quae 'corporis' fere finibus circumscriptae manserunt. Parvus igitur numerus codicum est quibus ad nostram aetatem pervenit. Sunt autem hi 12:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIV fol. 272. Vide t. I p. 10 sq. Contuli.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 161. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 132ᵛ. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

---

1) Nonnihil consensui tribuo qui in prooemio utriusque orationis cernitur:

p. 210, 8 sq. *εὔχομαι τοίνυν τοῖς τὴν πόλιν ἔχουσι τὴν ἡμετέραν θεοῖς δοῦναί μοι περὶ ὧν ἥκω συμβουλεύσων, εἰπεῖν τε μετρίως καὶ πειθομένους ὑμᾶς λαβεῖν.*

εἰ δ' αὖ ἐπὶ τῶν νῦν φιλονεικήσετε μένειν, ἥττω μέν, κερδανῶ δὲ ὅμως αὐτό γε τὸ περὶ τῶν τοιούτων συμβεβουλευκέναι.

p. 527, 4 R *καὶ δοῖεν μὲν οἱ τὴν πόλιν ἡμῖν ἔχοντες θεοὶ τῆς τε παραινέσεως ὄνησίν τινα γενέσθαι καὶ πεισθῆναι τοὺς ἀκούοντας τῶν ὠλιγωρημένων ποιήσασθαι πρόνοιαν.*

εἰ δ' οὖν καὶ μάταιόν μοι τὴν συμβουλὴν ἀποδείξετε, κέρδος ἔμοιγε ἱκανὸν τὸ συμβεβουλευκέναι.

4. Laurentianus LVII 27 anno 1392 exaratus fol. 474. Vide t. I p. 59 sq.

5. Vaticanus gr. 939 saec. XV fol. 172. Vide t. I p. 44 sq. et 69.

6. Monacensis gr. 101 (= Mo) saec. XVI fol. 177v. Vide t. I p. 220 sq. Contuli.

7. Mutinensis gr. CLXXXI saec. XV fol. 188v. Vide t. II p. 48 sq.

8. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 295. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

9. Urbinas gr. 125 saec. XIV fol. 120v. Vide t. I p. 214 sq.

10. Marcianus gr. 437 (= M) saec. XV fol. 158. Vide t. I p. 213 sq. et 236. Contuli.

11. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 194v. Vide t. I p. 24 sq. et 236. Contuli.

12. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 195v. Vide t. I p. 35 sq. et 236. Contuli.

Hic quoque duae distinguuntur codicum familiae quarum altera codice *V*, prior reliquis codicibus continetur ita tamen ut *B* similiter atque in orationibus XVII, XVIII, XIX, XX, XXV (cf. t. II p. 204. 232. 381. 420. 536) ex utraque mixtam recensionem praebeat.

Laurentianum, Vaticanum, Mutinensem, Urbinatem, missos feci, ut pote quibus nullo detrimento careri posse crederem. Laurentianus et Vaticanus ad fontem communem cum Chisiano, Mutinensis cum Monacensi, Urbinas cum Marciano 437 et Barberino redeunt. Necessitudinis autem vinculum quo reliqui codices coniuncti sunt, stemma tibi ante oculos ponet:

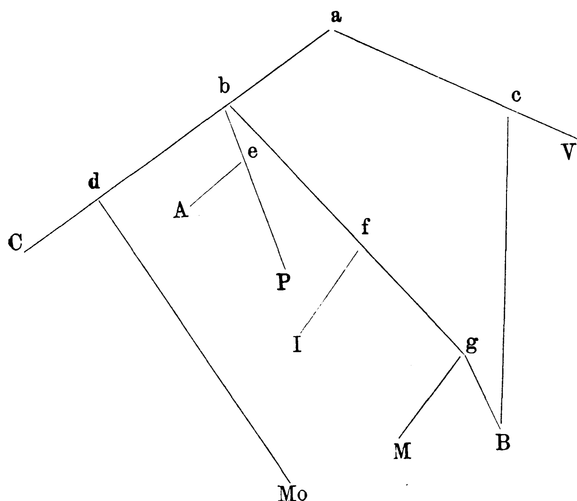

De codicis *C* pretio minore idem quod in oratione XXXIII et sequentibus (cf. p. 164) valet.

Duo tantum loci a Maximo Planude[1]) excerpti sunt.

Oratio primum a Fed. Morello Lib. opp. t. II p. 633—636 *e codice Bavarico* i. e. ex apographo codicis Monacensis edita est, sed mendose admodum parumque integre[2]). Nam media in linea verbis *ἀλλ' ἐν τῷ* (= p. 214,17) desiit adnotans *λείπει τἄλλα*. Cuius postquam multa vitia divinando sustulit Reiskius Animadversionum volumine V p. 434—435, primus editionem integram e codicibus Augustano et Monacensi praeparavit, quae ab uxore t. II p. 284—295 typis commissa est. In hanc etiam magna pars notarum Animadversionum transiit. Pauca corrigenda reliquit Sinteni et Cobeto.

1) Cf. t. I p. 73.
2) Cf. p. 164 et t. II p. 537.

XXXV (XXXIII R).

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΟΥ ΛΕΓΟΝΤΑΣ.

R II 284 1. *Καὶ ἐμὲ καὶ τὴν πόλιν καὶ ὑμᾶς καὶ τοὺς ὑμετέρους πατέρας ζῶντάς τε καὶ τετελευτηκότας δακρύσειεν ἄν τις εἰκότως ὁρῶν τὴν ὑμετέραν ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀφωνίαν. ἧς πάλαι μὲν ὑμῖν ἐξῆν ἀπηλλάχθαι μὴ τὰς ἐμὰς ἀτιμάσασι παραινέσεις, γένοιτο δ' ἂν καὶ νῦν, εἴ μοι προσέχειν ἐθελήσετε, τῆς αἰσχύνης ἴασις.* 2. *εὔχομαι τοίνυν τοῖς τὴν πόλιν ἔχουσι τὴν ἡμετέραν θεοῖς δοῦναί μοι περὶ ὧν ἥκω συμβουλεύσων, εἰπεῖν τε μετρίως καὶ πειθομένους ὑμᾶς λαβεῖν. κοινὸν γὰρ δὴ τοῦ τε λέγοντος καὶ τῶν ἀκουόντων τὸ κέρδος τὸν μὲν εἰρηκέναι δόξαι τὰ βέλτιστα,*

C = codex Chisianus
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
Mo = Monacensis gr. 101
I = Marcianus append. XCI 2
M = Marcianus gr. 437
B = Barberinus II 41
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII

---

1 *λε̄* ante *πρὸς* *A*, supra *πρὸς* *C*   *τοῦ αὐτοῦ* ante *πρὸς* *V* | *λόγος εἰκοστὸς ἕκτος* post *λέγοντας* *V* rubr, *μϛ* in marg *C*, *κζ* in marg *B*   3 *τε* om *I*   5 *ἡμῖν* *Mo*   6 *εἰ μὴ* Mor | *ἀτιμάσητε* Mor sed *γρ ἀτιμάσασι* in marg   10 *τε* om *M*   11 *τοῦ* — 12 *κέρδος*] *τὸ κέρδος τοῦ τε λέγοντος καὶ τῶν ἀκουόντων* *IMB*   12 *τὸ κέρδος τὸ τὸν* *V*   num *κέρδος τὸ*?

τοὺς δ' ἀντὶ τῶν ἡδέων ἑλέσθαι τὰ συμφέροντα. εἰ δ' αὖ ἐπὶ τῶν νῦν φιλονεικήσετε μένειν, ἥττω μέν, κερδανῶ δὲ ὅμως αὐτό γε τὸ περὶ τῶν τοιούτων συμβεβουλευκέναι.

3. | *Μικρὸν δέ τις ὑμῶν ἀποκρινάσθω μοι· τίς ὑμῖν προσηγορία κοινή; φαίητ' ἄν· οἱ πολιτευόμενοι. τί τοίνυν ἔργον ταυτησὶ τῆς προσηγορίας; γνώμῃ λειτουργῆσαι καὶ λόγοις εἰσηγήσασθαι τὸ δέον, κωλύσαι τὰ βλαβερά, τοῖς μὲν συνειπεῖν, τοῖς δὲ ἀπαντῆσαι, ἀκολουθῆσαι μὲν εὖ φρονοῦσιν ἄρχουσι, μαχέσασθαι δὲ τὸ λυσιτελοῦν οὐχ ὁρῶσιν, ἀντιστῆσαι ταῖς ἀπὸ τοῦ θρόνου φωναῖς τὰς ἀπὸ τοῦ βουλεύειν, τὸ φοβεῖν μᾶλλον ἢ δεδιέναι ἐκ ῥητορείας ἔχειν.* R II 285

4. *ταῦτ' ἔστιν ὁ πολιτευόμενος, οὐ ξύλα καὶ κάμινοι καὶ ἵπποι καὶ ἀθληταὶ καὶ ἄρκτοι καὶ κυνηγέται. καλὰ μὲν γὰρ καὶ ταῦτα τὰ ἀναλώματα καὶ φέροντα τιμὴν μὲν τῇ πόλει, δόξαν δὲ τῷ δαπανωμένῳ, ἀλλ' οὔπω τοῦτ' ἔστι πολιτεύεσθαι, ἀλλ' εἴδη μὲν οἶμαι λειτουργιῶν, ἕτερον δὲ ὁ πολιτευόμενος, οἷον ἔλεγον ἀρτίως. κἂν δεκάκις τούτων τις ἕκαστον πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ποιῇ, φιλοτιμία μὲν καὶ μεγαλοψυχία καὶ λαμπρότης*

---

13 cf. ad p. 6, 12

---

1 *τούς AIMB* | *δὲ* Re 2 *μένειν* (*εἶναι* suprascr.) *M* | *κερδάνω CMoAPIMB* sed in *κερδανῶ* corr P^3M^2 4 *ἀποκρινέσθω* Mor 5 *ὑμῖν A* sed *ι* in ras paulo maiore m[2] *ἡμῖν MoP* Mor | *φαίαιτ'* (*η* suprascr.) *A* *φαίησάν γ'* Mor 8 *δέος Mo* Mor | *κωλύσαι V* sed ´ e ˜ corr m[3] *κωλῦσαι MoM* Mor fortasse recte cf. ad p. 30, 14; t. I 272, 5; 487, 12; II 173, 8; 237, 7 11 *δὲ ταῖς B* | *χρόνου Mo* Mor 12 *φοβεῖν μᾶλλον ἢ δεδιέναι* scripsi auctore Re coll. p. 213, 19 *δεδιέναι μᾶλλον ἢ φοβεῖν* libri sed verba *φοβεῖν* et *δεδιέναι* litteris suprascriptis transposuit M^2 et *μὴ* ante *δεδιέναι* inseruit P^2 13 *τοῦτ'* Re 16 *τῶν δαπανωμένων Mo* sed *ν* (4) add m[2], Mor 17 *ἤδη CAP* Re 19 *τίς MoIB* | *ἕκαστον P* sed *ἕκαστο* in ras m[2] 20 *μὲν* om *I*

ταῦτ' ἂν εἴη, πόρρω δέ γε τοῦ τῆς πολιτείας χρήματος. δῆλον δὲ ἐκεῖθεν. 5. *πολλοὶ πατέρες καί, νὴ* R II 286 *Δία γε, καὶ μητέρες | τῶν ἀνδρῶν αὐταῖς οἰχομένων ἤγαγον ἐπὶ τὰς τοιαύτας δαπάνας τὰ μὲν ἄρτι γάλακτος ἀπηλλαγμένα παιδία, τὰ δὲ οὔπω. τούτοις οὖν ἐκείνης μεταδώσει τις τῆς προσηγορίας; οὐδείς, πλὴν εἰ παραπαίοι γε. πῶς γὰρ ἂν ὅ γε μηδ' ὅτι λειτουργεῖ δυνάμενος εἰδέναι τὸ τοῦ πολιτευομένου πράξειε; πῶς δ' οὐ πράττων τῷ τῆς πράξεως ἂν ὀνόματι καλοῖτο; καὶ ὑμεῖς τοίνυν, ὥσπερ ἐκεῖνο τὸ παιδίον, λελειτουργήκατε μέν, πολιτεύεσθε δ' οὔ.*

6. *Καὶ τοῦτο πάλαι μὲν ἤκουον τῶν ἐμοί τε ἐπιχαιρόντων καὶ ὑμῶν καταγελώντων καὶ οὐκ ἠπίστουν, ᾔδειν γὰρ ὑμῶν ἐν πολλοῖς χώροις τὰς γλώττας, νῦν δὲ δὴ καὶ σαφέστερον ἔγνων τὴν ἐμαυτοῦ συμφοράν. εἰσῆλθον μὲν γὰρ τὸν ἄρχοντα προσερῶν, ὡς οὐκ ἔδει, παρῆν δὲ ἡ βουλὴ πᾶσα. προὔκειτο δέ τι τῶν σπουδαίων ἀπαιτοῦν λόγον καὶ ῥήτορας. τῶν δ' ἄλλων ὅ δοκοῖ σφίσι λυσιτελεῖν λεγόντων ὑμεῖς ἐπολιτεύεσθε τῇ σιωπῇ τοσοῦτον συνεισφέροντες, ὁπόσον νεύματι τὸ λεγόμενον ἐπαινέσαι, μᾶλλον δὲ οἱ μὲν ἑωρῶντό τε ὑμῶν καὶ τοῦτ' ἐποίουν, οἱ δ' οὐδὲ τοῦτο, ἀλλὰ κρύψαντες αὐτοὺς ὑπὸ τοῖς νώτοις ἐκείνων οὐδὲν οἰκετῶν* R II 287 *| διέφερον εἰς δεσπότας βλεπόντων. ἐξιόντων δὲ*

1 *σχήματος* Sintenis at cf. t. II 27, 6; Plat. rep. p. 567 E 3 *καὶ* om *B* | *ταύταις Mo* sed *αὐταῖς* in marg 6 *ἐκείνοις Mo* *καὶ ἐκείνοις* Mor | *τις μεταδώσει V* | *τίς B* 7 *εἰ μὴ* Mor | *παραπαίει* (οι supra) *V* *παραπαίει* Mor | *ἂν* inserui e *V* om reliqui libri edd 9 *περὶ δ' ὅ τις πράττων* Mor 10 *καλείτω CMo* Mor 11 *δὲ οὐ* Re 13 *ὑμῖν M* 14 *εἶδον* Mor, *γρ ἰδεῖν* in marg 18 *δὲ* Re 19 *δοκεῖ IMBV* | *πολιτεύεσθε* Mor 22 *οἳ AMo* *οἵ IMBV* 23 *αὐτοὺς Mo* Mor *ἑαυτοὺς* Re

ὑμῶν τοῖς μὲν ἐξ ὧν εἰρήκεσαν ὑπῆρχε μέγα φρονεῖν, ὑμῖν δ' ἐκ τοῦ σεσιγηκέναι τεταπεινῶσθαι καὶ τοῖς γε ἀκολούθοις ἑκατέρων τοῖς μὲν ἐκείνων χαρά, τοῖς δ' ὑμετέροις κατήφεια. 7. τίνες δὴ καὶ δειπνοῦσιν ἦσαν ὑμῖν πρὸς τὰς μητέρας οἱ λόγοι; ψευδόμενοι μὲν γὰρ καὶ ἐκ λόγων ἥκειν αὐταῖς λέγοντες κατ' αὐτὸ τοῦτο ἠδικεῖτε, σεσιωπηκέναι δὲ ὁμολογοῦντες τί ἄλλο ἢ στένειν ἐποιεῖτε δυστυχεῖς αὐτὰς ἀποφαίνοντες μητέρας καταρωμένας σφίσιν αὐταῖς ὕβριν καὶ λώβην καὶ ὀνείδη τεκούσαις. ταχύ γ' ἂν ὑμᾶς αἰσχυνθείη χειροτέχνης, ταχύ γ' ἂν ὑπουργήσειε κελεύουσι, ταχύ γ' ἂν ἐλπίσειε δυσχερὲς αὐτῷ τι λυθήσεσθαι δι' ὑμῶν, ὅταν ὑμεῖς ἄλλων δέησθε τῶν ὑπὲρ ὑμῶν ἐρούντων. 8. πρὸς θεῶν, πότερον ἄμεινον, ἄγειν ἢ ἄγεσθαι, καὶ ἰσχύειν ἢ μὴ δύνασθαι, καὶ βοηθεῖν ἢ χρῄζειν τοῦ βοηθήσοντος, καὶ καλεῖσθαι μακάριον ἢ μακαρίζειν ἕτερον, καὶ ὠφελεῖν τὴν ἐνεγκοῦσαν ἢ μὴ οἷόν τε εἶναι; οὐκοῦν ἐν τοῖς εἰρημένοις τούτοις τὰ δεύτερα μὲν ὑμέτερα, τὰ πρότερα δὲ ἄλλων; οἳ φοβεῖν δύνανται τοὺς τῶν ἀρχόντων ὑπηρέτας, οὓς ὑμεῖς δεδοίκατε. καὶ ἔστιν αὐτοῖς ῥᾴδιον λυπῆσαι βλέμματι, λυπῆσαι ῥήματι, λυπῆσαι χειρί, λαβέσθαι μετ' ὀργῆς, στῆσαι καὶ μὴ βουλόμενον, ἀποδῦσαι καί πού τι καὶ πλέον. πόθεν οὖν τοὺς μὲν ὑπέρχονται καὶ θεραπεύουσιν,

---

1 *τοῖς μὲν ἐξ ὧν* in ras 6 litt et in marg *ἐνταῦθα πρότερ[ον] /τοῖς μὲν ε[ἰ]/ρημέν[οις?]* P^3 | *γρ τοῖς μὲν εἰρηκόσιν* in marg AV^2 | *τοὺς* Mor | *εἰρήκεσαν P* sed ´ et *εσα* in ras m^3 4 *δὲ* Re | *δὲ V* 6 *καταυτὸ I* 9 ⟨*ὡς*⟩ *ὕβριν?* 11 *κελεύουσι* scripsi *κελεύοντι* libri sed *κελεύουσι* suprascr P^2, edd 12 *αὑτῷ* Re *αὐτῷ* libri Mor | *τί I* 15 *μηδὲν* Cobet Coll. 131 17 *τ'* Re 18 *οὔκουν* Re 19 *πρῶτα IMB* 20 *τῶν*] *τοὺς V* sed *ὺς* eras 23 *ἀποδύσαι MoV* Mor fortasse recte cf. p. 200, 17 et t. II 533, 8 | *τι καὶ*] *καὶ τι CAP* Re

ὑμᾶς δὲ ἐλαύνουσιν; ὅτι τῶν μὲν αἰδοῦνται τὴν δόξαν ἣν ἀπὸ τοῦ λέγειν ἔχουσιν, ἐν ἀδόξοις δὲ ὑμᾶς ἐκ τοῦ σιωπᾶν εὑρίσκουσιν οὐκ ἀγνοοῦντες μὲν ὑμῶν ἃ καὶ λειτουργεῖτε καὶ λελειτουργήκατε, τῷ νόμῳ δὲ καὶ ταῖς ἀνάγκαις ταῦτα λογιζόμενοι, τὰς ψυχὰς δὲ ὑμῶν οὐκ ἔχοντες θαυμάσαι.

9. *Εἰ* μὲν οὖν ἦτε πολῖται πόλεως ἀπ' ἄλλου του R II 288 τῶν νομιζομένων ἀγαθῶν εἰς ὄνομα | ἡκούσης, ἀλλ' οὐ τῆς δεινότητος τῶν πολιτευομένων, ἦν μὲν ἂν καὶ οὕτω καλὸν ἀμείνους γενέσθαι πατέρων καὶ ἔχειν γε καὶ αὐτοὺς εἰπεῖν τὸ τοῦ Σθενέλου, τάχα δ' ἄν τις ἦν ὑμῖν οὐ κτησαμένοις τοῦτο ἀπολογία· νῦν δὲ τοῦτ' ἂν εὕροι τις, ὅτι μάλιστα ἡ πόλις ἡμῖν ἐξέλαμψε τῇ περὶ τὸ λέγειν τῆς βουλῆς ἐπιστήμῃ, δι' ἣν καὶ τοῖς παιδεύουσιν οὐ μικρὸς ἐν ταῖς ἐπιδείξεσιν ὁ χρόνος. δεινὸν οὖν μὴ καὶ τούτου φαίνεσθαι κληρονόμους, ἀλλ' ἐν τῷ ὑμετέρῳ βίῳ διαφθαρῆναι τῇ πόλει τὴν δόξαν. ἢ τὸ μὲν τεῖχος αὐτῆς εἰ περιῃρεῖτε, δίκην ἂν ὠφείλετε, τῶν δ' ἀπὸ τοῦ λέγειν γιγνομένων ἀποστεροῦντες τιμῶν ἄξιόν τι ποιεῖτε; 10. ἐγὼ χαίρω

---

3 Plat. Gorg. p. 517 B   11 Il. δ 405

---

18 *ἐπιχείρημα ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος V²*

---

1 δ' Re   4 λειτουργεῖται *I*   5 ταῦτα *V* Re   ταύταις reliqui libri Mor | τὰς] πρὸς *IM* sed in hoc τὰς in marg m², *B*   7 οὖν om *I* | ἄλλού του *MoIMBV* | τοῦ *A*   8 ἀγαθὸν *I*   12 ἦν om *CMo* Mor   13 εὕρῃ *Mo* Mor qui εὕροι coni | ὅτι reposui e *V*   ὅτῳ reliqui libri edd | ὑμῖν Mor   14 τὴν et ἐπιστήμην Re   16 χρόνος reposui e *CV*   θρόνος *Mo* Mor   φόβος reliqui libri Re | οὖν om *CMo* Mor   17 ἐν τῷ vocibus desinit Mor addito: [λείπει τἄλλα] *lacuna. T. II. Morelli p. 636* in marg manu recentissima (Ehingeri?) *A*   19 γινομένων *V*

μὲν θαυμαζομένου Φασγανίου καὶ οὐχ ἧττόν γε ἢ αὐτὸς ἐγκωμιαζόμενος, ἐβουλόμην δ' ἂν μετ' ἐκείνου καὶ ὑμᾶς, ἐπεὶ καὶ τῇ πόλει κέρδος ἂν ἦν οὐ τὸ νῦν λεγόμενον λέγεσθαι τὸ οὐδεὶς ἐκείνῳ προσόμοιος, ἀλλ' ὅτι πολλοὶ παραπλήσιοι. καὶ τὸν Ἀργύριον δὲ καὶ τὸν Εὔβουλον ὡς ῥήτορας ἀγαθοὺς ὑμνουμένους ἴσμεν, ἐγὼ δὲ καὶ ἄλλους προσθείην ἂν ἐκείνων μὲν ὑστέρους, ὑμῶν δὲ βελτίους. 11. ὅταν οὖν ἀκούητε λεγόντων, ὡς οἱ μὲν ἦσαν πύργοι τῆς πόλεως, ὑμεῖς δὲ προδόται, καὶ οἱ μὲν αὐτὴν ἐποίουν εὐδαίμονα, ὑμεῖς δὲ ἀθλίαν, καὶ ὡς ἦν ποτε ἡ βουλὴ μέγα, νῦν δ' ὀλίγον μὲν αὐτῆς οὐ τέθνηκε, τὸ πλέον δὲ οἴχεται, πῶς ἅπτεσθε σιτίων; πῶς δὲ ἀξιοῦτε ζῆν; πῶς δὲ οὐκ εὔχεσθε | τὴν γῆν ὑμῖν χανεῖν; τοῦτο R II 289
γάρ, τοῦτό ἐστιν ἐφ' ᾧ τις ἂν μάλιστα ἀλγήσειεν, ὅτι δυστυχοῦντες οὐκ αἰσθάνεσθε, ἀλλὰ σὺν ἡδονῇ ζῆτε καὶ γελᾶτε πρός τε ἀλλήλους καὶ τοὺς ἄλλους καὶ ἐντυγχάνετε τοῖς ἀνθρώποις ἀναπεπταμένοις ὄμμασιν ὡς ἐν οὐδενὶ καθεστηκότες κακῷ.

12. *Καίτοι τί δεινότερον τῆς ἀφωνίας ταύτης*; περὶ ἧς τίς ἂν ὑμῖν εἴη δικαία πρόφασις; τοῖς μὲν γὰρ αὖ γονεῦσιν οὐκ ἂν ἔχοιτε ἐγκαλέσαι, ὡς οὐ παρέδοσάν

---

1 cf. t. I 139, 7sq.; 404, 17. ep. 286. 217 5 cf. p. 146, 6. t. I 403, 23; 404, 5. t. II 176, 3. t. III 110, 8 R ep. 100. 889 6 t. I 133, 21; 139, 9; 157, 9; t. II 171, 1; ep. 292 14 cf. ad t. II 328, 20

---

2 *δ' ἂν* scripsi *δὲ* libri Re 8 *οὖν* om *CMo* 12 *δὲ* Re | *ὀλίγως* (ον supra) *Mo* 13 *ἅπτεσθαι I* 14 *εὔχεσθαι I* 15 *ἂν* om *Mo* 16 *δυστυχοῦντες P* sed *σ* in ras m² | *αἰσθάνεσθε* (αι supra) *I* 18 *ἀναπεπταμένοισιν ὄμμασι I* 19 *ἐν* om *I* | *καθεστηκότας I* 21 *εἴη ὑμῖν Mo* | *γὰρ* om *B* | *οὖν B* 22 *γονεῦσι I*

τε ὑμᾶς παρ' ὧν ἦν τι μαθεῖν καὶ ἀνηλώκασι τὰ εἰωθότα βιβλία τε ὠνούμενοι καὶ μισθὸν τελοῦντες, οὐ τοίνυν οὐδ' ἡμῖν [ἢ] ὡς οὐκ ἐπισταμένοις. μαρτυροῦσι δὲ τούτῳ τῷ λόγῳ πολλαὶ πόλεις ἐν πολλοῖς ἔθνεσιν, ἐν αἷς οἱ παρ' ἐμὲ πεφοιτηκότες ἔχουσιν ἐκ τοῦ λέγειν τὸ κρατεῖν. καὶ εἰ μὴ μακροῦ τε πρὸς τοῦτο ἔδει λόγου καὶ ἅμα ἦν ἐπαχθές, κατέλεξα ἄν. 13. τούτων τοίνυν ἐν μὲν τοῖς διδασκαλείοις οὐδὲν ἐγένεσθε χείρους, αἵ τε γὰρ φύσεις ὑμῖν οἷαι δέξασθαι ⟨τὰ⟩ τῆς τέχνης πόνου τε οὐκ ὀλίγον τι προσῆν, ὁ δ' ἐπὶ τούτῳ χρόνος οὐχ ὅμοιος, ἀλλ' ἐκείνοις μὲν ἐφυλάχθη τὸ κτηθέν, ὑμῖν δὲ διερρύη. τὸ δὲ αἴτιον, οἱ μὲν ἅπτονται συγγραμμάτων, ὑμεῖς δὲ ἑρπετῶν μᾶλλον ἂν ἢ τούτων, καὶ οἱ μὲν οὐκ ἐποιήσαντο πρὸ αὐτῶν
R II 290 τὰς τῶν ἵππων | ἁμίλλας, ὑμῖν δὲ τοῦ βίου κέρδος αὗται, καὶ πάντων ἀμελήσαντες τῶν ἄλλων ὅπως ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος ἡνίοχος περιέσται σκοπεῖτε. καὶ ὁ τοῦτο ἐπαγγελλόμενος γόης τῶν θεῶν αὐτῶν τιμιώτερος καὶ τῶν γε θεατῶν οἱ τὸν ἱππόδρομον γεωργοῦντες, οἷς ἐντεῦθεν ἀργύριον, εἰπεῖν τέ τι τοῖς

---

2 οὐ τοίνυν οὐδ' ἡμῖν ἔχοιτ' ἂν ἐγκαλέσαι ἀπὸ κοινοῦ· τὸ δὲ ἢ ὡς οὐκ ἐπισταμένοις ζητεῖ καὶ ἕτερον ῥῆμα μετὰ τοῦ διαζευκτικοῦ ἢ V^2 11 ἤτοι ὁ μετὰ τοῦτο. καὶ τῇ ἐπὶ κεκαθαρμένην ἔτι ἔδειξε τὴν γλῶτταν (cf. p. 219, 6) V^2 cf. ep. 29

---

3 ὑμῖν *MoIM* | ἢ „*prodit alterum membrum* ἢ ῥαθυμοῦσιν *deesse*“ Re cancellavi ut ortum ex η vocali supra υ in antecedenti voce ὑμῖν scripta 6 τὸ] τοῦ *Mo* 10 τὰ inserui „*num* δέξασθαι τὴν τέχνην? *aut alias si genitivus servatur, leg. erit* δράξασθαι“ Re | τί *IBV* 12 δ' Re 14 ἂν om *BV* | πρὸς̈ *C* πρὸς *Mo* | αὐτῶν Re 15 τὸ *BV* 17 ἡνίοχος ἡνιόχου Re 18 τοῦτ' *V* 19 οἳ *Mo* 20 οἷς ἐντεῦθεν ἀργύριον ut interpretamentum del Cobet Coll. 131 | „*leg. videtur* ἐκ τοῦ εἰπεῖν“ Re | τι om *CMo*

κέλησιν ἄνωθεν καὶ δι᾽ ἐκείνων τοῖς ἐπὶ τῶν ἁρμάτων. τούτους τοίνυν ὑμεῖς μακαρίζετε, ζηλοῦτε, μιμεῖσθε· τούτοις ἐοικέναι βούλεσθε μᾶλλον ἢ τοῖς πατράσι. καὶ νὴ Δία γ᾽ ἐοίκατε. εἰσὶ δὲ οἳ πολλοὺς αὐτῶν ἐν τοῖς αὐτῶν ἐκείνων νενικήκατε καὶ φιλοτιμεῖσθέ γε τῇ νίκῃ ταύτῃ μᾶλλον ἢ οἱ τοὺς στεφάνους ἐξ Ὀλυμπίας ἀναιρούμενοι. 14. *τὸ δ᾽ οὐχ ἥκιστα πρὸς τοῦθ᾽ ὑμᾶς ἠχὸς ἐκεῖνό ἐστιν, ὅτι πολλοὶ μὲν τῶν νέων εἰς ταύτην τὴν λειτουργίαν κατέστησαν, πεπρακότες δὲ ἵππους οὓς ἦσαν ἐωνημένοι, τοῦ λειτουργεῖν μὲν ἀπηλλάγησαν, ἐν δὲ ταῖς σπουδαῖς ταῖς τε ὑπὲρ τούτων καὶ τῶν ἡνιόχων οἷς ἡνίκα ἐλειτούργουν ἔχαιρον, ἔμειναν. καίτοι πέρας ἐχούσης τῆς δαπάνης τί μὴ καὶ τὸ τούτοις προσέχειν πέπαυται, ἀλλ᾽ ἀθάνατον προέρχεται τὸ κακόν; καὶ τὰς βελτίους καὶ χείρους ἡμέρας τούτῳ κρίνετε, ταῖς νίκαις καὶ ταῖς ἥτταις ἐκείνων, ὑμετέρας δὲ νίκας μὲν οὐκ ἂν ἔχοιτε εἰπεῖν οὐδαμοῦ, ταῖς δ᾽ ἥτταις οὐκ ἄχθεσθε· τοσαύτη τις ἡ τοῦ νικᾶσθαι γέγονεν ὑμῖν συνήθεια.*

15. *Ἆρ᾽ οὖν ὠλιγώρησα νοσούντων καὶ οὐκ ἐμιμησάμην τοὺς ἰατροὺς οὐδὲ τὰ τῶν ἀλγούντων ἐποίησα, ἀλλ᾽ ὅσον καταράσασθαι, | τοσοῦτον φθεγξά-* R II 291

---

6 cf. t. II 541, 18 14 Od. *μ* 118

---

8 *ἠχὸς*] *ἀντὶ τοῦ ἀγαγὸν A ἤτοι ἀγαγόν· καὶ Ἀριστείδης· νῦν μὲν γὰρ Λακεδαιμονίους ἡ συμφορὰ δεῦρο ἦχε καὶ ὁ καιρός* (= Leuctr. IV t. I 687, 9 D)· *ἤτοι ἤγαγεν V*[2] cf. 75, 11

---

1 *κέλλησιν V* 4 *γε MB* | *δ᾽* Re 5 *γε* Re *τε* libri 7 *οὐχήκιστα BV* 13 *τιμὴ Mo* 17 *δὲ* om *I* | *μὲν νίκας I* | *μὲν* in ras *P*[3] om *BV* 18 *δὲ* Re 22 *ἀλλ᾽* — 218, 1 *ἀπῆλθον* citat Plan fol. 104[v] 22 *ὅσον καταράσασθαι*] „*videtur οὐ interponendum*" Re

μενος ἀπῆλθον; καὶ τίνα παρέλιπον ἡμέραν ἐν ᾗ μὴ τὰ τοῦ νουθετοῦντος διῆλθον; ὦ φίλτατοι, νήψατε, παύσασθε μεθύοντες, ἐπανέλθετε πρὸς νοῦν. μανία ταῦτα ἔστιν. ἐν ὑμῶν αὐτῶν γένεσθε. φείσασθε μὲν ὑμῶν αὐτῶν, φείσασθε δὲ ἐμοῦ. γένεσθε κατὰ τὰς γλώττας τῶν οἰκετῶν βελτίους· ὡς νῦν γε τύχῃ μόνον ἐστὲ βελτίους. εἰ δ' ἐπισταίη τις ὑμῖν τε κἀκείνοις γυμνοῖς λαλοῦσιν ἄλλο εἰδὼς τῶν περὶ ὑμᾶς οὐδέν, οὐκ ἄν μοι νομίσαι δοκεῖ δίκαιον εἶναι τοὺς ἑτέρους τῶν ἑτέρων κρατεῖν. 16. οὐκ ἀεὶ παρ' ἐμοῦ ταῦτά τε καὶ τὰ τοιαῦτα; οὐχ ὁρώμενος πόρρωθεν ταῦτ' ἐρεῖν προσεδοκώμην; οὐχ ἡ προσδοκία τούτων δρασμὸν ὑμῶν πολλάκις ἐποίησεν; οὐκ ἐδεήθην ὑμῶν παύσασθαι μισοῦντας τὸν Δημοσθένην; οὐκ ἐν τοῖς ἁμαρτανομένοις ὑμῖν τῶν ῥημάτων βαρὺς ἦν ἐπανορθῶν; οὐ μετὰ ῥᾳστώνης ἐπηγγειλάμην τὴν περὶ πολλὰ τῶν πλημμελουμένων ἴασιν; ὑμῖν δὲ καὶ τοῦτο ἐπίπονον ἐδόκει. ἀλλ' εἰ καὶ μὴ πρότερον, νῦν γε, ὦ βέλτιστοι, βεβαιώσατε τοὔνομα τοῖς ἔργοις καὶ γένεσθε ὃ δὴ κέκλησθε, πολιτευόμενοι.

17. Πῶς οὖν τοῦτο ἔσται; ἂν δυνηθῆτε λέγειν. πῶς οὖν τοῦτο δυνήσεσθε; ἂν μὴ φεύγητε τὰ βιβλία μηδ' ἡδίω νομίζητε τούτων ἃ νῦν ⟨δὴ⟩ διῆλθον. οἷς

2 νομοθετοῦντος *B* 5 φείσασθε μὲν bis *I* 8 τίς *MoB* | γε *MoIMBV* 10 δοκεῖ νομίσαι *MB* 13 ταῦτα *MB* 14 ὑμῶν *P* sed ῖν suprascr m² 14 οὐκ — 15 Δημοσθένην; om *I* 18 πλημελουμένων *I* πλημμελημάτων *Mo* 23 οὖν om *I* 24 μὴ δ' *MoPIBV* μηδὲ Re | δὴ inserui auctore Cobeto Coll. 131 qui νυνδὴ coniecit sed etiam τῶν pro antecedenti τούτων reponi voluisse videtur adnotans: „*optime Graece dicendum est* ἡδίω — *ΤΩΝ* ἃ νυνδὴ διῆλθον"

προσθείη τις ἂν κύβους τε καὶ τὴν περὶ θεοὺς ἐνταῦθα ἀσέβειαν. ἴστε γὰρ ὡς οὐδενὸς ὅ γε ἡττώμενος ἀπέχεται ῥήματος καὶ ἔστιν ἡδύς τε καὶ ἀστεῖος ἀσεβῶν. ἐᾶτε μὲν χαίρειν ὀρχηστάς, ἐᾶτε δὲ ἡνιόχους. χωρεῖτε δὲ παρὰ τοὺς παλαιοὺς ῥήτορας καὶ τὰς γλώττας ἐκκαθαίρετε καὶ τάχα τις ὑμᾶς ὄψεται λέγοντας, οὐ σιωπῶντας. 18. *εἰ δ' οὐκ ἔστιν ὑμῖν ὅλως ἀποστῆναι τῶν παιδικῶν ἐκείνων, συμφορὰ μὲν ἀγαπᾶν τὰ ζημιοῦντα, ὑμεῖς δὲ ἴσον ἑκατέρῳ νέμετε, τῷ τε χείρονι τῷ τε βελτίονι. καίτοι ποῦ τοῦτο δίκαιον; ἀλλ' ὅμως δίδωμι. δεδείπνηκας. μὴ διάτριβε τῇ μνήμῃ περὶ τοὺς ἡνιόχους | ἐρίζων πρὸς τὸν οἰκέτην, ἣν* R II 292 *μηδεὶς ἄλλος παρῇ, ἀλλ' αἰτησάμενος βιβλίον θήξας τὴν γλῶτταν κάθευδε κἂν ταῖς μακροτέραις τῶν νυκτῶν ᾆδε μετὰ τῶν ἀλεκτρυόνων εἰς ἀγοράν τε ἐλθών, ἣν τὰ πράγματα παρέχῃ, μὴ νόμιζε αἰσχύνην ὀφλήσειν, ἢν ὀφθῇς ἐκ βιβλίου τι λαμβάνων.* 19. *ταῦτά σοι καλὸν ποιήσει τὸ στόμα, ταῦτα ῥέον δείξει, ταῦτα ταχεῖάν τε ἀπεργάσεταί σοι τὴν γλῶτταν καὶ ἅμα αἰτίας κρείττονα, ἀπὸ ταύτης οἰκοδομήσεις λαμπρότερον καὶ γεωργήσεις κάλλιον καὶ πλειόνων ἐπίπλων ἔσῃ δεσπότης καὶ τοὺς ἐμοῦ τε καὶ σοῦ κατηγοροῦντας ἐπιστομιεῖς, ὡς οὐ μεταβάλλων γέ τι τῶν νῦν ἐν ἀδυναμίᾳ βιώσῃ.*

---

10 cf. t. II 387, 13 sq. 13 cf. t. I 502, 3

---

1 *τίς B* 2 *ἀσέβειαν* scripsi coll. l. 4 *ἀσεβῶν* *ἀσέλγειαν* libri Re 4 *μὲν* om *M* 6 *τίς B* | *ὄψεται ὑμᾶς I* 7 *εἰ δ'*] *οὐδὲ Mo* 9 *ἶσον Mo* | *ἑκατέρων Mo* sed *ν* eras, *I* 15 *τῶν* om *CMo* | *δὲ*? 17 *βίβλου CMo* | *τί MoIBV* 19 *σοι* inserui e libris om Re 20 *κρείττω V* sed *ω* ex *ονα* corr m[2] 23 *ἐπιστομιεῖς*. Re | *οὐ* ex *εἰ* corr *I* | *μὴ μεταβάλλων I* | *γε τί I*

20. Τάχ' ἂν οὖν τίς με ἔροιτο· τί δ'; ἅπαντές εἰσιν οἱ τῇδε τοιοῦτοι; λέγει δὲ οὐδεὶς τῶν σοὶ πεπλησιακότων οὐδέ γε πολιτεύεται; ἐγὼ δὲ τοῦτο μὲν οὐκ ἂν φαίην οὐδ' ἂν μαχεσαίμην τοῖς οὕτω φανεροῖς, ἐκεῖνο δέ, ὅτι ὀλίγοι μὲν οὗτοι, πολλοὶ δὲ ἐκεῖνοι. οἱ μὲν δύο ἢ τρεῖς, οἱ δὲ δεκάκις τοσοῦτοι. ἔδει δέ, εἴπερ ἄρα καὶ τοῦτο ἔδει, τρεῖς μὲν εἶναι τοὺς οὐ λέγοντας, πολλάκις δὲ τοσούτους τοὺς λέγοντας. οὐδὲ γὰρ ἀγρὸν ἐπαινέσαιμ' ἄν, οὗ τὸ πλέον ἀργόν, οὐδὲ παιδοτρίβης εὐδόκιμος, ὅτῳ τρεῖς μὲν ἐπίστανται παλαίειν, τὸ δ' ἄλλο πᾶν ἄλλως ἀριθμός. λόχον δὲ καθίσαι τις ἂν ἀνδρῶν εἴκοσιν ἢ καὶ πλειόνων, ἐν ᾧ πλὴν τριῶν δειλοὶ πάντες πάσχοντες οἷά φησι τοὺς κακοὺς ἐν ταῖς ἐνέδραις Ὅμηρος; 21. οὐκ ἀρκεῖ τοίνυν οὔτ' ἐμοὶ οὔτε τῇ πόλει τὸ τρεῖς λέγειν, ἀλλὰ πάντας ὅσοι μετέσχον τῶν ἱερῶν. αὐτοὺς δὲ
R II 293 τούτους, πρὸς Διός, | τοὺς τρεῖς καὶ αὐτοῖς καὶ τῇ πόλει χρησιμωτέρους ὑμῶν ὁμολογεῖτε εἶναι ἢ οὔ; εἰ μὲν γὰρ οὔ φατε, μαίνεσθε, εἰ δὲ συγχωρεῖτε, τί οὐκ ἐγκαλύπτεσθε; εἰ δ' οὐ δύνασθε ταὐτὸν ἐκείνοις ποιεῖν, ὑμᾶς αὐτοὺς ἀπεστερήκατε. ἢ οὐ τοῖς αὐτοῖς ἅπαντες ἐπαιδεύεσθε νόμοις, ἐν ταὐτῷ γυμνα-

---

11 cf. t. II 146, 7. Plat. Theaet. 176 D   14 Il. ν 279

---

1 με scripsi e *CMoAIV* μ' reliqui libri Re | δὲ Re 2 δ' Re 4 οὐδέ γε ἂν *MB* 10 οὐδὲ bis *I* | οὕτω *I* 12 τίς *MoAPIB* 14 ante ὅμηρος 1 litt eras *I*, ὁ *V* 16 πάντας reposui e *V* πάντες reliqui libri Re qui λεγέτωσαν *aut tale quid* excidisse coni 17 πρὸς Διός om *Mo* | αὐτοῖς *V* 18 ὑμῖν *B* 20 εἰ δ' scripsi εἶτ' libri Re 21 post ποιεῖν lacuna 4 litt et duarum linearum quarum utraque 45 fere litteras continuisse videtur *V*

σίῳ, τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἰόντες, τῆς αὐτῆς φωνῆς ἀκούοντες, τῶν αὐτῶν ἰχνῶν ἐχόμενοι; πόθεν οὖν οὐκ ἴσοι πάντες οὐδὲ παραπλήσιοι, εἶπον καὶ διελέχθην. παρ' ὑμῶν οὖν ἔχοντες τῶν κατ' ἐμοῦ λόγων ἀφορμὰς οἱ τοῦ κακῶς με λέγειν ἐπιθυμοῦντες κρύπτουσι τοὺς τρεῖς ἐκείνους τῷ πλήθει τῶν χειρόνων.

22. Τὸ δὲ πάντων ἀλγεινότατον, ὅτι ὁ δεῖνα μὲν οὗ οὐκ ἂν εἴποιμι τοὔνομα, ῥήτωρ ἀξιοῖ νομίζεσθαι πάντα μᾶλλον μεμαθηκὼς ἢ λέγειν, οὐδὲ γὰρ ἐφοίτησε παρὰ τοιούτους διδασκάλους, ἀλλ' ὅμως οὐκ ἂν ἐξελθεῖν ἀνάσχοιτο πρὶν εἰπεῖν τι πρὸς τὸν δικαστὴν ἢ πλέον ἢ ἔλαττον, ὑμεῖς δὲ οἱ τὰς δέλτους ἐν παισὶ πολλάκις ἑκάστου μηνὸς τῶν ῥητορικῇ προσηκόντων γραμμάτων ἐμπεπληκότες ἀπέρχεσθε τοσοῦτον τῶν ἐν ταῖς γραφαῖς διενεγκόντες ὅσον βαδίζετε καὶ βλέπετε καὶ ἀναπνεῖτε, τὰ δὲ τῆς ἀφωνίας ἴσα.

23. Τοῖς γὰρ πρεσβυτέροις, νὴ Δία, παραχωρητέον. πάνυ γε τοῦ πρώτους εἰπεῖν. ὑμεῖς δ' αὐτοῖς παρέχετε τὸ μόνους. οὐ γὰρ ἐπ' ἐκείνοις ἀξιοῦτε λέγειν, ἀλλ' οὐδὲ λέγειν ὅλως. ἔστι δὲ ἐκεῖνο μὲν τιμώντων ἐκείνους, τοῦτο δὲ αὑτοὺς καταισχυνόντων. οἱ δ' οὐδ' αὐτοὶ τούτῳ γ' ἂν ἠξίωσαν τιμᾶσθαι. καίτοι καὶ πρὸ ἐκείνων ἔστιν οὗ λέγειν οἰόμενοι δεῖν εἴχετ' ἂν εἰς παράδειγμα ἱκανὸν καταφεύγειν, τὸν Δημοσθένην, ὃς αὐτὸς ὁμολογεῖ πρότερος | ἐκει- R II 294

25 Dem. c. Phil. I 1 p. 40, 1 sq.

1 ἰ[όν]έντες Mo 2 οὖν om B 3 ἴσοι MoB | διειλέχθην CMoA cf. p. 25, 3; 66, 5; I 133, 14; II 464, 16 4 ὑμῶν οὖν] ἐμοῦ μὲν IMB 12 τοὺς B 13 τῇ V 16 ἴσα Mo 21 αὐτοὺς Mo 22 οἳ AI οἵ MoPMBV | τοῦτο IMB 24 ἱκανὸν om B

νων μεθ' οὓς εἰώθει λέγειν, ἀνεστηκέναι. 24. ἔτι τοίνυν οἱ νῦν πρεσβύτεροι ἦν ὅτε ἦσαν ἑτέρων νεώτεροι καὶ πλειονί γε ἐκείνων ἢ ὅσον ὑμεῖς τούτων νεώτεροι. ἔρεσθε οὖν αὐτούς, εἰ τὸ ὑμῶν ἐποίουν καὶ οὔτε ἔλεγον οὔτε ἀντέλεγον οὔτε προεπήδων. καὶ τάχα εὑρήσετε πάντα ταῦτα πεποιηκότας καὶ τούτοις βλαβέντας μὲν οὐδέν, κερδάναντας δὲ τὰ μέγιστα, ὃ καὶ τοὺς εἰωθότας κρατεῖν τεθορύβηκεν. οἶδα δὲ οὐδὲ τοῖς τρισὶ τούτοις οἳ τὰ τῶν πάλαι νεωτέρων μιμοῦνται νῦν πρὸς αὐτοὺς γεγηρακότας, αἰσχύνην τοῦτ' ἐνεγκὸν καὶ ψόγον, ἀλλὰ δόξαν τε καὶ ἐπαίνους καὶ τὸ τῆς ἐκείνων δυνάμεως εἶναι μὴ πόρρω.

25. Παύσασθ' οὖν εἰς αἰδῶ τε καὶ ἐπιείκειαν τοῦτο ἀναφέροντες ὃ τῷ μὴ δύνασθαι λέγειν γίγνεται, ἐπεὶ πολλάκις γε ἀνδρός τινος ἀπόντος ἀνάγκης ὑμᾶς καταλαβούσης λέγειν ἠξιώσατε καλεῖν ἐκεῖνον ὡς οὐκ ἔχοντες ὅ τι ἂν καὶ λέγοιτε. τί οὖν; ἂν ἐκεῖνος τελευτήσῃ τὸν βίον, τί δράσετε; πρεσβείας ὡς τὸν Πλούτωνα δεήσεσθε πέμψαι δεῦρο τὸν ἄνδρα δεησομένης, ὅπως γένοιντο περὶ τῶν πραγμάτων λόγοι. οὐ γὰρ δὴ τῷ 'κείνου γε θανάτῳ γενήσεσθε ῥήτορες. οὐκοῦν ζῶντος ἄμεινον ἅψασθαι τοῦ λέγειν κτησομένους δύναμιν ἢ τεθνεῶτος ἐπιχειρεῖν, εἶτ' ἀποροῦντας ἀσχημονεῖν. εἰ δὴ τὸ μὲν δύνασθαι λέγειν ἀναγκαῖον, τοῦτο δὲ δεῖται βιβλίων, βιβλίοις ὁμιλητέον ὑμῖν.

---

3 καὶ — 4 νεώτεροι om *I* | πλειονί γε Re πλεῖον εἴγε *CMoAP* πλεῖον γε *B* πλείων γε *M* πλεῖον οἵ γε *V* 5 οὔτ' (2) Re 7 ταμέγιστα *I* 11 ἐνεγκὼν *Mo* ἐνεγκεῖν *I* 13 παύσασθ' *P* sed σασθ' in ras m³ 14 τὸ *I* | γίνεται *Mo* 17 ὅτι *IMB* 19 δεηθησομένης *I* 21 κείνου *IM* Re 22 ἅψεσθαι *IB* | κτησομένους scripsi auctore Re κτησαμένους libri Re

26. *Ἀλλ' ἡδὺ τὸ μὴ πονεῖν, ὃ δέ γε φὴς αὐτός, ἀπαιτεῖ πόνον. καὶ τί δεινὸν ἀποστάντας ἡδονῆς βλαβερᾶς χρήσασθαι πόνοις συμφέρουσιν; εἰ δὲ τὸ τέλος τοῦ τέλους βέλτιον, βελτίων τῆς ἡδονῆς ὁ πόνος. ἡδὺ μὲν τοῖς γεωργοῖς ἀργεῖν, ἀλλ' ἀνάγκη πεινῆν. διὰ τοῦτο ἀροῦσι καὶ |* R II 295 *σπείρουσι πονοῦντες, ὅπως μὴ τοῦτο πάθοιεν. ἔνι πόνος ἐν τῷ πλεῖν καί, νὴ Δία γε, καὶ κίνδυνοι. ἀλλὰ τὸ προσθεῖναι τοῖς οὖσιν ἥδιον ἢ τὸ μηδὲ ἐπιβῆναι τοῦ σκάφους. εἰ ταῦτα πύκτης ἐλογίζετο, πότ' ἂν ἠνέγκατο στέφανον; ἡδὺ ζῆν ἔξω λόγων. ἡ δ' ἐν δικαστηρίοις σιωπὴ λύπην οὐκ ἔχει; ἀηδὲς συγγράμμασι δοῦναι τὰ ὄμματα. ὁ δὲ ἐντεῦθεν τόκος οὐχ ἥδιστον;* 27. *οὕτω τὰ μὲν ἡδέα ἡμῖν εἰς ἀηδίαν τελευτᾷ, τὰ δὲ ἀηδῆ δοκοῦντα εἰς ἡδονήν, ἡδονὴν ἣ μόνη πρέπουσά ἐστιν ἀνδρί γε ὡς ἀληθῶς, ἣν ἔξεστι καλὴν προσειπεῖν. τί γὰρ εἴποι τις ἂν κάλλιον ἢ εἰ καθ' ἅπασαν τὴν πόλιν λόγος εἴη περὶ λόγους ῥηθέντας καλῶς; οὕτω μὲν ἂν καὶ ἀλλήλοις ἐγώ τε καὶ ὑμεῖς ἡδέως συνείημεν, ἐγὼ μὲν εἰληφὼς χάριν, ὑμεῖς δὲ δεδωκότες, ὡς νῦν γε δυσχεραίνομεν ἀλλήλους, ὑμεῖς μὲν ἐμὲ τὸν ὑφ' ὑμῶν ἀδικούμενον, ἐγὼ δὲ ὑμᾶς τοὺς ἀδικοῦντας ἐμέ.*

---

21 *δυσχεραίνομεν*] *ἤτοι μισοῦμεν, καὶ διὰ τοῦτο συνετάχθη αἰτιατικῇ, ὅτε δὲ κεῖται τὸ δυσχεραίνει ἀντὶ τοῦ ἀλγεῖ, συντακτέον δοτικῇ* *V*[2]

---

1 *φὴς* *MoIB* 5 *ἡδὺ* — 12 *ἔχει* citat Plan fol. 104[v] 6 *διατοῦτο* *MoIMBV* Plan 9 *ἴδιον* *C* | *μὴ δὲ* *MoIMBV* Plan 11 *στεφάνους* Plan 12 *σιωπὴν* *I* | *συγγράμματι* *AP* sed in hoc *σ* supra *τ* scr m[3], *IMBV* 13 *δ'* Re | *ἐνταῦθα* *I* 14 *ὑμῖν* *B* sed *υ* in ras 15 *ἡδονὴν* fortasse cancellandum 16 *ὡςαληθῶς* *B* 17 *ἂν* post *τις* inserui e *V*, post *γὰρ* e *Mo* Re om reliqui libri

28. *Γένεσθε δὴ μεγάλοι καὶ ἰσχυροὶ καὶ λαμπροὶ καὶ τοὺς ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν ἡλικιώτας ὑμῶν αἰδέσθητε τούς τε νῦν λαγὼς ὑμᾶς ὀνομάζοντας ἄλλο τι κάλλιον καλεῖν ἀναγκάσατε. καὶ τάχα γ' ἄν τις καιροῦ πρεσβείας ἥκοντος ἐφ' ὑμᾶς ἔλθοι τοὺς μὲν πρεσβυτέρους ἀφιεὶς ὡς ἄν τινος δεομένους ἀναπαύσεως, ὑμῶν δέ τινας ἰέναι γράφων ὡς εἰσοίσοντας ἀπὸ τῆς γνώμης ὁπόσα ἂν ἐκεῖνοι. τοῦτο μᾶλλον ἀγορῶν ἁπασῶν καὶ στοῶν κοσμήσειεν ἂν τὴν πόλιν. τοῦθ' ὑμᾶς μᾶλλον ἢ πάντες μὲν ἀθληταὶ τέρψει, οἶμαι, πάντες δὲ κυνηγέται, πάντες δὲ ἡνίοχοι. τοῦτ' ἐμοὶ τὰς πολλὰς τὰς νῦν ἀθυμίας ἐκβαλεῖ τῆς ψυχῆς. τοῦτο μόνον ἄν μοι γένοιτο πρὸς τὰ παρόντα φάρμακον.*

---

1 *λαμπροὶ καὶ* om *I* 3 *τούς*] *καὶ I* 9 *ἁπασῶν P* sed *ἁ* in ras m^2 10 *τέρψει, οἶμαι* Re *τερψόμενοι* libri 11 *κυνηγέται, πάντες δὲ* in marg *Mo*^{2} 12 *ἐκβαλεῖ* scripsi e *V* cum Cobeto Coll. 131 *ἐκβάλῃ CMoA* *ἐκβάλοι P* sed *οι* in ras m^3 *ἐκβάλλῃ I* *ἐκβάλλῃ*^{οι} *B* *ἐκβάλλοι M* 14 *τέλος τοῦ λόγου τοῦ πρὸς τοὺς οὐ λέγοντας* subscr *A*

XXXVI (XXXV R).[1]

Oratio περὶ τῶν φαρμάκων anno 386 conscripta[2]) qua Libanius, ut in Vita § 243 sq. t. I 188, 18—191, 6, cum aliis veneficiis tum chamaeleontis cadavere sese fascinatum esse professus, nullum id aegre tulisse apud iuvenes vehementer queritur, 'corporis' fere finibus circumscripta mansit. Parvus igitur numerus est codicum quibus ad nostram aetatem pervenit. Sunt autem hi decem:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIV fol. 276. Vide t. I p. 10 sq. Ut aetatis recentioris, ita paulo neglegentius scriptus est (cf. p. 164). Contuli.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 167. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 236v. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Cheltenhamensis 10618 saec. XVII/XVIII fol. 46 a Leonardo Adami e Palatino transcriptus et lectionibus nonnullis *codicis Vaticani*, qui fuit Vat. gr. 81, in margine positis atque versione latina (fol. 48 et 49) auctus. Vide t. I p. 282 sq. Inspexi.

5. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 258. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

6. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 254. Vide t. I p. 24 sq. Allatius in margine eius lectiones varias Palatini et Vaticani 81 adnotavit. Contuli.

---

1) Oratio XXXIV editionis Reiskianae t. II p. 296—306 in huius editionis tomo II p. 494—507 reposita est.

2) Vit. t. I 188, 4 sq. cf. Sieversium p. 170.

7. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 182. Vide t. I p. 211 sq. et 392.

8. Vaticanus gr. 81 (= Va) saec. XV fol. 250v. Vide t. I p. 209 sq. Allatius in margine lectiones codicis Barberini posuit. Contuli.

9. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 205v. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

10. Parisinus Suppl. 656 saec. XV fol. 161. Vide t. I p. 234.

Qui iidem sunt atque codices quibus oratio *κατὰ Ἰκαρίου* altera (p. 44 sq.) tradita est, nisi quod Patmius deest eiusque loco Parisinus exstat. Neque necessitudinis vinculum quo codices inter se coniuncti sunt, impar est illi quod stemmate ad illam orationem p. 45 delineato illustrandum duxi, nisi quod Parisinum ex eodem quo Vindobonensis fonte fluxisse addendum est. Sed hoc codice careri posse ex iis quae de pretio eius t. I p. 234 disputavi, intelleges. Idem in Neapolitanum cadit.

In excerptis nullum locum inveni.

Oratio primum e codice Marciano ab Antonio Bongiovanni (= Bong) Venetiis anno 1754 p. 166—175 cum plurimis mendis edita est, quorum unum (p. 228, 1) postea de lectione codicum Palatini et Barberini a Nicolao Rubeo certior factus ipse in Animadversionibus editioni subiectis p. 254, multa Reiskius Animadversionum volumine V p. 559—563 divinando, etiam plura adhibito codice Augustano in editione ab uxore prelis commissa t. II p. 307—315 sustulit. In hanc etiam plurimae notae Animadversionum transierunt.

Pauca correxerunt Sintenis atque Cobetus.

XXXVI (XXXV R)

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ.

1. *Ἡ μὲν μεγίστη μοι λύπη τὰ κατὰ τῆς ἐμῆς* R II 307 *ψυχῆς τε καὶ σώματος ἀνθρώποις γόησι μεμηχανημένα τε καὶ τετελεσμένα, οὐ μικρὸν δὲ εἰς ἀθυμίαν οὐδὲ τὸ τῆς ἐπιβουλῆς ἐγνωσμένης καὶ πάσης ὡς εἰπεῖν τῆς πόλεως δεδεγμένης τὸν περὶ τοῦ κακουργήματος λόγον συντυγχάνειν μὲν ἡμῖν τινας οὐκ ὀλίγους εἶναι δοκοῦντας φίλους, τούτων δὲ τοὺς μὲν μηδὲ ἀξιοῦν τι περὶ τοῦ πράγματος ἢ λέγειν ἢ | ἀκούειν, τοὺς* R II 308 *δ' οὕτως ἀηδῶς, ὥστε ἐγγὺς ἐκείνων εἶναι.* 2. *καίτοι*

C = codex Chisianus
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
I = Marcianus append. XCI 2
B = Barberinus II 41
Va = Vaticanus gr. 81
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII

---

2 cf. t. I 189, 18 sq.

---

1 λζ́ ante *περὶ A*, *τοῦ αὐτοῦ V* | *τῶν* om *V* | *λζ'* post *φαρμάκων* in ras *C* (*μη'* in marg), *λόγος εἰκοστὸς ὄγδοος V* rubr, *λόγος λζ'* in marg *I* rubr, *μα* in marg *B* rubr 5 *πάσης* — 6 *πόλεως* om Bong | *ὡσειπεῖν B* 7 *ἐντυγχάνειν* Cobet Coll. 131 at cf. Dem. p. 585, 12 | *εἶναι P* sed *ν* in ras m[2] 8 *μὴ δὲ AIBV* | *τί BV* 9 *τούς P* sed ´ e ` corr m[4], *BV* Bong 10 *δὲ* Re | *ὥστ'* Re

δίκαιόν γε ἦν αὐτούς, εἴ γε λέγειν βουλομένους ἐπεῖχον, τοῦτό γε ἀπειθεῖν μοι καὶ κεχρῆσθαι πᾶσιν οἷς περὶ τοιοῦτον ἄξιον. ἀλλ' οὗτοι μὲν αὐτοῖς ἀκολουθοῦσιν, ὦ νέοι, τοιοῦτοι δεικνύμενοι, ὑμᾶς δ' ἄν τις εἰκότως ἐπαινέσειε καὶ τῆς ὀργῆς ἣν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις ἐσχήκατε, καὶ τοῦ χαλεπαίνειν, ὅτι μὴ τὸν δεδρακότα ἴστε. δοκεῖτε γάρ μοι μηδ' ἂν δικαστήριον ἀναμεῖναι καὶ κρίσιν, ἀλλ' ἀντὶ γραφῆς ταῖς χερσὶν ἅπαντες χρήσασθαι. 3. *οὐκ ἔχων δὲ ἀποσείσασθαι τὰ δεσμὰ καὶ κατὰ τοῦτο στένων καὶ τὸ τεθνάναι πρὸ τοῦ ζῆν ποιούμενος δέδοικα ἐκεῖνο μὴ τῶν ὕστερόν τινες ἐσομένων ἀνθρώπων, τῶν μὲν γὰρ νῦν οὐδένα τἀμὰ ἀγνοεῖν ὑπολαμβάνω, γόητας καὶ φάρμακα καὶ χαμαιλέοντας ἀκούοντες τιμωρουμένων ἀνθ' ὧν ἔπαθον ὑπ' ἐμοῦ νομίσωσι ταῦτα ἀνθρώπων εἶναι παραβαινόντων μὲν νόμους, εἰκὸς δέ τι παθόντων ὑπὲρ αὐτῶν ἀγανακτούντων. δεῖ δή με διαλεχθῆναι περὶ ἐμαυτοῦ καὶ ὅστις ἐγὼ πρὸς ἕκαστον τῶν ἐθνῶν τῶν ἐν*
R II 309 *τῇ πόλει. οὕτω γὰρ ἂν φανείην οὐ δίκην δεδωκώς, ἀλλ' ἠδικημένος.*

4. *Ἐν τίσι δή με προσήκει ζητῆσαι τὸν τοῦτο ἐργασάμενον; ἐν τοῖς πολλοῖς καὶ τῷ δήμῳ καὶ οἷς ἦν ἐν ταῖς χερσὶν ὁ βίος; ἀλλ' οὕτω γε προσενήνεγμαι τούτοις, ὥστε τοῖς μὲν ἀμείνων πατρός, τοῖς δὲ παί-*

---

14 cf. t. I 190, 18 sq.

---

1 *εἰ καὶ* Cobet Coll. 132 *εἰ ἐγὼ* scribendum videtur | *βουλομένων* Bong 2 *ἀπεῖχον I* Bong qui postea (Animadvers. p. 254) *βουλομένους ἐπεῖχον* e *PB* coni | *οὐ τοῦτό γε* coni Re 3 *αὐτοῖς V* *αὐτοὺς I* Bong 7 *μὴ δ' APIBV* 10 *κατατοῦτο I* 11 *γε ἐκεῖνο B* 12 *μὲν* om *V* 17 *δή* scripsi auctore Re *δέ* libri edd 21 *δεῖ C* 24 *τοῖς* (1) et 229, 1 *P* sed ˜ add m[3] | *τοις* (2) *I*

δων, τοῖς δὲ ἀδελφῶν γεγένημαι ἡμερότητί τε τῇ καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ βοηθείαις πολλαῖς αἳ μεγάλους αὐτοῖς κινδύνους λελύκασιν. ὅσον τε ἦν ἐν ταῖς βαρείαις ταύταις εἰσπράξεσι βοῇ τε καὶ ἀγανακτήσει γενέσθαι, παρ' ἐμοῦ γεγένηται πληγαί τε ἰσχυροτέρων εἰς ἀσθενεστέρους κεκώλυνται μισθωσαμένων τε ἀγνωμοσύναι κατὰ τῶν αὐτοὺς μεμισθωκότων, ὥστ' εἴ τῳ τούτων τι τοιοῦτον τετόλμηται κατὰ τῆς ἐμῆς κεφαλῆς, ἠδίκημαι. 5. *ἠδίκημαι δὲ καὶ εἰ τῶν τις ἐν τῷ βουλεύειν ὄντων ἐπὶ τοῦτο ἧκε. τίς γὰρ τῶν ἁπάντων οὐκ οἶδεν, οἷά μοι παρὰ πάντα τὸν χρόνον ὑπὲρ τῆσδε τῆς βουλῆς τὰ μὲν εἴρηται, τὰ δὲ πέπρακται πρὸς τοὺς τὸ ἔθνος ἄγοντας, πρὸς τοὺς πλείοσιν ἔθνεσιν ἐφεστηκότας, πρὸς ὑπάρχων δυνάμεις, πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἁπάντων κυρίους; τὸν συνεχῆ δὲ τοῦτον πόλεμον τίς ἀγνοεῖ πρὸς τοὺς ἐν ἀρχαῖς γεγενημένους ὑπὲρ τῆς βουλῆς πολεμούμενον; οἳ τά τε ἀγαθὰ τὰ αὐτῆς σφῶν αὐτῶν ἡγοῦνται κακά, τὰ κακὰ δὲ ἀγαθὰ καὶ γενόμενοι στρατόπεδον βάλλουσιν, ἅπτονται, κακῶς νῦν μὲν λέγουσι, | νῦν δὲ ποιοῦσι. καίτοι τὰ* R II 310 *πολλὰ τῶν ταύτης ἔχοντες, τὸ δὲ ὅπως, νῦν οὐ καιρὸς λέγειν, ὅτι μὴ πάντα, ἀγανακτοῦσιν.* 6. *οὗτοι τί τῶν πάντων οὐκ ἐκίνησαν τῶν μὲν ἀποστῆσαί με βουλό-*

---

6 Xen. Anab. II 5, 6

---

1 *τε* om *V* 2 *ἡμέρα C* 7 *κατὰ*] *καὶ τὰ I* Bong | *αὐτοὺς* scripsi *αὐτοὺς V* *αὐτοῖς* reliqui libri edd 8 *τούτων τι* scripsi auctore Sinteni *τι τούτων* libri edd | *τί B* | *τοιοῦτο V* 12 *τὰ* (bis) *P* sed ` add m[3] 22 *δὴ C* *μὴ A* sed *γρ δὴ* in marg, *μὴ* (*δ* supra) *P* *μη* (*δὴ* supra) *I* *μηδὲ* Bong 23 *των P* sed ~ add m[3], *I*

μενοι, ποιῆσαι δὲ τῆς ἑαυτῶν μερίδος ἔξαρχον καὶ ἡγεμόνα καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα ἔσεσθαι λέγοντες. καὶ ὃ δὴ πολλάκις εἰρήκασιν, οὐ σιωπήσομαι. προσετίθεσαν γάρ, ὅτι δὴ καὶ προσκυνήσουσιν. οὐ μὴν ἐμέ γε ταῦτα λιπεῖν τὴν τάξιν ἀνέπεισεν, ἀλλ' αἰδούμενος τοὺς ἐμαυτοῦ προγόνους μένειν δεῖν ἐπὶ τῶν αὐτῶν ῴήθην τηρῶν μὲν τοῖς ἄρξασι τὰ παρὰ τοῦ νόμου καὶ τῶν δικαίων τιμῶν οὐκ ἀποστερῶν, εἶναι δὲ δίκαιος περὶ τὴν βουλὴν ἀξιῶν, ὥστε τί μοι τοιοῦτον ἐγκαλεῖν οὐδ' οὗτοι δύναιντ' ἄν. 7. *οἶμαι δὲ οὐδ' ἂν τῶν συνδίκων οὐδένα μοι μέμψασθαί τι τοιοῦτον, δι' ὃ δικαίως ἂν ἐπὶ ταύτην ἦλθε τὴν δίκην. πρός τε γὰρ τοὺς ἄρχοντας ἀεὶ τὰ βελτίω περὶ αὐτῶν εἰρηκὼς φανήσομαι καὶ ὅστις λέγοι κακῶς, ἐμαχεσάμην. γλώττῃ δὲ [οὐδενὸς] οὐδενὶ πώποτε ἐνεκάλεσα μὴ τηρεῖν τὸν νόμον τοῖς τε συνδίκων δεομένοις οὐδεπώποτε παρήνεσα τοὺς μὲν φυγεῖν, τοὺς δὲ αὑτῶν προβαλέσθαι, τοὺς μὲν οὐδὲν εἶναι λέγων, τοὺς δὲ πάντα δύνασθαι.* R II 311 | *ἐν δὲ ταῖς προσρήσεσιν εἴ μέ τις φθάσειεν, ἀδικεῖν ἡγούμην ἔν τε ταῖς ἀσθενείαις τὰ μὲν αὐτὸς ὡς αὐτοὺς ᾔειν, τὰ δ' ἔπεμπον τοὺς εἰσομένους, οὗ τύχης αὐτοῖς εἴη τὰ σώματα.*

8. *Εἶεν. ἀλλ' ὑμῶν τινι τοῦτο ἠσεβήθη τῶν νέων; εἰσὶ μέν τινες, οἷς ἀσελγῶς οὐκ ὀλίγα πέπρακται πρὸς*

6 cf. t. I 81, 9 sq.

2 *καὶ* (2) om *V* 3 *δὲ V* | *εἰρήκασι I* 4 *δὴ* om *B* 11 *τι* om Re | *δι' ὃ P* sed ' ῾ in ras m[3] *διὸ CAIV* 12 *καὶ δικαίως V* 14 *λέγει CV* Bong 15 *δὲ* scripsi *τε* libri Bong *δ'* Re | *οὐδενὸς* cancellavi ut lectionem variam ad sequens *οὐδενὶ* | *οὐδενὶ*] „*leg. procul dubio οὐδὲν*" Re 16 *οὐδὲ πώποτε AV* 17 et 18 *τοὺς P* sed ` add m[3] 17 *αὑτῶν BV* Re *αὐτῶν* reliqui libri Bong | *προβάλλεσθαι V* 20 *τα P* sed ` add m[3], *I* 21 *εἴην BVa* | *τά PBV* | *δὲ* Re

ἐμὲ τὰ δεύτερα τῇ φύσει πρότερα ποιεῖν ἀξιοῦσιν. οὐ μὴν ἐζήτησά γε τούτου δίκην οὐδ' ἔλαβον λαβὼν ἂν ῥᾳδίως, εἴπερ ἐβουλόμην, ἀλλ' ἀφεὶς αὐτοὺς μαίνεσθαι τῆς μανίας ἠνειχόμην οὔτε αἰτιώμενος οὐκ εἰσιόντας οὔθ' ὁπότε δόξειεν εἰσελθεῖν ἀπωθῶν, ὃ εἴτε εὐήθειαν εἴτε ἀναισθησίαν εἴτε φιλανθρωπίαν βούλεταί τις καλεῖν, οὐ διοίσομαι. οὐ τοίνυν οὔτε νοσοῦντας περιεῖδον οὔτε εἰς ταραχὴν ἐμπεσόντας ὑπὸ τῶν ἡδέως τοῖς τηλικούτοις ἐπηρεαζόντων, οἷς ἡ τοῦ στρατιώτου προσηγορία μέγα πρὸς ὕβριν ἐφόδιον. ἐν τοίνυν τούτοις ἐφρόντισα, προὐθυμήθην, ἤμυνα, ἐπήρκεσα, χειρὸς βαρείας ἐξειλόμην. 9. τά γε μὴν περὶ μισθοῦ τίς τῶν ἁπάντων οὐκ ἐθαύμασε πλὴν τῶν διδασκάλων οἷς οὑμὸς νόμος ἐγένετο ζημία ταὐτὰ καὶ παρ' ἐκείνοις τῶν νέων ἀξιούντων ἔχειν; τὰ δέ ἐστι τί; βουληθείς τις ἔδωκεν, οὐκ ἐθελήσας οὐκ ἔδωκε. καὶ πολλοστὸν δὴ μέρος οἱ βουλόμενοι, τὸ δ' οὐκ ἐθέλον πολύ. ποιεῖ δὲ τὴν ἀτέλειαν τῷ πένητι μὲν ἡ πενία, τῷ πλουτοῦντι δὲ ὁ πλοῦτος. ὅτῳ γὰρ ἔνι πολλά, φοιτῶν ἡγεῖται χαρίζεσθαι. | οὐδ' ἂν εἷς ἐφίκοιτο τῆς ἐμῆς R II 312 εἰς ὑμᾶς κηδεμονίας καὶ δικαιοσύνης. ὥστ' εἰ τοῦτο τὸ νῦν παρ' ὑμῶν τισιν εὑρίσκεται, σαφέστατα ἀνθρώπων ἠδίκημαι χρηστοῖς οὐ χρηστὰ κεκομισμένος.

10. Ἔτι τοίνυν προσήκει με φανῆναι καὶ περὶ τοὺς

---

7 Dem. c. Phil. III p. 112, 29

---

16 πολλοστὸν] ἤτοι ὀλίγον V^2 cf. t. I 450, 19; II 176, 13; 358, 12

---

1 ἀξιοῦσι *I* Bong 3 αὐτοὺς ἀφεὶς *V* 7 οὔτε Re οὐδὲν *C* οὐδὲ reliqui libri Bong 11 ἀπήρκεσα *I* Bong 14 ἐγίνετο *Va* | παρεκείνοις *I* 21 ἡμᾶς *V* 23 χρηστὸς Bong | κεκοσμημένος *I* Bong

διδασκάλους βέλτιστον γεγενημένον. οὐκοῦν ὁ μὲν Ἀσκαλωνίτης ἐκεῖνος ἥρπαζεν ἀεί τινα τούτων καὶ τοὺς μὲν εἰς φόβον καθίστη πληγῶν, τοὺς δὲ καὶ ἔπαιε. καὶ φανέντος εὐθὺς ἅπαντας ἔδει τῶν θρόνων ἀναπηδήσαντας δρόμῳ τε συρρεῖν ὡς αὐτὸν καὶ παραπέμπειν, καὶ τὴν ἐπὶ τοὺς θρόνους αὖθις ὁδὸν ἀπὸ τῶν ἐκείνου νευμάτων ἐλάμβανον, ἀντιβλέπειν δὲ οὐκ ἐξῆν, ἀλλὰ κύπτειν τε ἔδει καὶ τὴν ὑπεροχὴν εἰδέναι. ὥστ' οὐδεὶς ἂν τηνικαῦτα ἑτέρῳ παρεκάθητο, ἀλλ' ἔδει πάντα τοῦτον εἶναι τὸν χρόνον ἐκείνου τε καὶ τῶν παρ' ἐκείνου. καὶ παραλείπω καινόν τινα φόρον νέων καὶ ὡς ὁ παῖς ᾧ πρὸς τοὺς ὁμιλητὰς ἐχρῆτο, τοῦτον εἰσέπραττε τὸν φόρον καὶ ὡς ἐν ταῖς ἐκδείαις ταύταις
R II 313 ἔτρεμον οἱ διδάσκαλοι. 11. ὁ τοίνυν ἐκείνου | τεθνεῶτος ἐκδεξάμενος τὴν ἡγεμονίαν ἦν μὲν ἐκ Παλαιστίνης καὶ αὐτός, παρὸν δὲ τῶν αὐτῶν ἀπολαύειν οὐκ ἔσχε τῆς φύσεως, οἶμαι, τῶν ἴσων οὐκ ἐφικνουμένης. ὁ δὲ καὶ μέχρι τῶν ὀνομάτων ἠγνόει τοὺς πλείονας καὶ τῶν ἄλλων ἀπαρτήσας αὐτὸν ἐν γωνίαις

2 Aedesius? cf. t. I 289, 15 sq. et 84, 1 sq. 14 Zenobius Elusanus (ep. 100)? cf. t. I 130, 15. 132, 9. 289, 16

13 *ἔκδεια μέν ἐστιν ἑκούσιος στέρησις χρημάτων ὀφειλομένων ὧν μέρος δηλονότι κατέβαλλεν, ἔνδεια δὲ τὸ μηδὲν ὅλως καταβαλεῖν διὰ τὸ μὴ ἔχειν* P^4 cf. Suid. s. v. *ἔκδεια*. Thuc. I 99 c. schol. Dem. p. 890, 14. Harpocr. s. v. *ἔκδεια*

3 *τους* (bis) *P* sed ' add m^3, *I* 7 *δὲ* scripsi *τὲ IBV τε* reliqui libri edd 10 *τῶν*] *τὸν C τῆς B* 11 *ἐκείνου* Re *ἐκεῖνον* libri Bong 13 *ἐν* om *I* Bong | *ἐκδείαις P* sed *κ* e *ν* corr m^4 *ἐνδείαις BVaV* 16 *τὸν αὐτὸν C* 17 „*post ἐφικνουμένης videtur aliquid de Ascalonita desiderari contrarium ei quod statim subjicit de eius successore*" Re 19 *αὑτὸν C*

ἄλλοτε ἄλλαις συνῆν. 12. ἐγὼ δὲ οὐδέτερον, ἀλλ' ἔφυγον μὲν τὸ ζητεῖν, ὥσπερ ὁ πρότερος, κρατεῖν, ἦν δὲ οὐδὲν ἐοικὼς τῷ δευτέρῳ κατὰ τὴν φύσιν, ἀλλ' ἀναμίγνυμαι μὲν ἅπασιν ἐν οὐδενὶ πλεονεκτεῖν οὐδενὸς ἀξιῶν, ἀλλ' ἀπ' ἴσου τοῦ σχήματος συνδιατρίβων. γελᾶν δὲ ἔξεστι καὶ σκώπτειν καὶ παίζειν. καὶ τἀμὰ νῦν μὲν ἡγεῖται τῶν παρ' ἐκείνων, νῦν δ' ἕπεται. νέους δὲ παρ' αὐτοῖς ἀκούων γύναια τρέφειν οὐκ ἐποίησα τὸ τῶν ἠδικημένων, ἀλλ' ἴσον ἀπέσχον τοῦ τε ἀγανακτῆσαι καὶ τοῦ προσαιτῆσαι. τὴν | δὲ τῶν πατρῴων πρᾶ- R II 314
σιν οὐ θεραπεύσας ἑτέρᾳ κτήσει, πλουσίους δὲ ἐκ πενήτων τινὰς ἐκείνων ὁρῶν τοῖς μὲν συνήσθην τῆς τύχης, ἐμαυτῷ δὲ οὐ συνηχθέσθην. 13. ἀλλ' οὐδὲ θρασυνομένων τινῶν καὶ τῇ τῶν ἀρχόντων φιλίᾳ πρὸς ὑπεροψίαν χρωμένων θυμοῦ τε ἐνεπλήσθην καὶ τιμωρίαν ἐζήτησα, ἀλλ' ὡς μὲν οὐ δίκαια ταῦτα, ἠπιστάμην, φέρειν δὲ ὅμως ἠξίουν. ἄλλων δὲ ἄλλοις προστιθεμένων παρ' ἡμέραν νόμον κείμενον παραβαινόντων ᾔδειν μὲν τὴν ἀπὸ τοῦ πλήθους λύπην, ὡς δ' ἂν ἄλυπος εἴην, ἡσύχαζον πρός τε καινότητα ἑτέραν ὥσπερ τις σιδηροῦς ἐκαρτέρησα. καὶ πλείοσι μὲν ἔχω λόγοις κἀνταῦθα δεικνύειν ἐμαυτόν, ἀρκεῖν δὲ ἡγοῦμαι καὶ ταῦτα. οὕτω καὶ εἴ τις τούτων οἶδεν, ὅπως δεῦρο

---

10 cf. t. I 81, 7; 143, 4. t. II 390, 5 R 21 cf. Od. μ 280

---

3 κατὰ — 4 ἀξιῶν om *V* 6 τὰ 'μὰ *A* 7 δὲ Re 8 αὐτοῖς scripsi auctore Cobeto Coll. 132 αὑτοῖς libri sed ι in ras P^2, ex ὑ corr I^2, edd | γύναια scripsi auctore Cobeto l. l. γένεια libri edd 9 ἶσον *P* sed ˜ in ´ corr m^3, *B* 10 πατρώων *B* 11 πράσιν *P* sed ´ in ˜ corr m^3, *B* | ἑτέρᾳ reposui e libris (ὑτέρα *I*) ὑστέρᾳ edd | τὲ *B* 12 τοίς *P* sed ˜ add m^3 14 τῇ om Bong 17 δ' (1) Re 18 παρημέραν *V* 19 ἂν εἰ? 21 ἐκαρτέρησα *P* sed αρ et ε in ras m^4

εἰσῆλθεν ἐκεῖνα τὰ φάρμακα, τήν γε τοῦ δίκην λαμβάνοντος οὐκ ἂν ἔχοι τάξιν.

14. Ἐγὼ μὲν δὴ τοιοῦτος εἰς ἅπαντας, ᾤμην δὲ τούτων πεφηνότων κινήσεσθαι τὴν πόλιν κατὰ τὰ Ὁμήρου κύματα παρακαλούντων ἀλλήλους ἐπὶ ζήτησιν τοῦ πράγματος. καὶ γὰρ εἰ μὴ ῥᾴδιον εὑρεῖν, ἀλλὰ τό γε τῶν βουλομένων ἔδει γενέσθαι. νῦν δὲ τοσοῦτον ἀπέσχον τῆς τοιαύτης ὀργῆς καὶ τοῦ τὰ προσή- R II.315 κοντα ἀποδοῦναι τοσούτῳ κακῷ, ὥστε μικρὸν | τῶν καθευδόντων διήνεγκαν. οὐκοῦν οὐδὲ εἷς ἐξ ἁπάντων οὔτ' ἐβόησεν οὔτε τὸν μηρὸν ἔπληξεν οὔτε τὴν χεῖρα ἦρεν εἰς οὐρανόν. καίτοι καλῶς γ' ἂν εἶχεν αὐτοῖς καὶ ἁμαρτεῖν ἐνταῦθά τι καὶ τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς παραπίπτοντας ἀφεῖναι, κἂν εἰ πλεῖστον ἀπεῖχον τῆς αἰτίας. 15. νῦν δ' ἡνιόχου μὲν καὶ ἵππου δοξάντων τοῦτον ἐμπεποδίσθαι τὸν τρόπον πάντα κινεῖται καθάπερ ἀπολωλυίας τῆς πόλεως, νωθείᾳ δὲ αὐτὸς τῇ περὶ ταῦτα τετίμημαι. καὶ ταχέως ὁ λόγος ὁ περὶ ὧν ἔπαθον πέπαυται τῶν μὲν οὐδὲν δεινὸν ἡγουμένων, εἴ τίς με κατήνεγκε, τῶν δὲ καὶ λίαν τοῦτ' ἀγαθὸν μὴ εἶναί μοι τὴν ψυχὴν οἵαπερ ἦν, μηδὲ ἐρᾶν λόγων

---

3 cf. t. I 190, 23 sq. 5 Il. δ 422 sq. 11 Il. μ 162. ο 397. Od. ν 198 Il. ο 113. π 125. Xen. Cyr. VII 3,6 13 cf. t. II 444,10

---

8 ἀπέσχον] ἤτοι πόρρω ἐγένοντο, ἀπεσχόμην δὲ τοῦ δεῖνος τὼ χεῖρε *V*²

---

4 τοῦτον *B* 10 οὔκουν *P* sed ex οὐκοῦν corr m³, *BVa* Re | οὐδὲ εἷς scripsi auctore Re οὐδεεῖς *V* οὔτε εἷς reliqui libri edd 13 τι inser *P*³ 14 ἀφεῖναι *P* sed φ in ras m⁴ num ἐφεῖναι? cf. ad t. I 295,12 | κἂν *B* 15 δὲ Re 16 ἐμπεπεδίσθαι *Va* 17 δ' Re | „*malim* αὐτοῖς" Re 18 τετίμηται Bong 19 et 20 των *P* sed ~ add m³ 21 et 235, 1 μὴ δὲ *APIBV*

μηδὲ ἐπιδείξεων μηδ' ὧνπερ τὸν ἔμπροσθεν χρόνον, ἀλλὰ θανάτου καὶ ἐκφορᾶς καὶ τάφου καὶ δυσχεραίνειν μέν, εἴ τις βαλανείου μνησθείη, δυσχεραίνειν δέ, εἴ τις ἐπὶ σιτία καλοίη. τοιοῦτοί μοι παρὰ τῶν νῦν τὴν πόλιν οἰκούντων οἱ μισθοί.

2 cf. t. I 189, 21 3 sq. cf. t. I 189, 23 sq.

1 *μὴ δ' APIBV* *μηδὲ* Re | *ὧν περὶ I* 2 *τάφων B* 4 *τοιοῦτοί P* sed *ι* (2) in ras m^4 | *μοι* om *I* 5 *τέλος τοῦ περὶ τῶν φαρμάκων* subscr *A*, *περὶ τῶν φαρμάκων P*

XXXVII (XXXVI R).

Oratio vel potius scriptiuncula πρὸς Πολυκλέα aliquanto post annum 366 [1]) composita, qua Libanius consuetudinis quae ipsi cum Polycle olim ab Iuliano praeside Phoenices facto fuerat, ab illo ruptae causas cum alias tum diversitatem de Iuliano iudicii exposuit, non plane

---

1) Nam verbis p. 240, 23 sq. ἦσαν δὲ οἱ φάσκοντες αὐτὸν καὶ μέχρι τῆς τελευτῆς ἐνέχεσθαι τῇ νόσῳ minime ut recens mors Elpidii commemoratur, de qua Philostorgius h. e. VII 10 πολλοὶ μὲν inquit τῶν εἰς τοὺς Χριστιανοὺς καὶ τὴν εὐσέβειαν ἐκμανέντων δίκας ἔτισαν οὐ μεμπτάς ... καὶ Ἐλπίδιος τῆς βασιλικῆς οἰκίας προεστώς ..... καὶ ὁ Ἐλπίδιος δὲ εἰ καὶ τῶν ἄλλων βραδύτερον, ἀλλ' οὖν τῇ τοῦ Προκοπίου τυραννίδι συμπράττων φωραθεὶς ὃς ἐπανέστη τῷ Οὐάλεντι, τῶν τε χρημάτων γυμνωθεὶς καὶ εἱρκταῖς καταβιοὺς ἀκλεῶς καταστρέφει τὸν βίον ἐπάρατος πᾶσι γεγονὼς καὶ ὁ θύτης Ἐλπίδιος ἐπονομαζόμενος (cf. Theodor. III 12 et 13). Certe in Sieversii libro p. 203 orationem post annum 365 scriptam esse male legitur, paulo melius post annum 366 p. 133 et 142. Reiskius Anim. V 542 eam *a Libanio iam sene* compositam dixisse satis habuit. Monnerius cur ad annum fere 386 descenderit (p. 237), nescio. Certe improbandum quod Elpidii nomen constanter ex oratione expellendum et cum Nebridio mutandum censuit (p. 238). Eiusmodi corruptela in Libanii operibus plane inaudita est. Et Elpidium anno 360 quo Helena uxor Iuliani obiit (cf. p. 244, 13) praefectum praetorio fuisse edicto Codicis Theodosiani VII 4, 6 constat (cf. Gothofredum Prosop. Cod. Theod. p. 365; Sieversium p. 223; Mommsenum ad Cod. Theod. I 7, 1). Et Elpidii nomen etiam in oratione XLII t. II 401, 2 R occurrit. E similitudine vero quae Elpidio reique p. 244, 16 sq. de eo prolatae cum Nebridio et re de eo a Libanio t. II p. 282, 16 sq. aeque atque ab Ammiano XXI 5, 11 sq. narrata intercedit, de diversis eiusdem personae nominibus agi concludere non licet. Obloquitur scriptorum titulorumque eos discernentium auctoritas.

'corporis' finibus circumscripta mansit, sed etiam in eclogas paulo maiores quamvis paucas recepta est. Codices quibus ad nostram aetatem pervenit, sunt hi 13:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIV fol. 277^{v}. Vide t. I p. 10 sq. Ut recentioris originis, ita paulo neglegentius descriptus est. Cf. p. 164. Contuli.

2. Monacensis gr. 483, olim Augustanus (= A) saec. X fol. 169. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 135^{v}. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Cheltenhamensis 10618 fol. 50 a Leonardo Adami e Palatino descriptus lectionibus variis codicis Ottoboniani et versione latina ornatus. Vide t. I p. 282 sq. Inspexi.

5. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 208. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

6. Vaticanus Urbinas gr. 126 (= U) anno 1316 exaratus fol. 353. Vide t. I p. 216 sq. Contuli.

7. Marcianus Appendicis XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 168^{v}. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

8. Monacensis gr. 101 (= Mo) saec. XVI fol. 256. Vide t. I p. 221 sq. Contuli.

9. Vaticanus Ottobonianus gr. 69 saec. XVI/XVII fol. 167^{v}. Vide t. I p. 222 sq. et 236.

10. Laurentianus LVII 20 saec. XV fol. 155^{v}. Vide t. I p. 39 sq. et 236.

11. Laurentianus XXXII 13 saec. XIV fol. 104. Vide t. I p. 227 sq. et 236.

12. Laurentianus LVII 44 (= La) saec. XIII fol. 151. Vide p. 61 et t. I p. 224 sq. et 236. Oratio titulo caret. Contuli.

13. Parisinus gr. 3016 (= Pa) saec. XV fol. 161^{v}. Vide t. I p. 53 sq. et 236. Contuli.

Omnes libros ex eodem fonte fluxisse documento est lacuna p. 244, 1. Hic quoque duae distinguuntur codicum familiae. De ratione quae inter singulos intercedit te ad ea delego quae supra p. 61 ad orationem XXIX ex-

posui. Etiam causae propter quas lectiones codicum *La* et *Pa* ab apparatu critico fere exclusi et in *Mo* codice his cognato acquievi, eaedem sunt quae in illa oratione.

Testimonia prorsus desunt.

Oratio primum Venetiis anno 1754 a Bongiovannio[1]) p. 116—127 (= Bong), ut ipse p. 116 dicit, e codice *I* edita est. In calce editionis p. 253—256 pauca e lectionibus a Nicolao Rubeo acceptis codicum *Vaticani* qui Urbinas[2]) vel Ottobonianus fuit, et *Palatini* correxit. Sed vel sic editio mendis scatet, quorum emendatio multis locis Reiskii acumini cessit in Animadversionum volumine quinto p. 542—544, etiam pluribus locis ope codicum *A* et *Mo* in editione t. II p. 316—327 ab uxore prelis commissa. In hanc etiam magna pars notarum Animadversionum transiit.

Textum Reiskianum addita versione gallica eleganti quidem, sed paulo liberiore fere repetivit Monnerius[3]) p. 236—255, nisi quod pro *Ἐλπιδίῳ* constanter *Νεβϱίδιον* posuit, id quod improbandum esse supra monui. Cuius nisi a Reiskio recedit, mentionem non feci.

Pauca correxit Cobetus.

---

1) Cf. t. I p. 286.
2) Cf. finem orationis XXXIX p. 249 ed. Bong. not. a.
3) Cf. t. I p. 15.

XXXVII (XXXVI R)

ΠΡΟΣ ΠΟΛΥΚΛΕΑ.

1. Ὅτι μὲν εἶναί τι δεῖ τὸ τὴν συνήθειαν ἀνε- R II 316
λὸν ἡμῶν καὶ τὸ εἰσιέναι σε παρ' ἐμὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν μετὰ μεσημβρίαν, παντί που δῆλον· ὑπὲρ δὲ τοῦ μὴ ζητεῖν τοὺς ἀνθρώπους, ὅθεν τοῦτο γέγονε, καὶ πράγματα ἔχειν εἰκάζοντας βούλομαι ποιῆσαι τὴν αἰτίαν φανεράν, ἀφ' | ἧς ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι φα- R II 317
νεῖσθαι κακός, ἄλλος δέ τις ἴσως οὐκ ἀγαθός.

2. Λόγων ἡμῖν γιγνομένων περὶ τῆς Ἰουλιανοῦ τοῦ σοφωτάτου βασιλείας καὶ θαυμαστὴν ἐκείνην εἶναί

C = Codex Chisianus
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII
U = Urbinas gr. 126
I = Marcianus append. XCI 2
Mo = Monacensis gr. 101
(*La* = Laurentianus LVII 44)
(*Pa* = Parisinus gr. 3016)

---

1 λη̃' ante πρὸς *A*, τοῦ αὐτοῦ *V* λή sed η in ras post πολυκλέα *C* (μθ' sed θ in ras in marg), λόγος εἰκοστὸς ἔνατος *V* rubr λόγος ιη' in marg *I*[3] 3 ἡμῶν *Mo* Re om reliqui libri sed γρ ἡμῶν εἰσιέναι σε in marg *A*[2], Bong | καὶ τὸ om *Mo* (et Ottob., inserendum coni Adami) | μηκέτι ante εἰσιέναι inser Bong, del Re | παρ' ἐμὲ om *I* Bong qui in calce editionis p. 255 e *cod. Vatic.* addidit 4 κατὰ *V* 5 τοὺς om Bong 6 ποιεῖσθαι Bong 8 ἀγαθός *I* sed ός in ras m[3] 9 γινομένων *V*

μου λέγοντος καὶ οἷαν εἰκὸς ἀνδρὸς εἶναι τοιούτου, δῆλος μὲν ἦσθα ταῦτα οὐχ ἡδέως ἀκούων, ἐν σχήματι δὲ ἐπαινοῦντος ἔψεγες μέγαν μὲν αὐτὸν ἐν ταῖς δωρεαῖς εἶναι λέγων, τούτου δὲ ἀπόδειξιν ποιούμενος τὰ τοῖς εὐνούχοις παρ' αὐτοῦ δεδομένα, ταῦτα δὲ εἶναι κώμας. καὶ πολὺς περὶ αὐτῶν εἵπετο λόγος καὶ ὡς αὐταὶ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ γῇ κεφάλαιον. ἐβούλου γὰρ ἐκ τοῦ μεγέθους τῶν δωρεῶν διαβάλλεσθαι τοῦ δεδωκότος τὸν τρόπον καί τινας ὑπονοίας κινεῖσθαι. ἤνεγκα ταῦτα μόλις μέν, ἤνεγκα δ' οὖν εἰδὼς μέν, ὡς οὐκ ἀληθῆ οὐδὲ ταῦτα μέγιστα ὧν δέδωκεν, εἰς μάχην δὲ ἐπὶ τούτοις ἐμπίπτειν οὐ βουλόμενος. 3. τούτοις προσέθηκας τῆς μητρὸς τῆς ἐκείνου τὸν κόσμον, ὃν ἰατρῷ τινι δοθῆναι μισθὸν τοῦ θανάτου τῆς οὔσης αὐτῷ γυναικός. ταυτὶ γὰρ ὀμνύντα λέγειν Ἐλπίδιον. καὶ προσῆν ἔπαινος Ἐλπιδίου, οὐχ ἵν' Ἐλπίδιος ἐπαινεθῇ, ἀλλ' ἵν' ὁ ὅρκος πιστευθῇ. ἐνταῦθα ἀνεβόησα καὶ τὴν ψυχὴν πληγεὶς τῷ λόγῳ ἀλλ' οὐχ ὡς οὐκ ἐπορνεύετο νέος ὤν, ὤμνυ ἂν Ἐλπίδιος, ἔφην. καὶ ταὐτὰ εἶπον ἃ Ῥωμαίων ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος, ὡς ἀπηγγέλλετο δεῦρο παρὰ τῶν ἐκεῖ χρόνον διατριψάντων πολύν, καὶ ὡς ἀντὶ παλλακῆς γένοιτο τὰ μὲν ἄλλα
R II 318 ἀνδρὶ σπουδαίῳ, τουτὶ δὲ ἀτυχοῦντι. ἦσαν δὲ | οἱ

3 Amm. XXV 4, 15 14 Helenae cf. Amm. XXI 1, 5 20 cf. p. 49, 1 sq.

1 *εἶναι* om Bong 3 *ταῖς* om *C* 5 *παρ' A V* sed in utroque *γρ ὑπ'* in marg *ὑπ' CP* sed in hoc *παρ'* suprascr m[3], *U* 6 *αὐτὸν IMo* Bong | *καὶ* om *Mo* 7 *οὐσιῶν Mo* 11 *δ'* Re 15 *Νεβρίδιον* ut constanter in hac oratione pro *'Ελπιδίῳ* Monnier 17 *ἵνα C* | *ὁ* om Bong 20 *ταὐτὰ* Re *ταῦτα* libri Bong Monnier 22 *ἄλλ' V*

φάσκοντες αὐτὸν καὶ μέχρι τῆς τελευτῆς ἐνέχεσθαι τῇ νόσῳ. καὶ οὕτω δὴ κατεχώσθης ὑπὸ τῆς ἀληθείας, ὥστε καὶ αὐτὸς ὡμολόγεις παρά του τῶν παρηδρευκότων αὐτῷ τοιαῦτα ἀκηκοέναι. τὸν οὖν τοιοῦτον ἄτιμόν τε εἶναι ἔφην γυναῖκα ἑκόντα γενόμενον καὶ τὸ δύνασθαι κακῶς λέγειν ἕτερον ἀφῃρῆσθαι τῷ βίῳ. ταῦτ' εἶπον. 4. σὺ δέ με ἐβούλου σιγῇ δέχεσθαι τοὺς κατὰ τῆς ἱερᾶς κεφαλῆς ἐκείνης λόγους καὶ προδιδόναι καλὸν κἀγαθὸν βασιλέα καὶ φίλον. ἦν γάρ δή μοι φίλος καὶ οὐκ ἂν ἀρνηθείην. ἀλλ' οὐ ταῦτα τοῖς φίλοις ὀφείλεται παρὰ τῶν φίλων, ἀλλὰ βοήθεια, προθυμία, λόγος, ἔργα, ἡμῖν δὲ ἔργου μὲν οὐ παρῆν καιρός, λόγου δέ. ἔλεγον τοίνυν καὶ ἀντέλεγον ἀγαθὸν κακοῦ κακῶς ἠγορευκότος. 5. ἠγανάκτουν δὲ οὐ τῷ φίλος εἶναι μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ συκοφαντίᾳ. τίς γὰρ Ἑλλήνων ἢ βαρβάρων πιστεύσειεν ἄν, οὐχ ὅτι τὴν γυναῖκα αὐτὸς τὴν αὑτοῦ, ἀλλ' ὅλως τινὰ ἀνθρώπων ἀδίκως ἀπέκτεινεν; ἀπέκτεινε λέγω; τίνα μὲν οὖν πατρίδος ἐστέρησεν; ἢ τίνα γε χρημάτων ἄνθρωπος ἐν θυσίαις | τε καὶ εὐχαῖς καὶ ὁμιλίαις δαιμόνων R II 319
νύκτας τε καὶ ἡμέρας διάγων καὶ διὰ τῶν μάντεων αὐτοῖς συνὼν τάς τε τοῦ νικᾶν ἐν τοῖς πολέμοις ἐλ-

20 cf. t. II 210, 12 sq. 290, 1 sq.

17 τὸν δὲ μέγαν ἐν μάρτυσιν Ἀρτέμιον τίς; οὐχ οὗτος; *Mo* (et Ottob.) cf. Io. Rhod. vit. Artem. ed. Batiffol, Roem. Quartalschr. III 286. Amm. XXII 11, 2 sq.

2 κατεχώσθη Bong 6 καλῶς *Mo* 7 ταῦτα Re 10 ἀρνηθείην scripsi e *V*(*La*) coll. t. II 364, 2 R ἀρνηθείης reliqui libri edd 14 ἠγορευκότος *V* sed ευ ex α corr m^2 17 ἑαυτοῦ *V* αὐτοῦ *Mo* | ὅλως *P* sed ʽ et λ in ras m^2 18 ἀπέκτεινεν *Mo* sed ν (2) eras | ἀπέκτεινε om *Mo* 19 γε om *Mo* 21 δὲ *Mo*

πίδας ἐν τῇ ’κείνων ῥοπῇ μᾶλλον ἔχων ἢ ταῖς χερσὶ τῶν στρατιωτῶν; ἑτέρῳ γάρ τι τοιοῦτον εἰργασμένῳ τὴν αὐτὴν ἂν ὑπῆλθεν ὀροφὴν ἢ λόγου μετέδωκεν ἢ λέγοντος ἤκουσεν; οὐκ οἶσθ’ ὅτι καὶ τοὺς ἐπ’ αὐτῷ ποτε συνελθόντας, ὅπως τὸν μὲν ἀνέλοιεν, αὐτοὶ δὲ ἄρχοιεν, μετ’ ἐλέγχους ἀφῆκεν; 6. οὗτος οὖν τὴν γυναῖκα ἂν ⟨ἀπέκτεινε⟩ φαρμάκῳ μηδὲν ἔχων ἐγκαλεῖν ἢ καὶ ἐγκαλεῖν γε; καὶ τοιαύτας ἂν ἀφῆκε πρὸς τὸν ἰατρὸν φωνάς; κέρασον φάρμακον, ἔμβαλε, δὸς ἢ ὅτῳ γε βούλει τρόπῳ δεῖξόν μοι τῆς γυναικὸς τὸν νεκρόν, ὑπόμεινον ἔργον ἐναντίον τῇ τέχνῃ, μισθὸς δέ σοι τὰ κοσμοῦντά μοί ποτε τὴν μητέρα. τοιαῦτα ἂν προήκατο ῥήματα; διῇρεν ἂν ἐπὶ τοιούτοις τὸ στόμα; ἡ γλῶττα δὲ οὐκ ἂν ὤκλασε; τοῦτο δὲ διαπραξάμενος οὐκ ἂν αὑτὸν ἐξετύφλωσεν, ὅπως μὴ πρὸς ὃν ταῦτα εἶπεν ὄψεται; 7. ἐμοὶ μὲν ὁ ταῦτα ψευσάμενος οὐδ’ ἂν τῶν ἐκ τῆς Φοινίσσης τῷ Διὶ γεγονότων ἀποσχέσθαι δοκεῖ τὸ μὴ τὰ δεινότατα ὑπ’ αὐτῶν φάναι παθεῖν τοὺς οἰκειοτάτους. δοκεῖ γάρ μοι μὴ κακῶς ἂν ἀκοῦσαι μαθητὴς

4 cf. t. II 323, 16 sq. Amm. XXII 11, 2   13 cf. ad p. 106, 14   18 *Εὐρώπης* cf. ad t. II 167, 15 sq.

1 *’κείνων V ἐκείνων Mo κείνων* reliqui libri sed ’ antepos I^3, edd   2 *εἰργασμένον P* sed *ον* in ras in *ω* corr m^2, *I* Bong   3 *μετέδωκεν I* sed *ν* add m^3 4 *αὐτὸν V*   7 *ἀπέκτεινε* inserui quod vel *ἀνεῖλε* desiderari dixit Bong Anim p. 255   10 *γε P* sed *γ* in ras m^2 14 *τούτοις V*   15 *ὤκλασεν AP* sed in hoc *εν* in *ε* corr, *I* sed *ν* eras | *αὐτὸν Mo*   16 ; post *ἐξετύφλωσεν* et . post *ὄψεται* Re quod correxit Monnerius   17 *ψευσάμενος V* sed *ψευ* in lacuna 4—5 litt m^2 19 *φᾶναι P* sed ˜ ex ´ corr m^3, *MoV*   20 *κακὸς V*

οὗτος ἐκείνων τε καὶ τοῦ Αἰακοῦ. | τῷ γε τοῦ R II 320 Αἰακοῦ περὶ τοὺς αὐχμοὺς ἔχοι τις ἂν ἀντιθεῖναι τὰ τοῦδε περὶ τοὺς σεισμούς. ὁ μέν γε εὐξάμενος ἔπεισεν ὗσαι τὸν Δία, ὁ δὲ παῦσαι τὸν Ποσειδῶνα σεισμούς, ἐν οἷς ἦσαν μέγιστοι τῇ μεγίστῃ πόλει φόβοι. 8. ὥσπερ οὖν τὸν περὶ ἐκείνων τολμῶντά τι τοιοῦτον εἰπεῖν μαίνεσθαι δεῖ νομίζειν, οὕτω καὶ τὸν περὶ τοῦδε, ἄλλως θ' ὅτ' οὐδὲ τοῖς ἀπὸ τοῦ γάμου μόνον δικαίοις ἐκωλύετ' ἂν ἡ πρᾶξις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀπὸ τοῦ γένους. ἡ γὰρ αὐτὴ καὶ γυνὴ καὶ ἀνεψιά, Κωνσταντίου γὰρ ἦν ἀδελφή. ὁ δὲ οὐδετέρους δείσας θεούς, οὔθ' οἷς γάμων οὔθ' οἷς γενῶν μέλει, τοιαῦτα πρὸς ἰατρὸν διελέγετο, εἰ μὲν μεθ' ἡμέραν, οὐκ αἰδούμενος τὸν Ἥλιον, εἰ δὲ νυκτός, τὴν Νύκτα; 9. καὶ Ἐλπίδιος μὲν ὢν Ἐλπίδιος οὐδὲν οὐδενὶ τοιοῦτον ἐπέταξεν, ἀλλὰ καὶ ὧν ἐν ταῖς ἀρχαῖς ἃς ἦρξε κατέγνω θάνατον, δικαίως ἁπάντων κατεγνωκέναι φησίν, ὁ δ' ἐν τοῖς βωμοῖς συνεχῶς ⟨ὤν⟩, ὁ τῶν ἑδῶν ἐξηρτημένος, ὁ καὶ τῇ γαστρὶ θεραπεύων τοὺς θεοὺς οὗτος ὃ καὶ

2 Isocr. Euag. § 14 sq. p. 191 d. Paus. II 29, 7 sq. cf. t. IV 65, 1; 99, 1 sq. 956, 14 sq. R 4 cf. t. II 312, 21 sq. 18 cf. t. II 310, 9 sq.

1 *μάλιστα* ante *τοῦ* inser coni Monnerius perperam adnotans: „*habetur enim unus ex illis Europae filiis Aeacus*“ | *τε P* sed *τ* e *γ* corr, *U* 4 *ὗσαι P* sed ʽ m³, *I* sed ˜ ex corr m³ 6 *τι λέγειν τοιοῦτον A* 7 *δὴ I* | *τούτον C* 8 *ὅτ'* reposui e libris *ὅτε* edd 13 *διαλέγοιτο* Re | *μεθημέραν V* 17 *ὅδ' I* *ὁ δὲ* Re 18 *βωμοῖς* om *Mo* | *ὤν* inserui | *ἑδῶν* scripsi coll. p. 97, 7. t. I 160, 18; II 290, 2 *ᾠδῶν CP* sed in hoc *οὐδῶν* in marg m⁴, *U* *οὐδῶν A* sed *γρ ᾠιδῶν* in marg, *IV* edd *ὁδῶν Mo* *ᾠδῶν Pa* *οὐλῶν* coni Cobetus Mnem. N. S. II 407 coll. p. 96, 12 et Dion. Chr. or. XXXI p. 569 R

ἐννοῆσαι δυσσεβές, ἔδρα καὶ ἣν ἔσπειρε ⟨ταύτην ἀπέκτεινε⟩; καὶ φαρμάκου μὲν ἔργον ὁ θάνατος, ἔλεγχος δὲ κειμένης οὐδείς; καίτοι οὐχ εἷς ἐν βασιλείοις ἰατρός, ἀλλ' R II 321 ὅτι | πλεῖστοι. ὥσθ' εἷς μὲν τὸν μισθὸν λαβὼν ἔκρυπτεν ἂν τὸ ἄγος, οἱ δ' ἄλλοι πάντες ἂν ἐβόων. 10. Κωνστάντιος δὲ οὔτ' ἂν ἠγνόησεν οὔτ' ἂν ἡσύχασεν, ἀλλ' ὡς ἐπ' ἀδελφῇ τε καὶ βασιλίδι πάντα ἂν ἔσεισε καὶ ταῦτα ἀφορμῆς δεόμενος εἰς τὸ τὸν ἄνθρωπον ἀφελέσθαι τὸ σκῆπτρον. μετέμελε γὰρ αὐτῷ μεταδόντι τῆς ἀρχῆς, οὐχ ὡς εὑρόντι κακόν, ἀλλ' ὡς ἑαυτοῦ βελτίονα. καὶ ἦσαν οἱ πάντα ἐξετάσοντές τε καὶ μηνύσοντες, οἳ καὶ συκοφαντοῦντες εὔφραινον. 11. ὧν πρῶτος Ἐλπίδιος, ὃν οὔτ' ἂν ἔλαθεν ὕπαρχόν γε ὄντα πρᾶγμα τοσοῦτον οὔτ' ἂν ἐσίγησεν αἰσθόμενος μέλλων γε εὐεργέτης ἔσεσθαι βασιλέως. εἰ μὲν οὖν ἔφρασε, δεῖξον· εἰ δ' οὐκ εἶπεν, οὐδ' ἐπέπρακτο, ἀλλ' ὁ τὸ στρατόπεδον ἐφ' αὐτὸν πολλοῖς καὶ μεγάλοις ἀδική-

---

10 cf. t. II 275, 6 sq. 13 cf. ep. 1463 | Amm. XXI 6, 9

---

1 ἣν ἔσπειρε] ἤνεσ. cum lacuna 7 fere litt *La* ἤνεσ cum lacuna 30 fere litt *Mo* ἠνέσχετο *Pa* ἔσπειρε h. l. non est *genuerat*, ut vertit Re Anim (cf. t. II 153, 10), sed *inibat* ut in loco a Suida s. v. Ἑρμίας allato ἔσπειρε τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα | post ἔσπειρε lacuna fere 16—17 litt *CAPUIV* Bong Re quam verbis ταύτην ἀπέκτεινε explevi cum Cobeto l. l. coll. p. 241, 16 sq. ἀπέκτεινεν ἂν vel φαρμάκῳ ἂν ἀνεῖλε Bong Anim p. 255, ὀλέθρῳ παρέδωκε Monnerius 4 ἔχων *Mo* 5 ἔκρυπτε *CPUIV* Bong | ἂν om *CAPUIV* Bong | τὸ ἄγος om *Mo* 6 οὔτ' (1)] οὐκ Bong 8 ἔσεισεν *A* | εἰς τὸ inser *I*[3] 11 βελτίονα (νι suprascr.) *A* sed α in ras m[1] et ·νι· suprascr m[2] βελτίονα *P* sed α in ras m[3] βελτίονι *UMo* 15 τε *U* 16 οὐ δ' *I* Bong qui εἰ δ' coni, quam lectionem codicibus „*Palat. et Vatic.*“ confirmari Anim p. 253 adnotavit 17 ἐφ' αὐτὸν scripsi cum Cobeto Coll. 132 ἐπ' αὐτὸν libri edd

μασι κεκινηκὼς καὶ τοῖς Ἰουλιανοῦ διασωθεὶς δάκρυσιν ὧν ὤφειλε χάριν, τούτων ἀπαιτεῖ δίκας ψευδόμενος.

12. | Τὸ ψεῦδος δὲ τοῦτο σὺ διηγούμενος ἡμῖν R II 322 τὴν παρὰ σαυτοῦ ψῆφον προσετίθεις καὶ φωνῇ καὶ βλέμματι καὶ τοῖς ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἀνθρώπῳ κιναίδῳ κατὰ ἀνδρὸς σώφρονος συναγορεύων οὐκ ἀναμνησθεὶς τῆς Φοινίκης οὐδὲ τῆς Φοινίκων ἀρχῆς, ἣ πρώτη πρώτῳ σοι μετὰ τὴν μοναρχίαν ἐδόθη. σὲ μὲν γὰρ οὐκ ἠπίστατο, ὑπὸ φίλου δὲ ἐξηπατᾶτο. παροινοῦντος δὲ σοῦ καὶ σωφρονεῖν οὐ δυναμένου τὰ πονηρὰ καλὰ νομίζειν οὐκ εἶχεν, ἀλλ' ἤχθετο. σὺ δ' ἀντὶ σαυτοῦ τὸν ἄριστον ἐκεῖνον ἐμίσεις δέον τῷ μὲν εἰδέναι τῆς ἀρχῆς χάριν, ἐγκαλεῖν δὲ τοῖς σοῖς ὀφθαλμοῖς ἢ ὅτῳ ταῦτα δὴ τὰ τῶν ἐρώτων γίγνεται.

13. Ἀλλ' ἐκεῖσε ἐπάνειμι, ὅτι κοινὸν Ἐλπιδίου τε καὶ σοῦ τὸν κατ' ἐκείνου λόγον ἐποίεις ἐπαινῶν μὲν τὸν εἰπόντα φανερῶς, ἐπαινῶν δὲ οἷς ἔφην ἄρτι τὰ εἰρημένα. καίτοι καὶ τὸ μὴ κακῶς λέγειν κἀκεῖνον καὶ ταῦτα δεινὸν ἂν ἦν, | σὺ δ' ὡς ᾤου με πεί- R II 323 σειν, οὕτως ἐχρῶ τοῖς λόγοις, οὐκ ἐνεγκόντος δέ μου δικαίως καὶ ἐμαυτῷ μὲν ἥκιστα, μάλιστα δὲ Ἐλπιδίῳ πρέποντα φθεγξαμένου τότε μὲν οὐδεμίαν δείξας ὀρ-

8 cf. Sievers p. 250 23 cf. p. 240, 18 sq.

8 πρώτη] ras 7 litt *I* lineola expleta m[3], om Bong 10 ἐξηπάτητο Cobet l. l. 11 δέ σου *MoV* | σωφρονεῖν om Bong 12 δὲ Re 15 γίνεται *V* 17 ἐκείνου λόγον in ras 5 litt *P*[3] 20 δὲ Re 21 τοῖς *A* sed γρ καὶ in marg, in ras *P*[3] καὶ *U* | δέ μου] ἂν ἐμοῦ *Mo* 22 ἥκιστα *P* sed στ in ras m[4] 23 οὐδὲ μίαν *A* | ὀργὴν *I* sed μ supra γ scr m[3] ὁρμὴν *CAPUV*

γὴν ἀπῆλθες, σκοπῶν δὲ ὅπως ἂν ἀμύναιό με, τῷ καταλῦσαι τὰς παρ' ἡμᾶς εἰσόδους τοῦτο ἐποίησας. 14. *διὰ τί; οὐ γὰρ ταὐτὸν Ἐλπίδιός τε καὶ Πολυκλῆς. οὐδ' εἰ τὴν ὥραν ἔφην ἐκεῖνον ἀποδεδόσθαι, καὶ σέ, οὐδὲ τὸ τοῦ δεῖνος ἐν Ῥώμῃ κελεύοντος ἰέναι συγκοιμησόμενον τοῦτο ἦν Πολυκλέους, οὐδ' εἰ δεδέσθαι χρῆν ἐκ τούτων ἐκείνῳ τὴν γλῶτταν, παρὰ σοῦ σιγὴν ἀπῃτοῦμεν. ἀλλὰ γὰρ ὁρᾶν μοι τὴν αἰτίαν τῆς ὀργῆς δοκῶ. κοινὰ κατ' ἀμφοτέρων, ὡς ἔοικεν, ἦν ἐκεῖνα τὰ λεγόμενα· ἴσα μὲν ὑμῖν τὰ λήμματα, ἴσαι δὲ*
R II 324 *νύκτες· ἴσα μὲν ἐκερδάνατε, | ἴσα δὲ κεχάρισθε. ᾤου τοίνυν οὐ περὶ ἐκείνου μᾶλλον ἢ σαυτοῦ ταῦτα ἀκούειν. καὶ τοῦ μὲν ἐγὼ κατηγόρουν, σὺ δὲ σαυτοῦ.* 15. *ταὐτὸ δ' ἄν μοι δοκοῦσι παθεῖν, εἰ καὶ πλείους ταὐτὰ παθόντες ἐκείνῳ τῶν λεγομένων παρόντες ἤκουον· τρωθῆναι γὰρ ἂν ὑφ' ἑαυτῶν καὶ ὧν ἑαυτοῖς συνῄδεσαν. ἴσμεν δὲ ταὐτὸ κἂν ταῖς ἐπιδείξεσι τῶν λόγων γιγνόμενον. ὁ μὲν γὰρ τὸν λόγον ἐργαζόμενος δεηθεὶς τοιούτων τινῶν ἐμνήσθη, ὁ δέ*

---

5 cf. p. 240, 19 sq.

---

1 ἂν inser I^3 2 comma non post με, sed post εἰσόδους Re | καταλύσαι *I* sed ´ e ˜ corr m^3 | ἡμᾶς *A* sed ας, ut videtur ex ων corr, in ras ἡμῶν *C* ὑμᾶς *Mo* 3 διατί *PIMoV* 4 ὡῤᾶν *A* | ἐκεῖνον ἔφην *Mo* | ἀποδόσθαι *Pa* et Cobet l. l. fortasse recte 5 οὐδὲ τὸ scripsi οὐδ' (εἰδ' *Pa*) εἰ libri edd „*hic sine dubio v. ἐμνήσθην desideratur*“ Re 7 ἐκεῖνον *I* Bong 8 ἀπαιτοῦμεν (η *supra* αι) *La* ἀπαιτοῦμεν Re 10 ἴσα *P* sed ´ in ras m^3 | ἶσαι *Mo* 11 „*malim αἱ νύκτες*“ Re | ἴσα (bis) *PI* sed ´ e ˜ corr P^3I^3 | „*malim δ' ἐκεχάρισθε*“ Re κεχάρισθε plusquamperfecti formam dixit Boissonadius Not. et Extr. XI 2, 154 12 ἦσαν τοῦ *Mo* 13 ταῦτα — 15 πλείους om *Mo* 14 δὲ Re | οἱ *I* Bong 16 ἂν om *Mo*

τις εἰδὼς αὐτὸν ἐρυθριάσας κατέδυ τὴν μὲν γνώμην οὐκ ἔχων τοῦ μνησθέντος αἰτιάσασθαι, τῷ ῥηθέντι δὲ πεπληγμένος. ἀλλ' οὐ πολεμεῖ τῷ σοφιστῇ καταβὰς οὐδ' ὑβρίσθαι φησὶν οὐδ' ὀφείλειν αὐτὸν τῶν εἰρημένων δίκην οὐδ' εἰ τῶν λαλούντων ἦν αὐτῷ καὶ προσιόντων, ταῦτα οὐκέτι ἐποίει. 16. *σὺ δὲ ἀνέστης καὶ ἀπεπήδησας, ὥσπερ αὐτὸς ὢν Ἐλπίδιος. εἰ δ' ἀχθεσθῆναι φῂς οὐκ ἐν δίκῃ κακῶς ἀκηκοότος τοῦ φίλου, χρῆν ἐλέγχειν καὶ ταύτῃ τῷ φίλῳ βοηθεῖν. ἀλλ' οὐκ ἐνῆν. πῶς γὰρ τῷ καὶ αὐτῷ φάσκοντι τοιοῦτόν τινα περὶ | αὐτοῦ δεδέχθαι λόγον;* R II 325

17. *Διὰ δὴ τῆς δεινῆς ταυτησὶ τιμωρίας ἴσθι διδάξας ἡμᾶς, ὃς ἐν νεότητι γένοιο. τί δὴ καὶ βεβλάμμεθα ταύτῃ τῇ δίκῃ, μάθοιμ' ἂν ἡδέως. οὔτε γὰρ χείρω μοι τὰ περὶ τὴν τέχνην οὐκέτ' εἰσιὼν ἐποίεις οὔθ' ἡνίκα εἰσῄεις, βελτίω, ὃς εἰς φλυαρίαν μὲν οὐκ ὀλίγον κατανήλισκες τοῦ χρόνου, ὃν δὲ λέγοντα κατελάμβανες νέον, ἀθυμεῖν ἠνάγκαζες τῇ περὶ τὴν ἀκοὴν ὠμότητι.* 18. *φίλος δὲ ἦσθα μὲν οὐδέποτε, δοκεῖν δὲ ἠξίους. ἀεὶ δὲ οὗ λήσειν ἤλπισας, ἔβαλλες. ὃς καὶ τὰ περὶ τῶν ἀστέρων καὶ τῆς δι' αὐτῶν ἐπικουρίας ῥήματα διαστρέψας ἐχθροὺς ἡμῖν ἐποίεις, ὧν τὴν εἱμαρμένην ᾐτιώμεθα, ταῦτ' ἐπ' ἐκείνους μεταφέρων, ἐμὲ μὲν ἀδικῶν, κολακεύων δὲ ἐκείνους, ἐν ταῖς ἐκείνων κακοτεχνίαις τὰς ὑπὲρ τῶν*

---

10 cf. p. 241, 3

---

1 *ἰδὼν I* sed *εἰδὼς* suprascr m[3] | *ἑαυτὸν* Re 4 *οὐδὲ* (2) Re | *ὀφείλῃ Mo* | *αὐτὸν* scripsi ex *I* auctore Re qui *αὐτὸν αὐτῷ* scribendum coni *αὐτῷ* reliqui libri edd (*αὑτῷ* Monnier) 6 *οὐκ ἔτι A* 7 *ἀπεπήδησας* scripsi auctore Cobeto Coll. 132 *ἀνεπήδησας* libri (*ἐκπηδήσας La*) edd 9 *ταυτὸν Mo* 13 *δὲ V* | *βεβλάμμεθα P* sed *εβλ* in ras m[3] 14 *δικαίως* Bong 15 *οὐκ ἔτ' AP* sed in hoc ' supra ε eras 22 *ᾐτιώμεθα* om *Mo*

μεγίστων ἐλπίδας πεποιημένος, ἀρχῶν καὶ γάμων· καὶ γὰρ γάμων ἔτι σε φροντίζειν ἀκούω μέλλοντα τοσαύτην στεφανώσειν πολιάν. 19. *δύνασθαι δὴ ταῦτα ποιεῖν νομίζεις τούτους τοὺς καταράτους διὰ καμίνων τε καὶ τέφρας τῆς ἐκεῖ καὶ πυρός. καὶ πολλὰ μὲν ἐξηπάτησαι, τοῦ δ' ἕξειν τι δι' αὐτῶν νομίζειν οὐκ ἔληξας. ἀλλ' ἀντὶ τοῦ τι σχεῖν τὸ σχήσειν προσδοκᾶν ἀρκεῖ καὶ περιέρχῃ πυνθανόμενος οὐ μόνον εἴ τις ἄκρος ἐν τούτοις ὡς ἀληθῶς, ἀλλὰ καὶ εἴ τις μέσως μετέχει τοῦ πράγματος καὶ εἴ τις φαύλως, καὶ πείθῃ κἂν τούτοις εἶναί γε πολλάκις μείζω τῶν παρὰ τοῖς τελείοις καὶ βαδίζεις παρ' αὐτοὺς κἀκείνους ἀξιοῖς παρὰ σὲ καὶ τοὺς ἡλικιώτας ἀφεὶς ταῖς μετὰ τούτων* R II 326 *χαίρεις διατριβαῖς ταῖς μὲν ἐν ἐρημίᾳ, ταῖς | δὲ καὶ ἐν πλήθεσιν, ἀφαιρῶν τὴν τῶν προτέρων ὑποψίαν τοῖς δευτέροις.* 20. *καὶ οὕτω σφόδρα τούτων εἵνεκα τοὺς τοιούτους διώκεις, ὥστ' οὐδεὶς τῶν ὁρώντων οὐχὶ μάντις ἐστὶν ἀληθὴς ὑπὲρ τούτων ὑμῖν εἶναι λέγων τοὺς λόγους. τούτοις ἀντὶ χρημάτων παρέχεις τὰ κατ' ἐμοῦ ῥήματα καὶ φῂς ἐκφέρειν τἀπόρρητα καὶ τὰ 'κείνων πρὸ τῶν ἐμῶν ποιεῖσθαι. εἰ δὲ μᾶλλον εἶναί σοι δόξαιμι γόης ἐγώ, ἐγὼ μὲν ἠδίκημαι, οἱ δὲ ἠδικήκασι καὶ μετ' ἐμοῦ σοι τετάχθαι κάλλιον.*

---

2 *σε φροντίζειν ἔτι C* | *ἀκούω* in marg add A^2, inser I^3 3 *δὴ A* sed *γρ διὸ* in marg *διὸ CMo* 6 *ἐξηπάτησαι P* sed *η* (1) in ras m^3, *πα* m^2 *ἐξηπάτησε Mo* | *δὲ* Re | *τι* om *C* 7 *ἔληξεν Mo* | *τί APIMoV* | *χρήσειν Mo* 8 *περιέχῃ* Bong 10 *πάθῃ Mo* 11 *γε P* sed *γ* in ras m^4, *I* sed *γ* e *τ* corr m^3, *U* *τε CAMoV* *τι* Re | *μείζω* scripsi e *V* ut coni Re Anim *μείζων* reliqui libri Bong *μεῖζον* Re 14 *ταῖς* (bis) *P* sed ˜ add m^3 | *ἐν* om Bong 16 *ἕνεκα* Re 20 *φὴσ PMo* 21 *τἀκείνων* edd | *δ' οὐ* Monnier

21. *Εἶπον μὲν οὖν δεήσεσθαι τῶν ἀστέρων καὶ πειράσεσθαι πολλαῖς ἱκετείαις ποιῆσαι τὸν Ἄρη πραότερον, θῶμεν δὲ εἰρῆσθαι τὰς τούτων ἐπιχειρήσειν ἀπώσασθαι βολάς. κατ' ἄμφω τοίνυν ἐχρῆν ἐμοί σε συνάχθεσθαι, εἴτ' ἐπ' ἐμοί τι συνέκειτο εἴτε κενὸς ἦν ὁ φόβος καὶ δείματα μάταια. δυστυχῶ γὰρ δὴ τοῦτό γε. σὲ δὲ οὔτε ὑπώπτευον οὔτ' ἔφην κατ' ἐμοῦ τι καμεῖν. τί οὖν τὸ τῆς μεταβολῆς αἴτιον; τί τὸ τῆς φυγῆς;* 22. *ἠ σοι δοκοῦμεν ἀδικεῖν οὐκ ἐγκώμια γράφοντες τῶν ἐπ' ὀλέθρῳ πολλῶν ἐν μὲν ἡμέρᾳ καθευδόντων, νυκτὸς δὲ ἀξιούντων ἐπιτάττειν δαίμοσι; καίτοι φῂς οὐδενὸς ἐν τοῖς τοιούτοις κακοῖς ὕστερος εἶναι, μᾶλλον δὲ τῶν μὲν οὐκ ἐλάττω, τῶν δὲ ἐπίστασθαι πλείω. ἀλλ' ὅμως καὶ τοῖς χείροσι | κατὰ τὰς* R II 327 *τοιαύτας βλάβας ὡς ἥδιστα σύνει τό τι περὶ τοιούτων ἀκούειν ἢ λέγειν ἥδιον ἑορτῆς ἄγων. καίτοι χρῆν τοῖς πάλαι κινδύνοις πεπαιδεῦσθαι. σὺ δ', ὡς ἔοικε, κακίων τῷ διαφυγεῖν γεγένησαι.*

2 *ἀστέρων* scripsi coll. p. 247, 20 *ἀνδρῶν* libri Bong Re *ἄστρων* Monnier | *πολλαῖς* scripsi *πολλάκις* libri edd | *πραότερον* *PIMo* 3 *ἐπιχειρήσεις* Bong 4 *βουλάς* *I* sed *υ* del | *καὶ κατ'* *V* | *ἐχρῆν* inser I^3 5 *τις* *I* Bong *τε* *Mo* 6 *δυστυχῶ* scripsi e *CP* sed in hoc *γρ ἐς* supra *ῶ* m^3, *UV* *δυστυχὲς* *A* sed *γρ δυστυχ͂* in marg, *IMo* edd | *δὴ* om *I* Bong 7 *οὔτε* Re 9 *ἠ* scripsi *ἤ* libri (*ἧς* *La* *τί* *Pa*) edd | *ἀδικεῖν* inser I^3 11 *δαίμοσιν* *AP* 12 *φῂς* *PIMo* | *κακοῖς* om Bong 13 *τῶν* (2) *P* sed ˜ add m^3 15 *συνίει* Bong | *τὸ τί* *APIMo* 16 *ἑορτῆς* *I* sed *ἑο* in ras m^3 18 *τῶν* *Mo* | *πρὸς πολυκλέα* subscr PI^3

XXXVIII[1]).

Oratio κατὰ Σιλβανοῦ sub finem vitae, certe post annum 388[2]) conscripta qua Libanius nequitiae Silvani, decurionis Antiocheni, olim discipuli sui, imagine ducta ut immunitate privetur a senatu Antiocheno petit, 'corporis' fere finibus circumscripta mansit. Parvus igitur numerus codicum est quibus ad nostram aetatem pervenit. Sunt autem hi decem:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIV fol. 283. Vide t. I p. 10 sq. et supra p. 164. Contuli.

2. Patmius 471 (= Pa) saec. XIV fol. 316. Vide t. I p. 41 sq. et 69. Contulit meum in usum gratiose Staurus Teliacus.

3. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 175v. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

4. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 203. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

5. Cheltenhamensis 10618 saec. XVII/XVIII fol. 66 a Leonardo Adami e *P* transscriptus. Vide t. I p. 282 sq.

6. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 230v. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

---

1) Oratio XXXVII editionis Reiskianae t. II p. 327—341 in hac editione supra p. 58—79 reposita est.

2) Nam rhetoris Latini quem hoc anno Antiochia accepit (t. I 192, 19—193, 6), mentio fit in hac oratione p. 255, 16. Et Silvanus qui, cum Libanius scholam Antiochiae aperiret i. e. vere anni 354, a patre Gaudentio rhetore ad hunc deductus erat (p. 253, 2 sq.), iam filium adulescentem habet (p. 255, 13), Gaudentius vero senio confectus mortem obierat (p. 259, 10; 261, 8). Cf. Sieversium p. 188 not. 3.

7. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 265v. Vide t. I p. 24 sq. Allatius in margine eius lectiones varias Palatini et Vaticani 81 adnotavit.

8. Neapolitanus II E 17 (= N) saec. XIV fol. 165v. Vide t. I p. 211 sq. et 392.

9. Vaticanus gr. 81 (= Va) saec. XV fol. 230. Vide t. I p. 209 sq. Contuli.

10. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 217. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

Qui ut iidem atque qui orationem XXVIII continent, ita etiam eodem necessitudinis vinculo inter se coniuncti sunt, de quo ad stemma p. 45 propositum te delego illud unum addens teste singulari vitiorum consensu (p. 255, 5; 261, 1 et 2) Patmium ex eodem quo *C* fonte fluxisse.

Apud grammaticos florilegiorumque auctores nullum locum inveni.

Oratio primum a Bongiovannio (= Bong) Venetiis anno 1754 p. 218—229 e codice *I* edita est.[1]) Cuius vitia nonnulla divinando sanavit Reiskius Animadversionum volumine quinto p. 570—571, plura ope codicis Augustani in editione quam uxor prelis commisit t. II p. 342—352. In hanc etiam pars notarum Animadversionum transiit.

1) Cf. t. I p. 214.

XXXVIII.

ΚΑΤΑ ΣΙΛΒΑΝΟΥ.

R II 342 1. *Οὐδὲν θαυμαστὸν Σιλβανὸν τὸν Γαυδεντίου κακῶς με λέγειν· καὶ γὰρ τὸν ἑαυτοῦ πατέρα Γαυδέντιον. ἐκεῖνον δέ γε πρὸς τῷ λέγειν καὶ ἐποίησεν. ἐμοὶ δὲ παρῄνουν μέν τινες καὶ αὐτὸς δὲ ἐμαυτῷ πολλάκις σιωπῆσαι, νομίζων δὲ σωφρονεστέρους τοὺς ἄλλους ποιήσειν τῷ περὶ τούτου λόγῳ κρεῖττον ἡγησάμην εἰπεῖν ἢ σιωπῆσαι. καὶ ἅμα πολλοὺς οἶμαι τῶν νῦν αὐτῷ διαλεγομένων πείσειν φεύγειν ταυτηνὶ τὴν ὁμιλίαν ὡς ἔχουσάν τι μύσους.*

C = codex Chisianus
Pa = Patmius 471
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
I = Marcianus append. XCI 2
B = Barberinus II 41
Va = Vaticanus gr. 81
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII

---

2 cf. ep. 457. 174. 659. 332

---

1 *τοῦ αὐτοῦ κατὰ V* $\bar{\mu}$ ante *κατὰ A*, post *σιλβανοῦ C* qui *να´* in marg habet *λόγος τριακοστὸς πρῶτος* post *σιλβανοῦ V* rubr, *λόγος M´ Pa* *λόγος λα´* in marg *I*, *μς B* rubr 4 *ἐκεῖνον I* sed *εῖ* in ras m² 6 *ποιήσειν τοὺς ἄλλους Pa* 8 *εἶναι V* 9 *οὓς οἶμαι* ante *πείσειν* inser *V*ˢ 10 *μίσους IVa* Bong

2. Ἐγὼ γὰρ ὡς ἧκον δεῦρο καὶ ποιεῖν ἠρξάμην τοῦτ' ἐφ' ὅτου καὶ νῦν εἰμι, προσελθών μοι Γαυδέντιος, ἀνὴρ ἐπιεικής τε καὶ σώφρων κἀν τῷ παιδεύειν πολὺν διεξελθὼν χρόνον, δείξας τουτονὶ Σιλβανὸν καὶ παῖδα αὐτοῦ προσειπὼν ἐδεῖτό μου καὶ τοῦτον ἐν τοῖς φοιτῶσιν ἔχειν· μισθοῦ μεμνημένος. ἐγὼ δὲ πρὸς μὲν τὸν μισθὸν ἠγανάκτησα, τουτονὶ δὲ ἡσθεὶς ἔλαβον, ὅστις μὲν ἔσται περὶ τὸν διδάσκαλον, οὐκ εἰδώς, τιμῶν δὲ οἷς ἠδόμην τὸν πατέρα. καὶ ἦν μοι πλείων | περὶ τοῦτον ἢ τινα ἄλλον ὁ πόνος σκληρᾶς τε R II 343 οὕτως ὄντα φύσεως καὶ οὐχ οἵας ὀξέως δέχεσθαι τὰ λεγόμενα, ἀλλ' ὅμως ᾤμην δεῖν αὐτὸν καὶ οὕτως ἐπαναγκάζειν. 3. δόξας τοίνυν δύνασθαι λέγειν δίκας ἐλθὼν ὑπὲρ τὸν Εὐφράτην ἀργύριον κτησάμενος ἧκεν ἐνταῦθα ἐπ' ἴσοις. καὶ βοηθειῶν μὲν ὧν εἰκὸς ἦν ἐν τοιούτῳ πράγματι παρ' ἐμοῦ τυχεῖν, ἔτυχε, κακὸν δὲ ἄρα εὖ ποιῶν οὐκ ἠπιστάμην, πρὶν δὴ ἡ περὶ τὸν πόδα συμβᾶσά μοι τύχη τὸ πᾶν εἰς φῶς ἤγαγεν, ὅτε δὴ τῶν ἄλλων ἁπάντων ὀδυρομένων καὶ τοῦ λόγου

---

17 cf. t. I 167, 7 sq.

---

6 ἤτοι ἐν τοῖς μαθηταῖς V^2

---

1 γὰρ] δὲ V 5 αὐτοῦ P sed ʽ in ras m^2, Re αὐτοῦ reliqui libri Bong 8 περὶ P sed ʼ add m^3 | τὸν διδάσκαλον P sed ν (1) add et δασκαλ in ras m^3 τὸ δικαστήριον A sed οἶμαι διδάσκαλον in marg m^2, BVa 14 κτησόμενος? 15 ἐπ' ἴσης Pa sed γρ ἐπ' ἴσοις in marg | βοηθειῶν C sed ὧν eras et ϥ (= ους?) suprascr | ἐν τοιούτῳ B sed ἐν τοιού in ras m^2 18 τὸ πᾶν C sed e τοῦτον corr m^2, A sed γρ τοῦτον in marg τοῦτον πάντα P sed πάντα e πᾶν corr m^3, BVa ταύτην Pa sed γρ τὸ πᾶν in marg

τοῦ περὶ τῆς συμφορᾶς ἐν ἁπάσῃ πόλει πεποιηκότος δάκρυα μόνος οὗτος κατασχεῖν αὑτὸν οὐκ ἐδυνήθη οὐδὲ συγκρύψαι τὴν χαρὰν λύπῃ πεπλασμένῃ, ἀλλὰ καὶ δὶς καὶ τρὶς ἐρόμενος ἀπιστῶν, εἰ τοσοῦτον ἀγαθὸν αὐτῷ γεγένηται, ἐπειδὴ τοῦθ' οὕτως ἔχειν ἔγνω καὶ οὐ ψεύδεσθαι τὸν λόγον, ἀναπηδήσας τε καὶ ἄρας ὑψηλὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἑαυτὸν καὶ κροτήσας καὶ τἄλλα δὴ τὰ τῶν ἡδομένων ποιήσας ἐπέθηκε λαμπρᾷ τῇ φωνῇ τοῦ Διὸς εἶναι τοῦτο τὰ δίκαια ποιοῦντος. 4. καὶ ταῦτα ἐγὼ κατακείμενός τε καὶ ἐν ὀλίγαις ὢν σωτηρίας ἐλπίσιν ἤκουον καὶ πρὸς ἐμαυτὸν ἐλογιζόμην, εἴ τι πώποτε πέπονθεν ὑπ' ἐμοῦ κακῶς, ὥστε καὶ |
R II 344 ἐπιχαίρειν. εἶτ' εὐεργεσίας μὲν εὕρισκον, ἄδικον δὲ οὐδὲν οὐδὲ λυπηρόν. ἀχθομένου τοίνυν μου τούτοις λέγει τῶν τις παρακαθημένων ὀψέ ⟨με⟩ μεμαθηκέναι τὸν ἄνθρωπον τόνδε ἀρξάμενον πάλαι καὶ πρὸ τοῦ πτώματος εἶναι κακὸν εἰς ἐμέ.

5. Τί ποτ' οὖν αὐτῷ βούλεται τὸ τὸν θεὸν ἐπαινεῖν ἐν τῷ τοῦ ποδὸς πάθει; τὰ μετὰ τὸ δεῖπνον παρὰ τοῦ τὰ Ὀλύμπια τιθέντος διδόμενα τοῖς δαιτυμόσι φέρειν οἴκαδε βαρεῖάν τε καὶ οὐ φορητὴν ἐποίει τὴν λειτουργίαν καὶ ἦν κίνδυνος μὴ μένειν τὴν ἑορ-

---

4 Plat. Phil. p. 59 E. Gorg. p. 498 E. Leg. XII 956 E
20 cf. t. III 118, 12 sq. R

---

1 τοῦ om Bong | τῇ ante πόλει inser Re at cf. t. I 167, 7 περὶ οὗ ποία πόλις οὐκ ἀκήκοε τῶν ἐν ἠπείροις ἢ νήσοις; 2 αὐτὸν *I* Bong 3 χάριν *B* et in marg *Va* 4 καὶ (1) om Bong 5 αὐτῷ Re αὐτῷ libri Bong | ἔχον *V* 7 ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς γῆς *V* | τἄλλα *A* 8 τὰ om Bong 10 τε om *I* Bong 12 πώποτε om *IV* 15 τις μοι παρακαθημένων *Pa* | με inserui cum Sinteni qui με margini editionis Reiskianae adscripsit 19 τὸ] τὸν *B*

τήν. τοῦτ' ἐγὼ παῦσαι βουλόμενος παρήνεσα μὲν πολλοῖς, ἔπεισα δὲ ἕνα τῷ συμβούλῳ τὴν συμβουλὴν κρίναντα· μὴ γὰρ ἂν ὑπ' ἐμοῦ τι ῥηθῆναί ποτε τῶν οὐ καλῶν. καὶ τυγχάνοι γε τοῦ Διὸς ἀντὶ τούτων εὐμενοῦς αὐτός τε καὶ ἡ τήθη. τῶν μὲν οὖν ἄλλων οἱ μὲν ἐπῄνουν, οἱ δὲ οὐκ ᾐτιῶντο, εἰ δέ τις καὶ ἤχθετο, ἀλλὰ σιγῇ τοῦτό γε· μόνος δὲ οὗτος ἐκεκράγει καὶ τῷ μὴ τεθνάναι με δῆλος ἦν λυπούμενος, τῆς γὰρ αὐτῆς ἦν δήπου ψυχῆς τούτῳ τε ἥδεσθαι κἀκεῖνο βούλεσθαι, καὶ ἦν ἀδικώτερος τῶν οὐ συγγενομένων ἡμῖν ὁ πεφοιτηκὼς καὶ τῶν τι δεδωκότων ὁ μηδ' ὁτιοῦν.

6. Τῷ δὲ καὶ παῖς ἦν ἐν τοῖς παιδευομένοις ἀμισθὶ καὶ οὗτος, ὥσπερ ὁ πατήρ, τὴν ἐμὴν ταλαιπωρίαν καρπούμενος. βουλόμενος δή με καὶ διὰ τοῦ παιδὸς ἀδικεῖν ἀποσπάσας τῶν ἐμῶν | θυρῶν φέρων θα- R II 345 τέρᾳ φωνῇ δίδωσιν οὐκ ἐκείνης ἐπιθυμῶν, ἀλλὰ ταύτην ὑβρίζων, μᾶλλον δὲ ἐμὲ τοῖς δευτέροις. καὶ παραγγέλλει τῷ παιδὶ τῷ ταῖς πολλαῖς σαρξὶν ἀγαλλομένῳ τοῖς θεοῖς ἴσον ἄγειν τὸν Λίβυν τὸν καταγέλαστον φείδεσθαί τε ἐν τοῖς ἐκείνῳ λυσιτελοῦσι μηδενός, μὴ ῥήματος, μὴ ἔργου, μὴ χειρός, μὴ ποδός, μὴ πολέμου, μὴ μάχης, μὴ τραυμάτων μηδ' εἰ μέλλοι τοῖς ἐμοῖς συμπλέκεσθαι. 7. καὶ διετέλει δὴ θορυβῶν, ἀπειλῶν,

16 t. I 193, 6. t. III 261, 6 sq. R. cf. t. I 144, 11

4 τε *Va* 5 ἡττήθη *C* sed in ἡ τήθη corr m², *Pa* sed ἡ τήθη in marg 9 δὲ Re 11 τί *APIBV* | μὴ δ' ὅτι οὖν *A* μὴ δ' ὁτιοῦν reliqui libri Bong μηδοτιοῦν Re 13 ἄμισθος *Pa* 15 δέ *Pa* 16 ἀδικεῖν om *I* Bong qui id vel simile excidisse coni 23 μὴ δ' *IB* 24 διετέλεις *V*

[ποιῶν], παροινῶν. καὶ ὁπότε τις αὐτὸν αἰτιάσαιτο τὸν πάππον λέγων, οὐ γὰρ δὴ τὸν πατέρα γε, ἐπὶ τὸ τῷ διδασκάλῳ βοηθεῖν κατέφυγε. καὶ σχῆμα τοῦτο τοῖς ἀδικήμασιν ἦν τούτου διδάξαντος ἐκεῖνον τὴν καλὴν ταύτην ἀπολογίαν κέρδος αὐτοῦ ποιουμένου τὰς περὶ τοὺς νέους ταραχάς.

8. *Καὶ τοῦτο τοσοῦτον ὂν ἧττόν ἐστι τοῦ ῥηθησομένου. δοὺς γὰρ αὐτὸν τοῖς τῶν καλῶν ἐρασταῖς |*
R II 346 *ὑπηρέτην καὶ τοῖς μὲν ἔξω, τοῖς δ' εἴσω συνὼν καὶ πολλοῖς διαύλοις τὰ παρ' ἑκατέρων εἰς τοὺς ἑτέρους φέρων μερίτης γινόμενος τῶν ἐρωτικῶν δώρων πολλοὺς οἴκους ἀθλίους ἐποίησε νύκτας τε καὶ ἡμέρας τῆς αὐτοῦ κακίας ἀναπλήσας, ὁπότε μὴ δύναιτο ἕτερον ἀγαγεῖν, παρέχων αὐτόν, πόρνος ὁ αὐτὸς καὶ προαγωγός.* 9. *καὶ μηδεὶς εἴπῃ· καὶ τί ταῦτα πρὸς τὸν πατέρα; εἰ μὲν γὰρ ἠγνόει τὰς ἐργασίας ταύτας, ἦν μὲν ἂν οὐδ' οὕτω συγγνώμη. μηδεὶς γὰρ πατὴρ ἀγνοείτω τὸν αὐτοῦ μηδὲ τῶν ἐλαττόνων φροντίζων, οἷον οἰκετῶν καὶ χρημάτων καὶ ἵππων καὶ ὄνων, τῶν οὕτω μεγάλων ὀλιγωρείτω. τί γὰρ πατρὶ παιδὸς τιμιώτερον; ὅμως δ' οὖν δοκείτω τι λέγειν λέγων ἄγνοιαν. νῦν δ' οὐδὲ τοῦτ' ἔστιν αὐτῷ πολλάκις ἀκηκοότι καὶ παρὰ πολλῶν ἀνθρώπων· Σιλβανέ, κακοῦ παιδὸς ὢν*

---

11 cf. t. III 31, 18. IV 754, 19 R. Dem. p. 889, 7 · 12 cf. t. II 404, 3 R

---

1 *ποιῶν* ut e sequenti *παροινῶν* corruptum cancellavi *πτοιῶν* coni Re Anim | *τίς* *I* 2 *τὸ* *P* sed ὸ in ras m[3] 5 *αὐτοῦ* Re 8 *αὐτὸν* *V* 9 *τοις* (1) *P* sed ˜ add m[3], *I* 11 *μέχρι* *Pa* sed *μερίτης* in marg | *γενόμενος* *CI* Re 13 *τῆς* om Bong | *αὐτοῦ* *CIV* 14 *ἄγειν* *I* Bong | *ὁ* om Bong 15 *εἴποι* *I* Bong 18 *μὴ δὲ* *APIBV* 20 *παιδὶ πατρὸς* *B* 21 *τί* *I*

πατὴρ πράως φέρεις τοῖς βουλομένοις μὲν ἐκδόντος τὴν ἑαυτοῦ νεότητα, λήξαντος δὲ οὐδὲ νῦν, ἑτέρων δὲ παῖδας εἰς ταὐτὰ καταποντίσαντος, ἐκ δὲ ἀμφοτέρων τούτων ἀργύριον εἰς τὴν σὴν οἰκίαν εἰσηχότος; οὐκ ἐκβαλεῖς; οὐ μετὰ πληγῶν; οὐ μετὰ τραυμάτων ἢ καί, νὴ Δία γε, δικαστηρίου; 10. *οὗτος δὲ ταῦτα ἀκούων ἐπισχήσειν μὲν ἔφασκεν αὐτόν, εἴα δὲ εἶναι τὸν αὐτὸν καὶ ζῆν ἐν ἴσοις καὶ λαμβάνειν ὅμοια καὶ βλάπτειν ἃ πρότερον, τὸ πλέον εἰδὼς τῆς ἀδοξίας ἐπ' ἐμὲ βαδιούμενον διὰ τὸ δοκεῖν ἐμὴν εἶναι τὴν ἀρχήν, εἰ καὶ τἀληθὲς ἑτέρως ἔχοι. τοῦ δὲ τὰ τοῦ παιδὸς εἰδέναι τε τὸν πατέρα καὶ ἐπαινεῖν εἰδότα μέγιστον ἐκεῖνο τεκμήριον.* 11. *προσῆλθε πρῴην τινὶ τῶν καλῶν καὶ ἐπειρᾶτο πείθειν, ὁ δὲ ἀπεπήδησεν. οὗτος δὲ ἐπελθὼν εἷλκέ τε λαβόμενος καὶ ἐπάταξε. τῶν δὴ τῷ νέῳ συγγενῶν πυθομένων τὴν τόλμαν καὶ ὄντων ἰσχυρῶν τε καὶ οὐκ ὀλίγων περιστάντων τε καὶ ταῖς χερσὶν | ἐπ' αὐτὸν χρησαμένων μαθὼν ὁ χρηστὸς πατὴρ* R II 347 *οὔτε τούτων κατεβόησεν ὡς ἀδικούντων οὔτε ἐκεῖνον ἐκόλασεν ὡς ἐπὶ πονηροῖς ἔργοις. καίτοι χρῆν ἢ τούτων κατηγορεῖν ὡς ἐπὶ πληγαῖς οὐ δικαίαις ἢ προστιθέναι τῇ παρὰ τούτων δίκῃ τὴν παρὰ τοῦ πατρός.* 12. *νῦν δὲ τοῖς μὲν οὐδὲν ἐμέμψατο, τὸν δὲ παρεμυθήσατο τὸν ἐν αὐταῖς ταῖς πληγαῖς κατ' ἐμοῦ πολλὰς βλασφημίας ἀφέντα τοῦ μηδὲν τῶν πραττομένων*

---

1 *πράως PIB* 3 *ταὐτὰ* Re *ταῦτα* libri Bong 5 *ἐγκαλεῖς I* Bong 8 *αὐτὸν* (1) *Pa* 12 *ἔχει CV* 14 *πρώην PIB* 16 *τοῦ νέου Pa* at cf. t. II 451,17 R 19 *καλὸς* Bong 21 *ἐκόλα σεν* cum ras 3 litt *V* 23 *παρὰ* (1) om *CPaV* 24 *τον P* sed ` add m[3]

εἰδότος. ἀντὶ γὰρ τοῦ μισεῖν αὐτὸν ὄντα τοιοῦτον, ἢ οἷόν τ' οὐ χαλεπῆναί τινας ὑπὲρ τοιούτων; ἐπ' ἐμὲ τὴν ὀργὴν ἦγεν. ἦν δ' αἴτιος οὔτ' ἐγὼ τῶν πληγῶν οὔθ' οἱ πλήττοντες, ἀλλ' ὁ γενέσθαι τὰς πληγὰς ἀναγκάσας. ἦν δ' οὗτος ὁ τὴν εἰς τὰ τοιαῦτα δεδωκὼς ἐξουσίαν πατήρ. ἔδωκε δέ, ὅπως πράττοιμι χεῖρον τῇ διὰ τῶν τοῦ 'κείνου παιδὸς τολμημάτων αἰσχύνῃ.

13. *Οὕτω με δι' ἀμφοῖν, αὐτοῦ τε καὶ τοῦ παιδός, ἠδίκει πεπαιδευμένος ἐν τῷ γεγεννηκότι λῆρον καὶ φλυαρίαν ἡγεῖσθαι τὴν τοῦ δικαίου τάξιν. ἔστι γὰρ ἡμῖν ὁ γενναῖος Σιλβανὸς πατραλοίας, ὡς μέν φασί τινες, καὶ τῇ δεξιᾷ κατὰ τοῦ μεταφρένου χρησάμενος,* R II 348 *ὡς δ' ἅπαντες ὁμολογοῦσι, λύπαις πολλαῖς | πιέσας, ἄκυρον μὲν τῶν ἔνδον καταστήσας, εἰς γῆν δὲ βλέπειν ἀπειλαῖς ἀναγκάσας οὐκ ἐῶν ἀναπνεῦσαι καθαρῶς οὐδὲ τοῦ πάντως τι λήψεσθαι κακὸν ἔξω γενέσθαι φόβου.* 14. *ὁ μὲν ἀπηλλάττετο τῶν συνουσιῶν καμὼν πρεσβύτης ἐπὶ τὴν ἀπὸ τῆς τροφῆς ἐπικουρίαν, ὁ δ' αὖ κλείσας τὰς θύρας τὴν κλεῖν ἔχων αὐτὸς ἐν ἄλλοις διέτριβεν, ὁ δ' ἐκάθητο περὶ τὴν κλίμακα δακρύειν μὲν οὐ τολμῶν ὡς οὐκ ὂν ἀσφαλές, εἰ*

---

9 *ἐν τῷ γεγεννηκότι] ἰσοδύναμον διὰ τοῦ γεγεννηκότος. νῦν δὲ καὶ τὰ ἐν τοῖς θείοις ἀπαντᾷ· ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντι θεῷ* (= Paul. ep. ad Philipp. 4, 13) *ἤτοι διὰ τοῦ ἐνδυναμοῦντος* V^2

---

2 *ἢ οἷόν τ' οὐ* scripsi *οἷον τοῦ CPaA* sed in hoc *γρ υἱὸν* in marg, *I* edd *υἱὸν τοῦ P* sed *ἐν* [*ἄλλῳ?*] *οἷο*[*ν*] *το*[*ῦ*] in marg m^3, *BVa* *οἷον V* *οὐδὲ γὰρ οἷόν τ' οὐ* Re Anim 4 *οἱ* inser P^3 5 *ἦν I* 7 *τῶν* om *V* | *'κείνου P* sed ' eras 8 *αὐτοῦ P* sed ʽ in ras m^3 *αὑτοῦ IBVa* 11 *πατραλλοίας PaIB* 12 *καὶ* om *Pa* 19 et 20 *ὃ A* *ὅ PaP* sed in hoc ʹ add m^3, *IB* Bong 19 *αὖ* scripsi e *Pa* *ἂν* reliqui libri edd 20 *δ'* in ras P^2 | *παρὰ* Cobet Coll. 132, at cf. t. II 425, 5 R

Σιλβανὸς πύθοιτο, στένων δὲ ἀδακρυτί, τοῖς θεοῖς εὐχόμενος ἐλθεῖν ποτε τὸν ἐπιτρέψοντα ἄρτου καὶ οἴνου θιγεῖν. τῷ δὲ πικρὰ καὶ ταῦτα ἦν οὔτ' ἐρωτωμένῳ τι παρὰ τοῦ παιδὸς εἴ τέ τι πύθοιτο, μάτην τοῦτο ποιοῦντι. οὐ γὰρ ἦν ὅ τι ἂν ἤκουεν. ἠπείγετό τε ἡ τράπεζα τῇ μετὰ σιγῆς ὀργῇ καὶ βλέμματι χαλεπῷ καὶ νεύμασι πρὸς τοὺς διακόνους ἀγρίοις. δῆλός τε ἦν ἅπασιν οἷς ἔπραττε τῆς τοῦ γέροντος τελευτῆς ἐπιθυμῶν. 15. *καὶ τοῦτο ἐδείχθη σαφέστερον ἔν τε τῷ τρόπῳ τῆς τελευτῆς καὶ ἐπειδὴ ᾤχετο. προσπεσόντος γὰρ αὐτῷ κώματός τινος ἐξαίφνης ποιοῦντι πρὸς τοὺς μαθητὰς ἀπὸ τοῦ θρόνου τὰ εἰωθότα, ὥστ' ἀγνοῆσαι μὲν αὐτὸν ἐκεῖνον καὶ ὅπου ποτὲ εἴη, κομισθῆναι δὲ οἴκαδε δι' ἀγνοίας ἁπάντων καὶ μειζόνων καὶ ἐλαττόνων καὶ εἶναι θέαμα δεινὸν καὶ ἐλεεινὸν πληττομένων τὰς ψυχὰς τῶν ὅστις ὁ φερόμενος εἴη πυνθανομένων, καὶ γὰρ ἐκίνει τὴν δεξιὰν ὁ χρηστὸς ἐκεῖνος καὶ πάντα ἀγαθός, | ὡς τότε ἔτυχεν αὐτῇ συνεργῷ πρὸς τὴν* R II 349 *διδασκαλίαν χρώμενος, καὶ ᾔδει μὲν οὐδὲ τοῦτο, ἐκίνει δὲ ὅμως, καὶ ᾤετο δή τι πρὸς τοὺς ἑταίρους λέγειν λέγων οὐδέν, ἐφ' ᾧ δὴ πλεῖστα ἔρρει δάκρυα καὶ τῶν ὁρώντων καὶ τῶν ἀκουόντων καὶ οἱ μὲν οὐδὲ ἐδείπνησαν, οἱ δὲ οὐκ ἄνευ θρήνου, τότε τοίνυν ὁ παῖς ὁ κληρονόμος ὁ πολλοὺς μὲν εἰς ἑαυτὸν ἐκείνου πόνους ἀνηλωκώς, πολλοὺς δὲ πολλῶν ἄλλων δι' ἐκεῖνον, ὁ*

3 *θίγειν* libri edd cf. t. I 127, 18 | *τῶδ'* *P* sed ˜ m[3] et *δ'* in ras m[2] 4 *τί* (1) *IV* 6 *βλέμματι*] *νεύματι* *B* 8 *ἦν* om *V* 11 *κώματός* Re *κύματος* libri Bong 12 *ἀπὸ τοῦ θρόνου* om Bong 17 *ἐκεῖνος* *P* sed *εκ* in ras m[2] 19 *ἴδει* *V* | *τοῦτ'* *AP* *τότ'* *B* 20 *ἑτέρους* *BVa* 25 *ἐκεῖνον* ex *ἐκείνων* corr *P*[4]

τῆς τοῦ πατρὸς πρᾳότητος εἰς τὴν αὐτοῦ γε ἐκείνου παροινίαν ἀπολελαυκὼς εἰπόντος ὧν ἔπασχεν οὐδὲν πρὸς οὐδένα ἀνθρώπων, οὗτος οὖν παρὼν καὶ ὁρῶν ἐγγύθεν ἀκριβῶς τὴν συμφορὰν οὐκ ἐστέναξεν, οὐκ ᾤμωξεν, οὐδὲν ὧν ἐν τοιούτοις δρᾶσαι προσῆκεν ἐποίησεν ἄνθρωπος ἐν μέσῳ τοσούτων δακρύων, οὐδεὶς γὰρ ἦν ὃς οὐ τοῦτο ἔπασχε τήν τε ἀρετὴν ἐννοῶν τοῦ κειμένου καὶ τὸ τὸν τοιοῦτον οὕτως ἀπιέναι, καὶ μάλιστα δὴ τὸν θρῆνον ἐγειρούσης τῆς χειρός. 16. ὁ δὲ οὐδὲ ἐμιμήσατο, τοσοῦτον ἀπέσχε τοῦ πρὸς ὀδυρμὸν ἑτέρους παρακαλέσαι, ἀλλά μοι δοκεῖν, καὶ τοὺς ἀθυμοῦντας ἐμίσει καὶ τοὺς οὐ καταβαίνοντας ἐνοχλεῖν ἐνόμιζε καὶ τῆς ψυχῆς, ὡς εἰκός γε, κατεγίνωσκε βραδυτῆτα. εἶθ᾽ ὁ μὲν ἐτέθαπτο, ὁ δὲ ἐνεφορεῖτο τῆς τελευτῆς καὶ ἦν φαιδρὸς ἀηδοῦς ὄψεως ἀπηλλαγμένος τῆς τοῦ πατρὸς καὶ διδασκάλου.

17. Ἔδει μὲν οὖν τοὺς ἐκείνῳ τε καὶ ἐμοὶ φίλους μάλιστα μὲν καὶ δίκας ζητεῖν τῶν ἠσεβημένων εἰς ἀμφοτέρους ἡμᾶς, εἰ δὲ μή, μήτοι γε εὖ ποιεῖν. οἱ δὲ καλοῦσιν ἀπόντα, δέχονται προσιόντα, κλητόν τε καὶ ἄκλητον ἑστιῶσιν, ἡδέως ὁρῶσιν, ἡδέως ὁμιλοῦσιν. |
R II 350 ὁ μὲν καὶ χρήμασιν εὖ ποιεῖ τὸν θεοῖς ἐχθρόν, ὁ δὲ τοὺς ἐχθροὺς ἐκείνου καὶ ἑαυτοῦ νομίζει. τὸν γὰρ διδάσκαλον, φασίν, ἐν τούτοις τιμῶμεν.

12 Od. ψ 252. Soph. Ant. 822. Eur. Suppl. 797

1 πραότητος *IB* 1 ἐκείνου — 3 οὐδένα praemisso κείμενον in marg P^3 5 οὐδὲ *Pa* | τοῖς τοιούτοις *I* Bong | δράσαι *I* 6 τοσοῦτον *I* 7 τοῦτ᾽ *V* 8 τὸν τὸ *I* Bong 13 γε inserui e *V* om reliqui libri edd 14 ἐθάπτετο Re 17 μὲν om *B* 19 μήτι *PaV* 24 φασίν Re φησὶν libri Bong

18. *τιμᾶν μὲν οὖν ἀξιοῦντας τὸν διδάσκαλον ἐπαινῶ καί φημι τοὺς οὐ τοιούτους ὄντας εἰς τοὺς πεπαιδευκότας ἀδικεῖν, ἔδει μέντοι τιμᾶν ἐκεῖνον ἐν τῷ μὴ τοῦτον· τουτὶ γὰρ ἦν ἀκολουθούντων τοῖς πράγμασιν. εἰ μὲν γὰρ καὶ τὰ παιδὸς καὶ τὰ μαθητοῦ πρὸς ἐκεῖνον οὗτος ἐπεπληρώκει, τῶν νῦν τούτων παρ' ὑμῶν ἐτύγχανεν ἂν εἰκότως· εἰ δ' ἠγνόησε μὲν τὴν φύσιν, τὰ δὲ ἐκείνης συνέχεε δίκαια, λυπῶν δὲ καὶ ἐλαύνων τὸν φύσαντα διετέλεσε καὶ συνεξέτεινεν οὕτω μακρῷ βίῳ τὸν ἄσπονδον τοῦτον πόλεμον πρὸς τῇ φύσει τὸν διδάσκαλον ἀδικῶν, ὁ μὲν Σιλβανῷ πολεμῶν Γαυδεντίῳ φίλος, ὁ δὲ τοῦτον εὖ ποιῶν ἐχθρὸς ἐκείνῳ. οὐδὲ γὰρ υἱὸν εὖ ποιεῖ τοῦτον εὖ ποιῶν τὸν διὰ παντὸς τοῦ χρόνου τὸν πατέρα κακῶς πεποιηκότα τούς τε μισθοὺς τοὺς ἀπὸ τοῦ διδάσκειν ἐκείνῳ γιγνομένους ἀφαιρούμενον καὶ τῇ τοῦ πρεσβύτου πείνῃ καὶ δίψῃ μείζω ποιοῦντα τὴν οὐσίαν.* 19. *ὅστις οὖν οἶδε λόγων εἵνεκα Γαυδεντίῳ χάριν, καὶ μισείτω Σιλβανὸν καὶ φαινομένου φευγέτω καὶ νομιζέτω ταὐτὸν εἶναι μύσος ἀνδροφόνῳ τε ὁμωρόφιον εἶναι καὶ τούτῳ χρῆσθαι. πρὸς γὰρ τῇ καταπεφρονημένῃ φύσει καὶ τοῖς ταύτης οὐ πεφυλαγμένοις νόμοις εἰκότως ἂν δόξαι καὶ τὴν ἀφορμὴν ὁ τοιοῦτος θάνατος ἐκ τῆς διὰ τὸν παῖδα λύπης λαβεῖν.*

---

10 Dem. cor. p. 314, 16 20 Antiph. de caed. Her. § 11 p. 130, 32. Dem. cor. p. 321, 14. Mid. p. 553, 5

---

1 *οὖν* om *CPa* del *P*[3] 2 *οὐ τοιούτους*] *ἐν τοιούτοις CPa* 8 *δ'* Re 9 *διετέλεσεν A* 15 *ἐκείνῳ* om Re 16 *δίψα Pa* 20 *μύσος* scripsi e *P* sed ʹ in ras m[3], *Va* *μῦσος* reliqui libri Re *μῖσος* Bong | *ὁμορόφιον BVa* *ὁμορρόφιον Pa* 21 *τοῖς P* sed *οι* in ras m[2]

20. *Οὗτοι μὲν οὖν σωφρονήσουσί ποτε καὶ τί ποιοῦντες Γαυδεντίῳ χαριοῦνται, γνώσονται, δίκαια δ' ἂν ἐγκαλέσαιμι καὶ τῇ βουλῇ τὸν ἀλάστορα τοῦτον ἀτελείας ἠξιωκυίᾳ. ὃν εἰς μὲν ἐκείνης κατάλογον ἐνέγρα-* R II 351 *ψεν ἡ μεγίστη τῶν ἀρχῶν, τρυφᾶν | δὲ ἀφεῖσαν οἱ λαβόντες. καὶ βουλευτὰς μὲν ἀπαιτούντων τῶν πραγμάτων οὐκ εἶναί φασιν, ἀλλ' ὀδύρονται τοὺς ἐκ πολλῶν ὀλίγους, ὥσπερ οἱ κατενεχθέντες εἰς μικρὸν ἀργύριον ἐκ μεγάλων χρημάτων τῶν οἴκων, τούτῳ δὲ δεδώκασιν ἄχρηστον αὐτῇ κεκτῆσθαι τὴν οὐσίαν οὔθ' αὑτοῖς βοηθοῦντες οὔτε τῆς ἐνεγκούσης κηδόμενοι τήν τε τοῦ δικάσαντος ψῆφον μάταιον εἶναι ποιοῦντες.*

21. *Ἀλλ' οὐ περὶ ⟨τοῦτον⟩ μόνον τοιαύτη, φασίν, ἐστί. τοῦτο δέ ἐστιν οὐχὶ μηδὲν ἀδικεῖν, ἀλλὰ διὰ πολλῶν ἀδικεῖν. τῆς γὰρ οὕτω πεπραγυίας βουλῆς ἦν δήπου τὸ τὰ τοιαῦτα ἁρπάζειν, ἀλλὰ μὴ προΐεσθαι. ἅπαντας μὲν οὖν ἐχρῆν ὑπὸ τὰς λειτουργίας ἄγειν καὶ μηδενὶ διὰ μηδένα τὴν ἄδικον ταύτην παρέχειν ἐλευθερίαν.* 22. *ἔστι δὲ πολλῷ τοῦτο ἐκείνων δεινότερον καὶ τοσούτῳ γε, ὅσῳπερ οὐκ ἴσα τὰ βεβιωμένα Σιλβανῷ τε καὶ ἐκείνων ἑκάστῳ. τί γὰρ ἄν τις εἴποι περί γε ἐκείνων τοιοῦτον; οὐδέν. ἀλλ' ἔχουσι μίαν* R II 352 *ταύτην αἰτίαν | τὴν τοῦ μὴ βούλεσθαι λειτουρ-*

3 Dem. p. 324, 21. 438, 28 7 cf. p. 58, 15 sq.

1 *οὖν* om *Va* 4 *ἠξιωκυῖα P* sed ˜ in ´ corr m², *I* | *ἔγραψεν I* Bong 5 *δ'* Re 9 *χρημάτων P* sed *τ* in ras m² | *τῶν οἴκων* om *Pa* 10 *αὑτῇ* Re 11 *αυτῆς* (*αὐ οἷς* superscr.) *Pa* 13 *τοῦτον* inserui auctore Re („*addendum videtur aut ἐμὲ aut τοῦτον*") 14 *φασίν* scripsi *φησίν* libri edd 16 *τὰ* om *I* Bong 20 *ὅσον Pa* | *ἶσα B* 21 *σιλβανῶ P* sed *ω* in ras m² | *εἴπῃ BVa* 23 *λειτουργεῖν P* sed *ει* in ras m²

γεῖν, πατέρας δὲ οὐ κατεδουλώσαντο οὐδὲ φόβοις καὶ λιμῷ παρέδωκαν οὐδ' ἀποθανόντων ἐγέλασαν οὐδὲ τοὺς διδασκάλους ἐχθροὺς ἐνόμισαν οὐδ' ὅσα ἐνῆν κατέβλαψαν.

23. Ἐχέσθω τοίνυν ἡ βουλὴ τοῦ κακίστου καὶ ἐπειδὴ τὰς ἄλλας διαπέφευγε δίκας, ταῖς γε περὶ τοῦτο δαπάναις ταπεινωθήτω καὶ τὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἀποθέμενος θράσος γενέσθω πως μετριώτερος.

---

8 cf. p. 160, 10

---

3 οὐδὲ Re 5 κακίσθαι *Pa* sed κακίστου in marg 8 πῶς *AIB* | τιμιώτερος *Pa* μέτριος *V*

τέλος τοῦ κατὰ σιλβανοῦ subscr *A*, κατὰ σιλβανοῦ *P*

XXXIX.

Oratio inscripta Ἀντιόχῳ[1]) παραμυθητικός, qua Libanius Antiochum praeceptorem artis rhetoricae[2]) de noxa a Mixidemo[3]), homine abiectissimo, illata consolatur, sed etiam ut vindictam sumat commonet, 'corporis' fere finibus circumscripta mansit. Parvus igitur numerus codicum est quibus ad nostram aetatem pervenit. Sunt autem hi novem:

1. Codex Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIV fol. 285. Vide t. I p. 10 sq. et supra p. 164. Contuli.

2. Patmius 471 (= Pa) saec. XIV fol. 256. Vide t. I p. 41 sq. et supra p. 251. Contulit mihi Socrates Kugeas.

3. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 178. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

4. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 289. Correctus est manu tertia ex *U* vel huius simillimo codice. Vide t. I p. 20 sq. et t. II p. 509. Contuli.

---

1) Si hic idem est, ut videtur, (cf. p. 28,3 et 276,15) atque Antiochus ille rhetor quem Libanius frustra Icario comiti Orientis commendaverat (p. 28, 1 sq.), oratio ante annum 384 scripta esse dicenda est. Nam hunc in initio potius curriculi vitae monstrat παραμυθητικός (cf. p. 267, 11 sq.; 275, 16 sq.). Alia temporis indicia desunt. Nam verbis αὐτὸν ἐκεῖνον p. 267, 24 et sequentibus Proclum significari, id quod Reiskius suspicatus est, a nexu sententiarum (cf. p. 267, 3 sq.) abhorret. Cf. Sieversium p. 264 et 204 qui orationem earum numero habet quarum tempus incertum est.

2) Cf. p. 273, 13.

3) Nomen fictum esse recte Reiskius p. 353 not. 5 coniecisse videtur. Cf. Lys. fr. XCI ed. Thalh.

5. Cheltenhamensis 10618 fol. 70 saec. XVII/XVIII a Leonardo Adami e Palatino descriptus. Vide t. I p. 282 sq. Inspexi.

6. Vaticanus Urbinas gr. 126 (= U) anno 1316 exaratus fol. 233v. Vide t. I p. 216 sq. et 236. Contuli.

7. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 251. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

8. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 221. Vide t. I p. 35 sq. et 236. Contuli.

9. Parisinus Suppl. 656 saec. XV fol. 163v. Vide t. I p. 234.

Lacunis compluribus communibus (p. 268, 10 et 276, 17) omnes codices ad eundem archetypum redire palam fit. Superstites in duas discedunt familias, quarum altera codicibus *V* et Parisino, prior reliquis continetur. Rationem quae inter singulos intercedit, e stemmate p. 189 proposito disces. Unum addo *U* inter *P* et *I* tenere locum. Cheltenhamensem et Parisinum ab apparatu critico exclusi, ut quorum prior e *P*, alter e *V* vel huius simillimo codice neglegentissime descriptus sit.

Duos locos ex oratione inscripta *πρὸς Ἀντίοχον κατὰ Μιξιδήμου* laudavit Macarius Chrysocephalus.[1])

Oratio primum ex *I* codice a Bongiovannio Venetiis anno 1754 p. 239—249 edita est.[2]) Cuius vitia divinando sanavit multa Reiskius Animadversionum volumine quinto p. 580—583, plura ope codicis Augustani in editione t. II p. 353—363 quam uxor prelis commisit. In hanc etiam pars notarum Animadversionum transiit.

Pauca correxerunt Sintenis atque Cobetus.

---

1) Cf. t. I p. 351.

2) Codices Palatinus et Urbinas de lacuna in fine orationis (p. 276, 17) exstante eius in usum a Nicolao Rubeo (cf. p. 249 et 253) inspecti sunt.

XXXIX.

ΑΝΤΙΟΧΩΙ ΠΑΡΑΜΥΘΗΤΙΚΟΣ.

R II 353 1. *Ἡγοῦμαι προσήκειν οὐ τοῖς πενθοῦσι μόνον ἢ παῖδας ἢ γυναῖκας ἢ γονέας ἤ τινας ἄλλους λόγους ποιεῖν ἔχοντας παραμυθίαν, ἀλλὰ καὶ οἷς ἀπ' ἄλλων τινῶν αἱ λῦπαι. εἰ γὰρ δὴ τοῖς λυπουμένοις βοηθητέον, καὶ τούτοις κἀκείνοις ἄξιον, ὥσπερ αὖ καὶ τοὺς ἰατροὺς ὁρῶμεν ἅπασι τραύμασιν ἀπὸ φαρμάκων ἀμύνοντάς. ἐγὼ δὲ οἶδα καὶ μείζους λύπας ἐξ ἑτέρων ἐγγενομένας τισὶν ἢ θανάτων, ὥστ' ἔκ γε τῶν δικαίων ἢ μᾶλλον ἐκείνων παραμυθητέον τούτους ἢ οὐχ ἧττόν*

C = Codex Chisianus
Pa = Patmius 471
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
U = Urbinas gr. 126
I = Marcianus append. XCI 2
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII

9 Cf. p. 269, 9. Lys. pro Arist. bon. § 9 p. 618, 1

1 *μᾶ A*, *τοῦ αὐτοῦ V* ante *ἀντιόχωι* *τοῦ πρὸς ἀντίοχον κατὰ μιξιδήμου: λόγ. ιῑ* Macar. Chrys. fol. 90 | *παραμυθητική C* *λόγος τριακοστὸς δεύτερος* post *παραμυθητικός V* rubr, *Λόγος ΚΘ' Pa*, *μα' C* sed *νβ'* in marg m. recent *λόγος λε'* in marg *I*[3] 5 *λῦπαι* scripsi ex *I* *λύπαι* reliqui libri edd 6 *οὖν V* 9 *ἐκγενομένας I* Bong *ἐγγινομένας V* 10 *ἢ* (1) om *V*

γε, εἰ μὴ καὶ μᾶλλον. 2. ἐγὼ τοίνυν σὲ κατιδών, Ἀντίοχε, λύπῃ μεγάλῃ κατειλημμένον καὶ πολλῷ πόνῳ κατέχοντα σαυτὸν τὸ μὴ δακρύειν διὰ τὸ Μιξίδημον τῷ δεῖνι μὲν διδασκάλῳ συμμαχεῖν, τοῖς σοῖς δὲ ἐναντιοῦσθαι, ταυτηνί σοι προσοίσω τὴν παραμυθίαν, ἥν πως ἄρα πεισθῇς, ὅτι σοὶ μὲν τὸ πολεμεῖσθαι κέρδος, ἐκείνῳ δὲ ἡ συμμαχία ζημία.

3. Τίς οὖν τῶν ἁπάντων οὐκ οἶδεν, ὅτι τὸ μὲν ἀγαθοὺς φίλους | ἔχειν ἀγαθὸν τοῖς ἔχουσι, τὸ δὲ R II 354 πονηροὺς κακόν; ἱκανὸν γὰρ εἰς ἀπόδειξιν τοῦτο τοῦ κακὸν εἶναι τὸν ἔχοντα. αὐτίκα οἱ τοῖς ὀρχησταῖς ὑπᾴδοντες οὗτοι μετὰ γυναικῶν δή τινων οὐδὲν αὐτῶν ἐκείνων τῶν γυναικῶν διαφέροντες ἥδιστα μὲν ἂν σοὶ φίλοι καὶ εἶεν καὶ δοκοῖεν καὶ συνεῖεν καὶ συσσιτοῖεν καὶ παραπέμποιεν ὅποι ποτὲ ἴοις, ἀλλὰ σύ γε τοῦτο καὶ φύγοις ἂν καὶ φοβηθείης καὶ οὐδ' ἂν μετὰ μυρίων δέξαιο ταλάντων. 4. καὶ νῦν τοίνυν μὴ τοῦτο σκόπει μόνον, ὅτι τὰ τοῦ δεῖνος Μιξίδημος ᾕρηται μηδ' ὅτι πολλὰς οἰκίας ἐπιὼν παρὰ γυναιξὶ χήραις εὐλογεῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ καὶ τίς ὢν ὁ Μιξίδημος ταῦτα ποιεῖ. οὕτω γὰρ ἂν εὔξαιο τοῖς θεοῖς καὶ προστιθέναι τοῖς νῦν αὐτὸν καὶ πλείους καὶ μείζους περὶ ἐκείνου ποιεῖσθαι τοὺς ἐπαίνους. ὁρῶ δὲ οὐδὲ αὐτὸν ἐκεῖνον πάνυ τι χαίροντα τοῖς παρὰ

---

3 Plat. Phaed. p. 117 C

---

3 δακρύων *I* Bong 5 ταυτηνί scripsi e *V* ταυτί *CA* sed in hoc in ταύτην corr m. rec. ταύτην reliqui libri edd 8 τὸ μὲν — 11 ἔχοντα citat Macar l. l. praemisso titulo (p. 266, 1) 12 „*malim* αὐτοί" Re 13 ἥδιστοι *PaI* Bong 14 καὶ συνεῖεν om Bong 16 γε καὶ τοῦτο *Pa* 19 αἵρεται Bong 22 αὐτῷ *V* 24 τοι *V*

τούτου πάλαι δὴ τὰ τοῦδε εἰδότα. 5. εἰ δ' οὖν καὶ μέγα τι τοῦτο ποιοῖτο, μὴ σύ γε τούτῳ ταράττου μηδ' οἴου παρὰ τοῦτο χεῖρον ἕξειν σοι τὰ πράγματα. Μιξίδημος γὰρ οὑτοσὶ τοῦ μὲν εἶναι κακὸς ἐκ παιδὸς ἤρξατο, χρηστὸς δὲ οὐδαμοῦ γενόμενος οὐδὲ ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τῆς ἐσχάτης κακίας εἰς γῆρας ἧκεν. ἔσχε μὲν ἀπὸ τοῦ σώματος πρόσοδον ἐν Αἰγύπτῳ καλῶν αὐτὸς ἐφ' ἑαυτὸν τοὺς δοῦναι δυναμένους, ἔσχε δὲ ἐν Παλαιστίνῃ, καὶ πρὸς τοῦτο οὐκ ἦν τὸ γένειον κώλυμα.
R II 355 |⟨τοῦ εἰπεῖν⟩ δὲ δίκας ἀψάμενος τοῦ τὰ αὐτὰ κερδαίνειν οὐκ ἔληξεν, ἀλλ' ἦν αὐτῷ διχόθεν μισθοφορεῖν, τὰ μὲν ἄνωθεν, τὰ δὲ κάτωθεν τῶν στρατιωτῶν τοὺς μὲν δεχομένῳ, τοὺς δὲ καὶ βιαζομένῳ. καὶ λέγων μὲν οὐδενὸς ἦν βελτίων, τὸ δύνασθαι δὲ ἑτέρου μᾶλλον ἦν ἐξ ὧν ἔφην αὐτῷ. 6. ἀρχὰς τοίνυν ὅπως μὲν ἔλαβεν, ἀφίημι· λαβὼν δὲ οὐδ' ὑπ' αὐτοῦ τοῦ σχήματος ἐδυνήθη σωφρονεῖν, ἀλλ' ὁ μὲν κῆρυξ καὶ στρατεία καὶ ζώνη καὶ ξίφος καὶ τὸ δικάζειν ὑπῆρχεν, ὁ δὲ οὐδὲ ἐν τούτοις ἀνὴρ ἐδυνήθη γενέσθαι, ἀλλ' ἦν ἐκεῖνος ὁ φοιτῶν καὶ συνδικῶν, συγχέων τὰ τῆς Ἀφροδίτης νόμιμα, τεχθεὶς μὲν ἀνήρ, τούτῳ δὲ προσθεὶς θάτερον, καὶ πολλοὺς μὲν καταισχύνας, πλείοσι δὲ ὑποσχὼν ἑαυτόν.

---

1 τοῦδε] *τούτου CPa* 2 τοῦτο *CP* sed in hoc ˜ et ο (2) in ras m² | ταράττου] παρά του πάλαι δὴ τὰ τοῦδε εἰδότα *C* παρὰ τούτου *P* 3 τοῦτο *P* sed ου in ras m² 8 αὐτὸν *I* 10 τοῦ εἰπεῖν inserui om libri in lacuna (9 fere litt *C*, 7 *A*, 8 *P*, 10—12 *U*, 6 *I*, 18 *V*) τὰς inser Bong *aut* ἀψάμενος ⟨τοῦ λέγειν⟩ τὰς δίκας *aut* τῶν δικῶν ἀψάμενος *legendum* coni Re Anim, in editione „*convenientius* inquit *videtur* τοῦ λέγειν *suppleri*“ | δὲ om *CPaP* δὲ δίκας om *V* 16 οὐδ' scripsi e *V* οὐχ reliqui libri edd 17 κήρυξ *PaV* cf. t. II 558, 10 | „*malim* στρατιά“ Re 21 τοῦτο *I* | δὲ om *C* 23 ἑαυτῷ *U*

7. Ἀλγεῖς οὖν, εἴ σοι τοιοῦτός ἐστι πολέμιος; ἀλγεῖν μὲν οὖν ἐχρῆν, εἴ σοι φίλος ἦν ἄνθρωπος ὃς ἄνευ τῶν εἰρημένων ἐν τῷ ψεύδεσθαι καὶ ἐπιορκεῖν καὶ τοὺς αὐτοὺς θεοὺς τιμᾶν τε καὶ ὑβρίζειν ἅπαντα διεξῆλθε τὸν χρόνον τοὺς αὐτοὺς τήμερον μὲν εἶναι μεγάλους λέγων, αὔριον δὲ οὐδέν, ἐπὶ ψυχρὰς προφάσεις καταφεύγων, ὡς δὴ οὐχ ἑκὼν ἀσεβῶν. ὁ δὲ πᾶν ἂν ἐπὶ κολακείᾳ δράσειεν. ἐπειδὴ γὰρ ζητεῖ μὲν δύνασθαι, τοῦτο δὲ ἐκ τῶν δικαίων οὐκ ἔχει, τῷ πάντα τρόπον κολακεύειν πειρᾶταί τις εἶναι. 8. τὰ χρήματα δὲ ταῦτα καὶ | τὰ κτήματα μή σε ἐκπληττέτω μηδὲ R II 356 ἐξαπατάτω μηδὲ μισθὸν ἀρετῆς ταῦτα εἶναι νόμιζε. εἰσὶ γὰρ δὴ μισθὸς δρόμων καὶ πόνων καὶ λόγων καὶ πράξεων αἰσχρῶν, ἃς φεύγων ἄνθρωπος ἐπιεικὴς δέξαιτ' ἂν πολλάκις μᾶλλον ἀποθανεῖν ἤ τι τοιοῦτον ὑπομεῖναι. μεμίσθωκε δὲ αὐτὸν γυναιξὶ πολλῶν δεσποίναις ἀνδραπόδων, ὧν ἕκαστον ἐκβάλλει τῆς αὑτοῦ τάξεως αὐτὸς ἀνθ' ἑκάστου γιγνόμενος. ἀρκεῖ δὲ οὐδὲν τῶν διδομένων, ἀλλ' ἔτι προσαιτεῖ, δεῖται λαβεῖν χειρῶν ἁπτόμενος καὶ ποδῶν, ὀμνὺς ὀφείλειν οὐκ ὀφείλων, δανειστῶν ὠμότητα τὴν οὐκ οὖσαν τραγῳδῶν. 9. καί ποτε γυνή τις τῶν εὐγενῶν ἥπτετο μὲν ἀρίστου μόλις τοῦτο ποιοῦσα καὶ τοῦτο ἐν θεραπαίναις μόναις, ὁ δ' ὅσῳπερ εἶχε τάχει διὰ τῶν κλιμάκων ἀναβὰς

15 Plat. Symp. p. 179 A 21 cf. t. II 430, 13 R. Polyb. VII 7, 2

2 ἦν] ἐστὶν *V* 5 μὲν om *I* Bong 6 οὐδέν] μικροὺς *Pa* 7 δὲ Bong 11 et 12 μὴ δὲ *AIV* 13 πόνων καὶ δρόμων *Pa* 17 αὐτοῦ *CPaAPU* 18 δ' Re 24 ὃ *A* ὅ *IV* | δὲ Re | ὅσῳ παρεῖχε *PaI* Bong ὥσπερ εἶχε τάχους Cobet Coll. 132 coll. t. IV 458, 24 et 517, 17

πρὸς τὰ γόνατα προσπεσὼν πρακτόρων χεῖρας ἔφασκε διαφυγὼν μίαν ἔχειν ἐλπίδα τὰ παρ' ἐκείνης. ἡ δ' αἰσχυνομένη μὲν ἐφ' οἷς ἦν, οὐκ ἐνεγκοῦσα δὲ τὴν ἀναισχυντίαν ἔδωκε μέν, δοῦσα δὲ τοῦτ' εἶναι πέρας ἠξίου τῶν λημμάτων. ὁ δ' ὑπέσχετο μὲν οὐκ ἐνοχλήσειν, παρῆν δὲ αὖθις ἅμα ἡμέρᾳ, καὶ πάλιν ἡ κεφαλὴ καὶ πάλιν αἱ χεῖρες καὶ πάλιν τὰ γόνατα. καὶ ἦν οὐκ ἀπορία συμμάχων. αἱ γὰρ δὴ θεράπαιναι συνέπραττον ἐχόμεναι δι' ὧν αὖ καὶ εἴχοντο. καὶ οὐκ ἐνταῦθα μὲν τοιοῦτος, παρὰ δὲ ἑτέραις γυναιξὶ βελτίων, ἀλλ' εἰς ὅσας οἰκίας παρέδυ, πολλαὶ δὲ αὗται, πανταχοῦ μὲν πολλαὶ διακονίαι, πανταχοῦ δὲ αἰτήσεις, πανταχοῦ δὲ λήψεις, οὐδαμοῦ δὲ κόρος. 10. ὁ δὲ καὶ ἀγροίκοις ὁ κακοδαίμων δουλεύει πρᾶγμα ἐφ' ἑαυτὸν μεταθείς, ὃ πρότερον τοὺς τῆς ἀρχῆς ὑπηρέτας ἀνεῖχεν, ὅθεν R II 357 δὴ καὶ ἀπολώλασιν. οἱ δ' ὑπὸ τοῖς ὄρεσι | γῆν ἀγαθὴν γεωργοῦντες Μιξιδήμῳ μᾶλλον ἢ σφίσιν αὐτοῖς γεωργοῦσιν. ᾧ δέος οὐδὲν ἐκ τῶν ὡρῶν, ἀλλὰ δεῖ τά γε εἰς τὸν φόρον ὑγιαίνειν ὁμοίως αὐτῷ. ἐντεῦθεν αὐτῷ πολὺς μὲν ὁ σῖτος, πολλαὶ δὲ αἱ κριθαί, πολλὰ δὲ πάντα. καὶ γὰρ δὴ καὶ αἱ γυναῖκες τῶν γεωργῶν τούτῳ τὰ τῶν γυναικῶν ποιοῦσιν, ὃ ποιεῖ Μιξιδήμῳ τὰς τραπέζας τὰς μεγάλας. 11. ὁ δ' οὐκ αἰσχύνεται τὴν πενίαν τῶν δι' αὐτὸν εἰς ταῦτα ἡκόντων, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐπιστολαὶ φοιτῶσι τὸ καὶ τὸ κελεύουσαι,

---

2 μόνην post μίαν inser Re delevi | τὴν U | ἣ A ἢ IV 5 ὃ A ὅ IV 6 ἅμα om U 7 καὶ πάλιν αἱ χεῖρες om Pa 9 ἂν U et ex αὐ corr P^3 13 δὲ om V | λῆψις U | ἄγροικος V 16 οἷ I | δὲ Re 18 δὴ C 19 ὁμοίως Re οἰκείως CPaA sed in hoc γρ ἐκεῖ ὡς in marg, IV ἐκεῖ ὡς PU 20 ἑαυτῷ V 22 ὧ I 23 ὃ A ὅ IV 24 αὐτῶν I Bong

τῷ δ' οὐκ ἔνι μὴ ποιεῖν, ἀλλ' ἀναπηδῶντα δεῖ τῶν δεδωκότων εἶναι. μικρὸν δὲ αὐτῷ τὸ πολύ. καὶ πρὸς τούτῳ γε εἰς ἑτέρας κώμας μεγάλας αὐτὸν εἰσάγει διὰ πλέθρου πολλάκις ἑνός, οὗ καὶ περὶ τὴν τιμὴν ἀδικήσας ἐν τῷ βραχεῖ τὸ πᾶν ἔχειν ἀξιοῖ πραγμάτων ἀπείροις ἀνθρώποις ἐπισείων, εἰ μὴ πάντα πείθοιντο, τὰς παρ' ἑαυτοῦ βλάβας.

12. *Ἐξεῦρε τοίνυν ὁ ἀνὴρ καὶ γεωργίαν ἑτέραν ἀδικωτέραν, δικαστὰς καὶ δικαστήρια καὶ δίκας. διδοὺς γὰρ αὑτὸν τῶν δικαζομένων τοῖς οὐδὲν ὑγιὲς λέγουσι νῦν μὲν ἐν κατηγορίαις, νῦν δὲ ἐν ἀπολογίαις, εἰσπηδῶν εἰς τὰς κρίσεις οὐχ ὅπερ ἐστὶ δίκαιον, ἀλλ' ὅπερ αὐτῷ κερδαλέον, τοῦτ' ἰσχυρὸν πειρᾶται ποιεῖν καὶ ἢ δεηθεὶς ἤνυσεν ἢ καὶ κατηνάγκασεν ἀπειλῶν ἐρεῖν κακῶς· πάντως δὲ εἶναι κύριος δόξης χείρονός τε καὶ βελτίονος. καὶ τούτοις οἱ μὲν καταπλαγέντες ἡττήθησαν, οἱ δ' ἀντισχόντες εἰς λοιδορίας ἧκον.* 13. *ταῦτα τοῦτον ἄγει πρὸς τὰ δικαστήρια, ταῦτα εἰσάγει, ταῦτα ἐξάγει. καὶ δεινὸν οὐδέν, ἢν ἑκάστης ἡμέρας δεκάκις ἑκατέρων γένηται. | ὁ δ' οἶδε καὶ νύκτωρ ἐνοχλεῖν* R II 358 *καὶ πολλάκις ἧκεν ἄρχοντος καθεύδοντος, ὅπως ἀκούσας τι παρὰ τοῦδε πρότερον εἶτ' ἐπὶ τὸν θρόνον ἴοι. ἀπὸ δὲ ἑκάστου τούτων ἀργύριον, χρυσίον, ἐσθής, ἀνδράποδον, ἵππος, ὁπόσα γαστρὶ χαρίζεται.* 14. *οὐκ ἤκουσας, Ἀντίοχε, κεκραγότων τινῶν ἀρχόντων, ὡς, εἰ μή τις ἐκκόψειε τουτονὶ τὸν ὄλεθρον, οὐκ ἔστιν ἀρχῇ*

---

1 *δὲ* Re 6 *πύθοιντο C* 7 *αὐτοῦ V* 10 *ἑαυτὸν* Re 11 et 15 *δ'* Re 17 *οἵ V* | *λοιδορίας* scripsi ex *A* sed *σ* e *ν* corr, *PUIV* *λοιδορίαν CPa* edd 19 *εἰ I* Bong 20 *ἑκατέρων* scripsi e *V* *ἑκάτερον* reliqui libri edd | *ὃ A* *ὅ CIV* 22 *τί V* 26 *ἀρχῇ Pa* sed *ἀρχὴ* in marg *ἀρχὴ V*

πᾶν τὸ δέον σῶσαι; ὃς πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς τοῖς δικασταῖς ἐπάγει τοὺς στρατηγοὺς δώροις μὲν ἐκείνους ὑφ' ἑαυτῷ ποιούμενος, δυνάμεις δὲ μείζους ἐλάττοσιν ἐπάγων. τοῦτο αἱ ἔλαφοι, τοῦτο οἱ λαγωοί, τοῦθ' ὁ πολὺς οἶνος, τοῦτο τὰ τῶν ὀρνίθων γένη. διὰ τοῦτο τῶν συναριστώντων τε αὐτοῖς εἶναι βούλεται καθ' ἡμέραν καὶ ὅπως γε εἴη ποιεῖ. εἶτα τὰς κατὰ τῶν οὐ πάντα αὐτῷ πειθομένων δικαστῶν ἀναμίγνυσι διαβολὰς πίνων ὁμοῦ καὶ συκοφαντῶν. διὰ τοιούτων ὁδῶν χρηματίζεται. αὗται τὸν κατάπτυστον αἱ τέχναι τῆς παλαιᾶς πενίας ἐξείλκυσαν. 15. *τῆς αὐτῆς δέ, οἶμαι, τέχνης ἢ καὶ ἔτ' αἰσχίονος ὁ τοῦ δεῖνος κλῆρος. ὧν γὰρ ἐν σκότῳ μετ' ἀλλήλων ἔπραξαν πάντα ἀλλήλοις καὶ διδόντες καὶ λαμβάνοντες, τούτων καρπὸς ὁ κλῆρος. καὶ ἐκληρονόμει μητρὸς οὔσης, ἀδελφῆς οὔσης, παίδων ἐκείνης. ὧν ὅτε τὴν ἀδελφὴν ἐγάμει, τεῖχος* |
R II 359 *μὲν ὑπισχνεῖτο τοῦ κηδεστοῦ τοῖς υἱέσιν ἔσεσθαι, γέγονε δὲ πάντων μηχανημάτων δεινότερος κατασείων καὶ καταφέρων καί, τὸ δὴ δεινότατον, δι' ἀλλήλων τοῦτον μὲν πρὸς ἐκεῖνον λέγων κακῶς, ἐκεῖνον δὲ πρὸς τοῦτον καὶ νῦν μὲν τοῦτον ἐπ' ἐκεῖνον ἀκονῶν, νῦν δὲ ἐκεῖνον ἐπὶ τοῦτον, φιλῶν μὲν οὐδέτερον, θατέρῳ δὲ αὐτὸν ἀεὶ προστιθείς, ἰσχυροτέραν τὴν αὐτοῦ*

---

3 Dem. cor. p. 239, 19

---

1 *πρὸ* *C* 3 *ὑφ'* scripsi e *V* cum Cobeto Coll. 133 *ἐφ'* reliqui libri edd | *δυνάμει* *I* Bong 4 *λαγωιοί* *A* 5 *διατοῦτο* *AIV* 6 *αὐτοῖς* Re | *βούλεται* scripsi e *PaAPIV* *βούλονται* reliqui libri edd | *καθημέραν* *V* 7 *ποιεῖν* *CV* 12 *ὧν* — 14 *κλῆρος* om Bong 16 *ἐκείνοις* *I* Bong qui *ἐκείνης* coni 20 *ἐκείνων* *I* | *λέγει* *Pa* 23 *αὐτοῦ* *V*

ποιῶν πανουργίαν τῶν τῆς φύσεως ἀναγκαίων. καὶ νῦν ὅσοι λυποῦνται τῷ τῶν ἀδελφῶν πολέμῳ, Μιξιδήμῳ καταρῶνται τῷ πολεμοποιοῦντι λέγοντες μηδέποτ' ἂν ἄνδρε καλώ τε κἀγαθὼ καὶ πεπαιδευμένω πρὸς τοσοῦτον προβῆναι φιλονεικίας, εἴ τις ἦν θεῶν προεκκόψας ἐκεῖνον.

16. *Τί οὖν ἐβούλου φίλον ἔχειν τὸν τοιοῦτον, Ἀντίοχε,. καὶ συλλήπτορα; καὶ τί μεῖζον ἄν τις εἶπε περὶ σοῦ κακὸν ἢ ὅτι Ἀντίοχος ἐκεῖνος ἐν Μιξιδήμου τῷ τρόπῳ τὰς ὑπὲρ τῶν αὑτοῦ πραγμάτων ἐλπίδας ἔχει; οὐκοῦν εἰκότως ἂν τοῖς θεοῖς ἔχοις χάριν μισῶν τε καὶ μισούμενος καὶ κέρδος ἡγοῖο τὰς βλάβας ταύτας δὴ τὰς περὶ τοὺς μαθητάς; ὑπὸ γὰρ δὴ τῶν κακῶν κακῶς ἀκούειν ἄμεινον ἢ τοὐναντίον.*

17. *Ὡς δὲ κακὸς ὁ Μιξίδημος, μάθοις ἂν κἀκεῖθεν, εἰ μὴ ἄρα προεπίστασαι. ἦν τις ἐκ Κύπρου τῇδε νέος λευκὸς καὶ καλός, οἰκίας εὐδαίμονος, παρὰ τούτῳ τισὶν οἰκήμασι χρώμενος διὰ δεήσεων. τῶν τούτου πρὸς τὸν ἐκείνου πάππον καὶ ἅμα ὑποσχέσεων λέγοντος ἀντὶ τῆς πατρῴας οἰκίας αὐτῷ τὴν αὑτοῦ γενήσεσθαι καὶ ζητήσειν οὐδὲν* | *ὃ μὴ σχήσειν εὐθέως. ταῦτα δὲ* R II 360 *ἐποίει τήν τε νῆσον τρυγᾶν βουλόμενος καί τι καὶ ἕτερον. ὃ τὸν νέον ἐντεῦθεν ἀνέστησεν οὐκ ἀνασχόμενον τῆς τοῦδε πείρας τῆς μὲν ἐν τῷ βαλανείῳ τῷ μικρῷ, τῆς δὲ πολλαχοῦ τῆς οἰκίας. ἔχων γὰρ αὐτὸν*

---

7 *τὸν τοιοῦτον* om Bong 8 *εἶπεν AI* Bong 9 *Μιξιδήμου* Bong *μιξιδήμῳ* libri 10 *τῷ τρόπῳ* eras *Pa* om *V* | *αὑτοῦ AUI* Bong 11 *ἐλπίδας* om *V* 12 *γε IV* Bong *τι U* 13 *ὑπὸ* — 14 *τοὐναντίον* citat omisso *γὰρ* Macar fol. 90ʳ 16 *ὁ* om Bong 17 *τῇδε CUI* 21 *αὐτοῦ IV* Bong

ἐγγὺς συνεχὴς ἦν. ἐκεῖνον μὲν οὖν ἐξέβαλεν οἷς ἔφην, καὶ νῦν Βηρυτὸς ἔχει τὸν νέον, οὐ σωφρονοῦσα μὲν πόλις, ἐδόκει δὲ ὁ νέος ὅμως ἐν μετριωτέροις ἔσεσθαι· μὴ γὰρ ἔσεσθαί τινα αὐτόθι Μιξίδημον ἕτερον.

18. *Ταῦτα λογιζόμενος, Ἀντίοχε, προσκύνει τὴν Τύχην ἀντὶ τῆς τοῦδε δυσμενείας. οὐδὲ γὰρ ταῦτα ἔστι μόνα, ἀλλ' ἔνι μοι διελθεῖν ἕτερα νεανικώτερα τῶν εἰρημένων. τὸν γὰρ αὖ περὶ τοῦ Φρύνωνος λόγον οὐκ ἐᾷ Μιξίδημος ἀπιστεῖσθαι λαβὼν ἐπὶ τῷ παιδὶ νῦν, ὥσπερ ἐκεῖνος πάλαι, καὶ τὴν ἐπὶ τῷ πεπραγμένῳ πεπλασμένην ὀργὴν σπονδαῖς τοιαύταις καταπαύσας, ὡς ἀμφοτέρους χαίρειν ἔχειν, τὸν μὲν τῷ τὸν κίνδυνον διαφυγεῖν, τὸν δὲ τῷ μισθῷ.* 19. *καὶ*
R II 361 *περὶ ταύτης | τῆς πράσεως τοῦ λόγου μεστὴ μὲν ἡ γῆ, μεστὴ δὲ ἡ θάλαττα, καί τινες ἥκοντες ἐξ Ὠκεανοῦ καὶ τῶν ἐκεῖ Γαλατῶν εἰδότες ταῦτα ἧκον. ἔναγχος δέ μοι τῶν ἐν Ἰταλίᾳ τις γενομένων καὶ διατριψάντων ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει Ῥωμαίων οὐδένα ἀγνοεῖν ἀπήγγελλεν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς μεγάλης βουλῆς ἀρξαμένους μέχρι τῶν ἐν τῷ ποταμῷ τῷ Θύμβριδι ζώντων ἐξεπίστασθαι τὸν δόντα, τὸν λαβόντα, τὸ δοθὲν καὶ ὑπὲρ ὅτου.* 20. *καὶ ταῦτα οἶδεν οὗτος αὐτὸς καὶ*

---

9 cf. p. 275, 21. t. III 114, 4. IV 1002, 1 R. Dem. de fals. leg. p. 412, 24 et 413, 22 sq. Suid. s. v. *Φρύνων*

---

8 *νεανικώτερα*] *ἰσχυρότερα* *V*

---

1 *κεῖνον* *CAI* 3 *μετριωτέρα* *C* 16 *θάλασσα* *Pa* 18 *τίς* *IV* 22 *λαβόντα* *P* sed *βον* in ras m² 23 *καὶ* (1) inserui e *V* om reliqui libri edd

τοῦτό ἐστιν ἐν οὐκ ὀλίγοις αὐτῷ χαλινός. εἰ δὲ μὴ τούτοις κατείχετο, πῶς τις ἂν ἤνεγκε τὴν τόλμαν, τὸ θράσος, τὴν ἀσέλγειαν, τὴν ὑπερηφανίαν; νῦν δὲ κινεῖται μὲν πολλάκις τῇ φύσει πρὸς παροινίαν, ἀνείργεται δὲ ὧν ἀκούσεται τῷ φόβῳ, καὶ σιγᾷ πολλάκις ὑπὲρ τῆς ἑτέρων σιγῆς. 21. ὁ δὲ καὶ τρισὶ γυναιξὶν ὁ γενναῖος συνοικεῖ, ᾗ τε ἔλαβε κατὰ τοὺς νόμους αἷς τε τοῖν υἱέοιν εἰσήγαγε. καὶ τὴν περὶ τὸ πρᾶγμα ῥᾳστώνην ὁ κηδεστὴς ποιεῖ, πολλὴ γὰρ ἐξουσία καὶ συνεῖναι καὶ λαλεῖν καὶ ἅπτεσθαι, κἂν τῷ συγκαθῆσθαι παρὰ τῶν ποδῶν οὐκ ὀλίγα. ὁ μὲν οὖν νεώτερος | R II 362 ἥδιστ' ἂν ἀπελθών ποι πρόφασιν οὐκ ἔχων μένει, τῷ πρεσβυτέρῳ δὲ ἡ μεγάλη πόλις ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς φυγήν. τῇ μητρὶ δὲ αὐτοῖν πολλὰ ἀποφράττει τὸ στόμα.

22. Ἄξιον δή σοι στένειν οὐκ ἔχοντι τὴν παρὰ τοῦ τοιοῦδε ῥοπήν, ὃς τοιαῦτα ὄντα ἃ διῆλθον ἀπέκρυψε τῷ ῥηθησομένῳ καινῷ τε ὄντι καὶ οὐκ ἔχοντι παράδειγμα. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ἴσως μετ' ἄλλους ἠδίκηκε καὶ ἠκολούθησεν, οὐκ ἦρξεν, ὥσπερ ἐν ἐκείνῳ τῷ Φρύνωνι, τούτου δὲ αὐτὸς ἡγεμών, εἴπερ ἄρα ἕξει τὸν ἑψόμενον, ὡς ἔγωγε οὐκ οἶμαι. ὃ γὰρ αὖ Φίλιππος ἦν τῷ παιδὶ τοῦ Φρύνωνος, τοῦτο οὗτος τῷ αὑτοῦ καὶ ταῦτα τοῦ τῆς γυναικὸς ἀδελφοῦ βοῶντος, τῆς

21 cf. p. 274, 9

4 *τῇ φύσει πολλάκις* Pa 6 *γυναίοις* V 11 *παίδων* coni Bong 12 *που* I sed *υ* ex *ι* corr, Bong 14 *ἀποφράττει* scripsi coll. p. 288, 23; Cephal. decl. Herm. IX 55, 24; t. I 259, 6 *ἀποῤῥάπτει* libri edd 16 *δή* scripsi e V *οὖν* Pa *δὲ* reliqui libri edd 19 *ἄλλους*] *ἄλλων* Re 20 *ἐν* inser Re om libri Bong 22 *αὖ* del et l. 23 post *οὗτος* inser Re

γυναικὸς παρούσης καὶ ἀκουούσης οὔτε ἀντέβλεψεν οὔτε ἀντεῖπεν, ἄφωνος δὲ εἰς γῆν βλέπων ἱδρῶτι τὴν ὁμολογίαν τῆς μίξεως ἐποιήσατο. δεινὸν τὸ τοῦ Θυέστου, τὸ δὲ νῦν τοῦτο δεινότερον, ὅσῳ γε δεινότερον ἐν υἱεῖ γενέσθαι τοιοῦτον ἢ θυγατρί.

23. Ἐγὼ μὲν τοίνυν ἔδεισα πολλάκις περὶ τῇδε τῇ πόλει μὴ πᾶσα δῷ δίκην τῆς Μιξιδήμου κακίας, καὶ τοῦ γε μὴ ἤδη δεδωκέναι χάριν ἔσχον τοῖς θεοῖς. ἐν
R II 363 ᾗ γὰρ τοιαῦτα τετόλμηται, | χαλεπὸν μὴ πεσεῖν, ἄλλως θ' ὅτε λανθάνει μὲν οὐδένα τῶν οἰκούντων αὐτὴν τὸ ἔργον, ἐκβάλλει δὲ οὐδεὶς οὐδ' ἀγανακτεῖ ζῶντος ἐν ᾗ τοιαῦτα ἥσθη.

24. Σὲ δὲ προσήκει τὴν μὲν παρ' ἐκείνων μὴ ζητεῖν βοήθειαν ὄντων γε τοιούτων, σαυτῷ δὲ ἀμύνειν. ἔστι δέ σοι δύναμις. ἔστι γὰρ δὴ καὶ γλῶττα καὶ δόσις παρὰ Μουσῶν οἵα ἂν παρὰ Μουσῶν γένοιτο.
† ὁ δ' οὖν ... ἐπιγραμμάτων μείζων ἢ
Ἀντίοχε. ἢν οὖν ταῦτα τείνῃς τὰ τόξα, σαυτόν τε παραμυθήσῃ καὶ διδάξεις ἐκεῖνον, ὅτι ἄρα οἶσθα τὸν Ἀρχίλοχον.

---

3 Hygin. fab. 88. Schol. ad Eur. Or. 14   20 Aristid. or. pro IV viris t. II p. 380, 21 sq. D   Proverb Ἀρχίλοχον πατεῖς apud Suid. s. v. Ἀρχίλοχος

---

1 et 2 οὔτ' Re   2 ἄφωνος δὲ scripsi cum Sinteni ἄφωνός τε libri edd   12 ἥσθη *I* ἦσθη *CPaV* Bong   17 post ὁ δ' οὖν lacuna 12 fere litt *C*, 6 *AP*, 8 *U*, 7 *I*, 17 *V* fortasse explenda: ὁ δ' οὐ δῆτα (vel οὐδαμῆ) | γραμμάτων *CPaIV* Bong | post ἢ lacuna 7 vel 8 litt *C*, 13 *V*, π cum lacuna 6 litt *AP*, 8 *U*, 9 *I*, fortasse explenda: ἐπῳδῶν (vel ἰάμβων)

XL.

Oratio *πρὸς Εὐμόλπιον* amicum qui idem fuisse videtur atque Consularis Syriae anni 384 (p. 26, 9—12[1])), qua Libanius de iniuriis quibusdam, ut Alexandri filio quamvis eloquentiae plane experti assessore facto et fide in oratione quam ipse in Domitium fratrem Eumolpii habendam receperat violata, queritur, 'corporis' fere finibus circumscripta mansit. Perquam igitur parvus numerus est codicum quibus ad nostram aetatem pervenit. Sunt autem hi septem:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIV fol. 287ᵛ. Vide t. I p. 10 sq. De pretio idem valet quod in oratione XXXIII et sequentibus dixi[2]). Contuli.

2. Patmius 471 (= Pa) saec. XIV fol. 265. Vide p. 251 et t. I p. 41 sq. Contulit mihi Socrates Kugeas.

3. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 180ᵛ. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

4. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 137ᵛ. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

5. Cheltenhamensis 10618 saec. XVII/XVIII fol. 19 a Leonardo Adami e Palatino transcriptus cum versione latina (fol. 23—26). Vide t. I p. 282 sq. Inspexi.

6. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 171ᵛ. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

7. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 224ᵛ. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

---

1) Cf. Sieversium p. 167.
2) Cf. p. 164.

Qui in duas distinguuntur familias quarum prior codicibus *CPaAPI*, altera codice *V* continetur. Cognationis vinculum quo singuli inter se coniuncti sunt, stemma p. 189 propositum te docet.

Unum locum Macarius Chrysocephalus[1]) excerpsit.

Oratio primum e codice Marciano a Bongiovannio (= Bong) Venetiis anno 1754 p. 151—165 innumeris cum mendis edita est, quorum pleraque Reiskius (= Re) Animadversionum volumine quinto p. 552—559 divinando, nonnulla etiam adhibito codice Augustano in editione sustulit quam uxor prelis commisit (t. II p. 364—379). In hanc etiam magna pars notarum Animadversionum transiit.

Pauca corrigenda reliquit Cobeto.

1) Cf. t. I p. 351.

XL.

ΠΡΟΣ ΕΥΜΟΛΠΙΟΝ.

1. *Εἶναι μέν σοι φίλος καὶ πολὺν ἤδη χρό-* R II 364
νον, Εὐμόλπιε, φημὶ καὶ οὐκ ἂν ἀρνηθείην, λέγω δὲ καὶ τὸ νῦν ἐσόμενον ἀνδρὸς εἶναι φιλοῦντος ὡς ἀληθῶς, τὸ τοῖς οὐκ ὀρθῶς πεπραγμένοις ἐπιτιμᾶν. ἔπαινος μὲν γὰρ οὐκ ἔχων τὸ δίκαιον προσδιέφθειρεν, ὁ δ' ἃ χρῆν αἰτιώμενος ἐνουθέτησέ τε καὶ τῶν ὁμοίων ἁμαρτημάτων ἀπήγαγεν. οὔκουν τοῦτο μισοῦντος, ἀλλ' ἐκεῖνα, ὅ τε ἐπὶ τοῖς ἡμαρτημένοις ἔπαινος καὶ ἡ σιωπὴ παραλείπουσα τὴν τῶν ἡμαρτημένων ἐξέτασιν. ὥστ' εἴ σε πώποτ' εὐεργέτηκα, τουτὶ δὲ εἴρηταί σοι πολλάκις, ταὐτὸ δοκοίην ἂν εἰκότως καὶ νῦν ποιεῖν.

C = Codex Chisianus
Pa = Patmius 471
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
I = Marcianus append. XCI 2
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII

---

1 μβ ante *πρὸς εὐμόλπιον A*, post *C* | *λόγος τριακοστὸς τρίτος* post *εὐμόλπιον V* rubr *νγ'* in marg *C* sed *γ* in ras m^2, *λόγος ιθ' I* 3 *δὴ I* Bong 7 *ἰδίων V* 8 *οὐκοῦν* Bong | *μισοῦντος A* sed *ι* in ras m. rec. 9 *ὅτε I* | *τοῖς ἡμαρτημένοις I* sed *οις* et *ένοις* in ras m^2 10 *ἡμαρτημένων I* sed *έν* in ras m^2 11 *εὐεργέτηκα* scripsi e *CAP* *εὐηργέτηκα PaI* edd *εὐηργέτησα V* | *σοι* scripsi auctore Re *μοι* libri edd

2. Ἔσονται μὲν οὖν οἱ πολλοὺς ἀφήσοντες κατὰ R II 365 τοῦ λόγου λόγους καὶ πείθειν ἐπιχειρήσοντες, | ὡς ἠδίκησαί τε παρ' ἡμῶν καὶ δίκην ἂν εἰκότως ὀφειλομένην σοι λάβοις. ἀλλὰ σύ γε μὴ καὶ τοῦθ' ἁμάρτῃς μηδ' ἐξαπατηθῇς, ἀλλ' ἐχθροὺς ἀμφοτέρων ἡγοῦ συγκροῦσαί τε βουλομένους ἡμᾶς καὶ καταστῆσαι δυσμενεῖς ἀντὶ φίλων. σὺ δ' οὔτ' ἄλλοτε πώποτε παρ' ἡμῶν ἠδικήθης εὐνοίᾳ τε καὶ τοῦτο γίνεσθαι νόμιζε. 3. οὐδὲ γὰρ Διομήδης οὐδ' εἴ τις ἕτερος ἐπετίμα ταῖς περὶ τοῦ δρασμοῦ γνώμαις Ἀγαμέμνονος, ἐχθρὸς ἦν τῷ τοιαῦτα ἐν τοῖς Ἀχαιοῖς εἰπόντι οὐδὲ Ὀδυσσεὺς Ἀχιλλεῖ διὰ τοῦ πατρὸς τοῦ Πηλέως, ὡς οὐ καλῶς ἐν τῇ φιλονεικίᾳ μένοντι. ἀλλὰ μὴν γνησιωτάτην γε ἀκούομεν φιλίαν τῷ τε Ἀχιλλεῖ τούτῳ καὶ Πατρόκλῳ γενέσθαι. καί μοι δοκεῖ μὴ χείρων ἂν ὁ Πάτροκλος εἰς Ἀχιλλέα προκατενεχθέντα φανῆναι, ἀλλὰ ταὐτὰ ἂν ὑπέρ τε τῆς τιμωρίας καὶ τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς βουλεύσασθαι. 4. πλάττει τοίνυν οὗτος ὁ Πάτροκλος γονέας ἀντὶ τῶν ὄντων τῷ φίλῳ πέτρας καὶ θάλατταν, οὐχ ἵνα φαυλοτέραν αὐτῷ περιάψῃ δόξαν καὶ μηκέθ' ὅσουπερ πρότερον ἄξιος ἐν τοῖς Ἕλλησιν ᾖ, ἀλλ' ἵνα αἰ-

9 Il. ι 16—78 cf. β 344 sq. 12 Il. ι 252 sq. 18 Il. π 34

2 ἐπιχειρήσαντες *C* 4 σοι *Pa* sed in marg σὺ σὺ *V* 5 μὴ δ' *APIV* 7 δὲ Re 8 γίγνεσθαι Re | νόμιζε γίνεσθαι *CPa* 12 τῆς μνήμης inter διὰ et τοῦ inserendum videtur coll. t. III 196, 19 R Πρίαμος ἄγων εἰς ἔλεον Ἀχιλλέα διὰ τῆς μνήμης τοῦ Πηλέως at cf. p. 296, 24 προσέθεσαν ἀργύριον i. e. *promissionem pecuniae* | τοῦ πηλέως *I* sed ου πη in ras m^2 | καλὸς *I* 15 πρόκλος *V* 16 ταὐτὰ scripsi auctore Re ταῦτα libri edd | ἂν in ras I^2 17 num τῆς ⟨ἐκείνου⟩ τιμωρίας? 21 ἵνα scripsi ex *APIV* ἵν' *CPa* edd

σχυνόμενος τὸ τῶν πετρῶν καὶ τὸ τῆς θαλάσσης γένηταί πως μετριώτερος καὶ βοηθήσῃ τοῖς ἀτυχοῦσι. καὶ δῆτα καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ἀμείνω. εἰ γὰρ καὶ μὴ αὐτὸς ἀνέστη μηδὲ τὰ ὅπλα περιέθετο μηδὲ | ἐμαχέσατο, R II 366 ἀλλὰ καὶ καθήμενος ἐβοήθει τῷ καθαψαμένῳ παραδοὺς τὴν δύναμιν καὶ διὰ τῆς σκευῆς τοὺς ἐναντίους παρακρουσάμενος, ὡς δὴ στρατηγῶν αὐτός.

5. Τίνι δὴ τῶν σῶν μέμφομαι; ἐλυμήνω μοι τὸν θρόνον καὶ ταῖς ἀπὸ τοῦ καιροῦ βλάβαις προσέθηκας καὶ τὴν Ἑλλάδα φωνὴν καὶ ἄλλως προπηλακιζομένην εἰς μείζω κατήνεγκας ἀτιμίαν καὶ ὅπως ἐν ὀλίγοις πονοίην ἐποίησας μόνον οὐ κηρύξας λαμπρᾷ τῇ φωνῇ, ὅτι ὦ πάντων ἀνοητότατοι πατέρες, φεύγετε μὲν ταυτασὶ τὰς πέτρας, περὶ ἃς ἀπόλλυτε τὴν σποράν, πέμπετε δὲ τοὺς ἐξ ὑμῶν αὐτῶν εἰς τὴν πίειραν Ῥώμην, οὗ καρπῶν ἔνι τυχεῖν φερόντων εὐδαιμονίαν.

6. Πῶς δὴ τοῦτο γέγονεν; Ἀλέξανδρος ὁ τῇ τοῦ Πλάτωνος ἀρχῇ πεπολεμηκώς, ἴστε δὲ πάντες ὃ λέγω, πλοῖον μισθωσάμενος καταπτύσας τῶν ἡμετέρων διατριβῶν δοὺς χρυσίον πολὺ τοῖς υἱέσι, καὶ γὰρ ἔχει πόρον ὀκνήσας οὐδένα, μεγάλαις οὖν | αὐτὸν R II 367

6 Il. π 278 sq. 10 cf. t. II 421, 13 sq. R 22 cf. p. 284, 9 sq.

1 θαλάσσης scripsi ex *APPaV* θαλάττης *CI* edd 2 βοηθήσει *C* 4 μὴ δὲ (bis) *APIV* | μηδὲ (1) καὶ *Pa* | μὴ δὲ (2) *V* sed ὲ in ʼ corr m² 9 „*post* βλάβαις *videtur* τὰς ἀπὸ σοῦ *deesse*“ Re 12 μονονοὺ *CA* Re 13 ἀνοητότεροι *CPa* sed in hoc ἀνοητότατοι in marg 19 Πλάτωνος scripsi e *V* πλούτωνος reliqui libri edd 20 πλοῖον μισθωσάμενος om *Pa* | μισθωσάμενος *I* sed μι in ras m² 22 πόρον *A* sed γρ πόνον in marg, *P* sed ν supra ρ m² πόνον *PaV* | αὐτὸν *CI*

ἐπάρας ταῖς ἐλπίσι καὶ χρήματα καὶ χρόνον ὅτι πλεῖστον ἀναλώσας τὰ πρῶτα μὲν περὶ τῆς ἀμαθίας αὐτῶν ἀκούων ἠπίστει, μετὰ ταῦτα δὲ ἠναγκάσθη πιστεῦσαι τῶν μὲν αὐτοῦ μεινάντων αὐτοὺς εἰδότων, τοῦ δ' ἐπανήκοντος ἐξελεγχθέντος οὕτως, ὥστε τοὺς μὲν δυσμενῶς πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον ἔχοντας χαίρειν μᾶλλον τῶν θησαυροῖς ἐντετυχηκότων, τοὺς δὲ φίλους μετ' αὐτοῦ θρηνεῖν οὕτω λαμπρῶν ἐλπίδων αὐτῷ διεφθαρμένων. οὕτως οὐδὲν εἰδὼς ὧν εἰδέναι χρῆν ὁ ῥήτωρ περιήρχετο, μικρὸν εἰπεῖν, οὐδὲν ὢν ἀνδραπόδου βελτίων, οὐδὲ γὰρ εἰδώλου γε ἐκεῖνος, οὔτε λέγων οὐδὲν οὔτε λέγοντι προσέχων, τοσοῦτον ἀπέχων ⟨τοῦ⟩ χρήσασθαι τῷ στόματι, ὥστε καὶ τὸ νεῦσαι κάματον ἔχειν αὐτῷ. 7. τοιούτου τοίνυν ἥκοντος ἡμῖν ἀπὸ Ῥώμης ἑρμαίου καὶ τῶν οὐ πεπλευκότων ἐπὶ τἀκείνης αὐτοὺς ἐπαινούντων καὶ τῶν Ἀττικῶν λόγων ὠφελουμένων ὑπὸ τοῦ τῶν μὲν ἐκπεσεῖν ἐκεῖνον ὧν εἶχε, τὰ δὲ μὴ λαβεῖν ἐφ' ἅπερ ἦλθε, τὸν δὴ τοιοῦτον ὃν ἄφωνον ὄντα ἐν οἷς ἦν ἔδει πάντα εἶναι τὸν |
R II 368 χρόνον, ἀπέφηνας πάρεδρον διὰ τὸν πάντα σοι κακῶς πειθόμενον ἀδελφόν. καὶ τὸ μὲν ζεῦγος οὐ

16 cf. t. I 499, 8 21 *Δομέτιον* cf. p. 287, 5

2 *ταπρῶτα IV* 3 *ἀκούσας* Bong | *μεταταῦτα IV* 4 *αὐτοὺς V* | *δὲ V* 8 *ἐλπίδων I* sed *ἐλ* in ras m² 11 *ἐκεῖνος I* sed *ἐκεῖ* in ras m² 12 *τοῦ* inserui 14 *αὐτῶι A* sed *γρ αὐτὸν* in marg *αὐτὸν CPa* sed in hoc *αὐτῷ* in marg, *P* sed *ῷ* suprascr m³ 15 *ἑρμαίου* libri Bong *Ἑρμέου* Re quod correxit Cobetus Coll. 133 coll. t. II 504, 15 | *πεπλακότων V* | *τὰ 'κείνης AP* sed in hoc ' eras *τὰ κείνης V* | *αὐτοὺς V* 18 *ὃν* scripsi *αὐτὸν* libri Bong *σὺ ὃν* Re 19 *ἦν* om in ras 2—3 litt *PI* et Bong 20 „*malim διὰ τοῦ — 21 πειθομένου ἀδελφοῦ*" Re at cf. p. 71,15; t. I 198,15 21 *τὸν I* sed *ν* eras

προσδοκηθέντα τόνδε ἔφερε μετ' ἐκείνου, τουτὶ δὲ πάλιν τοὺς περὶ ἡμᾶς νέους ἐφ' ἕτερα μεθίστη καὶ ὧν κατεγνώκεσαν, ταῦτα ἐθαύμαζον. καὶ πάλιν λιμένες καὶ πάλιν νῆες καὶ 'Αδρίας καὶ Θύμβρις. 8. *ὥσπερ οὖν ἔλαττον ποιμένι ποίμνιον ποιῶν καὶ βουκόλιον βουκόλῳ καὶ ἵππους ἱπποφορβῷ τούτων ἂν ἕκαστον ἠδίκεις, οὕτω καὶ τοὺς τὴν Ἑλλάδα φωνὴν ἐν ταῖς χερσὶν ἔχοντας. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνό γ' ἂν εἴποις, ὡς τὰ πράγματα τῆς ἀρχῆς τῆς ἐκείνου σοφίας ἐδεῖτο καὶ οὐ παρεδρεύσαντος πάντα ἂν ᾤχετο. ἠκούομεν γὰρ εἶναι τὸ ἔργον αὐτῷ φαγεῖν, πιεῖν, κοιμηθῆναι, τέρψαι τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῖς τε πολλοῖς κρουνοῖς τοῖς τε τὴν δεξαμενὴν ἐπιοῦσι πνεύμασι.*

9. *Βούλει με, τί ταῦτα πεποίηκεν, εἰπεῖν; βούλει με τὰ περὶ τὸν ἵππον διελθεῖν καὶ τὸν λαμπρὸν χαλινὸν καὶ ὅσα ἐν σκότῳ μὲν ἐδόθη, λαθεῖν δὲ οὐκ ἐδυνήθη; φίλον | γὰρ εὖ ποιεῖν καλὸν εἶναι φήσεις,* R II 369 *εἶναι δέ σοι τὸν 'Αλέξανδρον φίλον. τί δ'; οὐχὶ καὶ ἡμεῖς φίλοι; πῶς οὖν ἐκ τῆς εἰς ἡμᾶς βλάβης ἐκεῖνον ἠξίους εὖ ποιεῖν; οὐκ ἂν τολμήσαις εἰπεῖν, ὡς ἡ φιλία τῆς φιλίας προτιμοτέρα καὶ 'Αλέξανδρος ἐμοῦ. εἰ δ' οὖν καὶ λίαν ἐκεῖνος ἐμοῦ, ἀλλ' οὔτοι γε τῶν Ἑλληνίων θεῶν οὐδὲ τῆς διὰ τοῦ θαλλοῦ κτησαμένης θεοῦ*

---

22 Her. VIII 55. Aristid. Panath. t. I 169, 10 D. c. schol. cf.

---

1 *προσδοκηθέντα* — 2 *νέους* praeter *π* (1) in marg *C*p 2 *κατεγνώκεισαν CPa* | *ταῦτα ἐθαύμαζον*] „*malim πάλιν interponi*" Re 4 *'Αδρία* Bong 10 inter *φαγεῖν* et *πιεῖν* ras 3 litt *A* 11 *πιεῖν I* sed ras 1 litt post *π* 13 *βούλει* (praeter *βου*) — *βούλει* (praeter *λει*) praemisso *κείμενον* in marg *I*² | *βούλει με* (1) om Bong 15 *ἠδυνήθη PaAP* 17 *φίλον; I* | *δὲ* Re 18 *ἐκ* om *CPaAV* inser *P*² „*num fuit in quibusdam libris ταῖς — βλάβαις?*" Re an *τῇ — βλάβῃ?* 19 *τολμήσεις* Re 21 *οὔτοι* scripsi e *V* *οὔτι* reliqui libri edd 22 *τοῦ I* sed *οῦ* in ras m² | *θαλοῦ I* Bong

τὴν Ἐρεχθέως μητέρα. κατὰ γὰρ τούτων ἁπάντων ἐκεῖνα ἐχαρίζου καὶ ταῦτα εἰς τάξιν παρελθὼν διὰ τούτων τῶν λόγων, οὐκ ἐκείνων. 10. *ἡδέως δ' ἄν σε καὶ λόγον ἀπαιτήσαιμι τῆς πρὸς Ἀλέξανδρον φιλίας. ποία γὰρ εὐγένεια; τίς τροφή; ποία παιδεία; τίς φιλανθρωπία; τίς δεομένοις βοήθεια; τίς ὑπὲρ τῶν καλῶν πόνος; ἀλλ' εἰς νόμους σοι χρήσιμος ἄνθρωπος; ἀλλ' εἰς συμβουλὴν ἀγαθός; ἀλλ' οἷος ἐνεγκεῖν οἷς ὁμιλοίη δόξαν; οὐ τὴν γῆν ἣν εἰργάζετο φυγὼν ὑπέθηκεν αὐτὸν ἀνθρώπῳ καπηλεύοντι, τύχης δὲ ἀλογίᾳ χρήματα κτησάμενος πλείους ἀπώλεσε τόκοις τῶν ἐν λῃστείᾳ ζώντων, ἀσελγείας δὲ ὑπερβολῇ καὶ τῇ παρ' αὐτῆς λύπῃ διαφθείρας ἄνθρωπον ἀρετῇ συμβεβιωκότα τελευτῶν ἐπαφῆκε τάφοις τὴν ἀπληστίαν τὴν ἑαυτοῦ τῆς ὑστάτης τιμῆς τοὺς τεθνεῶτας ἀποστερῶν;* 11. *τίς οὖν σε λογισμὸς χρήσασθαι τοιούτῳ θηρίῳ πείσας συνεκέρασεν, ὥσθ' ὑμᾶς ὥσπερ συμπεφυκότας δρᾶσθαι πανταχοῦ διὰ παντὸς τοῦ χρόνου καθ' ἕκαστον ἑκάστης ἡμέρας μέρος; γείτων γὰρ ἦν, νὴ Δία. πόσοι δὲ ἕτεροι πενέστεροι μὲν Ἀλεξάνδρου, βελτίους δὲ τὸν τρόπον; οὓς ἅπαντας σὺ παριδὼν καὶ ὑπερβὰς ἐκείνῳ σαυτὸν συνέζευξας, ὥστ' εἶναι θαυμαστόν, ὁπότ' οὐ σὺν ἐκείνῳ φανείης.* 12. *εἰσὶ πολλοῖς καὶ τῶν ἄλλων* R II 370 *καθ' ἑκάστην πόλιν μοχθηροὶ γείτονες,* | *οὓς οὐκ*

Stephani C. R. pour l'année 1872 p. 64 sq. 1 Il. *β* 548 10 cf. p. 113, 1

---

2 *διατούτων* *I* 4 *ἀπαιτήσαιμι* *I* sed *αι* in ras m² 12 *λῃστεία* *I* 13 *αὐτοῖς* *I* 16 *θηρίῳ* om Re 23 *εἰσὶ* ⟨*δὲ*⟩? | *ἄλλων πολλοὶ καθ'* *Pa* 24 *μοχθηροὶ* *I* sed *μοχθ* in ras m² *μοχθηρότεροι* *Pa*

ἀναγκάζει φίλους ποιεῖσθαι τὸ πλησίον οἰκεῖν, ἀλλ' ὁ μὲν στενωπὸς εἷς ἀμφοῖν καὶ εἰ βούλει γε, ὁ τοῖχος, ἀλλ' οὐ φίλοι γε παρὰ τοῦτο, πολέμιοι μὲν οὖν καὶ πολλαὶ μάχαι καὶ καθ' ἑκάστην ὡς εἰπεῖν τὴν ἡμέραν τραύματα, καὶ τὸ γειτνιᾶν οὐ φιλίας οἶδε μᾶλλον ἢ δυσμενείας ποιεῖν. καὶ τούτου μυρίοι μὲν μάρτυρες, ἀρκεῖς δὲ σύ, ὃς οὕτως ἔχων γείτονα Μάγνον ἐν οὕτω μακρῷ πολέμῳ πρὸς αὐτὸν βεβίωκας τῶν εἰρήνης μεμνημένων ληρεῖν σοι δοκούντων. 13. μάλιστα μὲν οὖν ἐχρῆν φυγεῖν ὅλως τὸν ἀσεβῆ καὶ γείτονα ὄντα, νῦν δ' οὕτως αὐτὸν ἐθαύμασας, ὥσθ' ὑπὲρ τῆς πρὸς ἐκεῖνον χάριτος τὰ πρὸς ἡμᾶς δίκαια συνέχεας. καὶ οὕτως ἀδικῶν ᾔδεις, ὥστ' οὐ μετέδωκας ἡμῖν τοῦ γενησομένου οὐδ' εἶπες προσελθών, ὅτι βούλοιο μὲν τὸν Ἀλεξάνδρου παρεδρεῦσαι τῷ σῷ μὲν ἀδελφῷ, φίλῳ δὲ ἐμῷ, δεινὸν δὲ ἡγούμενος ἐν ἀγνοίᾳ σου τοῦτο γενέσθαι λέγω τε καὶ προλέγω καὶ βουλοίμην ἂν σε μὴ διακωλύσαι. οὕτως ἂν ἐτίμας τὸ τῆς φιλίας ὄνομα, οὕτως ἂν ὃ προσῆκον ⟨ἦν⟩ ἅπαν ἐπέπρακτο πείθοντός τε καὶ οὐ πείθοντος. νῦν δὲ ἡ κλοπὴ τοῦ πράγματος καὶ τὸ πάσῃ μηχανῇ πειραθῆναι λαθεῖν τεκμήριον ἐναργὲς τοῦ μηδ' αὐτῷ σοὶ δοκεῖν εἶναί τι δίκαιον ἐν οἷς ἔπραττες.

---

1 *οἰκεῖν P* sed *κ* in ras m² 5 *τὸ γειτνιᾶν* — 6 *ποιεῖν* citat Macar fol. 90ᵛ 6 *μύριοι* Re 7 *μάγον CPaV* | *ἐν*] *καὶ* Bong 10 *ὅλως φυγεῖν V* 12 *τὰ πρὸς ἡμᾶς* scripsi auctore Re *πρὸς ἡμᾶς τὰ* libri edd 15 *Ἀλεξάνδρου* scripsi auctore Re *ἀλέξανδρον* libri edd 16 *δεινὸν δὲ* Re *δεινόν γε* (*τε* supra) *I* sed *τε* suprascr m² *δεινόν τε* reliqui libri *δεινόν τε γε* Bong | *σου* inser *I*² 18 *διακωλῦσαι*? cf. ad p. 211, 8 19 *προσῆκεν* Re perperam id in *A* legi asserens | *ἦν* inserui coll. t. II 439, 1 R 22 *ἐναργὲς A* sed *γρ ἀληθὲς* in marg, *P* sed *ἐναργ* in ras m³ 22 et 286, 3 *μὴ δ' APIV*

R II 371 14. *Εἰ δὲ μὴ | οὗτος δι' ἐμοῦ, ἕτερος οὐκ ἂν ἔνδον ἦν δι' ἑτέρου; καὶ τοιαῦτ' ἴσως ἐρεῖς. τουτὶ δὲ εἰ μὲν ἀσθενές ἐστι, μηδὲ λεγέσθω· εἰ δ' ἰσχυρόν, τί μὴ πρότερον ἐλέγετο πρὶν ἢ γενέσθαι, μελλόντων γε ἡμῶν οὐκ ἀναισχυντήσειν, εἴ τι δίκαιον ἐν τοῖς λεγομένοις ἦν; ἀλλ', οἶμαι, καὶ τούτου κατεγνώκεις τοῦ λόγου ῥάστης γε τῆς ἀποκρίσεως οὔσης· ἄνθρωπε, δράσει τις τοῦτο ἕτερος; δράτω. καὶ δώσει πάρεδρόν τινα τῶν Ῥώμην ἑωρακότων; δότω. 15. σὺ δ' ἡμῖν μὴ τὴν φιλίαν ἀδίκει μηδ' ὀφείλειν ἀντ' ἄλλου βούλου δίκην. οὐδὲ γὰρ εἰ κυβερνήτης ὢν φθάσας τὴν τῆς ἐναντίας νεὼς ἐμβολὴν τὴν σαυτοῦ κατέδυσας, τοῦτ' ἂν ἦν σοι πρὸς τὸν τριήραρχον λέγειν, ὅτι τὸ πάντως ὑπ' ἄλλου γενησόμενον πεποίηκα. οὐδὲ γὰρ ὃν πάντως ἀποκτενεῖ νόσος, πρὶν ἥκειν τὸ πέρας, ἀποσφάττομεν ὡς ἕξοντες ἀπολογίαν ὃ πάντως ἂν ἐποίησεν ἡ νόσος. 16. τί δ'; εἰ δυοῖν στρατηγοῖν ἅτερος μὲν εὔνους εἴη τοῖς ἐκπέμψασιν, ὁ δ' ἕτερος ἐπ' αὐτοῖς λαβὼν προδιδόναι μέλλοι καὶ τοῦτο ὁ βελτίων αἴσθοιτο, τί τοῦτον ἀξιώσεις τὸν ἀμείνω ποιεῖν; ἃ κἀκεῖνος ἐβεβούλευτο καὶ προδιδόναι; καὶ τί ἂν ὕστερον ἔσωζε κρινόμενον; ἤ τὸ τὴν ἐσομένην ὑπ' ἐκείνου προδοσίαν αὐτὸν ἁρπάσαι;*

17. *Καὶ τὰ μὲν ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου τοιοῦτον ὄντα*
R II 372 *σε φίλον ἐμοὶ δεικνυσιν. ἄκουε | δὴ καὶ δευτέ-*

7 *καταγιγνώσκεις?* 8 *τίς I* 10 *δὲ* Re | *ἡμῶν* Bong *μὴ δ' APIV* 11 *ὀφείλειν I* sed *ειν* ex *η* corr m^2 | *βούλοιο* Re 14 *ἂν* post *πάντως* inser Re delevi 16 *ἕξοντες I* sed *ντες* in ras m^2 19 *δὲ* Re | *μέλλει CPa* 20 *τοῦτον P* sed *ν* eras *τοῦτο· I* sed · in ras m^2 21 *ἐβουλεύετο* Bong 22 *ἤ* scripsi *ἢ* libri edd sed „*ἢ aut delendum aut accipiendum* pro *μῶν num*" Re 24 *τοιαῦτα* (*τοιοῦτον* suprascr.) *Pa* *τοιούτου V* 25 *εμην* (*ἐμοὶ* suprascr.) *Pa*

ρων ἐν οἷς ὑφ' ὑμῶν ὕβρισμαι σοῦ μὲν κελεύοντος, τοῦ δὲ ἀδελφοῦ πειθομένου. λόγον ἐγκώμιον ἐκείνου σύ τε κἀκεῖνος ᾐτεῖτε δεήσεσιν ἰσχυροτέραις τῶν ὑπὲρ ἄρτου γιγνομένων. ἐμοὶ δὲ ἐξῆν μὲν εἰπεῖν, ὅτι ζήτει τὰ τοιαῦτα, Δομέτιε, παρ' ἐκείνων οἷς δὴ τοὺς παῖδας παρέδωκας. παρέδωκας δὲ κρείττους, οἶμαι, καὶ τεχνικωτέρους ἡγούμενος. οὐ γὰρ ἂν χείρους εἴποις. πάντων οὖν ἀτοπώτατον ἐν μὲν τῇ βουλῇ τῇ περὶ τῶν υἱέων Αἴγυπτον καὶ Φοινίκην θαυμάζειν, ἐν δὲ ἐπαίνων ἐπιθυμίᾳ παρ' ἄλλον καταφεύγειν. 18. ταῦτ' ἦν μὲν εἰπεῖν, οὐ μὴν εἴρηται, ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον σιωπήσας ἀπῆλθον, σοῦ δ' εἰς τὴν οἰκίαν μοι βαδίζοντος καὶ τί τῶν πάντων οὐ ποιοῦντος καὶ ταῦτα πολλάκις καὶ τοὺς μάλιστά μοι συνήθεις προσλαμβάνοντος συμμάχους κἀκείνων οὐκ οἴσειν λεγόντων, εἰ φύγοιμι τὴν χάριν, ὑπὸ τοσούτων τοίνυν ἑλκόμενος ποιήσω μέν, ἔφην, τὸν λόγον τῆς Τύχης συναγωνιζομένης καὶ ἐρῶ γε τῆς αὐτῆς καὶ τοῦτο παρεχούσης, ἀλλ' ὅπως, ἔφην, Εὐμόλπιε, μὴ μετ' ἐμέ τις ἐπὶ τοῖς ἴσοις ἕξει τὸν σὸν ἀδελφὸν μήτε ῥήτωρ μήτε ποιητής. ταῦτα ἀκούσας ἀπώμοσας πρότερον εἰπὼν ῥητορεύσειν τοὺς λίθους ἢ τοῦτο ἔσεσθαι. καὶ τοιαῦτα συνθέμενοι διελύθημεν. 19. καὶ μηδεὶς εἴπῃ· τί δαί; τοῦτο δεινὸν εἶναι τὸν μετὰ σὲ περὶ τῶν αὐτῶν ἐροῦντα; οὐ γὰρ περὶ τούτου νῦν ὁ λόγος, ἀλλ' εἰ τὰς συνθήκας εἶναι κυρίας ἔδει. ὡς δὲ

---

2 δ' Re | ἐκείνου *I* sed ἐκει in ras m² 4 γινομένων *V* | μὲν om *I* Bong 8 εἴπῃς *CPa* 13 σὺ *Pa* 16 εἰ *P* sed ει in ras m⁴ 17 ποιήσωμεν *PaIV* Bong 22 μήτε inser *I*² 23 εἰπὼν om Bong | ῥητορεύειν *CPa* 25 δὲ *CPaV* 27 ἔδει κυρίας εἶναι *CPa* | δ' Re

R II 373 ἐκινήθησαν, ἐπιδεῖξαι | ῥᾴδιον. ἡμέραις γὰρ οὐ πολλαῖς ὕστερον ἐλθὼν ἑσπέρας ὡς ἐμὲ βούλεσθαί τινα ποιητὴν ἔλεγες ἐν θεάτρῳ τὸν σὸν ἀδελφὸν λαβεῖν προσθέντα τούτῳ τὸ μετ' ἐμέ, τὸν δ' ἐπαινέσαι τὴν προσθήκην. ἐν τούτῳ δὲ ἄρα ἦν τὸ μὴ τὰς συνθήκας μένειν, ἐν αἷς ἦν τὸ μετ' ἐμὲ μηδένα, πρότερον δὲ οὐκ ἐκώλυον. τούτων εἰρημένων αὐτὸς μὲν ἐπὶ προφάσεις πεπλασμένας καταφεύγων ἐσίγων, ἔπραττον δὲ τὸ τὸν ποιητὴν εἰπεῖν, καὶ εἶπε. 20. τί οὖν ἐνταῦθα ἀδικεῖς; τὸ τὰς συνθήκας ἀνελεῖν. ἀνῄρεις δὲ οὐ μεμφόμενος τὸν ἀδελφὸν οὐδὲ κατέχων οὐδὲ κωλύων. εἰ μὲν γὰρ ἠγνόει τὰς ὁμολογίας, ὁ μὴ διδάξας αἴτιος, σὲ δ' εἶναι τὸν διδάσκοντα ἔδει· εἰ δ' ἠπίστατο, R II 374 δείσας τὰς σὰς βοὰς τὰς | ὑπὲρ τῶν συνθηκῶν εἶναι δίκαιος ἦν ἐν οἷς αὐτὸν εἶναι χρῆν, ὅτι πάντας ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς ἀνθρώπους, ἀδελφέ, κινήσομεν ὡς οὐκ εἰδότες αἰδεῖσθαι συνθήκας. τούτων οὐδὲν Εὐμόλπιος ὁ καλὸς εἶπε πρὸς τὸν ἀδελφόν, πρὸς ἡμᾶς μέντοι τὰ πρὸς τὸν ποιητὴν εἰρημένα τἀδελφῷ καὶ ἔλεγεν οὐ συγκαλυψάμενος, ἀλλ' ἀναπεπταμένοις τοῖς ὄμμασι καὶ οὐκ ἐνόμισεν αὐτὸς τὰς συνθήκας ἕλκειν τῶν ἱματίων λαβομένας οὐδ' οἷον ἐμφράττειν τὸ στόμα. 21. εἶεν. ἔξοδος ἐπὶ τούτοις τοῦ τῶν ἐπῶν ἀκηκοότος καὶ διατριβὴ καθ' ἑκάστην πόλιν καὶ προσδοκία καθ' ἑκάστην ἡμέραν τέλος ἕξειν

23 Dem. p. 406,5. cf. ad p. 275,14

4 προθέντα Bong | τόν P sed ´ in ras, I 5 et 7 δ' Re 7 num τούτων ⟨δὲ⟩? 9 εἶπεν A 10 ἀδικεῖς, CPaAPV Bong | τὸ V sed ὁ ex ῶ corr m[2] τῷ Bong 13 δὲ (1) Re 15 εἶναι (2) om Pa 16 αὐτοὶ Re 18 εἶπεν A 21 ὄμμασιν A | αὐτὸς scripsi e V αὐτὸν reliqui libri edd 22 λαβόμενος in λαβομένας corr Pa 23 εἰ ἓν A

αὐτῷ τὴν ἀρχήν. οὐ μὴν οὕτω τὸ πρᾶγμα ἐξέβη, ἀλλ' ἐπανῄει πάλιν μετὰ τῶν σκευῶν ἁπάντων μεθ' ὧνπερ ἀπεληλύθει. κἀνταῦθα δεήσεις ὑπὲρ τῶν γεγραμμένων, ὅπως εἰς μέσον ἔλθοι καὶ φανείη τῇ πόλει, πολλαὶ μὲν παρὰ σοῦ, πολλαὶ δὲ παρ' ἐκείνου, σὺ δ' ἡμῶν καὶ μετὰ δακρύων ἐδέου μὴ καταχέαι με πολλὴν τοῦ γένους ὑμῶν ἀτιμίαν. ἀτιμίαν γὰρ ἔσεσθαι σαφῆ τὸ μὴ | τυχόντα τῶν παρ' ἐμοῦ τὸν σὸν ἀδελφὸν εἰς R II 375 *τὴν Αἴγυπτον ἐλθεῖν ἀφορμήν τε λόγων δυσχερεστέρων τοῖς φθονοῦσι τούτῳ παρέξειν.* 22. *ἐμὲ δὲ ἑλεῖν οὐ δυνηθεὶς ἔδραμες ἐπὶ τὰς τοῦ φιλοσόφου θύρας ὡς οὔσης ἀνάγκης μοι ποιεῖν ὅ τι ἂν ἐκεῖνος κελεύῃ. κελεύσαντος δὲ ὑπακούσας εἶπον, εἶτ' αὖθις εἶπον καὶ τρίτον καὶ τέταρτον. οἱ δ' ἀκούοντες δρῶντες ἐν τοῖς λεγομένοις τά τ' ἄλλα ἀκριβέστερον καὶ τὰ τῆς ἀρχῆς ἐφ' ἧς ἐτύγχανεν ὤν, τοιαῦτα μὲν ἐπήδησαν, ὥστε μικροῦ δεῖν ἐκυβίστησαν, τηλικαῦτα δὲ ἐβόησαν, ὥστε μηδὲν ἐν αὐτοῖς μεῖναι φωνῆς. καὶ τῶν μὲν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ τάχ' ἄν τις εἴποι παράδειγμα, τῶν δ' ἐκεῖθεν ἐπὶ τὴν καταγωγὴν οὐδεὶς ἂν οὐδέν. μέσον γὰρ δὴ λαβόντες ἦγον οὐ μόνον οἱ φοιτῶντες ἔτι κἀν τῷ μανθάνειν ὄντες πατέρες | τε τούτων οἷς ἔργον* R II 376

6 cf. t. II 94, 21 11 Thalassii cf. p. 312, 4 et 309, 9 sq.

1 ἐξῄει *Pa* sed ἐξέβη in marg 2 ὧν Bong 4 ἔλθῃ^οι *V* 5 δὲ Re | ἡμῶν scripsi coll. p. 288, 19 ἡμῖν libri edd „*malim ἐμοῦ*" Re 6 γε? 10 τούτῳ scripsi e *V* τούτων reliqui libri edd sed „*aut φθονοῦσι τούτῳ leg. qui ei inviderent aut φθονοῦσιν οὕτω aut φθονοῦσι τοῦτο*" Re 11 θύρας *I* sed θυ in ras m[3], Bong χεῖρας reliqui libri sed in θύρας corr *Pa*, χεῖ in ras m[2] et θύρας suprascr m[3] *V*, Re 12 ὅτι *I* 13 κελεύοντος Bong 18 ἐν (1) inser I^2 | μεῖναι *I* sed μεῖ in ras I^2 19 παραδείγματα Bong 22 δὲ Bong

ὑπὲρ τῶν κοινῶν ταλαιπωρεῖν, ἀλλ' εἶδεν ἄν τις ἐνταῦθα καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν ἀρχῶν ⟨καὶ⟩ τῶν θρόνων εἰς ὄνομα καὶ δόξαν ἀφιγμένους. 23. ἦσαν οὖν ἀντὶ στεφάνων τῷ παραπεμπομένῳ χεῖρές τε αἱ τούτων καὶ φωναὶ τὰ τῶν ἐκ τοῦ δήμου δρῶσαι κεκινημέναι τοῖς εἰρημένοις περὶ αὐτοῦ, κοινός τε λόγος τότε πρῶτον ἑωρακέναι τὸν Ἥλιον τιμὴν τοσαύτην πρέπειν τε αὐτῷ τὰ ῥηθέντα περὶ Ἀγαμέμνονος ἐπὶ τῷ πλήθει τῆς στρατιᾶς. καὶ μετὰ τοιούτων εὐφημιῶν ὑπερβάντες τὸν οὐδὸν κἀπὶ τῆς αὐλῆς ἀναβακχεύσαντες μόλις ἀπῆλθον ἀνάγκῃ τῇ παρὰ τοῦ θαυμαζομένου τὸν θόρυβον παύσαντες. ἦν δὲ οὐδεὶς ὃς οὐκ ἐμὲ τῶν πεπραγμένων ᾐτιᾶτο. 24. ὁ δ' ὁμοῦ μὲν ἠξίου κτήσασθαι τοὺς δεδειγμένους λόγους, ὁμοῦ δὲ ἐπῆγεν ἔπη τοῖς εἰρημένοις λόγοις κρύπτων, ἕως ἐξῆν, τὴν ὕβριν, ὃ δὴ καὶ σὸν ἦν, καὶ γὰρ αὐτὸς ἔκρυπτες, αἱ συνθῆκαι δὲ οὐδαμοῦ. ἀλλ' οὕτω λίαν τῆς ἐπηρείας ταυτησὶ ἐφρόντι-
R II 377 σεν, ὥστ' εἰς διδασκαλεῖον ἀνέβη σαθρὸν τοῦ | κατενεχθήσεσθαι παρέχον φόβον, διὸ καὶ τοῖς μετὰ τοὺς πρώτους ἰοῦσιν ἐκέκλειτο δέει τῆς ἐλπιζομένης ναυαγίας. πρὸ δέ γε τῆς ἀναβάσεως εἰσελθὼν ὡς ἐμὲ τὸ θέατρον δοῦναί με τοῖς ἔπεσιν ἠξίου. καὶ παρεκάθου σὺ καὶ ἤκουες ταῦτα λέγοντος καὶ ταὐτὰ διὰ τῆς σιω-

8 Il. β 477 sq.

2 „*aut τῶν ἀρχῶν aut τῶν θρόνων delendum*" Re | ⟨καὶ⟩ inserui coll. p. 281, 9   3 οὖν inser *I*²   4 τε om *I* Bong | αἱ scripsi e *V* ἐκ reliqui libri edd | καὶ *I* sed κ in ras m²   9 ἐπιθυμιῶν *I* Bong   12 δὲ scripsi τὲ *PaIV* τε reliqui libri edd   13 ὁ *A* ὅ *P* sed ´ in ras m², *PaIV* Bong | δὲ Re   14 δ' Re | ἐπήγαγεν *Pa*   19 παρέχων *I* Bong   20 ἐκέκλητο *V*   21 προσελθὼν *I* Bong   23 ταὐτὰ scripsi auctore Re ταῦτα libri edd

πῆς ἔλεγες δέον εἰ μηδὲν ἕτερον, τούτοις γε ἐπιτιμῆσαι τοῖς ῥήμασιν. 25. *Ἐνέκειτο γάρ, νὴ Δία, καὶ ἠνώχλει καὶ λιπαροῦντα οὐκ ἐνῆν ἀπώσασθαι. εἰ δὲ ὁ μὲν πατὴρ ὑμῖν ἔζη, τοῦτον δὲ οὗτος λιπαρῶν ἠξίου παίεσθαι παρ' ὑμῶν προκυλινδούμενος ὑμῶν καὶ μηδενὸς ἀπεχόμενος, ἀλλ' εἰσπηδῶν μὲν ἑστιωμένων, εἰσπηδῶν δὲ ἀναπαυομένων, ἐπαίετ' ἂν τὸν πατέρα διὰ τὸν ἐνοχλοῦντα; τί δ', εἰ καὶ τὴν μητέρα; τί δ', εἰ ἄλλους; ἀλλ' οὐκ ἄν. οὐκοῦν οὐδ' ἐμὲ παίεσθαι χρῆν.* 26. *ὑμῖν δὲ οὐκ ἤρκει τό τινα εἶναι τὸν ἐπ' ἐμοὶ λέξοντα, ἀλλὰ καὶ τῷ τόπῳ τὴν παροινίαν ηὔξετε. καὶ ἐλέγετε μὲν ἠναγκάσθαι, | λέγει δὲ ὑφ' οὗ κατηναγκάσθαι φατέ, τοῦτ' αὐτὸς ὑφ' ὑμῶν πεπονθέναι* R II 378 *καὶ λέγων ὄμνυσι πάντας μὲν θεούς, οὐχ ἥκιστα δὲ τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ τιμίους ἦ μὴν ὑφ' ὑμῶν εἰς τοῦτο ἐμβεβλῆσθαι καὶ βούλεσθαι μὲν οὐδαμῶς, διαφυγεῖν δὲ οὐκ ἔχειν· εἰσπράττεσθαι γὰρ πικρότερον τῶν τὰς εἰσφορὰς ὀφειλόντων. οὕτως ἀδικεῖτε μὲν οἷς ἐβιάσασθε, ἀδικεῖτε δὲ οἷς ψεύδεσθε. καὶ σκοτεινῇ λευκὴν ἡμέραν ἐβλάψατε ἀντὶ τῶν προτέρων χορῶν τῶν ἐκ τοιούτων ἀνδρῶν ἕνα παιδαγωγὸν ὁρῶντες ἐν χειρίδι σαπρᾷ τὴν χεῖρα κινοῦντα, ὑμεῖς δὲ ἀδελφὴν ἡμέραν ἕξειν ἐκείνῃ προσδοκήσαντες ἀνέβητε.* 27. *ἀλλ' ἐκεῖσε*

---

5 cf. p. 134,6   17 cf. p. 181,13

---

4 *τοῦτον I* sed *τοῦ* in ras m^2 5 *προκυλινδούμενος ὑμῶν* in marg *Pa* *προκαλινδούμενος* Re   6 *μηδενὸς ἀπεχόμενος I* sed *δενὸς ἀπ* in ras m^2 8 et 9 *δὲ* Re   10 *δ'* Re   11 *τρόπῳ* coni Bong   14 *πάντας* om *V* | *οὐχήκιστα V*   17 *δ'* edd   18 *μὲν* om Bong   20 *ἐβλάψατε Pa* sed *ἐβλέψατε* in marg *ἐβλέψατε V*   21 *ἐγχειρίδι PaI* sed in hoc ex *ἐν χειρίδι* corr m^3, Bong   23 *ἐκεῖσε P* sed *σε* in ras m^3 *ἐκεῖσ' A*

ἐπάνειμι, ὅτι τὸν ὀμνύντα δεῖ πιστότερον τῶν ἀνωμότων εἶναι, ἄλλως θ' ὅτε καὶ ὧν ἐκεῖνος ἀφίστατο, τοῦ τε βουλευτηρίου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ λέγω, ταῦθ' ὅπως ἕξει, πάντα ἐπράττετε. καὶ ταῦθ' οὕτως ἠνίασε τὴν πόλιν ὥστ' οὐχ ὅσον ἦν εἰκός, παρ' αὐτῆς ὑμῖν ἐγίγνετο τῶν περὶ τὴν ἔξοδον ἐξισουμένων τοῖς περὶ τὴν εἴσοδον, ἀλλ' ἦν εἴδωλον τιμῆς μᾶλλον ἢ τιμῆς ἔργον.

R II 379 28. |*Ὁρᾷς, Εὐμόλπιε, πόσα σοι τῶν πρὸς ἡμᾶς ὠλιγώρηται καὶ διὰ πόσων ἡμῶν ἠμέληκας, ἄμεινον γὰρ ἢ προδέδωκας εἰπεῖν. φρόντιζε τοίνυν τοῦ μετὰ ταῦτα χρόνου καὶ βούλου τοὺς φίλους ἐπαινέτας μᾶλλον ἢ μεμφομένους ἔχειν.*

---

1 *ἐπάνειμι P* sed *ἐπ* in ras m^3, *I* sed *ἐ* inser m^3 | *ἀμωμότων Pa* sed *ἀνωμότων* in marg 3 *τε* om *V* | *ἐν αὐτῷ* in lacuna 5 litt om *V* 4 *ἅπαντα CPa* | *ἔπραττε Pa* 5 *ἐγίνετο V* 10 *προδέδωκας A* sed *γρ προσδοκᾶς* in marg *προσδοκᾶς CPaPI* Bong | *μεταταῦτα V* 11 *βούλει* Re 12 *πρὸς εὐμόλπιον* subscr *PI*^{2}

XLI.

Oratio *πρὸς Τιμοκράτην* Comitem Orientis post annum 388, si idem is est atque ille quem in Vita t. I 197,12 sq. significat[1]), conscripta, qua Libanius eum monet ut aeque atque Philagrius decessor operas theatrales flocci faciat, 'corporis' finibus circumscripta mansit. Parvus igitur numerus codicum est quibus ad nostram aetatem pervenit. Sunt autem iidem qui in oratione XXXII.

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIV fol. 290ᵛ. Vide p. 164 et t. I p. 10 sq. Contuli.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 184. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 140ᵛ. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Cheltenhamensis 10618 saec. XVII/XVIII fol. 33 a Leonardo Adami e Palatino transcriptus cum versione latina (fol. 35 et 36). Vide t. I p. 282 sq. Inspexi.

5. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 175ᵛ. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

6. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 229ᵛ. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

De cognationis vinculo valet quod p. 148 dixi.

Unum locum Macarius Chrysocephalus excerpsit.[2])

---

1) Cf. Sieversium p. 189 et 204, qui alio loco (p. 262) orationem post annum 382 scriptam dicit. Sed aliquantum temporis inter magistratum Philagrii et orationem intercessisse e verbis p. 303,18 sq. sequitur.

2) Cf. t. I p. 351.

Orationis primus Gothofredus ad Cod. Theod. XV 6, 2 (t. V. p. 360 ed. Lugduni anno 1665) mentionem fecit partemque quae est de Maiuma p. 302, 13 — 303, 4 ex apographo codicis Augustani[1]) parum accurate facto publicavit.

Integrae orationis editio princeps anno 1754 a Bongiovannio (= Bong) p. 128—137 e codice Marciano facta vitiis scatet, quorum nonnulla Reiskius Animadversionum volumine quinto p. 544 et 545, plura ope codicis Augustani in editione ab uxore prelis commissa t. II p. 379—387 sustulit.

Nonnulla correxit Sintenis.

1) Cf. p. 45 et t. I p. 19.

XLI.

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΚΡΑΤΗΝ.

1. *Ἀφῖξαι μὲν ἡμῖν ἀπὸ τοῦ θεάτρου, Τιμό-* R II 379 *κρατες, τὸ πρόσωπον δὲ οὐκ ἀπὸ θεάτρου σοι μᾶλλον καὶ τῶν ὅσα ἐστὶ θεάτρων, ἢ δυσχερῶν τέ τινων καὶ οἷα γένοιτ' ἂν τῆς ἐσχάτης ἀθυμίας αἴτια. πρὸς τοσοῦτον, ὦ βέλτιστε, κατηφείας ἥκεις οὐχ εὑρών, ἀκήκοα γάρ, τὰ εἰωθότα θορυβοῦντας τοὺς ἐπὶ τούτῳ καταστήσαντας αὐτούς. ἐκείνων μὲν οὖν οὐχὶ θαυμάζω τοῦτο πεποιηκότων, σοῦ δέ, εἰ ταῦτα ἀθυμίας ἄξια σαυτῷ νενόμικας. πρότερον δὲ | εἰπεῖν πρὸς σὲ* R II 380 *βούλομαι τῆς ἀφωνίας ἐκείνων τὴν αἰτίαν.*

C = codex Chisianus
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
I = Marcianus append. XCI 2
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII

---

4 Her. III 23, 2; 131; Plat. Rep. V p. 469 A   7 cf. t. II 465, 10 R

---

8 *θαυμάζω ἤτοι κατηγορῶ καὶ διὰ τοῦτο πρὸς γενικήν, σοῦ δὲ θαυμάζω ἀπὸ κοινοῦ V²*

---

1 *μγ̄ A*, *τοῦ αὐτοῦ V* ante *πρὸς*   *μγ̄* (*νδ'* in ras in marg) *C*, *λόγος τριακοστὸς τέταρτος V* rubr post *τιμοκράτην*   *λόγος κ'* in marg *I*   2 *μὲν* om *C*   3 *σοι* inserui e libris   om edd   5 *γένοιτ' ἂν P* sed *νοιτ' ἂν* in ras m²   6 *οὐχ εὑρών* om *V*   7 ; post *εἰωθότα* et *δὲ* post *θορυβοῦντας* inser *P²*

2. *Ἀνέστραπται, ὦ Τιμόκρατες, τὸ πρᾶγμα καὶ τῶν ἀρχομένων τινὲς τῶν ἀρχόντων ἀξιοῦσιν ἄρχειν. καὶ τοῦτο βουληθέντες ἐδυνήθησαν ἐπιθυμητὰς μὲν τῶν παρ' αὐτῶν εὐφημιῶν τοὺς ἄρχοντας καταστήσαντες, αὐτοὶ δὲ τοῦτο τοτὲ μὲν διδόντες, τοτὲ δ' οὔ. καὶ μὴ δόντες ἠνίασαν καὶ δεδωκότες εὔφραναν. καὶ προήγαγον δὴ τὰς βοὰς εἰς μισθὸν ἀντὶ τῶν βοῶν ἐπαγγέλλοντες ὅ τι ἂν αὐτοῖς δοκῇ, τῷ δὲ ἐφιεμένῳ τῶν βοῶν οὐκ ἔνι μὴ πάντα παρέχειν. οὕτω πολλοῦ πωλοῦσιν οἱ κατάπτυστοι τὰς βοάς.* 3. *πρὸς οὖν τοὺς ἄρτι παριόντας ἐπὶ τὰς ἀρχὰς ἐκεῖνο ποιοῦσι. παραγγέλλουσιν ἀλλήλοις ἀναβάντες αὐτούς τε σιωπᾶν καὶ τὸ λοιπὸν τῶν θεατῶν ταῖς ἀπειλαῖς ταῖς διὰ τῶν νευμάτων κατέχειν. εἶθ' ἡ μὲν ἡμέρα χωρεῖ, ὧν δέ ἐστιν ἡ σκηνή, τὰ αὐτῶν δείξαντες ἀπῆλθον γρύξαντος [οὐδὲν] οὐδενός, τῷ δ' ἄρχοντι δεινόν τέ τι τοῦτο φαίνεται καὶ μέγα δυστυχίας μέρος. καὶ καθήμενος νῦν μὲν ἐρυθριᾷ, νῦν δὲ ὠχριᾷ καὶ τὰ μὲν πολλὰ σιγᾷ, λαλῶν δέ τι πρὸς τοὺς πλησίον οὐκ οἶδεν ὅ τι λαλεῖ. εἶτα λέγει τι διὰ τοῦ κήρυκος πρὸς αὐτοὺς ᾧ πιστεύει κινήσειν τὸ ἡσυχάζον, οἱ δ' εἰσὶν ἀκούσαντες οἷοι καὶ πρὶν ἀκοῦσαι. τί οὖν ἐπὶ τούτοις ὁ ἄρχων; τοὺς ἡγεμόνας αὐτῶν ἀναζητήσας ἐδεήθη μὴ ταῦτα σφᾶς ποιεῖν. οἱ δέ τινες καὶ προσέθεσαν ἀργύριον.*

---

1 cf. t. I 113,12   2 cf. p. 304,2 sq.

---

1 *ἀντέστραπται V*   4 *αὐτῶν CV* Re   5 *δὲ οὐ* Re   7 *ἀπαγγέλλοντες* Bong   8 *ὅτι I*   9 *πωλοῦσιν I* sed *οῦσ* in ras m[3]   12 „*malim αὐτοί*“ Re   15 *αὐτῶν I*   16 *οὐδὲν* inser Re   cancellavi | *τοῦτο* e *τούτω* corr *V*[2]   19 *ὅτι I*   20 *τί IV*   21 *οἵ APIV* Bong | *δὲ* Re   24 *σφὰς I* sed ` in ˜ corr m[3], Bong

τῶν δὲ τὰ μὲν ὑποσχομένων, τὰ δὲ αἰτησάντων ὁμολογία γίνεται τοὺς μὲν βοήσεσθαι, τὸν δὲ ἅπαντα χαριεῖσθαι. 4. κατὰ τοῦτον τὸν νόμον καὶ νῦν σεσιγήκασι καὶ τῷ γε εἰωθότι | μηχανήματι καὶ κατὰ σοῦ R II 381 κέχρηνται καὶ τό γε δεινότατον, ὅτι καὶ ἠρήκασι. δῆλον γάρ, ὅτι εἰ τῷ μὴ φθέγξασθαι ταπεινῶσαί σε δεδύνηνται καὶ κατεδουλώσαντο, τῇ γε βοῇ πάλιν ἀναστήσαντες ἕξουσιν ἑπόμενον καὶ πρὸς μηδὲν ἀντιτείνοντα.

5. Ἐγὼ δὲ ἠχθόμην μὲν διὰ ταῦτα τὸν παρελθόντα χρόνον, ἠχθέσθην δὲ καὶ νῦν καὶ μειζόνως γε νῦν ἀμείνονός μοι διεφθαρμένης ἐλπίδος. ᾤμην γάρ, εἰ καὶ μηδεὶς ἕτερος, σέ γε οὐδὲν τὰ τούτων νομιεῖν, ἀλλ' ἴσον ἡγήσεσθαι τήν τε βοὴν τήν τε σιωπήν. νῦν δὲ καὶ σὺ πέπτωκας ἡμῖν καὶ πλείστου σοι τὰ μηδενὸς ἄξια. τίνος γὰρ ἄξιον αἱ παρὰ τούτων εὐφημίαι τῶν ἐκ παίδων μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας ἐν ἀργίᾳ τε καὶ κακίᾳ πολλῇ βεβιωκότων; οὐκ οἶσθα αὐτούς, ὦ Τιμόκρατες, καὶ ταῦτα οὕτω πολὺν παρ' ἡμῖν διατρίψας χρόνον; 6. οὗτοι ξένοι πάντες εἰσὶ κακῶς δεῦρο ἥκοντες ὑπ' αὐτῶν ὧν ἠδίκουν ἐκπεσόντες τῶν ἑαυτῶν πατρίδων, οἱ μὲν πατέρας συγκόψαντες, οἱ δὲ κατὰ μητέρων ταῖς χερσὶ χρησάμενοι, φεύγοντες τὰς χειροτεχνίας ἐφ' ἃς αὐτοὺς ἦγον οἱ γονεῖς. παῖδες μὲν οὖν

1 τα (bis) *P* 2 γίγνεται edd 4 καὶ (2) om Bong | κατὰ *P* sed ` add m³ 5 ἰρήκασι *V* sed ras 1 litt ante ι (1) εἰρήκασι Bong 6 σε Re τε libri Bong 7 γε *V* Re τε reliqui libri Bong 8 προςμηδὲν *V* 10 διαταῦτα *V* 14 ἶσον *CP* sed in hoc ˜ in ´ corr m³ | ἡγήσεσθαι *V* Re ἡγήσασθαι *AP* sed in hoc α in ε corr m³, *I* Bong ἡγεῖσθαι *C* 16 ἄξιαι *V* Bong cf. p. 299, 15 17 παίδων *V* Bong παιδῶν *I* παιδὸς *CAP* Re 21 ἑαυτῶν in ras *I*² 24 αὐτοὺς *C*

ὄντες εἶχον ἐξ αὐτῆς τῆς νεότητος τὴν τροφήν, εἰς ἄνδρας δὲ ἥκοντες ἐπιλιπούσης αὐτοὺς ἐκείνης τῆς ἀφορμῆς εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ τῇδε θεάτρου βλέψαντες ἀναστάντες ἔδραμον ζῆν μὲν ἐν ἀργίᾳ βουλόμενοι, | R II 382 ζῆν δὲ ἐντεῦθεν μόνον δυνάμενοι. 7. τοῖς μὲν γὰρ μίμοις οἱ μέν τινες σφᾶς αὐτοὺς ἔδοσαν, τῶν ὀρχηστῶν δὲ τὸ πλέον γεγένηται. καὶ οὗτός σφισιν ὁ βίος ἐκείνοις ὑπηρετεῖν, ἐκείνοις ὑπακούειν, ἐκείνους θωπεύειν, ἐκείνους θεραπεύειν, ἐκείνους κοσμεῖν, ἐκείνων ἐξηρτῆσθαι, μηδὲν ἕτερον μήτε πράττειν μήτε εἰδέναι. οἱ δὲ αὐτοὺς διατρέφουσιν ἀργυρίῳ νῦν μὲν πλείονι, νῦν δὲ ἐλάττονι· ἐλάττονι μέν, ὁπότε ἡσυχάζοιεν, πλείονι δέ, ὁπότε ὀρχοῖντο. πᾶν δὲ αἰσχρὸν αὐτοῖς ὁμοίως ἔν τε ἡμέραις ἔν τε νυξὶ πράττεται, κἀν ταῖς ὑπερβολαῖς τῶν αἰσχρῶν τούτων αὐτοῖς ἡ φιλοτιμία, ὡς δὴ τότε μάλιστα τὴν αὐτῶν τάξιν βεβαιούντων, ὅταν ἃ μηδὲ ἀκοῦσαι τοῖς σωφρονοῦσιν ἀνεκτόν, ταῦτα αὐτοῖς ῥᾳδίως πράττηται. 8. ἀναβαίνουσι τοίνυν εἰς τὸ θέατρον οὐχ ὡς τοῖς δεικνυμένοις σύμμετρον ἀποδώσοντες τὴν βοήν, ἀλλ' ὡς ἅπαν ὅσον ἔχουσι βοῆς εἰσοίσοντες, ὥστ' οὐκ ἄν τις αὐτῶν γε τῶν γιγνομένων ἀπών, ἀκούων δὲ τῶν βοῶν ἔχοι διακρῖναι τάς τε ἀμείνους τάς τε χείρους τῶν ὀρχήσεων ἡμέρας. 9. οὗτοι τοίνυν εἰσὶ μὲν οὐ πλείους ἢ τετρα-

1 cf. p. 257,1 sq. 24 cf. t. II 473,9 R

3 *τοῦ* inser I^2 | *τῇδε* *P* sed *τ* in ras m^2 om Bong 7 *γεγένητο* Bong 13 *ὀρχοῖντο* ex *ἄρχοιντο* corr V^2 et coni Re et Cobetus Misc. 142 *ἄρχοιντο* libri edd *κράζοιντο* Neander, Ioh. Chrys. 115[3] 15 *αἰσχρῶν* *P* sed *ν* in ras m^2 17 *μὴ δὲ* *APIV* 21 *ὥστ'* reposui e libris *ὥστε* edd | *γε*] „*malim μὲν*" Re 22 *γινομένων* *V* 24 *οὗτοι* *P* sed *τοι* add m^2

κόσιοι, οἱ μὲν τούτῳ συμπράττοντες, οἱ δὲ ἐκείνῳ, κακοὺς δὲ σφᾶς αὐτοὺς πρώτους πεποιηκότες καὶ τὰς τῶν ἐλευθέρων οἰκίας διορύττουσι θηρῶντες ὁπόσους δύναιντο τῶν νέων καὶ ταὐτὰ θαυμάζειν αὐτοῖς ἀναπείθοντες καὶ ζώντων μὲν αὐτοῖς τῶν γονέων κλέπτας αὐτοὺς τῶν πατρῴων, ὅσον ἔξεστι, ποιοῦντες, ἀποθανόντων δὲ καθάπαξ προδότας. καὶ πολλῶν οἰκίας ἴδοι τις ἂν περὶ ταῦτα ἀνηλωμένας. οὗτοι καὶ τὰ τῶν λόγων βεβλάφασι τῶν νέων τοὺς μὲν ῥαθυμοτέρους πεποιηκότες, τοὺς δὲ ὅλως | ἀποστήσαντες. καὶ τί R II 383 *δεῖ με ζητεῖν πρᾶγμα ἀδύνατον ποιεῖν, ἅπαντα τὰ τούτων λέγειν κακά; πλὴν τοσοῦτόν γε ἐρῶ, ὅτι πανταχοῦ τῆς γῆς ἡμῖν ἡ πόλις διαβέβληται διὰ τὴν τούτων ἀσέλγειαν καὶ βδελυρίαν.*

10. *Τὰς οὖν παρὰ τούτων εὐφημίας ἀγαθόν τι κρίνεις, ὦ Τιμόκρατες, κατὰ τοὺς πολλοὺς τῶν ἀρχόντων; κακὸν μὲν οὖν μέγιστον εἰκότως ἂν ἡγοῖο τὰς παρὰ τῶν κακῶν ταύτας εὐφημίας. ἴσην γὰρ ἔγωγε νομίζω μαρτυρίαν ἀρετῆς εἶναι τό τε κακῶς ἀκούειν παρὰ τῶν φαύλων τό τε εὖ παρὰ τῶν σπουδαίων. τίς δ' ἂν καὶ ἀμείνους ὑμᾶς παρὰ τοῦτο νομίζοι; ποῖος ἄρχων ἐθνῶν; ποῖος ὕπαρχος; τίς λοχαγός; τίς στρατηγός; ποῖος βασιλεύς; ποία βουλή; τίνες γεωργοί; τίνες στρατιῶται; ὧν γὰρ τοῦ τρόπου κατεγνώκασι,*

---

3 Xen. Conv. 4,30   22 cf. p. 229,13 et t. II 469,18 R

---

2 *σφᾶς P* sed ˜ e ˋ corr m²   4 *ταῦτα IV* Bong | *αὐτοῖς* Re *αὐτοῖς CAPI* Bong *αὐτοὺς V*   7 *προδότης C*   9 et 10 *τους P*   17 *κακῶν V*   18 *ἴσην* — 20 *σπουδαίων* citat omisso *γὰρ* Macarius fol. 90ᵛ   19 „*imo vero κακίας*" Re   20 *φαύλων* scripsi *σπουδαίων* libri Macar edd | *σπουδαίων* scripsi *φαύλων* libri Macar edd   22 *λοχαγωγὸς I* Bong   24 *τοὺς τρόπους* Sintenis at cf. p. 308,5

πῶς ἂν τὰ ῥήματα τούτων, εἰ καὶ εὐφημότερά πως εἴη, χρηστὸν ἂν ἔχειν τι νομίζοιεν;

11. Νὴ Δία, τὸ γὰρ φιλεῖσθαι παρὰ πόλεως καλόν, τουτὶ δ' ἂν εἴη τοῦ φιλεῖσθαι σημεῖον. πόλιν γὰρ ἡγῇ τουτουσὶ τοὺς ἀπόλιδας, πόλιν τοὺς ἀοίκους, πόλιν τοὺς ἀγάμους, οἷς καλὴ μὲν εἰς βίον οὐδεμία πρόφασις, τὸ κακοὺς δὲ εἶναι καὶ τὸ κακὰ δρᾶν; ὁ βουλευταῖς ἀρέσκων καὶ παισὶ τοῖς τούτων, ὁ τοῖς ἐπὶ τῶν ἀρχῶν ἐξητασμένοις, ὁ τοῖς παιδεύουσιν, ὁ τοῖς παιδευομένοις, ὁ τοῖς πονοῦσι περὶ τὴν γῆν, ὁ τοῖς παρέχουσιν αὑτοὺς τοῖς δικαζομένοις συμμάχους, ὁ τοῖς ἀπὸ τῶν χειρῶν ποιουμένοις τὸν βίον, ὁ τοῖς ἐπ' ἐμπορίᾳ πλέουσιν, ὁ τούτους ἕλκων οἷς ποιεῖ καὶ φιλεῖν αὑτὸν ἀναπείθων οὗτος ὑπὸ πόλεως ὡς ἀληθῶς φιλεῖται. ὁ δ' ὑπὸ τουτωνὶ τῶν καταπτύστων φιλούμενος, | R II 384 δῶμεν γάρ, οὐχ ὑπὸ πόλεως φιλεῖται, πόθεν; ἀλλ' ὑπὸ νοσήματος πόλεως, οὗ κέρδος ἂν ἦν ἀπηλλάχθαι τὴν πόλιν. 12. τί δ' ἂν εἶεν οἱ πρὸ τῶν ζευγῶν ὑμῖν οὗτοι τὰ ᾄσματα λέγοντες πρὸς τὰς τοσαύτας μυριάδας αἳ τήν τε πόλιν ἔχουσι καὶ τὰ τούτων δυσχεραίνουσιν; εἰ δ' οἱ μὲν ὑπὲρ ὑμῶν εὔχοιντο, καταρῷντο δὲ ὑμῖν οἱ ἀμείνους τε καὶ πλείους, πῶς οὐ κακοδαίμονες οἷς ταῦτά ἐστιν ἀμφότερα; 13. ἔτι τοίνυν πολλῶν μὲν ἀρχόντων παρ' ἡμῖν γενομένων κακῶν, ὀλίγων δέ τινων ἀγαθῶν περὶ μὲν τῶν

---

2 τι inser I^2 4 τὸ σημεῖον Bong 5 πόλιν τοὺς ἀοίκους om Bong 7 εἰδέναι *V* 13 post τοῖς ras 3—4 litt *I* | ἐπ' *I* sed ἐ in ras m^2 14 αὑτὸν scripsi αὐτὸν libri edd 15 δὲ Re 19 ἡμῖν *V* 20 τοσαύτας. in ras I^2 | τήν τε] τὴν *V* 21 δὲ Re 22 καταρῶνται *V* | ὑμῶν Bong 23 ταῦτ' ἐστὶν *V* 25 περὶ scripsi e *V* ἐπὶ reliqui libri edd δὲ post ἐπὶ *CA* Re, ras 2 litt *PI* delevi cum Sinteni | μὲν τῶν scripsi e *V* τῶν μὲν reliqui libri edd

οὗτοι φαίνονται σεσιγηκότες, περὶ δὲ τῶν τὰ εὔφημα ταῦτα εἰρηκότες καὶ οὔτε ἐκείνους ἀφείλοντο τὴν ἀμείνω δόξαν οὔτε τούτους ἀπαλλάξαντες τῆς χείρονος περιέθηκαν τὴν βελτίω. τί τοίνυν τῶν εὐφημιῶν τὸ κέρδος; ἤδη δέ τινας καὶ χρηστοὺς μετὰ τῶν πονηροτέρων ἐπῄνεσαν, ὥσθ' ὕβριν εἶναι τοῖς βελτίοσι τὸ πρᾶγμα, εἰ τῶν ἴσων ἔτυχον τοῖς οὐκ ἴσοις.

14. Σκόπει δὲ κἀκεῖνο, Τιμόκρατες. ἧκον ἐκ Ῥώμης οὐ πάλαι ποτὲ τῆς ἡμετέρας ἄρξοντες ἄνδρε δύο καλώ τε κἀγαθώ, δικαίω, πρᾴω, φρονίμω, περὶ παιδείαν διατετριφότε. οὗτοι τὴν ἀπὸ τῶν ἄλλων αὐτοῖς γενομένην δόξαν ἔβλαψαν τῷ τὰς τούτων βοὰς μέγα νομίσαι καὶ καλόν. καὶ νῦν ὁπότε τις περὶ αὐτῶν γίγνοιτο λόγος, οἱ δυσχερῶς ἔχοντες πρὸς ἐκείνους ταῦτ' ἐπεισάγοντες δοκοῦσί τι λέγειν, εἰ δ' ἐκείνους τις ἐπεπείκει μὴ μέγα νομίσαι τὰς | βοάς, ἦσαν ἂν διὰ πάντων R II 385 ἄμεμπτοι. 15. οὕτω δ' αὖ κακῶς φρονεῖτε περὶ τοῦδε τοῦ πράγματος καὶ δείκνυτε τὴν λύπην τὴν ἐπὶ τῇ σιωπῇ, ὥστ' οὐδὲ διὰ τοῦ κήρυκος ὀκνεῖτε τὴν βοὴν αἰτεῖν. τὸ γὰρ οὐ λίαν ὑ μ ᾶ ς γ ν ω ρ ί ζ ω πρὸς αὐτοὺς λέγειν καὶ τὸ τ ί μ ε μ φ ό μ ε ν ο ι κ ά θ η σ θ ε; καὶ τὸ τ ο ῦ χ ά ρ ι ν σ ε σ ι γ ή κ α τ ε; καὶ τὸ ὑ μ ᾶ ς α ὐ τ ο ύ ς μ ο ι δ ε ί ξ α τ ε, ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα προσαιτούντων ἂν εἴη σαφῶς τὰ παρὰ τούτων. οἱ δ' ἐπὶ τούτοις ἀναπηδῶντες καταβεβληκότες ὥσπερ ἐν πάλῃ τὸν ἄρχοντα παροι-

8 t. III 97, 5 sq. R cf. Sievers p. 262 qui de τοῖν ἀδελφοῖν epistulae 938 cogitavit, parum recte, ut mihi videtur

5 καὶ om Bong | χρηστοὺς *P* sed στο in ras m^2 6 τοῖς om Bong 7 τοῖς οὐκ ἴσοις] οὐκ ἴσοι Bong 9 δύω *V* 10 πράω *PIV* 12 τῷ] τὸ *C* 13 αὐτῶν *I* sed ν add m^3 15 τίς *IV* 24 οἳ *A* οἵ *P* sed ´ in ras m^2, *IV*

νοῦσιν οἷς κελεύουσιν ἀνιστάντες τε αὐτὸν ἀπὸ τοῦ θρόνου καὶ προσκυνεῖν ἀναγκάζοντες τὴν πόλιν, αὐτοὺς καλοῦντες πόλιν. ὑμῶν δὲ οἱ μὲν θάτερον ποιοῦσι, τὸ πρότερον, οἱ δὲ καὶ ἀμφότερα. καὶ τοῦτο ὅπως ποτὲ δεῦρο εἰσῆλθεν, οὐκ οἶδα, ἐπεὶ ἔν γε τοῖς προτέροις χρόνοις οὐδὲν τοιοῦτον οὔτε ἐλέγετο οὔτε ἐπράττετο. οὐδ' ἑωρῶμεν ἡμεῖς τότε τοιαύτας μὲν στάσεις ἀρχόντων, τοιαύτας δὲ χεῖρας οὐδ' ἀπιόντα τῶν θεατῶν ἕκαστον πεπεισμένον, ὡς ὑφ' ἑαυτῷ τὸν ἄρχοντα λάβοι.

16. Ἐνταῦθα πολλὰ παρὰ τοὺς νόμους ἔργα τὸ θέατρον ἀπεργάζεται καί τινες ἁρπασθέντες ἐκεῖθεν ἐδέθησαν ἀπ' ὀλίγων ῥημάτων ὑπ' ὀλίγων ῥηθέντων. ὁ γὰρ δὴ τῆς βοῆς ἔρως πάντα ὑπηρετεῖν ἀναγκάζει τά τε ἄλλα καὶ τρέχειν εἰς τὴν Δάφνην καὶ ποιεῖν
R II 386 τὴν μυρία | κακὰ τῇ πόλει φέρουσαν ἑορτήν, ἐπεὶ καὶ νέοι μετὰ σωφροσύνης ἀναβάντες ἐκεῖσε ταύτην ἀποβαλόντες κατέβησαν. εἰς ἅ μοι δοκεῖ βασιλεύς τις ἀγαθὸς ἀποβλέψας σβέσαι τὸ πρᾶγμα, τὸ δὲ αὖθις ἀνέφυ, καὶ γίνεται τῶν μὲν ἐπιταττόντων, ὑμῶν δὲ ὑπουργούντων εὔδαιμον τοῦτο ἡγουμένων. καὶ μετὰ ἀναιδείας πέντε ἢ καὶ πλείους ἡμέρας δρᾶται διάγον τὸ ἀναβάν, ἧς τὸ μὲν εἰς αὐτούς, τὸ δέ τι καὶ εἰς ὑμᾶς ἔρχεται. καίτοι εἴ τις ὑμᾶς καταβαίνοντας ἀπὸ τῆς πολυειδοῦς μέθης ἐκείνης, περὶ τί χρόνος ὑμῖν

---

2 cf. t. II 473, 1 R 15 cf. t. I 405, 17; t. II 556, 2 sq. R Iul. Misop. p. 362 D. Malal. p. 285, 1. O. Mueller Antiqu. Antioch. p. 33

---

5 ποτὲ] τὲ *I* Bong 9 ἑαυτὸν *V* 10 ἐντεῦθεν? Sintenis fortasse recte 12 ἐδεήθησαν *I* Bong 14 καὶ τά *V* 17 ἀποβαλόντες *I* sed β et λ in ras m² 18 ἀποβλέψας *I* sed ἀ in ras m² | το (2) *P*

ἀνήλωται τοσοῦτος; ἔροιτο, τίνι βελτίω τὰ τῆς πόλεως πεποιηκότες ἀναστρέφετε; τί, πρὸς θεῶν, ἐρεῖτε; ἦ ὅτι καὶ τῷ λίαν ἀσχημονεῖν εἶναι τόπον ἐχρῆν; 17. *οὐκ ἂν τοιαῦτα ἑορτάζειν ἠναγκάζεσθε, Τιμόκρατες, εἰ μὴ τὴν τοῦ πρὸς μηδὲν ἔχειν ἀντιλέγειν ἀνάγκην ὑμῖν αὐτοῖς ἐπεθήκατε. νῦν δὲ καθάπερ οἱ τιθασοὶ λέοντες ἐκπεσόντες τῆς ἐλευθερίας πρὸς τὰς ἀπειλὰς τῶν ἐφεστηκότων πτήσσουσιν, οὕτως ὑμεῖς ἐκπεσόντες τῆς ὑμετέρας τάξεως ἄγεσθε δεδιότες τὴν σιγὴν τῶν τετρακοσίων. οἱ δ' ἰσχυρότεροι μὲν γεγόνασι τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ, παρ' ὧν ἔννομοι φωναί, ἰσχυρότεροι δὲ τῆς βουλῆς αὐτῆς, πλείοσι δὲ τιμῶνται παρ' ὑμῶν ἢ οἱ τὰς οὐσίας καταλειτουργήσαντες, κἂν μεθ' ὑμῶν ᾖ τοῦτο τὸ μέρος, οὐδὲν ὑμῖν τὰ ἄλλα. εἶτα* † *οὐχ οἷς ἐχρῆν γνωρίζεσθαι πεπαυμένης τῆς ἀ αἰσθάνεσθε ἀμελούμενοι μὲν ὑπὸ τῶν χρηστῶν ἐν καιρῷ | τιμῶν δεομένῳ, κατεγνωκότες δὲ τῆς εἰς* R II 387 *τοὺς οὐδενὸς ἀξίους θεραπείας.* 18. *Οἶσθα Φιλάγριον ἐκεῖνον τὸν ἄρξαντα, ὃς τὸν χειμῶνα τὸν πολὺν ἐκεῖνον καὶ ἤνεγκε καὶ διέφυγεν; οὗτος ἐλθών ποτε εἰς τὸ θέατρον ἐν πολλῇ σιγῇ τὰ δεικνύμενα ἰδὼν αὐτῷ τε συνησθεὶς ἀπῆλθε καὶ παρὰ τῶν εὖ φρονούντων*

---

10 p. 298, 24 sq. 13 cf. p. 34, 8 18 t. I 175, 12 cf. Sievers p. 156

---

1 *ἀνήλωται* scripsi *ἀνήλωτο* libri edd | *τὰ*] *τὰς CA* 3 *ἦ* scripsi *ἢ* libri edd 4 *ἠναγκάζεσθε I* sed *σθε* in ras m² 7 *τίθασοι A τιθασσοὶ P* sed *σ* alterum inser m² 8 *πτήσουσιν V* 10 *οἶ A οἵ P* sed ´ in ras m², *IV* Bong | *δὲ* Re 11 *εὔνομοι P* 12 *βοῆς* Bong 15 post *ἀ* ras 7 fere litt *C*, 9 *A*, 10 *P*, 10—12 *I*, 9 *V* „*forte sic suppleas ἀρχῆς, ὑπὸ τούτων καταφρονούμενοι vel μισούμενοι αἰσθάνεσθε*“ Re scribendum conicio *γνωρίζεσθε ⟨καὶ⟩ πεπαυμένης τῆς ἀρχῆς αἰσθάνεσθε* 16 *ἀμελούμενον C* 18 *Φιλάργυρον* Bong 20 *διέφυγεν.* Re

ἐπαινούμενος. ἀκούων γὰρ εἶναι τοῦτο παλαιὸν ἐμιμήσατο, ἡνίκα ἦρχε μὲν ὁ ἄρχων, ἤρχετο δὲ ὁ ἀρχόμενος, ἡνίκα τὰ καλὰ μὲν ἤνθει, τὰ πονηρὰ δὲ ἠλαύνετο. τοιγαροῦν ἐστιν αὐτῷ κλέος ἄριστον ἄρχειν εἶναι τοῦτο. καὶ ὅτε πρῶτον προσῆγε, τούτων τινὲς ἀπήντων ἅμα ᾠδῇ περὶ αὐτοῦ τι λεγούσῃ. ἧς τὴν ἀρχὴν εἰπόντες ἐπεστομίσθησαν οὐδὲν εἰπόντος αὐτοῦ δεῖσθαι τοιούτου φληνάφου.

19. Ταῦτα σὲ ἀξιῶ ζηλοῦν, τούτοις ἕπεσθαι καὶ μάλιστα μέν, εἰ οἷόν τε, καθῆραι τὴν πόλιν τοῦ μύσους, εἰ δὲ μή, γυμνῶσαί γε τῆς παρούσης δυνάμεως. τοῦτο δ' ἂν ποιήσαις, εἰ δείξαις, ὡς αἰσχύνῃ ταῖς παρὰ τούτων εὐφημίαις.

---

5 προσῆγε] ἐπλησίαζε *V*

---

2 ἐρχόμενος *I* sed ε in α corr m[3], Bong sed ἀρχόμενος coni 3 καλὰ μὲν reposui e *V* καλά τε reliqui libri edd 4 τοῦτο Re τούτῳ libri Bong 9 σε inser *AI*[3] om Bong 10 καθάραι *V* sed ´ in ῀ corr m[2] | μίσους Bong 13 τέλος τοῦ πρὸς τιμοκράτην λόγου subscr *A*, πρὸς τιμοκράτην *PI*

XLII.

Oratio vel potius scriptio ὑπὲρ Θαλασσίου si minus ipso anno 388 certe paulo post[1]) ad Theodosium[2]) scripta vel scribi ficta[3]), qua Libanius tres viros, Optatum, Proclum, filium Gaesonis, graviter increpat, quod auctores fuerint, ut Thalassius, ipsius amanuensis atque amicus, a senatu Constantinopolitano[4]) repulsam ferret, et ab imperatore petit, ut vulnus illi illatum munere aliquo conferendo sanet, non plane 'corporis' finibus circumscripta mansit, sed etiam in eclogas maiores quamvis paucas recepta est.

Codices quibus ad nostram aetatem pervenit, hi sunt duodecim:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIV fol. 292^v. Vide t. I p. 10 sq. et supra p. 164. Contuli.

---

1) Sieversius diversa de tempore orationis statuit, cum p. 162 orationem post annum 388, p. 203 anno 383/84 scriptam esse dixit. Prius solum probari potest. Nam Proclum munus praefecti urbi neque ita multo ante ingressum esse neque abdicasse e verbis orationis p. 326, 23 *οἷον ἄνθρωπον εἰς ἀρχὰς ἄγεις, ὦ βασιλεῦ* et 328, 10 *ἀρχέτω μὲν οὖν, εἰ βούλει* cognoscitur.

2) Eius loco quod Bongiovannius p. 88 Iulianum dixit, non est quod pluribus refutetur.

3) Cf. Sieversium p. 293.

4) De hoc, non de Antiocheno senatu, ut Reiskius voluit, cogitandum esse cum e multis locis orationis (p. 308, 9 sq.; 316, 13 sq.; 318, 9 sq.; 329, 14 sq.) tum ex epistula 842 *οὗτος (Θαλάσσιος) τῆς μεγάλης βουλῆς ἐπεθύμησε γενέσθαι* sequitur. Senatum Antiochenum verbis p. 311, 23 sq. *ἔστι δὲ αἰδέσιμος τῇ ἡμετέρᾳ βουλῇ* diserte ab hoc distinxit.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 186v. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 251. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Vaticanus gr. 84 anno 1425 si minus e *P* certe ex eodem fonte descriptus fol. 210. Vide t. I p. 415 sq.

5. Cheltenhamensis 10618 saec. XVII/XVIII fol. 56 a Leonardo Adami e *P* transcriptus cum versione latina. Desinit verbis *τὸ πρᾶγμα δοκεῖν* p. 329, 9. Vide t. I p. 282 sq.

6. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 186. Vide t. I p. 211 sq. et 392.

7. Vaticanus gr. 81 (= Va) saec. XV fol. 256. Vide t. I p. 209 sq. Allatius margini eius lectiones codicis Barberini adscripsit. Contuli.

8. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 313. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

9. Vaticanus Urbinas gr. 125 saec. XIV fol. 78. Vide t. I p. 214 sq.

10. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 179. Vide t. I p. 24 sq. Allatius in margine lectiones varias codicum Palatini, Vaticanorum 81 et 84 adnotavit. Contuli.

11. Marcianus gr. 437 (= M) saec. XV fol. 137. Vide t. I p. 213 sq. Contuli.

12. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 232v. Vide t. I p. 35 sq. et 236. Contuli.

Qui in duas distinguuntur familias quarum altera codice *V*, prior reliquis codicibus continetur. Vaticanum vero gr. 84, Cheltenhamensem, Neapolitanum, Urbinatem missos feci. Cheltenhamensis enim e *P*, Vaticanus 84 si minus ex eodem codice, certe ex eodem exemplari mendose transcriptus est; Neapolitanus ad idem exemplar atque Vaticanus 81 redit, Urbinas ex eodem fonte quo *B* et *M* descriptus est.

Singuli vero codices quo necessitudinis vinculo inter se coniuncti sint, hoc tibi stemma ante oculos ponit:

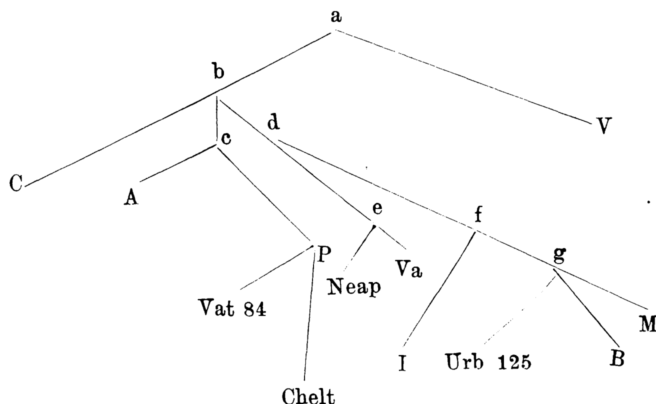

Duo tantum loci a Macario Chrysocephalo[1]) excerpti sunt.

Orationis ut ineditae primum a Iacobo Gothofredo Cod. Theod. t. VI p. 358 et ab Henrico Valesio ad Ammianum XIV 7, 9 p. 35 mentio facta est. Quorum prior apographo codicis Augustani[2]), alter Barberino usus est[3]). E codice *M*[4]) primus orationem integram in lucem protraxit Bongiovannius (= Bong) Venetiis anno 1754 p. 88—115. Vitiorum quibus editio scatet multa divinando sanavit Reiskius Animadversionum volumine quinto p. 524 — 541, plura ope codicis Augustani in editione quam uxor prelis commisit t. II p. 388 — 419. In hanc etiam pars notarum Animadversionum transiit.

Pauca emendanda reliquit Sinteni et Cobeto.

---

1) Cf. t. I p. 351. 2) Cf. t. I p. 19. 3) Cf. t. I p. 33 sq.
4) Codicem *I* raro inspexit; cf. p. 312, 4.

XLII.

ΥΠΕΡ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ.

R II 388 1. *Ὑβρισθέντι φίλῳ καὶ κωλυθέντι τυχεῖν ὧν εἰκότως ἂν ἐτετυχήκει πρὸ πολλῶν τῶν μετεχόντων, ἥκω βοηθήσων, ὦ βασιλεῦ, τό τε τῆς φιλίας δίκαιον αἰδούμενος καὶ ἅμα μὴ σύ μου τῆς σιωπῆς καταγνῷς φοβούμενος. ἐλογίζου γὰρ ἄν, τίς ἂν εἴην πρὸς τοὺς ἄλλους ἐγὼ τὸν τρόπον ὁ περὶ τὸν τοιοῦτον ὀλιγωρίᾳ κεχρημένος.* 2. *ὡς μὲν οὖν οὐκ ἴσον εἷς ἀνὴρ ἐν τῷ*
R II 389 *συνεῖναι νέοις εἰς γῆρας | ἥκων καὶ συνέδριον ἀγανακτοῦν εἰ μὴ δόξει βέλτιον εἶναι τοῦ παραδείγματος, αὐτός τε ἐπίσταμαι καὶ τῶν ἄλλων οὐδεὶς ἀγνοεῖ· ἀλλ' εἰ μὲν ἄλλος βασιλεὺς ἔμελλε τῶν τε λόγων ἀκούσεσθαι καὶ τὸ δίκαιον ἐξετάσειν, ἔδεισα ἂν μὴ τοῦ τῆς*

C = codex Chisianus
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
I = Marcianus append. XCI 2
Va = Vaticanus gr. 81
B = Barberinus II 41
M = Marcianus gr. 437
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII

---

1 μδ̄ ante *ὑπὲρ A*, *τοῦ αὐτοῦ V* | *θαλασίου B* μδ̄ post *θαλασσίου C* (*νε΄* in ras in marg m^2), *λόγος τριακοστὸς πέμπτος V* rubr, *κβ* in marg *B* rubr 8 *οὖν* om Bong | *ἶσον B* 10 *βελτίων V*

βουλῆς ὀνόματος ὁ τὰ δικαιότερα λέγων ἀπολειφθῶ καὶ τὸ πλέον γένηται τοῦ πλείονος· ἐπεὶ δὲ ὁ τὴν τῶν θεῶν εὔνοιαν κτησάμενος τῇ περὶ τὴν ἀλήθειαν τιμῇ καὶ τῷ τὰ μὲν ἄλλα ἀφαιρεῖν ἐν ταῖς δίκαις, εἰς ἓν δὲ τοῦτο μόνον ὁρᾶν, διαγνώσεται τήμερον, πολλὰς ἐλπίδας ἔχω τὸν αὐτὸν καὶ νῦν ἔσεσθαι τὸν δικαστὴν κἂν λάβῃ τὸ συνέδριον ἠδικηκός, οὐκ ὀκνήσειν αὐτὸ τοῦτο εἰπεῖν, ὡς ἠδίκηκε.

3. *Μικρὸν δὲ ἄνωθεν, ἵν' εἰδῇς, ὡς εὐλόγως τε ἐγὼ φίλον τὸν Θαλάσσιον ἐποιησάμην τούτοις τε οὐδεμίαν ἐπιεικῆ πρόφασιν ἔχει τὸ πεπραγμένον.*

| *Ἐμὲ λόγων ἔσχεν ἐξ ἀρχῆς ἔρως, ὦ βασιλεῦ,* R II 390 *διατρίψας δὲ ἐν τῷ φοιτᾶν οὐκ ὀλίγον χρόνον ἀγόμενος ὑπ' ἀνδρῶν εὐδοκίμων ἐπὶ τὸ τῶν ὄντων μοι μεταδιδόναι πείθομαι καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ἀμελήσας, ὡς καὶ τῶν πατρῴων ἐκπεσεῖν, δόξας τε ποιεῖν λόγους οὐ φαύλους εἰχόμην δεινῶς τοῦ πράγματος ἔχων φύλακα τῶν δεικνυμένων ἡμῖν Μάξιμον. τελευτήσαντος δὲ ἐκείνου καὶ τῶν λόγων ζητούντων τὸν ἀντ' ἐκείνου δίδωσιν ἡ Τύχη τὸν ἠδικημένον ὑπὸ τοῦ συνεδρίου τουτονὶ Θαλάσσιον πολὺ βελτίω τοῖς ὅλοις ἐκείνου τοῦ*

---

16 cf. p. 233, 10 20 cf. ep. 842. 845

---

3 *κτησάμενος* inser *C*² 5 *τοῦτο* om *BM* Bong | *ὃ* ante *διαγνώσεται V* 6 *τὸν* (2) om Bong 8 *ἠδίκηκεν A* 9 *δ'* Re | *ἄρξομαι* post *ἄνωθεν* inserendum quispiam coniciat coll Dem. Mid. p. 539, 22; 566, 22; Plat. Phil. p. 44 D, at cf. Themist. or. VII p. 84 d 10 *δὲ C* | *οὐδὲ μίαν C* 11 *ἔχῃ IBM* sed in hoc *η* ex *ει* corr in ras 12 *ἐξαρχῆς BV* 14 *τὸ* scripsi auctore Re *τῷ* libri edd | *ὄντων* scripsi *ἄλλων* libri sed *λόγων* in marg *M*², edd *τοῖς ἄλλοις τῶν ὄντων* (vel *δοθέντων* vel *κτηθέντων*) coni Re 16 *πατρώων IM* 19 *τὸν λόγον I* | *τὸν* inser *C*² *τῶν IB* num *τιν'* ? 21 *θαλάσιον B*

προτέρου φροντίδι τε τῇ περὶ τὴν φυλακὴν φίλτρῳ τε τῷ περὶ τοὺς λόγους εὐνοίᾳ τε τῇ πρὸς ἐμὲ καὶ προσέτι γε σωφροσύνῃ καὶ γαστρὸς καὶ αἰδοίων. 4. μισθὸς δὲ αὐτῷ τούτων τὸ ζῆν ἐν τούτοις καὶ πᾶσαν ἡμῖν ἐπίστασθαι τὴν πόλιν, ὡς ἐπὶ τούτων διατρίβοι· τοῦ R II 391 δέ γε διὰ χρημάτων | οὔτε δεῖται οὔτ' ἐπιθυμεῖ γῆς τινος ἀποχρώσης αὐτῷ. πολλοὺς δέ γε πλούτου μέγεθος οὐδὲν ἵστησι, τῷ δὲ καὶ ἀνάλωμα γίνεται πολὺ περὶ τούσδε τοὺς λόγους πολλάκις ταὐτὰ κτωμένῳ. τὰ δὲ τοῦτο ποιοῦντα πολλά. 5. ἀλλ', ὅπερ ἔφην, δῶρον ὤν μοι τῆς Τύχης Θαλάσσιος καὶ τὸν ἀπὸ τῆς Μαξίμου τελευτῆς λύσας φόβον τοὺς φθονοῦντας τοῖς τῶν πέλας ἀγαθοῖς ἐφ' ἑαυτὸν ἐκίνει διὰ τὸ πειρᾶσθαι δυσκολιῶν ἀπαλλάττειν μοι τὸν βίον. καὶ παρακαλοῦντες ἀλλήλους ἐφλυάρουν καὶ πρὸς τοὺς εὐχερεστέρους τῶν ἀρχόντων ἔλεγον κακῶς δῆλοί τε ἦσαν, εἰ δυνηθεῖεν, καὶ ποιήσοντες, ἑκάτερον ἀδίκως. 6. ἐνταῦθα δὴ παραινεῖ τις τῶν δοκούντων νοῦν ἔχειν ἕνα αὐτὸν R II 392 γενέσθαι τοῦ συνεδρίου καὶ ταύτῃ τοὺς | συκοφάντας ἀσθενεστέρους καταστῆσαι. γραφὴν μὲν γὰρ δικαίαν οὐκ ἐφοβούμεθα, τὸ δ' ὑπάρχειν τισὶ ῥᾳδίως ἐπηρεάζειν οἷς ἐκεῖνο οὐκ ἔνι. χρῆται δὴ τῷ περὶ ταῦτα νόμῳ Θαλάσσιος, καθ' ὃν γράμματα τῆς σῆς δεξιᾶς λαβὼν ταῦτ' εἰς τὴν βουλὴν εἰσέπεμψε τῶν παρ' ἐκείνης τευξόμενα. ἀναπηδήσας οὖν εὐθὺς Ὀπτάτος,

---

7 cf. p. 325, 12 13 cf. p. 330, 13 sq. 25 cf. ad p. 49, 11

---

9 ταὐτὰ scripsi auctore Re ταῦτα libri edd 10 τούτῳ *M* Bong 11 ὅν *IBM* Bong 12 τύχης Bong 14 μου *B* 18 δὴ om *C* 21 οὐ φοβούμεθα *CB* | δὲ *IBM* edd 23 καθ' — 25 Ὀπτάτος praemisso κείμενον in marg P^3 24 ταῦτα P^3*IBM* edd 25 ἐκείνοις *VaI* | τευξόμενος Cobet Coll. 133 | εὐθὺς om *I* | ὀπτάτος bis libri Bong

ὦ γῆ καὶ ἥλιε, μετὰ τοῦ τὴν χεῖρα πρὸς τὸν οὐρανὸν αἴρειν ἐβόα, Θαλάσσιος τῆς ἡμετέρας βουλῆς;

7. *Καὶ τί δεινόν, ὦ Ὀπτάτε; ἐλευθέρα μὲν αὐτῷ μήτηρ, ἐλεύθερος δὲ ὁ πατήρ, τροφὴ δὲ ἐν πλούτῳ μὲν οὔ, ἐν τάξει δέ. νῦν δὲ δὴ καὶ οὐσία τῶν θεῶν βουλομένων, ἣν οὔτε ἐν κύβοις οὔτε ἐν πότοις οὔτε ἐν λαγνείᾳ πεποίηκεν ἐλάττω, ἀλλ' εὖ ποιῶν τοὺς δεομένους τῶν φίλων καὶ τοὺς πονοῦντας αὐτῷ περὶ τὰ παρὰ τῆς γῆς ἀνέχων διατετέλεκεν εἶναί τε νομίζων θεοὺς καὶ τἀν τῇ γῇ καθορᾶν, ὡς εἰκὸς τὸν ταῦτα πεπεισμένον, διάγει. γάμῳ τε ἐρρῶσθαι φράσας καὶ πᾶσιν ἀφροδισίοις παῖδα μὲν* | R II 393 *ἔχειν ἐν ἐμοὶ νομίζει τῷ γέροντι, τῶν δ' ἐν ταῖς ἄλλαις μίξεσιν ἡδονῶν ἥδιον τὸ μὴ τούτοις ἥδεσθαι.* 8. *ἵπποι δὲ καὶ ἅρματα καὶ σκηνὴ καὶ ἡνίοχοι καὶ πάντα ταῦτα ἀπέρριπται, καὶ λοιδορεῖ μὲν οὐδένα τῶν τούτοις χαιρόντων, αὐτῷ δὲ ἕτερα προσήκειν ἡγεῖται. μαχόμενον δὲ οὐδεὶς αὐτὸν πώποτε εἶδεν ὑπὲρ ἀργυρίου καὶ χρυσίου οὐδ' ἄγχοντα τραπεζίτας οὐδὲ θηρῶντα φεύγοντας οὐδὲ τοὺς ὑπ' ἐκείνοις παῖδας οὐδὲ ἀδικοῦντας παίοντα.* 9. *αἰδοῦς δὲ ὅτι πλείστης ἠξίωται μὲν ὑπὸ τῶν παιδευομένων νέων, ἠξίωται δὲ ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς δικαστηρίοις τῷ ῥητορεύειν χρωμένων. ἔστι δὲ αἰδέσιμος μὲν τῇ ἡμετέρᾳ βουλῇ, τοιοῦτος δὲ ⟨καὶ⟩ τοῖς δι' ἃς ἦρξαν*

1 Luc. Peregr. 4 3 et 23 cf. ep. 842

3 *ὦ* om *B* 5 *δὴ* om *V* 6 *τόποις I* | *οὔτ'* (3) Re 10 *τοὺς* ante *θεοὺς Va* | *καὶ τἀν*] *κἂν C* | *τὲ* post *εἰκὸς IB* et inser *A*p *εἰκός τε M* Bong 13 *δὲ IBM* Bong 16 *τὸν I* 17 *αὐτῷ IBMV* Bong 20 *τοῖς C* | *οὐδὲν V* 22 *ὑπὸ τῶν*] *τῶν ὑπὸ I* | *τοῖς* om *C* 23 *μὲν*] *καὶ* Bong 24 *καὶ* inserui auctore Re

ἀρχὰς ἀξιοῦσι τιμᾶσθαι. καὶ οὐδεὶς οὕτω τῶν πατέρων τὸν ἄνδρα ἠγνόηκεν, ὡς μὴ τοὺς παῖδας τοὺς αὑτοῦ Θαλασσίου μᾶλλον ἢ τοῦ γεγεννηκότος εὔξασθαι γενέσθαι μαθητάς. ἀλλὰ μὴν ὅτι μὲν φιλόσοφος κέκληται, γνοίης ἂν ῥᾳδίως, ⟨ὦ⟩ βασιλεῦ, διὰ ποίων δὲ πραγμάτων κτήσαιτ' ἄν τις τὴν προσηγορίαν, οὐκ ἀγνοεῖς.

10. Τοῦτον οὖν οὐκ εἰσιόντα ἑκόντα χρῆν ἀπελαύνειν, ἀλλὰ καὶ μὴ βουλόμενον εἰσάγειν οἴεσθαί τε R II 394 διδόναι τι μᾶλλον αὐτὸν ἢ | λαμβάνειν καὶ κοσμεῖν μᾶλλον ἢ κοσμεῖσθαι καὶ μείζους ποιεῖν ἢ γίγνεσθαι. ἐνθυμοῦ γάρ, οἷον ἂν ἦν, ὦ βασιλεῦ, τὸ συνέδριον, οὐκ εἰς χρημάτων λέγω λόγον, ἀλλ' εἰς τρόπων, εἰ τούτῳ πάντες ἐῴκεσαν. ἴσμεν δὲ καὶ τὴν Σπάρτην θαυμαζομένην ὑπὸ τῶν ἐν πλούτῳ πόλεων αὐτὴν δημοσίᾳ πενομένην πειθομένην τῷ θεῷ. εἶναι μὲν οὖν τοὺς ἐν τῇ βουλῇ Θαλασσίου πάντας εὐπορωτέρους ὁμολογῶ, εἶναι δέ τινα τοῦδε δικαιότερον οὔ φημι.

11. Τὸν δὴ τοιοῦτον Ὀπτάτος ἀπεώθει, τίς ὢν αὐτός; τίνος ἀμείνων; τίνος οὐ χείρων; τί καλὸν ἔχων εἰπεῖν ὑπὲρ αὐτοῦ; ὃς ἡνίκα μὲν ἐμάνθανε γράμματα, μίσει τῷ τούτων ἀποδρὰς εἴς τινα καταφυγὼν αἱμασιὰν ἔκειτο καὶ οὐκ ἐζητεῖτο τοῖς θεοῖς τῶν γονέων εἰδότων χάριν τοῖς αὐτὸν ἐκβαλοῦσιν. ἡ τροφὸς δὲ ἐθρήνει μέν, ἐθρήνει δὲ τὸ μὴ θρηνεῖσθαι παρὰ τοῖν τοκέοιν

4 cf. p. 289, 11; 315, 5 15 cf. t. IV 981, 6 R. Tyrt. fr. 3 apud Diod. Sic. VII 3. Plut. Lyc. 30

2 αὑτοῦ Re αὐτοῦ libri Bong 3 τοῦδε *Va* 4 καθηγητάς *M* Bong qui μαθητάς ex *I* reponendum coni | μὲν om Bong 5 ὦ inserui 10 num μείζονα? 11 τὸ συνέδριον ὦ βασιλεῦ *IBM* Bong 17 εἰδέναι *C* | τούτον *CB* 20 εἰπεῖν ἔχων *V* | αὐτοῦ *B* 23 ἐκβάλλουσιν *V*

τὸν υἱόν. οἳ καὶ τὸν γεωργὸν τὸν περιτυχόντα τε καὶ ἀνελόμενον καὶ κομίσαντα κεναῖς ταῖς χερσὶν ἀπέπεμψαν ἔργον ἐχθρὸν ἑαυτοῖς πεποιηκέναι νομίζοντες συμφορὰν ἐξελθοῦσαν αὖθις εἰσαγαγόντα. 12. ὁ δ' ὁρῶν ἀδελφὸν πρεσβύτερον ἀγαπώμενον διὰ τὴν περὶ πάντα τὰ προσήκοντα προθυμίαν καὶ θεραπευομένους εὐχαῖς ὑπὲρ αὐτοῦ τοὺς θεοὺς παῖς ἔτ' ὢν ἐτόλμησε μάγοις διαλεχθῆναι καὶ τἀδελφοῦ τὸν θάνατον αἰτῆσαι παρ' | αὐτοῦ τοῦ θανάτου τὸν μισθὸν αὐτοῖς ἥξειν λέγων R II 395 καὶ τὸ μὴ δύνασθαι δοῦναι τῷ φάσκειν δώσειν ἐπανορθῶν. ἁλοὺς δὲ τοιαῦτα ἐπιβουλεύων τὸν ἐπιβουλευθέντα βοηθὸν λαβὼν τῇ φύσει ταύτην ἐκείνου διδόντος τὴν χάριν ἀφείθη. καὶ μικρὸν ὕστερον, οἷα τὰ τῆς τύχης, ἀπῆλθον ὅ τε σώσας τὸν ἀποκτεῖναι βουληθέντα καὶ οἱ γονεῖς. 13. θάψας δὲ οὗτος ἀδακρυτὶ τοὺς γονεῖς καὶ γενόμενος τῆς οὐσίας κύριος καὶ παιδείαν φυγὼν καὶ πονηροτάτοις συζῶν κἀντεῦθεν κτησάμενος τὸ μηδὲν αἰσχύνεσθαι προσπίπτων ἀνθρώποις πρεσβυτέροις καὶ μεμαθηκόσιν ἐρυθριᾶν καὶ νομίζουσιν αἰσχρὸν τὰς πρὸς τοῦτον μάχας τὸν οὐδέν, οὐκ ἔργον ἐξ ἀγορᾶς, οὐ ῥῆμα ἀπαίδευτον, οὐ τὴν ἐν τοῖς ἄλλοις ἀσχημοσύνην ὀκνοῦντα, βορβοροτάραξιν ἀτεχνῶς, ταῦτα τοίνυν ἐφόδια λαβὼν εἰς ἀναίδειαν τοὺς πολλοὺς καταστρεψάμενος δι' ὕβρεων γίγνεται φοβερός. καὶ

22 Ar. Eq. 309 cum scholio

2 ἀπέπεμψαν *P* sed αν in ras m[3] 3 ἐχθρῶν *BM* sed in hoc γρ ἐχθρὸν in marg m[2] | αὐτοῖς *V* 4 εἰσαγαγόντες *B* | ὃ *AP* ὅ *IBMV* Bong 7 ἔτι *I* 11 ἀλοὺς *P* sed ʽ in ras m[2] 16 ὁσίας *Va* 18 προσπίπτων *I* sed σ in ras m[2] 24 γίνεται *IBMV* Bong

δέον αὐτὸν ἐξωσθῆναι πάλαι τοῖς αὐτοῦ βελτίοσι κλείει τὰς θύρας γαυριῶν τῷ δύνασθαι δέον τῷ οὕτω καταδύεσθαι.

14. *Πολλοῦ γὰρ ἄξιος ἐγένετο, νὴ Δία, τοῖς* R II 396 *Αἰγυπτίοις. καὶ τοὺς τῆς ἀρχῆς* | *μῆνας ἐκείνης προσκυνοῦσι. κατορύττουσι μὲν οὖν τῷ λόγῳ καὶ ἀνορύττουσι κἂν ταῖς ἀποφράσι τῆς ἀρχῆς τὸν χρόνον ἔχουσι· τοσούτων κακῶν πέλαγος ἐπισχεῖν τὴν Αἴγυπτον τῶν μὲν ἀδίκων ἰσχυόντων, τῶν δ' ἀδικουμένων προδιδομένων, τῆς δ' ἀγορᾶς ἀπηνθηκυίας, τοῦ δήμου δὲ ἠμελημένου, λόγων δὲ πεφευγότων.* 15. *πῶς δ' οὐκ ἔμελλον μετὰ Πτολεμαῖον τοιαῦτα ἠδικημένον; ὃν ἀποσπάσας ἐξ αὐτῶν τῶν ἀγαλμάτων ὑφ' ὧν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἔζη δι' εὐχῶν καὶ σπονδῶν καὶ θυσιῶν καὶ βιβλίων πορευόμενος ἦν τε ἤδη γηραιὸς ταῦτα αὐτῷ τὰ καλὰ τοῦ χρόνου συνειδότος, ἀλλ' ὅμως τοῦτον ἥρπασεν ἐξ ἱερῶν, ἐπὶ δικαστήριον μετέθηκεν, ἀνεκρέμασε, χερσὶ βαρείαις ἔδραμε διὰ πλευρῶν τὴν τῶν οὐδαμοῦ πεπραγμένων ζητῶν ὁμολογίαν, μόνον οὐ πίνων τοῦ αἵματος οὐδὲ τὰς πολιὰς αἰδούμενος.*

---

2 Dem. de cor. p. 308, 6 7 cf. p. 180, 1 11 sq. cf. p. 315, 7 sq.

---

1 *πάλιν I* | *αὐτοῦ IBM* Bong | *βελτίοσι I* sed *βελτί* in ras m[2] 2 *τῷ* (2)] *τὸ IBM* Bong 4 *ἐγένετο* om Bong 6 *προσκυνοῦσι;* Re | *τῷ* om Re 8 *τοσοῦτον* (ω supra ο) *I* | *ἐπέσχε?* 13 *ἀποσπάσαι I* 14 *σπονδῶν καὶ* om *V* 17 *τοῦτο V* | *ἱερῶν ἐπὶ δικαστήριον, μετέθηκεν* (*πλευρῶν* supra) Bong 18 *πληγῶν M* 19 *πεπραγμένων P* sed *ων* per rasuram in *ον* corr et *οις* suprascr m[3] | *μόνον οὐ V* *μονονοὺ* (*μονονοῦ I*) reliqui libri edd 20 *οὐδὲ τὰς* scripsi auctore Cobeto Coll 133 *οὐδετέρας IV* *οὐδ' ἑτέρας* reliqui libri edd *οὐδ' ἐθείρας* coni Re Anim | *πολιᾶς C* *πολιᾶσ I*

καίτοι συνδειπνῶν ἴσως τισίν, οὐ γὰρ δὴ φοιτῶν, οὐδὲ γὰρ ἐφοίτησεν, ἤκουσεν, ὡς Ἀχιλλεὺς δέξαιτο τὸν Πρίαμον πατέρα ὄντα τοῦ τὸν φίλτατον ἀποκτείναντος αὐτῷ. ὁ δὲ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ γήρως ὕβριζεν ἀγανακτῶν, ὅτι μὴ συκοφάντης ὁ φιλόσοφος ἦν. 16. τούτων δὲ πεπραγμένων, ὦ βασιλεῦ, πάντες μὲν συνήχθοντο τοῖς ἀνῃρημένοις νόμοις, οἷς δ' ἐν λόγοις ὁ | βίος, καθ' οὓς ἄν τις τῆς θείας ἅψαιτο φιλο- R II 397 σοφίας, δρασμὸς ὑπὲρ τοὺς ὅρους τοὺς Αἰγυπτίους, ὡς οὐκ ὂν τὴν ὀργὴν τὴν τοῦδε διαφυγεῖν, εἴ τις ἐντὸς ἐκείνων ἁλοίη. καὶ οἱ τὰς δαιμονίους τε καὶ μακαρίους ποιούσας μαθήσεις παραδιδόντες, ᾧ μάλιστα νικᾷ τὰς ἄλλας ἡ Ἀλεξάνδρου πόλις, ᾤχοντο συγκαλυπτόμενοι ταῦτα τοῦ παραδείγματος πείθοντος, καὶ οἱ νέοι τοὺς ἡγεμόνας ἐπόθουν.

17. Καίτοι καὶ εἰ τοῖς ἄλλοις αὐτὴν βελτίω πεποιηκὼς ἐν τούτῳ μόνον λελύμαντο, δίκην σοί τε καὶ ἐκείνῃ μεγίστην ὤφειλεν ἄν, νῦν δὲ διὰ πάντων ἐξέτεινε τὴν βλάβην. τοιγαροῦν ἐξεδέξατο τὴν ἀρχὴν φρουρά τε καὶ τὸ μηδέ, ὡς ἐβούλετο, ποιεῖσθαι τὴν ὁδόν, ἀλλ' ἐν τοῖς τὸ σῶμα παρειληφόσι τοῦτο κεῖσθαι καὶ πρὸς τὴν ἐκείνων βούλησιν καὶ βαδίζειν καὶ μένειν καὶ ἐσθίειν καὶ μὴ καὶ καθεύδειν καὶ μή. ταυτὶ γὰρ ἑώρων καὶ αὐτὸς καὶ ὅ τι εἶχον ἐβοήθουν διὰ τῶν

---

3 Il. ω 513 sq. 13 Amm. XXII 16, 17 sq. cum notis Valesii 17 Dem. p. 120, 19. 570, 20

---

2 δέξαιτο *C* sed το add m[2] 4 ἀπεκτονότος Re 9 ὑπὲρ *I* sed ὑ in ras m[2] 13 ἄλλας πόλεις ἡ *I* 17 ἐνὶ Cobet Coll. 134, at ἐν respondet usui Libaniano | μόνῳ *A* Re 20 μὴ δὲ *AIBMV* 21 τοῖς om *Va* | τὸ om *I* 23 καὶ καθεύδειν καὶ μή om *C* 24 ὅτι *IBM*

πρὸς τοὺς ἄγοντας λόγων, οὐ χρηστὸν ἡγούμενος, ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπως εἰς οἶκτον ταχὺ καταφέρομαι. 18. ἐλθὼν τοίνυν εἰς τὴν μεγάλην πόλιν καὶ πανταχόθεν ἄξιος
R II 398 εἶναι δοκῶν | τεθνάναι οἷς τε αὐτὸς ἐδεδράκει καὶ οἷς ἄλλων κατεψεύσατο, συμμάχων ὅμως εὐπόρησε τῶν Κλεάρχῳ μὲν ἐχθρῶς ἐχόντων, εἰδότων δὲ ὅτι τοῦτον ἐκεῖνος βούλοιτ' ἂν ἀπολέσθαι. ἐσώζετ' οὖν τῇ τινων δυνάμει ὁ τεθνάναι μὲν δίκαιος ὤν, ζῶν δέ, ὅπως ἀνιῷτο Κλέαρχος. 19. διαφυγὼν τοίνυν ἐγγὺς ὂν τὸ ξίφος ἁπάντων αὐτὸν οἰομένων εἴσω τε θυρῶν βιώσεσθαι καὶ σχήσειν ἡσυχίαν καὶ λήξειν τῆς κατὰ τῶν κρειττόνων παροινίας αὐτῷ τῷ παρ' ἐλπίδα σεσῶσθαι μιαρώτερος ἦν. καὶ τῶν ἐν τῇ βουλῇ τοὺς ἀρίστους ὑλακτῶν ἠγάλλετο νομίζων ἐντεῦθεν γοῦν ἔσεσθαι περιφανὴς δικαίας οὐκ οὔσης ἀφορμῆς, οἷόν τι τὸ τοῦ Θερσίτου περὶ Τροίαν ἦν.

20. Τί οὖν ἐστιν ὅ φημι; ὅτι τούτου τὴν βουλὴν ἐλευθεροῦν ἐχρῆν, ἀλλ' οὐ δούλην ποιεῖν. οὐ γὰρ οἶδ' ὅπως ἄν τις ἄλλως προσείποι τὸ νυνὶ γιγνόμενον. ὅταν γὰρ τὸ τούτῳ δοκοῦν παρ' ἐκείνῃ νόμος ᾖ, πῶς οὐ τοιοῦτόν ἐστι; νῦν δ' ὢν κάκιστος καὶ κορυφαῖος εἶναί τε βούλεται καὶ φησὶ καὶ τοὺς συγχωροῦντας ἔχει καὶ σοβεῖ καὶ ἀπειλεῖ καὶ διαμέμφεται καὶ τὸν

---

6 Sievers p. 258 sq. 14 [Isocr.] ad Demon. p. 8 c 16 cf. t. IV 943, 12 R. Il. β 214

---

3 ἐσ *M* 5 ηὐπόρησε *C* | τῶν] καὶ *Va* 6 δ' *PVaIBM* edd 7 ἐσώζετο *I* 10 αὐτῶν *C* 12 παροινίας *I* sed οινι in ras m^2 | παρελπίδα *MV* 14 γ' οὖν *A* 15 τὸ inser P^3 19 ἄλλως προσείποι ἄν τις *IBM* Bong | γινόμενον *V* 20 ᾖ *P* sed η in ras m^2 23 σοβεῖ reposui e libris (sed γρ φοβεῖ in marg M^2) φοβεῖ edd

ἐκπηδῆσαι φάσκοντα ὀφθαλμὸν ἀντὶ Γοργόνος τοῖς εὐλαβεστέροις ἐπισείει.

21. Καὶ μαχαιρῶν | δή τινων ἐμέμνητο κἀκ R II 399 τούτων ὄνομα περιῆπτε καὶ τὴν ἐκβολὴν ἐντεῦθεν ἐποιεῖτο. ὁ δὲ μαχαίρας μὲν οὐδεπώποτε εἰργάσατο, οὐδ' ἔμαθε τὴν τέχνην, οὐδ' εἶχεν, ἀλλ' οὐδὲ ὁ πατὴρ οὐδέτερον. οἰκέται δὲ ἦσαν αὐτῷ ταῦτα ἐπιστάμενοι, καθάπερ Δημοσθένει τῷ Δημοσθένους πατρί. καὶ οὐδὲν ἐκώλυσε τὸν υἱὸν Δημοσθένους τὸν Δημοσθένη τὸ εἶναι τοιούτους αὐτοῖς οἰκέτας οὔτε προστῆναι τῶν Ἑλληνικῶν πράξεων οὔτε ῥύσασθαι πόλεις οὔτε ἀντιτάξασθαι πρὸς τὴν Φιλίππου καὶ ῥώμην καὶ τύχην οὔτ' αἴτιον γενέσθαι τῇ πόλει στεφάνων καὶ κηρυγμάτων ἀπολαῦσαι. εἶχον δὲ οὐ δεσπότας τῶν ἐν ταῖς τέχναις Ἀθηναίων τινὰς μόνον λέγειν, ἀλλὰ καὶ αὖ τοὺς ἀπὸ τεχνῶν ἥκοντας ἰσχύσαντας.

22. Ἀλλ' ἀφῶμεν, εἰ δοκεῖ, τὸν Ἀθηναίων δῆμον καὶ τὴν πνύκα καὶ τὸ βῆμα καὶ τὸν Σόλωνα, τὰ νῦν δὲ ἐξεταζέσθω. τολμήσαι τις ἂν οὖν εἰπεῖν, ὡς ἅπαν τὸ συνέδριον εὐγενεῖς ἐκ τετραγονίας καὶ ἔτ' ἀνωτέρω προγόνων ἀρξάντων καὶ πεπρεσβευκότων καὶ λελειτουρ-

---

1 Il. ϑ 349. λ 36 8 Vit. Dem. p. 2, 8 R 12 Plut. Dem. 30, 5

---

4 ὄνειδος? | περιῆπτε I sed ε (2) in ras m² περιῆπται Bong 5 οὐδὲ πώποτε ABMV Bong | εἰργάσατο I sed εἰργα in ras m² 6 οὐδὲ (1) IBM edd | οὐδ' Re 9 Δημοσθένη reposui e libris Δημοσθένην edd 10 οἰκέτας B sed οι in ras 4 litt m² 14 δ' Re 15 αὖ τοὺς scripsi e PVa (et Vat. 84) αὐτοὺς reliqui libri sed γρ αὖ τοὺς in marg A, edd 17 τῶν Va 18 πύκνα Cobet Coll. 134 at cf. t. II 566, 13, ubi Herwerdenum (Mus. Rhen. LX 108) πυκνὶ scribentem sequaris caveas | τα νῦν P τανῦν IB Bong 19 τίς A | οὖν om Bong 20 τετραγωνίας M Bong num τριγονίας ut Dem. p. 1327, 3 et Herodian. I 7, 4? | ἀνωτέρωι A 21 καὶ πεπρεσβευκότων om Bong

γηκότων καὶ διὰ πάντων ἀφιγμένων ἃ φέρειν λαμπρότητα δύναται; πεισάτω τὴν βουλὴν Ὀπτάτος ταύτην δέξασθαι τὴν ἐξέτασιν. ἀλλ' οὐ πείσει. ἥ τε γὰρ κρηπὶς τῷ συνεδρίῳ καὶ τοιαύτη | R II 400 παντὸς τοῦ παρέχοντος αὐτὸν εἰς αὐτὴν χαριζομένου τῷ πλάττοντι τὴν βουλὴν διέλιπέ τε οὐδεπώποτε τὸ προστιθέμενον ἔχον τι καὶ τοιοῦτον. καὶ οὐ μέμφομαι· πολλάκις γὰρ τοῦτ' ἐκείνου βέλτιον.

23. Εἰ δέ με δεῖ καὶ ὀνομαστὶ μεμνῆσθαί τινων, περὶ μὲν τῶν νῦν ἄλλος ἂν ἴσως ἄμεινον εἴποι, τοῦ παρόντος γὰρ οἶμαι καὶ τὸ ταῦτα εἰδέναι, τῶν προτέρων δὲ μεστὴ γῆ καὶ θάλαττα καὶ λέξω βεβοημένα καὶ ἃ μαθεῖν οὐδεὶς δέοιτ' ἂν διὰ τὸ ἐπίστασθαι. Τυχαμένης ὁ τῶν ἔργων ἐπιστάτης ὁ Κρὴς χαλκοτύπου παῖς ἦν. καίτοι τίς οὐκ οἶδεν, ὅσος ἦν Τυχαμένης ἐν τῷ συνεδρίῳ; Ἀβλάβιος ἀπὸ τῆς αὐτῆς νήσου τὰ πρῶτα ὑπηρετῶν τοῖς ὑπηρέταις τοῦ τῆς Κρήτης ἄρχοντος, οὗτος ἀνήχθη μὲν ἐκεῖθεν καὶ πλέων ὑπὲρ ὀβολῶν ηὔχετο τοῖς ἐν τῇ θαλάττῃ θεοῖς, ἐλθὼν δὲ ἐκράτει τοῦ κρατοῦντος καὶ ὁπότ' εἰς τὸ βουλευτήριον εἰσίοι, θεὸς ἐν ἀνθρώποις ἦν. 24. τί δαὶ Φίλιππος; τί δαὶ Δατιανός; οὐ τοῦ μὲν ὁ πατὴρ ἐχόρδευεν, ὁ δὲ

5 Constantino cf. Exc. Vales. § 30 15 Eunap. vit. soph. p. 23,19 sq. (Zos. II 40). Amm. XX 11,3 18 Eunap. l. l. p. 25,13 20 Zos. II 46 sq. 21 Amm. XVII 5,1

21 ἐχόρδευεν] ἤτοι ἐκιθάριζεν V² at cf. Ar. Eq. 214 et 315 cum scholiis

4 καὶ] num οὐ? | τοῦ om *V* | αὐτὸν *CIBMV* Bong 6 οὐδεπώποτε *I* οὐδὲ πώποτε reliqui libri edd | ἔχον τι] ἔχοντι *B* | τί *BV* 7 τοῦτο *IBM* edd 8 ὀνομαστὶ Re ὀνόματι libri Bong 10 „*malim* παντὸς" Re 14 τις et 15 συνεδρίῳ. Re 15 Ἀβλάβιος Re ἀβλαβῶς libri Bong | ταπρῶτα *IBV* 16 τοῦ om *M* sed in marg add m² 19 ὁπότε *VaIBM* edd 20 et 21 δὲ *VaIBMV* Bong 21 ἐχόρευεν Cobet Coll. 135 coll. Dem. p. 315,8 fortasse recte

Δατιανοῦ | λουμένοις ἀνθρώποις ἐσθῆτας ἐφύλαττε; R II 401 *Ταῦρος δὲ ἐκ τίνων; Ἐλπίδιος δέ; ὁ δὲ Δομετιανὸς ὁ κάλοις μὲν ἀποθανὼν ἀδίκοις καὶ ἕλξεσιν, ὧν δὲ καὶ αὐτὸς πατρὸς ἀπὸ τῶν χειρῶν ζῶντος; ἦν καὶ Δουλκίτιος ἐν τῇ βουλῇ τις χρυσοῦ μὲν ἐρῶν οὐχ ἧττον ἢ Μίδας, δυστυχεῖς δὲ καλῶν τοὺς φιλαργύρους. οὗτος ἐν πλυνοῖς τὸν αὐτοῦ πατέρα καταλιπών, ἦν δὲ τῶν ἐν Φρυγίᾳ κναφέων ἄριστος, τοῦ συνεδρίου μετασχὼν ἦρξε μὲν Φοινίκης, ἦρξε δὲ Ἰωνίας καὶ οὐδεὶς ἀναστάς, ὦ Ἡράκλεις, εἶπε, κναφεῖον ἡμῖν ἐπεισέρχεται. πῶς οὖν οὐ κρεῖττον ἀνῃρῆσθαι τὴν βουλήν;*

25. *Καὶ τούτοις ἅπασιν οὓς κατέλεξα τὸ συνέδριον ἀνέῳξεν οὐδὲν ἕτερον ἢ τούτων δὴ τῶν σημείων ἡ τέχνη. τῷ δὲ τοῦτό τε ὑπάρχει καὶ τὸ διὰ τῆς πρὸς ἡμᾶς ὁμιλίας καὶ παιδείας τρόπον τινὰ γεγεῦσθαι. τῶν γοῦν ἐπιδεικνυμένων πολλοὶ πολλοὺς ᾔσθοντο βουλομένους τὸν ἄνδρα ἐν ἐπαινέταις λαβεῖν, ὡς ἂν ἐπιστάμενον μορφὰς λόγων ἀμείνους τε καὶ χείρους*

---

2 Amm. XXII 3,4. Zos. III 10,5 | cf. p. 236 not. 1 | t. II 484,9 R. Amm. XIV 7,9 et 16. XV 3,1. Zonar. XIII 9 5 ep. 1217. 281. Anth. Pal. VII 570. Amm. XXVII 8,10. XXVIII 3,6. cf. Sievers p. 127. 10 cf. 311,1 sq. 14 cf. p. 138,10

---

1 *ἐφύλαττεν APIBM* Bong 2 *ἐκτίνων BM* | *Δομετιανὸς* reposui e *VaIBMV* *δομιτιανὸς* reliqui libri sed *ε* supra *ι* P^2, edd cf. *Δομέτιε* p. 287,5 3 *καὶ* om *M* Bong 4 *πατρὸς*] *εἷς B* | *ἦν δὲ καὶ IBM* Bong 5 *δουλκίτιος* in ras P^3 *δουληίτιος M* *δουλαίτιος V* 7 *αὐτοῦ I* 10 *εἶπεν A* | *κναφίον I* | *ἡμῖν* om *A* sed in marg add m² | *ἐπεισέρχεται ἡμῖν P* sed litt (*β*?) supra *ἐπεισέρχεται* et (*α*?) supra *ἡμῖν* eras, *Va* 13 *οἷς V* sed ex *οὓς* corr, *BM* Bong cf. t. II 551,10; t. II 456,17 R 17 *γ' οὖν A* | *πολλοὶ πολλοὺς ᾔσθοντο*] „*malim sublato prorsus vocabulo* (*πολλοὶ*) *pro postremo legi ᾐσθόμην*“ Re 18 *ὡσὰν I* *ὡσἂν B*

ὁρᾶν. οὓς μέτεισιν ὁ κηδεμὼν τῆς βουλῆς οὐδὲ γρῦ. κατάστηθι δὴ εἰς ἔριν δεομένην λόγων πρὸς τὸν ἀν-
R II 402 άξιον | τοῦ συνεδρίου τοῦτον. οὕτω γὰρ εἴσῃ, τίς ὢν τίνα προὐπηλάκιζες, ἐπεὶ καὶ ὅσα νικᾷς ἐν τῇ βουλῇ, κραυγῇ καὶ θορύβοις νικᾷς καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν κύβων μαθήμασιν. 26. αὐτὸς τοίνυν οὗτος τίνων ἐστίν; ἆρά γε τῶν τὴν Ῥώμην κτισάντων ἢ τῶν τοὺς νόμους θέντων ἢ τῶν ὑπηκόους κτησαμένων ἢ τῶν τὸ κτηθὲν φυλαξάντων; οὐ μὰ Δία, ἀλλ' ἦν τις Ὀπτάτος γραμμάτων διδάσκαλος, ὃς καὶ Λικιννίῳ τὸν παῖδα ταῦτα ἐδίδασκεν ἀπὸ δυοῖν ἄρτοιν καὶ τῆς ἄλλης τροφῆς ἣ τούτοις συνέζευκται. καί ποτε πορείας γενομένης εἰς Παφλαγονίαν αὐτῷ καταλύει μὲν παρά τινι καπήλῳ θυγατέρα τρέφοντι καλήν, ἣ καὶ ἐκίρνη, παθὼν δέ τι πρὸς τὴν ὥραν ἠξίου γαμεῖν καὶ πείσας εἶχεν. αὐτοῦ μὲν οὖν τοῦ Λικιννίου κρατοῦντος οὐδὲν ἦν αὐτῷ πλέον διὰ τῆς γυναικός, τῶν ἐκείνου δὲ ἡκόντων εἰς ἕτερον μέγας τε εὐθὺς καὶ λαμπρὸς καὶ εὐδαίμων καὶ ὕπατος ὁ τὴν γυναῖκα ἔχων. καὶ ἔδει δὴ
R II 403 δι' | αὐτὸν ἐν τῷ θεάτρῳ πτερὰ λαβόντας ἀνθρώπους μετὰ τῶν ὀρνίθων πέτεσθαι. 27. τῇ γυναικὶ δὲ ἄρα ἤστην ἀδελφὼ δύο χρηστὼ μέν, τὸ γὰρ ἀληθὲς

---

11 *Λικιννιανὸν* cf. Zos. II 20. Aurel. Vict. epit. 41,4. Hieron. chron. ab Abr. 2342 19 L. Ranius Acontius Optatus (a. 334) cf. Zos. II 40

---

1 οὓς in οἷς corr P^{s} οἷς *VaV* | *μέτεισιν* Bong *μέτεστιν* libri | *γρῦ* *I* *γρύ* *CBMV* edd 2 *δὴ* scripsi e *V* om *C* *δὲ* reliqui libri edd 9 *δι'* Re 10 *λικινίῳ* *CI* *λικινίου* *BV* *λικινίᾳ* *M* Bong 12 *γινομένης* *V* 13 *παφλαγονίαν* (ω supra ο) *B* 14 *ἐκίρνα* (η supra α) *Va* *ἐκίρνει* *B* 16 *Λικιννίου* scripsi ex *AI* *λικινίου* reliqui libri edd 19 *δὴ* om *I*

εἰρήσθω, πατρὸς δὲ οὗπερ ἔφην. οὗτοι τῆς αὐτῶν ἐξαναστάντες τρέχουσι μεθέξοντες τῆς τοῦ κηδεστοῦ τύχης. καὶ μετέσχον οὐδενὸς αὐτοῖς τὸν πατέρα προφέροντος οὐδὲ τὸ καπηλεῖον. ἦσαν γὰρ ἐπιεικεῖς τε καὶ μέτριοι καὶ εἰδότες εὐτυχεῖν. ὧν ἐκ θατέρου γεγονὼς οὗτος οὐκ ἠξίωσεν οὗπέρ ἐστιν, εἶναι, ἀλλ' ἀντὶ μετρίου κύων. ἦν δέ γε, οἶμαι, πολὺ βέλτιον τοῖς αὐτοῦ παρέχειν πολλοῖς λέγειν, ὅτι ὄντως οὗτος ἐκείνου.

28. Ἵνα δὲ καὶ ὅθεν ταῦτα ἐπράχθη, μάθῃς καὶ μηδὲ τῷ δοκεῖν τῇ βουλῇ βοηθεῖν σεμνύνηται, μικρά τινα καὶ περὶ τούτου δίειμι.

Σαβινιανός τίς ἐστι μαστροπὸς νέων καλῶν ὑπὸ τοῦ χρόνου πρὸς τοῦτο μετενεχθείς, | ἕως δὲ ἀγένειος ἦν, μαστροπῶν αὐτὸς ἐδεῖτο. οὗτος πολλοῖς ἐν πολλαῖς πόλεσι ταῦτα ὑπηρετηκὼς οὐδενὶ τοσαῦτα ἔκαμεν ὁπόσα Ὀπτάτῳ τούτῳ ἀθλίους μὲν ποιῶν πατέρας, ἀθλίους δὲ παῖδας, ἀθλίας δὲ μητέρας. 29. τοῦτο τοίνυν τὸ ἔργον αὐτὸν καὶ διὰ τῆς ἡμετέρας ἤγαγε καὶ τολμήσας εἰσελθεῖν εἰς τὴν τῶν παιδευομένων ἀγέλην πεῖραν προσάγων τισὶ καὶ χωρίζων τῶν ἄλλων καὶ πρὸς κίονί τινι λαλῶν καί τι καὶ θρασύτερον ποιῶν ὀφθεὶς ἀπηλαύνετο σωφρονεῖν δεῖν ἀκούσας ἢ εἰ μὴ δύναιτο, παρ' ἄλλους ἐλθόντα θηρᾶν. ἠπόρησε μὲν οὖν οὐδὲ παρ' ἡμῖν τῶν συνοργιουμένων, ἐλθὼν δὲ

R II 404

13 Xen. Conv. 8,5 17 cf. p. 256,12

1 αὐτῶν *CIB* αὐτῆς *M* Bong 3 αὐτοῖς *P* sed τ et ις in ras m² 7 τοῖς αὐτοῦ scripsi τῷ σαυτοῦ *CA* τῶ σαυτοῦ *PVaIBM* sed in hoc γρ τὸ σαυτὸν in marg m² τὸ σαυτοῦ *V* τὸ σαυτὸν Bong περὶ σαυτοῦ Re 11 μὴ δὲ *AIBMV* | βοηθεῖν τῇ βουλῇ *B* βοηθεῖν om *M* Bong 23 δεῖν om Bong

ὡς τοῦτον καὶ μέγα μὲν οὐδὲν πεπονθώς, αἴρων δὲ
τὸ πραχθὲν τῷ λόγῳ δυσμενῆ ποιεῖ τὸν χρήζοντα αὐ-
τοῦ τῆς τέχνης τούτῳ μάλιστα τῷ Θαλασσίῳ, δι' ὅτου
καὶ τὴν ὑπὲρ τῶν νέων ἐπιτίμησιν ἐποιησάμην. καὶ
διετέλει δὴ ζητῶν, ὅτῳ [δὴ] τὸν ἄνθρωπον ἀμυνεῖται
τρόπῳ καὶ λαβὼν καιρὸν ἠμύνατο τῶν τε καλῶν ἐκεί-
R II 405 νων χαρίτων | ἀποδιδοὺς ἀμοιβὰς καὶ ἅμα αὐτὸν
θερμότερον πρὸς τὰ δεύτερα ποιῶν εἰδότα, ὡς οὐ
περὶ ἀχάριστον ἔσται προθυμότερος.

30. Καὶ ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχει, μάρτυρας οἷς οὐκ ἂν
ἀπιστήσαις, παρέξομαι τοὺς μὲν τῶν πρὸ τῆς ὕβρεως,
τοὺς δὲ τῶν ἐπ' ἐκείνῃ ῥημάτων, τοὺς μὲν εἰδότας τὸ
γενησόμενον, τοὺς δὲ τὴν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις ἡδονήν.
ποῖος γὰρ Ἕκτωρ ἀποκτείνας Πάτροκλον ἢ ποῖος Ἀχιλ-
λεὺς Ἕκτορα τηλικοῦτον ἐφρόνησεν, ἡλίκον ὁ μαστροπὸς
οὗτος, ὃν τὸ τῆς χαρᾶς ὑπερβάλλον λέγειν ἃ σιωπᾶν
ἐχρῆν ἐξῆγε. γελῶν γοῦν καὶ πηδῶν καὶ τοὺς μάλιστα
αὐτῷ συνήθεις περιβάλλων καὶ φιλῶν, ἐμὸν τοῦτο,
ἐβόα· τὸ γὰρ δι' ἐμὲ πραχθὲν ἐμὸν εἰκότως ἂν
καὶ δοκοῖ καὶ λέγοιτο. 31. τίνος οὖν ἡ βουλὴ
τούτῳ χάριν ἂν ἔχοι τῶν ἐφ' ἡμᾶς Ὀπτάτῳ πρόφασιν
R II 406 ἑτέραν | ἐχόντων; οὐδὲ γὰρ ὁ Πάτροκλος τοῦ θρή-
νου ταῖς αἰχμαλώτοις, αἳ τῶν αὐτῶν εἵνεκα κακῶν

14 Il. π 829 sq. | Il. χ 330 sq. 22 Il. τ 302. cf. Diogen. prov. VII 47. Apostol. XIV 8

2 δυσμενῆ *P* sed η in ras m[2] 5 δὴ *P* sed δη in ras m[2] | ζητῶν *P* sed η in ras m[2] | δὴ inser Re cancellavi | ἀμύνηται *A* sed ἀμυνεῖται in marg, *IBM* Bong 7 χαρίτων inser *C*[2] | αὐτὸν *B* 8 ποιῶν *P* sed π in ras m[2] 9 „πρόθυμος *malim*" Re 11 τῶν — 13 δὲ in marg *C*[2] 17 ἐχρῆν om *C* | γ' οὖν *A* 19 εἰκότως ἂν ἐμὸν *I* 20 δοκῇ *C* δοκοίη *V* 23 num ἦν post αἰχμαλώτοις inserendum? | αὐτῶν *P* sed ʽ in ras m[2] αὑτῶν *IBM* | ἕνεκα Re

τοῦτ' ἐποίουν. εἰ γὰρ δή τις ἦν ὡς ἀληθῶς Ὀπτάτῳ τοῦ συνεδρίου λόγος, Σαβινιανὸν ἐξαλείφων ἐφαίνετ' ἄν. μεῖζον γὰρ δὴ τῇ βουλῇ πρὸς αἰσχύνην εἷς τοιοῦτος ἢ πάντες οἱ τῇ φωνῇ τῇ Σύρων καλοῦντες τοὺς δεομένους αὐτοῖς ἰαθῆναί τι τῶν ξυλίνων ἀγγείων.

32. *Κύων, φησίν, εἰμὶ τῆς βουλῆς. πῶς οὖν οὐ δάκνεις οὓς ἄξιον; οὗτοι δ' ἂν εἶεν οἱ κακοί. κακίας δὲ εἴδη μυρία. ἐν οἷς οὐδεὶς ἂν θείη δεσποτείαν ἀνδραπόδων εἰδότων ἐργάζεσθαι ξίφη, δι' ὧν ἔστι καὶ σῴζειν τὴν αὐτῶν καὶ προστιθέναι τοῖς οὖσι.*

33. *Καὶ πρὸς μὲν Ὀπτάτον ταῦτα· Πρόκλον δὲ ἐβουλόμην μὲν καὶ νῦν ἐπαινεῖν, ὑβρίσαντα δὲ καὶ αὐτὸν καὶ ἐμὲ μειζόνως* | R II 407 *καὶ σφοδρότερον, οὐδ' εἰ σφόδρα βουλοίμην, δυναίμην ἂν μὴ φάσκειν ἠδικηκέναι. ὃς ἐν δικαστοῦ τάξει καθήμενος καὶ δέον μὴ κραυγῇ τινων καὶ ταραχῇ καὶ συστάσει κρίνειν τὰς δίκας, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἀληθείας, ἀπέκλινέ τε εὐθὺς ἐπὶ ταῦτα καὶ μέρος ὁ δικαστὴς ἐγένετο τῶν ἐπηρεαζόντων οὐκ ἐθελήσας ἀκούειν τῶν νόμων οἳ τὸν οἴσοντα τὴν ψῆφον ἴσον ἀμφοτέροις καθίζουσιν.* 34. *εἶπεν Ὀπτάτος μὴ χρῆναι Θαλάσσιον ἐγγράφεσθαι καὶ προσέθηκε λοιδορίας. ἀνάμεινον τὸν τῶν ὑπὲρ ἐκείνου λεξόντων λόγον, μᾶλλον δὲ αὐτὸς οὗτος γενοῦ τὸ ταῖς αἰτίαις*

---

6 Dem. c. Aristog. I p. 782, 7 sq. 8 cf. p. 317, 3 sq.; 326, 19 11 cf. t. I 177, 14 sq.; 180, 19 12 cf. p. 328, 11

---

1 *τοῦτο IBM* edd | *ὡσαληθῶς B* 4 *τῇ τῶν σύρων V* at cf. t. I 138, 12; 157, 2 5 *αὐτοῖς IBMV* edd 8 *οὐδ' CI* | *ἂν εἷς θείη I* 10 *αὐτῶν I* 11 *μὲν* om *IBM* Bong 12 „*post καὶ αὐτὸν videntur haec duo καὶ Θαλάσσιον deesse*" Re 13 *ἐμὲ P* sed *ε* (2) in ras m[4] 16 *καὶ* (1)] *μὴ δὲ I* 17 *ἐπέκλινε I* *ἀπεκλίνετ'* Bong | *τ'* Re om Bong 22 *λοιδορίας; V* | *λεγόντων* Bong 23 *τὸ* et 324, 1 *φέρον A* sed *γρ τὰ* et *φέροντα* in marg *τὰ* et *φέροντα Va*

φέρον τὴν ἰσχὺν ἀπαιτῶν, τὰς ἀποδείξεις. ἀλλ' οὐδέτερον βούλει· σιώπησον. νῦν δ' εἰς μοῖραν μαρτύρων ἦγεν αὐτὸν καί, τὸ δεινότερον, ἀπέκρυψε τοῖς παρ' αὐτοῦ τὸν Ὀπτάτον. ὁ μὲν γὰρ πλὴν μαχαιρῶν εἶπεν οὐδέν, ὁ δ' ἔνοχόν τε εἶναι θανάτῳ καὶ αὐτῷ | R II 408 πολλὴν ἐπὶ τῆς τρίτης ἀρχῆς γενέσθαι σπουδὴν καὶ ἑλεῖν καὶ ἀποκτεῖναι δρασμῷ τε σωθέντα ἀλγῆσαι.

35. καὶ τίς ταῦτα τόπος ἢ χρόνος οἶδεν, ὦ Πρόκλε; ποῖον ἔθνος; τίς πόλις; τίς οἶκος; τίς ἀνήρ; τίς παῖς; τίς γέρων; τίς γυνή; τίς δοῦλος; τίς ἐλεύθερος; καὶ μὴν ἔδει μὲν ἡγήσασθαι τῆς τιμωρίας γραφήν, ἡ δ' οὐκ ἂν ἦν μὴ ὄντος τοῦ γραφομένου. ποῦ τοίνυν ἡ γραφή; τίς δ' ὁ ταύτην ἀπενεγκών; ποῖος μὲν φόβος ἐποίησε τὸν δρασμόν; τίς δὲ κατήγορος τὸν φόβον; ποῖον δὲ πάθος τὴν αἰτίαν; τίς τίνα διὰ τοῦτον ἐπένθησε; τίνι τί τῶν πραγμάτων χεῖρον ἔσχε; τίς τί διὰ τοῦτον προσδοκήσας χαλεπὸν εἰς δικαστήριον ἤγαγεν;

36. ἔχεις ἐν τῇ σιγῇ τὴν ὁμολογίαν, ὦ βασιλεῦ, τοῦ κόμπον εἶναι τὰ ῥήματα τοῦδε μόλις δέ μευ ἔκφυγεν ὁρμήν, R II 409 οἴεται γὰρ αὐτῷ | πρέπειν τὰ Ἀχιλλέως. ποίαν; τὴν πότε, τὴν ποῦ γεγενημένην; οὐ συνῆν μοι πάντα τὸν χρόνον ἄνθρωπος, νύκτα καὶ ἡμέραν; οὐ

6 anno 384 cf. p. 327, 7 sq. Sievers p. 157   19 Il. ι 355

1 „*aut omittendum* ἀλλ' *aut post* σιώπησον *addendum* οὖν" Re | οὐδ' ἕτερον *I*   2 βούλει. scripsi βούλει· *I* βούλει, *M* βούλει; reliqui libri edd   3 αὐτὸν *P* sed ʽ in ras m² αὐτὸν *C* | αὐτοῦ *CIM* Bong   5 ὃ *A* ὅ *BMV* οὐ *I* | δὲ Re | αὐτῷ Re αὐτῷ libri Bong   8 οἶδεν reposui e *CAPVaBV* εἶδεν reliqui libri edd; cf. p. 328,7   9 παῖς; τίς om *V*   11 ἢ *A* ἦ *IBMV* Bong   16 τίνί τι *V* | διὰ τοῦτον ante χεῖρον *Va* | τι *A*   19 ἔφυγεν *B* Bong   20 ὀργὴ *C* ὀργὴν *V* | αὐτῷ *CVaIBM* Bong   21 ποῦ γε *M* Bong

λέγοντι παρῆν; οὐ μέλλοντι; οὐ πεπαυμένῳ; οὐχ ὅτῳ τῶν ἡμετέρων λόγων ἔρως καὶ λαβὼν ἔχειν ἐβούλετο, παρὰ τοῦτον ἤρχετο, τούτῳ διελέγετο καὶ κτησάμενος ᾔδει χάριν καὶ μὴ τυχὼν ἤχθετο; καὶ τὸ μέγιστον, εἵπετο μέν μοι παρὰ σὲ πορευομένῳ πολλάκις, παρελθόντος δὲ εἴσω πρὸς ταῖς κιγκλίσιν ἐκάθητο καὶ ἦν ἡμῶν τοῦτο μόνον ἐν μέσῳ. σὺ δ' ἔχων τοὺς πάντα μηνύοντας τοσούτους ὥστε ἀλλήλους καταπατεῖν, καὶ ποῦ καθῆστο Θαλάσσιος, εἰδὼς οὔτε ἠγανάκτησας οὔτε ἐλάβου, ἀλλ' | οὐδὲ ἠπείλησας ποιήσειν ἃ μὴ πε- R II 410
ποίηταί σοι. 37. μετὰ ταῦτα τοίνυν σὺ μὲν ἐνταῦθα ἦσθα καὶ ἠσθένεις, ὁ δὲ ἐν Σαμοσάτοις καὶ τοῖς ἀγροῖς ὢν ἡ τῶν τρόπων ἀρετὴ δεσπότην αὐτὸν ἐποίησε. καλῶς δὲ αὐτῷ τῶν ἐκεῖ τεθέντων ἧκε δεῦρο πάλιν νοσοῦντος ἔτι, καὶ οὔτε ἐκεῖνος ἔδειξέ τινα ὑποψίαν οὔτ' αὐτὸς ὑπώπτευσας. κἀνταῦθα ἐτίμας με τιμαῖς ὧν οὐκ ἦσαν μείζονες, τὸν τῷ πονηρῷ γόητι συζῶντα, καὶ οὐδείς σοι κατ' αὐτοῦ πρὸς οὐδένα λόγος οὔτε μείζων οὔτε ἐλάττων. πῶς οὖν φὴς αὐτὸν διαπεφευγέναι σε, τὸν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, τὸν περὶ τὰς σὰς θύρας, τὸν οὐ πόρρω τοῦ ζεύγους. καὶ μὴν οὔτ' ἂν ἡμεῖς ἠγνοήσαμεν ἃ διανοῇ, τῶν παρὰ σοὶ πιστευο-

16 cf. p. 328,12

3 κτησάμενος—4 καὶ (1) om *V* 5 σοὶ *IBM* Bong 7 ὑμῶν Bong | δὲ Re | πάντα scripsi e *V* πάντας reliqui libri edd 8 τοσούτους Re τούτους libri Bong 9 οὔτ' (2) Re 10 οὐδ' Re 11 τοίνυν om Bong 14 τεθέντων] τε cum lacuna 4 litt *B* 15 ἔδειξέ scripsi ἔδεισε libri edd 16 οὔτε *VaIBM* edd | ἐτίμας *P* sed ας in ras m² ἐτίμησας *BM* Bong 19 οὔτ' Re | φὴς *IBM* 20 αὐτῇ scripsi e *V* αὐτοῦ *Va* αὐτοῦ reliqui libri edd sed „*poterat quoque dicere* ἐν τῇ σαυτοῦ πόλει. *item* ἐν τῇ αὐτῇ πόλει“ Re 22 παρά σοι Re

μένων καὶ ἡμῖν ὄντων φίλων, οὗτός τε μαθὼν | R II 411 *αὐτὸν ἂν ἔξω θορύβων ἐποίει. εἰ δ' οὐδαμοῦ φαίνεται μεταστὰς οὐδ' ἀφανίσας αὐτόν, οἷς ἔπραττες ὕβριζες.*

38. *Ἔδεισα, φησί, τὴν βουλὴν μὴ δόξαιμι τῶν τἀναντία αὐτῇ πραττόντων εἶναι καὶ τῶν αὐτῇ πρεπόντων ὀλιγωρεῖν. ἐγὼ δ' ὡς μὲν οὐδεὶς τούτῳ λόγος οὐδὲ σφόδρα τῆς βουλῆς ὀργιζομένης ἀγανακτοῦντι τῷ μὴ μετὰ τῶν θεῶν οἰκεῖν, ἐάσω· ἐκεῖνο δὲ ἡδέως ἂν εἰδείην, ὦ βασιλεῦ, τίς ἂν ἦν αἰτία κατ' αὐτοῦ τῇ βουλῇ σεσιωπηκότος; ἢ κατὰ ποίαν ἀνάγκην εἶπεν ἃ νῦν εἴρηκε; τίς δ' οὐκ ἂν αὐτὸν ὑπέλαβεν ἀγνοεῖν τὸν ἄνθρωπον; τί δ' αὐτὸν ἐκώλυεν αὐτὸ τοῦτ' εἰπεῖν, ὡς ἀγνοεῖ; τίς δ' ἂν ἐξήλεγχεν εἰπόντα;* 39. *πόσῳ δ' ἂν ἦν ἐκεῖνο κάλλιον ἐπιστομίσαι τὸν Ὀπτάτον ἀνελόντα τὰς βλασφημίας τῇ πρὸς ἡμᾶς Θαλασσίου φιλίᾳ; εἰ δ' οὖν καὶ σφόδρα ἐβούλετο Πρόκλος ταὐτὰ φρονῶν Ὀπτάτῳ περὶ τούτου φανῆναι, ταὐτὰ φθέγξασθαι χρῆν ἐκείνῳ κἂν ταῖς μαχαίραις στῆναι. ὕβριζε μὲν γὰρ ἂν καὶ οὕτω ψευδόμενος, οὐ μὴν ὡς νῦν γε. ὑβρίζων δὲ ἐκεῖνον οὐδ' ἡμῶν ἀπείχετο τῶν περὶ πλείστου τὸν Θαλάσσιον ποιουμένων.*

R II 412 40. | *Οἷον ἄνθρωπον εἰς ἀρχὰς ἄγεις, ὦ βασι-*

---

23 ep. 857. Zos. IV 45. Cod. Theod. IV 4,2; XIV 17,10. C. I. G. 8612 (= Anth. Pal. IX 682. cf. De antiq. Constant. p. 34)

---

1 *καὶ ἡμῖν* om Bong 2 *δ' οὐδαμοῦ*] *δ' μοῦ* cum lacuna 3 litt *Va* | *οὐδαμοῖ* Re 3 *αὐτὸν I* 8 *οὐδὲ* Re *οὐδ' εἰ* libri Bong 12 *εἴρηκεν A* | *ὑπέλαβεν αὐτὸν IBM* Bong 14 *τοῦτο V* 16 *περὶ B* 17 *ἠβούλετο BM* Bong 18 *περὶ τούτου* om *B* | *τούτου* scripsi e *V* *τούτωι* e *τοῦτο* corr *A* *τούτῳ CPVa* Re *τούτων IM* Bong 20 *ἂν* om *B* | *οὕτως AIMV* Bong 21 *δὲ*] *οὐδὲ V* *δ'* Re | *ἐκείνου V*

λεῦ, λόγων μὲν ἄμοιρον ἀμφοτέρων, νόμους δὲ ἀντὶ λόγων εἰπεῖν οὐκ ἔχοντα, οὐδὲ γὰρ τοῦτ' ἔνι αὐτῷ, δι' ἡδονῶν δὲ καὶ τρυφῆς καὶ μέθης εἰς ἀνδρὸς ἡλικίαν ἥκοντα οὐ δυνηθέντα πεισθῆναι νομίζειν τὸ σολοικίζειν κακόν. 41. καὶ οὐκ ἂν ἦν πάνυ δεινόν, εἰ τὴν φωνὴν ἀδικῶν ἐν τοῖς ἄλλοις ἐτίμα τὸ δίκαιον, ἀλλὰ τίς μὲν λοιμὸς ὅσους οὗτος Φοινίκων ἀπήνεγκε; τίνος δὲ οὐ λοιμοῦ δεινότερος τῇ Παλαιστίνῃ κατέστη; ἡ δὲ πλειόνων ἐθνῶν ἀρχὴ ποίων οὐκ ἐγένετο βαρυτέρα πολέμων; ὢ πόσον αἷμα τὴν γῆν ἔχρωσεν; ὢ πόσα ξίφη δι' αὐχένων ἔδραμεν; ὢ πόσοι τάφοι τοῖς ἀρχαίοις προσετέθησαν; ὢ πληγῶν θανάτους τε ἐργαζομένων καὶ οὐδὲ [νῦν] παυομένων. ὢ πληγῶν ἃς ἐπεῖδεν Ἥλιος διὰ παντὸς τοῦ τῆς ἡμέρας μέτρου. ὢ φυγῶν. ὢ δεσμῶν. ὢ παθημάτων τῶν μὲν παρόντων, τῶν δὲ ἐλπιζομένων, τῶν μὲν πιεζόντων, τῶν δὲ δειματούντων. ὢ λόγων ἀτιμίας. ὢ | τιμωμένης ἀμαθίας. R II 413
ὢ χαρίτων ἀδίκων. ὢ πόλεων εἰς οὐδὲν δέον μεταπεποιημένων. ὢ βλάβης μὲν τῆς ἐν τοῖς καθαιρουμένοις, βλάβης δὲ τῆς ἐν τοῖς ποιουμένοις. 42. οὐδ' ἂν εἷς δύναιτο, φησὶν ὁ Δημοσθένης, ἐφικέσθαι τῶν ἐν ταῖς ἀρχαῖς τούτου κακῶν. διὸ πεπαυμένου μὲν ἑορτάζοντας ἦν ἰδεῖν τοὺς ἀπηλλαγμένους,

10 cf. t. I 177, 14 sq. 12 cf t. II 467, 5 R 21 Dem. cor. p. 361, 24 23 cf. t. I 180, 19 sq.

2 *λόγους δὲ ἀντὶ νόμων V* | *τοῦτ'* scripsi e *CAPVaV* *τοῦτο IBM* edd | *ἔνι* scripsi *ἐν* libri edd | *αὐτῷ V* 3 *ἡδονῆς B* | *τροφῆς* Bong 7 *ὅσος C* 8 *λιμοῦ*? | *βαρύτερος IBM* Bong 10 sq. *ὦ* Re | *ἔχρωσε I* 13 *νῦν* inser Re cancellavi num *τότε*? 16 *θανατούντων A* sed γρ *δειματούντων* in marg, *IBMV* Bong 17 *λόγων P* sed ω in ras m[4] 19 *ποιουμένοις IBM* Bong 20 *βλάβης — ποιουμένοις* om *V* | *καθαιρουμένοις IBM* Bong 21 *φησὶ Δημοσθένης* Bong

εἰσιόντος δὲ θρηνοῦντας τοὺς δεξομένους. καὶ τό γε τοῖς φάσκουσιν οὐκ εἶναι θεοὺς συναγωνιζόμενον τοῦτο ἔστιν. εἰ γὰρ ἦσαν, λέγουσι, κἂν ἐκήδοντο τῆς γῆς, κηδομένων δὲ τῆς γῆς οὐκ ἂν οὗτος ἦρχεν. ὃς ὅταν παρὰ σοῦ τοῦτο οὐκ ἔχῃ, δίδωσιν αὐτὸς αὑτῷ πλέον ἔχειν ἀξιῶν τῶν ἐν ταῖς ἀρχαῖς ὄντων. καὶ ταῦτα οἶδε καλῶς ἡ Φοινίκη καὶ μαρτυρήσειεν ἄν, εἰ θεὸν ἐγγυητὴν ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος λάβοι χρόνου.

43. *Ἀρχέτω μὲν οὖν, εἰ βούλει, τῆς δὲ ὕβρεως δότω δίκην, ἣν ὕβρισε μὲν Θαλάσσιον, ὕβρισε δὲ ἐμὲ τὴν διὰ τῆς εἰκόνος τιμὴν ἐλέγχων δεικνὺς ἄλλο τι βουλομένην, ἀλλ' οὐχ ὅπερ ἔφασκεν. ἐν γὰρ τοῖς δευτέροις* R II 414 | *ὁρᾶται τὰ πρότερα. τιμῆς μὲν γὰρ τὰ περὶ τὴν εἰκόνα πεποιηκυίας κατεῖχεν ἂν Ὀπτάτον, τῇ δὲ εἰκόνι ταύτης οὐκ οὔσης τῆς αἰτίας ἠκολούθησεν εἰκότως τοῖς Ὀπτάτου τὰ πολὺ τῶν Ὀπτάτου μείζονα.* 44. *ἄνευ δὲ τῶν ἐν τῷ συνεδρίῳ τῶν ψευδῶν οὐδ' αὐτὸ καθ' αὑτὸ κρινόμενον, ἡ εἰκών, τιμὴν ἄν τινα φέροι. ἔστησε μὲν γὰρ ταύτην, ἔστησε δὲ πρὸ ταύτης ἑτέρας ἑτέρων, ὧν οὐκ ἂν ἴσως ἕτερός τις. εἰ δὲ καὶ ἐμὲ πεποιημένος ἀρχήν, εἶθ' ἥκων ἐπ' ἐκείνας, οὐ σφόδρα ἂν ἐτίμα, τίς ἡ τιμὴ μετ' ἐκείνας ἐπὶ τήνδε ἀφῖχθαι; ἀλλ' ἔστω τιμὴ σανίς τε καὶ χρώματα· οὐκοῦν μείζων λόγος πανταχῇ φερόμενος; ἀπειληφὼς τοίνυν*

8 Dem. Chers. p. 101, 26 sq.

6 *αὐτῷ CI* 7 *εἶδε I* 10 *οὖν* om *I* 13 *ἔφασκεν* scripsi coll. p. 257, 8 *ἔπασχεν* libri edd 17 *τῶν*] *τοῦ BM* Bong 21 *ἑτέρων ἑτέρας IBM* *ἑτέρων* om Bong 22 *εἶθ'* in ras *B* *εἶτα IM* Bong 22 et 23 *ἐκείνους* Re 24 *οὐκ οὖν C* 25 *μεῖζον* Re | *πανταχοῖ APVaBM* edd

τὴν χάριν δότω τὴν δίκην. ἀρκέσει δὲ ἡμῖν, ἢν ὑβριστὴν εἶναι ψηφίσῃ τὸν ἄνθρωπον.

45. *Ἔχω τινὰ καὶ τρίτον αἰτιάσασθαι,* | R II 415 *βασιλεῦ, τὸν Γαίσωνος τὸν μετὰ τὴν Ἀρκαδίαν καὶ τὴν ἐν Ἀρκαδίᾳ πενίαν πλούσιον καὶ πρὸς τοσοῦτον ἥκοντα χρημάτων, ὥστ' αὐτῷ καὶ χρυσᾶς οἰκίας ἐξεῖναι ποιεῖν ἁμιλλωμένας πρὸς τὰς ἐκ λίθου, περὶ ἃς καὶ αὐτὰς οὕτω δεδαπάνηται λαμπρῶς, ὥστε μανίαν εἶναι τὸ πρᾶγμα δοκεῖν. οὗτος τοίνυν τιμαῖς ἁπάσαις παρ' ἐμοῦ τιμηθεὶς ⟨μάτην⟩, καὶ γὰρ ἐν οἷς εἶχεν, εἴπερ ἤθελεν, ἡμᾶς ποιῆσαι καλῶς, οὐκ ἐποίησε, τῶν ἠδικηκότων καὶ αὐτὸς γεγένηται δίκας ὀφείλειν τῷ συνεδρίῳ λέγων τοὺς μαρτυρήσαντας ἄν. καὶ ἐκέλευεν αὐτοὺς εἰς μέσον ἄγειν καὶ τιμωρεῖσθαι.* 46. *τούτων δὲ ὁ μὲν ὑπ' ἀνάγκης τινὸς ἤδη διεπεπλεύκει καὶ ἦν ἐν Χαλκηδόνι, ὁ δ' ἦν ἐν τῷ λιμένι ταὐτὸ ποιήσων οὔσης ἀνάγκης καὶ τούτῳ τινός.* | R II 416 *ὁ δὲ δὴ τρίτος ἔνδον ὢν ἐν τοῖς βουλεύουσι χαλεπῶν μὲν ἐπειρᾶτο προσώπων, εἶπε δὲ ἁπλᾶ καὶ δίκαια, ὅτι τὸν τῷ δεῖνι συζῶντα, ἐμὲ δὴ λέγων, μαρτυρῶν εἶναι βέλτιστον οὐκ ἀδικοίη. νόμιζε δὴ κοινόν, ὦ βασιλεῦ, καὶ τῶν ἀπόντων τοῦτον εἶναι τὸν λόγον. λέγουσι τοίνυν οἱ τρεῖς· ὦ παῖ Γαίσωνος, ὅτι μαρτυροῦμεν ἡμεῖς καλὸν κἀγαθὸν εἶναι Θαλάσσιον ὁρῶντες ἐν παιδὸς ὄντα χώρᾳ παρ' ἀνδρὶ φεύγοντι τοὺς κακούς.*

---

4 Zos. II 42? | cf. Her. I 66,1. Paus. VIII 1,6

---

1 *χάριν P* sed *αρι* in ras m[4] 3 *ὦ βασιλεῦ BM* edd 7 *ἀμυνομένας Va* 10 *μάτην* inserui auctore Re 11 *ἐποίησεν A* 16 *ὃ A* *ὅ IBMV* Bong 17 *ὢν* om *BM* Bong 21 *ἀπάντων I* | *εἶναι τοῦτον V* 23 *παῖγμα* Bong

47. *τί τούτους ἀξίους δίκης ποιήσει τοὺς μάρτυρας; εἰ μὲν οὖν καὶ ἐγὼ κακός, οὐκ ἔστι λόγος τοῖς μάρτυσιν· εἰ δ' οὐ τοιοῦτος, πολὺς ἐκείνοις ἐστίν. εἶπον δ' ἂν καὶ ταύτης ἀξιοπιστοτέρας ἀποδείξεις ἐκεῖνοι καὶ διελόμενοι τοὺς ἐπαίνους μακρὰ ἂν ἕκαστος διῆλθε, τοσαύτην ἀφθονίαν ὁ Θαλασσίου βίος πεποίηκεν εὐφημιῶν. καὶ ἔγωγε ἠξίουν τὸν Γαίσωνος μὴ τὸν ἐχόμενον ἀφεῖναι μάρτυρα, ἀλλὰ τοὺς πεπλευκότας ἐπανάγειν μηδὲ ἐκείνην ἡμῖν διδόναι τὴν χάριν, ἀλλὰ ταύτην καὶ τόν γε Θαλάσσιον καλεῖν καὶ παρόντα δοκιμάζειν καὶ φαινόμενον μὲν ἀγαθὸν ἐγγράφειν, ἐλεγχόμενον δὲ φαῦλον ὡς ἐπ' ἀδικήματι τῷ τῆς βουλῆς ἐπιθυμῆσαι κολάζειν. νῦν δὲ λοιδορίας ἀνεξετάστους κεκινηκότες ἃ* R II 417 *βουλομένοις ἦν τοῖς ἡμῖν φθονοῦσι | πεποιήκασι τῶν μὲν εἰρημένων, τῶν δὲ οὐ πεφηνότων.*

48. *Εἶτα σοὶ μὲν ἡ σπουδή, βασιλεῦ, πολυάνθρωπον ἀπεργάσασθαι τὴν βουλήν, οἱ δὲ οὐκ αἰσθάνονται τοῦτο ἐμποδίζοντες. οἱ γὰρ ἡδέως ἂν εἰσελθόντες φόβῳ τῶν ἴσων ἀποτρέπονται· μὴ κεκτῆσθαι μὲν γὰρ ἐχθρὸν ἀνθρώπῳ τῶν ἀδυνάτων, παρὰ δὲ τῶν δυσμενῶν ἥξειν τι τοιοῦτον ἐλπίζοντες οὐχ ὑποθήσουσι τοῖς πολεμίοις αὑτοὺς ἐν ὅτῳπερ εἰσί, μένοντες. Θαλάσσιος δὲ πρὶν ἢ τῆς βουλῆς τυχεῖν, ἐλειτούργει τῇ γνώμῃ καὶ πρὸς τὴν δαπάνην ἠπείγετο τοὐναντίον τοῖς ἄλλοις ποιῶν. ὃ γὰρ ἐκείνους ὁρῶμεν πάσῃ τέχνῃ φεύγοντας,*

4 *ταύτην* Bong 5 *διῆλθεν A* 9 *μὴ δὲ AIBMV* 12 *ὡς — ἐπιθυμῆσαι* om Bong 14 *πεποιήκατε* Re 17 *ἀπεργάζεσθαι V* 18 *εἰ M* 19 *μὴ — 20 ἀδυνάτων* praemisso *Τοῦ ὑπὲρ Θαλασσίου: λόγ. κα̅* citat Macar fol. 90ᵛ 19 *μὲν γὰρ* om Macar | *γὰρ* om *V* 20 *ἀνθρώπων B* | *τῶν* om *V* 21 *τί IB* 22 *αὐτοὺς CIVa* 23 *τὴν γνώμην V*

πολλῇ σπουδῇ τοῦτον ἦν διώκοντα ἰδεῖν. οὕτως ἔρως αὐτὸν ἐπὶ τὸ συνέδριον ἦγε, καὶ οὐχ ἃ δαπανᾷ, κερδαίνειν ἠξίου. 49. *ἀλλ' Ὀπτάτος, ὦ Ζεῦ βουλαῖε, τοιούτοις ἐδέξατο τὸν ἐραστήν. ὅς, εἰ τὸν μιαρώτατον ἔχρησεν ὁ θεὸς ἐν κοινῷ τινι θῦσαι κακῷ, πάντως ἂν ἦν ὁ σφαττόμενος, ἐπεὶ καὶ τὴν ἐσχάτην εἴπερ ἔδει τιμᾶσθαι κακίαν, ἐστεφανοῦτ' ἂν οὗτος. ὅς τοῦ μὴ φιλεῖν σοι τὴν πόλιν μέγα σημεῖον ἐκφέρει τὸ μῖσος τὸ κατὰ τῆς γυναικός. μισεῖ δὲ αὐτὴν μισούμενος, μισεῖται δὲ προπηλακίζων τὸν Ὑμέναιον ἀκολασίᾳ καὶ τῇ μὲν προικὶ πλουτῶν, τῷ πλουτεῖν δὲ κατ' ἐκείνης παρ' ἧς τὸ πλουτεῖν αὐτῷ, χρώμενος.* 50. *αἱ δύο θρήνων ἀφορμαὶ κόραι καὶ κόροι, δι' οὓς οὐκ* | *ἐγένετο πλειόνων παίδων πατήρ. ὁρῶν δὲ αὐτὴν* R II 418 *χαμαί τε κειμένην καὶ ἐν λύπῃ μείζονι τῆς ἐπὶ παισὶν οἰχομένοις πῶς αὐτὴν ἔπαυσέ τε καὶ ἀνέστησεν; οὐ παραμυθητικούς, μὰ Δί', ἐπᾴσας λόγους οὐδ' εἰπὼν σωφρονήσειν οὐδ' εἰ μὴ λήξειεν ἐκείνη δακρύων, ἀποκτενεῖν ἑαυτόν, ἀλλ' ἀκονήσας ξίφος ἐχώρησεν ἐπ' αὐτήν, τὴν δὲ ὁ φόβος ὤρθωσε. τὸν οὖν τοιαύτην αὐτῷ ποιοῦντα τὴν οἰκίαν οἴει τῇ βουλῇ τινος αἴτιον ἀγαθοῦ γενήσεσθαι; ἐγὼ μὲν γὰρ καὶ σκυτοτόμον, ὡς Ὅμηρος παραινεῖ, συνοικοῦντα τῇ γυναικὶ μᾶλλον ἀρετῆς μετέ-*

---

8 cf. t. II 164, 7 22 Od. ζ 182 sq.

---

1 *πολλὴ σπουδὴ Va* | *ἰδεῖν* inserui e *V* om reliqui libri Bong *ὁρᾶν διώκοντα* Re *ἰδεῖν διώκοντα* Sintenis 3 *ὀπτάτος* in marg P^3 4 *τὸν ἐραστήν*] „*velim σὸν interponi*“ Re 8 *μῖσος M* sed *σος* add m^3 9 *δ'* Re 10 *μισεῖ M* Bong 13 *κοῦροι B* | *οὐκ* om *V* 14 *ἐλέγετο V* 15 *τῆς* Re *τῇ* libri Bong 17 *δία IBM* edd | *οὐδὲ* Re 18 *οὐδὲ IBM* edd 19 *ἀλλακονήσας V* | ante *ξίφος* ras 3 litt *A* 20 *αὔτῷ V* *αὐτῶ B* 23 *τῇ* inserui e *V* om reliqui libri edd

χειν φαίην ἂν καὶ εἶναι δίκαιον τῆς βουλῆς μετέχειν ἢ τοιοῦτον ὄλεθρον.

51. Πῶς οὖν, ἐρεῖ τις, τριῶν ὄντων τῶν φθεγξαμένων ὅλην καταμέμφῃ τὴν βουλήν; ὅτι οἱ μὲν ἐφθέγξαντο, οἱ δὲ ἐσιώπησαν, καὶ οἱ μὲν εἶπον κακῶς, οἱ δ' οὐκ ἀντεῖπον, καὶ οἵ μὲν ἐβλασφήμησαν, οἱ δ' οὐκ ἠγανάκτησαν, καὶ οἵ μὲν ἐπέθεντο, οἵ δ' ἡσύχασαν, καὶ οἱ μὲν ἐξέωσαν, οἵ δ' οὐκ ἀντελάβοντο, καὶ οἱ μὲν τὰ τῶν πολεμούντων ἔδρασαν, οἱ δὲ τὰ τῶν βοηθούντων οὐκ ἐποίησαν. γίγνετ' οὖν τὸ τῶν τριῶν κοινὸν ἁπάντων τῇ σιωπῇ. 52. καὶ γὰρ ἐν τοῖς ἐμπρησμοῖς ὁ παρὸν σβεννύειν οὐκ ἐθέλων ἔκαυσε καὶ ὁ παρὸν κυνὸς ἐξαρπάσαι παιδίον οὐκ ἐξαρπάσας ἔδωκε, καὶ πόλις πόλει πολεμουμένῃ δυναμένη πέμψαι τὸ σῶσον οὐ πέμψασα συγκατεδουλώσατο. ἰατρὸς δὲ ἐπιτρέψας νοσήματι κρατῆσαι τοῦ νοσοῦντος δύναιτ' ἄν, πρὸς Διός, διαφυγεῖν αἰτίαν; ὅλως ὅσοις εἰσὶ δυνάμεις εἰς τὸ κωλῦσαι τι δυσχερὲς ἠρεμοῦσαι καὶ περιορῶσαι τὸ βλάψον, οὐκ ἀνείργουσαι, μετὰ τῶν εἰργασμένων εἰσίν. ἔγωγέ τοι τοὺς καθημένους Ἀργείους, ἡνίκα ὁ
R II 419 Πέρσης ᾕρει | τε τὰς Ἀθήνας καὶ κατέσκαπτεν,

20 Her. VII 148 sq.; VIII 73

3 ὄντων *P* sed ν (1) in ras m[2] 6 οἱ (1) *A* οἵ *V* | δὲ *IBM* edd 7 οἱ (1) *A* οἵ *IBMV* | δὲ edd. | οἱ (3) *A* | δὲ *CIBM* edd 8 οἱ (2) *A* οἵ *V* | δὲ *CIBM* edd 9 πολεμούντων *M* sed γρ πολεμίων in marg πολεμίων *B* Bong 10 γίγνετ' *P* sed ' in αι corr m[3] γίνετ' *V* γίνεται *IBM* edd 11 ἐν — 20 εἰσίν citat Macar fol. 90[v] 14 πέμψαι om *Va* 15 ἰατρὸς δὲ] καὶ ἰατρὸς Macar 16 δύναιτ' — 17 αἰτίαν] διαφυγεῖν αἰτίαν οὐ δύναται Macar 17 καὶ ὅλως Macar 18 καταλῦσαί *I* num κωλῦσαί ut *M*? cf. ad p. 211,8 | τί *CABMV* Macar | προορῶσαι *Va* 21 ὁ Πέρσης om *I*

οὐκ ἔξω τῶν κατεσκαφότων τίθημι. διὰ τί γὰρ οὐκ ἐμιμοῦντο τοὺς Λακεδαιμονίους;

53. *Εἰκότως ἄρα, ὦ βασιλεῦ, παρὰ πάντων ὑβρισθῆναι νομίζομεν, κἂν τις ὀρθῶς ἐξετάζῃ, τιμὴν εὑρήσει καὶ τὴν κατηγορίαν. ἐν γὰρ αὐτῷ τῷ λυπεῖσθαι δείκνυμεν, ὁπόσον τι τὸ συνέδριον νομίζομεν. καταφρονούντων δὲ ἦν, οἶμαι, τὸν Ἱπποκλείδην εἰπόντας μηδὲν εἰπεῖν ὧν νῦν ἀκήκοας.*

54. *Παραμύθησαι τοίνυν τὸν ὑβρισμένον, ὦ βασιλεῦ, πρᾶγμα ὃν ἐν μελέτῃ σοι καὶ συνηθείᾳ, δι' ἣν οὐκ ὀλίγοις μεταβέβληκας ὀδυρμοὺς εἰς ἑορτάς, καὶ πρὸς τὸ συνέδριον εἰπεῖν, ὡς ἀμείνους ἂν ἦσαν μὴ τοῦτον τῷ πράγματι τούτῳ κεχρημένοι τὸν τρόπον, ἀλλ' ὀρθότερον καὶ δικαιότερον καὶ σωφρονέστερον καὶ ᾧ ἔμελλον οὐ περιβαλεῖν ἀτιμίᾳ τὸν τῆς βουλῆς ἐραστήν. ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἴσως τὰ αὑτῶν ἰάσονται, σὺ δ', ὦ βασιλεῦ, χρῶ θαρρῶν εἰς ἀρχὰς τῇ τοῦδε φύσει, ἐάν τε τὴν ἔθνους ἐάν τε τὴν πλειόνων ἐθέλῃς παραδοῦναι. εὑρήσεις γὰρ αὐτὸν ἔν τε τοῖς ἐλάττοσιν ἔν τε τοῖς μείζοσι τοιοῦτον, ὡς τὸν παρελθόντα χρόνον ἐζημιῶσθαί σοι τὰ πράγματα νομίζειν.*

---

2 Her. VI 120 7 ep. 945. 1224. Her. VI 129

---

12 *εἰπεῖν ἀντὶ τοῦ εἰπέ V²* cf. ad t. II 553,1

---

1 *διατί AIBV* et e *διὰ τὶ* corr *M*, Bong 5 *τὸ I* 6 *νομίζομεν μὲν Va* 7 *τὸ I* | *εἰπόντας „si bene habet, deest aliquid post Ἱπποκλείδην, e. c. σωφρονεῖν aut eius loco legendum ἐπαινοῦντας“* Re 10 *πρᾶγμα* — 17 *βασιλεῦ* om *I* 15 *ᾧ* Re *ὡς* libri Bong 16 *αὐτῶν CBMV* Bong | *δὲ BM* edd

XLIII.

Oratio περὶ τῶν συνθηκῶν ante annum, ut videtur, 386 conscripta[1]), qua Libanius praeceptoribus artis rhetoricae suasit ut pactis defectiones discipulorum tollerent, 'corporis' fere finibus circumscripta mansit. Parvus igitur numerus est codicum quibus ad nostram aetatem pervenit. Sunt autem hi novem:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIV fol. 298ᵛ. Vide t. I p. 10 sq. et supra p. 164. Contuli.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 193. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 238. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 260. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

5. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 255ᵛ. Vide t. I p. 24 sq. Contuli.

6. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 183ᵛ. Vide t. I p. 211 sq. et 392.

7. Vaticanus gr. 81 (= Va) saec. XV fol. 252ᵛ. Vide t. I p. 209 sq. Contuli.

8. Parisinus gr. 583 (= Par) saec. XVII miscellaneus continet foliis 134 et 135 verba inde a βο]υλομένοις

---

1) Nam quod Libanius in hac oratione suadet, id in oratione XXXVI περὶ τῶν φαρμάκων hoc anno scripta p. 233, 17 ἄλλων δὲ ἄλλοις προστιθεμένων παρ' ἡμέραν νόμον κείμενον παραβαινόντων legem dicit valentem. Cf. Sieversium p. 188 not. 3 et p. 203.

ὑπῆρχεν (p. 345, 9) usque ad finem orationis, quae pro reliquiis apographi Allatiani Morello missi habenda sunt. Cf. p. 122 sq. et t. II 417 sq. Exemplar vero apographi Allatiani codex Vaticanus gr. 81 fuit. Cf. supra p. 82. Contulit mihi Carolus Graux.

9. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 241. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

Hic quoque duae distinguuntur codicum familiae, quarum altera codice *V*, prior reliquis continetur. Hi vero quo necessitudinis vinculo inter se coniuncti sint, stemma p. 45 propositum monstrat.

Unum locum Macarius Chrysocephalus[1]) excerpsit, quem hic quoque[2]) orationis argumentum parum assecutum esse titulus praemissus τῆς πρὸς μαθητὰς ὁμιλίας ostendit, quo non solum Villoisono (Anecd. t. II p. 15 sq.) et Reiskiae t. I p. XXX, sed etiam Westermanno (Hist. eloquent. Graec. p. 314) ita imposuit, ut orationem pro inedita haberent.[3])

Oratio primum anno 1614 graece prodiit sub hoc titulo: *Libanii Sophistae de pactis, pro rectoribus et moderatoribus scholarum Oratio. Graeca nunc primum prodeunt ex Biblioth. Vaticana. Fed. Morellus Professorum Reg. Decanus recensuit, latine vertit, notulis illustravit. Lutetiae, Apud Federicum Morellum Architypographum Regium MDCXIV.* Antecedit textum graecum (p. 17—31) versio latina (p. 1—15), sequuntur (p. 32) 'Notae' paucae neque ullius pretii.[4]). Quod textum e codice Vaticano manavisse dixit, id ratione qua supra dixi explicatur.

Hanc editionem quae hodie rarissima est[5]), Morellus in editione operum Libanii t. II p. 610—617 repetendam[6]) curavit.

---

1) Cf. t. I p. 351. 2) Cf. t. II p. 495.
3) Cf. Ann. Fleckeis. 1876, 211.
4) Documento est quod *sermonem ad cives habitum esse videri* dixit.
5) Ego exemplari bibliothecae Musei Britannici usus sum.
6) Notae tantum omissae sunt.

Cuius vitia plurima divinando sanavit Reiskius Animadversionum volumine V p. 412—418, nonnulla ope codicis Augustani editione quam uxor prelis commisit t. II p. 420—432. In hanc etiam magna pars notarum Animadversionum transiit.

XLIII.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ.

1. Ὁ μὲν ἀμείνων καιρός, ὦ φίλοι, τοῦ νῦν R II 420 ῥηθησομένου λόγου παρελήλυθεν. ἔδει μὲν γάρ, ἡνίκα τῇδε τὸ πρῶτον ἡπτόμην τοῦ διδάσκειν, πεποιῆσθαι πρὸς ὑμᾶς γεγραμμένῳ λόγῳ ταύτην τὴν συμβουλήν, ὀλίγοις δὲ χρησάμενος ῥήμασιν οὐ πείσας ἀπέστην τοῦ καὶ μᾶλλον φροντίσαι καὶ συνθεὶς τὴν παραίνεσιν ἐνεγκεῖν. μεμφόμενος δὴ τὸ μὴ πάλαι τοῦτο πεποιηκέναι ποιήσων ἥκω τὸ μὴ γεγενημένον. βουλοίμην δ' ἂν ὑμᾶς τῷ πεισθῆναι τιμῆσαί μοι τὸν λόγον, ἄλλως θ' ὅτε κοινὸν ἐμοῦ τε καὶ τῶν τὸν λόγον ἐπαινεσο-

C = Codex Chisianus
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
I = Marcianus append. XCI 2
B = Barberinus II 41
Va = Vaticanus gr. 81
Par = Parisinus gr. 583
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII

1 $\overline{\mu\varepsilon}$ ante περὶ *C* sed νς in ras in marg, *A*, τοῦ αὐτοῦ *V* λόγος τριακοστὸς πέμπτος post συνθηκῶν *V* rubr (ἕκτος infra πέμπτος pos. *r*) λόγος λη' in marg *I*[3] μβ in marg *B* rubr 4 τοπρῶτον *V* 5 συμβολήν coni Mor ed. 1614 p. 32 6 λόγοις Re 9 πονήσων *I* | „*malim* τὸ μὴ τότε γεγενημένον" Re 11 θ' ὅτε in marg add *V*[2] ὅτι *I* καὶ post ὅτε inser Re delevi cf. p. 276, 10, Iacobsium animadv. ad Libanii Apol. Socr. p. 1 sq., Vahlenum Herm. XXX 31

μένων τὸ κέρδος. ἐμοὶ μὲν γὰρ αἴτιοι δόξης, ὑμῖν δὲ αὐτοῖς τοῦ μεγάλων ἀπηλλάχθαι κακῶν ἔσεσθε.

2. εἰ μὲν οὖν μὴ τὴν ἴσην ἔχων πρὸς ἕκαστον ὑμῶν εὔνοιαν εἰς τήνδε διετέλεσα τὴν ἡμέραν, ἀλλὰ τοῖς μὲν συμπράττων, τοῖς δ' ἐναντιούμενος, εἰκότως ἂν καὶ νῦν ὑπωπτευόμην οὐ τὸ κοινῇ συμφέρον ζητεῖν, τῇ δὲ πρὸς ἐνίους χάριτι πρὸς τοῦτο ἥκειν· ἐπεὶ δὲ πολλῶν πατέρων κύριόν με ποιουμένων ἐν ταῖς ὑπὲρ διδασκάλων ἐκλογαῖς οὐδαμοῦ προκρίνας ἕτερον ἑτέρου φανήσομαι, δικαίως ἂν πιστευοίμην τήμερον ἀπὸ τοῦ πάντων ὁμοίως κήδεσθαι πρὸς τὴν τῶν οὐ δοκούντων μοι καλῶς ἔχειν ἐπανόρθωσιν ὡρμηκέναι. ὃ γὰρ ἐμὲ
R II 421 μὲν οὐδὲν | τῷ μὴ εἶναί μοι τὸν ἀντικαθήμενον, τὰ δὲ τῶν ἄλλων ὑμῶν βέβλαφέ τε πολὺν ἤδη χρόνον καὶ εἰ μή τις ἐπισχήσει, βλάπτον οὐ στήσεται, τοῦτ' ἄξιον ἐνταῦθα δέξασθαι τὴν τελευτήν.

3 Μάλιστα μὲν οὖν, εἰ καὶ χρηστῆς ἀπήλαυε τῆς τύχης τὰ τῶν ἡμετέρων λόγων καὶ πλεῖν ἐξ οὐρίων ὑπῆρχεν, ὥσπερ τοῖς πρὸ ἡμῶν ταῖς τῶν νέων ἐφεστηκόσιν ἀγέλαις, οὓς τὸ πολλοὺς εἶναι τοὺς ἐπιθυμοῦντας μανθάνειν εὐδαίμονας ἐποίει, καὶ τότε μὲν ἂν εἰκὸς ἦν σκοπεῖν, ὅπως μηδὲν μηδαμόθεν ἔσται τὸ ζημιῶσον· νῦν δέ, ὡς ὁρᾶτε, βαπτιζομένου τοῦ πράγματος καὶ πάντων ἐπ' αὐτὸ κεκινημένων τῶν πνευμάτων οὐδ' εἰ σφόδρα βούλοισθε, κακῶς ἔξεστι φρονεῖν καὶ προστι-

---

17 cf. t. I 81,14 18 cf. t. I 358,13; II 126,17

---

2 δ' Re 4 τοις *P* 5 δὲ *Va* edd 6 κοινῆ *PIB* 7 πρὸς (2)] εἰς *I* 8 πραγμάτων Mor 12 γρ κακῶς in marg Mor 13 τὸ Mor 15 βλάπτειν Mor sed γρ βλάπτων in marg 17 οὖν in ras V^2 | ἀπέλαυε *Va V* Re 18 τύχης τὰ τῶν in ras 6 fere litt V^2 | ἡμετέρων *V* sed ἡ in ras m^2 | ἐξουρίων *P* 24 αὐτῷ *I*

θέναι τοῖς ἀναγκαίοις ἑκούσιον ζημίαν. 4. ἴστε γάρ, ὡς ὁ παρὼν οὑτοσὶ καιρὸς ἃ μὲν ἦν τῶν ἡμετέρων λόγων, τοῖς ἑτέροις ἔδωκε, τὰ δὲ ἐκείνων ἐπὶ τουτουσὶ μετήνεγκε μᾶλλον μὲν ἀγαπᾶσθαι ποιήσας τοὺς ἧττον θαυμαζομένους, ἧττον δ' αὖ τοὺς μᾶλλον, μᾶλλον δὲ τοὺς μὲν χορηγοὺς ἁπάντων ἀγαθῶν νομίζεσθαι ποιήσας, τοὺς δ' | οὐδὲν ἄλλο πλὴν ὕθλον καὶ πόνων R II 422 καὶ πενίας ἀφορμήν. 5. ἐντεῦθεν ἀγωγαὶ συχναὶ νέων καὶ πλοῖα πλοῦν ἕνα τὸν ἐπὶ Ῥώμης φερόμενα κρότος τε τῶν κομιζομένων παιδαρίων ἐπὶ ταῖς μελλούσαις ἐλπίσιν. αἵ δέ εἰσιν ἀρχή, δυναστεία, γάμος, ἐν βασιλείοις διατριβαί, τὸ διαλέγεσθαι βασιλεῖ. καὶ κομιδῇ μὲν ὀλίγοις ὁ πλοῦς ἐκεῖνος ἐλυσιτέλησεν, ὡς τοῖς γε πλείοσι πρὸς τῷ μηδὲν ἐνεγκεῖν παρείλετό τι καὶ τοῦ φρονεῖν. ὅμως δ' ἕλκονταί τε καὶ προσδοκῶσι, καὶ τὸ οὔπω κτηθὲν ἔχεται καὶ τῷ μὲν ἐλάττονι τὸ πρᾶγμα κρίνεται, τῷ πλείονι δὲ οὐ δοκιμάζεται. τοιαῦτα τῷ δαίμονι δέδοκται περὶ ἑκατέρων τῶν λόγων. διὰ ταῦτα λύπην ἐκ τῶν διδασκαλείων οἴκαδε κομίζομεν πλὴν τοῦ καταβοῆσαι τοῦ καιροῦ ποιεῖν οὐδὲν ἔχοντες.

6. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἀτύχημα καὶ τῆς αἰτίας ἐκτὸς ἡμεῖς, ἀφ' ἧς τὰ εἰρημένα· περὶ δὲ τῶν ἀποστάσεων

---

3 cf. p. 281, 9 sq. 9 cf. p. 283, 3; t. II 537, 14 et 541, 15 R

---

1 *ταῖς ἀναγκαίαις* coni Re at cf. p. 199, 14 6 *τους I* | *ἁπάντων τῶν ἀγαθῶν I* 7 *τούς P* sed ´ in ras m², *B* | *δὲ* Re | *οὐδὲν B* sed *δὲν* add m² | *ὕθλου καὶ πόνου* coni Mor | *καὶ πόνον* in marg *A* *πόνων καὶ* om *IV* *πόνων* scripsi auctore Re *πόνον* reliqui libri edd 8 „*malim ἀναγωγαὶ*“ Re fortasse recte cf. t. II 71, 2 9 *κράτος* Mor 10 *μεγίσταις B* num *μεγάλαις* ut p. 281, 22? 12 *κομιδῆι A* 13 *γε*] *μὲν* Mor 14 *τοῦ*] *τὸ* Mor 19 *διδασκάλων* Mor sed *διδασκαλείων* coni 22 *ὑφ'* coni Mor

αἷς γέγονε τὸ διδάσκειν πονηρότερον, τίνα ἀνθ' ὑμῶν αὐτῶν αἰτιάσεσθε; ἢ μικρὰν ἀθυμίαν ταύτας ἔχειν R II 423 φήσετε; | οὐ δεδηγμένος ἀπέρχεταί τις τὴν καρδίαν, εἰ ὁ χθὲς μαθητὴς σήμερον ἑτέρου γεγένηται; οὐκ ἀηδὲς ἄριστον; οὐκ ἀπορία δείλης; οὐ πικρὸν τὸ δεῖπνον; οὐ τὸ πλέον τῆς νυκτὸς ἐν ἀγρυπνίᾳ; οὐ τῆς ὑστεραίας μισεῖται μὲν ὁ θρόνος, ἐχθρὸν δὲ τὸ τῶν λόγων χωρίον, ὕποπτον δὲ τὸ μένον ἔτι, θρασὺς δὲ ὁ ἀποστὰς ἀπαντῶν ἐξεπίτηδες σὺν ὕβρει τῷ τέως διδασκάλῳ, πάντων ἐπιλελησμένος, ἐκβαλὼν μὲν τῶν ὀμμάτων τὴν ὀφειλομένην αἰδῶ, μεστὸν δὲ αὐτὸν πεποιηκὼς τῆς εἰς ἐκεῖνον ἀσελγείας, ἀπὸ παντὸς ἔργου τε καὶ σχήματος ἀνιᾶσαι προθυμούμενος, κεκραγώς, εἰ μισθοῦ τις μνησθείη, τὸ καὶ τὸν χρόνον αὐτῷ τηνάλλως ἀνηλῶσθαι καὶ μηδὲν εἰδέναι καὶ μηδὲν ἀκηκοέναι καὶ βραδέως ἀφεστάναι καὶ χρῆναι πάλαι τοῦτο πεποιηκέναι καὶ μισθὸν ἀμαθίας οὐ νενομίσθαι. 7. τὰς αὐτὰς δὲ καὶ πρὸς πατέρας φωνὰς ὁ πατὴρ ἀφίησι, ψευδόμενοι μὲν ἀμφότεροι, ὅ τε παῖς ὅ τε πατήρ, λέγειν δὲ ὅμως τολμῶντες, ὅπως μὴ κακοὶ περὶ τὸν μισθὸν εἶναι δοκοῖεν. ὁ δὲ ἀποπνίγεται τὸ πλῆθος τῶν πόνων | R II 424 οὓς ἐπόνησεν ἐννοῶν καὶ ὡς εἰς ἀχαρίστου ψυχὴν

3 Arist. Ach. 1 14 cf. p. 204, 9 sq.

2 ἔχειν ταύτας *I* num παρέχειν? 4 τήμερον Re | γεγένηται scripsi e *CP* sed in hoc γε antep m[3], *IV* cum Cobeto Coll. 135 γένηται reliqui libri sed ʹ et νη in ras *B*[2], edd 9 γρ ἀναστὰς ἁπασῶν in marg Mor | σὺν ὕβρει om *V* 12 εἰς om *I* | ἐκείνων *I* 13 ἀνιάσαι *AP* sed in hoc ʹ eras et ˜ m[2], *IBVaV* edd 14 „*videtur potius legendum* τὸ καὶ τό· τὸν χρόνον *clamat hoc vel illud. e. c. sibi tempus periisse*" Re num τὸ ⟨χρυσίον⟩ καὶ? | αὐτῷ scripsi αὐτῷ libri edd | τηνάλως *I* 19 δ' edd 22 ἐπόνησεν *P* sed η in ras m[2] ἐπόνεσεν *A*

οἰκοδομῶν οὐκ ᾔδει. μισθοῦ τοίνυν μεμνημένος μὲν εἰς τοιαῦτα ἐμπίπτει, φόβῳ δὲ τούτων σιωπῶν ἀλγεῖ τῷ μηδὲ λέγειν ἔχειν, ἐκ δὲ τούτων καθέζοιτ' ἂν αὑτὸν ἐσθίων. ἐπὶ βιβλίον δὲ καὶ τὴν ἐκεῖθεν τροφὴν ἢ οὐχ ἧκεν ἢ μάτην οὐκ ἔχων τεῖναι τὸν νοῦν ἀκριβῶς εἰς τὸ κέρδος. γίγνεται οὖν ἐντεῦθεν φαυλότερος. οὕτω πρὸς τῇ τοῦ μισθοῦ στερήσει καὶ τὸ χείρω γίγνεσθαι τὴν διάνοιαν ἔστι.

8. *Παλαιὸν* μὲν οὖν τι τοῦτο τὸ τῶν ἀποστάσεων, ἀλλ' ὅσον γε νῦν, οὐδεπώποτε συμβάν. δύο ἢ τρεῖς ἐπὶ τῆς ἐμῆς οἶδα νεότητος τοῦτο πεποιηκότας οὐ καλὴν δόξαν ἐκ τῆς ἀποστάσεως λαβόντας, ὅθεν αὐτοῖς καὶ σπάνις ἐπιτηδείων τε καὶ φίλων. ὁ γὰρ περὶ τὸν αὑτοῦ διδάσκαλον ἄπιστον αὑτὸν ἐπιδείξας προὔλεγεν ἅπασιν, ὡς οὐκ οἶδε φιλεῖν. τὸ πάλαι μὲν οὖν μικρόν τι, τὸ δὲ νῦν τοῦτο πολύ· μικροῦ γὰρ ἰσάριθμοι ταῖς ἡμέραις αἱ ἀποστάσεις. καὶ τοὺς αὐτοὺς εὕροις ἂν διὰ πάντων ἥκοντας, ἕως ἦλθον ἐπ' ἐκεῖνον ἀφ' ὅτου πρῶτον ἀπέστησαν. καὶ δευτέρα περίοδος καὶ τρίτη. καὶ περὶ ἕκαστον τῶν διδασκάλων πολλάκις ἀμφότερα, ὁ μὲν ὡς ἕτερον ἀπῆλθε νέος, ὁ δ' ἦλθεν ἄλλον ἀφείς. οἱ δὲ μείναντες διὰ τέλους οὐκ ἄνευ τοῦ τὴν ἴσην

3 ep. 833. t. I 396,14. Ar. Vesp. 286

1 *μὲν* om *I* 2 *ἐκπίπτει* Mor | *ἀλγεῖ δὲ I* 3 *μὴ δὲ APBV* 4 *βιβλίων I* 5 „*fort. ἀκριβῶς, ἀνθελκόμενον εἰς*“ Re 6 *γίνεται V* | *φαυλότερος ὅτῳ* Re Anim 8 *γίνεσθαι V* 10 *οὐδέπω ποτὲ CAIV* 13 *ὃ I* | *γὰρ* om *I* 14 *αὐτοῦ I αὐτὸν V* | *αὐτὸν I* 15 *οἶδε B* sed *ι* et *ε* in ras m² 16 post *τι* lacuna 3—4 litt *V* 17 *εὕρῃς C* 18 *ἀφότου B* 19 *πρώτου* Re 20 *ἀμφότεραι* Mor 12 *ὁ* (2)] *ὃ A ὅ PIBV* | *δὲ* edd 22 *διατέλους APBV*

παρασχεῖν προσδοκίαν ἔμειναν, ὡς ἄρα τὸ αὐτὸ δρά-
R II 425 σουσιν, ὥστε κἀκ τῶν βελτιόνων | γενέσθαι τινὰ λύπην.

9. Πῶς οὖν ἂν ἕκαστος ἔχοι βεβαίως οὓς ἔχει; εἰ τὰς ἀποστάσεις συνθήκαις ἀνέλοιμεν καὶ μὴ ἐξείη τρέχειν παρὰ μὲν τούτων ὡς ἐκείνους, παρὰ δὲ ἐκείνων ὡς τούτους, οἷόν τι τοῖς παίζουσι παισὶ γίγνεται περὶ τὰς γωνίας. γνώτω νέος ἅπας, ὡς ἡ διὰ τῶν ἀποστάσεων αὕτη πέπαυται τρυφή. γνώτω πατήρ, γνώτω μήτηρ, γνώτω παιδαγωγός. οἳ νῦν μέν εἰσιν ἅπαντες τῶν ἐπὶ θρόνων καθημένων δεσπόται, γενομένων δὲ ὧν εἶπον γνωριοῦσι σφᾶς τε αὐτοὺς κἀκείνους καὶ ἀντὶ τοῦ βλέπειν εἰς αὐτοὺς ἀξιοῦν τοὺς ἡγεμόνας ἀκολουθήσουσιν οἷς ἡ τοῦ δικαίου τάξις βούλεται. ἔσονται δὲ ἐνεργοὶ μὲν ἱμάντες, ἐνεργοὶ δὲ ῥάβδοι. ὡς νῦν γε παρὰ μὲν τοῖς οὐδ᾽ εἰσί, παρὰ δὲ τοῖς ἀφοσιοῦνται σαφῶς εἰδότων τῶν χρωμένων, ὡς, εἰ γένοιτό τι τοσοῦτον ὁπόσον ἄξιον, ἄλλου τὸν νέον ἐποίησε. δυναμένων δὲ τοῦτο τῶν πληγῶν ταὐτὸ ποιεῖ καὶ παιδαγωγὸς οὐ θεραπευόμενος. ἡ θεραπεία δὲ βάθρου τυχεῖν, ἀργύριον λαβεῖν, ἑστιαθῆναι, πολλὰ ἕτερα. ἂν ταῦτα ὑπομείνῃς, ἔχεις τὸν νέον· ἂν δ᾽ οὐκ ἀνάσχῃ, τὴν ἀπόστασιν ἤκουσας. 10. οὐκοῦν οὐ μόνον ὑμῖν ὑπάρξει κομίσασθαι διὰ τῶν συνθηκῶν τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλὰ καὶ τοῖς νέοις ἀμείνοσι γενέσθαι βλακεύειν διὰ τὰς ἀνάγκας οὐκ ἔχουσι. δεῖ γὰρ δὴ μένοντας ἢ βούλεσθαι

2 *τινὰ B* sed *να* in ras m² 3 *δίκην* Mor 8 *γνώτω*— 9 *τρυφή* om *Va* Mor 12 *καὶ ἐκείνους* Re 13 *αὑτοὺς* edd 15 *δ᾽* Re | *ἔνεργοι* Re 16 et 17 *περὶ V* 23 *ἔχῃς Va* Mor | *οὐκανάσχῃ I*

πονεῖν ἢ προσαναγκάζεσθαι. πληγὰς δὲ οὐ κωλύσει φόβος ἀποστάσεων. νῦν | δ' οἱ μὲν ῥᾳθυμοῦσιν, R II 426 *οἱ δ' οὐκ ἐπιτιμῶσι, καὶ οἱ μὲν καθεύδουσιν, οἵ δ' οὐκ ἐπεγείρουσι, καὶ οἱ μὲν πλημμελοῦσιν, οἵ δὲ σιωπῶσιν εἰδότες μέν, ὡς οὐ δίκαια ποιοῦσιν, οὐκ ἀκινδύνους δὲ αὐτοῖς τὰς νουθεσίας εὑρίσκοντες.*

11. *Ἀλλὰ δεινὸν εἶναι φήσουσιν οἱ πατέρες, εἰ μὴ τὰ δοκοῦντα σφίσι περὶ τῶν παίδων ἔσται μηδὲ ἐπιτρέψει τις ὅτῳ βούλονται παραδοῦναι. καὶ γὰρ οἱ διδάσκαλοι δεινὸν εἶναι φήσουσιν, εἰ μηδεὶς αὐτοὺς ἐάσει διακρίνειν οἷς τε δεῖ συνεῖναι τῶν νέων καὶ οἷς μή. ἔστι σοι παῖς. τοῦτον βούλει τῆς τοῦ λέγειν δυνάμεως μετασχεῖν. κάθηνται πολλοὶ διδάσκαλοι χρόνῳ μακρῷ βεβασανισμένοι πεῖραν σφῶν αὐτῶν ἐν οἷς ἤδη τινὰς πεπαιδεύκασι δεδωκότες. τούτων ὃν ἂν οἵ λογισμοὶ πείθωσιν ἑλόμενος ἔα παραδοὺς μένειν.* 12. *τὸ δὲ νῦν μὲν ὡς τοῦτον, νῦν δὲ ὡς ἄλλον ἄγειν οὐ τοῦτόν ἐστι θαυμάζοντος, ἀλλ' ἐκεῖνον ἀτιμάζοντος. τοῦτ' οὖν ὁ δεύτερος οὗτος αἰσθανόμενος ἐρεῖ πρὸς σὲ μικρὰ καὶ μέτρια, ὅτι οὐκ ἂν αὐτόν σοι πρὸς τὰ τοιαῦτα παράσχοι οὐδ' ἂν ὑβρίσαι μετὰ σοῦ τὸν ὁμότεχνον. εἰ δ' ἕλκοις αὐτὸν εἰς τὸ δικαστήριον καὶ κατηγοροῖς, οὐκ ἀπορήσει λόγων, ἀλλ' ἕξει καὶ πολλοὺς*

---

2 *νυνὶ δὲ* Re 3 *οἱ* (1)] *οἵ PIBV* | *δὲ* Re | *οἱ* (3)] *οἳ A* *οἵ IBV* | *δὲ* Re 4 *πλημμελοῦσιν PIBVa* | *οἳ A* 6 *αὐτοῖς IV* *αὐτοὺς* Mor 8 „*post ἔσται videtur βουλεύεσθαι vel πράττειν vel similis infinitivus deesse*" Re | *μὴ δὲ APIBV* 9 *τίς I* 11 *τὸν νέον I* 13 *μετασχεῖν*; edd 15 *ὧν* Mor 16 *πείσωσιν?* 20 *αὐτὸν* ex *αὐτὸ* corr P^2 *αὐτός A* sed *γρ αὐτόν* in marg, Mor *αὐτόσ* (ν suprascr.) *IVa* *αὐτόν B* 22 *δὲ* Re | *ἕλκεις IB* | *αὐτοὶ I* 23 *κατηγορεῖς IB* | *ἕξει P* sed *ει* add m^3

καὶ δικαίους δεικνύντας, ὡς οὐ καλὸν τὰ τοιαῦτα κωμάζειν, ἀλλ' ἐξ ἀρχῆς βουλευσάμενον μένειν ἐν τοῖς δόξασιν. 13. *ὅτι γὰρ οὐχ ὡς ἐπὶ βελτίω τὸν δεύτερον ἄγουσι, παντί τῳ δῆλον. τούς τε γὰρ τὰ τοιαῦτα* R II 427 *εἰδότας ἦν ἐξ ἀρχῆς ἐρωτᾶν, σφαλέντα δὲ καὶ ἐξηπατημένον εὐθὺς ἔδει ποιεῖν τὸ δεύτερον. νῦν δὲ ἐνιαυτῶν παριόντων καὶ τῶν ὡρῶν τὸν περὶ τοῦ μισθοῦ λόγον εἰς μέσον ἀγουσῶν τότε τὴν ἀχλὺν ἀφαιρεθέντες διορῶσι τό τε βέλτιον καὶ τὸ χεῖρον. καί φασιν ἀπενεχθῆναι τὴν ἀρχὴν τοῦ δέοντος οὐκ ἄλλο τι νομίζοντες εὑρηκέναι κάλλιον, ἀλλ' ὅπως μετ' εὐπρεπείας ἀγνωμονοῖεν καὶ δοκῶσιν ἐρᾶν τοῦ κρείττονος. σημεῖον δέ, πολλοὶ πάλιν ἐπὶ τοὺς αὐτοὺς ἐπανῆκον ὡς ἀμείνους ὧν ἀπέστησαν ὡς χειρόνων. καίτοι πῶς ἔνι τὸν αὐτὸν βελτίω τε καὶ φαυλότερον εἶναι; οὐκ ἔστιν. ἀλλ' ἔτος, οἶμαι, πάλιν παρὰ τῷ δευτέρῳ διελθὸν καὶ αἱ ὧραι πάλιν καὶ μισθοῦ καιρὸς τὴν δόξαν ἐκίνησαν.*

14. *Ἀλλά, νὴ Δία, τῷ θαρρεῖν ἔχειν ἀπὸ τῶν συνθηκῶν δόξομεν νωθροτέρας ποιήσεσθαι τοῦ λοιποῦ τὰς συνουσίας ὡς οὐκ ὂν ἑτέρωσε μεθορμίσασθαι. ἀλλ' οὐκ εἰδότων ἡμᾶς ἥ γε τοιαύτη δόξα. καὶ πρός γε εἰς διδαχὴν τῆς*

---

2 Choric. Philarg. § 52 8 Il. ε 127 12 cf. t. II 536,1 R 23 Plat. Rep. p. 328 A; 466 E

---

2 et 5 *ἐξαρχῆς BV* 3 *δόξασι I* | *οὐχῶς P* sed ῾ in ras m2 4 *που*? Sintenis at cf. t. II 164, 5; Her. VII 210 7 num *περιιόντων* coll. Her. II 121, 3; IV 155, 1 ? 11 *δίκαιον CV* 16 *ἔτος*] *εἴ τις* Mor | *πάλιν*] *ἐνιαυτὸς* coni Mor 17 *διελθὼν I* Mor 18 *ἐκίνησε I* 19 *τὸ IB* 20 *νωθροτέρους I* | *ποιήσασθαι* Mor 21 *τουλοιποῦ BV* 22 *μεθορμίσασθαι; PIBV* 22 *ἡμᾶς* et 345, 1 *ἡμετέρας* scripsi e *V* ut coni Re *ὑμᾶς* et *ὑμετέρας* reliqui libri edd

ἡμετέρας φιλοπονίας ἱκανὸν τὸ καὶ τὰς ἡμέρας ἐν αἷς ἔξεστιν ἀργεῖν, ἐργάζεσθαι. λέγω δὲ ταύτας ἐν αἷς οἱ τὰς ἀρχὰς ἔχοντες νῦν μὲν εἰς θέατρον, νῦν δ' εἰς ἱππόδρομον ἀγείρουσι τὸν ὄχλον τιμῶντες αὐτὰς ὥς τι τοῖς βασιλεῦσιν ἐνεγκούσας ἀγαθόν. οἱ | μὲν R II 428 *οὖν κήρυκες βοῶσι χωρούντων τε ἐκείνων ἐφ' ἅπερ ἔφην καὶ πάλιν ἀναστρεφόντων, ἡμεῖς δὲ ἀκούοντές τε καὶ τὸ πρᾶγμα εἰδότες πονοῦμεν ἃ μὴ πονεῖν βουλομένοις ὑπῆρχεν. οὐ γὰρ ἂν ἀπόστασιν ἐν κοινῇ τοῦτ' ἐποίει σιωπῇ.* 15. *ἔτι τοίνυν τὸ προσθήκης ἐπιθυμεῖν παράκλησιν ἂν ἔχοι πρὸς τὸ πονεῖν ἑκάστου βουλομένου χρηστόν τι περὶ αὐτοῦ λέγεσθαι διὰ τὴν ἀπὸ τῶν παραδειγμάτων γενησομένην ὠφέλειαν. οἱ γὰρ ἐπαινούμενοι μαθηταὶ καὶ τοῖς οὔπω πεφοιτηκόσιν ὁδός.* 16. *πρὸς δὲ τούτοις ἐξετάζεσθαι μὲν ἄξιον ὑπὸ τῶν πατέρων | τοὺς υἱεῖς τῶν μὲν παρ-* R II 429 *όντων, τῶν δὲ ἀπόντων, ἢ κρίνειν αὐτῶν δυναμένων ἢ τοῖς κρίνειν ἐπισταμένοις χρωμένων, δρωμένης δέ τινος ἐν τοῖς νέοις τῶν ἐφεστώτων ῥαθυμίας ἐξέστω μέμφεσθαι, κατηγορεῖν, ἐγκαλεῖν, αἰτιᾶσθαι, καὶ καθιζέτω μέν, εἰ βούλοιτο, δικαστὰς ὁπόσους ἂν ἐθέλῃ, τῶν ἔξωθέν τινας τοῖς διδάσκουσιν ἀναμιγνύς, γραφέσθω δὲ τὸν ἠμεληκότα παραστησάμενος τὸν νέον. κἂν μὲν ἀρκῇ ποιῆσαι προθυμότερον τὸν ἐξεληλεγμένον, πρᾷός τις καὶ μέτριος νομισθεὶς ἀπερχέσθω, νικῶντος*

---

23 Dem. p. 546,20

---

2 *ἔξεστιν — αἷς* in marg *C*[2] 4 *ὅς* Mor 6 *ὅπερ* Mor 8/9 *βο]υλομένοις* inc *Par* 10 *σιωπή* *Va* Mor 12 *αὐτοῦ* *IVaV* Mor | *λέγεσθαι* *P* sed *ε* (2) in ras m[4] 13 *γενομένην* *Par* Mor 21 *ἐθέλοι* *C* 24 *δοκῇ* Cobet Coll. 135 25 *πρᾶος* *P* sed *ραο* in ras m[2], *IB*

δὲ μεθιστάναι τὸν νέον ψήφῳ τῶν δικαζόντων τοῦτο ποιήσας μένειν ἐάτω τὰ συγκείμενα. καὶ προσγεγράφθω δέ, ὦ φίλοι, τό· εἰ δέ τις ἁλοίη περί τινα τῶν νέων ἀργότερος γεγονώς, τοῦτον μηδὲν ἀδικεῖσθαι νομίζειν, ἣν τῷ νέῳ τις βοηθεῖν οἴηται δεῖν.

17. Τοῖς μὲν οὖν γονεῦσιν ἀποχρήσειν ταῦτα ὑπολαμβάνω, ἴσως δέ τις ὑμῶν ἐν ἐλπίσιν ὢν ἕξειν τινὰς δι' ἀποστάσεων νέους δυσχεραίνει τὴν περὶ τῶν συνθηκῶν παραίνεσιν. δεῖ δὲ τοῦτον μὴ μόνον ὃ λήψεται σκοπεῖν, ἀλλ' ὡς καὶ αὐτὸς ἴσως ἄν τινας τὸν αὐτὸν ἀφαιρεθείη τρόπον. πέφυκε δὲ ἄνθρωπος οὐχ οὕτως εὐφραίνεσθαι κερδαίνων, ὡς ἀλγεῖν ζημιούμενος. πότερον οὖν κρεῖττον μήτ' ἐκείνην ἥδεσθαι τὴν ἡδονὴν μήτε ταύτην λυπεῖσθαι τὴν λύπην ἢ ζῆν ἐν ἀμφοτέροις, ἐλπίδι τε τοιαύτῃ καὶ φόβῳ, καὶ χειμαζόμενον τὴν ψυχὴν νύκτα τε καὶ ἡμέραν διάγειν τοῦ μὲν ἐρῶντα, πρὸς δὲ ἐκεῖνο τρέμοντα; 18. καὶ μὴν νῦν μὲν ἀρῶν ἡμῖν γέμει τὰ διδασκαλεῖα τῶν ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἀδικουμένων Ἐριννῦς ἐπ' ἐκείνους καλούντων λεγόντων οἷα ἀνθ' οἵων εἰσὶ κεκομισμένοι, τότε δὲ οὐδὲν τοιοῦτον οὐδὲ εἷς θεῶν ἀκούσεται τῆς ἀφορμῆς τῶν
R II 430 δυσχερεστέρων περιῃρημένης. εἴτ' οὖν τῆς | ἐλπίδος ἐκκρούεται, ταύτῃ τὴν ἀηδίαν ἀντιτιθεὶς σωφρο-

---

24 Plat. Phaedr. p. 228 E

---

4 τοῦτον μὲν μηδέν *I* 5 τίς *IV* 12 πέφυκεν — 13 ζημιούμενος praemisso titulo τῆς πρὸς μαθητὰς ὁμιλίας: λόγ $\overline{\kappa\beta}$ citat Macar fol. 90ᵛ 12 δὲ om Macar 17 ἡμέρα *B* | τον *P* τον *I* 18 ἐρῶντα *P* sed ων in ras m² 19 ὑμῖν Re 20 ἐριννὺς *CAB* ἐρινὺς *P* ἐρινὺς *I* cf. t. II 124, 5 22 οὐδεεῖς *V* 23 εἴτοῦν *CA*

νείτω, εἶθ' ὧν ἔπαθεν ἀμύνεσθαι βούλεται, πρῶτον μὲν ἃ καὶ αὐτὸς δέδρακε λογιζέσθω, ἔπειτ' εἰ καὶ προσδεῖν ἔτι τινὸς εἰς τὴν δίκην οἴεται, νομίσας Ἑλληνικὸν εἶναι τὸ τὰ τοιαῦτα ἀφιέναι φερέτω καὶ μὴ τῶν παροξυνόντων τὸν διαλλάττοντα μηδὲ τῶν προσαγωγέων τὸν σοφιστὴν μηδὲ τῶν νεωτέρων τὸν πρεσβύτερον ⟨χείρονα⟩ νομιζέτω.

19. Πολὺν ἤδη χρόνον πεπείρασθε πολέμου καὶ στάσεως. λάβετε δὴ πεῖραν καὶ ὁμονοίας καὶ φιλίας. ἴσως γὰρ ἂν παύσαισθε τῶν νῦν ⟨θρήνων⟩ μεταπεσόντων ὑμῖν τῶν πραγμάτων. οἱ δέ εἰσι· γεωργεῖν με χρῆν, εἶπέ τις, ἕτερος δέ γε πλεῖν, ἄλλος ἄλλην ἐργάζεσθαι τέχνην, ἄλλος ἄρχουσιν ὑπηρετεῖν. καὶ τραγῳδεῖ δὴ τὴν παροῦσαν πενίαν ἕκαστος καὶ ὡς ἐξ ἐκείνων ἑκάστου μείζων ἂν ἦν πρόσοδος. ταῦτ' ἐπειδὰν εἰς τὸ βουλευτήριον ἔλθητε παρ' ἐμὲ μετὰ τὰς συνουσίας, θρηνεῖτε. καὶ παρόντας μὲν ἀλλήλους κακῶς οὐ λέγετε, ἠριστηκότες | δὲ ἤδη τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας R II 431 περὶ τοῦτο ἀναλίσκετε, οἱ μὲν ἐν μέσοις τοῖς συνδίκοις, οἱ δὲ ἐν μέσοις τοῖς στρατιώταις καθήμενοι, τοὺς δ' ἴδοις ἂν εἰς οἰκίαν ἰόντας ἐπὶ τοῖς ἴσοις τὸ τῶν

1 Thuc. I 96, 1 6 Aristid. t. II 183, 5 sq. K 15 cf. t. I 318, 17 sq.; t. II 471, 13 R

1 ἔπασχεν *B* ἔπαθον *Par* sed ε supra ο scr m^2 5 τῶν e τὸν corr A^2 5 et 6 μὴ δὲ *APIBV* 7 χείρονα inserui, ἧττω coni Re 10 παύσαισθε *Va* sed ι inser m^2, e παύσοισθε corr *P* παύσοισθε *AIB* παύσησθε *C* | θρήνων inserui coll. θρηνεῖτε l. 17 11 ὑμῖν scripsi e *V* ἡμῖν reliqui libri edd | οἱ] τὰ *B* ὡς Mor ὡς δὲ νῦν εἰσι coni Re Anim, at „*non satis placet*“ in editione 12 μὲν *VaPar* Mor | εἶπεν *A* 15 ἐπειδ' ἂν *A* 17 παρόντες *V* 20 τούς *CAP* sed in hoc ´ in ras m^4

μισούντων ποιοῦντας. τῷ μίσει δὲ ἀφορμὴ τάχα μέν τι καὶ ἄλλο, μεγίστη δὲ αἱ ἀποστάσεις.

20. *Εἰ μὲν οὖν ἦν μοι τὰ πάντα ἰάσασθαι, τοῦτ' ἂν ἐποίουν· τῶν πολλῶν δὲ οὔπω φαινομένης ἐπανορθώσεως, ὃ δυναίμην ἂν παῦσαι, τοῦτο ἵστημι. καὶ σκοπεῖτε, πρὸς Διός, τίνες ἀντὶ τίνων ἔσεσθε τοῦ μάλιστα ἐρεθίζοντος ἐκκεκομμένου. ἥδιον μὲν ἀλλήλους ὄψεσθε, καλλίω δ' ἂν εἴποιτε περὶ ἀλλήλων. οἷς δὲ νῦν ὑποπεπτώκατε, φθέγξεσθέ τι πρὸς τούτους ἐλεύθερον. παύσεσθε μὲν τοὺς ἐν τοῖς ἄλλοις βίοις εὐδαιμονίζοντες, ὑπάρξει δὲ ὑμῖν ἐξελαύνειν τοὺς φάσκοντας μὲν λόγων ἐπιθυμεῖν, ἕλκοντας δ' ἐπὶ ῥᾳθυμίαν τοὺς παῖδας. ᾧ γὰρ ἂν τοὺς ἐφ' οἷς τολμῶσιν ἀγανακτοῦντας τρώσαιεν, οὐκέτ' ἂν ἔχοιεν.*

21. *Ἀρχὴν τοίνυν ἐπιεικεστέρων πραγμάτων ταυτηνὶ ποιησάμενοι τὴν ἡμέραν ἴωμεν ἐπὶ τὰς συνθήκας |*
R II 432 *κἂν μὲν εὑρίσκωμεν οἵας ἔφην, ἐμμείνωμεν, ἂν δ' οὐ τοιαύτας, ἡ παρὰ τῶν ἔργων κρατείτω παραίνεσις.*

---

1 *νοσούντων C* 2 *τοι CIVaPar* Mor | *ἀποστάσεις P* sed *ει* ex *ι* corr in ras m^2 3 *ἦν* inser *P* om *CA* 8 *εἴποιτε P* sed *τε* in ras m^2, *V* sed *οι* ex *η* corr m^2 9 *φθέγξεσθέ P* sed *έ* (3) in ras m^2, *B* sed *ε* (2) ex *α* ut videtur corr in ras m^2 *τούτοις C* 10 *βίοις* scripsi coll. 347,11 sq. *βιβλίοις* libri edd 11 *εὐδαιμονίζοντες P* sed *ε* (2) in ras m^3 | *δ'* Re 13 *ἂν* om *I* 14 *οὐκ ἔτ' A* 15 *ἐπιεικεστέραν Par* Mor | *ταύτην* Mor 17 *ἔφην* om *C* 18 *κρατείτω P* sed *ω* in ras m^2 | *περὶ τῶν συνθηκῶν* subscr *P*

XLIV.

Oratiuncula *εἰς Εὐστάθιον τὸν Κᾶρα* incertum quo tempore conscripta[1]) qua Libanius Eustathium Carem ut rhetorem bonum virumque amabilem laudavit, non 'corporis' finibus circumscripta mansit sed etiam in eclogas maiores quamvis paucas recepta est. Numerus igitur codicum quibus ad nostram aetatem pervenit paulo maior est quam in orationibus quae antecedunt et sequuntur. Sunt autem hi 17:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIV fol. 301ᵛ. Vide t. I p. 10 sq. et supra p. 164. Contuli.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 196. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 142ᵛ. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Cheltenhamensis 10618 saec. XVII/XVIII fol. 9 a Leonardo Adami e Palatino transcriptus cum lectionibus variis codicis Ottoboniani 69 et versione latina (fol. 10). Vide t. I p. 282 sq. Inspexi simulque lectiones Ottoboniani exscripsi.

5. Ambrosianus I 49 sup. scriptus anno 1488 a Michaele Suliardo fol. 54. Vide t. I p. 363 sq.

6. Parisinus gr. 3017[2]) saec. XV fol. 65 ex eodem

---

1) Haud iniuria Reiskius p. 432 Bongiovannio p. 250 eam *initium tantum elogii* dicenti oblocutus est neque a veri similitudine abhorret quod eam prolusionem ad quandam scholam vel lectionem fuisse coniecit.

2) Alter codex Parisinus gr. 1000 fol. 173 non hanc oratiunculam, sed epistulam 551 *Εὐσταθίῳ* inscriptam inter orationes exhibet. Cf. t. I p. 280.

quo Ambrosianus I 49 codice descriptus. Vide t. II p. 4 sq. Collatus est a Boissonadio[1]).

7. Monacensis gr. 113 (= Mo) saec. XVI fol. 123^{v} e Parisino 3017 descriptus. Vide t. I p. 413 sq. et t. II p. 375. Contuli.

8. Mutinensis gr. LXXXI saec. XV fol. 114 item e Parisino descriptus. Vide t. II p. 48 sq.

9. Vaticanus Ottobonianus gr. 69 saec. XVI/XVII fol. 55 item e Parisino codice descriptus. Vide t. I p. 222 sq. et 236.

10. Urbinas gr. 126 (= U) anno 1316 exaratus fol. 357. Vide t. I p. 216 sq. Contuli.

11. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 178^{v}. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

12. Urbinas gr. 125 saec. XIV fol. 93. Vide t. I p. 214 sq. et t. II p. 535.

13. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 203. Vide t. I p. 24 sq. Contuli.

14. Marcianus gr. 437 (= M) saec. XV fol. 151^{v}. Vide t. I p. 213 sq. Contuli.

138 15. Vallicellanus Allatianus LIV numero 160 insignitus in Aem. Martinii Catalogo codicum graecorum qui in bibliotheca Vallicellana adservantur Mediolani 1902 edito p. 209 e compluribus constat fasciculis quorum tricesimus secundus continet:

λιβανίου σοφιστοῦ πρὸς εὐστάθιον τὸν κᾶρα et fol. 1^{v} *φιλάργυρος ἐρασθεὶς ἑταίρας καὶ μισθὸν ἀπαιτούμενος ἑαυτὸν προσαγγέλλει,*

tricesimus tertius:

Λιβανίου Ϲοφιστοῦ πρὸς εὐστάθιον τὸν κάρα et fol. 2 *φιλάργυρος ἐρασθεὶς κτλ.*

tricesimus quartus et quintus, qui alia manu exaratus est, oratiunculam solam

tricesimus sextus initia epistularum Libanii in libros digestarum e codicibus Vaticanis descripta,

---

1) Cf. t. I p. 78.

tricesimus septimus eadem manu atque tricesimus quintus exaratus ὑποθέσεις Libanianas orationum Demosthenicarum.

Exemplar e quo Allatius vel eius amanuensis oratiunculam descripsit repetivitque, codex Barberinus fuit[1]). Inspexit mea causa Eduardus Scheer.

16. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 245v. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

17. Parisinus Suppl. gr. 656 saec. XV fol. 167. Vide t. I p. 234.

Hic quoque duae distinguuntur codicum familiae, quarum altera codicibus Vindobonensi et Parisino Suppl. 656, prior reliquis continetur.

Necessitudinis vinculum quo singuli codices coniuncti sint, hoc tibi stemma ostendet:

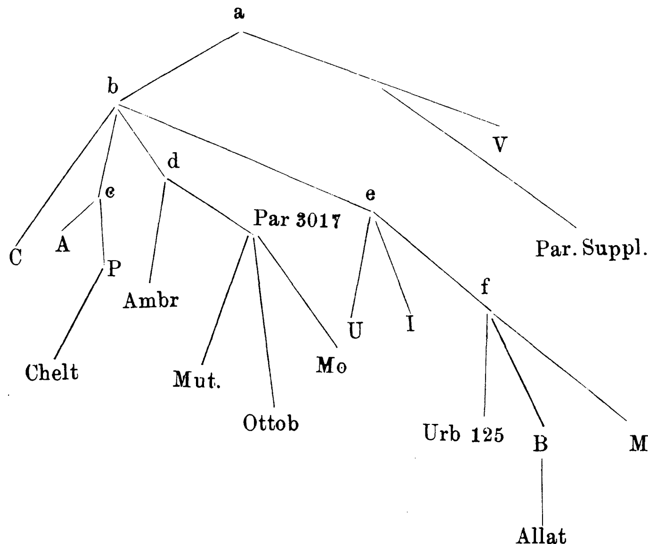

1) Cf. Allatii Excerpta varia graec. soph.: *Auctor lectori suo* p. 3 sq.

Codicum vero Ambrosiani, Parisini 3017, Mutinensis, Ottoboniani, Monacensis 113, Urbinatis 125, Parisini Suppl. 656 cum tale esse pretium demonstraverim, ut nullo detrimento ab apparatu critico abesse possint, in lectionibus codicum *CAPUIBMV* reddendis fere acquievi.

Unum locum Macarius Chrysocephalus[1]) fol. 90^{v} excerpsit, quem cum *τῆς πρὸς μαθητὰς ὁμιλίας δευτέρας* inscripsit aeque atque in oratione antecedenti[2]) de argumento plane se caecutire prodidit.

Oratio primum Venetiis anno 1754 a Bongiovannio p. 250—252 e codice *M* publici iuris facta est. Cuius editionis vitia alia Reiskius Animadversionum, quas die quinto mensis septembris anni 1762 se absolvisse subscripsit, volumine quinto p. 583 et 584 divinando, alia ope codicum *A* et *Mo* sanavit in editione quam uxor prelis commisit t. II p. 432—434. In hanc etiam notae Animadversionum transierunt.

Unum locum correxit Cobetus.

---

1) Cf. t. I p. 351. 2) Cf. p. 335.

XLIV.

ΕΙΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΝ ΤΟΝ ΚΑΡΑ.

1. *Ὑπεσχόμην ἐπαινέσεσθαι τὸν χθὲς τὰ λεγό-* R II 432 *μενά μοι τιμήσαντα τῷ ῥήματι. καὶ πρὶν ὃς ἦν εἰδέναι, τὴν ὑπόσχεσιν ἐποιησάμην ὡς, εἰ καὶ νεώτερος εἴη, τοῦτο ποιήσων. ἔπειτα ἀνὴρ ἀνεφαίνετο καὶ οὗτος ἐν τῇ Ἀθηναίων ἐσθῆτι. καὶ ἦν ἐν κέρδει τὸ τοιοῦδε εἶναι τὸ ῥῆμα. τῷ Διὶ τοίνυν ἑπόμενος οὐ ψεύσομαι ἃ ὑπεσχόμην.*

2. *Ἀλλὰ* | *πρῶτον μὲν ὑμᾶς διδάξω τὸν ἐκ* R II 433 *Καρίας Ἀθήναζε τοῦδε πλοῦν ὃν ἔπλευσεν ἐπὶ κτήσει*

C = codex Chisianus
A = Monacensis gr. 483 olim Augustanus
P = Palatinus gr. 282
U = Urbinas gr. 126
I = Marcianus append. XCI 2
B = Barberinus II 41
M = Marcianus gr. 437
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII
(*Mo* = Monacensis gr. 113)

---

6 Her. VI 13, 2 7 Il. α 525 sq. β 348 sq.

---

1 *Εἰς — Κᾶρα*] *Τῆς πρὸς τοὺς αὐτοὺς* [i. e. *μαθητὰς ὁμιλίας*] *δευτέρας λόγ.* $\overline{\kappa\gamma}$ Macar fol. 90ᵛ $\overline{\mu\varsigma}$ ante *εἰς C* sed *νζ'* in marg m², *A* *πρὸς PUIBM* Bong *λόγος τριακοστὸς ἕκτος* post *κᾶρα V* rubr sed *ἕβδομος* infra *ἕκτος* m², *λόγος κα'* in marg *I* *λα'* in marg *B* rubr 4 *τὴν* om Bong 6 *τὸ*] *τοῦ B* | *τοιούτου V* 9 *διδάξω M* sed *σκ* suprascr m¹ *διδάσκω* reliqui libri Re 10 *τούτου M* Bong

σοφίας ὄντων μὲν τῶν μέγα εἶναι λεγόντων τοὺς νόμους, ὄντων δὲ τῶν ὑμνούντων τὸν ἐν ὅπλοις βίον. τῷ δὲ τὸ κάλλος ἄρα τῶν λόγων μᾶλλον ἐδόκει στίλβειν ὀμφαλοῦ τε ἀσπίδος χρυσίου τε τοῦ παρὰ τῶν νόμων. ἥκων δὲ ἐφ' ὅπερ ἧκεν ἕδρα. λόγοι μὲν ἐν ἡμέραις, λόγοι δὲ ἐν νυξί. μάχας δὲ εἴα χαίρειν καὶ μαχομένους ἠλέει καὶ τούτων γε αὐτῶν μᾶλλον ὅσοι νίκαις ἐφιλοτιμοῦντο Μουσῶν τε ἀλλοτρίαις καὶ Ἀπόλλωνος Μουσηγέτου. 3. *τῷ δὲ οὐδεμία συμβολὴ τὰς χεῖρας ἐπὶ ῥόπαλον ἢ ξίφος ἀπὸ τῶν βίβλων μετήνεγκεν. αἱ δὲ ἦσαν πολλαὶ πολλῶν, ἐπεὶ οὐδὲ τῶν ἡμετέρων, ὡς αὐτὸς ἔφησεν, ἠμέλει. καί ποτε ὁ μὲν πρὸς τοῦ διδασκαλείου ταῖς θύραις ἀνεγίνωσκε καθήμενος, τὸν δὲ διδάσκαλον, καὶ γὰρ ἦν ὁ ἀγγείλας, θυμοῦ τε τοῦτο καὶ ὀργῆς ἐνέπλησε, καὶ τὸ πρᾶγμα οὐκ ἀκίνδυνον, ἡδὺς δὲ ὅμως ὁ κίνδυνος, εἰ ποιοῦντα ἀμείνω τὴν ψυχὴν δεήσει τι καὶ παθεῖν.* 4. *ἐπεὶ* | R II 434 *δὲ ἤδη ῥήτωρ τε ἦν καὶ οἷος πόνους καὶ ποιεῖν καὶ διδόναι, ἐλευθερίας ἐπιθυμίᾳ φεύγει μὲν τούσδε τοὺς πόνους, θεάτροις δὲ διαγέγονε χρώμενος. καὶ αὐτῷ μυρία μὲν ἐν Φοινίκων ἐπεδείχθη πόλεσι, πολλὰ δὲ ἐν Παλαιστίνης ἄστεσιν. οὗ δὴ καὶ πολίτης ἡμέ-*

---

21 sq. cf. p. 327,7

---

4 *τοῦ P* sed *τῶν* suprascr m³ *τῶν* (supra *·τοῦ·*) *A* 6 *νυξὶν I* sed *ν* in ras 7 *γε* om *M* Bong 9 *οὐδὲ μία A* | *συμβουλὴ* Bong 10 *βίβλων Mo* Re *βιβλίων* reliqui libri Bong 16 *ἡδὺς* — 17 *παθεῖν* praemisso titulo (p. 353, 1) citat Macar fol. 90ᵛ 16 *δὲ ὅμως* om Macar | *δ' M* Bong 17 *τί IBV* Macar 18 *πόνους V* sed *λόγους* in marg m² | „*malim πονεῖν*" Re cui oblocutus est Boissonadius (Not. et Extr. des Manuscr. XI 2, 218) 21 *ἐπεδείχθη* scripsi e *V* *ἀπεδείχθη* reliqui libri edd | *πόλεσιν A*

τερος ἐφεστὼς δυνάμεσιν ἠγάπησέ τε αὐτὸν καὶ κατεῖδεν ἀκριβῶς καὶ ὅπως καρπώσεται τοὺς λόγους, ἐποίησε πρέποντα τῷ γένει δρῶν. Μουσῶν γὰρ Περσεὺς ὁμοπάτριος ἀδελφός, ἐξ οὗπερ οὗτοι.

5. *Τὸν Κᾶρα δὲ δεῖ πιστεύειν καὶ ὑμᾶς ἐπ' ἄκρον ἔρχεσθαι τῆς τέχνης, εἰ καὶ μήπω τυγχάνετε λέγοντος ἀκηκοότες. ἐκ γὰρ δὴ τῆς ἀκροάσεως ἑωράκατε τὸν ῥήτορα. οὕτω πᾶν τὸ λεγόμενον τοῦ προσήκοντος ἠξίου. εἰκὸς τοίνυν αὐτὸν καὶ ὁπόταν ἐργάζηται λόγον, τοῦ προσήκοντος τυγχάνειν φεύγοντά τε ἃ χρὴ καὶ διώκοντα ἃ προσήκει. λόγων δὲ δύναμιν ἐσχηκὼς ἐπιεικείᾳ κεκόσμηκε τὴν ψυχὴν ὀργῆς τε ὅτι πλεῖστον ἀπέχων ὀργὰς ἂν ἑτέρων ἐνέγκαι εὖ μάλα φωνή τε αὐτῷ πρᾳοτέρα τό τε πρόσωπον ἐν μειδιάματος μέτρῳ συνουσίαι τε αἱ πρῶται φιλίας ἀπεργαζόμεναι. ὅτῳ γὰρ ἐγγύς τε ἔλθοι καὶ κατασταίη πλησίον καὶ μικρὰ διαλεχθείη, τοῦτον εὐθὺς ἔλαβέ τε καὶ ἔχει.*

---

4 Io. Mal. II p. 37, 17 D.   14 Xen. Conv. 8, 3

---

2 *καρπώσεται* scripsi *καρπώσηται* libri edd   6 *καὶ εἰ V*   7 *δὴ* om *BM* Bong   13 *φωνή* — 14 *μέτρῳ* praemisso *κείμενον* in marg *I*[2]   14 *πρᾳοτέρα* scripsi *πατρία* libri edd *πρᾳεῖα* Cobet Coll. 135   15 *ὅταν V* *οὕτω* Bong sed *ὅτῳ* coni   16 *ἔλθη* et *καταστῇ* et 17 *διαλεχθῇ V*   17 *πρὸς εὐστάθιον τὸν κάρα* (*κᾶρα I*) subscr *PI*

XLV.

Oratio vel potius scriptio *πρὸς τὸν βασιλέα περὶ τῶν δεσμωτῶν* anno 386 vel paulo post[1]) ad Theodosium scripta qua videndum esse monstrat Libanius ne legis de custodia reorum ab imperatore die 30 m. Decembris anni 380 latae (Cod. Theod. IX 3, 6) parum ratio habeatur omninoque ut carcerum cura agatur monet, 'corporis' fere finibus circumscripta mansit. Parvus igitur numerus est codicum quibus ad nostram aetatem pervenit. Sunt autem hi 10:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIV fol. 302. Vide t. I p. 10 sq. et supra p. 164. Contuli.

2. Patmius 471 (= Pa) saec. XIV fol. 259v. Vide t. I p. 41 sq. et supra p. 251. Contulit meum in usum Staurus Teliacus.

3. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 196v. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

4. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 143. Manu secunda e codice Urbinate vel huic simillimo correctus est. Vide t. I p. 20 sq. et supra p. 82. Contuli.

---

1) Nam legem a Theodosio XIII Kal. Iun. huius anni latam (Cod. Theod. XV 5, 2) valuisse e verbis orationis p. 369, 4 sq. *ἥ τε γὰρ δείλη καθαρὰ τοῦδε τοῦ φόβου ἥ τε ἀνάγκη τῆς θέας ἡμερῶν τινῶν ἐστιν, ἀλλ' οὐχ ἁπάσης* sequitur, ut neque Gothofredo *Theodosium hanc legem ex parte ad Libanii orationem sanxisse* conicienti neque Sieversio p. 203 orationem post annum 385 scriptam dicenti adstipulari possim. Tempori quod statui etiam convenit, quod nonnulla quae adnotavi ad orationem contra Tisamenum ipso anno 386 (cf. p. 163) scriptam proxime accedunt.

5. Vaticanus Urbinas gr. 126 (= U) anno 1316 exaratus fol. 338^{v}. Vide t. I p. 216 sq. Contuli.

6. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 179. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

7. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 233. Vide t. I p. 24 sq. Contuli.

8. Neapolitanus II E 17 (= N) saec. XIV fol. 144. Vide t. I p. 211 sq. et 392.

9. Vaticanus gr. 81 (= Va) saec. XV fol. 202. Vide t. I p. 209 sq. Inspexi.

10. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 246. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

Hos codices ad unum redire archetypum lacuna omnium communis p. 370, 17 docet. Hic quoque duae distinguuntur familiae quarum altera codice *V*, prior reliquis codicibus continetur. Qui qua ratione inter se coniuncti sint, stemma p. 45[1]) propositum ostendit, nisi quod Cheltenhamensis deest, *U* vero eiusdem prosapiae est atque *BNVa*.

Unum locum Macarius Chrysocephalus[2]) excerpsit.

Oratio primum ex apographo codicis Augustani[3]) parum diligenter ab Ehingero facto a Iacobo Gothofredo (= Got) Coloniae Allobrogum anno 1631 publici iuris facta est in editione quae titulum habet: *Libanii Sophistae seu oratoris Antiocheni orationes quatuor nunc primum editae a Iacobo Gothofredo. Quibus propter argumenti similitudinem adiuncta est quinta iam antea edita, Coloniae Allobrogum M. DCXXXI* p. 50—72 forma quidem mendosa et cum versione latina haud raro falsa sed cum commentario doctissimo comprehenso 'Notis' p. 17—24.[4]) Cuius

---

1) Cf. p. 251.
2) Cf. t. I p. 351.
3) Cf. t. I p. 19 et supra p. 84.
4) Repetita est ita ut 'notae' textui subiectae sint in *Iacobi Gothofredi operibus iuridicis minoribus* Lugduni Batavorum anno 1733 foras datis p. 398—414. Equidem editionem principem adhibui.

editionis vitia multa Reiskius Animadversionum volumine quinto p. 475—483 divinando sanavit, plura ope codicis Augustani in editione ab uxore paulo properantius, ut facere consueverat, prelis commissa t. II p. 435—462. In hanc notae Gothofredi et pars 'Animadversionum' transierunt.

Nonnulla Sintenis et Cobetus correxerunt.

XLV.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΕΣΜΩΤΩΝ.

1. *Εἰ μὲν ἅπαν ὃ προσῆκον ἦν περὶ τοὺς* R II 439 *δεσμώτας, παρὰ τῶν τὰς ἀρχὰς ἐχόντων ἐφυλάττετο, ὦ βασιλεῦ, τοῖς μὲν ἂν συνέχαιρον, σοὶ δὲ οὐκ ἂν ἠνώχλουν· ἐπεὶ δὲ οἱ μὲν κακοὶ περὶ τουτὶ γεγένηνται τὸ μέρος, λέγει δὲ οὐδὲν πρὸς σὲ περὶ τούτων οὐδεὶς τῶν εἴτε ἀγνοοῦσιν ἀδικούντων εἴτε εἰδότες σιωπῶσιν, ὅ τι τε ἂν περὶ ταῦτα γίγνηται δυσσεβές, οὐκ ἔστι μὴ συνδιαβάλλεσθαι τὴν βασιλείαν, ὁ τὴν σὴν πρᾳότητα θαυμάζων ἐγὼ καὶ ἅμα χάριν τὴν μεγίστην*

C = codex Chisianus
Pa = Patmius
A = Monacensis gr. 483 olim Augustanus
P = Palatinus gr. 282
U = Urbinas gr. 126
I = Marcianus append. XCI 2
B = Barberinus II 41
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII

---

11 p. 87, 10. t. I 241, 13 sq. t. II 511, 13 R. cf. Sieversium p. 293

---

1 μζ́ ante *πρὸς A*, *τοῦ αὐτοῦ V* *τὸν* om *P* *μζ′* post *δεσμωτῶν C* sed *νη′* in ras in marg m² *Λόγος Λ′ Pa*, *λόγος λη V*² *λόγος κβ′* in marg *I*², *λϑ′ B* rubr 9 *ὅτι I* | *γίνηται V* 10 ὃ *CA* sed in hoc ` eras | *πραότητα* libri edd

εἰληφὼς δίκαιος ἂν εἴην τῇ σῇ ψήφῳ θεραπεῦσαι τὸ ἁμαρτανόμενον.

2. Οἶσθα μὲν οὖν, ὦ βασιλεῦ, τοῦτό γε δίκαιον ὂν τὸ τοὺς μὲν ἀξίους θανάτου θνήσκειν, τοὺς δὲ μὴ ζῆν τε καὶ περιεῖναι, καίτοι γε δι' ὑπερβολὴν φιλανθρωπίας ἤδη τινὶ καὶ τούτων ζῆν ἔδωκας, ἀλλ' ἔστω κύρια τὰ παρὰ τῶν παλαιῶν νόμων. ταῦτα δέ ἐστιν ἀποθνήσκειν μὲν ᾧ τι τοιοῦτο τετόλμηται, ζῆν δὲ ὃς οὐδὲν τηλικοῦτον ἠδίκηκε. τὸ δὲ τετολμηκέναι καὶ τὸ
R II 440 *ἠδικηκέναι τί ποτέ ἐστι; τὸ ἐξεληλέγχθαι. | ὥς τό γε πρὸ ἐλέγχων ἀποθανεῖν οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν ἢ ἠδικῆσθαι. καὶ γὰρ εἴ τῳ πέπρακται μὲν ἄξιον θανάτου, τουτὶ δὲ συγκέκρυπται, τοῦτον ὁ κτείνας ἀδικεῖ τὴν τιμωρίαν πρὸ τῆς πίστεως λαβών. 3. ἴσθι τοίνυν σοι φονέας ὄντας τοὺς ἐπὶ τὰ ἔθνη πεμπομένους ἄρχοντας, ὦ βασιλεῦ. τίνα τρόπον; πολλαὶ μὲν ὀργαὶ πολλὰς ποιοῦσι μέμψεις, κἂν θυμωθῇ τις, εὐθὺς παρὰ τὸν ἄρχοντα τρέχει καί φησιν ὑβρίσθαι καὶ πεπονθέναι κακῶς, ὁ δὲ ἑαυτὸν μὲν οὔ, τὴν γυναῖκα δέ, ὁ δὲ τούτων μὲν οὐδέτερον, τοὺς παῖδας δέ, καὶ ῥήματα πλάττουσι καὶ πληγὰς καὶ καταρρήξαντές τι τῆς ἐσθῆτος ἐκείνῳ καὶ τοῦτο προσέθεσαν. ὁ δὲ ἀρνούμενός τε καὶ σεσυκοφαντῆσθαι λέγων καὶ μεμνημένος γραφῆς καὶ νόμων πέμπεται δεθησόμενος καὶ ταῦτα ἐν ἐγγυη-*
R II 441 *τῶν ἀφθονίᾳ. 4. πάσχουσι δὲ τοῦτ' ἐπιεικῶς | οἱ*

24 cf. t. II 464,14 R

3 *γε* om *B* 5 *ὑπὲρ βουλὴν* Got sed *ὑπερβολὴν* Not. p. 17 8 *τί I* 9 *ἠδίκηκεν A* *ἠδίκησε B* | *τὸ* (2) om *C* 10 *ποτ'* Re | *τὸ* (superscr. *ῶ*) *A* *τῶ CPI* sed in hoc in *τὸ* corr m[3], *B* | *ἐξεληλέχθαι B* 22 *τούτω I* | *προσέθηκαν C* sed *κ* e *σ* corr, *Pa* 24 *ἐν ἐγγυητῶν ἀφθονίᾳ* Re *ἐγγυητῶν ἀφθονία* libri *ἐγγυητῶν ἀφθονίᾳ* Got

ἀσθενέστεροι παρὰ τῶν δυνατωτέρων, καὶ οἷς οὐκ ἔνι χρήματα, παρὰ τῶν εὐπορούντων, καὶ οἱ πολλοὶ παρὰ τῶν ὀλίγων οἳ τὰς αἰτίας τὰς παρὰ σφῶν πλέον ἔχειν ἀξιοῦσιν ἀποδείξεων. ταῦτα παρὰ τῶν ἐν τῷ μεγίστῳ συνεδρίῳ, ταῦτα παρὰ τῶν ἄλλων βουλῶν, ταῦτα παρὰ τῶν τὰς εὐφημίας ὑμῶν ἐγκεχειρισμένων κατὰ τῶν ἐν ταῖς χειροτεχνίαις, | ταῦτα παρὰ τῶν [ἐν] R II 442 ταῖς ἀρχαῖς ὑπηρετούντων κατὰ τῶν οὐ πάντα αὐτοῖς χαριζομένων. 5. δεσποτῶν δὲ ὠμότης πλείστῳ χρῆται ⟨τούτῳ⟩ καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἐπεὶ ῥᾴδιον δῆσαι τὸν ἠναγκασμένον ὑπὸ τοῦ νόμου κἂν ἀδικῆται σιγᾶν. ἐνταῦθά που θετέον καὶ τοὺς περὶ τὴν γῆν πονοῦντας τοῖς κεκτημένοις τὴν γῆν, ἐπεὶ καὶ τούτοις τινὲς ἴσα καὶ οἰκέταις κέχρηνται, κἂν μὴ τὰς πλεονεξίας ἐπαινῶσιν ἐκείνων τὰς καθ' ἑαυτῶν, ὀλίγαι συλλαβαί, καὶ στρατιώτης ἅμα ἀλύσεσιν ἐπὶ τὸν | ἀγρὸν, καὶ R II 443 δεδεμένους τὸ οἴκημα δέχεται. 6. βούλει με μνησθῆναι καὶ τῶν αἰτίαν λαμβανόντων φονεύειν τοὺς ὁδοιπόρους; οὐκοῦν οὗτοι μὲν δύ' ἢ τρεῖς, δῶμεν δὲ καὶ τρὶς τοσούτους εἶναι καὶ δέκα καὶ πλείους· παρ' οἷς δὲ ἢ

4 cf. p. 310, 19 sq.; t. II 302, 11; 303, 11   6 cf. p. 369, 16 et 23   15 cf. 183, 1 sq.   20 cf. p. 185, 17 sq.

5 *συνεδρίῳ* om *C* inser *Pa*² | *ταῦτα — βουλῶν* om Got 7 *ἐν* cancellavi auctore Re *τοῖς ἐν* coni Sintenis 10 *τούτῳ* inserui auctore Re | *καθεκάστην I* | *ῥᾴδιον* scripsi auctoribus Re („*sententia postulat ἄδεια aut ῥᾴδιον aut δίκαιον*") et Cobeto Coll. 136 *καὶ δέον* libri edd 12 *ἐνταῦθα ποῦ CPaAPI* sed in hoc ˜ supra *υ* (2) eras, *B* Got 13 *ἴσα P* sed ″ in ras m² 14 *μὴ* om *V* 17 *με μνησθῆναι* e *μεμνῆσθαι* corr *C*² 18 *καὶ* om Got | num *λαμβανόντων ⟨ἀπὸ τοῦ⟩ φονεύειν* coll. Thuc. II 18, 2? 19 *μὲν* om *PaV* *δύο μὲν B* *δύο CPaUBV* *δύ' ἢ I* infra lineam custodis folii 179ᵛ instar et e *δύη* corr in linea m³ cf. p. 199, 6 | *ἢ* om *PUB* | *θῶμεν Pa* | *δὲ* om *Pa* | *τρὶς* e *δὶς* corr *C* *δὶς Pa* *τρεῖς I*

ἔπιον ἢ ἔφαγον ἢ ἐκοιμήθησαν, ἕλκονται τριπλάσιοι πολλάκις τῶν ἐν ταῖς αἰτίαις ὄντων οὐδὲν εἰδότες τῶν ἐγκεκλημένων ἢ τὸ μηδὲν εἰργάσθαι δεινὸν ἐκείνοις ἢ τῶν πεπραγμένων οὐ μετεσχηκότες.

7. *Οὗτοι πάντες ὧν ἐμνήσθην, ὦ βασιλεῦ, καί τινες ἔξω τούτων καθ' ἑτέρους ἥκοντες ἐκεῖσε τρόπους ζῶσι τὸν ἐν δεσμοῖς βίον. οἱ δ' αὐτοὺς παραδεδωκότες ἐν εὐωχίαις εἰσί, μᾶλλον δὲ ἐν ἅπασιν ἡδονῶν εἴδεσιν, εἰς τὴν Δάφνην ἀναβαίνοντες, εἰς ἀγροὺς ἐλαύνοντες, ἐπ' ἄλλας ἰόντες πόλεις ὑπὸ νυμφίων καλούμενοι γῆν ὠνησόμενοι, θάλατταν ὀψόμενοι.* |
R II 444 *τῶν δὲ δι' αὐτοὺς δεθέντων τῶν μὲν ἐπελάθοντο, τῶν δὲ οὐ φροντίζουσιν. οἱ δικασταὶ δὲ οἱ βέλτιστοι οἱ τὸν δεσμὸν αὐτοῖς ὃν ἐβούλοντο δεδωκότες καὶ περὶ πλείονος τὴν πρὸς ἐκείνους χάριν τῆς τοῦ δικαίου μοίρας πεποιημένοι οὔτε ἀγανακτοῦσιν οὔτε καλοῦσιν οὔτε ἐπιτιμῶσιν οὔτε τί ταῦτα; ἐρωτῶσιν οὐδ' ὡς περὶ ἀσεβοῦς τοῦ πράγματος διαλέγονται οὐδ' ὡς οὐκ ἂν ἐπὶ πλέον δύναιντο τὰ τοιαῦτα ἀνέχεσθαι, λέγουσιν.*

8. *εἶτα μεστὸν [μὲν] σωμάτων τὸ δεσμωτήριον ἐξιόντος μὲν οὐδενὸς ἢ κομιδῇ γε ὀλίγων, εἰσιόντων δὲ πολλῶν. καὶ γίγνεται διπλοῦν τὸ κακὸν αὐτῷ τε τῷ δεδέσθαι καὶ τῷ οὕτως. οὐδὲ γὰρ [οὔθ'] ὕπνου λαχεῖν ἔστιν*

---

9 cf. p. 302,14   20 cf. p. 186,9 sq.

---

3 *τὸ* scripsi e *CPUB* cum Sinteni *τῶι* (superscr. *ὁ*) *A* *τῶ* (superscr. *ὁ*) *I* *τῷ PaV* edd   7 *οἳ A* sed ` eras | *οἱ* — 8 *ἅπασιν* om *Pa*   8 *δ'* Re   13 post *βέλτιστοι* ras 8 litt *P*   16 (1) et 17 (1) *οὔτ'* Re   19 *ἐπιπλέον BV*   20 *μὲν* cancellavi cum Sinteni   21 *κομιδῆι A*   22 *γίνεται V* | *αὐτῷ* et *τῷ* (22 et 23) scripsi e *V* ut coni Re *αὐτὸ* et *τὸ* reliqui libri edd   23 *οὔτε* Got | *οὔθ'* cancellavi „*aut οὔθ' delendum aut leg. οὔτ' ἀναπαύσεως οὔθ' ὕπνου*" Re *οὐδ'* Sintenis | *ὕπνον V*

ἀκριβῶς, οὐδὲ γὰρ | κεῖσθαι κατακλιθέντας, ἀλλ' R II 445 ὅσον ἑστῶσιν ⟨ἔστιν⟩ αὐτοῦ μεταλαβεῖν, τοσοῦτον ἔχουσι.

9. *Πόθεν* τοίνυν τούτοις ἡ τροφή; τὴν μὲν γὰρ ἐν τοῖς λέβησι φακῆν καὶ τὰ ὀλίγα λάχανα καὶ εἴ τι τούτοις πρόσεστιν, ἐλάττω ταῦτα πολὺ τοῦ δέοντος εἶναί φασιν. ἀνάγκη δὴ γυναῖκας καὶ ἀδελφὰς καὶ θυγατέρας, αἷς ἦν ἡ τροφὴ παρὰ τῶν οὔπω καθειργμένων, αὐτὰς εἶναι τὰς ἐκείνους τρεφούσας. πόθεν, ὦ βασιλεῦ; τῷ δεσμῷ μὲν γὰρ ἐκείνων οὐκ ἔστιν αὐτὰς εὐπορωτέρας γεγονέναι. λείπεται δὴ τὰς μὲν ἀμόρφους ἢ γήρᾳ κατεχομένας προσαιτεῖν, ἐν αἷς δέ τι καὶ ὥρας, πάντα ἀνέχεσθαι. ταῦτ' οὖν τοῖς δεδεμένοις τοῦ δεσμοῦ πικρότερα· δεῖ γὰρ αὐτοὺς δήπου καὶ ἐρωτᾶν καὶ διδάσκεσθαι, πόθεν αὐτοῖς ταῦτα ἔρχεται.

10. *Καὶ* οὐ ταῦτά γε μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅσα δεῖ παρ' ἑκάστου γενέσθαι τῷ τῆς θύρας κυρίῳ τῷ λύχνον μὲν ἕνα πᾶσι παρεχομένῳ, | τοῦ μικροῦ δὲ ἐλαίου R II 446 τούτου μέγαν ἀπαιτοῦντι μισθόν. ὁ δὲ οὐ θεὶς δι' ἀπορίαν εὐθύς ἐστιν ἐν πληγαῖς, κἂν λέγῃ τυπτόμενος· ἐμοί, ὦ ἄρχων τοῦ τε δεσμωτηρίου τούτου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ κειμένων, πλὴν τοῦδε τοῦ σώματος ἔστιν οὐδέν, οὐ γονεῖς, οὐ τέκνα, οὐ φίλοι·

---

1 cf. p. 375, 2 sq.   11 p. 180, 21   17 p. 180, 18 sq.

---

1 γὰρ om *V* | κατακλιθέντας scripsi κατακλινέντας *Pa* κατακλιθέντ' *CAPUV* Got κατακλιθέντα *IB* κατακλιθέντι Re 2 ἑστῶτες *P* sed τες e σιν corr in ras m², *UI* | ἔστιν inserui 5 φακῆν *B* φακὴν reliqui libri edd cf. t. I 171, 1 8 οὕτω Re 12 δέ τι] „*malim* δ' ἔτι τι“ Re 13 πάντ' Re 14 γὰρ om Got 15 αὑτοῖς Re 16 δὴ *I* 22 τοῦδε e τῶνδε corr *A* 23 οὐκ ἔστιν *B*

πόθεν ἂν οὖν ἀμειψαίμην τὸν λύχνον, εἰ μήτ' ἀπὸ τῆς γῆς ἀργύριον ἔχοιμ' ἂν ἀνασπάσαι μήτ' ἔστιν ὁ εἰσοίσων; ταῦτα εἰπὼν ἀκούει· διὰ τί οὐ καλεῖς διὰ τῶνδε τῶν ἐξιόντων γυναῖκα δεῦρο τῶν ἐπὶ φιλανθρωπίᾳ φιλοτιμουμένων, εἶτ' αὐτῆς πρὸς τὰ γόνατα προσπεσὼν πείθεις προσαιτοῦσαν ἀγείρειν τί σοι; τουτὶ δὲ ὁ μέν τις R II 447 ἐδυνήθη, ὁ | δ' οὔ. παρ' ὅτου δὲ οὐκ ἔνι λαβεῖν, ἀρκεῖ μαστιγῶσαι.

11. Δακρύεις, ὦ βασιλεῦ. πολλὰ ἀγαθά σοι γένοιτο διὰ τὴν ἄγαν χρηστότητα, καὶ ἔγωγε, νὴ τὸν Δία καὶ πάντας τοὺς θεούς, τοῦτ' ὄψεσθαι προσεδόκων. ἀλλ' ὄντων δεινῶν τῶν εἰρημένων ἔνι τι μεῖζον, εἰ μεῖζον ὧν ἔφην τὸ τεθνάναι. θνήσκουσι γάρ, ὦ βασιλεῦ, θνήσκουσι τοῖς τε ἄλλοις κακοῖς καὶ μεγίστῳ δή, στενοχωρίᾳ, μυρίοι. καὶ ὁ μὲν φύλαξ ἐμήνυσεν, ὁ δ' ἄρχων οὐδὲν τῇ ψυχῇ παθὼν θάπτειν ἐπέτρεψε. τῷ δ' ᾐτιαμένῳ τὴν ἀρχὴν οὐδεὶς φόβος, ἀλλ' οὐδὲ εἰ τέθνηκεν, οἶδεν. ἀποθνήσκουσι δὲ ἐν τούτοις δοῦλοί τε ἐν ἴσῳ καὶ ἐλεύθεροι, οἱ μὲν οὐδὲν ἠδικηκότες, οἱ δ' οὐκ ἄξια θανάτου. οἱ θεοὶ δὲ ταῦτα ἴσασιν οἵ τε ἄλλοι καὶ ὁ πάντα ἐφορῶν Ἥλιος. οἷς οὐκ ἂν φαίης τὰ τοιαῦτα ἀρέσκειν. ἀντὶ δὲ τῶν ἀπιόντων ἔστι τὸ πρὸς τὸν δεσμὸν ἀγόμενον ἢ οὐκ ἔλαττον ἢ καὶ πλέον.

---

7 cf. p. 180, 22 16 p. 186, 14 22 Od. λ 109. μ 323

---

1 οὖν ἂν *CPa* 3 διὰ τί Re διατί libri Got 4 τῶν δετῶν Got 7 προσελθοῦσαν *B* | ἀγείρειν scripsi ἄγειν libri edd 8 ὁ *A* ὅ *P* sed ʹ in ras m², *B* | δὲ Re 9 ἀρέσκει? 13 ἔτι Re | τί *IBV* 16 καὶ om Got 18 οὐδεὶς scripsi οὐδεεῖς *V* οὐδὲ εἷς reliqui libri edd | οὐδ' Re 19 εἶδεν *B* | δ' Re 20 οἱ *A* οἵ *P* sed ʹ in ras m², *IBV* 21 δὲ Re 23 ἔστι scripsi e *V* ἐστὶ reliqui libri Got ἐπὶ Re

12. *Οὐκοῦν δεινόν, εἰ μέν τις ἐν ἀγορᾷ μαχόμενος ἢ ἄρχων χειρῶν ἢ καὶ ἀμυνόμενος κτείναι τινά, πάντας ἀγανακτεῖν καὶ βοᾶν καὶ ταὐτὰ ποιεῖν τοῖς | τοῦ* R II 448 *τεθνεῶτος οἰκείοις καὶ τοὺς οὐ προσήκοντας, ὑπὸ δὲ τῶν ἀρχόντων διὰ τῶν δεσμωτηρίων τοσούτων ἀπολλυμένων πρᾴως ἔχειν σε δοκεῖν; οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνό γ' εἰπών τις εὖ λέγειν ἂν δόξειεν, ὡς οὐδὲν τούτων εἰδείης. ἀπαιτῇ γὰρ ὑπὸ τῆς βασιλείας, ὦ βασιλεῦ, τὸ πάντα ἐπίστασθαι. καὶ τοὺς φονέας τούτους πάλαι χρῆν τούτων τῶν θανάτων ὑπεσχηκέναι δίκην, ἀλλ' εἰ καὶ μὴ πρότερον, νῦν γέ τις ἐπιστροφὴ γενέσθω.*

13. *Καὶ τί δεινόν, φησί τις, εἴ τις ἀνδροφόνος ὢν καὶ ἀπὸ ταύτης ἐμπεσὼν εἰς τὸ οἴκημα τῆς αἰτίας εἶτα οὕτω τέθνηκεν; ἐγὼ δὲ τὸν τοῦτο λέγοντα ἐροίμην ἂν ἡδέως, εἰ ὅσοι τοῦτον τεθνᾶσι τὸν τρόπον, τῶν ἀνθρώπους ἀπεκτονότων εἰσίν. εἰ δὲ καὶ ψευδεῖς αἰτίαι καὶ ῥῆμά τι καὶ μικρὸν ἤδη τινὰς ἀργύριον ἔδησε, προὔβη δὲ ὁ δεσμὸς εἰς θάνατον, τί δεῖ λέγειν τοὺς τὰ μέγιστα ἠδικηκότας κατὰ τῶν ἢ οὐδὲν ἢ μικρά; εἰ γὰρ δὴ καὶ σφόδρα τοῖς ἐκεῖνα δεδρακόσι προσήκων ἦν ὁ θάνατος, ἀλλὰ τούτοις γε οὐκ ἐχρῆν οὕτω μακρὸν ποιεῖν τὸν δεσμόν, ὥστε αὐτοῖς τὸ κακὸν εἰς θάνατον τελευτᾶν.* 14. *εἴποι δ' ἄν τις καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐκείνων λόγον, οἶμαι, δίκαιον,*

---

11 Thuc. III 71

---

2 *κτείναι AV* sed in hoc ´ e ˜ corr m[2] *κτείνει P* sed ´ e ˜ et *ει* ex *αι* in ras corr m[4], *UIB* *κτεῖναι CPa* Got 3 *τοὺς* et 4 *οἰκείους* Got 6 *πράως APIB* 13 *ἀπὸ ταύτης*] *ἀποστάτης Pa* 14 *εἶθ' V* 16 *τεθνάσι AI* Got | *ἀπεκτονότων ἀνθρώπους V* 18 *ἔδησεν U* 20 *ἢ* (1) om *B* 21 *ὁ* inser Re om libri sed ras 1 litt *A*, Got 22 *τούτους* Got | *οὕτω* om Got

ὅτι εἰ μὲν ἀνεξέταστοι τεθνᾶσιν, ἠδίκηνται κρίσεως οὐ τετυχηκότες, εἰ δὲ ἐξεληλεγμένοι, πάλιν ἠδίκηνται τοῦ περὶ τὸν θάνατον ἀπεστερημένοι τάχους. τί γάρ με κατατήκεις, εἴποι ἄν, οὐ τοῦτο τοῦ νόμου λέγον- R II 449 *τος; τί δὲ κατ᾽ ὀλίγον ἀναλίσκεις, ὥστε* | *ἀπὸ μόνων τῶν ὀστῶν καὶ τοῦ δέρματος ἀπελθεῖν τὴν ψυχήν, οὐ τοιαύτης ἐκ τῶν γραμμάτων ἐπικειμένης τῆς δίκης;* 15. *τί δ᾽ ἂν ἀποκριναίμεθα ταῖς τῶν ἐπὶ μαρτυρίᾳ δεθέντων γυναιξὶ πρὸ τῆς κρίσεως αὐταῖς τῶν ἀνδρῶν οἰχομένων, οὓς ἐχρῆν ἡμερῶν ⟨ὀλίγων⟩ οἴκοι πάλιν εἶναι φράσαντας ὅ τι εἶχον; ἔτι τοίνυν τῶν οὕτως ἀπιόντων δεσμωτῶν τοῖς ἔτι ζῶσι συμβαίνει καὶ λυπεῖσθαι καὶ χαίρειν, λυπεῖσθαι μὲν τεθνεῶτος συνήθους, χαίρειν δὲ κληρονομοῦσι τοῦ τόπου. ἔπειτ᾽ οὐ πολὺ ὕστερον ἧκεν ἕτερος ὁ τὸν ἐκείνου καθέξων.*

16. *Καὶ πῶς ταῦτα σὺ περιεώρας, ἐρήσῃ, δέον* R II 450 *ἐπιτιμᾶν τε τοῖς ἄρχουσι καὶ* | *ταῦτα ἃ νυνὶ λέγεις λέγειν καὶ μηδὲ βουλομένοις ῥᾳθυμεῖν ἐπιτρέπειν; καὶ τίς οὐκ οἶδεν, ὅσα καὶ ὁσάκις εἴρηταί μοι πρὸς αὐτοὺς περὶ τῶν ἐν τῷ δεσμῷ φθειρομένων, ὡς ἀσεβοῖέν τε ταύτῃ καὶ τοῖς τῆς πολιτείας οὐκ ἐμμένοιεν ὅροις οὐδὲ μᾶλλον ἂν ἑτέρους δικαίως κολάζοιεν ἢ διδοῖεν αὐτοὶ δίκας ἐπὶ τοῖς ἐκ τῶν*

4 Cod. Theod. IX 3,1 et 6; 1,18 et 7 cf. p. 375, 9

1 *τεθνάσιν AP* sed in hoc ´ in ˜ corr m[3], *I* Got 2 *δ᾽* Re 5 *κατολίγον V* | *ὀλίγων I* 10 *αὐταῖς P* sed *αῖ* ex *οὐ* in ras corr 11 *ἡμερῶν* — 12 *εἶχον* in lacuna fere 35 litt om *V* 11 *ὀλίγων* inserui coll. Aesch. Ctes. § 254 p. 89,20 | *εἶναι* om *C* | *φράσαντας* — 12 *εἶχον* in marg add *I*[2] 15 *ἦλθεν CPa* 17 *περιορᾷς Pa* 18 *τοῖς τε V* | *τε* om Got 19 *μὴ δὲ APIBV* Got

δεσμωτηρίων ἐκφερομένοις νεκροῖς; οἱ δ' ἔλεγον μὲν ἔσεσθαι βελτίους, ἦσαν δὲ αὐτοὶ τοσοῦτον τοῖς δεσμώταις εἰς ἀναπνοὴν διδόντες, ὅσον ἦγον αὐτοὺς εἰς τὸ πρὸ τοῦ δικαστηρίου χωρίον. ὡς τὴν αὐτήν γε ἤγοντο πάλιν ἐλπίσαντες μέν τι κάλλιον, ἐσχηκότες δὲ οὐδέν.

17. Νὴ Δία, τὸ γὰρ τῶν πραγμάτων πλῆθος κρεῖττον τῆς αὐτῶν βουλήσεως, καὶ αὐτοὶ μὲν ἡδέως ἂν ἐπὶ τοῦθ' ἧκον, τὰ κωλύοντα δὲ ἦν ἰσχυρότερα. τίνα ταῦτα; εἰπάτωσαν. αἱ εἰσφοραὶ καὶ τὸ πολλὰ πολλοὺς ὀφείλειν καὶ εἶναι ταῦτα ἐκείνων ἀναγκαιότερα· δεῖσθαι γὰρ τὸν καιρὸν χρημάτων. ἐγὼ δ' εἰ μὲν ἑώρων περὶ ταῦτα τὸν ἅπαντα ἀναλισκόμενον χρόνον, ἴσως μὲν οὐδ' ἂν τότε λόγων ἠπόρησα τῶν τῇ σῇ βασιλείᾳ πρεπόντων, ἦν δ' ἄν τι καὶ τούτοις εἰπεῖν, εἰ καὶ μὴ πάνυ καλόν· νῦν δὲ τίς οὕτως ἀγνοεῖ τὰ τῶν ἀρχόντων, ὡς οὐκ εἰδέναι, πόσον τι τῆς ἡμέρας εἰσπράξεσι νέμοντες ὁπόσον ἄγουσιν ἐπὶ τὰς δίκας. 18. δίκαι δὲ ὑπὲρ μικρῶν πολλαί, ὑπὲρ δὲ μεγάλων ὀλίγαι. πολλάκις γοῦν ἤκουσα παρακαθήμενος τριάκοντα στατῆρας καὶ εἴκοσι καὶ πλέθρον καὶ δένδρα τινὰ καὶ ἀνδράποδον καὶ κάμηλον καὶ ὄνον καὶ χλαμύδα καὶ χιτωνίσκον καὶ πολὺ τούτων ἐλάττω καὶ πολλοὺς μεθ' ἑκατέρων ῥήτορας καὶ μακροὺς | παρ' R II 451 ἀμφοτέρων λόγους. καθίζει δὲ αὐτοὺς καὶ ἑσπέρα δικαστὰς οὐκ ὀλιγάκις, καὶ τὸ δεῖπνον αὐτοὺς ἡ κρίσις

24 cf. p. 170, 19 sq.

1 *οἳ A* *οἷ P* sed ʹ in ras m², *IBV* | *δὲ* edd 5 *μέντοι I* 8 *δ'* Re 10 *καὶ* (1) om Got | *καὶ γὰρ εἶναι Pa* 12 *δὲ* Re 13 post *μὲν* ras 2—3 litt *I* | *λέγων B* 16 *ἡμέρας εἰσπράξουσι P* sed *ἡμέρας εἰσ* in ras 3 litt m³, *ου* in ras m² | *εἰσπράξουσι UB* *εἰς πράξουσι I* 17 *πόσον?* | *εἰς* Got 19 *γ' οὖν AP* 21 *ἀνδράποδα Pa* 23 *καθ' B*

ἀφελομένη τὸν ἀγῶνα οὐδὲν μᾶλλον ἔπαυσε. πῶς οὖν, ὦ βέλτιστοι, τούτοις μὲν ἔνι χώρα μετὰ τῶν εἰσπράξεων, τοῖς δεσμώταις δὲ δι' ἐκείνας κέκλειται τὰ δικαστήρια; ἢ καὶ τούτων, ὥσπερ τῶν εἰσπράξεων, ταῦτα ὕστερα, τῶν χρημάτων αἱ ψυχαί; 19. καὶ μὴν τοῖς μὲν ἐν ταῖς ἀναβολαῖς οὐκ ἀπώλλυτ' ἂν τὰ παρὰ τοῦ πράγματος δίκαια. ἃ γὰρ τήμερον ἐνῆν εἰπεῖν, ταῦτα ἂν ὑπῆρχε καὶ δύο μησὶ καὶ πλείοσιν ὕστερον· περὶ δ' αὖ τοὺς θανάτους τοῦτ' οὐκ ἔστιν, οὐδ' ἂν κατάσχοι τις τὴν ψυχὴν εἰπὼν πρὸς αὐτήν· μένε, ἀλλ' ἀπειπόντος τοῦ σώματος ἀνάγκη φεύγειν ἐκείνην. οἱ δὲ μεταξὺ περὶ ἀργυρίου δικάζοντες ἢ ἐπὶ τῇ γνώσει γε αὐτῇ τοὺς τοιούτους ἀκούοντες θανάτους οὐκ εἶναι κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦτο νομίζουσι. καταφρονοῦσι γάρ, οἶμαι, τῶν μὲν ὡς οὐκέτ' ὄντων, τῶν δὲ ἐκείνοις συγγενῶν ὡς ἀσθενῶν.

20. Εἰ δὲ καὶ χρήματα δεῖ συγχωρῆσαι τῶν ψυχῶν εἶναι τιμιώτερα, ἀλλ' οὐ δήπου γε ὀρχηστὰς καὶ μίμους
R II 452 καὶ ἵππους καὶ τοὺς τούτοις | ἐφεστηκότας. τί οὖν οὗτοι ποιοῦσιν οἱ σωτῆρες ἀξιοῦντες ὀνομάζεσθαι; τρέχουσιν ὀψόμενοι μὲν ταῦτα, ὀψόμενοι δὲ ἐκεῖνα, νῦν μὲν καλούμενοι, νῦν δὲ καὶ οὐ καλούμενοι καὶ τῶν κλήσεων δὲ ἐνίας αὐτοὶ σφᾶς αὐτοὺς καλοῦσι.

18 cf. p. 14,2; 298,6 sq.

1 ἔπαυσεν *AP* sed in hoc ευ in ε corr, *I* sed ν eras 4 ὥσπερ καὶ *A* sed καὶ del, Got 6 ἀπώλλυτ' ἂν scripsi e *PaV* ἀπώλλυτο reliqui libri edd | παρὰ scripsi auctore Re περὶ libri sed in marg *A*, Re om Got | τούτου τοῦ *C* 8 δυσὶ *V* cf. t. I 81,11; 275,11; II 401,12 9 τοῦτο *C* 10 τίς *A* | εἰπόντος Got 13 αὐτοὶ *I* 15 οὐκ ἔτ' *P* sed ' supra ε eras, Got 22 καὶ om *V* 23 ἐνίας scripsi auctore Sinteni coll. p. 169,9 ἐν ἐνίαις libri sed ἐν om *B*, edd

πῶς γὰρ οὐχ αὐτούς, ὅταν αὐτοὶ διαπράττωνται φοιτᾶν ἐπὶ θύρας τοὺς καλέσοντας; 21. τὴν ἀνάγκην δὲ ἂν λέγωσι καὶ τὸν φόβον τὸν ἀπὸ τῆς ζημίας, ἐξαπατῶσιν. ἥ τε γὰρ δείλη καθαρὰ τοῦδε τοῦ φόβου ἥ | τε R II 453 ἀνάγκη τῆς θέας ἡμερῶν τινῶν ἐστιν, ἀλλ' οὐχ ἁπάσης. οἱ δὲ ἐπὶ πάσης ἔρχονται καθ' ἑκατέραν τῆς ἡμέρας μερίδα καὶ τὰ τῶν εἰσπράξεων οὐ χείρω ταύτῃ καθίσταται. καίτοι πόσῳ βέλτιον καὶ ἀνθρωπινώτερον τοῖς ἠτυχηκόσι τῶν ἀνθρώπων βοηθεῖν εἰς ὅσον ἔξεστιν ἢ ἐν περιττοῖς θεάμασιν ἀναμένειν τὰς νύκτας, καὶ δειπνοῦντα | ποιεῖσθαι λόγους ὑπὲρ τῶν καλῶς R II 454 ἀφειμένων ἢ ὅσα τοῖς ἡνιόχοις ἐπ' ἀλλήλους εὕρηται. 22. πόθεν δὴ τούτων τὰ μὲν ἠμέληται, τὰ δὲ ἐν σπουδῇ μεγάλῃ; δόξα τις πονηρὰ τοὺς ἄρχοντας κατέσχεν, ὅτι τὰ μὲν ἄλλα πάντα φαῦλα καὶ οὐδέν, μόνον δὲ ἀγαθὸν αἱ παρὰ τῶν πολλῶν εἰς αὐτοὺς μετ' εὐφημιῶν βοαὶ καὶ τὸ εἰδέναι χάριν ἐκείνους αὐτοῖς ἀντὶ τῶν ἡδονῶν ἃς πορίζουσι τῷ πλήθει. ἀφέντες οὖν τὸ διὰ τοῦ τὰ προσήκοντα ποιεῖν παρὰ τοῖς εὖ φρονοῦσιν εὐδοκιμεῖν, ἀφ' ὧν ἡγοῦνται τοὺς ἀργοὺς τουτουσὶ καὶ κηφῆνας ἐπισπᾶσθαι, ταῦτα χαρίζονται, οἱ μὲν ἐκδεχόμενοι τὰ τῶν ἔμπροσθεν, οἱ δὲ καὶ προστιθέντες, κἂν τύχωσι τῆς κλαγγῆς τῶν γεράνων, εὐδαι-

---

4 cf. cod. Theod. XV 5,2 (XIII Kal. Iun. 386) cum commentario Gothofredi et supra p. 356 16 cf. p. 361, 6; 387, 6; 398, 4 23 Il. γ 3

---

2 θύρας scripsi e *V* coll. p. 289, 11, ut coni Re Anim θύραις reliqui libri edd 4 τ' Re 6 οἳ *I* | καθ' ἑκατέραν om *A* sed γρ in marg, *I* sed add in marg m², edd inserui e reliquis libris | ἑκατέρας *C* 7 καὶ — καθίσταται om *Pa* καὶ τὰ] κατὰ Got 12 ἀλλήλοις *U* 14 τίς *B* 16 δ' Re | παρὰ om *V*

R II 455 *μονίζουσιν | ἑαυτούς. εἶθ' οἱ μὲν μεγάλοι, ταπεινοὶ δὲ οἱ βουλεύοντες καὶ τῇ παρ' ἐκείνων βοηθείᾳ πολλάκις τὰς παρὰ τῶν ἀρχόντων ὀργὰς διαφεύγοντες. τοῦτο ἄλλα τε πολλὰ καὶ τοὺς δεσμώτας ἀπόλλυσιν.*

23. *Οἱ δὲ περικλύζεσθαί φασιν ὑπὸ ⟨τοῦ⟩ πλήθους τῶν πραγμάτων. ἃ δίδωσιν ὑμῖν τοσαύτας ἡμέρας ἑκάστου μηνὸς τηνάλλως ἀναλίσκειν, ἃ δίδωσιν ἐν Δάφνῃ καθημένοις τέρπειν τε καὶ τέρπεσθαι κακῶς. ἢ καὶ τότε φήσετε τοὺς ὀφείλοντας εἰσπράττειν; ἀλλ'* R II 456 *αὐτῷ τούτῳ πρώτῳ τιμᾶτε | τὴν εἰς ἅπαντα ἐκείνην ἐξουσίαν τὴν ἐν τῇ Δάφνῃ, τοῦτο γάρ ἐστιν ἡ ἑορτὴ τὸ μηδενὸς ἀπέχεσθαι τῶν αἰσχρῶν. καὶ τοῦτο τοίνυν αὐτῇ χαρίζονται, βασιλεῦ, τὸ μὴ πάνυ τότε μεμνῆσθαί τινα τῶν τοῖς σοῖς θησαυροῖς ὀφειλομένων χρημάτων.*

24. *πάντων δὲ ἀλογώτατον εἰσπράξεων εἰς ἀπολογίαν μεμνῆσθαι τὸν ἄρχοντα τὸν οὐκ αὐτὸν περιιόντα καὶ τῶν ὀφειλόντων λα⟨μβανό⟩μενον. ἴσμεν γὰρ δι' ὧν σοι τὰ τοιαῦτα πράττεται, τοῦ δὲ ἄρχοντός ἐστιν εἰπεῖν τε ὃ δεῖ ποιῆσαι καὶ τὸν ποιήσαντα ἐπαινέσαι καὶ τὸν μὴ ποιήσαντα πλῆξαι. σὺ δὲ πρὸς μὲν τοὺς λαμπροὺς ἑστιάτορας τὴν ἀσχολίαν ταύτην οὐ λέγεις οὐδ' ὡς οὐκ ἂν δύναιο πίνειν κατακείμενος τοσαῦτα*

---

11 cf. p. 302, 13 sq. et t. II 555, 28 sq. R

---

4 *ἀπόλλυσι* Re   5 *τοῦ* inserui e *Pa* coll. p. 367, 6; 371, 4 om reliqui libri edd   7 *τηνάλως C*   9 *εἰσπράττειν;* scripsi *εἰσπράττειν· PIB* *εἰσπράττειν,* reliqui libri edd   10 *πρώτω τούτω B* *πρώτω* om *V*   11 *τὸ* (e *τῶ* corr) post *τὴν* inser *P*[2] | *τῇ* om *U* Got   13 *ὦ βασιλεῦ* Got   17 post *ὀφειλόντων* lac 8 litt *C*, 6 *AU*, 5 *P* (et Vat. 81), 10 *I*, 7—8 *B*, 14 *V*, lacunae signum *Pa* | *λαμβανόμενον* scripsi coll. p. 399, 20; t. III 356, 17 R *λαμένον CAPUI* Re om *PaBV* Got *ἐπιλαβόμενον* coni Re   18 *ἐστιν*] *ἔργον Pa*   19 *ὃ δεῖ ποιῆσαι* om *Pa* | *ἃ V*   22 *τείνειν Pa* sed *γρ πίνειν* in marg m[2]

μέρη τῆς ἡμέρας, καὶ ἴσως οὐκ ἀδικεῖς ὑπακούων τοιαῦτα τοῖς φίλοις· ἂν δέ τι τῶν μειζόνων τὴν σὴν ἀπαιτῇ γνώμην, οὐκ ἄγεις σχολήν, ἀλλὰ βαπτίζῃ καί σε ὁ τῶν πραγμάτων τῶν ἄλλων ὄχλος ὑφ' αὑτῷ πεποίηται, ὥσπερ τῶν πραγμάτων ἐκείνων ἃ λέγεις τοῖς μὲν ἐκπώμασιν εἰκόντων, σωτηρίας δέ τισι φθονούντων.

25. Βούλομαι δέ τί σοι διηγήσασθαι τῆς τούτων περὶ τὰ | τοιαῦτα ἀργίας. ἀποθνήσκει μέν τις ἐν R II 457 ἀγρῷ ξίφει νυκτός, τοῖς ἀπεκτονόσι δὲ ὑπῆρξε διαφυγεῖν τῶν οἰκετῶν πρὸς τὴν ἐπίθεσιν ὑπὸ τὴν κλίνην ὑποδύντων νομιζόντων ἀρκεῖν, εἰ διασωθεῖεν. ἐτεθνήκει μὲν οὖν ἄπαις, οὓς δὲ ἐπεποιήκει τῶν ἑαυτοῦ δεσπότας διαθήκῃ, τούτους ἔδει κατὰ τὸν νόμον μηδὲν παραλιπεῖν ἐξ ὧν ἦν ἐλπὶς ἔσεσθαί τινα δίκην. ἄνθρωποι τοίνυν ἐξάγονται τῆς κώμης σαφὲς μὲν οὐδὲν ἔχειν λεγούσης, ὑποπτεύειν δὲ τούτων εἶναι τὸ ἔργον.
26. οἱ μὲν οὖν κληρονόμοι προσιόντες πολλάκις ἐδέοντο τὸν ἐνόντα ποιήσασθαι περὶ τῆς σφαγῆς ἐξετασμόν, οἱ δὲ ληρεῖν αὐτοὺς ἔφασκον οὐ παραχωροῦντας τοῦ δικαστηρίου τοῖς ὑπὲρ τῶν χρημάτων ἄγουσι. μηνῶν δὲ ἑπτὰ διελθόντων καὶ οἷς ἦν ἀνάγκη τοῦ κειμένου φροντίζειν ἐγκειμένων τῷ τὴν ἀρχὴν ἔχοντι ποιεῖται μὲν τὴν πρὸ τοῦ Διονυσίου στοὰν ἀνὴρ | δικα- R II 458 στήριον. μελλούσης δὲ εἰσιέναι τῆς δίκης ἀκούει μὲν

17 cf. p. 140,5   23 cf. p. 116,2 sq.

4 ἑαυτῷ *V*   7 σημεῖον ante τῆς excidisse coni Cobetus Mnem. N. S. III 152 (= Coll. 136), περὶ malim   11 καταδύντων *Pa*   14 ἦν reposui e libris, ut coni Re Anim   ἡ Got   ᾖ Re   15 ἐργάζονται Got   17 προσιόντες *V* Re   om in lacuna 8—10 litt *B*   προσίοντο reliqui libri   προσίονται Got   22 ἐγκειμένων *C* sed ν eras   23 διονυσ ου cum ras 1 litt *U*   διονυσείου Re

ᾀδόντων τὰ αὑτῶν ᾄσματα τῶν ἐν τοῖς σπηλαίοις οἰκούντων δεῦρο τότε ἡκόντων, ὃ ποιεῖν τοῦ θέρους εἰώθασιν, ἀναπηδήσας δὲ ἐκ τοῦ θρόνου τὴν ταχίστην ἀπῆλθεν, ὡς οὐκ ὂν δίκαιον ἐκείνων φανέντων τῶν δικαίων τι ποιεῖν· ἀπελθὼν δὲ οὐκέτι προσεῖχε τὸν νοῦν τοῖς ἐπεξιοῦσιν, ἀλλὰ τοῖς μὲν ἀποστερηθῆναι τῆς οὐσίας αἴτιος ἐγένετο προαχθεῖσιν, ὡς ἐν μήκει χρόνου, μικροῦ του προσάψασθαι τῶν ἐκ τῆς γῆς, |
R II 459 πέντε δὲ ἐκείνων ἀποθανεῖν ὑποπτευθεῖσιν, οὐκ ἐλεγχθεῖσιν, ὧν ἂν εἷς ἐσώθη τις καὶ μάτην νομισθείς, τάχα δ' ἂν καὶ ἅπαντες. πολλὰ τοιαῦτα νόμιζε καθ' ἕκαστον ἔτος ἁμαρτάνεσθαι, βασιλεῦ.

27. Εἰσὶ δέ τινες οἳ πάσῃ μὲν τέχνῃ κτῶνται τὸ παρελθεῖν εἰς ἀρχήν, παρελθόντες δὲ οὐ τῆς αὑτῶν εἶναι φύσεώς φασιν οὔτε βασανίζειν ἄνθρωπον τὴν διὰ τῶν πλευρῶν βάσανον οὔτε ἐπὶ ξίφος παραδιδόναι τῷ δημίῳ. πρὸς οὓς εἴποιμ' ἄν, ὅτι χρῆν αὐτοὺς ἑαυτοὺς ἐγνωκότας ἰδιωτεύειν, ἀλλ' οὐκ ἐθέλειν ἄρχειν ἀδυνατοῦντας ἄρχειν. ἄρχοντος μὲν γάρ ἐστι τὸ καὶ ταῦτα δύνασθαι, οἱ δὲ τὸ μὴ ἄρχειν δύνασθαι σαφῶς

1 σημείωσαι περὶ μοναχῶν CAP^3V cf. O. Mueller Ant. Antioch. p. 34 not. 7 6 τοῖς ἐπιξιοῦσιν] ἤτοι τοῖς ἐγκαλοῦσιν V^2

1 αὐτῶν *IV* Got 5 τί *APIBV* Got | οὐκ ἔτι *AP* sed in hoc ʼ eras 6 στερηθῆναι Got 8 τοῦ *CAIBV* Got 9 δ' Re | τοῦ ante ἀποθανεῖν inser Re delevi | οὐκ ἐλεγχθεῖσιν in marg A^2 Got οὐκ ἐξελεχθεῖσιν Re 10 ὡς Got | εἷς ἐσώθη τις om in lac 9—10 litt *V* εἷς ἐσώθη Re εἰσωθῆι *A* Got εἰ σωθῇ *CPaPUIB* | καὶ del? 14 παρελθόντες Re ἐλθόντες libri Got | αὑτῶν *AP* sed in hoc ʽ e ʼ corr m^2, Re αὐτῶν *CPaIV* Got αυτῶν *U* αὐτῆς *B* 16 ἐπὶ om *Pa* 20 οἱ δὲ *UB* et inser P^2I^2 om reliqui libri edd sed „*sinė dubio deest aliquid, fortassis illa paucula* τῷ δὲ μὴ ταῦτα δύνασθαι“ Re inserui τὸ—δύνασθαι in lac 20 fere litt om *V* | μὴ scripsi μὴ δὲ *AIB* μηδὲ reliqui libri edd

ὡμολογήκασιν. εἰ γὰρ δὴ τὰ μὲν πράγματα τούτων ἀμφοτέρων δεῖται, καὶ βασάνων καὶ θανάτων, ὁ δὲ καὶ ταῦτα κἀκεῖνα φεύξεται, πῶς ἂν ἄρχων εἴη μὴ τὸ τῆς ἀρχῆς ἅπαν ποιῶν; βασάνῳ γὰρ τἀληθὲς ἐν πολλοῖς εὑρίσκοιτ' ἂν μόνῃ τῷ τε τῶν ἐξελεγχομένων θανάτῳ τάχ' ἄν τις τῶν πονηρῶν γένοιτο μετριώτερος. 28. τουτὶ δὲ ἄρχοντος ἔργον τὸν μὲν οὐκ ὄντα | ζῆν ἄξιον πέμπειν ἀποθανούμενον, τοὺς δ' ἄλλους R II 460 τῷ φόβῳ τῶν ἴσων κατέχειν. παντὶ γὰρ τῷ τοῖς νόμοις ἐναντία ποιοῦντι πολεμεῖν τὸν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς προσήκει τὸν βοηθεῖν τεταγμένον τοῖς νόμοις. σὺ δὲ βραδὺς μὲν ὢν τοὺς πόδας οὐκ ἂν ἧκες περὶ τάχους ἀγωνιούμενος εἰδώς, ⟨ὡς⟩ οὐ τῶν σῶν ποδῶν τὸ ἔργον, ἄρχεις δὲ οὔτ' εἰς φῶς ἄγειν ἀδικήματα δυνάμενος οὔθ' ὑπηρετοῦσαν τοῖς τοῦ νόμου προστάγμασι τὴν φωνὴν παρέχειν; εἶτα δεινὸν νομίζων, εἰ σοῦ φθεγξαμένου τις ἀποθάνοι δικαίως, οὐχ ἡγῇ δεινόν, εἰ σοῦ σιγῶντος πολλοί τινες ἀποθάνοιεν οὐ δικαίως;

29. Ἀλλὰ δῶμεν, ὦ βασιλεῦ, τοῖς οὐκ ἀρχικοῖς μὲν τούτοις, δεδιόσι δὲ τὰ τοιαῦτα τῶν εἰκότων τι πεπονθέναι. ὅταν δὲ ἄνθρωποι ῥύακας μὲν αἵματος

21 cf. t. II 112,15

5 εὑρίσκοιτ' scripsi e *V* εὑρίσκοιτο reliqui libri edd 6 μετρικώτερος Re 7 ὄντα ζῆν in ras 4 litt *P*³ 8 δὲ Re 9 παντὶ — 11 νόμοις citat praemisso titulo Τοῦ πρὸς βασιλέα ὑπὲρ τῶν δεσμωτῶν: λόγ. κδ Macar fol. 90ᵛ | γὰρ om Macar 11 τὸν om Macar, fortasse recte 12 εἶχες *CPa* sed in hoc γρ ἧκες in marg m² 13 ὡς inser in marg *I*³ om reliqui libri edd inserui 14 τἀδικήματα Cobet Coll. 136 15 προστάγμασι scripsi cum Cobeto πράγμασι libri edd 16 ; posui . libri edd | τίς *P* sed ´ eras, *IBV* 17 σιγῶντος scripsi e *CPaPUBV* · σιγῶν · σιωπῶντος *A* σιωπῶντος *I* edd 18 ; reposui e libris . edd 20 τί *BV*

ἐν τοῖς δικαστηρίοις διὰ τῶν μαστίγων ποιῶσι, τύπτωσι δὲ καὶ τὴν ψυχὴν ἀφέντας κωφὴν αἰκιζόμενοι γῆν καὶ τοὺς μὲν εἰς ποταμούς, τοὺς δὲ εἰς βρόχους ὠθῶσι διὰ τὸν φόβον, ὅταν οὖν οὗτοι πέμπωσιν ἐπὶ τὰ δεσμωτήρια φάλαγγας, ἐρρῶσθαι δὲ φράσαντες τοῖς περὶ ἐκεῖνα νόμοις ἐπ' ἄλλοις διατρίβωσιν ὡς δὴ φιλάνθρωποι δόξοντες εἶναι, τίς οὐκ ἂν ἀποπνιγείη; 30. ἐγὼ δὲ ἠξίουν αὐτοὺς εἰδέναι τε τὸ τοῦ Φοίνικος ἐκείνου καὶ μιμεῖσθαι, μᾶλλον δὲ ἐπίστανται μέν, μιμεῖσθαι δὲ οὐκ ἐθέλουσι. τί οὖν ἦν τὸ 'κείνου; τῶν ἐν Παλαιστίνῃ δεδεμένων τοὺς μὲν ἐτιμωρήσατο, τοὺς δὲ ἔλυσε τῷ δικαίῳ καθ' ἑκάτερον ἀκολουθῶν. ἔπειτα κάπηλοί τε ἦσαν ἐν ἑκάστῳ ⟨δεσμωτηρίῳ⟩ καὶ πίθοι καὶ ἐκ-
R II 461 πώματα καὶ σὺν ᾠδαῖς ἡ | πόσις. οὕτω δὲ τῶν ἐπιρρεόντων πραγμάτων ἑκάστῳ ταχεῖαν εὕρισκε τὴν τελευτήν, ὥστε μηδὲν ἔτ' αὐτῷ δεῆσαι δεσμωτηρίων. 31. παρελθὼν τοίνυν εἷς τις ἐρεῖ τῶν νῦν δὴ τούτων ταὐτὸ καὶ αὐτῷ πεπρᾶχθαι καὶ αὐλοὺς εἰσελθεῖν ἐκεῖσε. αὐλοὶ μὲν οὖν εἰσῆλθον, οὕτω δὲ καταγέλαστον ἐποιήσατο τὴν μίμησιν, ὥστε ἐν πολὺ χαλεπωτέροις τοὺς δεσμώτας γενέσθαι. οὐ γὰρ ἀπαλλαγὴν αὐτοῖς παρέσχε τοῦ πράγματος, ἀλλ' ἤμειψε τὸν τόπον

---

2 Il. ω 54. Arist. Rhet. II 3 p. 1380b 27 sq. 5 cf. ad p. 11, 16 7 cf. p. 203, 10

---

3 τους (bis) *I* | ὠθοῦσι *PaU* 5 φάλαγκας *I* 7 δόξαντες *B* | οὐκ] οὖν Got 8 τε in τὸ corr *P*² om *PaUIB* | τὸ om *CAP* Got 10 οὖν ἦν in ras 3 litt *P*³ ἦν inser *I*² om *C* | 'κείνου *P* sed ' eras 11 τους (2) *P* 12 ἑκάτερον *V* edd ἕτερον reliqui libri 13 δεσμωτηρίῳ inserui 17 εἴ *V* 18 αὐτῷ Re αὐτῷ libri Got | εἰσελθεῖν *P* sed εῖ in ras m² εἰσελθὼν *U* 19 ἐκεῖσε· *P* sed · in ras, Got ἐκεῖσε; *UI* 20 ὥστ' Re 22 τρόπον *CPa* sed in hoc γρ τόπον in marg m²

τοῦ δεδέσθαι μένοντος. ἐπὶ γὰρ τὸ τῆς δευτέρας ἀρχῆς οἴκημα πέμπει τὰ σώματα πολλοῖς πολλὰ προστιθείς, ὥστε ἀλλήλους καταπατοῦντες ἀπώλλυντο. τοιαῦτα τῶν καλῶν τούτων αὐλῶν ἀπέλαυσαν οἱ ταλαίπωροι. εἶτ' ἐν οὐ πολλαῖς ἡμέραις αὖθις εἶχε πλείους ἢ πρόσθεν τὸ οἴκημα. καὶ ταῦτα οὐκ ἠγνοεῖτο μέν, ἐκείνῳ δὲ ἐδόκει.

32. *Φανήτω δὴ κἀνταῦθα τὸ τῆς σῆς φιλανθρωπίας, ὦ βασιλεῦ. καὶ ὡς μὲν ἔθηκας νόμον βοηθοῦντα τοῖς δεθεῖσι περὶ τὸν χρόνον, τοῦτο δέ ἐστιν εἰς τὴν σωτηρίαν αὐτῶν, οἶδα. οἶδα μέντοι κἀκεῖνο, ὅτι ἅπερ ἂν οὐ κειμένου τοῦ νόμου, ταῦτα καὶ γεγραμμένου πέπρακται. οὐ γὰρ ὄντων τῶν βεβαιοῦν αὐτοὺς ἐθελόντων δικαστῶν γράμματά εἰσι | μόνον, τοῖς* R II 462
ἀδικουμένοις δὲ οὐ παρέπονται ποιοῦντες αὐτοὺς τοῖς παρ' ἑαυτῶν ἔργοις τῶν ἠδικηκότων κρείττονας. 33. *ἀλλ' ὅταν σὺ μέν, ὦ γενναῖε, νομοθετῇς ἃ προσήκει, βραχὺς δὲ τούτων ᾖ λόγος τοῖς ἐπὶ τοῦ δικάζειν καὶ τὴν αὐτῶν γνώμην ἀντὶ τῶν σοὶ δοκούντων ποιῶσι κυρίαν, οὔτε οὐκ εἰδέναι ταῦτα ὑμᾶς καλὸν οὔτε εἰδότας φέρειν ῥᾳδίως, ἀλλ' ἐν τῇ τῶν ἐπανισταμένων ὑμῖν μερίδι τοὺς τοιούτους θετέον καὶ μισητέον, ὥσπερ ἐκείνους. καὶ γὰρ οὗτοι τὰ ὑμέτερα ὑμᾶς, καθ' ὅσον*

---

2 cf. p. 186, 9 9 Cod. Theod. IX 3, 6 cf. p. 356 12 cf. p. 174, 14 sq. 14 cf. p. 77, 4 sq. 17 cf. t. II 408, 6

---

4 *καλῶν* om *B* | *αὐλῶν τούτων B* | *ἀπήλαυσαν CPaB* cf. p. 168, 7; 338, 17 5 *πρόσθεν* scripsi e *CPI* sed in hoc *ν* add m[3], *BV* *πρόσθε* reliqui libri edd 7 *δ'* Re 10 *δ'* edd 11 *αὐτῶν* scripsi auctore Re *αὐτὴν* libri edd 15 *παρέπονται* scripsi e *V* *παρέσονται* reliqui libri edd | *ἀστοῖς B* 17 *νομοθετῆς I* sed *ης* ex *εις* corr m[3] 19 *αὐτῶν IV* Got 21 *ἡμῖν V* 23 *καθόσον UV*

οἷοί τε εἰσίν, ἀφαιροῦνται τά γε τῶν πονούντων ὑπὲρ τῶν ἐθνῶν καὶ ζώντων ἀτιμάζοντες καὶ οἷς ποιοῦσι λύοντες. εἰ δὲ εἷς ὁ πρῶτος τοῦτο τολμήσας ἐδεδώκει τῷ νομοθέτῃ δίκην, ἴσχυον ἂν οἱ νόμοι. 34. καὶ μὴν κἀκεῖνό γε ἠξίουν κάλλη προστιθέναι ταῖς πόλεσι φάσκοντας ἔχειν τινὰ δεῖξαι καὶ δεσμωτηρίων πρόνοιαν. οὗ μεγάλα ἂν ἦν ἀπὸ μικρῶν ὀνῆσαι χρημάτων. ἐπειδὴ γὰρ τοῦ δεῖν ὡς πλείστους ἀνθρώπους ἐπιθυμοῦσιν, ἐχρῆν αὐτοὺς δήπου μηδὲ τῶν δεξομένων αὐτοὺς ἠμεληκέναι τόπων· ὡς οὐχ οὕτω δεῖ τοῖς ἀδέτοις τῆς ἀπὸ τῶν τοίχων φαιδρότητος, ὡς τοῖς δεδεμένοις τοῦ μετ' εὐρυχωρίας διαφέρειν τὰ κακά.

---

5 cf. t. II 293,6

---

8 δεῖν] ἤτοι δεσμεῖν V^2 cf. p. 380,10

---

3 ante ὁ ras 2 litt *I* | πρώτως *B* 5 ἠξίουν κάλλη] „*fort.* τοὺς *erit interponendum*“ Re 7 οὗ *V* Re οὐ reliqui libri Got | ὀνῆσαι *C* sed ο ex ω corr, *V* Re ὠνῆσαι reliqui libri Got 8 ἀνθρώπων *Pa* 9 μὴ δὲ *APIBV* Got 12 τέλος τοῦ περὶ τῶν δεσμωτῶν λόγου subscr *A*, πρὸς βασιλέα περὶ τῶν δεσμωτῶν *P*, περὶ τῶν δεσμωτῶν in marg *I*

XLVI.

Oratio κατὰ Φλωρεντίου aliquantisper post annum 387[1]) ad Theodosium conscripta 'corporis' fere finibus circumscripta mansit. Parvus igitur numerus est codicum quibus ad nostram aetatem pervenit. Sunt autem hi novem:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIV fol. 306ᵛ diversis manibus[2]) exaratus. Vide p. 164 et t. I p. 10 sq. Contuli.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 201. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 205ᵛ. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Cheltenhamensis 10618 saec. XVII/XVIII fol. 5 a Leonardo Adami e Palatino transcriptus desinit fol. 5ᵛ verbis τοῖς ἐχθροῖς p. 381, 9. Vide t. I p. 282 sq.

5. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 244ᵛ. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

---

1) Nam motus Antiocheni qui vere anni 387 ortus erat sedati (cf. p. 147 not. 1) in oratione p. 394, 5 sq. mentio fit. Atque inter hunc et Florentium duorum ἀρχόντων imperium intercessisse Libanius in Vita t. I p. 192, 8 — 197, 23 testatur, si quidem quae de Florentio in oratione p. 380, 3; 382, 24; 383, 6 et 16; 399, 22 dicuntur, ei conveniunt quem tertium illis duobus successisse dicit in Vita p. 197, 4 sq. Cf. Sieversium p. 189.

2) Nam alia atque antecessit manus conspicitur in folio 307ʳ inde a verbo ἀγανακτῆσαι p. 381, 12 usque ad ἡγεῖτο γάρ p. 382, 19 et in folio 308ᵛ inde a καὶ ἔδει p. 386, 12 usque ad ἡ τιμωρία p. 387, 17 et in folio 309ʳ inde a στερῆσαι p. 387, 23 usque ad finem; alia in folio 307ᵛ inde a vocabulis ὅπερ αὖ p. 382, 19 usque ad βιαζομένου λόγου p. 386, 12.

6. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 267v. Vide t. I p. 24 sq. Contuli.

7. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 168. Vide t. I p. 211 sq. et 392.

8. Vaticanus gr. 81 (= Va) saec. XV fol. 233. Vide t. I p. 209 sq. Contuli.

9. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 252. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

Qui quo necessitudinis vinculo inter se coniuncti sint, stemma supra p. 45 prolatum tibi ostendit.

Nullum locum excerptum inveni.

Primus anno 1627 orationem in lucem protraxit Morellus t. II p. 421—432 *e codicibus,* ut ipse in Indice praemisso ait, *mnss. Vatic. Bibliothec. et Bavarica Palatino,* quibus codices Vaticanum 81 et Palatinum 282[1]) significavit, re autem vera, ut lacunarum lectionumque consensus docet, fere e codicis Vaticani 81 apographo ab Allatio[2]) facto. Quod oratio media in sententia voce ἄπιτε p. 398,2 desinit, quamquam in codice Vaticano integra exstat, non mirabitur qui eorum meminerit quae de neglegentia Morelliana plus semel monui[3]).

Cuius editionis Reiskius postquam plurima vitia Animadversionum volumine quinto p. 242—258 divinando sanavit, orationis integrae multis locis ex Augustano codice emendatam editionem praeparavit quae ab uxore t. II p. 463—493 prelis commissa est. In hanc etiam magna pars 'Animadversionum' transiit.

Pauca correxit Sintenis.

---

1) Is sane iam anno 1623 bibliothecae Vaticanae illatus est, sed Morellus prius apographum nactus erat. Cf. p. 121 sq.
2) Cf. t. I p. 58.
3) Cf. p. 190. 209; t. II 234 et 537.

XLVI.

ΚΑΤΑ ΦΛΩΡΕΝΤΙΟΥ.

1. *Οὐδὲν καινόν, ὦ βασιλεῦ, πέπρακταί μοι* R II 463 *μὴ προσιόντι τούτῳ τῷ τηλικαύτην ἀρχὴν ἐν νεότητι λαβόντι μετὰ πολλὰς ὡς αὐτὸν ὁδούς μοι γεγενημένας. διὰ συχνῶν γὰρ ἐγὼ τοιούτων ἀφῖγμαι μεταβολῶν οὐ διὰ τὴν ἐμαυτοῦ κακίαν, ἀλλὰ διὰ τὴν τῶν οὐ δυνηθέντων ἐφ' ὧν ἔδειξαν μεῖναι. καὶ οὐκ αἰσχύνομαι μεμφόμενος ὃν πρότερον ἐπῄνουν, ἕτερον γεγενημένον ὁρῶν. τοὐναντίον γὰρ αἰσχρὸν ἂν ἦν, εἰ μεταβεβλημένων ἐκείνων μὴ τοῖς πράγμασιν ἠκολούθουν, ἀλλ' ἦν ὁ αὐτὸς πρὸς τὸν οὐκέτι τὸν αὐτόν.* 2. *ὃ δὴ καὶ νῦν συμβέβηκεν. ἕως μὲν γὰρ ἑώρων | Φλωρέν-* R II 464

C = Codex Chisianus
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
I = Marcianus append. XCI 2
B = Barberinus II 41
Va = Vaticanus gr. 81
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII

---

1 *μη̄* ante *κατὰ A*, *τοῦ αὐτοῦ V*   *μη'* post *φλωρεντίου C* sed *νθ'* in marg in ras m[2], *λβ Va*, *λόγος τριακοστός η̄ος V* rubr sed *θ* supra *η* scr m[2]   *λόγος λδ'* in marg *I*[3], *μζ B* rubr   2 *κακὸν* Mor   5 *γὰρ* inser *I*[2]   6 *τὴν* (2) om *I*   7 *ἔδοξαν V*   8 *γεγενημένων I*   11 *ὁ* inserui e *V* om reliqui libri edd | *οὐκ ἔτι A*

τιον τουτονὶ πρὸς τοὺς ἀρχομένους ἥμερον, βέλτιστόν τε ἡγούμην καὶ ἐπαίνων ἄξιον· ἐπεὶ δὲ εἶδον χαλεπόν τε καὶ ἀνήμερον καὶ τῶν ἐπὶ τούτοις μέγα φρονούντων οὐδὲν διαφέροντα, καλῶς ἔχειν ἡγησάμην τὸν εἰ φανεῖται φιλάνθρωπος ἐρυθριῶντα φεύγειν.

3. Ἄκουσον δέ, ὦ βασιλεῦ, πῶς ἅπαν τοῦτο ἔσχεν. Ἧκον ἐκ Κιλικίας φθάσαντες τοῦτον οἱ σύνδικοι. προσελθὼν οὖν αὐτοῖς ἠρόμην, εἰ μέμνηται τῶν περὶ Ὀδυσσέως εἰρημένων Ὁμήρῳ καὶ ὅστις ἦν πρὸς τοὺς Ἰθακησίους. καὶ λίαν ἔφασαν καὶ οὔτε δεῖν ἡδέως οὔτε πλήττειν. ἥσθην ἐγὼ ταῦτα ἀκούσας καὶ εἶναι τοιοῦτον αὐτὸν διὰ τέλους εὐξάμην, ἀδύνατα ζητῶν, ὡς μετὰ ταῦτα ἔγνων. εὐθὺς μὲν γὰρ ἕνα τῶν πολιτευομένων τῆς ἡμετέρας οἰκίας λύοντα τὰς ἐπενεχθείσας αἰτίας δεσμώτην ἐποίησεν ἐγγυητῶν οὐκ ἀποροῦντα, οἳ ὅταν ὦσι, δεσμὸς οὐκ ἔστιν ἐπὶ μικραῖς αἰτίαις, οἷαι ἦσαν αἱ τότε. δεομένου δέ μου λῦσαι μόλις μέν, ἔφη δὲ λύσειν. εἰπὼν δὲ εἴα δεδέσθαι, ὥσθ᾽ ἑτέρας ἐκείνῳ δεῆσαι βοηθείας. 4. ἔπειτα ῥήτορα τῶν ἐν δόξῃ τοῦ συνδικεῖν ἀφελκύσας ἔπεμψε περὶ μέτρα γῆς |
R II 465 οἰμωξόμενον, ὅτι ποτὲ ῥητορεύων ὑπὲρ τῶν αὐτῷ μισθὸν δεδωκότων οὐδὲν παρέλιπεν ὧν ἐνόμιζε συμ-

3 cf. t. I 197, 24 sq. 9 Od. β 233. ε 11 sq.

5 *φανεῖται* om Re 8 *μέμνηνται B* 9 *εἰρημένων* om *I* 10 *ἥίεσθαι* Mor sed γρ *ἡδέως* in marg 12 *διατέλους AV* | *ηὐξάμην* Re 13 *μεταταῦτα IB* | *ταῦτ᾽* Re | *γὰρ* om *I* 14 *ἐπανεχθείσας* Mor 15 *αἰτίας V* Re *οἰκίας* reliqui libri sed in *αἰτίας* corr C^2, Mor cf. p. 386, 6 16 *μακραῖς APIB* 17 *λύσαι I* 19 *δεῆσαι* scripsi auctore Re *δεήσειν V* Mor *δεήσει* reliqui libri Re | *τῶν A* sed in *τὸν* corr, Re *τὸν* reliqui libri sed *το* in ras P^2, Mor 22 *οὐδὲν δεδωκότων* inter *δεδωκότων* et *οὐδὲν* libri excepto *Va*

φέρειν εἰρῆσθαι. οὕτως ἠξίου χρῆσθαι τοῖς παρὰ τῆς ἀρχῆς. ὃν γὰρ οὐκ ἂν ἄλλως ἐποίει κακῶς, οὐ γὰρ εἶχεν, ἐπὶ τοῦτον ἐχρῆτο τῷ θρόνῳ. 5. ἄνδρα τοίνυν δεξιὸν ἐπὶ πλεῖστον ἥκοντα νοῦ καὶ βιβλίων [τε] γέμοντα καὶ πλεῖστα διῳκηκότα καὶ ὡς οὐκ ἂν ἕτερος καὶ τὴν ἀγορὰν διὰ πάντων ἀμείνω πεποιηκότα ἐμπειρίᾳ τε τῇ περὶ ταῦτα καὶ δικαιοσύνῃ, τὸν δὴ τοιοῦτον ὑβριζόμενον ἐν τῷ θεάτρῳ παρὰ τῶν αὐτοὺς πεπρακότων τοῖς ἐχθροῖς τοῖς ἐκείνου προὔδωκεν ἀσελγέσι καὶ τρόποις καὶ ῥήμασι καὶ νόμοις ἐναντίοις. καίτοι χρῆν ἑπόμενον ἀρχόντων εὐδοκίμων παραδείγμασι συλλαβεῖν τινας τῶν ὑβριστῶν, ἀγανακτῆσαι, δίκην λαβεῖν τοῦ θράσους παρ' ἀνθρώπων ὑπὸ τῆς τῶν ὀρχηστῶν πορνείας τρεφομένων, μὴ τῶν ἔργων πιστοτέρας νομίσαι τὰς βλασφημίας. καίτοι καὶ εἴ τι δίκαιον ἦν ἐν τοῖς κατ' αὐτοῦ λεγομένοις, οὐ τὸ θέατρον ἦν χωρίον τουτοισὶ τοῖς δικαίοις, ἀλλ' ἴσμεν οὗ τὰ τοιαῦτα ἐξετάζεται. τούτου δὴ λαχόντα δίκην ἐπὶ τὸν ἔλεγχον βαδίζειν ἔδει καὶ δεικνύντων μὲν ἀδίκημα κακὸν νομίζειν τὸν ἐξεληλεγμένον, καταψευσαμένων δὲ πάλιν ἀπαιτεῖν δίκην τὴν τῆς συκοφαντίας. 6. ὁ δ' ἀπὸ | ψιλῶν τῶν αἰτιῶν τοὺς μὲν Αἰακοὺς ἐνόμισε, R II 466
τὸν δὲ Εὐρύβατον καὶ μήτε καλέσας μήτ' ἐρωτήσας

23 cf. ad p. 37,7

22 *Αἰακοὺς* ἤτοι δικαίους· *Εὐρύβατον* συκοφάντην δόλιον, τοιοῦτος γὰρ Εὐρύβατος V^2

4 τε om V cancellavi 6 καὶ del? 8 αὐτοὺς *I* Mor sed in hoc γρ αὐτὸν in marg 13 τῆς τῶν *P* sed ῆς et ων m^3, τ (2) et ˜ in ras m^3 14 μηδὲ? 15 καὶ om Mor 16 ἐν — 17 ἦν om *B* 18 λαχόντα scripsi auctore Re coll. p. 196,20 λαβόντα libri edd 20 καταψευδομένων *V* 21 ὁ *A* ὅ *P* sed ʹ e ˋ corr m^2, *BV* 23 δ' Re

μήτε κρίνας ἐξήλασε τῆς τάξεως ἐφ' ἧς ἦν τῶν ἐν τῇ βουλῇ τὸν ἄριστον, ὃν πολλοὺς πρότερον ὑπερβὰς ἐπεποίητο φίλον εἰδὼς καὶ τὸν πατέρα τὸν αὐτοῦ χρώμενον τῷ πολιτευομένῳ. ὧν οὐδὲν ὁ Φλωρέντιος αἰδεσθεὶς ἐκολάκευσε τοὺς τοῦ δήμου μοχθηρούς, οἷς ὅσα βουλομένοις ἦν ἐψηφίζετο.

7. Παρῄνει μὲν οὖν μοι καὶ ταῦτα πόρρωθεν αὐτὸν ὁρᾶν καὶ ζημίαν ποιεῖσθαι τὴν ὁμιλίαν τὴν πρὸς τὸν ἀρετῆς ἠμεληκότα, ὁ δὲ καί τινα τούτοις προσέθηκεν ἕτερα τὴν αὐτὴν ἔχοντα συμβουλήν. τοὺς γὰρ ἀθλίους τούτους τοὺς ἐν ὠνῇ καὶ πράσει τῇ τῶν ὠνίων ζῶντας συλλέξας διὰ τῶν ῥαβδούχων, τουτὶ δὲ ἦν λῆμμα ἑκάστῳ τῶν ῥαβδούχων ποιῆσαι τὸν εἰλημμένον, εἰ γὰρ μὴ τοῦθ' ὑπέμενον, ἤγχοντο ἄν, τὴν νύκτα τοίνυν ἀνηλωκὼς ἐν τῷ σκοπεῖν, ὅ τι χρὴ παθεῖν τοὺς ἐχομένους, πληγῶν ἐποίησε τὴν ἡμέραν, πληγῶν ὅσαι γένοιντ' ἂν καθ' ἕκαστον ὑπὸ νέων πεντεκαίδεκα, |
R II 467 τοῦ τὸν πρότερον ἀποκαμεῖν εἰσάγοντος τὸν διάδοχον. ἡγεῖτο γάρ, ὅπερ αὖ καὶ ὁ πατήρ, σιδήρου τὰ νῶτα τοῖς τυπτομένοις εἶναι. 8. καὶ πρῶτος ἐκεῖνος ἐτόλμησε πληγαῖς ἐργάσασθαι θάνατον, οὗ μαθητὴν ἔσχε Τατιανόν, ἐκεῖνος δὲ τὸν υἱόν. καὶ ᾤμην γε τοῦτον ἐγὼ τοῖς ἐκείνων αἰσχυνόμενον μηδετέροις ἕψεσθαι μηδ' ἀντ' ἀνθρώπου θηρίον ἔσεσθαι, ὁ δ' ἄρα ἐνόμιζεν

22 cf. ad p. 41,7. Zos. IV 45. Cf. Sievers p. 266

3 αὑτοῦ *CIV* Mor 6 ὅσα scripsi e *V* ἃν *A* ἂν reliqui libri Mor ἃ ἂν Re 8 τὴν (2) om *B* 10 αὑτοῦ *C* 13 τῶν εἰλημμένων Mor 14 ἤγχοντ' Re οἴχοιντ' Mor 17 πέντε καὶ δέκα *CA* edd | ἐκ post πεντεκαίδεκα *CV*, lac. 3 litt *P*, 8—9 *VaB* λείπει ἢ ἐκ̅ in marg *A* 21 ἐργάζεσθαι Re 23 ἐκεῖνον *I* 24 μὴ δ' *APIBV* | ὃ *A* ὅ *IBV*

οὐδ' ἄρχων γεγενῆσθαι μὴ τοιαῦτα ποιήσας. ἐφ' ἃ καλούμενοι παρὰ τῶν ἑκάστοις οἰκείων παῖδες ἰατρῶν ὁρῶντες τοὺς ὀρωρυγμένους ὑπὸ τῶν μαστίγων ἐν τοῖς σώμασι βόθρους ἀνεπήδων ὡς οὐδὲν ἔχοντες ἀποχρῶν. καὶ τότ' ὄντως ἄρχειν ὁ θαυμάσιος ἐνόμισεν, ὅτε ταῦτ' ἐπύθετο. αἰσχρὸν γάρ, ὡς ἔοικεν, ἡγεῖτο τὸ μετὰ σοῦ φιλάνθρωπος καὶ εἶναι καὶ καλεῖσθαι.
9. τοῦτον οὖν οὐ προσεροῦμεν ἀνδροφόνον, δι' ὃν οἴχονταί τινες, ὅτι μὴ ξίφει τοῦτ' ἔδρασεν; ἀλλ' αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ τὸ δεινότερόν ἐστι. τίς γὰρ οὐκ ἂν ἕλοιτο τῶν ἐπὶ θάνατον ἀγομένων οὕτω μᾶλλον ἢ 'κείνως ἀποθανεῖν; | πᾶς ἄν, πλὴν εἴ τις τὴν ἐν R II 468
ταῖς πληγαῖς διατριβὴν μιᾶς τομῆς ὀξείας κουφότερον ἡγεῖται. ἐγὼ δὲ καὶ τῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς ἀποκτιννύντων τοὺς ξίφει τῶν διὰ μακρῶν ἀλγημάτων ἡγοῦμαι μετριωτέρους. ὁ δ' οὓς δίδωσιν ὁ νόμος ἀποκτείνας οὐκ οἰόμενος εἶναι φονεύς, διότι μὴ σιδήρῳ, διπλῇ τὸν νόμον ἀδικῶν ἴστω, καὶ τοῦ ζῆν ἀποστερήσας καὶ λυπηροτέρῳ τρόπῳ. Περσῶν δὲ Ῥωμαῖοι πολλοῖς τε ἄλλοις βελτίονες καὶ τῷ τελευτῆς τρόπον εὑρεῖν ταχὺν οὐκ ἐπὶ πολὺν ἐκτεινόμενον χρόνον. σὺ δὲ πληγαῖς ἀναλώσας ὃν οὐκ ἀπέκτεινας ξίφει, καθαρὸς εἶναι λέγεις; καὶ τίς ἀνέξεται;

2 t. II 552,16. Luc. Dips. 5. Hist. conscr. § 7 7 cf. t. II 428, 9 sq.; 393, 1 sq. 16 cf. t. I 198, 2

1 ἂν γεγενῆσθαι *B* 5 ἐγνώρισεν *V* ἐνόμιζεν Mor 7 ὀνομάζεσθαι *I* 9 ὡς οἴονταί τινες Mor sed in marg γρ. δι' ὃν οἴχονταί τινες 12 'κείνως reposui e *CAP* sed in hoc ' eras, *BV* κείνως reliqui libri edd 16 ὁ δ' οὓς om in lac 4—5 litt *B* | ὃ *C* | οὓς Re οὖν libri Mor sed in hoc γρ δίδωσιν | ὁ νόμος] ὁμοίως Mor 17 διπλῇ *PIB* cf. ad p. 142, 6 20 τοῦ Mor

10. Ἠδίκουν γάρ, φησίν, οἱ κάπηλοι περὶ τὰ μέτρα τοὺς πίνοντας. ἀδικούμενοί γε, ὦ βασιλεῦ, παρὰ τῶν πινόντων καὶ αὐτοὶ οὐ πάντων μέν, οὐκ ὀλίγων δέ. εἰ μὲν οὖν ἠδίκουν οὐκ ἀδικούμενοι, δίκης ἄξιοι· εἰ δ' ὑπὸ τοῦ πάσχειν κακῶς ἐποίουν, τίς οὐκ ἂν συγγνοίη; οὐ γὰρ βουλομένων τοῦτο ἦν, ἀλλ' ἠναγκασμένων. οἷς δέ ἐστι καταφυγὴ καὶ τὸ παραιτησόμενον, οὐ φονευτέον. 11. τί οὖν ἀδικοῦνται, βούλει μαθεῖν, ὦ βασιλεῦ; πολλαὶ μὲν αἱ ἀρχαί, ἔνι δὲ καθ' ἑκάστην φάλαγξ, καὶ τούτων αὖ καθ' ἑκάστην κήρυκες,| R II 469 ἡμεροδρόμοι, βασανισταί, ἔνι δὲ καὶ ἄλλα ἄττα ἔργα ποιοῦντα προσηγορίας. οὗτοι δὴ πλῆθος ὄντες εἰσπίπτοντες εἰς τὰ καπηλεῖα πολλάκις ἑκάστης ἡμέρας πίνουσιν ὅσον ἂν μέθην ποιήσειεν, οὐκ οἶνον μόνον, ἀλλὰ καὶ ἃ τούτῳ ἐν μίξει. ἀριθμεῖ δὲ οὐδεὶς τὰ ἐκπώματα, οὐκ ἀνήρ, οὐ γυνή, οὐχ υἱός, οὐ θυγάτηρ, ἀλλ' ἢ δεῖ σιγᾶν ἢ ἀπολωλέναι. τοῖς γὰρ αὐτῶν χρῆσθαι λέγουσι καὶ εἶναι δεσπόται τῶν τε πίθων ὁμοίως καὶ ὧν εἰσιν οἱ πίθοι. 12. οἱ μὲν οὖν ἐπιεικέστεροι τὸ ἔκπωμα καταθέντες καὶ προειπόντες οἶνον ἀμείνω περισκοπεῖν ἀπῆλθον, οἱ δ' αὐτοῖς ἐκπώμασιν. ὀβολὸς δὲ οὐδὲ παρ' ἑτέρων, ἀλλ' ὁ μὲν κάπηλος ὠνεῖται, οἱ δ' ἐμπίμπλανται δόντες οὐδέν. εἶθ' οἱ μὲν ἀπῆλθον,

---

7 cf. Thuc. I 90,2 cum nota Kruegeri

---

4 οὐκ ex οἱ corr A^2 7 δ' Re | παραιτούμενον Mor 10 ἂν V 11 ἅττα CA edd quod correxit Boissonadius Not. et Extr. XI 2, 155 12 ὄργανα Mor | λοιδορίας coni Mor 15 ἃ inserui | τούτῳ scripsi τούτοις libri edd οὐχ οὗτοι μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅστις συμμίξῃ (vel αὐτοῖς συμμίξῃ) coni Re 16 οὐ (2) — 18 λέγουσι om B . 17 αὐτῶν I Mor 21 οἳ A οἵ P sed ´ e ` corr m^3, IBV | δὲ Re 22 οἳ A οἵ IBV 23 ἐμπίπλανται CIBV Mor cf. t. I 442, 10; II 209, 1; 258, 13

οἱ δ' ἦλθον. δεῖ δὲ προκεκρίσθαι τῶν διδόντων τὸν τῶν προῖκα πινόντων φόβον. βαλαντίου δὲ οὐ λυομένου πολὺ τὸ πινόμενον. πίνει δὲ οὐκ αὐτός τις μόνος, ἀλλὰ καὶ ὃν εἰσάγει νῦν μὲν συγγενῆ, νῦν δὲ συνήθη. 13. *τούτους ἀρίθμει, βασιλεῦ, τοὺς ὑπὸ τῷ τὸ ἔθνος ἄγοντι, τοὺς ὑπὸ τῷ πλείονα,* | *τοὺς ὑπὸ* R II 470 *τῷ στρατηγῷ καὶ μηδὲ δύ' ἄρχοντε πίνοντε παραλίπῃς, οἷς ἀγροὶ τὰ ἐργαστήρια μικροῦ πάντα. ἀφ' ὧν γὰρ ἕκαστοι πωλοῦσι λαμβάνουσι τῷ λογιστῇ προσγινομένου τοῦ συνδίκου. τὸν δὲ ἐγκαθήμενον λόχον τί οἴει; ἆρα ἀγαπᾶν τῇ παρὰ σοῦ τροφῇ; καὶ τίς οὐκ οἶδε τὴν ἁρπαγὴν ἣν ὁ πωλῶν ἐπισχεῖν μὲν οὐκ ἐπιχειρεῖ, μὴ παροξύνῃ, δεῖται δὲ ἐλάττω γενέσθαι; οὗτοι δὲ οἱ στρατιῶται πάνθ' ἁπλῶς ἐπέρχονται πανταχόθεν ἕλκοντες καὶ εἰ μὴ κρέας ἤ τι τῶν τοιούτων ἔνι, φέροντες ἀργύριον.* 14. *ἀγείρουσι δὲ οὐχ οἱ μάχιμοι μόνον, ἀλλὰ καὶ οἷς ὁ βίος ἐν ἐκείνοις γελωτοποιεῖν. ἀρκεῖ δὲ εἰς τὸ ποιεῖν τὰ τῶν ταλαιπώρων ἐλάττω καὶ λέων τιθασὸς καὶ ἄρκτος καὶ πάρδαλις καὶ κύων μεγέθει διαφέρων, ἤδη δὲ καὶ πίθηκος. καὶ ὁ μὲν αὐλήσας εἰσέπραξεν, ὁ δὲ μετὰ σύριγγος ἐρχόμενος, ὁ δὲ Πᾶνα ποιήσας αὑτόν, ὁ δὲ Σειληνόν, Βάκχην δὲ ἕτερος. ἂν*

---

5 cf. p. 229,13; 299,22

---

1 *οἳ A οἵ PIBV* 2 *φόβων I* | *βαλλαντίου AP* cf. ad p. 111, 5 3 *δ'* Re 4 *εἰσάγει* Mor *εἰσάγοι* libri Re 5 *συνη* cum ras 2 litt *I* | *τούτοις V* Mor 7 *μὴ δὲ APIBV* | *δύ'* reposui e libris *δύο* edd | *παραλίποις V* 9 *προσγινομένου C* sed *ι* ex *ε* corr, Mor *προσγενομένου* reliqui libri Re 10 *δ'* Re | *ἄρα CA* Re 15 *καὶ εἰ* scripsi *εἰ καὶ* libri edd | *ἢ τί V* 16 *οὐχ οἱ P* sed *ι* supra *οἱ* pos m² *οὐχὶ C* 18 *λέων τίθασος* e *λέοντι θάσος* (1 litt ante *θ* eras) corr *A²* 19 *τίθασος I* cf. p. 303, 7 22 *βάκχον V*

δὲ καὶ μηδὲν ᾖ τούτων, τὸ κέρας ἀπέχρησεν, ᾧ τὸ χεῖλος ἀργύρῳ κεκόσμηται. 15. τὸ δὲ ἐν μείζονι τῇ τῆς δόσεως ἀνάγκῃ ὁ πευθὴν καὶ τὰ τούτου καὶ ὦτα καὶ ὄμματα. καὶ τῷ λίαν ἀναμαρτήτῳ πάντα ἡμάρτηται R II 471 τούτου βουλομένου. | κἂν ᾖ μέτριος, ὑβριστής ἐστι. λῦσαι δὲ τὰς αἰτίας κἂν ᾖ ῥᾴδιον, εἰπεῖν οὐκ ἔστιν. οἵ δ' ἐν Συβαριτικῇ μὲν τραπέζῃ δέχεσθαι τοὺς ἐπιτηδείους ἐθέλοντες, ἀναλίσκειν δὲ οὐ βουλόμενοι τοῖς τῶν ἄλλων κακοῖς ἑστιάτορές εἰσιν. εἶθ' οἱ μὲν ἀριστῶσιν, οἵ δὲ ἐπανέρχονται οἴκαδε ταῖς γυναιξὶ τὰς μαχαίρας φέροντες καὶ τὸν περὶ τοῦ φόβου τοῦ πάντα βιαζομένου λόγον. 16. καὶ ἔδει μὲν ἐν τῷ πευθῆνι τοῦτο ἑστάναι, νῦν δὲ πᾶς ἀφ' ὁτουοῦν σχήματος τῶν βασιλείων μετέχων καὶ οὗτος ἀξιοῖ τῶν αὐτῶν ἀπολαύειν, τοσούτῳ μετριώτεροι τῶν πευθήνων ὄντες, ὅσῳ φασὶ δώσειν, εἰ καὶ ψευδεῖς αἱ ὑποσχέσεις. καὶ ὑπὲρ τούτων οἶδα πολλὰ τραύματα καὶ δάκρυα γεγενημένα τοῦ στενωποῦ ταῦτά με διδάσκοντος τοῦ ἐν τῷ βουR II 472 λευτηρίῳ. πολλοὶ γοῦν λόγοι τοῖς ὀδυρμοῖς | τῶν παιομένων διεκόπησαν. τί οὖν θαυμαστόν, εἰ παρὰ τῶν κλοπῶν τῶν τοιούτων ἔπραξάν τι περὶ τὰ σταθμὰ τοιοῦτον οἷον οὐκ ἄν, εἰ μὴ ταῦτα ἔπασχον;

---

2 Od. δ 616. ο 116 3 cf. p. 42, 20 et ad t. II 294, 10; 297, 11 7 cf. t. II 544, 7 11 cf. p. 296, 24 et ad p. 280, 12 18 cf. p. 347, 16; t. I 318, 18

---

2 δ' Re 5 καὶ ᾖ Mor sed κἂν ᾖ coni | ἔστιν *P* 7 συβαριτικῇ *P* sed η in ras m² 8 δ' Re 9 οἱ θ' *B* 10 δ' Re 13 ὅτου οὖν *A* edd ὁτοοῦν *I* 14 βασιλειῶν *CA* sed in hoc ˜ eras, *I* | οὗτος *V* Re ` οὕτως reliqui libri edd 18 ταῦτα μεταδιδάσκοντος *V* 19 γ' οὖν *A* | τῶν om in lac 3—4 litt *B* τοῖς reliqui libri Mor τοῖς τῶν Re 21 „*post* τοιούτων *deesse videtur* ἀναγκασθέντες *aut* διδαχθέντες" Re at cf. t. I 245, 7; 275, 12 | στάθμα *APB*

17. *Ἀλλ' ἐνταῦθα μὲν χλαμύδες καὶ ἀναξυρίδες καὶ ὄνομα πολεμίων, εἰ καὶ μὴ κινδύνων ἔρως, τῶν δὲ κηφήνων τούτων τίς ἂν ἐνέγκαι τὰς γαστέρας τῶν ἐν ἀργίᾳ τὴν ἑτέρων ταλαιπωρίαν ἐσθιόντων; τίνας δὴ λέγω τούτους; οἷς ἔργον ἓν τοῦτο τὰς τῶν κρατούντων λέγειν ἐν τοῖς θεάτροις εὐφημίας. ἐν γὰρ δὴ τοῖς θεάτροις ἔχουσι τὴν ἰσχὺν δεσποτείαν τῶν ἀγοραίων ἔχοντες διὰ τὴν ἐν ταῖς φωναῖς ἐξουσίαν. καὶ τὸ ἔθνος τοῦτο σκηπτοὺς ἀφιᾶσι καθ' ὧν ἂν ἐθέλοιεν καὶ ἐβόησαν καὶ ἔπεισαν, οἱ δέ εἰσιν ἐν κακοῖς. καὶ τὸ κακῶς | ῥηθὲν πέπαυται. δεῖ δὴ προσ-* R II 473 *κυνεῖν τούτους ἢ ἀπολωλέναι.* 18. *τὸ δὲ προσκυνεῖν τί ἐστιν; αἰτεῖν, λαμβάνειν· πάλιν αἰτεῖν, πάλιν λαμβάνειν ἢ πέμποντας τοὺς τοῦτο ποιήσοντας ἢ αὐτοὺς προσιόντας. κἂν ἀπορίαν αἰτιάσηταί τις, ὅτι μὴ δανείζεται, λυπεῖ· τοῖς δὲ ἀνιαθεῖσι τούτοις ἐν τοῖς θεάτροις ἡ τιμωρία. ἐκεῖνα δὲ πολλοῖς ἀνοίγεται. καὶ στρατιῶται διαθέουσι σβεννύοντες πῦρ, ξύλα διαρριπτοῦντες, οὐδὲν ἐῶντες μένειν, πάντα ἀνατρέποντες. τίς ἂν ἐνέγκαι τετρακοσίους λύκους; πῶς ἔνι, βασιλεῦ, καὶ τούτοις ὑπηρετεῖν καὶ τῶν ἄλλων μηδὲν παρακινεῖν; ὁ γὰρ ἀξιῶν ἄμφω γίγνεσθαι παραπλήσιον ποιεῖ τῷ τινα στερῆσαί τε τοῖν ποδοῖν καὶ κελεύειν βαδίζειν.*

---

3 cf. p. 369, 21 6 cf. ad p. 369, 16 8 cf. p. 34, 16 20 cf. p. 298, 24; 303, 10

---

2 *πολεμίων* scripsi e *V* *πολέμων* reliqui libri edd 3 *τις* Re | *ἐνέγκοι* Mor 4 *τὰς* et *ταλαιπωρίας* *C* 5 *δὲ* Mor | *ἐν τούτῳ* Mor 11 *πεπίστευται* Re Anim 13 *πάλιν — λαμβάνειν* in marg add *C*² 14 *ποιήσαντας* Mor | *αὐτοὶ προσιόντες* Mor 16 *δ'* Re 21 *μηδὲν* *B* Re *μηδεῖν* *CPI* *μὴ δεῖν* *AVaV* *μηδένα* Mor sed *γρ μὴ δεῖν* in marg 22 *γίνεσθαι* *B* Mor *γενέσθαι* Re | *τὸ* *I* 23 *τε* om *V*

19. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν κἂν ἀρνήσαιτό τις, ἐκεῖνο δὲ R II 474 οὐκ ἔστι τῶν πραγμάτων βοώντων. | ἀπεδείχθη καταγωγὴ τοῖς ἰοῦσιν ἐφ' ἵππων ὁδὸν ἢ πολλὴν ἢ οὐ πολλήν. τῇ δ', οἶμαι, καταγωγῇ ταύτῃ δεῖ κλινῶν ἐστρωμένων, τραπεζῶν, τῶν ἐπὶ τούτων ἐκπωμάτων, ὀψοποιῶν, τῶν ὑπολυσόντων, τῶν ἀπονιψόντων, τῶν πόρνας ἀξόντων, τῶν ἰατρούς, εἰ δεήσειε. πάντα δὴ ταῦτα καὶ ἔτι πλείω τίνες οἱ παρέχοντες; οὗτοι οἱ μαστιγούμενοι. κἂν συντρίψῃ τούτων ἤ καί τις ὑφέληταί τι, τοὺς αὐτοὺς εἶναι δεῖ χορηγούς. καὶ πολλοὶ τῶν διακόνων ὀργῇ τῶν αὐτοῦ καταλυσάντων ἀδίκῳ περιπεσόντες ἀπέθανον, καὶ δεῖ χρήμασι πείσαντα τοὺς τούτων γονεῖς σεσῶσθαι. αὕτη ἡ καταγωγή, βασιλεῦ, κατὰ τῶν καπήλων ἐκτίσθη καὶ ὅ τι ἂν ἐνέγκῃ | R II 475 τὸ καπηλεῖον, τούτου τὸ πλέον ἐκεῖσε πεπόρευται. πρὸς γὰρ αὖ τοῖς ἄλλοις σεσυλῆσθαι φάσκοντες οὐδὲν τοιοῦτο πεπονθότες διὰ τῶν μισθωτῶν ἐπὶ τοὺς καπήλους ἰόντες σείουσι.

20. Καιρὸς δὴ τῶν γιγνομένων ἐν ταῖς τῶν στρατηγῶν διαδοχαῖς ἐνταῦθα μνησθῆναι, βασιλεῦ. τίς οὖν ἡ ζημία; κεναὶ τράπεζαι, ⟨κενοὶ⟩ πίθοι. τὰ μὲν πωλεῖ μὲν ὁ πεπαυμένος ὁμοίᾳ καὶ αὐτὸς ἁρπαγῇ κτησάμενος, κτᾶται δ' ὁ τὴν ἀρχὴν ἐκδεξάμενος, εἰς τὴν ἡμέραν βλέπων ἐν ᾗ καὶ αὐτὸς ταῦτα ἀποδώσεται.

---

2 ἔξι Mor sed γρ ἔξεστι in marg 3 καταγωγὴ in lac 3—4 litt om *V* 4 τῇ δὲ Re τῇδε Mor | κλινῶν, στρωμνῶν? 5 τούτοις *B* 9 καὶ Mor | συντρίψῃ scripsi συντριβῇ libri edd 12 πείσαντα Mor sed γρ πείσαντας in marg 14 ὅτι *IB* et γρ in marg Mor 15 πορεύεται *V* περπερεύεται Mor 17 τοιοῦτον *B* 21 κενοὶ inserui | τα *I* 23 δὲ Re δι' Mor | ὃ Mor | ὁ εἰς Mor 24 ἀποδώσεται *A* sed ω ex ο corr m²

21. *Τούτοις οὐκ ἂν προσθείην τὴν εἰς τοὺς πτωχοὺς ἐπικουρίαν μηνὸς ἑκάστου γιγνομένην πολλάκις· καὶ γὰρ εἰ δαπάνης ἐστὶ καὶ τοῦτο, ἀλλ' ἑκουσίου τε καὶ φερούσης τοῖς προϊεμένοις ἡδονήν. οὐ γὰρ καταρῶνται τοῖς* | R II 476 *λαμβάνουσιν, ἀλλ' εὐφραίνονται διδόντες βλεπούσαις ὡς εἰπεῖν ταῖς ἑαυτῶν δεξιαῖς εἰς οὐ βλεπούσας τὰς ἐκείνων καὶ κατὰ τοῦτο πλανωμένας. ταυτὶ μὲν οὖν οὐ λογίζομαι, οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνοί ποτε· νέους δὲ ἀντὶ γερόντων κίονας τίς οὐκ οἶδε μετὰ βλάβης τῆς τούτων ἀντικαθισταμένους ἢ βαρυτέραις ἕλξεσιν; ἄμφω γὰρ ἐκείνων, καὶ ἢ μεταφέρειν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν τεχνῶν ἐκεῖσε δεῖ ἢ τούτων ἐχομένους μισθῷ πράττειν ἐκεῖνο. καὶ τούτου πολὺ χαλεπώτερον οἱ ὀχετοὶ τὸ πλάτος* | R II 477 *αὐτῶν κομιζόμενοι δι' ἐκείνων. ὧν οὐκ ὀλίγοι ζῶντες καταβαίνοντες ἀνιμῶνται νεκροί, καὶ προσήκει τὸν οὐκ ἀπολούμενον ἐν ἑτέρου κινδυνεύειν σώματι, μισθοῦ πάλιν σώματι.*

22. *Λεγέσθω τοίνυν καὶ τὸ τἄλλα πάντα νενικηκός. τοῦτο δέ ἐστιν ὁ ἀφόρητος φόρος, ἄργυρος καὶ χρυσός, φρίττειν προσιούσας ποιῶν τὰς δεινὰς πεντετηρίδας. ὄνομα μὲν γὰρ εὐπρεπὲς ἀπὸ τῶν ἐμπόρων τῷ πόρῳ τούτῳ, τῇ θαλάττῃ δὲ ἐκείνων εἰς διάδυσιν χρωμένων*

---

19 Zos. II 38. Cod. Theod. XIII 1, 1 sq. cum commentario Gothofredi

---

4 *ταῖς προιεμέναις* C *τῆς προιεμένης* Mor 5 *τοῖς* om libri Mor inser Re | *εὐφραίνοντες* *Va* Mor 7 *βλεπούσαις* Mor sed *γρ βλεπούσης* in marg 8 *ἐκείνη* C 10 *βαρυτέραις* scripsi *βραχυτέραις* libri edd *βραδυτέραις* coni Re 11 *καὶ εἰ* Mor sed *γρ εἰ καὶ* in marg | *αὐτοὺς* Re *αὑτοὺς* libri Mor 14 *αὐτῶν* Re *αὑτῶν* libri Mor 15 *καταβάντες* Re 17 *σώματι* (1) del? | *πάλιν σώματι* cancellavit Mor 18 *τἄλλα* C *τᾶλλα* A | *κεκινηκός* *APIBV* Mor sed in hoc *γρ νενικηκός* 22 *διάθεσιν* coni Re at cf. ad p. 413, 2; p. 390, 2 *διαφεύγει*

R II 478 οἷς | μόλις ἄρτον προσφέρουσιν αἱ χεῖρες, ἀπόλλυνται. διαφεύγει δὲ οὐδὲ ὁ νευρορράφος. οὓς ἐγὼ πολλάκις εἶδον τὴν σμίλην εἰς οὐρανὸν αἴροντας ὀμνύντας ἐν αὐτῇ τὰ πάντα εἶναί σφισιν. οὐ μὴν τοῦτό γε αὐτοὺς ἀπαλλάττει τῶν ἐγκειμένων καὶ ὑλακτούντων καὶ μόνον οὐ δακνόντων.

23. Οὗτος ὁ καιρός, ὦ βασιλεῦ, πλείω τὴν δουλείαν καθίστησιν ἐκβάλλων ἐλευθερίας τοὺς ὑπὸ τῶν γονέων πωλουμένους, οὐχ ἵνα αὐτοῖς δέξηται τὴν τιμὴν τὸ κιβώτιον, ἀλλ' ἵνα αὐτὴν ἴδωσιν εἰς τὴν τοῦ κατεπείγοντος δεξιὰν ἐρχομένην. καὶ μηδεὶς ὑπολαμβανέτω με λέγειν, ὡς οὐκ ἐχρῆν γε λαμβάνειν, τοῦ πολέμου δεομένου χρημάτων, ἀφ' ὧν ἔνι καὶ κρατεῖν πολεμίων καὶ σώζειν τοὺς ὑπηκόους, ἀλλ' ὅτι τοῖς ταῦτα φέρουσιν ἀνάγκη σκοπεῖν, ὅθεν ἂν καὶ φέροιεν. καὶ τὸν εἰσπράττοντα προσήκει καὶ παρορᾶν τι δύνασθαι ποιοῦντα
R II 479 τοὺς πιεζομένους | φέρειν· ὡς ὁ στρέφων καὶ βασανίζων τὰ μέτρα κατὰ τοῦ φόρου τοῦτο ποιεῖ. δεῖ δέ, ὦ βασιλεῦ, μὴ λίαν τῶν λίαν πεινώντων ἐπιμελεῖσθαι πλείω τῶν νεύρων τοῦ πολέμου ποιούμενον πρόνοιαν. 24. ἐνταῦθα μὲν οὖν οὔσης τοιαύτης ἀμοιβῆς οὐδὲν μεταστατέον, τὰς δ' ἄλλας βλάβας οὐ περιοπτέον. ὧν τὴν ῥηθησομένην ἀδικωτάτην εὑρήσεις.

---

12 cf. t. II 436,1; 473,1

---

1 ἄρτον Mor 2 ὁ om *PVaB* Mor 5 αὐτοὺς *P* sed οὺς ex ὸν corr m², *VaB* αὐτῶν *C* αὐτὸν *AIV* | ἀπαλλάττειν *C* | ἐγκωμίων Mor 6 μονονοὺ Re 10 ἵν' Re 13 δεομένων *C* 16 τι om *I* τὸ Mor sed γρ τί in marg | τοιαῦτα Mor 17 τρέφων *V* 19 λίαν (2) om *V* 20 πλείω scripsi πλέω libri edd 21 μὲν] δὲ Mor | οὖν om *IVaB* Mor, in marg add *P²*, et in textu inser *P³* 22 δὲ Re

ποῦ γὰρ δίκαιον τοὺς ἄρχοντας ἥμισυ θέντας τῆς τιμῆς ἑστιᾶσθαι καὶ τὸν πλουτοῦντα τὰ τοῦ πενομένου λαμβάνειν καὶ ὃν ἐτάχθη ποιεῖν εὐδαιμονέστερον, τοῦτον ποιεῖν ἀθλιώτερον καὶ τὰ παρὰ σοῦ τρέπειν εἰς τὴν οὐσίαν, ἐσθίειν δὲ τὰς τῶν ἀγοραίων σάρκας καὶ καθεύδειν μετὰ τοιοῦτον δεῖπνον καὶ φίλους καλεῖν ἐπὶ τὰ ἀλλότρια; 25. εἶτα τοσαύτῃ λῃστείᾳ καὶ κακοῖς ὑπηρεσίαν ὄνομα μετέθεντο ὡς ταύτῃ τοῖς βλαπτομένοις | ἀφαιρήσοντές τι τῆς βλάβης, ὥσπερ ἂν εἴ R II 480 τις τὴν μοιχείαν φιλίαν προσαγορεύοι. καὶ περὶ τούτων τῶν λημμάτων πυνθανόμενοι τῶν μαγείρων οὐ καταδύονται. ἃ κερδαίνειν εἰ βουλόμενον ἰδιώτην γραψάμενός τις ἐπέδειξεν, οἵας ἂν ὁ δικάζων ἀφῆκε φωνὰς τυραννίδα τὸ πρᾶγμα καλῶν. ἀλλ' ὅμως ὧν τιμωρίαν ἐλάμβανον ἄν, ταῦτα τολμῶντες ἀδικεῖν σωφρονίζειν ἑτέρους φασί.

26. Τί οὖν ἐκ πάντων μοι τῶν εἰρημένων, ὦ βασιλεῦ, δείκνυται; ὅτι χρῆν τουτονὶ τὸν γενναῖον, τὸν πολλάκις δὴ τεθεαμένον τὸν Θύμβριν καὶ τῶν ἐν Ῥώμῃ | πιόντα πηγῶν μὴ πρότερον ἅψασθαι τῶν R II 481 μέτρων, πρὶν ἢ ῥύσασθαι τῆς καταδρομῆς τοὺς καπή-

1 cf. p. 219, 10. t. II 387, 13; 403, 12

3 τὸν *C* sed τ in ras 1 litt | ἐτέχθη Mor 4 τὸ Re | τὴν om *I* 5 ἀγορέων *C* Mor qui ἀγοραίων coni 6 μετὰ om *V* | ποιεῖν *C* 7 λῃστεία *IB* 8 ὑπηρεσίαν scripsi ὑπηρεσία libri ὑπηρεσίας edd | μεταθέντας Mor ἔθεντο Cobet Coll. 136 coll. t. II p. 503, 11 R at cf. Dem. cor. p. 320, 13. Plat.
ἐς
Crat. p. 384 D | ταύτῃ γε *B* τούτῳ Mor 9 ἀφαιρήσοντά *V* ἀφαιρήσονταί *I* 10 προσαγορεύει Mor 12 βουλόμενον εἰ Mor 13 γραψόμενός *I* 15 ἐλάμβανεν *C* 16 ἑτέρας Mor 19 τεθαμμένον Mor qui τεθαμένον coni, quod Koenius Greg. Cor. p. 223 ed. Lips. correxit

λους. οὓς ἔδει καλέσαντα μανθάνειν ὀδυρομένων τὰς εἰσβολὰς οὐκ ἐπὶ τὰς ἀμπέλους, τὸ τῶν Λακεδαιμονίων, ἀλλ' ἐπ' αὐτὸν τὸν οἶνον καὶ τοὺς πίθους. νῦν δ', ὃ μὲν ἦν δίκαιον, τὸ παῦσαι τὰς βλάβας, ἔπειτα εὐθύνειν τοὺς καπήλους, εἴασεν, ἀφεὶς δὲ τὸ πρότερον ἧκεν ἐπὶ τὸ δεύτερον. 27. πρᾶγμα ῥᾴδιον εἰπεῖν· τύπτε καὶ ποιείτω ταὐτὸν ἕτερος καὶ τρίτος καὶ τέταρτος καὶ πέμπτος, καὶ ποιῆσαι τὸ κακὸν βραχιόνων πεντεκαίδεκα. χρῆν δὲ ἐκθεῖναι γράμματα καὶ προειπεῖν ταῦτα μὴ ποιεῖν αὐτοὺς ἃ νῦν ποιοῦσιν, ἔπειθ' ἡμέραις τισὶν ὕστερον πάλιν καλέσαι τοὺς πεπορθημένους καὶ μαθεῖν, ὅστις αὐτοῖς ὁ μετὰ τὰ γράμματα χρόνος καὶ εἴ τι τῶν τολμωμένων ἐπηνώρθωται, καὶ οὕτως ἀπαιτεῖν ἀκριβεῖς τοὺς κανόνας καὶ νομίζειν
R II 482 πονηρούς, εἰ μηκέτι πάσχοντες | κακῶς ποιοῖεν. 28. σὺ δὲ ἀφεὶς ἀδικεῖν ἀσφαλῶς τοῖς καταφρονοῦσι τῶν νόμων τοὺς τὰ δίκαια τιμᾶν οὐκ ἐωμένους ὑπάγεις τῇ δίκῃ καὶ τῇ φύσει προστίθῃς τὰ τῆς ἀνάγκης, καὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας αἵ τε πληγαὶ τά τε τῶν πινόντων ἀδικήματα. ἐν οἷς ἦσαν οἱ μεμαστιγωκότες ἐφ' ὁμοίας εἰσελθόντες κύλικας. καὶ τῶν μὲν αἱ γυναῖκες ἐθρήνουν, οἱ δ' ἐγχεῖν πάλιν ἐκέλευον. οὕτως αἱ πληγαί σοι λόγον οὐκ εἶχον· οὐδὲ γὰρ βεβοηθηκὼς οὐδὲ πεποιηκὼς ἀμείνους εἰκότως ἠγανάκτεις.

---

2 Thuc. III 26,2 9 Dem. p. 485,17; 1288,20

---

1 καλέσασθαι Mor 3 δὲ edd 9 πέντε καὶ δέκα edd 10 αὐτοὺς om *I* 14 ἀκριβεῖς *P* sed εῖ in ras m² 16 ἀφεὶς *V* (ἐ supra) ἐφεὶς Cobet Misc. 166 18 προστίθῃς scripsi cum *B* coll. p. 28,13 προστιθεῖς *P* sed ˜ in ˋ corr, *I* et Cobet l. l. προστιθεὶς reliqui libri edd sed „*malim* προστίθῃς" Re 19 τά τε] καὶ τὰ Re | πεινώντων *B* 22 οἳ *A* οἵ *P* sed ʹ in ras m², *IBV* | δὲ Mor 23 λόγον e λόγων corr *A*

29. *Ἀλλ' αἱ μάστιγές σοι προοίμιον. κατηγορῶν γάρ, φησίν, | ἀπελογεῖτο καὶ τὸ τὰς βοὰς* R II 483 *πεποιηκὸς ἀπαιτούμενος εἶπε τῶν βοησάντων τὸν τρόπον· εἶναι γὰρ ἐν αὐτοῖς στασιαστὰς οἳ καὶ τοὺς σωφρονεῖν ἐπισταμένους ἐπισπῶνται. καὶ τί δεινὸν εἰπεῖν περὶ τῶν ταύτας ἐπεισαγόντων τὰς ταραχάς; σὺ μὲν ἠρώτας· πόθεν ἡ στάσις; οἱ δ' ἀπὸ τῶν στάσει χαιρόντων ἀπεκρίναντο. καὶ γὰρ εἴ τινα, ὅπως ἑάλω τὸ Ἴλιον, ἠρώτας, ἤκουες ἂν τὰς τῶν ἐπιστρατευσάντων ἀρετάς, καὶ πῶς εὐδοκίμησεν ἡ Σπάρτη, τοὺς νόμους καὶ τὸν Λυκοῦργον ἤκουες ἄν, καὶ τὸ Ξέρξην ἀγαπᾶν, εἰ σωθείη, τοὺς Ἀθηναίους ἂν καὶ τὸ τούτων ναυτικόν. περὶ Λέσβου δὲ εἴ τις ἔλεγεν | ἃ καὶ ἡ παροιμία,* R II 484 *τύπτεσθαι χρή; περὶ Σίφνου δέ, ῥάβδων ἂν ἔδει; καὶ νῦν τοὺς κινηθέντας οὐκ εὔκοσμον καὶ διαφθείραντας τοῦ θεάτρου τὴν χάριν οὐκ ἦν εὐλογεῖν ὡς ἐν κόσμῳ τεθεαμένους. οὐκ ἦν οὖν οὗτος ὁ μὴ πρέπον ὄνομα τιθέμενος, ἀλλ' ἀπ' αὐτῶν τοῦτ' ἐγίγνετο τῶν πραγμάτων.*

14 Aristid. or. 44 t. II p. 70, 2 sq. K. Proverb. *Λεσβίων ἀξίαν* apud Zenob. IV 88. Suid. s. v. 15 Hesych. s. v. *σιφνιάζειν, Σίφνιοι, Σίφνιος ἀρραβών*

1 *προοίμιον* reposui e libris *προνόμιον* edd 3 *πεποιηκὸς* *Va* sed *ο* (2) ex *ω* corr 6 *ταῦτ'* Mor 7 *ἐπειγόντων* *B* | *τὰς* om *I* | *ψυχάς* Mor sed *γρ ταραχάς* in marg 8 *οἳ* *A* *οἷ* *CP* sed in hoc ´ in ras m², *IBV* | *δὲ* edd 12 *τὸν* *Va* Mor qui *τοῦ* coni | *Ξέρξην* — 13 *τὸ* om *I* „*καὶ* (sc. *εἰ ἠρώτας*) *τὸ πεποιηκὸς τί ἦν Ξέρξην*" coni Re num *καὶ* ⟨*τί τὸ πεποιηκὸς*⟩ *τὸ*? 16 *οὐκ εὔκοσμον* scripsi e *BV* *οὐκ ἄκοσμον* reliqui libri edd *ἀκόσμως* coni Mor, *οὐ κατὰ κόσμον* Re | *διαφθείροντας* Re 19 *ἐγίνετο* edd

30. Ἐγὼ δ' ἐβουλόμην μέν, ὦ βασιλεῦ, τὴν βελτίω δόξαν ἀπὸ πάντων εἶναι τῇ πόλει, τουτὶ δὲ οὐδεμιᾷ τέχνῃ δύναιτ' ἂν διαφυγεῖν τὸ μὴ δοκεῖν εἰς στάσεις ἐμπίπτειν. οὐδ' ἂν ἐξαλείψαι τις Δομετιανὸν οὐδὲ Θεόφιλον οὐδ' οὗ πάντα ἐλάττω τὰ περὶ ἡμᾶς. ᾧ σὺ | μὲν λαμπρότερος γέγονας, ἡμεῖς δὲ εἰς δόξαν βεβλάμμεθα, καὶ τοῦ μὴ κατεσκάφθαι τὴν πόλιν ὀφείλομεν χάριτας. ὁ δὲ τοὺς πολλοὺς ταῖς πολλαῖς πληγαῖς αἰκισάμενος ὁ Παίων βασιλεὺς ἐν τίνι δόξῃ τὸν ὄχλον εἶχεν; οὐ τῇ παρὰ τῆς ἀταξίας; 31. οἱ δὲ συμφορὰν ἡγούμενοι τῇ πόλει τοὺς ὀρχουμένους, δι' οὓς πολλοὶ μὲν ἀργοί, πολλοὶ δὲ ἄσωτοι, πολλοὶ δὲ πατραλοῖαι, πολλοὶ δὲ ⟨αὐτοὺς⟩ εὐδαιμονίζοντες, εἰ κοιμηθεῖεν αὐτοῖς περὶ τὰς θύρας καὶ τὰ δούλων ἐπιταχθεῖεν,
R II 486 ἆρ' οὖν | οἱ τῆς πόλεως ἕλκος καλοῦντες τὰς περὶ αὐτοὺς σπουδὰς ἀφ' ὧν αἱ μιαραὶ φωναί, τὰ ἐπιεικέστερα περὶ αὐτῶν ὑπειλήφασιν ἢ τὰ δυσχερέστερα;

---

4 cf. ad p. 319, 2 5 cf. ad t. I 133, 20; t. II 406, 7 sq. | Theodosius cf. or. XIX et XX t. II 385 sq. 9 Valens ut t. II 391, 5. cf. t. I 162, 25 sq. Amm. XXIX 1, 4 sq.; 2, 17; XXVI 10, 2

---

2 δ' Re | οὐδὲ μιᾶι *A* οὐδεμία τέχνη *Va* 4 ἐξαλεῖψαι *IVa* Mor | Δομετιανὸν scripsi coll. p. 319, 2 Amm. XIV 7, 16 δόμιον *CA* sed in hoc ο (2) eras, *P* sed μνο in ras m² (et δόμ]νον in marg m²) δύναιτο *Va* sed ύναιτο in ras m², Mor δόξειε *B* om in lacuna 4—5 litt *I*, 8 fere litt *V* quam voce δύναιτο explevit manus recentissima (Forlosiae?) Δομίτιον Re 5 θεόφιλοσ *Va* sed σ in ras m² | οὐδ' om *Va* Mor | τὰ scripsi cum *B*, ut coni Mor τὸ reliqui libri edd 8 πληγαῖς Mor πάγαις libri sed in πληγαῖς corr *Va*² et man recentiss *V* 9 γρ βασιλεῦ in marg Mor 10 ἀξίας *I* | οὐδὲ Mor 11 ἡγούμενος Mor 12 πατραλλοῖαι *P* sed prius λ eras cf. p. 258, 11 13 αὐτοὺς inserui coll. p. 370, 1 14 αὐτοῖν Mor | ἐπιταχθεῖεν *V* sed εν e σιν corr, Re ἐπιταχθεῖσιν *CAPIVa* Mor om in lac 11 litt *B* 16 αὐτοὺς *C*

ἐγὼ μὲν οἶμαι ταῦτα. πῶς οὖν τοῦτο ἀπώλλυ τὸν κάπηλον; ἢ νόμος τίς ἔστι μόνον κάπηλον τὰ κακὰ κακίζειν κωλύων;

32. Θαυμάζω δέ, εἰ στάσιν αὐτὸς Φλωρέντιος ὀνομάζων τὴν τότε κίνησιν ἡμαρτηκέναι τῷ ῥήματι νομίζει τὸν εἰπόντα στασιάσαι τοὺς οὐδὲν ὀκνήσαντας ἐν τῷ θεάτρῳ τότε. ἐπαινοῦντι μὲν οὖν αὐτοὺς λόγος οὐδεὶς ἂν ἦν, ἀλλ' ἑαλώκει ἄν, κατηγοροῦντι δὲ ἦσαν ἐλπίδες. ἠξίους οὖν αὐτοῦ γενέσθαι τὸν ἄνθρωπον προδότην, ἵνα μήτις ἀκούσῃ κακῶς τἀληθῆ τῶν τὴν πόλιν λελωβημένων;

33. Καὶ τί καινὸν φεύγοντα κατηγορεῖν καὶ κρινόμενον ἐγκαλεῖν; ἤδη γάρ τις καὶ κυβερνήτης τραύματι ναύτην ἀφυπνίσας εἰς κρίσιν καταστὰς μίαν ἔσχεν ἀπολογίαν τὴν κατηγορίαν καὶ τό· οὐ γὰρ ἤλαυνεν οὐδ' ἦν ἔργον τῆς κώπης οὐδέν, ἀλλ' ἡ μὲν χεὶρ τηνάλλως ἦν ἐπὶ τῆς λαβῆς, αὐτὴ δὲ ἠκολούθει τῇ νηΐ, ὁ δὲ ἔρρεγχεν ἀσυντελής. ταῦτα ἂν ἦν ἀπολογία τῷ κυβερνήτῃ. 34. καὶ στρατηγὸς δὲ ἤδη δειλὸν στρατιώτην τὸν αὑτοῦ χείρους τῶν ἄλλων τινὰς καὶ ὁμοίους αὑτῷ ποιοῦντα λαβὼν ἀπέκτεινε. καὶ οὗτος τοίνυν κρινόμενος πολὺς ἂν ἦν ῥέων κατὰ τοῦ

---

12 cf. p. 393,1

---

1 ἀπώλλυ *P* sed ω ex ο corr m[2] 2 τίς ἔστι libri τις ἐστὶ Re | μόνον] ὁ Mor 4 φλωρέντιος *P* sed ι in ras m[2] 7 οὖν om *CA* 8 ἑαλώκει ἄν scripsi ἑαλωκέναι libri edd 9 αὐτοῦ *CV* Mor 10 τἀληθῆ in marg *A* 17 τηνάλως *CIB* 18 ἔρρεγχεν scripsi ἔρεγχεν libri edd | ἀσυντελεῖς *I* 19 στρατιώτης *V* | ἢ *V* 20 αὐτοῦ *P* sed ‛ in ras m[2], Re αὐτοῦ reliqui libri Mor 21 αὐτῷ *P* sed ‛ ex ’ corr m[3], Re αὐτῷ reliqui libri Mor | λαβὼν scripsi βαλὼν libri edd 22 ἂν om *CAIV* in marg add *P*[2] | κατὰ τοῦ *P* sed ατὰ τοῦ in ras m[2]

R II 487 τεθνεῶτος | τὴν χρόαν λέγων, τὸν φόβον, τὸν τρόμον, τὸ μηδὲν ποιεῖν, τὸ τοὺς ἄλλους κωλύειν, τὸ τοὺς πολεμίους εὐφραίνειν, τὸ εἶναι ἐμπόδισμα, τὸ τὸν θάνατον αὐτοῦ γενέσθαι τοῖς ἄλλοις παράκλησιν. τίς ἂν ἐμέμψατο τὸν στρατηγὸν οὕτως ἀπολογούμενον; τίς οὐκ ἂν ἐπῄνεσε τὸν φόνον; τίς οὐκ ἂν ἰσχὺν ἔφησεν ἐν τοῖς εἰρημένοις εἶναι; καίτοι τί ταῦτα ἕτερον ἢ κατηγορία; 35. Ὀρέστης ὁ τὴν μητέρα ἀπεκτονὼς πῶς ἂν ἀπελογήσατο κάλλιον ἢ κατηγορῶν Κλυταιμνήστρας ὡς συγχέασα τὰ δίκαια τῶν γάμων προθείη μὲν ἀνδρὸς τοιούτου μειράκιον ἀσελγές, προσθείη δὲ μοιχείᾳ φόνον, ὥσπερ δίκην ὀφείλοντος ὧν ἔπαθεν Ἀγαμέμνονος; καίτοι τίς ἂν εἴποι μεῖζον περὶ τῆς ἀπολογίας ἐκείνης ἢ ὅτι καὶ θεοῖς εὖ ἔχειν ἔδοξε δικασταῖς; 36. σὺ δὲ ἐβούλου βελτίω ταύτης ζητεῖν ἀπολογίαν τὸν κάπηλον; ποίαν; πόθεν φανουμένην; ὁ μὲν οὖν διὰ τῆς μόνης οὔσης ἀπολογίας ἤρχετο, σὺ δὲ ἀντὶ τοῦ μισεῖν τοὺς εἶναι κακοὺς ἑλομένους τὸν οὐκ ἔχοντα περὶ αὐτῶν εἰπεῖν τι καλὸν ᾤου δεῖν οὐκ εἶναι. σῴζεται μὲν γὰρ τῇ τῶν θεῶν εὐνοίᾳ, τὸ δὲ πλῆθος τῶν χειρῶν οὐ τοῦτο ἐβούλετο.

37. Δεινὸν γάρ μοι, φησίν, ἐδόκει πόλιν ὅλην ἀκούειν ὑπὸ καπήλου κακῶς. ἀλλ' |

---

11 Od. γ 310 14 Od. α 29 sq. Aesch. Eum. 739 sq.; 797 sq.

---

1 τεθνεῶτος *P* sed ε (1) in ras m² 5 τὸν *B* Mor om reliqui libri Re cf. p. 395, 20 τῷ κυβερνήτῃ 6 ἰσχὺν om *B* 10 συγχέασαν *C* | προσθείῃ *C* Mor 12 ἔπαθεν inser *Va*² | γρ. Ἀγαμέμνων in marg Mor 13 εἴπῃ Mor 15 σὺ Re εὖ libri (om in lac 2 litt *B*) Mor | δὲ om in lac 1 litt *B* δ' Re | βούλου Mor 17 οὐδὲ Mor 18 τοὺς om Mor 19 αὑτῶν *B* | τί *I*

εἴπερ ἀληθῆ ταῦτ᾽ ἦν, μᾶλλον ἔδει δεινὸν δοκεῖν R II 488 τὸ πόλιν ὅλην πλημμελεῖν ἢ τὸ μέμφεσθαί τινα πόλει. μείζων γὰρ ἡ βλάβη τῷ ποιεῖν ἃ μὴ δεῖ, ἢ τὸν τοῦτο λέγοντα εἶναι. ἔτι τοίνυν οὐδ᾽ ἁπάσης ἔλεγεν εἶναι τὴν αἰτίαν, ὅς γε οὐ περὶ πάντων, τῶν δ᾽ ὄντων ἐν τῷ θεάτρῳ. πολὺ γὰρ πλέον ἦν τοῦ παρόντος τὸ ἀπόν, καὶ πολλοστὸν μέρος τοῦ τὸ θέατρον οὐχ ὁρῶντος τὸ χωροῦν ἐπ᾽ αὐτό, ὥστε ἐλθών τις ἄλλοθεν πρῶτον ὁρῶν τὴν πόλιν καὶ τὸ συγκαθήμενον κατὰ θέαν τῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς οὐκ εἰκότως εἶπεν ἂν εἰς πολυάνθρωπον ἥκειν ἄστυ. οὕτως εἰ καὶ κατὰ πάντων εἴρητο τῶν ἐν τῷ θεάτρῳ τὸ ῥῆμα, οὐ κατὰ πάσης εἴρητο τῆς πόλεως. 38. φασὶ δὲ καὶ σαφῶς αὐτὸν ἀφεῖναι τῆς αἰτίας τὸ πλέον ἐν τῷ τινὰς εἰπεῖν. εἰπεῖν γὰρ τινῶν εἶναι ταῦτα ζώντων ἐν ἀταξίᾳ. καὶ μὴν ὅ γε συλληφθεὶς νυκτὸς ἦν ὑπὸ τοῖς ἁλοῦσι | R II 489 καὶ ἐδάκρυεν. οὕτω τά γε οὐκ εἰρημένα περὶ τῶν φαύλων εἴρητο. οὐδὲ γὰρ ἑωρᾶτο παρὰ τοῦ δικάζοντος οὐδὲ ἀνηρωτᾶτο, ὥστ᾽ ἦν ἂν ἐν οἷς ἐγένετο καὶ σιωπῶν ἀπὸ τῶν περὶ τὰ μέτρα. τὴν γὰρ ὀργὴν ἀφ᾽ ἧς εἴληπτο, πληγαὶ δείξειν ἔμελλον. 39. ὡς δὲ οὕτως ἂν ἔσχεν, ἐκεῖνο σημεῖον μέγιστον. οἱ γὰρ δὴ μηδὲν μήτε ἐρωτηθέντες μήτ᾽ ἀποκρινάμενοι μισθὸν ἔδοσαν ἰατροῖς ὑπὲρ

---

1 ταῦτ᾽ ἦν Re ταύτην libri Mor 2 πλημελεῖν *PVaB* | πόλιν *C* 3 μεῖζον *C* Mor | τῷ] τὸ *V* et Sintenis τοῦ Mor 5 πάντων, τῶν δ᾽ scripsi auctore Sinteni πάντων τῶν libri edd „*videtur legendum esse* ὅσγε οὐ περὶ πάντων τῶν πολιτῶν ἔλεγεν, ἀλλ᾽ οὐδὲ περὶ πάντων τῶν ὄντων ἐν τῷ θεάτρῳ“ Re 7 τὸ πολλοστὸν *V* 10 εἰκότως scripsi εἰδὼς libri edd 14 αἰτίας] σοφίας *I* 15 ὅ γε scripsi ὅτε libri (sed in lac 3—4 litt om *B*) edd ὁμοῦ τε coni Re Anim 16 ἐκτὸς Mor sed γρ νυκτὸς in marg 19 ὥστε edd 20 ὁρμὴν Mor | ἀφεὶς *I* 21 δ᾽ edd | ἔσχον Mor 23 μήτε *V*

αὐτῶν καὶ θρήνων τῶν ἴσων ἔτυχον καὶ πρὸς γυναῖκας καὶ παῖδας εἶπον ἄπιθι λέγειν, τελευτὴ προσδοκωμένη. ἀλλ', οἶμαι, τὴν κακὴν μοῖραν τῶν ἐν τῇ πόλει κολακεύων καὶ τὰς παρὰ τῶν κακίστων εὐφημίας ἀπόδειξιν ἀρχῆς ἀρίστης ἡγούμενος, ἵνα τὰ τοιαῦτα βοῷεν, ἄχθεσθαί φησιν ὑπὲρ αὐτῶν καὶ κτείνειν τὸν οὐκ οἰόμενον αὐτοὺς ἰσοθέους τινὰς εἶναι.

40. Καὶ φιλῶ δή, φησί, τὴν πόλιν. πάνυ γε, ὡς ἔδειξεν ἀπὸ τῆς περὶ τὴν βουλὴν ἀτιμίας μέσον μὲν αὐτοῦ τε καὶ τῆς ἐκείνων προσρήσεως στάδιον |
R II 490 ποιησάμενος, οὐχ ὑπομείνας δὲ ταὐτὸ ποιῆσαι πολλοῖς ὑπάρχοις γενναίοις, οἳ τὴν βουλὴν ὁπότε ἐν τούτῳ θεάσαιντο, μάλα ὀξέως ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν χαμαὶ στησόντων σφᾶς ἐπήδων, καὶ κατεῖχεν αὐτοὺς ἄνω τῶν πάντων οὐδέν, οὐκ ὄμβρος, οὐ χιών, οὐ πηλός, οὐ βροντῶν κτύπος, οὐκ ἀστραπῶν σέλας, οὐ τὸ μέγιστον, σκιαὶ ποδῶν ἀντὶ ποδῶν κατερρυηκότων ποδάγρα. 41. οὐκ ἔστι φιλοῦντος ἡμᾶς, οὐκ ἔστι τὰ περὶ τοὺς ἁμιλλητηρίους ἵππους παρὰ τὸν νόμον πεπραγμένα
R II 491 τὸν ἀφιέντα πόνον | εἰς ἀπόλαυσιν τῆς πόας, οὗ διὰ μὲν τὴν ὥραν τοῖς ἵπποις ἔρως, διὰ δὲ σὲ στέρησις, ἀφ' ἧς ὄλεθρος. ὅθεν τῷ λειτουργοῦντι πενία, τῆς δὲ περὶ τὸ μέρος ζημίας τὸ κοινὸν αἰσθάνεται. 42. φιλοῦντος ἦν τὸ ἀρχόμενον μὴ τοῖς δικαζομένοις

---

15 cf. t. II 324,7 17 cf. Lync. apud Athen. VI p. 246 a

---

1 *αὐτῶν P* sed ʽ in ras m² *αὑτῶν CIBV* 2 *ἄπιτε* voce Mor desinit | *τελευτῇ C τελευτὴ P* 10 *αὐτοῦ P* sed ʽ in ras m², Re *αὑτοῦ* reliqui libri | *στάδιον* reposui e libris *παιδίον* Re 13 *ταὐτῷ* vel *ἀπόπτῳ* coni Re 16 *βροντῶν P* sed *ρον* in ras m² 20 *πόνον* reposui e libris (*πόνον B*) *πόνων* Re | *οὗ* scripsi *οὐ* libri *ἧς* Re

ποιῆσαι τὸ δικαστήριον ὑφάλων χαλεπώτερον. τίς γὰρ ἂν ἐνέγκαι τοσούτων ὑπηρετῶν στόματα νικῶντα τὰ τῶν λύκων; πάντων μὲν λαβεῖν ἀξιούντων, μετρίου δὲ οὐδενὸς ἀρκοῦντος, ἀεὶ δὲ τοῦ πλείονος ζητουμένου μένει μὲν οὐδεὶς ὅρος τῶν πάλαι σταθέντων, ἐπέκλυσε δὲ τοὺς ψήφου δεομένους ἥ δι' ὧν τε πορεύονται περὶ τὰ κέρδη μανία ὅ τε κορυφαῖος τῶν ληστῶν τὸν ἕνα τέτταρας εἰργασμένος. ὥσθ' οἱ μὲν πλήρεις στατήρων ἀπιόντες τῇ χειρὶ τοῦτον ὑμνοῦσιν, ὁ δὲ τῆς χλαμύδος εἰς τοῦτο χρῄζων διψῶν ὅμως ἀπέρχεται. καὶ δοκεῖς δὴ μετέχειν τῆς συλλογῆς· μὴ γὰρ ἂν ἀνασχέσθαι τοσοῦτον κακὸν μὴ κοινωνίας οὔσης.

43. *Τοιοῦτος ἡμῖν ὁ τῶν καπήλων παιδευτὴς ὁ τὰ μικρὰ μὲν ὁρῶν, τὰ μείζω δὲ οὐ βουλόμενος. καὶ εἰ μὲν ἠγνόει τὴν περὶ ταῦτα ἀσέβειαν, καὶ οὕτω μὲν ἂν ἡμάρτανεν οὐκ εἰδὼς ἃ προσῆκεν, ἦν δ' ἂν ἴσως τι καὶ συγγνώμης· νῦν δ' εἰσὶν οἳ πρὸς αὐτὸν εἶπόν τε καὶ διηγήσαντο καὶ παρῄνεσαν αὐτοῦ φροντίσαι | καὶ βοηθῆσαι τῷ δικαστηρίῳ λέγοντες, ὡς ὠμότεροι* R II 492 *τῶν ἐν ταῖς ἐρημίαις κακούργων εἰσὶν οἱ λαμβανόμενοι τῶν ὑπὲρ δικῶν δεῦρο ἀφικνουμένων μελλόντων τε ἀγωνιεῖσθαι καὶ μετὰ τὴν γνῶσιν. ὁ δὲ ταῦτα ἀκούων πλάττει μῦθον ὃς οὕτως ἐστὶν ἀπίθανος, ὥστ' οὐδὲ παῖδα ἂν λάβοι. καί φησιν οὐχ αὑτοῦ ταῦτα εἶναι, τῶν δὲ κεκελευκότων.* 44. *ἐγὼ δὲ οὔτε κατ' Ἀριστείδου*

---

1 cf. t. III 41,27 R   10 cf. p. 95,15   23 cf. t. I 198,6   25 cf. t. II 437,15

---

1 num *τῶν ὑφάλων*?   4 *ἀρκοῦντος P* sed ˜ et ο (2) in ras m²   7 *ληστῶν PIB*   17 *τί V*   18 *αὑτοῦ* Re *αὐτοῦ* libri   21 post *δεῦρο* lac 5 litt *I* | *μέλλον I*   23 *πλάττειν V* | *οὗτος CI* | ὃς *CV*   *ὥστε Va* Re   24 *λάβῃ V* | *οὐχ αὑτοῦ* scripsi *οὐκ αὐτοῦ* libri Re

τοῦ Λυσιμάχου τοῦτον ἂν ἐδεξάμην τὸν λόγον οὗτός τε τὴν οὐκ οὖσαν ἀνάγκην αἰτιᾶται. οὐδὲ γὰρ ἀκοὴν τοιαύτην ἐκεῖνος ἤνεγκεν ἄν. ἦ που γε εἶπεν ἄν· ἀλλ' ἃ διανοεῖται δρᾶν τὸν φιλοῦντα δεικνύουσιν αἱ στοαί; ἀλλ' οὐδὲ αἱ πρότεραι τῶν φιλούντων ἦσαν τὴν πόλιν, ἀλλ' ἑαυτοὺς πηγῆς στοᾶς ἑκάστης χρυσοῦ καθισταμένης, τῆς δ' αὐτῆς καὶ δακρύων. τὰ γὰρ δὴ πρῶτα τῶν στοῶν οἰκιῶν κατασκαφαὶ πολλὰς γενεὰς δεξαμένων, ὥστ' αὐτοῖς ἀντὶ οἰκήσεως γενέσθαι τὰ τῶν λίθων χρήματα. ἄγει δὴ καὶ τοῦτον ὁ αὐτὸς λογισμὸς ἐπὶ ταῦτα. καὶ λόγος εὐρυτέραν αὐτὸν τὴν ὁδὸν διὰ στοᾶς ποιήσειν, εἶθ' ἵν' εὐρυτέρα παλαιστῆ γένηται, τάφος ἅπας ἀποκεκά-
R II 493 λυπται καὶ θήκη | πᾶσα καθύβρισται καὶ τῶν τὴν πόλιν οἰκησάντων τὰ ὀστᾶ διέρριπται, αἰδὼς δὲ οὐδεμία νεκροῖς ἀνδρῶν ἀγαθῶν.

45. Ἀλλὰ ἀντίκρουσον, ὦ βασιλεῦ, καὶ τοὺς κειμένους ἐλέησον καὶ τήρησον ἑκάστῳ τὰ τελευταῖα. οὐδὲ γὰρ ἀδεὲς ἴσως τοσαύτας ψυχὰς ἐκπολεμῶσαι τῇ πόλει καὶ ποιῆσαι δυσμενεῖς τοῖς μὲν ὡς ἠδικηκόσι, τοῖς δὲ ὡς ἠμεληκόσιν.

---

3 ἦ που reposui e libris ἤπου Re qui nonnulla excidisse coni 4 ἀλλ' ἃ scripsi cum *B* ἀλλὰ reliqui libri Re | δεικνύουσιν scripsi δείκνυσιν libri Re 6 πληγῆς *V* 7 ἑκάστου *I* | χρυσὸν *V* 9 γενεὰς scripsi γενεῶν libri Re sed „*malim* γενεάς“ adnotavit 13 ἶν' *P* sed ˝ in ras m[2] 14 θίβη *V* 15 οἰκ[η]ισάντων *A* οἰκ[ι]ήσάντων *I* οἰκησάντων reliqui libri οἰκισάντων Re | οὐδὲ μία *A* 21 ἠμεληκόσι *CAPI* Re | τέλος τοῦ κατὰ φλωρεντίου subscr *A*, κατὰ φλωρεντίου *P*

XLVII.

Oratio περὶ τῶν προστασιῶν ad Theodosium post annum 388[1]), fortasse[2]) 391 vel 392 scripta, qua Libanius ab imperatore petivit ut legem a Valente prid. Id. Novemb. anni 370 vel potius 368[3]) latam (cod. Theod. XI 24, 2) qua agricolae patrociniis militaribus abstinere iussi sunt, validam redderet, 'corporis' fere finibus circumscripta mansit. Parvus igitur numerus codicum est quibus ad nostram aetatem pervenit. Sunt autem hi septem:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIV fol. 312. Vide t. I p. 10 sq. et supra p. 164. Contuli.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 206. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 243ᵛ. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 308ᵛ. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

5. Vaticanus Urbinas gr. 125 saec. XIV fol. 88ᵛ. Vide t. I p. 214 sq. et t. II p. 535.

---

1) Cf. p. 421, 15.

2) Coniectura Gothofredi ad Cod. Theod. XII 1, 128 legem illam *prid. Kal. Aug.* anni 392 latam qua militares magistratus iniuriis et verberibus curiales principales afficere vetiti sunt, ad hanc ipsam orationem ab imperatore promulgatam esse a verisimilitudine non prorsus abhorret, sed cardinem orationis in eo quod illa lege continetur non verti apparet. At iam diu gubernacula imperii Theodosium tenuisse initium demonstrat orationis p. 404, 2 sq. *Εἰ μή σε ἑωρακειν ἐν πολλῷ μὲν χρόνῳ, μυρίοις δὲ πράγμασιν, ὦ βασιλεῦ, χαίροντά τε τοῖς τῶν ἀρχομένων ἀγαθοῖς κτλ.*

3) Vide Tillemontium (Hist. des empereurs t. V p. 373 sq.) et notam Mommseni ad l. l. Libanius legem a Theodosio latam esse credidit p. 421, 14 sq. et 422, 11.

6. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 189v. Vide t. I p. 24 sq. Contuli.

7. Marcianus gr. 437 (= M) saec. XV fol. 146v. Vide t. I p. 213 sq. et 236. Contuli.

Maxime dolendum est quod oratio in codice Vindobonensi deest neque ullus alius alterius classis codicum testis exstat.

Illi vero septem codices quo necessitudinis vinculo inter se conexi sint, hoc tibi stemma[1]) ostendit:

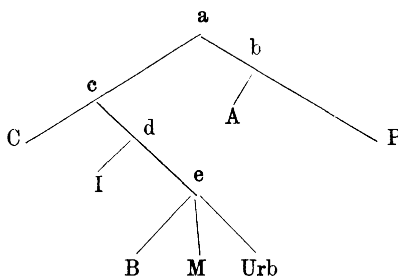

E quo simul codicis Urbinatis lectionibus careri posse intelleges.

Complures sed parvi ambitus locos excerpsit Maximus Planudes[2]), unum eumque perperam περὶ τῆς στάσεως inscriptum Macarius Chrysocephalus[3]).

Oratio primum ex apographo codicis Augustani parum diligenter ab Ehingero facto a Iacobo Gothofredo (= Got) Coloniae Allobrogum anno 1631 publici iuris facta est editione cuius titulum pretiumque supra p. 357 indicavi[4]).

---

1) Quod etiam de oratione XLIX ὑπὲρ τῶν βουλῶν valet.
2) Cf. t. I p. 73.
3) Cf. t. I p. 351 et supra p. 335 et 352.
4) Textus graecus paginis 4—25 continetur, 'Notae' p. 1—11 subiectae sunt. Repetita est haec editio in *Iacobi Gothofredi operibus iuridicis minoribus* Lugduni Batavorum anno 1733 foras datis col. 359—380.

Cuius editionis permulta vitia Reiskius Animadversionum volumine quinto p. 462—470 divinando sanavit, etiam plura ope codicis Augustani in editione quae ab uxore prelis commissa est t. II p. 493—525. In hanc notae Gothofredi et magna pars 'Animadversionum' transierunt.

Pauca Sintenis et Cobetus correxerunt.

XLVII.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΩΝ.

R II 499 1. *Εἰ μή σε ἑωράκειν ἐν πολλῷ μὲν χρόνῳ, μυρίοις δὲ πράγμασιν, ὦ βασιλεῦ, χαίροντά τε τοῖς τῶν ἀρχομένων ἀγαθοῖς καὶ βουλόμενον μηδένα παρὰ μηδενὸς ἀδικεῖσθαι, τάχα ἂν ἐμαυτῷ παρῄνεσα τὴν ἡσυχίαν ἄγειν καὶ τὸν οὐχ ἡδέως ἀκουσόμενον οὐκ ἂν ἐλύπουν οὐδ' ἠνώχλουν· ἐλπίδας δέ μοι τοῦ σοῦ παρέχοντος τρόπου καὶ χαριεῖσθαί μέ σοι τοῖς ῥηθησο-*
R II 500 *μένοις καὶ πείσειν καὶ δόξαν εὐνοίας | οἴσεσθαι χαίρων τε καὶ προθύμως ἐπὶ τὴν συμβουλὴν ἥκω τὴν σὴν μᾶλλον ἢ ἐμὴν δόξουσαν εἶναι τοῦ τὴν ἰσχὺν τοῖς εἰρημένοις δεδωκότος τῷ προσθεῖναι τὸ ἔργον, οὗ χωρὶς μάταιος ἂν ἦν ὁ λόγος.* 2. *τοὺς μὲν οὖν*

C = codex Chisianus
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
I = Marcianus append. XCI 2
B = Barberinus II 41
M = Marcianus gr. 437

---

2 cf. t. III 72,1 sq. et t. II 590,1 sq. R

---

1 $\overline{μϑ}$ ante *περὶ* *AC*[2] sed in hoc ξ in marg in ras m[2] *πρὸς τὸν βασιλέα* post *προστασιῶν* *M* *τοῦ πρὸς βασιλέα περὶ τῆς στάσεως λόγ.* $\overline{κζ}$ Macar fol. 91[r] *κε* in marg rubr *B* 5 *ἐμαυτῷ* — 6 *ἄγειν* citat Plan fol. 103[v] 8 *μέ σοι* scripsi auctore Re *μοι* libri edd cf t. II 591,3 R 10 *πρόθυμος* Sintenis 13 *ἦν ἂν* *M*

χαλεπανοῦντας, οὗτοι δέ εἰσιν οἱ τοῖς τῶν ἄλλων κακοῖς τὰ αὐτῶν μείζω ποιοῦντες, οἶδα, βασιλεῦ, πολλούς τε ὄντας καὶ δύναμιν ἔχοντας, ἐγὼ δὲ ὀργιεῖσθαι μὲν αὐτοὺς καὶ ζητήσειν παρ' ἐμοῦ τιμωρίαν οἶμαι, λήψεσθαι δὲ οὐδέποτε τῆς σῆς κεφαλῆς σωζομένης παρὰ τῶν τὸν σὸν βίον τεθαυμακότων θεῶν. οὔτε γὰρ ἐθελήσειν σε προδοῦναι τὸν σύμβουλον οὔτε βοηθεῖν πειρώμενον οὐκ ἀρκέσειν. τί οὖν δεῖ σιωπᾶν τηνάλλως φοβούμενον ἐν ἀσφαλείᾳ τοσαύτῃ;

3. Εὖ πράττειν μὲν οὖν βουλοίμην ἂν καὶ τοὺς τῶν ὅλων ἄρχοντας δυνάμεων καὶ τοὺς ὑπὸ τούτοις μερῶν καὶ ζῆν ἐν εὐθυμίᾳ καὶ τούτους κἀκείνους, οὐ μὴν | οὔτε κακὰ κερδαίνειν οὔτ' ἄλλοις τοῦ R II 501
πάντα τολμᾶν αἰτίους εἶναι. οἷα πολλὰ δρᾶται νῦν. ἄκουε δή, βασιλεῦ, καὶ διδάσκου.

4. Εἰσὶ κῶμαι μεγάλαι πολλῶν ἑκάστη δεσποτῶν. αὗται καταφεύγουσιν ἐπὶ τοὺς ἱδρυμένους στρατιώτας, οὐχ ἵνα μὴ πάθωσι κακῶς, ἀλλ' ἵνα ἔχωσι ποιεῖν. καὶ ὁ μισθὸς ἀφ' ὧν δίδωσιν ἡ γῆ, πυροὶ καὶ | κριθαὶ R II 502
καὶ τὰ ἀπὸ τῶν δένδρων ἢ χρυσὸς ἢ χρυσίου τιμή. προβεβλημένοι τοίνυν τὰς τούτων χεῖρας οἱ δεδωκότες ἐώνηνται τὴν εἰς ἅπαντα ἐξουσίαν. καὶ νῦν μὲν κακὰ καὶ πράγματα παρέχουσι τοῖς ὁμόροις γῆν ἀποτεμνόμενοι, δένδρα τέμνοντες, ἁρπάζοντες, θύοντες, κατα-

---

8 cf. p. 428, 9; t. III 73, 1 R; t. I 141, 4 13 Hes. opp. 352 21 cf. t. III 79, 16 R

---

2 *αὐτῶν I* 6 *τὸν* om *I* | *οὔτε — 8 ἀρκέσειν* citat Plan l. l. 7 *θελήσειν* Plan 8 *τί οὖν δεῖ — 9 τοσαύτηι; A* sed γρ *τί οὖν οὐ δεῖ — τοσαύτηι* in marg | *τηνάλως CI* 11 *τοὺς τῶν ὑπὸ M* et Sintenis at cf. p. 428, 4 15 *δή* scripsi *δέ* libri edd 20 *τῶν* inserui e libris om edd | *χρυσίον* Re 22 *ἅπασαν B*

κόπτοντες, ἐσθίοντες. εἶθ' ὧν μὲν ἦν ταῦτα, κλάουσιν ὁρῶντες, οἱ δ' εὐωχούμενοι γελῶσι καὶ τοσοῦτ' ἀπέχουσι τοῦ δεδιέναι μή τις ταῦτα πύθηται, ὥστ' ἀπειλαὶ προστίθενται τοῖς πεπραγμένοις καὶ τὸ μηδὲ τῶν ἄλλων ἀφέξεσθαι. 5. δεινά σοι ταῦτα φαίνεται, βασιλεῦ, ἀλλ' οὐ τὰ μέγιστα ἀκήκοας, εἴπερ αἰγῶν τε καὶ προβάτων μεῖζον αἱ θυγατέρες, ὧν οὐδὲ αὐτῶν ἀπέχονται. τί οὖν ἔτι δεῖ λέγειν πληγὰς καὶ ὕβρεις καὶ ὡς γυναῖκες γυναῖκας ἕλκουσι λαβόμεναι τῶν τριχῶν, καὶ ὡς φρέατα ἄχρηστα καθιστᾶσι τοῖς ἔχουσι τοῖς ὑφ' αὑτῶν ἐμβαλλομένοις καὶ ὡς ποταμῶν ἀποστεροῦσι καὶ διὰ τούτων ⟨καὶ⟩ κήπων, τρέφοντες στρατιώτας οἱ μὲν πλείους, οἱ δὲ ἐλάττους ἐν μέσαις ταῖς κώμαις καθημένους τὰ πολλὰ καὶ κοιμωμένους ἐπ' οἴνῳ πολλῷ καὶ κρέασιν, ὅπως, εἴ τις τῶν ἀδικουμένων ἀλγήσας ἀμύνοιτο, πληγὴ δ' εἰσέλθοι καὶ ἐπὶ στρατιώτην, εἶτα
R II 503 τοῦτ' ὄλεθρος εἴη τῷ | πατάξαντι μηδαμόθεν ὄντος αὐτῷ μηδενὸς λόγου; δεῖν γὰρ αὐτὸν ὑποσχεῖν ἐν ἁπάσῃ μέθῃ στρατιώτῃ πάντα ἀνεχόμενον καὶ μηδὲν ἐνταῦθα εἶναι τοὺς νόμους. 6. τοῦτο καὶ λῃστὰς γεωργοὺς ἐποίησε, τοῦτ' αὐτῶν εἰς τὰς χεῖρας ἐνέθηκε σίδηρον οὐ τὸν τῇ γῇ φίλον, ἀλλ' ὃς ἀποκτίννυσι.

---

1 *κλαίουσιν* Got 2 *οἳ AP* sed in hoc ` add m[3] *οἵ IB* | *γε γελῶσι C* 4 *μὴ δὲ APIBM* 8 *λέγειν· CAPIB λέγειν, M λέγειν;* Got | *πληγὰς M* Re *πληγαὶ* reliqui libri Got 9 *γυναῖκες* num delendum et *λαβόμενοι* scribendum? | *γυναῖκας* om Got 10 *καθιστῶσι BM* 11 *ἑαυτῶν* Re 12 *τούτων*] *τῶν τοιούτων M* | *καὶ* inserui auctore Re 16 „*num διέλθοι aut προέλθοι aut δέ τις ἔλθοι?*" Re | *δὲ* Re | *εἰσέλθῃ I* 18 *αὐτὸν A* sed ʽ e ʼ corr, *P αὐτὸν* reliqui libri Got | *ὑποσχεῖν αὐτὸν BM* 19 *γλώσσῃ C* | *πάντα ἀνεχόμενον P* sed *α ἀνεχό* in ras m[2] 20 *λῃστὰς IB* 21 *αὐτῶν — 22 ἀποκτίννυσι* citat Plan l. l. 21 *εἰς τὰς αὐτῶν χεῖρας* Plan 22 *ἀποκτείννυσι C*

τοῦ δύνασθαι γὰρ αὐτοῖς αὐξομένου διὰ τῶν ἐγκαθημένων στρατιωτῶν καὶ τὸ τολμᾶν ἐπίδοσιν λαμβάνει τῶν φυλάκων τῆς χώρας κατὰ τὴν παροιμίαν τοὺς τοιούτους ὁρώντων καὶ οὐχ ὁρώντων, ἴσασι γὰρ ἐπὶ πολλῷ βοηθήσοντες τοῖς κειμένοις διὰ τὸν προστάτην. καὶ γὰρ δὴ καὶ τοσούτοις κακοῖς τοὔνομα τοῦτο ἔθεντο, πρέπει δέ, οἶμαι, τοῖς δικαίαις ἐπικουρίαις ἐξαιρουμένοις εἰς ἄδειαν ἀδικουμένην ἀσθένειαν.

7. *Ἡ προστασία δὲ αὕτη πᾶν τοὐναντίον ποιεῖ. ῥώμην δίδωσιν | εἰς τὸ κακοῦν ἑτέρους. ὧν εἰσι* R II 504 *καὶ οἱ τὸν φόρον εἰσπράττοντες. οὓς ἐβουλόμην ἐνταῦθά μοι καὶ παρεῖναι καὶ βοᾶν οἷα πεπόνθασι. πάντως δ' ἂν τοῦτο μετὰ δακρύων ἐγίγνετο παρ' ἀνδρῶν πενήτων ἐξ εὐδαιμόνων γεγενημένων. πῶς* γενομένων *δέῃ μαθεῖν, ὦ βασιλεῦ; ἔρχονται ἐπὶ τὰς κώμας ταύτας τὰς διὰ τῶν στρατηγῶν τετειχισμένας οἱ κομιούμενοι τὸν φόρον ἔργον τοῦτο ἔχοντες καὶ λειτουργίαν. εἶτ' ἀπαιτοῦσι τὴν μὲν πρώτην πρᾴως καὶ βραχυτέρᾳ τῇ φωνῇ, καταφρονούμενοι δὲ καὶ καταγελώμενοι μετὰ ἀγανακτήσεως ἤδη καὶ μεῖζον φθεγγόμενοι καὶ οἷον εἰκὸς τοὺς τῶν δικαίων ἀτυχοῦντας. εἶτ' ἠπείλησαν τοὺς ἄρχοντας, μάτην | ἐλάττους* R II 505 *ὄντας τῶν τὰς κώμας καρπουμένων. εἶθ' ἥψαντο καὶ ἐπεσπάσαντο. οἱ δ' ἔδειξαν, ὡς εἰσὶν αὐτοῖς λίθοι.*

11 sq. cf. Cod. Theod. XII 1, 128   21 cf. t. II 386, 3

6 *γὰρ* om Got | *τοῦτ'* Re   7 *δ'* Re | *δικαίαις* Re *δικαίοις* libri Got | *ἐξαιρουμέναις B*   8 *ἀδικουμένην ἀσθένειαν* om in lac 10 litt *B*   10 *ῥώμην δίδωσιν*] „*videtur γὰρ interponendum*“ Re   15 *θέλεις?*   18 *εἶτ'* scripsi e *CAP* *εἶτα* reliqui libri edd | *πράως PIBM* Got   20 *μετ'* Re   22 *εἶτα IBM* | *ἠπείλησαν* Re *ἠπείλησε* libri sed *ε* (2) eras *I*   23 *ὄντες* Re   24 *οἳ A* *οἵ PIBM*

8. *λαμβάνοντες οὖν οἱ πράκτορες ἀντὶ καρπῶν τραύματα ἀναστρέφουσιν εἰς ἄστυ τῷ περὶ τοῖς ἱματίοις αἵματι δηλοῦντες ἃ πεπόνθασι. καὶ τὸν μὲν θυμούμενον οὐκ ἔχουσιν, ἡ γὰρ τοῦ τὸν μισθὸν εἰληφότος δύναμις οὐκ ἐᾷ, ἀκούουσι δὲ οἱ δυστυχεῖς, ὅτι χρὴ καταβάλλειν ἢ μαστιγουμένους ἀπειπεῖν. οἱ δὲ οὔσης μὲν ἀνάγκης τοῦτο ποιεῖν, τὰ δὲ παρὰ τῶν ἀγρῶν ἀπεγνωκότες καὶ δεδιότες ἕτερα τραύματα, χρυσίου δ' οὐκ ὄντος οὐδ' ἀργυρίου πωλοῦσι μὲν θεραπαίνας θρηνοῦντες, πωλοῦσι δὲ ἀκολούθους, τροφέων υἱούς, ἀντιλαμβανομένους τῶν τοῦ πωλοῦντος γονάτων.* 9. *ἔρχονται δὲ καὶ εἰς ἀγρούς, οὐχ ὡς πρότερον μετὰ*
R II 506 *τῶν τέκνων, ἀλλ' ἀποδωσόμενοι μετὰ τῶν | ὠνησομένων. καὶ τράπεζα αὐτοῖς κοινὴ παρατίθεται, τὴν τιμὴν δὲ τῆς γῆς φόρον ὁ πεπρακὼς γιγνομένην ὁρᾷ. ἐξιὼν δὲ τῶν πατρῴων, ἔστι δ' οὗ καὶ παππῴων, βλέπων εἰς τοὺς ἐκείνων τάφους καὶ τιμῶν τοῖς διὰ τῶν χειρῶν φιλήμασι συγγνώμην ἔχειν ἀξιῶν ἀπέρχεται. εἶτα φροντὶς ὑπὲρ τροφῆς αὑτῷ τε καὶ γυναικὶ καὶ παισίν, εἶτα οὐδαμόθεν φαινομένης ἡ τοῦ προσαιτεῖν ἀνάγκη.* 10. *οὕτω βουλευτὴς βουλῆς ἐξαλείφεται οὐ σπόγγου γράμματα ἀφαιροῦντος, ἀλλ' οὐκέτ' οὔσης οὐσίας. ταῦτ' ἐλάττους ποιεῖ τὰς βουλὰς ἀντὶ μειζόνων, ταῦτ' ὀλίγους τοὺς καθ' ἑκάστην ἀντὶ πλειόνων.*

---

6 cf. p. 13,12   24 cf. p. 456,23 sq.

---

2 *παρὰ IBM*   4 *οἱ I* sed *ο* eras   5 *ὅ, τί B*   7 *οὐ τοῦτο C*   8 *ἀπεγνωκότες P* sed *πεγνω* in ras m[2]   9 *δὲ B* Got | *οὐδ' P* sed *ου* in ras m[2]   14 *μὲν αὐτοῖς B* | *παρατίθεται κοινὴ IBM*   16 *πατρώων* et *παππώων BM*   19 ante *φροντὶς* ras 2 litt *A*   20 *παισὶ I*   21 *τῆς βουλῆς* Re   22 *οὐκέτ' B*   *οὐκ ἔτ'* reliqui libri sed ' (2) eras *P*[2]   23 *ταῦτα IBM*   24 *καθεκάστην PIBM*

ταυτὶ δὲ ζημία πόλεως ὅλης. καὶ γὰρ ἂν τοῖς ἄλλοις εὖ πράττῃ, τούτῳ δὲ χωλεύῃ τῷ μέρει, μικρὰ τὰ | ἄλλα καὶ μικρὰ ποιεῖ τῆς βασιλείας τὰ πράγματα. R II 507 *διὰ γὰρ τῶν ἀρχομένων ἐκείνη καὶ αὔξεται καὶ τοὐναντίον. οὐκοῦν βλάπτονται μὲν αἱ βουλαὶ ταῖς καλαῖς προστασίαις, βλάπτονται δὲ ταῖς βλάβαις τῶν βουλῶν αἱ πόλεις, πάλιν δὲ αὖ ταῖς τούτων οἱ μάχιμοι. ὧν οὐκ ἀμελητέον σοι, βασιλεῦ, δι' ὧν ἔνι καὶ κρατεῖν καὶ μὴ κρατεῖσθαι καὶ φοβεῖν καὶ μὴ φοβεῖσθαι. ἄνελε δὴ τὰς τοιαύτας προστασίας ἃς εἶναι παρ' ἡμῖν βούλοιντ' ἂν οἱ πολέμιοι.*

11. *Τὸ δὲ ζητεῖν προστάτην οὐ μόνον ἐκείνων ἐστὶ τῶν ἀγρῶν οἳ πολλῶν εἰσι τῶν ἐχόντων ἑκάστου μέρος οὐ πολὺ κεκτημένου, ἀλλὰ καὶ οἷς εἷς ὁ δεσπότης. καὶ οὗτοι τὸν μισθωτὸν προστίθενται τῇ τοῦ δεσπότου ζημίᾳ τὸν μισθὸν πορίζοντες καὶ διδόντες ἐξ ὧν ἀποστεροῦσι. καίτοι καὶ τῶν ἐπιφανῶν εἰσιν αἱ κῶμαι καὶ τῶν οἵων τε ὄντων χεῖρα ὀρέξαι λυπουμένοις. ἀλλ', οἶμαι, τὸ κακῶς ποιεῖν διώκοντες, οὐ τὸ παθεῖν φεύγοντες δυνάμεις τινῶν ὠνοῦνται, αἷς χρώμενοι πολλοῦ χρόνου προϊόντος καὶ | πρὸς τοὺς* R II 508

---

5 cf. Cod. Theod. XII 1, 128 cum nota Gothofredi

---

1 *ἄν τις* Got 2 *χωλεύῃ P* sed *η* in ras m[5] *χωλεύει I* | *μικρὰ καὶ τὰ ἄλλα. ὄντα δὲ ταῦτα μικρὰ καὶ μικρὰ ποιεῖ* coni Re 4 *σώζεται* Re 5 *τιμαὶ C* 7 *αὖ ταῖς* Re *αὐταῖς* libri Got 8 *ὦ βασιλεῦ* Re 9 *φοβεῖσθαι καὶ μὴ φοβεῖν* coni Re 10 *δὴ* scripsi auctore Re *δὲ* libri edd 14 *μέρος οὐ* Re *μέρους τοῦ* libri Got | *οἷς P* sed *ο* in ras m[2] 15 *μισθωτὸν P* sed *ω* in ras m[2] *μισθὸν B* 17 *ἀποστεροῦσι P* sed *στεροῦσι* in ras m[2] 21 *πολλοί?* | *καὶ πρὸς — 410, 2 ὀφθαλμὸν* citat Plan l. l. | *τοὺς αὐτῶν κυρίους*] *ἐκείνους* Plan

αὑτῶν κυρίους ⟨ἐπισπέρχοντας⟩ τοῦτο τῆς γῆς βουλομένης ἄγριον ἔστησαν ὀφθαλμὸν ὡς ἀνάγκης μὲν ὄντες ἔξω, γνώμῃ δὲ ἐργαζόμενοι καὶ οὐχ ἁψόμενοι τῆς γῆς, εἰ μὴ πείθοιεν αὐτούς. 12. *οἱ δὲ πρῶτοι ταῦτα τετολμηκότες ἔσχον ταχέως πολλοὺς τοὺς ἀκολουθήσαντας κακοῦ παραδείγματος γενομένους μιμητάς. εἶθ' οἱ μὲν γράφονται καὶ κατηγοροῦσι, τοῖς δ' εἰσὶ βοηθοῦντες καὶ λόγῳ ⟨καὶ ἔργῳ⟩. καὶ πλέον τῶν νόμων ἤνεγκεν ὁ βοηθῶν, ὥστ' εἶναι τὸ δρώμενον θέαμα ἐλεεινόν. τί τοῦτο; βοαὶ τῶν περὶ τὴν γῆν ἐχόντων, γλῶτται θρασεῖαι, πλῆθος συνδίκων, ἀγῶνες, δίκαι, νῖκαι. καὶ ὁ μὲν εἰς γῆν κύπτων ἀπῆλθεν, οἱ δὲ ἕπονται τωθάζοντες. οἷον δή τι καὶ τὸ περὶ ἡμᾶς, βασιλεῦ, γεγένηται.* 13. *Ἰουδαῖοι τῶν πάνυ γῆν ἡμῖν πολὺν ἐργαζόμενοι*
R II 509 *χρόνον, γενεὰς | τέτταρας, ἐπεθύμησαν μὴ ὅπερ ἦσαν εἶναι καὶ τὸν παλαιὸν ἀποσεισάμενοι ζυγὸν ἠξίουν ὁρισταὶ τοῦ πῶς ἡμῖν αὐτοῖς χρηστέον εἶναι. ταῦτ' οὐκ ἐνεγκόντες χρώμεθα δικαστηρίῳ. καὶ μαθὼν ὁ καθήμενος, τίνες ὄντες εἰς τίνα παροινοῦσιν ἐν τίνι τὰς ἐλπίδας ἔχοντες, τοὺς μὲν ἔδησε διπλῷ δεσμῷ, τῷ τε οἰκήματι καὶ σιδήρῳ, τοὺς δὲ τὰ ὄντα φράσοντας ἐκέλευσεν ἄγεσθαι. καὶ ταῦτα εἰπὼν καὶ χαλεπήνας*

---

1 *αὑτῶν* Re *αὐτῶν* libri Got | *ἐπισπέρχοντας* inserui auctore Re coll. p. 130, 9 et Luc. Char. § 17 *τοὺς ἐργάτας ἐπισπέρχων* | *τοῦτο — βουλομένης* om Plan | *τῆς γῆς* in lac 7 litt om *B* 3 *γνω* cum lac 3 litt *B* | *δ'* Re 4 *αὐτοὺς AP* Got 8 *καὶ ἔργῳ* inserui e *M* ut coni Re om reliqui libri edd | *τῷ νόμῳ* Got 10 ⟨*πόνους*⟩ *ἐχόντων* coni Re *ἐχόντος* (superscr. *ων*) *A* *ἔχοντος* Got 11 *νίκαι* libri sed ´ in ˜ corr *P*², edd 14 *τῶν* bis *CAIM* sed in hoc alterum eras | *πάνυ γῆν ἡμῖν* in lac 10—11 litt om *B* 15 *τέσσαρας IBM* 18 *δικαστηρίω P* sed *ω* in ras m² 20 *τοὺς μὲν — 22 ἄγεσθαι* citat Plan l. l. 21 *ὄντα μὴ φράσοντας* Got | „*num φράσαντας?*“ Re

πρὸς ἐμὲ μνησθέντα λύσεως ᾤχετο ἀπιὼν ἑτέρωσε, οἱ δ' ἐπὶ τὸ τῶν πολλῶν πάλαισμα, τὸν οἶκον τοῦ στρατηγοῦ, καὶ τὴν ἐναντίαν τοῖς | δικαίοις ἀσπίδα. R II 510 *καὶ κριθαὶ καὶ σῖτος καὶ νῆτται καὶ χιλὸς ἵπποις.* 14. *καὶ ὁ μὲν προσέταξεν ἐᾶν τοὺς λιπόντας τὴν τάξιν, ὁ δὲ ὑπήκουσέ τε καὶ ὑπέσχετο. καὶ ὁ δικάζων ὃ μὲν οὐκ ἦν, ἦν, ὃ δ' ἦν, οὐκ ἦν, ἀντὶ δικαστοῦ συνήγορος. τοιγαροῦν εἷλκεν ὑπὸ τὴν ψῆφον ἡμᾶς καθ' ἑκάστην ἡμέραν πέμπων ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ, τὸ ἤδη βουλόμενος, τὸ μήπω μεμφόμενος, σπεύδων ἐπὶ τὴν ἐχθρὰν τοῖς θεοῖς χάριν. καὶ οὕτως ἦν δῆλος τὸ δίκαιον προησόμενος τῇ χάριτι, ὥσθ' οἱ νυκτὸς ἐξιόντες παρ' αὐτοῦ τῶν ἡμῖν ἐπιτηδείων οἷς συντυγχάνοιεν ἔλεγον κεκρίσθαι μοι τὴν δίκην καὶ τὸ κράτος ἔσεσθαι τῶν ἀντιδίκων.* 15. *καὶ ὡς τοῦθ' οὕτως εἶχεν, ἐδείχθη τῆς ἐπιούσης. οἱ μὲν γὰρ μεθ' ἡμῶν ὄντες ῥήτορες ἤκουον, ὅτι | δεῖ σιωπᾶν ἐν ἀφθονίᾳ τῶν ἰσχυρῶν, τῶν δὲ* R II 511 *σὺν ἐκείνοις οὐδὲν ἦν ἀσθενὲς ἐν σκιαῖς τοῖς ἅπασι. τῆς ψήφου δὲ τεθείσης οἷαν τὸ κράνος καὶ ὁ θώραξ ἤθελεν, αὑτὸν ἐδίωκεν ὁ ἐψηφισμένος, οὐ γὰρ εἴα τὸ συνειδὸς ἠρεμεῖν, καὶ πρὸς τοὺς εἰσιόντας οὐδὲν αἰτιωμένους ὤμνυ πάντας ὅρκους ἦ μὴν ὀρθὴν πεποιῆσθαι*

---

2 Aesch. Ctes. § 205 p. 83,19   10 Hes. opp. 249 sq.

---

1 *εἰς IB* | *οἳ A* *οἵ PBM*   2 *δὲ* Re   5 *προσέταξεν ἐᾶν* Re *προσέταξε κἂν* libri Got   6 *καὶ ὁ* — 7 *συνήγορος* citat Plan l. l.   7 *ἦν* (2) om *I* | *ἀντὶ P* sed ` eras   8 *καθεξ κάστην I*   10 *ἔχθραν B*   12 *προιόντες C*   13 *ἐντυγχάνοιεν* Cobet Coll. 293 at cf. p. 227,7 | *κεκρίσθαι P* sed ´ in ras m² *κεκρῖσθαί A*   16 *ἤκουον, ὅτι δεῖ P* sed *ἤκον* et *ὅτι δεῖ* in ras m²   18 *ἦν*] *ἂν* Got   19 *οἷαν* ex *οἳ ἂν* corr *A* *οἱ ἂν* Got   20 *αὑτὸν* Re *αὐτὸν* libri Got | *ὁ* om *I*

τὴν κρίσιν. ἧττον γὰρ ἡγεῖτο κακὸν τὴν εἰς τοὺς θεοὺς ἀσέβειαν ἢ τὸ φθέγξασθαί τι τούτων ἃ σιγᾶσθαι βούλοιτ' ἂν ὁ στρατηγός. 16. ὃν ἠξίουν ἔγωγε μᾶλλον δεδιέναι τὸ λυμαίνεσθαι τοῖς δικαίοις ἢ τὸ πυθέσθαι τινάς, ὡς αὐτὸς ταῦτα κελεύσειεν. ἃ εἰ μέν ἐστι δίκαια, τί ἂν αἰσχύνοιτο; εἰ δὲ ἄδικα, τί τῶν τοιούτων ἐπιθυμεῖ; εἰ δ' οὐδὲ ἐμοὶ τὸ δίκαιον ἐσώθη τῷ πλεῖστα δὴ περὶ λόγους κάμνοντι καὶ γράμμασι δὴ παρὰ σοῦ κεκοσμημένῳ καὶ τὴν τῶν πεφοιτηκότων ἔξοντι λύπην, τί χρὴ περὶ τῶν ἄλλων οἷς οὐδὲν τούτων ἔστιν, ὑπολαμβάνειν;

R II 512 17. Ταυτὶ | μὲν οὖν εἰς ἀπόδειξιν εἴρηταί μοι τοῦ ταῖς ἀποστροφαῖς ταυταισὶ ταῖς τῶν γεωργῶν πολλοὺς οἴκους διασείεσθαι. καθ' ἑκάστην γὰρ δὴ πόλιν τοιοῦτοι μὲν γεωργοί, τοιαῦται δὲ θύραι, τοιοῦτοι δὲ μισθοί, τοιαῦται δὲ συνθῆκαι, τοιαῦτα δὲ κέρδη, τοιαῦται δὲ ζημίαι, τοιαῦται δὲ εὐφροσύναι, τοιαῦται δὲ κατήφειαι. καὶ γὰρ ἐκ τῶν ἄλλων ἀγρῶν οἷς ὁδὸς οὐκ ἔνι τὰ τοιαῦτα ὑβρίζειν, γυναῖκας καταλιπόντες οὐκ ὀλίγοι καὶ τέκνα φέρονται πρὸς τοὺς ἰσχύοντας ἐκείνους, τοὺς τοιούτους πύργους, ἀπολαύσοντες τῆς παρανόμου δυνάμεως. κἂν ὁ κατηγορῶν γένηται τῶν τοῦ στρατηγοῦ τις, αὐτῷ μέλειν εἰπὼν

---

8 cf. t. I 241, 13; III 87, 10; 359, 11; Eunap. vit. Lib. t. I 7, 23 sq. cum nota mea 13 cf. t. II 434, 20 15 cf. p. 411, 2

---

3 ὃ Re 4 τοῖς δικαίοις *P* sed τοῖς δι in ras m^2 7 δὲ Re | οὐδ' *IBM* Got | τὸ *A* sed ο in ras 13 ἀποστροφαῖς *A* sed σ eras, Re ἀποτροφαῖς reliqui libri Got | ταῖς om *B* 14 καθεκάστην *I* | δὴ om *B* 15 θύραι in θῆραι corr M^2 16 $\text{τοιοῦτ}\overset{\text{ου}}{\text{οι}}$ μὲν *I* 17 δ' Re 19 τὰ om *IBM* 20 καὶ om Got 23 μέλλειν *C*

τοῦ κατηγορουμένου καταπαλαίσας τὸν αἰτιασάμενον ἀπῆλθε. 18. *τίνος δὴ ⟨παῦσαι⟩ ταυτασὶ τὰς διαδύσεις; τίνος τηρῆσαι τοῖς ἐκδεξαμένοις τοὺς ἀγρούς; σόν, βασιλεῦ, τὸ ἔργον.* | *παρὰ σοῦ προσήκει τὸ δῶρον* R II 513
ἐλθεῖν. σὸν καὶ παθεῖν τι καὶ ἰάσασθαι καὶ μὴ τὸν ζῆλον ἕρποντα περιιδεῖν. μᾶλλον δὲ πολὺν μὲν ἤδη τοῦτο περιῶπται χρόνον, δεῖ δὲ αὐτό που καὶ στῆναι.

19. *Ἐρήσεται τοίνυν μέ τις ὑπὲρ τῶν γεωργῶν, εἰ μὴ ἐξέσται βοηθείας ἑαυτοῖς πορίζειν. τὰς μὲν οὐκ ἀδίκους φαίην ἄν, τὰς δὲ κακὰς οὐδαμῶς. πρώτην μὲν τὴν παρὰ τῶν θεῶν, ἣ γένοιτ' ἂν εὐχαῖς τε καὶ θεραπείαις·' ἔπειτα τὴν δι' ὑδάτων βλαπτόντων μὲν ἀπωθουμένων, μελλόντων δὲ ὠφελεῖν ἐπαγομένων. ἔστι καὶ τοὺς κυρίους τῶν κτημάτων πρὸς αὑτοὺς ποιῆσαι φιλανθρωποτέρους, ὡς τὰ μὲν ὀφείλουσιν ἀφεῖναι, τὰ δὲ καὶ δοῦναι, ἥντ' αὖ δίκης που πρὸς ἀλλήλους δέωνται, τοῦτον εἰσιέναι, πλὴν εἴ τι δέοιτο μείζονος.* 20. | *πάσαις δὲ ἐπικουρίαις οὐ χρη-* R II 514
στέον, κἂν ὦσιν οὐ κατὰ νόμον κἂν ποιῶσί με τῶν ἐμῶν ἄκυρον. εἰσὶν ἡμῖν, ὦ βασιλεῦ, πόλεις ἐπὶ τῶν ὁρίων τῶν πρὸς τοὺς βαρβάρους. ἢν οὖν ἔριδι καὶ φιλονεικίᾳ τινὶ πόλις ἐλαττουμένη πόλεως καλέσῃ συμμάχους τοὺς γείτονας βαρβάρους, ἀνεκτὸν ⟨ἢ⟩ καλόν

---

2 *ἀπῆλθεν P* sed *ν* eras, edd | *δὴ P* sed *η* in ras m² *δὲ M* | *παῦσαι* inserui, *ἀποφράττειν* coni Re | *διαδύσεις* scripsi auctore Re coll. p. 389, 22; t. II 250, 8 *διαλύσεις* libri edd 3 *ἐκδεξαμένοις* scripsi coll. t. I 374, 16 auctore Re qui aut *τοῖς ἐκδεξαμένοις* aut *τοὺς ἐκλεξαμένους* scribendum coni *ἐκλεξαμένοις* libri edd 9 *μὴ* om Got 11 *τῶν* om *B* 14 *αὑτούς* Re *αὐτοὺς* libri Got 15 et 16 *τα P* | *ἥν P* sed ʺ in ras m² 16 *δίκης που*] „*malim δικαστοῦ*“ Re | *που* om Got 17 *εἰσιέναι* scripsi coll. p. 439, 2 *εἰδέναι* libri edd 18 *δ'* Re 19 *κἂν* (2) scripsi *καὶ* libri edd 23 *ἢ* inserui auctore Re | *καλόν* om *I* sed *ἀνεκτόν τι καὶ καλὸν ποιήσει* in marg, *BM*

τι ποιήσει καὶ ἐπαίνων, ἀλλ' οὐ τιμωρίας ἄξιον; ἐμοὶ μὲν κἂν κατασκαφῆναι δοκεῖ καὶ τοῖς πολίταις γενέσθαι τάφος, ἵνα μὴ τοιαῦτα νικῴη. εἰ γὰρ καὶ κρατεῖν ἔδει προσθήκῃ τινί, ταύτην ἔνδοθεν ἔδει καὶ παρὰ τῶν οἰκείων εἶναι. 21. οὐδὲ γὰρ οἰκέτην ἄξιον δίκης ἐφ' οἷς ἔπαθεν ἀξιοῦντα τυχεῖν εἰς τὸν δεῖνα καὶ τὸν δεῖνα βλέπειν καὶ παραστάντα ἱκετεύειν τὸν οὐ κύριον ἀφέντα τὸν δεσπότην. οὐδὲ γὰρ ἅπας ἔτ' ἂν εἴη τοῦ δεσπότου, ἀλλ' οὐκ ἂν μικρὸν μέρος τοῦ βεβοηθηκότος ποιοῖ μερίζων μὲν τὴν εὔνοιαν, μερίζων δὲ τὰ τοῦ σώματος. καὶ γὰρ καὶ τοῦτον ἐχρῆν λαμβάνειν μὲν δίκην, λαμβάνειν δὲ διὰ τοῦ δεσπότου· τὸ δὲ δι' ἄλλου κἂν ἀποστερήσαι τοῦ δούλου πολλάκις τὸν δεσπότην καταπεφρονημένον ἐκ τῆς παρ' ἄλλου βοηθείας.

22. Τί οὖν, φησίν, εἰ τῆς χρείας ἐλάττων ὁ τὸν ἀγρὸν ἔχων εἴη καὶ δέοι δυνατωτέρας
R II 515 κεφαλῆς; ὁ μὲν λεγέτω πρὸς ἐκεῖνον, ἐκεῖνος | δὲ πρὸς τοῦτον, καὶ σὺ μὲν ἐκείνου, τούτου δὲ ἐκεῖνος δείσθω. καὶ σύ τ' ἂν ὠφελοῖο ταύτῃ βλάπτοιτό τ' ἂν οὐδ' ἐκεῖνος πεπηγυίας τῆς περὶ ταῦτα τάξεως. οὐ γὰρ δὴ τοῖς μὲν περὶ τὴν γῆν τούτοις καὶ πόρρω τῶν πόλεων καὶ βουσὶ συζῶσιν ἐπείθοντ' ἂν καὶ συνέπραττον, τοῖς δὲ ἐκείνων κυρίοις οὐκ ἂν προσεῖχον οὐδ' ἂν τὸ μὲν παρ' ἐκείνων λαβεῖν ἡγοῦντο καλόν,

---

1 *καὶ* om Got 2 *μὲν* om Re | *δοκῇ* *CIBM* 8 *ἀφέντα* *P* sed *αφε* in ras m² 10 *ποιοῖ* scripsi auctore Re *ποιεῖ* libri edd 13 *ἀποστερῆσαι* *P* sed ˜ in ´ corr m⁵, *I* Got 14 *καταπεφρονημένον* *P* sed *ο* (2) in ras m² 18 *κεφαλῆς*; Got *κεφαλῆς*· libri | *ἐκεῖνος*] *ὁ* *B* 19 *δ'* Re 20 *τ' ἂν* *PI* (1) | *τ'* (2) Re *δ'* libri Got | post *ἂν* ras 2 litt *I* 21 *πεπηγυίας* *P* sed *υι* in ras m⁵ 22 *δεῖ* *I* | *τὴν* om *IBM* | *πόρρωι* *A* 23 *ζῶσιν* *I* 24 *δ'* Re

τὸ δὲ παρὰ τούτων οὐ καλὸν καὶ ταῦτα ἴσον ὄν. ἔστι δ' οὐχ ὅμοιον τοὺς δεσπότας ὑπὲρ τῶν ἐργαζομένων δοῦναι τοῖς δυναμένοις ἢ τοὺς ἐργάτας ἐπὶ τοῖς δεσπόταις. τὸ μὲν γὰρ βεβαιοῖ τὰ ὄντα τοῖς ἔχουσι, τὸ δ' οὐκ ἐᾷ θαρρεῖν ὡς ἐπὶ σαθροῖς. 23. *ἔτι τοίνυν ἔστι παρ' οὐκ ὀλίγοις τούτων καὶ τὸ δύνασθαι παρ' ὅτου καὶ τὸ βοηθεῖν ἄλλοις ἔστι. πῶς οὖν οὐχ ἱκανὸν αὐτοῖς, μᾶλλον δὲ καὶ τούτοις καὶ τοῖς τούτων | πράγμασιν [ἱκανὸν] οἱ στρατηγοὶ κτώμενοι δι' αὐτῶν* R II 516 *τὴν πλεονεξίαν; εἰ γὰρ δὴ διὰ τῶν δεσποτῶν, οὐχὶ καὶ κατ' αὐτῶν τὰ αὐτῶν ἕξειν ᾤοντο. βουλομένοις δ' ἦν κατὰ πρώτων, ἔπειτα καθ' ἑτέρων μυρίων, ὅπως ἐξείη δρᾶν ἃ πρότερον διῆλθον. διὰ τοῦτο τοὺς τὴν καλὴν μέν, ἄοπλον δὲ κεκτημένους δύναμιν οὐδὲ ζῆν νομίζουσιν.*

24. *Οὐδὲν δεινόν, φησί, προσλαβεῖν κηδεμόνας. καὶ μὴν οὐ τοῦτ' ⟨ὂν⟩ ἐν τῷ λόγῳ τῷ περὶ τῶν οἰκετῶν ἐδείκνυτο. ταὐτὸ δέ μοι καὶ περὶ τῶν γεωργῶν εἰρήσθω. καὶ γὰρ εἰ λίαν ὧν εἰσιν ἀφῄρηνται παρὰ τοῦ θεοῦ τὸ δύνασθαι, βέλτιον ζῆν ἐν τῇ 'κείνων ἀσθενείᾳ καὶ ἀνέχεσθαι τῆς τύχης ἢ τοιαύτην ὠνεῖσθαι*

---

14 cf. Cod. Theod. XII 1, 128   17 cf. p. 414, 5 sq.

---

1 *ἴσον P* sed ´ e ˜ corr m^2 2 *δὲ IBM* Re   3 *ἢ P* sed ̏ in ras m^2 4 *τοὺς δεσπότας IB* | *τοῖς* om *I*   5 *τὸ δ'* Re *τό δ'* libri Got   7 *οὐχ ἱκανὸν* Re *οὐχὶ κἂν CAP* Got *οὐκ ἂν IBM*   9 *ἱκανὸν* cancellavi auctore Cobeto Misc. 164 ut emendationem in margine ad antecedens *οὐχὶ κἂν* positam | *αὑτῶν* Re *αὐτῶν* libri Got   12 *πρώτων ⟨αὐτῶν⟩*? | *εἶτα* Re   13 *διὰ τοῦτο* Got *διατοῦτο* libri   16 *οὐδὲ IB* | *φασὶ IBM*   17 *ὅτι μὲν οὐκ ἰσχυρὸν τοῦτ'* vel *ὅτι μὲν ἀσθενῆ ταῦτ' ἐστί, τοῦτ'* coni Re | *ὂν* inserui | *τῷ* (1) om *CIBM*   18 *καὶ* om *B*   19 *ἀφῄρηται M*   20 *'κείνων P* sed ' in ras m^2, *B κείνων* reliqui libri edd

R II 517 δύναμιν καὶ τοὺς κεκτημένους ἐλέγχειν, | ἐπεὶ καὶ γυνὴ δυοῖν ἀνδροῖν οὖσα δυνατωτέρα ἂν εἴη, ἀλλ' οὐκ ἂν συνησθείης ἐχούσῃ τὸν μὲν γάμῳ, τὸν δὲ μοιχείᾳ. καίτοι καὶ πλουσιώτερον ἔστιν εἶναι τὸν μοιχὸν πολλαχοῦ, παρ' οὗ πλείω τῇ γυναικὶ γένοιτ' ἂν ἢ τοῦ λαβόντος αὐτὴν μεθ' Ὑμεναίου. ἆρ' οὖν οἴσομεν λεγούσης, ὡς οὐκ ἴσον εἷς καὶ δύο οὐδὲ μέγας καὶ βραχὺς οὐδὲ ὡραῖος καὶ ἄμορφος; οὕτω μὲν ὃ μάλιστα συνέχει τὸν βίον, ὁ περὶ τοὺς γάμους νόμος, οἰχήσεται.

25. Ἐρεῖ τοίνυν τις τοιοῦτον τῶν τὰς ἀρχὰς κολακευόντων λόγον, ὡς ἐλάττω πρόσεισι τοῖς στρατηγοῖς, εἰ τοῦτ' ἐπισχήσει τις τὸ ῥεῦμα. καὶ τί δεινόν, εἰ τὰ νῦν προσιόντα κακῶς παύσεται; οὐ γὰρ τοῦτ' ἔστιν ἄξιον σκοπεῖν, εἰ ἐλάττω λήψονται, ἀλλ' εἰ δικαιότερον ἐκεῖνο τοῦ νῦν καὶ εἰ πονηρᾶς δόξης ἀπαλλάττει τοὺς ἐπὶ τοῦ στρατηγεῖν. τὸ γὰρ αὐτὸ καὶ τοῖς ἀδικοῦσι κέρδος καὶ τοῖς ἀδικουμένοις, τοῖς μὲν μηκέτ' ἀδικεῖσθαι, τοῖς δὲ μηκέτ' ἀδικεῖν.

26. Ἀθυμήσουσιν οἱ στρατηγοὶ κωλυόμενοι ταῦτα θερίζειν. καὶ γὰρ οἱ κλέπται καὶ οἱ τοιχω-

---

9 cf. t. II 591,5 R   11 cf. t. I 114,18

---

3 σύ γ' ἡσθείης Re Anim | γάμον I   4 ἐστι I   5 πολλαχοῦ B sed ολλ in ras m[2] | ἢ τοῦ λαβόντος om Got   6 Ὑμεναίου scripsi coll. p. 331,10 ὑμεναίου libri edd   7 ἴσον P sed ″ in ras m[4]   8 ἄμορφος. Re   10 et 12 τίς B   13 νῦν om Got | κακῶς om IBM sed in hoc γρ καὶ τί δεινόν εἰ τὰ νῦν προσιόντα κακῶς, παύσεται in marg | τοῦτ' P sed τ (2) in ras m[2] τοῦθ' CA | ἔστιν Got ἔνι libri   14 εἰ om Got | λήψεται (ον supra ε) CA λήψεται IBM   18 τοῖς reposui e CIBM ut coni Re τοὺς A edd τουσ P   19 Ἀθυμήσουσιν] „praeponendum videtur ἀλλ'" Re ἀθυμοῦσιν IBM sed in hoc ἀθυμήσουσιν in marg   20 θερίζειν. Got θερίζειν; libri | τοιχορύχοι M

ρύχοι καὶ οἱ βαλαντιοτόμοι καὶ οἱ τῶν τάφων ἁπτόμενοι καὶ οἱ τῶν ἱερῶν χρημάτων πάντες οὗτοι διὰ τὰς ἐφ' ἑκάστῳ τιμωρίας ἄχθονται. ἀλλ' οἱ μὲν ἄχθονται, οἱ νόμοι δὲ βοῶσιν ἃ ληφθέντες πείσονται. καὶ τὸ μὲν τολμᾶν οὐκ ἀναιροῦσιν ὅλως, αὐτοῦ δὲ τοῦ τολμᾶν οὐ μικρόν. καὶ οὐδεὶς οὕτως ἀπονενοημένος ὅστις ἂν εἰπεῖν ὑπομείναι, ὅτι, ὦ βασιλεῦ, | τοὺς R II 518 κωλυτὰς τῶν ἀδίκων τούτων ἀνέλωμεν νόμους, ἵνα μὴ λυπῶμεν τοὺς ἀπὸ τούτων οὐκ ἐωμένους πλουτεῖν μηδ' εὐποριῶν δοκῶμέν τισι φθονεῖν. 27. μὴ τοίνυν μηδὲ τοῖς στρατηγοῖς ὁδὸς ἀνεῴχθω κερδῶν κακῶν μηδὲ τὸ μὲν τούτων ὁράτω τις, τῆς δὲ τῶν ὀλίγα κεκτημένων μερίδος ἀμελείτω, οὐδὲ γὰρ τοῦτο σώζει Ῥωμαίοις τὴν ἰσχὺν καὶ τοῖς πολεμίοις τὸν φόβον, ἐὰν καθ' ἡμέραν τε καὶ νύκτα καινῶν δέῃ κιβωτῶν τοῖς στρατηγοῖς διὰ τὸν ἐπιρρέοντα πλοῦτον, οὐ γὰρ πλούτῳ γένοιτ' ἂν στρατηγικώτερος, ἀλλ' ἀρετῇ καὶ τέχνῃ καὶ δόξης ἔρωτι καὶ τῷ μᾶλλον ψόγον δεδιέναι θανάτου. 28. οὐδ' οὗτος ἂν εἰκότως ταύτην ἄρχοι τὴν ἀρχήν, ὅτῳ πλῆθος ἔνι ταλάντων ἐξαριθμεῖν, ἀλλ' ὅτῳ λαφύρων καὶ αἰχμαλώτων καὶ τροπαίων, οἵους τοῖς πατράσιν ὑπῆρχεν τοῖς ἡμετέροις ὁρᾶν. ὧν ὁ πλεῖστον μὲν χρόνον, πλείστων δὲ ἡγησάμενος στρατιωτῶν ἕνα μὲν μόλις ἀγρὸν ἐπρίατο, ἔτι δὲ τῶν οὐκ

6 Dem. p. 1063,7

1 βαλλαντιοτόμοι *AP* 3 ἑκάστῃ *I* 7 ὑπομείναι *P* sed ' in ras m[4] ὑπομεῖναι *IB* 10 μὴ δ' et 11 sq. μὴ δὲ *APIBM* Got 11 ἀνεῴχθω κερδῶν ὁδὸς *IBM* 14 τοῖς om *B* 15 τὸν ante τοῖς *CAP* edd om *IBM* del Sintenis transposui | κενῶν *C* om *IBM* sed in hoc καινῶν in marg 16 κιβωτίων *B* 22 τοῖς ἡμετέροις ὑπῆρχεν *B* 23 ἡγησάμενος *P* sed ο in ras m[2] 24 ἔτι Re τί libri Got

ἐπαινουμένων, οἰκέτας δὲ εἶχεν ἕνδεκα, ἡμιόνους δώδεκα, τρεῖς δὲ ἵππους, κύνας δὲ Λακαίνας τέτταρας, ἀλλ' ὅμως δέος μὲν αὐτοῦ ταῖς τῶν βαρβάρων ἐνῴκει R II 519 ψυχαῖς. τηθίδα δ' ἐμὴν | ἔγημεν ἐπὶ μεγίστῃ προικί, ἕδνα δὲ ἦν τὸ κλέος. ὁ δὲ γήμας οὐδὲ δειπνῶν ἐμεθύσκετο, οὐδὲ γὰρ ἐν τῷ στρατηγεῖν οὔτε καλῶν οὔτε καλούμενος, ἀλλ' ἦρχε καὶ τῆς γαστρὸς οὐχ ἧττον ἢ τῶν στρατιωτῶν. τοὺς δὲ νῦν καὶ αὐτὸ τοῦτο διαφθείρει τὸ ζῆν ἐν τοσούτοις ποιοῦν αὐτοὺς φιλοψύχους ἀντὶ φιλοτίμων καὶ πεῖθον φεύγειν ἀπὸ τῶν καλῶν κινδύνων ἐπὶ τὰ παρέχοντα τρυφᾶν. 29. διὰ τοῦτο πάντας ὑμᾶς οὐ πλούτου πορίζειν ἔδει τοῖς στρατηγοῖς ἀφορμάς, ἀλλ' ἔργων μεγάλων ἐπιθυμητὰς ἀποφαίνειν. νῦν δὲ ἓν βλέπουσι, χρήματα, καὶ πᾶσα πρόφασις τοῦτο δυναμένη ταχέως ἁρπάζεται, καὶ τηλικαῦτά σφισιν ἔνδον ὄρη χρυσοῦ καὶ ἀργύρου προστιθεμένων ἄλλων ἄλλοις ἀναβέβηκεν, ὥστ' ἀπιστεῖν ἀκούοντας τῶν ἐπὶ τούτῳ τεταγμένων, εἰ ἔστιν αὐτοῖς ὅσον ἔστιν. ἐν δὲ τοῖς ὑμετέροις θησαυροῖς, οὓς ἔδει γέμειν μᾶλλον τῆς ἀρχῆς ὄντας ἢ ⟨τοὺς⟩ τῶν ἐπ' αὐτοῖς

4 cf. ep. 1402 13 Her. VII 6,1

4 τηθὶς ἡ θεία, ἡ πατρὸς ἀδελφὴ ἢ μητρός P^4 5 ἕδνα] τὰ διδόμενα δῶρα ὑπὸ τοῦ γαμοῦντος τῇ γαμουμένῃ P^3

1 ἡμιόνους ⟨δὲ⟩? 4 δὲ *BM* edd 5 ἔδνα *B* 6 „*post* στρατηγεῖν *deesse videtur* ἑωρᾶτο *vel tale quid*“ Re immo cogitandum est δειπνῶν ἐμεθύσκετο 8 καὶ om *B* 11 διατοῦτο *APIBM* 12 ὑμᾶς scripsi auctore Re ἡμᾶς libri edd 14 ἓν βλέπουσι scripsi auctore Cobeto Coll. 136 coll. p. 444, 17 ἐμβλέπουσι libri Got „*malim* βλέπουσι“ Re 15 τηλικαῦτα σφίσιν libri edd 16 ἀργύρου *P* sed ου in ras m^2 | προτιθεμένων *C* 18 τοῦτο *IBM* 19 ὑμετέροις *BM* Re ἡμετέροις reliqui libri Got qui ὑμετέροις coni 20 ⟨τοὺς⟩ inserui auctore Re om libri edd

ὄντων, μικροῦ τοὔδαφος | ἅπαν ὁρᾶται, τὸ κρυπτό- R II 520 μενον δὲ ὀλίγον. ὑμεῖς δὲ ἀμφότερα εἰδότες οὐδὲν ἐκείνων ἐπὶ τοὺς πολέμους ἕλκετε, ἀλλὰ κειμένων ἀπέχεσθε καὶ ταῦτα ὄντος λογισμοῦ τοῦ παραινοῦντος ἅπτεσθαι. 30. ἡδέως δ' ἂν ἠρόμην αὐτοὺς ἐναντίον τοῦδε τοῦ θρόνου, τί καὶ βούλεται τὸ πλῆθος αὐτοῖς τούτων τῶν χρημάτων καὶ τίς ὁ νοῦς τῶν σωρῶν. οὔτε γὰρ θυγατέρας λέγοντες λέγοιεν ἄν τι οὔθ' υἱοὺς οὔτε γάμους ἢ 'κείνων ἢ τούτων οὔτε καιρὸν εἰς ὑπάτους ἄγοντα οὐδ' ἄλλην ἄμεμπτον δαπάνην οὐδεμίαν. ἀναγκάζετ' οὖν ἐπ' ἐκείνην ἰέναι καὶ τὸν οὐ βουλόμενον, ἣν οὐδὲ ὄναρ ἐννοεῖν ἀσφαλές. οὕτως εἴ τις ὑμᾶς ἐν ἐλάττοσι ποιήσειεν, εὐεργέτης ἂν εἴη μᾶλλον ἢ εἰ πάντα δοίη. 31. εἰ δ' οὐκ ἂν δύναιντο μὴ λαμβάνειν, ἀλλ' ἀνάγκη νοσεῖν, πολλοὶ κρουνοὶ τούτοις ῥέουσιν ἀπὸ πολλῶν | τῶν πηγῶν ὁρμώμενοι καὶ R II 521 πολλάκις ἕκαστον Μίδαν ποιοῦντες καὶ Κινύραν καὶ τὰ τούτων. τοσοῦτον μέν ἐστι τὸ παρὰ τῶν περὶ αὐτοὺς τῶν διδόντων, ὅπως αὐτοῖς ἐξείη λαμβάνειν, τοσοῦτον δὲ τὸ παρὰ τῆς τροφῆς τῶν λόχων. οἷς ἔνι ζῶντα ποιεῖν τὸν οἰχόμενον ἐσθίειν τε αὐτοῖς ἐν τῷ τοῦ τεθνεῶτος ὀνόματι. 32. ὄντων δὲ τούτων μεγάλων εἰσὶ Πακτωλοὶ μείζονες, χρυσὸς ὁ δικαίως μὲν ἂν μείνας ἐν ταῖς χερσὶ τῶν στρατιωτῶν, μεθιστάμενος

23 cf. t. I 531,8; II 461,15

2 *δ' IBM* 3 *πολεμίους CIBM* Re 5 *αὐτοὺς* om Got 9 *'κείνων BM* *κείνων* reliqui libri edd 10 *οὐδὲ μίαν A* 12 *οὐδ'* Re 13 *ὑμῶν αὐτοὺς* coni Re 14 *δὲ IBM* 17 *ἢ IBM* | *Κινύραν* Re *κιννύραν* libri Got cf. t. II 548,2 20 *τῆς τροφῆς* scripsi auctore Re *τῇ τροφῇ* libri edd | *λόχων P* sed *χ* in ras m² *λόγων* Got qui *ἀλόγων* coni 22 *τεθνεῶτος P* sed *τε* in ras m²

δὲ ἐπὶ τὰς τῶν στρατηγῶν, ᾧ πένης τε καὶ ἀθυμότερος ὁ μάχιμος γίγνεται μέρη τε ὑποδημάτων φορῶν καὶ χλαμύδος εἴδωλον. πολλάκις δὲ καὶ ἀπὸ τῆς γαστρὸς ἡ φορά, ὥστ' ἄγουσιν ἐπὶ τὰς μάχας πεινῶντα R II 522 *σώματα.* 33. | *ἐξεύρηται δὲ καὶ ἄλλα σοφίσματα χρυσίτιδος γῆς οὐ χείρω. βραδυτὴς τῆς βουλῆς περὶ τιμὴν οὐκ ἀρχαίαν μέν, εἰσελθοῦσαν δὲ ὅμως, εἶτα τοῦτ' ὀργὴν ἐποίησεν, εἶθ' αἱ καταλλαγαὶ χρήματα. χρήματα δὲ κἀκεῖθεν· στρατιώτης ἀγοραῖον ἐρεθίζει σκώπτων καὶ κνίζων ῥήμασι καὶ λαμβανόμενος καὶ ἕλκων καὶ ἐπισπώμενος. εἶθ' ὁ μὲν ἅπτεταί πως καὶ αὐτός, τῶν πεπραγμένων δὲ οὐκ ἴσων εἶναι δοκούντων, μὴ γὰρ εἶναι φωνὴν ἢ χεῖρα τοῖς τοιούτοις ἐπὶ τὸν στρατιώτην, ἁρπάζεθ' ὁ κατηναγκασμένος ἀλγῆσαι καὶ ἔστιν ἐν τοῖς σημείοις καὶ τὸ μὴ τυπτόμενος ἀποθανεῖν ὠνεῖται. πολλὰ τοιαῦτα καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ σπείρεται καὶ θερίζεται μικρὰ πρὸς τὸ ῥηθησόμενον. τὸ δέ ἐστιν αἱ τιμαὶ τῶν ἀρχῶν, ἄργυρος, ἄχθος καμήλων. καὶ παραλείπω τἀκ τῆς ὑμετέρας οἰκίας εἰς τὰς ἐκείνων καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἰόντα.* 34. *τί οὖν δεῖ μετὰ τοσοῦτον ὄμβρον λημμάτων ἀθλίους ποιεῖν ἀνθρώπους οἷς οὐδὲν ἔνι πλὴν τῶν* R II 523 *ἀγρῶν; τί δ' ἀσεβεῖ πόρρω τὰ | αὐτῶν ἐπὶ μεῖζον*

6 Plut. de cup. div. p. 526 B

2 *γίνεται IBM* 4 *ὥστε IBM* 5 *δὲ* om *M* 6 *τῆς τιμῆς τῆς βουλῆς I* 7 *περὶ τὴν τιμὴν BM* 13 *εἶναι φωνὴν*] „*interpone δεῖ aut οἴονται δεῖν εἶναι*“ Re 14 *ἁρπάζεται IBM*
ὁ οἱ
cf. t. II 97, 6 15 *σημείοις M* | *θανεῖν CIBM* 16 *ὠνεῖται* scripsi *ὤνηται* libri edd sed „*aut ὠνεῖται leg. est aut ἑώνηται*“ Re 18 *τόδ'* Got | *δ'* Re 19 *παραλείπω P* sed *α* (2) et *ω* in ras m[2] 19 *τἀκ A τὰ 'κ P τὰ* Got 23 „*malim τοῖς τὰ*“ Re | *αὑτῶν* Re *αὐτῶν* libri Got

ἄγουσι συμπράττειν; μᾶλλον δὲ πολλοὶ μὲν ἄδικοι, οὐδὲ γὰρ οἱ παρὰ τῶν δυνάμεων δίκαιοι, πολλῷ δὲ οὗτος ἀδικώτατος. πατήρ μοι κατέλιπεν ἀγρὸν ἢ μήτηρ ἢ οἱ τούτους τεκόντες ἢ ἐπριάμην αὐτός, ἐν ᾧ γεωργοὺς εἶχον σωφρονοῦντας προσκυνοῦντας τὴν Τύχην ἐν ταῖς παρ' ἐμοῦ φιλανθρωπίαις. εἶτα σὺ τούτους λαβὼν ἐκμαίνεις καὶ κινεῖς ἀνελπίστους πολέμους καὶ ποιεῖς ἀνθρώπους εὐγενεῖς ἀπόρους.

35. Ἀλλ' οὗτοι μὲν ἑκόντες οὐκ ἄν ποτε χαλινώσαιεν τὴν ἑαυτῶν ἀπληστίαν, τῆς σῆς δὲ δεῖται τὸ πρᾶγμα, βασιλεῦ, καὶ φρονήσεως καὶ τύχης· σὺ γὰρ μόνος ἂν ἰατρὸς κατασταίης ἕλκους οὐ φορητοῦ. καὶ μήτοι νομίσῃς ἀκούσεσθαι παρ' ἐμοῦ περὶ νόμου τοὺς μὲν ἐπισχήσοντος, τοῖς δὲ βοηθήσοντος. ἔστι γὰρ καὶ γέγραπται καὶ κεῖται νομοθέτην ἔχων τὸν σβέσαντα μὲν τυραννίδα, στήσαντα δὲ Σκυθικὴν φλόγα, καὶ μέγιστόν ἐστί μοι κατὰ τῶν πραττομένων, | ὅτι μου συνα- R II 524
γορεύει τῷ λόγῳ διὰ τοῦ νόμου βασιλεὺς θεοείκελος, εἶπεν ἂν Ὅμηρος, τῇ ψυχῇ μᾶλλον ἢ τῷ σώματι.

36. Τί οὖν νῦν ἐσπούδακα νόμου πάλαι περὶ τούτων κειμένου; οὐ τὸ τεθῆναι νόμον, γελοῖον γάρ, ἀλλὰ τὸ μὴ γεγράφθαι μάτην. μάτην γὰρ δὴ γέγραπται, μάτην, ὦ βασιλεῦ, ὄντων μὲν τῶν προσιόντων, ὄντων

---

15 Non Valentem, sed Theodosium significat; vide p. 422, 9 sq.; 477, 14 sq., sed cf. etiam p. 401 not. 3 16 Maximi cf. p. 161, 2 Zos. IV 46 | cf. t. II 508 sq. 18 Od. ϑ 256. cf. t. II 133, 2 sq. ep. 1521

---

1 ἄδικοι <πόροι>? 3 ἀδικώτατος scripsi auctore Re ἀδικώτερος libri edd 4 τοιούτους Got 5 σωφρονοῦντας om *IBM* 7 ἐκβαίνεις *CIBM* 11 καὶ (2) om *I* | γὰρ] δὲ *M* 13 μήτι *CIBM* 16 στήσαντος *I* num σβέσαντα? 19 τῇ ψυχῇ in marg *M* 20 ἐσπούδακα νῦν *BM* 21 γέλοιον Re

δὲ τῶν δεχομένων καὶ τῶν μὴ ζητούντων τοὺς συναγωνιουμένους καὶ τῶν τοῦτο ποιούντων. ἃ γὰρ ἂν ἐδρᾶτο μηδενὸς νόμου κωλύοντος, ταῦτα κωλύοντος γίγνεται καὶ τό τε ἔργον πολὺ τό τε ὄνομα πανταχοῦ. 37. *δέομαι δή σου κυρῶσαι τῇ τῶν οὐ πεισθέντων τιμωρίᾳ τὸν νόμον. ἢ τί τὸ κέρδος τῶν γραμμάτων, ὅταν μηδὲν διαφέρῃ τῶν γεγραμμένων ἀνθρώπων παρ' ὧν γένοιτ' ἂν οὐδέν; τουτὶ δὲ ζημία μὲν τοῖς βασιλευομένοις, οὐ καλὸν δὲ τῷ θέντι τὸν νόμον τοῦ δόξαντος ὄντος ἀκύρου. ἀλλ' ὁ μὲν τὸν τοῦ δεῖνος ὑπερβὰς νόμον δώσει δίκην, ὁ δὲ σὸν ἀθῷος ἄπεισιν; καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις ἐμμενεῖ τοῖς σοῖς, τούτου δὲ κρείττων ἔσται τῆς αὐτῆς καὶ γνώμης ὄντος καὶ* |
R II 525 *πορφύρας;* 38. *δὸς δὴ νεῦρα τῷ νόμῳ καὶ ποίησον αὐτὸν ὡς ἀληθῶς νόμον ἀντὶ ψιλῆς προσηγορίας. εἰ δὲ οὐκ ἐθελήσεις, ἐξάλειψον. τοῦ γὰρ κείμενον ὑπερορᾶσθαι βέλτιον τὸ μηδὲ κεῖσθαι. ἀλλὰ μήποτε τοῦτ' ἐπίδοιμι γιγνόμενον, ἀλλ' ἐκεῖνός τε ἀθάνατος μετὰ τοῦ σοῦ σπέρματος μένοι καὶ τῇ τῶν ἠδικηκότων δίκῃ τὰ λοιπὰ βελτίω γένοιτο.*

---

7 cf. p. 221,14 sq. 8 cf. t. II 443,13 18 Il. χ 61

1/2 *συναγωνιζομένους M* 2 *ἂν ἐδρᾶτο*] „*videtur ἀδίκως interponendum*" Re 3 *ταῦτα κωλύοντος* om *I* 4 *γίνεται BM* | *τό τε* (1) om *I* 5 *δή* scripsi cum *B* *δέ* reliqui libri edd 10 *του I* 11 *σὴν I* | *ἀθῶος CPBM* cf. t. II 171,20; I 138,13 | *ἄπεισι IBM* 12 *τοῖς σοῖς* in lac 7—8 litt om *B* 15 *προσηγορίας ψιλῆς I* 16 *δ'* Re | *τοῦ* — 17 *κεῖσθαι* citat praemisso titulo (cf. p. 404,1) Macar fol. 91 16 *γὰρ* om Macar | *κειμένου CIBM* *χρηστὸν λοό*[μον] (corr. *νόμον*) *καὶ τῇ πολιτείᾳ λυσιτελῆ* inter *ὑπερορᾶσθαι* et *βέλτιον* Macar 17 *μὴ δὲ APIBM* Macar | *κτᾶσθαι* Macar 19 *μένει I* | *ἠδικημένων M* 20 *γίνοιτο B* *τέλος τοῦ περὶ τῶν προστασιῶν* subscr *A*, *περὶ τῶν προστασιῶν P*

Iam sequantur orationes duae quibus cum senatu Antiocheno res est. Quarum prior ad hunc ipsum, altera ad Theodosium scripta est.

XLVIII.

Oratio πρὸς τὴν βουλὴν post annum 388[1]· conscripta qua Libanius decuriones Antiochenos hortatus est ut omnia experirentur quae numeri ipsorum augendi essent, si paucas eclogas maiores excipis, 'corporis' finibus circumscripta mansit. Parvus igitur numerus est codicum quibus ad nostram aetatem pervenit.

Sunt autem hi duodecim[2]):

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIV fol. 317. Vide t. I p. 10 sq. et supra p. 164. Contuli.

2. Laurentianus LVII 27 anno 1392 exaratus fol. 421. Vide t. I p. 59 sq.

3. Patmius 471 (= Pa) saec. XIV fol. 123^v in fine mancus, quippe qui verbis οὐδὲ κριὸν ἀναρρηγνύντα τῇ κεφαλῇ τοὺς ἄρνας (p. 447, 13) desinat. Inspexit et lectiones manu secunda in margine positas mihi exscripsit Ioannes Sakkelion. Vide t. I p. 41 sq. et 69.

4. Vaticanus gr. 939 saec. XV fol. 133. Vide t. I

---

1) Nam ante hunc annum oratio posterior ὑπὲρ τῶν βουλῶν quae Cynegii ut mortui (p. 454, 5 sq.), Tatiani ut vivi (p. 452, 8; 467, 6) mentionem facit, scripta non est. Cf. Sieversium p. 266. Legum vero annorum 384 et 387 (Cod. Theod. XII 1, 105 et 118) propter quas Sieversius p. 194 orationem ante hunc annum scriptam dixit (quamquam paulo post (p. 204) eam anno fere 386 tribuit), non erat cur mentio fieret. Valentem vita defunctum indicant verba p. 445, 10 τοῦ τότε βασιλέως.

2) Ex hoc numero eximendus est codex Parisinus gr. 3016 quippe qui orationem „ad senatum" ita ut initium et finis desideretur, inter orationes κατὰ Λουκιανοῦ et πρὸς τοὺς νέους ὑπὲρ τοῦ τάπητος continere perperam in catalogo Mellotiano dicatur. Omontius (Invent. codd. manuscr. gr. bibl. Nat. t. III p. 92), cuius descriptio in aliis manca est, hanc orationem recte praetermisit. Cf. t. I p. 54 sq.

p. 44 sq. et 69. Allatius lectiones eius varias in margine codicis Barberini posuit, quas exscripsi.

5. Monacensis gr. 101 (= Mo) saec. XVI fol. 139ᵛ. Vide t. I p. 220 sq. Contuli.

6. Mutinensis gr. CLXXXI saec. XV fol. 159ᵛ. Vide t. II p. 48 sq.

7. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 211. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

8. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 146ᵛ. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

9. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 286. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

10. Urbinas gr. 125 saec. XIV fol. 83ᵛ. Vide t. I p. 214 sq.

11. Marcianus gr. 437 (= M) saec. XV fol. 142ᵛ. Vide t. I p. 213 sq. et 236. Contuli.

12. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 183ᵛ. Vide t. I p. 24 sq. et 236. Allatius in margine lectiones varias codicum Vaticani 939 et Palatini 282 posuit, quas exscripsi.

Hic quoque ut in oratione antecedenti testis secundae familiae deest.

Codices autem superstites quo necessitudinis vinculo inter se coniuncti sint, stemma tibi ostendit simile eius quod in oratione aequali XXXV p. 209 propositum est:

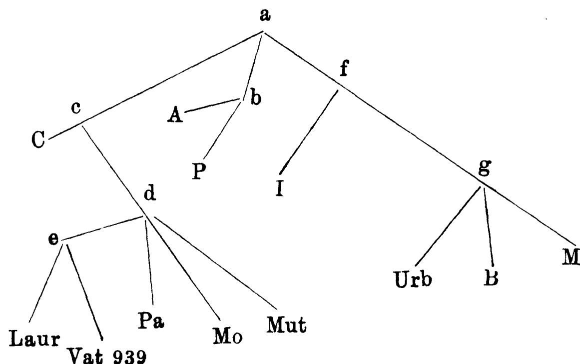

Verba οὐκ εἶχον πείθειν p. 431,10 perperam ex antecedenti linea repetita archetypum huius saltem codicum familiae lineas fere 32 litterarum continuisse documento esse possunt.

Propter causas quas supra p. 208 dixi codices Laurentianum, Vaticanum 939, Mutinensem, Urbinatem missos feci neque ullo detrimento Patmii plena scriptura careri potuit. Itaque in lectionibus codicum *CMoAPIBM* afferendis fere acquievi.

Quattuor loci a Macario Chrysocephalo[1]) excerpti sunt.

Orationis primum mentio et pars § 36 p. 445, 7—15 publici iuris facta est ab Henrico Valesio ad Ammian. XXVIII 2 p. 523 (ed. poster.), qui apographum eius e codice Barberino factum nactus erat[2]).

Integra primum a Bongiovannio Venetiis 1754 p. 30—52 edita est, qui paucas ex *I* lectiones proferens *M* codicis vestigia secutus est. Vitia quibus haec editio scatet plurima divinando sanavit Reiskius Animadversionum volumine quinto p. 501—512, nonnulla postea ope codicum *A* et *Mo* in editione quae ab uxore properantius prelis commissa est t. II p. 526—548. In hanc etiam magna pars 'Animadversionum' transiit.

Nonnulla Sintenis et Cobetus correxerunt.

---

1) Cf. t. I p. 351. 2) Cf. t. I p. 33.

XLVIII.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ.

R II 526 1. Ὅσοις μὲν πρὸς ὅσους ἐχρησάμην ὑπὲρ ὑμῶν παρὰ πάντα τὸν χρόνον, ὦ βουλή, λόγοις οὐ πρὸς τοὺς ὑπὸ τοῖς βασιλεῦσιν ἔχοντας τὰς ἀρχὰς μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτῶν ἐκείνων τὸν ἄριστον, οὔθ' ὑμᾶς οὔτ' ἄλλων ἀνθρώπων οὐδὲ ἕνα ἀγνοεῖν ἡγοῦμαι. καὶ γὰρ εἰ δύναμιν ἔχοντάς τινας οἷς ἐπαρρησιαζόμην ἐλύπουν, δεινότερον ὅμως ἐδόκει μοι τοῦ παθεῖν τι κακὸν εἰπόντα ἃ προσῆκεν ἡ μετὰ τῆς σιωπῆς ἀσφάλεια· ἐπεὶ δ' ὑμῖν ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν διαλεχθῆναι καιρός,

---

C = codex Chisianus
Mo = Monacensis 101
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
I = Marcianus append. XCI 2
B = Barberinus II 41
M = Marcianus gr. 437
(*Pa* = Patmius 471)

---

5 Theodosium cf. or. XLIX p. 452 sq. 9 cf. ad p. 405,8

---

1 ν̄ ante πρὸς C^2 sed ξα' in marg m^2, *A* κγ post βουλήν in marg *B* 2 μὲν inser P^3 5 αὐτὸν ἐκεῖνον *IBM* Bong 6 ἄλλον *M* Bong | οὐδένα *P* sed ex οὐδὲ ἕνα corr m^2, *IBM* Bong | οἶμαι *I* 8 οὐ δεινότερον *I*

οὐδὲ τοῦτο παρήσω τῶν ἀτόπων εἶναι νομίζων ἑτέρους μὲν ἀξιοῦν εὖ ποιεῖν ἡμῖν τὴν βουλήν, αὐτὴν δὲ μὴ πείθειν τῶν αὐτῆς προνοηθῆναι.

2. *Ἐλπίζω μὲν οὖν ὑμᾶς ἔσεσθαί μοι χαλεπούς, εἰ καὶ τὸ συμφέρον ἔχουσαν κομίζων ἥκω γνώμην. πεφύκασι γὰρ ἄνθρωποι τῶν σὺν μέμψεσιν ὠφελίμων προκρίνειν τὰς μετὰ βλάβης χάριτας. ἀλλ' οὔτε πρὸς* | R II 527 *ἄλλους ἐγὼ τοιοῦτος οὔτε νῦν πρὸς ὑμᾶς, ὡς τοῦ μὲν μισουμένου καὶ δίκας ἐθέλοντος λαβεῖν ἐκεῖνο ἂν ἦν, τοῦ δὲ τιμῶν τετυχηκότος καὶ δικαίως ἂν ἀμοιβὰς ἀποδόντος τοῦτο. καὶ δοῖεν μὲν οἱ τὴν πόλιν ἡμῖν ἔχοντες θεοὶ τῆς τε παραινέσεως ὄνησίν τινα γενέσθαι καὶ πεισθῆναι τοὺς ἀκούοντας τῶν ὠλιγωρημένων ποιήσασθαι πρόνοιαν. εἰ δ' οὖν καὶ μάταιόν μοι τὴν συμβουλὴν ἀποδείξετε, κέρδος ἔμοιγε ἱκανὸν τὸ συμβεβουλευκέναι.*

3. *Ἦν, ὅτ' ἦν ἡμῖν ἡ βουλὴ πολλή τις, ἄνδρες ἑξακόσιοι. οὗτοι μὲν ἐλειτούργουν τοῖς οὖσιν, ἕτεροι δὲ τοσοῦτοι τὸ κελευόμενον ἐποίουν τοῖς σώμασι. τοῦτο τὸ καλὸν μέχρι τῆς τοῦ δεῖνος βασιλείας σῶον ὑπῆρχε τῇ πόλει, μετὰ ταῦτα δὲ οὐκέτι πολλῶν πολλα-*

---

6 cf. Dem. c. Phil. III § 2   11 cf. p. 210, 8 sq.   18 cf. p. 430, 13; 441, 5; t. I 249, 13   19 cf. p. 457, 4   20 Constantini cf. p. 453, 11 et t. II 298, 20 sq.

---

1 *ἀτοπωτάτων I*   2 *ὑμῖν BM* Bong | *αὐτὴν B*   3 *αὐτῆς P* sed ' in ras m² *αὐτῆς CMoAI*   4 *μοι* om Bong   6 *πεφύκασιν* — 7 *χάριτας* praemisso titulo *Τοῦ πρὸς τὴν ἐν ἀντιοχείᾳ βουλήν: λόγ. κη̄* citat Macar fol. 91   6 *γὰρ* om Macar   8 *ἄλλαις Mo*   10 *ἦν* om *I* | *τετυχηκότος P* sed *ο* (2) in ras m²   11 *ἡμῶν BM* Bong   14 *μου*? cf. p. 421, 17   15 *συμβολὴν Mo* | *ἀποδείξεται* (ε supra αι) *Mo* „*malim ἀποδείξαιτε*" Re at cf. *φιλονεικήσετε* p. 211, 2   17 inter *ἡμῖν* et *ἡ* ras 4 litt (*ἡμῖν* vel *ἡ βου*?) *A*   20 *σῷον* Re   21 *μεταταῦτα Mo* | *οὐκ ἔτι MoA*

χόθεν ὀλέθρων τῇ βουλῇ λυμηναμένων. ὥστε ἕκαστον ἔτος ἀεί τι τοῦ πληρώματος ἀφαιρούμενον διήρχετο. καὶ τὰ τούτων ἦν ὁρᾶν ἑτέρους γεωργοῦντας τό τε καταλειπόμενον ἀσθενέστερον ἐγίγνετο διχόθεν, τῷ μήτ' ἀριθμῷ τοσοῦτον ὅσονπερ πρότερον εἶναι καὶ τῷ τὰς οὐσίας αὐτοῖς εἰς ἔλαττον ἰέναι. 4. καὶ τί με χρὴ τὰ παρ' ὑμῶν ἐν τοῖς δικαστηρίοις εἰρημένα πολλάκις αὐτὸν διεξιέναι; πολλῶν γὰρ στομάτων οὗτος ὁ θρῆνος ἠξίωται. τὰς μὲν οὖν συμφορὰς οὐ κακῶς τετραγῳδήκατε, περὶ δὲ τὴν τουτωνὶ τῶν κακῶν ἐπανόρθωσιν οὐκ ἀκριβεῖ σπουδῇ τε καὶ προθυμίᾳ κεχρημένους
R II 528 ὑμᾶς | εὑρίσκω. μετὰ γὰρ δὴ τὸ εἰπεῖν· οἰχόμεθα, ἀπολώλαμεν, ἦμεν ἑξακόσιοι ἤ, νὴ Δία γε, δὶς τοσοῦτοι, νῦν δ' οὐδὲ ἑξήκοντα μικρὰς συλλαβὰς προσθέντος ἑνός τινος περὶ τοῦ δεῖν γενέσθαι τινὰς τῆς βουλῆς παρὰ τῆς ἀρχῆς ἀπήλθετε καὶ δεδώκατε πολλοῖς περὶ ὑμῶν λέγειν εἰκότως, ὡς ἀφοσιοῦνται καὶ φασὶ μὲν δεῖσθαι προσθήκης, ὅπως δὲ μὴ τοῦτο ἔσται ποιοῦσι μένειν τε αὐτοῖς βουλόμενοι τὴν τῶν ὀδυρμῶν ὑπόθεσιν, ἵν' εἴη καὶ ἀδικοῦσι συγγνώμη, καὶ ἅμα δεδιότες μὴ κοινωνοὺς λάβωσι τῶν λημμάτων ἢ καί τινες αὐτῶν ἱκανώτεροι φανέντες μείζω κατακτήσωνται δυναστείαν. 5. ἐγὼ δὲ τοῦτον μὲν οὐ προσίεμαι τὸν λόγον, ἐκεῖνο δὲ οἶδα, ὅτι εἰ καὶ μὴ κακία, ῥᾳθυ-

1 cf. p. 453, 15 3 cf. t. I 250, 3 sq. 13 cf. p. 457, 2 14 cf. t. I 249, 14 19 cf. p. 457, 11 sq.

3 καὶ τὰ] κᾶτα *P* | τότε *MoI* num τὸ δὲ? 4 ἐγίνετο *MoAPBM* Bong 5 τὸ *I* 7 περὶ *IBM* Bong 8 „malim αὐτῶν" Re 13 ἢ μὲν *Mo* 14 δὲ *IBM* edd 15 τοῦ in marg *A* 18 μὲν om Bong 19 ἀὐτοῖς Re αὐτοῖς libri Bong 23 κατακτήσονται *I*

μία γε νωθρὰς ἐποίει τὰς βοηθείας. πολλάκις, ἐρεῖτε, περὶ τούτων εἰρήκαμεν, τὸν πεισόμενον δὲ οὐκ εἴχομεν. οὐ γάρ, ὡς ἐχρῆν, περὶ τοιούτου διείλεχθε πράγματος οὐδὲ ἅπαντι τῷ τόνῳ οὐδὲ ἁπάσῃ τῇ ῥώμῃ οὐδὲ ἄραντες τὴν φωνὴν οὐδὲ εἰς γόνυ πεσόντες οὐδὲ ἀφέντες δάκρυα οὐδ' οἷς ἠμείψασθε δηλώσαντες ὅτι οὐκ ἀνέξεσθε, ἀλλὰ τὰς ἑτέρων ὁδοὺς ἤξετε. οἷα πολλὰ πεποιηκέναι πολλάκις Γαλάτας τούτους ἀκούομεν, οἳ ἐπειδὴ λέγοντες οὐκ εἶχον πείθειν Κωνστάντιον, πρηνεῖς καταπεσόντες [οὐκ εἶχον πείθειν] ἔκλαον καὶ ἅμα | τῶν τε ποδῶν εἵλκοντο καὶ ἐδέοντο, ἕως αὐτοῖς R II 529 *ὑπῆρξεν ὑπὲρ οὗ ταῦτα ἐποίουν.* 6. *ὑμεῖς δὲ οὐδ' ὅτε ἔναγχος ἐπέμπετε τὴν πρεσβείαν, τοῦτο ἐπηγγείλατε, ἀλλ' ὑπὲρ μὲν ἵππων καὶ χρυσίου καὶ γῆς καὶ σίτου καὶ τοιούτων τινῶν ἐκόμιζεν ὁ πρεσβεύων γράμματα καὶ ἦν τοῦ φορτίου ταῦτα οὐ μικρὸν μέρος, περὶ δὲ τοῦ κεκενῶσθαι μικροῦ τὸ βουλευτήριον καὶ τῶν δικαίων βουλεύειν οὐδὲ γρῦ. καίτοι τίν' εἶχε πόνον*

5 cf. p. 454, 20 sq. 10 cf. t. II 300, 13

4 *πόνω* *I* | *τῇ* inser Re om libri Bong 5 *τὴν* om *CMo* 6 *οὐδὲ* Re | *οἷς* Re *ὡς* libri Bong | *ἡμείψεσθε* *Mo* sed *ε* (2)
ἠ α
ex *αι* corr m², *A* *ἀμείψεσθε* *P* 7 *ἕξετε* Re cf. p. 465, 23 9 *οὐκ* — 10 *καταπεσόντες* in marg *P*³ 10 *οὐκ εἶχον πείθειν* cancellavi, ut male ex antecedentibus repetita, cum Sinteni et Cobeto Coll. 137 *ὡς εἶχον, ἐπεχείρουν* coni Re Anim, *ὃν οὐκ εἶχον πείθειν, τοῦτον ἐπεχείρουν ἕλκειν* in edit | *ἔκλαον* scripsi auctore Sinteni *ἕλκειν* libri edd ⟨*οὐκ ἂν ἔφασαν ἀναστῆναι καὶ ἐκέλευον*⟩ *ἕλκειν* coni Cobet 11 *εἷλκον* Re Anim *εἴχοντο* Sintenis, at cf. t. II 572, 15 R et Od. *π* 276 12 *οὐδὲ* Re 15 *καὶ σίτου* om *I* *σιτίου* Bong | *ὧν* post *τινῶν* *CMoA* sed in hoc del m. rec., *IBM* Bong del Re 18 *οὐδεγρῦ* *Mo* sed ˜ e ` corr *γρύ* *M* sed ´ e ˜ corr, edd cf. p. 320, 1 | *πονηρίαν* Bong

τοῖς πολλοῖς τοῦτο προσθεῖναι; τῷ δ' ἂν ἀδικεῖν ἐδόξατε χεῖρας ὀρέγοντες τῇ βουλῇ; 7. ἀλλ', οἶμαι, βραχὺ φροντίζετε τούτων ὧν μάλιστα προσῆκε. διὰ τοῦτο πᾶσα πρόφασις ἀρκεῖ τοῖς βουλομένοις πρὸς ἀπαλλαγὴν λειτουργιῶν. οὗτος ὁπλίτης, καὶ σιωπᾶται. ἐκεῖνος R II 530 φέρει τὰς βασιλέως ἐντολάς, | ἅπτεται δὲ οὐδείς. ἕτερος ἄρχοντι παρήδρευκεν. ἀφεῖται. διατρίβει τις ἐν τῷ πωλεῖν τὴν αὐτοῦ τοῖς δικαζομένοις φωνήν. τὴν πατρῴαν τάξιν οὗτος ὑπερεπήδησε. προσκρούειν γὰρ ἀνάγκη τοῖς τούτων κηδομένοις. 8. καὶ τί δεινὸν ποιοῦντα τὰ δίκαια πρὸς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἐχθρόν τινα ἐπισπάσασθαι; πῶς δὲ τὴν μὲν ἐκείνων ὀργὴν φοβῇ, ταύτην δὲ τὴν ἀδικίαν οὐ δέδοικας; ἦ κἂν εἰ τὴν μητέρα τυπτομένην ἑώρας, εἱστήκεις ἂν οὐδένα ἀμύνων τρόπον, ὅπως εἴης τῷ παίοντι κεχαρισμένος; ταχέως μέντ' ἂν ἔγνως μείζονι σαυτὸν ὑποθεὶς κινδύνῳ, τῷ παρὰ τῶν θεῶν, τὸν ἐλάττω φυγών, τὸν παρὰ τῶν ἀνθρώπων. 9. ὃν ἐδείξατε πολλάκις οὐ φοβηθέντες καὶ ταῦτα ἐν πολλῷ τούτου βραχυτέροις. ἵνα γὰρ ἵππος ὑμῖν ἀνθ' ἵππου καὶ ἡνίοχος ἀνθ' ἡνιόχου γένηται καὶ πλέον ἀργύριον δοθῇ τοῖς γῆρας

---

18 cf. t. I 485,19

---

2 *χεῖρα B* | *βουλῇ. MoABM* | *βραχὺ* om *I* 3 *διὰ τοῦτο* Re *διατοῦτο* libri Bong 4 *πρὸς* om *M* Bong 6 *δὲ* in suspicionem vocavit Sintenis 7 *τίς CMoIB* 8 *τὴν* om *B* | *αὑτοῦ P* sed ῾ in ras m² *αὐτοῦ MoA* post *αὐτοῦ* ras 3 litt *A* | *φωνὴν CMoAP* sed in hoc ` in ´ corr et ; add m², *BM* *φωνεῖν; I* 9 *πατρώαν PB* 10 ⟨*ἂν ἦν*⟩ *ἀνάγκη*? 11 *αὑτοῦ* Re 16 *μὲν τ' ἂν CMoAI* *μέν τἂν P* sed ´ in ras m², *B* 19 *τούτω I* 20 *ἀνθ' ἵππου ὑμῖν IBM* 21 *γένηται* om Bong | *ἀργύριον M* sed *ἀρ* in ras m³ | *γήρας C* *χήρας* vel *θῆρας* coni Re Anim at cf. t. I 112,2; t. IV 621,16 R

θεραπεύουσι τυχὸν καὶ μείνῃ παρὰ τοῖς εἰρηνοφύλαξιν ὁ τῶν κορυνηφόρων μισθός, τί μὲν οὐ λέγεται; τί δὲ οὐκ ἀκούεται; δεινὸν δὲ οὐδέν, κἂν ἐξωσθῆναι δέῃ, κἂν εἰς τὸ οἴκημα ἐλθόντα | *καθῆσθαι. καὶ πλη-* R II 531 *γὰς δὲ οἶδά που γεγενημένας. εἶτ' ἐν μὲν τοῖς ἐλάττοσι κοῦφος οὗτος ὁ φόβος, ὑπὲρ δὲ τῶν μειζόνων ἀφόρητος; καὶ τίνα ἂν ἔχοι λόγον;*

10. *Χωρὶς δὲ τούτων, ὅταν ταῦτα λέγητε, κακίαν ἀρχόντων λέγετε. τετυχήκαμεν δέ, ὡς ἅπαντες ἴσασι, καὶ βελτίστων χαιρόντων τῇ τῶν πολιτευομένων ὑπὲρ τῆς βουλῆς προθυμίᾳ. οἳ οὐκ ἔμελλον δήπου χαλεπῶς ὑμῖν ἕξειν τῇ κρηπῖδι τῶν πραγμάτων βοηθεῖν προαιρουμένοις. ἀλλ' ὑμεῖς οὐκ ἐν ὁμοίοις ἄρχουσιν ὑμῖν αὐτοῖς ὅμοιοι, ῥᾴθυμοι. καὶ προσγελᾶτε δὴ τοῖς τῆς ἀδείας ταύτης ἀπολαύουσιν αὐτὸς ἕκαστος βουλόμενος ταύτης ἀπολελαυκέναι δοκεῖν.* 11. *πρῴην τις ἐνεχθεὶς χορηγὸς ἐγγυητὴν καταστήσας ἀπέδρα. πῶς οὖν ὑμεῖς; τὸν μὲν ἐγγυητὴν ἀδικοῦντα οὐδέν, ἐξηπάτητο γάρ, καθείρξαντες εἴχετε, καὶ ὁ θυμὸς πολὺς καὶ αἱ ἀπειλαὶ δειναὶ καὶ διασπώμεθα τὸν ἄνθρωπον ἦσαν οἱ λέγοντες, μικρὸν δὲ ὕστερον τὸν ἐξεγγυηθέντα ἠκούομεν ἀρχὴν πριάμενον τῆς πατρῴας οἰκίας ἀγρὸν αὐτῇ προστεθεικότα συλλέγειν τὴν τιμὴν τοῖς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς*

---

12 cf. p. 48, 26 sq.; 442, 3; t. II 299, 9   16 Dem. Lept. p. 496, 19 et 21   21 Dem. Timocr. p. 724, 6

---

2 *κορυνοφόρων IBM* Bong | *λέγετε* Cobet Coll. 137
3 *ἀκούετε B* et Cobet | *δ'* Re   5 *εἶτ'* scripsi e *CMoAP* *εἶτα* reliqui libri edd   12 *κρηπίδι CMoIM* edd   16 *πρώην MoIBM* Bong | *τίς MoBM* Bong   17 ; post *ὑμεῖς* inser Re
18 *ἀδικοῦντες Mo*   19 *ἔχετε* Re | *πολὺς* om *I*   22 *πατρώας MoB*

κακοῖς. 12. *τί οὖν οἱ πάντα σείοντες ὑμεῖς καὶ θανάτου τὸν* | R II 532 *ἐγγυητὴν ἄξιον εἶναι κρίνοντες; εἰρήνην ἤγετε πρὸς τὸν ἠδικηκότα καὶ διαπηδήσαντα τοσοῦτον ἀπὸ τῆς βουλῆς ἐπὶ τὸν θρόνον; καὶ οὔτε βασιλεὺς τούτων ἤκουσεν οὐδὲν οὔτε ὕπαρχος οὔτε ἄλλος ἀρχόντων οὐδὲ εἷς, ἀλλ' ὡς ἂν ὧν μάλιστ' ἂν εὔξασθε συμβεβηκότων οὕτω διετέθητε. ἤδη δέ τις αὐτὸν καὶ νοῦν ἔχειν ἔφησε.* 13. *καὶ πρότερόν γε τούτου δρασμὸς ἕτερος διὰ θαλάττης, πρᾶγμα καινότατον. ἐκ Σελευκείας ἀνήγετό τις ἐπιστησόμενος Ἴωσιν, οὐκ ἀπορῶν, οἶμαι, ζεύγους, ἀλλ' ἐδεδίει τὴν γῆν. καὶ οὗτος τοίνυν δεινὰ ποιεῖν τότε δόξας καὶ τὴν βουλὴν ἀδικεῖν ἐπανῆκε φίλος οὐδὲν τῶν παρ' ὑμῶν φοβηθείς, οὐδὲ γὰρ ἦν οὐδέν. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν ἐργαστηρίων ὁ δρασμὸς ἤκουε κακῶς, δι' ὧν δ' ἄν τις ἐγένετο καὶ δίκη, παρεωρῶντο. ὁ δὲ μάλα σεμνὸς εἰς τὸ συνέδριον εἰσῄει.*

14. *Τοιαῦτα τὰ παρ' ὑμῶν εἰς τὴν βουλὴν μιμουμένων τὰ τῶν ἀστυγειτόνων. καὶ γὰρ Ἀπαμέων οἱ βουλεύοντες πολλὰ τοιαῦτά εἰσι κεχαρισμένοι, βέλτιον γὰρ οὕτως εἰπεῖν ἢ πεπρακότες. οἳ τὸν μὲν Δία φασὶν αἰδεῖσθαι καὶ προσέτι γε καὶ δεδιέναι πάντα ἐγγύθεν ὁρῶντα, τὴν δὲ τοῦ θεοῦ πόλιν οὐκ αἰσχύνονται ποιοῦντες ἐλάττονα. ἔχω δέ τι τοιοῦτον καὶ περὶ τῶν ἐν Κύπρῳ βουλευόντων εἰπεῖν. καὶ γὰρ οὗτοι πανοῦρ-*

1 p. 244,7 3 Dem. p. 726,5 21 cf. p. 292,9; 446,14

2 ; post *κρίνοντες* et 4 post *θρόνον* inser Re 6 *ὡσὰν* *I* | *ἂν* *P* sed " in ras m[2] | *ὧν* inser *P*[2] | *μάλιστα εὔξεσθε* *I* 8 *ἔφησεν* *A* 11 *καὶ* om *I* 15 *ἤκουεν* *A* 16 num *παρεώρων*? at cf. ad t. I 476,2 22 *καὶ* (2) om Bong 24 *τοιούτων* *I* 25 *εἰπεῖν* om *IBM* Bong

γον ἄνθρωπον καὶ δολερὸν καὶ ἀλώπεκα δι' ἀτελείας ἀδίκου Μίδαν ἀπέφηναν | αὐτοῖς τοῖς παρὰ τῶν R II 533 αὐτὸν ἀτελῆ πεποιηκότων τόκοις εἰς περιουσίαν ἐπιδόντα. ἐγὼ δὲ ἠξίουν ὑμᾶς ὄντας Ἀντιοχεῖς ἡγεμόνας εἶναι τοῦ προσήκοντος τοῖς περιοίκοις μᾶλλον ἢ κείνοις ἀκολουθεῖν καὶ ταῦτα ἐν τηλικούτοις.

15. Καὶ μὴν κἀκεῖνό γε ἀκούω πολλάκις ἐνταυθοῖ λεγόμενον, ὡς εἴη νόμος βασιλέως ἐνδοξοτάτου πάντας ὧν οἱ πάπποι βουλευταί, δεῖν ἐν τῇ βουλῇ τετάχθαι, κἂν ὦσι θυγατριδοῖ. καὶ ὄμνυτέ γε τοῦτον εἶναι τὸν νόμον καὶ παρ' ὅτῳ κέοιτο προστίθετε, καὶ οὐκ ἀπιστῶ. διὰ τί οὖν μὴ ἧκεν εἰς μέσον; διὰ τί μὴ δέδεικται; διὰ τί μὴ ἀνέγνωσται; διὰ τί μὴ τὸ βουλευτήριον σωμάτων ἐνέπλησεν; εἰ γάρ ἔστι μὲν ὁ νόμος, εἰσὶ δὲ ὑμῖν γλῶτται, ἔστι δὲ ὦτα τοῖς ἄρχουσι, τί τὸ κωλύον τὴν βουλὴν τὰ αὑτῆς κομίσασθαι; ὅτι, φαίην ἄν, ἡ πενία τῆς βουλῆς τοὺς μὲν ὑμῶν οὐ λυπεῖ, τοὺς δὲ τέρπει, τοῖς δὲ καὶ λυσιτελεῖ. 16. διὰ τοῦτο νέοι πολλοὶ τήνδε ἀφέντες παρ' ἄλλοις λειτουργοῦσιν, εἶτα ἀναστρέφουσι τὴν ἀσφάλειαν τὴν περὶ ταῦτα παρὰ τῆς

8 De Iuliano cogitavit Re et ante eum Zosimus III 11 ὁ δὲ βασιλεὺς (Ἰουλιανὸς) βοηθήσας τὰ εἰκότα τῇ πόλει καὶ πλῆθος πολὺ παραδοὺς βουλευτῶν ἐκ πατρὸς εἰς τοῦτο καταγομένων καὶ ἔτι ὅσους ἔτυχον τεκοῦσαι βουλευτῶν θυγατέρες, at obloquuntur p. 436, 12 sq.; 453, 21 sq.; t. II 299, 17 sq. Iul. Mis. p. 367 D. Amm. XXV 4, 21. De Theodosio cogitandum videtur; cf. p. 455, 14 sq.

4 *ἐπιδιδόντα B* 5 *'κείνοις B* 7 *ἐνταυθὶ I* 10 *θυγατριδοῖ P* sed ˜ in ras m^3, *I θυγατριδοί* reliqui libri edd | *ὤμνυτε M* Bong 11 *ἀπιστῶ P* sed *ι* et ˜ in ras m^2 *ἀπέστω AM* sed in utroque *γρ ἀπιστῶ* in marg 12 et 13 *διὰ τί* Re *διατί* libri Bong 14 *ἀνέπλησεν B* 15 *κωλῦον*? cf. ad t. I 166, 13 16 *αὐτῆς P* sed ʽ in ras m^2 *αὐτῆς AIBM* Bong 18 ⟨*καὶ*⟩ *τέρπει* Re | *τοις P* | *καὶ* om Bong | *διὰ τοῦτο* Re *διατοῦτο* libri Bong 19 *λειτουργοῦσι I*

μικρᾶς ἐκείνης δαπάνης ἔχοντες, μόνον οὐκ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τὸ συνέδριον φέροντες, δεσπόται τῶν ὑμετέ-
R II 534 ρων υἱέων οὐδενὶ μὲν δικαίῳ, | πῶς γὰρ τῶν τὰ δίκαια πεποιηκότων οἱ ἠδικηκότες καὶ τῶν μεγάλα ἀνηλωκότων οἱ μικρά; δεσπόται δ' οὖν διὰ τὰ κακῶς δοκοῦντα καὶ νενικηκότα κἂν τοῖς δικαστηρίοις ἑστηκότας αὐτοὶ καθήμενοι τοὺς ὑμετέρους ὁρῶσι. τούτων τοίνυν οὐδὲν ἂν ἦν, εἴ τις ὑμῶν ἤθελε χρῆσθαι τῷ νόμῳ, νῦν δ' ὁ μὲν νόμος κεῖται, οἱ δὲ τρυφῶσιν.

17. Ὑμεῖς δὲ ἔσεσθαί τινά φατε χρόνον ἀποδιδόντα ταῖς βουλαῖς τὰ ὀφειλόμενα. καὶ τί τοῦτ' ἀναμένειν ἔδει παρὸν ἔχειν; καίτοι τινὲς ἀπολογοῦνται τῆς Ἰουλιανοῦ μεμνημένοι βασιλείας ἐν ᾗ τινας εἰς βουλὴν ἐνέγραφον. καὶ οὐκ ἠλεγχόμεθα, φασίν, ἐπὶ τῆς ἐξουσίας ἀργοί. ἐγὼ δὲ ὅτι μὲν καὶ τότε ἐκράτουν
R II 535 αἱ | ἄδικοι χάριτες καὶ διεκλάπησαν οὐκ ὀλίγοι τῶν δικαίως ἂν ἐγγραφέντων, ἐάσω. ἀλλ' ἐκεῖνό γε τίς οὐκ οἶδεν, ὡς οὐδ' εἰ σφόδρα τινὲς ἐβούλοντο μηδένα ἐγγράφειν, ἐξῆν ἄν. εἰ γὰρ ὁ μὲν ὡς μεγάλα εὐεργετῶν τοῦτο ἐδίδου, δέχεσθαι δὲ οὐδεὶς ἠξίου, πονηρόν τ' ἂν ἦν καὶ δίκης ἄξιον, καὶ σαφὴς ἡ προδοσία καὶ κεκολάσθαι χρῆν. 18. μὴ οὖν ἃ τοῦ τῆς

---

2 Plat. Rep. X p. 600 D. Themist. or. XXI p. 254 a 12 cf. t. II 299, 16 sq.

---

1 μονονοὺκ Re 5 μικρά; Re μικρά. *P* μικρὰ reliqui libri Bong | δεσπότην *Mo* | δ' οὖν *P* sed ras 2 litt post ν, Re δοῦναι reliqui libri Bong 9 δὲ Re 10 ἔσεσθε *Pa* sed γρ ἔσεσθαι in marg m² 11 τοῦτ' reposui e *CMoAPB* τοῦτο *IM* Bong τοῦτον Re 13 τινὲς *I* 15 „*post* ἀργοί *videtur* μείναντες *vel tale quid deesse*“ Re 17 ἂν om *I* 22 καὶ om *I* | χρῆν scripsi ἐχρῆν libri edd | τοῦ om *Mo*

τιμωρίας ἦν φόβου, ταῦτ' εἰς τὴν γνώμην ἀνάφερε. τίς γὰρ ἂν ἤνεγκε τὸν ἐκείνου θυμὸν ἔχοντα τὸ δίκαιον, εἰ ὃ τῆς ἀρετῆς τῆς Ἰουλιανοῦ κεφάλαιον ἦν ὀρθωθῆναι τὰς βουλάς, τοῦτό τις ἐνεπόδιζε καὶ κωλυτὴν αὐτὸν ἐποίει τοῦ μεγίστου πράγματος καὶ ἐφ' ὅτῳ μάλιστα αὐτῷ φιλοτιμεῖσθαι παρῆν; μὴ οὖν μοι τὴν ἀνάγκην ἀντὶ τῆς προαιρέσεως λέγε, ἀλλ' εἰ μὴ νῦν, ἡνίκα ἀδεὲς τὸ ῥᾳθυμεῖν, τοῦτο ποιεῖται.

19. *Καὶ τί τὸ κέρδος, φήσει τις, ἂν ὁ μὲν βασιλεὺς ἐπινεύσῃ, τὸ δὲ ἀντικροῦον | γέ-* R II 536
νηται καὶ τούτῳ τὸ δόγμα λυθείη; οἶδα, ὅθεν ὁ λόγος οὗτος. τὸν Ἀπρώνιον ἐννοεῖτε τὸν ἀπὸ τῆς Χαλκηδόνος μέχρι τῶν πρὸς Κιλικίαν ὅρων ἄρχοντα καὶ ὡς ἠλέησε τὰς βουλὰς καὶ ὡς ἐμήνυσε βασιλεῖ τὴν περὶ αὐτὰς τύχην καὶ ὡς ᾔτησεν ἴασιν καὶ ὡς εἰπὼν ἔπεισε καὶ ὡς ἐγένετό τι τὸ μεταπεῖθον. 20. *ἀλλὰ πρῶτον μὲν ἀμφοτέροις κόσμος οὐ μικρός, ταῖς τε βουλαῖς τῷ τε Ἀπρωνίῳ, τὸ τὰς μὲν μὴ σιωπῆσαι, τὸν δὲ συναλγῆσαι. ἔπειτα χρὴ νομίζειν τινὰς τῶν φυγὴν βουλευόντων μεμενηκέναι γνόντας, ὡς οὐ παντάπασιν ἠμέληνται παρὰ τῷ κρατοῦντι τῶν πόλεων αἱ βουλαί.*

---

10 Thuc. VI 46,1. Dem. p. 294,20 13 cf. p. 438,14

---

1 *ταῦτ'* reposui e *CMoAPB* *ταῦτα IM* edd 2 *ἂν* om *I* 3 *τῆς* (2) om *M* Bong 4 *τοῦτο τίς I* | *αὐτὸν MoIB* Bong 8 *ποιεῖται P* sed *ε* supra *αι* m² *ποιεῖτε I* sed *ε* in ras, *B* *ποιεῖτ*^ε^*αι M* 9 *φησί τις B* 10 *ἐπινεύσηι A* sed *γρ ἐπαινέσηι* in marg, *ἐπινεύσῃ P* sed *ινευ* in ras m² | *δ'* Re 11 *τούτῳ* scripsi auctore Re *τοῦτο* libri edd | *λυθῇ P* sed *ῇ* in ras 3 litt m² 12 *ἐννοεῖτ*^ε^*αι A* 13 *καλχηδόνος MoIB* 16 *μεταπεῖθον P* sed *ειθ* in ras m² et ʹ supra *α* eras 19 *φυγὴν* scripsi auctore Cobeto Coll. 137 *φυγεῖν* libri edd *βουλεύειν φυγόντων* aut potius *φυγεῖν βουλευσαμένων* coni Re

εἰ δὲ καὶ μὴ τοῦτο, ἀλλὰ πεφύλακταί γε τῇ σπουδῇ τῇ περὶ ταῦτα ταῖς βουλαῖς τὰ πρὸς αὐτὰς δίκαια, γράμμαθ' ἃ ἧκεν εἰς τὸ βασίλειον ἀπὸ τῶν ἐκείνων λόγων ζητοῦντα ἐπικουρίαν. 21. *εἰσὶ δὲ οἵ λέγουσιν αὐτὸν ἐφ' ὃ μὲν εὐθὺς ἧκεν ἐᾶσαι, βουλεύεσθαι δὲ*
R II 537 *τοῖς Βαλεντινιανῷ* | *δόξασιν ἀμῦναι ταῖς βουλαῖς. ὃ οὐκ ἂν ἔτ' ἦν ἐν μετεώρῳ τῶν ἁπανταχοῦ βουλῶν τὰ τινῶν μιμησαμένων. εἰ γὰρ ἄλλα ἐπ' ἄλλοις ἀφικνεῖτο γράμματα ταὐτὰ δεόμενα καὶ πόλεως ἑκάστης ἑώρα τὴν ῥίζαν κεκακωμένην καὶ γῆ τε καὶ θάλασσα ταὐτὰ ὠδύρετο, πᾶν τὸ μαχόμενον ἡττᾶτο ἂν τοῦ πλήθους τῶν ἱκετευόντων. νῦν δὲ τοῖς οὐ δεηθεῖσι τὰ τῶν δεηθέντων βέβλαπται. ὥστ' εἰκὸς ἂν καὶ ἡμῖν ἐγκαλοῖεν οἱ περὶ τὸν Πόντον ὡς παρ' ἡμᾶς ὧν ἐχρῃζον ἀτυχήσαντες, καὶ μᾶλλόν γε ἡμῖν ἢ ἄλλοις, ὅσῳπερ ἐν μείζονι τάξει τὸ τῆς Ἀντιοχείας ὄνομα.*

22. *Πρὸς τοίνυν τούτοις κἀκεῖνο ἄν τις ὑμῖν ἐπιτιμήσειεν, ὅτι πλέοντας καθ' ἕκαστον ἔαρ ὁρῶντες τῶν ἔτι βουλευόντων ἢ βεβουλευκότων γε παῖδας τοὺς μὲν εἰς Βηρυτόν, τοὺς δὲ εἰς Ῥώμην οὔτε ἄχθεσθε οὔτε*

---

10 cf. t. II 299, 7 14 cf. I 186, 1; II 92, 11; Dem. p. 43, 14; 110, 15; Thuc. I 141, 6 20 cf. p. 274, 2; 281, 13 sq.; 283, 1 sq.; 339, 8 sq.

---

1 *καὶ* om *I* 3 *γράμμαθ'* scripsi e *CMoP* sed in hoc *θ* in ras m² *γράμματ' A* *γράμματα* reliqui libri edd | *ἐκείνου I* 5 *εὐθὺς* om *I* | *ἑάσαι AI* | „*aut pro βουλεύεσθαι leg. συμβαλέσθαι aut leg. βουλεύσασθαι δὲ συλλαβέσθαι (vel ἐπικουρῆσαι vel βοηθῆσαι vel tale quid) τοῖς*" Re 6 *ἀμύναι MoAP* sed in hoc ´ in ˜ corr m² cf. p. 156, 6; t. II 518, 1 7 *ἔτ'* om *I* 9 *ταὐτὰ* Re *ταῦτα* libri Bong 10 *θάλαττα CI* edd 11 *ταὐτὰ* Re *ταῦτα* libri Bong 13 *ὥστε IM* edd | *εἰκὸς Pa* sed γρ *εἰκότως* in marg m² | *ὑμῖν I* 14 *ἡμᾶς* Re *ὑμᾶς* libri Bong | *ἔχρηζον MoPIB* Bong 15 *ὑμῖν I* 17 *ὑμῖν* reposui e libris *ὑμῶν* edd 18 *καθέκαστον I*

ἀγανακτεῖτε οὐδ᾽ ὡς τοὺς ἄρχοντας εἰσιόντες φθέγγεσθε τὰ εἰκότα. καίτοι τίς οὕτω βραδὺς τὴν γνώμην ἢ λίαν παῖς ἢ Κρόνος, ὡς μὴ δύνασθαι μαθεῖν, ὅ τι βούλεται τούτοις τὸ πλεῖν; οὔτε γὰρ ὑπὲρ δικαιοσύνης καὶ τοῦ μὴ λαθεῖν τι δράσαντες παρὰ τοὺς νόμους εἰς Φοινίκην πλέουσιν οὔτε εἰς τὴν ἑτέραν, ἵν᾽ ἀφ᾽ ἑκατέρας φωνῆς ἔχοιεν τὴν βουλὴν | ὠφελεῖν, ἀλλ᾽ R II 538 ἵνα ἀφορμὴν εἰς τὸ τὴν βουλὴν ἐκδῦναι τοὺς νόμους μὲν ἔχοιεν οὗτοι, τὴν γλῶτταν δὲ ἐκεῖνοι. καὶ οὐκ ἐψεύσθησάν γε ἐλπίδος. ἀλλ᾽ ἴσμεν οὓ δικαίως ἂν ὄντες οὗ καθεστᾶσι νῦν. 23. ἔδει τοίνυν ὑμᾶς εἰδότας, ὡς ἐπὶ τῇ βουλῇ ταῦτα, βοηθεῖν. καὶ τίς ἂν ἦν λόγος εὐπρεπὴς τοῖς ἐναντιουμένοις πρὸς τοὺς ἔχοντας εἰπεῖν· τί μοι νομοθετεῖς, ἄνθρωπε, περὶ παιδείας; πολλαὶ γὰρ ὁδοὶ ταύτης, καὶ πορεύσομαί γε τούτων ἣν ἂν ἐθέλω; σοὶ δ᾽ ἐξῆν ἀντειπεῖν, ὅτι ὁ ταύτας ἐρχόμενος τὰς ὁδοὺς μονονουχὶ βοᾷ δρασμὸν αὐτὰς ἀπὸ τῆς βουλῆς εἶναι. τῷ γὰρ ἐν ταυταισὶ ταῖς πόλεσι πολιτευομένῳ μάταιον ἐκείνοιν ἑκάτερον ἢ εἰ μὴ τοῦτο, σμικρόν. ἔδειξαν δὲ οἱ σφόδρα εὐδοκιμήσαντες ἀπ᾽ οὐδετέρου τούτοιν εἰς ὄνομα ἐλθόντες.

---

3 Ar. Nub. 929. Vesp. 1480 c. scholl. 8 Ar. Pac. 336

---

2 οὗτος *I* 3 ὅτι *MoIM* 4 βούλεσθε *CA* sed in hoc σθε in ται corr m. rec. βουλεύεσθε *Pa* sed γρ βούλεται in marg m² et *Mo* 5 τι om *IM* Bong 6 ἵν᾽ scripsi e *MoAP* ἵνα reliqui libri edd 8 ἐκδύναι *MoAP* sed in hoc ´ in ˜ corr m³ cf. t. II 533,8 11 καθεστᾶσι Re καθιστᾶσι libri sed ε supra ι pos *P*², Bong 12 καί τις Bong | ἦν om *I* 15 περὶ παιδείας ἄνθρωπε *I* 16 θέλω *I* | δὲ *IM* Bong 18 αὐτὰς *CMoA* sed in hoc ὰ in αῖ corr m. rec., Re αὐταῖς reliqui libri Bong 20 ἔδοξαν *M* Bong

R II 539 *ἀλλ' ἀπὸ τίνων; ἐκείνων ἃ νῦν | ὕβρισταί τε καὶ προπεπηλάκισται οὐ χείρω γενόμενα τὴν φύσιν, πῶς γὰρ ἄν; ἀλλὰ διὰ τοὺς σεμνοὺς τουτουσὶ τοὺς οὐκ ἀξιοῦντας εἰδέναι τὰς ἑαυτῶν. ὅστις οὖν ἐπὶ τοὺς νόμους ἐπείγεται, ταὐτὰ δ' ἂν εἴποιμι καὶ περὶ τῶν ἑτέρων, κέκραγεν οὗτος οὐκ αὐτῶν ἐκείνων ἐρᾶν, τῶν δὲ ἐξ αὐτῶν φυομένων.*

24. *Οὐκοῦν καὶ σὲ δεῖ σκοπεῖν, ὅπως ἢ ἐμφράξεις τὰς ὁδοὺς ἢ πάλιν ἕξεις αὐτοὺς ἐν τῷ βουλευτηρίῳ. πολλὰ δ' ἂν ἐξεύροιεν φροντίδες. τὸ δ' οὖν προχειρότατον, ὁ πατὴρ εἰσελθὼν εἰς τὸ δικαστήριον ἢ ὁ ἐπίτροπος ἢ ὁ ἔφηβος αὐτὸς ὁμολογησάτω, κἂν ἐπ' ἄκρον ἐκείνοιν ἀφίκηται, μήτοι τῶν γε ὀφειλομένων ἀποστερήσεσθαι τὴν πόλιν. τί τοιοῦτον δεδράκατε, μᾶλλον δὲ ἐμελλήσατε;* 25. *τῶν ἐν Φοινίκῃ τινὰ βουλὴν ᾄδουσιν ἀπὸ Ῥώμης ἐξ αὐτῶν τῶν τοῦ σοφιστοῦ χειρῶν ἀφελκύσασαν νεανίσκους ἐν λειτουργοῦσιν ἔχειν, ὥστε ἐκείνοις μεταμέλειν τοῦ τε πλοῦ καὶ τῶν περὶ τὸν Θύμβριν ἀνηλωμένων. τοῦτο πολλαῖς ἂν ὑπῆρξε πόλεσιν ἐφ' ὅσας ἡ τοῦ ταῦτα συμπράξαντος*
R II 540 *ἄρχοντος ἐγίγνετο | πρόνοια. ἀλλ' οὐκ ἐβουλή-*

---

1 cf. p. 281,10   19 cf. p. 391,19

---

1 *ἀλλὰ IBM* Bong | *ἀπὸ τίνων; ἐκείνων* Re *ἀπό τινων ἐκείνων* libri Bong   4 *τὰς B* sed *ς* add m²   5 *ταὐτὰ* Re *ταῦτα* libri Bong   6 *ἑτέρων ὁρᾶν Pa* sed *γρ ἐκείνων ἐρᾶν* in marg m²   8 *ἐμφράξεις* scripsi e *P* sed *ει* ex *η* corr m³, *B* auctoribus Re et Cobeto Coll. 137 *ἐμφράξῃς* reliqui libri edd   9 *δικαστηρίω I*   11 *προσελθὼν I* | *εἰς τὸ δικαστήριον* om *B* | *βουλευτήριον M* Bong   12 *αὐτὸς* scripsi auctore Re *οὗτος* libri edd   13 *ἄκρον* Re *ἄκρων* libri Bong | *μήτι CMoIBM* Bong   18 *ὥστ'* Re   19 *θύβριν MoP*   20 *ταῦτα συμπράξαντος A* sed *ταῦτα συμ* in marg   21 *ἐγένετο Mo*

θησαν, ὥσπερ οὖν οὐδὲ ὑμεῖς. αἰδεῖσθε γὰρ τοὺς λόγους. τὴν πόλιν δὲ οὔ; τὴν βουλὴν δὲ οὔ; τὴν γῆν δὲ ἥ τικτομένους ἐδέξατο, τὸ βουλευτήριον δὲ τουτὶ τὸ δι' ὑμᾶς ἄθλιον οὐκ αἰδεῖσθε, ἐν ᾧ ποτε τὰς λειτουργίας ἥρπαζον οἱ ἑξακόσιοι;

26. Νόμοι γὰρ ὑπὲρ τῶν συνηγόρων κεῖνται, κἂν ἐπ' αὐτοὺς ἔλθῃ τις, γέλως πολύς. ὑμεῖς δὲ κειμένους μὲν μὴ παραβαίνετε, διδάσκετε δὲ τοὺς λῦσαι κυρίους, ὡς ἀμείνους αὐτοῖς ἐστι νόμους ἀντὶ τούτων θετέον, οἳ βουλήσονται μᾶλλον αὐξηθῆναι πόλεις ἢ τοὺς ἐνίων οἴκους. πολλοὶ δὲ ἤδη νόμοι περὶ τοῦδε τοῦ ἔθνους καὶ ἐτέθησαν καὶ λέλυνται, καὶ δεινὸν οὐδὲν τῶν ὑπὲρ τῶν πόλεων τεθέντων ἀναιρεθέντων τοὺς κατ' ἐκείνων ταὐτὸ παθεῖν.

27. | Ὁ δ' ἀνὴρ αἴρεται ἡμῶν καὶ τῷ μήπω R II 541 † δεῦρ' ἥκειν ἐζημιῶσθαί φησιν. ἐθελήσει τοίνυν κοσμῆσαι τὴν ἡμετέραν νόμον τιθεὶς σωτῆρα μὲν τῶν βουλῶν, τὸ σπέρμα δὲ παρ' ἡμῶν εἰληφότα. πεμπέσθω τοίνυν πρεσβεία. πάντως δὲ ἐν τοῖς ὀλίγοις ὑμῖν εἰσί τινες τῇ διακονίᾳ πρέποντες. ἀλλ' οὔτε αἱρήσεσθε πρέσβεις οὔτε ἀποστελεῖτε. περιέσται γὰρ τῶν βουλομένων, ἂν ἄρα τινὲς βουληθῶσι, τὸ νοσοῦν.

---

5 cf. p. 429, 18

---

1 *αἰδεῖσθαι MoI* 7 *αὐτὰς B* | *τίς I* 10 οἳ] „*malim εἰ*" Re Anim 13 *τῆς πόλεως B* 15 locus corruptus *ὁ δ' ἀνὴρ* „*is est Arcadius*" Re *ὁ δ' ἀνὴρ ἱμείρεται* Sievers p. 194 de Cynegio cogitans mihi aliquid de Theodosio dictum excidisse et *ὁ δ' ἀνὴρ* (i. e. *βασιλεὺς*) *ἐρᾷ τε ἡμῶν* scribendum videtur coll. t. I 180, 16; II 442, 9 sq.; Io. Chrys. ad pop. Ant. hom. XXI (anno 387 scripta) 2 t. II p. 217 B ubi Theodosius *ταύτην* (Antiochiam) inquit *τῆς ἐνεγκούσης ποθεινοτέραν εἶναι ἐνόμιζον καὶ εὐχῆς μοι διηνεκοῦς ἔργον ἦν τὴν πόλιν ἐκείνην ἰδεῖν καὶ τοῦτον ἐποιούμην ὅρκον πρὸς πάντας* | „*malim ἡμῖν*" Re | *τὸ I* 20 *οὔθ'* Re

28. Ἥκω δὲ ἐπ' αὐτὸν ἤδη τὸν κολοφῶνα τῶν κακῶν. οἱ γὰρ διὰ τὴν γενομένην αὐτοῖς ἐπὶ τὰ βελτίω μεταβολὴν τοὔδαφός τε τῆς πόλεως προσκυνεῖν ὄντες δίκαιοι καὶ πανταχόθεν μείζω τὰ ταύτης ποιεῖν καὶ τὰ μὲν ὄντα μικρὰ διατηρεῖν, πειρᾶσθαι δὲ τὰ ἀπόντα προσκτᾶσθαι καὶ μηδὲ τοῦ Ἐρεχθέως ἐν ὁμοίοις λείπεσθαι καιροῖς αὐτοὶ σύμβουλοι βουλευταῖς γεγένηνται
R II 542 πέμπειν εἰς Ῥώμην τοὺς ἑαυτῶν. οἱ δὲ εἰς | τὸν λιμένα κατέβησαν εἰδότων, παραινούντων, παρακαλούντων, ἐπαινούντων, ἴσως τι καὶ προστιθέντων ἀργύριον τῷ παρὰ τῶν γονέων. 29. εἶτ' ἐρωτῶσι τοὺς ἐπαναπλέοντας τῶν ἐμπόρων, εἰ τῶν λαμπόντων εἰσίν, εἰ τῶν εὐδοκιμούντων, εἰ φίλοι γεγόνασί σφισιν οἱ τὴν Ῥώμην ἄγοντες, εἰ δι' ἐκείνων αὐτοῖς ἀρχαὶ πλησίον. κἂν ἀκούσωσί τι τοιοῦτον οἷον βούλοιντ' ἄν, εὐθυμία ⟨καὶ⟩ κρότος καὶ γεγόνασιν ἡδίους. κἂν ᾖ δῆλον αὐτοῖς, ὡς οὓς ἔχουσιν ἐν τῇ βουλῇ παῖδας, ὑπ' ἐκείνοις ἔσονται |
R II 543 καὶ θεραπεύσουσιν υἱεῖς πατέρων τοῖς αὐτῶν πατράσι δεδουλευκότων, θύουσι τοῖς θεοῖς καὶ συγχαίρουσιν αὐτοῖς τε καὶ τοῖς ἀπεσταλκόσι καὶ τοῖς ἀπεσταλμένοις καὶ λέγουσι δὴ σαφῶς, ὡς ἐπανήξουσι τῇ βουλῇ φοβεροί. 30. οἷς δὲ καὶ θυγατέρες εἰσί, συνοικίζουσι μὲν αὐτὰς στρατιώταις, μέμφεται δὲ ὑμῶν οὐδεὶς

---

6 Lyc. Leocr. § 98 sq.; Eur. fr. 360 sq. N[2] 11 Dem. p. 1292, 2

---

1 δ' edd 5 τὰ (1) om Bong 6 μὴ δὲ libri 8 δ' Re 10 τί *CMoAIB* | καὶ — 11 ἐρωτῶσι in marg *Mo*[2] 11 τὸ *CMoBM* Bong | εἶτα *IBM* edd 15 βούλοιντο *MoAP* | καὶ inserui 18 θεραπεύουσιν *MoIBM* Bong | αὐτῶν Re αὑτῶν libri Bong 19 τοῖς om *BM* Bong 20 αὐτοῖς Re αὑτοῖς libri Bong 22 συνοικίζουσι scripsi συνοικοῦσι libri edd 23 αὐτὰς στρατιώταις scripsi αὗται στρατιώταις *A* sed γρ αὐταῖς στρατιῶται in marg, *IM* edd αὐταῖς στρατιῶται *CMoPB* | οὐδεὶς ὑμῶν (ἡμῶν *I*) *IBM* Bong

τοὺς γάμους, τοῖς βουλεύουσι δὲ τίκτουσι παῖδας αἱ δοῦλαι. εἶτα ἐξελήλυθεν οὐσία τῆς βουλῆς δι' ὑμεναίων καὶ Ῥώμης. ὁ δὲ τοιαῦτα εἰργασμένος πατὴρ διά τε τοὺς κηδεστὰς διά τε τὰς ἐλπίδας τίμιος. ὃν ἐχρῆν ἅπασι φορτίοις πιέζεσθαι καὶ μηδ' ἀναπνεῖν ἐπιτρέπειν αὐτῷ τῶν ἠδικημένων μηδένα δίκης τε εἵνεκα καὶ ὅπως εἴη τοῖς οὔπω τῇ βουλῇ λυμαινομένοις παράδειγμα.

31. Ἤδη τοίνυν τις ὑμῶν καὶ τοιοῦτόν τι πρὸς ταῦτα εἶπεν, ὡς ἀνεπίφθονον, εἴ τις ὀρέγοιτο βελτίονος σχήματος. τοῦτο δέ ἐστι τὴν πολιτείαν καθ' ἣν ζῶμεν κινούντων. εἰ γὰρ ἐν ᾧ μέν τις ὑπὸ τοῦ νόμου τέτακται, τοῦτο καταλείψει, ζητήσει δέ τι μεῖζον, ζητῶν δὲ οὐκ ἀδικήσει, ὁ μὲν στρατιώτης | R II 544 ἕξει τοῦ ταξιάρχου τὴν τάξιν, τὴν τοῦ στρατηγοῦ δὲ ὁ ταξίαρχος. ἔσται δὲ ὁ μὲν ναύτης ἀντὶ τοῦ κυβερνήτου, ὁ δὲ χορευτὴς ἀντὶ τοῦ διδασκάλου, ὁ δ' οἰνοχόος τὴν κύλικα ῥίψας κατακλινεὶς πίεται μετὰ τοῦ δεσπότου. 32. διὰ τί δὲ καὶ τοὺς τὴν τάξιν λελοιπότας ἀποτυμπανίζουσιν οἱ στρατηγοί; ῥᾴδιον γὰρ κἀκείνοις εἰπεῖν, ὡς τὸ μὴ μάχεσθαι τοῦ κινδυνεύειν ἄμεινον. ἴσμεν τοὺς ἐπανισταμένους τοῖς βασιλεῦσι πολεμουμένους καὶ δοκοῦντας θάνατον ὀφείλειν τὴν δίκην.

---

10 cf. I 482,16 17 Ar. Av. 912 19 cf. p. 75,19

---

3 *ταῦτα Mo* 5 *ἐχρῆν* scripsi *χρῆν* libri edd | *μὴ δ'* libri 6 *εἵνεκα* scripsi auctore Re („*leg. ἕνεκα*" Anim; „*malim εἵνεκα*" ed.) *εἶναι* libri edd 7 *λυμηναμένοις?* 10 *ἀνεπίφθονον* — 11 *σχήματος* citat Macar f. 91 15 *ταξιάρχου*] *στρατιώτου B* | *τὴν* (2) om *BM* Bong 17 *χοροδιδασκάλου?* | *δὲ Mo* Re 18 *κάλυκα C* | *κατακλινὴς CMoPa* sed in hoc *γρ κατακλιθεὶς* in marg m², Bong 22 *ἴσαμεν Mo* (et Vat. 939) | *πολέμους Pa* sed *γρ πολεμουμένους* in marg m²

τοῦ χάριν; εἴποι ἂν ὁ πηδήσας ἐπὶ τὴν ἀρχήν· τὸ γὰρ κρατεῖν τοῦ κρατεῖσθαι καὶ τὸ προστάττειν τοῦ τὸ κελευόμενον ποιεῖν αἱρετώτερον εἶναι. 33. τηροῦντα μὲν οὖν τὴν τάξιν ἥτις ἂν ᾖ λαμπρὸν ἐπ' αὐτῆς εἶναι καὶ καλὸν καὶ εὔδαιμον, τὸ δ' ἀφορμὴν ποιεῖσθαι λαμπρότητος τὴν εἰς τοὺς νόμους ἀδικίαν ποῦ καλόν; τὸ γὰρ δι' ἀδικίας κτηθὲν πῶς ἂν εἴη δίκαιον; ἀνάγκη γὰρ ἐοικέναι τῇ ῥίζῃ τὸν καρπόν. ὁ δ' ἐν μὲν τῷ μὴ βουλεύειν ἀδικῶν, ἐκ δὲ τοῦ τοῦτο φεύγειν ἐπ' ἀρχὴν ἥκων ἴστω τὸ καλὸν τοῦτο κακὸν ⟨ἔχων⟩ τῷ κακῶς ἐσχηκέναι. 34. φέρε, εἴ τις ἀρρωστούσῃ μητρὶ πένητι μίαν ἐχούσῃ καταφυγὴν τὸν υἱὸν παρακαθῆσθαι μὲν οὐκ ἀξιοίη, χωρήσας δὲ ἐπὶ δένδρα καὶ κήπους καὶ ἄνθη τρυφῶν ἐνταῦθα διάγοι κᾆτα ὡς κακὸς περὶ τὴν τεκοῦσαν κρίνοιτο, τοῦτον, εἰπέ μοι, σώσει τὸ τῆς προσεδρείας ἐκείνης ταύτην ἡδίω τὴν διατριβὴν εἶναι; ὦ κάκιστε ἀνδρῶν, ἓν τοῦτο ἑώρας, τὴν τέρψιν, ἃ δὲ ἠδίκεις οὐκ εἶδες οὐδ' ὡς ἄμεινον ἦν τοῦ κυλινδεῖσθαι ἐν ἄνθεσι τὸ ἀσθενούσης ἐπιμελεῖσθαι μητρός;

35. *Οὐ δὴ τοῦτο δεῖ σκοπεῖν, εἰ τὸ μὴ βουλεύειν* | R II 545 *τοῦ βουλεύειν ἀπονώτερον, ἀλλ' εἰ τὸ βουλεύειν τοῦ μὴ βουλεύειν εὐσεβέστερον.* εἰ δ' οὗτοι δόξουσί τι

6 cf. ad p. 391,1 16 cf. t. II 550,1 17 cf. p. 478,19

1 χάριν; εἴποι Re χάριν εἴποι libri Bong | τις ἂν *M* Bong 4 ἦν *M* Bong 5 τὰ *I* 6 τῆς *Mo* 7 τὸ — 8 καρπόν citat omissa γὰρ particula Macar fol. 91 8 τῷ μὲν *IB* | μὴ om *B* 9 τοῦ τοῦτο e τούτου τῶ corr *A* τούτου τὸ *CMo* 10 ἔχων inserui auctore Re, ὃν Sintenis 12 ἐχούσης *Mo* sed ς eras 13 δ' Re 17 κάκιστε *CMoA* sed in hoc ε del et ' pos m. rec. κάκιστ' reliqui libri edd | τούτω *CMo* τούτωι *A* sed ' in ~ et ω in ο corr m. rec. 18 ἀδικήσεις *CAPIMo* Re | ; post εἶδες *CMoAPI* edd delevi 22 δὲ *IBM* edd

λέγειν, τί μὴ τοὺς ληστὰς θαυμάζομεν, οἳ ταῖς σφαγαῖς τὰς ὁδοὺς κεκλείκασιν, ἀφέντες ὃ νῦν ποιοῦμεν, τὸ σκοπεῖν, ὅθεν ἂν ἀσφάλεια τοῖς ὁδοιπόροις εἴη; καὶ γὰρ τούτοις δοτέον τὰ αὑτῶν οὕτω μείζω ποιεῖν, ἐπειδὴ ταῦτα αὐτοὺς τὰ ξιφίδια βοῶν τε ἀπαλλάττει καὶ ἀρότρου καὶ σπορᾶς καὶ τῶν ἄλλων τῶν περὶ τὴν γῆν πόνων καὶ ταχέως φέρει τὸ πλουτεῖν. 36. *ἀλλ' ἴσμεν δὴ τήν τε κώμην ἐκείνην καὶ τὸ ἐν αὐτῇ γένος ὡς ἐξεκόπη μέχρι τῶν ἐν γάλακτι παιδίων προελθόντος τοῦ πυρός, προνοηθέντος, οἶμαι, τοῦ τότε βασιλέως, ὅπως μὴ πάλιν ἀναφύσεται τὸ δεινὸν ἐκεῖνο γένος. διὰ τοῦτο φέρουσαι ταῖς ἀγκάλαις αἱ μητέρες τὰ τέκνα ταῖς τῶν δημίων χερσὶν ἐωθοῦντο μετ' ὀργῆς εἰς τὴν φλόγα. εἰ δὲ τὸ αὑτῶν ἐποίουν οὗτοι καὶ ἐγεώργουν, οὔτ' ἂν ἐπλούτουν κακῶς οὔτ' ἂν ἀπέθνησκον. οὕτω δὴ καὶ περὶ τοῦ παρόντος. γιγνέσθω τις εὐδαίμων δίκαιος ὤν, ἀδικῶν δὲ καὶ κατὰ τοῦτο ἰσχύων ἴστω δίκην ὀφείλων τῆς ἰσχύος. ἣν εἰ κατ' αὐτὸ τὸ δύνασθαι μὴ διδοίη, μειζόνως κακοδαίμων ἢ εἰ ὑπεσχήκει τὴν δίκην.*

37. *Ἄξιον δὲ μηδὲ ἐκεῖνο παρελθεῖν πολλὴν ἔχον αἰτίαν.*

---

8 Marathocuprenos cf. ep. 1443. 1450. Amm. XXVIII 2, 11—14
10 Valentis cf. Amm. l. l. 14 *eorumque suboles parva etiam tum, ne ad parentum exempla subcresceret, pari sorte deleta est*

---

1 *ληστὰς MoIB* 4 *αὐτῶν MoAPI* 6 *τὴν* om *IBM* Bong 10 *τοῦτό τε M* Bong 12 *διατοῦτο MoPIBM* 14 *τὰ* Re | *αὐτῶ I* sed 1 litt eras post ω | *ἐποίουν εἰ δὲ τὸ αὐτῶν ἐποίουν οὗτοι I* 16 *γινέσθω BM* edd | *τίς MoIBM* Bong 17 *κατατοῦτο I* 18 *ἣν εἰ κατ' αὐτὸ τὸ* scripsi cum *P* sed ῾ et *εἰ* et *τὸ* (in *αὐτὸ*) et *ὸ* (in *τὸ*) in ras m², *B* *ἡνίκα τ'* (*τὲ IM* Bong) *αὐτῷ τῷ* (*τε* pro *τῷ I*) reliqui libri edd 19 *εἰ P* sed *ει* in ras m² om *B* | *τὴν δίκην* (superscr. ῆ, η) *M* 20 *μὴ δὲ MoAPIBM*

Οὐ βοηθεῖτε τοῖς βοηθείας δεομένοις, οἷς πάρεστι ⟨τὸ⟩ δύνασθαι. ἀλλ' οἱ μὲν πωλοῦσι τὰ σφῶν αὐτῶν ἀπορίᾳ συμμάχων, ὑμεῖς δὲ πρᾴως φέρετε τὰς τοιαύτας τῶν πράσεων ὡς δὴ οὐδὲν τοῦ κακοῦ μετέχοντες. καὶ οὐ τοῦτ' ἔστι τὸ χείριστον, ἀλλ' ὅτι τῶν
R II 546 μὲν αὐτοὶ καταβάλλετε | τὴν τιμήν, τὰ δὲ τοῖς ἐν δυνάμει προξενεῖτε καὶ κολακεύετε τὰς ἐκείνων τραπέζας τοῖς τῶν βουλευόντων κτήμασι. κἂν ἀγρόν τις αὐτῶν τοῦ βουλεύοντος θαυμάσῃ καὶ διὰ τοῦ θαυμάζειν εἰς τὸ ἐρᾶν προέλθῃ, ταχὺ τὸ ἔργον προσετέθη, καὶ ὁ μὲν ἠνάγκασται πωλεῖν, τῷ δὲ ἕτοιμον ἀγοράζειν. 38. οἱ δὲ τοῦτο καταπράξαντες ἠριστευκέναι τε νομίζουσι καὶ μέγα τεῖχος αὐτοῖς περιτεθεικέναι τὴν τῶν ἐωνημένων χάριν. εἶτ' αὐτοῖς ἐπὶ τὰς θύρας ὁσημέραι φοιτῶσι καὶ παρακολουθοῦσιν ἐπὶ τὰς τῶν ἵππων φάτνας κἂν ἃ τῶν οἰκετῶν ἐστι ποιεῖν ἐπιταχθῶσι, γεγήθασιν. οἱ μισθοὶ δὲ τούτων φαγεῖν, πιεῖν, μεθυσθῆναι, βιασθῆναι τοὺς καταδεεῖς. κἂν ἡ Τύχη τινὰ αὐτῶν ἐξάγῃ τῆς πόλεως, πεσόντες εἰς γόνυ καὶ δεηθέντες μένειν ἀπεστέρησαν τῶν παρὰ τῆς Τύχης τὴν πόλιν. εἶτ' εὐθὺς παρακαλοῦσιν οἰκοδομεῖν. εἶθ' ἡ κύων ἐμι-

21 cf. t. II 293,9. Plat. Rep. VIII p. 563 C. Diogen. III 51. Cic. ad Att. V 11,5

1 βοηθεῖτε — 2 δύνασθαι citat Macar fol. 91 | πρὸς vel potius πρὸς τούτους ante οἷς inser coni Re 2 τὸ inserui e Macar auctore Re om libri edd 3 πράως *MoPIBM* 5 τοῦτ' scripsi ex *MoAP* τοῦτο reliqui libri edd 6 κατεβάλλετε *I* | τα *P* 8 τῶν om *BM* Bong 12 τε om *Mo* 13 αὐτοῖς *IBM* Bong | περιτεθεικέναι scripsi coll. t. I 463,19 προστεθεικέναι libri edd 14 εἶτ' scripsi e *CMoAP* εἶτα reliqui libri edd | ὁσήμεραι *A* 21 εἶτα *IM* Bong | εἶθ' scripsi e *CMoAPB* εἶτα reliqui libri edd

μήσατο τὴν δέσποιναν οἰκοδομουμένη καὶ αὐτή. τουτὶ δὲ ἑσμὸς κακῶν ἁπάσαις τέχναις. αἱ δὲ παρὰ τῶν κήπων τῷ ἄστει παραμυθίαι διολώλασι, καὶ πανταχοῦ λίθοι καὶ ξύλα καὶ τέκτονες.

39. Εἶτα θαυμάζετε τῶν ἀρχόντων, εἰ ταῦτα εἰδότες ὑβρίζουσι; τί δαὶ | αὐτοὺς ἐχρῆν ποιεῖν; αἰδεῖσθαι R II 547 καὶ τιμᾶν τοὺς σφᾶς αὐτοὺς τεταπεινωκότας; δρᾶθ' ὡς ὑφ' ὑμῶν αἱ τιμαὶ τῇ βουλῇ διεφθάρησαν. πῶς γὰρ ἂν ὁ δικάζων δύναιτο τὸν τοῦ δεῖνος αἰδεῖσθαι κόλακα τὸν προπεπωκότα αὐτῷ τὰ τῶν δμοσκήνων δένδρα, τὸν καταπολεμοῦντα τὴν βουλὴν ἧς καὶ αὐτὸς εἶναι τέτακται; 40. οὐδὲ ταῦρον ἴδοι τις ἂν ἡδέως πηροῦντα τὰς βοῦς τοῖς κέρασιν οὐδὲ κριὸν ἀναρρηγνύντα τῇ κεφαλῇ τοὺς ἄρνας οὐδὲ ἀλεκτρυόνα τῇ τῶν νεοττῶν ἐπιτιθέμενον ἀσθενείᾳ· οὐ τοίνυν οὐδ' ἐν βουλῇ τοὺς πρώτους ἀπολλύντας τοὺς δευτέρους καὶ τρίτους. ὃ κακὸν μέν ἐστι τοῖς προδιδομένοις, κακὸν δὲ τοῖς προδιδοῦσιν. ἐν γὰρ αὐτοῖς τοῖς δοκοῦσι κέρδεσιν ἡ βλάβη. ἢ πόθεν οἴεσθε τὸν δῆμον οὕτως ἐπῆρθαι καὶ ἀσελγαίνειν καὶ παροινεῖν; ἐῶ τὰ ἄλλα. ἀλλὰ ἔναγχος οἵας ἀφῆκαν ἐν τῷ θεάτρῳ φωνάς, ἐπεὶ

---

13 Soph. Ai. 236

---

1 *δέσποιναν* scripsi auctoribus Re et Cobeto Coll. 137 *δεσποτείαν* libri edd | *οἰκοδομουμένην Mo* sed *ν* del | *τουτὶ* scripsi cum *B* *ταυτὶ* reliqui libri edd 6 *δὲ CMoIBM* Bong *δαί*; Re 8 *ὑφ'* in ras P^3 *ἀφ' B* | *διεφθάρησαν*; *CMoAPBM* Bong 10 *προπεπτωκότα CMoI* 12 *ἴδη CMo* 15 *οὐδὲ IM* Bong 18 *τοῖς προδιδοῦσιν*] „*addi velim αὐτοῖς*“ Re | *αὐτοῖς* in marg *Mo* 20 *τἄλλα P* sed *τ* in ras 2 litt m², *B* 21 *ἀλλὰ* scripsi e *CMoA* *ἀλλ'* reliqui libri sed ' in ras P^2, edd

μὴ χρυσίον εὐθέως εἶχε τῆς τραγῳδίας ἀηδὴς ὑποκριτής. ἤλπιζον γὰρ ὑμᾶς σιγῇ καὶ ταῦτα οἴσειν οὐ κακῶς ἐλπίζοντες. οὔκουν ἐγρύξατε.

41. Γένεσθε τοίνυν ἀμείνους μὲν ὑμῶν αὐτῶν, ὅμοιοι δὲ τοῖς πατράσιν, οἷς τοὺς ἐπὶ τῶν ἀρχῶν καὶ καταπλήττειν ὑπῆρχε. γένεσθε τοῖς πενεστέροις τῶν ἐν τῇ βουλῇ λιμένες καὶ μιᾷ γνώμῃ τὰ συμφέροντα καὶ ζητεῖτε καὶ πράττετε. καὶ τὸ ἑνός τινος ἀγαθὸν κοινὸν κεκρίσθω καὶ τὸ δυσχερὲς ὡσαύτως. ὡς νῦν γε ἐπιχαίρομεν ἀλλήλοις, καὶ οἱ μὲν πιέζουσιν, οἱ δὲ καταρῶνται. μηδὲν ὑμῖν ἔστω φοβερώτερον τοῦ τὴν πατρίδα κακοῦν μηδ' αὐτὸς ὁ θάνατος.

R II 548 42. Ἀλλ' ἀγέσθω τις | ἐπὶ τὸ βουλεύειν, κἂν μέλλῃ τό τινος λυπήσειν βαλλάντιον. οὐχ ὁρᾶτε τὸν Λητόϊον ὡς καλὰ περὶ αὐτοῦ διηγεῖται πολλάκις, τὸν Μακρέντιον, τὸν Μάτερνον, τὸν Ἰουλιανόν, πολλοὺς ἄλλους, τὰς ὑπὲρ τούτων πρὸς τοὺς στρατηγοὺς μάχας, ἃς οὐκ ἀζημίους μέν, καλὰς δὲ καὶ οὕτως ἐνόμιζεν; τί τοιοῦτον ἔστιν ὑμῖν εἰς φιλοτιμίαν ἐπαῖρον; περὶ τοῦ τῶν ὑμετέρων ἐν συνουσίαις διατρίψετε; τίνος μνημονεύοντες ἀμείνους εἶναι δόξετε; νίκας μὲν Ὀλυμ-

13 cf. p. 459,17 sq. 15 cf. p. 24,15; 146,10; 461,16

4 γενέσθαι Mo sed ε supra αι scr. m² 5 καὶ om I 10 ἀλλήλοις scripsi auctore Re ἄλλοις libri edd 12 μὴ δ' MoAPIBM 13 τίς MoM 14 τ̈ὸ πήσειν C πήσειν Mo | βαλάντιον CMoBM edd cf. p. 173, 2 15 αὐτοῦ MoIB 16 τὸν Μάτερνον om I | ματέρνον CMo Re 18 ἐνόμιζεν A sed γρ ἐνόμιζον in marg ἐνόμιζον CMoP sed in hoc ο in ras m², IB Re 19 τοιοῦτό Bong | ἡμῖν ἐστιν CMo ἡμῖν AP ὑμῖν (η supra) I ὑμῖν M sed υ ex η corr | ἐπαῖρον Re ἑταῖροι libri Bong 20 ὑμετέρων M sed υ in ras ἡμετέρων reliqui libri Re 21 ὀλυμπιακὰς CMo

πικὰς οὐκ ἐρεῖτε οὐδὲ αἰχμαλώτους καὶ λάφυρα· εἰ δὲ μήτε ἐκεῖνα μήτε ταῦτα, τῷ ποτε χρήσεσθε;

43. *Μὴ ὑμεῖς γε, μὴ μέχρι παντὸς ἐπὶ τῶν ἡμαρτημένων μένετε, ἀλλὰ ἅλις μὲν δρυός, ἀποθέμενοι δὲ τὴν πολλὴν ταύτην μαλακίαν δείξατε πάλιν τὴν βουλὴν ἀνθοῦσαν.*

---

4 Diogen. I 62. Greg. Cypr. Leid. I 39. Marcell. praef. prov. p. XXIII. Cic. ad Att. II 19,1; cf. Anth. Pal. VI 254,1

---

2 *μήτ'* Re | *χρήσεσθαι* (ε *supra* αι) *Mo* 6 *πρὸς τὴν βουλὴν* subscr *P*

XLIX[1]).

Oratio πρὸς τὸν βασιλέα ὑπὲρ τῶν βουλῶν paulo ante[2]) orationem antecedentem πρὸς τὴν βουλὴν[3]) conscripta, qua a Theodosio petivit ut curiis numero auctoritateque lege amplificandis subveniret, 'corporis' fere finibus circumscripta mansit. Parvus igitur numerus codicum est quibus ad nostram aetatem pervenit. Sunt autem hi septem:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIV fol. 326ᵛ. Vide t. I p. 10sq. et supra p. 164. Contuli.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 220ᵛ. Vide t. I p. 15sq. Contuli.

---

1) Orationem hanc cum ab antecedenti dirimere noluerim, ut in codice *B* legitur, ante eam (L) quae in codicibus *CAP* et editione Reiskiana t. II p. 549—569 illi succedit collocavi.

2) Argumentum orationis utriusque fere idem est, sed hanc respexit illa p. 428,2 sq. Ὅσοις μὲν πρὸς ὅσους ἐχρησάμην ὑπὲρ ὑμῶν παρὰ πάντα τὸν χρόνον, ὦ βουλή, λόγοις οὐ πρὸς τοὺς ὑπὸ τοῖς βασιλεῦσιν ἔχοντας τὰς ἀρχὰς μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτῶν ἐκείνων τὸν ἄριστον — ἐπεὶ δ' ὑμῖν ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν διαλεχθῆναι καιρός, οὐδὲ τοῦτο παρήσω τῶν ἀτόπων εἶναι νομίζων ἑτέρους μὲν ἀξιοῦν εὖ ποιεῖν ἡμῖν τὴν βουλήν, αὐτὴν δὲ μὴ πείθειν τῶν αὐτῆς προνοηθῆναι. Diversitati quam Sieversius p. 194 notat numeri decurionum ἑξήκοντα p. 430,14 et δώδεκα p. 457,2 nihil tribuendum videtur. Utrumque, prout antecedenti numero pristino (ἑξακόσιοι p. 430,13 cf. 429,18; t. I 249,13sq. ἑξακοσίων—ἑξήκοντα—ἑξ'; et χίλιοι καὶ διακόσιοι p. 457,2) convenire videbatur, adhibuit. Sed numerum minorem (δώδεκα) in oratione ad imperatorem scripta reperiri observes velim.

3) Cf. p. 425 et p. 207.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 150ᵛ, cuius in margine Allatius lectiones varias codicis Barberini adnotavit. Correctus est manu secunda e codice e quo Barberinus fluxit; cf. p. 459, 11 et p. 120. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 319 neglegenter admodum exaratus. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

5. Urbinas gr. 125 saec. XIV fol. 128. Vide t. I p. 214 sq.

6. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 186ᵛ, cuius in margine Allatius lectiones varias codicis Palatini adnotavit. Vide t. I p. 24 sq. et 236. Contuli.

7. Marcianus gr. 437 (= M) saec. XV fol. 164ᵛ. Vide t. I p. 213 sq. et 236. Contuli.

Qui omnes sunt familiae prioris.

Necessitudinis vero vinculum quo coniuncti sunt stemma supra p. 402 propositum tibi ostendit. Unde simul discis etiam in hac oratione lectiones codicis Urbinatis nullo detrimento ab apparatu critico abesse posse.

Quattuor locos Maximus Planudes[1]) excerpsit.

Oratio primum e codice *M* a Bongiovannio (= Bong) Venetiis anno 1754 p. 70—87 in lucem protracta est. Vitiorum quibus editio scatet plurima divinando sanavit Reiskius Animadversionum volumine quinto p. 516—524, nonnulla ope codicis Augustani in editione quam uxor prelis commisit t. II p. 570—587. In hanc 'Animadversiones' receptae sunt ita ut haud semel[2]) cum posterioribus discreparent.

1) Cf. t. I p. 73 sq. 2) Cf. notas 49, 51, 52 paginae 578.

XLIX.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΒΟΥΛΩΝ.

R II 570 1. *Τὸ μὲν σόν, ὦ βασιλεῦ, μέρος καὶ τοῦ μετὰ σὲ τοῖς ἄλλοις ἄρχουσιν ἐφεστηκότος, ἐπανήκουσιν εἰς τὰ πρόσθεν αἱ βουλαὶ καὶ τὸν αὑτῶν ἀριθμὸν ἔχουσι, παρὰ δὲ τῶν ἐν αὐτῷ τῷ βουλεύειν κεκώλυται τοῦτο πρὸς ἔργον ἐλθεῖν, ὥστε σὲ μὲν δικαίως ἂν ἅπαντες ἐπαινοῖμεν καὶ τὸν ὕπαρχον, ἐκείνους δὲ καὶ μισοῖμεν καὶ κακοὺς ἡγοίμεθα καὶ διδόντας δίκην ἡδέως ἂν ἴδοιμεν. εἰ γὰρ δὴ τοῦτο γένοιτο, τάχ' ἂν ἡ τιμωρία παύσειε τὰ νῦν ἐναντιούμενα τῇ παρὰ σοῦ ταῖς βου-*

C = codex Chisianus
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
I = Marcianus append. XCI 2
B = Barberinus II 41
M = Marcianus gr. 437

---

4 cf. p. 428, 4 5 cf. p. 429, 17 sq.; 430, 13 6 cf. p. 430, 17 sq. 8 Tatianum cf. p. 425 not. 1

---

1 $\overline{νβ'}$ ante *πρὸς AC* sed in hoc *ξγ'* in marg in ras m² *ὑπὲρ τῶν βουλῶν M* edd om reliqui libri *κδ* in marg rubr *B* 4 *ἐς I* 5 *τῶν CAP* sed in hoc *ῶ* in *ὸ* corr m² | *αὑτῶν P* sed ' e ' corr m² *αὐτὸν IM* Bong | *ἀριθμῶν C* 8 *ἐπαινοῖμεν* citat Plan fol. 104ʳ

λαῖς βοηθείᾳ. τούτων οὖν εἵνεκα καὶ τοῦ μαθεῖν ἅπαντας, ὡς τοῖς σοὶ δοκοῦσιν εὐθὺς ἀκολουθεῖν ἄξιον, ὀργῇ τῇ προσηκούσῃ φαίνου χρώμενος κατὰ τῶν οὐκ ἀξιούντων ἄρχεσθαι. ὡς δ' ἂν γένοιτό σοι σαφὲς τὸ 'κείνων κακούργημα, μικρὸν ἄνωθεν ἀρξάμενος διηγήσομαι.

2. Ἤνθουν αἱ βουλαὶ πάλαι ταῖς πόλεσιν ἁπάσαις, καὶ ἦν ἥ τε γῆ τῶν βουλευόντων καὶ τῶν γε οἰκιῶν αἱ βελτίους καὶ χρήματα ἦν ἑκάστῳ καὶ παρ' ἀλλήλων ἐγάμουν καὶ ἦν εὔδαιμον τὸ βουλῆς μετασχεῖν. οὕτω τοίνυν ἐχούσας αὐτὰς παραλαβών τις βασιλεὺς χείρους ἐποίησεν | ἄλλοις τε οὐκ ὀλίγοις καὶ τῇ γε ὑφ' R II 571 αὐτοῦ πεποιημένῃ πόλει. τεθνεῶτος τοίνυν αὐτοῦ τὸν πόλεμον ἤδη πεφυτευκότος τὸν Περσικὸν τὰ περὶ τὸν πόλεμον τοῦτον πράγματα ταῖς βουλαῖς ἐλυμήνατο καθ' ἕκαστον αὐτὰς ἔτος ἐπὶ τὸ χεῖρον ἄγοντα τῶν ἐπὶ τὸν Τίγρητα πεμπομένων βουλευτῶν ταῖς ἐκεῖ βλάβαις τὰ πατρῷα πωλούντων. οἵ δ' οὐκ οἶδ' ὁπόθεν ἥκοντες ἐωνοῦντο ῥᾳδίως γεωργοῦντες τὰ βασίλεια. 3. τοῦτ' εὔξατο λῦσαι τὸ κακὸν Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεύς, τοῦτ' ἔλυσε δυνηθείς, οἷς ἦν κτήματα καθ' ἑκάστην πόλιν ἐγγράφων πλὴν κομιδῇ τινων ὀλίγων. τῆς οὖν ἐκείνου τελευτῆς ἐπὶ ταὐτὰ πάλιν τὰς βουλὰς ἀπενεγ-

5 cf. p. 309, 9 8 cf. p. 132, 12; t. I 250, 3 sq. 11 Constantinus cf. p. 318, 5; 429, 20 14 cf. Exc. Vales. 6, 35; Oros. VII 28 16 cf. p. 430, 1 sq. 20 cf. p. 436, 12 sq.; 437, 3 sq.

1 εἵνεκα reposui e libris ἕνεκα edd 4 σοι om *B* 5 'κείνων *P* sed ' eras, *BM* κείνων reliqui libri sed κ et ν in ras *A*, edd 13 ἑαυτοῦ Re 15 ἐλυμήναντο *IBM* Bong 18 οἶ *P* sed ´ add m², *BM* Bong 20 λύσαι *I* cf. p. 380, 17 23 ταὐτὰ Bong ταῦτα libri sed in ταὐτὰ corr *P*²

κούσης, μᾶλλον δὲ εἰς πολὺ φαυλότερα καὶ πολλῆς ἀπὸ τῶν βουλευτηρίων ἐφ' ἑτέρους βίους γιγνομένης τῆς φυγῆς καὶ τῶν πόλεων τεταπεινωμένων τῷ τῶν βουλῶν σχήματι τῶν ἄλλων ἀκολουθούντων ἤλγησας μὲν ἀξίως τοῦ πράγματος, ὦ βασιλεῦ, καὶ τὸν R II 572 *Κυνήγιον ἔτ' ἐπὶ τῶν δεήσεων τεταγμένον φήθης | ἐκπέμψαι δεῖν τοῦτο μόνον ἔργον ἕξοντά τε καὶ ἰασόμενον, πρὶν δὲ ἢ τοῦτο πραχθῆναι, γενόμενον ὕπαρχον ἐκέλευες μέχρι τοῦ Νείλου χωρεῖν ἔχοντα καὶ τοῦτο ἐν προνοίᾳ μηδένα ἀφιέναι παρὰ τὸ ἐν ἀρχῇ γεγενῆσθαι. ὁ δὲ χείρων τῆς προσδοκίας φανεὶς καὶ μεγάλα μὲν ἀπειλήσας, δείξας δὲ ἃ κἂν αἰσχυνθείη τις εἰπεῖν, ἁπτόμενος μὲν ἐν τῇ πορείᾳ τοῦ πράγματος, ἐν δὲ ματαίοις θορύβοις ἱστάμενος, οὕτω μὲν εἶδε τὸν Νεῖλον, οὕτω δὲ πάλιν τὸν Βόσπορον, φρονῶν μὲν ὡς δή τι πεποιηκώς, πεποιηκὼς δὲ οὐδέν.*

4. *Κἀκείνῳ μὲν ἄν τις ἐγκαλέσειε ῥᾳθυμίαν, περὶ δὲ τῶν βουλευτῶν τί τις ἂν φήσειε τῶν ὀλίγων οὐ βουληθέντων γενέσθαι πλειόνων; τί γὰρ ἦν δὴ τῶν τοῦτο βουλομένων; ἱκετεῦσαι, δακρύσαι, δεηθῆναι, πεσεῖν εἰς γόνυ, βοῆσαι τὰ τῶν ἀδικουμένων, αὐτοῦ* R II 573 *μένειν εἰπεῖν, εἰ μή τις ἕλκων ἐκβάλοι. | τούτων*

5 cf. p. 425 not. 1 8 cf. p. 179, 9; t. III 104, 9 R; CIL III 19 20 sq. cf. p. 431, 3 sq.

1 *πολλοῖς C* 5 *σχήματος C* | *ὦ* inserui e *B* om reliqui libri edd | *τῶν CI* 7 *γε* Bong 10 *ἀφιέντα C* *ἀφιέντ* cum ras 1 litt post *τ A* sed *α* supra *τ* et *ν*[αι] supra *α* scr. m. rec. | *ἐναργῇ P* sed ' supra *α* eras 11 *ὁ δὲ*—16 *οὐδέν* citat Plan l. l. 12 *τίς* Plan 13 *ἁπτόμενος* — 15 *Βόσπορον* om Plan 14 *εἶδεν A* 18 *τίς I* | *καὶ* ante *φήσειε A* sed punctis del, Re delevi 20 *δακρῦσαι CAP* sed in hoc ˜ in ras m², edd fortasse recte sed cf. ad t. II 355, 17 22 *ἐκβάλοι B* (λ supra scr.)

οὐδὲν παρὰ τῶν ὀλίγων, ἀλλ' ἐκλήθη τις, καὶ ῥήτωρ ἐγγὺς καὶ ῥήματα οὐ πολλά, καὶ ἡ ἄφεσις εἵπετο καὶ οἴδε ἄφωνοι. 5. ἔτι τοίνυν πολλοὺς μὲν πρὸ τοῦδε τοῦ καιροῦ παρεῖσαν συναγωνιζομένους, πολλοὺς δὲ μετὰ τοῦτον πόσων, ὦ βασιλεῦ, παρ' ὑμῶν ἀφικνουμένων γραμμάτων ἁπάσας ἀναιρούντων τοῖς ἀδίκως φεύγουσι | τὰς καταφυγάς. τὰ μέν γέ φησιν· R II 574
ἦρξας καὶ διὰ τοῦτ' οὐκ ἀξιοῖς λειτουργεῖν; οὐκοῦν αὐτὸς μὲν κάθευδε, διὰ δὲ τοῦ παιδὸς τὰ προσήκοντα ποίει. ἀλλ' οὐκ εἶ πατὴρ ἢ θυγατέρων μόνων; ἄνδρα τινὰ πείσας ὑπελθεῖν τοὔνομα καὶ τὸ ἔργον πάλιν αὐτὸς κάθευδε τοσοῦτον μόνον τῇ πόλει παρέχων, ἀναλίσκων. ταῦτ' ἔστιν ἐν πολλαῖς ἐπιστολαῖς καὶ τούτων γε ἐν ἑτέραις ἕτερα καλλίω μείζω τὴν ἀπόδειξιν ἔχοντα τῆς σπουδῆς ᾗ περὶ τὰς βουλὰς κέχρησαι. 6. ταυτὶ δὲ λέγει τί; εἰ καὶ διὰ πολλῶν ἀρχῶν ἀφῖξαι καὶ κήρυκες ἡγοῦντό σου καὶ ῥαβδοῦχοι καὶ μαστιγοφόροι καὶ ἡμεροδρόμοι καὶ στρατιῶταί τινες καί σοι τροφὴ γέγονεν ἐκ τοῦ βασιλέως οἴκου, ἥξεις ὅμως οἷ σε καθίστησιν ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ καὶ οἱ τούτων γονεῖς. κἂν εἴπῃς τὰς ἀρχάς, οὐδὲν ὠφελοῦσαν βοήθειαν κέκληκας. 7. καὶ τὰ μὲν παρ' ὑμῶν τοιαῦτα, τὰ δὲ τούτων ἀντὶ τοῦ πέμπειν μὲν τοὺς στεφανώσοντας τὴν οὕτω τῶν βουλῶν ἐπιμελουμένην κεφαλήν, ἔχεσθαι δὲ εὐθὺς τῶν

---

1 *τίς IB* 2 *ἄφεσις M* sed *ἔφεσις* in marg m. rec., in ras *B* 3 *οἶδε AP* sed in hoc ˜ in ´ corr ras, *I* | „*post μὲν aut subaudiendum aut potius addendum καιρούς*" Re Anim perperam 7 *γε, φησὶν, ἦρξας* Re | *διατοῦτ' PIBM* | *τοῦτο* Re 11 *μόνον B* 18 *σοι P* sed *σ* ex *ο* corr et *οι* in ras m[4] 25 *τοὺς* e *τοῦ* corr *I*[3] 26 *δ'* Re

ἀποδεδομένων, μὴ συγχωρεῖν δὲ τοῖς ἄρχουσι μέλλειν, μηδ' ἀναβολαῖς χαρίζεσθαι τοῖς ὑπὸ τῶν γραμμάτων τεθηραμένοις, ἀλλ' ἀναγκάζειν ἐμμένειν τοῖς ὑφ' ὑμῶν δικαίως κεκριμένοις καὶ φόβους ἐφιστάναι τῇ περὶ ταῦτα νωθείᾳ, ἀντὶ δὴ τοῦ ταῦτα ποιεῖν καὶ ἔτι πλείω R II 575 τοὺς μὲν εἴων ζῆν ἐν οἷσπερ | ἔζων, πρὸς δὲ τοὺς οὐδὲν οὔτε μεῖζον οὔτε ἔλαττον ἐφθέγξαντο μεγάλας εἰς τὸ παρρησιάζεσθαι τὰς ἀφορμὰς ἔχοντες. ἀλλ' ὧν οὐ γιγνομένων παρ' ὑμῶν ἐσχετλίαζον ἄν, ταῦτ' ἔχειν ἐξὸν οὐκ ἐβουλήθησαν, ἀλλ' οὐ διδόντων μὲν δεινὰ πάσχειν ἔλεγον, διδόντων δὲ οὐκ ἐχρήσαντο, ἀλλ' ὧν χρήζειν ἔλεγον, ταῦτ' εἰς χεῖρας ἰόντα ἀπεώθουν.

8. Καὶ παράδοξον μὲν τὸ ῥηθέν, ἔχει δὲ οὐκ ἄλλως ὁ λόγος, ἀλλ' ὅμοιον ποιοῦσιν, ὥσπερ ἂν εἴ τις πένης αἰτήσας παρὰ τοῦ Διὸς θησαυρόν, ἔπειτα γῆν ὀρύττων εὑρὼν φεύγοι τὸ δῶρον. τί δὴ τὸ τούτων αἴτιον; ἐν τοῖς ὀλίγοις τούτοις εἰσίν, ὦ βασιλεῦ, μεγάλαι τινὲς δυνάμεις, αἳ τοὺς ἀσθενεστέρους ἄγουσι καὶ φέρουσι τούτοις τἀκείνων προστιθεῖσαι, τά τε ἐκ τοῦ πολιτεύεσθαι κέρδη τὰ τούτων αὔξει. κἂν τοῖς ἀμελουμένοις ἃ δικαίως ἂν ἐτύγχανε προνοίας, ἐκ τοῦ μὴ πολλοὺς εἶναι τοὺς βουλεύοντας τοῖς οὖσιν ἡ παραίτησις. καὶ πολὺς καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὁ θρῆνος·

---

2 μὴ δ' libri | ἀναβολὰς Re 3 ὑφ' *I* sed υ in ras m³ | ὑμῶν *M* sed υ in ras m² ἡμῶν *IB* 4 δικαίως scripsi δικαίοις libri edd 6 τους *P* 7 μεῖζον e μείζων corr *I*³ | οὔτ' Re 9 ἀλλ' — 17 δῶρον citat Plan l. l. 9 ὑμῶν *M* sed υ in ras m² ἡμῶν *B* ἡμῖν Plan 10 ἐβουλήθησαν scripsi ἠβουλήθησαν libri edd 12 χρήζειν *PI* Plan | ἰόντ' Plan 17 φεύγει *C* 18 μεγάλαι *P* sed με in ras m² 20 τἀκείνων scripsi e *P* sed ' eras, *B* τὰ κείνων reliqui libri edd

ὁρᾷς τοὺς ἑστηκότας ἡμᾶς τοὺς εὐαριθμήτους τοὺς ἀντὶ τῶν χιλίων καὶ διακοσίων δώδεκα; τοῦτ᾽ ἔστιν ἡ βουλή. ταῦτα μόνα τὰ πρὸς τοσαῦτα πράγματα ἀγόμενα σώματα. δι᾽ ἡμῶν τὰν τῇ πόλει, | δι᾽ ἡμῶν τὰν τοῖς ἀγροῖς, R II 576 δι᾽ ἡμῶν τὰ μείζω, δι᾽ ἡμῶν τὰ ἐλάττω, δι᾽ ἡμῶν τὰ κουφότερα, δι᾽ ἡμῶν τὰ βαρύτερα. διὰ τοῦτο τῶν αὐτῶν ὀνομάτων ἀκούεις.

9. ταύτην τὴν ὀλόφυρσιν τὰ δικαστήρια δέχεται συγγνώμην μὲν φέροντα τοῖς ὀλιγωρουμένοις, συγγνώμην δὲ φέροντα τοῖς κακουργουμένοις. βουλόμενοι δὴ ταύτης τε ἀπολαύειν τῆς ἀποστροφῆς καὶ ἐν μόνοις σφίσιν ἵστασθαι τὰ λήμματα δεδίασι μή τι τῶν ἀρχαίων αἱ βουλαὶ κομίσωνται, καὶ τὸ τὰς βουλὰς ἀναστῆναι παρ᾽ ὑμῶν ζητοῦντες, ὅπως ἀεὶ κείσονται πράττουσι, μᾶλλον δὲ τὸ μὲν προσποιοῦνται ζητεῖν, τὸ δ᾽ ὄντως ἐθέλουσι.

10. δεῖ τοῖς λουσομένοις πυρός. ἔξεστιν ἐλθεῖν ἐπὶ τὸν δεῖνα καὶ τὸν δεῖνα, οἱ δὲ οὐκ ἐθέλουσι. δεῖ τοῦ θρέψοντος ἵππους ἡδονὴν παρέξοντας δρόμοις. εἰσὶν ὧν ἄν τις λαβόμενος ἀναθείη τὴν λειτουργίαν, οἱ δ᾽ αὐτοὺς γυμνῇ τῇ κεφαλῇ προσεῖπον. εἶτα τοῦ παρόντος καιροῦ κατηγοροῦσιν ὡς τὰς βουλὰς καταδύσαντος αὐτοὶ καταδύσαντες καὶ καταποντίσαντες καὶ κεκωλυκότες αὐτὰς ἀναβιῶναι. σὺ μὲν γὰρ τοῦτο ἐβουλήθης,

---

2 cf. p. 450 not. 2 9 Thuc. I 143, 5; II 51, 3 12 cf. p. 412, 13 20 cf. t. II 96, 20 21 cf. t. III 212, 4 R; Plat. Phaedr. 243 B. Greg. Cypr. prov. Leid. I 81 cum nota Leutschii

---

3 *τοῦτ ἔστιν* e *τουτέστιν* corr *P*² *ταῦτ᾽* Re | *τοσαῦτα* scripsi *τοιαῦτα* libri edd 4 *δι᾽* — 5 *πόλει* om Bong, inserenda coni Re Anim 10 *τοῖς* om *I* 16 *το* (1) *P* | *τὸ δ᾽* — *ἐθέλουσι* om *B* | *δὲ* Re 20 *οἳ* *A* *οἵ* *P* sed ´ in ras m², *IB* 21 „*malim αὐτοὺς*“ Re 22 *καταδύσαντες* *A* 23 *καταδύντες* *C*

R II 577 οὗτοι δὲ τοὐναντίον. 11. τὸν οὖν | πονηρὸν ταῖς βουλαῖς καιρὸν πεποιήκασιν, ὥστ' εἴ τινα δεῖ δοκεῖν ἐχθρὸν εἶναι τῶν βουλῶν, τοὺς τοσοῦτον αὐτῶν φυλάττοντας ὅσον αὐτοῖς τηρήσει τὸ κερδαίνειν, νομιστέον. οἳ προδεδώκασι μὲν τὰς αὑτῶν ἐν τῷ τὰς βουλάς, προδεδώκασι δὲ τὰς ὑφ' ὑμῶν εὑρημένας ταῖς βουλαῖς ὠφελείας. οἱ δὲ πατρίδας κακοῦντες πῶς οὐκ ἂν καὶ γονέας; οἱ δὲ ἐκείνους τίνος φείσαιντ' ἄν; τίς γὰρ ἂν εἴη τοῖς γε τοιούτοις φίλος; οἱ δ' ὑπὲρ χρημάτων τοιοῦτοι ποίων μὲν ἀπόσχοιντ' ἂν ἀναθημάτων; ποίων δ' ἂν τάφων; τίνι δ' ἂν συνήθει συνοδοιποροῦντες ἔχοντί γε χρυσίον οὐκ ἂν εἴπερ ἐξείη, κτείναντες ἀφέλοιντο;

12. Καὶ τοῦτο, ὦ βασιλεῦ, κοινὸν τὸ κακόν, ἐάν τε Πάλτον εἴπῃς ἐάν τε Ἀλεξάνδρειαν τὴν δεικνῦσαν τὸν Ἀλεξάνδρου νεκρὸν ἐάν τε Βαλανέας ἐάν τε τὴν ἡμετέραν. μέτρῳ μὲν γὰρ διαφέρουσιν, ἡ δ' αὐτὴ πανταχοῦ νόσος.

13. Καίτοι φήσουσι λέγεσθαι τοῖς ἄρχουσι κατάλογον τῶν ἀποδράντων καὶ τῶν ἀτελεῖς αὑτοὺς πολλοῖς τρόποις πεποιηκότων. ἔστι δὲ τὸ μὲν οὐκ ἐκείνων, ἀλλὰ τῶν τε ἀρχόντων καὶ τῶν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις R II 578 γράμμασι, τῶν | μὲν ἀπειλαῖς οὐδένα κρύπτειν ἐώντων, τῶν δὲ φόβῳ πάντα εἰς μέσον ἀγόντων. οἱ γενναῖοι δὲ οἴδε τοῦ πράγματος εἰς κρίσιν ἥκοντος

---

1 τί οὖν *BM* Bong 3 ταῖς βουλαῖς *B* 4 αὐτοὺς *I* 5 αὐτῶν *I* 8 εἰ *M* Bong 9 ἂν εἴη scripsi ἄν τι libri Bong ἂν ᾖ Re 10 ἀπέχοιντ' Re 11 τίνι — 13 ἀφέλοιντο citat Plan l. l. 12 ἤνπερ *P* sed ην in ras m² | ἐξείη scripsi ἐξῇ libri Plan edd 15 πάλτην εἴποις *I* 16 ἀλέξανδρον *IB* 19 γράφεσθαι? 20 αὐτοὺς *I* 21 το *P* | οὐκ om *I* 23 et 24 των *P* 25 οἵδε *P* sed ´ in ras m³ οἶδε *A*

νῦν μὲν σιωπῇ, νῦν δὲ τῷ μηδὲν ἰσχυρὸν εἰπεῖν ἐθελῆσαι τοῖς ἀδικοῦσι τὴν βουλὴν συνέπραξαν μαλακῶς συνηγωνισμένοι, ὡς μηδὲν ὀνειράτων τὸ πρᾶγμα διαφέρειν. σπείραντες δὲ τοιαύτας χάριτας ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀπελθόντες ἀμῶσι τῆς προδοσίας τοὺς μισθοὺς δεχόμενοι λέγοντες πρὸς τοὺς διαφυγόντας, ὡς ἄριστα προὔδοσαν. οἱ δ' εἰσὶν ἐν τοῖς πρὸ τοῦ τῇ μὲν αὑτοῦ γαστρὶ χαριζόμενος ἕκαστος, βεβαιοτέραν δὲ ἔχων τὴν ἀτέλειαν τῇ κρίσει. 14. γνοίης δ' ἄν, ὡς ἀληθῆ λέγω, διὰ τῶν τριῶν τῶν ἐκ μὲν ἑκατὸν τῇ βουλῇ δεδομένων, ἐφ' ᾧ τίς τῶν εὖ φρονούντων οὐκ ἠγανάκτησε, τρεῖς ἐκ τοσούτων; τὸ βουλεύειν δὲ καὶ τούτων διὰ τούτους ἀποσεισαμένων, τῶν τούτοις βοηθούντων | ἐν πλούτῳ παῖδας οὐ κεκτημένων καὶ διὰ τοῦτο R II 579 χάριτας τοιαύτας δυναμένων λαμβάνειν. εἶτα τίς αὐτῶν † ἄρξων καὶ ἦν εὖ ποιῶν χαλεπὸς τοῖς ἀφεικόσιν ἐν οἷς ἀφεῖντο τῶν ἀφέντων τὴν ἀδικίαν ἰδών. 15. τὴν γὰρ τῶν ἀμυνούντων αὐτοῖς δύναμιν ἄξιον, φησίν, ὑφορᾶσθαι. ἀλλ' εἰ τοῦτ' ἔστιν ἀληθές, οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἐκεῖνο λέγειν, ὡς ὑπ' αὐτῶν τὰ τῶν κλεπτόντων ἑαυτοὺς ὀνόματα τοῖς ἄρχουσι φανερὰ καθίσταται. εἰ γὰρ οὐκ ἀδεές, οἱ κηδόμενοι τούτων οὐδ' ἂν τοῖς ὀνόμασιν ἐλύπουν οὓς ἐφοβοῦντο. οὐ γὰρ μᾶλλον ἐν τοῖς

---

1 *μηδενὶ IM* Bong 2 *μαλακῶς αὐτῇ συνηγωνισμένοι* coni Re 6 *διηγούμενοι* Re Anim | *λέγοντες* scripsi *γελῶντες* libri edd 7 *οἳ A οἵ P* sed ´ m[4], *IBM* Bong | *δὲ* Re | *αὐτοῦ I* 10 *τῶν* bis om Bong | *ἐκ* om *B* 11 *ἠγανάκτησεν ὁρῶν τρεῖς P* sed *ν ὁρῶν* suprascr. m[2], *B* 14 *διατοῦτο PIBM* 15 *λαμβάνειν*] *διδόναι* Re Anim | locus labem contraxit *τίς αὐτοῖς ἦν ὁ ἄρχων; ἦν (εὖ ποιῶν) χαλεπὸς* coni Re Anim (quod deleto *ἦν* (1) probaverim), *εἶτα καθήπτετό τις αὐτῶν ἄρχων* in ed
17 *ἀφεῖντο* scripsi auctore Re (sed *ἐν οἷς* non est *in iis qui* sed *in eo quod*) *ἀφεῖτο* libri edd 22 *ἀδαὲς I* 23 *οὓς* scripsi auctore Re *οἷς* libri edd

R II 580 *δευτέροις ἐχαρίζοντο τοῖς συμμάχοις ἢ διὰ τοῦ | σπέρματος ἐλύπουν. οὕτως ὅταν αὑτῶν τὸ τῶν ὀνομάτων ποιῶσιν, ἐξαπατῶσιν. ἀλλὰ μήν, ὅταν ὡς ἔδεισαν λέγωσι τὴν τῶν ταῦτα οὐ βουλομένων ἰσχύν, ὁμολογοῦσιν εἶναι περὶ τὴν αὑτῶν κακοί. οὐ γὰρ τὸ μὴ ἠδικηκέναι ταύτῃ δεικνύουσι, τὴν δ' αἰτίαν ἀφ' ἧς ἠδικήκασι λέγουσιν.* 16. *ἔνι δὲ καὶ τοῖς δειλοῖς ὧν οἱ μὲν λείπουσι τὰς τάξεις, οἱ δ' οὐδὲ μετέχουσιν αὐτῶν, τοιαῦτα κρινομένοις λέγειν· δειλὸν γάρ με ἡ μήτηρ ἔτεκε καὶ τὰ ὅπλα λαβεῖν οὐκ ἐδυνήθην. ὁ δὲ τοῦτο μὲν πεποιηκέναι φήσει καὶ συμπαρατάξασθαι, τὸ δ' ἔργον καὶ τὰ ἀπὸ τῆς μάχης οὐκ ἐνεγκεῖν. ἀπορήσει δ' οὐδ' ὅστις ἱερῶν χρημάτων οὐδ' ὅστις ἅπτεται τάφων, αἰτίας ἀφ' ἧς ἐπὶ ταῦτα ἧκεν, ἀλλ' ὀδυροῦνται τὴν πενίαν, ὥσπερ αὖ καὶ ὁ προδότης. ἀλλ' οὐδεὶς τοῖς τοιούτοις σῴζεται, τὴν δίκην δὲ ὑπέχων εἴσεται μόνην οὖσαν σωτηρίαν ἐν τῷ τῆς αἰτίας ἐλέγχῳ.*

17. *Καὶ νῦν μή μοί τις λεγέτω τὸν φόβον, ἀλλ' εἰ μὴ προεῖται τὴν βουλὴν μηδὲ κακὸν ἑαυτὸν ἐπέδειξε. καὶ γὰρ εἴ τινα λυπήσειν ἔμελλε καί τινος πειράσεσθαι δυσχεροῦς, τό γε πρὸς τὴν ἐνεγκοῦσαν δίκαιον πρότερον ἔδει πεποιῆσθαι καὶ τῆς ψυχῆς αὐτῆς. καὶ πολλοὶ πολλάκις εἰδότες τὸν συμβησόμενόν σφισιν εἰ μάχοιντο θάνατον ὅμως μάχονται καὶ μυρίοις θνήσκοντες τραύμασι μετὰ τοῦ χαίρειν ἀπέρχονται. σὺ δὲ*

---

2 *αὑτῶν* Bong *αὐτῶν* libri 5 *αὐτῶν* *I* 8 *οἱ* (2) *A* *οἵ* *P* sed ʹ add m², *B* | *δὲ* Re | *οὐ* *B* 10 *ἔτεκεν* *AI* | *ἐδυνήθην* reposui e *CAP* *ἠδυνήθην* reliqui libri edd 12 *δὲ* *I* Re 13 *ἀπορήσει* scripsi *ἀπορήσειε* libri edd 14 *ἀλλὰ* *I* 17 *τὴν σωτηρίαν* Re 20 *μὴ δὲ* *APIBM* 25 *θανάτους* *C* | *καὶ* — 26 *ἀπέρχονται* praemisso *κείμενον* in marg *M*

ποίαν αἰχμὴν ἢ ποῖον βέλος ἢ ⟨τίνα⟩ σφενδόνην ἢ τίνα δείσας ἀσπίδα τὴν τοῦ δικαίου τάξιν ἔλιπες; οὐ μέμψεως ἦν ὁ φόβος | καὶ ῥημάτων ὀλίγων; δῶμεν R II 581 *δ' ὅτι καὶ θανάτου, τί οὖν; οὐ κέρδος ὁ τοιοῦτος θάνατος; ἢ σύ γε οὐκ οἶσθα τοὺς λαμπροὺς ἐκείνους θανάτους τοὺς ὑπὲρ τῶν πατρίδων;*

18. *Καὶ ταῦτα εἶπον ὡς κίνδυνον ἐνεγκούσης ἂν τῆς τοῦ δικαίου φυλακῆς. τὸ δὲ οὐχ οὕτως ἂν ἔσχεν. οὐδὲ γὰρ οὑμὸς πάππος τὸν Ἀργύριον τῆς βουλῆς εἶναι ποιῶν νέον τε ὄντα καὶ ξένον καὶ μικρὰ κεκτημένον ἔπαθέ τι κακόν, πρᾶγμα ποιῶν λυπηρὸν μὲν τῷ τότε ἄρχοντι, λυπηρὸν δὲ τῷ τότε σοφιστῇ τὴν πόλιν ἀπὸ νευμάτων ἄγοντι, ἀλλ' ὅμως οὔτε αἰτούντων χάριν εἶξεν οὔτε ἀπειλούντων ἔπτηξεν, ἀλλ' ὁ μὲν ἐλειτούργει, τῷ δ' οὐδὲν δεινὸν οὐδαμόθεν ἦν.* 19. *εἶεν. ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν ἀρχαῖον, ἀλλ' οὑτοσὶ Λητόϊος, ἡνίκα ἐβούλευε, φαίη δ' ἄν τις αὐτὸν καὶ νῦν διὰ τοῦ παιδός, οὐ τρεῖς ἀποδράντας αὖθις βουλευτὰς ἀπέφηνε, λόχων ἡγησαμένους ἀνθρώπους καὶ στρατιώταις ἐπιτάξαντας καὶ μετ' ἐκείνων τὸ πολὺ τῆς γῆς ἐπελθόντας καιροῖς καλοῦσιν ὑπακούοντας; καίτοι ταῦτα ποιῶν ᾔδει κινήσων ἐφ' ἑαυτὸν στρατηγὸν δοῦλον ὀργῆς καὶ μεστὸν φορᾶς. ἀλλ' ὅμως ἐκεῖνος ἔχων τοὺς ἄλλους πολιτευομένους κακῶς καὶ γράμματα τὰ 'κείνων τῷ μὴ καὶ*

5 cf. p. 442, 6 9 cf. t. I 81, 9 sq. | cf. p. 146, 7 12 Zenobio cf. ad p. 134, 14; 119 not. 1 16 cf. p. 448, 15; 146, 10

1 *τίνα* inserui 4 *οὐ* in marg *A* | *ὁ* om Bong 7 *ὡς*] *οὐ IB* 8 *ἂν* om Bong 9 *οὐδ' οὐ C* 15 *δὲ* Re | *εἶεν* om *A* sed *εἶ ἕν.* in marg m² 18 *λόχων P* sed *χ* in ras m³ 19 *ἀνθρώποις* Bong | *ἐπιτεύξαντας I* 20 *ἐκεῖνον I* 21 *ᾔδη I* 24 *τὰ 'κείνων P* sed ' eras *τἀκείνων IBM* Bong *τὰ κείνων* Re

τὰ τοῦδε προσλαβεῖν εἶχεν οὐδέν. καίτοι διὰ πότου |
R II 582 καὶ τραπέζης αὐτὸν ἐκλύσειν ἤλπιζε. καὶ ἅμα προπίνων αὐτῷ φιλοτησίαν καὶ τὸ βιβλίον ᾔτει τὴν προσθήκην, ὁ δ' ἔπιε μέν, δοῦναι δὲ ἃ μὴ καλὸν οὐκ ἠνέσχετο καὶ διετέλεσε μισούμενος μέν, παθὼν δὲ οὐδέν. 20. οὐ τοίνυν οὐδὲ νῦν φόβῳ ταῦτα συγκεχώρηται οὐδὲ τῷ νομίζειν, εἰ μὴ βλάψαιεν τὰς βουλάς, ἀπολεῖσθαι, ἀλλ' ᾔδεσαν αὐτοῖς ἰδίᾳ συνοῖσον τὸ τὰς βουλὰς ἔχειν ὡς ἔχουσιν.

21. Ἔστι τοίνυν αὐτοῖς καὶ τοιοῦτός τις λόγος, ὡς, εἰ καὶ σφόδρα αὐτοὺς βουλεύειν ἀναγκάσουσιν, ἔστι τὸ λῦσον καὶ πάλιν αὐτοῖς δῶσον τὸ μὴ βουλεύειν, ὥστ' αὐτοῖς γέλωτα τὴν περὶ τοῦτο εἶναι πραγματείαν. ἔστι δὲ πᾶν τοῦτο ψεῦδος. τὸν γὰρ ἐκ τῶν δικαίων ἃ περὶ τοῦτο ἔστιν εἰλημμένον καὶ κρίσει καὶ ψήφῳ τῆς βουλῆς γεγενημένον καί, τὸ ἔτι μεῖζον, τοῖς ὑμετέροις νόμοις τί τὸ λῦσον ἂν εἴη; ἐγὼ μὲν οἶμαι οὐδέν. 22. εἰ δὲ δεῖ συγχωρῆσαι πάντα ἂν γενέσθαι χρημάτων, τό γε δικαίους εἶναι περὶ τὴν βουλὴν τούτοις γε ἐσώζετ' ἄν, εἰ δι' αὐτοὺς ἐγγραφέντες |
R II 583 ἑτέρωθεν ἐξηλείφοντο. θήρασον αὐτός, κράτησον, εἰσένεγκε τῇ βουλῇ τὰ ὀφειλόμενα, γενοῦ χρήστης δίκαιος. ἂν δ' ἀδικῇ τις ἄλλος, τό γε σὸν οὐκ ἐν

3 cf. t. III 105,8; IV 48,14; 226,11 R 4 cf. p. 480,15

3 *τὴν* om Re 4 *προθήκην* Re | ὃ *A* ὅ *P* sed ʹ add m², *IBM* | *δὲ* Re 7 *βλέψαιεν I* 8 *αὐτοῖς AP* sed in hoc ʼ in ʽ corr m², *IM* Bong | *συνοῖσον τὸ* Re *συνοίσοντα* libri Bong 11 *ἀναγκάζουσιν* Bong 12 *λύσον IB* 17 *λύσον I* 20 *τούτοις γε* om *A* sed in marg add m², *P* sed praemisso *κείμενον* in marg scr m³, *IM* Bong | *γ'* Re | *ἐγγραφέν I* 21 *αὐτοὺς I* 22 *εἰσένεγκαι IB* | *βασιλῇ I*

αἰτίᾳ. οὐδὲ γὰρ ἤν τις ἀρρωστῶν δῆλος ᾖ πάντως τεθνήξων, ἀμελεῖται μὲν ὑπὸ τῶν ἰατρῶν, ἀμελεῖται δὲ ὑπὸ τῶν οἰκείων, ἀλλὰ καὶ πόνοι καὶ φροντίδες καὶ ἀγρυπνίαι καὶ φάρμακα, καὶ ὡς μὲν οὐδεμία τούτων ὄνησις, ἔγνωσται, πᾶν δὲ ὅσον ἄξιον πρὸ τοῦ θανάτου πέπρακται. 23. *ὁρῶμεν δέ τοι καὶ τὰς ἀσθενεστέρας τῶν πόλεων τειχιζούσας ἑαυτὰς καὶ ταῦτα ἐπισταμένας, ὅτι τῶν μᾶλλον ἰσχυόντων ἐστὶ τὸ πρῶτα τὰ τείχη κατενεγκεῖν. ἆρα διὰ τοῦτο ζῶσιν ἀτείχιστοι; τί δ' οἱ τῶν ἀφυεστέρων πατέρες οὐχὶ καὶ τούτους ἐν οἷς οὐκ εἰσιν ἐλπίδες, πέμπουσιν εἰς διδασκάλων δώσοντας μὲν χρήματα, ληψομένους δὲ οὐδέν; τί δὴ τὸ πεῖθον; τὸ μὴ βούλεσθαι δοκεῖν ἠμεληκέναι τῶν τῆς φύσεως νόμων μηδὲ παρέχειν λαβὴν τοῖς ἡδέως ἐπιτιμῶσιν, ὅτι ἄρα τὸ σφῶν αὐτῶν οὐκ ἐποίησαν* ⟨*οὐχ*⟩ *ὧν ἦσαν κύριοι παρεσχημένοι.* 24. *καὶ μὴν τούς γε τῶν οἰκετῶν κλέπτειν μεμαθηκότας μαστιγοῦμεν καὶ ταῦτα εἰδότες, ὡς καὶ ἐν αὐτῷ τῷ τὰς πληγὰς ἰᾶσθαι χρῶνται τῷ τρόπῳ κἂν τοῖς αὐτοῖς αἱ χεῖρες. ὁ δεσπότης δὲ εἰ καὶ μὴ τὸν οἰκέτην μετέβαλεν, ἀλλ' αὐτόν γε κατέστησεν ἄμεμπτον ταῖς ἐφ' ἑκάστῳ πληγαῖς. τί δ' οἱ τοὺς* | R II 584 *ὄνους ὑπὲρ τάχους παίοντες οὐχὶ καὶ τῆς βραδυτῆτος μενούσης παίουσιν ὅμως τὸ δοκεῖν ἐλλείπειν τὰ παρ' αὐτῶν φυλαττόμενοι;*

---

1 *πάντων I* 2 *τεθνήξων* scripsi ex *IBM* sed in hoc *τεθνηξόμενος* in marg m. rec. *τεθνήσων CAP* sed in hoc ξ supra σ scr. m² *τεθνηξόμενος* edd | *παρὰ M* Bong 4 *μὲν* om *I* | *οὐδὲ μία A* *μὴ δεμία I* 7 *αὐτὰς IM* Bong *αὑτάς* Re 9 *διατοῦτο PIBM* 10 *δέ;* Re | *τούτους* scripsi *τούτων* libri edd 14 *μὴ δὲ AIBM* 15 *τὸ*] *τῶν I* | *οὐχ* inserui 20 *αὐτὸν M* 21 *δέ;* Re 23 ; post *παίουσιν AP* sed in hoc eras, *I*, · *B* 24 *αὐτῶν CAP* sed in hoc ʼ in ʽ corr m², *B* Re

25. Γίγνου δὴ καὶ αὐτὸς ἡμῖν ὑπὲρ τῆς βουλῆς ἀνήρ, εἰ καὶ τηνάλλως πονήσεις καὶ οἱ τὰ τοιαῦτα μένειν οὐκ ἐάσοντες γενήσοιντο. ἴσως δὲ οὐδὲ τηνάλλως ἀκριβεῖ λόγῳ τοῦτο ἔστιν, ὅταν ἐν αὐτῷ τι τῷ πεπονηκέναι κέρδος ᾖ. οἷον δή τι καὶ τοὺς κλύδωνι διαφθειρομένους ἔστιν ἰδεῖν ποιοῦντας. ἴσασι μέν, ὡς ὁ χειμὼν περιέσται τιθεὶς ὑπὸ τῇ θαλάττῃ τὸ πλοῖον καὶ οὐδεμία τέχνη τοῦτ' ἐξαρπάσαι δυνήσεται, τὸ δ' ὅ τι δύναιντο βοηθεῖν οὐ προκαταλύουσιν. ἀλλ' οὐδὲ τὰς μελίττας μέντοι παύει τῆς ἐργασίας τὸ τοῖς πεπονημένοις τοὺς κηφῆνας ἐπιτίθεσθαι, ἀλλ' οἱ μὲν ἐσθίουσιν, αἱ δὲ ὑφαίνουσιν.

26. Ἔτι τοίνυν οὐκ ἐκείνων ἢ τούτων αἱ λύσεις. ἢν γὰρ δὴ μὴ τούσδε λάβωσι συνεργούς, αἱ 'κείνων συμμαχίαι σκιὰν ἤνεγκαν συμμαχίας. τὸ οὖν τι τὸν Φίλιππον δύνασθαι παρὰ Λασθένους ἔστι, παρ' Εὐθυκράτους ἔστι, παρὰ τῶν ἄλλων ὅσοι δούλας τὰς αὑτῶν ἐκείνου κατέστησαν δώροις, οὐχ ὅπλοις πολεμοῦντος. δῶρα δὴ καὶ τούτους ἀδικεῖν ἀναπείθει, καὶ μέχρις ἂν αὐτοῖς ἀζήμιον τοῦτο ᾖ, τρυγῶντες οὐ παύσονται.

---

12 Tryph. 536 16 cf. t. IV 299, 10; 818, 24; 950, 8 R. Dem. p. 99, 22; 425, 29 sq.; 451, 1. Diod. S. XVI 53 18 cf. Diod. S. XVI 54

---

2 et 3 *τηνάλως CI* | *πονήσεις B* sed *ν* ex *ι* corr m^2 5 *πεποιηκέναι IBM* Bong 6 *μὲν γάρ* coni Re Anim 7 *θαλάσσῃ BM* Bong 8 *οὐδὲ μία AP* sed in hoc ` eras, *I* 9 *ὅτι B* 10 *παύει μέντι I* *μέντι παύειν B* 11 *πεπονημένοις A* sed *γρ πεποιημένοις* in marg *πεποιημένοις P* | *ἐπιτίθεσθαι* Re *ἐπιτεθεῖσθαι APBM* Bong *ἐπιτεθῆσθαι CI* 13 *οὐκ* om *I* | *ἐκείνων ⟨μᾶλλον⟩*? at cf. t. I 408, 9; II 92, 1 14 *τούσγε BM* Bong | *'κείνων P* sed ' eras *κείνων AI* *κεί C* 17 *δοῦλας AP* sed ˜ in ´ corr m^2, *I* | *αὐτῶν I* 20 *ἀζήμιον αὐτοῖς P* | *παύσοντες I*

27. *Μάστιγι τοίνυν αὐτοὺς ἀμείνους ἀπόφηνον, ὅπερ αὖ καὶ τὸν Δία πεποιηκέναι φησὶν* | *Ὅμηρος*, R II 585 *καὶ ἐπειδὴ μὴ ἑκόντες, ἄκοντες τὰς βουλὰς εὖ ποιούντων. ἃς σὺ μὲν ἀνορθοῖς, οἱ δὲ ἐναντιοῦνται περὶ μὲν τοῦ πῶς ἂν ἵππος ἵππου καὶ ἡνίοχος ἡνιόχου καὶ ὀρχηστὴς ὀρχηστοῦ κρατήσειε* [*καὶ*] *σκοποῦντες καὶ βουλευόμενοι καὶ παντὸς ἁπτόμενοι καὶ λόγου καὶ ἔργου, τὰ δὲ τῶν βουλῶν ἐῶντες κατερρυηκέναι δεδιότες μὴ παύσῃς αὐτὰς ἀτυχούσας, ἐπαινοῦντες πλοῦς βλαβεροὺς ταῖς ἀθλίαις νεότητα βεβουλευκότων γενῶν ἄγοντας, τοὺς μὲν εἰς Φοινίκην, τοὺς δὲ εἰς Ἰταλίαν, οὐχ ὡς ἐπὶ καλλίω τῶν παρ' ἡμῖν πεμπόντων ἐκεῖσε τῶν γονέων, ἀλλ' οὐκ ἀγνοοῦσι μὲν τὴν τούτων εὐγένειαν, ἀπαλλαγὴν δὲ βουλῆς ἐν ἐκείνοις δρώντων.* 28. *ἐφ' οἷς οὐδεὶς τούτων τὸ ὦ Γῆ καὶ Ἥλιε λέγει οὐδ' εἴργει καταβαίνοντας εἰς λιμένα οὐδ' ἃ τὰς βουλὰς ἐλεούντων ἦν λέγει, ἀλλὰ καὶ συγχαίρουσι καὶ συνεύχονται καὶ προπέμπουσι. καὶ τοσαῦται μὲν πρεσβεῖαι, φροντὶς δὲ ἐλαττόνων, τῶν τηλικούτων δὲ οὐδεμία.*

29. *Καίτοι γε οὐκ ἦν τῆς σῆς ἀνάξιον, ὦ βασιλεῦ, φύσεως θεῖναι νόμον μὴ τοιαῦτα τοὺς τοιούτους μανθάνειν, ἀφ' ὧν αὐτοὺς ἔξω τῶν βουλῶν ποιήσουσιν, ἀλλ' ἀφ' ὧν τὴν τῶν προγόνων ὁδὸν ἥξουσιν, οἷς ἦν*

---

2 Il. *μ* 37; *ν* 812   5 cf. p. 432, 20   10 cf. p. 283, 4; 438, 18; 442, 8; 443, 3   15 cf. p. 311, 1; 478, 5   16 cf. p. 442, 8

---

1 *αὐτοὺς* om *I*   5 *μὲν οὖν τοῦ M* Bong   6 *καὶ* cancellavi | *σκοποῦνται* Bong   12 *ὡς P* sed ʿ in ras m² | *ἡμῖν* Re *ἡμῶν* libri Bong   13 *μὲν* om *I*   14 *δρῶσιν* Re, at anacoluthia servanda   16 *οὐδ'* — 17 *λέγει* om *C*   19 *οὐδὲ μία A*   20 *ἀνάξιον τῆς σῆς B* *ἄξιον BM* Bong   21 *μόνον I*   22 *αὐτοὺς IBM* Bong | *τῆς βουλῆς I*

ἀρκοῦν εἰς φιλοτιμίαν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος φωνῆς ταῖς πατρίσι βοηθεῖν. καὶ οὐδὲν δεινὸν ἔπασχε Φασγάνιος ἐκεῖνος δι' ἑρμηνέων τοῖς ἄρχουσι συγγιγνόμενος οὐδ' ἰλιγγιῶν ἑωρᾶτο, οὐδ' οἱ τῶν Ῥωμαίων ἄκροι τῷ μὴ τὴν Ἰταλῶν γλῶτταν εὑρίσκειν παρ' ἐκείνῳ χεῖρον τῇ πόλει τὰ πράγματα ἔχειν ἔφασκον, ἀλλ' οὕτως ἀνεῖχε τὴν βουλὴν καὶ τὴν πόλιν καὶ προϊὼν ἐνδοξότερος
R II 586 ἐγίγνετο καθ' ἑκάστην | ἡμέραν, ὥστ' οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων οὐχὶ Φασγάνιος μᾶλλον ἢ ὅσπερ ἦν ἤθελεν εἶναι. καὶ γάρ τοι μᾶλλον ἐκεῖνοι τοῦτον ἐπανελθόντες ἢ ὅδε ἐκείνους μένων ἐθαύμαζε.

30. Δότωσαν τοίνυν οἵδε δίκην, ὦ βασιλεῦ, τῆς πολλῆς εἰρωνείας καὶ μαθέτωσαν μὴ τὰ αὑτῶν ἀδίκως, τὰ δὲ κοινὰ τῶν πόλεων δικαίως αὔξειν. νῦν μὲν γὰρ ἀσφαλῶς πονηρευόμενοι πολεμοῦσι τοῖς συμφέρουσι τῶν πατρίδων, δόντες δὲ δίκην παύσονται τοῦ τὰ τοιαῦτα πωλεῖν. 31. πρῴην τις ἤγγειλέ μοι τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον ἐν μικρᾷ τινι πόλει τά τ' ἔνδον καὶ τὰ τῶν τειχῶν ἔξω διοικεῖν καὶ πολλὰς ἔχειν τὰς τάξεις καὶ προσηγορίας εἰσπράττοντα, τοῖς ἑαυτοῦ χρήμασι λοῦσθαι τοῖς ἐκεῖ παρέχοντα, τὸν δ' αὐτὸν ἀμφορέα λαβόντα βαλανέα γενέσθαι, καὶ τῷ ἄρχοντι θαῦμα τοῦτο ἐνεγκεῖν δρῶντι τὸν πολιτευόμενον καὶ

2 cf. t. I 81, 13; 404, 17 et ad p. 215, 1   20 sq. cf. t. I 249, 15 sq.

2 πατράσι *C* | δεινὸν om *M* Bong   3 συγγινόμενος *CB*
ει
4 ἰλιγγιῶν *A* εἰλιγγιῶν Re   5 τῶν *I*   9 φασγάνιος *P* sed ι in ras m^2 Φασγάνιον Bong   11 ἐθαύμαζεν *A*   12 οἶδε *A*   13 αὐτοῦ *C* αὐτῶν *I*   14 post δὲ ras 2 litt *P*   16 πατρίδων *C* Re πατρίων reliqui libri Bong | δόντων *C*   17 τὰ om *I* | πρώην *PIBM* Bong | τίς *B*   18 καὶ τὰ] καὶ τά τε (τ' *I*) libri Bong τά τε Re τε delevi   19 ἔξω τῶν τειχῶν *I* | τὰς] καὶ *I*   23 τοῦτο θαῦμα *I*

ταῦτα ἐργαζόμενον. τούτῳ τοίνυν ἐξῆν ἂν ἔχειν κοινωνοὺς οὐκ ὀλίγους καὶ πρὸς τούτῳ ταυτὶ τἀν τῷ βαλανείῳ διαφυγεῖν, εἰ μὴ κέρδος ἦν αὐτῷ τὸ μεμονῶσθαι. νῦν δ' ὁ μὲν ἄρχων ἐγέλασε, τὸ κακὸν δὲ ἔμεινεν, ἡ πόλις δὲ εἰς κώμης σχῆμα κατέβη. διόπερ ἐπαινεῖν ἔχω τὸν νῦν τοῦτον ὕπαρχον τρεῖς τινας ἀπὸ δικαζόντων ⟨τῶν⟩ θρόνων εἰς βουλὴν μετενεγκόντα, μᾶλλον δὲ οὐ τὸ πᾶν ἐπαινῶ. τῇ γὰρ ἀρχῇ τὸ τέλος οὐχ ὡμολόγησεν. οὐδὲ γὰρ τρεῖς ἂν ἑωράκει μόνους τῷ | δικαίῳ συναγωνιζόμενος, ἀλλ' οὐδὲ ἔστιν R II 587 εἰπεῖν ὅσους.

32. Σὺ τοίνυν ἀνθ' ἁπάντων γενοῦ ταῖς βουλαῖς, ὦ βασιλεῦ, ταῖς οὐκ ἐλάττονος σπουδῆς ἀξίαις ἢ ὅσης αἱ δυνάμεις. αἱ μέν γε ταῖς πόλεσι τὴν σωτηρίαν φέρουσιν, αἱ δ' εἶναί τι ποιοῦσι τὸ σωτηρίας ἄξιον. τῶν βουλῶν δὲ ὡς ἐδείκνυον διακειμένων οὐδ' ὑπὲρ ὅτου καλὸν κινδυνεύειν ἔνι, τοσοῦτον ἐντεῦθεν αἶσχος κατακέχυται τῶν πόλεων τῆς ἐκεῖθεν ἀμορφίας ἐπὶ πᾶν ἀφικνουμένης. ποίησον δὴ πάλιν λαμπρὰ μὲν τὰ θέατρα τῷ πλήθει παρὰ τῶν διδόντων, λαμπρὰς δὲ τῷ αὐτῷ τούτῳ τὰς ἐπιδείξεις τῶν λόγων, ὡς νῦν γε οἱ μὲν οὐδ' εἰπόντες πορεύονται στένοντες, οἵ δ' ὅτι εἶπον ἑαυτοῖς ἐπιτιμῶντες, καὶ μήν, ὃ μέγιστόν

---

6 Tatianum cf. p. 425 not. 1; 452,8   18 Od λ 433

---

3 ἢ *I* et in marg *M*   4 δὲ Re | ἄρχων in marg P^2 | δ' Re   5 σχῆμα in σχήματα corr A^2 σχήματα *P*   6 νοῦν Bong   7 τῶν inserui post δικαζόντων ex *I*, post ἀπὸ Re om reliqui libri Bong   9 ἑωράκειμεν et 10 συναγωνιζομένους Re Anim   11 sq. ὅσους. σὺ Re ὅσους οὔ. libri Bong
13 ἀξίους *M*   15 αἳ *AP* sed in hoc οἵ suprascr m² αἵ *IBM* Bong | δὲ Re   22 οἳ (2) *A* οἵ *P* sed ʹ in ras m², *BM* Bong | δὲ Re

ἐστιν ἁπάντων, τὸ τῆς ῥητορικῆς σθένος, ᾗ καὶ τὸ πραχθῆναι προσῆκον εὑρίσκεται καὶ τὸ πραχθὲν ἐγκωμιάζεται. ταύτῃ τοίνυν μετὰ τῶν βουλῶν ἀπολωλέναι καὶ διεφθάρθαι συμβέβηκεν, ὥσπερ, ἡνίκα ἦσαν μεγάλαι, καὶ ταύτῃ τετιμῆσθαί τε καὶ πολλοὺς ἔχειν τοὺς ἐραστάς.

33. Βουλοίμην δ' ἂν σοι τὴν βασιλείαν μὴ μόνον στρατείαις κεκοσμῆσθαι καὶ μάχαις καὶ τροπαίοις καὶ νίκαις, ἀλλὰ καὶ τῇ παιδεύσει καὶ τοῖς λόγοις, ὧν ἡ Ἑλλὰς μήτηρ, ἤ, εἰ βούλει γε, ὧν πατέρες οἱ παῖδες τῆς Ἑλλάδος. ὡς οὖν ἐν τῷ ταῖς βουλαῖς βοηθεῖν βοηθήσων καὶ τοῖς νῦν ἀπερριμμένοις βιβλίοις, τῇ κατὰ τούτων οἷς βραχὺ τῶν δικαίων μέλει κολάσει δεῖξον ἄμφω τὴν ἰσχὺν ἀπειληφότα, τά τε βουλευτήρια τά τε διδασκαλεῖα.

13 Dem. p. 212, 28

2 τὸ ante προσῆκον inser *P* | εὑρίσκονται *I* 5 ταύτῃ γε *B* 8 στρατείαις scripsi στρατιαῖς *CAPI* Re στρατιώταις *BM* Bong 15 τέλος subscr *A*, πρὸς τὸν βασιλέα *P*

L[1]).

Oratio ὑπὲρ τῶν γεωργῶν περὶ τῶν ἀγγαρειῶν[2]) sub annum fere 385[3]) ad Theodosium scripta, qua Libanius ab imperatore petivit ut angariam i. e. necessitatem ruderis egerendi iniuria ab agricolis qui Antiochiam vehebantur exactam non solum tolleret, verum etiam ulcisceretur, perpaucis arrisit itaque fines 'corporis' non egressa est.

Quattuor igitur tantum codicibus ad nostram aetatem pervenit. Qui sunt iidem atque in oratione X περὶ τοῦ πλέθρου (t. I p. 399 sq.)[4]), nisi quod Cheltenhamensis apographum Palatini deest.

Sunt autem hi:

---

1) Cur hanc orationem antecedenti succedere iusserim, supra p. 450 dixi.

2) Vox ἀγγαρεία neque in oratione ipsa neque alio loco apud Libanium hac significatione reperitur. Itaque fortasse verba περὶ τῶν ἀγγαρειῶν pro additamento grammatici Byzantini (cf. Suid. s. v. ἀγγαρείαν· ἀνάγκην ἀκούσιον λέγομεν καὶ ἐκ βίας γινομένην ὑπηρεσίαν. Gothofr. ad Cod. Theod. VIII 5, 4. O. Seeck in Paul. Wiss. Encycl. s. v. *angarium*, qui perperam ἀγγαρείων scribi vult. Thes. Ling. Lat. s. v. *angaria*) habenda sunt.

3) Nam legis de expensis ludorum et officiorum (Cod. Theod. XV 9, 1) anno 384 latae (cf. p. 163 not. 1) mentio fit in oratione p. 476, 12 sq. Et Icarium comitem Orientis anni 384, quam Libanius hac oratione impugnat angariam, ubi munus suum ingressus est, protinus sustulisse e priore contra hunc scripta oratione p. 30, 15 sq. scimus. Postea vero eam iterum admisit (cf. p. 30, 20 sq.), quam rem non nihil contulisse probabile est, ut Libanius scriptione ad imperatorem data de ea conquereretur. Sieversius p. 203 (cf. p. 167 not. 98) orationem post annum 385 conscriptam dicit, Monnerius p. 256 anno 386.

4) Similis est condicio orationis XXXI, sed haec etiam codice familiae alterius *V* continetur. Cf. p. 148.

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIV fol. 322v. Vide t. I p. 10 sq. et supra p. 164. Contuli.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 216. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 247v. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 254. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

Sunt omnes familiae prioris.

Necessitudinis vinculum quo coniuncti sunt stemma t. I p. 400 propositum tibi indicat.

Quattuor locos Macarius Chrysocephalus[1]) excerpsit, qui quod orationem *περὶ τοῦ ἐν τῇ πόλει πηλοῦ* inscripsit, iterum[2]) argumentum eius se parum assecutum esse prodidit.

Oratio primum ex apographo codicis Augustani parum diligenter ab Ehingero facto a Iacobo Gothofredo (= Got) Coloniae Allobrogum anno 1631 publici iuris facta est in editione cuius titulum supra p. 357 exhibui, p. 28—49 cum 'Notis' p. 12—16[3]). De cuius pretio valet quod l. l. dixi.

Cuius editionis vitia multa Reiskius Animadversionum volumine quinto p. 470—475 divinando sanavit, etiam plura ope codicis Augustani in editione quae ab uxore prelis commissa est t. II p. 549—569.

In hanc 'Notae' Gothofredi et magna pars 'Animadversionum' ipsius transierunt.

Hanc fere repetivit Monnerius editione typis quidem mandata sed non foras missa[4]) p. 256—289 nonnullis locis correctam et eleganti versione gallica ornatam. Cuius, nisi a Reiskio recessit, mentionem non feci.

Pauca correxerunt Sintenis et Cobetus.

---

1) Cf. t. I p. 351. 2) Cf. p. 335 et t. II p. 495.

3) Repetita est in *Iacobi Gothofredi operibus iuridicis minoribus* col. 379—394. Cf. supra p. 357 not. 4.

4) Cf. t. I p. 15.

L.

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΩΝ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΓΓΑΡΕΙΩΝ.

1. *Εἰ καὶ περὶ μικρῶν δόξω τισίν, ὦ βασιλεῦ,* R II 551 *ποιεῖσθαι τοὺς λόγους, ἀλλὰ σοί γε οὐ περὶ μικρῶν οἶμαι δόξειν λέγειν διὰ τὸ πᾶν ὅτιπερ ἂν ᾖ δίκαιον μέγα κεκρίσθαι παρὰ σοί. συμβαίνει δὲ ταῦτα ὑπὲρ ὧν ἀκούσῃ σήμερον, ⟨ὃ⟩ εἰκότως σε καὶ μόνον ἔπειθεν ἄν πως. οὗ μείζω μοι τὴν ἐλπίδα ποιεῖ τὸ ταὐτὸ καὶ λυσιτελεῖν. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, παρ᾽ αὐτῶν ὑπάρξει σοι τῶν πραττομένων, ὦ φιλανθρωπότατε βασιλεῦ, μαθεῖν.*

C = codex Chisianus
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
I = Marcianus append. XCI 2

---

10 cf. t. II 393, 2; 428, 9 sq.

---

1 να′ ante ὑπὲρ *A* Ὑπὲρ — 2 ἀγγαρειῶν] *πρὸς βασιλέα περὶ τοῦ ἐν τῆι πόλει πηλοῦ* Macar fol. 91 2 ἀγγαρειῶν *P* sed ει in ras m², *I* sed ει ex ι corr ἀγγαρείων Seeck ξβ′ post ἀγγαρειῶν in marg *C*², λόγος λϛ′ *I*³ cf. p. 469 not. 2 4 σύ *I*
6 τοιαῦτα εἶναι καὶ post δὲ inser coni Re probabiliter
7 ἀκούσῃ scripsi ἀκούσειν libri edd ἀκούσεις coni Re | σήμερον scripsi e *CA* τήμερον *PI* edd | ὃ inserui auctore Re 8 „*post* πως *videtur addendum* τὸ δίκαιον, *nisi malis legere* εἰκότως σε καὶ μόνος ἔπειθες ἄν πως“ Monnier | ταυτὸ *A* sed γρ δ᾽ αὐτὸ in marg δ᾽ αὐτὸ *P* sed ᾽ (2) in ras m² δ᾽ αὐτὸ *C*

2. *Πολλὰ ποιεῖ χοῦν ἐν ταῖς πόλεσιν, ὦ θεία κεφαλή, πίπτουσαι οἰκίαι σαθραί, αἱ δὲ τεκτόνων τέχνῃ λυόμεναι, θεμέλιοι νέαις τιθέμενοι, περὶ οἰκοδομήματα δημόσια τὰ αὐτὰ ταῦτα γιγνόμενα. τοῦτον δὴ τὸν ἀπὸ τούτων χοῦν δεῖ μὲν ἔξω φέρεσθαι τειχῶν, ὅπως ἐφ' ὅτουπερ ἔκειτο τοῦτο δέξαιτό τι ἴδιον ἢ δημόσιον.* 3. *καὶ τὸ μὲν δίκαιον ἦν ἀφ' ἧς οἰκοδομεῖται τὰ δημόσια δαπάνης, ἀπὸ ταύτης καὶ τοῦτο πράττεσθαι τὸ μέρος. εἰ γὰρ τὰ ξύλα καὶ τοὺς λίθους καὶ κεραμίδας καὶ ἐργάτας καὶ τέκτονας καὶ πάντα ἁπλῶς δι' ὧν ἄν τις ἢ κατασκευάσαιτό τι τῶν |*
R II 552 *οὐκ ὄντων ἢ ἐπισκευάσειε τῶν καμόντων, εἰ τούτων καὶ τῶν τοιούτων δίκαιον μὴ φεύγειν τὴν δαπάνην τὴν πόλιν, ταὐτὸ κρατείτω δίκαιον καὶ περὶ τὸν χοῦν. εἰ δὲ καλῶς τὰ νῦν γιγνόμενα γίγνεται περὶ τὸν χοῦν, τί μὴ διὰ πάντων τοῦτο ἔρχεται τῶν ποιούντων δημόσιον οἰκοδόμημα; εἰ μὲν γὰρ ὠμὸν τοῦτο, κἀκεῖνο· εἰ δ' οὐ δεινόν, οὐδ' ἐκεῖνο.* 4. *ἀλλὰ δεινόν τε, ὦ βασιλεῦ, καὶ ἄδικον καὶ κακὸν καὶ λόγου παντὸς ἐπιεικοῦς ἐστερημένον. τί λέγεις; ἔθηκα τιμὴν ὀρέων ἢ ὄνων ἢ καμήλων, ἐμισθωσάμην τοὺς ἐπιμελησομένους τούτων ἑκάστου, καὶ γέγονεν ἐντεῦθεν ἐμοί τε καὶ γυναικὶ καὶ παισὶν ἡ τροφή. σὺ δ' ἅπτῃ καὶ ἕλκεις καὶ τὸ ἐμὸν σὸν ποιεῖς, καὶ δεῖ τὸ μὲν ἐργάζεσθαι*

---

1 cf. p. 30,11 sq.

---

2 *σαθραί* scripsi auctore Cobeto Misc. 158 coll. 290,18; t. II 208,2; t. IV 790,22 R *σαπραί* libri edd | „*malim τε*" Monnier 6 *δέξαιτό τι*] *δέξαί το C* 10 *καὶ* (4)] *ἢ* Got 11 *τῶν* om Got 13 *τούτων P* sed *ων* in ras m5 17 *γὰρ* om Got 18 *δεινὸν* ⟨*τοῦτο*⟩ coni Re et Monnier 20 *τιμῶν I* 22 *καὶ* (2) om Got 23 *δὲ* edd 24 *τὸν I* | *το PI*

σοί, βλέποντα δὲ ἐμὲ σιωπᾶν. ὅρα, ὦ βασιλεῦ, μὴ οὐ σφόδρα βασιλείας τοῦτο ᾖ ἐπὶ τὸ κτηθὲν ἐμοὶ τὸν ἄρχοντα βαδίζειν. εἰ μὲν γὰρ ψῆφος ἀφαιρεῖταί με τὴν οὐσίαν καὶ τοῦτ' ἔστιν ἀδικημάτων δίκη, πάντα ἔστω τἀμὰ τῆς πόλεως· εἰ δ' οὐδὲν τούτων ἔγνωσται, πῶς ἃ παρὰ τῶν νόμων ἔχω, ταῦτά με οὐκ ἐᾷς ἔχειν;

5. Ἔστι τῇ πόλει χωρία παρὰ παλαιῶν ἀνδρῶν ἐν διαθήκαις | δεδομένα τῇ πόλει. ταῦτα γεωργεῖται R II 553 τῇ πόλει καὶ τούτων ἐστὶν ἡ πρόσοδος τῆς κεκτημένης. ἐν τούτοις τοῖς χωρίοις ἔστι ταῦτα ἃ νῦν ἔφην, ὀρεῖς, ὄνοι, κάμηλοι. τί ταῦτα ὑπερβαίνοντες οἱ τὴν ἀρχὴν ἔχοντες ἐπὶ τοὺς ἄλλους χωροῦσι καὶ ποιοῦντες ἀτελὲς πᾶν ἐκείνοις ὧν ἐστιν ὁ πόνος, τούτων ποιοῦσι τὸ ἔργον οἷς ἄδικον ἐνοχλεῖν; εἰ γὰρ ἐκείνοις ἔξω τοῦτο τῶν τεταγμένων, καὶ ἡμῖν. 6. οὔκουν ἔχοι τις ἂν δεῖξαι νόμον οὔτε σὸν οὔτε ἄλλου βασιλέως οὐδενός, καθ' ὃν καὶ τοῦτ' ἔστιν ἐν λειτουργίαις. οὐδέ γε ἐν τοῖς καθ' ἕκαστον ἔτος γράμμασιν ἐν οἷς ἃ δεῖ φέρειν ἔστιν, οὐδαμοῦ προσγέγραπται· τοῖς δὲ ἄρχουσι καὶ τοῦτο περὶ ὅτουπερ ὁ νῦν λόγος ἐξέστω ποιεῖν καὶ τοὺς ὄνους τοὺς οὐ τῆς πόλεως | ποιεῖν R II 554 τῆς πόλεως. καίτοι καὶ εἰ νόμῳ τοῦτο διώριστο, κατὰ μὲν τὴν ἐντεῦθεν ἀνάγκην ἐγίγνετ' ἄν, οὐ μὴν ἄνευ γε τοῦ χαλεπῶς φέρειν, ἣν δ' ἂν ἴσως τι καὶ παραμυθίας ἐξ αὐτοῦ τοῦ κεῖσθαι νόμον. νῦν δὲ

---

7 cf. p. 132,12 sq.   18 cf. p. 487,2 et 7

---

1 δ' Re   2 τούτῳ Got   5 τὰ μὰ *AP*   15 ἔχει *P*   16 οὔτ' Re   19 δ' Re   22 διώριστο scripsi e *CP* διείρητο *A* sed γρ διώριστο in marg, *I* edd sed διώριστο in marg Got

νόμος μὲν οὐδαμοῦ, τοῦτο δὲ πολὺ τὸ ἔργον. 7. τοῦτο δὲ ὅταν εἴπω, τὸ ἀδίκημα λέγω. ἡδέως δ' ἂν αὐτοὺς ἐροίμην, διὰ τί μὴ καὶ οἰκέτας καὶ θεραπαίνας καὶ στρώματα καὶ σκεύη καὶ ἁμάξας ἄγουσιν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἐπὶ τὴν τῆς πόλεως χρείαν. εἰ γὰρ ὅτι οὐκ ἔξεστι φήσουσιν, οὐδὲ ταῦτα ἔξεστι. πῶς οὖν τὸ μὴ ἐξεῖναι τιμῶντες οἷς τούτων ἀπέχονται, τὸ αὐτὸ τοῦτο δι' ὧν ποιοῦσιν ὑβρίζουσι; καὶ μὴν ὑπὲρ πολλῶν αὐτοὺς οἶδα διὰ γραμμάτων ὑμᾶς ἐρομένους, εἰ ποιητέον, ὡς οὐκ ὂν θέμις ποιεῖν ὃ μὴ τῆς τοιαύτης ἐξουσίας ἔτυχε. πῶς οὖν οὐ καὶ περὶ τούτων ἤροντο καὶ τὰ παρ' ὑμῶν ἀναμείναντες οὕτως ἢ ἔδρων ἢ οὔ; νῦν δ' αὐτῷ τῷ φυγεῖν τὸ ἐρωτῆσαι τὸ μὴ τῶν δικαίων εἶναι τοὔργον δεδηλώκασιν.

8. Ἔτι τοίνυν, εἰ μὲν τῶν ὑφ' ὑμῶν τοῦτο ἦν ἐγνωσμένων, κοινὸν ἂν ἦν τοῦτο τῶν ὑφ' ὑμῖν πόλεων, ὥσπερ αὖ καὶ τὰ ἄλλα. νῦν δ' ἀπιστία τοὺς ἄλλοθεν ὡς ἡμᾶς ἐρχομένους ἔχει πρᾶγμα τοιοῦτο καὶ ἀκούοντας καὶ ὁρῶντας. ἔρχονται γὰρ ἐκ πόλεων ἐν αἷς
R II 555 τοῦτο οὐκ ἔστι, καὶ οὐχ ἡγοῦνται τὰς αὐτῶν | ὃ
21 χρῆν ἔχειν οὐκ ἔχειν, ἀλλ' εἶναι παρ' ἡμῖν ὃ μὴ εἶναι βέλτιον.

9. Ἴδοις δ' ἄν, ὦ βασιλεῦ, καὶ αὐτοὺς τοὺς ἄρχοντας οἷς οὐ ποιοῦσιν ὧν δρῶσι κατηγοροῦντας.

---

10 Plat. Gorg. 505 D

---

3 διατί *P* διατὶ *I* 4 ἀμάξας *AI* | ἄγουσι *I* 5 ὅτι ἔξεστι Got sed γρ οὐκ ἔξεστι in marg 10 ἔτυχεν *AP* sed in hoc εν in ε corr, *I* edd 12 τῷ om Got 13 τοὔργον *P* 16 ἂν *P* sed α in ras m[4] | ὑφ' *P* sed υ in ras m[2] 17 ἂν Got | δὲ Re 18 ὡς Got sed ἐς in marg | τοιοῦτον Re 20 τὰς αὐτῶν ὃ Got sed τὰ αὐτῶν ἃ in marg | αὐτῶν *I* 24 ποιοῦσι *I*

οὗτοι γὰρ τῶν μὲν ἐν δυνάμει γεγενημένων καὶ στρατοπέδων ἡγησαμένων αἰδοῦνται τούς τε ὄνους καὶ τἄλλα, καὶ παρέρχονται τὸν χοῦν οἱ ταῦτα ἐλαύνοντες ἀνεσπασμέναις ταῖς ὀφρύσι καὶ ὀρθοῖς τοῖς αὐχέσι, κἄν τις λάβηταί τινος παριόντος, παρανενόμηκε. τῶν ἄλλων δὲ οἱ μὲν μετὰ πόνου τὰ σφῶν αὐτῶν ῥύονται, οἳ δ' ἂν ἀντιβλέψαι τολμήσωσι, τυπτόμενοι μανθάνουσιν, ὅτι κρεῖττον ἦν σιωπῇ πάσχειν κακῶς. τοῦ τοίνυν μὴ δικαίως τούσδε πιέζεσθαι τὸ μὴ καὶ πάντας τὰ τοιαῦτα πονεῖν σημεῖον. εἰ γὰρ οὐδεὶς ὑπ' ἐκείνων οὐ πονούντων παραβαίνεται νόμος, οὐδ' οἵδε νόμῳ πρὸς τοῦτ' ἄγονται.

10. Ἐρεῖ τοίνυν τις, ὡς εἰ καὶ μὴ γεγραμμένον τοῦτ' ἔστιν, ἀλλ' εἰς ἔθος ἥκει. ἔθη δὲ εἰ μὲν ἀκίνητα πάντα ἔμεινεν, εἰκός τι καὶ οἵδε πεπόνθασι δεδουλευκότες τοῖς ἔθεσιν· εἰ δὲ λέλυται πολλὰ διὰ παντὸς τοῦ χρόνου τοῖς κρείττοσιν εἰξάντων τῶν χειρόνων, μὴ τὸ περὶ τῆς τοῦ πράγματος φύσεως διαλέγεσθαι φεύγοντες ἐπὶ τὸ πεπρᾶχθαι πολλάκις καταφευγόντων. ἄχθεσθαι γὰρ ἄξιον, ὅτι γέγονε πολλάκις, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τῶν αὐτῶν διὰ τοῦτο μένειν. 11. ἦσάν τινες οἳ πονηρὰν ἑορτὴν εἰσήγαγον εἰς τὴν Δάφνην. |

---

13 cf. t. III 85,11 sq. R   22 cf. p. 302,14; 370,10 sq.; t. I 405,17

---

19 καταφευγόντων ἀντὶ τοῦ καταφευγέ[τωσαν] *A* cf. t. II 148,1

---

2 τᾶλλα *A*   5 παρανενόμηκεν *AP*   6 οἵ (2) *P* sed ´ in ras m[5]   7 μανθάνωσιν *I*   10 ὑπ' scripsi ex *I* cum Sinteni ἐπ' reliqui libri edd   11 οὐ πονούντων om *I* | οἶδε *A* οἰδε *I*   15 ἔμενεν *I* | οἷδε *P* sed ῞ in ras m[2]   οἶδε *A*   17 χρόνων Got   19 πεπρᾶχθαι *P* sed ˜ in ras m[2]   21 διατοῦτο *AP*

R II 556 ἦν δὲ τὸ πάντα τρόπον ἀσχημονεῖν ἑορτὴν ποιεῖν. τοῦτό τις κατιδὼν βασιλεὺς ἐπιεικὴς καὶ σώφρων αἰσχυνθεὶς μὲν τοῖς πραττομένοις, ἀλγήσας δ' ὑπὲρ τοῦ χωρίου παύει τὴν ἐπὶ τοιούτοις σύνοδον καὶ παύσας εὐδοκιμεῖ. καὶ οὐδεὶς πρὸς αὐτὸν τὰ τῆς ἑορτῆς ἔλεγεν ἔτη οὐδ' ὡς τὰ κεκρατηκότα δεῖ κρατεῖν διὰ τέλους. ἀλλ' ἐξεβέβλητο τοῦτο τῆς Δάφνης τὸ νόσημα χρόνον πολύν, ἕως αὐτὸ πάλιν ἄνδρες ἀξίως τοιούτων ἑορτῶν βεβιωκότες εἰσήγαγον. 12. αἱ κατὰ τῶν βουλευόντων πληγαὶ διὰ κακίαν ἀρχόντων εἰς ἔθος ἧκον. τοῦτ' R II 557 αὐτὸς | ἀνήρηκας νόμῳ, κἂν τοῖς ἐπαίνοις τοῖς περὶ σοῦ τῶν μεγάλων καὶ τοῦτο ἔστιν. ἐπὶ τὰς διὰ τῶν θηρίων λειτουργίας ἀνάγκαις ἤγετό τις πρότερον. σὺ γνώμης τοῦτο ἐποίησας οὔτε κωλύων βουλομένους R II 558 οὔτε ἕλκων ἄκοντας. | καὶ οὔτε ἐνόμιζες ἀδικεῖν ἔθει μαχόμενος οὔτε ἠδίκεις. μηδὲ ἔστωσαν ἀνεψιῶν γάμοι γέγραφας ἐν ἐξουσίᾳ πολλῇ τοῦ πράγματος ὄντος. καὶ τῶν φαινομένων σοι δικαίων οὐκ ἦν ὁ τοῦ ἔργου χρόνος δυνατώτερος. πρὸς ταῦτα ἔδει βλέψαι τοὺς τῆσδε τῆς πόλεως ἄρχοντας καὶ μὴ μᾶλλον αἰδεσθῆναι τὸν τῶν ἀδικημάτων χρόνον ἢ τὸ δίκαιον εἶναι ταῦτα πεπαῦσθαι.

---

2 Iulianus cf. p. 302, 17 sq. t. II 314, 7 sq. Amm. XXV 4, 1 sq. De Constantio cogitavit Gothofredus Cod. Theod. XV 6, 2 9 cf. p. 48, 25 sq. 10 cf. ad p. 29, 11 sq. 13 cf. p. 173, 8 sq. et p. 163 not. 1 16 Ambros. ep. LX 8. Aurel. Vict. epit. 48

---

1 τὸ *P* sed ο in ras m² | „*malim* ποιοῦν" Re 3 δὲ Re 5 εὐδοκίμει Re Anim 6 ἔτη *A* sed γρ ἔθη in marg ἔτη (θ supra) *I* ἔθη *CP* sed in hoc τ supra θ pos m² cf. l. 21 10 τοῦτο τ' αὐτὸς *I* 11 ἀνήρηκας scripsi auctore Re ἀνήρηκε libri edd 14 σὺ γνώμης Monnier coll. p. 173, 12 συγγνώμης libri edd | τοῦτο *P* sed ο (2) in ras m² τοῦτ' Re 16 μὴ δὲ *API* Got

13. *Καίτοι πόσους ἐποιησάμην, ὦ βασιλεῦ, περὶ τούτου λόγους πρὸς ἕκαστον. οὓς μέμφεσθαι μὲν ὡς οὐκ ὄντας δικαίους οὐκ εἶχον, ἄγειν δὲ εἰς ἔργον οὐκ ἐβούλοντο, οὐχ ἵν' ὁ σὸς οἶκός τι κερδάνειε, κέρδος μὲν γὰρ οὐδ' εἴ τι χρυσίον ἐντεῦθεν ἐγίνετό* | *σοι, ὅτου γὰρ οὐχ ἡγεῖται τὸ καλόν, τοῦτο* R II 559 *ἅπαν ζημία, οὐ μὴν οὐδ' αὐτὸ τοῦτο ἐντεῦθεν ἐγίγνετο, ἀλλ' ὁ μὲν πόνος ἑτέρων, ὁ δὲ μισθὸς ὧν εἰπεῖν οὐ βούλομαι.* 14. *ἀλλ' ὅπερ ἔφην, πολλάκις μὲν ἐμεμφόμην τὸ τὰ τοιαῦτα περιορᾶν, ἤνυον δὲ οὐδέν. καὶ ἦν λοιπὸν σοί τε, ὦ βασιλεῦ, διαλέγεσθαι καὶ διὰ τῆς σῆς ψήφου βοηθεῖν τοῖς ἀδικουμένοις, πρὸς ὃν ἢ οὐδεὶς τολμήσει μεμνῆσθαι τοῦ ἔθους ἢ μάτην. ἐλαύνων γὰρ δὴ σὺ τοὺς πολεμίους καὶ νόμοις καινοῖς εὖ ποιεῖς τοὺς ἀρχομένους. ὧν ἕκαστος λύει τὸν πάλαι κείμενον εἰκότως ἀμείνων δήπου δεικνύμενος.* 15. *εἰ δὲ γεγραμμένους λύεις λογισμοῦ πείθοντος, πῶς τοῦτο ἐν ἀγράφοις ὀκνήσεις τῆς αὐτῆς ἐνούσης αἰτίας; ὁρῶμεν δήπου καὶ τοὺς ἰατροὺς τοῦτο ἔργον ἔχοντας ἐκβάλλοντας τὰ τοῖς σώμασιν ἐνοικοῦντα κακὰ καὶ μᾶλλόν γε εὐδοκιμοῦντας τοὺς τοῦτο δυνηθέντας κατὰ τῶν πολὺν ἐν τοῖς σώμασι δυναστευσάντων χρόνον. καὶ νῦν ὅσῳπερ ἄν τις ἐτῶν μνημονεύσῃ πλειόνων, τοσούτῳ μείζων ἀπὸ τῆς θεραπείας ἡ δόξα.*

---

14 cf. p. 421,16

---

2 *ὡς* in marg *A* Got 4 *οἶκος* Got sed *φίσκος* in marg | *κερδάνειεν API* Got 5 *ἐγένετό* Re 15 *νόμοις καινοῖς*] *„malim alterum participium addi e. c. τὴν πολιτείαν κοσμῶν vel κρατύνων“* Re 16 *„forte πάλαι κακῶς κείμενον“* Re 19 *δήπου* Re *δέ που* libri Got 24 *μνημονεύσει I* sed *ει* ex *η* corr | *μεῖζον PI*

16. *Μάλιστα μὲν οὖν καὶ τὰ κοινὰ τῶν οἰκοδομη-*
R II 560 *μάτων σὺν τῷ δικαίῳ τὴν ἀρχὴν | λαμβανέτω, τὸν κέραμον. εἰ δ' οὖν δεῖ τι καὶ ἀδικεῖσθαι περὶ ταῦτα τοὺς ὄνους, περὶ ταῦτά γε ἀδικείσθωσαν μόνα. νῦν δέ, τίς ἄν, ὦ Γῆ καὶ Ἥλιε καὶ θεοὶ πάντες καὶ δαίμονες, ἐνέγκαι τὴν παρανομίαν; τοῖς ἰδιώταις, ὦ βασιλεῦ, ταῦτα καὶ δέδοται καὶ δίδοται. καὶ οἱ μὲν προσιόντες αἰτοῦσι πύλην ὀνομάζοντες, ὁ μὲν τήν, ὁ δὲ τήν, ὁ δὲ τὴν τρίτην, τῷ ῥήματι τούτῳ τὰ δι' αὐτῶν ἐλαυνόμενα λαβεῖν ἀξιοῦντες, οἱ δ' ὥσπερ ἁπάντων τούτων δεσπόται ταχέως ἐχαρίσαντο τὰ ὀλίγα γράμματα. ἐν δὲ τοῖς ὀλίγοις τούτοις πολλοὶ μὲν ὄνοι, πολλοὶ δὲ ὀρεῖς, πολλαὶ δὲ κάμηλοι. ὧν ἐπιλαμβάνονταί τε καὶ πρὸς τὸν χοῦν ἄγουσι παίοντες τοὺς ἐλαύνοντας οἰκέται τῶν λαμβανόντων τὴν χάριν πρὸς τοῖς ὑπηρέταις τῆς ἀρχῆς.* 17. *εἰ δ' οὐδὲ στρατηγοῖς οἰκοδομουμένοις ταῦτα δοτέον, πῶς οἷς φροντίδες*
R II 561 *ὑπὲρ | ὧν αὐτοὶ κέκτηνται μόνων, ἄλλου δὲ οὐδενός; ὦ κάκιστε ἀνδρῶν, ἐπριάμην μὲν ἐγὼ καὶ τρέφω καὶ ἰατρὸν ἐπὶ τὰ χωλεύοντα καλῶ καὶ μισθὸν τούτου τελῶ, βαδιεῖται δὲ καὶ χρήσεται τοῖς ποσὶν οὐχ ὑπὲρ*

---

19 cf. p. 444,17

---

3 *τι* om Got 5 *δέ τις, ὦ* Got | *Γῆ* et *Ἥλιε* scripsi coll. p. 465, 15 *γῆ* et *ἥλιε* libri edd 6 *παρανομίαν* scripsi coll. p. 479, 1 *παροινίαν* libri edd sed *παράνοιαν* in marg Got 8 *ὁ δὲ τήν* om Got 10 *ἐλαυνόμενα* Got sed *ἐρευνόμενα* (sic) in marg | *οἳ A οἵ P* sed ´ in ras m² | *δὲ* Re 14 *τε* scripsi *μὲν* libri edd 16 *δὲ* Re 17 *οἷς* scripsi *σοι* libri edd *σοι, οὗ* coni Re Anim „*locus haud dubie mancus quem sic Gallice verti tanquam legeretur: πῶς σοι ἰδιώτῃ; ἆρ' εἰκὸς τοὺς ἀνθρώπους ἔχειν φροντίδας ὑπὲρ ὧν*" Monnier 18 *κέκτηται I* | *μόνον* Got 19 *ἀνδρῶν P* sed ω in ras m² 20 *τούτου P* sed *ου* (2) in ras m²

ἐμοῦ μᾶλλον ἢ σοῦ; τί τούτου παρανομώτερον; τί δεινότερον; τί δ' ἄλλο τὸ τῶν τυράννων ἢ τοῦτο ἔστιν, ἀφελέσθαι τοῦτον, ἐκείνῳ δοῦναι, τὸν μὲν ἀδικῆσαι, τῷ δὲ δι' αὐτοῦ τούτου χαρίσασθαι καὶ τὴν ἑτέρου βλάβην ἄλλου ποιῆσαι κέρδος. καὶ νῦν εἰ βουληθείην τὰ τῶν τοῦτο λαβόντων ὀνόματα πάντα διελθεῖν, πολύ τε τοῦτο ἔσται καὶ ἀποκναίσει.

18. Κωλύσεις οὖν, ἐροῦσι, τὸν ἄρχοντα διδόναι χάριν; πάνυ γε, τὴν ἄδικον. ὡς δὲ οὐκ ἔνι τὸ δίκαιον ἐν ταύτῃ, παντί που δῆλον καὶ αὐτοῖς τοῖς τε διδοῦσι τοῖς τε λαμβάνουσιν. ἢ πόθεν ἐφοβοῦντο καὶ οὗτοι κἀκεῖνοι πρὸς τὰς ἀπειλὰς ἃς ἐποιούμην, ὅτι ταῦτα οὐκ ἀγνοήσεις, ἀλλ' ἔσται τις ὁ μηνύσων; 19. ἀλλ' ὅμως ἐρεῖ τις, ὅτι δεῖ τι τοῖς ἄρχουσιν ἐξεῖναι. ἐγὼ δὲ ἐρῶ ταὐτὸ πάλιν, ὅτι τὸ δίκαιόν σφισι μόνον ποιεῖ τὴν ἐξουσίαν, ἃ δέ ἐστιν ἔξω τούτου, κεκώλυται. καὶ τοῦτο τοίνυν, οὐ γὰρ ἐν τοῖς δικαίοις ἐστί, κεκωλυμένον ἐστίν. οἱ δὲ ὥσπερ ἀντὶ τῶν νόμων αὐτοὶ γεγενημένοι καὶ τὰς ἀκροπόλεις σὺν δορυφόροις κατειληφότες καὶ τῆς Ῥωμαίων πολιτείας κεκινημένης οὕτω μέμνηνται τῆς ἐξουσίας καὶ ταῦτα εἰδότες, ὡς οὐδὲ σοὶ πάντα ἔξεστιν, ὦ | βα- R II 562
σιλεῦ. αὐτὸ γὰρ τοῦτ' ἔστι βασιλεία τὸ μὴ πάντα τοῖς ἐπ' αὐτῆς ἐξεῖναι. εἰ δὲ τοῦτο εἰς ἐξουσίαν ἀνοί-

7 Dem. p. 564, 12 19 Her. I 59 23 Dio Chr. or. I p. 48 R

2 δεινότερον *P* sed ο (1) in ras m^2 | τὸ om *I* 5 inter εἰ et 6 βουληθείην ras 3 litt *A* 6 τοῦτο Re τούτων libri Got 7 τι? 8 τὸ Got 11 δοῦσι *I* 13 τίς *I* 14 τε Re quod delendum vel cum τι mutandum coni Sintenis 22 οὐδέ σοι Re 23 αὐτὸ — 24 ἐξεῖναι praemisso titulo (p. 471, 1) citat Macar fol. 91 αὐτὸ] οὐ τὸ Macar | γὰρ om Macar 24 ὑπ' αὐτὴν Macar | αὐτοῖς *I*

σομεν, οὐδ' εἰ μάχοιντο τοῖς νόμοις αἱ γνώσεις, αἰτιασόμεθα οὐδὲ ἐγκαλέσομεν οὐδ' εἰ τοὺς ὑστέρους τῷ σχήματι πρὸ τῶν προτέρων ἄγοιεν. τὸ γὰρ δὴ ἄρχειν ἀκουσόμεθα πανταχοῦ.

20. Φίλοις οὖσιν ἔδει τι παρὰ τοῦ φιλοῦντος εἶναι. καλῶς. ἔστιν ἄργυρός σοι καὶ ἐσθὴς καὶ χρυσίον καὶ ἀνδράποδα καὶ βοσκήματα καὶ γῆ. τούτων εἴ τι βούλει, δὸς καὶ εἰ βούλει γε, πάντα. τὸ γὰρ δὴ κωλύον οὐκ ἔσται. τῶν ἐμῶν δὲ ἕτερον μὴ ποίει δεσπότην. ἀλλ' ὅταν τις ἐλθὼν ἢ παρακαθήμενος ἢ καὶ παρεστὼς μνημονεύῃ τῆς τοιαύτης χάριτος καὶ χοῦ καὶ ὄνων, λέγειν πρὸς αὐτόν, ὅτι, ὦ ἄριστε, ἐγώ σε πάνυ μὲν φιλῶ καὶ βουλοίμην ἄν σοι πολλήν τε καὶ καλὴν γενέσθαι τὴν οἰκίαν, ἃ δὲ οὐ καλὸν δοῦναι, μὴ δοῦναι καλόν. |

R II 563 21. οὔπω μέν τις τῶν τοῦτο πεπονθότων ἐπὶ τὰς τῶν κρατούντων εἰκόνας κατέφυγε, δεῖσαι δὲ ἄξιον μὴ γένηται. τί οὖν χρή σε ποιεῖν; σοὶ μὲν ἔστι χρυσίον, ὄνους δὲ ὁρῶμεν πωλουμένους καὶ πρίασθαι ῥάδιον. οὕτω σοι βέλτιον οἰκοδομεῖσθαι. τὸ δὲ σὺν ἀραῖς, τοῦτο δὴ τὸ νῦν, παραινῶ σοι φυγεῖν. οὕτως ἂν ἦσαν ἄρχοντες ὡς ἀληθῶς, τοὺς μὲν οὐκ ἐπιτρίβοντες, τοὺς δὲ νουθετοῦντες καὶ τοὺς μὲν τοῦ κακῶς πάσχειν, τοὺς δὲ τοῦ ποιεῖν ῥυόμενοι. κέρδος δὲ δήπου καὶ τοῦτο τὸ κωλυθῆναι ποιῆσαι κακῶς.

·ἢ·
8 καὶ A   9 κωλῦον? cf. p. 74, 17; t. I 166, 13   10 τίς P   15 ἃ — καλόν citat Macar l. l.   ἃ δὲ] ὅπερ Macar   18 γεγένηται I   19 ποιεῖν P sed εῖν in ras m²   20 οὕτως API Got   22 φεύγειν C   23 sq. τους PI   25 κέρδος — 26 κακῶς omisso δὲ citat Macar l. l.

22. Ὡς δ' οὐκ ἐν ἐξουσίᾳ τοῖς ἄρχουσι τὰ τοιαῦτα διδόναι, δῆλον ἐξ ὧν ἤδη τις ὃς παρὰ βασιλέως τοῦτο εὕρηται γεγένηται. τί γὰρ ἐνοχλεῖν ἔδει τῷ βασιλεῖ δοθέντος ἂν δικαίως καὶ παρὰ τοῦ δικάζειν τεταγμένου; ἀλλ', οἶμαι, ληψόμενος μὲν καὶ παρ' ἐκείνων ᾔδει τὴν χάριν, οὐ μὴν μετά γε τῆς τοῦ δικαίου μερίδος. τοῦτο δὴ δεδιὼς καὶ θαρρεῖν οὐκ ἔχων, ὡς οὐκ ἔσονταί ποτε τῶν τοιούτων εὐθῦναι, βασιλέως ἧκε κομίζων ἐπιστολήν. ἣν ἐπαινεῖν μὲν οὐκ ἔχω, φημὶ δὲ πίστιν εἶναι τοῦ μὴ τοῖς ἄρχουσι τούτοις τὰ τοιαῦτα ἐξεῖναι.

23. Καὶ τί δεινόν, φησίν, | ἐξιόντα τὸν R II 564
ὄνον φορτίον ἕτερον οὐκ ἔχοντα τοῦτο φέροντα ἐξιέναι; τοῦτ' αὐτό, φαίην ἄν, τὸ ἐξὸν μὴ φέρειν φορτίον ἀναγκάζεσθαι φέρειν; ὥσπερ γὰρ ἀνθρώπῳ τοῦ μὴ φέρειν τὸ φέρειν βαρύτερον, οὕτως, οἶμαι, καὶ ὄνῳ. καὶ διὰ τοῦτ' αὐτοῖς τῆς ἐξ ἀγρῶν εἰς ἄστυ πορείας ἡ ἐξ ἄστεος ἐκεῖσε κουφοτέρα, ὅτι ἐν ἐκείνῃ μὲν φορτία, ἐν ταύτῃ δὲ τοῦτ' οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ἐλευθερία βάρους. ὁ δὲ γεωργὸς ἐφιζάνων τε οὐχ οὕτω λυπηρὸς καὶ φειδοῖ πολλάκις ἀκολουθεῖ. 24. ἀλλ' οἱ κυρίους αὐτοὺς οὗτοι ποιοῦντες ὧν ἐκ τῶν νόμων οὐκ εἰσιν, ἀποστεροῦσι τοὺς ταλαιπώρους τούτους ὄνους ταυτησὶ τῆς παραμυθίας τὰ νῶτα αὐτῶν ὑποτιθέντες τοῖς ὑψηλοῖς τούτοις χώμασιν. ἐφ' ἃ δεῖ χωρεῖν τοὺς γεωργούς, ὠθοῦντας ἐνίους τὸν ὄνον.

---

2 ὦν P sed ̔ in ras m² | ὃς om Got 14 μὴ om I 17 διατοῦτ' PI | αὐτοῖς P sed οι in ras m² | ἀγορᾶς I 18 ἄστεος P sed ο ex ω corr ras 23 τούτους] ἐκείνους I 25 χρώμασιν Got sed γρ ὀχήμασιν vel χώμασιν „ut fine orationis" in marg 26 ὠθοῦντας P sed ν in ras m⁵ ὠθοῦντες I

καὶ πολλάκις ἧς δεῖται μὲν ἐπὶ τὸν ἀγρὸν πύλης, αὕτη πλησίον, δεῖ δὲ ἐκ μέσης τῆς πόλεως ἢ τέρματός γε ἑτέρου λαβόντα τοῦ χοῦ τὴν αὐτὴν ἐλθόντα πάλιν ὁδὸν οὕτως ἅψασθαι τῆς πύλης. 25. *καὶ τὸ ἔτι δεινότερον, τῶν ἀδικουμένων αὐτῶν ἀγὼν ὑπὲρ τοῦ φορτίου σπεύδοντος ἑκάστου πρὸ ἄλλου τυχεῖν τοῦ φορτίου. καὶ τοῦτο, ὦ Ζεῦ καὶ θεοί, πωλεῖται τὸ κακόν. καὶ ὁ μὲν οὗ τυρὸν ἔμελλεν ἕξειν ἀργυρίου, τοῦτο δοὺς ἀπῆλθεν, ὁ δ' οὐ δυνηθεὶς ἕστηκε κλάων, ἐλεεῖ δὲ οὐδείς. καίτοι τί τούτων ἐλεεινότερον οἷς ἐκ τῆς ἀπορίας ἡ βραδυτής; ὧν οἱ μὲν τοῦ χοῦ μετέλαβον* |
R II 565 *⟨δείλης⟩, οἱ δ' ἡλίου μέλλοντος δύσεσθαι, οἱ δὲ δεδυκότος, οὓς εἶναι χρῆν οἴκοι πρὶν ἥκειν μεσημβρίαν.* 26. *νυκτὸς τοίνυν ἐν ὁδῷ καταλαβούσης τοὺς ταῦτα πεπονθότας τί τούτοις ἢ πόθεν ᾖ συμφορᾶς ἴαμα μήτ' εἰς πανδοκεῖον αὐτοὺς εἰσάγοντος μηδενὸς βαλλαντίου, πῶς γὰρ τοῦ γε οὐκ ὄντος; τήν τε ἐν νυκτὶ πορείαν σφαλερὰν τῶν κακούργων ποιούντων τροφῆς τε οὐδαμόθεν φαινομένης οὔτ' αὐτοῖς οὔτε τοῖς ὄνοις. καὶ νόσους τοίνυν καὶ θανάτους εἰκὸς ἐκ τοῦ τοιούτου γεγενῆσθαι πολλάκις, εἰ δὲ καὶ μὴ ταῦτα, λύπην γε καὶ δάκρυα τούτων τε αὐτῶν καὶ τῶν τούτοις οἰκείων ἐν τῷ μὴ ἔχειν ἀλλήλους ὀδυρομένων.* 27. *καίτοι ταῦτα*

---

7 Dem. p. 321,1

---

1 *αὕτη* Re *αὐτὴ* libri Got 2 *δ'* Re 3 *τὸν χοῦν* (superscr. *οῦ ου*) *C* 9 *ἀπῆλθε I* | *ὅ C* | *κλαίων* Got *κλᾴων* Re 10 *καίτοι P* sed *ιτ* in ras m[2] 12 *δείλης* inserui post *μετέλαβον*, post *μὲν* inser coni Re | *οἱ δ'*] *ἤδη* Monnier | *οἳ A* *οἵ P* sed ´ in ras m[2] | *δὲ* edd 13 *οὓσ I* sed *σ* in ras m[3] | *χρῆν P* sed ˜ e ` corr m[4] 16 *βαλαντίου CI* 17 *τε*] *γε C* 21 *γε* scripsi auctore Re *τε* libri edd

δεινὰ μέν, εἰ καὶ παρὰ τῶν πολεμίων γίγνοιτο, δεινότερα δέ, ὅταν ὑπὸ τῶν ἐπὶ σωτηρίᾳ τε καὶ βοηθείᾳ παρ' ὑμῶν πεμπομένων. καὶ πληγαὶ δέ, ὦ βασιλεῦ, γίγνονται παρὰ τῶν τούτοις ἐφεστηκότων στρατιωτῶν. καὶ ἡ μὲν πρόφασις· οὐκ ὀξέως ἅπαντα ποιεῖς, ἀλλ' ὕπτιος εἶ καὶ βραδύς, τὸ δ' ἀληθές· οὐκ ἔστιν ἀργύριόν σοι οὐδὲ ἔνι μοί τι παρὰ σοῦ λαβεῖν. δίδου τοίνυν ἀτυχίας δίκην. 28. *καὶ οἷς μὲν ἔστιν, ὦ βασιλεῦ, σακκία σῖτον ἢ κριθὰς ἤ τι τοιοῦτον ἀγρόθεν ἐνηνοχόσιν, ἧττον τὸ κακόν· νῦν δὲ καὶ τοῖς χιλὸν κεκομικόσιν ἴση τοῦ ταῦτα ὑπηρετεῖν ἀνάγκη, σακκίων δὲ οὐκ ὄντων τὸ τοῦ γεωργοῦντος ἱμάτιον ἀντ' ἐκείνου γίγνεται χεῖρον αὐτῷ τούτῳ καθιστάμενον, τό τε σαπρὸν τό τε οὐ σαπρόν. καίτοι πῶς ἂν ταύτην ἐνέγκαι γεωργὸς τὴν ζημίαν, ᾧ μὴ ἔστιν ἕτερον αἰτῆσαι παρὰ τῆς γυναικός, ᾧ τὰ παιδία γυμνά;* 29. *ἐκ μὲν οὖν τοῦ τοῦτον τὸν τρόπον ἐκφορεῖσθαί τι τοῦ χοῦ γηράσκει μὲν τῷ ἀνθρώπῳ θᾶττον ἢ δεῖ θοἰμάτιον, μένει δὲ ὅμως αὐτῷ. αἱ δὲ τῶν πυλωρῶν ἁρπαγαί, μικρὸν | εἰπεῖν χαλινοὺς* R II 566 *ὄνων καὶ ἱμάντας ἑτέρους καὶ σχοινία καὶ ἄρτους κεκρυμμένους ἰχνευομένους, ἀλλ' εἰ μὴ καὶ τὸν χιτῶνα αὐτὸν προσαφέλοιτο, φιλανθρωπότερος ἀξιοῖ νομίζεσθαι. περὶ μὲν γὰρ τὸν εἰσιόντα ταῦτα ποιοῦσιν, ὡς, εἰ φέρων ὀφθείη χοῦν, ἀποδώσοντες, ἀναστρέφοντος*

---

20 cf. p. 282, 10

---

2 *ὑπὸ* *P* sed *ὑπ* in ras m² 5 *ποιεῖς* om *I* 7 *οὐδ'* Re | *τί* *API* Got | *παρά σου* Re 9 *ἤ τί* *I* 10 *ἐνηνοχόσιν* *ἐνηνόχασιν* *CA* 13 *ἐκείνων* Re 16 *ζητῆσαι* *I* 17 *οὖν τοῦ* *P* sed *ν του* in ras m² 18 *τοῦ χοῦ* e *τὸν χοῦν* corr *A*

δὲ οἱ μὲν ἑαυτοὺς ἠφάνισαν, ὁ δ' οἰμώξας καὶ πλήξας τῇ χειρὶ τὸ μέτωπον ἀπῆλθε. καὶ ἔστι τοῖς ἀθλίοις ἐν εἰρήνῃ πόλεμος χρήζουσι μὲν τῆς πόλεως, ἀκούουσι δὲ παρὰ τῶν ἔργων, ὅτι χρὴ φεύγειν τὴν πόλιν.

30. *Τοῦτο δὲ τὸ χαλεπόν, ὦ βασιλεῦ, γίγνεται χαλεπώτερον προσθήκην ὑπὸ τοῦ καιροῦ λαβὸν ἐπὶ τὸν χειμῶνα παρὰ τῶν ἀρχόντων ἐκταθέν. ὃς ἵστη πρότερον ἐπελθὼν τοῦτο τὸ ἀδίκημα. ἀλλὰ νῦν ψῦχος μὲν καὶ πηλὸς καὶ ὄμβρος, πολὺ τούτων ἕκαστον, ἀναπνοὴ δὲ οὐδαμόθεν. οὐδὲ ἔστι σπονδῶν τυχεῖν, ἀλλὰ λέγεται μὲν ὑπὸ τῶν δρώντων τοὺς πόνους, ὅτι ταῦτα οὐ κατὰ τὴν πολιτείαν, ἐκφέρεται δὲ ὅμως ὁ χοῦς, μᾶλλον δὲ ὁ πηλός, ἔστι δ' οὗ καὶ βόρβορος. ὑφ' ὧν ἀμφοτέρων ἄχρηστα τοῖς σιτηγοῦσι τὰ σακκία, κἂν ἐμβαλὼν εἰς οὕτω διακείμενα σῖτον ἄγῃς, διέφθειρας. τῆς δ' ἐντεῦθεν βλάβης ἐπὶ τὸν ἄρτον ἐρχομένης εἰς τὴν τοῦ σίτου τιμὴν ὁ κομίσας ἐζημίωται.* 31. *ταυτὶ δὲ τὰ πάθη καὶ τῇ πόλει τὴν περὶ τὴν τροφὴν συμφορὰν ἐπέτεινε, καὶ τέταρτον προσετέθη κακόν. καὶ νῦν ἀριθμοῦμεν τὰ τῶν μυῶν ἔθνη, τοὺς ὄφεις, τὰς ἀκρίδας, τὸν χοῦν. παιδεύονται γὰρ οἷς ζημιοῦνται φεύγειν, ὥσπερ τι βάραθρον, τήνδε τὴν πόλιν καὶ ζητεῖν οὗ ταῦτα οὐ πείσονται. ὥστε οἷς οὐ πᾶσα |*
R II 567 *ἀνάγκη δεῦρ' ἰέναι, βαδίζουσιν ἄλλοσε παραινοῦντες οἷς συντυγχάνοιεν ἀναστρέφειν.*

---

1 ὃ *A* Got ὅ *P* sed ´ in ras m[4] | *δὲ* Re 2 *ἀπῆλθε* *P* sed *ε* in ras m[2] *ἀπῆλθεν* *A* Got 3 punctum post *πόλεμος* libri edd (comma Monnier) delevi | *χρήζουσι* *PI* Got 8 *τουτὶ* *C* | *ψύχος* libri edd cf. t. I 373, 8; 447, 3; II 253, 18 10 *ἔστιν* *A* 11 *ἀγόντων* coni Monnier | *πόνους* scripsi ex *I* *ὄνους* *CAP* edd 13 *δὲ* Re 18 *τὴν* (2) om *I*

32. *Καὶ τῆς περὶ ταῦτα ἐνδείας αἰτιάσαιτο μὲν ἄν τις καὶ ἄλλο τι, μέμψαιτο δ' ἂν εἰκότως καὶ τὰς τῶν ἀρχόντων χάριτας. παρ' ὧν εἰ μὴ λάβοις δίκην, δόξεις οὐ σφόδρα κήδεσθαι τῶν πόλεων, εἰ ἃς ὅπλοις σώζεις, ἐκδίδως ἀρχόντων κακίᾳ. οἷς οὐκ ἂν μὲν ἦν λόγος οὐδ' εἰ τοῖς πενεστέροις ταῦτα ἐχαρίζοντο, ἥττων δ' ἂν ἦν ἡ κατηγορία τῆς τῶν τὴν χάριν λαμβανόντων ἐνδείας ἀφαιρούσης τι τοῦ μύσους; νῦν δὲ ἐκείνους μὲν οὐδ' ἴσασιν, ἀλλ' ἐκ τῶν ὄντων αὐτοῖς τῶν ὀλίγων ἐπανορθοῦσι τὰς οἰκίας, οἷς δὲ πάντα πολλὰ καὶ γέλως τὰ τοῦ Γύγου, τούτοις οὕτω συνοικοδομοῦσιν, οἷς μυρίαι μὲν κάμηλοι, πολλοὶ δὲ ὀρεῖς καὶ ζεύγη, πλῆθος δὲ ἵππων ταῖς τῶν ἱπποκόμων χερσὶ κοσμουμένων, οἳ δικαιότερον ἂν τοῖς δεσπόταις τὰ τοιαῦτα ὑπούργουν ἢ οἱ μικρὸν τῶν τεθνεώτων διαφέροντες ὄνοι. 33. νῦν δ' ἐκεῖνα μὲν ἐν τρυφῇ τε καὶ φάτναις καὶ ὕβρει καὶ θεραπείᾳ, οἷς δ' ἀπὸ τῶν ὄνων ὁ βίος, τούτοις ὃ μόνον ἔστιν αὐτοῖς ἀπόλλυται. ἡμεῖς δὲ τοῖς αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς ὁρῶντες τήν τε ἐν τούτοις ταλαιπωρίαν τήν τε ἐν ἐκείνοις ἀσέλγειαν σχετλιάζομεν καὶ λέγοντες ἃ τοὺς ἀλγοῦντας εἰκός, ληροῦμεν. ὁ γὰρ προσέξων οὐκ ἔστιν οὐδὲ ὁ πεισόμενος. ἀλλὰ παρὰ σοῦ, | φιλανθρωπότατε βασιλεῦ, ταῦτα ἡμῖν γενέσθω καὶ* R II 568

11 cf. t. II 548,2; ep. 50   16 cf. Eur. fr. 378,1 N^2

1 *ἐνδείασ* *P* sed *δ* in ras m^2, ' et *ει* in ras m^5 3 *λάβης* *CI*   4 *δόξης* *I*   6 *ἥττων* Re *ἧττον* libri Got   7 *τὴν* inser Re om libri Got   8 *μύσους* scripsi e *C* *μίσους* reliqui libri edd   9 *οὐδὲ* Re   10 *καὶ γέλως*] *καί γε πως* Ruhnken Tim. 174   11 *τὰ* Got sed *τὸ* in marg   13 *ἱπποκόμων* *I* sed *ο* (2) in ras m^3 15 *ἢ*] *οἳ* *I*   16 *δὲ* edd | *καὶ* (2) Got sed *ταῦτα δὲ ἐν* in marg   20 *ἐκείνοις* *P* sed *ἐκ* in ras m^2 21 *ἃ* Got sed *ἐς* in marg | *ἀσελγοῦντας* Got | *προσάξων* Got   23 *γενέσθαι* Got